TĖV. PIRMIN HASENOEHRL, O.F.M.

SERAFIŠKUOJU KELIU

MĄSTYMAI PAGAL BAŽNYTINIUS METUS

Iš vokiečių kalbos išvertė
K A N. M. V A I T K U S

Išleido
P R A N C I Š K O N A I
Kennebunkport, Maine
1 9 6 3

Nihil obstat:

FR. LEONARDUS ANDRIEKUS, O.F.M., J.C.D.
Censor Librorum

JOANNES BALKŪNAS
Censor Deputatus

Bruklyni, die XXIX Novembris 1961

Imprimi Potest:

FR. GEORGIUS GAILIUŠIS, O.F.M.
Custos Regiminis

Imprimatur:

BRYAN JOSEPHUS McENTEGART, D.D.
Episcopus Bruklyniensis

Bruklyni, die XXIX Novembris 1961

Spausdinta Pranciškonų spaustuvėje Brooklyne

LEIDĖJŲ ŽODIS

Šių mąstymų autorius, Tėv. Pirmin Hasenoehrl, yra Austrijos pranciškonų šv. Leopoldo provincijos narys. Jo dviejų tomų veikalas "Mąstymai apie Mažesniųjų Brolių regulą ir gyvenimą" neturi sau lygaus religinėje literatūroje. Knyga jau išversta į ispanų, vengrų, slovėnų, olandų, italų ir anglų kalbas. Dabar jos pirmas tomas leidžiamas ir lietuvių kalba.

Autorius pirmosios laidos įžangoje pažymi, kad parašyti pranciškoniškus mąstymus jam rūpėjo nuo pat klierikavimo dienų. Jau tuomet jis pastebėjo tokios knygos trūkumą asketinėje srityje. Pagal savo išmanymą, tuojau ruošėsi darbui. Įšventintas kunigu, telkė medžiagą ir idėją brandino Brazilijoje, kur veikė misijose tarp indėnų Amazonės paupiuose. Grįžęs į Austriją, viršininkų buvo paskirtas specialiai mąstymams rašyti. Tai buvo 1913 m. Darbą nemažai pasunkino pirmasis pasaulinis karas. Tuo laiku autoriui galutinai išryškėjo veikalo planas bei rašymo metodas.

Tėv. Pirmin Hasenoehrlio mąstymai remiasi bažnytiniais metais. Jie padalyti į tris pagrindines dalis — Kalėdų, Velykų ir Sekminių laikotarpius. Tuose rėmuose autorius gvildo pranciškonų Ordino regulą, kurio šaltinis yra Evangelija. Labiausiai dėmesys kreipiamas į tris vienuolinius įžadus, sudarančius vienuolinio gyvenimo pagrindą. Tų trijų įžadų temą autorius atitinkamai įjungia į minėtus tris bažnytinių metų tarpsnius. Tokiame plane mąstymai įgauna liturginį pobūdį. Jais naudojantis, gyvenama liturgija ir šv. Pranciškaus Asyžiečio pasaulėžvalga. Mąstymai rašyti didžiojo pranciškonų asketo, šv. Petro Alkantariečio, metodu.

Pirmoji šių mąstymų laida vokiečių kalba pasirodė 1921 m. Austrijoje. Ją lydėjo sėkmė. Dvasiniuose sluogsniuose knyga

buvo labai nuoširdžiai priimta ir greitai išpirkta. 1926 m. išėjo antroji laida, autoriaus žymiai pataisyta bei papildyta. Pagaliau 1948 m. buvo susilaukta ir trečiosios laidos, kurią taip pat autorius patobulino.

Lietuvių kalbon Tėv. Pirmin Hasenoehrlio mąstymus iš trečios laidos išvertė kan. Mykolas Vaitkus, gyvendamas nuošaliame kampelyje Rhode Islando valstybėje. Už jo nuostabiai dideles pastangas leidėjai nuoširdžiai dėkoja. Taip pat gili padėka priklauso T. Barnabui Mikalauskui, O.F.M., kuris iš St. Catharines (Kanadoj) vienuolyno pajamų apmokėjo šio mąstymų tomo spausdinimo išlaidas.

Nors šie mąstymai pirmiausia taikomi šv. Pranciškaus I-jo Ordino vienuoliams — Mažesniesiems Broliams, bet jie tinka ir kitiems šventojo Asyžiečio didžiulės šeimos nariams: vienuoliams broliams, seserims ir tretininkams. Jie bus naudingi ir kitoms vienuolijoms, o taip pat ir pasauliečiams, kurie gėrisi šv. Pranciškaus idealais.

Leisdami šio veikalo pirmąjį tomą, neabejojame, kad jis bus svarus įnašas į religinę lietuvių literatūrą, ir dėkojame visiems, kurie parėmė jo išleidimą.

Tėv. Jurgis Gailiušis, O.F.M.
Pranciškonų Provincijolas

MĄSTYMAS PAGAL ŠV. PETRO ALKANTARIEČIO METODĄ

Visų menų menas, dvasinio gyvenimo pagrindas, yra vidinė malda, mąstymas. Kaip viskas, taip ir vidinė malda privalo laikytis tam tikros tvarkos, arba metodo. Vienas iš lengviausiųjų ir tinkamiausiųjų mąstymo metodų yra tas, kurį nustatė šv. Petras Alkantarietis, tas didysis maldos mokytojas. Tolimesnė to metodo apžvalga galės parodyti, kaip reikia mąstyti.

Mąstymas turi šešias dalis, kurių vienos eina prieš tikrąją meditaciją, o kitos — po jos. Tos dalys turi mąstančiam dalyką parodyti iš įvairių pusių ir taip jam padėti ilgiau tą dalyką pagvildenti.

Tačiau ne visuomet visos tos šešios dalys reikalaujamos, nei visuomet reikia laikytis tos pat eilės. Jos yra ne meno taisyklės, o tik priemonės pelnyti malonėms. Geriausias maldos mokytojas yra vis tiek pati Šv. Dvasia, į kurią todėl bemąstant reikia uoliai šauktis.

I. PASIRENGIMAS

1. Mąstymo vietoje nustatyk, kaip turi tinkamai laikytis kūnas (stovėti, klūpėti, sudėjus rankas, arba, jei kitaip negalima, tai sėdėti). Tada persižegnok, susikaupk ir stokis Dievo akivaizdoje.

2. Jei yra ryto metas, tai pirmiausia sužadink gailestį ir sukalbėk Confiteor. Jei yra vakaras, tai peržiūrėk sąžinę — kuo per dieną nusikaltai mintim, žodžiu, darbu, apsileidimu. Ypačiai ištirk, kaip atlikai paskutinįjį mąstymą. Tuomet sužadink gailesį.

3. Sukalbėk prirengiamąją maldą ir prašyk Dievą pagalbos, kad per mąstymą pelnytum ypatingą malonę.

Prirengiamoji malda: Mano Viešpatie Dieve, tvirtai ir nedvejodamas tikiu, kad Tu čia esi. Giliai garbinu Tave ir išpažįstu esąs nevertas Tau pasirodyti. Visiškai pasitikėdamas Tavo begaliniu gerumu ir gailestingumu, nusižeminęs meldžiu malonės, kad tą mąstymą atlikčiau Tavo garbei ir savo sielos išganymui. Apšviesk mano protą, paliesk mano širdį, sustiprink mano valią, kad Tave geriau pažinčiau, giliau mylėčiau

ir Tau ištikimiau tarnaučiau. Tos malonės prašau per Nekaltosios Mergelės Marijos, mano šv. tėvo Pranciškaus, mano šventųjų Globėjų ir šv. Angelo Sargo užtarimą. — Ateik, Šv. Dvasia, pripildyk savo tikinčiųjų širdis ir uždek jose savo meilės ugnį.

Dieve, kuris pamokei tikinčiųjų širdis, šv. Dvasiai apšviečiant, duok mums, kad mes per tą pačią Dvasią visa, kas teisinga, su meile pažintume ir Jos paguoda visuomet džiaugtumės. Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

II. SKAITYMAS

1. Skaityti reikia ne paskubomis, o ramiai, atidžiai, mintimi sekant, ir ne per ilgai. Ilgėliau sustoti įspūdingesnėse vietose.

2. Su skaitymu reikia jungti pasiryžimus. Kilus išsiblaškymo pagundoms, galima skaitymą jungti su mąstymu arba truputį ilgiau skaityti. Reikia griežtai kovoti su pagunda, iki išsiblaškymas praeis.

III. MĄSTYMAS

1. Jei dalykas yra pojūčiams prieinamas, privalome jį taip įsivaizduoti, lyg patys būtume anų asmenų ar įvykių vietoje, arba dar geriau — "lyg jie būtų ar įvyktų mūsų širdy", — kaip sako šv. Petras Alkantarietis.

Jei dalykas yra antpojūtinis, tenka jį protu doroti. Reikia prisiminti, kas skaityta, ir atsidėjus pagalvoti apie atskiras smulkmenas.

2. Paskui privalome iš mąstomojo dalyko pasidaryti pamokymą ir jį pritaikinti sau. Privalome save ištardyti, kaip lig šiol elgėmės, sukelti gailesį už pastebėtas nuodėmes bei klaidas ir padaryti praktiškų, aiškių, smulkesnių pasiryžimų.

Šioje mąstymo dalyje reikia vengti per ilgų svarstymų; verčiau leisti daugiau veikti valiai — daugiau rinktis sau paraginimų bei daryti pasiryžimų, negu augštai skrajoti mintimis. Stebėkime kukliu žvilgiu Dievo tiesas ir bandykime jomis pasigėrėti.

Nuo mąstymo eikime prie dėkojimo, pasiaukojimo, prašymo.

IV DĖKOJIMAS

1. Prisimink pirma iš ką tik atlikto mąstymo, dėl ko privalai būti dėkingas, ir kiek galėdamas ilgiau parymok ties tuo dalyku.

2. Tada sakyk Dievui ačiū už visas geradarybes apskritai: sutvėrimą, išlaikymą, atpirkimą, pašaukimą. Dėkok ir už visas viešas ir slaptas, pastebėtas ir nepastebėtas Jo malones bei geradarybes.

3. Melskis su Dovydu 102 psalmės žodžiais: "Šlovink, mano siela, Viešpatį, ir visa, kas yra many, Jo šventąjį vardą".

V. AUKOJIMAS

1. Visiškai pasiaukok pats Viešpačiui ir pavesk Jam viską, ką tik turi. Pasiduok visiškai Jo švenčiausiai valiai; tegul Jis daro su tavim, ką tinkamas. Čia pamąstyk apie pasiryžimus, kuriuos padarei šio mąstymo metu. Sykiu paaukok Jam visus savo žodžius, darbus, mintis ir viską, ką veiki bei kenti, kad visa tai Jam taptų kuo didžiausia garbe ir šlove.

2. Toliau paaukok Dievui visus Jo viengimio Sūnaus veiksmus bei nuopelnus, visus vargus ir skausmus, nes Kristaus nuopelnai yra sykiu ir mūsų, tartum mes patys būtume juos nusipelnę savo pačių pastangomis ir kentėjimais.

VI. PRAŠYMAS

Taip paaukojęs Dievui malonią auką — save patį ir Jėzaus nuopelnus—imk prašyti dovanų ir malonių sau ir kitiems.

1. Visų pirma — iš karštos Dievo meilės ir liepsnojančio uolumo Jo garbei melsk, kad Jis visoms tautoms duotų pažinti šventąją savo dievybę. Kalbėk su karalium pranašu: "Tešlovina Tave tautos, Dieve, tešlovina Tave visos tautos" (Ps. 66,4).

2. Paskui melskis už Bažnyčios atstovus: popiežių, kardinolus, vyskupus ir visus dvasinius viršininkus, kad Viešpats juos vestų. Melskis už karalius, kunigaikščius ir visus valdovus bei viršininkus, kad jie tinkamai valdytų. Toliau melsk

už visus Bažnyčios narius: už teisiuosius ir nusidėjėlius, už ligonius, beturčius ir belaisvius, už liūdinčius bei prislėgtus ir už skaistyklos sielas.

3. Pasimeldęs už kitus, prašyk Dievą, kad suteiktų ko tau reikia, pirmiausia — ką tau primena mąstomasis dalykas.

Tada melsk, kad Dievas tau atleistų nuodėmes ir suteiktų malonę pasitaisyti.

Toliau prašyk, kad padėtų tau nugalėti svarbiausiąją tavo ydą. Parodyk Viešpačiui savo sielos žaizdas.

Melsk, kad suteiktų tau pagrindines krikščioniškojo gyvenimo dorybes: tikėjimą, viltį, meilę, Dievo baimę, nusižeminimą, kantrybę, klusnumą, tvirtumą, neturto dvasią, pasaulio paniekinimą, tikrą išmintį, siekimų tyrumą, pašaukimui būtiną skaistumą ir t.t.

Paskiau — žemesniųjų dorybių: blaivumo, liežuvio suvaldymo, pojūčių saugojimo, išorinio susivaldymo, švelnumo kitų atžvilgiu, griežtumo sau pačiam ir t.t.

4. Mąstymas visuomet baigiamas Dievo meilės meldimu, kad ir šia forma:

Dievo meilės malda.

Duok man, Dieve, Tave mylėti visa širdim, visa siela, visais jausmais ir visomis jėgomis. Įsitaisyk sau, o Dieve, mano širdy tinkamą buveinę, kurioj galėtum, kaip esi pasižadėjęs, pastoviai apsigyventi. Išnaikink many visa, kas Tau nepatinka, ir padaryk mano širdį visai panašią į savąją. Įeik į pačias mano širdies gelmes, persmeik mano sielą savo meilės strėlėmis. — Kada gi aš Tau patiksiu iš tikrųjų ir visuose dalykuose! Kada gi aš mesiu visa, kas Tau nepatinka! Kada gi būsiu visiškai Tavo! Kada many nebebus nieko, kas nėra Tavo! Kada gi mylėsiu Tave visa meile! Kada Tavo meilės ugnis mane visiškai uždegs ir sunaikins! Kada mane visai pripildysi savo meilės paguoda! Kada gi man, vargšui elgetai apreikši Dievo karalystę ir save patį su visais savo turtais! Kada mane visai ir tobulai sujungsi su Savim taip, kad daugiau nebegalėčiau nuo Tavęs atsitraukti! Kada gi pašalinsi visas kliūtis, kurios man neleidžia tobulai susijungti su Tavim!

O, mano sielos Mylimasis, mano širdies džiaugsme, išklausyk mane, be galo Gerasis, ir nežiūrėk mano nevertumo. Mokyk, šviesk, vesk mane, visur padėk man, kad vien tai daryčiau, kas Tau malonu. Kodėl gi vargšui, pagalbos meldžiančiam, neduotum to, ko jis reikalingas? Kodėl gi paliktum mano širdį tuščią ir šaltą, kai išlaikai dangų ir žemę? Kai maitini dangaus paukščius ir apdarai laukų gėles, kodėl užmirštum mane, kuris dėl Tavo meilės trokštu visa užmiršti?

O, begaline Meile, per daug vėlai Tave pažinau, per daug vėlai pamilau! Kokia liūdna buvo mano padėtis, kai gyvenau be Tavo meilės; koks apgailėtinas buvau, kai nepažinojau Tavęs; koks aklas buvau, kai Tavęs neregėjau! Tu buvai many, o aš ieškojau Tavęs kažkur toli. Pagaliau radau Tave, nors ir vėlai. Neleisk, kad aš kuomet vėl Tave palikčiau.

Tobuliausioji, geriausioji, maloningiausioji Trejybe, Tėve, Sūnau ir Šv. Dvasia, mokyk, vesk, šelpk mane! Visagalis Tėve, prašau vardan Tavo galybės didumo, teikis mano atmintį prijungti prie Tavęs ir ją pripildyti skaisčių bei šventų minčių! Išmintingiausiasis Sūnau, apšviesk savo amžinąja išmintim mano protą ir pripildyk jį savo amžinosios tiesos ir mano niekingumo supratimu! Šv. Dvasia, Tėvo ir Sūnaus Meile, per savo nesuprantamą meilę ir gerumą padaryk mano valią panašią į Tavo ir uždek ją savo meilės ugnim, kad jokie vandenys nebeįstengtų jos užgesinti!

Švenčiausioji Trejybe, vienas Dieve, mano augščiausioji gėrybe, o, kad galėčiau Tave vieną mylėti ir garbinti taip giliai, kaip visos palaimintosios dvasios! Kad galėčiau turėti savy visų būtybių meilę ir ją visą Tau pavesti, nors žinau, jog ir tokia meilė nebūtų dar užtenkama.

O, Marija, Marija, Švenčiausioji Mergele, Dievo Motina, dangaus Karaliene, pasaulio Valdove, Šv. Dvasios Sužieduotine, skaistybės Lelija, nekaltybės Inde, melskis už mane, vargšą nusidėjėlį, ištrėmime ir padaryk mane savo didžios meilės dalyviu. O jūs, Dievo Šventieji ir dangaus Dvasios, kurie liepsnojate didžia Kūrėjo meile, ypač jūs, Serafinai, apvalykite mano širdį nuo nuodėmės dėmių, kaip nuvalėte pranašo Izaijo lūpas žėruojančia anglim, ir uždekit ją galinga meilės ugnim,

kad mylėčiau Dievą, Jo ieškočiau, Jo vieno laikyčiaus, Jame pasilikčiau ir ilsėčiaus per amžius. Amen.

VII. ĮŽVALGA

Mąstymas turi pereiti į įžvalgą, o ši paprastai turi sekti po Dievo meilės maldos. Mąstymas suranda dieviškuosius dalykus, galvoja apie juos ir sukelia maldingas nuotaikas. Įžvalgoje siela lyg šildosi prie mąstymo įžiebtos ugnies ir gėrisi šių nuotaikų bei šventos meilės saldybe; nebedaro net sprendimų ar išvadų, tyrai, kukliai įžvelgdama į Dievo tiesas. Tad, jei mąstytojas nori pasiekti įžvalgą, jis privalo palikti mąstymo kelią, savo žvilgį paprastai nukreipti į Dievą, tartum šis stovėtų prieš jį, ir, visiškai užmiršęs išorinius daiktus, net save patį, pasivesti meilės, nustebimo, džiaugsmo jausmams.

Tai reikia daryti ne tik mąstymo gale, bet ir viso mąstymo metu. Jeigu pajuntama Dievo meilę veikiant, reikia jai pasiduoti, netgi jei dar ne visi punktai permąstyta. Dažnai tenka grįžti ir nuo įžvalgos prie pasiryžimų ir nuo pasiryžimų prie mąstymo.

VIII. TRUMPI NURODYMAI MĄSTANČIAJAM

1. Mąstyti reikia atidžiai. Kūnas ir dvasia neprivalo būti atsileidę ir ramūs. Negalima mintimis nepastoviai blaškytis. Betgi reikia taip pat vengti ir per didelio įsitempimo dėmesio atžvilgiu.

2. Mąstant reikia vengti per didelių proto svarstymų, o labiau atsidėti valios judesiams, pasiraginimams, pasiryžimams. Privalome stengtis iš mąstymo laimėti pamokymą ir šį taikyti vien sau.

3. Nevalia nepaisyti malonės skatinimų. Kas jų nepriima, esti paprastai Dievo pabaudžiamas: kai jis Dievo ieško, neranda.

4. Jei malda palieka mus šaltus, reikia nusižeminus kreiptis į Dievą. Jei vis dėlto dar nerandame trokštamojo pamaldumo, tegu užtenka, kad meldėmės ir paaukojome Dievui širdį.

5. Mąstymui reikia paskirti pakankamai laiko. Tačiau, jei kas teturi tam maža laiko, tenepraleidžia dėl to mąstymo.

I DALIS

KALĖDŲ LAIKAS

Pirmasis Advento sekmadienis

ANTRASIS KRISTAUS ATĖJIMAS TEISMO DIENĄ

Naujųjų bažnytinių metų pradžioje Bažnyčia liepia perskaityti evangeliją apie antrąjį Viešpaties Jėzaus atėjimą. Ji rodo mums galingą ir garbingą Kristų, nužengiantį teisti pasaulio, ir tuo prirengia mus prie pirmojo nuolankaus Viešpaties atėjimo, apie kurį turėsime mąstyti Advento metu.

1 PUNKTAS: LAIKO PABAIGA

Svarstymas. Pats Viešpats taip vaizduoja pasaulio galą: "Bus ženklų saulėje, mėnulyje ir žvaigždėse, o žemėje didelio išgąsčio tarp tautų dėl smarkaus jūros ir bangų ūžimo; žmonės džius iš baimės, belaukdami to, kas turi ateiti visam pasauliui; nes dangaus galybės bus pajudintos" (Luk. 21, 25-26).

Vadinasi, dangus ir žemė susilauks galo. Kai prisipildys žmonių blogybės saikas ir bus pasiektas Dievo tikslas, dėl kurio buvo įsteigta Bažnyčia, tuomet bus pasaulio pabaiga. Nėra būtina, kad Dievas pats ūmai įsikištų į pasaulio santvarką ir ją suardytų; užtenka, jei Jis leis gamtai laisvai bėgti savais keliais. Tuo būdu prieš laikų pabaigą žvaigždžių takų harmonija galės savaime dėl įvairių priežasčių pakrikti; tada įvyktų sutrikimų planetų sistemoj — ir normalus jų santykis su saule ir su viena kita pasikeistų — įvyktų pasaulio katastrofa (Oswald).

Šv. Petras rašo: "Dangus su dideliu smarkumu praeis, elementai nuo karščio sutirps, o žemė ir ant jos esantieji dalykai bus sudeginti" (2 Pet. 3, 10). Toje visuotinėje katastrofoje žus ir paskutinieji žmonės.

Pritaikymas. Perspėjamai sako šv. Petras: "Dabar esamieji dangus ir žemė yra ... laikomi ir sergimi ugniai teismo ir žmonių bedievių žuvimo dieną ... Bet mes laukiame pagal Jo pažadą naujo dangaus ir naujos žemės, kuriuose gyvena teisybė" (2 Pet. 3,7-13).

O mes dažnai kuriamės gyvenimą visiškai žemišką, kuris betgi yra toks nepastovus. Kaip tai neišmintinga, kaip nekrikščioniška! Nors mes patys gal ir nepergyvensime pasaulio pabaigos, tačiau bus ir mums tam tikra pasaulio pabaiga — mirties valandoj: tuomet praeis mums saulė bei mėnuo, ir žemė išslys iš po mūsų kojų. Tad visuomet atitinkamai laikykimės ir būkime pasiruošę. Juk "Viešpaties diena ateis kaip vagis" (t. p. 10).

2 PUNKTAS. GARBINGASIS VIEŠPATIES ATĖJIMAS

Svarstymas. Vaizduodamas teismo dienos baisybes, Išganytojas taip kalba: "Tuomet išvys žmogaus Sūnų, ateinantį debesyje su didele galybe ir didenybe" (Luk. 21, 27). O evangelistas Matas rašo: "Tuomet pasirodys danguje žmogaus Sūnaus ženklas... Jis siųs savo angelus su trimitu ir su skardžiu balsu, ir jie surinks Jo išrinktuosius ... nuo vieno dangaus pakraščio iki kitam" (Mat. 24, 30-31).

1. Žmogaus Sūnus ateina kaip pasaulio Teisėjas su didele galybe. Jis sunaikina pasaulį. Vandeny ir ugny tarytum turi būti nuvalytas visas nuodėmės nešvarumas ir atsikurti nauja žemė.

Žmogaus Sūnus pareiškia savo galybę, prikeldamas mirusiuosius ir pašaukdamas juos į teismą. Ateina Jis su dieviška didybe. Jo Kryžius, kilnus ir didingas, nušvinta antgamtinio grožio spinduliais. Per Kryžių Jis atpirko žmones — ir švytruojąs Kryžius skelbia prikeltajai žmonijai, jog ateina jos Teisėjas. Ir ją pagauna siaubas.

2. Pagaliau pasauliui teisti dangaus debesyse pasirodo Viešpats savo spindinčioje Žmogystėje, su penkiom savo žaizdom, visų Dangaus gyventojų lydimas.

Atskirai teismo ištarmė buvo tarta kiekvienai sielai jau

mirties valandoj; nūnai teisiama visa žmonija, visos valstybės ir tautos. Smerkiami visi papiktinimai žmonių tarpe, visos neteisybės ir visi meilės pažeidimai. Ir niekas neišvengs to teismo, niekas nepasipriešins Teisėjui, niekas neatsilaikys prieš ištarmę.

Paskutiniajam Teisme parodys Viešpats visai žmonijai, jog teisingi buvo Jo įsakymai ir išmintingi bei maloningi leidimai. Čia Jis pripažins teisę tiems, kuriuos žmonės nekaltai persekiojo, ir pasmerks tuos, kurie kietai ir žiauriai engė kitus.

Dievo teismas palies visą žmogų — sielą ir kūną, ir viso pasaulio akivaizdoj bus paskelbtas ir įvykdytas sprendimas:

"Eikite, mano Tėvo palaimintieji", arba

"Eikite šalin nuo manęs, prakeiktieji, į amžinąją ugnį!" Ir atsivers amžinybės vartai, ir įžengs vieni į palaimingąją Dievo akivaizdą, o kiti — į prakeikimo vietą, toli nuo Dievo...

Pritaikymas. Ko neapimtų siaubas, mąstant apie tas šiurpulingas paskutines tiesas — pasaulio galą, paskutinį Teismą? Šv. Bazilius rašo: "Jei tave pagauna aistra nusidėti, prisimink paskutinį Teismą, kur pats Viešpats Kristus bus Teisėjas. Visas pasaulis bus tada liudytoju ir drebės Jo akivaizdoj".

Širdies Žodis. Privalau drebėti, atsiminęs Dievo teismą, bet Tu, Viešpatie Išganytojau, pats padrąsini mane: "Tiems dalykams pradėjus įvykti, pažvelkite augštyn ir pakelkite savo galvas, nes jūsų atpirkimas artėja" (Luk. 21, 28). Taip, Tu neši mums atpirkimą laike ir amžinybėje. Tau privalau dėkoti už visa, ką man esi padaręs; tik Tavim noriu pasitikėti, tik Tavęs bijoti, kadangi turi galią sunaikinti ir atmesti, o taip pat ir laimingą padaryti. Todėl meldžiu:

Viešpatie Jėzau, norėčiau pažinti save, norėčiau pažinti Tave,
Ir nieko nenoriu geisti kito, kaip Tavęs.
Noriu nekęsti savęs, o mylėti Tave; noriu visa daryti vien Tau.
Noriu save žeminti, o Tave augštinti
Ir mąstyti vien apie Tave.
Noriu numirti sau ir gyventi vien Tavyje.

Ir, kas tik atsitinka, priimti kaip iš Tavęs.
Noriu save persekioti, o sekioti paskui Tave,
Visuomet būti pasirengęs eiti paskui Tave.
Noriu bėgti nuo savęs, o bėgti pas Tave, kad laimėčiau Tavo globą.
Noriu bėgti nuo savęs ir bijoti Tavęs, kad pasidaryčiau vienu iš Tavo išrinktųjų.
Noriu nepasitikėti savim, o pasitikėti vien Tavim.
Noriu būti klusnus, nes Tu toks buvai,
Ir nenoriu nieko kito ilgėtis, kaip Tavęs.
Noriu būti neturtingas, nes Tu toks buvai.
Žvilgterk į mane, kad Tave pamilčiau, ir pašauk mane,
Kad Tave pamatyčiau ir amžinai Tavy gyvenčiau. Amen.

(Šv. Augustinas)

Pirmasis Advento pirmadienis

BAŽNYTINIAI METAI

"Anuo metu" — taip paprastai pradedamos evangelijų skiltys Mišiose. Tam tikras liūdesys, tartum šventas pavydas ima tvinti mumyse, kai mąstome apie tą laimingą laiką, kada Jėzus vaikščiojo po žemę. Bet tas palaimingas laikas tapo lyg perkeltas į mūsų amžius — bažnytinių metų pavidalu. Čia dvasiškai Jėzus vėl gimsta, gyvena ir veikia mūsų tarpe, kaip anuomet tarp žydų. Pamąstykime tad:

1. Ką bažnytiniai metai reiškia, 2. Kaip juos dvasiškai pergyventi, 3. Kaip gyventi Advente.

1 PUNKTAS. KĄ BAŽNYTINIAI METAI REIŠKIA?

Svarstymas. Bažnytiniai metai nėra tik atsiminimas ar pojūtinis Jėzaus gyvenimo bei kančios pavaizdavimas, bet, tam tikra prasme, yra ir pakartojimas. Tie metai nesutampa su pilietiniais, bet, kaip ir šie, turi savo tam tikrus laiko tarpus.

žydintį pavasarį vaizduoja kalėdinių švenčių metas; karštąją vasarą randame velykinių švenčių mete; vaisingą rudenį turime Sekminių laikotarpyje, o žiemą — Advento laike, Kristaus laukimo periode. Tų periodų centrus sudaro svarbiausieji Jėzaus gyvenimo įvykiai: gimimas, atsikėlimas, ir Šv. Dvasios atsiuntimas. Taip per bažnytinius metus pasikartoja visas Dievo Sūnaus gyvenimas.

Kai tuo būdu savaitė po savaitės išplaukia vis naujos Jėzaus gyvenimo paslaptys, Bažnyčios danguje pasirodo kaskart vis nauji žvaigždynai bei žvaigždės ir supa savo saulę, Jėzų Kristų skaisčiu choru — tai mūsų mieli šventieji su Marija priešakyje. Taip tai bažnytiniai metai reiškia ne ką kitą, kaip Jėzaus gyvenimo ir išganomojo Jo veikimo pakartojimą bei tolesnį vyksmą.

Pritaikymas. Mums tenka stebėtis, kai mąstome apie tą didingą Šv. Dvasios darbą Kristaus Bažnyčioje. Nėra reikalo pavydėti Kristaus bendralaikiams: mes turime, ką jie turėjo, netgi vienu atžvilgiu daugiau. Išganytojas ir nūnai tebegyvena ir tebeveikia savo Bažnyčioje. Jis yra Galva su savo nariais, vynmedis su savo šakomis Bažnyčios visumoj, jos regimoje galvoje popiežiuje, vyskupuose, kunigijoj, kiekvienoj sieloj. Mes tikime į tą palaimingą Viešpaties artumą; mes dėkojame, stebimės, atveriame savo širdį veikiančiam Bažnyčioj Išganytojui, atsisakome nuo žemės gyvenimo tuštybių ir leidžiame Jėzui mus visai pasisavinti, kad Jis mumyse atgimtų ir gautų pavidalą, kaip sako šv. Povilas:" Kurie tik esate pakrikštyti Kristuje, tie apsivilkote Kristumi" (Gal. 3,27). Ir kitur: "Apsivilkite Viešpačiu Jėzumi Kristumi" (Rom. 13,14).

Sakoma, kad pietinė padangių dalis turinti puikesnių žvaigždynų už šiaurinę; taip mums, šv. Pranciškaus vaikams, serafiškasis mūsų ordino šventųjų — žvaigždžių dangus yra ypač įdomus bei patrauklus. Šventieji padeda papuošti bažnytinius metus. Koks mums džiaugsmas! Bažnyčia garbina mūsų ordino šventuosius. Jų tarpe palikta ir mums vietos. Šventi jie pasidarė, tiksliai laikydamiesi serafiškosios regulos. Argi ji negalėtų ir mus padaryti šventus?

2 PUNKTAS. KAIP GYVENAMA SYKIU SU BAŽNYTINIAIS METAIS?

Svarstymas. Jėzus savo mirtimi atpirko visus žmones. Bet vien to negana: reikia dar, kad atpirkimo malonės būtų perteiktos kiekvienam atskirai; čia kiekvienas privalo ir pats bendradarbiauti.

Žmogus privalo palaipsniui, pagal Jėzaus ir šventųjų pavyzdį, kaip tai yra rodoma bažnytiniuose metuose, tobulintis ir taip pasidaryti Kristaus atpirkimo malonių dalyviu. Tam reikia, kad krikščionis pats pergyventų bažnytinius metus. Pirmiausia jis privalo kreipti dėmesį į bažnytines šventes bei laikotarpius ir jomis sekti. Čia reikia mielai pasiduoti bažnytiniams metams kviečiant.

Dievo tarnaitė Kotryna Emmerich yra ištarusi gražų sakinį, kuris apima viską: "Kilnus yra dalykas pagal Bažnyčios tikėjimą gyventi, jos pamaldose dalyvauti ir per tai laimėti savo dalį iš tų begalinių malonės bei atlyginimo turtų, kuriuos teikia jos Galvos nuopelnai, gausus kankinių kraujas, visų padorių tikinčiųjų kentėjimai bei atgailos darbai, kuriuos Bažnyčia turi paskirstyti tiems, kurie su ja laikosi išvien, kaip geri vaikai. Kiekviena valanda turi savą malonę."

Pritaikymas. Dėl to stenkis, šv. Pranciškaus sūnau, atsidėjęs sekti bažnytinius metus ir visa siela atitinkamai gyventi. Tai tikrai nesunku. Tik pasiduok vesti Bažnyčiai. Naudą greitai pajusi pats. Kaip medis kasmet prisiaugina vieną sluoksnį, kaip jis kasmet sužaliuoja, pražysta ir atneša vaisių, taip ir tu žengsi iš dorybės į dorybę ir neši vaisių amžinajam gyvenimui.

3 PUNKTAS. KAIP ŠVENČIAME ADVENTĄ?

Svarstymas. Adventas, Viešpaties laukimo metas. "Pareišk savo galią, Viešpatie, ir ateik, kad būtume apsaugoti nuo pavojų, kurie mums gresia už nuodėmes". Taip meldėmės kartu su kunigu sekmadienio mišių introite. Dar daugely dalykų tebesame neišgelbėti. Privalome nusigręžti nuo nuodėmės ir rimtai susijungti su Kristumi. Tai yra pirmosios Advento savaitės prasmė.

Kaip liūdnai atrodė pasaulis prieš Kristaus atėjimą ir kaip viskas ilgėjos Išganytojo! Žiema gamtoje ir žiema Bažnyčioje, kai ji gyvena Adventą. Visur rimta atgailos nuotaika. Bet jau ateina pirmas pavasario skelbėjas, Viešpaties angelas, ir praneša: greit gims Atpirkėjas. Tokia tegul būna mūsų adventinė nuotaika.

Pritaikymas. Bet neprivalo stigti ir adventinių pratybų. Pirmą jų pateikia mums šventoji ordino regula, įsakydama pasninkauti nuo Visų Šventųjų lig Kalėdų. Mielai priimkime tą auką, kad geriau prisirengtume Viešpaties gimimui. Toliau— sukaupkim dvasią, mąstydami apie tą didžią paslaptį — Dievo Sūnaus žmogum tapimą. Galų gale pašalinkim iš savo širdžių kliūtis, kurios galėtų neleisti Jėzui dvasiškai mumyse atgimti. Šita pratyba bus gal sunkiausia, bet ją reikia atlikti, kad galėtume džiaugsmingai švęsti Kalėdas.

Širdies žodis. Ačiū Tau Išganytojau, kad nuolat esi savo Bažnyčioje ir nuolat vis pakartoji bei toliau tęsi savo išganomąjį darbą. Leisk man vis geriau suprasti bažnytinių metų dvasią ir didžiąsias tikėjimo paslaptis. Paaukok pats savo Tėvui, ką sykį žemėje padarei žmonių naudai ir dabar vis dar savo Bažnyčioje tebedarai. Leisk man suprasti, kad be Tavęs aš esu niekas, ir parodyk man, kas dar Tau many nepatinka, kad tai pataisyčiau, Tavo malonei padedant.

Dievo meilės malda.

Šventasis Viešpatie, visagalis Tėve, amžinasis Dieve, iš dosnaus gerumo, iš savo Sūnaus meilės, kuris dėl manęs pakėlė kančias ir mirtį, dėl skaistaus Jo Motinos šventumo ir dėl nuopelnų, kuriuos yra įsigiję visi šventieji, duok man nusidėjėliui, Tavo malonės visiškai nevertam žmogui, kad vien Tave temylėčiau, vis Tavo meilės trokščiau, Tavo Sūnaus kančią nuolat širdy svarstyčiau, savo menkumą pažinčiau ir norėčiau būti visų atstumiamas ir niekinamas. Ir vien tik nuodėmė tesuteikia man skausmo. Amen (Šv. Bonaventūra).

IŠ KUR? — KUR?

Šiuo metu Bažnyčia stato mums didelius ir svarbius klausimus: "Iš kur? — Kur?" Iš kur esu kilęs, kur einu? Kam esu skirtas? Atsakymą randame Šv. Rašte: Pradžioj sukūrė Dievas dangų ir žemę. — Galop Dievas sukūrė žmogų pagal savo panašumą. Vadinasi, iš Dievo esame išėję ir pas Dievą turime grįžti; šiaip — kam gi Dievas būtų sukūręs mus į Save panašius?

1 PUNKTAS. IŠ KUR ESAME?

Svarstymas. Išeik oran ir žvelk į žvaigždėtą dangų, įsižiūrėk ilgai — ir tau apsireikš pasaulių pasauliai. Paskui nusilenk prie žemės ir nuskink kuklią gėlytę — ir vėl stebuklų pasaulis! Dabar pažvelk į paukštį ore, upelį pievoj, uolą erdvėje... Nusistebėjimui ir galo nebus. Kas tai visa padarė? Visa tai — Dievo veikalas. Niekas savaime neatsirado; visa padarė Dievas iš nieko.

Bet dar nestebėjai vieno kūrinio, tauriausiojo, kūrinijos vainiko, žmogaus. Ir tave juk Dievas sutvėrė. Visi esame iš Dievo kilę. "Žinokite, kad Viešpats yra Dievas: Jis padarė mus, o ne mes patys save." (Ps. 99,3). Taip meldžiamės su psalmininku.

Kas iš to seka? Jei Dievas mus sutvėrė, tai Jis yra augščiausiasis mūsų Viešpats, o mes esame Jo tarnai. Ką Dievas liepia, turim daryti — ne vien dėl to, kad Jis nepaklusniems graso pragaru, o paklusniems žada dangų, — ne, bet kad Jis, Viešpats, turi teisę liepti.

Tačiau Dievas yra ne vien griežtas Viešpats, bet ir maloningiausias Viešpats. Juk kam Jis žmones sutvėrė? Gal dėl to, kad turėjo ar dėl to, kad Jis vienas be žmogaus nebuvo laimingas? Ne. Iš meilės Jis davė žmogui būtį. Jis norėjo mums parodyti begalinę Jo tobulybę ir padaryti begalinės Jo laimės dalyviais. Dėl to Jis sutvėrė mus panašius į save patį — suteikė mums protą bei valią ir daug kitų dovanų bei malonių.

Pritaikymas. "Tikiu Dievą Tėvą visagalį, dangaus ir žemės Sutvėrėją". Tai mes išpažįstame, o vis dėlto kaip dažnai užmirštame pareigą tarnauti Dievui ir tik Jam vienam! O, Dieve, koks blogas aš esu tarnas; koks tingus, kai reikia eiti melstis; kaip neištikimai vykdau šventus Tavo įsakymus; už kiek daug nepaklausymų turėčiau gailėtis; kaip retai teprisimenu Tavo meilę ir už ją dėkoju! Bet noriu vėl pradėti iš naujo ir stengtis būti ištikimas Tavo tarnas.

2 PUNKTAS. KUR EINU?

Svarstymas. Mūsų tikslas tegali būti vien Dievas. Į Jį veda mūsų gyvenimo kelias. Dievas mus sutvėrė, kad Jam tarnautume, ir skyrė vietą dangaus laimėje, jei būsim ištikimai tarnavę. Kaip visi vandenys galų gale subėga į jūras, taip ir žmogus grįžta pas Dievą, iš kurio yra išėjęs.

Mūsų kelias veda į Tėvo širdį. Jau ir dabar mes, krikščionys, o ypač mes, kunigai ir vienuoliai, esame pašaukti būti visai arti Dievo. Dievas yra ne vien mūsų Viešpats, bet ir Tėvas. Jis yra visur; Jis yra net gi mumyse. Bet mes privalome dar labiau prisiartinti prie Jo. Dar kiek laiko — ir kris žemyn uždanga, skiriančioji mus nuo Dievo. Tuomet regėsim Jį akis į akį, ilsėsimės prie Jo širdies ir amžinai džiaugsimės su Juo.

Mūsų kelias veda į dangaus tėvynę. Žemėj žmogus neranda ramybės ir atilsio, nei tikro džiaugsmo ar pilno patenkinimo. Mūsų dabartinis gyvenimas yra juk tik kelionė. Čia neturime pastovios vietos. Čia nėra mūsų tėvynė; ne čia tėviškė. Vis aiškiau imame suprasti didžiojo Augustino žodžius: "Sau sutvėrei mane, Dieve, ir nerami yra mano širdis, iki atsilsės Tavyje." Dangus yra tikroji mūsų tėvynė. Ten mūsų Tėvo namai, ten mūsų dalis — Dievas ir amžinoji laimė Dievuje.

Pritaikymas. Koks brangus tai sakinys: "Jei kas nori man tarnauti, tas teseka mane; kame aš esu, ten bus ir mano tarnas. Jei kas man tarnaus, mano Tėvas pagerbs jį" (Jon. 12,26). Ten, kur Jėzus yra, turiu ir aš būti! Kur šventieji triumfuoja ir džiaugiasi, turiu ir aš amžinai gyventi. Kaip galiu tiek mažai tesiilgėti savo amžinosios tėvynės, o taip būti prisirišęs prie šio vargingojo pasaulio! Žemės dalykus aš vertinu augštai, o

amžinuosius nuopelnus — taip žemai! Ar ilgai dar truks tas apakimas, ir kada gi pagaliau aš susiprasiu?

Širdies žodis. Ačiū Tau, Dieve, už visa, ką esi man davęs: gyvybę, sveikatą, pašaukimą, malones. Ką geresnio Tau paaukosiu, kaip save patį, nepadalytą, visą. Mano džiaugsmas tebūnie Tau tarnauti ir mano viltis — kada nors ilsėtis prie tavo širdies dangaus laimėje.

Dievo meilės malda.

Švenčiausioji Trejybe, nedalomoji Dievybe, Tėve, Sūnau ir Š. Dvasia! Tu esi pirmykštė mūsų būties priežastis ir galutinis mūsų tikslas. Tu mus sutvėrei pagal savo paveikslą ir panašumą. Duok, kad kiekviena mūsų mintis, žodis, jausmas ir kiekvienas darbas visuomet atitiktų Tavo šventąją valią. Žemėje regime Tave per tikėjimą, lyg kad mįslę veidrodyje. Duok, kad kuomet nors regėtume Tave veidu į veidą ir amžinai bei tobulai gėrėtumės Tavim danguje! Amen.

Pirmasis Advento trečiadienis

DIEVO ĮSAKYMŲ KELIAS

Dievas yra mūsų pradžia ir mūsų tikslas bei pabaiga. Žmogaus gyvenimas — keliavimas į dangaus tėvynę. Gerasis Dievas nėra mus palikęs be kelio ir be vado. Jo įsakymai rodo tikrąjį kelią į dangų. Pamąstykime nūn apie tą kelią.

1 PUNKTAS. ĮSAKYMAI — PATIES DIEVO NUSTATYTASIS KELIAS

Svarstymas. Pats Dievas nustatė žmonėms kelią į dangų per savo įsakymus.

1. Kai Mozė su izraelitais atėjo prie Sinajaus kalno, Dievas jį pasišaukė ir tarė: Paskelbk Izraelio sūnums: Jei klausysite mano balso ir laikysitės mano sandoros, jūs būsite mano ypatinga nuosavybė visų tautų tarpe... Jūs būsite man kuni-

giška karalystė ir šventa tauta. Ir visa tauta atsakė sykiu: Visa, ką Viešpats pasakė, mes darysime. (2 Moz. 19, 5-8).

Toliau kalbėjo Viešpats Mozei: Dabar aš ateisiu pas tave tamsiam debesy, kad žmonės girdėtų mane kalbant su tavim ir tikėtų tavim visuomet (t.p. 9). Ir trečią dieną Viešpats nusileido ant Sinajaus kalno ir pasišaukė Mozę į viršūnę (t.p. 20) ir kalbėjo: "Aš esu Viešpats tavo Dievas, kuris išvedžiau tave iš Egipto, iš vergijos namų" (2 Moz. 20,2)... Ir visa tauta girdėjo balsą ir trimitų garsą, ir regėjo liepsnas, ir rūkstantį kalną (t.p. 18)... Ir Viešpats, baigęs savo kalbą Sinajaus kalne, davė Mozei dvi akmenines liudijimo lentas, Dievo pirštu prirašytas (2 Moz. 31,18). Taip iškilmingai Dievas pareiškė žmonėms savo valią.

2. Senoji sandora seniai praėjo, ir Dievas sudarė su mumis naują, bet anų dviejų lentų įstatymas ir šiandien pilnai tebegalioja ir galios iki pasaulio pabaigos. Pats Kristus taip pasakė: "Nemanykite, būk aš atėjęs Įstatymo ar Pranašų panaikinti; ne panaikinti aš atėjau, bet įvykdyti" (Mat. 5,17).

Pritaikymas. Ir mes, kaip senovės izraelitai, esame prisiekę savo Viešpačiui būti ištikimi ir laikytis Jo įsakymų Tokią sandorą su Dievu esame sudarę per Krikštą: esame iškilmingai išsižadėję velnio ir visų jo darbų, o pasižadėję tvirtai laikytis Dievo valios. Bet, deja, turime prisipažinti, jog tą sutartį esame daug kartų sulaužę. Vargu ar yra bent vienas Jo įsakymas, kurio nebūtume peržengę ir Dievo sunkiai neįžeidę. Kaip Viešpats anuomet skundės izraelitais (2 Moz. 32.8), gali dabar skųstis ir mumis. Argi neprivalome bijoti Dievo rūstybės ir bausmės? Dievas baudžia neteisiuosius. Štai jo įspėjimas: Jei klausysi savo Viešpaties balso ir laikysi Jo įsakymus, būsi palaimintas; o jei paniekinsi Jo įsakymus, ateis ant tavęs prakeikimas; pateksi į vergiją, ir svetimi pajungs tave (5 Moz. 28).

Tas prakeikimas paraidžiui įvyksta neklausantiems Dievo — visuomet aname gyvenime, o labai dažnai ir šiame: tur būt, visi esame šitokių pavyzdžių matę ar net ir patys pergyvenę.

2 PUNKTAS. ĮSAKYMAI — VISIEMS BŪTINAS KELIAS Į DIEVĄ

Svarstymas. Dešimt Dievo įsakymų nebuvo vien kelrodžiai kietasprandei žydų tautai; ne, jie yra pagrindiniai visuotinio dorovės įstatymo dėsniai, saistą visus žmones visais laikais Jie yra ne kas kita, kaip tik prigimtasis įstatymas, kurį Dievas yra įrašęs į kiekvieno žmogaus širdį neišdildomomis raidėmis. Todėl net stabmeldžių neišteisina šv. Povilas nuo jų nuodėmių.

Laikyti Dievo įsakymus yra mūsų laikinės bei amžinosios laimės pirmoji sąlyga ir uždavinys. Tai yra visur ir visada galiojąs ir visus saistąs kelias į Dievą. Kas neina tuo keliu, negali patikti Dievui. "Kas panaikintų vieną šitų mažiausių paliepimų ir taip mokytų žmones, bus vadinamas mažiausias dangaus karalystėje; o kas jį laikys ir mokys, tas bus vadinamas didis dangaus karalystėj," sako Kristus (Mat. 5, 19). "Jeigu jūs neklausysite manęs ir nevykdysite visų mano įsakymų; jeigu paniekinsite mano įstatymus ir paniekinsite mano sprendimus, nedarydami tų dalykų, kuriuos Aš nustačiau, ir padarysite tuščią mano sandorą,..... Štai ką aš jums padarysiu: ūmai jus aplankysiu neturtu ir karštlige". Taip skaitome Mozės Kunigų knygos 26 skyriuje. Sinajiškis Dievo įstatymas yra dieviškasis tikrosios laisvės antspaudas ir atskirų žmonių bei ištisų tautų laimės sąlyga.

Pritaikymas. Dievo įsakymų kelias yra saugus ir tikras, nes yra paties Dievo nutiestas; jis yra taip pat malonus, padarytas lengvas per meilę. Jėzus sako: "Mano jungas saldus ir mano našta lengva" (Mat. 11,30). Ištikimas įsakymų laikymas yra mūsų Dievo meilės egzamino išlaikymas. "Jei kas mane myli, tas laikys mano žodžius; ir mano Tėvas jį mylės" (Jon. 14,23). Reikia tai gerai įsidėmėti; norint įsigyti tobulą Dievo meilę.

Dievo įsakymai saisto ir mus, kurie laikomės Evangelijos patarimų; ir mums, vienuoliams, yra nutiestas Dievo įsakymų kelias: juk juose glūdi ne tik krikščioniškojo, bet ir vienuoliškojo tobulumo pagrindai. 111 psalmėj randame: "Palaimintas žmogus, kuris bijo Viešpaties, kuris labai mėgsta Jo įsaky-

mus." Taip, laimingi būdavome, kai ištikimai laikydavomės Dievo įsakymų, o kokie palaužti, kai nuo jų būdavome atsitraukę!

Paskatinimas. Dėkok Dievui, kad tau netenka dabar vargingai ieškoti kelio į amžinąją laimę, o gali juo saugiai eiti, laikydamasis Dekalogo. Atsiprašinėk Dievą už daugybę Jo Įstatymo peržengimų, savo paties ir kitų. Prašyk šviesos bei jėgų savo žemės kelionei.

Dievo meilės malda.

"Privalai savo Viešpatį Dievą mylėti visą širdim, visa siela, visomis galiomis." Tai yra Tavo įsakymas, Viešpatie. Bet argi aš galiu sakyti, kad myliu Tave taip tobulai, kai net Tavo įsakymų padoriai nesilaikau? Vis dėlto noriu savy ugdyti bent troškimą Tau visiškai atsiduoti. Tu, mano Dieve, pats many įžiebei tą norą, ir tai neturi pasilikti be vaisių. Duok, kad aš pradėčiau jį vykdyti. Kuomet Tu visiškai paimsi mane savo nuosavybėn? O kad gi Tu būtumei jau visiškai mano širdies Viešpats! O laiminga valanda, kurioj galėčiau tarti: Dievas yra mano, o aš — Jo! Amen. (Grou).

Pirmasis Advento ketvirtadienis

EVANGELINIŲ PATARIMŲ KELIAS

Be Dievo įsakymų kelio, yra dar vienas sutrumpintas kelias į dangų, evangelinių patarimų kelias. Laimingi, napsakomai laimingi pašauktieji į tą kilnųjį kelią! Kad tu, brangusis broli, dar labiau vertintum tą pašaukimą, pamąstyk, kas patarė šį kelią ir kas pirmasis juo pradėjo eiti.

1 PUNKTAS. KRISTUS PATS PATARĖ IR NURODĖ TĄ EVANGELINIŲ PATARIMŲ KELIĄ

Svarstymas. Kas laikosi Dievo įsakymų, tas vykdo Dievo valią ir tikrai pasiekia amžinąjį savo tikslą. Bet Dievas, be galo tobulas, turi dar ypatingų sumanymų kai kurių žmonių

atžvilgiu. Jis nori, kad šie Jam tobuliau tarnautų ir pasidarytų kiek galima panašesni į Jį. Jiems Jisai nurodė per savo Sūnų ypatingą kelią — evangelinių patarimų kelią.

1. *Pirmasis patarimas:* Būk beturtis. Šį patarimą davė Jėzus vienam trokštančiam išganymo jaunuoliui: "Jei nori būti tobulus, eik, parduok, ką turi, ir duok beturčiams, ir turėsi turtą danguje; paskui ateik ir sek mane" (Mat. 19,21).

Antrasis patarimas: Būk santūrus ir skaistus. Šitą patarimą suteikė Jėzus, kai fariziejai gundė Jį dėl moterystės neišskiriamumo. Kada Jis sukirto šiuos, griežtai pažymėjęs moterystės ryšio pastovumą, mokytiniai tarė: "Jei toks vyro dalykas su moterimi, tai neverta vesti". Jėzus jiems atsakė: "Ne visi išmano tą žodį, bet tie, kuriems duota. Nes yra eunukų, kurie tokie yra gimę iš motinos įsčios, ir yra eunukų, kurie žmonių padaryti, ir yra eunukų, kurie patys save tokius padarė dėl dangaus karalystės. Kas gali išmanyti, teišmano". (Mat. 19, 10-12).

Trečiasis evangelinis patarimas yra taip išreikštas šv. Luko evangelijoje: "Visiems gi Jis sakė: Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tegul kasdien neša savo kryžių ir teseka mane" (Luk. 9,23). Išsižadėti savęs reiškia versti save elgtis prieš savo valią. Išsižadėti savo valios, laisvai paklusti kitam — yra žmogui sunkiausia auka.

2. Nuo to laiko, kada Jėzus paskelbė tuos tris evangelinius patarimus — laisvą neturtą, skaistų susivaldymą ir tobulą paklusnumą — atsirado labai daug žmonių, kurie paklausė Jo balso. Bažnyčia ištikimai saugojo tą Kristaus palikimą ir stengėsi visokiais būdais atžymėti šį tobulybės siekiamąjį luomą. Tiesa, pasaulyje yra ir taip jau daug skurdo, bet ar daugelis tų vargšų neša tą savo neturtą mielai, netgi laisvai? Ir pasauly esama nevedusių; bet kiek mažai tėra tokių, kurie toje savo padėty įžvelgtų Dievo valią, jai pagarbiai nusilenktų ir su meile pasiduotų? Ir pasauly esama klusnumo, bet retai — laisvo, džiugaus, tobulo.

3. Šv. Povilas rašo Timotiejui: Mes žinome, kad įstatymas yra geras... išleistas ne teisiajam, bet neteisiems" (1 Tim. 1, 8-9). Tai reiškia: įstatymas savaime yra geras, nes sulaiko

žmogų nuo blogo. Bet teisusis vyras vykdo įstatymo reikalavimus, Šv. Dvasiai raginant, iš Dievo meilės, ne iš baimės ir ne prievarta. Jis vykdo įstatymą iš vidinės savo laisvės ir daro net daugiau, negu įsakyta. Vienas dvasios vyras sako: Kam Šv. Dvasia yra įžiebusi meilę ir tuo uždegusi širdį, tam yra suteikusi ir platesnę dvasios erdvę, kad galėtų turėti augštesnę ir platesnę pažiūrą į įstatymą. Tad ir kyla anas teisingumo alkis, kurio maistas yra vykdyti Dievo valią. Tame stovyje siela daugiau nebeskirsto, kur čia įstatas, o kur laisvė, kur įsakymas, o kur patarimas. Kai tik pasitaiko proga leisti meilei laisvai veikti, kai tik randa priemonių meilės ugniai dar pakurstyti, ji to griebias su liepsnojančiu geismu. Juo daugiau, juo sunkiau — juo geriau (Weiss).

Pritaikymas. Klausk save patį, ar taip pat esi nusiteikęs, vykdydamas evangelinius patarimus — neturtą, skaistumą, paklusnumą. Žinome, jog "linksmą davėją myli Dievas" (2 Kor. 9,7). Visuomet atmink, jog pats Dievas tave pašaukė į tą evangelinių patarimų kelią. Privalai eiti ne vien visų nuvaikščiotu Dievo įsakymų taku, bet ir trumpesniu, nors ir statesniu herojinės dorybės keliu, kurį nurodė Jėzus. Tas kelias greičiau ir tikriau nuves į tikslą.

2 PUNKTAS. PATS KRISTUS ĖJO TUO KELIU

Svarstymas. Išganytojas nieko neįsakinėjo nei patarinėjo, ko nebūtų pats pirma daręs. Taip Jėzus buvo pats:

1. Visiškas beturtis. Kaip Dievo Sūnus, Jis būtų galėjęs turėti viską, bet nenorėjo. "Jis pats save sunaikino, priimdamas tarno pavidalą, pasidaręs panašus į žmones ir išorine išvaizda rastas kaip žmogus" (Pilyp. 2,7). Tauri, skaisti, bet neturtinga mergaitė buvo Jo Motina, vargdienis stalius — Jo maitintojas tėvas. Jo gimimas, jaunystė, veikimas, mirtis — visa pažymėta kraštutiniu neturtu. Todėl Jėzus galėjo teisingai sakyti, bet tai darė nesiskųsdamas: "Lapės turi urvų ir dangaus paukščiai lizdų, o žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti". (Mat. 8,20).

2. Jėzus buvo tobuliausiai skaistus, koks galėjo būti vien Dievažmogis. Netgi lengviausias šešėlis nedrumstė Jo gero var-

do. Skaisčiausią mergelę Mariją pasirinko Jis Motina. Tyraširdis Juozapas buvo Jo tariamasis Tėvas. Nekaltasis Jonas — Jo mylimiausiasis mokinys. Netgi pikčiausieji priešai nedrįso šituo atžvilgiu Jo juodinti, net įtarti.

3. Jėzus buvo ir griežčiausiai paklusnus. Šv. Povilas sako apie Išganytoją: "Jis pats save pasižemino, pasidaręs klusnus iki mirčiai, mirčiai gi kryžiaus. Todėl ir Dievas išaugštino Jį" (Pilyp. 2,8). O Jėzus pats sakė apie save: "Mano valgis yra daryti valią to, kurs mane siuntė, kad ištesėčiau Jo darbą" (Jon. 4, 34). Jėzus nusilenkė ir Mozės įstatymui. Jis buvo klusnus savo tėvams, netgi piktadariams, kai Jį kankino ir prie kryžiaus kalė. Jo visas gyvenimas buvo tikrai tik paklusnumas.

Pritaikymas. Savo serafiškajame ordine galime tobuliausiai sekti trimis evangeliniais patarimais. Kai kartais pasidarys sunku, žiūrėkime į Jėzų, savo pirmavaizdį, ir į šv. Pranciškų, tikslų Jo atovaizdį. Jei su Kristum kenčiame neturtą, jei pagundose atsiranda sunkenybių bei pavojų ir savivalingos prigimties pasipriešinimo, tai būsime su Juo ir išaugštinti.

Širdies žodis. Tau, Dieve ir Išganytojau, teesie garbė, šlovė ir padėka, kad man parodei evangelinių patarimų kelią ir į jį pašaukei. Neturėdamas savo nuopelnų, aukoju Tavo paties nuopelnus bei atsiteisimus, kaip atsilyginimą už savo menkumą. Prašau suteikti man gausingų malonių, kad galėčiau ištikimai vykdyti savo pareigas.

Dievo meilės malda.

Duok man, Viešpatie, malonę ištikimai sekti Tavo pėdomis ir tuo pateikti įrodymą, kad Tave pastoviai myliu. Amen.

Pirmasis Advento penktadienis

DIDŽIOJI PAŠAUKIMO MALONĖ SEKTI KRISTŲ

Mąstyk, kaip Jėzus Evangelijoje kviečia jaunikaitį sekti Jį. Jėzus maloniai pažiūrėjo į jį ir tarė: "Vieno dalyko tau trūksta: eik, parduok, ką tik turi, ir duok beturčiams...

paskui ateik ir sek mane" (Mork. 10, 21). Ir mus pašaukė Viešpats sekti Jį kunigo bei vienuolio luome. Dabar pamąstykime, kokią didžią malonę Jis mums tuo suteikė

1 PUNKTAS. KUNIGYSTĖS PAŠAUKIMO MALONĖ

Svarstymas. Kad tai tikrai yra Dievo pašaukimas, įrodo daugelis Šv. Rašto vietų. Antai Jėzus sako mokytiniams: "Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau" (Jon. 15,16). Ir šv. Povilas pažymi: "Nė vienas neima pats sau pagarbos, bet tik tas, kurs Dievo šaukiamas, kaip Aronas" (Žyd. 5,4.)

Dievas pašaukia žmogų ypatingon savo tarnybon kartais, kaip iš "Apaštalų Darbų" žinome, tiesiogiai; bet dažniausiai per labiau ar mažiau akivaizdų Dievo įsikišimą į šaukiamojo likimą ir per ypatingų malonių suteikimą. Aiškiu Dievo šaukimo ženklu paprastai laikomas ryškus palinkimas į dvasinį luomą.

Pašaukimas į kunigystę yra tikrai didelė malonė. Kas gi yra kunigas?

Dievo pateptasis, iškilmingai pašvęstasis tarnauti išimtinai Augščiausiajam, Dievo ir žmonių tarpininkas, pašauktas aukoti Dievui kasdienę auką; švenč. Eucharistijos dalytojas, Dievo reikalų vedėjas ir susitaikinimo su nusikaltusia žmonija tarpininkas, Kristaus pasiuntinys ir bendradarbis, žemės druska ir šviesa ... Ar begalima ką nors didesnio įsivaizduoti? "Augštesnis pašaukimas, kaip kunigo, nebuvo niekuomet jokiam žmogui skirtas. Ir tegul būtumei žemiausiasis anoje šventoje hierarchijoje, argi nėra tai užtenkama garbė jos eilėse aukoti ir būti aukojamam?" (Carlyle).

Pritaikymas. Atsimink dabar, Viešpaties kunige, stebėdamasis bei dėkodamas, anuos švelnius Dievo kvietimus į kunigystę ir anuos nuostabius Jo patvarkymus bei vedimus nuo pat tavo jaunų dienų. Ar pagalvoji, kokią didžią malonę suteikė tau Viešpats, kaip savo kunigui, ir ar esi už tai dėkingas bei laimingas šventajame savo pašaukime?

Deja, yra galima prarasti pasigėrėjimą savo pašaukimu,

lygiai kaip ir pašaukimo malonę. Galima tai prarasti pirmiau, negu pasiekiamas tikslas, prie šventovės vartų, esant dar klieriku. Galima prarasti vėliau, net keliasdešimt metų pasidarbavus kunigu, bet visuomet per savo kaltę. Tai yra labai liūdnas dalykas. Kad daugelis, kurie tikrai buvo turėję pašaukimą, paskiau, po kunigystės šventimo, nupuolė dorovės ir tikėjimo srity, rūstūs tos tiesos paminklai stovi tame kely, kurį Bažnyčios istorija yra praėjusi. Netrūksta jų dargi jos auksiniame amžiuje (Gibbons). Tik prisiminkim apaštalą išdaviką Judą. Šv. Povilas apgailestauja vieną savo paties pašauktąjį, paskiau atsimetusį bendradarbį graudžiais žodžiais: "Demas, mylėdamas šį pasaulį, paliko mane" (2 Tim. 4,9). Tai būtų galima pasakyti ir apie kiekvieną kitą atsimetėlį kunigą.

Protinga yra ir būtina laikyti seminarijas jauniems kunigystės kandidatams, kadangi "gera yra žmogui, jei jis neša jungą nuo savo jaunų dienų" (Jer. Raudos 3, 27). Daug lengviau yra ištverti doram, jeigu jau nuo kūdikystės esi pratęs toks būti, negu iš naujo tokiam pasidaryti ir ištesėti, jeigu buvai dorybę praradęs.

2 PUNKTAS. VIENUOLINIO PAŠAUKIMO DOVANA

Svarstymas. 1. Ir į vienuolinį luomą pašaukia Dievas pats tuos, kuriuos yra išrinkęs savo tarnybai ir paskyręs pasidaryti tobulai panašius į savo viengimį Sūnų. Šventųjų istorija žino daug įžymių pavyzdžių. Imkime bent savo šventąjį Tėvą Pranciškų. Ir šv. Margaritai Alacoque pasakė Viešpats, kai ji įstojo į Paray le Monial vienuolyną: "Pagaliau esi ten, kur noriu tave turėti!".

Pašaukimas į vienuolinį luomą yra taipgi ypatinga malonė. Juk tai didelė garbė, kad leidžiama pasiaukoti Augščiausiojo tarnybai. Vienuolinis gyvenimas yra tobuliausioji Dievo tarnyba. Tiesa, kiekvienas krikščionis turi ir gali tarnauti Dievui, bet daug pašalinių daiktų traukia jį nuo Dievo. O vienuolis gyvena tik Dievo tarnybai. Dėl to Bažnyčios kalboje jis vadinas "religiosus", t.y. vyras, kuris gyvena vien religijai, arba Dievui.

2. Taip pat didelė malonė yra visiškai atsidėti svarbiam savęs tobulinimo darbui, laisvai nuo pasaulio vilionių bei pavojų. Vienuolinis luomas vadinamas tobulybės luomas. Daugelis išganymo ieškančių vyrų bei moterų Bažnyčios praeityje po judraus bei veiklaus gyvenimo pasišalino į vienuolyną, kad galėtų atsidėti tik savo sielos reikalams. Jie skundės, kad anksčiau visiškai nepasiaukojo Dievui. O mes? Mes padarėme tai anksti, nes Dievas mus anksti pašaukė.

Pritaikymas. Kokie laimingi visi mes galime būti vienuolyne! Tik atvėsęs vienuolis priekaištauja Dievui, kad jį pašaukė į tokį aukų pilną gyvenimą. Šv. Grigalius sako: "Kas gali susekti, kodėl vienas, kuris ilgisi ramaus gyvenimo, yra įpainiojamas į gausius reikalus, o antras, priešingai, yra priverstas gyventi ramiai, nors norėtų judriai veikti, ir kodėl vienas geidžia įstoti į tobulybės luomą, bet negali, o kitas gali, bet nenori? Niekas negali to ištirti, ir nėra naudinga neišmintingai čia raustis. Mums turi užtekti žinoti, jog Dievo nuostatai yra labai išmintingi ir gailestingi, teisingi ir mums palankūs. Todėl mielai duokimės Dievo valios vedami" (De Ponte).

Dievas yra be galo gailestingas. Jis moka netgi iš mūsų iškrypimų išvesti gera, netgi ir nevykusio pašaukimo pasirinkimo klaidas pasukti tinkama kryptim.

Širdies žodis. Amžinosios meilės Šaltini, kaip aš galėčiau Tave vertai šlovinti? Kaip galėčiau Tave pamiršti, kai Tu manęs neverto nepamiršai? Visiškai netikėtai pasigailėjai manęs, visiškai neužsipelnytai man suteikei malonių ir savo bičiulystę! Kuo turėčiau Tau atsilyginti už tiek daug gera? Nes juk ne visiems tai suteikiama, kad jie viską mestų ir pasaulio išsižadėtų (Tomas Kempietis).

Vienuolinio uolumo meldimas. Viešpatie Jėzau, dėl švč. Panelės Marijos nuopelnų ir per jos užtarimą, taip pat užtariant šv. Tėvui Pranciškui ir visų ordinų steigėjams, suteik man, mano broliams ir visiems pasaulio vienuoliams tikėjimo, aukos, maldos, nuolankumo, klusnumo ir meilės dvasios. Mano Jėzau, duok, kad mūsų meilė būtų tikrai antgamtinė ir visuotinė, protinga ir kantri, džiaugsminga ir vaisinga.

Marija, kunigų Karaliene, melskis už mus! Išmelsk mums daug šventų kunigų! Viešpatie, atsiųsk savo Bažnyčiai šventų kunigų ir uolių vienuolių! Viešpatie Jėzau, atsiųsk darbininkų į savo dirvą!

Pirmasis Advento šeštadienis

ALMA REDEMPTORIS MATER

Advento ir Kalėdų metu Bažnyčia dažnai skaito ar gieda seną garbingą antifoną Alma Redemptoris Mater, kurią sukūrė maldingas Marijos dainius Hermanas Contractus. Ta antifona yra nusidėjusių Adomo vaikų šaukimasis į Mariją, Išganytojo Motiną. Jinai yra mums lengvai praeinamieji dangaus vartai ir mūsų audringojo gyvenimo jūrų žvaigždė.

1 PUNKTAS. MARIJA — DANGAUS VARTAI

Svarstymas. Antifonoje mes kalbame: "Kilnioji Išganytojo Motina, kuri esi dangaus vartai ir jūrų žvaigždė, gelbėk žmones, kurie puola, bet stengias atsistoti!".

Antai, šv. Jono evangelijoje Jėzus vadina save išgelbėjimo durimis (Jon. 10, 9). Tad ar negalima ir Marijos vadinti dangaus vartais? Galima.

Pirma, kaip Išganytojo Motiną. Šv. Efremas sako: "Nors Jėzus vienas pats mus atpirko, betgi Jo Motina, kaip Motina, ypatingai dalyvavo tame žygyje. Apie ją galima pasakyti, kad ji mums dangų atvėrė, pagimdžiusi Išganytoją".

Antra, Marija vadinas dangaus vartai, kaip malonės Motina. Anot kai kurių Bažnyčios mokytojų, visas malones Dievas siunčia mums per Marijos rankas, o juk per malonę tampame išganyti. Šv. Bernardas sako: "Kaip kiekvienas karaliaus malonės aktas pro rūmų vartus pasiekia valdinius, taip iš dangaus neateina ant žemės jokia malonė, kuri nėra perėjusi per Marijos rankas".

Trečia, Marija yra dangaus vartai, kaip galinga užtarėja prie Dievo sosto. Ta, kuri žemėje gyvendama, galėjo įsakinėti Dievo Sūnui, dabar, kaip dangaus karalienė, gali palenkti, kur reikia savo Sūnaus širdį. Jinai yra "atsiklaupusi visagalybė", kaip pažymi vienas šventasis. Šv. Bonaventūra vieną kartą šitaip kreipėsi į Mariją: "Galingiausioji esi Tu per Jį — Jėzų — galingiausioji esi Tu pas Jį, taip jog Tu tikrai gali su Išminčiumi pasakyti: In Jerusalem potestas mea — Aš viešpatauju Jeruzalėj, t. y. triumfuojančioje ir kovojančioje Bažnyčioje".

Marija ir toliau paslaptingai gyvena Bažnyčioje. Su Marija eina Bažnyčia pasitikti Kalėdų. Marijoj pradėjo Bažnyčia, lyg savo įsčioje, išganymą. Marijoje Žodis tapo Bažnyčioje Kūnu ir apsigyveno mūsų tarpe (Baur).

Išganytojas įspėja mus: "Stenkitės įeiti pro ankštas duris; nes, sakau jums, daug ieškos įeiti, bet negalės" (Luk. 13, 24). Marija antifonoj vadinama "praeinamieji dangaus vartai"; užtardama mus pas Dievo sostą, ji padeda mums lengviau įeiti į dangų. Daugelis pražūtų, jei neturėtų tos užtarėjos. Esame savo dangaus Motinos vaikai, dėl to Ji nori turėti mus pas save ir meldžia iš Dievo mums tos malonės. Tad, kas garbina Mariją, vargiai gali pražūti. Marijos garbinimas šventųjų laikomas tiesiog dangun paskyrimo ženklu. Bet tas garbinimas privalo būti kilęs iš Jėzaus meilės. Šiaip tai būtų tik pamaldumo kaukė. Ir niekas negali tikrai gerbti Motinos, jei įžeidžia jos Sūnų.

18355

Pritaikymas. Geriausioji dvasinė pratyba Advente yra pamaldumas Dievo Motinai. Kalbėkime visuomet maldingai Angelo pasveikinimą ir mąstykime tuomet apie tą didžią paslaptį — Dievo Sūnaus tapimą žmogumi iš Panelės Marijos. "Neišmatuojamoji Gėrybe, neįkainojamoji Meile", sušunka šv. Augustinas. "Kad atpirktum vergą, paaukojai Sūnų. Dievas tapo žmogum, kad žmogus, kurs buvo pražuvęs, būtų išvaduotas iš šėtono galios. Koks maloningas žmonių mylėtojas yra Tavo Sūnus, mūsų Dieve!" — Melskime Mariją, kad ji išprašytų mums išrinkimo malonę.

Kauno

2 PUNKTAS. MARIJA — JŪRŲ ŽVAIGŽDĖ

Svarstymas. Šv. Jeronimas sako: Marijos vardas reiškiąs dar ir jūrų žvaigždę. Ir Bažnyčia tą prasmingiausiąją bei gražiausiąją reikšmę priėmė į savo liturgiją. Marija teisingai vadinama Jūrų Žvaigžde, Aušrine Žvaigžde.

Šv. Bernardas sako: Marija tinkamai lyginama su žvaigžde, nes ji yra garsioji žvaigždė, patekėjusioji iš Jokūbo, kurios spinduliai apšviečia žemę. Marija yra tikroji Aušrinė, kuri pranoko amžinąją Saulę, Jėzų Kristų. Keleto tūkstančių metų naktis gaubė žemę. Žmonės klaidžiojo stabmeldybės tamsybėse, mirties ūksmėje. Pagaliau pasirodė Išganytojas — Jėzus Kristus. Ilgoji naktis traukias šalin, aušta diena. O tą dieną iš anksto paskelbė Marija — Aušros Žvaigždė. "Tau pasirodžius, palaimingoji Aušrine, nušvito visas pasaulis", sako šv. Bernardas.

Marija šviečia mums dar ir kaip žvaigždė vadovė audringoje tamsioje jūroje. Aušrinė dingsta, kai pateka saulė, o jai nusileidus, toji žvaigždė vėl pasirodo kaip vakarinė. Kai Išganytojas regimuoju savo pavidalu pasišalino nuo mūsų, šviečia Marija Bažnyčioje, kaip nuostabiai maloni žvaigždė, ir miela jos šviesa nebeužges iki dienų pabaigai. Kiekvienas vaikas pažįsta Mariją ir meldžiasi į ją, dar neištardamas gerai žodžių (Zollner). Vakarinė žvaigždė yra labai maloni jūrininkams, nes šviečia jiems tamsią naktį ir rodo kelią pro pavojingas uolas. Taip ir Marija. Kaip motina, rūpestingai ir meilingai nuolat ji žiūri ir veda mūsų gyvenimo laivelį per visas audras bei pavojus į amžinosios tėvynės uostą.

Pritaikymas. Visose sielos audrose glauskis prie Marijos, kaip ragina šv. Bernardas. "Vis tiek kas esi tu, kurį pasaulio jūroje blaško audros ir bangos: kai pagundų vėjai sukyla; kai patenki tarp vargo uolų; kai tave mėto išdidumo vilnys arba persekioja puikybės, pavydo, neapykantos viesulai; kai įtūžimas ar godulys ar kūno geiduliai pagauna tavo sielos laivelį; kai tavo nuodėmių didumas bei gausumas tave išgąsdina; kai sąžinės priekaištai tave kankina; kai teismo siaubas tave supurto, ir tu jau arti prieini prie nevilties bedugnės: žvelki

į žvaigždę, šaukis į Mariją! Kiekviename pavojuje, kiekvienoje nelaimėje, visuose abejojimuose prisimink Mariją, kelk balsą į ją! Laikykis arti jos, kad patirtum užtariamąją galią. Kol dar į ją meldies, neprivalai prarasti vilties. Nepulsi, jei nusitversi jos rankos. Jei gyveni jos globoje, netenka tau nieko bijoti. Jos sustiprintas, niekuomet nenusilpsi, o pasieksi tikslą".

Paskatinimas. Maldingai kalbėk antifoną Alma Redemptoris Mater. Kilnioji mūsų Viešpaties Motina, Dangaus Vartai, Jūros Žvaigžde, maloningai padėk visiems puolusiems atsistoti. Pasigailėk visų nusidėjėlių. Būk visuomet savo vaikelių Motina!

Dievo meilės malda.

Marija, gražiosios meilės Motina, suteik man tos meilės!

Antrasis Advento sekmadienis

JONO MOKYTINIŲ KLAUSIMAS IR JĖZAUS ATSAKYMAS

"Jonas, kalėjime išgirdęs apie Kristaus darbus, atsiuntė du savo mokytiniu ir jam sakydino: Ar tu esi tas, kurs turi ateiti, ar mes kito laukiame?" (Mat. 11, 2). Pamąstykime apie tą Jono mokytinių klausimą ir Jėzaus atsakymą.

1 PUNKTAS. AR TU ESI TAS, KURS TURI ATEITI?

Svarstymas. 1. Didysis Kristaus pirmatakas ir atgailos skelbėjas kentėjo kalėjime už tai, kad drąsiai prikaišiojo Erodui nuodėmingą jo gyvenimą. Uždarius Joną kalėjime, jo mokiniai paliko be vado ir nežinojo, prie ko glaustis. Jie pranešė savo mokytojui kalėjime apie Jėzaus darbus. Bet jie nelabai tesidžiaugė Kristaus veikimu, nes pavydėjo Jam dėl savo ligšiolinio mokytojo. Ką gi Jonas? Jis siunčia pas Jėzų du savo mokinius paklausti: "Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mes kito laukiame?". Jis pats nė kiek neabejoja, kad Jėzus

yra paties Dievo siųstas, ir nė kiek nepavydi Jam. Juk jis Pajordanyje pats viešai pareiškė apie Jėzų: "Štai Dievo Avinėlis, štai, kuris atima pasaulio nuodėmę... Aš mačiau ir liudijau, kad jis Dievo Sūnus" (Jon. 1, 29, 34), "Reikia, kad jis augtų, o aš eičiau mažyn" (Jon. 3,30). Dabar Jonas nori tik savo mokinius pavesti Jėzui, todėl ir siunčia juos pas jį su tokiu klausimu.

2. "Ar tu esi tas, kuris turi ateiti?", klausia mokiniai. Tai reiškia: Ar tu esi pažadėtasis Mesijas, kurio visi laukia? Juk jau daugelis patį Krikštytoją laikė Mesiju. Bet jis griežtai paneigė ir nurodė Jėzų: "Štai Dievo Avinėlis, štai, kuris atima pasaulio nuodėmę". Tauta ir kunigai žinojo jau atėjus laiko pilnybę, todėl visi taip įtemptai laukė Pažadėtojo. Dabar beliko tik jį atpažinti ir jo klausyti.

Pritaikymas. Ir mums, kaip ir visų laikų žmonėms, svarbiausia yra pažinti, kas yra Jėzus: Išganytojas, pasaulio Atpirkėjas. Nebėra mums reikalo laukti kito, ir nevalia mums klausyti kito. Jėzaus visiškai užtenka mums; Jis vienas tegali mums padėti, vienas tegali mus laimingus padaryti. Išganytojas pats tai sako: "Aš pasaulio šviesa. Kas mane seka, nevaikščioja tamsybėje; jis turės gyvenimo šviesos" (Jon. 8, 12). Dabar — Adventas. Išganytojas ateina. Mes sveikiname Jį, sutinkame Jį, nedelsdami ar abejodami, kaip Krikštytojo mokiniai, bet džiaugsmingai bei dėkingai. Jei norime būti išvaduoti iš viso savo dvasios aklumo, turime kreiptis į Jėzų ir pas Jį ieškoti savo išganymo. Tai yra galimas dalykas. Dažnai atsitinka, kad tartum pažiūrima pro šalį ir praeinama pro Jėzų. Nuo to teapsaugo mus Dievas!

2 PUNKTAS. PALAIMINTAS, KURIS MANIMI NEPASIPIKTINS

Svarstymas. 1. Jėzaus atsakymas į Jono mokinių klausimą yra aiškus ir vienaprasmis. Tiesa, Jis nesakosi esąs Mesijas; bet Jis nurodo į savo darbus, kurie atitinka Izaijo pranašavimą apie Mesiją ir pasako daugiau, negu žodžiai. Jėzus jiems atsako: "Eikite ir papasakokite Jonui, ką esate girdėję ir matę. Aklieji regi, raišieji vaikščioja, raupsuotieji pagydomi,

kurčiai girdi, mirusieji keliasi, beturčiams skelbiama Evangelija" (Mat. 11, 4-5).

Jono mokiniai buvo pasipiktinę Jėzaus elgesiu, lyginant su griežtuoju jų mokytoju. Jėzus jiems primena svarbesnį dalyką, negu atgailos kietumą — gailestingą meilę ir stebuklų liudijimą. Tuo galėtų ir turėtų jie tikėti. Ir iš tikrųjų, didžiausioji anų mokinių dalis susijungė su Kristumi, kaip liudija Evangelija.

2. Išganytojas įspėja mokinius, kad nesipiktintų. "Palaimintas, kuris manimi nepasipiktins", suprask — Jo švelnumu, maloningumu nusidėjėliui, Jo mokslu, stebuklais. Mat, pasipiktinimas trukdo žmonėm pasiekti tiesą; jis, tartum šalna apkloja puikiausias dirvas.

Pritaikymas. Išganytojas visuomet rodo mums savo gailestingą meilę. Jis atveria mums akis aklume, ausis — kurtume, atpalaidoja mums kojas mūsų raišume, nuvalo mūsų nuodėmių raupsus ir prikelia sielą iš Dievo nemalonės mirties. Privalome tik eiti, vargšai skurdžiai, pas Jėzų ir leisti, kad suteiktų meilės. "Siono tauta, ateis Viešpats atpirkti stabmeldžių" — randame šios dienos mišių introite, o Bažnyčios maldoje skaitome: "Pažadink, Viešpatie, mūsų širdis, jog taisytume kelius Tavo Viengimiui, kad mes per Jo atėjimą sugebėtume Tau tarnauti nuvalytomis sielomis". Šio raginimo stenkimės nepamiršti.

Piktinimasis Kristumi nėra liovęsis iki pat šios dienos; netgi paties Kristaus mokinių tarpe gali tai viena ar kita forma pasireikšti. Žiūrėkim, kad ir mums taip neatsitiktų.

Net šv. Pranciškaus ordinas dar kaiką piktina. Bet kas gali tuo stebėtis? "Nėra mokinys augštesnis už mokytoją?". Ir "tie, kurie nori dievobaimingai gyventi Kristuje, turi kentėti persekiojimą" — randame Evangelijoj. Piktinamasi neturtingu gyvenimu serafiškajame ordine, ir todėl šiandien mažiau teatsiranda pašaukimų. Bet tai ne taip jau baisu. Naudokime tik progas pavaizduoti jaunimui serafiškojo neturto grožį, o jau Dievas savo malone parems mūsų žodžius, ir pašaukimų atsiras.

Ir mūsų pačių tarpe netrūksta tokių, kurie piktinasi ir

kritikuoja tam tikrus mūsų nuostatus, tarnaujančius ordino idealui. Mes negalime padaryti, kad tokių neatsirastų. Nors patys venkime, kad jie mums nesudrumstų pasigėrėjimo savo ordinu.

Sekime savo Viešpaties švelnumą ir atlaidumą: juk Jis taip kantriai kenčia žmonių silpnybes ir visur gydo žaizdas. Kaip gražiai rašo šv. Povilas laiške Romiečiams: "Kantrybės ir paguodos Dievas teduodie jums turėti vienokius jausmus vienas kitam, sekant Jėzų Kristų, kad vienširdžiai viena burna garbintumėte Dievą, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą. Todėl priimkite vieni kitus, kaip ir Kristus jus priėmė Dievo garbei" (15, 5-7). Ar daug jau esame tokio nusiteikimo įsigiję?

Dievo meilės malda.

Jėzau, aš jungiuos su Tavo amžina, nesiliaujančia, visiška auka. Pagal švenčiausiąją Tavo valią aukojuos Tau visomis savo gyvenimo dienomis ir visomis valandomis. Tu buvai aukos Avinėlis mano išganymui, ir aš norėčiau dėl Tavo meilės tapti aukos avinėliu. Te mano atsidavimas Tau patinka; priimk mano auką, išklausyk maldą! Duok, kad gyvenčiau meilėje, kad mirčiau iš meilės, kad paskutinysis mano širdies dūžis būtų tobuliausios meilės aktas!

Antrasis Advento pirmadienis

TOBULYBĖS LUOMAS

Kristaus sekimas turi tikslą ištikimus Jo tarnus pamažu nuvest į tobulybę. Todėl vienuolinis luomas, kaip glaudžiausias Kristaus sekimas, vadinasi tobulybės luomu. Mąstysime dabar apie jį, ir tuo stengsimės savyje vėl sužadinti troškimą tobulėti.

1 PUNKTAS. KAS YRA KRIKŠČIONIŠKOJI TOBULYBĖ?

Svarstymas. 1. Siekti tobulybės Išganytojas mus pats pakvietė: "Būkite tobuli, kaip ir jūsų dangiškasis Tėvas tobu-

las" (Mat. 5, 48). Tie žodžiai ir paaiškina, kas yra krikščioniškoji tobulybė. Būti tobulam reiškia būti tiksliu Dievo paveikslu, pasidarius Jo sūnum. Dievo sūnystė yra panašumas į Dievą, visų Tėvą, ir tai yra tobulybė. Tobulas yra tas žmogus, kuris yra tikras Dievo vaikas.

O tobulybės branduolys, jos varomojo spyruoklė ir paskutinis jos tikslas yra meilė. Todėl tiesą sako dvasios mokytojai: Tobulybė yra tikra bei pastovi Dievo meilė, kai žmogus nuolat stengiasi daryti tobuliausiai visa, ką Dievas nori ir kadangi Jis to nori. Akvinietis tai išreiškia šiaip: "Visas krikščioniško gyvenimo tobulumas glūdi meilėje. Kiekviena būtybė yra tiek tobula, kiek ji pasiekia savo tikslą, kuris yra augščiausioji daiktų tobulybė. O meilė juk sujungia mus su Dievu, augščiausiuoju žmogaus sielos tikslu".

2. Jėzuje tobulybė priėmė žmogaus išvaizdą; Jis yra tobuliausiasis Tėvo atvaizdas ir todėl mums geriausiasai tobulumo pavyzdys. Išganytojas irgi dažnai yra tai nurodęs ir mus pakvietęs Jį sekti: "Mokykitės iš manęs", "Aš daviau jums pavyzdį", "Ateik, sek paskui mane".

3. Dievuje tobulybė yra nesikeičianti Jo ypatybė; o mumyse jinai gali vystytis ir kilti palaipsniui augštyn. Skiriami trys krikščioniškosios tobulybės laipsniai. Pirmasis laipsnis — saugotis sunkios nuodėmės. Tai daro naujokai. Antrasis laipsnis — vengti sąmoningos bei laisvos lengvos nuodėmės ir rimtai lavintis dorybėse. Tai daro žengiantieji pirmyn. Trečiasis laipsnis — daryti, kas Dievui labiau patinka. Tai daro tobulieji.

Pritaikymas. Norint tiksliai siekti tobulybės, yra būtina gerai suprasti tikrąją jos esmę. Ne kiekvienas, kuris uoliai stengiasi pasidaryti tobulas, tikrai ją supranta. Ypač vienuolinio gyvenimo pradžioje pasireiškia kai kurie neaiškumai, netgi klaidos. Tik ilgainiui, maldos mokykloje, iš savo pačių bei kitų patyrimo, o ypač bandymų bei skausmo mokykloje, išmokstama tiksliai suprasti, kas yra tobulybė. Dažnai kai kas jos esmę mato išoriniuose dalykuose, pav., griežtame gyvenime, gausiose pamaldose, skrupulingame laikymesi smulkiausių regulos nuostatų. Bet visa tai dar nesudaro tobulybės. Tobuly-

bės esmė glūdi, kaip jau minėta, meilėje; o kaip tik šios dažnai ir trūksta. Yra labai daug žmonių, kurie mano esą tobuli, yra visai netobuli, nes pilni savimylos. Jiems tinka Jėzaus posakis: "Jei jūsų teisybė nebus pilnesnė, kaip Rašto žinovų ir fariziejų, jūs neįeisite į dangaus karalystę" (Mat. 5, 20), vadinasi — nebūsite niekuomet gerai supratę Kristaus dvasios. Pagalvokime, ar ir mes nesame apimti savimylos ir todėl ar nesitoliname nuo tobulybės, vietoj į ją artinęsi.

2 PUNKTAS. TOBULYBĖS LUOMAS

Svarstymas. Visi žmonės privalo siekti tobulybės, t. y. pasidaryti panašūs į Dievą ir į Jo Sūnų, tapusį žmogum. Ta prasme krikščioniškoji tobulybė tėra viena. Šv. Augustinas sako: "Nereikia įsivaizduoti, kad Kristaus raginimas tobulintis esąs taikytas tik mergaitėms, o ištekėjusioms netaikytas; našlėms, o ne toms kurios dar turi vyrus; tik vienuoliams, o ne tiems, kurie turi šeimas; tik dvasininkams, o pasauliečiams ne. Visa Bažnyčia privalo sekti Kristaus pavyzdžiu, visa su visais savo nariais, privalo, kaip jos Mokytojas, nešti kryžių ir gyventi pagal Jo mokslą".

Bet ypačiai mes, vienuoliai, turime veržtis į tobulybę. Mums tai yra, taip sakant, luomo pareiga. Tiesa, vienuolinis luomas nereikalauja, kaip sako šv. Tomas Akvinietis, kad žmogus tuoj iš pat pradžių būtų jau atbaigtai tobulas, bet reikalauja, kad vienuolis, per įžadus įsipareigojęs, stengtųsi pasiekti tobulybės, laikydamasis regulos, kaip tinkamos tam priemonės.

Vienuolinis gyvenimas vadinasi tobulybės luomas, kadangi, pirma, jisai tobulybės pasiekimą sau pasistato kaip ypatingą uždavinį, netgi kaip griežtą pareigą. Tikrasis ir esminis vienuolinio gyvenimo darbas yra tobulinimasis. Antra, yra tai tikras luomas, nes vienuolystė savotiškai apima visą savo narių gyvenimą, siekiant visomis priemonėmis šventumo. Trečia, jis vadinas luomas, kadangi jam yra būdingi ištvermė ir ištikimumas sykį pasirinktajam pašaukimui. Todėl ir yra patvarkyta, kad tam būtų pasišvenčiama per viešus iškilmingus įžadus, kurie suriša neatšaukiamai (Weiss).

Pritaikymas. Kad esame to šv. Pranciškaus ordino, tobulybės luomo, nariai, tai neduoda mums teisės su panieka žiūrėti į kitus luomus, arba įsivaizduoti, jog esame jau vien dėl to už kitus geresni, kad nešiojame serafiškojo ordino abitą ar, apskritai, kad esame pranciškonai. Galima būti tobulam, nepriklausant prie tobulybės luomo; ir atvirkščiai — galima gyventi tobulybės luome, o būti labai netobulu. Didesnė yra tuo atveju gėda bei atsakomybė. Vienuolis, visiškai nesistengiąs tobulėti ir ramiai sau gyvenąs visiškame drungnume, yra tikrai sunkios nuodėmės padėtyje; apie tokį galima pasakyti, kad jis prarado pašaukimą. Ir nieko nepadės, nors ir uoliai atliktų kokį išviršinį darbą, sakysime, būtų auklėtojas, mokytojas, mokslo vyras, visuomenininkas — tuo neužpildys vidinės ugnies trūkumo.

Širdies žodis. O Jėzau, privalau rimtai siekti tobulumo. Juk tai yra mano šventa pareiga Dievo didybei bei tobulybei; juk dangaus laimė to verta; juk mano luomas uždeda man tą pareigą. Kaip aš turėčiau gėdytis visų savo netobulumų ir klaidų! Bet dabar aš vėl ryžtuos: noriu būti tobulas, noriu būti šventas! Padėk man, Jėzau, savo malone!

Dievo meilės malda.

Viešpatie, mūsų Dieve, mes pavedame Tau savo širdis. Jos yra stipriai surištos nuoširdžiai broliška meile. Prašome Tave, Jėzau, tegul Švenč. Sakramentas būna kasdieninis maistas mūsų kūnui ir sielai. Jėzus teesie centrinis mūsų meilės punktas, kaip Jis buvo Marijai ir Juozapui. Viešpatie, duok, kad niekados nuodėmė nesudrumstų mūsų vienybės čia, žemėje, kad mes būtume amžinai susijungę su Tavim, su Marija, su Juozapu ir visais šventaisiais danguje. Amen.

Antrasis Advento antradienis

VIENUOLINIAI ĮŽADAI

"Kalinys Jėzuje Kristuje", kalbant su šv. Povilu (Filem. 9), yra kiekvienas vienuolis. Suimtas ir sukaustytas šventais

vienuolių įžadais dėl Kristaus meilės. Dabar mąstysime apie vienuolinių įžadų reikšmę bei įpareigojimą ir pasižadėsime visuomet būti sąžiningi ir uolūs vienuoliai.

1 PUNKTAS. VIENUOLINIŲ ĮŽADŲ REIKŠMĖ

Svarstymas. 1. Įžadu vadiname įsipareigojimą Dievui daryti ką nors gera, nežiūrint ar jau pirmiau turėjome tą pareigą ar dar ne. Vienuoliniai įžadai reiškia daug daugiau, negu privatiniai. Jie yra laisvas ir visiškas atsidavimas Dievui; išsižadėjimas savęs paties ir šio pasaulio dalykų, atsižvelgiant į Kristaus pavyzdį, gerai apgalvotas pasižadėjimas, padarytas Bažnyčios akivaizdoje ir jos palaimintas, įsipareigojant tarnauti Dievui aprobuotoje vienuolijoje, imantis laikytis trijų Evangelijos patarimų.

2. Vienuoliniai įžadai turi didelę reikšmę dvasiškame gyvenime, ką pripažįsta Bažnyčia, tam pritardama. Ji stačiai pareiškia, kad Dievui pavestas gyvenimas kurioje nors vienuolijoje yra augštesnis už gyvenimą pasaulyje, nors šis būtų ir labai veiklus. Šv. Tomas Akvinietis nurodo tris priežastis, kodėl geriau atlikti tą patį darbą, esant įsipareigojus įžadu.

Pirma, kadangi įžadas yra Dievo pagerbiamasis aktas, o Dievo pagerbimas yra visų moralinių dorybių kilniausioji. Kuo tauresnė yra dorybė, kuri skatina veiksmą, tuo geresnis bei nuopelningesnis yra tas veiksmas. Geri darbai, kuriems įsipareigojama atitinkamu įžadu, tuo pačiu tampa ir Dievo pagerbimo aktais, — vadinasi, dvigubai nuopelningais. Taigi, vienuoliniai įžadai pakelia mūsų dorybinių aktų vertę ir pateikia mums daugiau nuopelnų.

Antra, geriau yra padaryti įžadą, nes tuomet daugiau pasiekiama, kaip atliekant kokį gerą darbą be įžado. Darydamas įžadą, žmogus paveda Dievui ne tik darbą, bet ir laisvę (daryti tai ar ne). Vienuoliniais įžadais vienuolis dar įsipareigoja lavintis heroiškose dorybėse — laisvame neturte, skaistybėje, paklusnume. Tie trys įžadai yra lyg trys vinys, kurios Dievui pasiaukojusį asmenį prikala prie Kristaus kryžiaus.

Trečia, per įžadą valia tampa neatmainomai nukreipta į

gera ir tuo žymiai sustiprinta. Vienuoliniai įžadai yra ryšiai, bet ne vergų grandinės. Jie yra meilės ryšiai, kurie mus sujungia su Mylimuoju. Įžadai nepažeidžia valios laisvės — jie tik sutvirtina tą valią darant gera. Rišamoji įžado galia yra kiek panaši į dangaus šventųjų pastovų sutvirtinimą gerame. Jie negali, nes nebenori daugiau nusidėti. "O palaimingas būtinume", sako Augustinas, "tu skatini daryti, kas geresnio!". Įžadas jokiu būdu neveda mūsų į naują pavojų nusidėti. Pasižadėjusiam gresia pavojus ne iš įžado, o iš kaltės paties žmogaus, kuris pakeičia savo valią ir nusikalsta įžadui.

Pritaikymas. Nesigailėk padaręs įžadus; netgi džiaukis, jog tau daugiau nevalia daryti, kas būtų buvę leista ir galima daryti savo paties žalai (Augustinas). Įžadai teikia stiprią apsaugą nuo mūsų pačių aistrų ir nuo pasaulio bei velnio pagundų. Šie mums sakys, kaip kadaise žydai Kristui: "Nuženk nuo kryžiaus!", bet mes jiems nė atsakyti neatsakysim, o ištversim ant kryžiaus, kaip ir Išganytojas

2 PUNKTAS. VIENUOLINIŲ ĮŽADŲ ĮPAREIGOJIMAS

Svarstymas. Tikrai nėra kito įsipareigojimo, kuris būtų toks šventas, toks pagrįstas ir nesugriaunamas, kaip mūsų vienuoliniai įžadai, nes pirma, padarydami profesiją, mes davėme Dievui savo žodį, patvirtindami jį šventa priesaika. Jeigu jau žmonėms duotą žodį turime laikyti, tai ką bekalbėti apie Dievui duotą! Kaip griežtai reikalauja Viešpats pildyti padarytus įžadus, skaitome Pamokslininko knygoje: "Jei padarei įžadą Dievui, negaišk ištesėti, nes jam nepatinka paikieji; ką nors esi žadėjęs, atiduok. Geriau yra nežadėti, kaip pažadėti ir neištesėti" (5, 3-4).

Antra, vienuoliniais įžadais visiškai pasivedama Dievo tarnybai; o kas sykį yra pavesta Dievui, tai turi būti šventa ir palikti Dievo nuosavybė (3 Moz., 27, 28). Nebeleidžiama savavališkai atimti to iš šventos Dievo tarnybos. Kas svarbiame dalyke laužo įžadą, nusikalsta šventvagyste.

Galų gale, pasižadame laikytis trijų evangelinių patarimų, darydami įžadus iškilmingiausiu būdu. Mes patys žengiame prie altoriaus ir Augščiausiojo akivaizdoje, prieš savo brolius

vienuolius, regint ir girdint susirinkusiems tikintiesiems, sudėdame savo įžadus į viršininko rankas ir dar savo vardu pasirašome profesijos dokumentą. Kas dar galėtų abejoti, ar tais savo įžadais esame po sunkia nuodėme įpareigoti gyventi neturte, skaistybėje ir klusnume, laikantis mūsų regulos?

Pritaikymas. Šv. Bernardas vienuolinę profesiją vadina antruoju Krikštu, kuris mumyse atnaujina Kristaus paveikslą. Laikykime save laimingais, kad esame gavę tokią didžią malonę. Patyrinėkime šiandien save, ar tinkamai laikėmės įžadų. Jeigu, broli, būtum prasilenkęs su kuriuo savo įžadu per sunkią nuodėmę, nuoširdžiai gailėkis ir pasiskubink nuvalyti sielą, darydamas atgailą. Atnaujink savo įžadus, nes Dievas laukia, kad tu juos vėl pildytum ištikimiau, negu lig šiol. O jei tavo sąžinė liudija, kad nesi sunkiai nusidėjęs savo įžadams, džiaukis ir dėkok Dievui, kad Jis tave išsaugojo nuo sunkių nuopuolių. Melsk, kad atleistų ir smulkesniuosius tavo neištikimumus. Melskis ir už paklydusius brolius, už jaunesniuosius brolius, besirengiančius daryti savo įžadus; pagaliau melsk sau pačiam ištvermės malonės iki galo.

Dievo meilės malda.

Pašvenčiu ir pavedu Dievui visa, kas yra mano: savo atmintį ir veikimą — Dievui Tėvui; savo protą ir žodžius — Sūnui; savo valią ir mąstymą — Šv. Dvasiai; savo širdį, liežuvį, visą kūną, pojūčius ir visus kentėjimus — švenč. Jėzaus žmogystei. Jis mielai pasidavė nusikaltėlių rankoms ir prisiėmė kryžiaus mirtį. Priimk, Dieve, maloningai šį mano pasiaukojimą ir padėk jį įvykdyti (Šv. Pranciškus Salezietis).

Antrasis Advento trečiadienis

VADAS IR KELIO RODYTOJAS

Nepažįstamuose keliuose reikia žmogui vado ir kelio rodytojo. Mes, keliaudami per gyvenimą, pasirinkome tinkamą vadą ir patikimą kelio rodytoją ir laikysimės, kad nepaklystume

1 PUNKTAS. ŠV. PRANCIŠKUS — MŪSŲ VADAS

Svarstymas. Paskutinėje vakarienėje, kai Viešpats kalbėjo apie savo atsiskyrimą, šv. Tomas gailėjosi, kad nežinąs, kur Jėzus vykstąs. Viešpats jam tarė: "Aš kelias, tiesa ir gyvenimas. Nė vienas neateina pas Tėvą, kaip tik per mane" (Jon. 14, 6). Tad Kristus yra kelias į mūsų amžinąjį tikslą, ir tai vienintelis be išimčių kelias, vedąs pas Tėvą ir į dangišką tėvynę.

Jeigu ieškome vado, vargiai berasime geresnį už savo serafiškąjį Tėvą šv. Pranciškų. Jis kaip tik uoliai sekė Kristų ir, įkūręs tris savo ordinus, tapo didžios serafiškos šeimos vadas.

Jis ilgai svyravo, ką turįs daryti. Ir štai vieną dieną Asyžiuje, Porciunkulės bažnytėlėje, išgirdo Evangelijos žodžius: "Neturėkite nei aukso, nei sidabro, nei pinigų savo juostose, nei delmono kelyje, nei dviejų jupų, nei kurpių, nei lazdos; nes darbininkas vertas savo valgio" (Mat. 10, 9 - 10). Kai tik šv. Pranciškus išgirdo tuos žodžius, jis jau žinojo, ką turįs daryti. Išėjęs iš bažnyčios, nusiavė kojas, nusiėmė apsiaustą; vietoj juostos, susirišo virvele, apsivilko pilku drabužiu, užsidėjo antgalvį — ir taip pasiryžo pradėti apaštalikišką neturtingą gyvenimą. Ką iš liepsnojančio uolumo pradėjo, tą ir tęsė su geležine ištverme ligi laimingos pabaigos, ir dabar visas pasaulis stebėdamasis žiūri į stigmatizuotą Asyžiaus šventąjį, didį serafiškojo keleivių būrio vadovą.

Pritaikymas. Pranciškus neginčijamai yra Apvaizdos vyras; jo kūriniai, trys serafiškieji ordinai, yra Dievo kūriniai. Nejaugi tu, serafiškasis žemės keleivi, abejosi, ar sekti tuo kilniu vadovu? Jis turi visas gero vadovo ypatybes: yra daug patyręs, neperdedąs, visai patikimas, draugiškai malonus. Tad pasiduok, visiškai pasitikėdamas, jo vadovybei ir giliai jį gerbk. Nuolat stenkis tapti kaskart panašesnis į Jėzų, kiek galima tiksliau eidamas savo vado pėdomis.

2 PUNKTAS. ORDINO REGULA — KELIO RODYTOJA

Svarstymas. Visiems katalikams Dešimt Dievo Įsakymų yra kelrodis, einant į dangų. Dievo įsakymų kelias nėra per sun-

kus, tad visi gali juo eiti. Bet yra ir kitas, trumpesnis bei staigesnis kelias — Evangelijos patarimų kelias. Juo ėjo ir mūsų tėvas šv. Pranciškus, nužymėdamas jį savo ženklais; yra tai regulos įsakymai, nurodymai, įspėjimai. Pranciškus mirė, bet jo dvasia tebėra gyva reguloje, kurią jis paliko savo dvasiniams vaikams. Ji su dvylika savo skyrių yra mums patikimas kelrodis staigiame dangaus kelyje.

Mūsų regulos patikimumas remiasi Bažnyčios pripažinimu, o galų gale — Dievo įkvėpimu. Pranciškus sako, kad Viešpats jam nurodęs, kaip jis turįs gyventi, ką jis savo reguloje visiems broliams ir įsakęs. Kai kuriems broliams skatinant priimti patogesnę regulą, jis tvirtai priešinosi ir sakė: "Mano broliai, Viešpats mane pašaukė eiti nusižeminimo ir paprastumo keliu, o su manimi ir visus tuos, kurie nori eiti sykiu. Dėl to nekalbėkit man nei apie šią, nei apie kitokią regulą, kadangi pats Viešpats pasakė, kad aš turiu būti paikas pasaulio akyse, kokio niekuomet dar nematyta, ir kad Jis pats norįs vesti mus kitu, ne mokslo, keliu" (Spec. perf.). Ir popiežius Mikalojus III sako apie mūsų regulą: "Yra tai ana gryna Dievo akyse ir nesutepta tarnyba, kuri kyla iš šviesos Tėvo, kurią Jo Sūnus žodžiu bei pavyzdžiu perteikė apaštalams, kurios išmokė Šv. Dvasia šv. Pranciškų ir jo sekėjus. Taip toji tarnyba turi visos Švenč. Trejybės liudijimą" (Const. Exiit).

Pritaikymas. Keleivis kryžkelėje, nepažindamas kelio, žvalgosi kelrodžio. Keliaudami į dangišką Jeruzalę, ir mes atsidėję laikysimės savo kelrodžių: įžadų, regulos, serafiškojo Tėvo nurodymų bei patarimų — tada nepaklysim. Ištirkim dabar, kaip ligi šiol jų laikėmės. Mūsų Tėvas sako taip šv. Povilo žodžiais: "Būkite, broliai, mano sekėjai ir žiūrėkite į tuos, kurie taip elgiasi, taip kaip turite pavyzdį mumyse" (Pilyp. 3, 17).

Širdies žodis. Kokia gi tai man laimė, kad mano vadas yra didysis šv. Pranciškus, kaip ir pirmųjų mokinių bei brolių! Kaip jie su vienas kitu lenktyniavo gerame! Kaip kiekvienas stengėsi visuose dalykuose sekti šventąjį ordino įsteigėją! O iš manęs, Tėve, tiek maža Tu teturi džiaugsmo, o tiek daug vargo, išlaikydamas mane savo mokinių būryje ir grą-

žindamas paklydusį vėl į tikrąjį kelią. Dėkoju tau, kad taip ištvermingai manimi rūpinais. Geriausias Išganytojau, atleisk, kad taip nerūpestingai Tave sekiau! Aukoju Tau savo ordino Tėvo nuopelnus, kaip atlyginimą už savo šaltumą, ir meldžiu padėk man pasidaryti uoliu bei ištikimu Tavo sekėju.

HIMNAS Į ŠV. PRANCIŠKŲ

O, Dievo meilės kankiny,
penkiom žaizdom paženklintas,
kaip gyvas kryžius mums meni
tu Viešpaties žaizdas šventas.

Vyksti į tolimas šalis
atversti klystančių tautų.
ir dega šventas troškulys
už Kristų kęst ir mirt kartu.

Bet laimė ta ne tau skirta —
turi tu grįžt ir meile degt,
kad žemė, tavo uždegta,
nušvitus imtų Kristum sekt.

Tu vien kuklia širdies galia
šėtoną pragaran tremi
ir savo siela iškilia
Bažnyčią griūvančią remi.

Vai, meldžiam, Tėve, mum širdy
teįsižiebia meilė ta,
kukliai švelni, kilniai didi,
tavosios dvasios sukurta.

Augščiausią Tėvą su Sūnum
ir Dvasią meldžiame išvien:
suteik Pranciškaus dvasios mum,
kad ja gyventume kasdien. Amen.

PRANCIŠKONŲ ASKEZĖ

Mąstykime apie mūsų Tėvo dvasią ir bandykime suprasti. Kažin, ar kuris kitas šventasis turi tiek savitų bei ryškių bruožų ir tokių patrauklių, kaip Asyžietis. Pamąstysime apie pranciškonų askezės savybes, kad ir savo gyvenime ja persiimtume.

1 PUNKTAS. YRA PRANCIŠKONIŠKA ASKEZĖ

Svarstymas. Askeze vadinama tvarkingas bei pastovus siekimas krikščioniško tobulumo, vartojant tinkamas priemones, ypač apsimarinimo, atgailos ir maldos. Vadinasi, askezė yra ne kas kita, kaip rimta kova su savo dvasinės pažangos ir amžinosios laimės priešu. Šv. Raštas askezės sąvoką šitaip išreiškia: "Nusivilkite nuo savęs senąjį žmogų su jo darbais ir apsivilkite nauju, tuo, kuris yra atnaujinamas pažinimui, einant paveikslu to, kuris jį sutvėrė" (Kol. 3, 9).

Dabar galime tarti: Esama ne vien bendros krikščioniškos askezės, bet ir visai savitos, pranciškoniškos, pavadintos mūsų Steigėjo vardu, savitos kaip ir visas jo šventumas. Niekas kitas, kaip jis savo paprastu tikėjimu ir ryžtingu atsijungimu nuo žemiškų dalykų, nėra taip sekęs beturčio, nusižeminusio, meile liepsnojančio ir kenčiančio Kristaus pavyzdžio, ir todėl jam, išskiriant jį iš kitų šventųjų, tapo suteiktos šventos žaizdos, lyg Dievo antspaudai (Funk). Pranciškoniškoji askezė yra tad iš tikrai serafiškos meilės plaukiąs, kūdikiškai paprastas sekimas beturčio, nusižeminusio, iš meilės kenčiančio Išganytojo. Pranciškus buvo asketas, bet labai savotiškas.

Pritaikymas. Askezės žodis daugeliui, netgi dvasininkų, nedarniai skamba, ir asketo vardas minimas ne visuomet teigiama prasme. Dažnai paniekinamas tų asketų nuoširdus stengimasis pasiekti tobulybę, nes randama juose smulkių žmogiškų silpnybių, ir dėl to jie juodinami; o iš tikrųjų norima tuo tik pateisinti savo dvasinį tingumą bei skurdą ir aptildy-

ti sąžinės priekaištus. Teigiama, girdi, nesu asketas ir nenoriu būti; o juk kiekvienas doras krikščionis turėtų būti labiau ar mažiau asketu. Askezė, ir, būtent, pranciškoniškoji, turėtų rastis bent pas mus, Pranciškaus vaikus, kaip namie! Savaime suprantamas dalykas, kad kiekvienas ordinas duoda ypatingą antspaudą kiekvienam savo darbui ir savo sielovadai. Tai galime pastebėti įvairiuose asketiniuose senesniųjų ir naujųjų laikų veikaluose. Ir mes turime daug asketinių rašytojų; pritiktų, kad, rinkdamiesi, užleistume jiems pirmenybę: jie juk suteiks mums truputį šv. Pranciškaus dvasios. Pranciškoniškoji mokykla yra mūsų mokykla. Būtų neteisinga per mažai tevertinti kitų ordinų veikalus; bet dar netinkamiau būtų niekinti savo brolių kūrinius ir garbinti tik svetimus. Tiesa, askezė nėra verslo vaisius, kur pasirenkama skardūs vardai pagal savo firmas; betgi jinai juk pasilieka intymiausiojo santykio su Dievu išraiška, tad yra labai individuali. Taigi, mylėkime savo ordino Tėvą, ordino idealą ir patį ordiną! Ir drąsiai kovokim dvasinę kovą po šv. Pranciškaus vėliava. Turime gerą vadą!

2 PUNKTAS. PRANCIŠKONIŠKOSIOS ASKEZĖS *PASIREIŠKIMO BŪDAI*

Svarstymas. 1. Askezės esme kartais klaidingai laikoma išoriniai griežtumai; o reikia tos esmės ieškoti ne savęs kankinime, tik stengimesi pasidaryti panašiu į Dievą ir susijungti su Juo. Tad esminė askezės jėga yra meilė, kaip ir tobulybė yra meilė. Ir mūsų ordino steigėjo šventume tenka pirmiausia stebėtis jo tikrai serafiška meile. Pranciškus veržiasi į Dievą, visiškai save pamiršdamas, ir myli Jį beveik lyg nebe šios žemės vaikas, o dangaus serafinas. "Mano Dievas ir mano viskas" — tai jo malda, ir "Meilė, deja, nemylima" — tai jo mylinčios širdies rauda.

Tos meilės objektas pirmiausia yra Jėzaus Kristaus, Dievo — Žmogaus, asmuo. Pranciškus nėra mąstytojas, todėl jis glaudžiasi prie švenč. Kristaus žmogystės, kurią jis gali įsivaizduoti pagal Evangeliją. Ir jis taip myli Jėzų, jog trokšta pilnai Jį sekti, viską Jam paaukoti, viską dėl Jo kentėti. Ta

šventojo meilė kyla ne tik lig Jėzaus gyvenimo įsivaizdavimo, bet ir iki mistinio išgyvenimo. Pačią viršūnę sudaro stigmos.

Iš Dievo meilės savaime plaukia švelniausia meilė Dievo kūriniams. Protingieji ir neprotingieji tvariniai yra Pranciškui broliai ir seserys. Jis yra gamtos bei žmonių bičiulis, bet ne iš tuščio jausmingumo, o iš didelės Dievo meilės. Brolystės dvasia yra persunkusi ir Šventojo įstaigas. Todėl pas mus vargiai begalima rasti sausą tvarką ir valdiška absoliutizmą; čia aptinkama greičiau demokratiška dvasia, kuri tačiau savaime iš Dievo meilės nusilenkia reikalingai tvarkai ir puoselėja meilę bei pagarbą augštesniesiems bei lygiesiems.

2. Antra ryški mūsų serafiškojo Tėvo šventumo ypatybė yra gilus nusižeminimas. Pranciškus mato savy tik didžiausią nusidėjėlį. Kuo labiau jį Dievas išaugština, tuo labiau jis nusižemina Dievo ir žmonių akivaizdoje. Pranciškus niekina save, o kitus gerbia; iš čia jo draugiškumas bei malonumas žmonėms. Ypač jis gerbia kunigus ir su visu savo ordinu jaučia esąs parapijų kunigų padėjėjas. Jis nori, kad jo broliai garsėtų ne mokslu, o dorybe ir geru pavyzdžiu. Šventojo nusižeminimas yra paprastas ir kūdikiškas, be netikrumo ar apsimetimo šešėlio. Jo atgaila nėra šiurkšti, rūsti ar bauginanti. Jei jis pasninkauja, tai nori, kad niekas netrauktų šalin nuo Dievo; ir, nors atgailoja rimtai, pasilieka giedras ir linksmas.

3. Pasaulio paniekinimas ir kraštutinis neturtas yra paskutinis pranciškoniškosios askezės požymis. Šv. Pranciškus dažnai vadinamas tiesiog "Asyžiaus beturčiu", kadangi jis apaštališką neturtą išsirinko savo sužieduotine. "Lapės turi urvų ir dangaus paukščiai lizdų, o žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti" (Mat. 8, 20). Šituo Viešpaties pavyzdžiu pasiryžo sekti šv. Pranciškus su visu savo ordinu. Jo broliai turi gyventi pasauly kaip keleiviai ir ateiviai — pasaulio išsižadėjimo pavyzdys. Visiškai nusigręžę nuo pinigų ir turto, jie privalo pasitikėti tik Apvaizda ir taip gyventi vien Dievui ir savo pašaukimui

Pritaikymas. Aišku, jog tokį tobulumą pasiekti neįmanoma vienu užsimojimu; tai nebuvo įmanoma net pačiam šv. Pranciškui. Tam tikslui pasiekti turime visą gyvenimą, bet

kas dieną privalome stengtis prie to idealo kiek galima labiau artėti. Atrodo, jog mes esame šiek tiek nukrypę šitam dalyke į šalį nuo pranciškosiškosios dvasios. Mūsų askezė dažnai neturi visų pranciškoniškosios askezės požymių.

Paskatinimas. Gailėkimės savo paklydimų; suprastinkime savo dievobaimingumą pagal serafiškojo Tėvo dėsnį: "Virš visko meilė".

Dievo meilės malda.

Mano Dieve, duok, kad Tave mylėčiau. Vienintelis atlyginimas už mano meilę tebūnie tai, kad vis labiau Tave mylėčiau.

Antrasis Advento penktadienis

REGULA KAIP MĄSTYMŲ KNYGA

Mūsų ordino konstitucijos įsako, kad kiekvieną penktadienį valgant būtų skaitoma regula, o tam tikrais metų laikais — popiežių pasisakymai ir platus regulos aiškinimas. Tačiau neužtenka tik prabėgom perskaityti, norint tiksliai laikytis šv. regulos. Sąžiningas mažesnysis brolis be to dar mąsto savo ordino regulą.

1 PUNKTAS. MĄSTYMAS ĮVEDA Į REGULOS DVASIĄ

Svarstymas. Regulos skaitymas bei studijavimas dar nepateikia visiško jos supratimo. Tikroji įžvalga ateina iš Dievo. Su regula yra visai taip, kaip pasakojama evangelijose: mokytiniai dažnai nesuprasdavo Jėzaus žodžių, nors nuolat su Juo buvo. Kai Viešpats visiškai aiškiai pasakė apie būsimą savo kančią, jie nieko iš to nesuprato. "Tas dalykas buvo jiems paslėptas, ir jie nesuprato, apie ką buvo sakoma", rašo evangelistas Lukas (18, 34). Taip būna kartais ir kai kuriems mažesniems broliams: jie girdi regulos žodžius, bet tikroji jų prasmė jiems neprasiveria ir reikiamo įspūdžio nesukelia. Jie

išgirsta, kas yra jų pareiga, o kai tenka pareigą vykdyti, jau viską pamirštame. Mat, Dievas turi mums duoti malonę gera pažinti, jo geisti, ir jį vykdyti.

Tiesa, Viešpats mielai suteikia tą pažinimą, bet nori būti prašomas. Kas Viešpaties bijo, priima Jo mokslą; ir kurie budi dėl Jo, atras palaimą. Kas stengiasi laikytis Įstatymo, ras savo ramybę; bet, kas elgiasi klastingai, susidurs su juo. Kas bijo Viešpaties, ras, kas teisu, ir leis teisingumui sušvytėti, kaip žiburiui (Siracho Jėzus). Kas uoliai meldžia iš Dievo šviesos, tas jos ir gaus; bet reikia prašyti nesavanaudiškai, o tyra intencija. Jei tu skaitai ir studijuoji daugiau dėl to, kad žinotum, bet ne kad atitinkamai elgtumeis ir Dievo garbę daugintum, arba jei labiau turi minty kitus, nei save — niekuomet visiškai nesuvoksi regulos dvasios.

Pritaikymas. Tad būk mažas ir nusižeminęs, o Dievas atvers tau savo paslaptis ir supažindins su šv. Pranciškaus dvasia, kaip sako Jėzus: "Aš garbinu Tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tai paslėpei nuo išmintingųjų ir gudriųjų ir apreiškei mažutėliams" (Mat. 11, 25).

2 PUNKTAS. MĄSTYMAS SAUGO NUO REGULOS LAUŽYMO

Svarstymas. Tai plaukia jau iš pačios mąstymo esmės, nes nesama tikro mąstymo bei rimto savęs kvotimo be tvirtų pasiryžimų. Klausimus: kas seka iš to man, kaip aš lig šiol šituo atžvilgiu elgiaus, ką privalau daryti ateity, tenka kiekviename mąstyme taikyti į save pačius. Taigi, kai mąstome savąją regulą, turime sau patiems iškelti anuos klausimus ir prisiversti atsakyti. Dažnas savęs tyrinėjimas, pasiryžimų atkartojimas turi tada pagaliau padaryti tai, kad iš beformio žemės vaiko, stuobrio, pasidarytų daili ištikimo mažesniojo brolio forma, panašiai kaip skulptorius pakartotais ir tiksliais dūžiais iš marmoro gabalo išgauna menišką statulą.

Mąstymas ir vienas gali pateikti mums reikalingą šilimą bei uolumą laikytis regulos. Be tos šilimos ir be to uolumo mes nesurandame jėgos nei drąsos daryti tai, kas yra mūsų

pareiga. Tik uoli malda ir patvarus mąstymas gali sušildyti mums širdį ir palenkti tingią ir kietą valią.

Pritaikymas. Dabar matai, mielasis broli, jog ordino regula privalo būti ne tik mūsų įstatymų, bet ir mąstymų knyga. Mąstymų knyga teikia mums tinkamai parinktus bei paeiliui sudėstytus šventus dalykus; ji padalija juos punktais, kad lengviau būtų suprasti; ji daro išvadas bei pritaikymus gyvenimui; ji ragina širdį bei valią ir pakelia dvasią prie karštos maldos. Visa tai daro ir mūsų ordino regula. Jei noriai mąstai ją, pažinsi, kas yra tavo pareiga; sužinosi, kiek jos lig šiol laikeisi, ir įsigysi jėgos ją ateity tiksliau sekti. Gailėkis už savo tingumą mąstymuose ir pasiryžk mąstyti apie regulos dėsnius. Įveik savo nemėgimą kurios nors mąstymų knygos arba kurio nors mąstomo dalyko. Iš visko galima turėti naudos. Jei kartais negalėtum dalyvauti bendrame mąstyme, vienas pats svarstyk jo punktus, kad nieko neprarastum.

Širdies žodis. Dieve, ačiū Tau už meilę ir gerumą, kad mąstyme suteikei man tokią lengvą, malonią, o kartu stiprią priemonę pažinti Tave ir save patį. Leisk man vis giliau pasinerti į regulos dvasią, kad tapčiau vertas šv. Pranciškaus sūnus. Mielai noriu pakelti tą lengvą vargą, kurį man suteikia mąstymas; tik duok man savo paramos malonę.

Dievo malonės malda.

Mano Dieve, mano vienintelis Gėri! Tu man — viskas. Duok, kad visiškai Tau gyvenčiau.

Antrasis Advento šeštadienis

GERO VIENUOLIO LAIMĖ

"Šimtakartinį atlyginimą ir amžiną gyvenimą" žada Viešpats visiems, kurie, kaip Petras ir kiti apaštalai, paliks viską dėl Jo meilės. Kokia paguoda mums slypi tuose Jo žodžiuose! Dabar pamąstykime apie naudą, kuri tenka mums ordine iš padarytos profesijos

1 PUNKTAS. ORDINE TURIME SAUGIĄ PRIEBĖGĄ

Svarstymas. Daugybė pavojų gresia pasauly žmogaus sielai. Ordine esame nuo jų saugūs, nebent patys jų ieškotume. Tai yra laikinis atlyginimas mums už mūsų aukas.

Ordine esame saugesni savo pačių atžvilgiu, kadangi trijuose įžaduose turime stiprias priemones prieš savo aistras. Per paklusnumą išraunama ar bent palengva apmarinama viso blogio šaknis — savivalia bei savimyla. Skaistybės įžadas gesina kūno geidulių gaisrą. Laisvas neturtas valo mums širdį nuo netvarkingo prisirišimo prie žemės daiktų ir saugo nuo pasaulio vilionių. Ir prieš savo įgimtas silpnybes randame ordine priemonių. Jei vienuolis kartais ir suklumpa, jis greit ir vėl atsistoja, nes tiek daug dalykų ordine jį perspėja ir verčia pasitaisyti: gerų knygų skaitymas, viršininkų sudraudimai, brolių pavyzdys ir t.t. Jeigu Šv. Rašte sakoma, jog vargas tam, kas yra vienišas, nes, kai jis puola, nėra kas jį pakelia, tai ir apie mus galima tikrai pasakyti: Gera tam, kas yra ordine, nes, kai jis puola, dešimt kitų padės jam atsikelti.

Ordine esame saugesni prieš pasaulį. Daugelis pasauly įsitraukia į bloga per kitų pavyzdį, nors jie patys savaime ir nėra blogi. Pavojingos progos, blogos draugijos, negeri pavyzdžiai ordine nėra kasdieniai dalykai; priešingai, ordinas saugo mus labai rūpestingai nuo pavojingo ir net nuo nenaudingo susilietimo su pasauliu.

Ordine mums beveik netenka painiotis į pasaulio reikalus. "Pasauliniai reikalai", sako šv. Bernardinas Sienietis, "išblaško savo vaikų mintis, juos sužeidžia, slegia jų dvasią žemėn ir neleidžia jiems rimtai pagalvoti ir pasirūpinti būtinais išganymui dalykais. Čia juos pagauna nepasotinamas pelno geidulys, čia vėl nenumaldomas skausmas dėl kokio nuostolio. Šiandien jie džiaugiasi pasisekimu, o rytoj jau bijo prarasti kas įgyta. Šiandien jie apgauna, rytoj jau juos apgauna. Kartais jie esti augštinami iki debesų, o paskui smerkiami giliai į pragarą. Štai jiems neduodama ramybės namie, o štai — svetur; čia daro tai bičiuliai, o čia — priešai. Niekuomet siela neranda ramybės".

Pritaikymas. Tad turime būti patenkinti ir Dievui dėkoti, kad ordine galime išvengti daugelio žemės pavojų. Bet pasaulis gali įsibrauti ir į vienuolyną, jei atidarome duris. Tada net ir vienuolyno mūrai mūsų nebeapsaugos. Todėl budriai sergėkime savo palinkimus, kad jie mūsų nepražudytų. Venkime nereikalingo santykiavimo su pasauliu ir nesikiškime į reikalus, kurie ne mums skirti.

2 PUNKTAS. ORDINE TURIME JAUKŲ KAMPELĮ

Svarstymas. Savo gūžtoje gyvenama ramiai bei laimingai ir galima ramiai numirti. Taip yra ir vienuolyne.

Čia galime netrukdomi Dievui tarnauti, melsdamiesi ir gera darydami. Čia galime nekliudomi atsidėti pašaukimui. Čia galime daryti atgailą už nuodėmes ir užsitikrinti išganymą. Pagundos ir kovos tik dar labiau išlavina mus dvasinėse imtynėse ir teikia nuopelnų. "Kas nėra ištirtas, ką jis žino? Vyras, kuris yra daug patyręs, jis daug galvoja. Ir kuris daug išmoko, kalba su išmanymu", skaitome Siracho knygoj (Ekli. 34, 9). Niekas netrukdo mūsų, atliekant vienuolyne savo šventas pratybas. Visi broliai turi tas pačias pažiūras į dvasinį gyvenimą, tą patį tikslą. Gera daryti tampa mums lengva, nes ir kiti daro tą patį. Tuštybės pavojus nyksta, kadangi visi daro gera, o paklusnumas padvigubina nuopelną. Šimteriopai atlygina Dievas už tai, ko buvome dėl Jo išsižadėję, nes Jis grąžina mums tai daug augštesne forma: namus, kuriuose mus visur meilingai priima; vienaminčius bolius, kurie yra mums ir tėvas, ir motina, ir broliai, ir seserys; dirvas ir sritis dvasiškam veikimui ir būsimajam gyvenime amžiną laimę, kurios niekas čia negali apsakyti.

Galų gale, ordine mirštama ramiai. Koks brangus yra mirštant prisiminimas, kad pareigos atliktos ištikimai; kad nemaža paaukota; kokia tai paguoda bei suraminimas, kad broliai su tavim ir karštai už tave meldžiasi! Vienuoliui mirštant, šalia jo beviltiškai neverkia giminės, nekankina rūpestis dėl turto; nesivaržo savo tarpe giminės dėl palikimo — ramiai ir atsidavęs miršta jis Dievuje.

Pritaikymas. Vienuolyne turime jaukią gūžtą. Gali atsitikti, kad mus išvarys iš buto. Bet niekas negali mums atimti teisės turėti gūžtą vienuolijoje. Mes vėl susirenkame, vėl, padedant geradariams ir savo pačių jėgomis, atsistatome iš griuvėsių ir kantriai atitaisome padarytąją žalą. Ir vėl esame namie, dargi buvom namie savo vienuolyno griuvėsiuose. Ačiū Dievui!

Laikas greitai bėga, ir artinasi gyvenimo vakaras; tuomet ypač gyvai suprantama, kas buvo mums lig šiol ordinas. Supraskime pagaliau, kaip privalome dėkoti gerajam Dievui ir savo ordinui! Šv. Pranciškaus ordine gera yra gyventi ir mirti.

Širdies žodis. O, Dieve, kaip kitaip būtum galėjęs tinkamiau mane aprūpinti, jei ne pašaukdamas į šį šventą ordiną? Priimk gilią padėką už visa gera! Duok man laimingos mirties malonę, kad ir aš būčiau Tavo amžinosios laimės dalyvis!

Dievo meilės malda.

Mano Jėzau, Tu esi pati Meilė: įžiebk mano širdy dievišką ugnį, kuri degina šventuosius ir daro juos į Tave panašius.

Trečiasis Advento sekmadienis

TYRUOSE ŠAUKIANČIOJO BALSAS

Jono pasirodymas palei Jordaną ir stiprus tautos veržimasis prie jo pajudino net augštąją Jeruzalės tarybą: ir štai ji siunčia pas didįjį atgailos skelbėją tarnus apklausinėti, kas jis toks ir ką veikia. Jonas atsako jiems drąsiai ir duoda išgirsti karčią tiesą: "Jis (Mesijas) stovi jūsų tarpe, ir jūs Jo nepažįstate". Pasvarstykime, ką reiškia tie žodžiai, ir pritaikykime juos sau.

1 PUNKTAS. JIS STOVI JŪSŲ TARPE, IR JŪS JO NEPAŽĮSTATE

Svarstymas. 1. Pasiuntiniai klausia: "Kas tu esi? ...Ar tu Elijas?... Ar tu esi pranašas?" (Jon. 1, 19-22).

Taip klausinėti jie turėjo teisę, nes juk žydų kunigijos pareiga buvo nustatyti, kaip žiūrėti į tą sambrūzdį, kurį sukėlė Jono pamokslai. Bet jų motyvai, išleidžiant pasiuntinius, nebuvo švarūs. Nebuvo jų pirmasis tikslas surasti tiesą; pagrindas buvo akla neapykanta jiems įtartinos naujenybės, išdidus užsirūstinimas už siūlymą pasikrikštydinti, kad būtų atleistos nuodėmės, ir klastingas noras sugauti Joną klausimų pinklėmis.

2. Krikštytojo atsakymas buvo kuklus ir teisingas: nesu Kristus nei Elijas, apie kurį buvo manoma, kad jis grįšiąs pasaulio pabaigoje; nei esąs jis pranašas, kurį nurodo Mozė, kaip Izraelio viltį (5 Moz. 18, 15). "Aš tyruose šaukiančiojo balsas: Taisykite Viešpaties kelią, kaip yra pasakęs pranašas Izaijas" (Jon. 1, 23; plg. Iz. 40,3).

Paskui jis rimtai pridūrė, pasiteisindamas, kodėl krikštijęs: "Aš krikštiju vandeniu; bet tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate. Jis yra tas, kuris po manęs ateis, kuris pirm manęs buvo; jam aš nesu vertas atrišti jo kurpių dirželio" (Jon. 1, 26-27). Tie žodžiai aidėjo baisiu priekaištu veidmainiams fariziejams, kurie buvo ir pasiuntinybės nariai. Jūs, Įstatymo žinovai, kurie dedatės pažįstą Raštą; jūs, tautos atstovai bei mokytojai, kurie nuolat kalbate apie turintį ateiti Atpirkėją, jūs, Dievo bei Jo Pateptojo gynėjai, jūs Jo nepažįstate? O juk Jis stovi jūsų tarpe! Jūs apie Jį esate girdėję, esate Jį matę, ir aš viešai Jį esu jums nurodęs. O jūs Jo nepažįstate ir nieko apie Jį nežinote? Jūs nenorite Jo pažinti, nes Jis neatrodo jums toks, kokį esate įsivaizdavę ir kokio norėtumėte! Kaip tai liūdna, ir kokia jums gėda!

Pritaikymas. Tas atsitikimas rodo, kaip labai žmonės atsižvelgia į išorinę kitų pusę ir pagal ją sprendžia. Į akį puolą triukšmingi dalykai daro jiems įspūdį. Žydai laukė galingo valdovo, kuris išgelbėsiąs tautą ir atpirksiąs pasaulį. O Jėzus atėjo toks nusižeminęs ir neturtingas, be puošnumo ir pasaulinių galybės priemonių. Todėl fariziejai jau dabar nusistatė prieš naująjį išganymo mokslą ir eina pro šalį tiesos bei išganymo, nusivylę išore! Evangelistas priduria: "Tai atsitiko... anapus Jordano, kur Jonas krikštijo" (Jon. 1, 28). Taip, tai atsitiko pirmą, bet ne paskutinį kartą. Panašiai ir dabar atsi-

tinka. Mūsų tarpe yra Viešpats, o žmonės Jo nepažįsta. Kasdienybės triukšme, aistrų žavesy, kietuose rūpesčiuose bei pastangose dėl kąsnio duonos pamirštama, kad maloningasis Išganytojas yra mūsų tarpe, mūsų laukia, mus šaukia semtis iš Jo paguodos, jėgų ir drąsos. Žiūrėkime, kad ir dabar Išganytojas nepaliktų mūsų nepažintas!

2 PUNKTAS. JIS KRIKŠTIJA VANDENIU BEI UGNIM

Svarstymas. 1. Pirmatakas Jonas teisinasi dėl savo krikštijimo. Anot fariziejų, nusidėjėlius krikštyti esąs veiksmas, kurį gali atlikti tik Mesijas ar Elijas ir Mozės pažadėtasis pranašas. Jonas Krikštytojas sako: "Aš krikštiju vandeniu"; ir jis galėjo pridurti: Ir aš galiu tai daryti, nes esu Dievo pasiųstas tuo krikštu priruošti žmones Mesijo atėjimui. Mano krikštas yra tik ženklas. "Bet, kuris turi po manęs ateiti, yra galingesnis už mane ... jis krikštys jus šventąja Dvasia ir ugnimi" (Mat. 3, 11). Jo krikštas nėra tik apeiga, o sakramentas, kuris pašvenčia žmones ir pripildo juos Šv. Dvasios. Pagal Tėvo valią ji sukuria naują būtybę. Ji pripildo sielą šventos ugnies, kuri apšviečia proto tamsybes, išdegina sielą ir apvalo nuo nuodėmių, įžiebia Dievo meilės ugnį ir pripildo širdį šventų jausmų.

2. Savo pasiteisinimą Krikštytojas baigia šiurpulingais žodžiais savo priešams: "Jo vėtyklė jo rankoje; jis išvalys savo klojimą ir surinks kviečius į savo kluoną, o pelus sudegins neužgesoma ugnimi" (Mat. 3, 12). Mesijas išvalys savo klojimą — Dievo karalystę, ir atskirs ištikimuosius nuo nevertųjų ir nedorųjų: anuos surinks aplink save, o šiuos atmes ir įmes į amžinąją ugnį. Tas atskyrimas prasideda su atpirkimu, trunka per visą Bažnyčios istoriją ir bus baigtas paskutiniajame Teisme.

Pritaikymas. Kelią į Kristų randa tik paprastos, giliai nusižeminusios širdys. Kiekvieną akimirksnį veikia mus Kristaus malonė. Nesipriešinkim jai! Leiskim jai veikti savo širdyse ir jas naujai atkurti. Šiaip tektų bijoti Viešpaties vėtyklės.

"Džiaukitės Viešpatyje" — tais žodžiais prasideda šios dienos mišios. Viešpats ateidamas norėtų mums atnešti džiaugs-

mo. Atverkim Jam savo širdis, ir nereikės nieko bijoti, galėsime viso gero tikėtis.

Širdies žodis. Sveikinu, Viešpatie, Tave ateinantį, džiaugdamasis ir karštai ilgėdamasis; tik gailiuos taip dažnai nekreipęs į Tave dėmesio. Tarp mūsų pačių pasilieki mūsų nepažįstamas ir mums tolimas. Per mūsų kaltę! Todėl aukoju tavo ištikimųjų meilę už savo neištikimumą.

Dievo meilės malda.

Jėzau, amžinasis gyvenime Tėvo prieglobstyje, Tu esi sielų gyvenimas, kurios yra sutvertos pagal Tavo paveikslą. Vardan savo meilės parodyk mums savo širdį, leisk ją pažinti ir ja gožėtis!

Trečiasis Advento pirmadienis

TRYS PRIEŠAI

Trys priešai nuolat lydi žmogų per visą gyvenimą ir, kas dar blogiau, glūdi pačiame žmoguje. Anot šv. Jono evangelisto, tai yra akių pageidimas, kūno pageidimas ir gyvenimo puikybė. Pamąstykime, kodėl tie trys priešai yra mums tokie pavojingi.

1 PUNKTAS. AKIŲ PAGEIDIMO PAVOJINGUMAS

Svarstymas. Žemę slegia Dievo prakeikimas. To nežiūrint, joje dar esama daug grožio, ir nenuostabu, kad žmogus juo gėrisi. Bet nupuolęs žmogus nepasitenkina tuo nekaltu pasigėrėjimu — jis per daug godžiai trokšta šios žemės gėrybių ir dėl kūrinių kartais stumia į šalį patį Kūrėją. Tai ir yra nelemtasis akių pageidimas, arba godumas, pirmasis priešas. Jis dėl to pavojingas, kad visur pas mus randa sau maisto ir todėl taip sunkiai nugalimas. Juk žmogui, norint gyventi, reikia turėti bent šiek tiek žemės gėrybių. Net ir vienuolyne išsižadama tik nuosavybės teisės, bet neatsiskiriama nuo visų žemės daiktų. Akių pageidimas gali pasireikšti valgant bei geriant, ar ieškant

kitų malonumų. Taip ir randa sau tas mūsų paveldėtasis priešas progų nuolat gundyti.

Akių pageidimas veda į Dievo pamiršimą. Kai žmogus savo širdį pririša prie žemės daiktų, jis labiau ar mažiau pamiršta Kūrėją. Iš čia kyla tas pasiteisinimas, apie kurį skaitome Evangelijoj: "Pirkausi ūkį ir turiu eiti jo apžiūrėti; prašau Tave, laikyk mane išteisintu" (Luk. 14, 18) ir t. t.

Pritaikymas. Kai pasaulio vaikai visai pasineria savo rūpesčiuose, pelno troškime, eikvojime ir žemės džiaugsmuose, tai galima dar suprasti. Bet vienuoliai turėtų įžvelgti, jog akių pageidimas yra pavojingas priešas, ir todėl turėtų rimtai su juo kovoti. Deja, net ir vienuolynuose esama pakankamai netvarkingo prisirišimo prie žemės gėrybių. Kartais norima turėti visa, kas tik patinka. Kartais pareiškiama geismas įsigyti tokių dalykų, kurių netgi pasauly tektų išsižadėti. Gana daug nenaudingų daiktų susirenkama ir paskiau tampoma su savim iš vietos į vietą. Galima būtų surasti dar ir kitų pavyzdžių. Tokie prisirišimai yra sunkios grandinės kelyje į vienuolinį tobulumą.

2 PUNKTAS. KŪNO PAGEIDIMO PAVOJINGUMAS

Svarstymas. Dievas yra suteikęs visai gamtai ir žmogui svarbų instinktą bei jėgą savo rūšiai palaikyti ir daugintis; tuo tikslu žmogui yra suteikti labai veiklūs jautuliniai polinkiai, kurie iš esmės yra naudingi ir privalo tarnauti geram tikslui. Bet pirmapradė nuodėmė taip sugadino žmogų, jog jis neleistinai ar netinkamai jais naudojasi. Ir tas kūno pageidimas yra mums labai pavojingas; jis puola žmogų visu gaivaliniu smarkumu, kuriam galima atsilaikyti tik Dievo malonei padedant; jis rusena kiekviename žmoguje kaip žarijos ir labai lengvai pavirsta galingu geismu, kuris naikina ne tik paties žmogaus sielą, bet persimeta ir į kitus, ir juos naikindamas morališkai, nors jie pirmiau būtų buvę net labai dori.

Kūno pageidimas ypač tuo yra pavojingas, kad jam sukelti akstinas esti paprastai žavingas bei masinąs ir ateina ne kaip grėsmingas priešas, o kaip malonus bičiulis. Meilė, bičiulystė, grožis, patrauklumas, švelnumas yra jo palydovai. Toks priešas yra pavojingiausias.

Pritaikymas. Skaistybės įžadas padarė mus Dievui pašvęstais asmenimis, bet neišvadavo nuo kūniškųjų pavojų ir kovos su pageidimu. Neturime dėl to nusiminti, bet negalime būti ir abejingi. Aišku, lengviau ir maloniau būtų mums, jei nereikėtų iš viso kovoti su tuo nešvariu ir priekabiu priešu; bet nieko neveiksi. Garbės vainikas traukia širdį. Jis turi būti užsipelnytas". Jėga įgyja tobulumo silpnybėje" (2 Kor. 12, 9). Svarbiausia — kad nepasiduotume ir nugalėtume. Nuo to priklauso mūsų rimtis, laimė, palaima, mūsų pašaukimas ir mūsų amžinybė. Viena ypač įsidėmėkime: su tuo priešu kovoti geriau yra bėgant nuo jo, o ne susikimbant! "Bėk šalin", sako Scupoli savo auksinėje knygelėje apie dvasinę kovą, "nes esi tartum pakulos šalia ugnies. Nepasikliauk tvirta valia ir pasiryžimu verčiau mirti, negu Dievą įžeisti. Bebendraujant dažnai su pavojum, ugnies karštis silpnina geros valios jėgą, ir, tau nė nepastebėjus, ugnis taip įsižiebia valioje, jog ji nebekreipia dėmesio nei į giminystę, nei bičiulystę, nebebijo nei mirties, nei pragaro. Todėl bėk, bėk šalin, jei nenori, kad tave tikriausiai užpultų, suimtų ir sunaikintų".

3 PUNKTAS. GYVENIMO PUIKYBĖS PAVOJINGUMAS

Svarstymas. Puikybė buvo pirmoji žmonių nuodėmė: jie norėjo pasidaryti kaip Dievas. Ir šiandien puikybė tebėra viso blogio šaknis. Taip ir pasiliks, kol bus dar mirtingų žmonių. Puikybė glūdi tartum žmogaus kraujuje — trečiasis pavojingas priešas.

Puikybė yra nelemta savęs apgaulė. Ji pagimdo per didelį savęs vertinimą, savęs paties dievinimą, savimylą, valdymo geidimą, nepaklusnumą, pasipriešinimą Dievui ir bet kuriai valdžiai. Puikybė nuveda toli nuo Dievo. "Dievas priešinasi puikiems, o nuolankiems duoda malonės" (1 Petro 5, 5).

Pritaikymas. Kaip tai juokinga, jei kas mielai duodasi pataikaujamas ir vaikiškai džiaugiasi pagerbiamas. Kaip biauru, jei vienuolis yra be atodairos atkaklus, užsispyrėlis, kuris savo viršininkams tampa nuolatinis rūpestis, o broliams — kankynė. Tai yra ne Dievo vaikų laisvė, tik gyvenimo puikybės vergija.

Širdies žodis. Dieve, apsaugok nuo netvarkingo prisirišimo prie žemės daiktų, nuo kūno pageidimo žalos ir nuo tuščios garbės. Ačiū už globą, kurią lig šiol teikei prieš tuos tris priešus. Gailiuosi taip dažnai tavo malonei pasipriešinęs, užuot pasidavęs jos vedimui. Dar kartą, kaip dėkingą dovaną, pavedu Tau, ką jau esu per įžadus paaukojęs. Už tai duok man evangelinio neturto dvasios, švento skaistumo ir neapsimesto nusižeminimo.

Dievo malonės malda.

Tėvo visagalybe, gelbėk mane mano silpnybėj ir išvaduok iš gilaus dvasinio skurdo. Sūnaus išmintie, tvarkyk visą mano mąstymą, kalbėjimą ir veikimą. Šv. Dvasios meile, kurstyk kiekvieną mano sielos veiksmą ir duok, kad jie visi visuomet sutiktų su Dievo valia.

Trečiasis Advento antradienis

TRYS TOBULYBĖS KELIAI

Visiems besistengiantiems pasiekti išganymą yra būtina gerai pažinti tobulybės kelią. Todėl klausykime, ko moko dvasinio gyvenimo žinovai.

1 PUNKTAS. TRYS KELIAI

Svarstymas. Nuo seniausiųjų laikų didieji dvasios vyrai skiria tris tobulybės kelius, būtent: apsivalomąjį kelią pradedantiesiems, apšviečiamąjį kelią tobulybėj žengiantiesiems ir pagaliau susijungiamąjį kelią tobuliesiems. Apie tuos tris kelius sako šv. Bonaventūra: "Apsivalymas veda į rimtį, apšvietimas — į tiesą, išbaigimas — į meilę" (*Incendium amoris*).

Dabar pamąstykime apie tuos tris kelius labiau atsidėję. Kas nori įkopti į tobulybės kalną, negali to padaryti vienu užsimojimu, o tik maždaug trimis tarpais. Pirma, reikia palikti nuodėmės slėnį penkiais veiksmais (apsivalomasis kelias): tai nuodėmių vengimas, nuoširdi atgaila, blogų palinkimų bei įpra-

timų pašalinimas, marinimasis ir pagaliau malda. — Tada pradedama kopti augštyn apšviečiamuoju keliu. Tas tarpas yra ilgas ir sunkus stengimasis įsigyti dorybę po dorybės, būtent, atsipalaidavimas nuo kūrinių, įgudimas mąstyti, Kristaus sekimas, dažnas šv. sakramentų priėmimas. Trečiasis kelio tarpas veda prie tikslo — prie susivienijimo su Dievu. Tas tarpas yra sunkiausias ir atliekamas trimis pratimais: atsijungiant nuo savęs paties, siekiant didvyriškos šventųjų tobulybės ir viską sąmoningai darant Dievo akivaizdoje. Tiesa, kalno viršūnėje šniokščia vėtros — pagundos ir bandymai — bet ten taip pat dvelkia grynas, gaivinąs Dievo pajautimas ir malonūs dvasinių paguodų bei malonumų žiedai.

Nors kalbama apie tris tobulybės kelius ir jie griežtai atskiriami nuo vienas kito pagal jų ypatybes, tačiau atskirų žmonių gyvenime sunku yra pasakyti, kada ir kur jam prasideda vienas, o baigias kitas, ir kiek laiko yra reikalingas kuris žmogus, kad praeitų atitinkamus kelionės tarpus. Gali būti, kad kas nors mano esąs arti susivienijimo su Dievu, o tačiau kartais turi nusileisti vėl į apsivalomąjį kelią. Dažnai eina tie keliai šalia vienas kito, ir tuomet sunku yra juos atskirti (Weiss).

Pritaikymas. Dabar man tenka saves klausti: kur stoviu aš šiandien? Kuriuo keliu bandau eiti? Kaip žygiuoju pirmyn: drąsiai ir uoliai, ar nusiminusiai ir tingiai? Kas trukdo mano pažangą? Jeigu po tiek metų vienuolijoje vis dar tebesu apsivalomajame kely, tai tikrai turiu susirūpinti ir tapti uolesnis. Bet jeigu, nežiūrint sąžiningų pastangų, neregiu savy tikros pažangos, vis tiek neprivalau prarasti drąsos ir nutraukti pastangų. Nors tebūčiau tik pusiaukelėje, toli nuo tikslo, o užkluptų mirtis, Viešpats bus man gailestingas ir priims pastangą kaip įvykdymą.

2 PUNKTAS. TRIJŲ KELIŲ REIKALINGUMAS

Svarstymas. Yra trys tobulybės keliai: pati žmogaus prigimtis to reikalauja.

1. Kiekviename žmogaus veikime skiriama trys dalykai: pradžia, tolimesnis veikimas, pabaiga. Taip yra ir dvasiniame

gyvenime. Niekas neįstengtų vienu šuoliu nuskristi ir susivienyti su Dievu. Čia reikia laiko, darbo kantrybės. Pirmiausia reikia apvalyti sielą nuo nuodėmės piktžolių; tada — pasodinti dorybių daigus ir juos ugdyti; pagaliau atvyksta Viešpats ir gėrėdamasis vaikščioja savo sode.

2. Tas trijų kelių skyrimas turi reikšmės ir mokant, kaip siekti krikščioniškos ir vienuoliškos tobulybės. Tuo būdu galima naujokui lengviau paaiškinti, ką jis privalo daryti atsižvelgdamas į savo sielos padėtį.

Pritaikymas. Tai yra didelė mums paguoda, kad Dievas maloniai žiūri net į naujokų rimtas dvasines pastangas. Bet negalima pasitenkinti tik naujoko tobulybe. Su noviciatu ar mokslo metais dar paprastai nesibaigia mūsų apsivalomasis kelias. Vienas senas, prityręs naujokų viršininkas rašo: "Vienuolijoje esama dviejų noviciatų: vienas baigiasi padarius įžadus; bet antrasis trunka tol, kol vienuolis tobulą gyvenimą bus padaręs stipriu įpročiu ... Kol jis vis dar svyruoja šen ir ten ir nėra susiradęs aiškaus kelio dvasiniame gyvenime, tol jis vis tebėra pradedančiųjų, o ne pažengusiųjų tarpe" (Dovydas Augsburgietis).

Širdies žodis. "Įeikite pro ankštus vartus" (Mat. 7, 13), tai sakai Tu man, Jėzau. Būk man vadu bei mokytoju tobulybės kely! Ačiū už ligšiolinį maloningą vadovavimą. Parodyk, kas mano širdy dar tau nepatinka. Apreišk, ko iš manęs lauki ir galų gale nuvesk mane į susivienijimą su Tavimi.

Dievo meilės malda

Jėzau, einu pas Tave. Tu esi kelias, kuriuo noriu žengti. Noriu laikytis Tavo įsakymų, Tavo mokslo, Tavo pavyzdžio. Noriu būti į Tavę panašus klusnumų, išsižadėjimu, auka. Tai kelias, vedąs pas Tave į dangų.

Jėzau, Tu esi tiesa. Tu esi tikroji šviesa, apšviečianti kiekvieną žmogų, kuris ateina į šį pasaulį. Tikiu Tavo šventą Evangeliją. Norėčiau Tave gerai pažinti ir mylėti. Norėčiau prisidėti, kad ir kiti pažintų Tave ir mylėtų.

Jėzau, Tu esi gyvenimas per savo pašvenčiamąją malonę; jinai yra mūsų sielų gyvenimas. Tu esi gyvenimas per savo

mokslą; tai yra amžinojo gyvenimo žodžiai. Tu esi gyvenimas per savo Švč. Sakramentą; tai yra gyvoji duona, atėjusioji iš dangaus. Tu esi gyvenimas per savo *švč. Širdį;* tai yra gyvenimo šaltinis kiekvienai sielai ir visiems žmonėms. Visa siela tikiu Tavo žodžiais. Alkstu gyvosios Duonos, šventosios Eucharistijos. Plačiai atveriu savo širdį malonę nešantiems upeliams, tekantiems iš Tavo Širdies. Tavo troškimais noriu visiškai persiimti. Tavo Širdis turi būti visų Bažnyčios vaikų ir visos žmonijos valdovė. Amen.

Trečiasis Advento trečiadienis

PASAULIO TUŠTYBĖ

Jei norim prisiartinti prie Dievo, privalome išvalyti širdį nuo netvarkingo prisirišimo prie žemės dalykų. Pamąstykim apie pasaulio dalykų tuštybę, kad įsisąmonintume, kaip neišmintingai elgiamės, jei prie jų prisirišame.

1 PUNKTAS. ŽEMĖS GĖRYBĖS YRA PRAEINANČIOS

Svarstymas. Įsižiūrėk į laidotuvių eiseną. Lavonas slypi puikiame karste, kurį puošia brangūs vainikai. Gaudžia gedulinga muzika. Ilgos eilės palydovų seka paskui, pagerbdami numirusįjį. Dabar klausk, o kaip su jo turtais? Paveldėtojai dalijasi jo palikimą ir džiaugiasi pigiai tekusia laime. Numirėlis gi nieko nepasiima su savim. Negailestinga mirtis išplėšė jį iš jo darbų, pastangų ir sumanymų. Toks žemės gėrybių likimas.

O kaip su numirėlio garbe? Nūn globia jį brangus karstas; marmurinis paminklas žymi jo kapą ir saugo atminimą; gal jo vardas liks ilgai neužmirštas. Bet kokia tos garbės vertė? Numirėlis jos nejaučia. Tuo atžvilgiu jo padėtis ne geresnė, kaip vargšo elgetos, kuris pavargusią galvą priglaudė amžinojo poilsio vietoje. Visa žemės garbė negali jo beatgaivinti ar jo kapo jam malonesnio padaryti. Gal jau po kelių savaičių pra-

dedama palengva jį užmiršti, ir kažin ar beminima jo vardas. Toks žemės garbės likimas.

Taip pat ir žemės malonumai mirus pasibaigia. Dabar nurimsta kūnas, kuris, gyvas būdamas, tiek blaškės ir tiek daug visko geidė. Toks žemės malonumų likimas.

Pamokslininko knygos pradžioje skaitome: "Tuštybių tuštybė ir viskas tuštybė". Tokios išvados jis prieina, apmąstęs visų žemės dalykų praeinamumą. Ko gi verti tie dalykai, palyginti su amžinaisiais? Nebent paniekinančio šypsnio. Šv. Bernardinas Sienietis sako: "Pasaulis neteikia mums nieko pastovaus, o ką jis teikia, yra pilna kartybės. Jo turtai apmokami darbu be atvangos; tenka nuolat bijoti, kad jų neprarastum, o vis tik galų gale juos prarasi. Pasaulio garbė neša ne laisvę, o vergiją, baimę bei skausmą. Šiandien tau Osanna, o rytoj Crucifige. Jo linksmybės nėra tyros nei be priemaišos; jos teikia ne pasitenkinimą, o tik pasibiaurėjimą."

Gražų pasaulio paniekos pavyzdį yra mums davęs šv. Pranciškus jau pačioje savo atsivertimo pradžioje. "Tad klausykit", sako užsidegęs jaunuolis Asyžiaus vyskupui, savo tėvui ir kitiems ten esantiems, "klausykit visi, ką turiu pasakyti: lig šiol vadinau savo tėvu Petrą Bernardone; dabar grąžinu jam pinigus ir drabužius, kuriuos esu iš jo gavęs. Nuo šiol daugiau nebesakysiu: Tėve Petrai Bernardone, tik: Tėve mūsų kurs esi danguje." Ir Pranciškus nusivilkęs sudėjo brangiuosius drabužius su pinigais prie tėvo kojų.

Pritaikymas. Tokia pasaulio paniekos dvasia turėtų gaivinti visus šv. Pranciškaus sūnus. Jis labai mylėjo gamtą, nes regėjo joje Dievo kūrinį ir Dievo pavidalą; bet jis niekino apgaulingus pasaulio viliojimus, nes jie būtų norėję ir jį atitraukti nuo Kūrėjo. Visi daiktai — tokie, kokie jie yra išėję iš Dievo rankos — yra geri ir tarnauja tam tikslui, kuriam juos Dievas sutvėrė; bet mūsų valiai yra palikta laisvė, kaip jais pasinaudoti: blogai ar gerai. Deja, dažnai mes naudojamės Dievo padarais ne tiek Dievo garbei, kiek savo tuštybės ar jautulių malonumo dėlei. Ir tai yra mūsų nelaimė. Mes leidžiamės grožio blizgesio apakinami, pasigerėjimų malonumo apsvaiginami, ir taip mums atsitinka, kaip tai muselei, kuri sukasi aplink

žiburį ir pagaliau krinta žemėn su nudegusiais sparnais. Numarinkim savy netvarkingą tvarinių meilę, kadangi tai yra kilpa, kuri mus sugauna.

Paskutiniaisiais laikais mums visiems teko regėti baisių griovimo bei griuvėsių vaizdų — aiškus pavyzdys, kaip lengvai ir greitai nyksta žemės gėrybės. Bet nereikia tokių baisumų, kad suprastume, kokie tušti ir niekingi yra visi pasaulio dalykai. Tam užtenka Dievo malonės ir paprasto patyrimo. Pamąstykime ir įsijauskime.

2 PUNKTAS. ŽEMĖS GĖRYBĖS SAVAIME YRA BEVERTĖS

Svarstymas. Visa, ką pasaulis teikia, ką jis myli ir kuo stebisi, yra niekai, palyginus su dangaus gėrybėmis. Todėl šv. Povilas pilypiečiams sako: "Taip, aš visa laikau nuostoliu dėl kilnaus pažinimo mano Viešpaties Jėzaus Kristaus. Dėl Jo aš išsižadėjau visko ir laikiau lyg mėšlu, kad laimėčiau Kristų" (3,8).

Žemės gerybės neturi vertės amžinybei. Nieko nepasiims žmogus iš savo žemės turtų į amžinybę. Žemės garbė Dievo akyse neturi jokios vertės ir negali apsaugoti žmogaus nuo Dievo bausmės. Tiek visa tai tegali turėti vertės, kiek žmogus naudojosi pagal Dievo valią ir Jo garbei.

Pritaikymas. Jėzus sako: "Ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, o savo sielai kęstų nuostolį?" (Mat. 16,26). Kaip galime mes, kurie išsižadėjome pasaulio, pavydėti jo vaikams pasilinksminimų bei kitų malonumų? Tegul jie sau džiaugiasi. Mes laukiame grynesnių, nepraeinančių linksmybių. Arba argi tinka mums būti neišmintingiems, kaip jie, ir trokšti pripažinimo, atžymėjimų, pagerbimo? Mes pasiliksime nuošaliai, nepripažinti, neminimi. Dievas mus pakels į didesnę garbę. Nelaikykime per sunkiu savo neturto, nes juk pasauliečiams sunkesnis yra jų turtas. Mes laukiame nenykstančių gėrybių, šimtą kartų daugiau ir didesnių už tai, ką dėl Kristaus palikome. O naudodamies Dievo tvariniais, laikykimės šių dėsnių:

a. Dievo padarais naudotis Jo garbei, o ne sau patenkinti.

b. Padarai turi būti mums priemonė pasiekti galutiniam tikslui, o jokiu būdu ne kliūtis.

c. Dažnai prisiminkime mirtį. Klauskime save, kaip mirties valandoje norėsime, kad būtume elgęsi?

Širdies žodis. Dieve, ačiū Tau, kad išvedei mane iš pasaulio ir atvedei į pašvęstus vienuolyno rūmus. Nuo kiek blogybių mane čia apsaugojai! Padėk kovoti su pasauliniais dėsniais, paniekinti tvarinių viliojimus ir nuslopinti kylančius akių, kūno ir išdidumo geidulius. Duok man nuolat atsiminti atlyginimą, kuris manęs laukia anapus.

Dievo meilės malda.

Gerasis Jėzau, padėk man būti kunigu pagal Tavo širdį ir ištikimu vienuoliu!

Trečiasis Advento ketvirtadienis

REGULA IR GYVENIMAS

"Viešpaties vardu prasideda Mažesniųjų Brolių gyvenimas" — tokie yra įvedamieji mūsų regulos žodžiai. Tegu jie stovi ir mūsų mąstymų apie regulą pradžioje. Mąstysim apie regulos atsiradimą ir tobulumą.

1 PUNKTAS. MŪSŲ ORDINO REGULOS ATSIRADIMAS

Svarstymas. Po anų lemtingųjų mišių Marijos, Angelų karalienės, bažnyčioje, kur Pranciškus išgirdo aiškų šaukimą pradėti naują gyvenimą, jis nebegalvojo apie ką kitą, kaip apie išgirstų žodžių pritaikymą sau pačiam ir savo sekėjams. Kadangi jo mokinių skaičius kasdien ėjo didyn, jis rimtai pasiryžo paruošti jiems regulą. Pasikvietęs juos, jis tarė: "Aš regiu, mylimieji broliai, jog gerasis Dievas rengiasi padidinti mūsų būrį; todėl yra labai svarbu sudaryti regulą ir pateikti ją šventajam Tėvui. Tad eikime pas savo motiną Baž-

nyčią; praneškime popiežiui, ką teikės Dievas per mus pradėti, kad pagal Jo valią bei įsakymą galėtume vykdyti savo pašaukimą."

Ilgai meldęs apšvietos iš augštybių, šventasis sustatė iš 23 skyrių pirmąją ordino regulą, kuriai iš popiežiaus Inocento III išgavo, ne be sunkenybių, žodinį pritarimą. Ilgainiui pasirodė, kad reikia regulą pertaisyti. Čia Pranciškui padėjo bičiulis bei patarėjas kardinolas Hugolinas. Bet galime sakyti, jo pirmasis patarėjas buvo pats Kristus. Dievui vedant mūsų Tėvas šv. Pranciškus su dviem draugais įkopė į vieną kalną, kur jam, kaip šv. Bonaventūra rašo, Šv. Dvasia įkvėpė regulos formą, kurią jis surašė ir įteikė popiežiui. Pranciškus ją gynė popiežiaus Honorijaus akivaizdoje nuo kelių kardinolų priekaištų, teigdamas: "Ne aš, Šventasis Tėve, sudėjau į regulą žodžius bei įsakymus; pats Kristus tai padarė. Tad aš negaliu Kristaus žodžių pakeisti ar pašalinti." Ir savo testamente jis sako, kad pats Dievas davė jam ordino regulą. "Kai Viešpats pavedė man rūpintis broliais, niekas kitas manęs nemokė, ką turiu daryti, tik pats Augščiausiasis apreiškė man, kad aš turiu gyventi, kaip nurodo Evangelija. Ir aš tai surašydinau trumpai ir paprastais žodžiais, o popiežius man patvirtino."

Pritaikymas. Tad mūsų regula yra didžios pagarbos verta, atsižvelgiant į jos atsiradimą. Pats Dievas mūsų ordino įkūrėjui ją įkvėpė. Kokia iš to mums išvada? Pirmiausia, kad mes privalome ją labai vertinti ir mylėti, kaip brangiausią savo Tėvo palikimą. Visai pasitikėdami, galime laikytis tos gyvenimo tvarkos; tai tikrai patiks Dievui, nes juk Kristus patarė, o Jo vietininkas, popiežius, pritarė. Jokie laiko dvasios kuždėjimai neturi išplėšti mums pagarbos bei meilės regulai.

2 PUNKTAS. MŪSŲ REGULOS TOBULUMAS

Svarstymas. Jeigu mąstome apie savo regulos turinį, džiaugdamies pastebime, kad ji yra kilni ir tobula. Tai trumpa Evangelijos santrauka, tobulas Kristaus sekimas, laikantis trijų evangelinių patarimų. Serafiškasis Tėvas tad ir nepasirinko kurios nors iš tuomet jau buvusiųjų regulų, kaip antai šv.

Benedikto, o parengė savo gyvenimo būdą, Dievui padedant, iš pačios Evangelijos ir savo regulai nustatė pagrindinę ypatybę — evangelinį neturtą. To norėjo šventasis ordino kūrėjas, ir tai yra mūsų ordino tikslas, kad savo serafiškuoju neturtu duotume žmonėms pavyzdį, kaip reikia paniekinti pasaulį, ir tuo taptume šventi, tapę Kristaus paveikslu.

Tiesa, mūsų regula yra aštri: ji reikalauja ne paprasto, o herojinio savęs išsižadėjimo. Kaip tik čia ir glūdi didelė jos vertė; bet yra įmanoma jos laikytis. Tai įrodo Šv. Sosto patvirtinimas; tai įrodo ir 700 su viršum metų pranciškonų gyvenimas; tai įrodo daugybė šventųjų, kuriuos ordinas yra padovanojęs Bažnyčiai. Savo regulai galime pritaikinti šv. Povilo žodžius: "Kas tik seks tą taisyklę, juose... tebūna ramybė ir gailestingumas" (Gal. 6, 16). Apie ją galima pasakyti to paties šv. Povilo žodžiais, kad jos vaikai, "išlaisvinti nuo nuodėmės ir tapę Dievo tarnais, turi kaip savo vaisių pašventinimą ir kaip jo tikslą amžinąjį gyvenimą" (Rom. 6,22).

Pritaikymas. Vadinasi, mūsų ordino regula yra tobula. Ar esame tobuli ir mes, kurie pasižadėjome atitinkamai gyventi? Ar netrūksta mums kartais tvirto noro būti tobuliems? O gal mes net neužtenkamai vertiname dorybę? Regula ir mažesniojo brolio gyvenimas privalo sutapti, šiaip būtume paniekos verti veidmainiai. Abitas ir antgalvis dar nepadaro brolio tobulu. Labai gražiai yra pasakęs brolis Egidijus: 'Aš maža tevertinu būti įleistas į karaliaus rūmus ir gauti ten augštą tarnybą bei valdovo malonę nusipelnyti; bet tai didelis dalykas, jeigu kas laikosi anuose rūmuose tinkamai. Mūsų ordinas yra karaliaus rūmai. Tik čia patekti ir gauti keletą malonių tai dar ne viskas. Reikia ir visą gyvenimą atitinkamai sutvarkyti ir taip elgtis, kaip pritinka mažesniajam broliui." Ordino regula turi, anot mūsų Tėvo, perimti visą mūsų gyvenimą; kiekvieną akimirką, nes visuomet turim būti regulos įtakoje. Kaip mielės tešlą, taip ir regula turi perveikti visą mūsų būtį. O ar taip yra mūsų atveju?

Paskatinimas. Dėkok Dievui ir šv. Pranciškui už pašaukimą į serafiškąjį ordiną. Nuolat ir nuolat aukokis Viešpačiui ir melsk, kad ištikimai laikytumeis šventosios regulos.

Dievo meilės malda.

Jėzaus Širdie, meilės Aukos Avinėli, duok, kad būčiau gyva, šventa, Dievui patinkanti auka.

Trečiasis Advento penktadienis

"MAŽESNIOJO BROLIO" VARDAS

Ilgai šv. Pranciškus ieškojo savo vienuolijai vardo, iki jam pakišo gerą mintį dviejų Asyžiaus partijų vardai — "Didesnieji" bei "Mažesnieji". Visai nesirūpindamas tų partijų varžybomis, tik iš savo nusižeminimo Pranciškus priskyrė save prie "Mažesniųjų", galvodamas: "Mažesnieji, mažesnieji žmonės, mažesnieji broliai... Tas vardas visai pritinka man ir maniesiems". Taip ir pritapo tas vardas šv. Pranciškaus broliams. Pamąstykime apie tą mums reikšmingą vardą.

1 PUNKTAS. BROLIŲ PAVADINIMAS

Svarstymas. "Jūs gi nesivadinkite rabbi, nes vienas jūsų mokytojas, o visi jūs broliai" (Mat. 23,8). To Viešpaties patarimo apaštalams Pranciškus su savo sekėjais norėjo laikytis paraidžiui. Todėl jisai savo mokinius vadino tik broliais. Dievas yra visų mūsų Tėvas, o mes esame vienas kitam broliai.

"Broliai" yra mūsų vardas, ir broliai mes turime visiems būti. Visų pirma, visiems savo ordino nariams, ypačiai visiems savo provincijos ir savo vienuolyno nariams. Privalome vienas kitą mylėti ne tik kaip žmonės, bet ir kaip broliai, nes juk esame vieno Tėvo vaikai, sudarome vieną šeimą, turime tuos pačius reikalus, tuos pačius tikslus, tą patį butą, tą pačią gyvenimo tvarką, panašias kančias bei džiaugsmus.

Broliai esame ir pasauliečiams. Turime būti jiems pavyzdys, kaip reikia vienas kitą mylėti. Pirmaisiais krikščionybės amžiais visi krikščionys vadindavosi broliais. Šiandien, deja, taip nebėra. Tad bent mūsų tarpe težydi broliška meilė. Mes vadinamės broliai, o ne ponai, kad visi pasitikėdami eitų pas mus, ir niekas nesijaustų paniekintas.

Pritaikymas. Privalome vienas kitą mylėti, kadangi esame broliai. Tikra broliška meilė yra cementas, kuris laiko sujungęs vienuolinio gyvenimo mūrus. Popiežius Eugenijus IV rašo anuometiniam ordino generalvikarui Br. Albertui Sartianiškiui: "Yra tikra, kad šv. Pranciškaus ordinas ir ateityje nuostabiai plis, jei pirmykštė meilė, kuri jį pagrindė, pasiliks gyva. Pasaulis semsis šilumos iš jūsų meilės, ir jūs ne vien patys tapsite šventi, bet ir daug kitų sielų laimėsite" (Annal. Min.).

Tai būtų papiktinimas, jei pasauliečiai matytų nesantaikos mūsų tarpe. Jie nemėgsta vienuolių, kurie vienas kitą peikia ir įgelia. Laikykis dėsnio — kalbėk apie savo brolius ir apie kitų ordinų narius tik su pagarba, bent vengdamas peikiamų žodžių; o pasauliečių akyse iš viso maža tekalbėk apie ordino reikalus ir narius.

2 PUNKTAS. MAŽESNIŲJŲ BROLIŲ VARDAS

Svarstymas. Šalia neturto Pranciškus ypačiai mėgo nusižeminimo dorybę. Be nusižeminimo nėra Kristaus sekimo nei Pranciškaus sekimo. Kad mums reikia nusižeminimo, tai turi priminti mūsų vardas "mažesnieji broliai."

1. Nusižeminusi, žema yra mūsų vieta Bažnyčioje. Ne mūsų ordino uždavinys turėti joje vadovaujamą vaidmenį, būti nepriklausomais parapijų valdytojais, kaupti meno rinkinius, puoselėti brangias mokslines studijas, turėti puošnias bažnyčias, rengti šaunias pamaldas, turėti augštas bažnytines vietas ir t.t. Tam yra pakankamai kitų. Mes esame liaudžiai; mūsų dalykas yra skelbti pasaulio išsižadėjimą ir nusižeminimą. Mūsų veikimas iš viršaus privalo atrodyti menkas, bet labiau gilus ir pastovus, kadangi jis apima plačias mases, ir jo pagrindas yra evangelinis neturtas. Nuo šv. Pranciškaus laikų mūsų ordinas visuomet buvo liaudies ordinas; o jei jis kur buvo nuo to idealo nukrypęs, tai jam neišėjo į naudą.

Šv. Pranciškus vieną kartą pasakė būsimajam popiežiui Grigaliui IX, kai tas dar tebuvo generaliniu ordino protektoriumi: "Viešpatie, mano broliai dėl to vadinami mažesniaisiais , kad jie bandytų dideliais pasidaryti. Jei nori, kad jie

atneštų vaisių Kristaus Bažnyčioje, tai palik juos jų žemoje padėtyje ir neskirk jiems augštų vietų."

2. Nusižeminęs, menkas yra ir mūsų gyvenimas bei išviršinis pasireiškimas; ir taip turi pasilikti. Mūsų drabužis yra paprastas ir nepažįsta madų. Neturime didesnio pasirinkimo: švarus neturtas yra mūsų kasdieninis ir šventadieninis apdaras. Mūsų namai, vienuolynai ir bažnyčios turi neturto antspaudą, ir mūsų valgis yra paprastas. Dėl to pal. kardinolas Jokūbas iš Vitriaco, šv. Pranciškaus bendralaikis, galėjo apie Mažesniųjų Brolių Ordiną parašyti: "Tai tikrai yra ordinas Nukryžiuotojo beturčių, kuriuos vadiname mažesniaisiais broliais. Iš tikrųjų, jie yra dar mažesni ir labiau nusižeminę savo apdaru, išsižadėjimu viso ko ir pasaulio paniekimu už visus kitus dabartinius ordinus."

Pritaikymas. Ir tu esi to ordino narys; žiūrėk tad, kad ir visa savo esme bei gyvenimu pateisintum savąjį mažesniojo brolio vardą. "Per savo profesiją tapome mažesniaisiais broliais. Kas esame, privalome tai parodyti labiau savo elgesiu, negu vardu. Mūsų laikymasis turi sutikti su mūsų vardu, kad nenešiotume tuščio ir netikro vardo" (Bernardinas Sienietis).

Paskatinimas. Dėkok Dievui už pašaukimą į Mažesniųjų Brolių Ordiną. Būk pasirengęs pakelti visas savo nuolankaus luomo bei gyvenimo aukas. Melsk malonės šios dienos savo pasiryžimams įvykdyti.

Dievo meilės malda

Gerasis Jėzau, duok malonę, kad su Tavo pagalba visuomet būčiau, su ja bendrai veikčiau ir jos neprarasčiau iki mirties.

Duok, kad visuomet tik to trokščiau, kas Tau labiausiai patinka.

Tavo valia tebūnie mano; mano valia visuomet teseka Tavąją ir geriausiai prie jos prisitaiko.

Duok, kad aš to paties norėčiau ar nenorėčiau, ko ir Tu; net kad nieko kito negalėčiau norėti ar nenorėti, kaip tik to, ko Tu nori ar nenori. Amen. (Kristaus Sekimas, III, 15).

MŪSŲ PAREIGA LAIKYTIS KRISTAUS EVANGELIJOS

Pranciškus norėjo gyventi su visais savo broliais kiek galima tiksliau pagal šv. Evangeliją. Dėl to jis savo regulos pradžioje įrašė žodžius: "Mažesniųjų Brolių regula ir gyvenimas yra — laikytis mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus šventosios Evangelijos." Mąstysime apie:

1) šv. Evangelijos kilnųjį turinį;

2) mūsų pareigą jos laikytis.

1 PUNKTAS. EVANGELIJOS TURINYS

Svarstymas. Evangelija reiškia gerą naujieną. Yra tai džiaugsmingas skelbimas, kad Dievo Sūnus tapo žmogumi ir savo mirtimi maloningai atpirko žmoniją. Yra tai džiugus pranešimas, kaip gyveno ir kokius stebuklus darė mūsų Išganytojas, kaip Jis gailestingai mylėjo ligonis, vargšus, kenčiančius ir nusidėjėlius. Yra tai žinia apie kilnius pamokymus bei palaiminimus, apie šv. Bažnyčios įsteigimą ir naujos sandoros su Dievu sudarymą.

Todėl šv. Evangelija su savo kilniu turiniu yra tikra aukso knyga, netgi neįkainojama knyga. Todėl seniau žmonės, išleisdami Evangeliją, ištaigingai ją papuošdavo. Esama senų Evangelijos knygų, parašytų auksinėmis ar sidabrinėmis raidėmis ant purpurinės ar žydros spalvos pergamento ir papuoštų puikiomis miniatiūromis. Viršeliai esti pagražinti dramblio kaulo išpiaustymais arba apsagstyti aukso ar sidabro puošmenomis bei brangiais akmenimis. Evangelijos knygos dažnai būdavo nešamos prie altoriaus aukso ar sidabro dėžutėse arba įvyniotos į brangiai išsiuvinėtus apdangalus.

Taip anuomet labai buvo gerbiama Evangelija. O šventieji uoliai ją skaitydavo. Sykį kažkoks vienuolis paklausė abatą šv. Serapijoną: kuri esanti geriausioji knyga. Šventasis nesvyruodamas atsakė: "Aš pats anksti rytą skaitau šv. Evangeliją, per kurią aš esu krikščionis. Vakare, skaitau šventąją tėvo

Baziliaus regulą, per kurią esu vienuolis. Tose knygose randu daug ko skaityti ir daug ko vykdyti."

Pritaikymas. Mažesniųjų brolių gyvenimo būdas turi būti panašus į Jėzaus bei apaštalų, kaip aprašyta Evangelijose. Todėl mes privalome uoliai ir dažnai mąstyti apie Evangelijos dalykus. Šv. Pranciškus dažnai atsiskleisdavo Evangeliją ar mišiolą; pirmas pastebėtasis Šv. Rašto sakinys buvo jam tarsi Dievo valios žodis. Taip ir mes privalome šv. Evangeliją laikyti rodykle savo elgimuisi. Daugelis labai stengiasi įsigyti pasaulinio mokslo, o šventųjų mokslas lieka jiems abejingas ir svetimas. Nemokyti žmonės, bet vidiniai dievobaimingi, įstengia apie Šv. Raštą kalbėti maldingai ir dvasiškai, kai tuo tarpu kartais dvasininkas ir vienuolis yra nebylys ir bejausmis. Gerai Dievo žodžiui suprasti reikia maldos, geros valios, nusižeminimo, kuklumo. Ir tu privalai branginti Šv. Raštą ir jį skaityti pirmiausia savo paties naudai, o ne kitų. Jį privalai skaityti nusižeminęs ir klusnia valia. Tada turėsi naudos.

2 PUNKTAS. TURIME LAIKYTIS ŠV. EVANGELIJOS

Svarstymas. Kai savo reguloj randame, jog turime laikytis Evangelijos, tai nereiškia, jog mūsų regula griežtai ir po sunkia nuodėme įpareigoja mus viso, kas yra Evangelijoj. Privalome vykdyti, kaip regulos įsakymus, tai, ką iš Evangelijos mūsų Įsteigėjas aiškiai įrašė į savo regulą. Įžadai saisto mus kaip įžadai; įsakymai kaip įsakymai; patarimai kaip patarimai;. Pop.Mikalojus III tai atsidėjęs išaiškino.

Bet yra tinkama ir teisinga, kad mes, mažesnieji broliai, bandytume vykdyti ne tik regulos liepiamus įsakymus bei įžadus, o ir paprastus Evangelijos paraginimus bei patarimus. Aiškindamas regulą Mikalojus III sako: "O laikytis kitų Evangelijos patarimų mažesnieji broliai yra raginami labiau už kitus krikščionis, kadangi broliai vardan tobulybės luomo, kurį jie per profesiją pasirinko, yra pasiaukoję Dievui, kaip visiška deginamoji auka, paniekinę visus žemiškus dalykus."

Pritaikymas. Kaip bendrabroliai turim ypatingą pareigą siekti evangelinio tobulumo. Todėl niekuomet nepraleiski-

me Šventraščio, ypač Evangelijų, skaitymo nei studijavimo ir, tuo keliu žengdami, kas kartą gilinkimės į evangelinio tobulumo esmę. Tai ypač svarbu mums, kunigams. Šv. Jeronimas sako: "Kunigai privalo išmokti Įstatymą, kad galėtų mokyti kitus to, ką patys bus išmokę". O Dievo Įstatymą geriausiai išmoksime iš Šv. Rašto. Ten rasime vis naujų ir gražių dalykų. Šv. Augustinas rašo: "Šv. Raštas yra toks paslaptingas ir gilus, jog aš kasdien žengčiau pirmyn, jeigu vien jį nuo jaunystės iki vėlyvos senatvės tyrinėčiau visu atsidėjimu, visu uolumu. Tokia paslaptinga yra išminties gelmė, jog seniausiems, protingiausiems ir uoliausiems tinka tai, ką Šv. Raštas sako: Kai žmogus baigia, tuomet jis pradeda" (Volusijonui).

Paskatinimas. Dėkok Jėzui už visus kilnius pamokymus Evangelijoje. Paaukok Jam šios dienos savo pasiryžimus. Melsk, kad duotų suprasti Šv. Raštą ir gyventi tikrai apaštališkai.

Dievo meilės malda

Jėzau, gyvojo Dievo Sūnau, nusižeminęs meldžiu, apšviesk tamsią mano dvasią. Suteik gyvą tikėjimą, tvirtą viltį ir nuoširdžią meilę. Mano Dieve, duok, kad giliai Tave pažinčiau ir viską daryčiau Tavo šviesoje ir pagal šventąją Tavo valią. Amen.

Ketvirtasis Advento sekmadienis

KRIKŠTYTOJAS SKELBIA ATGAILĄ

Įsivaizduok Kristaus pirmataką, tą didį atgailos skelbėją ir paskutinįjį Senosios Sandoros pranašą. Jis dėvi drabužį iš kupranugario kailio ir juosi odine juosta. Jis stovi prie Jordano kranto ir skelbia žydų tautai šią svarbią tiesą: "Darykite atgailą, nes dangaus karalystė arti" (Mat. 3,2). Pamąstykim apie:

1) atgailos skelbėjo asmenį,

2) jo pamokslo turinį.

1 PUNKTAS. ATGAILOS SKELBĖJO ASMUO

Svarstymas. "Tyruose šaukiančio balsas: Taisykite Viešpaties kelią, darykite tiesius Jo takus" (Iz. 40,3). Tais žodžiais pranašas Izaijas priminė ateisiantį Mesiją. Jis ateis kaip karalius, kuris prieš save siunčia pranešėją, kad tai paskelbtų tautai, ir ji tinkamai pasiruoštų jį sutikti. Mesijo pirmatakas — pranešėjas yra Zakarijo sūnus Jonas.

Koks kilnus Jono asmuo ir kaip rimtai jis prisirengė savo pašaukimui! Pats darydamas griežčiausią atgailą, jis pirma įsigijo teisę skelbti atgailą kitiems. Prieš pradėdamas skelbti Viešpatį kitiems, jis pirma pats uoliai rengiasi Jį pasitikti, įsigyja šventumą augštoje vienatvės mokykloje apsimarinimu, malda, mąstymu ir tampa vertu Viešpaties tarnu ir pirmataku.

Šv. Lukas mums sako, kad Jonas, dar vaikystėje išėjo į tyrus: "Vaikas augo ir stiprėjo dvasia. Jis buvo tyruose iki savo pasirodymo dienos Izraeliui" (Luko 1,80). Tais tyrais laikoma taip vadinamoji Quastal vieta nuošaliai kalnuose, maždaug dvi valandos kelio į pietvakarius nuo Jeruzalės. Galima manyti, jog jau pati Elzbieta pasislėpė ten su sūneliu, gelbėdamasi nuo Erodo.

Metai po metų gyveno ten Jonas, visiškai atsiskyręs nuo žmonių ir griežtai atgailodamas — laukdamas, kada Dievo Dvasia lieps pradėti pranašo bei pirmatako darbą. Pagaliau atėjo ta valanda. Drąsiai, kaip karžygys, nusižeminusiai, kaip kūdikis, vykdo ji Dievo valią. Atsiskyrėlis palieka tyrus, eina į žmones, tampa viešu veikėju ir savo pranašiškais žodžiais sujudina visą Izraelio tautą (Keppler).

Pritaikymas. Ar reikėjo, kad Jonas taip nepaprastai aštriai gyventų, norėdamas tinkamai atlikti Kristaus pirmatako pareigas? Taip, tokia buvo Dievo valia, kadangi tokia svarbi tarnyba reikalavo nepaprastai rimto prisirengimo. Ir mes labai rimtai renkimės savo būsimajam pašaukimui ar kokiam sunkiam uždaviniui. Ir mes savo ordine turime šį tą panašaus į Jono griežtą gyvenimo būdą bei jo uždavinį. Atsiskyrimą nuo pasaulio bei tyrus turime tyliose vienuolyno sienose; šiurkštų drabužį — savo abitą, aštrią atgailą — bendruose atgailos veiksmuose bei pasninke. Neieškokim kokių ypatingų atgailos

darbų: bendroji atgaila, klusnumo atgaila — yra geresnė už savo pasirinktąją.

Kiekvienas žmogus turi ypatingą Dievo pašaukimą, ypačiai kunigas ir vienuolis. Tad, kai Dievas reiškia savo valią per mūsų viršininkus, neatsisakykime paklusti Dievo balsui, nors tai būtų ir sunku. Kur Dievas ir paklusnumas mus pastatys, ten geriausiai veiksime. O jei savo veikime teks pergyventi nusivylimų, guoskimės didžiojo Jono likimu.

2 PUNKTAS. ATGAILOS PAMOKSLO TURINYS

Svarstymas. "Darykite atgailą, nes dangaus karalystė arti". Tai trumpas Jono pamokslo turinys. Kaip Kristaus pirmatakas, jis turėjo paruošti Mesijui kelius, žodžiu bei pavyzdžiu ragindamas žmones daryti agtailą. "Taisykite Viešpaties kelią" — tokius žodžius Izaijas įdeda į Kristaus šauklio lūpas— "darykite tiesius Jo takus. Kiekvienas slėnis tebūnie užpiltas ir kiekvienas kalnas ar kalva nukastas. Kas kreiva tebūnie tiesu; kur nelygu, tebūnie lygūs keliai. Ir kiekvienas kūnas išvys Dievo išganymą" (Luk. 3,5).

Kiekvienas slėnis tebunie užpiltas. Turi būti pašalinta nedrąsa ir nusiminimas, trūkumas pasitikėjimo Dievu, baimė ir bailumas tuose, kuriems įsakymai atrodo per sunkūs, vienuolinis gyvenimas per nepatogus, aistra per stipri, savoji valia per silpna, kad būtų galima energingai pasipriešinti nuodėmėms.

Kiekvienas kalnas ar kalva turi būti nukastas. Kalnai ir kalvos yra: puikybė ir per didelė drąsa, viso blogio šaltinis. Jos trukdė farizėjams tapti Atpirkėjo tiesos bei malonės dalyviais. Ir šiandien dar puikybė bei išdidumas užveria Atpirkėjui kelią į daugelį širdžių.

Kas kreiva, tebūnie tiesu. Vingiuoti keliai yra netvarkingų geidulių aplinkiniai keliai bei klystkeliai, nesuvaržytas atsidavimas pasaulio dalykams, žemiški nusiteikimai, kurie ne vieną taurią sielą nuvedė nuo Dievo šalin ir pražūdė pasaulio vilionėse bei malonumuose.

Kur nelygu, tebūnie lygūs keliai. Turi būti nugalėta: aistringumas, širdies kietumas bei nejausmingumas, nes tai ne-

prieinama kilnesnėms, ypač antgamtinėms įtakoms ir dievobaimingiems jausmams. Turi išnykti nedraugiškumas, piktumas, pavydas, kurie daug gadina, griauna ir žemėn verčia, užuot taisius, stačiu ir tobulinus (Riess).

Pritaikymas. "Duokite tad vertingų atgailos vaisių. Ir nesisakykite sau vieni: Tėvą turime Abraomą" (Mat. 3,8). Tokius rimtus žodžius tarė Jonas farizėjams. Ir mums nieko nepadės, kad tėvą turime šv. Pranciškų, jei mūsų elgesys neatitiks mūsų luomo. Dievas ir iš mūsų reikalauja vertų atgailos vaisių. Kurias tad kliūtis reikia pašalint iš savo širdies, kad Viešpats galėtų laisvai ten įžengti? Gal tai yra silpnavališkas nusiminimas arba nepasitikėjimas Dievu? O gal bailus vengimas daryti atgailą, ar tingus apsileidimas? O gal drąsi puikybė, nenorinti prisipažint esanti nuodėminga? Gal tai yra netvarkingas prisirišimas prie kurios žemiškos būtybės, gal aistra, gal kieta širdis, gal nedraugiškumas, ar kas kita?

Širdies žodis. O, Jėzau, turiu bijoti griežto teismo, kai girdžiu iš visur perspėjimus. Pats paruošk kelią į mano širdį. Duok man kūdikiškai tikinčią širdį, kad ir aš susilaukčiau tavo išganymo.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, tikiu Tave; pasitikiu Tavim; myliu Tave už viską labiau, visa savo siela, visa širdimi, visomis jėgomis. Myliu Tave, nes esi be galo geras ir meilės vertas. Kadangi Tave myliu, man labai, labai nemalonu, kad Tave esu įžeidęs. Pasigailėk manęs nusidėjėlio. Amen.

KALĖDŲ NOVENA

Pirmoji novenos diena. Gruodžio 16 d.

APIE ŽMOGAUS PUOLIMĄ

Įsivaizduok, mano siela, pirmuosius tėvus, Dievo išvaromus iš rojaus už tą vieną nepaklusnumo nuodėmę. Paskui mąstyk apie tą skurdą, kurį ta nuodėmė užtraukė visai žmonijai ir mums.

1 PUNKTAS. PIRMIEJI TĖVAI PRARADO DIEVO MALONĘ IR PALANKUMĄ.

Svarstymas. 1. Dievas apgyvendino pirmąjį žmogų rojuje ir, norėdamas ištirti jo klusnumą, pasakė: nuo visų sodo medžių gali skinti vaisių. Tik nuo gėrio bei blogio pažinimo medžio neleidžiama tau valgyti, nes kurią dieną nuo jo valgysi, mirte numirsi. (Gen. 2,16 ir t.). Dievo valia buvo nesuteikti žmogui laimės Jį regėti ir Juo gėrėtis veltui, bet pirma žmogų ištirti, kad bent kiek jos užsitarnautų. O tas ištyrimas nebuvo sunkus: laikytis labai lengvo įsakymo — nevalgyti vaisiaus nuo vieno medžio.

Nors taip lengva būtų buvę tą įsakymą vykdyti, tačiau žmogus vis dėlto jį sulaužė ir todėl su visa savo palikuonija turėjo prisiimti liūdnas savo veiksmo pasėkas. Vos tik nuodėmė tapo padaryta, užplūdo žmogų lyg koks žalingas tvanas. Pirmasis ir blogiausias nuodėmės vaisius — Dievo rūstybė už nepaklusnumą, o kaip bausmė už jį — pašvenčiamosios malonės praradimas. Adomas su Ieva, prieš nusidėdami, turėjo aną malonę, buvo teisingi ir šventi—tikri Dievo atvaizdai. Dabar nusidėję, jie visa tai prarado, ir nebebuvo mylimi Dievo vaikai. Nuo šiol Dievas taip meiliai nebebendravo su žmonėmis, o tik retkarčiais besiteikdavo kalbėti su ypatingai išrinktaisiais. Kiek Dievas pasišalino nuo nepaklusniųjų savo kūrinių, tiek žmonės atsitraukė nuo Jo ir atsidūrė tamsioje stabmeldystėje.

2. Kartu su malone nupuolęs žmogus prarado teisę į amžiną laimę. Dangus, kuriam jis buvo sutvertas, dabar tapo jam uždarytas, iki atsilyginimo už kaltę. Kaip žinome, verkė Adomas ir Ieva, supratę ką padarė: jiedu susigėdo savo nuogumo ir pasislėpė nuo Švenčiausiojo Dievo akių; bet nieko tai negelbėjo; nelaimė įvyko, ir jiems beliko tik nešti savo klaidos pasekmes.

2 PUNKTAS. IŠVARYTI IŠ ROJAUS

Svarstymas. Pirmųjų tėvų gyvenimas rojuje buvo labai laimingas. Žmogus buvo savo paties valdovas. Jis nežinojo, kas yra tos žemos aistros, kas širdies nerimas, kas dvasinis aklumas; ligos, kančios, nelaimės buvo jam svetimos.

Jis buvo ir gamtos valdovas, ir visa jam tarnavo. Žvėrys buvo nepavojingi, gamtos jėgos nepriešingos, darbas nevargingas.

Visai kitaip pasidarė po nuodėmės. Rojus virto tankiu mišku, o širdies rojus — tyrais. Visur tapo sugriautas darnumas, kurį Dievas pradžioje buvo įvedęs. Per nuodėmę žmogus prarado valdžią ant tvarinių, ne mažiau ir ant savęs paties. Pasidarė lyg kitas. Staiga atsibudo jame žemiausios aistros; dvasia prarado jautrumą, valia — jėgą; užuot vis linkęs į gera, jis palinko dabar į bloga. Tartum šiurpi šalna, nuodėmės prakeikimas uždengė gražiąją Dievo kūriniją.

3 PUNKTAS. MIRČIAI PASMERKTI

Svarstymas. Nuodėmės vaisius, jos užmokestis yra mirtis (Rom. 6,23). Tiesa, Adomas Dievo pagrasymą bausti už nuodėmę pradžioje nepilnai tesuprato, kaip vaikas, dar nematęs nieko mirus; bet labai greitai jam ir čia akys atsivėrė. Visu baisumu pasireiškė mirtis, kai jis išvydo nužudytą savo sūnų Abelį. Kai jau sykį žmogus nusidėjo, mirtis tapo jo dalia. Pasaulis yra dabar tik didelės kapinės. Kas gali suskaityti visų mirštančiųjų atodūsius? Kas žino visas tas formas, kuriomis mirtis prisėlina prie savo aukų? Kam netenka užmokėti mirčiai savosios duoklės?

Bet ne laikinė mirtis, ne sopulingasis kūno merdėjimas yra didžiausioji blogybė, kurią atnešė žemėn nuodėmė; daug baisesnė yra kita mirtis — amžinoji. Tą dieną, kai pirmoji nuodėmė uždarė žmogui dangų, nusidėjusiam atsivėrė amžinoji pragaro bedugnė, ir šėtonas pradėjo pavergti žmonių sielas. Su kiekviena nauja nuodėme augo žmonijos nelaimė, tartum lava, viską su savim pagaunanti ir sunaikinanti.

Pritaikymas. Ir dabar vis pasikartoja žmonių gyvenime tai pat, kas atsitiko kadaise rojuje po pirmosios nuodėmės: nepaklausymas Dievo įsakymo, praradimas malonės, širdies suskurdimas, sunkus vergavimas šėtonui, mirtis ir amžino pasmerkimo pavojus. Kas galėtų neišsigąsti tokios nelaimės? Kas galėtų visomis jėgomis nesistengti jos išvengti? Be to, kiek-

viena nuodėmė yra baudžiama jau ir šiame gyvenime. Taip, pat ir tautų nusikaltimai yra griežtai baudžiami — tai esame jau net patys patyrę.

Adomo nuodėmė buvo dėl to tokia didelė, kad jis buvo visos žmonijos tėvas, ir jai teko dalyvauti jo nelaimėje taip, kaip būtų tekę dalyvauti laimėje. Tuo būdu, nuodėmės dydis pareina ir nuo padėties, kurioj yra nusikaltėlis. Tai įspėjimas kunigams ir vienuoliams.

Širdies žodis. O mano siela, verk dėl savo nuodėmių! Bijok nuodėmės. Dėkok Dievui, kad tave išvadavo iš jos skurdo ir išsaugojo nuo amžinosios nelaimės. Aukok Kristaus kraują, kaip atlyginimą už savo ir pasaulio kaltes. Melsk, kad saugotų tave ateity nuo nuodėmės, ypač sunkios.

Dievo meilės malda.

Viešpatie, neatsimink mūsų nuodėmių. Dėl savo Vardo atleisk mūsų kaltes ir širdyse įžiebk savo meilės ugnį.

Antroji Kalėdų novenos diena. Gruodžio 17 d.

DIEVO NUTARIMAS ATPIRKTI MUS

Dievas regėjo nupuolusios žmonijos skurdą ir jos pasigailėjo. Dar žmonės nebuvo maldavimui pakėlę rankų į dangų, dar nebuvo šaukę: "Rasok, dangau iš augštybių, ir tegul debesys išlyja teisujį", o jau Dievas, net prieš amžius, buvo nutaręs nupuolusį žmogų vėl pastatyti ant kojų ir, būtent, per savo Sūnų. Šita guodžianti paslaptis tebūnie mums šiandieną mąstymo medžiaga.

1 PUNKTAS. ATPIRKIMO NUTARIMAS

Svarstymas. Puolusiuosius angelus Dievas be pasigailėjimo atstūmė, o puolusiojo žmogaus pasigailėjo. Kodėl?

1. Kadangi žmogus buvo silpnas. Angelai buvo daug to-

bulesni už pirmuosius žmones jų pirmykštėje padėtyje. Žmogus, nežiūrint suteiktos jam išminties, vis tiek buvo neprityręs, nenusimanąs vaikas. Tai matyti Biblijos pasakojime apie jo nuopuolį.

2. Kiekvienas nusidėjęs angelas pats nulėmė savo likimą; niekas kitas nebuvo jo puolimo paliestas. O su mūsų pirmaisiais tėvais buvo susieta visa žmonija, kuri turėjo su jais kartu nešti bausmę ir žūti. Gailestingiausiasis Dievas negalėjo to leisti, turėjo žmones išgelbėti.

3. Pirmasis žmogus nusidėjo ne tiesiog iš savo blogumo, bet žalčio sugundytas. Piktasis apsisuko labai gudriai: pirmiausia jis ėmėsi silpnesniojo kūrinio — sugundė moterį nepaklausyti Dievo; paskui vyras ragavo uždraustojo vaisiaus dėl moters meilės. Todėl Dievas jų pasigailėjo ir pažadėjo atsiųsti Atpirkėją.

Pritaikymas. Neįmanoma net įsivaizduoti visą tą nelaimę, kuri būtų mus tikrai ištikusi, jei Dievas nebūtų mūsų pasigailėjęs. Jei kas būtų pasmerktas mirti ir būtų jau išvestas į nužudymo vietą, o paskutine minutę ateitų žinia, kad jam ta bausmė atleidžiama, kaip jis džiaugtųsi, kaip būtų dėkingas!

Taip ir mes turime daryti. Nuodėmė mus išdavė amžinai mirčiai, bet Dievas nenorėjo pražudyti žmonijos; Jis ryžos atsiųsti mums Atpirkėją ir atšaukė pasmerkimo ištarmę. Kokie dėkingi privalome už tai būti ir kaip džiaugtis! Nenusiminkime, jei mus slegia daug ir sunkių nuodėmių, o pasitikėdami ieškokime prieglaudos Dievo gailestingume. Viešpats nėra mūsų atmetęs, atvirkščiai — prieš amžių amžius Jis yra pasiryžęs mus išgelbėti per savo Sūnų. Juk tai aiškiai rodo, kaip labai Dievas myli žmones. Tad privalome Dievui nuolat dėkoti ir stebėtis Jo gailestinga meile.

Šiurpas nukrato pamąsčius, kad esama žmonių, kurie mano, jog nėra reikalingi atpirkimo, ir nusikreipia nuo Kristaus. Čia viena begalima pasakyti: juos pats pragaras kursto prieš Viešpatį ir Jo karalystę. Bet, ačiū Dievui, Kristus žino, kaip apginti savo garbę ir teises. Jis tebelaiko, ir visuomet laikys pasaulį savo rankose. Bet mes privalome atsiprašinėti Išga-

nytoją už Jam rodomą panieką ir melstis už tuos vargšus apakusius ir suklaidintus. O mus pačius teapsaugo Dievas nuo tokių baisių klaidų!

2 PUNKTAS. ŽMOGUM TAPIMO NUTARIMAS

Svarstymas. Dievas įvairiais būdais būtų galėjęs išgelbėti puolusį žmogų. Būtų galėjęs didžiąjį Atpirkimo uždavinį pavesti kokiam angelui ar net kokiam išrinktam žmogui; bet teisingumui ir meilei to buvo per maža. Dievo įžeidimas ir žmogaus skurdas buvo toks didelis, jog visa atitaisyti tegalėjo vien Dievažmogis: nes juk atpildą Dievui pateikti nebūtų įstengęs joks padaras, o vien tik tokia būtybė, kuri būtų vienkart Dievas ir žmogus. Dėl to antrasis Švenč. Trejybės asmuo, amžinasis Žodis, teikės prisijungti žmogaus prigimtį prie savosios po vienu dieviškuoju asmeniu ir tuo būdu pateikti įžeistajam Tėvui užtenkamą, net daugiau negu užtenkamą, atpildą. Per Dievažmogį Jėzų Kristų mes daugiau atgavome, kaip buvome praradę. Teisingai Bažnyčia Did. Šeštadienį gieda: O felix culpa — laiminga kaltė, kuri laimėjo tokį Atpirkėją.

Dievas norėjo, kad atpildą ir atpirkimą atliktų per savo kančią ir mirtį Jo viengimis Sūnus, pasidaręs žmogum. Ne kaip amžinasis garbės Karalius turėjo mus atpirkti Jėzus Kristus, bet kaip sopulių Vyras, kaip Golgotos Nukryžiuotasis. Per Dievo Sūnaus pasižeminimą turėjom vėl pakilti į Dievo vaikų garbę ir pasidaryti Dievo prigimties dalyviais. Nupuolusiojo žmogaus išdidumą turėjo Tėvui atlyginti Dievažmogis savo nusižeminimu.

Pritaikymas. Dar kartą pereikim dvasioj be galo išmintingą bei maloningą Dievo planą atpirkti žmogui. Tikrai nuodėmė turi būti didelis dalykas, jei pats Dievo Sūnus turi imtis atlygint už ją. Tad nekęskim ir venkim jos! Dievo Sūnus teikės priimti mūsų prigimtį, kad lengviau galėtų būti mums mokytoju bei pavyzdžiu. Dažnai žiūrėkim į Jėzaus pavyzdį, klausykim nuostabių Jo pamokymų ir sekim Juo. Dievo Sūnus teikės priimti žmogaus, o ne angelo prigimtį, kad atitiestų žmogaus prigimtį; ir tuo silpnu pavidalu Jis norėjo nugalėti galingąjį pragaro kunigaikštį ir jį pažeminti. Tad nebijokim šė-

tono; lengva bus mums jį nugalėti, jeigu stipriai laikysimės savo Išgelbėtojo.

Paskatinimas. Argi galima tinkamai atsidėkoti Dievui už tą malonę, kad, mus atpirkęs, išgelbėjo iš tos didelės nuodėmės nelaimės? Jėzus išgavo mums iš savo Tėvo atleidimą, kai tuo tarpu būtume turėję pražūti. Kaip galėtume Jam už tai atsiteisti? Atsidėkime visiškai Jo tarnybai ir sekimui ir pasižadėkime labiau branginti atpirkimo malonę.

Dievo meilės malda

Dieve, Tu skyrei viengimį savo Sūnų žmonijos Atpirkėju ir leidai Jį pavadinti Jėzum. Čia ant žemės mes gerbiame šventąjį Jo vardą. Suteik malonę, kad Jį regėdami, galėtume džiaugtis danguje. Per Jį, Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Trečioji Kalėdų novenos diena. Gruodžio 18 d.

PIRMASIS ATPIRKIMO PAŽADAS

Apmąstykim, kaip teisingasis Dievas, nupuolus pirmiesiems mūsų tėvams, prakeikia angį, viso blogio kaltininkę, ir kaip paskui iš begalinio savo gerumo apgautajam žmogui prižada Atpirkėją.

1 PUNKTAS. "PADARYSIU NEPRIETELYSTĘ ..."

Svarstymas. Nė nebetardydamas (kaip kad Adomą ir Ievą), įsirūstinęs Dievas skelbia žalčiui bausmę: "Kadangi tai padarei, prakeiktas eisi tarp visų žemės gyvulių ir žvėrių; tu slinksi ant savo pilvo ir ėsi žemę per visas savo gyvenimo dienas" (Gen. 3, 14).

1. *Kadangi tai padarei,* už bausmę būsi prakeiktas. Tas prakeikimas skirtas šėtonui, įsikūnijusiam žaltyje. Jam, pirmųjų žmonių sugundytojui, skelbiamas atmetimas ir ypatingas pažeminimas bei panieka, ką taip gyvai vaizduoja žeme šliaužiojanti angis, žmonių paniekinta ir nekenčiama; o pati angis per visus amžius turi būti žmogui priminimas, kokia pasi-

biaurėjimo verta yra nuodėmė ir koks baisus prakeikimas ją lydi.

2. Senasis žaltys susilauks giliausio pažeminimo, kai ateis Atpirkėjas, kurį gailestingasis Sutvėrėjas jau dabar pažada: "Padarysiu neprietelystę tarp tavęs ir moteriškės, tarp tavo padermės ir jos padermės."

Moteriškė, apie kurią čia Dievas kalba, yra ne tiek Ieva, kiek toji moteriškė, kuri pagimdys Išgelbėtoją, būtent — kaip pažado įvykdymas parodė — švenčiausioji Mergelė ir Dievo Motina Marija. O kas yra toji moteriškės padermė, reikia suprasti vieną tikslų asmenį, būtent — mūsų Išganytoją Jėzų Kristų. Tarp Jo ir šėtono su sėbrais yra nuolatinis priešingumas ir eina kova, kuri baigsis galutiniu šėtono pralaimėjimu. Tuo būdu Dievo prakeikimas, mestasis senajam žalčiui, pavirsta palaiminimu puolusiajai žmonijai ir baigias pranešimu, kad ateis atpirkimas.

Prie šitos Šv. Rašto vietos šv. Ambrozijus sako: "Liko prakeiktas tasai, kuris buvo nuodėmės priežastis, o ne tas, kuris buvo svetimos klastos apgautas. Bet, kadangi šis šiaip ar taip nepaklausė Dievo įsakymo, jis liko prakeiktas savo rankų darbuose. Žemė prakeikta, bet vien nusidėjėlio darbe, ir tik lig tol, kol šis sugrįžta į žemę. Dėl to Viešpats Jėzus prisiėmė kūną, kad pašalintų kūno prakeikimą."

Pritaikymas. Prakeikimas slegia nuodėmingąją žemę; bet pasiguoskim: turim Atpirkėją patį Dievo Sūnų. Jis nuima nuo mūsų nuodėmės prakeikimą. Stebėkimės begaliniu Dievo gerumu, kuris puolusiam žmogui davė pasigailėjimo viltį, tuojau kai jis nusidėjo. Dievas siūlo malonę dar prieš jam paprašius. Dievas ir mums siūlo malonę ir suartėjimą, kai nusidedame. Kaip giliai todėl privalom Jį mylėti ir kaip ištikimai Jam tarnauti.

2 PUNKTAS. "JI SUTRIUŠKINS TAU GALVĄ"

Svarstymas. Senojo žalčio prakeikimą Dievas baigia šiais žodžiais: "Ji sutrins tau galvą, o tykosi jos kulnies".

Einant pirmykščiau tekstu, tie žodžiai liečia pirmiausia Mariją. Jis taigi, kaip rodo pažado išpildymas, sutriuškino anai an-

giai galvą, visiškai nugalėjęs šėtoną savo išganomąja Kryžiaus mirtim; bet šventoje savo žmogystėje, savo kančioj ir mirty Jis gavo pajusti pragaro angies geluonį.

Tačiau tuos žodžius visai teisėtai galim taikyt ir Marijai, Atpirkėjo Motinai. Ir ji yra angies įveikėja, nes juk ji pagimdė angies Nugalėtoją ir, kaip Dievo Motina, niekuomet nebuvo šėtono valdžioj. Taip tai, šituose žodžiuose glūdi pirmasis Išganytojo pažadėjimas ir pirmasis nekalto Marijos prasidėjimo pranašavimas — abu dalykai mums paguodos pilna žinia, o šėtonui triuškinanti ištarmė.

Kaip brangų pirmųjų tėvų palikimą, tą Atpirkėjo pažadą Senojo Įstatymo teisieji labai vertino, to ateisiančiojo Išganytojo tikėjimas darė ir juos Kristaus nuopelnų dalyviais. Tie nuopelnai yra tokie be galo dideli, jog siekia tūkstančius metų atgal ir priekin. Argi neprivalome visą savo viltį sudėti Kristaus nuopelnuose, kurie juk visiškai priklauso ir mums?

Pritaikymas. Tą pirmąjį Atpirkėjo pažadą vėliau Dievas vis aiškiau pakartojo per pranašavimus ir paveikslus, kad padidintų Adomo palikuonių viltį ir troškimą. Ar tie žmonės, kurie dar vien tik laukė Išganytojo, kartais nesugėdina mūsų kai kuriais atžvilgiais, mūsų, kurie jau gerai pažįstame Mesiją, gyvename Jo malonių turtais, netgi Jį patį savo tarpe turim? Šėtonas ir prieš mus kėsinas, taikstydamasis gudriai sužeisti mus lengviausiai prieinamam punkte. Bet mes sutriname jam galvą, jei jau pačioj pradžioj nuslopiname pagundą, dar prieš sukylant blogam geidimui. (Šv. Augustinas).

Širdies žodis. O, Dieve, ačiū Tau, kad atsiuntei mums viengimį savo Sūnų žmogaus pavidalu mūsų atpirkti. Neleisk man prarasti atpirkimo malonės. Marija, nekaltai pradėtoji Dievo Sužieduotine, priglausk mane po savo galingu apsiaustu ir vesk pas savo Sūnų!

Dievo meilės malda

Dieve, viengimis Tavo Sūnus apsireiškė mums, paėmęs mūsų kūno prigimtį. Regėjome Jį iš viršaus į mus panašų. Duok mums, kad mus Jis permainytų viduje, kuris gyvena ir viešpatauja su Tavim per amžius. Amen (Bažn. malda).

Ketvirtoji Kalėdų novenos diena. Gruodžio 19 d.

IŠRINKTOJI ATPIRKĖJO MOTINA

Pamąstykim, kaip amžinasis Dievas iš visų moterų išrenka vieną, kuri bus viengimio Jo Sūnaus Motina. Stebėkis tąja Dievo meilės paslaptim ir pasitikėdamas pasivesk tai nekaltai Išganytojo Motinai.

1 PUNKTAS. DIEVO MOTINOS IŠRINKIMAS.

Svarstymas. Prieš amžius triasmenis Dievas nutarė, kad antrasis Asmuo turės gimti iš nekaltos ir nepaliestos Mergelės, kad žmogaus pavidalu įvykdytų didį mūsų išganymo darbą.

1. Amžinasis Žodis būtų galėjęs pats susikurti žmogišką kūną; bet begalinės meilės bei išminties sumetimais, Jis panoro tą kūną pasiimti iš moteriškės. Ir ši Dievo išrinktoji buvo Mergelė Marija iš Nazareto. Jai galima pritaikyti žodžius, kuriuos Šv. Raštas taiko Amžinajai Išminčiai: "Viešpats turėjo mane savo kelių pradžioje, prieš ką nors sutverdamas nuo pat pradžios. Dar nebuvo padarytos jūrų gelmės, kai aš buvau jau pradėta; dar nebuvo atsistoję savo didžiu svoriu kalnai, kai aš gimiau" (Patarl. 8,22 ir t.). Pirmasis kūrinys, apie kurį Dievas ypačiai mąstė, buvo Dievažmogis Jėzus Kristus ir Jo Motina Marija. Jėzus ir Marija, Sūnus ir Motina, nuo amžių pradžios Dievo minty buvo sujungti draugėn į vieną idėją.

Gilioji mistikė Marija Agreda savo knygoj "Dvasiškas Dievo miestas" labai gražiai aiškina tuos žodžius: "Dar prieš nutariant sukurti žemę ir prieš suformuojant gelmes, t.y. sukurtinųjų daiktų idėjas Dievo dvasioj, Kristus ir Jo Motina jau buvo suformuoti Dievo idėjose. Idėjos vadinamos Rašte bedugnėmis, kadangi tarp nesutvertos Dievo būtybės, ir kūrinių būtybės yra bedugnė praraja. Bet toji praraja liko peržengta, kai Dievo dvasioj tapo suformuoti kūriniai.... Bet prieš visa tai Žodis jau buvo pradėtas, ir ne vien tik tuo atžvilgiu, kad Jis prieš amžius yra gimęs iš Tėvo, bet kad ir Jo gimimas laike iš palaimintosios Mergelės Marijos jau buvo Dievo dvasioj nu-

matytas, kadangi veikli ir besąlyginė Dievo valia negalėjo nutarti Sūnų gimsiant laike be Motinos ir būtent — be tokios Motinos. Taip tai, to nutarimo galia, liko pradėta ir švč. Mergelė Marija aname palaimingame neišmatuojamume ir būtent — jos amžinas atminimas liko įrašytas Dievo širdy, kad niekuomet daugiau per visus laikus nebebūtų ten išdildyta. Augščiausiasis Menininkas įspaudė savo dvasioj jos vaizdą ir neperskiriamos meilės ryšiais sujungė su savim".

2. Išrinktoji Sūnaus Motina, pagal tą patį Tėvo sprendimą, daug anksčiau prieš jai gimsiant, turėjo būti paskelbta tautoms per įvairius pavyzdžius, pažadus, pranašavimus, kad tuo būdu žmonės gautų paguodos. Taip tai Dievas visa padarė, kad tinkamai pagerbtų mūsų Atpirkėjo Motiną.

Pritaikymas. Stebėkimės tuo, ką Dievas iš begalinio savo gerumo daro nemirštamai mūsų sielai. Marija yra išrinktoji mūsų Viešpaties Motina, todėl yra suprantamas jos amžinasis išrinkimas. Bet ir mus Dievas nuo amžių yra paskyręs augštai garbei: kunigystei ir vienuolystei. Ir tas paskyrimas yra tiesiog nesuprantamas pagerbimas. Pasirodykim esą jo verti ir užtikrinkim sau tą teikiamąją laimę.

2 PUNKTAS. DIEVO MOTINOS APDOVANOJIMAS

Svarstymas. Pritiko Viešpačiui Dievui, kad viengimio Jo Sūnaus Motina būtų apdovanota visomis ypatybėmis, kurių yra reikalinga tokia Motina.

Pirmoji, nors savaime suprantama ir nesvarbi ypatybė — tai Marijos kilimas iš karalių giminės, kad tuo būdu būtų ryškiau pažymėtas karališkas jos vaidmuo išganymo veikale ir nepaprastas jos sielos taurumas. Nuo teisiojo Setho, Adomo Sūnaus, tiesiasi puiki sentėvių eilė per patriarkus, karalius ir pranašus lig laikų pilnybės ir sudaro tokį kilmės medį, kokiu negali pasigirti joks žemės valdovas (Gilbert). Iš tos blizgančios karalių giminės turėjo kilti Marija, jog įvyktų, kas buvo pranašauta apie Atpirkėją, kad, būtent, Jis bus Dovydo sūnus.

Svarbiausioji ypatybė, kuria Dievas Marijos širdį padarė savo Sūnaus vertu butu, buvo visų malonių pilnybė, o jų tar-

pe — nekaltasis prasidėjimas ir ligi galo išlaikyta mergystė. Vienas dvasinis rašytojas kreipias į Mariją tokiais žodžiais: "Nėra nieko, o Ponia, ką būtų galima su Tavim palyginti, nes visa, kas yra tikrovėj, yra arba viršuj Tavęs, arba žemiau. Viršuj Tavęs yra vien Dievas, o žemiau yra visa kita. Kas gali drįsti akis pakelti į iškilią Tavo didybę? Kas gali tave pasiekti?

Marija, kaip Dievo Motina, yra antroji Ieva, nauja dvasinė žmonijos Motina, visiška fizinės motinos Ievos priešingybė. Joje žmonių prigimtis liko iškelta į augščiausią tobulybę. Ji yra ideali moteriškė, kaip kad Kristus — Žmogus yra tobulas vyriškis.

Pritaikymas. Savo šlovinamoje giesmėje, pasisveikinusi su Elzbieta, Marija sako: "Didelių dalykų padarė man Galingasis". Taip, kas gali būti moteriškei didesnio, kaip Dievo Motinos garbė? Ir kaip toji garbė jai teko? Kaip laisva Dievo dovana, bet dėl Jėzaus Kristaus, kuris kaip Atpirkėjas norėjo per ją ateiti pasaulin. Visos Dievo malonės yra laisva Dievo dovana, bet jų pagrindas yra Kristus, mūsų Atpirkėjas. Mums belieka uždavinys bendrai su Dievo malone veikti, kaip darė mūsų pavyzdys Marija. Tikrai negalim skųstis, esą, Dievas per maža suteikęs mums įvairių dovanų. Tik gerai pagalvok ir įsitikinsi, jog ir tu turėtum giedot Dievui savo Magnificat.

Paskatinimas. Dėkokim Dievui už visas malones bei ypatybes, kuriomis Jis apdovanojo savo Sūnaus Motiną; bet dėkokim už visas malones, kurias ir mums suteikė. Aukokim Jam visišką Marijos atsidėjimą savo kilniajai tarnybai kaip Jėzaus Motinos. Dabar ir visiškai paveskim save ypatingai mūsų Viešpaties Motinos globai.

Malda į Mariją

Marija, vertoji pasaulio Karaliene, visuomet tyroji Mergele, užtark mus, kad susilauktume ramybės ir išganymo, kuri pagimdei Viešpatį Kristų, pasaulio Išganytoją. Amen. (Mišiolas)

TAS ŽODIS ĮSIKŪNIJO

Pamąstykim apie šv. Jono žodžius, kuriais jis pasako tą nepasakomąją Dievo Sūnaus įsikūnijimo paslaptį: "Tas Žodis įsikūnijo ir gyveno tarp mūsų" (Jon. 1,14). Žemai nusilenkime prieš tą nesuvokiamą paslaptį ir garbinkime džiugiai Dievo meilę, kurią mums menkiems pareiškė.

1 PUNKTAS. TAS ŽODIS ĮSIKŪNIJO

Svarstymas. Teologas Tomasinas Įsikūnijimo paslaptį vadina *krūva stebuklų.* Ir iš tikrųjų, reikėjo visos eilės stebuklų, kad būtų įvykdytas Amžinojo Žodžio įsikūnijimas.

1. Yra tai stebuklas, kad Jėzuje Kristuje nesusimaišomai ir neatskiriamai susijungė *dvi prigimtys* (Dievo ir žmogaus) *viename dieviškame asmenyje.*

Augštai kaip dangus nuo žemės yra Dievas viršuj žmogaus savo prigimtim; o tačiau Jėzuje Kristuje abi prigimtys yra susijungusios. Toledo santaryba taip aiškina tą tikėjimo tiesą: "Žodis nėra taip persimainęs ir pavirtęs kūnu, kad nebebūtų daugiau Dievu, kadangi norėjo būti žmogum, bet tik tokiu būdu Žodis pasidarė kūnu, kad čia yra ne vien Amžinasis Žodis ir žmogaus kūnas, bet ir protingoji žmogaus siela, ir kad ta visuma vadinama Dievu dėl čia esamo Dievo ir žmogum dėl žmogaus. Mes dar tikim, kad tame Dievo Sūnuje yra dvi prigimtys, viena Dievybės, antra žmogybės, kurias vienas Kristaus asmuo taip savy sujungia, jog niekuomet negalima atjungti nei Dievybės nuo žmogybės, nei žmogybės nuo Dievybės" Bet, kaip įvyko tas dviejų prigimčių susijungimas viename dieviškame Amžinojo Žodžio asmeny, tai yra paslaptis, kurios perprasti neįstengia joks sutvertas protas.

2. Tai yra stebuklas, kad Jėzuje Kristuje yra tik *vienas* ir, būtent, dieviškas Amžinojo Žodžio asmuo. XI Toledo santaryba sako dėl to: "Kristus yra tobulas Dievas ir tobulas

žmogus vieno asmens vienybėj. Bet, pripažindami Kristuje dvi prigimtis, mes neteigiame Jame esant du asmenis, kad jokiu būdu neatrodytų iš Trejybės pasidarant ketverybę; mat, Dievas Žodis priėmė ne žmogaus asmenį, tik jo prigimtį, ir į amžiną Dievybės asmenį įjungė laikinę kūno substanciją". Ta tikėjimo tiesa yra aiškiai išreikšta Šv. Rašte, nes ten tam pačiam ir vienam Kristui priskaitoma tai, ką Jis darė abejom prigimtim. Taip, apaštalas Povilas rašo apie Kristų: "Jis, esme būdamas Dievas, nelaikė pasisavinimu būti lygiam su Dievu; bet jis pats save sunaikino, prisiimdamas tarno pavidalą, pasidaręs panašus į žmones ir viršujine išvaizda rastas kaip žmogus" (Pilyp. 2,6-7). Čia tas pat Kristus vaizduojamas pirma Dievo pavidale, paskui žmogaus pavidale, vienkart kaip Dievas ir žmogus — tuo būdu vienas asmuo (Patiss).

3. Tai yra stebuklas, kad Jėzuje Kristuje, kaip kad dvi prigimtys, taip yra nesusimaišomai ir neatidalomai susijungę ir *dvejopas pažinimas, dvi valios ir dvejopas veikimas*. Tą tikėjimo tiesą irgi randame patvirtintą daugely Šv. Rašto vietų, kur kalbama apie Jėzaus Kristaus dieviškus ir žmogiškus veiksmus, pav. kur Jėzus prieš savo kančią sako: "Tėve visa Tau galima, atitolink nuo manęs šitą taurę: tačiau ne ko aš noriu, bet ko tu" (Mork. 14,36).

Apie stebuklingąją Įsikūnijimo paslaptį galima tą patį pasakyti, ką šv. Bernardas parašė apie Švenč. Sakramento paslaptį: "Tą kilniąją paslaptį reikia priimti, o ne apie ją daug galvoti, reikia gerbti, o ne apie ją spręsti, jinai yra per tikėjimą įgyta, o ne įgimta, padavimo patvirtinta, o ne proto išrasta". Anot kai kurių teologų, Dievas parodė tą paslaptį regėjime angelams, kai jie dar tebebuvo tiriami. Bet dalis angelų iš puikybės nenorėjo pripažinti Dievažmogio, ir dėl to virto velniais.

Pritaikymas. Visais laikais Įsikūnijimo paslaptis išdidiems protams buvo lyg uola, į kurią sudužo silpnas jų tikėjimo laivelis. Nėra nieko nelemtesnio už puikybę. Netgi Viešpaties šventykloj, net kunigai ir vienuoliai gali prarasti tikėjimą, jeigu nesikrato puikybės.

2 PUNKTAS. IR GYVENO TARP MŪSŲ

Svarstymas. Ne trumpai, bet pastoviai, visam gyvenimui pasiryžo Dievo Sūnus ateiti žemėn ir pasidalyti su mumis mūsų likimą, kiek tai nebuvo priešinga dieviškai Jo garbei.

Kūno atžvilgiu Jis, be abejo, buvo tinkamai apdovanotas visomis ypatybėmis, kurios Jam priklausė. To nežiūrėdamas, Jėzus Kristus, kad duotų mums kantrybės pavyzdį, o taip pat kad pateiktų atpildą už pasaulio nuodėmes, leido savo kūnui kęsti visus žmogiškus reikalus ir silpnybes, kurie yra susiję su žmogaus prigimtim per nuodėmės kaltę, kaip antai: alkį, troškulį, skausmą, mirtį ir visą gyvenimo vargą bei skurdą.

Sielos atžvilgiu pasidavė Jis visokiems jausmams bei palinkimams, kurie nebuvo priešingi Jo tobulybei (Patiss). Kaip žinome, Jėzaus žmogiškoji siela nuo pirmojo Įsikūnijimo momento džiaugės palaiminguoju Dievo regėjimu; bet vienkart ji galėjo kęsti skausmą.

Iš Dievo prigimties susijungimo su žmogaus prigimtim viename Dievo asmeny seka, jog visi Jėzaus veiksmai ir kančios turi dievišką bei žmogišką vertę, ir kad visą Kristų su Jo Dievybe ir Žmogybe privalome dieviškai gerbti ir garbinti.

Pritaikymas. Stebėkimės dievažmogiškojo Jėzaus gyvenimo vertybe bei kilnybe ir garbinkim Dievą, kad Jis padarė tiek stebuklų, mylėdamas ir pasigailėdamas mūsų. Visiškai pasitikėkim begaliniais Kristaus nuopelnais. Mielai palenkim protą ir valią tai didžiai paslapčiai, kurioj yra mums tiek daug paguodos ir jėgos.

Dievo meilės malda

Jėzau, garbingosios Mergelės Marijos Sūnau, viengimis gyvojo Dievo Sūnau! Aš garbinu Tave. Aš lenkiuos Tau, vienam tikram, be galo tobulam Dievui. Tu sutvėrei iš nieko viską, kas šalia Tavęs, Tu palaikai ir valdai tai be galo išmintingai, be krašto maloningai, neaprėžtai galingai. Vardan Tavo paslaptingo švento Įsikūnijimo prašau apvalyk mane savo krauju nuo visų nuodėmių, suteik man visą Šv. Dvasios pilnybę su Jos

malonėmis, jėga ir dovanomis. Duok man, kad Tave tikėčiau, Tavim vilčiaus, Tave mylėčiau; kad visi mano veiksmai turėtų tikslą parodyti mane Tavęs vertą, o pagaliau leisk man Tave regėti dangaus grožybėje. Amen.

Šeštoji Kalėdų novenos diena. Gruodžio 21 d.

TAUTOS ILGISI IŠGANYTOJO

Pamąstykim apie dievobaiminguosius sentėvius, kaip jie karštai meldė Dievą atsiųsti pažadėtąjį Mesiją: "Atsiųsk, Viešpatie, tą, kurį atsiųsi!" (2 Moz. 4,13). Ir mes visa siela ilgėkimės Išganytojo.

1 PUNKTAS. SEN. ĮSTATYMO TEISIŲJŲ ILGESYS

Svarstymas. Nuo tos nelaimingos dienos, kai pirmieji tėvai už nepaklusnumą liko išvaryti iš gražiojo rojaus, lig Mesijui ateinant, praėjo daug tūkstančių metų, ir su kiekvienais metais labiau tvino per nuodėmes žmonijos skurdas. Žmonės iš nedorumo būtų ilgainiui atbukę ir apsipratę su savo liūdnu likimu; bet gerasis Tėvas nenorėjo jų palikti be vieno vilties spindulėlio ir pats žadino juose Atpirkėjo ilgesį.

1. Tuoj po Adomo su Ieva nuopuolio Dievas pažadėjo Vyrą, kuris palauš šėtono galią ant nuodėmingos žmonijos ir atneš naują rojų. Tąją paguodą pirmtėviai perdavė savo palikuonims, o šie saugojo ją, kaip brangų turtą. Kartkartėmis Dievas atsiųsdavo vyrus, kurie žadino žmonėse, ypač išrinktojoj tautoj, Atpirkėjo troškimą bei ilgesį. Tie vyrai savo pranašavimais bei paveikslais turėjo vis aiškiau vaizduoti pasilgtojo Mesijo asmenį ir tuo būdu kurstyti tautų troškimą bei laukimą. Pranašui Danieliui buvo net tiksliai nurodytas laikas, kada ateisiąs Atpirkėjas (Dan. 9,23 ir t.).

2. Ėjo ir ėjo tūkstančiai metų; skurdas pasauly augo ir augo, tačiau Pažadėtasis vis dar nesirodė. Bet pasitikėdami laukė Jo ateinant taip gerieji žmonės žemėj, taip teisiųjų sie-

los priešpragary. "Pažadink savo galybę ir ateik išgelbėti mūsų" (Ps. 79,3), meldžia psalmininkas. "Rasok, dangau iš augštybės, ir jūs, debesys, išlykit Teisųjį; atsiverk, žeme, ir išugdyk Išgelbėtoją" (Iz. 45,8). O kaîp karštai bus to meldę Dievą Marija, Juozapas, Krikštytojas, pranašė Ona ir daugis kitų šventųjų prieš pat gemant Kristui!

Pritaikymas. Kodėl Dievas taip ilgai nesiuntė Išganytojo? Tai buvo visai *tinkama,* kad žmonės taip ilgai lauktų tokio kilnaus Išgelbėtojo; ir buvo *reikalinga,* kad žmonės pirma gerai įsisąmonintų savo skurdą ir negalią. Taip elgias gerasis Dievas ir su mumis: palieka mus ilgokai nuodėmių skurde, kad aiškiau suprastume savo baisią padėtį ir pasidarytume labai nusižeminę; nes dažnai mes užsipelnome priekaištą, kuris daromas šv. Jono Apreiškime vienam hierarchui: "Tu sakai: Aš esu turtingas ir pralobęs ir nieko neprivalau; o nežinai, kad tu esi nelaimingas ir apgailėtinas, beturtis, aklas ir plikas" (Apr. 3, 17). Blogiausioji apgaulė yra save apgauti. Privalome suprasti savo nuodėmingumo skurdą ir ieškoti pagalbos.

2 PUNKTAS. BAŽNYČIOS ILGESYS

Svarstymas. Nors pasaulio Atpirkėjas jau seniai yra atėjęs, vis dėlto mes privalome dar trokšti savo Išganytojo, nes kiekvienam atskirai turi ateiti Atpirkėjas, arba, kitais žodžiais tariant, kiekvienam atskiram žmogui turi tekti jo dalis, atpirkimo vaisius, ir kiekvienas žmogus už save patį turi tam rengtis. Todėl kiekvienais metais Bažnyčia mini Adventą, troškimo ir pasiruošimo laiką. Dievas nori, kad nuoširdžiai geistume Išganytojo ir Jo ilgėtumės, kad tuo bent kiek užsipelnytume išganymo malonę. Iš tikrųjų Dievas negalėjo mažiau reikalauti iš mūsų už tokią didžią dovaną, kaip kad jos ilgėtumės.

Dėl to Bažnyčia savo adventinėje liturgijoje stengiasi sukelti tą ilgesį savo tikinčiųjų širdyse. Ji mus ir pamoko, kaip turime Atpirkėjo ilgėtis:

Pirma, *nuoširdžiai ir vis labiau.* Tik prisiminkim keturių Advento sekmadienių Mišių introitus. Pirmą sekmadienį Baž-

nyčia ragina mus pasitikėti ateisiančiuoju Atpirkėju. Antrą sekmadienį jį primena mums Izaijo pranašavimą, kad tikrai ateis Viešpats išgelbėti žmonių (Iz. 30,30). Trečią sekmadienį ji skelbia greit ateisiant Išganytoją ir ragina džiaugtis: "Džiaukitės Viešpatyje visuomet." Ir ketvirtą — ji su pranašu kursto mus verste priversti Dangų, kad atsiųstų pažadėtąjį Išgelbėtoją. Taip pat ir kitose adventinės liturgijos dalyse randame panašų Atpirkėjo troškimo bei ilgesio ugdymą.

Antra, *ilgėtis privalome nusižeminę.* Kas rimtai mąsto apie žmonijos skurdą prieš Kristui ateisiant, tas turi įsitikinti, jog žmogus be Dievo, be Atpirkėjo yra niekas. Kuo būtų virtęs pasaulis, jei Kristus nebūtų atėjęs. Ir šiandien, kaip ir prieš Kristui ateinant, taip pat bloga yra pasauliui bei atskiroms sieloms, jei išsižadama Išganytojo. Dievas teikia mums malonę, nors ir neturim į tai jokios teisės, ir mes privalome nusižeminę ją priimti, nuolat bijodami ją prarasti.

Trečia, ilgėtis privalome *viltingai ir džiaugsmingai.* Liūdėjimas dėl savo skurdumo ir nuodėmingumo jokiu būdu neprivalo pavirsti drąsos praradimu ir nusiminimu. Turime melstis: "Viešpatie, mano Dieve, Tavimi pasitikiu ... Nes visi, kurie turi Tavyje vilties, nebus sugėdinti" (Ps. 24, 2-3).

Pritaikymas. Supraskime Bažnyčios tikslą ir stenkimės padidinti savy Atpirkėjo troškimą. O, kaip silpnai mes Jo kartais tetrokštame! Ir priešingai — kaip stipriai kartais geidžiame tuščių, netgi nuodėmingų daiktų! Pašalinkim iš savo širdies visus geismus, kurie neturi savo tikslu Dievo ir Išganytojo.

Širdies žodis. O, Dieve duok, kad pažinčiau savo skurdą ir pagalbos reikalingumą. Aukoju Tau visų Senojo Įstatymo teisiųjų ilgėjimąsi Atpirkėjo. Meldžiu, sukurk ir many tą šventąjį ilgesį.

Dievo meilės malda

O, Aušra, amžinosios Šviesos Atspindy, Teisingumo Saule! ateik, apšviesk mus, kurie sėdime tamsoj, mirties šešėlyj! (Advento antifona).

Septintoji Kalėdų novenos diena. Gruodžio 22 d.

KRISTAUS GIMIMO LAUKIMAS

Šiandien mąstysim apie įsikūnijusiojo Atpirkėjo paslaptingąjį gyvenimą švč. Mergelės Marijos įsčioje ir stebėsimės tuo, kaip Jis mylėjo paslėptą pasiaukojimo gyvenimą.

1 PUNKTAS. JĖZAUS KŪDIKĖLIO NUSIŽEMINĘS LAUKIMAS

Svarstymas. Devynis mėnesius, pagal gamtos dėsnius, išbuvo įsikūnijęs Dievo Sūnus nekalčiausioje savo Motinos Mergelės įsčioje; bet koks tai Jam buvo *pasiaukojimo pilnas* gyvenimas! Dievas Kūdikėlis nuo pat savo prasidėjimo turėjo aiškų protą bei sąmonę; jis mąstė ir jautė kaip paugęs. Tad Jis tą padėtį Motinos įsčioje turėjo jausti kaip sunkią auką. Ta padėtis buvo Jėzui didelis *nužeminimas.* Bejėgis gulėjo Jis ten tamsoj, dalyvaudamas vargingame visų kūdikių likime. Tas laikas buvo Jam kietas *kantrybės* bandymas. Atpirkėjas geidė greičiau pradėti savo darbą, o čia reikėjo, nejudant iš vietos, laukti.

Ir Jėzus kantriai laukė. Negalėdamas nieko kito veikti, Jis aukojo savo Dangaus Tėvui tą pažeminimą, tą paslėptumą, tą kantrybės bandymą ir meldė nusidėjusiai žmonijai pasigailėjimo. Jis dabar žinojo, kad Jam Tėvo skirta: neturtas, panieka, kančia, mirtis; ir tai visa Jis prisiėmė pačioj pirmoj akimirkoj mielai, visiškai pavesdamas savo valią Tėvo valiai ir paaukojo tai už mus, kaip šv. Povilas teigia: "Įeidamas į pasaulį, Jis sako: Aukos ir atnašos Tu nenorėjai, bet prirengei man kūną. Deginamosios aukos už nuodėmę tau nepatiko. Tuomet aš tariau: štai ateinu, — knygos rietime yra parašyta apie mane, — daryti Tavo, o Dieve, valios" (Žyd. 10, 5-7).

Pritaikymas. Dabar palyginkim Jėzaus Kūdikėlio *norą* visame vykdyti Dievo valią, kad ir kažin kaip sunku būtų, su mūsų noru, ar greičiau nenoru. Kristaus siela nuo pat pirmojo momento tobuliausiai *pažino* visus prigimtuosius ir antprigimtuosius daiktus, tad ir mus ir visą mūsų veikimą ar apsilei-

dimą. (Avancinas). Ką *matė Jėzus mumyse?* Dalykus, kurie turėjo būti Jam skaudūs! Senoje Jėzaus gyvenimo knygoje, pagal šv. Bonaventūrą, randame šiuo reikalu gerą pritaikymą: "Mano siela, užjausk Dievą Kūdikėlį, kad Jis nusileido į tokį gilų pažeminimą. Sakyk Jam ačiū už tai, kad Jis dėl mūsų kentė tokį ilgą kalėjimą". Ir *mes esam uždaryti vienuolyne,* bet ne už bausmę, tik iš malonės, kad būtume apsaugoti nuo užnuodytų pasaulio šovinių. Tad stenkimės kiek įmanydami, užsidarę savo viduj nuo visko praeinamo, puoselėti širdies tyrumą. *Be to dvasinio užsidarymo,* mūsų kūno uždarymas mūruose neturės jokios naudos, ar tik turės jos maža.

2 PUNKTAS. ILGESINGAS MARIJOS IR JUOZAPO LAUKIMAS

Svarstymas. Kas pavaizduos liepsnojantį Marijos ilgesį tuo palaimintuoju jos metu! Ji trokšte troško Atpirkėjo ir nieko labiau negeidė, kaip kad Jam galėtų tarnauti. Tyliai ir susikaupusi, nuolat Dievu užsiėmusi, dirbo ji namų darbus. Ji nešiojo savo Dievą Sūnų be jokių sunkenybių. Buvo tai ypatinga malonė, suteikta vien jai, kaip Dievo motinai; bet vėliau ir jai teko kęsti motinos sopulių, kuriuos tačiau ji mielai prisiėmė. Kiek malonių bei geradarybių susilaukė Marija iš Dievo Kūdikėlio, Jį benešiodama! Kiek šviesos ji gavo! Kiek džiaugsmo pergyveno! Šiaipjau vaikas paveldi iš motinos panašumą, ypatybes, teises; o čia buvo atvirkščiai. Juo giliau Dievas Mariją vedė į tą didžią paslaptį, kurią ji po širdim nešiojos, juo daugiau malonių ji gaudavo, — juo labiau ji laukė valandos, kada galės į savo rankas paimti Dievą Kūdikėlį, Jam savo meilę parodyti, Jam tarnauti.

Ir šv. Juozapas laukė bei troško pasaulio Išganytojo. Jis norėjo paaukoti Jam visą savo gyvenimą ir daryti visa, ką privalo maitintojas bei globėjas. Kaip dažnai tuo metu jis gal sustodavo besidarbuodamas ir susimąstydavo apie didžiąją Įsikūnijimo bei Atpirkimo paslaptį. Tur būt, jam labai prailgo tie mėnesiai, belaukiant Viešpaties gimimo.

Pritaikymas. Paslėptasis Jėzaus gyvenimas per tuos devynis mėnesius yra *eucharistinio Jėzaus gyvenimo paveikslas.*

Kiek malonių galėtume gauti po šv. Komunijos, jei sugebėtume tinkamai, kaip Marija, bendrauti su Jėzum, nuoširdžiai Jį mylėdami! Bet mes negalim ištverti, negalime bent kiek ilgiau pabūti su Juo ir greitai grįžtame prie tuščių dalykų. Nejaugi Marijos pavyzdys nė kiek nepaveiks mūsų? *Paslėptas gyvenimas Dievuje* yra taip pat labai svarbus — ne tik veiklusis gyvenimas pasaulio sūkuriuose — politikoje, sielovadoj, jaunimo auklėjime ir t.t. Ne visi tėra pašaukti nuveikti pasauly ką nors didelio; o ir gyvenime tų, kuriems skirta padaryti didžių dalykų, esama tarpų, kuriuose jie gyvena nežinomi ir tariamai neveiklūs. Tik prisiminkim šv. Antaną Paduvietį, šv. Bernardiną Sienietį ir kt. Su gražiausiomis viltimis įžengia daugis į ordiną ir labai nori atlikti daug ir didelių darbų. Bet žiūrėk, viltys neišsipildo! Tuomet svarbu laikytis nusižeminusiai ir kantriai. Juk ir tas kuklusis paslėptas gyvenimas nėra be naudos. Ne vienas garbingas ir didis vyras už savo pasisekimus turėtų dėkoti gal kuriai užmirštai (tik ne Dievo!), nusižeminusiai, maldingai sielai.

Paskatinimas. Dėkok Dievui Kūdikėliui už Jo pasiaukojimą. Pasisakyk ir tu esąs pasiryžęs pakelti *visas aukas,* kurių Viešpats iš tavęs pareikalaus. *Sveikink* Mariją su Juozapu dėl jų išaugštinimo bei apdovanojimo ir *pasivesk* galingajai jų globai.

Dievo meilės malda

O, tautų Karaliau, stabmeldžių Ilgesy, Kertinis Akmuo, jungiąs pagonis su žydais! ateik ir išgelbėk žmogų, kurį iš dulkių padarei! (Advento antifona).

Aštuntoji Kalėdų novenos diena. Gruodžio 23 d.

BETLIEJAUS KELIONĖ

Sek mintim Mariją su Juozapu, jiems keliaujant į Betliejų, kur turėjo užsirašydinti vykdant valstybinį gyventojų skaičiavimą. Nežiūrėdami kelionės sunkenybių, Marija su Juo-

zapu yra pilni pasitikėjimo ir visai atsidavę Dievo valiai — mums pavyzdys bandymuose ir kančiose.

1 PUNKTAS. CIESORIAUS ĮSAKYMAS

Svarstymas. Gili rimtis ir tylus maldingumas, laukiant Viešpaties, jaukiajam Nazareto namely buvo ūmai sudrumsta *ciesoriaus įsakymo* — pravesti visuotinį gyventojų suskaitymą. Tuo tikslu kiekvienos šeimos galva turėjo vykti į tą vietą, iš kurios šeima buvo kilusi. Dovydo giminei, iš kurios buvo kilęs šv. Juozapas, toji vieta buvo Betliejus. Kai ta žinia pasiekė Nazaretą, ji suteikė Juozapui su Marija nemažą sielvartą, kadangi Betliejus buvo toli, metų laikas nepatogus, o Marija nėščia. Bet šventoji pora, matydama čia Dievo valią, ryžosi keliauti.

Ciesoriaus tikslas, įsakant skaičiavimą, buvo žemiškas, gal tuščios garbės pakištas; bet Dievas palenkė visa tai savo tikslui pasiekti. Tas skaičiavimas turėjo akivaizdžiai parodyti valdžios lazdą esant iš Judo atimtą ir dėl to jau atėjus laiką pasaulio Atpirkėjui gimti, anot Danieliaus pranašavimo (9,25 ir t.). Tuo būdu Išganytojas oficialiai turėjo būti pažymėtas ir įrašytas kaip pasaulinės Romos imperijos valdinys. Turėjo įvykti Michėjaus pranašavimas, kad Mesijas gimsiąs Betliejuj (5,2), ir pasiektas Dievo tikslas, kad Kristus gimtų giliausiam neturte ir nuošalume.

Dabar lydėkim Mariją su Juozapu, vykstančius į Betliejų. Buvo tai gruody, kada Šv. Žemėj, ypač kalnuotose vietose, gali pūsti šalti vakarų vėjai su lietum bei sniegu. Kelias ėjo gal išilgui Jordaną, per Jerichą bei Jeruzalę į Betliejų, ir kelionė truko bent 4 dienas. Nepaisydami nepatogumų nei vargo, Marija ir Juozapas buvo kantrūs bei ramūs. Kaip paprasti žmonės, jie buvo, tiesa, neturtingi ir kentėjo įvairių nepriteklių, bet be paliovos džiaugės ta augštąja paslaptim, kurią vien jie težinojo ir kurios įvykstant nūn laukė. Tad, gal būt, jie maža tešnekėjo, bet daugiau meldės, nors kelionė teikė nerimo ir trukdė.

Pritaikymas. Kaip labai skirias Dievo tikslai nuo žmonių! Dažnai, net dažniausiai, žmonės priešinas Dievo siekiams; bet

galų gale vis tiek turi pasiduoti Jo planams. Argi ne geriau geruoju ir su meile dalyvauti Dievo planų vykdyme, kaip darė Marija su Juozapu, negu varu priverstiems pasiduoti, kaip elgėsi Jėzaus priešai? Prie kurių mes prisidėsim? Dažnai atrodo, lyg Dievas būtų mus užmiršęs, ir mes visai nusimename, kadangi nebesugebam atrasti išeities iš savo rūpesčių. Bet Dievas tai visa žino, ir pagaliau išveda visa mums į gera. Tik žvilgterėkim atgal į praeitąjį savo gyvenimą, patys pamatysim, kiek kartų Dievas yra nuostabiai padėjęs išsisukti iš sunkenybių.

2 PUNKTAS. PASTOGĖS IEŠKOJIMAS BETLIEJUJE

Svarstymas. Pakėlę nemaža vargo, Marija su Juozapu pagaliau pasiekė kelionės tikslą — Betliejų; bet dabar reikėjo surasti pastogę. O tuo metu Betliejuje buvo didelė spūstis, nes tuo pačiu reikalu daug čion buvo susigrūdę. Juozapas, žinoma, pirmiausia beldėsi į giminių bei bičiulių duris, bet niekur nerado vietos. Viešbučiai irgi buvo jau kimšte prikimšti; o čia jau vakaras, ir Marija jaučia, kad jos valanda jau arti. Tad jiem su Juozapu teko ieškoti bent šiokios tokios pastogės už miestelio ribų.

Ne per toli nuo Betliejaus buvo viena ola, kur suvarydavo nakčiai besiganančius gyvulius. Čia ir teko šventai porai apsistoti nakvynei ir Mesijo gimtuvėms. Kaip turėjo skaudėti Juozapui širdį, kad jam tepasisekė surasti tik tokią prieglaudą gimstančiam pasaulio Atpirkėjui ir Jo Motinai! Bet Marija mielai prisitaikė prie tos skurdžios būklės, nes ji suprato šią pastogę esant kaip tik tą, kurią pats Atpirkėjas pasirinko įžengt į šį pasaulį. Ir štai čia budi Marija su Juozapu, susikūrę šiokią tokią ugnelę, ir melsdamies laukia ateisiant Viešpaties. Kokie jausmai, kokios mintys tvino jų sieloj! O mes? Kaip turėtume gėdytis ir liūdėti dėl žmonių abejingumo! Kaip turėtume džiaugtis ir dėkoti Dievui už Jo nuostabias malones. Kaip džiūgauti, kad gimsta pasaulio Išganytojas!

Pritaikymas. Junkimės su karštomis Marijos ir Juozapo maldomis. Yra kai kuriose šalyse labai gražus religinis paprotis ieškoti Marijai su Juozapu pastogės. Paruoškime Jėzui savo šir-

dyse malonią pastogę, ir Jis mums už tai daugeriopai atlygins. Jei mus ištiks kuomet koks nemalonumas, pašalinkim iš savo širdies nepasitenkinimą ir nusiminimą. Viešpats pats ateis mūsų paguosti. Kiekvienos Kalėdos atneša ypatingas malones. Kūdikėlis Jėzus nori paruošti mums širdy eglutę, pilną brangių dovanų. Bet tai pareina nuo mūsų prisirengimo. Dažnai tos Kristaus dovanos yra ne visai pagal mūsų skonį, bet Jis geriau žino, jog jos bus mums naudingesnės. Prisiminkim, kad prieš didžias šventes dažnai turim nemalonumų. Priimkim juos ramiai, kad nesusigadintų mums šventinė nuotaika.

Širdies žodis. "Ateikit, džiūgaukim Viešpačiui: šiandien žinosit, kad ateina Viešpats, ir ryto metą regėsit Jo garbę." Džiaugsiuos, nes man ateina mano Atpirkėjas padaryti manęs laimingo, ir niekas teneatskiria manęs nuo Jo. Kai Jėzus pas mane, ko beturėčiau bijoti?

Dievo meilės malda

O, Emmanueli (Dieve su mumis), mūsų Karaliau ir Įstatymų Davėjau, tautų Laukiamasis ir jų Išgelbėtojau: ateik mūsų gelbėti, mūsų Dieve (Advento antifona).

Amžinasis Tėve, Tavo garbei ir šlovei, mano amžinajam labui ir viso pasaulio išganymui aukoju Tau švenč. Mergelės Marijos ir šv. Juozapo vargus jų ilgos ir sunkios kelionės iš Nazareto į Betliejų ir jų sielvartą, neradus žmoniškos pastogės, kur būtų galėjęs gimti pasaulio Išganytojas. Garbė Tėvui ...

Paskutinė Kalėdų novenos diena: Kūčios

KRISTAUS GIMIMAS

Tylus vidurnaktis. Padangėj švelniai mirksi žvaigždės Gamta ir žmonės ilsis. Niekas neišduoda to didžio įvykio: pasauliui gimė Išganytojas! Ką pranašai seniai paskelbė, ko pasaulis taip karštai troško, tai šiandien virto tikrove: "Nes mums gimė Kūdikis ir mums duota sūnus: viešpatavimas yra ant jo

peties, ir jis bus vardu: Nuostabus, Patarėjas, Galingasis Dieva būsimojo amžiaus Tėvas, Taikos Kunigaikštis" (Iz. 9,6).— Dabar pamąstykim apie savo Atpirkėjo gimimo paslaptį.

1 PUNKTAS. KRISTAUS GIMIMO PASLAPTIS YRA LABAI MALONI

Svarstymas "Atsitiko, kad, juodviem tenai esant; atėjo jai metas gimdyti; ir ji pagimdė pirmagimį savo sūnų, suvystė jį vystyklais ir paguldė jį prakarte, nes jiems nebuvo vietos užeigoje". Taip pasakoja mums apie Kristaus gimimą evangelistas Lukas. Jėzaus gimimas apsuptas švelnios paslapties. Marija, ne taip, kaip kitos motinos pagimdė Dievą Kūdikį be sopulių, dargi skęsdama laimėj. Ir taip įsikūnijęs Žodis paliko skaisčiąją Marijos įsčią, nepažeidęs Motinos mergystės. Iš palaimingo dvasios pagavimo grįžusi į tikrovę, Marija regi savo brangų skaistų Kūdikėlį. Ir dabar, mano siela, ženk drąsiai į tą skurdžią vietą aplankyti ką tik gimusio Kūdikėlio. Kaip dailiai guli Jis menkam prakarte ant kietų šiaudų, suvyniotas storais vystyklais! Kaip meiliai žiūri į tave, kviesdamas arčiau! Tas silpnas Kūdikis yra Dievo Sūnus, pažadėtasis Mesijas, mūsų Atpirkėjas. Pulk ant kelių šalia Marijos ir Juozapo ir visa širdim pagerbk Jį. Nesibijok visai. Žiūrėk, koks Jis mielas.

Ką gi galima rasti meilesnio, kaip nekaltas kūdikis? Kas nejaustų jam meilės ir užuojautos? Kas galėtų pykti ant jo ar jo bijoti? Toks guli priešais tave Kūdikėlis Jėzus. Kaip ir mes visi, atėjo Jis ant žemės. Jis jau dabar kenčia žmogaus skurdą, netgi daugiau, negu paprasti vaikai. Argi galėtume Jo nepasigailėti, Jo nemylėti? Argi galėtume Jo bijoti ar Juo nepasitikėti?

Mesijas yra Dievas; bet štai Jis visai nebaugus pažiūrėti. Savo kilnumą, savo galybę, savo teisingumą — nūn visa yra paslėpęs ir pasidaręs kaip vienas iš mūsų, dargi kaip menkiausiasis. Koks galingas atrodo tas Dievas Kūdikėlis! — Dievas ateina iš pietų, Šventasis nuo Farano kalno; Jis užkloja dangų savo didybe, ir Jo šlovės pilna žemė. Jo spindesys yra kaip šviesa; spinduliai yra Jo rankose; čia glūdi Jo jėga. Jo priešaky

eina mirtis, — sako pranašas Habakukas (Hab. 3, 35). Tai Dievas savo didybėje! O čia Dievas reiškias mums ne kaip didingas Galiūnas, o kaip mažas Kūdikėlis. Čia nėra žaibų nei perkūnų, kaip Sinajuje. Čia nėra ugnies stulpo, kuris gąsdintų priešus. Čia ne įsirūstinęs Viešpats, kuris sumindžioja bedievius. Čia viskas miela, taikinga, viskas traukia į save. Vadinas, visa, ką pranašai buvo skelbę apie Mesijo didybę bei šlovę, reikia suprasti kitaip, nei žydai suprato. Kaip nori Tu, mažas Kūdikėli, pasidaryti mano Atpirkėju? Toks mažas, toks silpnas, toks neturtingas, toks niekam nežinomas? "Tik būk ramus", —atsako Kūdikis. — "Aš nugalėsiu per savo silpnybę".

Pritaikymas. Tad būk drąsus ir pasitikėk tuo mielu Kūdikiu. Žmogaus gyvenime esama mums nesuprantamų valandų. Čia jaučiamės kietaširdžiai ir abejingi visam geram; o čia būgštavimas apima mums širdį — ir drebame prieš Teisėją. Tokiais atvejais prisiminkim Jėzų Kūdikį. Jis įkvėps mums vėl pasitikėjimo ir meilės. Tik įsižiūrėkim, koks Jis gražus ir malonus. Tas mielas Kūdikis, atrodo, nė neatsimena mūsų nuodėmių nei to likimo, kurį jos Jam prirengė. Nejaugi Jis priskaitys mums seniai apgailėtas nuodėmes arba paniekins gerą mūsų valią?

2 PUNKTAS. KRISTAUS GIMIMO PASLAPTIS TEIKIA PAGUODOS

Svarstymas. Tas Kūdikis prakarte turi atlikti didį uždavinį: prirengti mums kelią į Dievo širdį. Jis yra *mūsų Mokytojas.* Dar negali ištarti nė žodžio, o jau moko mus savo pavyzdžiu. Atpirkėjas neužkrauna naštų, kurių nebūtų pirma pats nešęs. Bet Jo mokslas visai skirias nuo pasaulio pažiūrų. Apie Jį yra taręs pranašas: "Ateis visų tautų Lauktasis. Ir aš pripildysiu šiuos namus garbės... Mano yra sidabras ir mano auksas... Didesnė bus šių paskutiniųjų namų garbė, nei pirmųjų" (Ag. 2, 8-10). Bet štai niekas nekreipia dėmesio į Jo gimimą; niekas nepuošia šventyklos Jam sutikti. Jis yra Dievo Sūnus, o toks neturtingas. Jis yra nekaltas, o turi, vos tik gimęs, jau daug kentėti, bausmės daug atlikti. Tai — Jo mokslas apie pasaulio paniekinimą, neturtą, kentėjimą, atgailojimą.

Jėzus yra *mūsų Tarpininkas*. Jis pateiks už mus atperkamąją kainą; iš Jo ateina mums visos malonės; Juo remias visos mūsų viltys. Jis nugalės mirtį ir pragarą. Kokia mums paguoda!

Pritaikymas. Kas dar savo gyvenime nėra pergyvenęs kokios didesnės kančios, tas dar nepažįsta gyvenimo ir nesupranta kitų kenčiančių. Bet reikia mokėti kęsti kančią. Kas vėl ir vėl grįžta minty prie to sopulio, kurį jam kadaise pateikė žmonių neteisybė, ir vėl ima apie tai kalbėti, tas niekuomet nepatirs rimties. Reikia sugebėti užmiršti; reikia susitaikinti su savo likimu, kuris juk yra Dievo lemtas. O ar nesame nusipelnę netgi blogesnio? —Koks patenkintas viskuo ir kaip šypsos Kūdikėlis Jėzus! Jis geidžia kentėti, kad mus išgelbėtų. Pasiduokime, kai aplanko kančios; per jas puikiai atliksim atgailą ir prie Dievo prisiartinsim.

Širdies žodis. O, Dieve Kūdiki! Tu pažįsti mano nuodėmingumą. Aš ir nenorėčiau nieko nuo Tavęs paslėpti. *Ačiū* Tau už atlaidumą ir gerumą. *Gėdžiuos* savo opumo ir nuo šiol noriu tiesiog mylėti kančią. Sutaikink mane su Tėvu ir padovanok man savo meilę.

Dievo meilės malda

Šlovė Jėzui Kristui ir skaisčiausiajai Jo Motinai. Amžinasis Tėve, Tavo šlovei ir garbei, mano ir viso pasaulio išganymui, aukoju Tau Jėzaus kentėjimus prakarte, šaltį, ašaras. Garbė Tėvui.

Gruodžio 25 d. Viešpaties gimimo šventė

PIRMIEJI DIEVO KŪDIKĖLIO PAGERBĖJAI

Tas didis pasaulio Atpirkėjo gimimo įvykis neturėjo pasilikti paslėptas; todėl Dievas nusiuntė ant žemės angelų paskelbti žmonėms linksmos žinios. Paprasti piemens buvo tie pirmieji laimingieji išgirdę tą žinią. Jie skubinas į Betliejų ir randa ten visa, kaip angelas jiems pranešė: Mariją ir Juoza-

pą, ir Kūdikį prakartėly. Pagerbdami jie klaupias ir tinkamai pagarbina savo Išganytoją. Dabar pamąstysim apie pirmuosius Jėzaus pagerbėjus tvartelyje.

1 PUNKTAS. MARIJA SU JUOZAPU

Svarstymas. Kas gali aprašyti jausmus, kurie kilo Marijos ir Juozapo širdyse žiūrint į ką tik gimusį Jėzų. Džiaugdamiesi juodu ėmė Jam tarnauti: Marija eiti motinos pareigas, Juozapas jai padėti, lyg tikras tėvas. O, Dieve, kaip rūpestingai, kaip maloniai Marija darė visa, kad tik Sūneliui nieko netrūktų! Kaip atsargiai, su kokia pagarba, netgi su kokia šventa baime lytėjo ji savo Vaikelį, kurį žinojo esant savo Viešpatį ir Dievą! Klūpėdama ji kėlė Jį iš prakartėlio ir klupdama dėjo atgal. Bet ir su dideliausiu džiaugsmu bei jaukumu, motinos teise, spaudė prie širdies ir bučiavo savo Sūnu ir savo Dievą.

O ir šv. Juozapas uoliai atlikinėjo Kristaus tėvo-maitintojo pareigas. Su giliausia pagarba lenkės jisai Kūdikiui, atsimindamas angelo žodžius: "Dovydo sūnau, Juozapai, nebijok priimti savo žmonos Marijos, nes kas joje gimė, yra iš Šventos Dvasios; ji pagimdys sūnų, o tu praminsi jį vardu Jėzus, nes Jis išgelbės savo tautą iš jųjų nuodėmių" (Mat., 1, 20-21). Džiaugdamasis patarnauja jis Marijai ir Kūdikiui, kur reikiant, perka reikmenis, rūpinas ištekliais. Taip eina Marija su Juozapu garbės sargybą, atlieka nesiliaujamą adoraciją šalia Viešpaties Išganytojo prakartėlio.

Pritaikymas. Sek ir tu jų pavyzdžiu, ypač šiomis dienomis ir mielai laikykis dvasioj šalia Kristaus. Žiūrėk į Kūdikį, į Mariją, į Juozapą ir džiaukis. Klausk save patį: kaip elgiuos Jėzaus akivaizdoj bažnyčioj ar chore? kaip elgiuos su Jėzum, laikydamas Mišias, priimdamas Komuniją, dalydamas jąją? Ar mano gyvenimas yra nuolatinis bei uolus tarnavimas Dievui, amžinas adoravimas?

2 PUNKTAS. BETLIEJAUS PIEMENYS

Svarstymas. Ne turtingieji ir galingieji, ne didieji ir mokytieji, ne artimiausieji šv. Šeimos giminės buvo pirmieji pa-

kviesti prie prakartėlio pagarbinti Viešpaties, o paprasti piemenys, kurie naktį saugojo savo bandą. Tuo Viešpats jau pačiomis pirmosiomis savo žemės gyvenimo valandomis norėjo parodyti, jog žemės išmintis yra Dievui kvailybė. Kaip mielai priima piemenys žinią, kad gimė Atpirkėjas, kaip kūdikiškai tikėdami suklaupia jie aplink Vaikelį! Jie stebi Jį, gyvai džiaugdamies, glamonėja bei myluoja ir karštai garbina gimusį pasaulio Išgelbėtoją.

Kristus norėjo būti neturtingas ir beturčius rinkosi bičiuliais, kurie nebūtų galėję padaryti Jo turtingo. Jis yra patriakų bei piemenų Dievas, pats augščiausias mūsų sielų Ganytojas ir Aukos Avinėlis už mūsų nuodėmes. Todėl mes aplink Jo prakartą regim piemenis ir tai, kaip kai kas mano, piemenis šventyklos bandų, kurios čia buvo ganomos. Jėzus yra Atpirkėjas visų žmonių — tad ir beturčių bei prastuolių, betgi ypačiai beturčių; todėl jiems ir buvo pirmiausia paskelbta linksmoji naujiena (Meschler).

Pritaikymas. Beturčiai ir paprastučiai yra Viešpaties ypačiai mėgstami. Žiūrėkim, kad mūsų neturtingumas nebūtų vien apsimestas! Labai mylėkim beturčius bei menkus žmones, ir mielai bendraukim su jais. Pavyzdinga yra, kad piemenys neturi gudrybės; kaip naivūs vaikučiai, jie nesipiktina olos skurdumu, šv. šeimos neturtu, Viešpaties Kūdikio silpnumu. Toks jau yra šventasis negudrumas: "Jis ieško vien Dievo, o ne savęs; jis eina pas Dievą paprasčiausiu keliu, per tai, kas arčiausia, per luomo pareigų atlikimą, per vaikišką atsidavimą Dievo patvarkymams bei nurodymams ... Negudrumas yra graži širdies ypatybė, mielas sielos vaikiškumas, pilnas ramybės ir šviežio džiaugsmo" (Meschler). Todėl ir šv. Pranciškus taip mylėjo tą paprastumą ir atsidėjęs ragino brolius mokytis tos dorybės. O kaip tavo širdies paprastumas, brolau? Dažnas stengias būti be galo gilus savo mąstyme, kalboj, visame elgesy bei veikime. Niekuomet negalima žinoti, kaip juos suprasti, kaip prie jų prisitaikinti. Bet tai tikrai nėra tinkamas kelias į tikrą, vaikišką negudrumą bei paprastumą, kurį taip brangina žmonės ir Dievas.

Paskatinimas. Dėkok Dievui už pašaukimą į šv. tikėji-

mą, per kurį susipažinai su Betliejaus Kūdikėliu. *Biaurėkis* abejingumu Jėzaus atžvilgiu, Jo negerbimu bei Jam nepaklusnumu; biaurėkis žemišku gudrumu bei netiesumu. *Aukok* Išganytojui angelų bei piemenų pagerbimą ir Marijos su Juozapu patarnavimus. *Prašyk* širdies paprastumo, gyvo tikėjimo ir tos malonės, kad Jėzus noriai primtų tavo pagarbinimą.

Dievo meilės malda

Dieve, Tavo viengimis Sūnus pasirodė kūno prigimtyje. Matėme, jog iš viršaus Jis pasidarė į mus panašus. Nūn duok, prašom Tave, kad mes per Jį būtume iš vidaus perkeisti, kuris gyvena ir viešpatauja kaip Karalius su Tavim per amžius. Amen. (Bažnyčios malda).

Gruodžio 26 d.

DIEVO KŪDIKIO NETURTAS

Žmonės tikėjos, kad pasaulio Atpirkėjas ateis su didele išviršine galia ir didybe. O tikrovė pasirodė visai kitokia. Kaip vargingas kūdikis ateina Viešpats pasaulin, ir tvartas yra jo rūmai. Stebėkimės tokiu nusižeminimu bei neturtingumu ir bandykim suprasti Dievo planus tame vargingame Jėzaus gimime.

1 PUNKTAS. NETURTO DIDUMAS

Svarstymas. Betliejaus tvarte randame didžiausią neturtą, ypač atsižvelgdami į Gimusiojo vertybę. Kas Jis toks? Argi tai ne Dievo Sūnus, ne pasaulio Viešpats, ne dangaus Karalius? Tad Jam pridera šlovė, puošnumas, didybė. Ir aš noriu ten vykti ir, jeigu bus man leista, aplankyti žydų Karalių, karalių Karalių, Jo rūmuose! Noriu pasidžiaugti aukso lopšeliu, kur ilsis gražusis Karaliaus Kūdikis. Noriu pamatyti Karalienę Motiną ir nuoširdžiai ją pasveikinti. Atvykstu į Betliejų ir nerandu karaliaus rūmų; įžengiu į olą pakelėj ir randu

ten varguolį Kūdikį, paguldytą ant šiaudų prakartėly — pasaulio Išganytoją! Tokio skurdo sugraudintas, imu verkti, puolu ant kelių ir pareiškiu giliausią pagarbą... Ak, pasaulio Gelbėtojas būtų galėjęs įsitaisyti visai kitaip, nes visai ko kito yra vertas!

Čia regim ne vien praradusio turtus karalių Sūnaus nepriteklingumą, čia regim tiesiog, jei leista taip pasakyti, elgetos skurdą, tikrą, slegiantį vargą. Tame tvarte viskas skurdu... Žvalgaus po tą olą — ji tik menka pastogė, visiškai neįrengta. Ji nepriklauso šv. Šeimai. Pasaulio Valdovas neturi net savo namo, kur galėtų gimti! Stebiu Motiną Mariją ir Globėją Juozapą. Nematau nieko, kas rodytų jų karališkos kilmės taurumą. Žiūrim į patį Kūdikį. Jis guli prakarte, iš kurio paprastai ėda gyvuliai, ir Jo dieviškąjį kūną dengia prasti vystyklai. Betliejaus Kūdikis yra tikrai ir labai neturtingas.

Pritaikymas. Dievo meilė, kuria Jis myli žmones, turėjo būti labai didelė, kad Jis taip nusižemino, priėmė žmogaus pavidalą ir atėjo į pasaulį, kaip mažas vaikelis. Kas galėtų nemylėti Jo už tokią meilę? Mes mėgstame švytėti žmonių akyse, gyventi patogiai ir turtingai; o Jėzus pasirinko didžiausią neturtą. Išganytojas suteikė garbę neturtui. Tad branginkim neturtą. "Žinote, brangiausieji broliai," — sako šv. Tėvas Pranciškus, — "jog neturtingumas yra dorybių karalius, kadangi toji dorybė taip puikiai švytėjo karalių Karaliuje ir Jo Karalienėje Motinoje. Tas evangelinis neturtas yra mūsų ordino didžioji tvirtovė, su kuria laikos ar puola mūsų ordinas. Tad, kiek broliai atitolsta nuo neturto, tiek ir žmonės nuo jų atitolsta. O jei broliai mylės mano Ponią, Neturto Dorybę, tai pasaulis juos maitins, nes jie yra duoti pasauliui į išganymą vesti." Tad stenkimės kiekvienas, kiek galėdami, išsaugoti ordinui šventąjį neturto palikimą.

2 PUNKTAS. KODĖL NETURTAS BRANGUS ?

Svarstymas. Kurie galėjo būti sumetimai, palenkusieji Dievo Sūnų pasirinkti tokį neturtą?

1. *Pasiryžimas mus atpirkti* ir atlikti už mus bausmę, aukojant įžeistajam Tėvui savo neturto nemalonumus. Šv. Povi-

las sako: "Jūs juk žinote mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę, jog Jis, būdamas turtingas, dėl jūsų pasidarė beturtis, kad Jo neturtu jūs būtumėte turtingi" (2 Kor. 8,9). Kad mus padarytų turtingus per Atpirkimo malones, štai kodėl Jėzus pasidarė neturtingas. Neturtas, o ne turtai, buvo tinkama priemonė mums atpirkti. Nesuvaldytas žemės gėrių geidimas pražudė žmones; neturtas turi padėti juos išgelbėti.

2. Savo neturtingumu Jėzus norėjo *pasmerkti pasaulio tuštybę*. "Tikrai ne dėl kokios kitos priežasties Viešpats pasirinko tvartelį sau gimti," — sako šv. Bernardas, — " kaip dėl tos, kad paniekintų pasaulio puikybę, kad pasmerktų pasaulio tuštybę. Nes, nors liežuvis tyli, betgi visa kita Jame šaukia ir moko; net švelnieji Kūdikio sąnarėliai byloja labai iškalbingai. Visa skundžia pasaulio dėsnius, griauna juos ir įrodo juos esant klaidingus".

3. Jėzus pasirinko neturtą, *kad jį pašvęstų* ir mus paragintų būti neturtingais "Neturto būta žemėj su kaupais, bet žmonės nesuprato jo vertės. Tuomet Dievo Sūnus nusileido į pasaulį, geisdamas būti neturtingas, ir pasirinko neturtą savo gyvenimui. Pagerbdamas neturtą, Jėzus padarė jį ir mums vertingą" (šv. Bernardas).

Pritaikymas. Kristui gimus neturte, šis permainė pasaulį. Krikščionims neturtas nebėra gėda nei nelaimė, dėl kurios nebebūtų galima rasti paguodos. Nesuskaitoma daugybė žmonių dėl Kristaus yra išdaliję savo turtus pavargėliams ir savo valia pasirinkę neturtą. Karalaičiai yra atsisakę vainikų ir apsivilkę grubiu vienuolių abitu; karalaitės išsižadėjusios pasaulio gėrybių ir priėmusios galvodangą. Turtuoliai ir beturčiai, augšti ir žemi yra padavę kaip broliai vieni kitiems ranką: auksas ir brangakmeniai tikriesiems Kristaus sekėjams prarado savo vertę. Jėzaus neturtas dovanojo mums mūsų Tėvą Pranciškų. Tad paniekinkim pasaulio turtus ir jauskimės laimingi, kad turim nuosavybe neturtą. Neturte glūdi mūsų turtas. Viešpats mums jį atrado. "Gimė mums vaikelis, duota mums sūnus", sako pranašas (Iz. 9,6). Džiaukimės, nes Kūdikis Jėzus priklauso mums kiekvienam. "Kiekvienas privalome dėkoti, lyg kad Jėzus būtų atėjęs vien dėl jo; Viešpats

nebūtų atsisakęs net dėl vienų vieno atlikti tokio žygio, nes Jis kiekvieną myli tokia pat meile, kaip ir visą pasaulį ", sako šv. Jonas Krizostomas.

Širdies žodis. Kaip Tu myli mane, Dieve Kūdikėli, jog panorai suteikti man išganymo mokslą, nors tai Tau turėjo labai brangiai atseiti, nes ryžais dėl to iškęsti daug trūkumų, pažeminimų, sielvartų, vargo, kančių ir pagaliau sopulingai numirti. Dabar pasaulio turtai daugiau manęs nebeapakins, o neturtingumas nebebus sunkus. Tiesa, Tu esi neturtingas, mielasis Kūdikėli, bet pakankamai turtingas, kad dar mane apdovanotumei. Tu man dovanoji save patį, o be to dar malonę ir rimtį. Ir aš noriu Tau kai ką padovanoti, geriausia, ką turiu: savo širdį ir savo gyvenimą!

Dievo meilės malda

Amžinasis Tėve, Tavo garbei ir išaugštinimui, savo amžinajam išganymui ir viso pasaulio išganymui aukoju Tau Kūdikėlio Jėzaus nusižeminimą, apsimarinimą, kantrybę, meilę ir kitas dorybes. Dėkoju Tau, myliu Tave, noriu Tave šlovinti be galo už tą neapsakomai augštą ir gilią dieviškojo Žodžio Įsikūnijimo paslaptį. Garbė Tėvui.

Gruodžio 27 d.

PRANCIŠKUS IR KŪDIKIS JĖZUS

Be paliovos mąstė Pranciškus apie Jėzaus gyvenimą, kad pasidarytų kiek galima panašesnis visuose dalykuose į savo Dievą-Mokytoją. Ypačiai šventasis domėjos dviem paslaptim: Kristaus Įsikūnijimu ir Kančia. Mes šiandien pamąstysim apie serafiškąjį Tėvą, kaip jis mylėjo Dievą Kūdikėlį.

1 PUNKTAS. KAIP ŠVENTASIS MYLĖJO KŪDIKĖLĮ

Svarstymas. Po savo kelionės į šv. Žemę ir Betliejaus aplankymo Pranciškus ėmė ypačiai branginti Įsikūnijimo paslap-

tį. Todėl mielai mąstė jis apie mažytį Jėzų. Tuokart jis pats pavirsdavo vaikučiu. Jo pamaldumas tai paslapčiai buvo *jautrus* ir *dėkingas*. Kai jis išvysdavo Kūdikėlio Jėzaus paveikslą, jis karštai ir dėkingai jį bučiuodavo. Jau vien Jėzaus vardas pripildydavo jį neapsakomo saldumo. Pranciškus buvo pilnas *užuojautos* Kūdikio Jėzaus *neturtingumui*. Kartą sėdėjo jis su broliais už stalo ir pietavo, o vienas brolis kalbėjo apie gimusio Jėzaus neturtą. Šventąjį pagavo tokia širdgėla, jog jis verkdamas stojos, sėdos kambario vidury ir raudojo dėl to vargšo Kūdikėlio. Jėzaus vaikystės paslapties gerbimas yra brangus mūsų ordino paveldėjimas iš šv. Pranciškaus. Tas gerbimas yra pasidaręs viena iš serafiškųjų ordino pamaldų, ir dėl to kiekvienas mūsų brolis, atsižvelgdamas į visus, turi atsidėjęs praktikuoti tą pamaldą. Šv. Antanas, šv. Feliksas iš Kantalicijo, šv. Koleta ir kiti, kurie vaizduojami su Kūdikiu Jėzum ant rankų, yra mums čia gražus pavyzdys. Labiausiai mūsų ordinas prisidėjo, kad taip labai paplito katalikų tarpe Kalėdų prakartėlio ir Jėzaus vardo garbinimas. Pamaldumas Kūdikiui Jėzui yra dar ir labai *vaisingas pamaldumas,* nes jis moko mus mylėti neturtą ir būti vaikiškais bei paprastais. Šv. Pranciškus neturtą vadino karališka dorybe, nes ja pasižymėjo dangaus Karalius bei Karalienė.

Pritaikymas. Kristus yra pasakęs savo mokytiniams: "Jei jūs nesigręšite ir nepasidarytite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę" (Mat. 18,3). Vaikas tiki visa, ką jam paugusieji sako, ir mielai klausosi apie dangų; jis neįtarinėja ir gerai mano apie visus; jis kalba taip, kaip mąsto. Tokie privalome ir mes būti; juk gudrumas, apgaulingumas ir įtaringumas nepritinka vienuoliui. Mokykimės iš Betliejaus Kūdikėlio gražaus vaikiškumo. "Kas nepriima Dievo karalystės kaip kūdikis, tas neįeis į ją." (Mork. 10, 15).

2 PUNKTAS. ŠV. PRANCIŠKAUS KALĖDINIS DŽIAUGSMAS

Svarstymas. Jautrus maldingumas Dievui Kūdikiui teikė šv. Prančiškui daug švento kalėdinio džiaugsmo.

Kalėdas šventė jis su ypačiai dideliu džiaugsmu. Jis vadino

jas švenčių švente, nes tą dieną Dievas pasidarė Kūdikiu ir prigludo Motinos prieglobsty. Tą dieną, manė šventasis, turėtų džiaugtis visi žmonės, net patys neturtingieji; dargi gyvuliai turėtų dalyvauti tame džiaugsme ir gauti daugiau geresnio pašaro (Tomas Celianietis).

Kaip jis mėgo Kalėdų šventę, liudija ir naktinės prakartėlio pamaldos Greccio miškely trejetą metų prieš jo mirtį. Būdamas Romoj, jis pavedė savo draugui Jonui Velitui prirengti tą apeigą. Kai Kūčių vakarą atvyko Pranciškus, rado visa padaryta, kaip buvo norėjęs. Tai buvo girioj sukaltas prakartėlis, kur buvo įdėta šiaudų ir šieno; šalia stovėjo jautis ir asilas. Būriais rinkosi žmonės, žvakėmis ir žibintais nešini. Daug ir mažesniųjų brolių atvyko iš aplinkinių vienuolynų. Girioj buvo šviesu kaip dieną, ir uolos aidėjo aplinkui nuo šventų giesmių. Pusiaunaktį atlaikyta šv. Mišios, ir pats šv. Pranciškus tarnavo diakonu. Lyg dvasios pagavime, giedojo jis evangeliją ir paskui pasakė pamokslą apie Betliejaus Vaikelio meilę. Jėzaus vardo Pranciškus negalėjo ištarti iš per didelio vidinio saldumo. Šv. Bonaventūra teigia, kad vienas patikimas asmuo jam sakęsis savo akimis regėjęs Pranciškų iš prakartėlio keliant ir prie krūtinės glaudžiant miegantį vaikelį.

Pritaikymas. Kas šiandien neturėtų su Pranciškum ir kitais Kūdikėlio Jėzaus gerbėjais džiaugtis? "Palaiminti, kurie liūdi" — yra pasakęs Kristus; bet tai nepaneigia džiaugsmo. Ir tie Jėzaus žodžiai netaikomi tiems, kurie per savo surūgusį, niurnantį būdą yra pasidarę sunkenybe sau ir kitiems. Žmogaus silpnumas neleidžia mums būti visuomet ramiems ir giedriems; bet nėra gera leisti įsigalėti sieloj nepažabotam liūdesiui, ir tai dar ilgam laikui. Kur ramybė, ten ir džiaugsmas.

Paskatinimas. Stebėkis vaikiška šv. Pranciškaus nuotaika ir jo šv. Kūdikėlio meile. Ir tu nuoširdžiai garbink Dievą Kūdikėlį ir dėkok Jam už Jo nuolaidumą bei meilę. Priimdamas Komuniją, gali, kaip ir Pranciškus, apkabinti savo rankomis Kristų ir Jam savo širdį pavesti. Bet tegu ta širdis būna pilna nuoširdaus tikėjimo ir vaikiškos nuotaikos, be klastingumo ir įtaringumo. Melsk neturto meilės ir švento Kalėdų džiaugsmo.

Dievo meilės malda

Mano Viešpatie ir mano Dieve! Noriu Tave mylėti, mano stiprybe, o Jėzau, mano džiaugsme ir grožybe! Noriu mylėti darbu ir nesiliaujančiu troškimu! Noriu Tave mylėti, skaisčiausioji šviesa, iki man mirštančiam užges akys!

Gruodžio 28 d.

APIE VIENUOLIO NETURTO ĮŽADĄ

Atsimink savo profesijos valandą, kada tu, klūpodamas prieš altorių, savo brolių apsuptas, į savo viršininko rankas sudėjai šv. įžadus, sakydamas: "Aš ... pasižadu ir įsipareigoju.. laikytis Mažesniųjų Brolių Regulos, gyvendamas klusnume, be nuosavybės ir skaistybėje." Visų pirma pamąstyk apie neturto įžado vaisius.

1 PUNKTAS. VIENUOLIS NETURI NUOSAVYBĖS

Svarstymas. Darydamas iškilmingus neturto įžadus, vienuolis *išsižada laikinių gėrybių nuosavybės.* Tridento susirinkimas aiškiai sako: "Nė vienam vienuoliui... neturi būti leista nejudamus ar judamus turtus, bet kurios rūšies ir bet kaip įgytus, turėti ar laikyti kaip nuosavus arba ir konvento vardu: tie turtai turi tuojau būt atiduoti viršininkui ir įjungti į konvento inventorių. Ir be to, negali būti leista viršininkui priskirti kuriam nors ordino nariui tam tikrus turtus, netgi naudojimuisi, vartojimui, valdymui arba kaip komendą".

Kadangi vienuolis per įžadus atsisakė nuo bet kurių nuosavybės teisių, tad jis daugiau nebeturi ir disponavimo teisės. Todėl naujieji ordino nariai turi, jau darydami paprastąją profesiją, atsisakyti nuo valdymo, naudojimosi ir vartojimo savo laikinių turtų ir paprastųjų įžadų laikui nustatyti, kam jie paveda tuos turtus valdyti bei naudoti. Visiškas visko išsižadėjimas įsigalioja vėliau su iškilmingosios profesijos atlikimu.

Pritaikymas. Jeigu tad esame sąžiningi, nedrįsime laikyti ką nors savo nuosavybe, o su daiktais, kuriuos vartojame, nesielgsime taip, lyg kad jie būtų mūsų. Abejingumas šiame dalyke gali privesti prie to, kad pasidaroma tikru savininku ir nusikalstama nuosavybės pasisavinimo nuodėme. Privalome būti nuolat taip nusistatę, kad būtume pasirengę mielai atiduoti visa, net mėgstamiausia, jeigu pareikalaus viršininkas. Vieną graudų šv. Pranciškaus neturto meilės pavyzdį yra mums papasakojęs Tomas iš Celano. Sartiano vienuolyne vienas brolis klausė antrą: "Iš kur ateini?" — "Iš brolio Pranciškaus celės," —atsakė šis. Atsitiktinai nugirdo tai šventasis ir iš švento uolumo pasakė: "Dabar tegu kas kitas gyvena toje celėje: aš nenoriu, kad kas ją vadintų *mano*."

2 PUNKTAS. VIENUOLIS YRA SUVARŽYTAS IR DAIKTŲ VARTOJIME

Svarstymas. Vienuolis negali nieko *vartoti be viršininko pritarimo.* Ta pareiga kyla irgi iš Tridento santarybos nuostato. Tad vienuolis, dėl savo įžado, negali jokio daikto naudoti, priimti, skolinti, kaip nors perdirbti be savo viršininko leidimo. Ir sau pavestuosius daiktus jis negali panaudoti kitam reikalui, negu kad jam buvo leista, ir nieko priimti, savo nuožiūra pavartoti, net nė maldingiems tikslams.

Toliau, vienuolio pareiga yra *vengti pertekliaus.* Kas tai būtų per neturtas, jeigu būtų perteklius? Todėl Tridento santaryba sako: "Judamus turtus vartoti viršininkai turi leisti tokiu būdu, kad jų naminiai reikmenys atitiktų pasižadėtą neturtingumą, ir kad nebūtų turima nieko nereikalingo; bet nereikia irgi uždrausti nieko reikalingo." — Ypačiai pritinka tas nuostatas mums, mažesniesiems broliams, kurie esame pasiėmę evangelinį neturtą sau pavyzdžiu ir šventąja profesija įsipareigoję būtinai jo laikytis.

Pritaikymas. Kaip būtų gera, kad pirmykštis serafiškas paprastumas visuomet tvyrotų mums priešais akis! Perteklius, puikus įsitaisymas — kaip tai nepritinka Asyžiaus Beturčio sūnui! Kaip labai šv. Pranciškus buvo susirūpinęs serafiškojo

neturto išlaikymu! Matydamas tikrai neturtingą žmogų, jis dažnai sakydavo: "Mes šio žmogaus akivaizdoje privalome gėdytis. Mes norime, kad mus vadintų neturtingais, ir visame pasauly esame garsūs dėl savo neturto, o štai čia regime žmogų daug už save neturtingesnį, kurio betgi niekas negarbina". Nemažinkim vertės tos pareigos, kad viskam turim prašytis viršininko leidimo. Nors tai mums ir nepatogu: vis klausinėtis, bet imsim ir klausinėsimės.

Širdies žodis. Jėzau, ačiū, kad suteikei man garbę būt su Tavim drauge neturtingu. Pasaulis nebrangina tavo sužieduotinės neturtingumo dorybės; užtat aš noriu ją vertinti ir mylėti. *Aukoju* Tau visas sunkenybes, kurias man tenka pakelti, besilaikant neturto, visus savęs išsižadėjimus, kai tenka nuolat prašyti leidimo. Kaip atpildą nusižeminęs prašau: duok, kad mylėčiau šventą neturtą, kad būčiau patenkintas mažu kuo ir džiaugčiaus, kai tenka ko išsižadėti.

Dievo meilės malda

Jėzau, dėl Tavo meilės, su Tavim, tavo garbei noriu mielai prisiimti visas sunkenybes, kurias man pateiks pasižadėtasis neturtas.

Gruodžio 29 d.

APIE SERAFIŠKĄJĮ NETURTĄ

Mūsų ordino regula įpareigoja mus laikytis vienuolinio neturto dar daug labiau, negu tai daroma kituose ordinuose. Todėl pamąstysim, ką tai reiškia padaryti serafiškojo neturto įžadus.

1 PUNKTAS. KIEKVIENO ATSKIRO BROLIO NETURTAS.

Svarstymas. Šventasis mūsų ordino Įkūrėjas norėjo pasiekti *tobuliausią panašumą* į dieviškąjį Pavyzdį; todėl pasirinko sau ir savo ordinui giliausią neturtą, kokį tik galima žemėj įsivaizduoti. Tad vardan savo profesijos esame ne paprastai įpa-

reigoti laikytis vienuolinio neturto įžado, bet dar turime vykdyti tuos ypatinguosius *regulos nuostatus,* kur liečia šventą neturtą ir mus dar labiau suvaržo vartojant tam tikrus daiktus.

Svarbiausiasis ir lemiamas regulos *uždraudimas* yra ketvirtame skirsny: "Griežtai įsakau visiems broliams, kad jie *jokiu būdu nepriimtų pinigų",* netgi per tarpininką. Šv. Bonaventūra vadina tą uždraudimą sustiprintais vartais prieš išdavystę, kaip kad Judo. Tai yra tikrai augščiausiasis neturtas, jei kas ne tik atiduoda visą savo turtą ir išsižada gražiausiosios ateities vilčių, bet atsisako net pinigus vartoti. Neturtingiausiasis pasauly žmogus vis tik kartais gauna į rankas kokį pinigą; kitų ordinų nariai turi savo kišenpinigius ir gali, leidžiant viršininkui, ką nors nusiprkti; mažesniajam broliui visa tai yra uždrausta, ir net viršininkas negali be niekur nieko leisti vartoti pinigų.

Be pinigų uždraudimo, mūsų regula dar turi *kitų įsakymų bei draudimų,* kurie liečia mūsų apdarą ir mūsų laikyseną. Antrajame skirsny randame: "Tie, kurie jau pasižadėjo būti paklusnūs, turi nešioti abitą su gaubtuvu, o kurie nori, — be gaubtuvo. Kuriems yra būtinas reikalas, gali vartoti avalynę. Ir visi broliai privalo nešioti prastus drabužius". Trečiame regulos skirsny skaitome: "Ir jiems neleidžiama joti." Tuo būdu, mažesnysis brolis turi būti daug neturtingesnis už neturtingur pasauliečius ir neturtingesnis už kitų ordinų vienuolius.

Pritaikymas. Pasaulio vaikai kraipo galvas, girdėdami apie mūsų neturtą. Dėl to neturime stebėtis: juk pasaulis nedaug teturi Kristaus dvasios. Būtų blogiau, jeigu iš pačių brolių tarpo kiltų balsų, kad, girdi, serafiškasis neturtas nebetinkąs mūsų laikams. O, ne! Kaip tik mūsų laikais, kurie yra taip visai nusigręžę į žemę, serafiškasis neturtas yra' labai aktualus, ką viešai pripažįsta įvairūs šv. Pranciškaus gerbėjai. Eit į pasaulį be pinigų nėra miela; bet tokia jau neturto esmė. Bendras piniginis dispensas visai nuvainikuotų mūsų neturtą; tiesą pasakius — nebeliktų to neturto, to serafiškojo. Išlaikyti tą neturtą be dispenso, remiantis popiežių pareiškimais, yra galima net ir mūsų laikais normaliose aplinkybėse. Tad negeiskim

nereikalingų dispensų; o turimus netempkim plačiau, negu kad jie siekia. Verčiau rūpinkimės vis geriau išpildyti regulą ir melskimės, kad Dievas apsaugotų mus nuo pinigų prakeiksmo. Visa mūsų laikysena turi švytėti serafiškojo neturto grožiu.

2 PUNKTAS. VISO SERAFIŠKOJO ORDINO NETURTAS

Svarstymas. Ne vien atskiras brolis turi pareigą būti visiškas beturtis, bet ir visas ordinas.

Šeštame regulos skirsny pasakyta: "Broliai tegul neturi jokios nuosavybės — nei namų, nei vietų, nei kitų dalykų." Pagal sutartinį bei nuolatinį mūsų ordino padavimą ir popiežių aiškinimus, tas draudimas saisto ne tik atskirus brolius, bet ir visą ordiną (Trienekens). Tuo būdu nei koks viršininkas,nei vienuolynas, nei provincija, nei visas ordinas negali turėti jokios teisėtos nuosavybės — pinigų sumų, žemės, namų. Teisės klausimui sutvarkyti — Apaštališkasis Sostas rezervavo sau nuosavybę visų daiktų, judamų ir nejudamų, kuriais mes leistai naudojamės, nebent tą nuosavybės teisę geradariai būtų pasilikę sau.

Pagal popiežių pareiškimus, mums yra uždraustos *pastovios pajamos ir bet kuris ateities apsirūpinimas;* reikalui esant, turime nusižeminę prašyti išmaldų, kadangi regula sako, kad mes, "kaip keleiviai ir ateiviai šiame pasaulyje, neturtu ir nusižeminimu Dievui tarnaudami, su pasitikėjimu turime eiti elgetaut" (3 sk.).

Pritaikymas. Mūsų ordinas yra vienas iš vadinamų *elgetaujančiųjų ordinų;* bet tai nėra negarbė. Mes esame beturčiai Kristaus dėlei. Visuomet laikykim atminty savo žemą padėtį ir uoliai saugokim serafiškojo neturto lobius. Neturto klausime neprivalome žvilgčiot į kitus ordinus. Kas kitiems leista, mums gali būt uždrausta. Mums visai nepritinka, kaip daro šios žemės vaikai, — ieškoti pelnų arba baugiai stengtis gerai apsirūpinti ateičiai. Kai laikomasi neturto ir mylimasi savo tarpe broliškai, galima ramiai pasitikėti Dievo Apvaizda. Pasaulis blogai mums patarnauja, jei įpainioja mus į įvairius verslus bei darbus ir nori aprūpinti uždarbiais. Tepalieka mus mūsų

tikrajame pašaukime — neturte bei nusižeminime — ir mes būsim užtenkamai aprūpinti. Vienas didis dvasios vyras (Walter) apgailestauja ordinų atvėsimą tikrojo savo pašaukimo atžvilgiu: "Ką laimėjo ordinai, kai jie visur ėmė darbuotis kaip pagelbininkai sielovadoje, kaip mokytojų padėjėjai mokyklose ir tt.? O gi kad jie, neskaitant pagarbos vertų išimčių, davė daug vidutinių mokytojų, pusėtinų sielų ganytojų ir nusidėvėjusių vienuolių, kurie nebuvo, o dažnai net nenorėjo būti tuo, kuo per savo pašaukimą turėjo būti, ir negalėjo pasidaryti tuo, kuo jie, atidėję į šalį tikrąsias savo pareigas, norėjo būti!" Karti, bet tikra tiesa.

Širdies žodis. Jėzau, noriu būti į Tave panašus neturtu. Ačiū, kad mane pašaukei nusižeminus Tavim sekti. Mielai aukoju Tau visas savo neturto aukas. Padaryk mane iš viršaus ir iš vidaus į Tave panašų ir suteik man ištvermės šventame vienuolio pašaukime.

Dievo meilės malda

Jėzau, visa širdim esu su Tavim! Tebūnie vienintelė mano pastanga pasidaryti tobulai panašiam į Tave!

Gruodžio 30 d.

PINIGŲ UŽDRAUDIMAS

Kadangi serafiškasis Tėvas gerai suprato, kokių didelių pavojų neša sielai pinigai, o ypačiai — kadangi jį viliojo Jėzaus pavyzdys, jis į savo regula (ketvirtam skirsny) įrašė štai ką: "Griežtai įsakau visiems broliams, kad jie jokiu būdu nepriimtų jokių pinigų, nei patys, nei per tarpininką". Pamąstykime dabar apie to uždraudimo 1) priežastis ir 2) reikšmę.

1 PUNKTAS. TO UŽDRAUDIMO PRIEŽASTYS

Svarstymas. Kai Jėzus pirmąkart siuntė savo apaštalus skelbti Evangelijos, pirmiausia davė jiems galią daryti ste-

buklus; paskui jiems pasakė: "Jūs dovanai gavote, dovanai ir duokite. Neturėkite nei aukso, nei sidabro, nei pinigų savo juostose" (Mato 10, 8-9).

1. Išganytojas irgi paprastai pats nevartojo pinigų. Šv. Bonaventūra rašo: "Skaitome Viešpatį daugiausia valgius nuo svetimo stalo ir dievobaimingas moteris Jį lydėjus, kurios savo turtu Jam tarnavusios. Be pinigų, be jokio kito žmonių apsirūpinimo, kaip apaštalus pasiuntė, taip ir pats ėjo per miestus ir kaimus." — Jei Jis kartais priimdavo pinigų, jei savo persekiojimo metu apaštalams suteikė lengvatų, tai Jis darė vien, kad duotų pavyzdį mažiau tobuliems ir kad negalėjo iš savo mokinių reikalauti antžmogiškų aukų.

O priežastys, dėl kurių Viešpats savo apaštalams uždraudė pinigus, anot serafiškojo mokytojo, yra šios: visų pirma, Išganytojas norėjo pašalinti visus įtarimus, kad, girdi, skelbiant Evangeliją, veikią gana žemi sumetimai. Jo mokytiniai turėjo būti laisvi nuo visų žemės rūpesčių, kad galėtų visai atsidėti Dievo žodžiui. Visko jie turėjo laukti iš Apvaizdos ir kaip tik tame pastebėti savo Mokytojo galybę, kad jiems, nors ir visiškai išsižadėjus žemės nuosavybės, vis tiek nestigo, kas būtina. Per tą uždraudimą turėjo būti juose užgesinta kiekviena pasaulio meilės žiežirba ir lyg vėl atgaivintas anas laimingasis rojaus gėrybių bendrumas.

2. Jėzaus bei apaštalų pavyzdys yra taip pat pinigų uždraudimo priežastis mūsų ordine. Pats Pranciškus nuo pat savo atvirtimo pradžios giliai niekino pinigus ir dažnai sakydavo broliams, esą, nereikią jų vertinti augščiau už purvą. Vienam broliui, kurs, radęs kely piniginę pilną pinigų, norėjo ją pakelti, jis tarė: "Brolau, Dievo tarnams pinigai yra ne kas kita, o tik velnias bei nuodinga angis" (Tomas iš Celano).

Pritaikymas. Niekinkim ir mes pinigus ir visuomet laikykim pinigų uždraudimo priežastis prieš savo akis, ypač kai kartais jų įsigeidžiame. Mūsų šv. profesija uždėjo mums pareigą sekti Kristum. Kaip aš tai vykdau? Ką manau apie pinigus? Ar vengiu tos pavojingos angies?

2 PUNKTAS. TO UŽDRAUDIMO REIKŠMĖ

Svarstymas. Paminėtieji regulos žodžiai reiškia *aiškų įsakymą* kuris *po sunkia nuodėme* saisto visus brolius — viršininkus ir valdinius. Teisingai popiežiai Inocentas XI ir XII vadina tą įsakymą *svarbiausiuoju* mažesniųjų brolių ordino *įsakymu* ir po trijų esminių įžadų, kurie yra kiekvieno ordino pagrindas, turime šitą įsakymą laikyti *pagrindiniu savo ordino įstatymu.* (Winkes).

Uždraudimo objektas yra *visų rūšių pinigai,* t.y. visa, kas krašto vyriausybės išleidžiama kaip mokėjimo priemonė, vadinasi, — aukso bei sidabro ar kito kokio metalo pinigai ir popieriniai pinigai.

Pagaliau yra *uždraustas pilietinis pinigų vartojimas,* t.y. visi veiksmai, kuriuose vartojami pinigai, kiek jie yra mokėjimo priemonė. Mums uždrausta priimti pinigus *patiems,* t.y. turėti kaip savo, ar valdyti, ar pilietiniam reikalui vartoti. Pop. Mikalojus III sako: "Broliai neturi jokios nuosavybinės teisės patiems pinigams, kurie duodami mažesniųjų brolių reikalams; neturi irgi valdymo nei disponavimo teisės" (art. IV.n 2). Mums taipgi *uždrausta priimti pinigus per tarpininką,* t.y. kam nors pavesti, kam nors sudaryti progą ar akstiną, arba ir vien tik prasitarti, kad jie mūsų vardu priimtų pinigus, juos laikytų arba vartotų.

Pritaikymas. Ištikimai laikytis to svarbaus regulos įstatymo turi būti mums gilus širdies reikalas. Bet tas įsakymas yra dviašmenis kardas, kuriuo galima greit susižeisti. Nuo lengvapėdiško susižeidimo gali apsaugoti vien tikslus susipažinimas su regula. Kur tik susiduriame su pinigais, būkim atsargūs, kad neapsunkintume sau sąžinės. Kaip lig šiol laikiaus to regulos įsakymo? Kame gresia man pavojai jį sulaužyti?Jei kur turime abejojimų, pasitarkime su nuodėmklausiu ar viršininku.

Širdies žodis. Jėzau, ačiū, kad esi parodęs man pavyzdį ir tuo pamokęs niekinti žemiškus dalykus. Noriu visiškai atsidėti Tavo tarnybai ir siekti šventumo. Suteik malonę ištikimai laikytis profesijos ir perspėk, kai grės man pavojai.

Dievo meilės malda

Jėzau, būk mano Išganytoju, dovanok man išganymą! Tu — vienintelis mano turtas: tad su Tavim visa mano širdis!

Gruodžio 31 d. Šv. Silvestras

MŪSŲ VAKARINĖS MALDOS BAIGIANT METUS

Kai naktis nusileidžia ant žemės ir miegas bando žmogui užmerkti pavargusias akis, krikščionis pakelia širdį į Dievą nuoširdžioj padėkos maldoj. Taip ir mes privalom elgtis senųjų metų vakarą, nes juk metai yra kaip viena diena žmogaus gyvenime. Dėkokim Dievui už visas praeitųjų metų malones, ypač už laiko malonę ir vadovavimo dovaną.

1 PUNKTAS. LAIKO DOVANA.

Svarstymas. Laikas yra didelė dovana, nes tik gyvendami laike, galime gera daryti, kaip sako Jėzus: "Man reikia daryti darbai to, kurs mane siuntė, kolei yra diena; ateina naktis, kada niekas nebegalės nieko daryti" (Jon. 9,4). Kai grabo viršus užsitrenks, nebebus laiko geriems darbams ir atgailai. Koks brangus yra vienų vienas geras darbas, nors žmonės jį ir mažai tebrangina! Kiek vertas yra kiekvienas naujas laipsnis į dangų vedančiuose laiptuose! O kokia baisi ta mintis: amžinai Dievo priešas!

Laikas yra ir dėl to toks brangus, kad jis yra toks greit nykstąs ir trumpas. Nesulaikomai plaukia jo bangos į praeitį, ir, kas tą pat akimirką jo nepavartoja, tam jis yra jau nesugrąžinamai dingęs. Kiek daug brangaus laiko yra be tikslo prašvilpiama, kiek piktnaudojama nuodėmei! Trumpas yra gyvenimas, greitai praūžia metai — ir žmogus nė nesusivokia, kai pamato bestovįs amžinybės angoj ... Daugelį pažinojome, kurie su mumis pradėjo šiuos metus, kuriuos dargi gal pasveikinome naujų metų proga, o kurie jau nebebaigė jų štai

draug su mumis! Ūmai nutrūko jiems laiko srovė, — ir jie nuskendo amžinybėje. Kaip labai privalome dėkoti Dievui už tą ištisų metų dovaną! Juk praeitieji metai galėjo būti paskutinieji mūsų gyvenime ...

2 PUNKTAS. MALONĖS DOVANA

Laikas nieko negali mums pagelbėti be Dievo malonės. O kiek daug malonių ir šiais metais Dievas yra tau suteikęs! Būtent:

1. *Šviesos malonę.* Kaip žaibas ūmai švysteli tamsią naktį, taip tavo dvasios tamsybes Dievas dažnai nušviesdavo. Jis tau parodydavo, kas gera ir bloga, ir duodavo suprasti savo paslaptis. Ar galėtumei net suskaityti tuos Dievo apšvietimus ir prabilimus?

2. *Jėgos malonę.* "Be manęs jūs nieko negalite padaryti" (Jon. 15,5). Be Dievo malonės nebūtum galėjęs padaryti nieko ir nebūtum ištesėjęs dvasinėj kovoj. Kai pagundose tavo jėgos jau grėsė palūžti, Jis tave sustiprino. Kai tau darės per sunku atlikti pareigas, Jis tau padėjo sunkybes nugalėti. Tavo naudai Jis privertė tavo priešus bėgti šalin. Jis tramdė audras, ir dažnai tave plėšte išplėšė iš piktojo pinklių.

3. *Malonės apdarą.* Kad tu, atsikėlęs iš nupuolimo, vėl apsivilkai pašvenčiamosios malonės apdarą, privalai už tai dėkoti Dievui. Kiek daug progų pateikė tau Dievas per šiuos metus pagražinti tą apdarą dorybėmis ir gerais darbais!

3 PUNKTAS. DIEVO VADOVAVIMO DOVANA

Yra tikra, jog ir šiais metais Dievas nė valandėlės nebuvo tavęs pamiršęs; Jis tave saugojo ir už rankos vedė. Jo vadovavimas buvo meilingas ir malonus. Jis tau dovanojo kūno sveikatos ir išsaugojo nuo daug kartybių. Jis tave išvadavo nuo daugelio didžių pavojų ir dovanojo ramią tėviškę vienuolyne, mylinčius draugus gyvenimo kelionei. Gal kartais tas Dievo vadovavimas buvo tau nesuprantamai tamsus ir karčiai griežtas. Užgriūdavo sunkūs bandymai, prislėgdavo sunkūs kryžiai. Bet pamąstyk: gal visa tai — ligas, pažeminimus, nepasisekimus, netgi suklupimus — Dievas leido vien, kad tave priža-

dintų iš tavo apsileidimo ir paragintų pasitaisyti. Tai buvo tikrai naudinga, nors tą valandą ir nemiela. Tu manei esąs žmonių persekiojamas, o tai tik Dievas nedavė tau nurimti, norėdamas tau gero ir tavim rūpindamasis. Netgi jei jauties buvęs nenusikaltęs, argi anie bandymai nebuvo progos susirinkti nuopelnų.

Pritaikymas. Perbėk ištisus metus, atskirus mėnesius ir bažnytinius švenčių laikus. Ištirk savo veiksmus, savo kunigiškas funkcijas, savo pašaukimo darbus, netgi poilsio valandas. Perbėk mintim savo mąstymus, sąžinės sąskaitas, išpažintis, komunijas, bendras pratybas — viską. Prisimink asmenis, su kuriais bendravai, ištirk savo elgseną. Mąstyk apie progas ir pavojus nusidėti, apie malones ir įkvėpimus, apie savo bandymus, klaidas, blogus palinkimus, apie pagundas ir nuodėmes, į kurias šiais metais įpuolei; sužadink nuoširdų gailesį už visas nuodėmes ir pasižadėk pasitaisyti.

Širdies žodis. Už ką turių pirma dėkoti, o Dieve, kadangi už tiek daug turiu dėkoti? Pasakyk man, ko iš manęs nori, ir aš noriu tai duoti Tau, nes esu tai Tau skolingas. Jeigu tokia Tavo valia, tad dovanok man ir ateinančius metus ir paimk mane savo globon.

Dievo meilės malda

Jėzau, duok, kad būčiau Tavo, visai Tavo, visuomet Tavo!

Šaukiu, o Jėzau, ir žvalgaus,
kada nužengsi iš dangaus,
ir būsi džiaugsmas man apstus,
ir būsiu aš Tavim sotus!...

Sekmadienis Kalėdų aktavoje

SIMEONO PRANAŠAVIMAS

Kai Marija ir Juozapas atnešė Vaikelį Jėzų į šventyklą paaukoti Dievui, atėjo, Šv. Dvasios šaukiamas, vienas dievobaimingas senelis, vardu Simeonas. Jis pažino Vaikelyje Mesiją,

džiaugdamasis paėmė Jį į rankas ir garsiai garbino Dievą. O Marijai pasakė šiuos pranašiškus žodžius: "Štai, šitas pastatytas nupuolimui ir prisikėlimui daugelio Izraelyje ir kaip ženklas, kuriam bus prieštaraujama" (Luk. 2, 34). Pamąstykim nūnai apie šito pranašavimo turinį.

1 PUNKTAS. ŠITAS PASTATYTAS NUPUOLIMUI IR PRISIKĖLIMUI DAUGELIO

Svarstymas. Džiaugdamasis eina į šventyklą šventasis senelis, Šv. Dvasios šaukiamas, ir žino rasiąs ten Mesiją. Jis išvysta Juozapą ir Motiną su Vaikeliu. Nei šventikai, nei žmonės jų nepaiso; bet Dievo apšviestas senelis tuoj pažįsta Mesiją. Jis eina pas Mariją ir drebančiom rankom ima Vaikelį. Jo širdis pilna džiaugsmo ir pasigėrėjimo, nes štai dabar jis turi rankose tą, kurio taip laukė. "Dabar Viešpatie", — garsiai meldžiasi jisai, — "atleidi savo tarną, kaip esi kalbėjęs, ramybėje, nes mano akys matė tavo išganymą" (Luk. 2,29-30). Tą valandą jį pagauna pranašų dvasia; jis regi Mesijo ateitį ir supranta Jo didingumą bei reikšmę Izraeliui ir visai žmonijai. "Šitas pastatytas nupuolimui... daugelio", sušunka Simeonas. Nupuolimas bei pražūtis, — sako šv. Bonaventūra, — Kristus yra puikiesiems bei išdidiesiems, nes šie pasipiktina Jo nusižeminimu bei neturtu; blogiesiems bei nusikaltėliams, nes šie labiau mėgsta savo nedoro gyvenimo tamsybę už šviesų Kristaus mokslą; ir neatgailojantiems bei bedieviams, nes šie paniekina Kristaus atpirkimo malonę ir mėgsta verčiau amžinąją mirtį, nei amžinojo gyvenimo laimę. Taip garbėtroškai Erodui, veidmainiams farizėjams, netikintiesiems žydams Kristus pasidarė pražūtim; o ir kitiems visiems, kurie Juo netiki, Jis buvo ir yra nupuolimo priežastis.

Bet Viešpats nori ne nupuolimą, tik atsikėlimą teikti. Žmogus atsikėlė per Kristų iš velnio vergijos ir nuodėmės skurdo į malonės laisvę ir Dievo sūnystę. Atpirkėjas nuėmė mums grandines, kaip kadaise angelas suimtajam Petrui. Kas per žmones išsigelbsti, turi dėkoti už tai Kristui; bet ir tie, kurie pražūna, iš Jo susilaukia amžinojo pasmerkimo.

Pritaikymas. Vadinasi, nuo manęs paties pareina, ar Kris-

tus bus man išganymas, ar pražūtis. Tad privalau vengti visko, kas man pavojinga; privalau būt atsargus su nepažabotomis aistromis, pav., puikybe, kūno geiduliais; ypač turiu vengti pražūtingo tvyrojimo mirtinos nuodėmės padėty. Izraelio tauta buvo Dievo išrinktoji, o vis dėlto liko atmesta, nes ji atmetė Mesiją; jos vieton buvo pašaukti stabmeldžiai. Tad gali atsitikti, kad apsileidusį vienuolį ištiks atmetimo bausmė, tuo tarpu kai pasauliečiai tarp visų pavojų, su Dievo malonės pagalba, bus išganyti. Didelė yra Dievo malonės paslaptis! Kodėl kaip tik mane Jis apipila savo malonėmis? Argi tad galiu būti nedėkingas? Kristus padarė mane laisvą — nenoriu vėl pasidaryti nuodėmės vergu!

2 PUNKTAS. ŽENKLAS, KURIAM BUS PRIEŠTARAUJAMA

Svarstymas. Su didžiu Simeono džiaugsmu susimaišė gilus skausmas, kadangi senelis pažino Viešpaties pašaukimą savo kančia ir mirtim atpirkti pasaulį: "Šitas pastatytas kaip ženklas, kuriam bus prieštaraujama". Ir Simeonas užjausdamas praneša Vaikelio Motinai: "Ir tavo pačios sielą pervers kalavijas". Prieštaravo Viešpačiui žydai. Jie netikėjo Jam, kad Jis —Dievo Sūnus, ir atmetė Jo stebuklus; jie kaltino Jį piktžodžiavus, melavus, kursčius liaudį ir kitokių blogybių darius. Pagaliau, kad Jį visiems laikams išniekintų, nužudė Jį paniekos bausme — kaip nusikaltusį vergą prikalę prie kryžiaus. Pasipriešinimas Kristui nėra liovęsis ir lig šiol. Ir jis truks lig pasaulio pabaigos, nes vanduo su ugnim niekuomet nesusijungs. Susitikę su Kristum, išsiskiria žmonių keliai, taip atskirų, taip ištisų tautų. Ar su Kristum, ar prieš Jį, meilė ar neapykanta, pagerbimas ar keiksmai. Jau neįmanoma nūnai paties Kristaus persekioti, stengiamasi Jį persekioti Jo moksle ir Jo Bažnyčioj.

Skausmo kalavijas turėjo daugeriopai perverti Marijos širdį, nes ji juk kaip Motina turėjo intymiausiai dalyvauti Sūnaus likime. Simeono pranašystė išsipildė, kai Marija stovėjo po Jėzaus kryžium. Žmonių pasipriešinimas Kristui gyvai paliečia ir ją. Ir jai tenka dalyvauti, susekant jų nusistatymus bei atsiskyrimą.

Pritaikymas. Nesistebėkim audromis, kylančiomis prieš Bažnyčią, prieš ordiną ir prieš visa gera. Neleistina nusiminti ir tuo palengvinti priešams darbą; priešingai, kiekvienas atitinkamu būdu privalo dalyvauti toj kovoj. Kas mato vien juoda ir iš anksto išsižada vilties paimti viršų, tas netinka didiems žygiams. Ir mums nestigs pasipriešinimo. Kai kurie, sutikę pasipriešinimo ir nusivylimų iš vidaus ir viršaus, iš priešų ar brolių, visai praranda pusiausvyrą ir nori visai mest darbą ir dorybės siekimą. Tokie žmonės savo geruose darbuose nėra laisvi nuo savimylos ir garbėtroškos.

Paskatinimas. Dėkok Jėzui už tai, ką Jis dėl mūsų yra iškentėjęs. *Aukok* Tėvui Kristaus kančias už pavojuj esančias sielas, ypač tau artimas. Gal savo maldomis bei aukomis kai kurioms išgausi dar išganymo malonę. *Stebėkis* sopulingosios Motinos tvirtumu ir pasivesk galingajam jos užtarimui.

Dievo meilės malda

Jėzau, visų širdžių Karaliau ir centre, duok, kad tavo karalystėje viešpatautų taika.

Sausio 1 d. Nauji Metai

VIEŠPATIES APIPIAUSTYMAS

Aštuonioms dienoms po gimimo praėjus, Vaikelis, pagal Mozės įstatymą, turėjo būti apipiaustytas. Apipiaustymas buvo ženklas sandoros ir įjungimo į žydų bendruomenę. Dabar mąstykim, kaip Jėzus palankiai pasiduoda tai sopulingai ir Jį pažeminančiai apeigai, norėdamas paaukoti Tėvui paklusnumo ir meilės auką.

1 PUNKTAS. PAKLUSNUMO AUKA

Svarstymas. "Praslinkus aštuonioms dienoms, kada reikėjo apipiaustyti Vaikelis, praminta Jis vardu Jėzaus, taip kaip Jis buvo angelo pavadintas anksčiau, negu buvo pradėtas įsčioje"

(Luk. 2,21). Čia keliais žodžiais išreikšta didi paslaptis. Apipiaustymas reiškė įsipareigojimą laikytis Įstatymo. O juk Kristus, Dievažmogis, nebuvo jokio įstatymo saistomas: Jis pats buvo Įstatymas ir Įstatymo Davėjas ir Senojo bei Naujojo Įstatymo Galva. Tačiau, kadangi Tėvo valia buvo, kad Jo viengimis Sūnus per savo paklusnumą atliktų Atpirkimo žygį, tad Jėzus Kristus leidosi vadinamas Abraomo Sūnum ir laisvai pasidavė Įstatymui. Gražiai kalba apie tai šv. Bernardas: "Prieš kelias dienas šventėme Viešpaties atėjimą į šio pasaulio kalėjimą — Jo gimimą; o šiandien švenčiame dėl to, nes Jis priėmė mūsų raiščius ir grandines. Šiandien tas, kuris nepadarė jokios nuodėmės, leido nekaltąsias savo rankas surakinti kaltųjų grandim, kad juos išvaduotų; šiandien Įstatymui pasidavė tas, kuris Įstatymą davė". Apipiaustymas buvo irgi nuodėmingumo ženklas ir širdies apmarinimo ir apipiaustymo ženklas. O Kristus buvo nepasiekiamai augščiau bet kurios nuodėmės.Kad Jis sutiko būti apipiaustytas, tai dėl to, jog norėjo, kaip žmonijos Atpirkėjas, prisiimti visas jos nuodėmes ir atlikti už mus atpildą. Todėl šv. Povilas sako: "Iš nežinojusio nuodėmės Jis dėl mūsų padarė nuodėmę, kad mes jame būtume teisybė Dievui (2 Kor. 5,21). Tai reiškia: Dievas pasielgė su juo, kaip su didžiausiu nusidėjėliu, kad mes per jį pasidarytume teisūs. "Čia turi tu, siela," — sako šv. Bernardas, — "didžiausią tikėjimo liudijimą, augščiausią pasižeminimo pavyzdį. Nesgi kam reikėjo apipiaustymo tam, kuris nepadarė nė vienos nuodėmės? Kad Tu pats, Jėzau, nesi padaręs jokios nuodėmės, tai liudija Tavo gyvenimas; kad nebuvai jokios paveldjęs, tai laiduoja dar daug tikriau Tėvo Dievystė, Motinos nekaltumas".

Pritaikymas. Kristaus paklusnumas mus moko noriai ir kilniai prisiimti viską, ko iš mūsų reikalauja šv. tikėjimas, ordinas, mūsų pašaukimas. Kai Kristus dėl mūsų meilės prisiėmė tokias dideles aukas, argi galim dejuoti, kad mums tenka nešti lengvą bei saldų Jėzaus jungą? Vien mūsų puikybė ir nenoras aukotis daro mums Jėzaus jungą sunkų ir kartų. Bet mums nelieka nieko kito — vien tik apsiprasti su tuo jungu ir jį pamėgti. Išganytojas prisiėmė nuodėmės ženklą. Jėzau, koks Tu nusižeminęs! o aš — koks išdidus! Aš, aš esu tikra to

žodžio prasme nusidėjėlis; o vis dėlto nenoriu netgi toks atrodyti, o ką bekalbėt — kaip nusidėjėlis būti traktuojamas! Tad noriu išmokti mielai priimti pažeminimus, kad pasidaryčiau Tau mielesnis.

2 PUNKTAS. MEILĖS AUKA

Svarstymas. Šią dieną Dievas Vaikelis praliejo pirmuosius brangiojo savo kraujo lašus, jie yra būsimojo mūsų atpirkimo laidas. Todėl apipiaustymo metu liko Jis pramintas Jėzum. Kokią didesnę meilės auką būtų galėjęs Kūdikėlis Jėzus už mus padaryti? Taip anksti pradėjo Jis už mus kentėti. Kas galėtų neužjausti Jo ir Marijos, kuri kentė sopulį, regėdama, kas daroma nekaltajam Sūneliui. Kaip karčiai turėjo Kūdikis verkti! Ir tos ašaros buvo už mus išlietos.

Per apipiaustymą Jėzus norėjo dar mums parodyti, kad Jis yra paėmęs ne kokį tariamą, netikrą kūną, bet tikrą žmogaus kūną, ir kad Jis yra tikras žmogus, viskuo mums lygus (išskyrus nuodėmę), net skausmo jutimu. Argi tai ne didžiausias begalinės Jo meilės įrodymas? Apipjaustymas buvo, kaip sako šv. Tomas, vaistas, kuriuo nuvaloma nuodėmingas kūnas; "Viešpats sutiko būti nuodėmingo kūno panašume" (Rom. 8,3). Bet nuo šios dienos kūno apipiaustymas yra panaikintas, ir jo vietoj nūn suteikiamas šv. Krikštas, kuris atneša mums didžiausių malonių be jokio skausmo. Bet ir dabar esame reikalingi dvasiško širdies apipiaustymo, "ir mes privalome būt apipiaustyti, ne sulig raide, tik dvasioj ir tiesoj. Privalome būti apipiaustyti ne viename nary, bet vienkart visame kūne" — sako šv. Bernardas.

Pritaikymas. Kristus nori ne apgaulingos išvaizdos, o tiesos. Tad ir mes turim stengtis įsigyti ne dorybės išvaizdą, o tikrą dorybę. Tikra dorybė pasireiškia pasiaukojimu ir savęs išsižadėjimu. Noriai lavinkimės, marindami blogus polinkius, — tai bus širdies apipiaustymas. Jėzus leidos apipiaustomas, kad savo kūnu atliktų už mus atpildą bei atgailą už mūsų kūnines nuodėmes. Nepamirškim apsimarinimo, nes be jo neįstengsim išsilaikyti skaistūs. Labai reikalingas yra liežuvio "apipiaustymas," būtent — suvaldymas. O kiek nusidedama

liežuviu, ypač meilei, kurią mums Viešpats taip atsidėjęs įsako! Tad vėl pasiryžkim būti labai atsargūs šnekoj!

Širdies žodis. Dieve Išganytojau, kaip galėčiau Tau atsilyginti už tokią didžią Tavo meilę? Kaip atsidėkoti už Tavo pralietąjį švenčiausią kraują? Nuo šios dienos aš noriu vėl su visa meile nešti Tavo jungą, šventąjį Tavo įstatymą, kurį Tu pats taip atsidėjęs išpildei; noriu jį džiaugsmingai nešti per šiuos prasidedančius metus ir visą savo gyvenimą. Nenoriu niekuomet daugiau sąmoningai ir laisvai peržengti savo pareigas; stengsiuos mielai kęsti pažeminimus bei apsimarinimus, kurių reikalauji.

Aukojimo malda

Amžinasis Tėve, tavo garbei ir šlovei savo amžinajam išganymui ir viso pasaulio išganymui aukoju Tau tą skausmą, kurį Dievas Vaikelis Jėzus savo švelniam kūne iškentėjo, kai pasidavė apipiaustymui. Aukoju Tau tą brangųjį kraują, kurį Jis tuomet pirmąjį kartą išliejo žmonių giminei išgelbėti. Garbė Tėvui.

Sausio 2 d.

JĖZAUS VARDAS

Per apipiaustymą Išganytojas priėmė Jėzaus vardą, apie kurį šv. Povilas sako: "Dievas išaugštino Jį ir dovanojo Jam vardą, viršesnį už visus vardus, kad Jėzaus vardu priklauptų visoks kelias danguje, žemėje ir po žeme" (Pilyp. 2, 9-10). Tai reiškia: Jėzaus vardas yra vertas didžiausios pagarbos; ir jis yra vertas karščiausios meilės, kaip mūsų dieviškojo bičiulio vardas. Pamąstykim dabar apie tas dvi mintis.

1 PUNKTAS. JĖZAUS VARDAS BEGALINĖS PAGARBOS VERTAS

Svarstymas. Jahve, Esantysis, Amžinasis, — taip pasivadino pats Dievas Senajame Įstatyme. Žmogum tapusiam

antrajam Dievybės Asmeniui amžinasis Tėvas paskyrė Jėzaus, būtent, Išganytojo vardą. Tas vardas yra begalinės pagarbos vertas, kadangi jis yra:

1) *Dievo-Žmogaus vardas.* Nuo tos valandos, kai Dievas Išganytojas priėmė tą vardą, šis žymi žmogum tapusio Žodžio asmenį. Ne žmonės suteikė Kristui Jėzaus vardą, o pats Dievas.

2) *JĖZUS yra pasaulio Išganytojo vardas,* Išganytojo, kuris atėjo mūsų išgelbėti. Angelas tarė Juozapui: "Ji pagimdys Sūnų, o tu praminsi Jį vardu *Jėzus,* nes Jis išgelbės savo tautą iš jųjų nuodėmių" (Mat. 1,21). Tą vardą nešiojo Viešpats visai pelnytai, nes Jis ne vien vadinas, bet ir tikrai yra mūsų Išganytojas. "Jame tas vardas yra ne beprasmiškas ir tuščias, kaip kad tų, kurie buvo anksčiau tą vardą nešioję. Jame yra ne blankus šešėlis nei tuščias didžio vardo garsas, bet tikrovė bei išpildas" — taip sako šv. Bernardas.

3) *Į tą vardą atsiliepdavo Dievas Vaikelis,* kai Marija ar Juozapas Jį vadindavo. Į tą vardą atsiliepdavo Viešpats Kristus, kai vargšai ligonys melsdavo iš Jo pagalbos, kaip anas neregis pakelėj: "Jėzau, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!" (Mork. 10,47). Tą vardą išgirdusios sudrebėdavo piktosios dvasios ir šaukdavo iš apsėstųjų: "Kas Tau darbo su mumis, Jėzau, Dievo Sūnau? Ar Tu čia atėjai pirm laiko mūsų kankinti?" (Mat. 8,29). To vardo galybe darydavo apaštalai, o po jų ir kiti šventi asmens, nesuskaitomus stebuklus. Tas vardas buvo šlovinamas, Viešpačiui garbingai įžengiant į amžinąją savo karalystę. Tą vardą džiaugsmingai šauks išrinktieji paskutiniajame Teisme, kai sudrebės pragaras, bekraštės baimės pagautas. Per amžius lieka didingojo Jėzaus vardo šlovė. Iš tikrųjų, tas vardas viršesnis už visus vardus, kaip sako apaštalas Povilas.

Pritaikymas. Kai ateina mintin Jėzaus vardas, tuoj prisimink kilniausiąjį Kristaus asmenį. Mūsų brolis Dovydas iš Augsburgo sako: "Susidaryk širdy Jo papročių ir veiksmų vaizdą. Vis žvilgčiok į Jį, kaip pavyzdį. Iš to pasisemsi didesnės Jo meilės, pasitikėjimo ir įsigysi Jo bičiulystę bei visokių dorybių prieauglį". Giliai pagerbk Jėzų ir dėkok Jam už didį Atpirkimo darbą. Džiaukis, kad mūsų ordinas yra tiek daug

nuveikęs Jėzaus vardo garbei, ir bandyk sekti didžiausiais Jėzaus vardo apaštalais.

2 PUNKTAS. *JĖZAUS VARDAS AUGŠČIAUSIOS MEILĖS VERTAS*

Svarstymas. Meilė yra žmogaus širdies troškimas. Bet pasaulis maža teturi ištikimos meilės; jis yra per daug savimylus. Vien Jėzus myli nesavimyliškai. Jis yra tikriausiasis mūsų bičiulis. Todėl ir Jo vardas mums yra toks mielas.

1) *Jėzus myli mus visus nuoširdžiai.* Jis mąsto apie kiekvieną, kad ir menkiausią; Jis neužmiršta nė vieno — visus Jis yra įsirašęs į savo širdį; kiekvieną valandėlę mūsų Dievo Bičiulio ir Brolio akys mylimai seka mus.

2) *Jėzaus meilė yra veikli.* Jo meilė neužgeso su mirtimi; Jis dar ir nūnai yra mūsų Atpirkėjas, nes Jis stengias pateikti mums išganymo vaisius. "Vienas yra Dievas, vienas taip pat tarpininkas tarp Dievo ir žmonių, Žmogus, Kristus Jėzus; Jis pats save atpirkimą davė už visus" (1 Tim. 2,5-6). Visos malonės ateina mums Jėzaus vardu: "Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau jums: ko tik prašysite Tėvą mano vardu, Jis jums duos" (Jon. 16, 23).

3) *Jėzus stengiasi susijungti su mumis, čia* — per šv. Komuniją, danguj — akis į akį.

Pritaikymas. Jėzus myli mus. Kieno širdis nesuvirpės iš džiaugsmo ir meilės, kai lūpos nuoširdžiai taria tą mielą Jėzaus vardą! "Šaukis į Jėzų," — ragina šv. Bonaventūra, —"visose gyvenimo audrose. Jėzau, pasaulio Išganytojau, kuris mus savo kryžium ir kančia atpirkai, gelbėk mus! Padėk Jėzau, silpniesiems, padrąsink praradusius drąsą, paremk svyruojančiuosius, pasigailėk puolusiųjų!" Pasitikėk Jėzumi ir visais reikalais kreipkis į Jį. Priprask pagundose tarti Jėzaus vardą maldingai ir pasitikimai. Kai pragaro audra sukils prieš tave, nemesk bailiai ginklų šalin. Piktosios dvasios tuoj leisis bėgti, kai šauksi Jėzaus vardą: mat, tamsos galybės negali pakęsti to garbingojo vardo skambesio ir išgąsty traukias nuo to švenčiausio vardo galios ir skambėjimo (Šv. Bernardinas iš Sienos). Ypačiai mirties valandoj privalo tas vardas būti tavo paguoda.

Paskatinimas. Dėkok už Jo meilę, kaip Atpirkėjo ir Bičiulio. Visa širdim *atsiliepk* į tą meilę. *Melsk,* kad paskutinė valanda būtų laiminga. Jėzau, mano Dieve, myliu Tave už viską labiau! Jėzau, pasigailėki!

Meilės malda

O, Jėzau! visas gyvenimas — Tu,
be Tavęs, — vien mirtis;
visas man maistas — tai Tu,
be Tavęs — pražūtis;
mano džiaugsmas — vien Tu,
be Tavęs ilgu čia;
ir ramybė — tik Tu,
be Tavęs, — o Jėzau vien kančia!

Sausio 3 d.

NUOSAVYBĖS NUODĖMĖ

Prisiminkim, ką Apaštalų Darbai pasakoja apie Ananiją su Safira. Su šventa rūstybe Petras prikiša Ananijui nešvankų jo elgesį, kad iš prisirišimo prie savo turto, pardavęs dirvą, pasiliko su savo žmonos žinia dalį pinigų sau, o kitus atnešė apaštalams, tartum visą gautąją sumą: "Ananijau, kam šėtonas sugundė tavo širdį, kad meluotumei šventajai dvasiai ir palaikytumei sau dirvos pinigų dalį?" (5,3). Ir Dievas pabaudė Ananiją ir jo žmoną Safirą staigia mirtim — taip labai Jam nepatiko ta nuodėmė. Ne mažesnė yra ir vienuolyje nuosavybės nuodėmė.

1 PUNKTAS. NUOSAVYBĖS NUODĖMĖS PIKTUMAS

Svarstymas. Per profesiją mažesnysis brolis iškilmingai prižada prieš Dievą ir Bažnyčią per visą savo gyvenimą nieko nuosavaus neturėti, neturtingai gyventi ir laikytis serafiškosios regulos. Jei kas, to nepaisydamas, vis dėlto ką nors pasi-

savina arba kaip savininkas elgiasi su sau įduotais naudotis daiktais, tas padaro nuosavybės nuodėmę. Visais laikais ta nuodeme buvo biaurimasi vienuolijose, ir jau šventųjų tėvų ji buvo pasmerkta.

Šv. Bazilius vadina tą nuosavybės nuodėmę *vagyste:* "Jei kuris vienuolis nori ką nors turėti kaip nuosavybę, jis nepagalvoja, kad dėl niekniekio stato savo sielos išganymą į pavojų; tegu būna man leista netgi pasakyti, jog toks vienuolis yra antras Judas, kuris pradeda nuo vogimo. Nes vogimas, ne kitkas, yra ta savivališka nuosavybė ir veda prie šventvagystės ir išdavimo."

Prie vagystės prisideda dar *šventvagystė.* Vienuolis laisva valia atidavė viską, o per nuosavybės nuodėmę atsiima atgal, ką buvo neatšaukiamai padovanojęs Dievui. Tai yra šventvagystė. Ką jis pirmiau buvo atidavęs, atsiima atgal, arba kas dar blogiau, renka krūvon, ko pirmiau net nebuvo turėjęs, ir tuo įrodo, kad, palikdamas pasaulį, prisiėmė vien tik vienuolio vardą. Ta nuodėmė padaro vienuolį visišku veidmainiu. Iš viršaus vargšas mažesnysis brolis, o iš vidaus godus savininkas.

Be to, nuosavybės nuodėmė dažnai yra kelias į *apostaziją* — į ordino pametimą. Nepatenkintas bendruomenės naudojamais daiktais, jis geidžia turėti *savo* ir veržias prie to tiesiais ir netiesiais keliais. Nieko nebėra jam švento; melas ir kreiva priesaika, vogimas ir neištikimybė neteikia jam skrupulų. Taip eina jis pražūties link. "Lyg žibintas," — sako šv. Kasijonas,— "svilina jį jo pinigai bei kita nuosavybė ir neleidžia jam pasilikti vienuolyne bei gyventi ordino reguloje." Kokia šiurpi praraja laukia jo prasižiojus!

2 PUNKTAS. KAIP PADAROMA NUOSAVYBĖS NUODĖMĖ

Svarstymas. Tą nuodėmę padaro vienuolis, jei jis priima. pasilaiko, atiduoda arba sunaudoja kokį bent kiek vertingesnį daiktą be savo viršininko leidimo ar prieš jo valią, nors tai būtų daroma, sutinkant davėjui (Kerckhove).

Regulos aiškintojai duoda daug pavyzdžių, kaip ta nuodėmė padaroma. Svarbiausieji yra šie:

Kas iš vienuolyno daiktų, sakysim, knygų, kurie skirti naudotis bendruomenei ar atskiram broliui, ką nors slaptai pasiima sau ar atiduoda kam kitam, vienuolyno nariui ar svetimam, tas yra vagis ir nusideda sunkiai ar lengviau — žiūrint, kokia daikto vertė. Kas nuo vietinio savo viršininko ar nuo vizituojančio provinciolo kokį daiktą paslepia, kad neatimtų, arba dar labiau kas kokį daiktą įduoda pasauliečiui saugoti, kol praeis pavojus, tas padaro nuosavybės nuodėmę. Kas kokių daiktų, kurių jis nėra reikalingas, nenori duoti, kai jų reikia kitiems, elgias kaip savininkas. Kas per kitus priima pinigines išmaldas, kad jie jas saugotų jo reikalams, tas nusideda ne tik pinigų uždraudimui, bet ir neturto įžadui.

Pritaikymas. Kartais neužtenkamas dalyko supratimas, neapsigalvojimas ar labai jau nedidelė daikto vertė gali brolį pateisinti; betgi nereikia užmiršti, jog iš smulkių daiktų gali susidaryti didelė krūva. Netgi mintimis ir žodžiais galima nusikalsti neturto įžadui. Nepažabotas geismas veda prie atitinkamo veiksmo, o neapgalvoti žodžiai neretai papiktina kitus. Argi pritinka mažesniajam broliui niekdžiugauti: "Tai ir tai aš vis tik nusipirksiu!"

Širdies žodis. O, mano Dieve, tiesiog drebu, pamąstęs, kad gal esu Tau sunkiai nusidėjęs, nesilaikydamas neturto apžado, pasisavindamas daiktus ar teises, kurių kaip vienuolis negaliu savintis. Prie kokios tai bedugnės stovėjau ir nepaisiau pavojaus! Dabar gailiuos už savo dažną bei įvairų neištikimumą ir visa širdim atnaujinu pažadą, padarytąjį per šv. profesiją, visiškai išsižadėti žemiškų dalykų. Šv. Tėve Pranciškau, išmelsk man malonę, kad ištikimai laikyčiaus serafiškojo neturto.

Dievo meilės malda

Gerasis Jėzau, per savo didį švelnumą pasigailėk manęs! Meilingasis Jėzau, per brangųjį kraują, kurį už nusidėjėlius išliejai, meldžiu, numazgok visas mano nuodėmes ir maloningai žvelk į mane vargšą žmogų! Šaukiuos švenčiausiuoju tavo vardu! Jėzau, vardan tavo vardo, išganyk mane!

Sausio 4 d.

MŪSŲ ORDINO APDARAS

Stebėk su šv. Pranciškum varguolėlį Jėzų prakartėly — storus vystyklus, kuriais pasaulio Viešpats davės suvystomas. Ką gera norėtum tam vargšui Vaikeliui padaryti? Bent mielai nešiok, kaip neturto ženklą, savo ordino drabužius. Neturtingas mūsų apdaras daro mus bent kiek panašius į vargšą Jėzų Vaikelį. Mąstyk dabar: 1) apie ordino abito reikšmę apskritai ir 2) apie šv. Pranciškaus apdarą ypatingai.

1 PUNKTAS. ORDINO ABITO REIKŠMĖ

Svarstymas. Vienuolinis abitas primena Kristaus paveikslą mumyse. "Apsivilkite Viešpačiu Jėzumi Kristumi," sako Povilas (Rom. 13,14); anot šv. Baziliaus, tai reiškia: Perkeiskit save į Kristų, perėmę Jo nusistatymus ir elgdamies, kaip Jis, taip kad Jį vidiniai ir viršiniai pavaizduotumėt kaip paveiksle. Jau per Krikštą esam priėmę Kristaus pavidalą ir tapę Kristaus broliais ir Dievo vaikais (Gal. 3, 27). Ir dar kitu būdu tai atsitiko, įstojant mums į ordiną: juk mes nusivilkom pasaulietį žmogų, o apsivilkom naują, kuris turi būt apipavidalintas pagal Kristų. Argi tai nebuvo gražūs mainai? Vietoj pasaulio vaiko Kristaus vaikas!

Bet abitas dar primena mums pareigą *tarnauti Dievui.* Mat, jis pažymi mus, kaip dvasiškus asmenis, kurie išsižadėjo pasaulio ir atsidėjo vien Viešpaties tarnybai. Mes daugiau nebepriklausom pasauliui; dėl to jo vaikai nejaukiai jaučias mūsų akivaizdoj; dėl to jie taip stebis, matydami mus elgiantis nevienuoliškai. Dievo tarnyba turi savy kažką nesimainoma, pastovu; panašiai ir vienuolinis apdaras laikosi augščiau už mados šūkius ir nesimaino su laikais bei aplinkybėmis. Nėra nieko puikesnio, kaip būti Dievo tarnu.

Pritaikymas. Tu esi ordino narys ir daugiau nebe pasaulio sūnus. Tad visada nešiok savo uniformą *garbingai.* Klausk savęs, kuriuose dalykuose dar nesi savy pavaizdavęs Kristaus paveikslo. Nesuniekink savo ordino drabužių per nuodėmes,

ypač per neskaistybę. "Apdaras dar nepadaro žmogaus," sako patarlė. Vien abitas dar nepadarė tavęs tikru pranciškonu; tad stenkis iš viršaus bei iš vidaus pasidaryti panašus į dieviškąjį Pirmavaizdį. Nešiok savo abitą *džiaugsmingai*. Ryte vilkdamasis, pagarbiai pabučiuok jį ir padėkok už jį Dievui. Te jis būna tau saldus jungas ir lengva našta. Visi žmonės privalo tarnauti Dievui; bet tavoji tarnyba pirmiausia yra — laikytis trijų ordino įžadų ir iš viso — regulos. Stenkis visuomet elgtis tikrai vienuoliškai.

2 PUNKTAS. ŠV. PRANCIŠKAUS APDARAS

Svarstymas. 1209 metų vasario 24 d. šv. Pranciškus klausė šv. Mišių mylimojoj savo Porciunkulės bažnytėlėj. Evangelijoj jis išgirdo šiuos žodžius: "Nieko nesiimkite su savimi į kelią, nei lazdos, nei maišelio, nei duonos, nei pinigų ir neturėkite dviejų jupų" (Luk. 9,3). Čia jis suprato savo pašaukimą esant apaštališką neturtą. Nuo tos dienos žmonės pradėjo jį matyti apsivilkusį grubia tamsia jupa, su gaubtuvu ant galvos, ir apsijuosusį virve. Ir jo sūnų drabužis lig šios dienos yra labai menkas. Dabar pamąstykim, ko reikalauja iš mūsų ordino regula apdaro atžvilgiu.

Pirma, ordino regula uždeda mums pareigą *nešioti mūsų ordino abitą,* kaip ir Kanonų Teisės Kodeksas reikalauja (can. 596): "Visi vienuoliai turi nešioti savo ordino apdarą ir būtent, — namie ir išorėj, nebent svarbi priežastis sutrukdytų. Tai spręsti turi augštesnieji viršininkai, svarbiam reikale— vietiniai viršininkai."

Antra, mūsoji regula mus įpareigoja, nešiojant ordino drabužius, *suvaržyt jų vartojimą* ir draudžia visokį perteklių apdare. Regulos 11 skirsny randame: "Tie, kurie jau yra pasižadėję būti paklusnūs, tegul turi *vieną abitą* su antgalviu, o kurie nori — antrą be antgalvio." Pats šv. Pranciškus tenkinos vienu abitu; kitiems jis leisdavo dėvėti dar antrą, jei reikėdavo kūną geriau pridengti, bet ne daugiau. Tad visiems profesams yra uždrausta, be tikro reikalo ir be viršininkų dispenso nešioti daugiau drabužių, negu vieną viršutinį abitą ir vieną apatinį, kaip apatinį drabužį.

Trečia, apdaro rūšį regula nustato tokią: "Ir visi broliai turi būti apsitaisę prastais drabužiais, ir Dievui laiminant gali juos lopyti maišų arba kitokių medžiagų gabalais." Tuose žodžiuose esama įsakymo ir patarimo. Mūsų abitas turi būti vilnonis ir nešvelnus, spalva nepuoląs į akį, t.y. pagal mūsų generalines konstitucijas rudas; galų gale — kainos atžvilgiu, nebrangus. Šv. Pranciškus šioj vietoj, matyti, turėjo minty Evangelijos žodžius: "Kurie brangiais drabužiais ..., tie karalių namuose" (Luk. 7, 25). Kadangi esame neturtingi, neprivalome gėdytis net sulopyto abito. *Apdaro formos atžvilgiu* regula ir konstitucijos nustato, kad jis turįs būti sudarytas iš lygaus abito, antgalvio ir virvinės juostos su trimis mazgais priminti trims ordino apžadams. Taip atrodo tikras šv. Pranciškaus apdaras. Nėra kiekvienam leista vilktis kuo tinkamam, bet jis turi būt apsitaisęs, kaip liepia regula ir viršininkai. Taip sako popiežiai Mikalojus III ir Klemensas V.

Pritaikymas. Liūdnos aplinkybės kartais priversdavo mus viešumoj ar šiaip tam tikrose padėtyse rodytis vien civiliai apsivilkus. Gal dar ir dabar kai kur aplinkybės to reikalauja. Bet mes tai visuomet apgailestausim ir civiliai apsirengę niekuomet nesijausim jaukiai. Šv. Pranciškaus apdaras yra mums garbės apdaras ir luomo apdaras. Ir mes visuomet pasirūpinsim gauti reikiamą viršininko leidimą, kai aplinkybės verčia nešioti civilius drabužius.

Mūsų uniforma suteikia mums progų lavintis tam tikrose dorybėse, pirmiausia *nusižeminime.* Pasauliečiai mėgsta puošnius drabužius, o mes privalome mėgti savo kuklų apdarą, kuris pasaulio akyse daro mus paprastus ir paniekintus. Ta uniforma sudaro progą daryti *atgailą.* Kiek daug progų marintis bei atgailoti duoda tas grubus drabužis esant kaitrai, šalčiui, drėgmei... Toliau, abitus patikrina mūsų *paklusnumą.* Drabužių reikale mes juk turime priklausyti ir nuo viršininkų. Bet būkim patenkinti ir atminkim šv. Povilo žodį: "Turėdami maisto ir apdaro, tuo tenkinkimės" (1 Tim. 6,8).

Paskatinimas. Atmink garbingąjį apdarą, kuriuo apsivilksim danguje, kaip žada Viešpats. Dėkok Jam už savo vie-

nuolinius drabužius ir visas progas lavintis dorybėse. Paaukok Jam visus uniformos nepatogumus. Melsk, kad ir pats, ir broliai, ir viršininkai ištikimai laikytųs šv. regulos

Dievo meilės malda

Viešpatie, apvilk mane naujuoju žmogum, kuris yra padarytas panašus į Tave teisybėje ir tikrame šventume. Amen.

Sausio 5 d.

IŠMINČIŲ PAKVIETIMAS

Kristui gimus, kai šv. Šeima dar tebebuvo Betliejuje, Dievas per ypatingą žvaigždę apreiškė trims išminčiams Rytuose, kad yra jau atėjęs pasaulio Atpirkėjas. Tie vyrai buvo pagonys; bet buvo girdėję apie pažadėtąjį žydams Mesiją. Tad jie iškeliavo Jo pagerbti, žvaigždei rodant kelią. Pamąstykim, kodėl Dievas juos pašaukė:

1) kad pažintų Jėzų,

2) kad Jį paskelbtų.

1 PUNKTAS. JIE PAŠAUKTI JĖZAUS PAŽINTI

Svarstymas. "Žvaigždė užtekės iš Jokūbo ir lazda pakils iš Izraelio ir užgaus Moabo vadus ir sunaikins visus Seto sūnus" (Sk. 24,17). Gal išminčiai prisiminė tuos pranašiškus Balamo žodžius, pamatę danguje blizgančią žvaigždę. Štai atėjo Atpirkėjas, štai patekėjo Jokūbo žvaigždė.

Ilgai neabejodami ir negaišdami, vyrai pasirengė ir išvyko žvaigždės link, per kurią Dievas juos pašaukė, *kad pažintų* (ir paskelbtų) *viengimį Jo Sūnų.* Aišku, tai buvo nepelnyta malonė, begalinio Dievo gailestingumo pasireiškimas; bet išminčiai pasirodė to verti savo paklusnumu bei ištikimumu. Kaip pagonys išvyko jie, o grįžo kaip tikį išpažinėjai ir uolūs Kristaus apaštalai. Taip jie padėjo pamatus bū-

simajam savo šventumui ir garbei danguje. Kaip priemonę pašaukti išminčiams Dievas pasirinko *žvaigždę*. Žvaigždes pažįstą, mokyti vyrai, jie norėdami galėjo suprasti Dievo nurodymą. Žinoma, Dievas dar savo malone paveikė jų širdis, kad jie pasiryžtų atlikti tą sunkią anais laikais kelionę. Taip tai Dievas savo tikslui pasiekti pasirenka iš visų beskaičių sau galimų priemonių kaip tik tą, kuri atitinka išviršines žmogaus aplinkybes ir vidines jo ypatybes. Dievas be galo išmintingas.

Pritaikymas. Ir mane Dievas yra pašaukęs pažinti Jo Sūnaus per šventąjį katalikų tikėjimą ir ypač per *kunigo bei vienuolio pašaukimą*. Tai yra nepaprasta malonė. Ar buvau jai ištikimas? Juk ji suteikė man gilią ramybę, šviesią laimę? Bet juk būta ir tokių dienų, kai ramybė dingdavo, laimė išblankdavo — per mano paties kaltę . . . O, Dieve, atleisk mano šaltumą bei neištikimumą mano pašaukime! Teturiu vieną kelią į dangų — kunigo bei vienuolio kelią; tad noriu, Dievui padedant, ištikimiau klausyti Dievo balso ir visiškai atsiduoti savo pašaukimui. Kai prisimenu, kaip Dievas mane pašaukė į serafiškąjį ordiną, turiu visa širdim garbinti Jo gailestingumą ir išmintį.

2 PUNKTAS. JIE PAŠAUKTI JĖZAUS SKELBTI

Svarstymas. Kai išminčiai atvyko prie Jėruzalės vartų ir po ilgos bei sunkios kelionės jau tikėjos esą arti trokštamojo tikslo, jiems teko skaudžiai nusivilti: *žvaigždė dingo*.

Dievas taip sutvarkė, kad jie turėtų Jeruzalėj teirautis, kur yra gimęs žydų karalius. *Visi turėjo sužinoti* — karalius, kunigai ir tauta — kad Mesijas jau yra atėjęs; visi turėjo Jam nusilenkti. Tiesa, visažinąs Dievas matė iš anksto, jog tokį nusižeminimusį ir neturtingą Mesiją Jeruzalė paniekins ir atstums; bet Jis norėjo padaryt iš savo pusės viską — tad ir pakviest visus pripažint savo Karalių. Po pirmojo bandymo tuoj sekė *antras:* mieste *nieko nežinota* apie gimusį žydų karalių; išminčiai netgi pastebėjo, jog čia *nebuvo žmonės palankiai nusiteikę* naujam karaliui, nes, jiems klausiant, kur yra ką tik gimęs žydų karalius, Erodas persigando ir drauge su juo visa Jeruzalė. Išrinktoji tauta, nors tūkstančius metų ilgėjosi,

nebuvo linkusi priimti savo Gelbėtojo; ji per daug lenkėsi savo tirono narsai.

Pritaikymas. O, kokia tai nelaimė, kai paniekinama ir pralaimima pašaukimas! Jei esi naujokas ar klierikas, suprask Dievo šaukimą ir pasinaudok siūloma malone. Jei jau esi vienuolis profesas, nepalaikyk niekais pavojus, gresiančius pašaukimo malonei. Kas rasta, galima prarasti. Ypatingą mintį pateikia šv. Bernardas apmąstyti: "Stebėkit, broliai, kokią įtaką daro *bedieviška valdžia;* kaip nuo Dievo nusigręžęs valdovas ir savo valdinius padaro į save panašius ir jų padėtį panašią į savo apverktinąją padėtį. Tokių pavyzdžių turim iš paskiausiųjų laikų. Bet Dievui garbė. Visagalis pašalino didžiausiąją blogybę" (Šv. Bernardas). Bet galima ta pat teise tarti: Dievui patinkąs vadas, sąžiningas ir mylįs viršininkas daro į save panašius ir savo valdinius. Bandykim suprasti, kokie yra Dievo planai mūsų atžvilgiu.

Paskatinimas. Pasveikink tris Karalius dėl palaimingojo jų pašaukimo ir *padėkok* Dievui už savo pašaukimą. *Paaukok* Jam visus nusigalėjimus, einant savo pašaukimu. *Prašyk* vargšams pagonims šviesos, kad pažintų Kristų.

Malda už pagonis

Šlovinkite Viešpatį visos giminės, skelbkite Jį visos tautos, nes Jo gailestingumas pasirodė ant mūsų galingas, ir Jo ištikimybė pasilieka per amžius (Ps. 116).

V. Dieve, Tau turi lenktis tautos.

R. Taip, visos tautos turi Tave šlovinti.

Melskimės! Dieve, mūsų Gynėjau, žvilgterėk į mus! Maloniai pažvelk į savo Sūnų, kurį patepei. Jis atsidavė išperkamąja auka už visus. Duok, kad nuo saulėtekio lig saulėlydžio būtų augštinamas Tavo vardas tautose, ir kad visur tam vardui būtų atnašaujama gryna auka. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

IŠMINČIAI PAGERBIA KRISTŲ

Kai išminčiai iš Rašto mokytojų sužinojo, kur gimęs Atpirkėjas, jie iš Jeruzalės iškeliavo į Betliejų. "Ir štai žvaigždė, kurią buvo matę rytuose, ėjo pirm jų, iki atėjus sustojo viršuje vietos, kur buvo Vaikelis ... Įėję į namus, jie rado Vaikelį su Jo motina Marija ir parpuolę pagarbino Jį" (Mato 2, 9-11). Pasigrožėk giliu išminčių tikėjimu ir žėruojančiu maldingumu.

1 PUNKTAS. IŠMINČIŲ TIKĖJIMAS

Svarstymas. Po tiek daug jų tikėjimo bei pasitikėjimo bandymų atėjo pagaliau didžiausiasis — kai jie išvydo tą menką namą ir tą silpną Vaikelį. Reiškia: tai toks Mesijas? Argi negalėjo kilti pagunda — nusivylus grįžti namo, net nepagarbinus tokio Mesijo? Be ypatingo Dievo apšvietimo tai būtų ir įvykę; bet dieviškai mielas Jėzaus žvilgsnis kerėte kerėjo juos, o malonės šviesa vienoj akimirkoj atvėrė jiems tą didžią Įsikūnijimo ir Atpirkimo paslaptį — ir *jie įtikėjo.*

Mielame pasikalbėjime kreipias šv. Bernardas į tris karalius: "Ką jūs darot, magai, ką darot? Jūs maldingai lenkiatės Kūdikiui; Kūdikiui prastoj lūšnoj; Kūdikiui, suvystytam suplyšusiais vystyklais? Gal tai — Dievas? Bet juk Dievas gyvena savo šventykloj; Viešpats turi savo sostą danguj — o jūs ieškote Jo menkam tvartely, motinos prieglobsty? — Ką jūs darot, kad aukso atnešėt? Vadinas, tas Vaikelis yra Karalius? Betgi kur yra Jo pilis, sostas? Kur dvariškiai? O gal tas tvartas — tai Jo karališka pilis, prakartėlis — sostas, Juozapas su Marija — dvariškiai? Kokie neišmintingi besą tie išminčiai, kad jie lenkias vaikui, tokiam mažam, silpnam ir neturtingam!... Taip, jie pasidarė kvailiai, kad būtų tikrai išmintingi." Tai buvo nelengvas, bet kūdikiškas, todėl nuopelningas tikėjimas.

Pritaikymas. Panašų, kaip aniems išminčiams, bandymą pateikia mums Dievas Altoriaus Sakramente. Čia irgi iš viršaus nė žymės, kad galėtų čia būti Dievo didybė. Bet Dievas

apšviečia ir mūsų tamsybę ir paveikia atkaklią mūsų valią taip, jog mes nuolankiai ir mielai tikime. Vadinasi, jei užpuola abejojimas, ar Kristus yra Dievas ir ar Jis yra Eucharistijoj, bėk pas Dievą ir melsk: "O, Dieve! sustiprink mano tikėjimą!" Bet negalime manyti, kad tikėjimo dorybę Dievas padarys mums visuomet lengvą. Ir mūsų tikėjimas privalo kartais susilaukti egzamino. Tad dažnai prašykim Dievą tvirto, gyvo ir šilto tikėjimo.

2 PUNKTAS. IŠMINČIŲ MALDINGUMAS

Svarstymas. Graudinąs yra maldingumas šventųjų karalių, kaip juos vadina padavimas.

Jie puolė kniūpšti prieš Vaikelį. Gal jie buvo jau seni; o vis dėlto jie taip žemai lenkias prieš Vaiką Karalių, jie lenkias pilni nusižeminimo ir karštai melsdamies dvasioje. Tikras maldingumas verčia žmogų priklaupti prieš savo Viešpatį, nulenkti galvą ir širdį.

Jie pagarbino Vaikelį kaip savo Viešpatį ir Dievą. Jų pamaldumas buvo ne saldus ir miglotas, bet tikras ir rimtas. Nusižeminimas ir pagarbinimas yra tikrasis pamaldumas. "Nusilenkite, karaliai," šaukia šv. Bonaventūra, — "Dievui Vaikeliui! Nusilenkite su pagarba, nes Jis yra galingiausiasis Karalius. Nusilenkite tauriai ir padoriai, nes Jis yra išmintingiausiasis mokytojas. Nusilenkite su šventu džiaugsmu, nes Jis yra dosniausiasis Valdovas."

Pritaikymas. Mokykimės iš išmintingųjų vyrų švento maldingumo. O kaip tavasis maldingumas? Kai šventieji angelai su giliausia pagarba lenkias Augščiausiajam, tu miegūstai ir patogiai sėdi ar neva klūpai savo klaupte ir šitaip—meldies! Pasakyk, kuomet tokioj laisvoj padėty esi patyręs paguodų, apšvietimų ar maldai jėgų? Tu negali to prisiminti, žinoma. Dievas iš mūsų reikalauja pritinkamos, pagarbios kūno padėties, kai meldžiamės. Pamaldumo kuras yra mąstymas, kaip aliejus — žiburio. Žiūrėk išminčiai bendrauja su šv. Šeima taip jaukiai. Ir tu bendrauk su Dievu bei šventaisiais per mąstymus. Tuomet įsiliepsnos ir tavo pamaldumas. Bet ko-

dėl tavo mąstymai tokie blogi, kodėl sėkmė tokia menka, kodėl tavo nenoras mąstyti toks didelis, kodėl tavo nesugebėjimas mąstyti apie šventus dalykus toks pastovus? Kadangi visai nesistengi išmokti mąstyti; kadangi taip blogai ruošies mąstyti ir, užuot mąstęs, snaudi; kadangi rimtai nebandai pasitaisyti; kadangi beveik visai ir nenori karštai ir mielai melstis. Ar dar ilgai manai tas silpnybes su savim vilkti?

Paskatinimas. Dėkok Jėzui, kad Jis yra švč. Sakramente ir sužadink tos giliosios paslapties *tikėjimo aktą. Prašyk* Dievą, kad duotų tikėjimo malonę bei dorybę ir gelbėtų pagundose bei bandymuose.

Dievo meilės malda

Pasigailėk mūsų, Dieve, visatos Viešpatie, ir pažvelk į mus! Pamokyk Tavęs bijoti visas tautas, kurios Tavęs neieško! Jos turi pamatyti, jog vien Tu esi Dievas. Jos turi skelbti stebuklingus Tavo darbus. Duok, kad greit ateitų laikas! padaryk galą! Duok, kad jos skelbtų Tavo darbus! Duok, kad Tavęs bijotų visa žemė!

V. Džiūgaukit visi kraštai!

R. Džiaugsmingai tarnaukit Viešpačiui!

Melskimės. Visagalis amžinasis Dieve, Tu nenori, kad nusidėjėliai mirtų, bet kad gyventų. Maloningai priimk mūsų maldą! Atversk pagonis iš jų stabmeldystės ir padaryk juos savo Bažnyčios nariais savo Vardo garbei ir šlovei. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Sausio 7 d.

IŠMINČIŲ DOVANOS — MŪSŲ DOVANOS

Žiūrėk, kaip išminčiai pagarbiai nusilenkia prie Dievo Vaikelio kojų. Jie pagerbia Jame didį *Karalių,* visagalį *Dievą,* lauktąjį *Mesiją.* Jie aukoja Jam prasmingas dovanas: *auksą, smilkalą* ir *mirą.* Ir mes šiomis dienomis lankysim Kūdikį

ne su tuščiom rankom. Vietoj aukso nunešim serafiškąjį neturtą, vietoj smilkalo — vienuolinį paklusnumą ir vietoj miros — skaisčią nekaltybę.

1 PUNKTAS. SERAFIŠKOJO NETURTO AUKSAS

Svarstymas. Jėzus, kaip Dievas-Žmogus, yra *tikras Karalius.* Jo valstybė — visas pasaulis; Jo valdiniai — visos tautos. Jis nėra reikalingas mūsų pripažinimo, bet Jis jo reikalauja. Išminčiai ieškojo Jo kaip žydų Karaliaus. Jie pagerbė Jį ir aukojo Jam aukso, tuo parodydami pasiduodą Jam ir pripažįstą Jį Karalium. Dabar Jis jau ir jų Karalius.

O ką turim aukoti mes savo širdžių Karaliui? Žemės turtų esame išsižadėję. Tad paklosim Jam savo *neturtingo, išsižadėjimų pilno gyvenimo auką.* Galim būti tikri, kad tas auksas Išganytojui patiks labiau. Reikia manyti, jog Viešpats per savo Motiną maloningai priėmė brangias karalių dovanas, bet atrodo, kad Marija, brangindama neturtą ir pažindama savo Sūnaus valią, skubiai išdalino tas dovanas beturčiams. Aišku — Dievo Sūnus nenorėjo pirma gimti neturte, o paskiau leisti savo kūriniams padaryti save turtingą. Viešpats niekina auksą, o augštai vertina ir myli neturtingą gyvenimą.

Pritaikymas. Skelbkim ir mes visuomet ir visur žodžiu ir darbu šventąjį neturtą. Nesileiskim paveikiami tam tikrų, "modernių" pažiūrų į serafiškąjį neturtą, kuris tuoj šaukias palengvinimų bei dispensų, kai tik sutinka ką nors bent kiek sunkesnio. Jei nebūsim tikrai neturtingi, ką tada tikrai vertinga turėsim padovanoti savo Išganytojui?

2 PUNKTAS. VIENUOLIO PAKLUSNUMO SMILKALAS

Svarstymas. Žmogum tapęs Amžinasis Žodis, Jėzus Kristus yra *Dievas,* Kūrėjas ir neribotas Viešpats visų sukurtųjų daiktų, o ypač protingųjų būtybių. Todėl, kaip atitinkamą dovaną, išminčiai paaukojo Kūdikiui *smilkalo.* Kaip smilkalo krisleliai, degdami anglyse, kyla augštyn kvapsningais dūmais, taip ir žmogus privalo prieš savo Kūrėją, nelyginant, save sunaikinti, ir taip visas jo gyvenimas turi būti sunau-

dotas išimtinai *Dievo tarnybai*. Bet esama dar ir kitos smilkomosios aukos, dvasinės, kuri Dievui ypačiai patinka, — gyvenimo paaukojimas *vienuoliniam paklusnumui*. Čia žmogus per paklusnumą Dievo atstovui pasidaro mažas, kaip smilkalo grūdelis, bet viskas, ką jis iš švento paklusnumo daro, Viešpačiui yra dangiškos kvapsnys. Tad šią dovaną privalome antroj vietoj atnašauti Vaikeliui Jėzui.

Pritaikymas. Šv. Bernardas ne be kartėlio sako: "Kiek maža terandame asmenų, kurie būtų taip tobulai klusnūs, jog jie vis ir vis su šv. Povilu klaustų: Viešpatie, ko nori, kad daryčiau? Daug daugiau yra tokių, kurie, kaip tas aklasis Evangelijoj verčiau duodas klausiami: Ko nori, kad tau padaryčiau. Jei šie ir mato, kad yra pakenčiami, ir kad jų silpnybei daroma nuolaidų, aš vis dėlto melste juos meldžiu žengti priekin ir nepasilikti tobulybėj vis kūdikiais; nes, jei jie vis piktnaudoja savo viršininkų gerumą bei kantrumą, tai galų gale tas nuolaidumas gali pasidaryti jų amžino pasmerkimo priežastim."

3 PUNKTAS. SKAISČIOS NEKALTYBĖS MIRA

Svarstymas. Tikrasis Išganytojo uždavinys buvo *žmonių atpirkimas* per kančią ir mirtį. Tad labai prasmingai išminčiai aukoja mirą kaip trečiąją auką. Trisdešimts metų vėliau dievobaimingi asmens pateps mirusio Jėzaus kūną trumpam grabo atilsiui kvepiančiais tepalais.

Mūsų kūnui, linkusiam į nuodėmę ir gedimą, nėra geresnės miros, kaip mūsų pasižadėtoji *skaisti nekaltybė*. Paaukokim tą angeliškąją dorybę Viešpačiui, kaip kalėdinę dovaną. Juk jau lopšy rekomenduoja Viešpats tą dorybę ir rodo mums, kaip labai ją myli.

Pritaikymas. Privalome vis ir vis prisiminti savo nekaltybės įžado mirą. Jei atidedame į šalį savo pačių baimę ir atsargumą, kyla mums pavojus. Velniui mūsų nuopuolis ateina vis pakankamai anksti; jis kantriai laukia palankios progos įpainiot mus į pavojų ir nuodėmę.

Paskatinimas. Tad *paaukok* Viešpačiui tris savo aukas,

bet tik ne kurią vieną be kitų! *Dėkok* Jėzui už nuolaidumą, kad teikiasi priimti tavo dovanas. *Pasivesk* trijų karalių užtarimui.

Dievo meilės malda

Dieve, viengimis Tavo Sūnus pasirodė mūsų kūno prigimtyje. Matėmė Jį iš viršaus pasidarius į mus panašų. Nūn duok, prašome, kad Jis mus ir iš vidaus permainytų, kuris gyvena ir viešpatauja kaip Karalius su Tavim per amžius. Amen (Bažnyčios malda).

Sausio 8 d.

ŠV. ŠEIMOS BĖGIMAS Į EGIPTĄ

Kaip padavimas sako, šv. Šeima greit paliko gimimo olą ir persidangino į mažą namuką netoli miestelio. Ten tai Rytų išminčiai rado "Motiną ir Vaiką", kurių ieškojo. Bet džiaugsmą dėl to nepaprasto apsilankymo Juozapui su Marija ūmai sunaikino Dievo angelas, pranešdamas, kad Vaikeliui gresia pavojus ir kad reikia tuoj pat bėgti.

Dabar mąstysim apie šv. Šeimą, bėgančią į Egiptą nuo žiauriojo Erodo.

1 PUNKTAS. JUOZAPO SAPNAS

Svarstymas. Evangelistas Matas rašo: "Jiems (išminčiams) išvykus, štai, Viešpaties angelas pasirodė Juozapui sapne ir tarė: Kelkis, imk Vaikelį ir jo Motiną, bėk į Egiptą ir būk tenai, kol tau pasakysiu, nes Erodas ieškos Vaikelio nužudyti" (2,13).

1. Mąstyk apie bėgimo aplinkybes. Kai išminčiai jau buvo iškeliavę slapta namo, Erodas nekantriai laukė juos pas save užsukant, kaip kad buvo juos prašęs. Bet Dievas jiems apreiškė, kad to nedarytų, ir jie kitu keliu išvyko į savo šalį.

"Viešpaties angelas pasirodė Juozapui sapne" ir pranešė gresiant pavojų. Angelo apsilankymas šv. Šeimoje nebuvo nau-

jiena. Tik šį kartą buvo skaudus ir labai skubus reikalas. Angelas aplanko Juozapą, ne Mariją, kadangi pats Dievas buvo paskyręs Juozapą šv. Mergelės globėju, o dabar — ir Jėzaus. Dievo siunčiamas, angelas atvyksta ne sutrukdyti Erodo baisaus sumanymo, tik pranešti Juozapui, kad išsaugotų Dievą Kūdikėlį nuo Erodo užsimojimo, bėgdami šalin iš krašto.

Angelas aiškiai nurodo, kur jie turį bėgti, būtent: į Egiptą, kur jau senovėje žydų sentėviai rasdavo prieglaudą, kaip liudija ne vienas išrinktosios tautos istorijos puslapis. Šv. Šeima tuo tarpu turėjo pasilikti ten, kad įvyktų, ką Viešpats buvo pasakęs per pranašą: "Iš Egipto aš pašauksiu savo Sūnų" (Oz. 1,1).

2. Įsižiūrėkim dabar į asmenis, kurie čia dalyvauja:

Erodas džiūsta iš rūpesčio dėl savo sosto ir yra pasiryžęs būtinai pašalinti varžovą, nors dar tik kūdikį, bet apie kurį išminčiai sakė regėję jo žvaigždę. Jėzus dar toks mažas, o jau turi priešų, kurie Jo tiek nekenčia, jog norėtų nužudyti.

Dabar *Juozapas*. Persigandęs jis atsibunda, be galo susirūpinęs, kad Vaikeliui kas bloga neatsitiktų. Bet ar neturėjo jis savęs klausti: kodėl tas nekaltas Dievas Kūdikėlis turi bėgti, gelbėdamasis nuo kraugerio Erodo? Juk greičiau privalėtų įsikišti Dangaus Tėvas ir priešą sutriuškinti?

O Marija! Ją šiurpas krečia, kai šventasis jos sužieduotinis jai papasakoja, ką sužinojęs ir ji ko neapalpsta; bet ji veikiai atsipeikėja prisiminusi, jog Apvaizda visuomet ir visur jais rūpinas. Dangaus Tėvas, kuris jai yra pavedęs savo brangiausiąjį Turtą, neprileis Jo tokiu baisiu būdu išplėšti. Todėl ji nuolankiai pasiduoda įsakymui iš augštybių ir klauso Juozapo nurodymų.

O ką turime pasakyti apie *Jėzų?* Atrodė, lyg Jis, nieko nenujausdamas, miega Motinos prieglobsty. Bet, kaip Dievo Sūnus, Jis žinojo, kas daros; tik Jis nesipriešino pasiryžimui bėgti, nes juk Jis norėjo vien tik to, ko norėjo Dangaus Tėvas.

Pritaikymas. Dažnai klausiame: "Kodėl Dievas leidžia blogį pasaulin, dargi tiek daug, jog blogis beveik nustelbia gėrį?" Atsakymas yra šis: Kadangi Dievas nenori varžyti laisvos žmogaus valios, nes, jeigu padarytų žmogų tartum kokiu automatu, kuris galėtų daryti vien gera, šis neturėtų jokio

nuopelno ir nebūtų vertas jokio atlyginimo. O antra vertus, Dievas turi pakankamai būdų bei priemonių blogiui pakreipti į gera ir vistiek pasiekti savo tikslams, kad ir kažin kaip pragaras siustų. To įrodymą regim bėgimo į Egiptą paslapty. Tad kodėl turėtume nusiminti, jeigu kartais atrodytų prieš mus net visą pragarą sukilus?

2 PUNKTAS. BĖGIMAS Į EGIPTĄ

Svarstymas. Negaištant ruošiamasi kelionei. Menkutis turtelis surišamas ir sukraunamas ant asilo. Marija prirengia Kūdikį — ir taip jie leidžias į tamsiąją naktį.

1. Kelias eina pirma pietų link Hebrono kryptim; toliau — per nejaukų kalnyną į Suro dykumą, į Geseno kraštą, kuriame buvo gyvenęs jau Abraomas su gausinga savo šeima. Visa kelionė galėjo trukti maždaug tris savaites. Kiek daug rūpesčių, vargo, susigriaužimų, nuogąstavimų ir trūkumų turėjo šv. Šeima pakelti toje kelionėje, kol galų gale pasiekė savo tikslą. Padavimas teigia, kad Juozapas su Marija ir Kūdikiu apsigyvenęs senajame Heliopolio mieste, kur buvo garsioji saulės šventykla. Kairo koptų kvartale tebestovi dar viena bažnyčia, Abu Šarga, su kripta, kurioj, esą, gyvenusi kurį laiką šv. Šeima. Ir toliau, dykumos pakrašty, Matarieho kaime, rodomas milžiniškas sikomoro medis, vadinamas Marijos medis su šaltiniu, kur šv. Šeima ilsėjusi.

2. Nūn šv. Šeima jau buvo svetimam krašte, toli nuo tėviškės. Kaip tai jiems turėjo būti skaudu! Tiesa, buvo žydų kolonija, prie kurios jie galėjo prisiglausti; buvo net puošni žydų šventykla, kuri savo puikumu lenktyniavo dargi su Jeruzalės; bet šv. Šeima nūn buvo visai svetimų žmonių tarpe, pagonių šaly, ir nuolat turėjo bent iš tolo išgyventi pagonių pamaldas, žydams tokias pasibiaurėtinas. O pridurkim dar rūpestį dėl kasdienės duonos, nes juk jie buvo čia visai neturtingi.

Bet *vieną džiaugsmą* Marija su Juozapu vistiek turėjo: Vaikelis augo jų akyse, ėmė pirmuosius žodžius čiulbėti ir pirmuosiu žingsnelius žengti ir pradėjo žaisti smėly su kitais vaikais šalia kokio obelisko.

Kaip *ilgai* šv. Šeima gyveno tenai, Egipte, nėra žinoma;

bet tikrai kelerius metus. Gyveno didžiausiam neturte, rūpesčių suspausti, sunkiai darbuodamies. Bet negalime manyti, kad buvo jie nekantrūs ir nusiminę ar be saiko ilgėjosi.

Pritaikymas. Kuriuo gi tikslu Apvaizda nusiuntė šv. Šeimą apsigyventi stabmeldiškame Egipte? Matome, kad Išganytojas jau pačioj kūdykystėj buvo mirtinai persekiojamas. Jis tai prisileido, kad turėtume pavyzdį, kokiems kantriems ir nusižeminusiems reikia būti mums neganduose. Norėjo Jis dar, visų tremtinių paguodai, paragauti tremties duonelės. Tai tikrai didis nusižeminimas, kad Kūrėjas turi bėgti, persekiojamas savo kūrinių. Bandymas praėjo, kaip ir visi laikiniai dalykai, ir Dievas buvo visur ir visuomet su jais, guosdamas ir padėdamas. Ir po bandymų atėjo tylios ir geros dienos, mielos Nazareto dienos (Meschler).

Džiaukimės, kad Dievas suteikė mums garbės draug su Jėzum kentėti persekiojimų ir trėmimų, ir sykiu garbinkime Dievo išmintį bei gerumą, nepamiršdami Jo atlyginamojo teisingumo.

Dievo meilės malda

Jėzau, Marija, Juozapai, jums dovanoju savo širdį ir sielą. Suteikite mums visiems tobulos meilės.

Sausio 9 d.

DIEVO GLOBA

Pamąstyk apie tai, kaip jautriai Dievas globojo šv. Šeimą, kai ji buvo Betliejuje, o vėliau Egipto tremty. Taip Dievas rūpinas ir visais žmonėmis, kurie Jį tikrai myli, o ypač mumis, kurie, Jį mylėdami, pasidarėme beturčiais.

1 PUNKTAS. DIEVAS RŪPINASI VISAIS ŽMONĖMIS

Svarstymas. Rūpinimasis kasdiene duona ir rytdiena yra žmogaus gyvenime vienas svarbiausiųjų klausimų. Bet kiek

sunkenybių sutinka žmogus, stengdamasis gyvenime išlikti! Kiek nusivylimų bei nepasisekimų! Tuomet didelė yra mums paguoda atsiminti, jog Dievas mūsų nepamiršta ir tiesia pagalbos ranką, ypač kai žmonės negali ar nenori padėti.

Juk Dievui yra *lengva* mums padėti. Jo yra visas pasaulis, Jo klauso visos gamtos jėgos, o Jo malonei lenkiasi žmonių širdys. Pats Jėzus yra tai labai gražiai pasakęs Kalno pamoksle, nurodęs į dangaus paukščius bei laukų lelijas ir pridūręs visiems įspėjimą: "Nebūkite tad bailiai susirūpinę ir nesakykite: Ką valgysime ar ką gersime, ar kuo apsidengsime? Nes visų tų dalykų labai ieško pagonys. Juk jūsų Tėvas žino, kad visa to jums reikia. Taigi, ieškokite visų pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o visa tai bus jums pridėta" (Mat. 6, 31-33). Tačiau Dievas mielai mums padeda, jei tik ne per daug rūpinamės laikiniais dalykais, o pirmoj eilėj žiūrime Jo garbės ir savo sielų išganymo. Tuštiems rūpesčiams, nepasotinamam geidimui žemės gėrybių Dievas neteikia palaimos!

Pritaikymas. Pagalvokim, jog Dievas yra ir mūsų *Maitintojas.* Daugumas mūsų brolių sėda už stalo nė nežinodami, kiek viršininkai turėjo rūpesčio, surasdami lėšų maistui. Bet neturėtume pamiršti, kad tikrasis mūsų Maitintojas yra Dievas. O kaip aš meldžiuos prieš ir po valgio? Ir kas mus aprūpina apdaru ir visu tuo, kas reikalinga mūsų padėčiai bei pašaukimui? Irgi mūsų Dangaus Tėvas. Tad privalome be galo Jam dėkoti ir Juo be sąlygų pasitikėti. Ypač privalome saugotis per didelio rūpinimosi žemės dalykais. Mūsų laikų bruožas yra smarkiai veržtis pirmyn, pamiršti Dievą, paskendus tuščiuose žemės reikaluose. Nesiduokim įtraukiami į tą sriautą; šiaip Dievas atitrauks savo palaimą. Kiekvienas brolis privalo prisidėti Dievui patinkamu gyvenimu išlaikyti namuose Dievo palaimą. O ar mūsų elgesys yra vertas Dievo palaiminimo?

2 *PUNKTAS. DIEVAS YPAČIAI GLOBOJA MAŽESNIUOSIUS BROLIUS*

Svarstymas. Šv. Pranciškus savo ordiną pastatė visiškai *and Dievo Apvaizdos pagrindo,* įsakydamas mums būti visai neturtingiems. Pop. Klemensas V sako, jog mūsų regula mums

draudžia pasiteikti kokių išteklių ateičiai, pav., didžių maisto išteklių, priimti palikimų, nustatytų metinių pajamų, taip kad galėtume gyvent ir be išmaldų rankiojimo. Vadinas, Dievas *laiko savo garbės reikalu* išlaikyti pats tuos, kurie dėl Kristaus pasidarė beturčiai ir išimtinai atsidėjo Viešpaties tarnybai. Ypač pirmaisiais ordino laikais randame tai patvirtinta netgi stebuklingu būdu. *Ir iki šių laikų* Dievas išlaikė savo žodį. Jau yra praėję su viršum 700 metų nuo ordino įkūrimo, o vis dar tinka, ką šv. Bonaventūra savo laikais pritaikė: "Ligi šios dienos yra buvę tiek daug mažesniųjų brolių, ir jiems visiems yra tikrai išsipildę, ką Dievas yra pažadėjęs: nė apie vieną nebuvo dar girdėta, kad dėl būtinų daiktų trūkumo jis būtų patekęs į pavojų gyvybei ar būtų badu miręs."

Pritaikymas. Kol gyvename pagal savo regulą bei luomą, netenka mums ko nors bijoti, nežiūrint blogų laikų. Dievas vis pažadins mums *geradarių. Tad per daug nepasikliaukim savo* protingumu bei sugebėjimais; Dievo niekas nepralenks kilnumu bei gerumu. Jis pats sako 54 psalmėje (23 posm.): "Paveski Viešpačiui savo rūpestį, o Jis palaikys tave: Jis neleis teisiajam svyruoti amžinai." Jau seniai naudojies maloninga Dievo globa, o ar dažnai už ją dėkojai? Jei esi viršininkas, tegu Viešpats būna tau tvirtovė ir stiprybė, nepamiršk savo pareigos vengti neleistino apsirūpinimo ateičiai. O jei esi valdinys, melsk Dievą palaimos. Gal Jis leis, kad vienuolynui kai ko pritrūktų, nes pamirštate Jį esant geriausią Globėją!

Širdies žodis. Gerasis Dieve, kokia stebuklinga yra Tavo Apvaizda! Joks žmogus nėra Tau per menkas, kad jo tėviškai neglobotumei. Nuoširdžiai dėkingai prisimenu daugelį nuostabių Tavo tėviškos meilės bei globos įrodymų per visą savo gyvenimą, ypač nelaimių metu. Ir toliau neatitrauk savo globojančios rankos ir padaryk mus visuomet Tavo globos vertus. Palaimink taip pat visus mūsų dvasinius bičiulius ir mūsų vienuolynų geradarius.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, ačiū Tau už tai, ką man duodi ir už tai, ką man atimi. Teesie Tavo valia!

Sausio 10 d.

APIE IŠMALDAS

Įsivaizduok, kaip Marija ir Juozapas dėkingai bei džiugiai priima paprastutes piemenų dovanas. Jėzus taip mylėjo neturtą, jog jau kaip kūdikis davės net beturčių apdovanojamas ir vėliau, trejus metus viešai darbuodamasis, teikės gyventi vien iš išmaldų. Sekdamas Jo pavyzdžiu, ir šv. Pranciškus norėjo su savo broliais šiaip taip pragyventi iš išmaldų ir padoraus darbo. Dabar pamąstykim apie to pasiryžimo ribas.

1 PUNKTAS. REGULA MUMS PRIMENA GYVENTI IŠ IŠMALDŲ

Svarstymas. Reguloj skaitome: "Broliai ... kaip keleiviai ir ateiviai šiame pasaulyje, neturtu ir nusižeminimu Viešpačiui tarnaudami, su pasitikėjimu tegul eina elgetauti. Ir netinka jiems to gėdytis, nes ir Viešpats šiame pasaulyje dėl mūsų pasidarė beturtis."

Tais žodžiais šv. Pranciškus *neužkrauna* mums *formalaus įsakymo,* lyg kad visas išmaldas turėtume suelgetauti, vaikščiodami nuo durų prie durų, nes popiežiai regulos paiškinimuose nemini tokio įsakymo. Bet anie šv. Pranciškaus žodžiai *primena,* jog mes, būdami laisva valia beturčiai, negalime išvengti elgetavimo. Klemensas V įsakmiai pareiškia, jog visiškas brolių aprūpinimas be elgetavimo esąs priešingas mūsų Įkūrėjo sumetimams. Mūsų Generalinės Konstitucijos sako: "Paprastasis kelias parūpinti broliams reikalingąjį maistą, apdarą ir kitką yra *atitinkamas darbas,* fizinis ir protinis, ypač Bažnyčios tarnyboj. Bet, jei tas atlyginimas yra per mažas brolių reikalams patenkinti, tai jie privalo, kaip tikri beturčio Patriarko sūnūs, eiti prie Viešpaties stalo, t.y. nužemintai vaikščioti nuo durų prie durų, prašinėdami išmaldų" (Art. 284).

Tai reiškia: *elgetavimo reikalas* kyla iš įsipareigoto serafiškojo neturto prigimties. Kadangi nei atskiri broliai, nei bendruomenė turto neturi, tai aišku, jog mums kartais tenka

prašyti iš gerų žmonių išmaldos. Todėl Generalinės Konstitucijos (Art. 285, 1). nustato, kad viršininkai siuntinėtų tinkamus brolius rinkti išmaldų.

Pritaikymas. Nors elgetavimas ir turi *kartumo,* tačiau mums nestinga ir *paguodos,* kai tikintieji pagerbia mumyse beturtį Jėzų. Tad nereikia tos sunkenybės taip imti į širdį. Sunkų, bet nuopelningą uždavinį turi tie broliai, kurie paskiriami išmaldoms rinkti. Tegu tą naštą jie kaip auką neša kantriai; tegu savo pareigą atlieka sąžiningai ir ypač tegu rodo žmonėms gerą pavyzdį, nes šie stebi brolius ir pagal juos susidaro nuomonę apie visus pranciškonus. Šiuo atžvilgiu labai gražių pavyzdžių yra mums palikę daugelis mūsų ordino šventųjų. Reikia saugotis savivališko elgesio ir, kai duodama piniginių išmaldų, reikia laikytis popiežių nuostatų ir mūsų konstitucjų įsakymų. Ir reikia, kiek tai galima, prašyti pačių natūraliųjų daiktų, kurių esame reikalingi, kad netektų jų pirktis už pinigus. Mieliau priimti pinigus, negu daiktus — gal tai patogiau, bet neatitinka mūsų regulos. Prašyti išmaldos yra graži dorybės pratyba, kurios nereikia gėdytis. Ką tik atsivertus, ir šv. Pranciškui buvo sunku save nugalėti ir, pasidarius beturčiu Kristaus dėlei, eiti elgetauti. Pirmąjį bandymą jis atliko Romoj, šv. Petro bažnyčioj, kur jis, apsitaisęs elgeta, prašinėjo išmaldų. Vieną sykį nugalėjęs savo nenorą, vėliau jis elgetaudavo jau su dideliu vidiniu džiaugsmu. Kai pasisavinsim šv. Pranciškaus dvasią, ir mums išmaldų rinkimas nebebus kartus.

2 PUNKTAS. IŠMALDŲ PRAŠYTI TURIM SU PASITIKĖJIMU

Svarstymas. Mūsų Tėvas ragina mus šventoj reguloj rinkti išmaldas su pasitikėjimu.

Pirmąjį to pasitikėjimo pagrindą mini šv. Pranciškus savo testamente: "Jei už darbą negautume atlyginimo, eikime prie *Viešpaties stalo* ir elgetaudami prašykime išmaldos." Dievas patiesia stalą visiems, ypač beturčiams.

Ir Išganytojas skatina pasitikėti Dievu: "Nebūkite tad bailiai susirūpinę ir nesakykite: Ką valgysime ar ką gersi-

me, ar kuo apsidengsime. Nes visų tų dalykų labai ieško pagonys. Juk jūsų Tėvas žino, kad viso to jums reikia" (Mat. 6, 31-32). Dievas niekuomet mūsų nepaliks. Jis palaimins mūsų pastangas ir nuteiks žmonių širdis, kad jos būtų mums dosnios.

Antrasis to pasitikėjimo pagrindas yra mūsų darbas, kurį atliekame, sielas aprūpindami, jaunimą mokydami, bendrai, melsdamies už žmones. Tad darbas suteikia mums teisę laukt iš žmonių labdarybės; nes juk mes atsisakėme nuo visko, kad taip galėtume patogiau atsiduoti žmonių tarnavimui, tad yra teisinga, kad jie nuimtų nuo mūsų galvos žemiškuosius rūpesčius. Juk Kristus pats sako savo apaštalams, siųsdamas juo skelbti Evangelijos: "Neturėkite... pinigų savo juostose ... nes darbininkas vertas savo valgio" (Mat. 10, 9-10).

Pritaikymas. Pasitikėjimas Dievo globa yra dorybė, kurios ypač reikia viršininkams. Pasitikėjimo trūkumas turi Dievą įžeisti. Šv. Pranciškus sako: "Tarp pasaulio ir mano brolių yra sutartis, kad jie turi rodyti pasauliui gerą pavyzdį; o už tai pasaulis yra jiems skolingas — turi jiems teikti išlaikymą; o jei jie neduoda gero pavyzdžio, tai pasaulis teisingai elgias, atitraukdamas nuo jų savo pagalbos ranką". Prašydami išmaldų, nepamirškime *kuklaus santūrumo,* kurio laukiama iš elgetos. Išmaldų prašyti reikia nusižeminusiai, o ne išdidžiai jų reikalauti. Jei nesutikta išmaldos duoti, neleistina yra nedavusio įžeidinėti. Išmaldas rinkti reikia laikantis saiko, —tik tada kai jos reikalingos. "Liudiju Dievo akivaizdoj," — sako šv. Pranciškus, —"ir dėkoju Visagalinčiajam, kad aš niekuomet nebuvau išmaldų vagis ar plėšikas, nes aš visuomet priimdavau mažiau, negu man būtinai reikėdavo, kad ir kiti reikalingieji galėtų gauti savo dalį". Patyrinėk savo sąžinę: gal tau teks tarti mea culpa!

Širdies žodis. Visuomet valgysiu nuo Viešpaties stalo *dėkodamas;* niekuomet *nesigėdysiu* savo neturto; Dievui *aukosiu* visus elgetavimo nepatogumus.

Dovanok man, Jėzau, pasitikėjimo Dievo globa ir dvasinio neturto!

Dievo meilės malda.

Mano Dieve, išliek savo palaimos ir pasigailėjimo ant visų žmonių ir ant skaistyklos sielų, už kurias aš turiu ir noriu melstis iš meilės, dėkingumo ar draugiškumo. Amen.

Sausio 11 d.

KREIPIMASIS Į DVASINIUS BIČIULIUS

Ne visuomet laisvosios geradarių dovanos ir mokestis už mūsų darbus gali patenkinti visus brolių reikalus. Kad dėl to netektų mums per daug skursti, mūsų Tėvas šv. Pranciškus įvedė nuostatą, kuris numato tokiais atvejais išeitį ir palieka nesužalotą regulos grynumą. Yra tai nuostatas apie kreipimąsi į dvasinius bičiulius.

1 PUNKTAS. KAS TAI PER KREIPIMASIS?

Svarstymas. Dvasinis bičiulis, regulos prasme, yra asmuo kuris brolių paprašytas, savo pinigais jiems parūpina kokį daiktą arba tą daiktą už juos apmoka. (Trienekens). Kreipimasis į dvasinius bičiulius įvyksta tuomet, kai kuris brolis tiesioginiu prašymu ar bet kokiais atitinkamais išsireiškimais sėkmingai paragina kurį nors asmenį, kad šis jo paties ar kito brolio reikalu padarytų piniginę išlaidą, kurios šiaip nebūtų padaręs.

Kreipimasis į dvasinius bičiulius yra regulos nuostatas, kurį pagimdė pats šv. Pranciškus šiais žodžiais: "Ligonių reikalais ir kitų brolių apdaru tegul uoliai rūpinasi per dvasiškus bičiulius vien tik ministrai ir kustodai..., kaip jau sakyta, su sąlyga, kad nebūtų imami jokie pinigai." Tie žodžiai nereiškia, kad leidžiama aplenkti pinigų uždraudimą, tik rodo, kaip išmintingai ir vienkart meilingai rūpinamasi brolių reikalais. *Pareiga* tuo rūpintis ir *teisė* kreiptis į dvasinius bičiulius priklauso betgi vien viršininkams ir tiems, kuriems jie tą reikalą paveda. Mūsų Generalinės Konstitucijos įsakmiai pasmerkia savavališką kreipimąsi ir kalte kala,

jog pats viršininkas ar jo pavestas brolis turi tą kreipimąsi atlikti.

Pritaikymas. Būtų klaida, jeigu kurs brolis savavališkai ką nors prašytų jam ką nors nupirkti ir tik paskiau kreiptųs į viršininką, kad šis leistų tuo daiktu naudotis. Ne mažiau reikia saugotis *apdangstyto kreipimosi.* Jei kurs brolis net vien pridengtais žodžiais bei priminimais bando ką nors paraginti jam tai, ar ką kitą nupirkti, ar už tai, ar ką kitą užmokėti, yra tai irgi naudojimasis pinigais ir, jei savavališkas, tai nuodėmingas. Nelaužykim lengvabūdiškai regulos. Jei mūsų reikalai yra tikri, viršininkas turi pareigą juos aprūpinti. O jei viršininkas negali įsitikinti, kad tikrai esame reikalingi, ko prašome, to privalome, kaip tikri vienuoliai, įstengti išsižadėti

2 PUNKTAS. KOKIOMIS SĄLYGOMIS KREIPIMASIS LEIDŽIAMAS

Svarstymas. Aišku, net ir viršininkui neleidžiama lengvapėdiškai kreiptis į dvasinius bičiulius, o tik tam tikroms sąlygoms, kurios kyla iš regulos dvasios ir popiežiškų paaiškinimų.

Klemensas V. sako: "Kreiptis į dvasinius bičiulius yra regulos leidžiama tik dviem atvejais, būtent—aprūpinti ligonių reikalams ir pateikti broliams drabužių. Tuo tarpu mūsų pirmatakas (Mikalojus III), atsižvelgdamas į gyvenimo reikalavimus ir išmaldų trūkumą, rado reikalinga tą leidimą pratęsti ir į kitus reikalus, ar tai jau iškilusius, ar tai iškilsiančius artimiausojoj ateity. Dėl to mažesnieji broliai turi kreiptis į dvasinius bičiulius vien tik minėtaisiais ar į juos panašiais atvejais."

Kai dėl reikalo, kada viršininkas gali kreiptis į dvasinius bičiulius, regulos aiškintojai nurodo keletą sąlygų:

1. Reikalas ar būtinybė turi būti realus ir tikras.
2. Turi būti dabar esamas ar netrukus būsimas.
3. Tik tuomet leidžiama kreiptis, jei tai nesama tam tikrų piniginių išmaldų brolių reikalams.
4. Jei kurį reikalingą daiktą ypatingai sunku būtų įsigyti darbu ar išmaldos rinkimu.

Pritaikymas. Gera valia lengvai sutiks su nuostatais, leidžiančiais ar draudžiančiais kreipimąsi. Nusikaltusiais tiems

nuostatams Marchantas laiko tuos brolius, kurie be tam tikro reikalo parūpina pinigų arba leidžia, kad kas jų duotų, taip jog jie paskui turi vargo surasti, kam galėtų juos pavartoti, kokius pastatus pastatyti, kokius nereikalingus bažnytinius apdarus įtaisyti — visa tik, kad susidarytų vardą. Ištirkim save, ar visuomet tinkamai elgėmės kreipimosi klausimu. Ateičiai pasiryžkim pirma Dievo akyse gerai ištirti, ar geidžiamasis daiktas tikrai būtinas, o tik tuomet kreiptis į dvasinius bičiulius.

Paskatinimas. Dėkokim Dievui už maloningą globą. *Prižadėkim* ištikimai laikytis regulos. *Melskimės* už dvasinius bičiulius ir geradarius.

Dievo meilės malda

Viešpatie Dieve, dangaus ir žemės Karaliau, teikis šiandien ir visuomet valdyti ir tvarkyti, vesti ir pašvęsti mūsų širdis ir kūnus, mintis, kalbas ir veiksmus pagal Tavo įstatymą ir Tavo įsakymų nuostatus, kad čia ir per amžius, Tau padedant, liktume laisvi ir nesužaloti, pasaulio Išganytojau, kuris gyveni ir karaliauji per amžių amžius. Amen.

Sausio 12 d.

VIRŠININKŲ RŪPESČIAI SAVO VALDINIAIS

Mąstyk, kaip Vaikelis Jėzus leidžia Juozapui rūpintis Juo ir visame kame mielai pasiduoda savo globėjui. Panašią pareigą, kaip šv. Juozapas, turi viršininkas vienuolyne. Mūsų regula jam paveda rūpintis savo valdinių kūno bei sielos reikalais. Pamąstykim nūn apie viršininką, kaip apie namų tvarkytoją ir tėvą.

1 PUNKTAS. VIRŠININKAS KAIP NAMŲ TVARKYTOJAS

Svarstymas. Kiekvienuose ordino namuose yra vyriausiasis tvarkytojas. Tad ir šv. Pranciškus vadina gvardijoną savo ponu, be kurio leidimo ar liepimo jis nieko nenorįs daryti.

Kaip namo tvarkytojas, viršininkas yra vienkart — kaip sako Bonaventūra — tarnas ir sargas. Jis yra namuose ponas ir vis tik *visų tarnas*. Jo pareiga yra rūpintis savo valdinių reikalais: taip liepia atskiras regulos nuostatas. Kol jis yra viršininku, jis negali tos pareigos atsisakyti. Niekas neprivalo jo sulaikyti tvirtai ją vykdyti: nei nepatenkintų brolių nedėkingumas, nei sunkumai ar rūpesčiai, nei ramybės ir patogumo troškimas. Tad jis turi su meile atsidėti tai pareigai; valdiniai yra visai atiduoti į jo rankas.

Viršininkas yra dar *regulos sargas*. Nors jis privalo labai stengtis tarnauti broliams, jis betgi neturi jiems leisti daugiau, negu regula leidžia. Reiškia: jo rankos tam tikru atžvilgiu yra surištos. Kadangi viršininkas turi tirti reikalų būtinumą, jis yra labai reikalingas *išminties dovanos*. Jis negali visko be niekur nieko leisti; bet jis neturi irgi būti per kietas, suteikdamas leidimą, ar ne. Abi kraštutinybės turi blogų pasėkų; pirmoji veda į nepakankamą regulos paisymą, antroji — į nemalonią nuotaiką vienuolyne. Švelnus, bet apdairus viršininkas už savo valdymą susilauks gausaus atpildo. Jei jis turi meilės pilną žvilgsnį savo bendrabrolių reikalams, jie jam atsidėkos džiugiu paklusnumu, pasiryžimu kiekvieną darbą atlikti, pasitikėjimu, meile ir tvirtu sutarimu. O per siaurąširdišką taupumą labai lengvai pralenda nuosavybės nuodėmės, neleistinas kreipimasis (recursus), murmėjimas, nenoras dirbti bendruomenės darbų, pavydas ir daug kitų blogybių (Dernoye, Medulla).

Pritaikymas. "Kas yra vyresnysis, tebūnie uolus" (Rom. 12, 8), sako šv. Povilas. *Viršininkas* neša ant savo pečių laikinius savo bendrabrolių rūpesčius, kad šie galėtų netrukdomai atsiduoti Viešpaties tarnybai; todėl jis turi sąžiningai parūpinti broliams, kas reikalinga. O *valdiniai* neturi būti nekuklūs ir nereikalauti iš viršininko, kas neįmanoma ar neleistina. Jie privalo būti dėkingi savo viršininkams ir juos remti jų pastangose išlaikyti vienuolinę drausmę bei dvasią, o ne teikti jiems sunkenybių. Kaip atliekame savo pareigas mes, kiekvienas savo bare?

2 PUNKTAS. VIRŠININKAS KAIP NAMŲ TĖVAS

Svarstymas. Šv. Bonaventūra viršininką, kaip namų tėvą, apibūdina šitaip: "Geras viršininkas laiko save savo *valdinių tėvu,* o ne valdovu, ir elgias su jais kaip gydytojas, o ne budelis; jis žiūri į juos ne kaip į darbo gyvulius ar pirktus vergus, bet kaip į savo vaikus bei bendrus dangaus palikimo paveldėtojus, ir daro jiems tai, ko nori kad kiti jam darytų."

Tėvo pareiga — *meilinga vaikų* bei kitų namiškių *globa.* Valdinas, viršininkas pirmiausia privalo rūpintis, kaip savo valdinius išmaitinti. Toliau, pagal regulą, jis privalo pateikti jiems drabužį ir, kaip popiežiai aiškina, rūpintis apskritai visais reikalais, kuriuos iškelia jų luomas ir ypatingos aplinkybės, kaip antai, knygomis būtinoms studijoms ir kitais daiktais. Generalinės Konstitucijos uždeda viršininkams griežtą pareigą, kad jie būtinai parūpintų atskiriems broliams tai, kas jų luomui tinka.

Tėvas užjaučia visus savo šeimos narius — tad ir viršininkas. Apie tai Serafiškasis Daktaras rašo Šešių Serafino Sparnų knygelėj apie viršininkus: "Kaip Dievo meilė uždega juos teisingumo uolumu, taip brolių meilė turi pripildyti juos užuojauta. Ir nors nusikaltimams pritinka rykštė, tačiau silpnybei reikia lazdos pasiremti, anot Psalmininko: Tavo lazda ir Tavo ramstis tai mane paguodžia (Ps. 22,4). Prie tokio viršininko glaudžias valdiniai, kaip vaikai prie tėvo, ir meilė, sutarimas ir Dievo palaima viešpatauja tokiuose namuose." Viršininkas privalo ypačiai rūpintis sergančiais broliais, patenkinti jų reikalus ir juos guosti sopuliuose.

Pritaikymas. Meilė yra tas ryšys, kurs mus visus sujungia. Juk mes jaučiamės esą vienos didelės šeimos nariai ir vis ieškome taikaus, meilingo sugyvenimo. Paegzaminuokim save, kaip vykdėme *meilės* ir brolių *užuojautos* dorybes. Klauskim savęs, ar savo viršininko asmeny visuomet pažinome savo valdytoją bei tėvą.

Paskatinimas. Kaip valdinys *dėkok* Dievui, kad Jis tave pavedė kitam vesti ir aprūpinti, ir būk paklusnus bei atsidavęs; o kaip viršininkas *melsk* išmintingo uolumo, vyriško tvirtumo, broliškos užuojautos ir pasitikėjimo Dievo Apvaiz-

da. *Aukok* Dangaus Tėvui visą šv. Juozapo globą ir Vaikelio Jėzaus paklusnumą.

Dievo meilės malda

Viešpatie, "saugok mane kaip akies lėlelę, savo sparnų šešėlyje paslėpk mane" (Ps. 16, 8).

Sausio 13 d.

KELEIVIAI IR ATEIVIAI

Dar Kūdikis būdamas, Jėzus jau buvo svetimas savo šaly, kaip sako Jonas: "Jis atėjo pas savuosius, tačiau savieji Jo nepriėmė" (1, 11). Ir ką tik gimęs, Jis turi bėgti į Egiptą ir eilę metų išbūti tremty. Tuo Jis norėjo mums parodyti pavyzdį, jog mes šioj žemėj neturim pastovios buveinės. Todėl ir šv. Pranciškus sako reguloj: "Broliai privalo, kaip keleiviai ir ateiviai, tarnauti Dievui neturte bei nusižeminime." Pamąstykim dabar apie to įspėjimo turinį.

1 PUNKTAS. ESAME SVETIMŠALIAI ŠIAME PASAULY

Svarstymas. Kaip *žmonės,* mes šioj žemėj neturim pastovios buveinės; esame keleiviai ir svetimšaliai, be savo židinio. Šv. Povilas apie tai gražiai sako: "Išeikime pas jį už stovyklos, nešdami jo pajuoką; nes čia mes neturime pasiliekančio miesto, bet ieškome būsimojo" (Žyd. 13, 13-14). Taip, mielieji broliai, išeikim pas Jį, ką tik gimusį Atpirkėją, ir už Betliejaus ribų, menkam tvartely stebėkim Jo neturtą ir vienišumą. Argi Jis nėra ten mažutis keleivis ir svetimas? Ir ne vien tai! Juk randame Jį kaip bėglį, kuris nuo savo mirtino priešo turi leistis į Egiptą. Ir mums žemė nėra tėvynė, čia pasiliksim ne visada. Kaip galėtume tokiam pasauly, pilnam skurdo ir nedorybės, jaustis kaip namie ir pamiršti esą svetimšaliai?

Kaip *mažesnieji broliai, irgi neturim savo židinio, nes juk* laisva valia esam visko išsižadėję. Tad mums ypačiai pritinka

tautų apaštalo žodžiai: "Laikas yra trumpas; lieka ir tiems, kurie ... naudojasi šiuo pasauliu, kaip kad nesinaudotų, nes šio pasaulio išvaizda praeina. Aš gi noriu, kad jūs būtumėte be rūpesčio" (1 Kor. 7, 29-32).

Šio pasaulio daiktus esam gavę tik vartoti; niekas nėra amžina mūsų nuosavybė. Čia mes sekame vien Dievo Išganytojo pavyzdžiu; Jis, pasaulio Viešpats, galėjo viską pasisavint ir daryt ką tinkamas, o viską paniekino.

Pritaikymas. Pagal Jėzaus pavyzdį ir savo regulą, turime visuomet jaustis šioj žemėj kaip svetimšaliai vargšai keleiviai ir niekint šį pasaulį. Bet neturim pasitenkint vien išviršiniu neturtu, ir tuo labiau turime atsipalaiduoti nuo prisirišimo prie pasaulio ir kūrinių. Paklauskim savęs: prie ko esu dar labiausiai prisirišęs šioj žemėj, kad dar taip žemiškai mąstau bei jaučiu? — "Mylimiausieji, aš maldauju jus", — sako šv. Petras, —"susilaikykite, kaip ateiviai ir keleiviai nuo kūno geidulių, kurie kovoja prieš sielą" (1 Pet. 2, 11). Keleivis nebando pastoviai apsigyventi pakeliui, iki pasieks kelionės tikslą. Taip ir mums vienuolynas, kuriame gyvename, turi būti vien užeigos namu, kur iš paklusnumo laikinai apsigyvename, bet ir vėl mielai traukiame toliau, jei tik bus tokia Dievo valia. Tad nesišiauškim, jei būsim perkeliami kitur, kadangi mūsų ordine nėra pastovios buveinės (stabilitas loci). Netgi jeigu mus kur nors kas nors varu išvarytų iš mūsų vienuolynų, mums nepritiktų už tai rūstauti. Šv. Pranciškus Testamente įspėja brolius: "Bet kai tik nebus kur priimti, tegul bėga į kitą kraštą, kad tenai, Dievo laiminami, atgailautų."

2 PUNKTAS. ESAME KELEIVIAI ŠIAME PASAULY

Svarstymas. Bet žmogaus gyvenimas yra ne vien paprasta kelionė, o turi būti ir *maldinga kelionė.* Visų tikslas yra dangaus Jeruzalė. Jos link privalom vis ir vis žvelgti — ten turi būti mūsų ilgesio atilsis. Ypač vienuolio gyvenimas turi būti maldinga kelionė, nes juk jis teturi vieną uždavinį, vieną rūpestį — Dievui tarnauti. Tad ten turi veržtis jo mintys ir žvilgiai, kur švyti jam vainikas ir stovi paruoštas sostas. Ypač mes, mažesnieji broliai, esame piligrimai, nes visa mūsų ap-

ranga yra piligrimiška: mūsų drabužiai pasauliui rodo mus esant maldininkus keleivius, keliaujančius į dangaus Jeruzalę; ir šiaip neturim nieko, kas mus toje kelionėj trukdytų.

Pritaikymas. Kai maldininkai gieda šventas giesmes, argi nepritiktų mums, vienuoliams, savo tarpe *kalbėti apie dvasinius dalykus?* Kartais beveik atrodo, lyg kad tokių pašnekesių gėdytumės. Nėra tai gera, jei vienuolis moka kalbėti apie viską, tik ne apie dvasinius dalykus. Aišku, nėra reikalo savo širdies paslaptis vilkti į rinką; nėra gera veidmainiškai šventomis kalbomis bandyti pamaldžiai veidą pakreipti. Pasauliečiai gerai nusiteiktų, girdėdami nuoširdžius dvasinius pašnekesius, o broliams juk nebūtų nuostabu, jei girdėtų mus tokiomis šnekomis užsiimant. Kaip keleiviams, negera būtų mums apsikrauti įvairiausiais daiktais; reikia pasilikti be nereikalingų naštų ir laisviems, kokius mus yra padariusi regula. Kas mane lig šiol trukdydavo mano dvasinėje kelionėje?

Paskatinimas. Dėkok Išganytojui, kad Jis atvėrė mums dangų, tikrąją mūsų tėvynę. Atsipalaiduok kas kartą labiau nuo visų žemiškų prisirišimų ir *paaukok* tai, kas tau mieliausia. *Melsk* pasaulio paniekos ir dangaus ilgesio.

Dievo meilės malda

Dieve, Tu esi visagalis: padaryk mane šventą ir Tau visai atsidavusį!

1 sekmadienis po Trijų Karalių

12-KOS METŲ JĖZUS ŠVENTYKLOJE

Po eilės metų tylaus gyvenimo Nazarete, dvylikos metų Vaikelis Jėzus išeina pirmą kartą viešumon; tai įvyko, kai Jis su savo tėveliais atliko velykinę kelionę Jeruzalėn. Ta proga, Dievui leidžiant, Jis suteikia jiems didelio skausmo. Be jų žinios Jis pasilieka mieste, kai jie, nė nenujausdami, iškelauja namo. Šita paslaptis šiandien bus mūsų mąstymo dalykas.

1 PUNKTAS. JĖZUS DINGO

Svarstymas. Praėjus šventėms, maldininkai ėmė ruoštis namo. Marija ir Juozapas, skyrium nuo viens antro, prisidėjo prie atitinkamų būrių. Ir Jėzus iš pradžių buvo su jais, gal su Motina. O kai tie būriai pradėjo keliauti, Jėzus pasišalino nuo tėvų ir pasiliko Jeruzalėje. Didis buvo jų išgąstis, kai, atvykę į pirmąją užeigą, pastebėjo Sūnų dingus.

1. *Dėl ko Jėzus pasiliko* ir suteikė savo tėvams tokį sopulį? Ne per Marijos ar Juozapo kaltę tai įvyko; Kristus norėjo būti paklusnus tik savo dangiškojo Tėvo valiai ir nurodyti Juozapui, o ypač Marijai, kad šalia jų vienas daug augštesnis turi į Jį teisę, ir kad Jis pats turi dar kitą uždavinį, nei ramų šeimos gyvenimą.

2. Dabar bandykim suprasti *Marijos ir Juozapo skausmą.* Jėzus buvo jiems augščiausias ir vienintelis, ką juodu turėjo. Dievas Jį buvo jiem pavedęs. Turėdami Jį, juodu buvo netrukdomai ir šviesiai laimingi. O dabar — juodu nebežino, kur Jis ir kas Jam atsitiko. "O, Dieve, amžinasis Tėve", gal meldės Marija, "Tu teikeis duoti man savo Sūnų; bet štai aš be savo kaltės Jį praradau ir nežinau, kur Jis. O, grąžink man Jį, nes negaliu be Jo gyventi. O, Jėzau, mylimas mano Sūnau, kur esi? Kas Tau atsitiko? Gal grįžai į dangų pas Tėvą? Nes juk Tu —Dievas ir Dievo Sūnus. Bet argi nebūtumei man pasakęs? O gal kas iš pasalų Tave suėmė? Nes juk jau sykį esi turėjęs bėgti nuo Erodo į Egiptą. Tegu Tėvas saugo Tave, Sūneli, nuo blogo! Ir duok man sužinoti, kur esi, ir aš eisiu pas Tave, arba pats grįžk pas mane". Į tokius žodžius vienas Viduramžio rašytojas įvelka Marijos skausmą.

Pritaikymas. Didžiausias praradimas yra prarasti Jėzų; bet laimė mums, jei mes dėl to nekalti! Tuo atveju Jis nuo mūsų pasislepia tik trumpam, kad mus išbandytų ar šiaip kokį naudingą pamokymą suteiktų. Tokius bandymus atlaikyti yra tekę netgi labai šventiems asmenims. Bet nelaimė mums, jei prarandame Jį per savo kaltę! Tad rūpestingai sergėkim pašvenčiamosios malonės turtą, saugokimės nuodėmės, kad neprarastume Jėzaus.

2 PUNKTAS. JĖZUS ATRASTAS

Svarstymas. Tris dienas leidosi Jėzus ieškomas. Jo širdis jautė tai karčiausiai, kad Jo tėvai skęsta rūpesty ir baimėj, nes labai brangino juos ir mylėjo; bet Jis nenorėjo palikti juos to neiškentusius. Galų gale jie rado Jį šventykloj besėdintį tarp mokytojų. Marijai, išvydus Jį, iš širdies išsiveržė: "Sūnau, kam mums taip padarei? Štai, tavo tėvas ir aš su skausmu ieškojom tavęs. Jis jiems tarė: "Kam manęs ieškojote? Argi jūs nežinojote, kad man reikia būti tuose dalykuose, kurie yra mano Tėvo?" (Luk. 2, 48-50).

Tai yra *pirmieji Kristaus žodžiai,* kuriuos Šv. Raštas mums perteikia, žodžiai pilni augšto orumo ir dangiškos didybės. Jėzus pateisina savo elgesį, nurodydamas į Tėvo valią ir savo pašaukimą. "Bet jie nesuprato, ką jis jiems buvo pasakęs" (Luk. 2, 50). — "Su skausmu ieškojo Marija ir Juozapas Dievo Sūnaus. Pirmiausia ieškojo pas gimines, bet be reikalo — nes su žemiška giminyste Jėzus neturi nieko bendro. Kur gi jie rado Jį? *Šventykloj,* nes Dievo Sūnus ten yra randamas! Todėl, jeigu tu, krikščioniškoji siela, kuomet nors ieškai Dievo Sūnaus, tai iš karto ieškok bažnyčioj — ten tu Jį atrasi" (Origenas).

Pritaikymas. Jei ką apsiaučia dvasinis apleidimas, nereikia nusiminti, tik ištverti maldoj ir geruos darbuos. Reikia stengtis surasti prarastąjį Jėzų. Kas aprašys Marijos ir Juozapo džiaugsmą, vėl pamačius Sūnų! Koks ir tu buvai laimingas, kol dar mėgai maldą! o visai kitaip yra dabar! Išsiblaškęs ir atšalęs gal nė nebejauti praradęs Jėzų. Ką darysi, kad vėl laimėtum Jį? Ieškok Jo šventykloj — maldoj, šventoj vienatvėj.

Paskatinimas. Dėkok už tą laimę, kad gali įsigyti pašvenčiamąją malonę, kuri sujungia mus su Jėzum. *Aukok* Dievui visus Marijos atodūsius ir maldas, kai ji ieškojo Jėzaus ir melskis su ja, jei Jis bus nuo tavęs pasislėpęs. *Melsk* malonės, kad niekuomet neprarastumei Jėzaus.

Dievo meilės malda

Visagalis amžinasis Dieve, dangaus ir žemės Valdove, kuris apsireiški mažiems, prašome, duok, kad mes su tinkama pagarba mąstytume apie švenčiausiąsias Tavo Sūnaus, Vaikelio Jėzaus, paslaptis, kad mes Jo pavyzdžiu sektume, paskui Jį eitume ir taip patektume į dangaus karalystę, kurią esi pažadėjęs mažiesiems, per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen (Bažnyčios malda).

Pirmadienis po 1 sekmadienio po Trijų Karalių

DIEVUI PAŠVĘSTA JAUNYSTĖ

Stebėk Vaikelį Jėzų Nazareto namuose, kaip Jisai ramiam gyvenime palengva virsta jaunikaičiu ir vyru. Evangelistas pasakoja apie Jį paprastai ir trumpai: "Vaikelis augo ir ėjo stipryn, pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo Jame" (Luko 2, 40). Kad gi tie žodžiai tiktų ir mūsų serafiškajai jaunuomenei! Juk jaunystė tokia brangi, o jaunimas — daug žadąs žiedas reikalingas rūpestingiausios globos. Mąstykim dabar:

1 PUNKTAS. KAS MŪSŲ JAUNIMUI YRA ŠIS ORDINAS?

Svarstymas. Dievo malonė paragino tave, serafiškasis jaunuoli, įstot į šv. Pranciškaus ordiną. Ir gerai padarei, nes ordinas yra tau geriausia *širdžiai ištobulinti* įstaiga: jis rodo tau kelią į tobulybę ir teikia tam daugybę priemonių; jis sergsti tave, kaip ištikima motina, ir rūpinas tavo būdo išlavinimu. Visas asketinis auklėjimas stengias padaryti tave naudingu vyru Kristaus Bažnyčioj ir ordine.

Toliau, ordinas yra įstaiga dvasiai išlavinti; jis yra pasiėmęs ne vien uždavinį rūpintis savo narių *sielos išganymu,* bet ir savo jaunojo prieauglio *dvasios išlavinimu.* Galima sakyti, ordine yra daug tokių, kuriems pasauliečio padėty būtų pražuvę neprieinami dvasios turtai, dabar juos pasisekė

įsigyti ordine. Netgi *egzistencijos, pašaukimo* klausimą tau ordinas gražiai išsprendė, taip jog gyvenime tau nebeteko skaudžiai rūpintis, kuo verstis, kuo misti, kaip prasistumti. Ordinas pasiima visus tuos rūpesčius.

Pritaikymas. Ta meilinga ordino globa reikalauja iš tavęs jaunuoli, atitinkamo bendradarbiavimo. Privalai stengtis siekti tobulybės. Jei dabar, jaunystėj, nepadėsi pagrindų, kada gi tai padarysi? Kad ir būdamas jaunai ir linksmai nusiteikęs, privalai vis dėlto įsigyti tam tikro rimtumo. Uoliai mokykis, lavink savo gabumus, formuok būdą, lavink dvasią ir kūną, kad pasidarytumei vykusiu vyru, rimtu kunigu ir vienuoliu.

Magistrai ir lektoriai mūsų serafiškąjį jaunimą turi globoti ir šlifuoti, tartum brangų akmenį. Jų uždavinys yra sunkus ir atsakingas, betgi gražus ir nuopelningas. Tegu tad jaunieji broliai žiūri į savo mokytojus bei auklėtojus su meile, pagarba ir dėkingumu, nes, jei mes ką turim savy gera, privalom už tai padėkoti, šalia Dievo, jiems; ir, jei vėliau mes savo pašaukime ką rimtesnio nuveikiame, tai ir jie čia yra nusipelnę. Tad, mielasis broli, neužmiršk niekuomet savo mokytojų ir per visą gyvenimą pasilik jiems dėkingas. O ordinui už ištikimą jo globą dėkosim mielu savo paklusnumu bei džiugiu paslankumu. Yra tai atviras neteisingumas ordino atžvilgiu, jei jaunas, o net ir vyresnis brolis, sutinka dirbti, tik tą darbą, kuris jam patinka.

2 PUNKTAS. KAS YRA MŪSŲ JAUNIMAS ORDINUI

Svarstymas. Serafiškasis jaunimas yra mūsų ordino ateitis, nes jis užtikrina *ordino būvį.* Kol dar esama prieauglio, ordinui ar provincijai negresia pavojus išmirti. Jaunimas ordinui yra lyg ryto saulė, kuri lieja jam šviesą ir džiaugsmą. Kai vyresnieji broliai dirba rimtą darbą, tai jaunimas palaiko juose tvirtą viltį, jog tie darbai bus dirbami toliau. Kadangi jaunimas ordinui yra toks svarbus, tai mūsų Tėvas reguloj yra įrašęs tinkamą nuostatą, kuris įpareigoja visus kaip įsakymas: "Kas norėtų šitaip gyventi ir atvyktų pas mūsų brolius, tegul siunčia juos pas savo provincijų ministrus" (2 sk.). Nau-

jų pašaukimų klausimas negali nė vienam mūsų būti abejingas, ir mes visuomet turime tyliai veikti tąja kryptim.

Nuo mūsų jaunimo pareina ir *ordino klestėjimas*. Kokie yra jaunieji broliai, toks bus ateity ir ordinas. Tad viršininkai turi svarbią pareigą sąžiningai tirti ir rinktis, priimdami kandidatus, ir naujokams bei klierikams atliekant profesiją. "Priiminėti visus be skirtumo nėra naudinga nei mums, nei Bažnyčiai", — sako šv. Bonaventūra. O padariusieji profesiją broliai, turintieji balso teisę, turi taip pat pareigą atiduoti balsą už vertus — ir už *visus* vertus. Vienuolynas yra grabas. Ir meilės darbas yra laidoti vien mirusius, o ne gyvus, t.y. tokius, kurie dar nėra mirę pasauliui. Bet būtų irgi sunki nuodėmė dėl niekingų priežasčių, pav., vien iš nesimpatijos neduoti savo balso už šiaip jau vertą naujoką ar profesijos kandidatą.

Pritaikymas. Mūsų laiko dvasia, deja, nėra palanki pašaukimams į ordiną. Tad turim juo karščiau melsti pašaukimų ir naudoti kiekvieną progą patarti tinkamiems jaunuoliams stoti į mūsų ordiną. Geriausiasis jiems paraginimas — mūsų geras pavyzdys.

Paskatinimas. Dėkok Dievui už visa gera, ką tavo sielai bei kūnui suteikė ordinas. *Minėk* mirusiuosius savo viršininkus bei mokytojus per Mišias ir Komuniją. *Melsk* Dievą uolių brolių ir malonės gerai sunaudoti savo gyvenimą.

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau Kristau, jungdamasis su Tavo intencija, kuria Tu ant žemės savo širdy garbinai Dievą ir dabar dar visur Švč. Sakramente garbini ir garbinsi ligi pasaulio galo; sekdamas nekaltosios Marijos širdies pavyzdžiu: mielai aukoju Tau visus savo sumanymus bei mintis, jausmus bei norus veiksmus bei žodžius šiandieną ir visą savo gyvenimą.

VIENUOLIO VARDAS

Mūsų ordine yra paprotys — naujokui, jį įvelkant, duoti naują vardą. Koks didis buvo mums įspūdis, kai pirmą kartą jį išgirdome! Pamąstykim šiandien apie to papročio reikšmę.

1 PUNKTAS. VIENUOLIO VARDAS PRIMENA ĮVILKTUVES

Svarstymas. Įvilktuvės yra panašios į šv. Krikštą. Prieš pakrikštijamas, vaikas yra bevardis ir dar pagonis. Bet, lig tik Krikšto vanduo suvilgė jam galvą, jis pasidarė Kristaus vaiku ir liko priimtas į didžiąją Dievo šeimą. Jo siela pradėjo visai naują gyvenimą, o augštam jo paskyrimui patvirtinti suteikiamas jam vieno (ar kelių) Bažnyčios šventojo vardas. Per įvilktuves jaunuolis palieka pasaulį ir įžengia į Viešpaties šventovę. Ant altoriaus sudeda jis žemės gėrybes, kurias meta, ir save kaip auką. Jis pradeda visai naują gyvenimą. Kaip iš viršaus jis visiškai pasikeitė, taip nūn ir iš vidaus jis turi "apsivilkti naują žmogų." Tai pasako jam naujasis vardas. Tik tuo vardu nuo šiol jis bus vadinamas.

Įvilktuvės reiškia naujokui *dvasinio gyvenimo pradžią*. Bet kokia būtų iš to nauda pradėti gera, o toliau nebedaryti ir nebežengti į tobulybę? Išganytojas išaiškino tai mokytiniams bokšto statybos palyginime: "Kas jūsų, norėdamas statyti bokštą, neskaičiuoja pirma atsisėdęs išlaidų, kurių reikia, ar turės kuo ištesėti, kad paskui, jam padėjus pamatą ir negalint ištesėti, nepradėtų visi, kurie mato, tyčiotis iš jo ir sakyti: Tas žmogus pradėjo statyti ir negalėjo pabaigti" (Luk. 14, 28-30). Bokštas yra dvasinis gyvenimas. Jis teikia ramybę ir saugumą, bet atseina brangiai, nes reikalauja daug darbo, vargo ir aukų. Todėl neleiskim atvėsti *statybos troškimui*, uolumui. Bet privalome pasirūpinti ir reikiamomis statybai *lėšomis* — prašyti Dievą malonės, kad įstengtume pabaigti, ką pradėjome statyti. Kokia būtų mums gėda, jei tie, kurie kadaise buvo mūsų uolumo liudininkai, paskiau regėtų mus apsileidusiai ar net nuodėmingai gyvenant!

Pritaikymas. Ar nešiojau lig šiol savo vienuolinį vardą garbingai ir ar mūsų nekrologe jis galės būti paminėtas teigiamai? Kaip sekasi statyti tobulumo bokštą? Ar jis remiasi stipriais nusižeminimo pamatais, ir ar turiu viltį jį įšbaigti? Melskim ištvermės.

2 PUNKTAS. VIENUOLINIS VARDAS PRIMENA MUMS ŠVENTĄJĮ UŽTARĖJĄ

Svarstymas. Mūsų vienuolinio užtarėjo vardas aukso raidėmis yra įrašytas Gyvenimo Knygoje. Ar jis buvo mūsų ordino narys, ar ne, tai nesvarbu: juk vis tiek yra tikra, kad jis tapo šventas vien sekdamas Kristum. Į dangų veda vienų vienas kelias — savęs išsižadėjimo kelias. Todėl Kristus sako: "Kas neneša savo kryžiaus ir neseka manęs, negali būti mano mokytinis" (Luk. 14, 27).

Suteikdamas vienuolinį vardą, ordinas duoda suprasti, kad jis mus paveda *ypatingai globai* to, kuris tuo vardu užsitarnavo amžinosios laimės vainiką. Jis yra galingas dangaus kunigaikštis, jis žinosi turįs globoti ir nori padėti. Mes imsime kaskart labiau mylėti savo šventąjį užtarėją ir juo pasitikėti, jei tas mintis dažniau prisiminsime.

*Pritaikymas.*Vardo suteikimas per įvilktuves yra reikšminga apeiga. Susipažinkim su savo globėjo gyvenimu ir sekim jo pavyzdžiu. Jis yra ne vien pavyzdys, bet ir gynėjas-padėjėjas. Visai pasitikėdami, pasiveskim jo apsaugai ir prašykim jį pagalbos savo reikaluose.

Širdies žodis. Šv. mano Globėjau. Tau *pavedu* visą save ir visą savo vienuolinį gyvenimą. *Ačiū* Tau už ligšiolinę globą. Bet globok mane ir toliau piktojo priešo pagundose ir *išprašyk man* malonę ištverti iki galo, kad galėčiau su Tavim ir visais šventaisiais džiaugtis Dievą regėdamas. Amen.

Dievo meilės malda

"Mokyk mane vykdyti Tavo valią, nes Tu esi mano Dievas" (Ps. 142,10).

APIE DVASINĘ PAŽANGĄ

Įsivaizduok Dievą Vaikelį namie Nazarete ir pamąstyk apie Luko žodžius (2, 52): "Jėzus augo išmintimi, metais ir malone pas Dievą ir pas žmones." Tie žodžiai turėtų tikti ir mums kiekvienam, nes juk ir mes privalome nuolat augti ne vien metais, bet ir malone, išmintim, dorybe.

1 PUNKTAS. DVASINĖS PAŽANGOS REIKALINGUMAS

Svarstymas. Kas nori pasiekti tobulybę, privalo nuolat veržtis priekin. Ant žemės žmogus paprastai niekuomet nepasiekia visos sau galimos tobulybės — vis dar gali daugiau pridėti, vis dar joj augti. Tad tegu niekas nemąsto apie tobulinimosi pabaigą, kadangi juk mūsų tobulinimosi siekis yra Dievas, augščiausioji Tobulybė, ir pavyzdys visiems siekiantiems tobulybės yra Jėzus Kristus, kuriame gyvena visa Dievybės pilnybė. Tad žmogus niekuomet negali sau tarti esąs jau pasiekęs tikslą, kol dar nėra nuėjęs pas Dievą. Dėl to jis privalo tol žengti pirmyn, kol galop atsilsės Dievuje (Weis).

Kad tas dėsnis yra labai svarbus dvasiniame gyvenime, Jėzus teikėsi *akivaizdžiai* mums *parodyti savy pačiame.* Jis, kurs dieviškosios savo prigimties atžvilgiu negalėjo augti, teikės savo žmogiškajai prigimčiai leisti vystytis ir išmintes bei malonės pilnybei, kuri buvo Jame įsikūnijusi, — pamažu pasireikšti viršuje. Besivystant Jo švč. Žmogystei, kas kartą aiškiau reiškėsi viršuj Jame gyvenančioji dieviškoji išmintis ir malonė. Taip tai, Jėzus yra mums pirmavaizdis ne vien atskirų dorybių tobulume, bet ir nuolatinėj tobulėjimo pažangoj. Ir savo pamokymuose Jėzus tą dėsnį dažnai rutuliuoja, pav., bokšto statybos (Luk. 14,28) ir talentų (Mat. 25,15) palyginimuose.

Pritaikymas. Vadinasi, privalau vis pirmyn veržtis ir neturiu sustoti! Nebeeiti pirmyn reiškia atsilikti. Niekuomet neturim dėtis jau pasiekę tobulybės tikslą. Šv. Povilas sako: "Nemanau, kad jau būčiau pagavęs. Viena tedarau: aš užmirš-

tu, kas yra mano užpakalyje, tiesiu gi save prie to, kas yra priešais; aš bėgu į paskirtą tikslą" (Pilyp. 3, 13-14). —Jeigu Jėzus, pati Išmintis, nori palengva bręsti savo uždaviniui įvykdyti, tad aš negaliu manyti galįs trumpiausiu laiku subręsti ir tapti visiškai tinkamu didžio veikalo bendradarbiu. Reikia uoliai ir ilgai darbuotis, iki viduje ir viršuje atitinkamai persimainoma.

2 PUNKTAS. KAIP DVASIŠKAI AUGAMA

Svarstymas. Kiekvienai sielai, besiveržiančiai į tobulybę, yra būtina žinoti, kas yra, būtent, tas dvasinis augimas, toji pažanga, ir kaip galima tai vykdyti. Šv. Povilas duoda nurodymą: "Nebebūsime kūdikiai... Mes verčiau, laikydamiesi tiesos, meile augsime visais atžvilgiais tame, kurs yra galva, Kristus. Jo yra visas kūnas sudėtas ir sujungtas, ir taip jis visais susišelpimo sunėrimais, kaip atitinka kiekvienam sąnariui skirtą veikimą, vykdo savo augimą sau statyti meilėje" (Efez. 4,14-16). Kaip kūnas per savy gyvenančią sielą gyvena ir auga ir, laiku priimdamas maistą, pats save toliau stato, taip ir krikščionis *auga per meilę,* kuri jungia jį su Kristum. Jei mes esame mistinio Jėzaus kūno nariai ir turime meilės, tai savaime augame per Jį visame, kas priklauso meilei (Muellendorf). Augame pažinime, malonėj, dorybėj, nuopelnuos — visose dvasinio gyvenimo srityse.

Bet *kaip* mes darome tą pažangą? Pažanga vyksta *ne šokimais,* o lyg *plaukiamai* ir *iš lėto.* Tiesa, būta šventųjų, kur ūmai atsivertė, kaip šv. Povilas; bet, pasiekę tam tikrą augštį, ir jie toliau žengė pirmyn palengva ir sunkiai. Pradžia buvo grynai malonės darbas; toliau gavo jie labiau patys veikti ir jausti visą savo silpnumą, kaip ir kiti žmonės. O ir dar tikroji mūsų pažanga lieka mums patiems *gana slapta.* Taip jau Dievas geba savo veikimą mumyse laikyti slaptą. O ir būtų mums visai negera aiškiai žinoti, kiek esame pažengę. Šiuo atžvilgiu tam tikras netikrumas padeda mums lavintis nusižeminime ir palaikyti uolumą.

Pritaikymas. Naujokai, iš savo smarkumo bei nekantrumo, geistų labai greitai žengti priekin. Bet čia esama pavojaus,

kad jie ūmai mes viską šalin, jei jiems nesiseks taip, kaip jie norėtų. Turima daug liūdnų pavyzdžių. Priekin reikia eiti iš lėto ir labai kantriai! Jeigu Dievui užtenka, kai augame palengva, tai ir mums patiems turi užtekti. Venkim nuodėmės, ištikimai eikim pareigas, stenkimės darytis vis tobulesni —tai ir bus pažanga. Mums neturi būti visai aiški mūsų tikroji sielos padėtis, kad vis būtume pasižeminę ir uolūs. Tačiau esama ženklų, kurie rodo, kiek esame padarę pažangos: jei esame nepatenkinti savo stoviu, bet nesumišę dėl to nei nusiminę; jei, kartais kiek suklupę, tuoj vėl keliamės ir vėl žengiame pirmyn; jei savy jaučiame malonę aiškiai mus traukiant tam tikra kryptim; jei mumyse nuolat dega nepasotinamas troškimas darytis tobulesniais (Faber). Juo aiškesni tie ženklai, juo tikresnė mūsų pažanga.

3 PUNKTAS. VIENA SVARBIAUSIŲJŲ DVASINĖS PAŽANGOS SĄLYGŲ

Svarstymas. Vaikelis Jėzus augo Nazarete, rūpestingai Jį globojant Marijai su Juozapu, ir buvo jiems visame paklusnus. Tuo Jis davė mums aiškiai suprasti, jog ir mes turime *duotis pamokomi,* kokia, būtent, yra Dievo valia mūsų atžvilgiu. Jei jau mes mene ir moksle esame reikalingi *mokytojo bei vedėjo,* tai juoba dvasiniuose dalykuose, tobulybės ieškodami, negalim be jų apseit. Kai Dievo malonės spindulys metė krikščionių engėją Saulių žemėn, jam buvo nurodyta: "Kelkis ir eik į miestą; ten tau bus pasakyta, kas tau reikia daryti" (Apd. 9,6). Ir kunigui Ananijui Damaske buvo apreikšta imt į savo globą atvirtusįjį Saulių. Daugis nežengia pirmyn dvasiniuose dalykuose, kadangi nesiduoda vedami. Žinomasis abatas *Kasijonas* sako apie vieną tokį: "Per jokią kitą klaidą velnias nepriveda žmogaus taip greitai prie nuopuolio, kaip, jei gali jam įkalbėti neklausyti vyresniųjų asmenų patarimų, o pasikliauti savo nuomone bei sprendimais."

Širdies žodis. Jėzau, kuris panorai tyliam Nazareto nuošaly augti išmintim bei malone — Dievo ir žmonių besigėrimas — duok ir man suprasti, kas yra tikras augimas, ir nenugalimai pasiryžti pasiekti tobulybės tikslą.

Švenč. Trejybe, kuri per savo malonę gyveni mano sieloj: garbinu Tave!

Švenč. Trejybe, kuri per savo malonę gyveni mano sieloj: duok, kad vis labiau Tave mylėčiau!

Švenč. Trejybe, kuri per savo malonę gyveni mano sieloj: duok, kad daryčiausi vis šventesnis!

Pasilik pas mane, Viešpatie, būk tikrasis mano džiaugsmas!

Ketvirtadienis po 1 sekmadienio po Trijų Karalių

NOVICIATO PRISIMINIMAI

Nors ir nebesame naujokai, tačiau yra ne pro šalį ir mums kartais prisiminti noviciato metus, nes tai atgaivina uolumą ir sustiprina valią. Tad įsivaizduok savo įvilktuves ir mąstyk apie savo

1. noviciato pasiryžimą ir
2. noviciato uolumą.

1 PUNKTAS. NOVICIATO PASIRYŽIMAS

Svarstymas. Nuostatas, liepiąs atlikti bandymo metus, prieš galutinai priimant į ordiną, yra labai svarbus ir būtinas: jis apsaugo ordiną nuo netinkamų narių, o kandidatus — nuo neapgalvoto pavojingo žingsnio. Ir *mums teko atlikti tą bandymą;* bet mes tai darėme noriai ir tvirtai ryžomės su šv. Pranciškaus drabužiais sykiu apsivilkti "nauju žmogumi, kurs sutvertas pagal Dievą teisybėje ir tiesos šventume" (Efez. 4, 24). — Tai buvo *didis pasiryžimas,* nes tikrai yra nemažas dalykas viską palikti: tėvus, brolius, seseris, tėviškę, nuosavybę ir kitus viliojančius pasaulio pažadus ir pasidaryti beturčiu šv. Pranciškaus sūnum. Bet tas pasiryžimas buvo *labai* šventas, nes norėjom vien to, ko Dievas norėjo: pasi-

daryti ordine šventais. Viskas mums primena tą didį apsisprendimą. Ordino apdaras kviečia daryti atgailą ir būti nusižeminusiais. Juosta primena savo trimis mazgais mūsų tris įžadus kurie mus laiko surišę su Dievu. Tonzūra sako mus esant išimtinai pašvęstus mūsų Viešpaties Jėzaus tarnyboje. Vienuolinis vardas nurodo mums tą šventąjį, kuris mums duotas globėju ir pavyzdžiu vienuoliniame gyvenime.

Pritaikymas. Bandomieji metai jau seniai praėjo. Ar mes gerai apgalvojame, kokią didelę malonę ordinas suteikė mums, mus priimdamas? Tikrai pasauly esama daug žmonių, kurie būtų geresni už mus, jei Dievas būtų suteikęs jiems pašaukimo malonę. Ar nereikėtų mums *antro noviciato* atgaivinti pirmajam mūsų noviciato pasiryžimui? Noviciatas reikalauja iš pagrindų permainyti gyvenimą. Bet ar mūsiškis permainymas nebuvo tik išviršinis ir laikinis? O gal mes apsivilkome naują žmogų, bet ne Kristuje? Gal įsigijome naujus trūkumus bei nedorybes ar išsiugdėme aistras, kurios net pasauly nebūtų mūsų pavergusios? Kaip tai liūdna būtų! “Būtų geriau”, sako vienas šventasis, “gyvenimo nekeisti, negu po vienuoliniais drabužiais apleisti dvasinį gyvenimą”. Tad atnaujinkim šiandien savo pasiryžimą gyventi visiškai ir išimtinai Dievui.

2 PUNKTAS. NOVICIATO UOLUMAS.

Svarstymas. Pirmasis laipsnis tobulybės laiptuose yra naujokui uolumas noviciate. “Pradedąs vienuolinį gyvenimą degte dega uolumu ir yra pasitaisęs daryti visa, kuo tikisi patiksiąs Dievui. Tai pareina iš gailesčio už padarytąsias nuodėmes arba iš noro Dievui už tai atsilyginti ar atsigriebti už prarastąjį laiką ir atgauti prarastuosius nuopelnus. Jis elgias, kaip tas keleivis, kuris rytmety per ilgai miegojo; padidintu greičiu bando jis pavyti prarastąjį laiką ir susijungti su pralenkusiais jį draugais” (Dovydas Augsburgietis).

Toks uolus buvau ir aš kadaise. Drąsiai laužiausi per visas kliūtis ir džiugiai ėmiausi viso ko. Kad gi būtų taip lig šiol pasilikę! Anuomet, laimingaisiais noviciato metais, širdis buvo dar pilna jauno laisvumo, nerūpestingumo, nepažino

gresiančių pavojų, skendo palaimingoj ramybėj. Kad vėliau daug kas pasikeitė į blogąją pusę, kaltas uolumo atvėsimas.

Pritaikymas. Atgaivinkim šiame mąstyme savo uolumą, nes jis yra vienuolinio gyvenimo pulsas. Juk mes turim tiek daug sumetimų būti uolūs. Vienas senas naujokų vedėjas rašo savo globotiniams: "Užvis labiau geidžiu, kad jumyse pasiliktų tas dvasios uolumas, kuris jus atvedė iš pasaulio į vienuolinio luomo mokyklą. Kaip didis būtų apsileidimas ir neišmintis toli iš anksto parūpinti visa, ko reikia statybai, o kai ateina laikas pradėti, — tai nieko nebedaryti ir tuo eikvoti laiką bei pinigus: lygiai taip pat yra kvailumas ir negrąžinamas nuostolis — kadaise turėjus nusistatymą gyventi šventai vienuolijoj, paskui atvėsti, imt ieškoti kūninių patogumų ir pasiduoti savajai valiai, kurios juk buvo išsižadėta dėl Kristaus."

Paskatinimas. Dėkok Dievui už noviciato malones. *Gėdykis* savo tingumo.*Aukok* savo tvirtą pasiryžimą išlaikyti profesijos pasižadėjimus. *Melsk* ištvermingo uolumo sau ir ypač naujokams.

Dievo meilės malda

Visur tebūna vykdoma, garbinama ir per amžius šlovinama teisingiausioji, augščiausioji, mieliausioji Dievo valia!

Penktadienis po 1 sekmadienio po Trijų Karalių

MŪSŲ IDEALAI

Kiekvieno tauraus ir pažangaus žmogaus gyvenimas yra vedamas idealų: tai yra gėrio bei grožio pirmavaizdžiai, kuriuos tie žmonės patys susikuria dvasioje ar randa tikrovėje. "Turėti idealų yra augščiausias turtas ir darbuotis vardan idealų yra patvarus veikalas" (Kerer). Mąstykim šiandien apie mažesniojo brolio idealus.

1 PUNKTAS. MŪSŲ VIENUOLINIS IDEALAS

Svarstymas. Idealas-pavyzdys, duotas visiems: Kristus. Šv. Povilas sako: "Kuriuos jis iš anksto pažino, tuos iš anksto ir paskyrė, kad jie būtų tos pačios išvaizdos, kaip jo Sūnaus paveikslas, kad jis būtų pirmagimis daugelio brolių tarpe" (Rom. 8,29).

Tą gražiausiąjį visų idealų šv. Pranciškus parinko sau ir savo ordinui. Jaunas jo karštis kurstė jį į didžius žygius; bet jis ilgai nežinojo, kokius žygius jis turėjo atlikti. Tuomet Dievas jam parodė *beturčio Jėzaus vaizdą* — ir nūn šv. Pranciškus jau žinojo, kuris yra jo uždavinys. Aiškiai dabar iškilo jo sieloj tobulo Kristaus sekėjo idealas, ir jį troško šventasis visomis jėgomis įkūnyti savo asmeny. Ką jis padarė savy, jis nori, kad padarytų ir broliai. Todėl tobulas Kristaus sekimas yra tikrasis mūsų ordino idealas, kurį kiekvienas tikras pranciškonas privalo mylėti ir bandyti savy įkūnyti.

Šalia Kristaus, *mūsų ordino Tėvas* yra mūsų pavyzdys, ir panašumas į jį — mūsų idealas. Pats šv. Pranciškus parašė, koks turi būti mažesnysis brolis, nurodydamas į pačius uoliuosius pirmuosius savo mokinius: tobulas pranciškonas privalo mylėti neturtą, kaip brolis Bernardas; būti paprastas ir skaistus, kaip br. Leonas; padorus, kaip br. Angelas; protingas ir iškalbingas, kaip br. Masėjas; paskendęs Dievuje, kaip br. Egidijus; maldingas, kaip br. Rufinas; kantrus, kaip br. Juniperas; tvirtas, kaip br. Jonas de Laudibus; meilingas, kaip br. Rogeras ir neramus, kaip br. Liucidas, kurio mėgiamas posakis buvo: Mūsų namai yra danguje.

Pritaikymas. Žmogus be idealų neįstengs atlikti didžių darbų. O gyvenimas serafiškajam ordine kaip tik reikalauja augštesnio dvasios polėkio, o ne vien tik paprastos, kasdieniškos geros valios. Tad, jei kuris mūsų brolis prarastų savo vienuolinį idealą, būtų tai pavojingas ženklas, ir neilgai betektų laukti jo visiško puolimo. Šv. Pranciškaus sūnums yra pareiga tapti galimai panašesniems į savo dieviškąjį Pirmavaizdį. Kas tą pareigą apleidžia, atsitolina

nuo savo pašaukimo. Todėl nuolat turėkim akyse savo ordino idealą. Jei užpuls mus bailumas ir nenoras, kaip kadaise pranašą Eliją, kurs beviltiškai atsigulė dykumoj, laukdamas mirties, tuomet prisiminkim angelo žodžius, kuriais jis pranašui įkvėpė drąsą: "Kelk ir valgyk, nes tau yra dar ilgas kelias! (3 Kar. 19, 7). Taip, mums dar toli, iki tapsim panašūs į save Viešpatį, o tačiau turim tokiais tapti.

2 PUNKTAS. ASMENINIAI IDEALAI

Svarstymas. Kiekvieno žmogaus pašaukimas ir ypatingos sąlygos bei aplinkybės, kuriose jis gyvena, žadina jame asmeninius idealus, tai yra, didžias mintis, plačius planus, kuriais jis nuolat domisi, kurie jį verčia veikti. Tokių idealų nereikia tuoj, be niekur nieko, kaip tuščias svajas pasmerkti, nes tikrieji idealai *kyla iš Dievo*; Jis juos žadina, Jis duoda ir jėgų jiems įvykdyti. Bet idealai gema ir iš paties žmogaus reikalo: pati žmogaus prigimtis verste verčia susikurti idealų, jei ne tikrų, tai bent netikrų, netaurių, stabų, kuriuos jis garbina. Tad rinkimės tikrus idealus, ir tegu jie, šalia augščiausiojo mūsų paskirties tikslo, suteikia mūsų gyvenimui dar kitą taurų bei naudingą siekį, kuris įamžintų mūsų vardą Gyvenimo Knygoj. Pav., kunigas tegu pasirenka tikslu ypačiai būti geru pamokslininku ar išpažinties klausytoju, uoliu jaunimo auklėtoju ir tt. Ir mūsiškiai jaunieji tenebūna be asmeninio idealo. Jaunuolyje jau ima reikštis būsimasis vyras. Netgi slaptas brolio-darbininko gyvenimas nėra be idealų, nes net kukliausiose aplinkybėse galima įvykdyti kilniausių idealų: Dievo garbės, žmonių naudos, savo tobulumo. Ir iš tikrųjų, netgi paprasčiausiųjų brolių tarpe esama tikrų idealistų.

Pritaikymas. Kiek daug yra giliai nelaimingų ne dėl to, kad jie būtų nesuradę pašaukimo, bet dėl to, kad neturi idealų. Kai rimti vyrai be atvangos veikia, šie neišmano, kaip čia užmušus tą brangųjį laiką. Toks gyvenimas yra nevykęs. Juk tiek daug yra, kas būtų galima daryti, — tad kaip gali žmogus, ir dar vienuolis, slankioti be darbo? Smulkios prigimties, vidurkio žmonės, negali pakęsti kituose didžių idėjų ir

nenori, kaip tie farizėjai, pripažinti kitų kilnumo. Ir tai yra klaidinga. Tad puoselėkim idealus patys ir branginkim juos kituose. Ir nereikia savo idealų mesti, jei pasitaiko išorinių ar vidinių sunkumų. Kai kurie mūsų idealai nublanksta gyvenimo atšiaurumuose, kiti pasidaro mums nepasiekiami; bet dėl to neturim pavirsti žmonėmis be idealų. Idealams įsikūnyti reikia laiko, patogių aplinkybių, o iš mūsų pusės — kantrybės ir ištvermės. Neužmirškim: vien idealai suteikia užsimojimo, ryžto, didžių žygių, augštų laimėjimų.

Paskatinimas. Dėkok Dievui už visas geras mintis. *Pašvęsk* Jam visus savo žygius. *Prašyk* kilnios drąsos ir darbe pasisekimo.

Dievo meilės malda

Amžių Karaliui nemirštamajam, neregimajam, vienam Dievui šlovė ir garbė per amžių amžius. Amen (Iš Primos).

Šeštadienis po 1 sekmadienio po Trijų Karalių

ATSISVEIKINIMAS SU TĖVŲ NAMAIS NAZARETE

Dvidešimt metų su viršum pragyveno šv. Šeima Nazarete. Tuokart skaudus įvykis atnešė jai staigų padėties pasikeitimą: mirė šv. Juozapas. Tyliai, kaip kad gyveno, išėjo jisai iš to pasaulio; bet jo mirtis buvo sykiu ženklas Jėzui atsisveikinti su tėvų namais ir pasireikšti viešumoj.

1 PUNKTAS. ATSISVEIKINIMAS SU MOTINA

Svarstymas. 1. Žinios, kad palei Jordaną ėmęs reikštis jų giminaitis Jonas, kad jis sėkmingai sakąs pamokslus ir krikštijąs žmones, kurie miniomis plaukią pas jį, — tos žinios pasiekė ir Nazaretą, kur jas svarstė visi gyventojai. Ką gi Jėzus? Jis negalėjo pasilikti abejingas: tai buvo *Jam ženklas pradėti veikti.* Tėvas Juozapas mirė — Jėzui nebereikia atsižvelgti į jo senatvę, o Motiną Jėzus kitomis priemonėmis

aprūpins. Jis daugiau nebegali glūdėti nuošaly: turi jau pradėti kitą darbą. — Atpirkimo darbą, kaip Dangaus Tėvo lemta. Jau Jo Pirmatakas, antai padarė įžangą — dabar ir Jėzui atėjo valanda veikti.

2. Vieną dieną Jėzus, tur būt tarė Motinai: "Motin, turiu atsisveikinti: Tėvas šaukia mane."

Jau seniai Marija numatė ateisiant tą valandą ir laimingai jos laukė. Dabar štai Motinai širdį suspaudė — brangusis Sūnus tuoj ją paliks ir pradės sunkų ir pavojingą veikimą ... Bet ji nedaro jokių priekaištų nei sunkenybių; jį nesiskundžia ir nedejuoja. Jai širdis kruvina; bet ir šį kartą ji taria: Tesie Tėvo valia! Eik, mylimiausiasis! Daryk, ką yra pavedęs Tau Tėvas!

Prieš daug metų, kai ji su Juozapu tris dienas su dideliu rūpesčiu ir skausmu Jo ieškojo, Vaikelis Jėzus pasakė jai: "kam manęs ieškojote? Argi jūs nežinojote, kad man reikia būti tuose dalykuose, kurie yra mano Tėvo?" (Luk. 2,49). Tuomet ji tiksliai nesuprato tų žodžių prasmės; bet dabar ji žino: Dangaus Tėvas paskelbė savo teises į savo Sūnų, ir šis būtinai turi išpildyti Tėvo valią.

Užges Nazareto namely jaukioji lempelė; šeimos apsiprastasis lizdas paliks našlaitis; darbas sustos, įrankiai ims rūdyti; Marija paliks vienų viena... Motinos meile, kiek tau tenka kentėti! ... Marija apkabina savo Sūnų ir verkia ... bet kovoja su savim ir pasiaukoja.

3. *Ir Jėzaus širdis kenčia,* bet kenčia vyriškai, dievažmogiškai. Jis švelniai atsipalaiduoja, ima savo kelioninę lazdą ir peržengia slenkstį to namo, kuriame tiek daug metų ramiai ir laimingai pragyveno su mylimąja Motina ir Juozapu. Išganytojas keliauja Jordano link, pas Joną, balsą šaukiantį tyruose.

O Motina dar ilgai stovi tarpdury, liūdnom akim lydėdama einantį Sūnų; jos širdis nujaučia, kas Jo laukia. "Klausyk, dukte, ir matyk, ir palenk savo ausį, ir užmiršk savo tautą ir savo tėvo namus. Karalius geis tavo gražumo: jis — tavo viešpats; būk jam klusni" (Ps. 44, 11-12) — gal toj valandoj prisiminė Marija Psalmininko žodžius, taikydama juos

savo Sūnui: Jis turi užmiršti Motiną ir gimtąjį namą, ir giminės, ir eiti, kur šaukia Tėvas.

Pritaikymas. Išganytojas nesiduoda jokių atodairų — netgi į mylimiausiąją savo Motiną — sulaikomas nuo savo pašaukimo. Čia jis yra gražiausiasis pavyzdys mūsų serafiškam jaunimui. Stodami į ordiną, nutraukiame ryšius, kur mus sieja su šeima; bet tai nereiškia, kad turim ją visiškai pamiršti. Jų laikinė bei amžinoji gerovė privalo mums rūpėti. Jėzaus išsiskyrimas su Marija yra ypatingai skaudus jų širdims. O Marijos širdis yra motinos širdis. Ir jai gyvenimas bė Jėzaus atrodo baisiai tuščias; tačiau nuo šiol jis įgyja *naują turinį,* tiesa, neapsakomai sopulingu būdu.

2 PUNKTAS. JĖZAUS SUSITIKIMAS SU KRIKŠTYTOJU

Svarstymas. 1. Praėjo jau 30 metų nuo pirmojo jųdviejų susitikimo. Tai buvo, kai Marija po savo apreiškimo aplankė Elzbietą, Jono motiną; tuomet šv. Kūdikėlis, dar Motinos įsčioje būdamas, palaimino Joną, irgi dar įsčioj esantį, ir pašventė jį būsimajam pašaukimui. Nūn juodu jau vyrai ir turi štai susitikti.

Jonas dar nepažinojo Jėzaus iš arti. Nuo vaikystės jis gyveno vienatvėj ir Jėzaus nebuvo susitikęs. Bet jis gerai žinojo, koks jo paties pašaukimas: jis žinojosi esąs pašauktas skelbti jau atėjusįjį pasaulin Išganytoją, kuris yra, būtent, Nazaretietis Jėzus. Bet šio jis nebuvo pats pažinęs prieš šiam ateinant pasikrikštydinti.

2. Kai Jonas įšvydo Jėzų, pas save atvykstantį, jis vis tiek pažino jį ir sušuko: "Štai, Dievo Avinėlis, štai, kurs atima pasaulio nuodėmę!" (Jon. 1,29). Ir dar viešai bei aiškiai paliudijo Jėzų esant Dievą: "Jis yra tas, apie kurį aš sakiau: Po manęs ateina žmogus, kurs pirm manęs buvo ... Aš jo nepažinau, bet tas, kurs siuntė mane krikštyti vandenimi, man tarė: Ant ko pamatysi nužengiančią Dvasią, ... tai tas, kurs krikštys šventąją Dvasia. Aš mačiau ir liudijau, kad Jis — Dievo Sūnus" (Jon 1, 30-34).

Jonas paliudijo Jėzų esant nekaltąjį aukos Avinėlį, kuris

aukosis už nuodėmingą pasaulį, ir Dievo Sūnų žmogaus pavidale. O Jėzus liudija Joną esant savo pranokėją ir Dievo atsiųstą pranašą, didesnį už visus kitus. Ir Jis pirmuosius savo mokytinius pasirinks iš Jono sekėjų.

Pritaikymas. Prieš pradėdamas skelbti savo mokslą, Jėzus ryžtasi duoti visiems pavyzdį — priima iš Jono atgailos krikštą, nors pats yra nekaltas aukos Avinėlis; be to, dar Jis 40 dienų meldžias ir pasninkauja griežčiausioj vienatvėj, rengdamasis Atpirkėjo uždaviniui. Ir čia Jis yra mūsų jaunimui šviesus pavyzdys. Juk teks įvykdyti idealus, atlikti savo pašaukimą — tad reikia rimtai prisirengti, daug mokytis. Ir tenka daug melstis, kad nepultum paskubomis veikti ir tame veikime savęs paties neprarastum.

Širdies žodis. Jėzau, pasaulio Gelbėtojau, *tikiu* Tave esant Dievą ir Tėvo mums atsiųstą. *Išmokyk* mane visur vykdyti Tavo Tėvo valią.

Dievo meilės malda

Tave vieną pasauly noriu mylėti, kad atsiteisčiau už Tavo meilę. "Palaiminta įsčia, kuri Tave nešiojo, ir krūtys, kurias žindai."

2 sekmadienis po Trijų Karalių

KANOS VESTUVĖS

Po kelių dienų, kai Jėzus susirado pirmuosius mokytinius, Jis su jais apsilankė Kanoj vienose vestuvėse ir ten padarė pirmąjį savo stebuklą. Pamąstykim apie dieviškąjį vestuvių svečią ir vyno stebuklą.

1 PUNKTAS. JĖZUS VESTUVIŲ SVEČIAS

Svarstymas. 1. Įsivaizduokim Jėzų su naujaisiais savo mokytiniais beeinantį į Kaną. Mokytiniai smalsiai seka kiekvieną Jėzaus veido išraišką, nekantriai laukia pamokomo

žodžio. O Viešpats turi mintį sustiprint jų tikėjimą didžiu stebuklu. Jis buvo pakviestas su Motina ir mokiniais į vienas vestuves. Ten Jis ir eina. Koks mielas vaizdas — Jėzus vestuvių svečias! Nors Jis dar neseniai tebuvo pradėjęs viešai veikti, betgi Jo kaip Mesijo garbė buvo jau pasiekusi Kaną, ir jaunavedžiai labai džiaugės, turėdami Jį savo vestuvėse. Ir Jėzus džiaugės su jais. Buvusieji Jono sekėjai, griežtai ir kietai išauklėti, gal tuo stebėjos; bet ir jie, tur būt, jautėsi jaukiai, matydami Mokytojo pasitenkinimą.

2. Evangelijoj teminimos vienos vestuvės, kuriose dalyvavo Jėzus. Ir Jis dalyvavo dėl to, kad norėjo *palaiminti moterystę* ir parodyti, kad Jis myli šeimą, sukurtą Dievo akyse. Gal Jis ten prisiminė tas gražias valandas, kurias Jis išgyveno pas savo gimdytojus Nazarete; Jis regėjo, kaip ateity iš šeimų susidarys Jo Bažnyčia.

Šv. Tėvai šiam įvyky regi dar vieną slėpiningą reikšmę: jie mato čia *Jėzaus su sužieduotine Bažnyčia sąryšio* paveikslą. Tos sąjungos pradžią atšventė Jis savo viešojo darbo pradžioj, tuomet, kai įkūrė apaštalų draugiją; todėl Jis savo džiaugsmą tinkamai pareiškia tuo, kad dalyvauja vestuvėse ir daro šia proga stebuklą, kuris taip gražiai nusako tą vidinę Kristaus sąjungą su Bažnyčia per Eucharistiją ir primena dangų. (Meschler).

Pritaikymas. Padorius pasilinksminimus bei malonumus galime gražiai sutaikyti su šventu gyvenimu; bet tais atvejais pasikvieskim ir Jėzų su Marija, t.y. santūrumą ir Dievo baimę. Džiaugsmo pasireiškimai neprivalo peržengti padorumo bei leistinumo ribų. Ir su mūsų siela Išganytojas yra *dvasiniu būdu susituokęs* per šv. Krikštą, o vėliau per profesiją. Kiekviena šv. Komunija yra lyg Kristaus — Sužieduotinio žiedo antspaudas, naujas amžinosios Jo meilės patikrinimas. O, kad galėtume visuomet kiek įmanydami geriau atsiliepti į tą Jo meilę!

2 PUNKTAS. VYNO STEBUKLAS

Svarstymas. 1. Gal kas nenumatytas atvyko į vestuves, gal kas kita atsitiko, — tik šeimininkams pristigo vyno.

Jauniesiems ir jų giminei būtų tai buvę nemaža negarbė ir nemalonumas. Bet Jėzui buvo tai proga padaryti pirmąjį stebuklą. Pastebėjusi šeimininkų nerimą bei sumišimą ir sužinojusi priežastį, Marija jų pasigailėjo ir kreipės į Sūnų. Jėzus, kai atėjo reikiamoji valanda, įsakė tarnautojams pripilti šešis ten buvusius didelius ąsočius vandens ir duoti paragauti vaišių vedėjui. Šis rado tai esant gerą vyną ir, linksmai nusiteikęs, tarė jaunikiui: "Kiekvienas duoda svečiams pirma gero vyno, o kai šie jau gana išgėrė, — patiekia blogesnio; gi tu laikei gerąjį vyną iki dabar" (palyg. Jono 2, 10). Jėzus pasireiškė čia kaip gamtos Viešpats: vieno Jo įsakymo užteko, kad vanduo pavirstų vynu. Šv. Kirilas čia pastebi: "Jėzus būtų galėjęs tuščius ąsočius tiesiog pripildyti vyno; bet Jis panoro juos pirma pripildyti vandens ir tuo pavaizduoti būsimąjį permainymą paskutinėje vakarienėje.

2. Tame stebukle gražiai pasireiškia Jėzaus būdo ypatybės. Jis negalėjo pakęsti jaunavedžių nemalonios padėties — ir ryžos pagelbėti. Vienkart žiūrėjo Jis ir toliau: naujieji mokytiniai buvo reikalingi, kad Jis jų tikėjimą sustiprintų. Ir tai įvyko. Evangelija sako: "Tą stebuklų pradžią Jėzus padarė Galiliejos Kanoje; taip Jis apreiškė savo garbę, ir Jo mokytiniai tikėjo į jį" (Jon. 2, 11). Su kokiu nustebimu, kaip baigščiai, kaip pagarbiai jie dabar žiūri į Jį! Ir iš lūpų į lūpas eina per svečius stebuklo naujiena, kaip taurė perlinio vyno, kurį jiems patiekė Jėzus.

3. Bet ir Jėzaus Motina gražiai dalyvavo stebukle. Pirmiausia ji atkreipė Jėzaus dėmesį į jaunavedžių negandą: "Jie nebeturi vyno". Nors Viešpats lyg kad sudraudė savo Motiną: "Kas man ir tau darbo, moteriške? Mano valanda dar neatėjo," bet vis tiek padarė, ko ji prašė.

Pritaikymas. Visuomet turėtų mums akyse švytėti tas gražus Jėzaus būdo vaizdas, kad ir mes bent kiek pasisavintume Jo gerumo bei meilumo. Būkim ir mes visiems draugiški ir paslaugūs, jautrūs ir rūpestingi. Visi dvasinio gyvenimo mokytojai pabrėžia reikalą pirmiausia sutvarkyti savo išvaizdą. Budriai sergėkim akis — pro jas kalba širdis. Sergėkim liežu-

vį — iš burnos eina žodžiai, minkšti kaip aliejus, saldūs it medus, betgi ir aštrūs lyg kardas, kartūs tartum tulžis. Sergėkim elgseną — yra tai mūsų vidaus veidrodis. Tebūna Marija mūsų užtarėja visuose reikaluose.

Širdies žodis. Dieve, *garbinu* Tave už tai, kad Tu per begalinį savo gerumą pastiprinai silpną mano tikėjimą savo Sūnaus stebuklais. *Dėkoju* Tau, kad mano lopšys stovėjo katalikų šeimoj. Jėzau, *padidink mano tikėjimą ir meilę! Marija melskis už mane!*

Dievo meilės malda

Jėzau, tikras vynmedi, iš kurio Tavo Bažnyčiai plaukia visa gyvybė, leisk man iš Tavo širdies taurės gerti dieviškosios meilės vyną! Kristaus krauje, pagirdyk mane!

Pirmadienis po 2 sekmadienio po Trijų Karalių.

BENDRAS VIENUOLINIS GYVENIMAS

Įsivaizduokim Išganytoją mokytinių tarpe: gražus bendro vienuolinio gyvenimo vaizdas! Pamąstykim dabar apie Vita communis esmę ir naudą.

1 PUNKTAS. BENDRO VIENUOLINIO GYVENIMO ESMĖ

Svarstymas. 1. Bendras vienuolinis gyvenimas yra tai gyvenimas pagal Evangelijos patarimus po vienu bendru dvasiniu viršininku. Tos idėjos *kūrėjas yra pats Jėzus Kristus;* Jis su savo mokytiniais pradėjo taip gyventi. Apaštalų laikais krikščionys turėjo visa bendra. Urbonas I vienam laiške rašo tikintiesiems: "Visi krikščionys privalo sekti tuo, kurio jie vardą nešioja; tikėjimas be darbų yra nenaudingas. Bet jums nėra nežinoma, jog lig šiol gerųjų krikščionių tarpe žydėjo bendras gyvenimas ir per Dievo malonę dar tebežydi, o ypač tų tarpe, kurie yra išrinkti į Viešpaties dalį, būtent — klierikų (dvasininkų) tarpe, kaip pasakojama Apaštalų Darbuose:

Tikinčiųjų daugybė buvo vienos širdies ir vienos sielos. Nė vienas iš jų nesakė apie savo lobį, kad tas jo vieno būtų, bet visa buvo jiems bendra" (Apd. 4,32). — Eremitų tėvas šv. Antanas Egiptietis pakreipė bendruomeninį vienuolinį gyvenimą nauja linkme, ir tas gyvenimas ateinančiais šimtmečiais nuostabiai išsivystė ir suklestėjo įvairiausiuose vienuoliniuose ordinuose. Apie pirmąsias vienuolių kolonijas kalnuotoj dykumoj dešiniajam Nilo krante sakoma šv. Antano gyvenime: "Anuose kalnuose buvo vienuolių butai, tartum dangaus chorų padangtės, kuriose garbinta Dievas, skaityta šventos knygos, pasninkauta, melstasi, džiaugtasi būsimųjų gėrybių viltim, darbuotasi, kad būtų galima dalyti išmaldų, ir gyventa savo tarpe gražiai sutariant bei mylint kits kitą." Šv. Augustinas, o ir nemaža kitų šventų vyskupų, gyveno bendrai su savo kunigais.

2. Ir mūsų ordiną šventasis įsteigėjas Pranciškus pastatė ant bendruomeninių pamatų. Kad ir kažin kokie paprasti ir kuklūs buvo pirmųjų pranciškonų lizdeliai, jie teikė broliams jaukią bei mielą buveinę, kurioj šie jautės laimingi. Laikytis tų evangelinių patarimų taip, kaip mūsų šv. regula reikalauja, būtų visai neįmanoma negyvenant bendrai. Todėl mūsų Generalinės Konstitucijos griežtai įsako gyventi bendrai nedarant skirtumų valgyje, drabužyje ir panašiai (Art. 269). Suprantama, ir Bažnyčios kanonai uždeda vienuoliams bendro gyvenimo pareigą (Kan. 594).

Pritaikymas. Gyventi bendruomenėj yra esminė mūsų luomo pareiga, kuri pasmerkia visas nepagrįstas išimtis ir išskirtis. "Prašau ir meldžiu jus, mano broliai", sako šv. Bernardas, — "venkit nelemtosios skirtumų nuodėmės!" Bet, kai kuris brolis gauna ypatingų atodairų bei išimčių, neskubėkim piktintis, nes juk nežinome priežasčių, kurios leidžia jam tomis išimtimis naudotis. Šv. Povilas rašo: "Kursai valgo, tegul neniekina nevalgančiojo ir, kursai nevalgo, teneteisia valgančiojo, nes Dievas jį priėmė." (Rom. 14,3). Kiekvienas gali džiaugtis, jeigu nėra reikalingas tokių išimčių. O kurie yra reikalingi ypatingų atodairų, privalo, anot vieno dvasinio vyro (L. Jure), nusižeminti, kad neturi, ar drąsos, ar laimės tų kitų, kurie gyvena griežtai pagal regulą. Ir jie turi stengtis savo skirtumus išly-

ginti bent kitais gerais darbais bei uoliai lavindamies įvairiose dorybėse.

2 PUNKTAS. BENDRO GYVENIMO NAUDA

Svarstymas. Bendras gyvenimas padaro vienuoliui galima *nedalomai bei nekliudomai atsiduoti Dievui.* Jam nereikia rūpintis, ką valgys, kuo apsivilks ar kur gyvens; jis turi viską bendruomenėj. Jei jis kartais per išorinius užsiėmimus kiek išsiblaško bei pakrinka, tai gali vėl susikaupti per bendras pratybas, prie kurių jį šaukia pareiga; čia jis vėl atranda save patį ir savo Dievą. Bendras gyvenimas *įneša tvarką į dvasios gyvenimą.* Paliktas sau pačiam, atskiras brolis yra perdaug paliktas savivaliai. Tad jau senieji Tėvai rinkos verčiau bendruomeninį nei atsiskyrėlio gyvenimą. Bendras gyvenimas visais atžvilgiais *paremia* žmogų. Žmogaus dvasia ir kūnas privalo kitų pagalbos. Niekas neįstengia pats aprūpinti visus savo reikalus. O ir savo silpnybes žmogus vienas pats sunkiai tepažįsta — reikia, kad kiti atkreiptų į jas jo dėmesį. Toliau — atlikti ką gera vienam esti sunkiau, negu kitiems padedant. Galų gale — vienuolinėj bendruomenėj ne vien kūninės gerybės, bet ir dvasinės, Dievo dovanos bei malonės, yra bendra nuosavybė, nes jos tam tikru būdu yra naudingos visiems.

Pritaikymas. Gal lig šiol naudojomės visomis bendro gyvenimo gerybėmis, nė nepagalvodami, kad reikia už tai labai dėkoti Dievui ir ordinui. Priešingai, kai kuriuos bendro gyvenimo nepatogumus ėmėm giliai į širdį ir niekuomet neįstengėm pajusti tikro ir švento širdies džiaugsmo. Kokios naudos aš turiu sau iš bendrojo gyvenimo? O gal jis yra man tik pikto apsileidimo šaltinis? Kuriuos pasiryžimus turiu padaryti?

Širdies žodis. Dieve, *dėkoju,* kad mane atvedei į dorų brolių tarpą. *Pasižadu* ištikimiau eiti bendruomeninio gyvenimo pareigas. *Duok man* kuo gausiausiai pasinaudoti jo palaima!

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau, per palaimintosios Mergelės Marijos nuopelnus ir užtarimą, taip pat per šv. Tėvo Pranciškaus ir visų

kitų ordinų šventųjų kūrėjų užtarimą duok man, kitiems broliams ir visiems viso pasaulio vienuoliams tikėjimo, aukos, maldos, nusižeminimo, paklusnumo ir savitarpio meilės dvasios! Mano Jėzau, duok, kad mūsų meilė būtų tikrai antgamtinė, visuotinė, išmintinga ir kantri, džiugi ir vaisinga. Amen.

Antradienis po 2 sekmadienio po Trijų Karalių

BENDRO GYVENIMO AUKOS

Šalia daugelio naudingų bei malonių dalykų, bendras gyvenimas dvasinėj bendruomenėj pateikia ir tūlų nepatogumų, kurie tačiau išplaukia iš pačios dalyko esmės ir, jei tik norim, gali būt mums naudingi dvasiniam gyvenime. Pamąstykim bent apie dvi bendro gyvenimo aukas: laisvės apribojimą ir bendro su kitais gyvenimo nepatogumus.

1 PUNKTAS. LAISVĖS APRIBOJIMAS

Svarstymas. Žmonėms atrodo nieko nesą gražesnio, kaip kad jaustis visai savarankiškiems, kaip būti savo paties valdovu. Jų idealas būtų — nebūti niekam atsakingiems, būti visiškai laisviems. *Tokios laisvės vargiai ar esama* pasauly. Maža žmonių tėra tikrai savaimingų bei nepriklausomų. Net galima tarti, kad kai kurie vienuoliai vienuolyne turi daugiau laisvės, nei daugelis pasauliečių arba nei jie patys, jeigu būtų pasilikę pasaulyj. Vienuolyne neturi būti nė vieno, kuris būtų laisvas ir savo paties viešpats, kadangi šv. profesija įpareigoja mus būti paklusnius viršininkams. Bet kaip tik tas laisvės išsižadėjimas yra laimė. Kaip daugeliui jų laisvė buvo jų pražūtim! Kas gali užtikrinti, kad tai ir mums nebūtų atsitikę? Daugelis moka būti paklusnūs, bet nemoka būti laisvi. Nuolatinis paklusnumas, be to dar, yra gausių nuopelnų šaltinis, nes paklusnumo palaiminimas nuskaidrina visus mūsų gyvenimo darbus. Nors bendras gyvenimas ir apriboja mūsų laisvę, tačiau iš to mums susidaro tiek naudos, jog tą auką lengvai galim pakelti.

Pritaikymas. Paklusnumą daro sunkų tik netvarkingas veržimasis į palaidumą. *Tikras vienuolis,* tikėjimo apšviestas, pažįsta laisvės pavojingumą ir švento paklusnumo jungo naudingumą. Jam gyventi paklusniai pasidaro tikru reikalu, kaip Jėzus sako: "Mano valgis yra daryti valią to, kurs mane siuntė, kad ištesėčiau Jo darbą" (Jon. 4, 34). Bet atvėsęs vienuolis paklusnume randa vien įkyrius pančius, kurie daros juo nepakenčiamesni, juo mažiau jis kovoja su savo nuodėmingu laisvės geidimu. Kokius gražius žodžius yra mums palikęs šv. Pranciškus savo testamente: "Noriu savo gvardijono rankose būti toks belaisvis, kad negalėčiau prieš jo valią nei kur eiti, nei ką daryti, kadangi jis yra mano ponas." Sekim tuo gražiu pavyzdžiu.

2 PUNKTAS. BENDRAS SU KITAIS GYVENIMAS

Svarstymas. Naminė laimė dvasinėse bendruomenėse dažnai suardoma *skirtingo būdo* žmonių, kurie negali kits kito suprasti nei pakęsti. Tačiau reikia atminti, jog kiekviena prigimtis ar temperamentas, šalia negerų ypatybių, turi ir gerų. Ūmai užsidegąs *cholerikas,* kuris visus užkliūva, kurio viešpatavimas kitiems toks nemalonus, turi tai gera, kad įstengia užsimoti veikti ir drąsiai bei stipriai grumtis su kliūtimis. O kaip reikia ir vienuolynams tokių vyrų! *Flegmatikas,* kuriuo daugis bodis nes visur tenka traukti ar stumti, irgi turi gerų pusių — kad jis yra tas ramusis svarstąs elementas, kurį lengva valdyti, ir kuris veikia ir kitus taip raminamai. Gyvasis *sangvininko būdas,* kur kai kam atrodo per smarkus ir per lengvamintiškas, turi tą gerą ypatybę, kad lengvai atlyžta susierzinęs ir savo linksmumu paveikia ir kitus. *Melancholinis* charakteris, lengvai linkstąs į liūdesį, gali prisidėti prie vienuolinio rimtumo palaikymo bei prie gilesnio maldingumo. Tuo būdu įvairūs charakteriai papildo kits kitą, ir nebūtų gera, jei visi vienuoliai būtų vieno charakterio. Todėl reikia ne tiek paisyti savo broliuose vadinamųjų neigiamųjų ypatybių, kiek teigiamųjų.

Dar viena aplinkybė kartais apsunkina bendrą gyvenimą — tai *tautybių skirtumas.* Aišku, kiekvienas myli savo tėvynę bei savo gimtąją kalbą; bet šv. profesija ir broliška meilė tuos

skirtumus sušvelnina ir suriša visus vienijamu ryšiu. Laimingas vienuolynas, kur klesti toji meilė! Jis nepažįsta nacionalinių rietenų; šventa taika gyvena jo mūruose.

Pritaikymas. Yra tai tiesiog nelaimė, kad daugelis mūsų neužtenkamai stengiamės nugalėti nevykusius savo būdo palinkimus. Vis galvojame apie tai, ką turime iš kitų pakęsti. "Nešiokite vienas kito naštas ir taip įvykdysite Kristaus įstatymą", sako šv. Povilas (Gal. 6, 2). — *Savo būdo lavinimas* yra labai svarbus dalykas: nuo to pareina mūsų pačių laimė ir viso vienuolyno pasitenkinimas. Jei visi broliai taip elgtųs, visiems vienuolynams tiktų Psalmininko žodžiai: "Štai kaip gera ir kaip malonu, kai broliai gyvena iš vieno" (Ps. 132,1).

Paskatinimas. Dėkok Jėzui, kad Jis tave pašaukė į vienuolio gyvenimą. *Sudėk Jam auką* —bendro gyvenimo nepatogumus. *Sugyvenk* su visais. *Melsk Dievą* paklusnumo bei susivaldymo. Prašyk visoms tautoms taikos ir vienybės.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, duok, kad visų mintys būtų vieningos tiesoj, o visos širdys — meilėj.

Trečiadienis po 2 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE APŠVIEČIAMĄJĮ KELIĄ

Rimtai kovojusi ir laimingai nugalėjusi nuodėmę ir aistrą, išganymo ieškančioji siela patenka iš apsivalomojo kelio į apšviečiamąjį, į pažangos kelią ... Įstojus į vienuolyną, sielos apsivalymas buvo kaip ir atliktas; jai bereikia sustiprėti savo šventame pasiryžime. Bet tame kely ji neturi pasilikti, o žengti į *apšviečiamąjį,* arba tiksliau — ji turi pasiduoti Dievo Dvasios ten vedama. Mąstysim čia apie apšviečiamojo kelio *esmę* ir žengiančiųjų pirmyn *uždavinius.* Melskim Viešpatį, kad suteiktų tam malonės.

1 PUNKTAS. APŠVIEČIAMOJO KELIO ESMĖ

Svarstymas. Kai siela, Dievui padedant, sutraukė nuodėmių grandines ir apsivalė Atgailos sakramento malonėje, jai prasideda naujas gyvenimas — ji pradeda eiti apšviečiamuoju keliu. Tai nereiškia, kad ji nebebūtų reikalinga daugiau valytis; priešingai — didėjant sąžinės jautrumui, ji kaip tik ima rasti vis ką nors nauja taisytina ar valytina. Bet apšviečiamojo kelio pažymys yra *didelė šviesa,* kuri ją apšviečia, peršviečia ir pripildo. Šv. Bonaventūra savo rašiny "Apie trejopą kelią" aiškiai vaizduoja tą sielos būseną.

1. Šito kelio šviesoj siela *pažįsta didelę nuodėmės blogybę* ir ima jos neapkęsti ir jos bijoti. Tik dabar jai paaiškėja ta neapsakomoji nelaimė, kurioj ji pirmiau skendėjo, ir ta pražūtis, kuri jai grėsė; tik dabar ji pradeda tinkamiau vertinti begalinį Dievo gerumą bei gailestingumą, kuris jai atleido visas nuodėmes ir apsaugojo nuo daug kitų, kurias ji būtų galėjusi padaryti.

2. Šitoj šviesoj regi siela nesuskaitomas prigimties, malonės ir garbės dovanas, kurių kūrėjas bei teikėjas yra Dievas. Kūno sveikata, sąnarių tobulumas, gimimo privilegijos, pojūčių jautrumas, aiškus protas, tikslūs sprendimai, gera širdis — visa tai yra Dievo dovanos. O dar tiek daug antgamtinių malonių: šv. Krikštas, atsivertimo bei nuteisinimo malonė, kunigystė, vienuolio pašaukimas ir daug kitų. Galų gale tie išimtiniai Dievo meilės įrodymai — kad Jis mums atsiuntė viengimį savo Sūnų bei Šv. Dvasią, ir padarė mus dangaus paveldėtojais.

3. Mąstymas apie tas malonės dovanas kelia mūsų sielą į Dievą, kreipia mintį dangaus tėvynės linkui, kur visas jos ilgesys bus tobulai patenkintas. Tai yra *palaimingoji apšviestųjų padėtis.* Nuodėmės tamsybės iš sielos jau pašalintos. Ji gyvena malonės šviesoj, ir iš džiaugsmo ji nulat dėkoja Dievui ir šlovina Jo gerumą.

Pritaikymas. Jei kas *pašaukiamas* į apšviečiamąjį kelią, tai pirmų pirmiausia kunigas, vienuolis. Kaip būtų gaila, jei malonės šviesa Dievui pašvęstoj sieloj per sunkius nuopuolius būtų vėl ir vėl užgesoma, ir toji siela vėl ir vėl nutremiama

į apsivalomąjį kelią! *Pirmasis* apšviečiamojo kelio reikalavimas yra nuolat tesėti Dievo malonėj. Kas ją vėl ir vėl praranda, negali eiti apšviečiamuoju keliu. Tad stiprinkim savy nuodėmės neapykantą, bijokim Dievą įrūstinti, stropiai saugokim savy malonę.

Ištirkim save šiandieną, kuri aistra galėtų pasidaryti mums pavojinga, kuri aistra mus vis ir vis nustumia atgal į senąją pražūtį, ir imkimės tinkamų priemonių joms padaryti nežalingoms.

2 PUNKTAS. ŽENGIANČIŲJŲ PRIEKIN UŽDAVINIAI

Svarstymas. Pirmas uždavinys apšviečiamajam kely yra *ištikimybė Dievo malonei.*

Reikia Šv. Dvasiai leisti veikti mumyse, bet ir patiems prisidėti. Jei statai Dievo malonei kliūčių, niekuomet kaip reikiant nepatirsi jos palaimingo veikimo; vien tik tau bendradarbiaujant, jos veikimas tavy bus vaisingas. Jei norim būti pažangiųjų tarpe, privalom visai pasiduot Šv. Dvasios vedimui ir, suprantama, tiems, kurių pareiga yra mus vesti. Dažnai yra sunku taip pasiduoti; bet žinome, kad "dangaus karalystė smarkiai skina sau kelią ir smarkieji sau ją grobia" (Mat. 11, 12).

Antras priekin žengiančiųjų uždavinys yra rimtai bei ištvermingai veržtis į krikščionišką tobulybę. Mūsų gyvenimas yra kelionė. Bet protingi keleiviai yra tik tie, kurie nuolat keliauja pirmyn (Augustinas). Mūsų tobulybė čia, žemėj, yra nuolat eiti pirmyn, o jei sukluptume, tuoj vėl keltis ir vėl eiti pirmyn, (Bernardas), Neturim stovėti vietoj. Arba einam priekin, arba traukiamės atgal.

O kelio rodytojas yra Kristus: "Aš esu kelias". Tad tikriausias ir trumpiausias pažangos kelias yra mąstyti ir savy įkūnyti Jėzaus gyvenimą bei kančią, Jo išviršinį laikymąsi ir vidinę esmę, Jo maldą, Jo dorybes, trumpai sakant — sekti Kristum (Weiss). Prie to kviečia mus Dievo valia, tai yra ir mūsų valia.

Pritaikymas. Panašūs į savo Viešpatį turime pasidaryti

ypač savo valios išsižadėjimu—*paklusnumu*. Tai rodo ir tolesnieji mūsų mąstymai.

O šiandien norime patyrinėti, kaip mes veržiamės į tobulybę, kiek trokštame pasidaryt panašūs į Kristų. Gal mums *vis tiek: kylam dorybėj, ar ne? Ar atkrintam į senąsias silpnybes?* Tai būtų bloga sielos padėtis! O gal daromės *nekantrūs*, matydami dar nesą tobuli? Tai būtų slapta puikybė! Negalim būti abejingi dėl tobulumo arba dėl savo netobulybių (švelniai tariant); bet neturim ir nustot vilties pasitaisyti.

Širdies žodis. Kai prisimenu, Dieve, visas Tavo geradarybes, *susigėstu* savo abejingumo ir nedėkingumo. Todėl Tau *aukoju* visas Tavo Sūnaus padėkas. Ateity aš *noriu* visai pasiduoti Tavo malonės vedamas. *Vesk* mane į apšviečiamąjį kelią, iki susivienysiu su Tavim.

Dievo meilės malda

Jėzau Kristau, gyvojo Dievo Sūnau, pasaulio Šviesa, garbinu Tave; Tau gyvenu, Tau mirštu. Amen.

Ketvirtadienis po 2 sekmadienio po Trijų Karalių

LAISVAI ĮSIPAREIGOTAS PAKLUSNUMAS

Įsivaizduokim Atpirkėją, sakantį savo mokytiniams: "Jei kas nori eiti paskui mane, tegul pats savęs išsižada, tegul ima savo kryžių ir teseka mane" (Mat. 16, 24). Tais žodžiais Viešpats pataria *išsižadėti savo valios* ir laisvai pasidaryti paklusniems, kad tuo būdu lengviau būtų pasidaryti tobuliems.

1 PUNKTAS. PAKLUSNYBĖ KAIP EVANGELINIS PATARIMAS

Svarstymas. Pamąstykim, ką reiškia tie žodžiai — "tegul pats savęs išsižada." Jie reiškia kovoti su jautuliniais polinkiais ir įgimtais trūkumais, kiek jie priešinas Dievo valiai, ir sa-

vo valią palenkti Dievo valiai. Savęs išsižadėjimas reikalauja besąlygiško paklusnumo *Dievui* ir Jo *įsakymams.* Šitokio paklusnumo Viešpats reikalauja iš visų žmonių.Bet šioj vietoj Jis kreipiasi į tiesioginius savo sekėjus, į mokytinius, ir pataria jiems *tobuliau savęs išsižadėti,* kas reiškia laisvai pasiduoti paklusnybei, nuolat pavedus savo valią valiai kito, kuris yra Dievo atstovas; nes išsižadėjimas savo valios per laisvo paklusnumo įžadą vienuolijoje yra aiškiai tobuliausias savęs išsižadėjimas. Taip yra tvirtai suvaržoma žalinga puikybė, ir augštyn kyląs išdidumas pašalinamas iš Kristaus sekėjo kelio.

Toliau mąstyk, *kaip Bažnyčia supranta* savo Viešpaties ir Mokytojo *žodžius* apie tobulą savęs išsižadėjimą. Ji visuomet čia matė *patarimą* siekti didesnio tobulumo, o priešingas nuomones atmetė kaip klaidingas; laisvam paklusnume, kaip ir kituose dviejuose evangeliniuose patarimuose, ji visuomet matė puikias priemones tobulybei pasiekti. Todėl Kristaus Bažnyčioj, šalia kunigų luomo, visuomet yra buvęs dar tobulybės luomas, vienuolių luomas, kurio nariai įsipareigoja laikytis evangelinių patarimų. Šv. Bažnyčia pripažino vienuolinius ordinus ir stropiai sergsti tą puošmeną, kurią saugoti Viešpats jai yra pavedęs.

Pritaikymas. Ar aš tikrai, pilnai ir visiškai paaukojau savo valią? Ir, jei tai padariau, stodamas į ordiną, tai gal vėliau gyvenime bandžiau bent dalį tos aukos atsiimti? Gal šiame paklusnumo luome gyvenu savamintiškai bei savavališkai? Ar tai nereiškia vogti iš Dievo, kas Jam priklauso? Antra — ar paklusnumą panaudojau sau pašvęsti, ar tik jaučiau jo sunkumą ir juo biaurėjaus? "Kas nori būti šventas, tas turi lavintis paklusnume," — sako šv. Bonaventūra. Kaip labai privalome dėkoti Dievui, kad ordine, laikydamies evangelinių patarimų, galim tapti šventi! Ar tinkamai vertinama tą laimę!

2 PUNKTAS. LAISVO PAKLUSNUMO VERTĖ

Svarstymas. Žmogus negali paaukoti *didesnės* aukos, kaip *savo valią.* Augščiausioji žmogaus nuosavybė yra protas bei laisvoji valia. Tad ir didžiausioji auka yra visai pavesti tą

valią Dievui ir būti paklusniam ne vien Dievui, o ir kuriam nors žmogui dėl Dievo. Kokia graži yra ta auka, yra pamokęs mus Kristus savo pavyzdžiu, nes Jis buvo paklusnus savo tėvams. Tikrai galima su serafiškuoju mokytoju tarti: "Savo valios išsižadėti yra daugiau, kaip paaukoti tūkstantį pasaulių."

Tad išsižadėti savo valios per vienuolinio paklusnumo įžadą yra ir *labiausiai patinkama Dievui* auka, tikrai auka tarnaujant Dievo garbei. "Auka yra juk augščiausiasis religijos veiksmas, o paklusnumas yra labiausiai įdvasintas aukos veiksmas" (Weiss). Ordino narys, anot šv. Grigaliaus, per paklusnumo įžadą dovanoja Dievui *save patį,* kai per kitus įžadus dovanojame vien tai, *kas mūsų.*

Pritaikymas. Ta didžioji paklusnumo auka gali tik tada patikti Dievui, jeigu yra atnašaujama tinkamai nusiteikus. Tik prisiminkim Kaino ir Abelio auką. Verta įsidėmėti, ką sako vienas išmintingas asketinis rašytojas: "Kaip tai įvyksta, kad, nežiūrint rimtų pagrindų, kurie aiškiai įrodo paklusnumo dorybės reikšmę, jinai taip retai tėra praktikuojama? Ji garbinama, o nemylima. Norima, kad ją kiti praktikuotų, o pačių ji vengiama. Pripažįstama ją esant pagrindinę kiekvienos *tvarkos tvirtovę,* o kaip įmanoma, stengiamasi sugriauti tą būtinąją teisės bei ramybės pagrindą. Iš kur tas prieštaravimas? Tai nesunku išaiškinti. Paklusnumas reikalauja tam tikro nusižeminimo. O nusižeminimas yra viena iš tų dorybių, kuria tiek pat mielai gėrimasi kituose, kiek nemielai vykdoma pačių" (Weiss). Patyrinėkim, kiek tie žodžiai pataiko į mūsų žaizdas.

Širdies žodis. Viešpatie, didelę dovaną esi man dovanojęs — laisvąją valią; bet bijau, kad jos nepiktnaudočiau. Todėl ją kaip auką *vėl sudedu* į Tavo rankas, vykdydamas Tavo patarimą tobulai išsižadėti savęs per laisvą paklusnumą. *Atleisk* man visus ligšiolinius savo laisvosios valios piktnaudojimus, ir *suteik* man paklusnumo dorybės meilę.

Dievo meilės malda

Jėzau Širdie, meilės aukos Avinėli, duok, kad tapčiau Tavo gyva, šventa, Dievui patinkanti auka!

PAKLUSNUMO DORYBĖ

Paklusnumas *žengiantiems* pirmyn yra labai reikalinga dorybė. Jis duoda sielai šviesos ir laiko ją šviesoj. Dabar pamąstykim apie du vyriausiuosius tos dorybės akstinius: Dievo valią ir Kristaus pavyzdį.

1 PUNKTAS. DIEVAS REIKALAUJA IŠ MŪSŲ KLUSNUMO

Svarstymas. Jau pačiame žmonijos lopšelyje, rojuje, randame, kad Dievas uždeda žmogui jo paklusnumo bandymą: "Valgyk iš visų Rojaus medžių, o iš medžio žinojimo gero ir pikto nevalgyk." (1 Moz. 2, 16-17). Šv. Augustinas sako: "Žmogui, kuris juk yra Dievo valdinys, turėjo būti kas nors uždrausta, kad jis užsitarnautų dangų per paklusnumą, tą pirmąją ir būtiniausiąją išmintingos būtybės dorybę." Nors mūsų pirmieji tėvai toj dorybėj ir neištesėjo, betgi iš jų bausmės už nepaklusnumą galima suvokti nepajudinamą Dievo nusistatymą būtinai reikalauti iš protu apdovanotųjų būtybių, kad pasiduotų Jo valiai.

Po nupuolimo Dievas vėl kalte įkalė žmonėms per Mozę, kad jie turi būti Viešpačiui paklusnūs. "Aš esu Viešpats, tavo Dievas, kuris tave išvedžiau iš Egipto žemės, iš nelaisvės namų. Neturėsi svetimų dievų mano akivaizdoje. Nesilenksi jiems ir negarbinsi: Aš esu Viešpats, tavo Dievas, stiprus ir pavydus." (2 Moz. 20, 3-5). "Laikyk Viešpaties, savo Dievo įsakymus," — prieš mirdamas, savo tautai primena senas Mozė, — "ir Jo potvarkius bei nuostatus, kuriuos Jis tau yra davęs, ir daryk, kas yra malonu ir gera Viešpaties akivaizdoj, kad tau gerai klotųsi" (5 Moz. 6, 17-18). Kaip savo asmeniui, taip ir visiems *savo atstovams* reikalauja Dievas paklusnumo: tėvams, viršininkams, dvasinėms ir pasaulinėms vyriausybėms. "Gerbk savo tėvą ir savo motiną, kad būtum ilgaamžis žemėj, kurią duos tau Viešpats, tavo Dievas," (2 Moz. 20, 12). "Nekalbėsi piktai prieš Dievo teisėjus ir tavo tautos kunigaikščius nepiktžodžiausi" (2 Moz. 22,28). Tad nėra jo-

kio abejojimo, kad turim paklusti Dievui ir Jo atstovams. To reikalauja mūsų prigimtis (nes esame visuomeninės būtybės) ir mūsų priklausomybė nuo Dievo. Kas kratosi paklusnumo, priešinasi Dievui.

Pritaikymas. "Joks kitas kūrinys nėra toks nepalankus paklusti" — sako šv. Bonaventūra — "kaip žmogus, kuris, kaip protinga būtybė, tačiau turėtų būti pasirengęs vykdyti Dievo valią. Iš kur gi toji puikybė, kad mes Dievo valią statome žemiau už savąją?" Taip, iš tikrųjų, turime stebėtis, iš kur imame savo išdidumą, kai turėtume pilną pagrindą visiškai nusižeminti? Esame linkę pasmerkti Adomo ir Ievos nepaklusnumą, o esame nė kiek negeresni už juos! Niekas nėra Dievo draugas, kuris nenori būti paklusnus. "Jūs mano draugai, jei darysite, ką aš jums įsakau" (Jon. 15, 14). Pirmieji žmonės nebuvo paklusnūs, kai dar jie buvo laimingoj nemirtingumo padėty, ir taip jie buvo pabausti mirtim ir prarado viską. Tirkime save, ar mylime paklusnumo dorybę; jei ne, tai tikrai jau metas pasodinti ją savo širdy, mąstant apie Kristaus paklusnumą. Visos kitos dorybės: angeliška skaistybė, didžiausias neturtas ir negailestinga atgaila — negali mums nieko padėti, jei neišmoksim paklusti.

2 PUNKTAS. JĖZUS BUVO PAKLUSNUS

Svarstymas. Kad palengvintų mums paklusnumą, Viešpats davė mums puikų pavyzdį. "Aš nužengiau iš dangaus ne savo valios vykdyti, bet valios to, kurs yra mane siuntęs," — sako Jėzus (Jon. 6, 38). Paklusdamas Tėvui, pasiėmė Jis sunkųjį Atpirkimo uždavinį, kad pasaulis sužinotų, jog Jis myli Tėvą ir daro tai, ką Jam Tėvas yra įsakęs (Jon. 14, 31). Paklusnus Marijai su Juozapu, pragyveno Jis ilgą laiką nuošaliai Egipte ir Nazarete, kad parodytų mums, kaip Jis tą dorybę brangina. Netgi taip toli nuėjo Jo paklusnybė, jog Jis net nevengė gėdingos kryžiaus mirties, kad tik išpildytų Tėvo valią ligi pat paskutinės akimirkos.

Pritaikymas. Jei Jėzus buvo toks paklusnus, tai, aišku, yra teisinga ir gera, kad ir mes paklusniai nulenktume galvą.

Pasaulis paklusnumą dažnai laiko pažeminančiu žmogaus vertę dalyku. Jei ir tu taip manai, tai, nežiūrint abito ir vienuolyno, tebesi dar šio pasaulio vaikas. Paklusnumas darosi kai kam per sunkus ir, kadangi vienuolinis gyvenimas kasdien reikalauja paklusnumo, tai jie yra nuolat nepatenkinti. Jei jie giliai pamąstytų apie Kristaus pavyzdį, tai ir jie pamėgtų tą dorybę, kuri juk sudaro svarbią jų luomo pareigų dalį.

Širdies žodis. Ačiū Tau, Jėzau, už paklusnumo pavyzdį, kurį davei man savo gyvenime ir mirty. *Atleisk* mano atkaklumą, atšiaurumą, nepaklusnumą. *Prižadu* nuo šiol būti mielai paklusnus.

Dievo meilės malda

Jėzaus Širdie, meilės aukos Avinėli, leisk, kad tapčiau Tau gyva, šventa, Dievui patinkanti aukos dovana.

Šeštadienis po 2 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE PAKLUSNUMO ĮŽADĄ

Prisimink šv. profesijos dieną ir visas tos svarbios ir jaudinančios iškilmės smulkmenas. Mąstyk, ką reiškia tie žodžiai: "Aš prižadu ir pasiryžtu per visą gyvenimą laikytis mažesniųjų brolių regulos ir gyventi paklusnybėj."

1 PUNKTAS. KODĖL ESAME PAKLUSNUS

Svarstymas. Vienuolinio paklusnumo pareiga remiasi padarytuoju per profesiją įžadu; tas įžadas įpareigoja klausyti savo viršininkų, *dėl Dievo* ir *Jo vietoj,* visuose dalykuose, kuriuos jie įsako, jei tai nėra aiški nuodėmė.

Tai reiškia: vienuolinio paklusnumo *motyvas yra Dievas.* Vienuolis klauso viršininko dėl Dievo, iš Jo meilės, kadangi paklusnumas Jam patinka, ir Jis jo nori. Paklusnumo įžado esminis tikslas yra pagerbti Dievą tąja dorybe, ir kaip tik tuo šis paklusnumas skirias nuo paprasto paklusnumo. Darydami tą į-

žadą ir jo laikydamies, mes norim pareikšti Dievui, kad giliausiai pasiduodame Jo valiai pagal Viešpaties Jėzaus pavyzdį. Taip galime ir mes su šv. Povilu sakyti: "Aš esu su Kristum prikaltas prie kryžiaus. Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus" (Gal. 2, 19-20).

Pritaikymas. Niekuomet neužmirškime, kodėl turime klausyti viršininkų. Turim vykdyti *Dievo valią,* turim teikti *Dievui garbę* ir pelnyti *išganymą.* Nuolat tai atminkim — ir paklusti mums bus daug lengviau, ir išvengsim pavojaus prarasti iš dalies ar visai savo darbų nuopelnus dėl žemiškų sumetimų. Tuoj pat dabar padarykime gerą intenciją: kiekvieną veiksmą atliksime paklusnumo dvasioj Dievo garbei! Metame lauk iš širdies visus žemiškus ir žemus sumetimus ir atsiduodame vien Dievo tarnybai!

2 PUNKTAS. KAM TURIM PAKLUSTI

Svarstymas. Ordino reguloj skaitome: "Griežtai įsakau visiems broliams, kad jie visame klausytų savo ministrų" (10 sk). Šv. Pranciškus vadina viršininkus ministrais (tarnais), nes jie, nors augščiau pastatyti, turi būti nusižeminę ir, kaip viršininkai, iš meilės tarnauti ordinui ir brolių reikalams. O valdiniai turi žiūrėt į viršininkus, kaip į savo ponus ir jų klausyti. Jie privalo "atsiminti", kaip ragina serafiškasis Tėvas, "kad jie dėl Dievo valios yra išsižadėję savosios valios."

Reiškia, turime klausyti savo ordino viršininkų — generolo, provinciolų ir namų viršininkų; bet jų klausome ne kaip paprastų žmonių, o tik kaip Dievo atstovų. Dievas yra neregimas — todėl Jis pareiškia mums savo valią per žmonių lūpas, ir Jis aiškiai nori, kad mes paklustume jiems, kaip Jo atstovams, lygiai taip, kaip Jam pačiam. "Kas jūsų klauso, tas manęs klauso; kas jus niekina, mane niekina" (Luk. 10,16).

Gražų klusnumo pavyzdį yra mums žodžiu bei darbu palikęs šv. Pranciškus. "Ir griežtai noriu klausyti šios Brolijos generalinio ministro ir to gvardijono, kurį jis savo nuožiūra man paskirs; ir taip aš noriu būti jo valdžioje, kad negalėčiau prieš jo valią nei kur išeiti, nei veikti, nes jis yra mano

viršininkas." Tuos kilnius žodžius yra švęste pašventęs tikras didžiojo Patriarko paklusnumas. Kad visi šv. Pranciškaus vaikai taip, kaip jis, mąstytų, kalbėtų ir veiktų!

Pritaikymas. Jei mums kartais bus sunku paklusti savo viršininkams, pagalvokim, jog ir pasaulis reikalauja paklusnumo. Bet kaip skiriasi pasauliečių paklusnumas nuo vienuolių! Pasaulio paklusnumas yra kietas, be atodairos ir dažnai pilnas gudrumo bei apsimetimo; paklusnumas vienuolyne yra paremiamas įžado šventumo, pasaldinamas Dievo meilės ir palengvinamas gero kitų pavyzdžio. Tebūna toli nuo mūsų visa, kas panašu į apsilenkimą su klusnumu; mes kaip tik norim ištikimu klusnumu palengvinti viršininkui užduotį, anot serafiškojo Tėvo: "Valdinys viršininke turi matyti ne žmogų, o Tą, dėl kurio jis yra pasidaręs valdiniu; juo viršininkas atrodo menkesnis, juo yra didesnis nusižeminimas to, kuris jo klauso."

3 PUNKTAS. KURIUOSE DALYKUOSE TURIM PAKLUSTI

Svarstymas. Anot regulos, turim klausyti viršininkų "visame, ką Viešpačiui prižadėjome pildyti ir kas nėra priešinga sielai ir mūsų regulai."

Tad mažesniojo brolio paklusnumas apima pirmiausia tai, kas tiesiogiai ar išvados būdu yra reguloj. Toliau — visus potvarkius paliepimus ir statutus, kuriuos viršininkai išleidžia, kad būtų apsaugotas tikslus regulos vykdymas, ir klestėtų dvasinis gyvenimas. Kai kurie regulos aiškintojai net mano, jog būtų galima reikalauti paklusnumo net ir tokiuose dalykuose, kurie nėra jokiu būdu susiję su regula, jeigu tik jie nėra nuodėmingi.

Pritaikymas. Šios dienos mąstymas man parodė, koks netobulas buvo lig šiol mano paklusnumas, ir kaip dar giliai slypi mano širdy puikybė, ta visų blogybių šaknis. Kiek daug turiu aš sau prikišti nusikaltimų įžadams, konstitucijoms, provinciniams potvarkiams, viršininkų įsakymams ir draudimams! Kiek kartų esu išsisukęs nuo paklusnumo, netgi viešai ar slaptai pasipriešinęs viršininkams! Turėčiau dėkoti Dievui, kad mane pašaukė gyventi paklusnybėj, užuot skundęsis dėl pa-

klusnumo jungo. Bet šiandien noriu pakartoti savo pasiaukojimą ir prašyti Dievą malonės bei ištvermės.

Širdies žodis. Kaip norėčiau mylėti Tave, mano Viešpatie, mano stiprybe, mano priebėga, mano gelbėtojau kančioj ir pavojuj! Mano siela nyksta iš ilgesio, mylėdama Tavo didybę. Tu — mano širdies Dievas. Tu — mano dalis, mano paveldėta amžių amžiams (Šv. Paskalis).

Dievo meilės malda

Jėzaus širdie, meilės aukos Avinėli, duok, kad Tau tapčiau gyva, šventa, Dievui patinkanti aukos dovana! (Atlaidinė maldelė vienuoliams).

3 sekmadienis po Trijų Karalių

KAPARNAUMO ŠIMTININKAS

Kaparnaume, kur Jėzus savo veikimo pradžioj buvo pastoviai apsigyvenęs, kad iš ten galėtų skelbti savo mokslą visoj Galilėjoj, buvo vienas šimtininkas pagonis, kurio tarnas mirtinai sirgo. "Išgirdęs apie Jėzų, jis siuntė pas Jį žydų vyresniuosius ir prašė jį ateiti ir pagydyti jo tarną" (Luk. 7,3). Pamąstykim apie to šimtininko prašymą ir išklausymą.

1 PUNKTAS. ŠIMTININKO PRAŠYMAS

*Svarstymas.*Šimtininkas kreipiasi į Jėzų su drąsiu prašymu. Jis, pagonis, prašo Jėzų, pagarsėjusį žydų Mesiją, ateiti ir pagydyti tarną. Už ką vis dėlto jo prašymas liko išpildytas?

1. *Už taurų jo nusiteikimą.* Šimtininko šeimos gyvenimas, matyt, buvo gražus. Ponas brangino savo tarną. Pagonims romėnams tai nebuvo paprasta. Šimtininkas gailėjos sergančio tarno ir stengės jį pagydyti. Tas gražus elgesys, matyt, kilo iš šimtininko religinio-moralinio nusiteikimo. Nors pagonis, jis augštai vertino ir buvo palankus žydų tikybai, ir netgi pastatydino jiems sinagogą Kaparnaume. Todėl žydų

vyresnieji, prašydami Jėzų išgydyti kapitono tarną, sakė: "Jis vertas, kad tai jam padarytumei" (Luk. 7,4).

2. *Už jo nusižeminimą.* Jėzus ėjo su žydų vyresniaisiais į šimtininko namus. Kai jau buvo nebetoli, šisai atsiuntė pas Jėzų keletą savo bičiulių pasakyti: "Viešpatie, nevargink savęs, nes aš nevertas, kad įeitumei po mano stogu . . . bet tark žodį ir mano tarnas bus sveikas" (Luk. 7, 6-7). Šimtininkas pasisakė, kaip pagonis ir nusidėjėlis, nesąs vertas, kad Viešpats pas jį užeitų; bet kaip tik tuo jis parodė esąs vertas. Ir jis visiems amžiams paliko pavyzdžiu einantiems Komunijos. Šv. Bažnyčia įtraukė jo žodžius į savo liturgiją, ir milijonų milijonai juos graudžiai kartojo ir kartos, rengdamies priimti Jėzų į savo širdį.

Pritaikymas. Taurus to žmogaus nusistatymas, graži jo šeimynos dvasia, graudus jo rūpinimasis ištikimu tarnu gali būti pavyzdžių *viršininkams.* Gyvenimas vienuolyne turi būti jaukus šeiminis gyvenimas. Jei viršininkas nori, kad valdiniai būtų prie jo prisirišę, jis ir pats turi eiti pas juos su atvira ir meilės pilna širdim ir ištikimai jais rūpintis. Sekimo vertas yra ir šimtininko religingumas. Pagonis stato žydams maldyklą! Kaip liūdna ir nenatūralu būtų, jei vienuolis savo nusiteikme bei elgesy supasaulėtų, jei nebejaustų reikalo pabūti nuošaliai, susikaupti, pasimelsti! Kur tikras maldingumas, ten ir *nusižeminimas.* Nuolat stenkimės įsigyti tą brangią dorybę. Klauskime save: ar esame nusiteikę kaip šeimos nariai? Ar esame nusižeminę? Ar turim religinę nuotaiką?

2 PUNKTAS. ŠIMTININKAS IŠKLAUSYTAS.

Svarstymas. Susirūpinęs šeimininkas meldė tarnui sveikatos ir liko išklausytas. "Tark žodį," — sakė jisai, — "ir mano tarnas bus sveikas. Nes ir aš, nors esu po valdžia pastatytas žmogus, turiu po savimi kareivių ir sakau šitam: Eik, ir jis eina, kitam: Ateik, ir ateina, ir savo tarnui: Daryk tai, ir jis daro" (Luk. 7, 8). Jis šaukiasi į dieviškąją Jėzaus galybę — ir jo pasitikėjimas lieka atlygintas: "Eik, ir tebūnie tau, kaip įtikėjai. Ir tą pačią valandą tarnas pagijo" (Mat. 8, 13).

Šimtininkas prašė sveikatos tarnui ir susilaukė, be to, malonės, dar ir sau, ir savo šeimai, ir savo tautai palaimingą užtikrinimą, kad bus priimti į Kristaus karalystę. Džiugiai stebėdamasis, Viešpats pagyrė pagonio tikėjimo stiprumą ir tarė: "Iš tikrųjų, sakau jums, aš neradau tokio didelio tikėjimo Izraelyje. Taip, aš sakau jums, daugelis iš rytų ir vakarų ateis ir sėsis prie stalo dangaus karalystėje su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu, o karalystės vaikai bus išmesti laukan į tamsybes; ten bus verksmo ir dantų griežimo" (Mat. 8, 10-12). Didesnė už tarno pagydymą malonė buvo pašaukimas į Mesijo karalystę. Ir pagonys turės dalyvauti dangaus pokyly, jei įtikės kaip šimtininkas, o žydai už atkaklų savo netikėjimą nebus įleisti į dangaus vestuvių salę ir bus pasmerkti amžinoms tamsybėms bei kančiai.

Pritaikymas. Ir mes neturim, kaip žydai, per daug tuo pasitikėti, kad iš daugelio kaip tik mes esame išrinkti. Jei neeisime savo pareigų, jei nepaklusime malonės balsui, grės ir mums atmestųjų bedugnė, nors esame kunigai ir vienuoliai. Dažnai mąstykim apie šventųjų laimę danguje, kurioj ir mes galėtume džiaugtis. Bet taip pat dažnai mąstykim, ypač užpuolus pagundoms, apie baisią atmestųjų padėtį, kuri skirta visiems Dievo niekintojams.

Pasiskatinimai. Jėzau, dėkoju už visas man suteiktąsias ypatingas malones. *Prižadu* tikėti, būti nusižeminęs ir ištikimas šventam savo pašaukime. Užtat *suteik* man savo palaimingo apsilankymo laimę. *Apsaugok* mane, visa širdim maldauju, nuo amžinosios pražūties ir atidaryk man amžinuosius dangaus karalystės vartus.

Dievo meilės malda

Meldžiam Tave, Viešpatie, įženk į mūsų namus ir išvyk toli iš jų visas piktojo žabangas! Tegyvena tenai Tavo šv. angelai ir tesergsti mus ramybėj! Tavo palaiminimas tebūna ant mūsų visada! Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

KODĖL ESAME PAKLUSNŪS

Mąstyk, ką šimtininkas Kaparnaumo sako: "Ir aš esu žmogus po valdžia pastatytas ir turiu po savim kareivių; aš sakau šitam: Eik, ir jis eina; kitam: Ateik, ir jis ateina, ir savo tarnui: Tai daryk, ir jis daro" (Mat. 8,9). Ar ir mūsų viršininkai gali taip apie mus pasakyti? Taip turėtų būti. Atsakykim dabar į klausimą: kodėl esame paklusnūs?

1 PUNKTAS. VIRŠININKAS YRA DIEVO ATSTOVAS

Svarstymas. Jei mūsų paklusnumas nori turėti prasmę bei vertę ir patenkinti mus pačius ir kitus, tai turime būti įsitikinę, jog *viršininkas yra Dievo atstovas,* ir, ką jis liepia, *yra Dievo valia.*

Taip ir yra iš tikrųjų. Viršininkas yra mums Dievo atstovas. Tiesa, Dievas yra visur, bet mes Jo negalime matyti nei girdėti. Todėl Jis kreipias į mus per viršininko asmenį ir praneša, ko iš mūsų nori.

Bet Dievas yra ne vien visagalis *Viešpats,* o ir mylįs *Tėvas,* Mokytojas, Vadas. Tuo yra mums ir viršininkas. Dėl to šv. Povilas rašo žydams: "Klausykite savo vyresniųjų ir būkite jiems pasidavę; nes jie budi, kaip tie, kurie duos apyskaitą už jūsų sielas, kad jie tai darytų su džiaugsmu ir nedūsaudami; nes tai nebūtų jums naudinga" (Žyd. 13, 17). Bet ir viršininkus įspėja jis tinkamai naudoti savo valdžią ir nebūti kietus bei išdidžius.

Pritaikymas. Vien išviršinis, vergiškas arba apskaičiuotas paklusnumas būtų tad neužtenkamas ir vienuoliui nepritinkąs. Bet mes žinome: viršininkas yra Dievo atstovas — ir tai mus paskatina jam paklusti. *Netobulam* vienuoliui paklusti yra, žinoma, sunku: jis viršininke regi vien žmogų, kuris jį visur varžo ir netinkamai apsunkina visokiais įsakymais bei uždaviniais. Tuo būdu jis padaro viršininkui jo tarnybą sunkią, o sau paklusnumą paverčia kančia. Nelieka mums nieko kito— tik paklusti viršininkui, kaip Dievo atstovui.

2 PUNKTAS. KĄ VIRŠININKAS ĮSAKO, YRA DIEVO VALIA

Svarstymas. 1. Dievo valia turi visuomet ir visur būti mūsų elgesio motyvas. Tiesa, Dievas 10-čia savo įsakymų yra ap skritai pareiškęs mums savo valią; bet smulkmenose, konkrečiuose dalykuose, mums patiems tenka daryti išvadas — kas darytina, o kas ne; todėl Dievas nori, kad Jo atstovai mus mokytų, kaip atskiruose dalykuose prisitaikyti prie Jo valios. Ir galime būti tikri, jog išpildome Dievo valią, jei darome, ką viršininkai įsako.

Išganytojas pats yra čia mums davęs pavyzdį. Jis teigė: "Mano valgis yra daryti valią to, kuris mane yra siuntęs". Ir apie Jį yra pasakyta: "Jis...buvo jiems klusnus" (Luk. 2, 51), t.y Marijai su Juozapu.

2. Iš to seka, kad *visi turi būti paklusnūs:* dvasinio gyvenimo *naujokai,* nes jie turi leistis pamokomi; *pažengusieji,* nes ir juos saisto paklusnumo įstatas.

Vaikai, užaugę, nebeturi griežtos pareigos klausyti tėvų; o vienuolis visuomet turi. Apie tai rašo šv. Bonaventūra knygelėj apie šešis serafino sparnus: "Kadangi visai tobuli ... žmonės yra retenybė, tad maža tėra tokių, kurie gali gerai laikytis be paklusnumo jungo. Dėl tos priežasties, o labiau dėl to, kad galėtų geriau ir tikriau veikti, netgi viršininkams yra būtina turėti augštesnių už save viršininkų, kurie jiems vadovautų, ligi paties augščiausiojo viršininko šioj žemėje — popiežiaus, kurs Kristaus vietoj yra visos kovojančios Bažnyčios galva." Matome, kad būti paklusnus niekas nėra per didelis ir niekas per augštas.

Pritaikymas. Jei apie tai gerai pamąstome, turime sau tarti, kad mūsų paklusnumas tik tada tėra tobulas, kai yra *kūdikiškas, laisvavalis ir džiugus.* Kūdikiškas, taip kad mes savo viršininkuose matytume ne tiek žmones, kiek, tikriau, Dievo atstovus, geriausiojo Tėvo atsiųstuosius. Laisvavalis, taip kad mes be vidinio pasipriešinimo ir be nenoro parodymo pasiduotume viršininkų valiai. Džiugus, taip kaip parašyta Siracho knygoj: "Duodamas kokią dovaną, rodyk linksmą veidą ir mokėk savo dešimtinę džiūgaudamas" (35, 11). Mūsų dovana,

mūsų dešimtinė yra mūsų laisvosios valios paaukojimas, paklusnumas, kurį pasižadėjome dėl Dievo. Tad džiaugdamies duokim Dievui, kas yra Jo!

Vykdant tokį tobulą paklusnumą, gali gražiai prisidėt ir viršininkas. Draugiškumas ir meilė gali sumažinti įsakymo kartumą; per šiurkštus būdas lengvai padaro valdinius atkaklius ir atšiaurius.

3 PUNKTAS. VIRŠ VISKO MEILĖ

*Svarstymas.*Džiugus paklusnumas kyla iš tikslaus paklusnumo vertės supratimo; toliau — iš tikros meilės Dievo, kuris norima pagerbti paklusnumu. Kas neįstengia iki to pakilti, tas niekuomet nemokės paklusti džiaugsmingai; jis vis bus susijęs su savo ūpais bei nuotaikomis, ir paklusnumas bus jam vis karti našta. Bet, kas mėgsta paklusnumą, tas nėra nepatenkintas, jei kas jam įsakoma; jis nemurma ir nesiskundžia, tik linksmai ima vykdyti įsakytąjį dalyką.

Šiandien pasiryžkim visuomet kūdikiškai, mielai, džiugiai klausyti — dėl Dievo meilės.

Pasiskatinimai. Gailėkimės už visus ligšiolinius nenorus bei atšiaurumus prieš viršininkus. *Stebėkimės* Kristaus maloniu bei džiaugsmingu paklusnumu. *Dėkokim* Jam už tai. *Aukokim* Kristaus paklusnumą Dangaus Tėvui. *Prašykim* malonės tikrai suprasti tos būtinosios dorybės vertę ir nugalėti sunkenybes ją bevykdant.

Dievo meilės malda

“Mano valgis yra daryti valią to, kuris mane siuntė.” O, Jėzau, duok man nusiteikti, kaip Tu buvai nusiteikęs!

Antradienis po 3 sekmadienio po Trijų Karalių

KURIUOSE DALYKUOSE TURIME PAKLUSTI

Į tai atsako pati regula 10-me skyriuj: “Griežtai įsakau visiems broliams klausyti savo ministrų visame, ką yra Vieš-

pačiui pasižadėję laikyti, ir kas nėra priešinga jų sielai ir mūsų regulai."

1 PUNKTAS. KLAUSYT VISAME, KĄ YRA VIEŠPAČIUI PASIŽADĖJĘ LAIKYTI

Svarstymas. Klusnumo pareigos išplėtimas yra reguloj tiksliai apibrėžtas.

Pirma, turime *klausyti visame, kas yra reguloj,* kurią esame per įžadus priėmę. Tai yra savaime suprantama.

Vienuolinis paklusnumas yra bendrojo gyvenimo ir vienybės ryšys, tvarkos ir vienuolinės drausmės pagrindas ir visų vienuolinių dorybių motina bei saugotoja.

1. *Vienybės ryšys.* Vienuolyno šeima sudaro vienetą; viršininkas yra jo atstovas, ir kiekvienas čion paskirtasis ordino narys yra sykiu ir šio kūno narys. Jis turi atlikinėti tam tikrus sau skirtus uždavinius visumos naudai. Tad savaime aišku, jog kiekvienas ordino narys vienybės dėlei, turi pasiduoti viršininko potvarkiams, pavyzdžiui, skiriant pareigas, duodant atlikti kokius uždavinius vienuolinėj šeimoj.

2. *Tvarkos ir vienuolinės drausmės pagrindas.* Viršininkas yra drausmės saugotojas. Didesnio vienuolyno viršininkas vadinamas gvardijonu, tai yra, *sargu,* būtent — jis turi prižiūrėti, kad būtų griežtai vykdomi įžadai, laikomasi regulos, konstitucijų ir kitų potvarkių, kuriuos išleidžia augštesnieji ordino viršininkai vienuoliams regulos laikymo reikalu.

Ta prasme privalome būti paklusnūs. Juk regula teigia: "*Griežtai įsakau* visiems broliams klausyti savo ministrų visame, ką yra Viešpačiui pasižadėję laikyti."

3. *Visų vienuolinių dorybių saugotoja.* Vienuolinio gyvenimo tikslas yra įsigyti visas reikiamas dorybes ir pasiekti krikščionių tobulybę, atitinkamai regulą. Tad paklusnumas ištiesiamas tam tikra prasme ir į šitą sritį. Pavyzdžiui imkime broliškąją meilę ar kurią kitą dorybę, kurią mums regula ypačiai pataria įsigyti.

Pritaikymas. Matome, kaip rimtai turime imti paklusnumo reikalą. "Griežtai įsakau" — taria šv. Įkūrėjas ir tuo paro-

do, kokiu svarbiu dalyku jis laiko paklusnumą. Iš tikrųjų, paklusnumas yra pats esminis dalykas vienuolių gyvenime. Paklusnumas padaro vienuolį, ne abitas. Todėl paklusnumo įžadas yra būtiniausias ir pirmiausias iš trijų vienuolinių įžadų, kaip pareiškia pop. Jonas XII: "Vienuolių luomas žlunga, jei valdiniai paniekina nuopelningąjį paklusnumą. Be abejo, didis dalykas yra laisvavalis neturtas, didesnis gėris yra skaistybė, bet didžiausiasis — paklusnumas, jeigu jo laikomasi neįžeidžiant, nes neturtas padeda apvaldyti išviršinius daiktus, skaistybė — kūną, o paklusnumas — protą ir valią." Visos sielos galios, o per ją ir kūno, švento paklusnumo pavedamos naudotis viršininkui, kaip Dievo atstovui. *Pasvarstykim,* ar tinkamai esame paklusnūs savo viršininkams, ir *pasitaisykim,* kur reikia.

2 PUNKTAS. KLAUSYTI VISAME, KAS NEPRIEŠINGA SIELAI IR REGULAI

Svarstymas. Tie regulos žodžiai užbrėžia pranciškonui paklusnumo ribas dar plačiau: paklusnumas nebesaisto tik ten, kur būtų kas aiškiai neleistina, kas priešinga Dievo ar žmonių įstatymui, ar mūsų regulai.

Netyrinėdami toliau, ar tie žodžiai tik tiksliau paaiškina, kas yra tobulas paklusnumas, ar pateikia dar vieną atskirą įžado įpareigojimą, laikysime tuos regulos žodžius, kol kas, reikalavimu būti tobulai paklusniems. Čia neskirstysim, kas yra jau nusikaltimas įžadui, o kas nusidėjimas vien paklusnumo dorybei; užtenka mums žinoti, ką turim daryti, o ko ne.

Pritaikymas. Išpildyti įžadui užtenka viršininko įsakymą išpildyti išoriniai; o paklusnumo dorybės siekiant, reikia dar, kad būtų klausoma mielai ir ištikimai, nemurmant ir nesiskundžiant. Palenkim savo nuomonę viršininko sprendimui neprieštaraudami.

Pasiskatinimai. Kaip labai *turime gėdytis* savo negriežto paklusnumo ir įsižeidimų ar nemalonės viršininkų atžvilgiu! *Dėkokim* Dievui už jų nuolaidumą bei kantrybę. *Prašykim* malonės, kad būtume mielai ir ištikimai paklusnūs.

Dievo meilės malda

Visuose dalykuose tebūna išpildoma, giriama ir per amžius šlovinama teisingiausioji, kilniausioji, mieliausioji Dievo valia!

Trečiadienis po 3 sekmadienio po Trijų Karalių

DVI PAKLUSNUMO NAUDOS

Kad noriau būtume paklusnūs, mąstysim šiandien apie dvi svarbiausiąsias vienuolinio paklusnumo naudas, būtent:
1. Didesnį savo išganymo tikrumą ir
2. nuopelnų padauginimą.

1 PUNKTAS. PAKLUSNUMAS TEIKIA DIDESNĮ TIKRUMĄ

Svarstymas. Paklusnumas vis *pasako* mums, *kas yra Dievo valia.* Ką nors geresnio ar didesnio už Dievo valios vykdymą žmogus niekuomet nesumos daryti. Kas išpildo Dievo valią, gali būti tikras, kad bus išganytas. O Dievo valia pareiškiama mums viršininko lūpomis, nes šis juk yra Dievo vietininkas. Tad paklusnumas yra tiesus dangaus kelias.

Paklusnumas teikia taipgi didesnį tikrumą *tobulybės kely.* Niekur kitur apsigavimai nėra taip lengvai galimi, kaip kad dvasiniame gyvenime. Bet visas abejones pašalina paklusnumas. Ką jis pagiria ar liepia, nebegali būti abejotina. Žinoma, žmogus norėtų būti pats savo paties vadu, savo išmanymu ir savo valia veikti; norėtų būti laisvas, bet savo pražūčiai. "Kas nori pats save vesti ir paneigia sau teikiamąjį vadą, tas nebėra reikalingas velnio, nes jis pats yra savo piktasis priešas", — sako dievobaimingasis Gersonas.

Pritaikymas. Ne vienas dalykas mums atrodo esąs Dievo valia, o yra tik *savivalia* ir *savimyla.* Gali atsitikti, kad, Dievui taip tvarkant, viršininkai sudaro mums sunkenybių. Bet privalom tuoj pat ir griežtai kautis su kylančiąja pikta nuotai-

ka, kad nepatektų į pavojų sielos rimtis. Tai yra paprastas reiškinys ir tikrai Dievo potvarkis, kad kaip tik kilniausiosios dvasios, blizgą talentai, uoliai besidarbuodami gėrio bei grožio labui, neretai sutinka kliūčių ir pasipriešinimo. Kartais tai esti kūno ligos kartais vidinės kovos bei kančios, kartais žmonių, netgi labai artimų, nesupratimas, pasipriešinimas, intrygos ir neteisingumas. Tai kartu, bet išganinga. Kiekvienas turi išeiti kančios mokyklą, kiekvienas yra reikalingas apsivalymo ir privalo sau pačiam numirti. Tad būkim klusnūs Jėzaus mokiniai. Argi mes nenorim vien Dievo valios? Puiku — ją rasim paklusnume! Viršininkas gali klysti, net gali būti nevykęs ar mums neteisingas; bet ir tuo atveju paklusnumas yra mums vienintelis tikslus dalykas, nebent tai būtų priešinga regulai ar sąžinei.

2 PUNKTAS. PAKLUSNUMAS DAUGINA NUOPELNUS

Svarstymas. Per įžadą kiekvienas paklusnumo veiksmas įgyja *du nuopelnus:* vieną — paprasto dorybės akto, antrą — Dievo pagerbimo akto, kadangi įžadas turi tikslą ypatingai pagerbti Dievą. Jei, pav., laikydamies regulos, bendrai pasninkaujame, tai yra apsimarinimo veiksmas, bet sykiu ir paklusnumo (ir įžado vykdymo) veiksmas — tad dvejopai (o atsižiūrint į įžadą — dar trejopai) nuopelningas; taip ir kituose dalykuose.

Per paklusnumą net ir *savaime abejingieji* dalykai, kaip valgymas, miegojimas, padorūs pasilinksminimai, *pasidaro nuopelningi.* Tai reiškia mums didelį laimikį. Mūsų gyvenimas yra pastatytas po paklusnumo skliautais, ir per tą gerą mūsų intenciją viskas virsta nuopelnais. Kiek tai geresnė mūsų padėtis, negu pasaulio vaikų! Ir šiems tenka klausyti; bet jie veikia labiau reikalo verčiami, negu iš Dievo meilės. Dėl to ir jų nuopelnas yra daug mažesnis.

Prtaikymas. Šv. Bonaventūra sako: "Paklusnumas yra puiki dorybė, nes padaro vertus bei nuopelningus tuos dalykus, kurie savaime maža teturi arba ir visai neturi vertės. Pakelti nuo žemės skiedrą yra nei bloga, nei gera; bet, jei tai darai

iš paklusnumo, tai įsigyji nuopelną dangui; panašiai ir kita, ką darai paklusdamas, — virsta nuopelnais. Kai varpas tave šaukia prie Matutinum, kelkis greitai, apsirenk ir skubėk paklusniai į chorą — turi nuopelną. Netgi miegas, valgis, žodžiu sakant — viskas virsta nuopelnais. Jei esi išmintingas, padarysi reikiamą intenciją — ir turėsi nuopelnų. Ir kelias ves tave iš ankšto vienuolyno į rojaus plotus, kur nebėra nieko kartaus nei kieto." — Kartais vardan paklusnumo tenka išsižadėti savo pasirinktų ir pamėgtų pamaldų bei pratybų. Esama smulkių sielų, kurias tai išmuša iš vėžių. "Visai kitoki, labai judrūs, išradingi, visapusiški ir *laisvi* yra tie, kurie paklusnumo mokykloj pažįsta ir kitokius dalykus ir yra pratę daryti, o ne savo pačių trumparegiškas išmones. Paklusnumu jie pasiekė tai, kad net senatvėj, kai kiti seniai jau sudžiūvo bei surambėjo, patys dar yra išlaikę jauną lankstumą bei judrumą, lengvai prisitaiko prie naujų aplinkybių, kiekvienoj valandoj yra pasitaisę vykdyti kiekvieną uždavinį ir turi gabumą apžvelgti ne vien atskirus dalykus, bet ir didžiuosius tikslius." Jei visa tai rimtai pasvarstysim, rasim savy šį tą, ką reiktų pataisyti.

Pasiskatinimai. Dėkok Dievui, kad radai ordine tikrą kelią ir turi tiek daug progų įsigyti nuopelnų. Viską *daryk* iš paklusnumo. *Melsk* grynos intencijos.

Dievo meilės malda

Jėzau, Tau gyvenu. Jėzau, Tau mirštu. Jėzau, Tavo esu gyvenime ir mirty! Amen.

Ketvirtadienis po 3 sekmadienio po Trijų Karalių

PAKLUSNUMO SUNKUMAI

Žmogaus silpnybė labai dažnai padaro mums paklusnumą sunkų, nors ir suprantame jo vertę. Iš anksto pasiruoškime tokioms akimirkoms, ir todėl pamastykime nūn, iš kur kyla anie sunkumai ir kaip turime juos sutikti.

1 PUNKTAS. SUNKUMAI IŠ MŪSŲ PAČIŲ PUSĖS

Svarstymas. Pirmasis visų sunkumų šaltinis paklusnumo bare glūdi mumyse, ir jį maitina *mūsų puikybė ir savivalia.* Puikybė nenori pripažinti kito už save augštesnio, o savivalia nenori nusilenkti svetimai valiai. Taip paklusnumas pasidaro sunkus. Kur tik tai įmanoma, ten išsisukama nuo paklusnumo, arba atvirai atsisakoma klausyti, randant priekabių ir išsikalbinėjimų. Bet tai yra aiškiai neteisinga, priešinga paklusnumo įžadui.

Ką gi reikia daryti? Kiekvienas vienuolis, kurį gundo puikybė ir savivalia (o daugiau ar mažiau mums visiems tai tenka išgyventi), pirmiausia tepamąsto, jog *nusižeminimas* yra pagrindinė krikščionio tobulybės dorybė. O kas nenori paklusti, tas nėra nė nusižeminęs. Koks prieštaravimas: išdidus mažesnysis brolis! Toliau, turim atsiminti, jog per šventą profesiją *paaukojome* Dievui *savo valią.* Kaip gi drįstume atsiimti iš Dievo atgal savo dovaną ir atsisakytume klausyti Dievo vietininko?

Pritaikymas. Šv. Bonaventūra sako: "Paklusnumas tėra sunkus tik iš pradžių, bet, ištvermingai besilavinant, pasidaro lengvas." Tai tiesa, bet, žinoma, su sąlyga, kad būtų kovojama su vidiniu nepalankumu paklusnumui. Kas to nedaro, tam paklusnumas taps vis sunkesnis, ne lengvesnis. Prisiminkim, bene ir mums dažnai yra sunku paklusti. Jei taip, tai griežtai kovokim su puikybe ir savivalia. Tai mūsų, vienuolių, pareiga.

2 PUNKTAS. SUNKUMAI IŠ VIRŠININKŲ PUSĖS

Svarstymas. Neretai paklusnumą daro mums sunkų *viršininko asmuo.* Jei kitas viršininkas to iš mūsų reikalautų, mes mielai ir lengvai paklustume. Bet, kai klausiama, kodėl tas ir tas viršininkas kam nepatinka, išgirstama įvairių jam daromų priekaištų: jis turįs tam tikrų nemielų ypatybių; jis nesąs laisvas nuo kai kurių trūkumų, kurių neprivalo turėti viršininkas; jis esąs nepatyręs, neišmintingas, šališkas ir tt.

Ką turim tokiais atvejais daryti? Ar galime pasiduoti to-

kiems nepasitenkinimams? Ne! Turim prisiminti šv. Petro žodį: "Jūs vergai, būkite pasidavę visa baime valdovams netik geriems ir romiems, bet ir nepakenčiamiems" (1 Pet. 2,18). Vadinasi, jei viršininkas ir iš tikrųjų turi trūkumų, mes vis dėlto negalim atsisakyti jo klausyti. Juk pats Viešpats yra pasakęs apie žydų kunigus ir Įstatymo mokytojus: "Rašto žinovai ir fariziejai atsisėdo Mozės krasėje. Taigi, visa, ką tik jie jums sako, laikykite ir darykite, bet nesielkite taip, kaip jie elgiasi; nes jie sako ir nedaro" (Mat. 23, 2-3). Tačiau labai dažnai daromieji viršininkams priekaištai yra nepagrįsti, nes kilę iš mūsų įsivaizdavimo, perdėjimo, nepalankumo. Jei tik panorėtume persigalėti ir nusižeminti, priešingi mūsų nusistatymai išnyktų, ir sunkenybės būtų greit pašalintos.

Pritaikymas. Puikiojoj knygutėj "Meilės akstinas" autorius skundžiasi tiek maža esant mielai paklustančiųjų. "Eik pažiūrėk, argi rasi visai tobulo paklusnumo. Manau, terasi retai arba ir visai ne. Esant tiek daug vienuolių, tai bus tau nuostabu. Bet pasakyk, kame yra vienuolis, kurs nori turėti viršininką tam, kad pats jo klausytų, o ne tam, kad viršininkas klausytų jo? Ar visuomet sutinkame su viršininkų liepimais? Ne! Greičiau norim, kad jie vykdytų mūsų valią; o jei ne, tai įmame ir nepagailime jiems aštraus liežuvio. O kas blogiausia — kas iš kito būtų mums malonu, daros mums nemalonu vien dėl to, kad tai iš viršininko! Kodėl tad giriamės savo klusnumu, o nesigėdime verčiau savo puikybės? Ar iš viso begalime vadintis vienuoliais? Bijau, kad net tikrais krikščionimis nebegalim! Nes kaipgi kas gali vadintis krikščioniu, jei daro kaip tik priešinga tam, ką darė Kristus?" Ar netinka ir mums tas priekaištas?

3 PUNKTAS. PATIES ĮSAKYMO SUNKUMAI

Svarstymas. Trečiasis sunkumas gali glūdėti pačiam įsakyme. Šis kartais mums nepatinka, kartais atrodo per sunkus. Ūpai ir išlepimas dažnai apkartina mums paklusnumą. Nuo to išsigydyti tėra vienas vaistas: *savęs nugalėjimas.* Viešpats sako Evangelijoj: "Kurs neišsižada viso, ką turi, negali būti mano mokytinis" (Luk. 14, 33) ir "Kas nori išgelbėti savo gyvy-

bę, praras ją, o kas prarastų savo gyvybę dėl manęs, ją išgelbės" (Luk. 4,24). Tas palieka visa, ką turi, ir praranda savo kūną bei gyvybę, kuris, aklai paklusdamas, pasiduoda savo viršininkui. Aišku, toks savęs išsižadėjimas yra visuomet susijęs su sunkenybėmis. Bet neišsigąskim tokios aukos!

Pritaikymas. Ūpas yra neapskaičiuojamas dalykas. Vieną kartą jis ko nors nori, kitą — to pat dalyko nenori. Nesiduokim jo už nosies vedžiojami, o išimtinai pakluskim Dievo valiai, kuri mums apreiškiama per paklusnumą. Tuomet patirsim, jog šventi yra Jėzaus žodžiai: "Mano jungas saldus ir mano našta lengva" (Mat. 11, 30).

Širdies žodis. Kaip turiu gėdytis, Dieve, savo nerangumo bei priešingumo! Užtenkamai ilgai mane pakentei. Bet dabar turi kitaip elgtis! Nuo šiol noriu mesti savivalią ir būti paklusnus, kaip esu Tau pasižadėjęs. *Palaimink* mano pasiryžimus ir *suteik* man ištvermės malonę!

Dievo meilės malda

Visagalis Dieve, meldžiame, kad uolia malda užsitarnautume Šv. Dvasią, kad per jos malonę būtume apsaugoti nuo visų pagundų ir susilauktume nuodėmių atleidimo. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen (Bažnyčios malda).

Penktadienis po 3 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE SAVIVALIĄ

Pirmasis nepaklusnumo šaltinis, kaip matėme, yra savivalia. Iš jos teka drumzlinas vanduo daugelio nuodėmių prieš paklusnumo įžadą. Čia pamąstysim apie didžią savivalios blogybę ir ieškosim tinkamų nuo jos apsigynimo priemonių.

1 PUNKTAS. SAVIVALIOS BLOGYBĖ

Svarstymas. Laisva valia yra graži Dievo dovana, nes per ją žmogus iškyla augščiau už visus padarus, išskyrus angelus. Laisva valia yra dar ypatingos Dievo meilės ir pasitikėjimo

įrodymas, jog mes gerai pasinaudosim ta dovana. Laisva valia yra pagaliau Dievui patinkančių ir nuopelningų darbų sąlyga. Dėl to ta valia yra didis gėris, ir už ją niekuomet neįstengsime atsidėkoti Dievui.

Bet per pirmųjų tėvų nuodėmę žmogaus valia sugedo ir pakrypo bloga linkme. Nupuolęs žmogus sunkiai pasiryžta daryti gera ir nerangiai, o labai mielai — bloga. Žmogus nūn yra nepastovus ir linksta tai į gera, tai į bloga. Jis yra atkaklus ir nenori nusileisti, net gerai supratęs, kad klystąs. Kas jam patinka, tai jis ir nori daryti; o ko jis nenori, tam ir priešinasi, nors tai būtų Dievo įsakyta ar uždrausta. Tai yra savivalia.

Iš to kylančios blogybės yra įvairios ir didžios. Savivalia ypačiai neleidžia vienuoliui būti reikiamai paklusniam ir tuo verčia nusidėti įžadui; ji įneša maišaties į tvirtąją ordino sąrangą; ji griauna taiką vienuolyne, o ir širdyse ji sulaiko pažangą dorybėj ir tt. Kas prilipęs prie savo valios, sako vienas dvasios vyras, tas pats save pasmerkia neramybei ir nelaimei. Štai toji valia susiduria su kita valia — ir įsižeidimas apkartina širdį; štai vėl ji susiduria su savim pačia, nes vieną valandą ji geidžia vieno dalyko, o kiek vėliau — jau priešingo. Kitą kartą ji siekia to, ko negali pasiekti, arba, jei pasiekia, greitai pajunta viduj tuštumą. Tūkstančių naujų norų draskoma, yra ji nuolat nepatenkinta savim ir kitais: kai tik pasiduodame savivaliai, vis susilaukiame susigraužimo.

Pritaikymas. Žmogaus valia yra dviašmenis kardas, linkęs į gera ir į bloga. Prisipažinkim: mes dar esame stiprioj savivalios įtakoj. Iš kur ateina tas *neramumas ir nepasitenkinimas*, kuris mus taip dažnai užpuola? Iš kur, jei ne iš savivalios, kuri nori kitko nei paklusnumas. Tad jau metas pradėti su ja kovoti. Ieškokim ginklų, kurie galėtų mums toj kovoj padėti.

2 PUNKTAS. PRIEMONĖS PRIEŠ SAVIVALIĄ

Svarstymas. Kas nori sėkmingai kovoti su savivalia, privalo pirma *sustiprinti savo valią geram.* Scupolis savo knygelėje "Apie dvasiškas grumtynes" duoda labai tinkamą pamokymą. Taisantis ką daryti ar ką praleisti, reikia pagalvoti, *ar to ir*

Dievas nori, — tuomet tik pasiryžimą vykdyti. Atliekant greit praeinančius vidinius ar išorinius veiksmus, pirmiau padarytoji gera intencija tebeveikia; bet, atliekant ilgesnius veiksmus, gera yra dažniau atnaujinti gerąją intenciją, kad ji ligi galo ištvertų gyva, kadangi šiaip savimyla bus jau kartkartėmis gerąjį nusistatymą pakeitusi. Toji pastanga viską daryti tyru nusistatymu, kad patiktume Dievui, — sako toliau Scupolis, — iš pradžių atrodo varginanti, bet ilgainiui virsta papročiu ir stiprina valią daryti vien gera.

Antra, turime stengtis visokiais būdais *susilpninti savivalią, darydami* kaip tik tai, *kas jai nepatinka.* Tad mielai naudokim visas tam tinkamas progas, net patys tokių progų ieškokim. *Du sumetimai* gali mums čia padėti: 1) kad tos progos yra tinkamiausios, net reikalingiausios priemonės įsigyti dorybei; 2) kad visa, kas mums atsitinka, ateina iš Dievo, kuris visus dalykus taip tvarko, kad jie mums atneštų naudos.

Pritaikymas. Uoliai naudokimės tom dviem priemonėm. Pirmoji padės sustiprėti mūsų valiai ir veikti vis pagal Dievo valią; padedant antrajai, palaušim savivalios atkaklumą ir sužeisim pavojingą savo išganymo priešą. Kreipkim dėmesį į Scupolio paraginimą: "Susikaupęs dvasioj visuomet stenkis visus savo veiksmus taikyti į tą tobulą tikslą," — būtent, visur Dievui tarnauti.

Širdies žodis. Kaip mane sugėdina, o Jėzau, Tavo paklusnumas, kai mąstau apie savo nepaklusnumą ir savivalią! *Dėkoju* už pavyzdį ir prižadu nuo šiol gerai naudoti progas nugalėti savo savivaliai. *Suteik* man reikalingos malonės.

Dievo meilės malda

Jėzau, iš Tavo meilės, su Tavim ir Tau!

Šeštadienis po 3 sekmadienio po Trijų Karalių

NEPAKLUSNUMO NUODĖMĖ

Per nepaklusnumą atėjo nuodėmė į pasaulį ir, deja, ta pirmųjų tėvų nuodėmė kas dieną pasikartoja. Kadangi žmogaus

silpnumas ir velnio piktumas atneša nepaklusnumą netgi į vienuolynus, tad apsvarstysim tą nuodėmę jos esmėj ir pasėkose.

1 PUNKTAS. NEPAKLUSNUMAS — DIDELĖ NUODĖMĖ

Svarstymas. Nepaklusnumo nuodėmė, jei ją padaro vienuolis, dėl to yra tokia didelė, kad jis įžadu yra įsipareigojęs klausyti savo viršininkų, ir todėl, jei jis padaro nepaklusnumo nuodėmę, ta nuodėmė yra sykiu ir šventvagystė. Nepaklusnus vaikas nusideda paklusnumo dorybei, o nepaklusnus vienuolis nusikalsta dar ir Dievo garbinimo dorybei, kurią praktikuoti jis yra įsipareigojęs per savo šv. profesiją. Kas galėtų dar abejoti, kad sulaužyti ordino įžadą svarbiame dalyke yra pasibiaurėtina ir didelės bausmės verta? Penktojoj Mozės knygoj randame: "Padaręs Viešpačiui, tavo Dievui, apžadą, nesivėlinsi ištesėti, nes Viešpats, tavo Dievas to reikalaus; ir jei būsi pasivėlinęs, bus tau palaikyta nusidėjimu. Jei nenorėsi žadėti, būsi be nuodėmės. Bet kas išėjo vieną sykį iš tavo lūpų, to laikysies ir padarysi, kaip pažadėjai Viešpačiui, tavo Dievui, ir ką esi kalbėjęs savo valia ir burna". (Moz. 5, 23, 21). Tai pagalvok brolau: Viešpats reikalaus, kad išpildytumei įžadą, ir, jei atidėliosi, tai bus tau palaikyta nuodėme!

Tą nepaklusnumo nuodėmę padaro vienuolis, jei atsisako paklausyti viršininko, kuris jam ką nors įsako švento paklusnumo galia. Savaime suprantama, jog čia turima minty kiek rimtesnis dalykas, nes dėl menkniekių nė vienas viršininkas nereikalaus paklusti jo valiai "vardan švento paklusnumo" po sunkia nuodėme. Bet ir nedideliuose dalykuose nepaklusnumas gali pavirsti didele nuodėme, būtent — jei pareigą pamiršęs vienuolis formaliai niekintu savo viršininką, jei neklausytų iš labai piktos valios arba jei savo nepaklusnumu pateiktų kam sunkų papiktinimą.

Pritaikymas. Tur būt, nėra mūsų tarpe tokio, kuris nepaklusnumu nesibiaurėtų ir jo nepasmerktų. Tačiau, jei ir nenusidedama sunkiai paklusnumo įžadui, vis tik pridaroma daug lengvesnių nepaklusnumo nuodėmių iš neapdairumo bei apsileidimo. Ir tai yra blogis ir gali pasidaryti pavojinga. Nuo mažo

lengvai prieinama prie didžio. Ir atkritęs vienuolis bus dažniausiai prie to priėjęs pamažu. Pradžioj jis, gal būt, turėjo netgi gerą valią. Buvo užsidegęs geram; bet, darydamas ką nors, nepasiprašydavo viršininkų patarimo nei leidimo. Su tuo viršininkai kartais nesutikdavo. Tuomet kilo jame panieka jiems; jis ėmė murmėti ir prieštarauti. Jis teigė, viršininkų patvarkymai esą neišmintingi, nenaudingi ir neteisingi. Vieną dieną pyktis pastūmėjo jį atvirai pasipriešinti. Puikybė ir atkaklumas neleidžia nusileisti ir varo į krizę. Pasėka — išstojimas iš ordino, o kartais ir atkritimas nuo tikėjimo. Toks liūdnas Dievui pašvęsto asmens paklydimas turi mums įkvėpti išganomos baimės ir sukelti mumyse tvirtą pasiryžimą sustiprinti ir padaryti nuolankią silpną savo valią, dažnai ją lavinant paklusnumu.

2 PUNKTAS. NEPAKLUSNUMAS — DIDIS DVASINIS NUOSTOLIS

Svarstymas. Be Dievo malonės praradimo, per nepaklusnumą dar prarandame *vidinę ramybę.* Kai paklusnumo dorybė neša rimtį ir tikrumą, nepaklusnumo nuodėmė pagimdo ne·imą ir abejojimą. Po trumpo savivalios pasitenkinimo ir neusilenkusios puikybės džiaugsmo veikiai ateina praregėjimas. Sąžinė atsiliepia. Nepasitenkinimas ir susierzinimas užplūsta. Bandoma visokiais būdais pateisinti savo nepaklusnumą. Niekas nėra toks nepastovus ir nelaisvas, kaip neklaužada. Jis nori nusikratyti klusnumo jungo, o tampa savo nelabos aistros vergu. Tai yra Dievo bausmė už nepaklusnumą. Kadangi jis nenori klusniai nusilenkti Dievo valiai, Dievas leidžia jam patekti į aistros vergiją.

Antras dvasinis nepaklusnumo nuostolis yra sumažėjimas ar net visiškas žuvimas nuopelnų. Paklusnumas pašventina net mažiausias smulkmenas, nepaklusnumas nuvertina didžiausius darbus. Kiek daug dalykų turi daryti vienuolis, nuo kurių negali atsipalaiduoti; jei jis juos atlieka nenoromis ar per prievartą, jis praranda tų darbų nuopelnus, nes tie darbai būtų buvę geri. Tai didis nuostolis.

Pritaikymas. Kai kam patinka garbė būti pranciškonu, bet ordino jungas, paklusnumas, nėra jam saldi našta. Tuo atveju nėra kitos išeities, kaip tik priversti savęs išsižadėti ir persigailėti. Juk geriau mažas aukas paaukoti paklusnumui, negu kentėti didelę žalą dėl nepaklusnumo.

Širdies žodis. Ačiū Tau, Viešpatie, už tai kad atlikai atgailą bei atpildą už žmonių ir mano nepaklusnumą. *Gailiuos* ir neapkenčiu ligšiolinio savo nepaklusnumo ir iš naujo įteikiu Tau savo valią. *Apsaugok* mane nuo išdidumo ir nuo nepaklusnumo žalos!

Dievo meilės malda

Gerasis Jėzau, būk man ne teisėjas, o atpirkėjas.

4 sekmadienis po Trijų Karalių

AUDROS NUTILDYMAS

Pavargęs įtemptai bemokydamas minias, vieną vakarą Jėzus liepė mokytiniams nuo Kaparnaumo kranto irtis į kitą Genezareto ežero krantą. Bet Jis dvasioj jau regėjo ateinančios nakties audrą, kuri pateiks mokytiniams naują Jo dieviškosios galybės įrodymą.

1 PUNKTAS. MOKYTINIAI AUDROJ

Svarstymas. "Paleidę minią, jie pasiėmė jį su savimi, taip kaip jis buvo laive. Su juo buvo ir kitų laivų. Tuomet pakilo didelis viesulas ir varė bangas į laivą, taip kad laivas sėmėsi. Tuo tarpu jis buvo laivo užpakalyje ir miegojo ant priegalvio" (Mork. 4, 36-38). Pirma įsižiūrėk į *miegantį Jėzų.* Naktis nusileidžia ant ežero. Tvanku. Jausti ateinant smarkią audrą. Jėzaus žmogaus prigimtis pareiškia savo teises — ir Jėzus jas pripažįsta — gula ir giliai užmiega ... Kyla audra. Mokytiniai sunkiai kaujasi su vėju ir bangomis... Bet Jėzus, atrodo, nieko negirdi ir nejaučia — Jis giliai miega.

Betgi Jis dvasia budi ir padės savo mokytiniams, kai ateis valanda. O tuo tarpu reikia ištirti jų tikėjimą bei pasitikėjimą.

Nūn žvelkim į *benusimenančius mokytinius*. Kurį laiką jie priešinas audrai ir bangoms, bet veltui. Baimė ir neviltis pagauna juos. Tuomet jie, pamiršdami įprastą drovumą, puola prie Jėzaus, žadina Jį ir šaukia per kits kitą: "Viešpatie, gelbėk mus, žūname" (Mat. 8, 25). "Mokytojau, Tau nerūpi, kad mes žūname" (Mork. 4, 38), Suprantama yra mokytinių baimė šitokiame pavojuje, bet jų žodžiai išduoda visą jų netobulumą, silpną tikėjimą ir svyruojantį pasitikėjimą.

Pritaikymas. Šv. Petras Krizologas, aiškindamas šią Evangeliją, sako: "Vairininko prityrimas ir miklumas pasirodo ne giedroj, bet audroj. Taip yra ir dvasiniame gyvenime. Dorybė pasireiškia tikrai vien vidinių ir išorinių negandų audroj. Norėdamas ištirti savo mokytinių tikėjimą, Viešpats davė jiems įsakymą plaukti per ežerą. Jis leidžia ir mums kartais audrų. Jis miega ir atrodo visai mus užmiršęs. Bet Jis gerai žino, kokioj bėdoj esame, ir ateis mūsų gelbėti, tinkamai valandai išmušus. Todėl nenusimint, o pasitikėt!" Kad ir pasireikš tokiose kovose tūli mūsų netobulumai, kaip ir Kristaus mokytinių, vis dėlto neturime vilties nustoti. Viešpats juk nori mums parodyti, kokie silpni esame; Jis mus pamokys ir galop padės. Dabar klauskime save: kurios audros yra mums pavojingiausios, kurios gyvenimo laivelio dalys silpniausios?

2 PUNKTAS. VIEŠPATIES LIEPIMAS

Svarstymas. Mokytinių pažadintas Viešpats ramiai keliasi ir kreipiasi į sujudusius gamtos gaivalus: "Jis sudraudė vėją ir tarė: Nutilk, nurimk! Vėjas liovėsi, ir pasidarė didelė tyla" (Mork. 4, 39). Stebėdamies regime tame reikšmingame įvykyje dievišką Kristaus didybę. Viesulų kaukimas, įtūžęs jūros siūbavimas Jo nebaido: juk Jis — gamtos Viešpats. Tik du žodžius ištaria Jis: nutilk, nurimk! — ir nutilsta vėjas, nurimsta bangos. Kai pasidarė ramu ir tylu, kreipėsi Jėzus į savo persigandusius mokytinius ne be tam tikro švelnaus priekaišto: "Kodėl jūs tokie bailūs? ar dar jūs neturite tikėjimo?" (Mork. 4, 40). Tai reiškia: ko bijote, kai aš su jumis esu? Taip jau se-

niai esate su manim — vis dar neatpažįstate many Dievo Sūnaus! Ar manot, kad aš galėčiau leisti jums pražūti? Argi Dievas galėtų mažame ežere galą gauti? "Juos apėmė didelė baimė, ir jie sakė vienas kitam: Kas gi jis yra, kad ir vėjas ir jūra jo klauso?" (Mork. 4, 41).

Pritaikymas. Gražiai sako šv. Augustinas: "Mes keliaujame šiame gyvenime, kaip per jūrą. Vėjų ir audrų netrūksta, ir mūsų laivą beveik užlieja nuolatinių pasaulio pagundų bangos. Tai kyla iš to, kad Jėzus, t.y. tikėjimas, mumyse užminga. Pažadink jį! Kai Jėzus pabunda, kai tavo tikėjimas pabunda, tuomet audra nebesujudins tavo širdies, nes tavo tikėjimas nugalės vėją ir bangas." — Viešpačiui lenkiasi gamtos jėgos, Jo bijo pragaro galybės, žmogaus širdis yra atšiauri, priešinas malonei. — Argi Jėzus turėtų ir tau pasakyti: Ar dar neturi tikėjimo?

Širdies žodis. O, Dieve, iš kiek kūno bei sielos pavojų jau esi mane išgelbėjęs! *Dėkoju* Tau už tai ir *atsiprašau* už silpną tikėjimą ir nusiminimus. *Padėk man ateity dvasinėj* kovoj ir suteik palaimos vainiką!

Dievo meilės malda

Švč. Jėzaus Širdie, aš Tavim pasitikiu ir tikiu, kad Tu mane myli.

Pirmadienis po 4 sekmadienio po Trijų Karalių

VIRŠININKAS — DIEVO ATSTOVAS

Tobulą paklusnumą dažnai trukdo mintis, kad tas, kuris įsako, yra toks pat žmogus, kaip ir mes. Gera priemonė prieš tai viršininko asmeny matyti *patį Kristų.* Tai turime pirma pagrįsti, o paskui mąstysim apie tos pratybos naudingumą.

1 PUNKTAS. VIRŠININKAS — KRISTAUS ATSTOVAS

Svarstymas. Juslinis, pasaulinis žmogus netikėtai pasišiaušia išgirdęs, jog viršininko asmeny reikia matyti Kristų. Bet

tikėjimo apšviestas žmogus, ypačiai vienuolis, nesunkiai pasisavina tą mintį. Ta mintis yra gražiai pagrįsta *vienuolinio gyvenimo esme.* Vienuolinis gyvenimas yra tarnavimas Dievui. Įstojome į vienuoliją ne žmonėms tarnauti, bet Dievui. O kaip tik paklusnumo pratyba sudaro vieną iš esminių mūsų vienuolinio gyvenimo dalių. Vadinasi, turime paklusti savo viršininkams, kaip pačiam Kristui, nes viršininkai yra pašauktieji vedėjai bei sargai. Šv. Povilas rašo: "Ką nors darote, širdimi darykite, kaip Viešpačiui, ne žmonėms, žinodami, kad gausite iš Viešpaties tėvonystės užmokestį. Tarnaukite Viešpačiui Kristui" (Kol. 3, 23-24).

Šita mintis yra patvirtinta Kristaus žodžiais ir pavyzdžiu. Žydams Išganytojas sakė: "Rašto žinovai ir farizėjai atsisėdo Mozės kraseje. Taigi, visa, ką tik jums sako, laikykite ir darykite" (Mat. 23-2-3). Ir savo mokytiniams Jis sakė: "Kas jūsų klauso, tas manęs klauso" (Luko 10,16), tai reiškia: kas jums paklūsta, tas paklūsta man pačiam. Kaip tuos žodžius aiškina Šventraščio žinovai, anie Kristaus žodžiai taikintini ne vien apaštalams ir kitiems Kristaus mokytiniams, bet ir visiems dvasiniams viršininkams. Ir Povilo atvirtimo istorijoj randame tam įrodymą. Kai Kristus jam apsireiškė, Povilas paklausė: "Viešpatie, ko nori, kad daryčiau?" Viešpats atsakė: "Kelkis ir eik į miestą, tenai bus tau pasakyta, kas tau reikia daryti" (Apd. 9, 6). Čia šv. Bernardas pastebi: "Išmintie, kuri visa tikrai meilingai sutvarkiai! Tą žmogų, su kuriuo kalbi, Tu siunti pas kitą žmogų, kad šis pamokytų aną apie Tavo valią, kad iš to mes suprastume bendruomeninio gyvenimo naudingumą."

Pritaikymas. Iš to viso seka, kad labai dažnai turim prisiminti šią tiesą: ką viršininkai įsako, įsako pats Dievas, ir, jei klausome viršininko, klausome paties Dievo. Klausiama, kaip tat yra, kad vienuolis ordine daug metų kas dieną klauso viršininkų ir vis tiek neįsigyja nei sugebėjimo paklusti, nei paklusnumo dorybės? Priežastis yra ši: toks įgudimas įgyjamas vien pratybomis, kurios atitinka aną dorybę. Nagi, o paklusnumas yra vienuolinė dorybė, kuri turi tikslą Dievą bei Jo garbę. Anas vienuolis regi savo viršininke ne vien Dievą: jis

paklūsta ne kad Dievo valią išpildytų, bet kad viršininką patenkintų arba kad būtų vertinamas, arba kad išvengtų sudraudimo ar bausmės. Dėl to jis neturi paklusnumo dorybės ir jos niekuomet neįsigys, jeigu nepataisys savo nusistatymo. (Rodriguez). Klausk save rimtai, koks yra tavo paklusnumas?

2 PUNKTAS. TOS PRATYBOS NAUDINGUMAS

Svarstymas. Kadangi mes, jei nenumatome sau naudos, nelabai tenorime imtis ko nors sunkesnio, pamąstysim ir apie naudingumą tos pratybos — klausyti viršininko, kaip paties Kristaus.

1. Tuo būdu su pasitikėjimu ir drąsiai galima imtis net sunkiausių uždavinių, kai šiaip jau lengvai nustojama drąsos ir nusimenama. Niekas ar bent nedaug kas ryžtųsi pakelti tokias sunkias aukas, kokių iš mūsų reikalauja vienuolinis gyvenimas, jei moraliai neverstų paklusnumas.

2. Per jį tobulai susivienijame su Dievo valia ir visai pasiduodame Jo vedami. Jei tad tikrai norime Dievui tarnauti ir visur Jo valią vykdyti, tai žinome, ką turime daryti: klausyti viršininko, kaip paties Kristaus.

3. Tuo būdu įsigyjame šventą ramybę ir pasitenkinimą, kuriais džiaugiasi tik tas, kas yra tobulai paklusnus. Šiaip žmogus yra nepatenkintas, ir jo nuotaikos be atvangos jį mėto tai šen, tai ten.

Pritaikymas. Tokia nauda yra tikrai verta, kad uoliai lavintumės paklusnume. Rodriguezas rašo: "Toj pratyboj miklumas įsigyjamas ne vien mąstymu. Vienas senas vienuolis prisipažino, kad jis buvęs vienuolyne jau daugiau kaip 20 metų, o tinkamai dar nesupratęs, ką iš tiesų reiškia klausyti viršininko, kaip paties Kristaus, ir kaip tarnaujama Dievui, o ne žmogui. O tu gal tikies tobulai supratęs tai, kadangi esi daug girdėjęs apie tai kalbant? Vien to neužtenka. Reikia tai dar ir darbu įvykdyti, jei norima įsigyti tobulą paklusnumą ir naudotis su juo susijusiais gerumais.

Širdies žodis. Kai įsižiūriu į ligšiolinį savo vienuolinį gyvenimą, randu daug *prasilenkimų* su paklusnumo dorybe ir įžadu. Kiek tuo prisidariau *žalos*. Kaip *gerai būtų buvę,* jeigu

būčiau nugalėjęs savo puikybę ir savivalią ir buvęs mielai paklusnus! Tad ateity *noriu*, Dievui padedant, atitaisyti tą blogybę, tobulai paklusdamas viršininkams, kaip pačiam Kristui. Viešpatie, *suteik* man tuo reikalu savo malonę!

Dievo meilės malda

Jėzau, mano Dieve, myliu Tave už viską labiau! Reikalauk iš manęs, ko tinkamas.

Antradienis po 4 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE PASITIKĖJIMĄ VIRŠININKAIS

Jei kartais broliams pasidaro negalima griežtai laikytis regulos, šv. Pranciškus pataria kreiptis į viršininkus, kad šie, kiek galima, jiems pagelbėtų. Čia kaip tik gražiai pasireiškia tas santykis, kuris mūsų ordine turi viešpatauti tarp viršininkų ir valdinių.

1 PUNKTAS. NURODYMAI VALDINIAMS

Svarstymas. Ordino reguloj parašyta: "Ir jei kur nors būtų brolių, kurie žinotų ir suprastų, kad jie negali laikytis regulos, kaip jos dvasia reikalauja, jie turi ir gali kreiptis į savo ministrus" (10 sk.). Anot regulos aiškintojų, brolis tada nebegali dvasiškai: grynai išpildyti regulos, jei artima proga ar stiprios pagundos iš šalies teikia jam beveik nuolatinių pavojų nusidėti. Tokie atvejai gali pasitaikyti, jei kuris brolis per savo tarnybą konvente kaip durininkas, kolektorius, ligonių kapelionas ar misionierius atsirastų dideliame pavojuj nusidėti. Tokiose aplinkybėse *brolį saisto tam tikras regulos nuostatas* kreiptis į savo viršininkus. Visiems mums turi rūpėti tikslus regulos vykdymas. Jei tad čia atsiranda sunkumų, neleidžiama lengvapėdiškai nusiraminti — esą nebegalima išlaikyti regulos, bet reikia stengtis pašalinti kliūtis, paprašius viršininką tą reikalą sutvarkyti.

Ministrų vardu čia suprantama visi viršininkai: generolas, provincijolas, kustos, gvardijonai ir mažesnių vienuolynų valdytojai (praesides). Kreiptis galima į visus juos. Jei žemesnieji viršininkai negali ar nenori padėti, tuomet broliai gali ir turi kreiptis į augštesnius viršininkus, bet laikydamies pas mus galiojančios formos, būtent: gavus savo viršininko leidimą raštu, jei norima asmeniškai išdėstyti savo reikalą generolui ar provincijolui.

Pritaikymas. Šitas regulos nuostatas yra išmintingas ir malonus dalykas, kurs patarnauja sąžinei nuraminti. Tad reikale juo naudokimės. Bet turi būti *tikras* regulos laužymo pavojus ar negalimumas jos laikytis, o ne įsivaizduotas ar išgalvotas. Provincijų ministrai neturi pareigos derėtis su tais broliais, kurie lengvapėdiškai ar iš pasileidimo išranda visokių priežasčių ir kliūčių, kurios tėra vien jų vaizduotėje, ir kurie, remdamies tuo, kad, girdi, jie negalį laikytis regulos, bando nusikratyti paklusnumo jungu arba dėl patogumo nori, kad juos perkeltų į kitą vietą.

Bet ir šiaip, kur net nepasitaiko augščiau minėtosios sunkenybės, valdiniai privalo rodyti visišką pasitikėjimą savo viršininkais. Tuo reikalauja jau pats abipusis santykis, o ir viršininko orumas.

2 PUNKTAS. VIRŠININKŲ ELGESIO DĖSNIAI

Svarstymas. Viršininkams šv. Tėvas Pranciškus nustato šiuos dėsnius, kaip jie turi elgtis su broliais, ieškančiais jų pagalbos čia aptariamuoju reikalu: "Ministrai tepriima juos nuoširdžiai ir maloniai ir tokiu draugiškumu tegul jais rūpinasi, kad jie galėtų su jais kalbėtis ir elgtis, kaip ponai su savo tarnais, nes taip ir turi būti, kad generaliniai ministrai būtų visų brolių tarnai" (10 sk.).

Reiškia, viršininkai turi *meilingai* priimti savo valdinius su jų reikalais, tai reiškia: švelniai ir draugiškai, mylinčia širdim ir palankiais žodžiais: toliau *maloniai* — užjaučiančiai ir jautriai, kaip tėvas mylimus vaikus; galop, *nuoširdžiai pasitikimai ir neišduodamai,* kad kiekvienas galėtų viską pasakyti laisvai, atvirai ir visai pasitikėdamas.

Jei šv. Pranciškus iš viršininkų reikalauja tokios meilės ir nusižeminimo, tai nereiškia, kad valdiniai gali būti su viršininkais be atodairos ir akiplėšiški. Tinkamai sako tuo reikalu šv. Bonaventūra: "Tas, kuris pasakė: Kas jūsų tarpe yra didžiausiasis, tepasidaro kaip mažiausiasis, — nepasakė, kad mažiausiasis turi pasidaryti kaip didžiausiasis".

Pritaikymas. Dievo apšviestas ir pareigingas viršininkas nežino skirtumų tarp "rinktinių mylimųjų", kuriems jis paveda visą savo pasitikėjimą, ir "paniekintųjų", kuriuos jis traktuoja šaltai ir nepalankiai, kad ir kiek šie stengiasi įsigyti jo pasitikėjimą. Doras viršininkas nelaukia, kas pirmas jį prašytų pasitikėti, bet savaime suteikia pasitikėjimą visiems, kurie to verti. Net tiems broliams, kurie kuo nusikalto, jis grąžins savo pasitikėjimą, kai tik jie to vėl užsitarnaus. Žmogaus širdis trokšta meilės ir pasitikėjimo.

Geras susipratimas viršininko ir valdinių tarpe padaro paklusnumą lengvą ir bendradarbiavimą malonų. Nedžiuginąs pasidaro vienuolyno gyvenimas, jei viena ar antra pusė yra šiurkšti ir neprieinama. Tad tegu kiekvienas prisideda prie meilės, paklusnumo ir abipusio pasitikėjimo ugdymo. Bet vis tiek čia liks šis tas dar nelengvo ir netrūks progų, kur teks save nugalėti. Mūsų savimyla ir puikybė yra per didelės, kad mes visose aplinkybėse noriai pasiduotume paklusnumo dėsniams. Bet nuoširdus žvilgsnis į Dievą, geros intencijos aktas padės mums nugalėti ne vieną sunkybę.

Paskatinimas. Privalome *dėkoti* Dievui už kiekvieną progą, kurioj galime palenkti savo valią. *Pažadėkime* Dievui, kad viršininko asmeny stengsimės matyti Jo atstovą ir jį pagerbti. *Prašykim,* kad Dievas mūsų vienuolynuose palaikytų meilę, paklusnumą ir abipusį pasitikėjimą.

Dievo meilės malda

Viešpatie, meldžiam Tave: užtariant nekaltajai, visuomet skaisčiajai Mergelei Marijai, saugot mūsų namus nuo visokio negerumo! Visa širdim pasivedame Tau. Gink mus maloningai nuo visų priešų pasikėsinimų. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

VIRŠININKŲ ATSAKOMYBĖ

Netobulas vienuolis mielai perkelia ant viršininko asmens savo nepasitenkinimą tuo, kad reikia būti paklusniam. Kad nepasiduotume tai pagundai, pamąstykime apie 1) viršininkų atsakomybę už mūsų sielos išganymą ir 2) jų atsakomybę už vienuolinio gyvenimo išlaikymą.

1 PUNKTAS. VIRŠININKAI YRA ATSAKINGI UŽ MŪSŲ SIELAS

Svarstymas. Dievas taip jau yra sutvarkęs, jog ne tik kiekvienas turi rūpintis savo sielos reikalu, bet dar ir kitiems yra pavestas tas rūpestis, būtent: viršininkams. Dievas taip padarė dėl to, kad kiekvieno išganymas taptų tikresnis ir lengviau pasiekiamas bendromis pastangomis. Taip kadaise turėjo mumis rūpintis mūsų tėvai ir, būtent, ne vien mūsų kūnu, bet ir mūsų siela. Mūsų sielos reikalai buvo paskiau pavesti dar ir mokytojams bei kateketams, o ypač — kaip pats vardas sako — sielų ganytojams. O nūn tą uždavinį su mumis yra pasidaliję mūsų viršininkai, ir todėl jie yra atsakingi už mūsų sielų išganymą.

Šv. Povilas šitaip tai patvirtina: "Klausykite savo vyresniųjų ir būkite jiems pasidavę, nes jie budi, kaip tie, kurie duos apyskaitą už jūsų sielas, kad jie tai darytų su džiaugsmu ir nedūsaudami, nes tai nebūtų jums naudinga," (Žyd. 13,17). Tą mūsų išganymo uždavinį viršininkai turi atlikti šitokiu budu: jie turi mus mokyti, kaip pasiekti išganymą; jie turi mus perspėti, kokie pavojai mums gresia, ir, kiek tai galima, tuos pavojus pašalinti; jie turi sekti, ar mes atliekame savo pareigas; jie turi mus raginti, barti, bausti, jei reikia. Tai yra jų pareiga, ir už tai jie atsakys prieš Dievą. Išminties knygoje apie viršininkus sakoma: "Būdami jo viešpatavimo tarnai, jūs teisėte negerai, nesergėjote teisybės įstatymo ir nesielgėte pagal Dievo valią. Baisiai ir veikiai jis jums pasirodys, nes bus padarytas kiečiausias teismas viršininkams" (Išm. 6,5). Tai su-

prantama, kad šv. Povilas gailisi tų viršininkų, kurie turi nepaklusnius valdinius; bet ne mažiau apgailėtini yra šie pastarieji, kadangi jų elgesys neša ir jiems patiems didelės žalos.

Pritaikymas. Kaip netikusiai elgiasi vienuolis, jei jis nenori iš viršininko priimti jokio pamokymo ar papeikimo! Jei viršininkas jį sudraudžia, jis įsižeidžia, piktai atsiliepia apie tai kitų tarpe, kursto ir kitus prieš tą viršininką ir tuo būdu suteikia jam daug susigriaužimo ir rūpesčio. Alfonsas Rodriguezas tokį vienuolį įspėja: "Pagalvok, jog toks tavo nepaklusnumas negali tau jokios naudos duoti, jog tu pats pirmasis nuo to kentėsi, kaip tai kas dieną patiria tie, kurie nenori duotis vedami. Pagalvok, jog tave, kaip nesveiką narį, paliks nuošaliai ir niekam nebenaudos; o tai negalės būti naudinga tavo sielai. Galop pagalvok, jog viršininkai iš nuolaidumo ims patenkinėti tavo užgaidas, ir tu tuo būdu vykdysi ne Dievo, tik savo valią. Ar tai nėra labai pavojingas ir bijotinas stovis?" Dažniau prisiminkime tuos žodžius, kai viršininkų susirūpinimas mumis ims atrodyti nebepatogus, ir pradėkim elgtis, kaip tikriems vienuoliams dera.

2 PUNKTAS. VIRŠININKAI ATSAKO UŽ VIENUOLINIO GYVENIMO KLESTĖJIMĄ

Svarstymas. Ta tema šv. Bonaventūra yra parašęs puikų dalyką knygutėj apie šešis serafino sparnus. Anot jo, viršininkai turi pirmoj eilėj sutrukdyti Dievo įstatymų laužymą, toliau — Bažnyčios įstatų peržengimą, dar toliau — nesilaikymą pareigų, kurias kiekvienas yra prisiėmęs vienuoliniu įžadu: neturto, skaistumo ir paklusnumo, taip pat ordino regulos ir nuostatų, kiek jie riša sąžinę po nuodėme.

Viršininkai turi bandyti savo valdinių tarpe sutrukdyti visus papiktinimus, net tuos, kurie, nors nėra gal nuodėmė, tačiau iš tikrųjų turi blogio žymę, pav., įtartiną familiarumą santykiuose su pasauliečiais. Tokie papiktinimai suteršia gerą vienuolių vardą.

Toliau, viršininkai turi pašalinti visus išorinius pamaldumo trukdymus (kiek tai yra galima), pav., dažnus pasaulie-

čių apsilankymus, kadangi pamaldumas yra kiekvieno gero ordino ramstis ir dorybių pratybos maistas.

Galų gale, jie turi mėginti apsaugoti valdinius nuo apsileidimo išorinėje drausmėj, kuri yra įvesta ordinui papuošti ir dvasinei pažangai palengvinti, pav., nuo prasižengimų su namų tvarka, nuo nelaikymo tylos ir t.t. Nepaisymas ordino drausmės yra apsileidusios sąžinės ir tam tikro nerimtumo ženklas.

Pritaikymas. Tokios yra viršininko pareigos. Melskimės, kad Dievas jį apšviestų, rūpinantis mūsų išganymo dalykais ir bandant palaikyti klestintį vienuolinį gyvenimą, jį sustiprintų ir vestų, ir remkim jį, kad galėtų geriau atlikti savo pareigą. O mes patys pasiryžkime būti nusižeminę ir paklusnūs, kad, drauge su viršininku, galėtume pasitikėdami laukti Dievo teismo.

Paskatinimas. Sakykim *ačiū* Dievui; kad Jis ne mums vieniems uždėjo tą svarbią mūsų išganymo pareigą, bet pavedė jos dalį ir mūsų viršininkams. *Paaukokim* Dievui savo valią, netgi save visą. *Melskimės* į Jėzų už save ir savo viršininkus.

Dievo meilės malda

Jėzau, pasaulio Atpirkėjau, padaryk šventus savo kunigus ir savo šventyklos tarnus! Laikyk juos vienybėj ir meilėj!

Ketvirtadienis po 4 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE PAKLUSNUMĄ ORDINO GENEROLUI

Šiandien pamąstykime apie šiuos regulos žodžius pirmajame skyriuje: "Kiti broliai įpareigojami klausyti brolio Pranciškaus ir jo įpėdinių" (1 sk.).

1 PUNKTAS. PIRMŲJŲ BROLIŲ PAKLUSNUMAS *ĮSTEIGĖJUI*

Svarstymas. Nors nusižeminęs Pranciškus nė kiek nenorėjo prisiimti augščiausios ordine valdžios bei garbės, nes daug

labiau troško kitų klausyti, negu valdyti, vis tiek Dievas norėjo, kad jis pasidarytų mažesniųjų brolių galva ir pirmuoju generolu, kuriam kiti turėjo nusižeminę paklusti. Tai išreikšta ordino reguloj, kurią pop. Honorijus nustatė visiems šv. Pranciškaus sūnums kaip gyvenimo taisyklę.

Graudūs yra klusnumo pavyzdžiai, kuriuos randame savo ordino istorijoj. Vieną iš daugelio čia papasakosiu. Vienas pirmųjų šv. Pranciškaus mokinių buvo brolis Masėjas iš Marignano, maldos bei atgailos vyras. Šventasis norėjo ištirti jo paklusnumą, todėl kitų akivaizdoj jam tarė: "Broli Masėjau, visi šitie tavo broliai yra gavę iš Dievo už tave daugiau maldos bei mąstymo malonės. Tad teisinga yra, kad tu, kurs esi tinkamesnis išoriniams uždaviniams, būtent, durininku, darbuotumeis virtuvėj, o laisvu laiku rinktumei broliams išmaldas, kad šie patogiau galėtų atsidėti dvasiniams pratimams." Brolis Masėjas ramiai išklausė Tėvą ir neprieštaravęs tuoj ėmėsi naujojo darbo. Tik po kiek laiko, kitiems broliams prašant, Šventasis palengvino jo naštą. Pranciškus pats davė gražiausią klusnumo pavyzdį, visuose savo asmeniniuose reikaluose pasidavęs vienam broliui, kurį jis pasirinko savo gvardijonu. Taip jis elgėsi, pirmą kartą keliaudamas į Romą ir kitose progose. O kai jis išsižadėjo savo viršininkystės, jis buvo paklusnus, kaip ir kiti broliai, savo įpėdiniui broliui Elijui.

Pritaikymas. Kokie pamokomi klusnumo pavyzdžiai! Ar nebūtų gera, kad ir mūsų paklusnumą viršininkai dažniau patyrinėtų? Tad būkim paklusnūs bent ten, kur nesame bandomi, o tik turime išpildyti paprastą paliepimą. Neišsisukinėkime nuo jo ir niekuomet nepykime ant viršininkų už jų įsakymus. Gailėkimės už savo nusikaltimus paklusnumui, ir rimtai stenkimės pasitaisyti.

2 PUNKTAS. PAREIGA PAKLUSTI GENEROLUI

Svarstymas. Vietoj šv. Tėvo Pranciškaus, vyriausiasis mūsų valdytojas yra nūnai ordino generolas. Turime būti paklusnūs ordino generolui, kaip augščiausiajam savo viršininkui, remdamies savo vienuolinio paklusnumo įžadu. Ordino generolo tarnyba kilo iš didingos šv. Pranciškaus idėjos, kaip

plačiai ir įvairiai turi veikti jo ordinas. Todėl jam neužteko, kad kiekvienas pranciškonų vienuolynas turi savo namo vyresnįjį, dar jis norėjo, kad tie vienuolynai savo ruožtu būtų susijungę į atskirus vienetus — provincijas, o šios savo ruožtu būtų pavestos vieno generalinio ministro valdžiai. Kaip Petras, pavedus Kristui, Jo vietoj ėmė valdyti Bažnyčią, taip generolas ordine turi atstovauti šv. Pranciškui ir už jį vadovauti savo broliams.

Prieš jo mirtį vienas brolis paprašė šv. Pranciškų pasakyti, ką jis laiko tinkamiausiu savo įpėdiniu. Šventasis nepatenkino to prašymo, tik tiksliai nusakė savybes, kurias privalo turėti generolas. Tai yra tikras tobulo mažesniojo brolio ir generalinio ministro vaizdas. Generolo uždaviniai yra sunkūs; juk jo pareiga yra ypačiai sergėti vienuolinę drausmę, užtikrinti esamųjų įstatymų įvykdymą ir tuo būdu pasistengti, kad ordinas išpildytų jam Dievo nustatytąjį uždavinį.

Pritaikymas. Kadangi mūsų generolas yra tikrasis šv. Pranciškaus įpėdinis ir jo atstovas, privalome apie jo asmenį kalbėti visada su didele pagarba, jį pripažinti pilnai ir visiškai augščiausiuoju viršininku ir nusižeminusiai atsiduoti jo patvarkymams, ir neužmiršti ypačiai už jį melstis. Rasim pakankamai progų lavinti savo paklusnumą tam vyriausiajam ordino valdytojui. Ištirkim nūn, kaip lig šiol atlikome tą pareigą. Gal esame nusikaltę, nepagarbiai išsitarę apie statutus bei patvarkymus, jiems tiesiogiai nepaklusę ar apleidę, per laisvai kritikavę ordino kūrijos patvarkymus? Kaip apie mūsų paklusnumą jo atstovui manytų šv. Pranciškus? Ar būtų jis patenkintas? Ar jis mus pripažintų savo tikrais sūnumis, savo paklusniais, nusižeminusiais vaikais?

Širdies žodis. Sakykim *ačiū* Dievui Išganytojui ir šv. Pranciškui už meilingą rūpinimąsi mumis, mažesniaisiais broliais. *Paveskim* jiems visus mūsų ordino reikalus. *Prašykim* šviesos savo ordino galvai ir taikos bei sutarimo brolių tarpe.

Maldà už ordino generolą

Dieve, visų tikinčiųjų ganytojau ir vedėjau, teikis maloningai žvilgterėti į savo tarną, kurį pastatei mūsų ordino

valdovu, meldžiame, duok, kad jis savo žodžiu ir pavyzdžiu pasidarytų savo valdiniams palaima ir su sau patikėta kaimene pasiektų amžinąjį gyvenimą. Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

Penktadienis po 4 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE PAKLUSNUMĄ POPIEŽIUI IR BAŽNYČIAI

Pasvarstykim šventos regulos žodžius: "Brolis Pranciškus pažada klusnumą ir pagarbą popiežiui Honorijui ir teisėtai jo sostą užimantiems įpėdiniams ir Romos Bažnyčiai (1 sk.).

1 PUNKTAS. TŲ REGULOS ŽODŽIŲ ĮPAREIGOJIMAS

Svarstymas. Aiškindami šią šventos regulos vietą, vieni randa čia formalų įsakymą, kuris saisto *visus brolius* po sunkia nuodėme, o kiti — atskirą įžadą ir šaukiasi į liudininkus šv. Bonaventūrą. Bet mes galime su kitais rimtais aiškintojais tarti tą įžadą saistant vien šv. Pranciškų ir jo įpėdinius, ordino generolus. Tą nuomonę patvirtina faktas, kad naujai išrinktas generolas daro įžadą būti paklusnus ir pagarbus Šv. Sostui ir Romos kūrijai. Tad iš augščiau pacituotųjų žodžių, rodos, nekyla mums, mažesniesiems broliams, išskyrus generolą, joks naujo įžado įpareigojimas nei formalaus įsakymo įpareigojimas, o vien tik *naujas teisinis pagrindas* būti paklusniems popiežiui, ir tas pagrindas paskatins mus būti dar mieliau paklusniais.

Brolis Pranciškus *pažada irgi paklusnumą ir pagarbą Romos Bažnyčiai.* Tai reikia suprasti — kardinolams, kurie, popiežiui mirus, laikinai valdo Bažnyčią; toliau — bažnytiniams susirinkimams, kuriuos Bažnyčia visuotinai pripažino; galop Romos Kongregacijoms, kurios popiežiaus vardu leidžia įstatymus Bažnyčiai ir vienuoliniams ordinams. Platesne prasme galime su šv. Pranciškum suprasti ir visus bažnytinius augščiau pastatytuosius asmenis, vyskupus, prelatus ir tt. Ir šiem esame skolingi, jei ne paklusnumą, tai vis tiek ypatingą pagarbą.

Pritaikymas. Jautri meilė, kuria mūsų Tėvas mylėjo Kristų, įkvėpė jam taipgi didelį paklusnumą Kristaus Bažnyčiai. Kiekviena proga jis tą paklusnumą parodė. To pat jis reikalauja iš savo ordino narių. Jei tad norime būti tikri pranciškonai, turime būti nuoširdžiai pasidavę Apaštalų Sostui. Mūsų laikai su savo pažiūromis yra labai palinkę į nepaklusnumą, ir nevykusi laiko dvasia stengias net kunigus bei vienuolius atitraukti nuo Petro Uolos. Privalome vyriškai atsispirti toms pražūtingoms srovėms.

2 PUNKTAS. TOS PAREIGOS IŠPILDYMAS

Svarstymas. Ordino profesija jau savaime įpareigoja mus būti paklusnius Apaštalų Sostui visame, kas liečia mūsų ordiną, kadangi popiežius yra augščiausiasis visų vienuolijų generolas — viršininkas. Tą pareigą serafiškasis Tėvas dar aiškiai primena savo reguloje. Būtent, jis nori, kad jo ordinas visuomet būtų glaudžiai prisirišęs prie šv. Bažnyčios ir Šventojo Sosto. Paklusnumas popiežiui reikalauja iš mūsų, kad noriai pasiduotume popiežių patvarkymams bei Bažnyčios nutarimams. O privaloma pagarba draudžia vartoti paniekinančius žodžius prieš Bažnyčios Galvą, jo vertę žeminti, jo veiksmus niekinti ar pašiepti.

Puikų atsidavimo Kristaus vietininkui ir Bažnyčiai pavyzdį paliko mums mūsų ordino įkūrėjas. Kai jis su keliais mokiniais pradėjo vargingąjį mažesniųjų brolių gyvenimą ir surašė trumpą regulą, jis vieną dieną sušaukė savo draugus ir tarė jiems: "Mano broliai, matau, kad gerasis Dievas nori padidinti mūsų skaičių. Tad eikim pas savo Šventąją Romos Bažnyčią ir pareiškime Popiežiui, ką Dievas per mus padarė, kad, jam leidžiant ir paklusnumui laiminant, toliau darytume, ką esame pradėję." Tuo būdu ordinas gavo visų pirma iš Inocento III žodinį, o vėliau iš Honorijaus III ir raštišką pripažinimą. Dabar Pranciškus buvo patenkintas — jis žinojo einąs su saviškiais tikruoju keliu. Ir dar Pranciškus ima kalbėti apie paklusnumą popiežiui bei Bažnyčiai regulos gale, kur jis rašo apie reikalingumą turėti kardinolą protektorių: "Be to, klus-

numo vardu įsakau ministrams prašyti šv. Tėvą paskirti vieną šv. Romos Bažnyčios kardinolą šios brolijos valdytoju, užtarėju ir taisytoju, kad visuomet klusnūs ir atsidavę tai pačiai šventai Bažnyčiai, būtume tvirti katalikų tikėjime ir įgyvendytume tai, ką tvirtai esame pasižadėję: neturtą, nuolankumą ir šventą mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Evangeliją" (12 sk.). Belieka mums atnaujinti savo pasižadėjimą tiksliai sekti savo serafiškojo Tėvo pėdomis ir išsaugoti savy tikrai bažnytinę dvasią, t.y. meilę ir ištikimumą Kat. Bažnyčiai.

Paskatinimas. Dėkok Jėzui, kad Jis pastatė savo atstovą šv. Bažnyčioj ir šiam pavedė rūpintis ir mūsų ordinu. *Pasižadėk* būsiąs pagarbus ir paklusnus Bažnyčiai ir popiežiui.

Malda už popiežių

Melskimės už mūsų šv. Tėvą N., kad Viešpats jį saugotų, kad jį gaivintų ir laimingą padarytų žemėje, ir kad neįduotų jo į rankas jo priešams!

Šeštadienis po 4 sekmadienio po Trijų Karalių

NAMŲ TVARKA

Kiekvienoj vienuolinėj bendruomenėj, kaip ir kiekvienoj šeimoj, reikalinga yra stipri naminė tvarka, jei vienuolynas nori būti pamaldumo, dorybės, mokslo ir darbo vieta. Dabar pamąstykim apie tvarkos reikšmę.

1 PUNKTAS. TVARKOS REIKŠMĖ BENDRUOMENEI

Svarstymas. Tvarka vienuolyne persunkia visą išorinį vienuolių gyvenimą. Ji nustato laiką, kuomet keltis ryte ir gulti vakare; ji skirsto darbą tam tikroms valandoms ir tvarko užsiėmimus; ji nurodo tylėjimo ir šnekėjimo laiką; ji surenka narius bendrai maldai bei valgiui ir sušaukia juos pasižmonėti; ji aprėžia pasišalinimus iš vienuolyno ir tt. Jei namų tvarka

sąžiningai laikoma, jinai yra stiprus ryšys, kur glaudžiai jungia draugėn šeimos narius; ryšys kuris palaiko juose tarpusavio priklausomybės sąmonę ir maitina kits kito meilę. Nieko nėra šeimai labiau žalingo, kaip kad į ją įnešama nevienybė ir suirimas. O namų tvarka daug prisideda, bandant to neprisileisti. Namų tvarka taip pat padeda palaikyti regulai vienuolinę ištikimybę; ji yra pareigų sargas, ji pašalina visokią nuotaikų mišrainę ir silpnai valiai yra stiprus ramstis. Jinai visoms bendroms pratyboms per paklusnumo jėgą suteikia augštesnę vertę ir visą vienuolio gyvenimą padaro lyg nuolatinėmis pamaldomis.

Pritaikymas. Žmogaus išorėj paprastai atsispindi jo visas vidus; ir iš namų tvarkos laikymosi pažįstama dvasia, kuri gaivina tų namų gyventojus. Kiekvienas tikras vienuolis privalo jau iš įsitikinimo, ne vien iš prievartos, pats laikytis ir kitus raginti laikytis namų tvarkos. Tiesa, yra tai didelė auka nuolat būti pririštam prie tam tikros tvarkos, bet juk aukos yra dvasiškojo luomo pulsas ir gyvenimas. Tad gyvenkim atitinkamai pagal mūsų namų tvarkos nurodymus ir branginkim visus nuostatus — su gryna intencija tuo Dievui patikti; su džiaugsmu, net jei tai atsieina mums brangiai, reikia nusigalėti ir pasiaukoti; su griežtu tikslumu, negalvojant ilgai ir neatidėliojant, betgi ir su tam tikra laisve, nes juk tvarka tarnauja ordinui ir mums patiems, o ne mes esame tvarkos vergai. Paklauskim save pačius, kaip tiksliai laikomės savo namų tvarkos, ir pataisykim, kas pataisytina.

2 PUNKTAS. TVARKOS REIKŠMĖ KIEKVIENAM ATSKIRAI

Svarstymas. Žmogus be gyvenimo regulos gyvena visiškai pagal savo ūpą bei nuotaikas. Jis tarnauja ne Dievui, bet savo savivaliai. Kas gi čia nesuprastų, jog tokia elgsena visiškai nepritinka vienuoliui. Tvirta gyvenimo tvarka vienuoliniame kelyje yra būtinai reikalinga: ji suteikia vienuoliui didžiausią naudą. Tvarka, taip sakant, sutaupo laiką. Kiekviena brangiojo laiko minutė, panaudojama, nė viena

be naudos nepraleidžiama — ir tuo būdu tvarką mylįs žmogus padaro tiek, jog kitas, nesilaikąs tvarkos, atsistebėti negali. Pavyzdžiui, pažiūrėkim į didžiuosius šv. Bonaventūros veikalus ir klauskime save, kaip jis įstengė sukurti tiek daug. Atsakymas bus: tvarka padarė tai galima. *Tvarka multiplikuoja jėgą*. Nėra geresnės priemonės būdui išlavinti, valiai sustiprinti, kaip griežta tvarka. Jos vedama, valia išmoksta save priversti. Kiek pasiryžimų lieka neįvykdytų, kiek gero nepadaryto, nes neturėta reikalingos moralinės jėgos. O kas yra pratęs laikytis tvarkos, įsigyja stiprios vidinės jėgos. Pagaliau, tvarka *multiplikuoja nuopelną*. Kas suskaitys tuos kasdienius ir valandinius nusigalėjimus, kurie brilijantais švyti tvarkingame gyvenime! Kai kiti, lyg viesulo pagauti, savo nuotaikų bei įgeidžių nešami, ūžia per gyvenimą, tvarkos vyras nuolat yra lydimas dviejų šventų dorybių: paklusnumo ir savivaldos. Toks gyvenimas kasdien telkia daugybę nuopelnų amžinybei.

Pritaikymas. Mūsų namų tvarka sudaro pagrindą ir mūsų asmeninio gyvenimo tvarkos. Ištirk savo sąžinę, mielasis broli, ar tavo gyvenimas nebėga be aiškios bei pastovios tvarkos. Apskritai imant, tu turi laikytis bendros tvarkos, bet šiaip jau, kur galėdamas, tu gal elgies visai pagal savo užgaidas. Dažniausiai užsiimi tuo, kas tinka tavo skoniui, užuot daręs tai, ką turėtumei daryti pareigos saistomas. Dažnai tu sėdi veltui, nežinodamas, ko imtis; čia vėl karštai griebies darbų, kurie ne tau skirti. Beje, gal ir pats jauti tvarkos tau trūkstant ... Tad šiandien pat pradėk—ir jau laikykis nusistatytos tvarkos!

Širdies žodis. O Dieve, kiek apsileidimų bei praleidimų turiu *apgailėti!* Bet stipriai *ryžtuos* ateity labiau prisiversti. O Tu, Viešpatie, *suteik* man tvarkos meilę ir tvirtą valią save nuolat nugalėti.

Dievo meilės malda

Viskas didesnei Dievo garbei! Viskas iš Dievo meilės.

PIKTŽOLIŲ KVIEČIUOSE PALYGINIMAS

"Aną dieną Jėzus, išėjęs iš namų, atsisėdo jūros krante. Pas Jį susirinko daug minių, taip kad Jis įžengė į laivelį ir atsisėdo, o visa minia stovėjo krante. Ir Jis daug jiems kalbėjo prilyginimais, sakydamas..." (Mat. 13, 1-3). Mąstykim apie vieną tų palyginimų, apie piktžoles kviečiuose.

1 PUNKTAS. DIEVO SĖKLA

Svarstymas. "Dangaus karalystė panaši į žmogų, kurs pasėjo savo dirvoje geros sėklos. Bet, žmonėms bemiegant, atėjo jo neprietelis ir pasėjo kviečiuose raugių ir nuėjo sau" (Mat. 13, 24-25). Ką reiškia tas palyginimas, Viešpats pats paaiškino savo mokytiniams.

Sėjėjas, sėjąs gerą sėklą, yra Žmogaus Sūnus, tai reiškia, pats Jėzus Kristus. Kiek Jis vargo turėjo pakelti, bepurendamas tą savo dirvą!

Dirva yra pasaulis, t.y. pirmiausia žydų tauta, o paskui — visa žmonija. Tos dirvos įdirbti ir yra atėjęs Kristus, kad iš jos surinktų derliaus amžinajai savo karalystei. Tuo tikslu įkūrė Jis savo Bažnyčią, kurią Jis čia, o ir kitur, mielai vadina *Dangaus Karalyste.* Jinai yra Jo dirva, nes Jis pats įsigijo į ją teises.

"Gera sėkla — tai Karalystės vaikai," Kristaus Karalystės, šv. Bažnyčios nariai. Jie vadinami gera sėkla, nes jie per Kristaus mokslą ir malonę visai permainomi ir įgyja jėgos vaisiui atnešti, kurio reikia, norint įeit į Dangų.

Pritaikymas. Ir mūsų šv. ordinas yra tarsi kokia dirva, į kurią Žmogaus Sūnus pasėjo gerą sėklą. Juk tas ordinas pats yra dalis didžiosios dirvos — Katalikų Bažnyčios. Jis yra tyčia aptvertas šventais įžadais ir statutais. Jis yra ypačiai puoselėjamas ir rūpestingai saugomas. Jame pasėta rinktinė sėkla, ir gerais laikais stovi jis lyg banguojanti kviečių dirva, kuria gėrisi Dievas — Sėjėjas Jėzus Kristus. Mes, mažesnieji broliai, esame ypačiai *Karalystės vaikai.* Mes esame ir turime būti ge-

roji Jo sėkla, kuri pagamina stiprų stiebą su daugiagrūde varpa. Kaip labai turime dėkoti Išganytojui už Jo gerumą ir meilę! Bet ar aš tebesu gera sėkla, kurią, kaip tokią, Viešpats pasėjo savo dirvoj?

2 PUNKTAS. VELNIO SĖKLA

Svarstymas. Bet ateina piktas priešas ir pasėja į tą pat dirvą ant kviečių piktžoles. Džiaugdamasis būsimuoju savo piktžolių derlium, eina jis šalin. Yra tai šėtonas, kuris visuomet buvo Kristaus priešas.

"Raugės — netikę vaikai", aiškina Jėzus toliau savo palyginimą. Netikusiais vaikais vadina Jėzus velnio šeimą, t.y. tuos žmones, kurie yra atvėrę savo širdis velnio įtakai. Bet ypačiai, anot šventųjų tėvų, tai esą klaidatikiai šv. Bažnyčioj. Vadinasi, Jėzus čia sako savo mokytiniams tame palyginime iš anksto, jog atsiras klaidingų mokslų. Tai yra tikros piktžolės ir tuo pavojingos, kad jie dangstos tiesos skraiste, kaip kai kurie piktieji augalai iš pradžių yra panašūs į kviečius ir tik subrendę pasirodo, kas esą. "Tai yra piktojo klasta, — sako šv. Jonas Auksaburnis, — "kad jis šalia tiesos įbruka klaidą, aptaisęs ją panašiai į tiesą, kad naivieji būtų lengviau suklaidinti." *Priešas,* kur pasėja piktžoles, yra velnias. Jis pats neturi savo dirvos, bet jis eina į Bažnyčios dirvą ir sėja savo sėklą. Jis tai daro iš Dievo neapykantos ir pavydo mums. "Priešo piktumas ypač pasireiškia tame, — sako tas pats šv. Tėvas, — "kad jis pirmiau neturėjo paruoštų pasėti piktžolių, nes tuomet niekam dar negalėjo pakenkti. Tik, kai pamatė rūpestingai atliktą sėją, jis atėjęs pasėjo piktžoles, kad sunaikintų ūkininko darbą." *"Žmonėms bemiegant, atėjo neprietelis."* Kadangi sargai buvo apsileidę, buvo jam lengviau atlikti piktąjį savo darbą. Apsileidę sargai yra ir tie visi Bažnyčios ganytojai, kurie per savo nerūpestingumą leidžia blogiui įsiveisti tikinčiųjų tarpe. Bet apsileidę sargai yra ir visi tie, kurie nesirūpina savo sielos išganymu, tingiai vartoja malonės priemones, nepaiso blogųjų savo polinkių. Žmonės turėtų seniai jau žinoti piktąjį esant šviesos priešą: jis mėgsta ateiti naktį, kada žmonės ilsis.

Pritaikymas. Ir mūsų ordino dirvoj esama piktžolių ir jas yra pasėjęs neprietelis. Į ordiną ateina elementai, kurie pradžioj atrodo tinkami, o vėliau pasirodo nevykę. Gal kai kurie jųjų yra įsibrovę į mūsų tarpą per sargų neatsargumą, per lengvapėdiškumą balsuojant, per negirtinas atodairas ir tt. Gal kai kurie įsipainiojo į piktojo pinkles per savo pačių neatsargumą ir tuo budu virto piktojo vaikais. Tad būkim atsargūs, saugokimės priešo, nepasitikėkim jokia ramybe. Šėtonas ateina teisiu pavidalu, uolumu apsidangstęs, kaip šviesos angelas, bet vargas mums, jei duosimės apgaunami!

Širdies žodis. Ačiū Tau, Dieve Sėjėjau, kad, kaip gerą sėklą, pasėjai mane savo Bažnyčios sodyboj, serafiškojo ordino darže. *Apsaugok* mane nuo piktojo priešo klastų, kad piūties dieną rastumei mane atnešusį daugeriopą vaisių.

Dievo meilės malda

Jėzau, mūsų Išganytojau, palaimink mus! Apsaugok mus nuo amžinosios mirties! Remk savo Bažnyčią! Suteik tautoms taiką! Išlaisvink sielas, kurios kenčia skaistykloj. Amen.

Pirmadienis po 5 sekmadienio po Trijų Karalių

IŠSKIRTINĖS BIČIULYSTĖS

Šios savaitės mąstymuose suieškosime keletą piktžolių serafiškojo ordino kviečių dirvoj ir jas išravėsim, bent kiek tai liečia paskirus asmenis. Pavojinga piktžolė yra taip vadinamosios išskirtinės ar ypatingosios bičiulystės; pamatysim, jog jos trukdo brolišką sugyvenimą ir sudaro pavojų šventajam skaistumui. Išskirtinės bičiulystės yra:

1 PUNKTAS. APSILENKIMAS SU BROLIŠKĄJA MEILE

Svarstymas. Išskirtinės bičiulystės apsireiškia paprastai tuo būdu, kad du ar daugiau brolių ima glaudžiau bendrauti savo tarpe, negu kad bendruomeninis ordino gyvenimas daro

tai reikalinga ar geistina. Tokie bičiuliai bendrauja beveik išimtinai vien tik su kits kitu, vergiškai laikos viens kito nuomonės; jie reiškia kits kitam ypatingas atodairas ir tt. Pradžioj tokios bičiulystės gal neturi nieko savy blogo, bet ilgainiui jos tikrai išsigema ir virsta tartum kokiu vėžiu vienuolyne. Tokie susibroliavimai nusikalsta artimo meilei. Pirmą kartą žvilgterėjus, būtų galima manyti, kad čia esanti gryniausia ir švelniausia broliškoji meilė; tuo tarpu yra tai labiau *žemiška, nedvasiška meilė;* jinai nepatarnauja dvasiniam gyvenimui. Šv. Pranciškus sako: "Jei motina peni ir myli savo kūno sūnų, tai kiek kartų stropiau turi kiekvienas mylėti ir maitinti savo dvasišką brolį?" Vadinasi, broliškoji meilė turi būti dar didesnė ir tobulesnė už įgimtą motinos meilę. O anose išskirtinėse bičiulystėse tobulos ir dvasiškos meilės tėra maža arba ir visai nėra.

Tikros meilės ypatybė yra, kad ji visus apglėbia ir nieko neišskiria; o šios ypatingosios bičiulystės yra pilnos vienašališkų atodairų ir dėl to yra didžiai *žalingos bendruomeniniam gyvenimui.* Šv. Bazilius sako savo nuostatuose vienuolynams: "Broliai privalo mylėti vienas kitą jautria meile, bet ne taip, kad po du ar tris susimestų į ypatingas bičiulystes, nes tai nėra meilė, kuri jungtų, o tik skaldymasis, kuris išskiria." Kai kas nori visuomet šalia savęs turėti "mylimąjį". Bet tie patys asmens paprastai savo aplinkoj turi ir vieną kitą antipatiją, be jokio kito pagrindo, vien kad jie jiems nemalonūs ir gana. Šv. Bonaventūra sako: "Nors yra leidžiama savo širdžiai labiau linkti į tų pusę, kur yra doresni už kitus, bet mylėti visus ir tikėti, jog visi būsime išganyti Kristuje, tačiau nereikia ano išskyrimo viršuj rodyti." Ir apie viršininkus sako šventasis ten pat: "Viršininkas tesielgia su visais taip, kad niekas negalėtų manyti esąs už kitus žemiau statomas; ir tegu jis laikos taip, kad kiekvienas turėtų manyti esąs jo mylimas kaip bičiulis. Todėl niekas nebus nepatenkintas ir nekils pavyduliavimų, kaip Jokūbo sūnų tarpe, kurie savo brolio Juozapo, kaip Mozės knygoj pasakojama, vien todėl nekentė, kad tėvas jį ypatingai mylėjo."

Pritaikymas. Nieko nėra lengvesnio, kaip iš brolių tarpo

tuos pasirinkti, kurie savo maloniomis ypatybėmis mus patraukia ar kurie labiau atitinka mūsų palinkimus. Tad reikia valdytis ir elgtis ne pagal nuotaiką ar palinkimą, o pagal teisingumą ir sąžinę. Juk tik krikščioniškoji meilė savaime turi vertę Dievo akivaizdoj, o ne kokia kita. Tikroji meilė yra pasiryžusi nešti aukų, nedaro išimčių, yra nesavanaudiška ir sanbrolyje myli Kristų. Tikroji meilė taip pat noriai linksta prie mažiau maloniųjų, kaip ir prie brangiausių draugų. Žvelkim į savo širdį ir patikrinkim, ar savo meilėj randame visas tas ypatybes. O ypač venkime išskirtinių bičiulysčių.

2 PUNKTAS. PAVOJUS ŠV. SKAISTYBEI

Svarstymas. Su grynai prigimtine meile lengvai jungiasi *kūninė meilė*; dažnai netgi tokia meilė, kuri atrodė esanti tyra ir dvasinė, pavirsta kūnine, jei ji peržengia protingumo bei saikingumo ribas. Iš čia kita išskirtinių bičiulysčių žala: jos yra pavojingos skaistumo įžadui ir per tai — vienuolyno bei ordino garbei. Blogiausia čia yra tai, kad tokie bičiuliai patys nemato pavojaus, kuriame jie yra, ir nenori pripažinti, net jei kas atkreipia jų dėmesį. Jie yra visai įsipainioję į velnio spąstus. Jie manosi esą nenugalimi, o juk ne vienas galingas Bažnyčios pastatas yra griuvęs per šėtono klastą. "Gašlumas nugali net geležines širdis," — sako šv. Grigalius.

Kad dvasiniame gyvenime neprityręs nebūtų lengvai apgautas, mūsų brolis Dovydas Augsburgietis savo puikiame įvade į vienuolinę tobulybę nurodo kelias nedvasiškos, *kūninės meilės žymes:*

1. Pasaulinės ir nenaudingos šnekos ypatingųjų bičiulių tarpe, ypač apie savo meilę bei ištikimumą.

2. Nereikalingi ir įtartini palytėjimai bei glamonės.

3. Nuolatinis ir mažne išimtinis bendravimas savo tarpe; o išsiskyrimo metu nesiliaujamas mylimojo asmens minėjimas.

4. Dažnas laiškų rašinėjimas, atsiminimų bei dovanų siuntinėjimas.

5. Pavyduliavimas.

6. Pateisinimas bei pagražinimas abipusių ydų, kai kas kitas užpuola.

Pritaikymas. Žmogaus širdis taip lengvai yra meilės pavergiama; ji alksta meilės ir noriai dovanoja meilę. Tad juo labiau turime saugoti tuos širdies linkimus. Tvirtai pasiryžkime akylai sekti savo meilę savo dvasiniams bičiuliams ir ją valyti nuo visko nešvaraus.

Širdies žodis. Jėzau meilės pavyzdi, *padaryk* mano meilę artimui tobulą ir skaisčią. *Atleisk* man visa, kuo esu šituo atveju nusikaltęs.

Dievo meilės malda

Mano Jėzau, Tu esi pati Meilė. Įžiebk mano širdyje dievišką ugnį, kuri degina šventuosius ir daro juos panašius į Tave.

Antradienis po 5 sekmadienio po Trijų Karalių

NEPRIETELYSTĖS VIENUOLYNE

Išganytojas sako apie augantį garstyčių grūdelį: "Dangaus paukščiai atskrenda ir gyvena jo šakose." Pritaikykime tuos žodžius vienuoliniam gyvenimui: jie yra taikos ir džiaugsmo vaizdas ordine. Bet ką reikia sakyti, jei vienuolyne, vietoj meilės ir taikos, įsigali kovos, netgi neapykantos?

1 PUNKTAS. NEPRIETELYSTĖS VIENUOLYNE YRA GĖDA

Svarstymas. Nesutikimai gali turėti *įvairias priežastis* ir *laipsnius.* Patirta neteisybė ir įžeidimai dažnai sukelia karčią neapykantą ir atvirą neprietelystę. Nenorima atleisti ir užmiršti. Tad gali atsitikti, jog taip pat net vienuolyno broliai ištisais mėnesiais nekalba nė žodžio su kits kitu, o jei prakalba, tai aštriai ir įžeidžiamai, taip jog ne tik neištiesia tilto viršum bedugnės, bet dar ją paplatina. Kasdien jie laiko šv. Mišias, kasdien priima šv. Komuniją, o apie susitaikinimą nenori nė

girdėti. Kartais nesutikimų priežastis yra garbės troškimas bei išdidumas. Vienas regi antrame savo priešą, kuris jį visur nustelbia; iš čia nuolatiniai pavyduliavimai bei įtarinėjimai ir tt. Dažnai yra tai vien tušti įsivaizdavimai, tačiau sukiršiną žmones; kartais kitas nė pats nežino, kodėl nemėgsta ano; šis yra jam nemalonus ir gana, ir to užtenka — jis, kiekvienai progai pasitaikius, duoda nemielajam broliui pajusti savo nepalankumą ir jį įskaudina. Tokios neprietelystės yra tikrai negarbė vienuoliui.

Atviros neprietelystės yra ne vien priešingos broliškai meilei, bet ir iš viso krikščioniškajai meilei. Ko vertas toks vienuolis, kuris neįstengia išpildyti net paprastojo artimo meilės įsakymo? Nejaugi vienuolyne negalioja Viešpaties žodis: "Jei mylite tuos, kurie jus myli, koks čia jūsų nuopelnas? Juk ir nusidėjėliai myli tuos, kurie juos myli ... Jūs verčiau mylėkite savo neprietelius ..." (Luk. 6, 32-35). Tiesa, negera, jei su kuriuo broliu pasielgta neteisingai; betgi jis, vienuolis, argi neturi stengtis atleisti ir užmiršti?

Neprietelystės yra dar ir dėl to dvasiškam asmeniui negarbė, nes jos aiškiai visiems parodo visą jo netobulumą. Po tiek metų vienuolyne jis dar neišmoko pažaboti savo aistrų, suvaldyti pykčio, nuslopinti neapykantos, nulaužti sprando savo garbės troškimui ir išdidumui, aklus palinkimus pakreipti į tinkamą vagą.

Pritaikymas. Argi galimas daiktas, kad vienuolyne, visų dorybių šiltadaržy, atsirastų tikrų barnių? Ačiū Dievui, tai atsitinka retai; bet mažesnių neprietelysčių esama. Juk žmonės, pagal savo prigimtį, yra pilni savimylos, taip jog užtenka smulkmenos sukelti nesklandumui. Gražų švelnumo pavyzdį randame šv. Pranciškaus gyvenime. Br. Rizerius buvo ordine dar naujokas, bet rodė geriausią valią. Po kurio laiko jam pasirodė, kad šv. Pranciškus nesąs jam palankus. Tai įstūmė jį kuone į neviltį. Šv. Pranciškus tai greit pastebėjo ir pasišaukė jį pas save. "Brangusis sūnau", — sako jis broliui, — "mesk lauk iš galvos tas biaurias mintis ir būk tikras, jog aš tave myliu, kaip ir kitus. Jei tau kas slegia širdį, visuomet

eik pas mane ir pasisakyk." Taip elgėsi šventasis su silpnu broliuku. O mes nevienas esam sunkiai sutaikomi, linkę į kandumą, mielai pasidžiaugiame kito nelaime. Kai tik pradedame kalbėti apie tam tikrus asmenis, tuoj daromės neramūs ir nervingi ir jaučiame nenugalimą geismą išliet ant jų savo pagiežą. Kovokim su tokiomis nepalankiomis mintimis ir rodykim gerą širdį kaip tik tiems, kuriems nejaučiame savaiminės simpatijos. Jei mums kartais ir rodytųs, esą, su mumis pasielgta neteisingai, nebūkim kietasprandžiai: jei gerai pagalvosim, gal ir savo sąskaitoj rasim kiek kaltės.

2 PUNKTAS. VIENUOLIŲ NEPRIETELYSTĖS YRA PAPIKTINIMAS

Svarstymas. Savaime aišku, kad rietenos brolių tarpe yra papiktinimas kitiems broliams. Jaunesnieji labai lengvai įsitraukia į kovą — ir susidaro šeimoj partijos. O kiti vėl biaurėdamies, ima šalintis nuo anų. Ir taip jau nebėra vienuolynas tas mielas garstyčių medis, kurio šakose jaukiai suka lizdus paukšteliai, o apdulkėjusi pakelės tvora, kurioj triukšmingai pešasi žvirbliai.

Suskilimai vienuolyne neliks pasaulio nepastebėti. Arba pasauliečiai savo akimis pamatys nemalonias scenas brolių tarpe, arba šie patys išsiplėpės: juk širdis, pilna neprieteliškumo, būtinai prašneks pro lūpas. Apie pirmuosius krikščionis pagonys sakydavo: "Kaip jie kits kitą myli!" Argi apie mus žmonės turi kalbėti: "Žiūrėkit, kaip tie vienuoliai pešasi!" Kur gi kitur pasaulio vaikai turi ieškoti artimo meilės pavyzdžių, jei jau ne vienuoliuose, kurie juk siekia evangelinio tobulumo? Bet jei pasauliečiai regės pas mus net rietenas, argi jie galės nesipiktinti?

Pritaikymas. Pasiryžkim noriai pakelti kartais šiokią tokią auką, savo ordino šeimos dėlei, — save nugalėti. Tėvas Pranciškus 10 regulos skyriuj ragina mus būti nusižeminusius, pasitaikius persekiojimams, ir mylėti tuos, kurie mus peikia ir bara. O pasauliečiams nepasakokime apie ordino vidaus santykius, nors ir kažin kaip širdis trokštų pasiguosti.

Širdies žodis. Jėzau, priešų meilės Mokytojau, kada gi aš pagaliau *išmoksiu* tobulai *sekti* Tavo *pavyzdžiu? Ačiū* už pamokymą bei pavyzdį, kurį pateikei, ir už atlaidumą, kurį parodei. *Neleisk* jokioms nesantaikoms kilti mūsų tarpe ir, kur broliai bus susivaidiję, vėl juos *suvienyk* savo meilėj.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, duok, kad visos mintys pasidarytų viena tiesoj ir visos širdys viena meilėje.

Trečiadienis po 5 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE GARBĖS TROŠKIMĄ

Šiandieną pamąstysim apie kitą biaurią blogybę, labai pavojingą vienuoliniam gyvenimui, — apie garbės troškimą. Jis yra ryškus nusižeminimo ir broliškos vienybės priešas.

1 PUNKTAS. NUSIŽEMINIMO PRIEŠAS

Svarstymas. Kaip jau pats tos nedorybės vardas sako, garbėtroška, kaip koks šykštuolis pinigų, trokšta pagarbos ir šlovės; jis nepažįsta nusižeminimo. Jis atima iš paties Dievo dalį Jo garbės. "Viešpats padarė visa dėl savęs" — skaitome Patarlių knygoj (16,4). O garbėtroška norėtų girdėti tik sau garbę giedant. Na, ar gali būti didesnė neteisybė, kaip nuvogti Dievui priklausančios garbės dalį? Pirmasis nusižeminimo laipsnis yra nusilenkti Dievui ir Jam vienam atiduoti garbę. Nusižeminimas yra tiesa, o garbėtroškis pilnas melo.

Trokštąs garbės įžeidžia nusižeminimą ir kitų žmonių atžvilgiu. Jis maža tevertina kitus; niekam nelinki pagyrimo ir pagarbos, kadangi jis norėtų tai visa pats pasisavinti. Jis tik ir tegalvoja apie pagarbą ir augštas vietas, nes jis, kuris nepripažįsta paklusnumo, mieliausiai norėtų ant visų kitų viešpatauti. Jis gėrėte gėrisi, jei jis žmonėms patinka, jei žmo-

nės jį giria. Bet kaip sutaikinti tokį elgesį su Kristaus žodžiais: "Kas tik tarp jūsų nori būti didesnis, tebūnie jūsų tarnas, ir kas tarp jūsų nori būti pirmas, bus jūsų vergas" (Mat. 20, 26-27). Garbės troškimas ir nusižeminimas nesutaikomi. Todėl mūsų Tėvas Pranciškus 10 regulos skyriuj perspėja: "Perspėju ir raginu Viešpatyje Jėzuje Kristuje brolius saugotis visokios puikybės, tuščios garbės, pavydo . . ."

Pritaikymas. "Tūkstantį kartų man maloniau būti barbarų vergu, kaip vieną kartą garbėtroškio vergu," — šaukia šv. Jonas Auksaburnis. Pusiau laukinės tautos iš karo belaisvio nereikalauja tokių dalykų, kokių reikalauja garbėtroškis iš savo vergų. Tačiau yra taip lengva juos apsikrėsti. Šv. Grigalius visai atvirai prisipažįsta, kad jis, rašydamas knygą apie dorovę, irgi nebuvęs visai laisvas nuo tam tikro noro patikti žmonėms, nors pradėjęs tą knygą gera intencija. "Mums atsitinka paprastai kaip tiems, kurie sėda prie stalo. Pradedame valgyti, nes esame išalkę; vėliau visai slapta įsibrauna smaližiavimas — ir mes jau valgome tik tam, kad pataikautume gomuriui. Taip pat vienuoliniame luome pradedame netgi pamokslininko uždavinį ar kitą ką tikslu padėti sieloms, bet paskui įsėlina klastingai tuštybė bei garbės troškulys".

Gražų pavyzdį, kaip turime vien Dievui pavesti visą garbę už visus savo žygius, yra palikęs mums šv. Pranciškus. Vieną kartą jį paklausė brolis Masėjas: "Stebiuos, kaip visi žmonės bėgioja paskui tave!" Šventasis pakėlė akis į dangų ir ilgai taip stovėjo. Paskui atsiklaupė ir, padėkojęs Dievui, tarė: "Nori žinoti, broli Masėjau, kodėl visi žmonės bėgioja paskui mane? Nes Dievas niekur kitur nerado menkesnio nusidėjėlio ir nevertesnio padaro už mane savo nuostabiajam veikalui įvykdyti. Taip jis norėjo sugėdinti pasaulį, kad visi suprastų, jog visa jėga ir visa dorybė ateina iš Jo, o ne iš sutvėrimo, ir kad niekas nesigirtų kuo kitu, kaip tik Viešpačiu, nes Jo yra šlovė ir galybė per amžius" (Fioretti). Tad būkim budrūs ir dažnai tyrinėkim savo siekius, ką nors dirbdami, kad per savo garbės troškimą nesumažintume savo nuopelnų.

2 PUNKTAS. BROLIŠKOSIOS MEILĖS IR VIENYBĖS PRIEŠAS

Svarstymas. Garbės troškimas yra pirmiausia *broliškosios meilės priešas.* Ši yra tas ryšys, kuris suvienija švelniai visą ordino šeimą, o garbės troškimas sutrauko tą ryšį.

Šv. Jonas Auksaburnis savo knygoj apie kunigystę tinkamai aprašo garbės troškimą: "Visų baisiausioji uola, toli baisesnė už pasakiškas poetų sirenas, yra garbės troškimo uola, nes joj gyvena pikčiausi žvėrys: pyktis, liūdesys, pavydas, barnis, apkalba, šlovės plėšimas, melas, apsimetimas, intrigos prieš nekaltus asmenis, piktas džiaugsmas, kad kiti broliai netinkamai elgiasi, širdies skausmas, kad kitiems sekasi, vergiškas pataikavimas, vargšų paniekimas ir tt. Visi tie žvėrys gyvena ant tos uolos, ir, kas sykį patenka į jų nagus, tas jau ten ir palieka."

Garbės troškimas yra *žalingas ir broliškas vienybei* vienuolyne. Kas ten geidžia pakilti augščiau, gauti garbingas vietas bei tarnybas, tas mielai susimeta su tais, kurie gali jam padėti. Tuo būdu atsiranda *antros rūšies išskirtinės bičiulystės,* kurios įneša į bendruomenę tik nesantaiką. Ką šv. Povilas prikaišiojo korintiečiams: "Aš laikaus Povilo, o aš — Apolo, o aš— Kefo", tai tenka ne mažiau papeikti vienuolyno bendruomenėj, būtent — kai susidaro partijos, kurių kiekviena nori iškelti augštyn savo atstovą.

Pritaikymas. Vienuolyne nesame reikalingi jokio rėmėjo; nereikia mums stengtis įsigyti kieno nors palankumą, kam nors pataikauti. Visi esame broliai ir vieno tėvo vaikai. Kam kitam ir į vienuolyną įstojome, jei ne Dievui tarnauti ir savo išganymu rūpintis? Būk geras vienuolis — ir tau nereikės nieko kito, kaip Dievo, ir atrasi ramybę. Iš tikrųjų, vienuolis turėtų laikyti sau negarbe elgetauti iš kitų palankumo ir jiems dėl to pataikauti, kad jie jį palaikytų ir padėtų įkopti į garbingesnes vietas (Rodriguezas).

Širdies žodis. Jėzau, *įspausk* mano dvasioj nusižeminimo mokslą: "Kas tarp jūsų visų mažiausias, tas didžiausias" (Luk. 9, 48). Mielai *išsižadėsiu* žmonių pagarbos bei jų meilės,

jei tik Tau patiksiu. *Apsaugok mane ir kitus brolius nuo garbės troškimo bei puikybės ir duok mums visiems meilėj bei nusižeminime taiką.*

Dievo meilės malda

Jėzau, romus ir nuolankios širdies, padaryk mano širdį panašią į savo Širdį! Švenčiausioji Jėzaus Širdie, duok, kad Tave vis labiau mylėčiau!

Ketvirtadienis po 5 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE ŠLOVĖS PLĖŠIMĄ IR APKALBĖJIMĄ

*Š*iandien imkim į širdį serafiškojo Tėvo priminimą: "Perspėju ir raginu brolius Viešpatyje Jėzuje Kristuje saugotis.... apkalbėjimų" (Reg. 10 sk.). Tad lavinkim savy atlaidžiąją meilę.

1 PUNKTAS. GARBĖS VERTĖ

Svarstymas. Garbe vadiname augštą vertinimą, kurį žmogus yra įsigijęs ar savo geromis savybėmis, ar augštesne vieta visuomenėje. *Garbė yra didelis, net būtinas gėris gyvenime.* Patarlių knygoj randame: "Verčiau geras vardas, kaip daug turtų, vertesnė už sidabrą ir auksą malonė" (22,1). Geras vardas užtikrina žmogui aplinkumos pasitikėjimą; jisai yra būtina padorios egzistencijos ir sėkmingo veikimo sąlyga; jis pačiam žmogui suteikia moralinio atsparumo ir būdo tvirtumo. Begarbio gi visi vengia, juo nepasitiki, visi jį niekina — ir taip jis greitai eina slidžiu nedorybės keliu pražūtin.

Geras vardas yra reikalingas ypač dvasiškiems asmenims. Per savo šventus įžadus, tiesa, esame išsižadėję žemės turtų ir bet kurios nuosavybės, bet ne savo gero vardo; šito net negalim išsižadėti. Galime Kristaus dėlei noriai kentėti pažeminimus, galime jų net ieškoti; bet garbę — gerą vardą—prarasti negalime sau leisti! Juk gi matome, kad Išganytojas stip-

riai ginasi nuo žydų kaltinimo, kad Jis esąs maištininkas, apsėstas velnio ir tt.

Tad turime bandyti visomis jėgomis išlaikyti savo luomo ir savo asmens garbę. Tai yra reikalinga mūsų išoriniam veikimui ir mūsų ordino likimui; tai yra būtina mūsų vidiniame bendruomeniniame gyvenime, labai svarbu ypač kunigams, viršininkams, jaunimo auklėtojams, netgi kiekvienam, nors ir mažų mažiausiajam.

Pritaikymas. Nors kiekvienas turi pretenziją turėti gerą vardą, bet ne kiekvienas išsaugo savo garbę padoriu elgesiu; greičiau bandoma, reikalui pasitaikius, suversti kaltę kitam, užuot mušusis į savo krūtinę. Todėl kiekvienas apgalvokime apie savo elgesio pasėkas iš anksto. Bendrabrolių garbę saugoti yra ypačiai pašaukti viršininkai. Jų uždavinys yra sergėti ordino garbę, bet ir atskirų brolių garbę ginti. Todėl jie privalo labai atsargiai priimti ir sąžiningai ištirti, ką kas broliams prikiša, ypač pasauliečiai, o ne iš karto kaltinamuosius pasmerkti. Ginkime savo garbę, bet ginkime ir kitų.

2 PUNKTAS. ŠLOVĖS PLĖŠIMO IR APKALBĖJIMO NUODĖMĖ

Svarstymas. Kaip galima nusikalsti, pažeidžiant artimo nuosavybę, taip pat galima pasidaryti artimo garbės vagim, savo šnekomis sumažinant jo šlovę ar piktai apkalbant. Aišku, brolių tarpe tų nuodėmių neturėtų niekuomet atsitikti; bet žmogaus silpnybė tokia didelė, jog tenka ir vienuolius įspėti, kad tų nuodėmių nedarytų.

Šlovės plėšimas ir apkalbėjimas yra nuodėmės ir *gali būti mirtinos;* jos yra priešingos teisingumui ir meilei. Jeigu taip nusidedama kurio nors brolio šlovei, tai toji nuodėmė yra dar skaudesnė: nuskriaustasis tuomet stovi pažemintas vienuolyne, visoj provincijoj, o gal ir pasauly. Apie tuos brolius, kurie pasauliečių tarpe plėšia savo bendrabrolių šlovę, šv. Bonaventūra sako: "Biauriuos akiplėšiškumu kai kurių begėdžių brolių, kurie, nepaisydami mūsų šventojo įsteigėjo per-

spėjimo, pasauliečių tarpe įžeidžia savo bendrabrolių garbę, paskelbia jų paklydimus ir tuo būdu sugadina gerą jų vardą. Tokie sėja papiktinimą, neapykantą ir neprietelystę ir užsitraukia ant savęs Dievo bei žmonių rūstybę."

Kad ir svarbi bei biauri yra šlovės įžeidimo nuodėmė, vis tiek *ją daugis lengvapėdiškai padaro.* Kartais tai atsitinka iš nedorumo, norint kitam pakenkti, jam atkeršyti, padaryti jį sau nepavojingą. Bet tai velniška, o ne broliška. Dažniau paskelbiama kitiems bendrabrolio silpnybės bei paklydimai iš plepumo arba toliau skleidžiama, kas iš kitų nugirsta. Čia bandoma taip pasiteisinti: aš nieko blogo nemaniau! Pasakoju vien tai, ką iš kitų girdėjau! Bet ką apie tai mano Dievas? Kas grąžins nuskriaustam broliui jo šlovę? Kas atitaisys padarytąją jam skriaudą? Daugelis šlovės įžeidimų padaroma laiškuose. Dažnai toks laiškas užbėga kuriam broliui už akių ir sunaikina jo gerą vardą, dar prieš jam atvykstant į naujai paskirtąją vietą. Kaip gaila, kad tokie dalykai pas mus gali atsitikti!

Pritaikymas. Kaip gražiai kalba mūsų Tėvas Pranciškus savo pamokymuose: "Palaimintas tas brolis, kuris savo bendrabrolį lygiai myli ir jo privengia, kai yra nuo jo toli, kaip ir būdamas su juo drauge, ir kuris už jo nugaros nesako nieko, ko negalėtų iš meilės pasakyti jo akivaizdoj". Taip visuomet elkimės ir mes. Nesiklausykime šlovės plėšikų. Kartais nenorima paeiti šalin, bijantis įžeisti; bet argi geriau, kai pasiliekame ir pasidarome nuodėmės dalyviais? Visomis jėgomis šv. Pranciškus kaujasi su ta šlovės plėšimo bei apkalbinėjimo nedorybe. Sekime jo pavyzdžiu!

Dievo meilės malda

Jėzau, gyvojo Dievo Sūnau, pasigailėk mūsų! Jėzau, Mergelės Marijos Sūnau, pasigailėk mūsų! Jėzau visų širdžių Karaliau ir Centre, duok, kad meilė bei taika viešpatautų Tavo karalystėj!

APIE NEPASITENKINIMĄ IR MURMĖJIMĄ

Įsivaizduokim Išganytoją, labai reikšmingai kalbantį į žydus: "Nemurmėkite savo tarpe". Mat, jie murmėjo, kad Jėzus save patį pavadino dangaus duona. Viena dažniausiųjų klaidų, kurią padaro net vienuoliai, yra nepasitenkinimas, murmėjimas ir skundai. Kad imtume labai biaurėtis tomis nuodėmėmis, pasvarstykime jų priežastis ir vaisius.

1 PUNKTAS. KODĖL KAI KAS YRA NEPATENKINTAS?

Svarstymas. Nepatenkintasis visur randa pagrindą murmėti. Jis murma dėl Dievo tvarkos, dėl žmonių klaidų, ant savo brolių, ypač ant vyresniųjų. Ši pastaroji blogybė aptinkama netgi, deja, vienuolynuose; mielai skundžiamasi ir murmama ant viršininkų. "Tokia jau, rodos, yra valdančiųjų dalia", rašo vienas regulos aiškintojas, — "kad jie savo valdiniams turi būti šaudymo taikiniu. Jie yra pasmerkti tam, kad visas jų mąstymas, kalbėjimas ir veikimas būtų anų kritikuojamas. Bet ne vien tai: juose nepalankiai vertinami net tokie dalykai, apie kuriuos jie net nėra galvoję" (Dernoye). Jau šv. Jonas Auksaburnis pasmerkia tą murmėjimą sakydamas: "Tik neišmanėliai bukajausmiai vergai geba murmėti; tik pasakykit: kuris sūnus murma, kai jis, padėdamas savo tėvui, sunkiai darbuojasi ir tuo pat dirba savo naudai? Vadinasi, nepatenkintasis neturi nė trupučio savo ordino ir savo vyresniųjų meilės, kurios juk reikia laukti iš kiekvieno padoraus nario; jis elgiasi kaip vergas, ne kaip namų sūnus."

Dabar klauskime, *kodėl,* būtent *murmama?* Gi iš nepasitenkinimo, linkimo į peikimą, užsispyrimo, tingumo, puikybės ir tt. Viršininkas duoda broliui kurį uždavinį — tas tuoj ima murmėti: kodėl, būtent aš turiu tai daryti, kodėl ne kas kitas? "Su tingumu yra susijęs murmėjimas," — sako šv. Efremas. Kitą kartą panašų uždavinį gauna kitas ir vėl anas murma: kodėl mane vis nustumia į šalį ir tt. Nepasitenki-

nančiam negali įtikti nei Dievas, nei žmonės: jis visuomet kritikuoja bei skundžiasi.

Pritaikymas. "Žinot, broliai," sako Dernoye, "kad nepagrįstas murmėjimas bei skundimasis, ypač viršininkais, Dievo akyse yra prakeikimo vertas dalykas, nes, kaip aiškina šv. Augustinas, Izraelio tauta Senajame Įstatyme niekuomet taip neįžeisdavo Dievo, kaip murmėdama prieš Jį ir prieš Mozę su Aronu. Broliai, kurie vien murma, negali dorybėj žengti pirmyn, nes murmėjimas yra pragaro peras." Tad saugokimės! Atsiminkime šv. Povilo žodžius: "Visa gi darykite be murmėjimų ir svyravimų" (Pilyp. 2, 14), ir šv. Pranciškaus perspėjimą 10 regulos skyriuj, kad broliai privalo saugotis šlovės plėšimo ir murmėjimo. Matykime viršininko asmeny Dievo atstovą. Bandykime ramiai susitvarkyti su tais dalykais, kurie mums nepatinka. Neduokim sukilti mumyse jokiam nepasitenkinimui. Ypačiai sergėkim savo liežuvį.

2 PUNKTAS. KĄ PADĖS MURMĖTI BEI SKŲSTIS?

Svarstymas. Nepatenkintasis nepatarnauja nei sau, nei kitiems. Vienuolyne jis yra *didžiausiasis kenkėjas.* Šv. Efremas išsitaria: "Prakeikimo vertas ir niekšas yra žmogus, kuris neįsigijo paklusnumo, o tik murmėjimą, nes murmėjimas vienuolyne yra didelė nelaimė, bendruomenei papiktinimas, meilės pražūtis, santarvės bei taikos suardymas". Kaip dažnai atsitinka, kad vienas nepatenkintas brolis jauniesiems bendrabroliams sugriauna jų gerą nuomonę apie provinciją, viršininką, bendrabrolį! Pikti peikimai, beatodairiški užsipuolimai ir kartūs skundai savo piktu geluonim apnuodija įtarimų dar nepaliestas širdis ir išugdo piktus nepasitenkinimo, nepaklusnumo ir apkartimo skaudulius.

Ir sau pačiam nepatenkintasis yra *didžiausia kliūtis gėrio siekime.* Jis viską daro nenoriai, murmėdamas, dejuodamas, be geros intencijos, kuri mūsų veiksmams, Dievo malonei padedant, suteikia nuopelningumą. Taip pasirodo esanti tiesa, ką sako šv. Efremas: "Beveik kiekvienas nepatenkinto žmogaus darbas yra nevykęs, nenaudingas ir be dorovinės vertės."

Liežuviai, garbės juodinimas, neteisingos apkalbos yra kasdienė jo duona. Jis nuolat miršta vos ne vos pridengtoj rūstybėj.

Pritaikymas. Pirmasis pamokymas, kurį mums pateikia šitos mąstymas, yra: nemurmėt ir nesiskųst! Todėl stengsimės nuslopinti savy net vos tik kylančias nepatenkintas mintis. Antroji pamoka: nesiklausyti kritikų, atsimenant Šv. Rašto žodžius: "Aptverk savo ausis erškėčiais ir nesiklausyk netikusio liežuvio" (Ekli. 28,28). Iš jo neišgirsi tiesos.

Širdies žodis. Stebiuos, Jėzau, Tavo ramumu, Tavo vidiniu bei išoriniu pasitenkinimu visu kuo, kas Tau tekdavo pakelti. *Sudedu* po Tavo kojų savo šios dienos pasiryžimus ir *prašau,* suteik jėgų jiems įvykdyti. *Saugok mane* nuo palinkimo į peikimą ir nepasitenkinimą.

Dievo meilės malda

Viešpatie, atverk mano lūpas — ir mano burna skelbs Tavo šlovę! Puoselėk mumyse Tavo meilę, kuris pats esi gryna meilė!

Šeštadienis po 5 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE PASAULIO DVASIĄ

Kita piktžolė ordino darže vadinasi pasaulio dvasia. Deja, dažnai ji atpažįstama per vėlai, kai ji yra jau išaugusi didelė ir ima nešti savo piktą vaisių. Dabar pasvarstykime *pasaulio bei vienuolyno santykius.*

1 PUNKTAS. VIENUOLIUI PASAULIS NE BIČIULIS

Svarstymas. Nuo pasaulio skiria mus ne vien vienuolyno mūrai, bet dar ir kita augšta siena — būtent, pasaulio dvasios skirtingumas nuo ordino dvasios.

Pasaulis pažįsta ir vertina vien tai, ką mato akim ir apčiuopia rankom. Jis maža težino apie Dievą ir nesigėri Juo

nei dieviškais dalykais. Pasaulis tegalvoja ir teieško kuo daugiausia gėrybių įsigyti ir nuolat linksmintis. Jis medžioja pagerbimus bei atžymėjimus, ir kiekvienas kryžius yra jam pabaisa. Tokia yra pasaulio dvasia. Visai kitokia yra *ordino dvasia*. Kaip vienuoliai, mes atsidėjome Dievo tarnybai. Mūsų mintys krypsta Dievo bei Jo dalykų linkui. Mes nenorime būti dideli ar daryti didelius dalykus, kaip trokšta pasaulio vaikai, bet per nusižeminimo dorybę norime būti maži pasaulio akyse, maži savo pačių akyse, maži prieš Dievą. Ne kūnui mes tarnaujame, o dvasiai. Tokia *nepanaši* yra *pasaulio dvasia į ordino dvasią*.

Tad *ką bendra turi vienuolis su pasauliu?* Argi jis nėra pasauliui miręs, o pasaulis — jam? Jei jis kartais dar turi su juo reikalo, tai tik — gelbėti pasaulio vaikų sielas. Bet, pasidarbavęs pasauly bei pasauliui, jis privalo vėl džiaugdamasis grįžti į šventąją savo vienuolyno tylą — ten yra jo buveinė, ten turi jį traukti širdis. Tad kodėl kai kurie taip mielai būna pasauly? Kodėl jie taip noriai klausosi apie pasauliečių reikalus? Kodėl jie veržiasi į išblaškantį veikimą ir domisi dalykais, kurie jiems padaro svetimą ordino gyvenimą? Tiesa, mūsų ordinas yra socialus, bet jis neturi supasaulėti. Šv. Bonaventūra apie tą dalyką sako: "Per laiko trumpumą ir per dienos triūsą vargiai teprieiname prie būtiniausių dalykų. Jei dar norėtume atsidėti svetimiems bei nereikalingiems, tai turėtume būtinai apleisti naudingesnius bei geresnius darbus. Ir dar: užsiimant pašaliniais reikalais, dvasios akys palengva apsilpsta dvasinių bei augštesnių gėrybių apmąstymams, ir dangaus turtų troškimams atvėsta vis labiau. Jei kūne yra nesveika viena vieta, visi ligūsti syvai suplaukia ten ir išugdo skaudulį. Taip ir pasauliniai reikalai, jei kurs vienuolis prie jų priprato, suauga diena po dienos į piktą skaudulį, iki užmuša dvasią."

Pritaikymas. Nūn klausk save patį, mielasis broli, kokių patyrimų įsigijai iš bendravimo su pasauliu? Argi, kas čia pasakyta, neatitinka tikrovės? Argi ir tu neturi už ką gailėtis? Už nešvankius patyrimus, rizikingus neatsargumus? Šiaip ar taip bus gera, jei savo bendravimą su pasauliu kiek galima

siauriau apribosi. Ir žinias apie pasaulį ir jo sūkurius privalai priimti atsargiai. Tikrai tai nėra sveikas maistas tavo sielai, jei aistringai skaitai laikraščius. O klierikai bei broliai visiškai neprivalo užsiimti pasauliu su jo niekais. Taip pat radijas ir televizija, ką dvasiško gali mums pateikti?

2 PUNKTAS. AR VIETA PASAULIUI VIENUOLYNE?

Svarstymas. Nėra tai gera, jei pasauliečiams be kliūčių leidžiama lankytis vienuolyne ir per daug bendrauti su broliais. Senas patyrimas moko, jog didžius vyrus žmonės tik tuomet labiausiai vertina, jeigu nesueina su jais į artimą sąlytį. Jei su jais labiau suartėjama, tai geriau susipažįstama su jų silpnybėmis bei klaidomis — ir pagarba nyksta. Taip pat yra ir su vienuoliais. Jei pasauliečiai dažniau pas mus lankosi, jie negali nepastebėti šio to, kas juos papiktina. Ir ką gi jie tuomet daro? Na gi — mus smerkia ir pasakoja kitiems. Pasaulis yra žiaurus mūsų teisėjas.

Pasauliečių bendravimas su mumis, be to, yra Bažnyčios nuostatų *stipriai apribotas.* Moterims į vienuolyno vidų įeiti yra iš viso uždrausta, o vyrams leidžiama vien tik su viršininko pritarimu dėl tikro reikalo. Tiesa, kalbamajame kambary, kuris yra už klauzūros ribų, leidžiama su pasauliečiais, vyrais ir moterimis, kalbėti apie reikalus. Bet apie šį kambarį sako vienas dvasios žinovas: "Tas kambarys yra pavojingiausioji vieta visam vienuolyne. Ten tobulumas beveik visad mažėja, o dažnai tiesiog visai griūva. Per tą kambarį į vienuolyną įsėlina pasaulinė dvasia, o vienuolinė dvasia per jį išgaruoja lauk. Tie kambariai yra svarbiausioji priežastis, kodėl kai kurios dvasinės bendruomenės taip apgailėtinai žlunga: ten užsimezgia pavojingos pažintys, ten gaišinama laikas, ten sakoma tušti, neišmintingi, pavojingi žodžiai, jei neatsitinka dar kas kita" (Saint Jure).

Pritaikymas. Kiek įmanydami venkime pasaulio ir jo vaikų. Nekvieskime jų be reikalo į vienuolyną, nes jie neatneša mums palaimos. Jei mus pakviečia į svečių kambarį, neužmirškim, jog ir ten mums gali grėsti pavojus. Atsiminkim Dievą esant čia pat, ir nepamirškim savo luomo šventumo.

Širdies žodis. Jėzau, *ačiū* Tau, kad atvedei mane į vienuolyną. Mielai *prisiimu* visas vienuolinio gyvenimo aukas, nes daug už jas didesnės yra kartybės, kurias pateikia pasaulis savo sekėjams. *Sustiprink* many serafiškojo ordino meilę.

Dievo meilės malda

Mano Jėzau, Tu žinai, jog Tave myliu, bet, deja, myliu per silpnai. Padaryk, kad labiau Tave mylėčiau! O, Meile, kuri nuolat liepsnoji ir niekuomet negesti, mano Dieve, kuris esi pati Meilė, įžiebk mano širdy aną dievišką ugnį, kuri šventuosius degina ir juos padaro dieviškus. Amen.

6 sekmadienis po Trijų Karalių

APIE ŠV. EVANGELIJOS RAUGĄ

Mąstysim apie raugo palyginimą iš šios dienos Evangelijos: "Dangaus karalystė panaši į raugą, kurį moteriškė ėmė ir įmaišė trijuose saikeliuose miltų, kolei visa įrūgo" (Mat. 13,33). Dangaus karalystė yra čia Kristaus Bažnyčia. Raugas yra Jo mokslas, visa permainąs, o trys saikeliai miltų — žmonija.

1 PUNKTAS. EVANGELIJOS JĖGA

Svarstymas. Raugas turi tą ypatybę, kad jis tuos miltus, į kuriuos įmaišomas, priverčia rūgti, taip jog iš to mišinio iškepama sveika ir skani duona. Panašiai veikia Evangelijos mokslas. Jis turi *permainomąją jėgą.* Raugas — šv. Evangeiljos, Kristaus mokslas, Jo Bažnyčios malonių priemonės, sukelia žmonių širdyse tam tikrą rūgimą. Koks rūgimas ir bangavimas vyko Bažnyčios gyvenimo pradžioj, kai kilo smarki kova pagonybės su krikščionybe! Kaip banguoja ir verda dar ir šiandien aplink Bažnyčios uolą! Ir taip pat bus lig amžių pabaigos. Bet ir atskirų žmonių širdyse pastebimas rūgimas. Kaip šiausiasi piktos aistros prieš Kristaus mokslo įtaką! Kiek daug reikia, iki žmogaus širdy įsigali malonė!

Evangelijos raugas turi dar ir *valomąją jėgą*. Kaip putuojąs šviežias vynas, rūgdamas išskiria lauk visus nešvarumus, kaip raugas atima tešlai netinkamą skonį, taip ir Kristaus mokslas bei malonė. Kas nešvaru ir bloga, pašalinama — ne ūmai ir smarkiai, bet palengva ir tikrai. Nuolat ir neatsispiriamai veikia Evangelija žmonėse. Gali atskiras žmogus atsispirti, bet tuomet jis lieka netinkąs Dievo karalystei.

Pritaikymas. Iš to mąstymo mums pamoka: nesipriešink Dievo jėgai, kuri per Kristaus mokslą nori tave perdirbti. Nesibijok rūgimo skausmų. "Jei tau pasidarys nejauku, jei tave apsiaus mirties bei teismo baimė, jei pradėsi biaurėtis savo nuodėmėmis, jei tavo užsispyrimas bei narsas sugūra, jei gailesio ašaros tvinsta, žinok, tai yra rūgimo pradžia, o sykiu ir tavo persimainymo bei pagerėjimo pradžia" (Hirscher).

Toliau: *šv. Komunija*, kurią kasdien priimi, argi nėra tikras raugas, kuris turėtų tave perkeisti? Tačiau apie tavo pagerėjimą maža tegirdėti. Tad mesk pasipriešinimą ir duokis Išganytojo veikiamas! Ir mūsų *regula* yra raugas. Jinai juk yra tam tikra prasme branduolinė ištrauka iš Evangelijos. Leiskis jos veikiamas, iki išnyks tavy visa puikybė, visa pasaulio meilė, visi žemiški prisirišimai. Tas rūgimo vyksmas yra ne kas kita, o tik *apsivalomasis kelias* dvasiškajame gyvenime. Vadinasi, nuolat stenkis perdirbti savo širdį, atsižvelgdamas į Jėzaus širdį. Kaip manai išpildyti ateity tuos pamokymus?

2 PUNKTAS. EVANGELIJOS VAISIUS

Svarstymas. Šio sekmadienio palyginime moteris įmaišo raugą į tešlą, iki visa perrūgs. *Evangelijos raugo vaisius yra Bažnyčia*, pasiekusi tobulumą, ir žmogus — amžinąją šviesą. Apie savo Bažnyčią Kristus sako: "Ši karalystės Evangelija bus skelbiama visame pasaulyje paliudyti visoms tautoms, ir tuomet ateis galas." (Mat. 24, 14). Kai Evangelija visai perdirbs pasaulį, bus atėjęs pasaulio galas. Kai visi žmonės bus girdėję džiaugsmingąją naujieną apie savo Atpirkėją, ir didžioji dalis žmonių, taipgi žydai, kaip sako šv. Povilas, bus iš meilės nuėję paskui Jį, tuomet Kristaus Bažnyčia bus išbaigta. *O kiekvieno atskiro žmogaus* galutinis išbaigimas bus

pasiektas, kai žmogus įžengs į Šviesos karalystę. Kol vis dar skurstame šioj ašarų pakalnėj, galime ir turime kas dieną darytis tobulesni bei šventesni, bet niekuomet negalėsime tarti: dabar jau gana! Tad kodėl tu manai esąs jau užtenkamai tobulas? Kodėl esi toks drungnas? Kodėl pasitenkini vien tuo, kad vengi sunkių nuodėmių?

Įraugintoji tešla jau ir pati turi galią įrauginti kitą tešlą. Taip yra ir su žmogaus siela: per Evangeliją *ji pasidaro pati raugu kitoms sieloms.* "Tad tegu Bažnyčios raugas veikia mumyse, kad mes, kiekvienas savaip, taptume raugu pasauliui" (Schaefer).

Pritaikymas. Laimingas esi kunigo pašaukime paskirtas skelbti pasauliui Evangeliją! Bet, ir neesant kunigu, galima darbuotis pasauliui perkeisti rimtu žodžiu, geru raštu, geru pavyzdžiu, karšta malda. Pirmiausia turime savy pačiuose įkūnyti Kristaus atvaizdą, o čia to darbo niekuomet nebus gana.

Širdies žodis. Dieve Išganytojau, *ačiū* Tau už linksmąją naujieną, kurią mums iš dangaus atnešei. *Leisk,* kad Tavo žodis mumyse taptų dvasia ir gyvenimu. *Atleisk* man, kad buvau abejingas ar tingėjau skleisti Tavo karalystę žmonių tarpe ir lėtai tesiekiau tobulybės.

Dievo meilės malda

O Tėvo Visagalybe, paremk mano silpnybę ir išgelbėk mane iš mano skurdo gelmių. O Sūnaus Išmintie, vadovauk visoms mano mintims, žodžiams ir darbams. O Šv. Dvasios Meile, perimk visus mano sielos veiksmus, kad jie visuomet atitiktų Tavo valią.

Pirmadienis po 6 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE VEIDMAINIAVIMĄ

Yra dar kitas raugas — žalingas farizėjų raugas, būtent, veidmainiavimas, išdidumas ir blogas pavyzdys. Apie tai mąstysim ateinančiomis dienomis.

1 PUNKTAS. VEIDMAINIAVIMO SMERKTINUMAS

Svarstymas. "Didelėms minioms stovint aplinkui, taip kad jie vieni kitus mindė, jis pradėjo sakyti savo mokytiniams: Saugokitės farizėjų raugo, tai yra, veidmainystės" (Luk. 12,1).

Farizėjai buvo viena labai stipri partija, bet jos įtaka tautai nebuvo gera. Tos partijos tikslas pradžioj buvo geras: ji norėjo Mozės įstatymo laikytis visai tiksliai ir sudaryti stiprią užtvanką prieš pagonišką įtaką. Iš pradžių, tuoj po Makabėjų karų buvo farizėjai tikrai pamaldūs ir uolūs, patys gerai laikėsi ir kitus traukė, kad laikytųsi tiksliai Mozės įstatymo. Bet vėliau jie savo uolume per toli nuėjo, pasidarė išdidūs, besirūpino ne tiek įstatymo dvasia, kiek išoriniais jo nuostatais, ėmė tarnauti raidei ir paskendo veidmainystėj. Beaiškindami Įstatymą, jie įsipainiojo į prieštaravimus ir klaidas ir ėmė jas ginti net viešajame gyvenime. Jų partijos pagrindinis bruožas buvo nūn veidmainiškai uolus Įstatymo laikymasis bei puikybė. Tad buvo nenuostabu, kad kaip tik jie, žmonių vadai, Įstatymo sargai, sudarė kliūtį, kai reikėjo tinkamai priimti Jėzų kaip Mesiją.

Dėl to Jėzus dažnai drąsiai prikaišiojo jiems: "Deja jums, farizėjai!" Ypač jis smerkė jų veidmainystę. Jis vadina juos aklais vadais, apsimetėliais, kur košia uodus, o ryja kupranugarius, nudažytais grabais. Ir apaštalus jis perspėja prisimygdamas, kad nepasiduotų žalingai farizėjų įtakai, vadindamas veidmainišką farizėjų būdą viską gadinančiu raugu: "Saugokitės farizėjų raugo, tai yra, veidmainystės."

Pritaikymas. Tikrai ne be reikalo prisimename tą Viešpaties įspėjimą: jis tinka ir mums. Veidmainiavimo pavojus gresia ir mažesniajam broliui. Šv. Bonaventūra atsidėjęs įspėja mus prieš tą neretą ir šlykštų dalyką: "Tebūna toli nuo mūsų visame, ką darome, apsimetimas ir veidmainiavimas, o ypač mūsų *pamaldose, kūno marinimuose ir Dievo žodžio skelbime.* Lengvai gali atsitikti, kad pirmykštis geravalis uolumas pereis į piktavalį farizėjišką elgesį. Juk puikybė neša keisčiausius vaisius. Gali net būti, kad savo viduj kas nors yra jau išsiskyręs su Dievu, o viršuj dar bando atrodyti są-

žiningu kunigu bei vienuoliu. Taip vienas stengiasi iš viršaus atrodyti skaistuoliu po dvasišku drabužiu, kai jo viduj baisiai dega pikta aistra. Kitas apsimeta paklusniu, o yra savo viršininkų kryžius. Dar kitas yra neva beturtis paprastam vienuolio drabužy, o yra labiau prisirišęs prie žemės daiktų, negu kuris pasaulietis. Vėl kitas dedasi labai maldingas per Mišias ir Komuniją, o jo dvasia yra labai toli nuo tų dalykų. Jis veidmainiauja esąs meilės pilnas, o intriguoja prieš brolius. Jis rodosi esąs uolus šventiems uždaviniams, o kariauja netgi su Dievo įsakymais. Bet blogiausia, kad tas dvasinės veidmainystės raugas yra labai apkrečiamas. Ar suprantame nūn, kaip labai ir mums tinka tas Viešpaties įspėjimas: "Saugokitės farizėjų raugo, tai yra, veidmainystės."

2 PUNKTAS. VEIDMAINIŲ KAUKĖS NUPLĖŠIMAS

Svarstymas. Naujas akstinas vengti veidmainiavimo nedorybės yra tolimesnieji Jėzaus žodžiai apaštalams: "Nėra nieko uždengta, kas nebus atidengta, nei paslėpta, kas nepasidarytų žinoma" (Luko 12, 2). Bet veidmainis nieko daugiau nebijo, kaip jo kaukės nuplėšimo. Pats Dievas demaskuoja veidmainius: suardo gudrius jų planus, sugėdina juos, parodydamas žmonėms, kas iš tikro jie yra, ir pabaudžia juos. Taip atsitiko net karaliui Dovydui, kuriam Dievas per Nataną pranašą tarė: "Tu padarei slapčia, aš gi padarysiu tą dalyką viso Izraelio akivaizdoje ir saulės akivaizdoje" (2 Kar. 12,12).

Pritaikymas. Šv. Pranciškus už jokias gėrybes nenorėjo geresniu atrodyti žmonėms, kaip jis iš tikrųjų buvo. Kai, gydytojui įsakius, jis turėjo valgyti mėsos, žmonės turėjo apie tai žinoti. Kai jam teko leisti pertaisyti savo abitą šalčio dėlei, žmonės irgi turėjo apie tai sužinoti, kad niekas nelaikytų jo šventesniu, kaip jis buvo. Ir mes stropiai rūpinkimės saugotis apsimetimo ir veidmainystės. Juk anksčiau ar vėliau vis tiek viskas išplauks į viršų. Kokia tuomet mums būtų gėda!

Paskatinimas. Kokia *biauri* yra ta apsimetimo bei veidmainiavimo nedorybė, dvigubai biauresnė kunige ir vienuolyje. *Melskime* Viešpatį, kad Jis mus savo malone apsaugotų nuo

tokio paklydimo. Geriau trumpai patirti gėdos ir lavintis nusižeminime, nei būti amžinai paniekintam bei pasmerktam!

Dievo meilės malda

Suteik man, gailestingasis Dieve, kad aš visa, kas Tau patinka, karštai trokščiau, išmintingai ieškočiau, tiksliai pažinčiau ir Tavo vardo garbei ištikimai atlikčiau. Amen.

Antradienis po 6 sekmadienio po Trijų Karalių

PUIKYBĖS NEDORYBĖ

Mirtingas raugas žmogaus širdy yra ir puikybė. Apie tą nedorybę sako Šv. Dvasia:"Puikybė kiekvienos nuodėmės pradžia; kas jos laikosi, bus pilnas prakeikimų, ir pagaliau ji pražudys jį" (Ekli. 10, 15). Pakluskim šv. Povilo raginimui — iššluokim lauk tą seną raugą (Kor. 5,7), kad netektų ant savo pačių kailio patirti žalingo jo veikimo.

2 PUNKTAS. PUIKYBĖ APVERČIA VISKĄ

Svarstymas. Puikybės nedorybė *apverčia Dievo nustatytąją tvarką.* Kaip kūrinys, žmogus turi pripažinti ir palaikyti valdinio santykį su savo Kūrėju bei Viešpačiu. O išdidus žmogus nori pats atsisėsti į iškilnųjį Dievo sostą. Jis ieško savy pačiame visokio grožio šaltinio. Jis gėrisi savo vertybe ir savinas visą pagarbą. Bet Šv. Raštas sako: "Žmogaus puikybės pradžia, gręžtis nuo Dievo. Nes jo širdis atsitraukė nuo to, kurs jį padarė" (Ekli. 10,14). Puolusiųjų angelų nuodėmė buvo puikybės nuodėmė, ir pirmųjų tėvų nuodėmė buvo irgi puikybės nuodėmė, nes jie norėjo pasidaryti kaip dievai. Bet Dievas negali leisti, kad menkas padaras siektų Jo garbės, — ir taip išdidus žmogus pats puola į pražūtį.

Puikybė *suardo dar ir santvarką žmonių tarpe.* Savo prigimtim žmonės yra lygūs; nė vienas neturi teisės laikyti save už kitą augštesniu. O jei kas savo verte bei įtaka ar savo vieta stovi augščiau už kitus, tai jis tai turi iš Dievo. O iš-

didus žmogus nenori pripažinti augštesnio už save autoriteto, jis geidžia viešpatauti, įsakinėti, o ne tarnauti. Niekas nėra jam lygus.

Ką gi turi žmogus, kad galėtų būti išdidus? Kai stebim savo kūną, randame tik menkumą ir skurdą. Kai stebim sielą, turim prisipažinti, jog visos jos gerosios ypatybės yra ne mūsų įsigyta nuosavybė, tik Dievo dovanos. Mūsų yra nuodėmė, bet juk ja didžiuotis tikrai negalim! O jei ką gero turim, yra daugeliu atžvilgių netobula. "Kodėl keliasi puikybėn žemės ir dulkės?" (Ekli. 10, 9). "Niekinga dulkė, supuvusi maita", — šaukia šv. Bonaventūra, — "kodėl tu stiebies savo puikybėje? kaip tu gali tikėtis su tokia puikybe pakilti į dangų? Juk iš jo nuostabūs angelai per puikybę liko išmesti lauk! Kaip gi tad mes, menkieji padarai, galime didžiuotis? Argi ne pusprotis yra tas žmogus, kuris pučiasi, jei turi namie maisto vieną tiktai pupą? Palyginus su angelų savybėmis, tai, ką tu turi, yra vien mažutė pupa?"

Pritaikymas. Tad *pripažinkim,* jog esame niekas, ir norėkime būti pažeminti; tai bus tikras nusižeminimas. "Pirmąjį dalyką", — sako mūsų šventasis Tėvas, — "daro daugelis, ir tai nėra sunku prisipažinti esant silpną ir nuodėmingą; bet antra, norėti būti niekinamam, daugumui atrodo per sunku; o juk Kristus kaip tik to dėl mūsų panoro."

2 PUNKTAS. PUIKYBĖ GADINA VISKĄ

Svarstymas. Puikybės nedorybė yra *dorybei pražūtis.* Kai dorybė silpnybėj patobulinama (2 Kor. 12, 9), puikybėje ji sunaikinama. Ir kaip gi galėtų tikra dorybė išlikti šalia puikybės? Paklusnumas ir pasipriešinimas? Neturtas ir puošnumas? Meilė ir panieka? Tikėjimas ir savanaudiškumas? Nusižeminimas ir išdidumas?" Išdidumas yra visų nuodėmių pradžia.

Puikybė išplėšia žmogui Dievo palankumą bei malonę. Kaip žmogus Dievui, taip Dievas žmogui. Puikuolis nori pasidaryti lygus Dievui, o pasidaro lygus velniui — iš visų nuodėmių puikybė labiausiai padaro žmogų panašų į velnią: juk šis yra "visų puikybės sūnų karalius" (Job. 41, 25), Išdi-

duolis, vadinasi, praranda Dievo malonę, jis yra jos nevertas; jo maldos Dievas neišklauso, kaip yra Patarlių knygoj: "Kas savo ausis nugręžia, kad negirdėtų Įstatymo, to malda bus pasibiaurėjimas" (28, 9).

Pritaikymas. Kiek tai turi akstinų bėgti nuo tos nedorybės ar su ja kautis! Ir kaip nepritinka išdidus pasipūtimas kukliam mažesniojo brolio drabužiui! Kiekviena diena atneša mums tą ar kitą progą vykdyti nusižeminimo dorybę; nepraleiskim jų. Vis stenkimės kirsti smūgį savo įgimtai puikybei. Jei mes jos nenugalėsim, ji mus pavergs.

Pasiskatinimai. "Viešpatie, kuris vienas viešpatauji be išdidumo, kadangi Tu vienas esi tikras Viešpats, kuris nepažįsta kito, — ar aš esu tikrai laisvas nuo išdidumo ir ar man mano gyvenime nereikia bijotis puikybės pagundos, kuri mane gundo patikti žmogui, kuri yra many pačiame? Koks gi menkas yra toks gyvenimas ir kokia negarbė yra būti tokiam tuščiam! Ar tik ne puikybė labiausiai yra kalta, kad mano meilė, kuria Tave myliu, yra ne tokia didelė ir mano baimė ne tokia gryna, kaip kad turėtų būti? Todėl tad Tu ir priešinies išdidiesiems, o suteiki savo malonę vien nusižeminusiems" (šv. Augustinas). Nuostabiai nusižeminęs Jėzau, *ačiū* Tau už nusižeminimo pavyzdį. *Paaukok* visus savo pažeminimus Dangaus Tėvui už mano puikybės nuodėmes. *Duok* man drąsos kęsti ir net pamilti pažeminimus.

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau Kristau, Tu vienas esi šventas, Tu vienas Viešpats, Tu vienas augščiausiasis. Leisk man tarnauti Tau. Leisk man Tave mylėti!

Trečiadienis po 6 sekmadienio po Trijų Karalių

PLEPUMAS

Šiame mąstyme prisiminsime nevaldomo liežuvio blogį. Plepumas yra lyg vešli piktžolė, kuri apgožia ir nustelbia švelnų dorybės augmenėlį.

1 PUNKTAS. ŠNEKUMAS TRUKDO DVASINĮ GYVENIMĄ

Svarstymas. Plepumas *kenkia dvasiniam gyvenimui.* Jaunas medelis, ką tik persodintas į sodą, yra reikalingas ramybės stipriau įleisti šaknims. Taip pat yra ir su dvasiniu gyvenimu ordine. Nenaudingų šnekų klegesy bei pakrikime negali išaugti tvirta dorybė. Paprastai ir Dievas kalba su siela vien ramioj vienatvėj; o ir siela vien tylos ramybėj tinkamai teįstengia pakilti į Dievą. "Kodėl mes taip noriai plepame su kits kitu", — rašo Tomas Kempietis, — "kai taip retai tesugrįžtame tylon nesusižeidę sąžinės? Dėl to mes taip noriai šnekamės, kad pašnekesiuose ieškome abišalės paguodos ir norime palengvinti savo širdį, kuri yra pavargusi nuo įvairių minčių. Mes mielai mąstome ir kalbame apie tai, ką labai mylime ir ko geidžiame arba kas mums nepatinka. Bet tuščiai. Ta išorinė paguoda nemaža kenkia vidinei paguodai, kuri iš Dievo ateina."

Ir *bendras vienuolyno gyvenimas gauna* didelės žalos iš to plepumo. Kai vienuolyne koridoriai, darbo patalpos ir celės skamba vien juoku bei pasaulietiškomis šnekomis, tai dvasiškas namas praranda šventą nuotaiką, o per tai ir gražiausiąją pažibą. Šv. abatas Bernardas tylėjimą vadina vienuolinių įžadų sargu, kuriame glūdi visa mūsų jėga. Vieno plepumas trukdo ir erzina kitus. Blogybė persimeta į kitus — ir greit nuo to kenčia žalą vienuolinė santvarka. Tad regime, koks žalingas yra ordine nevaldomas liežuvis.

Pritaikymas. Jei geriau suprastume, kaip galima bendrauti su Dievu maldoj ir vidiniame susikaupime, neieškotume vis žmonėse paguodos ir pasismaginimo. Atnaujinkim šiandien nusistatymą vengti nenaudingų pašnekesių ir sąžiningai laikytis tylėjimo valandų. Sergėkime liežuvį ir kukliai bei santūriai valdykime balsą. Jei esame įpuolę į plepumo silpnybę, gailėkimės ir taisykimės. Mieliausiasis Jėzau, nuoširdžiai trokštu dėl Tavo meilės būti tylus: tuomet aiškiau girdėsiu mieląjį Tavo balsą. Išmokyk mane tylėti, Viešpatie, bet kartu išmokyk ir tinkamai bei tinkamu laiku kalbėti.

2 PUNKTAS. DAUG KALBĖTI — DAUG NUSIDĖTI

Svarstymas. Patarlių knygoj skaitome: "Šnekumas nebūna

be nuodėmės; bet kas savo lūpas valdo, yra labai išmintingas." (10, 19). Neįsivaizduojama, kad plepus žmogus nepadarytų daug kalbinių nuodėmių. Jam, būtent, trūksta apsigalvojimo, jautrumo, atodairos. Kad tai būtų vien tušti žodžiai, už kuriuos jam teks atsakyti! Bet jis nusideda įvairiais kitais ir tai labai peiktinais būdais.

Dažniausios yra čia nuodėmės priešingos meilei — šlovę plėšančios kalbos. Dažniausiai šnekama apie tai, ką kiti padarė, ar ko nepadarė. Ilgai netyrinėjama, kas tiesa, kas netiesa. Neatsižiūrima į šlovę bei gerą vardą, džiugiai ir laisvai pasakojama, kas iš kitų girdėta ir tt. Kas suskaitys visus tuos nusikaltimus, kuriuos plepus liežuvis padaro per vieną dieną prieš nusižeminimą, teisybę, meilę, kuklumą! Vienas dvasiškas mokytojas rašo savo jaunam bičiuliui: "Mano sūnau, metei pasaulį ir tapai vienuoliu. Bet turi ydą, kad per daug šneki. Jei tos ydos net vienuolyne nenusikratysi, tai toj sienoj, kurią pasistatei savo sielai apginti, būsi palikęs atviras duris priešams . . . Uždaryk ir jas, jei už tų sienų nori turėti ramybės." (Izidoras Kasijanui).

Pritaikymas. Pagalvokim apie tuos gerus tėviškus žodžius ir venkim bet kurių nenaudingų plepalių. Kas savo liežuvį suvaldo, tas nemeluoja, šlovės neplėšia, neapkalbinėja. Dvasiškas gyvenimas yra susikaupęs gyvenimas. Tuščiai stengsimės pasidaryti tobuli, jei neišmoksim tylėti. Pirmasis žingsnis į tobulybę yra tylėjimas. Pagalvokim šiandien apie savo liežuvio nuodėmes, kurias dažniausiai padarome, ir ryžkimės pasitaisyti.

Širdies žodis. Tylioji Jėzaus Širdie Švč. Altoriaus Sakramente, *apvalyk mano* liežuvį nuo visų nuodėmių ir *leisk* man atviroj Tavyje rasti paguodos, taikos ir ramybės. *Duok, kad suprasčiau Tavo pamokas ir jomis sekčiau.*

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau, kuris Švč. Altoriaus Sakramente nuolat tyli, noriu dėl Tavo meilės panašiai tylėti. Sužeisk mano širdį savo meile!

APIE BLOGĄ SUPASAULĖJUSIO VIENUOLIO ELGESĮ

Stebėk šv. Pranciškų, kaip jis su vienu broliu eina per Asyžiaus gatves. Juodu nė žodžiu nepersimeta. Visa išvaizda rodo juos susikaupus ir neveidmainiškai nusižeminus. Anot šv. Pranciškaus, tai buvęs pamokslas, gero pavyzdžio pamokslas. Kaip gi visai kitaip atrodo nesutvarkytas, palaidas supasaulėjusio vienuolio elgesys! Jo elgsena netinkama ir papiktinanti.

1 PUNKTAS. NETINKAMAS ELGESYS

Svarstymas. Kaip elgiasi supasaulėjęs vienuolis? Jo išorėj nematyti įsigyvenimo į vienuolinę padėtį, ir abitas tik paryškina tą skirtumą. Galva išdidžiai iškelta, akys be atodairos žvalgosi, kur reikia ar nereikia, ir žėri nevaldomos aistros ugnim. Laikymasis laisvas. Judesiai nekuklūs. Žmogus pilnas nedorų įpročių. Visa elgsena labai atitolusi nuo vienuolinio padorumo.

Argi pritinka toks elgesys vienuoliui? Juk jis yra Dievui pašvęstas asmuo! Šv. Bonaventūros "Elgesio veidrodyje" randame: "Vienuolis privalo santūriai vartoti visus savo narius: akis, burną, rankas, kojas — visą kūną." Ir apie kūno laikymąsi ten yra taip pasakyta: "Vienuolio laikymasis turi būti tikrai nusižeminęs, rimtas, santūrus. Jo išvaizda bei elgsena visuomet yra peiktinos, jei jos reiškia išdidumą, išlepimą, nerimtumą. Biauri yra puikybė tame žmoguje, kuris iškilmingai įsipareigojo būti nusižeminęs. Taigi nepritinka vyrui būti moteriškai išlepusiam ir vaikiškai nerimtam. Rimtas kuklumas suteikia papročiams garbingumo, o to kuklumo trūkumas yra laikomas gėdinga dėme ir daro žmogų paniekos vertą." (19 skyrius).

Kaip prieinama prie tokio nevienuoliško elgimosi? Dažniausiai pamažu bei palengva, per neatsargumą, iki visa elgsena iškraipoma. Dažnai lengvabūdiškumas bei linksmumas priveda prie to, kad grubiai įžeidžiama padorumas. Todėl "Drausmės Veidrodis" sako: "Broliai ypačiai po valgio privalo susilaikyti

nuo drąsiai linksmų juokų bei ilgų šnekų". Tai tiesa: po sotesnio užvalgymo, ypač kiek išgėrus svaigalų, lengvai paslystama.

Pritaikymas. Pasileidusio vienuolio vaizdas, kurį tik ką nupiešėme, privalo mums būti atbaidomas pavyzdys ir akstinas stipriau laikytis vienuolinio padorumo. Visuomet bijokime jam nusikalsti. Labai reikalinga, kad mes patys nuolat sergėtumės ir tolydžio vis ką nors savo elgsenoj taisytume. Šiandien ištirkim save, ar kartais ir mes neturime ko nors savy taisytino, kas vienuoliui netinka, o gal ir gėdą daro.

2 PUNKTAS. PAPIKTINĄS ELGESYS

Svarstymas. Pasaulis laukia iš vienuolio kuklumo, susikaupimo, savitvardos. Tad, jei žmonės pastebi netinkamą, negražų vienuolio elgesį, jie, suprantama, piktinas. Pasipiktinimas dar didesnis, jei pamato vienuolį netinkamai elgiantis net šventovėje, bažnyčioj prie altoriaus, sakykloj, klausykloj.

Netinkamu palaido vienuolio elgesiu piktinasi ir padoresnieji broliai, ypačiai jaunesnieji; dar karštai uolūs, geros valios, gražiausių idealų gaivinami, jie tiesiog gali nusivilti viskuo, matydami tokį palaidą vienuolį. Ir tas blogas pavyzdys, lyg koks piktas raugas, veikia griaudamas bei gadindamas.

Pritaikymas. Žmogaus išorė yra jo vidaus atspindys. Tad kokia tai netvarka turi viešpatauti tokio vienuolio širdy! Todėl sergėkim savo išorę ir dėl gero pavyzdžio kitiems, ir dėl savęs pačių. Kai susitvarkysim viršuj, susitvarkysim ir viduj, sutvarkysim savo palinkimus bei aistras.

Beveik dar labiau, nei savo brolių akivaizdoj, turime būti atsargūs savo elgesy pasauliečių akivaizdoj. Kas nemoka valdytis, greit sukels pasipiktinimo. Mūsų pareiga yra šviesti pasauliui savo gero pavyzdžio šviesa. Tad privalome ištirti, ar mes savo pavyzdžiu žmones darome geresnius, ar blogesnius.

Paskatinimas. Stebėkimės Išganytojo kuklumu bei rimtumu. *Palyginkim* savo elgesį su Jo ir mūsų Įsteigėjo. *Prašykim* vienuolinio kuklumo.

Dievo meilės malda

Marija, mano Motina, saugok mane šiandien ir visuomet nuo sunkios nuodėmės. Neleisk mano širdy užgesti Dievo meilės šviesai.

Penktadienis po 6 sekmadienio po Trijų Karalių

PRIEŠTARAVIMO BEI PEIKIMO DVASIA

Dvi netobulybės labai apsunkina taikingą sugyvenimą. Tai yra prieštaravimo bei peikimo dvasia. Pamąstykim apie jas.

1 PUNKTAS. PRIEŠTARAVIMO DVASIA

Svarstymas. Prieštaravimai žmonių gyvenime yra *neišvengiami.* Žmonės yra tokie įvairūs bei skirtingi savo išsilavinimu, būdu ir palinkimais, jog turi atsirasti skirtingos pažiūros ir pastangos — tad prieštaravimai. Šie nėra neleistini, jei atliekami santūriai, jei neįžeidžia meilės ir privalomos pagarbos. Jie kartais gali būti net būtini ar bent naudingi pažiūroms paryškinti.

Ne taip yra su prieštaravimo *įpročiu.* Jis blogas. Kas tai dvasiai yra pasidavęs, jį knieti amžinai prieštarauti. Ir jis nebeturi saiko, atodairų, nuolaidumo. Ne tiesa jam rūpi, o tik kad jis visur ir visuomet su savo nuomone pirmautų.

Reiškia, tai nėra gera, o bloga dvasia, turinti motina puikybę. Vienas modernus rašytojas, von Oer, rašo: "Matyt, čia yra dar viena sėkla to obuolio, kurį nusikalstamai suvalgė mūsų pirmieji tėvai, ir toji sėkla vis ir vis dar gamina nelemtųjų vaisių. Pirmieji tėvai pasipriešino Dievui, ir mes iš jų paveldėjome tą silpnybę, o kai kuriuose ji yra virtusi tikra prieštaravimo jėga."

Viskas mus raginte ragina trukdyti tai nedorybei mumyse įleisti šaknis, kad netektų mums patiems ir kitiems dėl jos kentėti.

Pritaikymas. Saugokimės to nelemto noro visuomet gauti viršų, — kas būtinai kelia nesantaiką. Jei jaučiamės turį tos prieštaravimo dvasios, pirmiausia ieškokim tos blogybės šaknų. Jei ji kyla iš ligūsto susierzinimo, tai š anksto stenkimės nusiraminti. O jei kalta yra čia puikybė, tai griežtai raukim ją lauk! Toliau pažiūrėkim, kuriose *aplinkybėse* ypač lengvai pasireiškia tas susierzinimas ir prieštaravimas, ir iš anksto bukim pasiruošę valdytis. Laikykim pagrindiniu dėsniu niekuomet karštai ir be tikslo neprieštarauti, ypač viršininkui, ir niekuomet prieštaravimu neiššaukti dar didesnio prieštaravimo. Turėkim atodairos ligūstiems bei irzliems asmenims. Dažnai tenka dėl taikos išsižadėti savo nuomonės bei savo teisės. Beje, turint geros valios, bus galima savo tarpe susikalbėti.

2 PUNKTAS. PEIKIMO DVASIA

Svarstymas. Pasipriešinimo dvasiai gimininga yra peikimo dvasia. Ji jaučiasi esanti pašaukta visa kritikuot ir peikt. Užuot į save žiūrėjęs, toks kritikas vis stebi kitus. Vienuolio "Pažangos knygelėj" yra toks įsidėmėtinas sakinys: "Kai kas randa kituose daug ko taisytino ir norėtų sutvarkyti jų gyvenimą; bet savy jis palieka dar daug daugiau netaisyto ir nė stengte nesistengia tobulintis dorybėje. Jie įsivaizduoja, kad visa puikiai sutvarkytų, jei būtų pastatyti tam tikroje tarnyboje; o netyrinėja savo sąžinės, ar atlieka patys pareigas tos padėties, kurioj nūn yra pastatyti, ir netaiso savo klaidų."

Neužtenka jiems tik stebėti svetimus darbus — jie tuoj ima juos peikti ir smerkti. O tas peikimas yra dažnai griežtas ir neteisingas, be reikiamos įžvalgos bei atodairos. Toks kritikas sau reikalauja, aišku, švelnaus vertinimo, bet pats kitiems turi vieną matą—nepermaldaujamą griežtumą. Kad tokiam paskutiniajame Teisme neatsitiktų taip, kaip tam negailestingajam tarnui Evangelijoj!

Pritaikymas. "Kreipk savo žvilgį į save patį" — sako Tomas Kempietis, — "ir saugokis, neteisk svetimų darbų. Tuščias yra darbas teisti kitus: čia dažnai apsirinkama ir nusidedama. Bet, jei tardome save pačius, visuomet tai yra nau-

dinga". Tad taisyk savy tai, ką kituose peiki, ir mokykis daryti tai, ką matai kitiems esant naudinga.

Širdies žodis. Jėzau, meilės ir švelnumo pirmavaizdi, *atleisk* man mano griežtumus, įvertinant kitų ir mano karščiavimąsi, ginant savo nuomonę. *Įkvėpk* man pasibiaurėjimą prieštaravimo dvasia bei peikimo liga.

Dievo meilės malda

Pastatyk, Viešpatie, sargybą prie mano burnos ir įtaisyk duris mano lūpose. Neleisk mano širdžiai nukrypti į blogus žodžius bandyti pateisint nuodėmes. Jėzau, meldžiu Tave, pakęsk mano menkystę ir dovanok man kantrią meilę.

Šeštadienis po 6 sekmadienio po Trijų Karalių

APIE KEISTENYBES

Esama žmonių pasauly ir vienuolyne, kurie turi keistų ypatybių, už kurias kiti jų nemėgsta. Čia nekalbame apie aiškias nedorybes ar nuodėmes. Bet tos keistenybės yra negerovės, kurias vienuolis privalo pašalinti iš savo būdo ir toliau jų vengti. Todėl pamąstykim apie anų keistenybių pradžią ir žalą.

1 PUNKTAS. KEISTENYBIŲ PRADŽIA

Svarstymas. Kaip žmonės pasidaro keistuoliais? Daugumas šventųjų būdavo kiek keisti, ir žmonės jų neįstengdavo suprasti, todėl kai kurie jais labiau ar mažiau piktindavosi. Tos šventųjų keistenybės kildavo dalimi iš jų būdo, dalimi iš griežto jų noro žūt būt pasiekti užsibrėžtąjį šventumo tikslą. Tad jų keistenybės galėjo krist į akį, bet ne atgrasyti ar net įžeisti.

Net kiekvienas *paprastas žmogus turi savotiškumų.* To priežastis yra būdų, išauklėjimo, kilmės ir tt. įvairumas. Ir tai nėra joks trūkumas, priešingai — asmenybių įvairumas padaro bendruomenės gyvenimą įvairesnį, permainingesnį ir ma-

lonesnį. Tokios laimingos aplinkybės padaro *originalus*—žmones, kurie savo nepaprasta asmenybe imponuoja, patraukia ir daro puikų įspūdį.

Bet esama ir žmonių, kurie turi nemaža *nevykusių savybių*, žmonių, kurie verti ne *originalo* bet kokio kito vardo, sakysim—komedianto, juokdario, iškrypėlio, šakuočio, kero ar kito panašaus. Nėra reikalo čia vaizduoti atsidėjus tokius apgailėtinus žmones. Savo netikusiomis savybėmis jie panašūs į blogai nuaugusį medį. Tai žmonės, iš kurių vieni juokiasi, kiti piktinasi, kurie visiems nesuprantami, nesugyvenami, visiems stovi skersai kelio, jokiam uždaviniui netinka.

O *iš kur kyla tokios ypatybės?* Gal dalimi jos yra susijusios su tokių žmonių prigimtim, dažniausiai su blogu išauklėjimu, o visuomet — su saviauklos bei savitvarkos trūkumu. Nepasistengta save stebėti ir savo palinkimus tvarkyti — tad ir atsiranda tokie nevykėliai. Kaip biauru, kai kunigas ar vienuolis turi tokias blogas savybes.

Pritaikymas. Įsivaizduokim mūsų Tėvo šv. Pranciškaus mielą asmenį. Jis buvo be abejo originali asmenybė, bet visada stengdavosi vengti netinkamų keistenybių. Jis buvo labai jautrus kitiems, ir darė ką nors, ar ko vengė, tik dėl kitų gero. Koks gražus pavyzdys mums!

Peržiūrėkim šiandien savo sąžinę šiuo atžvilgiu. Gal kartais turim tokių ypatybių, kurias reikia būtinai pašalinti? Ypač mūsų serafiškojo jaunimo auklėtojai privalo budėti atsidėję, kad palinkimai į tokias keistenybes būtų iš anksto atitaisomi. Bet ir pats jaunimas privalo prie to uoliai prisidėti. *Originalai* tegul sau auga. Bet keistuoliams nėra vienuolyne vietos!

2 PUNKTAS. KEISTENYBIŲ ŽALA

Svarstymas. Tų keistenybių žala yra didesnė, negu kad būtų galima tikėtis.

Daugiausia žalos tenka *patiems keistuoliams.* Vargšai velka savo silpnybes paskui save, kaip kokią sunkią naštą, kuri juos nuolat trukdo ir kankina. Tai nėra laisvi žmonės, tik savo nuotaikų, įsivaizdavimų ir blogų įpročių vergai. Nesuskaity-

tum nuodėmių, kurias jie padaro per savo nekantrybę, užsispyrimą, beatodairiškumą. Savaime aišku, kad jų padėty negali būti nė šnekos apie pažangą dorybėse ir tobulybėj.

Didelės žalos padaroma ir tai *bendruomenei,* kurioj atsiranda toks keistuolis. Kiek nemalonumų turi kiti broliai dėl tokio asmens keistenybių! Kiek reikia jiems kantrybės, kiek daryti nuolaidų! Kaip dažnai turi jie tylėti dėl jo pretenzijų vardan šventos ramybės! Visi kenčia dėl jo, o jam tai savaime suprantamas dalykas, kad visi nusileidžia jo užgaidoms. Juk tai tikrai yra neteisinga skriauda bendruomenei ir neatleistinas beatodairiškumas.

Pritaikymas. Šiandien pasiryžkime būti kitiems nuolaidūs, švelniai jautrūs ir meilūs, toli nepanašūs į tą grubų, užgaulų iškrypėlį, apsivilkusį vienuolio abitu. Stenkimės, kaip sako šv. Povilas, būti visiems viskuo. Supraskim esant būtina tolydžio save stebėti ir tvarkytis. Daug geriau yra, atsižvelgiant į kitus, ko išsižadėti, kaip sudaryti kitiems sunkumų.

Širdies žodis. Suteik man truputį, o Jėzau, iš savo malonaus būdo ir *padėk* man kovoj su mano silpnybėmis.

Dievo meilės malda

Jėzau, duok, kad būčiau tavo, visai tavo, visad tavo. Perdirbk mane pagal savo širdį!

Pirmosios dalies pabaiga

II DALIS

VELYKŲ LAIKAS

Senųjų Užgavėnių sekmadienis (Septuagesima)

VYNUOGYNO DARBININKAI

Naujas laiko tarpas prasideda Katalikų Bažnyčios metuose — velykinis su dviem priešsvenčiais — priešužgavėniniu bei gavėniniu. Šito šventojo laikotarpio centre stovi Kristus, kaip Naujosios Sandoros Augščiausiasis Kunigas. Regime Išganytoją kenčiant, mirštant ir atsikeliant. Atliekama didžioji auka, pasaulis atperkamas. Tai ir mumyse senasis žmogus privalo numirti ir naujas žmogus atsikelti drauge su Kristum. Taip ragina mus tuo metu šventoji Bažnyčia.

Dabar mąstykime apie šios dienos Evangeliją.

1 PUNKTAS. DIEVAS ŠAUKIA MUS Į SAVO VYNUOGYNĄ

Svarstymas. .nuo metu sakė Jėzus savo mokytiniams šį prilyginimą: "Dangaus karalystė panaši į žmogų šeimininką, kurs anksti rytą išėjo samdytis darbininkų savo vynuogynui. Susiderėjęs su darbininkais po denarą dienai, jis nusiuntė juos į savo vynuogyną" (Mat. 20, 1).

Prilyginimo šeimininkas yra Dievas Tėvas, vynuogynas — Dievo karalystė žemėje, darbininkai — mes žmonės.

Šeimininkas eina samdytis darbininkų ir, būtent, ne vieną tik kartą, o keletą, įvairiomis dienos valandomis; anksti rytą, trečią, šeštą, devintą valandą, dar net vienuoliktą — būtent, valandą prieš saulės laidą. Visiems, kuriuos randa tingiai stovinčius rinkoj, jis sako: "Eikite ir jūs į mano vynuogyną, ir, kas bus teisinga, aš jums duosiu" (Mat. 20, 4). Regime čia, jog Dievas visus žmones ir įvairiais laikais kviečia į savo vynuogyną. Žinia, ne kiekvienas paklusta jau anksti rytą—savo jaunystėje.

Tūli paklauso tik vėliau, paaugę ir subrendę, o tūli vien kai jau plaukai pražilo ir jėgos išseko, žengdami grabo link, priima Dievo malonės balsą į širdį ir nusipelno amžinojo gyvenimo laimę per atgailą ir Dievo meilę (Riess).

Šeimininkas samdosi darbininkus už tam tikrą atlyginimą. Su pirmaisiais jis susidera po denarą dienai. Antriesiems jis sako: kas bus teisinga, aš jums duosiu. Taip pat ir šeštą bei devintą valandą pasamdytiesiems. Ir mus kviečia Dangaus Tėvas į savo vynuogyną *už atlyginimą.* Jis nori padaryti mus amžinosios laimės dalyviais, jeigu mes tik norim darbuotis. O mūsų darbas yra atlikti bendras krikščionių pareigas ir taip pat luomo bei pašaukimo pareigas.

Pritaikymas. Dievas šaukia žmones per savo viengimį Sūnų į karalystę, kad visi galėtų dalyvauti išganymo laimėj; tai yra Senųjų Užgavėnių meto pagrindinė mintis. Bet, kai *Kristus ir jo Bažnyčia* ragina rimtai darbuotis, įsigyventi į Viešpaties kančią, išsižadėti šio pasaulio kunigaikščio, paniekinti žemiškus daiktus, tuo pat metu *pasaulis* dar garsiau šaukia visus pasinerti į palaidus *užgavėnių džiaugsmus.* Čia privalome mes, vienuoliai, per maldą, atgailą, gerą pavyzdį ir apaštališką veikimą visomis jėgomis pasistengti išplėšti šėtonui jo aukas.

Argi nėra tai *ypatinga mums garbė,* kad Dievas mus pašaukė į savo tarnybą? Argi mes neturėtume karščiausiai atsiliepti į Jo kvietimą? Viešpats neturėtų būti priverstas mums pasakyti: ko stovite čia visą dieną be darbo? Ar galės apsileidęs brolis pasakyti: niekas manęs nepasamdė! Tad ryžkimės sąžiningai atlikti savo luomo bei pašaukimo pareigas: patarnaująs brolis, besimokąs klierikas, ordino kunigas, ordino vyresnieji, visi be jokios išimties. O Viešpats duos pažadėtąjį užmokestį.

2 PUNKTAS. DIEVAS ATLYGINA UŽ DARBĄ

Svarstymas. "Atėjus vakarui, vynuogyno savininkas tarė savo užvaizdui: Pašauk darbininkus ir atduok jiems uždarbį, pradėdamas nuo paskutiniųjų iki pirmųjų" (Mat. 20, 8).

Darbo diena reiškia kiekvienam žmogui jo amžių, o visai žmonijai — visą laiką nuo jos atsiradimo iki galo. *Užvaizdas,* mokąs atlyginimą, yra Žmogaus Sūnus. "Tėvas nieko neteisia, bet visą teismą pavedė Sūnui" (Jon. 5, 22), sako apie save pats Kristus. *Vakaras* yra gyvenimo galas, pasaulio pabaiga. *Denaras* yra darbo užmokestis už Dievo tarnybą, amžinoji palaima.

Išmokant atlyginimą, pirmieji ir paskutinieji gauna tiek pat. Pirmieji tad murma prieš šeimininką, bet jis atsako nepatenkintiesiems: "Prieteliau, aš tau nedarau skriaudos; argi ne už denarą susiderėjai su manim? Imk, kas tavo, ir eik sau; aš noriu ir šitam paskutiniajam duoti, kiek ir tau. Arba, ar man nedera daryti, ko noriu? ar tavo akis todėl netikusi, kad aš geras? Taip paskutinieji bus pirmieji ir pirmieji—paskutiniai, nes daug pašauktų, bet maža išrinktų" (Mat. 20, 13-16). Viešpats nori tuo pasakyti, kad Dievas yra laisvas, dalydamas savo malones; kad dangus yra Dievo dovana; kad ilgesnis tarnavimas Dievo karalystėje nebūtinai atneša ir didesnį užmokestį: galų gale — kad daugiau yra pašauktų paprastosioms malonėms, mažiau — ypatingoms.

Pritaikymas. Čia mums toks pamokymas: niekam nedera šauktis į savo nuveiktuosius darbus; niekas neturi manyti esąs augštesnis už kitus; netinka kitam pavydėti jo malonių bei dovanų; nereikia veržtis į kažką nepaprasta, o geriau ir ištikimiau atlikti paprastas savo pareigas. Įsidėmėkime apaštalo žodžius: "Ar jūs nežinote, kad tie, kurie bėga lenktynėse, visi, tiesa, bėga, bet tik vienas tagauna laimikį? Taip bėkite, kad jūs gautumėte. Kiekvienas, kurs eina imtynėmis, nuo visko susilaiko. Jie juk tai daro, kad gautų pragaištantį vainiką, o mes nepragaištantį" (1 Kor. 9, 24). Turime šį tą užmokėti, jei norime laimėti!

Paskatinimas. Dėkok Dievui už visas savo gyvenimo malones, paprastas ir nepaprastas. *Aukok* Jam Jėzaus nuopelnus, Jo Švč. Motinos ir visų šventųjų nuopelnus. Iš anksto *džiaukis* dangaus užmokesčiu, ypač Dievo regėjimu.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, mano viskas! Kas esi Tu ir kas esu aš? Tu— Dievas, o aš — dulkė! Švenčiausias Viešpatie, norėčiau Tave mylėti! Viešpatie mano Dieve, įteikiau Tau visą savo širdį ir visą kūną ir karščiausiai trokštu, kad tik išmanyčiau, kaip dar daugiau pasimokyti iš Tavo meilės (Šv. Pranciškus).

Pirmadienis po Senųjų Užgavėnių

APIE KUNIGYSTĖS KILNUMĄ

Stebėk, kaip Viešpats pašaukia abu brolius Simoną ir Andriejų sekti paskui Jį: "Eikite paskui mane; aš padarysiu, kad judu būtumėte žmonių žvejai" (Mat. 4, 19). Ir mus Viešpats panašiai pašaukė paskui Jį sekti ir kaip kunigus padarė savo padėjėjais gelbėti žmonių sielas. Dabar mąstysime apie kunigystės kilnumą, kad išmoktume ją vertinti.

1 PUNKTAS. KUNIGO VERTĖ REMIASI JO PAŠAUKIMU

Svarstymas. Kunigo pašaukimas ateina iš Dievo. "Nė vienas neima pats sau pagarbos, bet tik tas, kurs Dievo šaukiamas, kaip Aaronas" (Žyd. 5, 4). Taip sako šv. Povilas ir remiasi paties Kristaus orumu. Naujojo Įstatymo kunigystė yra tokia didelė savo galia ir tokia kilni savo verte, jog Dievas pasilaikė teisę pats pasirinkti savo talkininkus — kunigus.

Kunigo tarnyba yra būti Dievo ir žmonių tarpininku. Tas kunigo uždavinys yra taip išreikštas Romaniškame Pontifikale: "Sacerdotem oportet offere, benedicere, praeesse, praedicare, baptizare"; kunigo uždavinys yra aukoti švč. Auką, šventinti —laiminti, būti tikinčiųjų viršininku, skelbti Dievo žodį, teikti šventus sakramentus. Tuo būdu kunigas, taip sakant, dalyvauja Švč. Trejybės veikime — kuriamame, išganomame, pašvenčiamame. Ar tai nėra kuriamas veiksmas kai šv. Mišiose, kuni-

gui tarus keletą žodžių, išnyksta duonos bei vyno substancija, pasidariusi gyvu bei tikru Dievo Sūnaus Kūnu ir Krauju? Kur yra kitas toks tvarinys, kuriam Dievas būtų suteikęs tokią galią? Teikdamas šventus sakramentus, ypač Krikšto ir Atgailos, kunigas tęsia toliau didįjį Dievo Sūnaus atpirkimo darbą. Kunigo rankose yra nemarių sielų išganymas. Jis yra pašauktas tikinčiųjų dvasios tėvų, sielų vadovu. Sau suteiktąja galia jis dirba ir trečiojo Švč. Trejybės Asmens, Šventosios Dvasios, pašvenčiamąjį darbą. Kunigo tarnyba yra Šventosios Dvasios tarnyba, sako šv. Ambrozijus. Tur būt, maža tėra malonių, kurios suteikiamos ne per kunigo rankas ar jo burną. Kas būtų pasaulis be kunigų? Jam tektų išdžiūti, kaip dykumai, nes nustotų plaukę gyvojo vandens šaltiniai. Žemė dar kartą pasidarytų Dievui didžiausio pasibiaurėjimo dalyku, kaip tvano laikais.

Pritaikymas. Toks kilnus pašaukimas tikrai yra vertas didžiausios pagarbos ir šlovės. Nėra ko stebėtis, kad būta šventųjų, kurie, kaip mūsų Tėvas Pranciškus, nesutiko priimti kunigo šventimų iš didelio vertės gerbimo ir iš baimės, nes kunigo atsakomybė tokia didelė. Betgi reikia atsiminti ir šv. Povilo žodžius, rašytus Timotiejui apie vyskupystę, kuriuos lygiai galima pritaikinti ir kunigystei: "Tikras yra žodis: jei kas trokšta vyskupo pareigų, trokšta gero darbo. Taigi, vyskupas turi būti nepeiktinas" (1 Tim. 3,1). Kunigo pašaukimas gali mus ypačiai vilioti, nes jis gali mums padėti šventiems pasidaryti, o per mus ir kitiems be galo daug naudos atnešti. Tai yra didelė paguoda mūsų kunigystės kandidatams ir stiprus akstinas rimtai prisiruošti šventimams.

2 PUNKTAS. KUNIGO VERTĖ REMIASI JO ŠVENTIMAIS

Svarstymas. Klierikas, žengdamas į kunigo luomą, *gauna atitinkamus šventimus.* Prieš įšvęsdamas, vyskupas meldžias: "Kad šiuos išrinktuosius palaiminti, pašventinti ir įšvęsti teiktumeis: Tave prašome, išklausyk mus!" Per šventimus kunigas esti iškeliamas iš pasauliečių luomo ir perkeliamas į Dievo įsteigtą kunigų luomą. Nuo šiol jis lieka paskirtas tar-

nauti išimtinai Augščiausiajam ir, kaip to išrinkimo liudijimą, gauna sieloj amžinai neišdildomą kunigystės ženklą.

Jei koks pašvęstas daiktas yra pagarbos vertas, tai ką bekalbėti apie Dievui pašvęstąjį kunigą! Sau pačiam ir Augščiausiajam Kunigui Jėzui Kristui yra jis skolingas labai gerbti ir branginti kunigystės vertę ir *stengtis būti šventu.* "Pripažink savo vertę" — sako didysis popiežius Leonas I kiekvienam kunigui. Gėda, kurią netikęs kunigas daro savo luomui, krinta ir ant paties Kristaus, ir Jis už tai atkeršys atpildo dienoj! Todėl šv. Pranciškus mus įspėja: "Mano broliai, kurie esate kunigai, pagalvokite, kokia didelė yra jūsų vertė, ir būkite šventi, nes ir Viešpats yra šventas. Kaip kad Jis jus Švenčiausiame Sakramente prieš visus pagerbė, taip ir jūs Jį garbinkit ir mylėkit tame pat Sakramente".

Pritaikymas. Kaip ištikimi savo Tėvo Pranciškaus sekėjai, privalome tikintiesiems kalbėti ne tik apie kunigystės vertę, bet ir ypačiai patys būti kunigystės verti. Pirmiausia turim *gerbti save pačius,* garbingai eiti savo šventojo luomo pareigas ir visu savo gyvenimu tarnauti sielų išganymui. Kaip vienuoliai kunigai, mes ypač turime būti šventi, ir tuo rūpintis labiau už pasaulinius kunigus. Kadangi dvasininkai ir pasauliečiai mums reiškia ypatingą pasitikėjimą, tai privalome tą pasitikėjimą pateisinti. Toliau — turime nuoširdžiai *gerbti Kristaus Bažnyčią* ir jos hierarchiją. Ta pagarba yra tikrai gražus mūsų ordino palikimas, kaip yra ne vieną kartą pasakyta mūsų reguloj ir mūsų šv. Pranciškaus testamente. Ir visam ordine, ir provincijose, ir atskiruose mūsų namuose *kunigystės pagarba* privalo pasireikšti visuose savitarpio santykiuose. Mūsų ordinas susideda iš kunigų ir patarnaujančių brolių. Tiesa, mes einame prie to pat tikslo, bet keliai bei priemonės yra įvairios, atseit: tikrai gana skirtingos. Vienuolių kunigų jungiamasis ryšys su vienuoliais broliukais yra meilė ir savitarpinė pagarba. Vienas yra reikalingas antro, ir Dievo pašvęstas darbas neša garbę broliukui lygiai taip, kaip mokslas — kunigui. Tad kunigas tegu gerbia brolių dorybę bei darbą, o broliai tegu mato kuniguose ir gerbia Kristų ir Jam kunigų asmenyje džiugiai tarnauja.

Širdies žodis. O, Dieve, koks didelis yra Tavo nuolaidumas, kad menką žmogų darai savo tikslų vykdytoju! Kokia didelė yra išmintis, jog net žmogaus nuodėmingumas neįstengia Tavo planų sutrukdyti ar sunaikinti! Tu pastatei mane savo kunigu, nepaisydamas mano nevertumo, ir net danguje Tu nori mane gerbti kaip savo pateptąjį. *Dėkoju* Tau už tokią man suteiktą vertybę ir už visas malones, kurias kaip kunigas galėjau suteikti, ar kurias kuomet esu priėmęs iš kunigų rankų. *Pasižadu, eidamas savo ordino ir visos Bažnyčios šventųjų pavyzdžiu,* uoliai vykdyti savo kuniginę tarnybą, ir *prašau* tam reikalingos malonės.

Dievo meilės malda

Visagalis gerasis Dieve, maloningai išklausyk mano nusižeminusią maldą. Tu pašaukei mane, savo tarną, vien iš savo gerumo bei malonės, būti savo kilnių paslapčių tarnu. Duok man, kad būčiau vertas šventojo Tavo altoriaus tarnas. Ką sakau lūpomis, tebūna Tavo šventos malonės patvirtinta. Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen. (Mišiolas).

Antradienis po Senųjų Užgavėnių

MŪSŲ UOLUMO AKSTINAI

"Eikite ir jūs į mano vynuogyną ir, kas bus teisinga, aš jums duosiu," — šaukia Viešpats. Žmonių sielos yra Kristaus vynuogynas, o mes, kunigai, — pašauktieji darbininkai. Apsvarstykim dabar keletą akstinų, dėl ko turim uoliai rūpintis sielų išganymu.

1 PUNKTAS. VIEŠPATIES PAVYZDYS IR NORAS

Svarstymas. Mūsų Išganytojas yra *visų dorybių pirmavaizdis.* Jį regim *labai uolų sielų reikalams.* Apie save Jis sako: "Žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti, kas buvo pražuvę" (Luk. 19. 10). Ir nuostabiuose palyginimuose apie gerą

ganytoją, prapuolusią avį, dingusią drachmą ir palaidūną sūnų Viešpats graudžiai išreiškė savo susirūpinimą nemirštamųjų sielų išganymu.

Viešpats nori, kad ir mes Jam padėtume. Esant žydų tautai ir pagonims dideliame dvasiniame skurde, Jėzus sako savo mokytiniams: "Piūtis, tiesa, didelė, bet darbininkų maža. Melskite tad piūties Viešpatį siųsti darbininkų į savo piūtį" (Mat. 9, 37, 38). Kaip švelniai skamba čia nusiskundimas, kad tiek maža tėra norinčių darbuotis sielų naudai! Koks jaudinąs yra prašymas, kad daugiau atsirastų darbininkų Bažnyčios dirvoje! Mokytiniai turi melstis į piūties Viešpatį, į Dangaus Tėvą, kad Jis pažadintų vyrų, pilnų degančio uolumo sieloms gelbėti. Vienas Dievas gali tai padaryti ir tikrai padarys, jei karštai Jį prašysim.

Pritaikymas. Pirmieji ir pašauktieji darbininkai Viešpaties vynuogyne esame mes, kunigai. Mūsų uždavinys yra pamokslus sakyti, išpažinčių klausyti ir tt. Bet ir pasauliečiai gali mums tame darbe padėti, melsdamies, klausydami šv. Mišių, darydami atgailą, duodami gerą pavyzdį ir kitais būdais. Ne vienas atsivertimas yra ne tiek dėl mūsų pamokslų ar išpažinčių klausymo, kiek dėl kurios nors kuklios sielos maldų bei slaptų aukų. Šie sumetimai gali paguosti sergančius ar šiaip silpnos sveikatos kunigus. Bet tos mintys gali pakurstyti ir mūsų studentus bei darbininkus brolius savotiškai remti sielų išganymo darbą. Tad prisiimkim į savo *maldos intencijų tarpą ir šitas:* paklydusių brolių susipratimą, visų nusidėjėlių atsivertimą, esančių pavojuj nekaltų sielų apsaugą, pašaukimų padaugėjimą misijoms ir tt. O visuomet turėkim minty *Dievo garbę,* kaip ir Jėzus visur ieškojo vien savo dangaus Tėvo garbės. "Tikrai uolus vienuolis", — sako Dovydas iš Augsburgo, — "trokšta ne šlovės, ne gyrių, ne dovanų ar leidimo išeiti iš namų, atlikti visus įmanomus darbus; jis ieško ne patogumų ar paugštinimų draugams padedant ar ko kito panašaus. Kas tokia intencija ieško augštesnės tarnybos ar laipsnio, nėra vertas tų dalykų, o tik bausmės. Jis ne naudos atneštų sieloms ir ne Kristų skelbtų, o tik save patį". Ir šv. Pranciškus sako: "Didelė tai gėda mums, Dievo

tarnams, kad norim laimėti pagarbos bei šlovės, skelbdami šventųjų žygius iš mokslo katedros ar iš sakyklos". Patyrinėkim šiandien, kiek ir dėl ko rūpinamės sielų išganymu.

2 PUNKTAS. SIELŲ IŠGANYMAS

Svarstymas. Kitas akstinas uoliai rūpintis sielų išganymu yra tas, kad jas yra atpirkęs Kristus brangiu savo krauju, o joms sunkiai graso tūkstančiai priešų.

Ir nuo mūsų priklauso likimas sielų, Kristaus taip brangiai atpirktų. Joks žmogus negali suprasti, kiek verta yra vienų viena žmogaus siela! Bet galima šiek tiek įsivaizduoti, jei rimtai pagalvojame, ką Dievas padarė mums išganyti. Antrasis Švč. Trejybės asmuo tapo žmogum, kad mus atpirktų. O ką ant savęs prisiėmė mūsų dėlei Jėzus Kristus? Jis dėl mūsų tiek privargo, tiek didžiausių nemalonumų pakėlė, tiek baisiausių sopulių iškentėjo ir galop prisiėmė tokią gėdingą mirtį. Teisingai sako tautų Apaštalas: "Esate atpirkti didele kaina" (1 Kor. 6, 20)!

Ir toms brangioms sieloms nuolat gresia pavojus amžiais pražūti. Pavojingi priešai yra jas apsupę iš visų pusių, gudrūs kaip žalčiai, baisūs kaip liūtai, lipšnūs kaip pagunda. Pragaro vartai laukia atviri nusidėjusius praryti ir niekuomet daugiau jų nebeišleisti. Argi galėtume pasilikti abejingi, kai tiek daug sielų taip baisiai žūva?

Pritaikymas. Kaip šv. Pranciškaus sūnūs, privalome ypačiai sielotis žmonių išganymu. Kiek daug mūsų Įkūrėjas melsdavosi, kad vargšai nusidėjėlai atvirstų. Tad argi mes abejingai žiūrėsim, kai šėtonas traukia sielas į pražūtį? Ir kaip tik nūnai, kai Kristaus karalystės kova su pasaulio karalyste yra taip įsiliepsnojusi, kai pasaulis kaip tik gyvena augščiausio palaidumo dienas, mes turime stoti ginti savo Viešpaties reikalų! Meilė suteiks mums sumanumo. Kas nori ką nors sielovadoj atlikti, tas tesistengia gelbėti sielas pamokymais, patarimais, priminimais, guodimais, pamokslais, išpažinčių klausymu, pabarimais, atgailomis, pastiprinimais.

Širdies žodis. Teikis priimti, Viešpatie, mano padėką už

pastangas gelbėti mano ir kitų sielas. Kaip mažutį *atpildą* aukoju Tau šios dienos ir viso mano gyvenimo darbus. *Padėk man* būti ištikimu tarnu Tavo vynuogyne.

Dievo meilės malda

Dieve, Tu nori, kad visi žmonės būtų išganyti, pažinę tiesą, prašome Tave, atsiųsk darbininkų į savo piūtį ir suteik jiems jėgų, visu pasitikėjimu skelbti Tavo žodį. Tavo mokslas turi paplisti ir įsigyti pagarbą. Visos tautos turi Tave pažinti, mylėti Tave, vieną tikrąjį Dievą ir kurį atsiuntei Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį, kuris gyvena ir viešpatauja su Tavim per amžius. Amen.

Trečiadienis po Senųjų Užgavėnių

SIELŲ UOLUMO ŠALTINIAI

Uolumas sieloms gelbėti yra dorybė, kuri, kaip ir kitos, privalo būti palaikoma, kad nemirtų. Turėti progų tai dorybei reikšti neužtenka, norint ją gyvą bei stiprią išlaikyti. Svarbiausiosios tos dorybės versmės yra *malda ir mąstymas.*

1 PUNKTAS. MALDA — SIELŲ UOLUMO VERSMĖ

Svarstymas. Kas nori įsigyti tikrą sielų uolumą, turi būti maldos mėgėjas.

Melsdamiesi sutrukdome savo uolumo atoslūgį, kai sutinkame sunkumų ar nepasisekimų. Melsdamies prisimename, jog Dievas yra mūsų pasisekimų dalyvis, kaip šv. Povilas sako: "Ne tas, kurs sodina, yra šis tas, ir ne kurs laisto, bet kurs duoda augimą, Dievas" (1 Kor. 3,7). Melsdamies taipgi išvengiame to, kad mūsų sielų uolumas nepavirstų sausu "veikimu", kur šaltas apskaičiavimas pakeičia Dievo ir artimo meilės persunktą sielų uolumą. Melsdamies pasiekiame tai, kad tolydžio vis su ta pat meile bei atsidėjimu darbuojamės sielų išganymui. Kol meldžiamės, uolumas pasilieka vis gyvas ir šven-

tas. Visi didieji sielų veikėjai Viešpaties vynuogyne buvo visuomet ir dideli maldos mėgėjai.

Malda taip pat apsaugo nuo *per didelio* darbavimosi kitų sielų naudai, o *per mažo* rūpinimosi savo pačių siela. Bebendraujant su Dievu, mums pasidaro aišku, ką Išganytojas yra pasakęs: "Ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, o savo sielai kęstų nuostolį?" (Mat. 16,26). Malda taipgi padeda mums per daug nesirūpinti savo kūnu, o per maža rūpintis kitų sielų išganymu. Malda yra priemonė išlaikyti sveikam viduriui ir tikram sielų uolumui, tam uolumui, kuris Tėvą Pranciškų vertė atlikti tiek daug darbų bei aukų dvasinei sielų naudai.

Pritaikymas. Nesiliaukime meldęsi: šiaip tuoj atvės mūsų uolumas arba iškryps iš tikro kelio. Dažnai mąstykim apie Tėvo Pranciškaus žodžius 5 regulos skyriuj, kad darbas neturi nuslopinti maldos dvasios. Tad melsimės ir darbuosimės. Iš maldos semsimės reikalingo uolumo sieloms gelbėti. Laikas, kurį panaudojame choro maldai ir paprastosioms savo pamaldoms, nė kiek nepakenkia mūsų sielovadai. Priešingai! Melsdamies turime puikiausią progą leisti savo sielų uolumui reikštis ir Dievui pavesti savo sielovados darbus bei sumanymus. O kiek daug minčių bei paskatų pasisemiame iš savo kuniginių maldų!

2 PUNKTAS. MĄSTYMAS KAIP SIELŲ UOLUMO ŠALTINIS

Svarstymas. Kas pasakyta apie lūpų maldą, dar daug labiau tinka mąstomajai maldai, kurioj siela susitelkia savy ramiai pasvarstyti Dievo tiesas.

Mąstymas raminamai veikia protą ir širdį. Mąstydami užsimerkiame pasauliui, esame vieni su Dievu. Toj kilnioj vienatvėj mūsų dvasia semias išminties, drąsos ir jėgos iš Dievo šaltinio. Tiesiog nuostabu, kiek daug nerimo, kartumo, susijaudinimo kyla iš mūsų aplinkos ir mūsų darbų, įsiveržia į mūsų sielą ir ten suėda daug jėgų, be kurių ir sielų uolumas atslūgsta. Mąstymas yra dvasiai tai, kas miegas kūnui. Mąstymas stiprina, gaivina ir neleidžia pavargti, Dievui betarnaujant.

Bemąstant sielų uolumas vis ir vis pakurstomas ir gauna

naujų akstinų. Pažįstame pasaulio pavojus ir šėtono vylius sieloms žudyti. Pasirodo nuodėmės biaurumas, bet ir sielos malonės padėty gražumas. Regime, kaip Dievas mumis rūpinasi ir myli. Matome aukas, kurias Išganytojas dėl mūsų pakėlė. Sužinome, koks užmokestis laukia mūsų, jei gyvensime Dievuje ir Jam darbuosimės. Juo geriau tai visa pažįstame, juo didesnis tampa mūsų uolumas, juo džiugesnis pasiaukojimas. Tyliai bemąstant šv. Damijono bažnyčioje ar Porciunkulėj, ar kitose nuošaliose vietose, Dievas prabildavo į šv. Pranciškų, ir tuomet Pranciškus yra gavęs tą serafiškąjį uolumą. kuris ragino jį net numirti dėl Kristaus ir sielų išganymo.

Pritaikymas. Naudokis ta versme ir dažnai semkis iš ten naujo uolumo, kaip Pranciškus darydavo, tuokart ir tu nesiliausi sielas vedęs, saugojęs, gelbėjęs. Nebebūsi abejingas, matydamas pavojus, kurie gresia brangioms žmonių sieloms, ir mielai jų naudai darbuosies, aukosies, melsies.

Širdies žodis. Ačiū Tau, dangaus Tėve už meilę, kad dėl mūsų paaukojai viengimį savo Sūnų. *Aukoju* Tau visas maldas, kurias Jėzus per daug naktų Tau aukojo, melsdamasis, kad būtume išganyti. Taip pat aukoju Tau visus mūsų luomo darbus ir pastangas. Dieve, *duok* man nemarias sielas!

Dievo meilės malda

Dieve, mūsų gynėjau, žvilgterėk į mus! Žvilgterėk maloniai į savo Sūnų, kurį esi patepęs. Jis pasidavė, kaip atperkamoji auka už mus. Duok, kad nuo saulės patekėjimo ligi nusileidimo Tavo vardas būtų garbinamas visose tautose, ir kad kiekvienoje vietoje Tavo vardui būtų aukojama tyra auka. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Ketvirtadienis po Senųjų Užgavėnių

DVASINIS PAVYDULIAVIMAS

Mąstykime, kaip mokytinis Jonas, grįžęs pas Jėzų, Jam praneša: "Mokytojau, mes matėme vieną žmogų, Tavo vardu

išvarantį velnius, ir mes jam draudėme, nes jis neseka Tavęs su mumis" (Luk. 9, 49). Prisidengęs uolumu dėl Jėzaus garbės, slepiasi čia, kaip matyti iš Viešpaties atsakymo, tam tikras dvasinis pavyduliavimas. Pamąstykim apie tos negerovės negražumą.

1 PUNKTAS. DVASINIS PAVYDULIAVIMAS YRA SIAURAŠIRDIŠKAS

Svarstymas. Pamąstykime pirma apie patį įvykį, kaip jį pasakoja evangelistai Lukas ir Morkus. Savo misijų kelionėse Jėzaus mokytiniai sutiko žmogų, kuris, tikėdamas ir pasitikėdamas Jėzaus vardu, išvarinėjo iš apsėstų žmonių piktąsias dvasias. Tai sukėlė apaštaluose nepasitenkinimą, ir jie pasakė tam žmogui, kad jis neturįs to daryti, jei nesekąs paskui Jėzų, kaip jie kad darą. Ar tai buvo visai tyras bei šventas uolumas dėl Kristaus garbės, ar gal buvo čia kiek įsimaišę ir dvasinio pavyduliavimo? Prieš pat tą įvykį mokytiniai buvo susiginčiję dėl pirmenybės Dievo karalystėje — kas rodė, kokie dar netobuli jie buvo. Iš to, o ir iš Kristaus atsako: "Neginkite, nes, kas ne prieš jus, tas už jus" (Luk. 9, 50) galima daryti išvadą, jog mokytiniai nebuvo laisvi nuo pavyduliavimo.

O dabar pamąstykim, kas biauru tame paklydime. Dvasinis pavyduliavimas nesidžiaugia, matydamas kitus sėkmingai veikiant; jis norėtų vienas pats viską gerai daryti. Biauru jau yra, kai pavydima žemiškuose dalykuose; ką bekalbėt apie tuos atvejus, kai lemiama nemirštančių sielų ateitis! Kuo pasiteisinsime Dievo teisme, jei žmonių sielos bus patyrusios sunkios žalos, nes mes nenugalėjome savo pavydo?

O gi juk visai be pagrindo yra toks pavyduliavimas. Argi ne pats Dievas pasisamdo darbininkus į savo vynuogyną? Argi ne Jis pagal savo nuožiūrą dalija savo dovanas? O ar gali vienas viską padaryti? Argi ne svarbu vien Dievo šlovė ir sielų nauda? Tad kam gi pavyduliauti?

Pritaikymas. Deja, ir į vienuolių tarpą įsigauna pavydas. Kad jo išvengtume, mes:

1. džiaugsimės dovanomis bei malonėmis, kurias randame kituose;

2. nuoširdžiai pripažinsime kitų pasisekimus, o nekelsime abejonių ir nemažinsime jų vertės;

3. noriai užleisime ir kitiems šalia savęs vietą, kad ir jie galėtų veikti;

4. negalvosime, kad tik mes esame pakankamai tinkami atlikti kurį nors rimtą darbą;

5. tuoj pat užgniaušime kiekvieną pavydo bei pavyduliavimo mintį bei jausmą.

Peržiūrėkime tuo atžvilgiu savo sąžinę.

2. PUNKTAS. DVASINIS PAVYDULIAVIMAS YRA SAVIMYLUS

Svarstymas. Ką atsakė Jėzus aniems savo mokytiniams? — "Neginkite".

Mokytiniai aklai piktinosi ano svetimojo vyro stebuklais. O Viešpats jiems tarė: "Neginkite jam, nes nėra nė vieno, kurs darytų mano vardu stebuklą ir tuojau galėtų piktai apie mane kalbėti. Nes kas ne prieš jus, tas už jus" (Mork. 9, 38-39). Pasakyta aiškiai.

Mums veikiant, svarbiausia yra *Dievo garbė.* O pavyduliuojąs nelinki kitiems jų pasisekimų garbės, nes jam rodos, kad jų klotis yra jo paties garbės sumažinimas. Jis norėtų, kad visi tik jį garbintų bei šlovintų. Jis norėtų girtis, girdi, jis vienas visa padaręs. Dovydas turėjo bėgti nuo Sauliaus, nes liaudis šaukė: "Saulius užmušė tūkstantį (filistinų), o Dovydas — dešimtį tūksatnčių!" (1 Kar. 18,7). Kaip dažnai panašūs dalykai atsitinka mūsų brolių tarpe! Ar tai tinka Pranciškaus mokytiniams?

Pritaikymas. Labai dažnai gerieji žmonės yra priešai to, kas gera. Iš pavydo broliai sudaro vienas kitam kliūčių bei sunkenybių. O juk tai yra karti piktybė! Argi galima kitų pasisekimus laikyti savo pačių įžeidimu? Juk gi jie yra naudingi bendram mūsų reikalui ir bendrai mūsų Viešpaties tarnybai! (Meschler). Tad neturėkime pavydo nei savo ordino, nei

kitų ordinų nariams. Ieškokim vien Dievo garbės, sielų išganymo, savo sielų naudos — ir nieko kito daugiau!

Paskatinimas. Garbinkim Dievą Jo šventuosiuose ir Jo darbuose. *Džiaukimės* ta šlove, kurią Jam teikia ištikimieji tarnai. *Prisidėkim* prie to ir mes bent truputį, kiek įstengdami. *Melskime* iš Dievo tyro uolumo Jo garbei.

Dievo meilės malda

Palaiminimas, garbė, išmintis ir dėkojimas, pagarba, galybė ir stiprybė mūsų Dievui per amžių amžius. Amen (Apr. 7, 12). Trivienis Dieve, Tu leidi man dalyvauti Tavo didingumo atspindy, suteik man ir jėgos mylėti Tave visomis jėgomis!

Penktadienis po Senųjų Užgavėnių

APIE PAMOKSLININKUS

Plačiausia ir gražiausia dirva atsiveria uolumui Evangeliją skelbiant. Todėl Tėvas Pranciškus idėjo savo regulon tam tikrą skyrių "Apie pamokslininkus" ir nori, kad visi, kaip kas įstengdamas, dalyvautų tame uždaviny. Pamąstykim apie du dalykus: pamokslininko tarnybą ir pamokslininko pareigą.

1 PUNKTAS. PAMOKSLININKO TARNYBA

Svarstymas. Įsivaizduokim Išganytoją, besakantį pamokslą ant kalno. Tūkstančiai sėdi prie Jo kojų ir klausosi Jo balso. Jo žodžiai — pati išmintis, galia ir šiluma. Jis visus traukte traukia prie savęs. Žinia, būta kietų ir piktos valios širdžų, kurios net Jam pasipriešino, bet neįstengė sutrukdyti Jo darbo žmonijai išganyti; priešingai — vien tik Jam pasitarnavo. Čia turime gražiausią ir kilniausią pamokslininko pavyzdį. Į Jį įsižiūrėdami, galime mąstyti apie kilniausią bei vaisingiausią pamokslininko tarnybos sritį.

Pamokslininko tarnyba yra tikrai *šventa,* netgi *dieviška* tarnyba. Su kitomis tarnybomis Kristus savo Bažnyčiai įteikė ir mokomąją tarnybą draug su įsakymu viešai skelbti per pamokslus Jo mokslą. Skelbiant Dievo žodį, žmonės turi susipažinti su Kristum ir trokšti Juo sekti. Tas kilnias tiesas, kurias Dievo Sūnus paskelbė pasauliui, privalo ir kunigas skelbti savo laikų žmonėms. "Mes einame pasiuntinių pareigas Kristaus vietoje, lyg kad Dievas ragintų per mus", —šv. Povilas rašo korintiečiams (2 Kor. 5, 20).

Pamokslininko tarnyba yra dar ir labai *vaisinga* bei *palaiminga,* nes jos pagalba laimima dangui nemirštamos sielos. "Kaip gi jie ... tikės į tą, apie kurį negirdėjo? Kaip gi išgirs be skelbėjo? Taigi tikėjimas iš skelbimo, o skelbimas įvyksta Kristaus žodžiu", — sako Apaštalas romėnams (10, 14-17). Pamokslininko žodis yra sėkla, kuri atneša tūkstantinį dorybių bei gerų darbų grūdą.

Pritaikymas. Mums, kunigams, iš mąstymo yra ta pamoka, kad visuomet akyse turėtume augštą pamokslininko tarnybos vertę. Neturime irgi pamiršti, jog mūsų ordinas, pagal šv. Įkūrėjo mintį, yra tikras *pamokslininkų* ordinas. Kaip tik mūsų ordinas yra davęs Bažnyčiai daugybę šventų apaštališkų vyrų, kurie suteikė žmonijai neapskaičiuojamos palaimos. Kokių gražių pavyzdžių mes turime! Antaną Paduvietį, Bernardiną, Joną Kapistraną, Leonardą iš Porto Mauricijo, Leopoldą ir daug kitų. Tad kas iš mūsų galėtų pasiduoti tam tikram pamokslų nuovargiui?

Bet ir mes, *kunigai,* patys skelbdami Dievo žodį, neturime manyti esą patys nereikalingi Dievo žodžio klausymo. Kaip tik priešingai! Klausydami kitų pamokslų, galime daug ko išmokti, kaip sakyti ir kaip nesakyti.

O pasauliečiai privalo pamoksle girdėti paties Dievo žodį, pamokslininke gi matyti Dievo atstovą, atsimindami Kristaus žodį: "Kas jūsų klauso, manęs klauso" (Luk. 10, 16). O kas Dievo žodyje neberanda jokio skonio, visvien ar jis yra skelbėjas ar klausytojas, to padėtis jam jau bloga.

2 PUNKTAS. PAMOKSLININKO PAREIGA

Svarstymas. Pareiga sakyti pamokslus mums, kunigam, kyla *iš dieviškosios teisės.* Dievas kalba į žmones per savo pasiuntinius, o tie pasiuntiniai yra kunigai. Kristus perteikė savo mokytiniams tą pasiuntinybę, kurią Jis pats gavo iš Savo Dangaus Tėvo, būtent — skelbti vargšams Evangeliją. Todėl ir vyskupas, šventindamas kunigą, sako: "Kunigo pareiga yra sakyti pamokslus."

Kaip Mažesniųjų Brolių Ordino kunigai, anot šv. Bonaventūros, mes turime, vardan šv. mūsų profesijos, dar vieną ypatingą uždavinį — sakyti pamokslus. Visas devintasis regulos skyrius kalba apie pamokslininko tarnybą ir turi du *svarbiai įpareigojančius įsakymus,* liečiančius tos tarnybos vykdymą, būtent — reikalą gauti vyskupo leidimą ir ordino aprobatą. Šv. Įkūrėjas nori, kad visi broliai dalyvautų tos tarnybos vykdyme. Kurie negali lūpomis skelbti Dievo žodžio, privalo savo elgesiu jį skelbti.

Pritaikymas. To mąstymo pamoka viršininkams — kad jie turi stengtis prisiauginti išmokslintų ir dievobaimingų pamokslininkų — tad pamokslininkų tarnybai skirti vien tinkamus brolius. O mūsų kunigystės kandidatai turi svarbią pareigą labai rūpestingai pasiruošti būsimajam pamokslininkų uždaviniui. Karkhove sako: "Broliai gali sunkiai nusidėti, jei jie savo laiką praleidžia veltui ir per savo kaltę gerai nepasiruošia pamokslininko tarnybai. Tokie yra ordinui tik našta." Kaip lengvai kai kurie pareigą pamiršę broliai nusikrato bet kuriais abejojimais, jeigu juos kas įspėja! Būtų gera, kad niekam iš mūsų nepritiktų šie šv. Grigaliaus žodžiai: "Štai, pasauly pilna kunigų, bet Dievo piūty retai tesutinkamas rimtas darbininkas, kadangi mes prisiėmėm kunigystę, bet jos nepraktikuojam. Mūsų rūpesčiui pavestieji atgręžia Dievui nugarą, o mes tylim; jie įpuola į nuodėmes ir nedorybę, o mes nė piršto nejudinam; jie žengia pragaro link, o mes žiūrim!"

Kiti broliai, nekunigai, turi, anot Pranciškaus, skelbti Dievo žodį geru savo gyvenimu. Dievobaimingo paprasto brolio šnekos gali paveikti žmones, lyg stiprūs pamokslai. Pavyz-

džiui, prisiminkim kad ir šv. Didaką, Salvatorą Hortietį ir kitus.

Paskatinimas. Dėkok Išganytojui už bažnytinės pamokslininkų tarnybos įvedimą. *Paaukok* Jam visus pamokslininkų vargus bei nemalonumus. Prašyk apaštališkos dvasios.

Dievo meilės malda

Dieve, savo begalinėi garbei ir žmonių išganymui paskyrei viengimį savo Sūnų augščiausiu amžinu Kunigu. Duok, kad tie kunigai, kuriuos Jis išsirinko savo tarnais bei savo malonių dalytojais, būtų ištikimi prisiimtosios tarnybos vykdytojai. Per Jį, Kristų, mūsų Viešpatį. Amen (Mišiolas).

Šeštadienis po Senųjų Užgavėnių

KAIP PRANCIŠKONAI TURI SAKYTI PAMOKSLUS

Kaip pats šv. Pranciškaus ordinas, taip ir ordino pamokslų sakymo būdas visuomet buvo savotiškas. Jo ypatybės yra šios: liaudiškas paprastumas ir taurus rimtumas. Pasvarstysim tas dvi ypatybes.

1 PUNKTAS. MŪSŲ SAKYMAS TEBŪNA PAPRASTAS

Svarstymas. Šv. Pranciškus ir pirmieji jo mokiniai sakė tik labai paprastus paraginimus daryti atgailą, vengti nuodėmės, gyventi dorai. Vieną kartą Šventasis turėjo sakyti pamokslą popiežiui ir susirinkusiems kardinolams. Todėl jis rimtai ruošės ir pasirašė, ką sakysiąs. Kai pradėjo sakyti, pasijuto labai susivaržęs. Tad jis pakeitė savo pamokslo temą ir ėmė kalbėti laisvai iš širdies pilnumos. Ir kalba išsiliejo kaip upė ir suliepsnojo kaip ugnis. Kai šv. Pranciškus sakydavo pamokslus, visuomet jo kalba būdavo visai paprasta; tokie turi būti ir jo brolių pamokslai.

Devintame mūsų regulos skyriuje šv. Pranciškus rašo:

"Taip pat įspėju ir raginu tuos pačius brolius, kad sakomame pamoksle jų žodžiai būtų gerai apsvarstyti ir padorūs, žmonių naudai ir pamokymui. Trumpa kalba jie tegul skelbia jiems apie ydas ir dorybes, bausmę ir garbę, nes ir Viešpats, žemėje gyvendamas, trumpai kalbėjo."

Tuose žodžiuose yra jau pavaizduotas visas mūsų pamokslų būdas. Mūsų pamokslai teesie *trumpi ir paprasti*. Mes turime savo pamoksluose vengti pasaulietiškos iškalbos puošmenų, o vien kukliai ir trumpai paaiškinti švento tikėjimo tiesas, be jokių nereikalingų žodžių. Juk taip kalbėdavo liaudžiai pats Viešpats. Mūsų ordino iškalba neturi būti blizganti, bet galingai pagaunanti savo paprastumu bei rimtumu.

Mūsų pamokslai tebūna *populiarūs*. Šv. Pranciškus šneka apie savo brolių pamokslus, kad jie turį būti skiriami plačiai liaudžiai. Mūsų vieta yra liaudy, o ne karalių, kunigaikščių ar šiaip didžiūnų dvaruose.

Pritaikymas. Gražus yra vienas šv. Pranciškaus įspėjimas: "Mano broliai, pamokslų tarnyba yra Dievui malonesnė už bet kurią auką, ypač kai sakytojas bando veikti labiau savo pavyzdžiu, nei žodžiais, labiau karšta malda, nei plačiomis kalbomis." Pamokslas reikalauja ne vien mokslo bei žinių, o ir daug apaštališkos dvasios bei maldos. Čia tai yra vaisingo pamokslininkavimo raktas. Antrą įspėjimą randame Šventojo testamente: "Visus teologus ir tuos, kurie skelbia mums šventą Dievo žodį, turime gerbti ir branginti, kaip teikiančius mums dvasią ir gyvybę." Tad, klausant pamokslo, reikia laukti ne gražių žodžių, o amžinosios tiesos žodžių, kurie gali atnešti sielai naudos. Bandykime nūn savo veikimą sutvarkyti atitinkamai tam, ką čia girdėjome.

2 PUNKTAS. MŪSŲ PAMOKSLAI TURI BŪTI RIMTI

Svarstymas. Rimtas yra visas mūsų ordino būdas, rimti turi būti ir mūsų pamokslai, primiausia — *turiniu. Šv. Pranciškus* kviečia sakytojus kalbėti liaudžiai apie "ydas ir dorybes, apie bausmes ir garbę". nėra nieko stipresnio bei pagaunamesnio už pagrindines mūsų tikėjimo dorybes. Skelbti

tas orias tiesas labai tinka mūsų šiurkščiam drabužiui ir kietam gyvenimui. Kokie puikūs Viešpaties pamokslai evangelijose! O juk juose kalbama apie visai paprastas, bet rimtas ir augštas tiesas.

Rimtas tebūna ir mūsų pamokslų *tikslas*. Mes turime sakyti pamokslus "liaudies naudai ir jos padorinimui." Tad nevalia čia ieškoti sau šlovės, pagyrimų, o vien Dievo garbės ir sielų išganymo. Bonaventūra sako: "Kaip kanklininkui neįmanoma išvengti visų nesąskambių, kurie gali įžeisti klausytojų ausį, taip ir sakytojui neįmanoma vis ir vis patenkinti klausytojus. Nelaimingas tas pamokslininkas, kuris vis taip sako pamokslus, kaip žmonės nori."

Pritaikymas. Aišku, prisiruošti tokiam pamokslui, kuris patenkintų visus reikalavimus, reikia daug darbo, laiko ir maldos; bet juk tai mūsų pašaukimas! Tad nepasiduokim nusiminimui. Sakytojas *tenesibijo žmonių!* Kaip tik mūsų apaštališkai vergingas gyvenimas duoda mums teisę atvirai ir drąsiai smerkti pasaulio nedorybes. Jau šv. Bonaventūra nurodo, kaip svarbu pamokslininkui būti neturtingam: "Neturtas suteikia pamokslui daug jėgos, nes su sakytojo žodžiu jungiasi jo pavyzdys. Ir dar — neturtas yra iškalbingas sakytojo pasišventimo įrodymas ir sykiu įsipareigojimo akstinas" (De perfectione evangelica). Broliai nekunigai gali tapti pamokslininkų nuopelnų dalyviais, remdami šių darbą malda, atgaila, geru pavyzdžiu.

Širdies žodis. Jėzau, *ačiū Tau*, kad išrinkai mane tokiam kilniam pašaukimui — skelbti Dievo žodį. Visiškai *aukojuos* Tavo tarnybai ir esu pasiruošęs dėl Tavęs viską iškęsti. *Nuvalyk* mano širdį ir lūpas, kad būčiau vertas Tavo šv. Evangelijos skelbėjas.

Dievo meilės malda

Viešpatie, dovanok man švelnios, išmintingos iškalbos dovaną. Duok, kad nepūsčiausi dėl gabumų, kuriuos man esi suteikęs. Per savo Šv. Dvasią duok man į lūpas guodžiamų, tvirtinamų, raginamų žodžių, kad aš geruosius žmones skatinčiau kilti dar augščiau, o bloguosius atvesčiau savo žodžiu bei

pavyzdžiu į tikrąjį kelią. Žodžiai, kuriuos savo tarnui suteiksi, tebūna kaip aštrūs kardai, kaip degančios strėlės, kurios įsminga į klausytojų širdis ir juos paragina Tave mylėti ir Tavęs bijoti. Amen (Šv. Anzelmas).

Priešužgavio sekmadienis (Sexagesima)

SĖJĖJO PALYGINIMAS

Šio sekmadienio palyginimas pateikia mums pagrindinę mintį sekančiai savaitei: Dievo žodžio sėkla neša vaisių pagal dirvą. Tad žiūrėkim, kad mūsų širdis būtų gera dirvą, kad su atsikėlusiu Kristum galėtume pasidžiaugti dvasiniu atsinaujinimu. Čia pamąstykim apie vieną kitą šios Evangelijos mintį.

1 PUNKTAS. NETINKAMA SĖKLAI ŽEMĖ

Svarstymas. Pirma prisiminkim palyginimo žodžius: "Sėjėjas išėjo savo sėklos sėti. Jam sėjant, dalis krito pakelėj, buvo sumindžiota, ir dangaus paukščiai ją sulesė. Kita dalis krito ant uolos ir išdygus padžiūvo, nes neturėjo drėgmės. Kita krito tarp erškėčių, ir drauge išdygę erškėčiai nusmelkė ją. Kita dalis krito į gerą žemę ir išdygusi davė šimteriopą vaisių" (Luk. 8, 5-8). Ką reiškia tas palyginimas? Kristus pats paaiškina: Sėkla yra Dievo žodis, dirva — žmonių širdys, kurios dalimi priima tą žodį, o kitos nepriima, kaip netikusi dirva.

Jėzus nurodo tris priežastis, dėl kurių Jo žodis kai kuriose sielose neatneša reikalingo vaisiaus: velnią ir jo šalininkus, žmonių nepastovumą ir jų aistras bei geidulius. Vienos sielos yra per kietos, nejautrios antprigimtinėms tiesoms, Dievo įkvėpimams ir malonių įspūdžiui. Jos yra pilnos pasaulio dvasios. Jų širdys panašios į kietai sutryptą kelią, kuriuo vaikščioja įvairūs žmonės ir zuja paukščiai. Čia velnias su savo padėjėjais turi lengvą uždavinį (Riess). Kiti vėl turi nepastovią širdį: jie pradeda gerai, bet neištveria kovose bei audrose. "Jų šir-

dys yra", kaip sako šv. Grigalius Didysis, — "seklus dugnas be valios gilumo, be vidinio atsparumo". Tretieji yra pilni piktų aistrų, jų širdis yra draskoma nesuvaldytų geidulių, ir kiekviena gera mintis esti nuslopinama gyvenimo rūpesčių.

Pritaikymas. Patyrinėkim gi gal ir mumyse esama kliūčių, kurios trukdo malonės veikimą. Kiekvienas pamokslas, kiekvienas dvasinis skaitymas, kiekvienas viršininkų įspėjimas, kiekvienas vidinis balsas yra sėkla, kurią Dievas meta į mūsų širdį. Bet ar ta sėkla visuomet krinta į tinkamą žemę? Jei viršininkas įspėja, dažnai esame nejautrūs. Jei kitas brolis mus įspėja, įsižeidžiame. Kai girdim pamokslą, taikom Jį kitiems. Kai ką gera skaitome, kreipiame dėmesį į formą, ne į turinį. Taip tai ne viena sėkla žūva neatnešusi vaisiaus. Ką gi darysim tai blogybei pašalinti? Turim kovoti su įgimtu prisirišimu prie žemiškų dalykų ir savo nepastovumu. Turim išravėti piktas aistras ir priešintis gundytojui. Tada mūsų širdis bus gera dirva.

2 PUNKTAS. GERA ŽEMĖ

Svarstymas. Kad žemė tiktų sėjai, ji turi būti derlinga ir gerai išdirbta. Taip pat ir mūsų širdis. Viešpats sako: "O kas krito į gerą žemę, tai tie, kurie klauso žodžio, jį palaiko tikrai geroj širdy ir duoda vaisiaus kantrume" (Luk. 8, 15). Tai reiškia: privalome širdy puoselėti meilę bei troškimą išganymo tiesų, privalome toms tiesoms leisti mus veikti ir perverti, kad tai, kas gera, pasidarytų mums antrąja prigimtim; privalom kantriai leisti Dievo žodžiui subrandinti mūmyse vaisių: privalome ištverti iki galui, kol geruosius mūsų darbus Dievas nusiskins, kaip prinokusį vaisių.

Pritaikymas. Nesiduokim, kad dvasiniame gyvenime nugalėtu nenoras bei tingėjimas. Gražiai kalba šv. Bernardas apie ištvermę: "Vien ištvermė laimi dorybėms vainiką. Be tos dorybės kovotojas nelaimi jokios pergalės, nugalėtojas — jokios palmės. Jinai yra jėgos stiprumas, dorybių išbaigimas, nuopelnų motina, užmokesčio tarpininkė. Jinai yra kantrybės sesuo, pastovumo duktė, taikos bičiulė, šventumo apsigynimas. Atimk tą ištvermę — ir paklusnumas neberas atpildo, geras

darbas — padėkos, drąsumas — pagyrimo. Pagaliau — ne kurs gerai pradeda, bus palaimintas, tik kurs ištveria iki galui."

Širdies žodis. Ačiū sakykim Dievui už visas geras mintis, už didžią tikėjimo malonę ir už kitas malones. *Atsiprašykim* už visą nedėkingumą bei širdies kietumą. *Melskime* ištvermės. Tegu gerasis Dievas teikiasi perdirbti mūsų kietą ir piktžolių užgožtą širdį ir padaryti ją geru dirvožemiu.

Dievo meilės malda

Marija, geroji nusidėjėlių priebėga, išklausyk mūsų meldimą! Prašyk, kad visagalis Dievas teiktųs pašalinti pikta iš pagonių širdžių, kad jie atsiverstų į tikrąjį Dievą ir į Jo viengimį Sūnų Jėzų Kristų, mūsų Dievą ir Viešpatį. Bet ypač melskis už mus, kad Jis perdirbtų mūsų širdis ir padarytų jas imlias Dievo malonei. Amen.

Pirmadienis po Priešužgavio sekmadienio

APIE DARBĄ

Įsivaizduokim Kristų jaunikaitį, uoliai bedirbantį draug su Juozapu staliaus darbą Nazarete. Tai mums pavyzdys, kaip reikia darbuotis. Sekančiomis dienomis imsime mąstyti apie penktąjį regulos skyrių "Kaip turi broliai darbuotis", o šiandien pasvarstykim *darbo pareigą bei reikšmę.*

1 PUNKTAS. DARBO PAREIGA

Svarstymas. Kad žmogus darbuotųsi yra Dievo valia. Tai lietė ir pirmąjį žmogų tuoj po jo sutvėrimo, kaip sakoma Šv. Rašte: "Taigi Viešpats Dievas paėmė žmogų ir jį patalpino linksmybių Rojuje, kad jį įgyventų ir sergėtų" (1 Moz. 2,15), žinoma, tada dar ne su prakaitu veide, bet su džiaugsmu bei pasigėrėjimu. O po nupuolimo tarė Dievas Adomui: "Žemė bus prakeikta dėl tavo pasielgimo: varguose tu iš jos maitinsies per visas gyvenimo dienas" (1 Moz. 3, 17). Ir paskelbdamas dešimtį įsakymų, tarė Viešpats Mozei: "Še-

šias dienas darbuosies ir dirbsi visus savo darbus. O septintoje dienoje yra Viešpaties, tavo Dievo, šabatas" (2 Moz. 20, 9-10). Kaip ir kitus, taip ir tą įsakymą Jėzus pildė paklusniai, ką sužinome, žvilgterėję į Nazareto namelį. Lig trisdešimtųjų savo amžiaus metų Jėzus darbavosi prakaituodamas duonai užsipelnyti. O kai paskutiniais trejais savo amžiaus metais pakeitė staliaus įrankius keleivio lazda, vykdydamas Mesijo bei išganytojo uždavinį, Jo dienos pasidarė dar pilnesnės darbo bei vargo. Taip tai mielasis mūsų Išganytojas yra visiems šviesus pavyzdys — ne vien pasauliečiams, bet ir mums, kunigams.

Šv. mūsų Tėvas Pranciškus, atsižvelgdamas į tą įsakymą, savo reguloj sako: "Broliai, kuriems Viešpats suteikė malonę darbuotis, tegul dirba ištikimai bei maldingai". šv. Bonaventūra tą malonę supranta kūno jėgą ir gabumą tam tikram darbui. Taigi penktasis skyrius kalba ypačiai apie *fizinį darbą*. Nors šv. Pranciškus nesurišo mūsų ypatingu įsakymu dirbti rankų darbą, tačiau duoda mums pakankamai suprasti savo valią. Savo testamente, būtent, sako: "Aš darbavaus savo rankomis ir noriu darbuotis, ir trokštu, kad visi kiti broliai užsiimtų padoriu darbu."

Pritaikymas. Galėti darbą dirbti yra tai malonė, už kurią privalome dėkoti Dievui. Sveikata, jėga ir gabumai yra Dievo malonės. Taipgi malonė yra galėti tarnauti Dievui ir vykdyti švenčiausią Jo valią. Dievo malonė taip pat yra, kad per paklusnumą galime pažinti Jo valią. Tad tegu darbas būna mums visuomet džiaugsmas, ar tai būtų brolio, ar kunigo darbas. Kunigas gali džiaugtis, kad gali darbuotis Dievo vynuogyne, ir brolis gali džiaugtis, kad savo darbu neša naudos ordinui. Kūno ir dvasios darbas yra pašvęstas Jėzaus pavyzdžio. Visuomet gerbkim kitų darbus, o savuosius atlikim su atitinkamu nusiteikimu.

2 PUNKTAS. DARBO REIKŠMĖ

Svarstymas. Darbas pirmiausia *reiškia atgailą*. Adomui su Ieva nepaklausius Dievo, Jis tarė susigėdusiam Adomui: "Kadangi paklausei savo žmonos... žemė bus prakeikta dėl

tavo pasielgimo" (1 Moz. 3, 17). Darbo vargas turi sutvarkyti puolusiojo žmogaus nepažabotą kūną ir palenkti nepaklusniąją valią.

Antroji darbo reikšmė yra, kad jis gali būti nuopelningas. Darbais turime pelnyti dangų. Jei dirbame, turėdami gerą intenciją ir būdami pašvetinamosios malonės padėty, tada net mažiausieji darbai, kurių iš mūsų reikalauja mūsų pašaukimas, yra mums nuopelningi Dievo akyse, ir Jis gausiai už juos atlygina.

Pritaikymas. Kadangi darbas yra ir bausmė, tai privalome trokšti ne vien tokio darbo, kuris mums malonus, bet ir tokių, kurie nemalonūs ir sunkūs. Kadangi darbas yra ir nuopelnas, tai reikia dirbti ne tiktai, ko mes pageidaujame, bet ypač ir tai, ką paklusnumas įsako. Kiek daug tam nusidedama! Kol ką nors darome, ko patys trokštame, tai tuo džiaugiamės; bet, jei tai yra viršininko įsakyta, daugis visai praranda norą ir džiaugsmą. Ką nors bedirbdami, žiūrėkime, kad tai atliktume malonės padėty, nes šiaip visas mūsų vargas neturi vertės amžinybei.

Paskatinimas. Sakyk *ačiū* Išganytojui, kad davė pavyzdį, kaip reikia darbuotis. *Aukok* Dangaus Tėvui visus Jo Sūnaus darbus bei vargus žemėje, sujungęs juos su savo darbais. *Prašyk* malonės, kad visuomet dirbtum su gera intencija.

Dievo meilės malda

Visagalis amžinasis Dieve, duok, kad augtų mūsų tikėjimas, viltis ir meilė, kad užsipelnytume pasiekti tai, ką esi pažadėjęs. Duok, kad mielai darytume, ką mums įsakai. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Antradienis po Priešužgavio sekmadienio

KAIP BROLIAI TURI DARBUOTIS

Visas žmogaus darbas bei triūsas neturi vertės amžinybei, jei nėra pašventintas malda bei gera intencija. Dėl to šv.

Povilas sako korintiečiams: "Ar valgote, ar geriate, ar ką kita darote, visa darykite Dievo garbei" (1 Kor. 10, 31). Tai bus tikrai tarnyba Dievui. Dabar pamąstykime apie ištikimą ir neištikimą Viešpaties tarną.

1 PUNKTAS. IŠTIKIMAS VIEŠPATIES TARNAS

Svarstymas. Labai paprastai šv. Pranciškus mums yra nurodęs, kaip turime darbuotis Dievo tarnyboj: "Broliai turi darbuotis *ištikimai ir pamaldžiai,* taip kad jie... neužgesytų maldos bei pamaldumo dvasios, kuriai turi tarnauti visi kiti dalykai."

Turime darbuotis *ištikimai,* atseit, vien tik dėl Dievo ir atsižvelgdami į Darbdavio augštybę, sąžiningai, uoliai, tinkamu laiku, džiugiai. Mes visai priklausome Dievui, tad ir mūsų darbas priklauso Dievui. Tai turim atsiminti visuose savo darbuose. Yra tai kažkas didinga būti Dievo tarnu; ir tai yra begalinio Dievo nusileidimo įrodymas, kad Jis net mažiausius mūsų darbus teikiasi iš mūsų priimti, kaip kuklią dovaną.

Turime darbuotis pamaldžiai, tai reiškia: net darbo metu užsiimti savo Viešpačiu. Kūno darbo metu tai yra visai lengva. Bet ir dvasios darbo metu yra galima savo mintis kreipti Dievo link. Nejaugi tai būtų sunku, prieš pradedant didesnį darbą, sužadint savy gerą intenciją ir jo metu kartkartėmis trumpai žvilgterėt į Dievą, sukalbėt taip vadinamą strėlinę maldelę?

Pritaikymas. Didi tai mums paguoda žinoti, jog galime pagerbti Dievą netgi savo darbais. Tad tegu niekas nesiskundžia, kad, girdi, jam užkrautieji darbai nepalieką laiko pasimelsti. Kas tai žino, ir iš darbo padaro gražią maldą. Vienas regulos aiškintojas sako: kai kurie nemoka pamaldžiai dirbti, kaip kad regula to reikalauja; bet jei darbo metu gali jie su kitais šnekėti, kodėl negalėtų kalbėti ir su Dievu, kurs yra juk su jais? (Dernoye). Beje, už to nusiskundimo labai dažnai slepiasi vien tingumas, išdidumas ir netvarkingas troškimas maldos paguodų. Gera priemonė išlaikyt pamaldumui darbo metu yra *tylėjimas.* Niekuomet taip nepasinerkim darbe,

kad visai pamirštume Dievą. Bet stenkimės išlaikyt ir *ištikimumą* darbe. Jei kurs tėvas ar klierikas, užuot studijavęs ir dirbęs savo pašaukimo darbus, užsiima įvairiais mėgėjo darbeliais ir neatlieka sau uždėtųjų darbų; jei kurs brolis vietoj savo rankų darbo verčiau skaito kokias knygas, arba jei kurs mieliau patarnauja pasauliečiams negu savo broliams, argi tai ištikimybė? Tad kasdien sukelkim savy gerą intenciją ir pasižadėkim būti ištikimi Dievo tarnyboj.

2 PUNKTAS. NEIŠTIKIMAS TARNAS

Svarstymas. Pamaldumas ir gera intencija darbe dažnai sutrukdoma savimylos, garbės troškimo ir žmonių privengimo. *Savimyla* padaro, kad ieškom ne Dievo valios, o sau patogumų bei juslinių malonumų ar tik savo naudos. Tuo skundžiasi jau šv. Povilas: "Visi ieško savo naudos, o ne kas Jėzaus Kristaus" (Pilyp. 2, 21). Tuščios garbės troškėjas geidžia žmonių pagyrimų bei jų vertinimo, o neieško Dievo. Ta nedorybė įsiveržia net į gerus darbus bei dorybių pratimus, net to nepastebėjus. Pasekmė — dažnai geriausi darbai praranda Dievo akyse nuopelną. Klaidingas dėmesys į žmones irgi yra mirtinas geros intencijos priešas ir žmogaus darbams išplėšia nuopelnus Dievo akyse, nes jis yra arba grynai gamtinis noras ir stengimasis žmonėms patarnauti arba netvarkinga baimė jiems nepatikti. Kad Dievui tokio neištikimo tarno darbai nesuteikia džiaugsmo, tai aišku. Todėl Viešpats persergsti savo mokytinius, kad saugotųsi netyros intencijos: "Žiūrėkite, kad savo teisybės nedarytumėte žmonių akivaizdoj, idant jų būtumėte matomi; kitaip jūs neturėsite užmokesčio pas savo Tėvą, kurs yra danguje" (Mat. 6, 1). Tai taikoma visiems veiksmams, tad ir paprastam darbui. Geriausią veiksmą sugadina bloga intencija, ir veiksmas nebeturi nuopelno.

Pritakymas. Ištirkim šiandien savo intencijas savo darbų bei dorybių veiksmų atžvilgiu, ar kartais neįsibrauna ten savimyla, garbės troškimas ar atsižvelgimas į žmones! Kaip lengvai tos nelemtos blogybės suteršia net gražiausius veiksmus! Atsiminkim Apaštalo žodį: "Darykit viską Dievo garbei."

Arba kitus žodžius: "Vergai, klausykite visuose dalykuose kūno valdovų, tarnaudami ne dėl akių, lyg kad norėtumėte įtikti žmonėms, bet neklastinga širdimi, bijodami Dievo" (Kol. 3,22). Ne vien viršininkams matant, turime ištikimai eiti savo pareigas, bet ir šiems neregint. Kiek atneš mums naudos viskas, ką būsim čia padarę, jei Dievas mums už tai neatlygins?

Širdies žodis. Jėzau neleisk man būti tokiam aklam, kad ieškočiau ko kito, o ne Tavo ir Tėvo valios! Maloniai priimk mano darbus bei vargus ir juos palaimink, kad ir jie kiek prisidėtų prie Tavo garbės. Duok man malonę ištikimai Tau tarnauti. Leisk man kada iš Tavo lūpų išgirsti tą paguodos žodį: "Gerai, gerasis ir ištikimasis tarne; kadangi tu buvai ištikimas ant nedaugelio, aš ant daugelio tave pastatysiu; įeik į savo viešpaties džiaugsmą (Mat. 25, 21).

Dievo meilės malda

Maloningai apsaugok mus šiandieną Viešpatie, nuo nuodėmės! Leisk, kad kiekvienas veiksmas, kurį mes šiandien ir per visą savo gyvenimą atliksim, būtų mūsų meilės Tau įrodymas. Amen.

Trečiadienis po Priešužgavio sekmadienio

IŠTIKIMYBĖ MAŽUOSE DALYKUOSE

Įsivaizduok Jėzų, dailidės darbą atliekantį. Iš viršaus Jo gyvenimas nėra nė kiek ypatingas; Jo darbas yra kaip ir kitų amatininkų. Bet ir taip Jo gyvenimas reiškia labai daug. Jėzus yra mūsų Išganytojas bei pavyzdys. Tad pasiimkime pavyzdžiu tą Jėzaus ištikimumą mažuose bei paprastuose dalykuose.

1 PUNKTAS. MAŽUOSE DALYKUOSE PASIREIŠKIA TIKROJI DORYBĖ

Svarstymas. Ką reiškia būti ištikimam mažuose dalykuose? Paprastieji darbai, kuriuos turime dirbti kas dieną,

mėgstama vadinti mažais, nes jie ne taip puola į akis. Juos ir kiti taip pat daro; tie darbai nėra tokie sunkūs, nes atrodo, kad jie žmonėms yra nesvarbūs. Vienuolynuose prie tų smulkiųjų dalykų priskaitoma reguliarus kėlimasis nustatytu laiku, punktualus atėjimas į bendras pratybas, sąžiningas tylėjimo laikymasis, geras laiko naudojimas, smulkūs apsimarinimai, akių sergėjimas, statutų vykdymas, tikslus eilinis maldų atlikimas, kasdieniai pašaukimo reikalai.

O kodėl ir tuose dalykuose reikia būt ištikimiems? Giliau įžvelgus, ir tie smulkūs dalykai nėra tokie maži, nes juose pasireiškia tikroji ir rimtoji dorybė. Mums retai tepasitaiko atlikti kokius didelius darbus. Betgi dar klausimas, ar užtektų mūsų dorybės su jais susitvarkyti. O paprastieji mūsų luomo darbai nėra per sunkūs net ir tokiems, kurie dar nėra stiprūs dorybėse. Pagaliau — juk iš mažų dalykų susidaro dideli! Alfonas Rodriguezas sako: "Visas mūsų tobulumas susideda ne iš nepaprastų veikalų, ne iš ėjimo svarbiausiųjų bei sunkiausiųjų pareigų, bet veikiau iš tiksliai atliktų paprastų veiksmų ir visų tų, kuriuos mums uždeda paklusnumas, kad ir kažin kokie menki ir žemi jie mums atrodytų". Sąžiningas vienuolis mažųjų dalykų nelaiko menkais; jis atlieka juos tobulai ir tuo parodo savo dorybę esant tikrą.

Pritaikymas. Kai kas norėtų atlikinėti tik didžius darbus, o mažus niekina. Tai yra piktas savęs apgaudinėjimas, klaidingas tikros tobulybės supratimas. Visa, ką Jėzus padarė Nazarete, pasauliui atrodė mažavertiška, o Dangaus Tėvo akyse tai buvo didelis dalykas ir Jam malonus, kadangi Jėzus visus savo darbus atliko tobuliausiai. Panagrinėkim šiandien savo klaidas bei netobulybes, kurias padarėme ir padarome kasdieniuose savo veiksmuose, ir galvokim, kaip čia pasitaisius. Atlikim visus savo veiksmus kasdien vis tobuliau.

2 PUNKTAS. IŠTIKIMUMAS MAŽUOS DALYKUOS DARO MUS TINKAMUS DIDIEMS

Svarstymas. Paprastieji darbai teikia mažai kuro garbės troškimui bei tuštumui, ir todėl dažniau jie atliekami su gera intencija. Ir štai nusižeminusį Dievas pašaukia prie dide-

lių darbų, kaip sako šv. Povilas: "Dievas išrinko, kas pasauliui negarbinga, niekintina ir tai, kas yra niekai, kad nieku paverstų tai, kas yra šis tas; kad nė vienas kūnas nesigirtų Jo akivaizdoj" (1 Kor. 1, 28-29).

Ištikimumas mažuose dalykuose *stiprina valią* ir daro ją pastovią bei patvarią. Kai paprastieji darbai kasdien pasikartoja, reikia nemažo nusigalėjimo juos nuolat sąžiningai bei tobulai atliekant. Tie nuolatiniai nusigalėjimo aktai yra labai gera mankšta valiai sustiprinti. Kol žmogus pasidaro tinkamas didžiam, jo valia privalo sustiprėti mažiems dalykams nuveikti.

Ištikimumas mažame pagaliau *nusipelno ypatingų malonių*. Dievas nieko nepalieka neatlyginęs, net mažiausio dalyko. O už ištikimumą mažame Dievas labai dažnai atlygina tuo, kad skiria tokį asmenį įvykdyti savo numatytiems dideliems veikalams.

Pritaikymas. Tarnauti Dievui nėra tai mažas dalykas. Todėl, kai jaučiame karštą norą atlikti dėl Dievo ką nors didelio, būkim ištikimi mažame, o atliksim didžius dalykus! Jau tai yra didelis dalykas, jei ištikimai einame kasdienes pareigas, jei nuolat palaužiame savo nepastovumą, įgimtą išdidumą bei garbės troškimą. Didieji mūsų ordino šventieji dažnai darbuodavosi ilgai paprasčiausiose aplinkybėse, pav., šv. Antanas Paduvietis, šv. Didakas ir kiti. Ne jų stebuklai bei darbai padarė juos didžius bei šventus, o nuolatinis ištikimumas didžiame ir mažame. Tad sekim jų pavyzdžiu ir klausykim prityrusių vyrų patarimo. Mąstykime apie tai šiandien ir atlikim visus savo darbus — darbelius, lyg jų kiekvienas būtų paskutinis mūsų gyvenime.

Širdies žodis. Jėzau, davei man gražiausią ištikimumo pavyzdį; tuo pavyzdžiu noriu sekti. Visuomet atsiminsiu šiuos žodžius: "Būk ištikimas iki mirčiai, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką" (Apr. 2, 10).

Dievo meilės malda

Dovanok man, Viešpatie, malonę Tave mylėti visa siela, visomis jėgomis ir giliausiu jausmu, kaip Tu to nori. Amen.

TINGUMO PIKTYBĖ

Tingumas yra viena iš septynių svarbių nuodėmių. Dėl jos mūsų Tėvas įspėja sakydamas, jog turime darbuotis ištikimai bei maldingai, kad išvengtume tinginiavimo, to sielos priešo. Pamąstykime, kiek tingėjimas kenkia sielai.

1 PUNKTAS. DIEVO MALONIŲ PRARADIMAS

Svarstymas. Tingumu vadiname nenorą dirbti darbų, kurie iš mūsų reikalauja pastangų bei prisivertimo. Esama kūno ir dvasios tingumo. Šiandien mąstysim apie kūno tingumą. To ingumo pasėka yra *dykinėjimas*, kurio ypatybė yra vengti varkingo darbo ir verčiau nieko neveikti. Viena dykinėjimo rūšis yra *veiklusis dykinėjimas,* kuris veikia netvarkingai, enaudingai ir nepastoviai. Tos rūšies tinginys yra net labai žsiėmęs, bet jis daro ne tai, ką turėtų daryti, ką jam uždeda aklusnumas bei pareiga. Jis panašus į darbininką, kuris turėtų rti dirvą, o eina medžioti.

Dykinėjimas praranda Dievo malones. Jis nuslopina Šv. Dvaios įkvėpimus mūsų širdy ir padaro nevaisingas vidines Dievo paguodas. Tėvas Kerckhove regulos aiškinimuose sako: 'Nors Dievas dažnai sėja tinginio širdin gerą malonės sėklą, atskrenda paukščiai arba velniai ir ją sulesa. Tada ateina piktas priešas ir pasėja piktžoles, būtent—blogas mintis, netvarkingus geismus bei jausmus. Tokie žmonės tada rūpinasi tik kitais ir sekioja, ką daro viršininkai bei kiti broliai, o pamiršta save ir patenka į amžinos pražūties pavojų."

Pritaikymas. Tokio dalyko, žalingo savo dvasiniam gyvenimui, privalome visom jėgom vengti. Nugalėkime palinkimą į tingumą, kovodami su juo nuo ryto iki vakaro. Uoliai eikim savo pašaukimo pareigas, kad piktasis priešas niekuomet nerastų mūsų tingių. Jei žmogus praranda Dievo malones, nebeturi tada jėgų priešintis pagundoms, ir jis nebeišvengs puolimo į mirtinas nuodėmes. Kūno tingumas visada veda į *dva-*

sinį tingumą, nes yra tai negalimas dalykas, kad kas būtų tingus darbui, o uolus dvasiniame gyvenime. *Kunigams* koks kūno darbelis ar šiaip koks savanoriškas užsiėmimas, pav., sodininkystė, tapymas, drožimas, muzika ir tt. yra labai naudinga atvanga po įtempto dvasinio darbo. Bet tie užsiėmimai neturi pasidaryti pagrindiniais, užpildyti gražiausią dienos dalį ir virsti bendruomenei nepageidaujami. Tokie perdėtai vykdomi pomėgiai būtų ne kas kita, kaip tik veiklus tinginėjimas, o ir kitu atžvilgiu abejotini, nes jie lengvai sugundo neteisėtai bei neleistai pavartoti pinigus.

2 PUNKTAS. PAVOJAI SIELAI

Svarstymas. Dykinėjimas sudaro vienuolio sielai dar du pavojus: 1) *stumia jį lauk iš vienuolyno* į pasaulio pasismaginimus. Nuolatinis nieko neveikimas pasidaro tinginiui našta, ir jis bando praleisti savo laiką, lankydamasis pas pasauliečius ir tuščiai kalbėdamas. Užuot išblaškęs savo nuobodulį, jis pateikia jam dar daugiau maisto. Kuo dažniau jis išeina iš vienuolyno, juo nepakenčiamesnis darosi jam buvimas tenai, ir taip pamažu vienuolinė dvasia dingsta. Kiek brangaus laiko tuo būdu prarandama, kiek nenaudingų, net žalingų kalbų prišnekama, kiek kartų nusikalstama pareigoms!

2) Tačiau *blogiausia* yra tai, kad tingus gyvenimas kursto nešvarių aistrų ugnį ir tiesia kelią kūno nuodėmėms. Kas dykinėja bei tingi, tas paleidžia iš rankų vadeles ir puola į neskaistybės pražūtį. Tingumas ir neskaistybė yra artimi giminės.

Pritaikymas. "Geismai užmuša tinginį, nes jo rankos nenori nieko dirbti. Per visą dieną jis geidžia ir trokšta" (Pat. 21, 25-26). Valios silpnumas ir neryžtumas neleidžia tinginiui dirbti rimto darbo. Tad stiprinkime savo valią dažnais nusigalėjimo bei apsimarinimo aktais. Juo kuris darbas mums sunkesnis, tuo labiau imkimės jo. Be atgailos nėra tvirtumo. Geriausioji priemonė kūnui sutvarkyti yra įtemptas darbas. Daugelis tik po sunkių klaidų pamato tingėjimą buvus jų nelaimę. Tad žiūrėkime — saugokimės to savo sielos priešo!

Širdies žodis. Kiek savo kraujo Tu, Jėzau, dėl manęs išliejai! Ir aš neįstengčiau nugalėti savo tingėjimo? Padėk man savo malone, kad gerai naudočiau brangųjį laiką ir darbuočiausi Tavo garbei ir savo bei kitų sielų išganymui.

Dievo meilės malda

Kada gi, Jėzau, aš Tau tobulai ir visur patiksiu? Kada meilės liepsna mane visai uždegs ir sudegins? Kuomet su manim visai susijungsi, kad niekuomet daugiau nuo Taves nebeatsiskirčiau? (Petras iš Alkantaros).

Penktadienis po Priešužgavio sekmadienio

APIE ATLYGINIMĄ UŽ DARBĄ

Penktajame regulos skyriuj įrašyta: "Atlyginimu už darbą gali jie priimti sau ir savo broliams reikalingų daiktų, tik ne pinigus ir tai nuolankiai, kaip tinka Dievo tarnams ir švenčiausiojo neturto sekėjams". Tuos žodžius dabar svarstysim.

1 PUNKTAS. MUMS LEISTA PRIIMTI DARBO ATLYGINIMĄ

Svarstymas. Šv. Pranciškus mums leidžia priimti atlygimą už atliktą darbą. Tai visai sutinka su Evangelija. Juk Jėzus, siųsdamas mokytinius skelbti Evangelijos, liepė sakyti: "Ramybė tebūna šitiems namams. Pasilikite tuose pačiuose namuose valgydami ir gerdami, ko pas juos yra, nes darbininkas vertas savo užmokesčio" (Luk. 10, 5-7). Ir šv. Povilas rašo tesalonikiečiams: "Jūs patys žinote, kaip reikia mus sekioti. Mes nebuvome jūsų tarpe neramūs ir nevalgėme nė kieno duonos dovanai, bet dirbome naktį ir dieną, vargdami ir nuvargdami, kad neapsunkintume nė vieno jūsų" (2 Tes. 3-7-8).

Visai pritinka mums, mažesniesiems broliams, kad mes savo darbu užsidirbtume pragyvenimą. Tiesa, mūsų ordinas yra pastatytas visai ant Dievo malonės, betgi ir patys turime da-

ryti, kas galima. Kerckhove savo regulos aiškinimuose rašo: "Mums ne tik leista priimti reikalingus pragyvenimui daiktus, kaip atlyginimą už darbą, bet gi dar daug labiau derinasi su mūsų regula, jei už savo darbą gauname tai, kas reikalinga, negu jei be darbo suelgetaujame tai, vaikščiodami nuo durų prie durų". Tas pats matyti ir šv. Pranciškaus testamente: "Jei už darbą negautume atlyginimo, eikime prie Viešpaties stalo ir elgetaudami prašykime išmaldos".

Pritaikymas. Jei "darbininkas vertas savo užmokesčio", tai lygiai teisinga, jog, "Jei kas nenori dirbti, tegu ir nevalgo" (2 Tes. 3, 10). Generalinėse Konstitucijose skaitome: "Kas nuolatos tinginiauja, ir du kartu įspėtas nepasitaiso, turi būti atitinkamai baudžiamas ir negali būti skiriamas pareigoms ordine" (Art. 331). Iš to matome, kaip labai reikia saugotis tingėjimo, kaip rimtai turim darbuotis. Mūsų darbas turi tarnauti bendruomenės išlaikymui ir gerovei. Vienuolynas mus išlaiko — ir mes turime prisidėti prie jo išlaikymo. Jei darbuojamės tam tikslui, tai dar duodame kitiems gerą pavyzdį, neapsunkiname žmonių, o mūsų kunigas savo sielovados darbe lieka nepriklausomas nuo žmonių malonės.

2 PUNKTAS. KO NETURIME PRIIMTI KAIP DARBO ATLYGINIMO

Svarstymas. Aiškiai sako šv. Pranciškus, kad broliai *neturi priimti atlyginimo pinigais.* Tas draudimas yra vien pakartojimas pinigų uždraudimo ketvirtajame skyriuj ir ryškus pabrėžimas jo valios, kad iš mūsų ordino būtų pašalinti pinigai. Jei vis tiek mums duodama atlyginimas pinigais turime elgtis, kaip liepia popiežių nuostatai bei mūsų Konstitucijos. Dispensai, kuriuos dėl sunkios padėties ar aplinkybių gauname, dar nereiškia regulos panaikinimo nei atskiruose punktuose, nei apskritai.

Mums taipgi *uždrausta,* kaip atlyginimą už darbą, priimti *nereikalingus, brangius, nenaudingus daiktus.* Toliau, joks brolis be viršininko leidimo negali priimti ką nors savo vartojimui, nors būtų tai užsidirbęs savo darbu.

Pritaikymas. Anot tėvo Kordubos, sunkios nuodėmės padėty yra tie, kurie nori dirbti bendruomenės naudai tik tada, kai viršininkai duoda jiems už tai atlyginimą arba jiems leidžia laisvai savo darbu disponuoti. Kaip tai biauru—gyventi ne ordinui, tik sau patiems! Apaštališko sindiko, arba dvasiško Tėvo institucija, kuri daugelio popiežių nustatyta, yra, kaip ir mūsų Generalinės Konstitucijos sako, ne koks dispensas, o protingas nuostatas gryniau išlaikyti serafiškajam neturtui. Mat, tuo yra nustatyta teisinė padėtis valdyti tuos daiktus, kurie yra mūsų vartojami, ir kurių nuosavybės teisę yra perėmęs Apaštališkasis Sostas. Viršininkai tegu atsidėję ir griežtai laikosi nuostatų, liečiančiųjų apaštališkąjį sindiką. Jis neprivalo būti nei vien tik šešėlis, nei brolių valdinys, bet popiežiaus įgaliotinis. Sindiko bei jo pavaduotojo institucija ne tam yra įkurta, kad patys sau smėlį į akis bertume, o tam, kad turėtume sąžinę ramią, žinodami, jog elgiamės teisingai.

3 PUNKTAS. KAIP TURIME PRIIMTI DARBO ATLYGINIMĄ

Svarstymas. Nusižeminusiai, kaip Dievo tarnams pritinka, — kaip išmaldą, neatsižvelgdami į savo teisę. Juk, kaip mažesnieji broliai, pagal savo regulą, negalime įsigyti tikrą teisę kuriam nors daiktui.

Laisvai nuo bet kurių godumo geidulių privalome darbuotis, būdami "augščiausio neturto išpažintojai", — kaip šv. Pranciškus vadina savo brolius. Tas vardas labai blogai mums tiktų, jei mums akstinu darbuotis būtų gausaus atlyginimo geismas.

Pritaikymas. Šv. Augustinas sako: "Darbininkai Viešpaties vynuogyne, sielų ganytojai, privalo iš žmonių gauti išlaikymą; o amžinojo atpildo turi jie laukti iš Viešpaties." Tad saugokimės, savo sielovados darbe neieškokime ko kito, o tik gyvenimo išlaikymo! Ką žmonės manytų, jei jie pamatytų mus esant gobšus!

Paskatinimas. Dėkokim Viešpačiui, kad Jis mus pašaukė į šį ordiną, kur visus savo darbus galime padaryti tokius nuopelningus. Mielai *tarnaukime* kits kitam, ir visas savo jėgas pa-

švęskim provincijai ir visam ordinui. Prašykime Dievą, kad būtume nesavanaudžiai ir laisvi nuo žemiškų dalykų.

Dievo meilės malda

Dieve, žemai lenkiuos Tau. Žinau, prieš Tavo didybę esu niekas. Tu vienas esi būtis, gyvenimas, tiesa, grožis ir gerumas. Garbinu ir šlovinu Tave, dėkoju Tau ir myliu Tave. Tiesa, esu to nevertas, o ir reikalingų gabumų neturiu. Tačiau darau tai, susijungęs su Jėzum Kristum, mylimu Tavo Sūnum, mūsų Išganytoju ir broliu, pasitikėdamas Jo Širdies meile, Jo begalinių nuopelnų galia. Noriu tarnauti ir patikti Tau, Tavęs klausyti ir visuomet Tave mylėti, kaip Marija Nesuteptoji, Tavo bei mūsų Motina. Dėl Tavo meilės noriu mylėti ir savo artimą ir jam mielai padėti.

Todėl suteik man savo Šv. Dvasią, kad mane apšviestų, mokytų ir vestų Tavo įsakymų keliu į tobulybę, iki pagaliau pasieksim dangų, kur tuomet galėsim Tave šlovinti amžinai. Amen (Pijus X, 1906).

Šeštadienis po Priešužgavio sekmadienio

PASISEKIMAS IR NEPASISEKIMAS

Mąstykim, kaip Viešpaties mokytiniai, Jo liepti, eina skelbti Evangelijos. Jie gydo ligonis, išvaro velnius ir Jėzaus vardu daro stebuklus, kuriais kiti ir jie patys stebisi. Bet atsitikdavo jiems ir nepasisekimų. Taip pat atsitinka ir mums. Pamąstysim, kaip privalom elgtis abiem atvejais.

1 PUNKTAS. PASISEKIMAS DARBE

Svartymas. Pasisekimas pastangose savaime yra džiuginąs dalykas. Taip buvo ir su Kristaus mokytiniais: "Septynios dešimtys du sugrįžo su džiaugsmu ir sakė: Viešpatie, net ir velniai pasiduoda mums tavo vardu" (Luk. 10, 17). Galime

manyti tą jų džiaugsmą buvus nekaltą. Pats Išganytojas, atsižvelgdamas į būsimąjį jų pašaukimą ir dėl dar gana silpno jų tikėjimo, leido jiems džiaugtis pilnu jų veikimo pasisekimu. Išvaryti velnius jiems lengvai sekdavos, šaukiantis Jėzaus vardo. Žmonių valią įstengdavo jie palenkti stebuklais. Niekas nesudarė jiems rimtų kliūčių. Argi tad galima stebėtis, kad mokytiniai džiaugės savo misijinio darbo pasisekimu?

Bet *pasisekimas* gali turėti ir savo *pavojų*, nes gali įsivelti mūsų silpnybės, ypač puikybė. Gal būt, ir mokytiniai besidžiaugdami buvo kiek pasidavę tuštybei. Jėzus jiems primena: "Mačiau šėtoną, krintantį kaip žaibą iš dangaus. Štai aš daviau jums galios mindžioti žalčius, kurklius ir kiekvieną neprietelio galybę; niekas jums nekenks. Tačiau ne tuo džiaukitės, kad dvasios jums pasiduoda, bet verčiau džiaukitės tuo, kad jūsų vardai įrašyti danguje" (Luk. 10, 18-20). Ką nori čia Jėzus pasakyti? Pirma, kad jų džiaugsmas yra ne be pagrindo, nes velnių iš apsėstųjų išvarymas yra Jo darbas ir reiškia šėtono galią esant palaužtą. Antra, Jis patvirtina pirmiau jiems suteiktąją stebuklų galią ir pareiškia ją esant dideliu dalyku. Bet didesnė už ypatingas malonės dovanas, užvisą pasisekimą yra dangaus paskyrimo malonė. Taip Jėzus pamoko mokytinius savo pasisekimo džiaugsmą tinkamai sutaurinti ir pašventinti gera intencija.

Pritaikymas. Taigi yra leistinas ir grynas džiaugsmas dėl savo darbų pasisekimo. Pats Dievas suteikia pasisekimą, kad būtų plečiama Jo garbė ir pastiprinamas mūsų uolumas, drąsa, ištvermė. Tad kodėl gi, susilaukę pasisekimo, turėtume tuoj baimintis ir visur įžvelgti tuštybę ir garbės troškimą? Džiaukimės, kad Dievas išrinko mus savo įrankiais. Bet reikia nepamiršti ir saiko bei tvarkos. Nuo džiaugimosi savo pasisekimu tėra vienas žingsnis lig tuštybės, per didelio savęs vertinimo ir garbės troškimo. Ir, atsidėjus savo pašaukimo pareigoms, besirūpinant kitų išganymu, nereikia pamiršti savo pačių sielos reikalų.

2 PUNKTAS. DARBO NEPASISEKIMAS

Svarstymas. Ne visuomet mokytiniams buvo skirtas toks pasisekimas. Ir jiems tekdavo nusivylimų, sunkenybių ir kliūčių. Pavyzdžiui, jiems nepasisekė išvaryti velnią iš lunatiko berniuko, kaip paliudijo tėvas: "Aš atvedžiau jį pas tavo mokytinius, ir jie negalėjo jo išgydyti" (Mat. 17, 15). Kitą sykį mokytiniai ėjo pirm Kristaus pranešėjais ir atėjo į vieną samariečių miestelį, kur turėjo parūpinti Jėzui su palydovais butą: "Tie Jo nepriėmė, nes Jis keliavo Jeruzalės link" (Luk. 9, 52-53), vadinasi, buvo žydas. Matome, kad apaštalai dar prieš savo persekiojimus jau gaudavo patirti nemalonumų.

O kaip juos paguodžia Viešpats? Jiems klausiant: "Kodėl mes negalėjome jo išvaryti?" Jėzus atsako: "Dėl jūsų netikėjimo" (Mat. 17, 18-19). Ir kai Jonas su Jokūbu norėjo nuleisdinti ugnį iš dangaus ant nevaišingo Samarijos miestelio, Jėzus jiems atsakė: "Nežinote, kokios esate dvasios. Žmogaus Sūnus ne prapuldyti sielų atėjo, bet gelbėti" (Luko 9, 54-56). Čia randame pamokymą, ką turime daryti nepasisekimuose: turime savo tikėjimą vėl atgaivinti ir būti kantrūs.

Pritaikymas. Dievas leidžia nusivilti, kad mus pažemintų, parodytų mūsų negalią ir paragintų pasitikėti Jo pagalba. Tad nereikia nusiminti, prarasti drąsą bei norą darbuotis, jei kas nepasiseka. Jei nepasisekimo priežastis esame ne mes patys, reikia imtis kantrybės. Nepasisekimas yra taipgi dalis Kristaus kryžiaus.

Paskatinimas. Graži yra Kristaus padėkos Tėvui malda. Drauge ir mes melskimės: "Aš dėkoju Tau, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tai paslėpei nuo išmintingųjų ir gudriųjų ir tai apreiškei mažutėliams. Beje, Tėve, nes taip Tau patiko" (Luko 10, 21).

Dievo meilės malda

Mano Dieve, dėkoju Tau už tai, ką man duodi ir ką man atimi. Teesie Tavo valia! Užtenka man, jei turiu Tavo meilę!

JĖZUS PASKELBIA SAVO KANČIĄ

"Po to pasiėmė Jėzus dvylika ir jiems tarė: Štai mes einame į Jeruzalę, ir įvyks visa, kas pranašų parašyta apie žmogaus Sūnų" (Luk. 18, 31). Jėzus jau ne kartą buvo sakęs savo mokytiniams apie savo kančią, bet dar niekuomet taip aiškiai, kaip dabar, kai ji taip jau arti. Įsivaizduokim tą orų momentą ir mąstykim.

1 PUNKTAS. KAIP JĖZUS KALBA APIE SAVO KANČIĄ

Svarstymas. Žydų Velykos buvo arti. Laužai kalvose skelbė esant jauną mėnesį ir kvietė maldingus žmones keliauti į Jeruzalę. Ir Jėzus liepė mokytiniams ruoštis kelionei ir sykiu jiems paskelbė savo kančią esant arti. O kaip Jis apie tai kalbėjo? *Ryžtingai bei drąsiai.* Jis sakė visai aiškiai, kokios baisios kančios bei kokia gėdinga mirtis Jo laukia: "Žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiems kunigams ir Rašto žinovams; jie pasmerks Jį mirti ir paduos Jį pagonims tyčiotis, plakti ir prikalti ant kryžiaus" (Mat. 20, 18-19). O Morkus ta proga sako: "Jie buvo kelyje ir ėjo į Jeruzalę. Jėzus ėjo jų prieky" (Mork. 10, 32). Taigi ryžtingai ir drąsiai ėjo Viešpats pasitikti savo kančios, nors aiškiai matė visas jos baisybes, ir žmogiškoji Jo prigimti jos baisėjosi. Kaip labai čia mus sugėdina brangusis Išganytojas! Kai koks kryžius mums ateina, mes išsigąstame, prarandame drąsą ir visomis jėgomis bandome jo išvengti arba juo nusikratyti. Kuomet gi pagaliau ir mes išmoksim iš Jėzaus mylėti kryžių?

Toliau, Jėzus su šventu užsidegimu kalba apie savo kančią: "Štai mes einame į Jeruzalę, ir įvyks visa, kas pranašų parašyta apie žmogaus Sūnų" (Luk. 18, 31). Jis nesiskundžia dėl to, Jis neapgailestauja artimos savo mirties, Jis tik kreipia savo mokytinių žvilgį augščiau — į tą kilnų uždavinį, kuris Jam skirtas: įvykdyti Tėvo valią ir atpirkti visą žmoniją. Kur tenka vykdyti Tėvo valią, Jėzus visuomet yra pilnas

užsidegimo bei uolumo, nors tektų ir labai kentėti. Kad taip ir mes elgtumės!

Pritaikymas. Pasitikime ryžtingai bei drąsiai įvairius kryžius, kuriuos mums neša gyvenimas. Žiūrėkime ne tiek sunkenybių, kiek Dievo švč. valios! Šiandien Bažnyčia kviečia mus eiti drauge su Jėzum į Golgotą. Sakykim su apaštalu Tomu: "Eikim ir mes mirti su Juo" (Jon. 11, 16). Šiuo metu bažnyčiose dažnai esti išstatytas Švč. Sakramentas. Atsiprašykim Jėzų už įžeidimus, kuriuos Jam tenka pakęsti ypač šiomis Užgavėnių dienomis. Jei Jis mielai eina už mus numirti, tai mes norim mielai už Jį kentėti ir tuo suteikti Jam paguodos.

2 PUNKTAS. KAIP MOKYTINIAI PRIĖMĖ JĖZAUS PAREIŠKIMĄ

Svarstymas. Apaštalai "buvo nustebę ir sekė bijodami" (Mork. 10, 32). Jie žinojo, kaip labai žydų sinagoga nekentė Jėzaus; jie žinojo, kaip gudriai farizėjai stato Jėzui pinkles, todėl jie ir bijojo dėl saves ir dėl Viešpaties. Dar jie nesuprato, kokia tai yra laimė kentėti su Jėzum ir už Jėzų.

"Jie nieko iš to nesuprato. Tas dalykas buvo jiems paslėptas, ir jie nesuprato, apie ką buvo sakoma" (Luk. 18, 34). Nors jau ilgokai bendravo su Kristum, apaštalai dar nebuvo supratę kryžiaus paslapties. Jiems netilpo galvoj, kad Mesijas turėtų kentėti ir mirti, ir dėl to jie rimtai ir netikėjo tuo.

Pritaikymas. Kristaus kentėjimas yra labai didelė paslaptis, apie kurią mes, ypač dabar, Gavėnios metu, turime mąstyti. Tuo būdu geriau suprasime kryžiaus mokslą. Kaip dažnai ir mes nesuprantame, kad būtina yra kentėti! Paprasčiausias kelias į tą didį mokslą yra kryžiaus kelias, pats bandymų bei kančių kelias. Jei tad Viešpats mus tuo keliu veda, nesispirkime, o duokimės Dievo vedami.

Širdies žodis. Jėzau, *ačiū* Tau už Tavo sutikimą kentėti. Kaip mažą to savo dėkingumo įrodymą, aš *noriu prisiimti* kasdienius savo kryželius. Bet *dovanok man kryžiaus meilę* ir kryžiaus paslapties supratimą.

Dievo meilės malda

Kryžiau, mūsų tu pagalba,
duok suprasti tavo kalbą,
trauk mus prie tavęs priglusti
duok saugiems čia pasijusti!

Pirmadienis po Užgavėnių sekmadienio

UGNIS IR KARDAS

Mąstyk, jog Kristus iš savo šalininkų reikalauja ryžtingai ir nebijant aukų ginti Jo asmenį ir reikalą. Savo mokslą Jis kartais vadina naikinančia ugnim, kartais — atskiriančiu kardu, tuo nurodydamas, jog tas mokslas aiškiai perskirs dvasias. *Už ar prieš Kristų* — bus žmonių šūkis.

1 PUNKTAS. KRISTAUS MOKSLAS — NAIKINANTI UGNIS

Svarstymas. "Aš atėjau ugnies siųsti į žemę ir ko gi norėčiau, jei ne kad kūrentųsi" — sako Jėzus (Luk. 12, 49). Žinia, Išganytojas yra Izaijo paskelbtasis *Taikos Kunigaikštis.* Kai Jis atneš taiką ant žemės, angelai, Jam gimus, paskelbs virš Betliejaus. Jis nuolat ragindavo mylėti taiką. Taikinga buvo Jo išvaizda, žodis, veiksmas. Bet ne visiems Jis buvo toks: tik tiems, kurie buvo geros valios, kurie Jam atsidavė tikėdami, paklusdami, mylėdami. O tiems, kurie Jo žodį paneigia, Jo įsakymus atmeta, Jo malonės priemones niekina, Išganytojas yra ne Taikos Nešėjas, tik Naikinančioji Ugnis! Kaip galingas žibintas, Kristaus žodis krinta į žmonių tarpą ir sujaudina sielas. Priešai sukyla prieš Kristų ir Jo Bažnyčią, bet Dievo rūstybė ir teismas sunaikina juos.

Tačiau Viešpaties žodis tinka ne vien atmestiesiems, paniekinusiems išganomąją naujieną, bet tam tikra prasme tikriesiems krikščionims. Mat, kas į savo širdį prisiima Kristų rimtai, tam ten patenka ir deginanti ugnis, tik ne griaunanti, o apšviečianti ir šildanti. Kristus apšviečia savo išpa-

ṭinėjus tikėjimo šviesa, šildo juos savo meilės jėga, stiprina savo parama. Toji ugnis sunaikina visa, kas tamsu, savanauliška, nuodėminga. Toji deginamoji ugnis jaudino apaštalus bei kitus mokytinius, Kristui palikus pasaulį; ji vertė apaštalus ir jų mokinius eiti į visas šalis skelbti Evangelijos; ji stiprino kankinius, kad jie įstengtų įveikti baisias kančias. Toji ugnis valo visus teisiuosius ir nusidėjėlius. "Ugnis metama ant žemės," — sako šv. Grigalius, "kai įžiebtas Šv. Dvasios liepsnos, žemiškas protas išdegina savo kūno geidulius ir, užsidegęs šv. meile, verkia už savo nuodėmes. Ten dega žemė, kur nusidėjėlio širdis liepsnoja gailesčio skausmu."

Pritaikymas. Ir mums Kristaus žodis apie sudeginamą ugnį turi rimtą reikšmę. Duok, Dieve, kad Kristus sykį nepasidarytų mums pasmerkiamąja ugnim už mūsų nepaklusnumą bei nedėkingumą. Mes bandysim apsisaugot nuo tos didžiosiosios nelaimės, leisdami valomai Dievo malonės liepsnai lengvai patekt į mūsų sielas. Nenuogąstaukim dėl tos apvalomosios kančios iš savimylos bei lepumo! Kaip tik ieškokim progų pasiaukoti dėl Kristaus. Pasiaukojimo dvasios ir apsimarinimo nori Jis iš savo išpažinėjų, o ne gražių žodžių bei tuščių pažadų. "Viešpatie, čia piaustyk ir degink, o apsaugok mane nuo to amžinybėj!"

2 PUNKTAS. KRISTAUS MOKSLAS — SKIRIAMAS KARDAS

Svarstymas. Dar aiškiau reikalauja Viešpats iš savųjų tikėjimo drąsos ir pasiaukojimo dvasios, kai vadina save atskiriamuoju kardu: "Ne ramybės atnešti aš atėjau, bet kalavijo. Nes aš atėjau sukelti žmogaus prieš jo tėvą, dukters prieš jos motiną" (Mat. 10, 34-35). Reiškia, *Kristaus žodis yra kardas,* atsiskyrimas nuo mieliausio, sopulingas skyrimasis, kova su tuo, kas yra kliūtis kely į išganymą. Kristaus karalystės tikslas yra šventa taika, sąžinės ramybė ir palaimintas Dievo regėjimas danguj; bet nupuolęs žmogus gali tą tikslą pasiekti tik per kovą. "Tarp Kristaus ir pasaulio nėra sutariamo ryšio: kas nori būti Kristaus, privalo nugriauti tiltą savo užnugary" (Schegg).

Kas nori Kristuje rasti malonę bei išganymą—turi pirma pašalinti visa, kas *priešinga ir kas trukdoma.* Prietarai turi būti sugriauti, abejingumas turi užleisti vietą uolumui antgamtiniuose dalykuose, pagoniški papročiai turi būti pakeisti. Toj kovoj jokia auka nėra per didelė, joks nusigalėjimas per sunkus, joks išsiskyrimas per sopulingas. Žvilgsnis į laikinę naudą, į žmonių nuomonę, į šeimos ryšius, į tėvų norus nebeturi vertės, jei reikia priimti Kristaus tikėjimą, įsakymus, malonės priemones. Už ar prieš Kristų — trečios išeities nėra! "nes Dievo žodis yra gyvas, sėkmingas ir aštresnis už visokį dviašmenį kalaviją, siekiąs iki atskyrimui sielos ir dvasios, taip pat sunėrimų ir smegenų" (Žyd. 4, 12).

Pritaikymas. Ir mus Išganytojo kalavijas yra palietęs. Jis mus atskyrė nuo pasaulio, nuo jo gėrybių ir džiaugsmų, nuo tėvų, brolių, seserų ir draugų. Tas kirtis daugumui mūsų nebuvo toks skaudus, kaip kad Tėvui Pranciškui; bet vėliau ir mes gavome paragauti to kirčio pasėkas, nes daugelis malonumų liko mums uždrausta, daug sunkių pareigų mums užkrauta; esame mirę pasauliui, o pasaulis mums. Tačiau norim tas aukas maloniai pakelti. Norim ir toliau palaikyti iš tobulos meilės tą ryšį, kuriuo su Dievu savo profesijoj susirišome, o palaikyti ne iš savimylos, ne dėl gausaus atlyginimo ar kokių kitų vilčių.

Dievo meilės malda

"Uždek mus, prašome Tave, Viešpatie, ana Šventosios Dvasios ugnim, kurios pasaulin atnešti mūsų Viešpats Jėzus Kristus yra atėjęs ir kurią uždegtą matyti Jis karštai troško" (Bažnyčios malda). Leisk mums būti drąsiais kovotojais už Tavo garbę ir sėkmingai tą kovą vesti su pasauliu, kūnu ir velniu!

Antradienis po Užgavėnių sekmadienio

APIE KRISTAUS KRYŽIAUS SEKIMĄ

Mąstysim šiandien apie vieną labai svarbų Jėzaus mokslą —Kryžiaus mokslą. Viešpats sykį surinko aplink save mokyti-

nius ir pirmą kartą kalbėjo jiems apie savo kančią. Tuomet tarė jiems: "Jei kas nori eiti paskui mane, tegul pats savęs išsižada, tegul ima savo kryžių ir teseka mane" (Mat. 16, 24). Dabar pasvarstysim, ką tie žodžiai reiškia mums.

1 PUNKTAS. KODĖL TURIME NEŠTI KRYŽIŲ

Svarstymas. Kryžiaus mokslas žemiškam žmogui yra nesuvokiamas, kaip iš pradžių buvo nesuvokiamas ir apaštalams. Klausiama, kodėl turim kentėti? Kam nešti kryžių? Atsako pats Jėzus.

Be kryžiaus nėra panašumo į Jį. Dievas nori, kad būtume ir vidum ir savo išore panašūs į Kristų. O tai be kryžiaus nėra galima. Mumyse esama tiek daug jausmingumo, puikybės, žemiškų prisirišimų, jog tik kryžiaus kančia gali tas ligas pagydyti. Jeigu norime įsigyti Jėzaus nusiteikimus, turime pasidaryti kryžiaus bičiuliais. "Kas nori sekti paskui mane", sako Viešpats, "teišsižada savęs paties". Jėzus nuėmė nuo mūsų nuodėmę, bet ne kryžių, nes šis turi ypatingą paskirtį išganymo plane. Be kryžiaus nesama nė išviršinio panašumo į Kristų. Jau pirmomis savo žemės gyvenimo dienomis Jėzus priėmė kryžių ir tik miręs jį paleido. Tad ir mes niekuomet neturime paleisti kryžiaus. "Jei kas nori eiti paskui mane,.. tegul kasdien neša savo kryžių ir teseka mane . . . (Luk. 9, 23). Per visą savo gyvenimą turim nešti kryžių, sekdami Kristum Jo kryžiaus kely.

Be kryžiaus nėra dangaus užmokesčio. Dievo plane yra numatyta, kad gausime dangų ne visai dovanai, o turėsime jį nors ir silpnomis savo jėgomis užsipelnyti. Kaina yra kryžius. Išganytojas sako: Kas nori savo sielą išlaikyti, tas ją praras; o kas dėl manęs praras savo sielą, tas ją atras. Tai reiškia: kas dėl Kristaus nepaaukoja visko, netgi savo gyvybės, tas nebus su Juo Jo laimės dalyviu, nes "Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo garbėje su savo angelais ir tuomet atsilygins kiekvienam, žiūrėdamas jo darbų" (Mat. 16, 27). Dabar kryžių dar gaubia Did. Penktadienio gedulas bei tamsa, bet ateis diena, kurioj tas kryžius, kaip žėrįs pergalės ženklas, nusileis iš dangaus, džiūgaujančių angelų apsuptas.

Pritaikymas. Kristaus kryžius, kaip sako šv. Bonaventūra, turi atnaujinamą galią. Todėl tautų Apaštalas įspėja: "Nenustojame drąsos, nes, nors viršinis mūsų žmogus genda, tačiau vidinis atsinaujina iš dienos į dieną" (2 Kor. 4, 16). "Kristaus Sekimo" knygelėj skaitome šiuos gražius žodžius: "Jei mielai kryžių neši, ir jis tave neš ir nuves į pageidaujamąjį tikslą. Jei neši kryžių nenoriai, užsikrauni sau dar naują naštą, be abejo rasi kitą ir gal būt sunkesnį" (2 kn. 12 sk.). Tad aš nebemurmėsiu ir nebedejuosiu dėl savo kryžiaus. Argi ne tam tapau Pranciškaus sūnum, kad iš vidaus ir iš viršaus pasidaryčiau panašus į Jėzų? Argi negalioja ir man Viešpaties įsakymas nešti savo kryžių? Nejaugi tikiuos nusipirkti dangaus karalystę už kitką, ne už kryžių?

2 PUNKTAS. IŠ KUR ATEINA KRYŽIAI

Svarstymas. Kad kryžiaus mokslą galėtume ir savo veikime vykdyti, pažiūrėkim, iš kur ateina kryžiai. Kai kurie kryžiai ateina *iš Dievo: Jis juos mums numatė ir paruošė. Tokie* kryžiai yra *Viešpaties įsakymai.* Apie juos Kristus sako: "Mano jungas saldus ir našta lengva". Kas turi gerą valią, ne taip jaus įsakymų sunkumą. Kryžius yra mums ir *regula,* su jos trimis įžadais ir įpareigojančiais nuostatais. Kiekviena diena užkrauna mums tą kryžių, ir turim jį nešti, nes per savo profesiją prisiėmėme tą pareigą. Kryžius yra mūsų pašaukimo *darbai bei vargai.* Kryžius yra įvairios mūsų *gyvenimo sunkenybės bei skausmai,* kurie ištinka mus be mūsų kaltės, bet sudaro mums geras pratybas. Nestingame kryžių, kuriuos mums Dievas siunčia.

Kiti kryžiai ateina iš mūsų pačių, būtent, kovos su aistromis, bausmės, kurios mums ateina už mūsų nuodėmes. Dievas juos mums uždeda, ir, jei norim, galim juos paversti gražiais nuopelnais. Dar kiti kryžiai ateina iš mūsų *artimų,* nes jie dažnai pateikia mums visokių nemalonumų. Taigi visur kryžiai! "Kryžius visuomet yra paruoštas ir visur laukia mūsų. Nuo jo nepabėgsi, nors kažin kur spruktum: mat, vis tiek kur eisi, su savim nešies save patį ir rasi save patį. Tad visur rasi kryžių, ir visur privalai turėti kantrybės, jei nori

pelnyti vidinę ramybę ir amžiną vainiką" (Tomas Kempietis).

Pritaikymas. Kryžiai yra mums palaima, nes jie suvaržo juslinį žmogų. Kiek daug žmonių jų puikybė ar kuri kita aistra įstumtų į pražūtį, jei jis neturėtų savo kryžių! Tad neškim savo kryžius kantriai, bet nepasidarykim sau patys nereikalingų kryžių, nes *lengviau yra nešti Dievo uždėtieji kryžiai,* negu savo užsikrautieji. Ir pakanka kryžių, kurie patys ateina. Kaip ištikimi Kristaus tarnai bei sekėjai, mielai eisim karališku šv. kryžiaus keliu, kuriuo prieš mus pirmas ėjo Kristus, o Juo sekė šv. Pranciškus!

Širdies žodis. Ačiū Tau, Jėzau, už kryžių, kurį už mane nešei! Bet ačiū ir už visus kitus kryžius, kuriuos man skyrei! Kas dieną noriai iš Tavo rankos priimsiu savo kryžių ir kantriai nešiu! *Duok man,* Viešpatie, kryžiaus meilę!

Dievo meilės malda

Dieve, Tu norėjai, kad Tavo Sūnus už mus imtų ant savo pečių kryžiaus medį ir tuo nugalėtų priešo jėgą. Suteik dabar mums, savo tarnams, kad įsigytume ir atsikėlimo malonę. Amen. (Mišiolas).

Pelenų diena

ATSIMINK ŽMOGAU, KAD DULKĖ ESI

Bažnyčia primena mums šiandien mirtį savo giliai jaudinančia apeiga. "Atsimink, žmogau", šaukia ji mums, — "kad dulkė esi ir vėl į dulkę pavirsi!" Jos tikslas yra sužadinti mumyse reikiamą Gavėnios nuotaiką. Pakluskim Bažnyčios norui ir mąstykim apie savo mirtį.

1 PUNKTAS. ATSIMINK, KAD DULKĖ ESI

Svarstymas. Nors mirtis ateina nelauktai ir nežinomą valandą, ji tačiau paprastai pirma atsiunčia savo šauklius. Pirmasis mirties šauklys yra *senatvė.* O, kaip greitai praeina gyvenimas! Kaip žvakė šviesdama nesulaikomai nyksta, taip ir žmo-

gus. "Tas, kuris ilgai buvo vaikas, pasidaro vaikinu; vaikinas veikiai virsta jaunikaičiu, vyru ir, dar nepastebėjęs, kad jau praėjo gražiausias amžius, ūmai išvysta esąs jau senis" (šv. Jeronimas. "Kiekvienas kūnas sensta kaip žolė ir kaip išleidžiamas žalio medžio lapas. Vieni dygsta, kiti krenta; taip ir kūno bei kraujo kartos: viena miršta, kita gimsta" (Ekli. 14, 18-19).

Antrasis šauklys yra *liga*. Kaip vagis sėlina aplink namus, į kuriuos nori patekti, taip elgiasi ir mirtis: ji ieško progos įsibrauti pas žmogų. Deja, žmogus ne visuomet supranta tą priminimą. O, tai dar nerimtas dalykas, — taip raminamasi, — tačiau aiškiai mirtis slenka vis artyn . . .

Pritaikymas. Privalome *dėkoti* Dievui už ligas, nes jos taip aiškiai primena mums gyvenimą esant trumpą. Net ne vienas kunigas ar vienuolis, kurių dvasinis gyvenimas buvo pakrikęs, susirgęs susiprato ir grįžo į išganymo kelią. O išgijęs pajuto savo sielą pajaunėjus bei sustiprėjus. Tad ligos yra ne vien mirties šaukliai, bet ir Dievo pasiuntiniai. Mirtis ateis mums kaip galas; bet neturim nusiminti, tik pasitikėti savo Išganytoju. Turime mirštančiųjų sakramentus. Dažnai melskimės, kad galėtume juos gerai priimti. Šv. Pranciškus mirtį vadino savo seserim ir savo Saulės Giesmei prijungė posmą, skirtą ir mirčiai:

Tebūna Tau gyrius, Viešpatie,
už mūsų seserį kūno mirtį,
kurios nė vienas išvengti negali.
Vargas tiems, kur miršta sunkioj nuodėmėj!
Laimingi, kurie vykdo švenčiausiąją Tavo valią.
Nes antroji mirtis jiems negali pakenkti!

O kad ir mes galėtume taip numirti, kaip šventasis mūsų Tėvas Pranciškus!

2 PUNKTAS. ATMINK, ŽMOGAU, KAD VĖL DULKĖMIS PAVIRSI

Svarstymas. Žmogus yra iš žemės padarytas ir į žemę grįžta. Įsivaizduokim kūną pakeliui į kapą. Tik keletą dienų te-

leista numirėliui pasilikti su gyvaisiais. Bet jau vengiama jo artumo ir nemėgstama į jį žiūrėti. Galop dedama lavonas į grabą ir nešama į bažnyčią. Laikoma pamaldos. Skamba varpai— ir gedulinga eisena slenka į amžino atilsio vietą. Su malda bei palaiminimu miręs, nuleidžiamas į duobę, dunda kasama žemė, išauga kapas, ir kuklus kryžius pažymi, kad čia ilsis buvęs žmogus. Ligšioliniam jo bute apsigyvena kitas. Nebaigti io darbai dažnai atidedami į šalį. Tarnyboj jo vietą tuoj užima itas. Greitai nyksta atsiminimai apie mirusįjį, ir kapo kupste's beslepia vien puvėsius ir griaučius.

Nūn palydėkim vėlę į nežinomąją amžinybės šalį. Ji sto'a Dievo teisman. Kuo jis baigsis pagarbiai tylėdami klau'osi angelai, Dievas reikalauja iš vėlės duoti apyskaitą už ·iską. Ir štai taria ištarmę... Kaip tai sielai, taip pat bus r tavajai!

Pritaikymas. Mums mirus, melsis už mus broliai. Bet bus geriau, jei jau dabar mes pasirūpinsim savo sielos ateitim, kiek tik tai galima. O ypač turime išmokti gerai mirti, padarę tikrą atgailą. "Pamėgkite tai, kas yra augštai, ne kas žemėje. Nes jūs esate numirę, ir jūsų gyvenimas yra paslėptas su Kristumi Dievuje", taip primena šv. Povilas (Kol. 3, 2-3).

Širdies žodis. Dieve, kuris mums paskyrei mirti, bet paslėpei nuo mūsų mirties valandą bei akimirką, duok, kad mes visas savo gyvenimo dienas teisingai ir šventai pergyventume ir tuo užsipelnytume išsiskirti su šiuo pasauliu šventoj Tavo meilėj per Kristaus mūsų Viešpaties nuopelnus. Amen. (Atlaidų malda).

Dievo meilės malda

Dieve, žmonių padermei išganyti Tu savo Sūnaus sopulingoj mirty davei pavyzdį ir išsigelbėjimo priemonę: prašome Tave, s· teik, kad mes paskutiniajame savo mirties varge patirtume veiksmingą didžiosios Jo meilės pagalbą, o paskui būtume ir savo Išganytojo išaugštinimo dalyviai. Per tą patį Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

ŠVENTOJI GAVĖNIA

Gavėnia — pasninko laikas — prasidėjusi vakar, turi padėti mums prisirengti Viešpaties Prisikėlimo šventei; ji yra, pagal šv. Bažnyčios mintį, ir vidinės įžvalgos, ir dvasios atsinaujinimo laikas. Pasvarstykim apie šio atgailos meto tikslą.

1 PUNKTAS. VIDINĖ ĮŽVALGA IR ATGAILA

Svarstymas. Palaimintais pelenais pašvenčia Bažnyčia savo tikinčiuosius pasninko metui. Mat, pelenai yra atgailos simbolis. Bet kodėl esam reikalingi atgailos? Nupuolę žmonės, esame visi nusidėjėliai, tad visi privalome daryti atgailą. Šventieji be niekur nieko prisipažindavo esą nusidėjėliai. Tik farizėjai neranda savy nuodėmės nei nieko taisytino. Didysis popiežius Leonas I sako: "Pasninkauti tą didį ir šventą pasninką reikia mums visiems, nes niekas nėra toks šventas, kad neturėtų pasidaryti dar šventesnis; niekas toks dievobaimingas, kad neturėtų pasidaryti dar dievobaimingesnis. Juk kas šiame gyvenime yra laisvas nuo bet kurios pagundos ir nuo kaltės? Kas neturi trokšti augštesnės dorybės ar bent nusikratymo kuriais nors trūkumais?" O šv. Ambrozijus sako: "Tas šv. laikas yra skirtas atgailaujant išnaikinti ištisų metų nuodėmes per tas 40 dienų."

O kokia turi būti ta atgaila? Pelenai valo ir maitina. Ir mes turim Gavėnioj apsivalyti savo širdį nuo nuodėmių bei aistrų, mąstydami apie amžinąsias tiesas, o ypač apie Kristaus kančią. Juk kančios kelias nuvedė ir mūsų Viešpatį į atsikėlimo džiaugsmą ir garbę. Tad Jėzaus kančia yra geriausiasis mūsų širdies veidrodis. Turime padaryti derlingą savo širdies dirvą per atgailos darbus, o ypač per uolią maldą. Daug melstis yra taip pat atgaila. Pridėkim dar pasninką. Bažnyčia ir mūsų regula nurodo tiksliai, koks turi būti pasninkas. Malda ir pasninkas privalo vienas antrą remti. Dar ir išmaldų dalyti reikia šiuo metu. Kadangi mes neturimę žemiškų turtų, tai išmaldą ga-

lim pakeisti veiklia artimo meile. Daug melskimės ir už nusidėjėlius.

Pritaikymas. Pripažįstu, Viešpatie, kokia būtina man yra vidinė įžvalga ir rimta atgaila. Tad noriu tą šventą metą praleisti giliau susikaupęs, ištikimai laikydamasis tylėjimo. Ir pasninko auką noriu mielai prisiimti ir jungti savo menką atgailą su Tavo tobula atgaila. Pasigailėk, Jėzau, mano nuodėmingos sielos, bet ypačiai prisimink tuos vargšus nusidėjėlius, kurie negalvoja apie galutinį atsivertimą ir pasitaisymą. Duok ir jiems vėl švęsti tikras Velykas, atsikėlus iš nuodėmių karsto.

2 PUNKTAS. DVASINIS ATSIKĖLIMAS IR ATSINAUJINIMAS

Svarstymas. Visos Gavėnios dvasinės pratybos bei atgailos darbai turi tikslą dvasiškai atnaujinti žmogų. Kaip Kristus mirė, buvo palaidotas ir atsikėlė iš mirusiųjų tarpo Dievo galybe, taip ir mes turime numirti nuodėmei ir atsikelti į naują, šventą gyvenimą. Senasis žmogus su visomis savo nuodėmėmis bei klaidomis turi būti atgailoj palaidotas ir iš grabo turi atsikelti naujas, pašvęstas, į Kristų panašus žmogus. Tai yra dvasinis mūsų atsikėlimas su Kristum.

Vertas ir palaimingas velykinės Komunijos priėmimas yra antras Gavėnios tikslas. Kiekvienas bažnytinių metų laikas turi savo ypatingas malones. Atsikėlimo šventės malonės padeda mums gražiai priimti velykinę Komuniją. Nors mes ir dažnai, net kasdien, priimame Komuniją, tai velykinė Komunija vis tik suteiks mums ypatingų malonių. Juk Eucharistijos ir Jėzaus atsikėlimo paslaptys yra labai glaudžiai susijusios.

Pritaikymas. Šv. Bazilijus sako: "Nesverk pasninko naudingumo pagal susilaikymą nuo valgio, nes tikrasis pasninkas yra išsivaduoti iš visų trūkumų ir klaidų. Tad sutraukyk nuodėmės raiščius, atleisk artimui, dovanok, ką jis tau skolingas". Neužmiršk to ir mąstyk, kurias klaidas bei nuodėmes privalai pašalinti. Gerai prisiruošk velykinei Komunijai ir melsk nusidėjėliams tikro pasitaisymo malonės.

Paskatinimas. Dėkok Dievui už pašaukimą į atgailą bei dvasinį atsinaujinimą. *Aukok* Jam visus šios Gavėnios atgailos veiksmus už save ir visus nelaimingus nusidėjėlius. *Prašyk* rimto pasitaisymo ir klaidų nusikratymo.

Dievo meilės malda

Švenčiausioji Jėzaus Širdie, gausingai išliek ant savo Bažnyčios, ant Popiežiaus ir visos kunigijos savo palaimą. Duok teisiesiems ištvermės malonę, nusidėjėliams atsivertimo malonę, netikėliams tikėjimo šviesą. Palaimink mūsų gimines, bičiulius ir geradarius. Neapleisk mirštančių ir išvaduok iš skaistyklos sielas! Apglobk visas širdis saldžia savo valdžios meile! Amen.

Penktadienis po Užgavėnių sekmadienio

PASNINKO VERTĖ IR PAREIGA

Gavėnia vadinasi šešios savaitės Velykų šventėms prisiruošti. Pasninkas yra geriausioji atgaila šiuo rimtuoju laiku. Tad pamąstykim apie pasninko vertę bei pareigą.

1 PUNKTAS. PASNINKO VERTĖ

Svarstymas. Pasninko vertę galime pažinti *iš tos atgailos senumo.* Randame ją jau *Senajame Testamente.* Dievui įsakius, Mozė įvedė metinę pasninko bei atgailos dieną, didžiąją žydų susitaikymo dieną. Dievas liepė tautai pranešti: "Joje apsimarinsite ir atnašausite Viešpačiui deginamąją auką". (Moz. 3, 23,27). Dovydas pasninkavo 7 dienas, atgailodamas už sunkius savo nusikaltimus, ir tuo metu vengė bendravimo su žmonėmis (2 Kar. 12, 16). Bet ir paprotys pasninkauti 40 dienų siekia Senąjį Įstatymą. Pavyzdžiui, Mozė pasninkavo 40 dienų, prieš gaudamas ant Sinajaus kalno iš Dievo Įstatymo lentas (5 Moz. 9, 9).

Naujajame Istatyme pats Jėzus savo pavyzdžiu pašventė 40 dienų pasninką ir savo Bažnyčiai jį pavedė vartoti. Tad

Gavėnios institucija, kaip prisiruošimas Kristaus atsikėlimo šventei, siekia apaštalų laikus.

Dar pamąstykim apie mūsų Tėvo Pranciškaus pavyzdį. Jis per metus po kelis kartus pasninkaudavo po 40 dienų. 1211 metais jis praleido Gavėnią vienas pats nuošalioje Perugijos ežero saloj. Jis uždraudė savo ištikimam bičiuliui, kuris turėjo jį nugabent į salą, kam nors bent žodžiu prasitarti, kur jis bus ar net pačiam lankyti, ir tik du kepalu duonos buvo jo visas maistas. Ir regulą surašė Pranciškus Fonte Colombo vienatvėj, melsdamasis ir pasninkaudamas.

Betgi kuri yra vidinė pasninko vertė? "Saikingas pasninkas yra žmogui labai naudingas", sako šv. Bernardinas Sienietis. "Nusidėjėliui padeda valymosi kely pažaboti aistras, daryti atgailą už nuodėmes, pataisyti gyvenimą ir vėl susitaikinti su Dievu. Žengiantiems pirmyn suteikia augštų apšvietimų ir paguodų maldoj, jėgos bei tvirtumo sielai bei kūnui. O tiems, kurie jau yra tobulumo dorybėj, jis padeda visai nugalėti save ir piktąjį, nedalomai atsiduoti Dievui ir galop su Juo susijungti."

Pritaikymas. Tikrai ir tu savo gyvenime turi už ką gailėtis bei atgailoti. Tad ir priimk Gavėnią kaip atgailą. Skundies, kad tavo kūnas dar kelia maištą prieš dvasią; jauti dažnai gundytoją esant labai arti. O kodėl taip nenoriai priimi pasninko pareigą? Pasninkas nuveikia kūną ir velnią. Skundies sausumu maldoj ir dvasios išdžiūvimu. Tad laikyk bent bendrąjį pasninką griežtai — ir ant savęs paties patirsi palaimingas tos pratybos pasėkas. Klausk save: gal kiek reikiant neįvertinai pasninko. Jei taip, tai pataisyk savo nuomonę ir nuslopink savy nenorą pasninkauti. Tai tikra, kad mes per daug lepiname savo kūną ir ieškome visokių pasiteisinimų, kad mums nereikėtų sveikai susivaržyti valgyme ar gėrime. Tam tikro griežtumo sau patiems vistiek mums reikia.

2 PUNKTAS. PASNINKAVIMO PAREIGA

Svarstymas. Ar yra mums pareiga pasninkauti? Šv. Pranciškus ordino reguloj kalba apie tris pasninkus; iš jų du jis griežtai įsakė, būtent, Advento ir Gavėnios pasninką, o trečią

Trijų Karalių — tik patarė ir palaimino. Tad mes turime keturiasdešimt dienų pasninkus laikyti ne vien kaip bendrą Bažnyčios įsakymą, bet ir dėl specialaus regulos įsakymo. Regulos žodžiai: "Bet kitą pasninką, būtent iki šventų Velykų, turi laikyti" —žinovų yra laikomi lygūs įsakymui. Tad visi broliai, sulaukę 21 metų, po sunkia nuodėme yra įpareigoti laikyti bendrąjį pasninką nuo Pelenų dienos lig Velykų ir, būtent, tuo būdu, kaip kiti atitinkamos vyskupijos katalikai. Pats įsakymas yra dvigubas: abstinencija ir jejunium, susilaikymas nuo mėsinių valgių ir valgymas lig soties tik vieną kartą dienoj, išskyrus sekmadienius.

Tas įsakymas riša mus po sunkia nuodėme, nes jis daug reiškia krikščioniškame gyvenime. Bažnyčia protingai pasielgė, išleidusi tą įsakymą. Jos reikalas yra prižiūrėti ir tvarkyti tikinčiųjų atgailos pareigą. Jos dalykas yra nustatyti, kaip reikia prisiruošti Velykų šventėms, ir ji tai padarė pagal savo įkūrėjo nurodymus.

Regula dar sako: "Bet aiškaus reikalo verčiami, broliai yra laisvi nuo kūniško pasninko" (III sk.). Keturi Mokytojai moko, — girdi, toks aiškus reikalas gali atsitikti sename amžiuj, ligoj bei silpnybėj, o kartais sunkų darbą dirbant ar sunkiais laikais. Abejojant, ar tas reikalas yra pakankamai didelis, viršininkas suteiks dispensą.

Dėl svarbių sumetimų Bažnyčia sušvelnino senąją pasninkų discipliną, bet jų pačių nepanaikino. Vokietija, o ir kitos Europos šalys, turėjo tokius vargo laikus, kada žmonėms teko griežčiau "pasninkauti", negu kad Bažnyčia uždeda ar vienuolių regulos reikalauja. Dievas gal dėl to tai leido, kad pirštu prikišamai mums parodytų reikalą pasninkauti. Ar supratome tą ženklą iš augšto?

Pritaikymas. Nesistebėkim, jei kartais pasninkas mums atrodo nelengvas. Jis turi nepatikti kūnui, nes gi šiaip nebūtų joks apsimarinimas. Tad labai klysta, kas jau murmėdamas bei dejuodamas pasiduoda pasninko pareigai. Kokia nauda iš tokio "pasninkavimo"? Ir nevalia lengvapėdiškai įsivaizduoti turint pagrindo nepasninkauti ar naudotis dispensomis, ku-

rios gal visai neturi galios. Ir neprivalu aiškintis dispensas plačiau, nei jos suteiktos.

Širdies žodis. Ačiū Tau, Jėzau, už Tavo 40 dienų pas ninką, kurį atlikai, rodydamas man pavyzdį. *Jungiu* netobulą savo atgailą su Tavo be galo tobula. Prašau priimti maloningai mano menkas aukas.

Dievo meilės malda

Dieve, Tavo Sūnaus širdis buvo mūsų nuodėmių sužeista. Jame iš savo gerumo duodi mums begalinius meilės turtus. Prašome, padėk mums, kad, pamaldžiai Jam atsidavę, pateiktume Jam savo pagarbą ir tuo pačiu vienkart atliktume reikalingą atpildo darbą, per tą patį Kristų, mūsų Viešpatį. Amen. (Mišiolas).

Šeštadienis po Užgavėnių sekmadienio

APSIMARINIMAS

Šiandien pamąstykim apie Viešpaties žodžius: "Jei kas pas mane ateina ir nelaiko neapykantoje savo tėvo, motinos, žmonos, vaikų, brolių ir seserų, dargi ir savo gyvybės, tas negali būti mano mokytinis" (Luk. 14, 26). Prašyk Kristų, kad suteiktų šviesos apsimarinimo reikalingumui pažinti.

1 PUNKTAS. APSIMARINIMO REIKALAS

Svarstymas. Kad apsimarinimas yra reikalingas, aišku jau iš *puolusio žmogaus prigimties.* Per pirmųjų tėvų nuodėmę, sako Tridento susirinkimas, žmogaus kūnas ir siela pakrypo į blogį. Ne vien prarado jis malonę, bet ir negendamumo dovaną — tą tobulą gyvenimo laipsnį, kuriame žmogus stovėjo prieš nusidėdamas. Kristus grąžino mums malonę, bet ne aną prigimties negendamumą. Nuodingas geidulingumo dyglys pasiliko žmogaus širdy — tad žmoguje nuolat eina rungtynės kū-

no su dvasia. Net šventieji tai turi jausti. Didysis apaštalas šv. Povilas prisipažįsta: "Matau savo sąnariuose kitą įstatymą, pasipriešinantį mano proto įstatymui ir darantį mane belaisvį nuodėmės įstatymo, kurs yra mano sąnariuose. Nelaimingas aš žmogus! Kas mane išlaisvins nuo to maraus kūno? (Rom. 7, 23-24).

Kad reikia marintis, pats Jėzus tai pasako įvairiais atvejais. Vieną kartą vadina Jis apsimarinimą neapykanta savęs: "Kas myli savo gyvybę, tas praras ją, ir kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, išlaikys ją amžinajam gyvenimui" (Jon. 12, 25). Kitą kartą savęs išsižadėjimą bei apsimarinimą Jis vadina savo gyvybės praradimu: "Kas randa savo gyvybę, praras ją, o kas dėl manęs savo gyvybę praranda, atras ją." Dar kitą kartą Viešpats kalba apie apsimarinimą kaip apie savęs išsižadėjimą ir kryžiaus nešimą: "Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tegul kasdien neša savo kryžių ir teseka mane" (Luk. 9, 23). Savęs neapkęsti, savo gyvybę dėl Kristaus prarasti, savęs išsižadėti ir savo kryžių nešti — reiškia kovoti su bloguoju geidulingumu, kūną apmarinti.

Pritaikymas. Pasaulis turi gana pavyzdžių, kur nueina žmogus, net vienuolis, jei nuolat nesilavina apsimarinime. Kiek daug žmonių gerai pradėjo, o blogai baigė! Gal ir tu esi apsileidęs apsimarinime? Gal kadaise, kaip jaunas vienuolis, buvai uolus, o dabar tapai lepus ir baimingai vengi viso, kas sunku bei kartu. Būk nuoširdus savo atžvilgiu ir atvirai atsakyk į tuos klausimus. Kaip Jėzus pats sako, apsimarinimo negalima skirti nuo Kristaus sekimo. Kaip tu, mažesnysis brolis, seksi Kristum, jei vengi apsimarinimo?

2 PUNKTAS. LAVINIMASIS APSIMARINIME

Svarstymas. Taigi apsimarinimu vadiname tą dorovinę jėgą, kuria mes patys save priverčiame ką nors daryti ar kentėti, kas yra mums sunku, arba ko nors išsižadėti, kas mums malonu (Neudecker). Ta jėga savo aistras bei juslinius geidulius padarome nežalingus ir juos numariname,

kiek tai galima. Save apmarinti galima dvejopu būdu: iš viršaus ir iš vidaus.

Išviršinis apsimarinimas yra kūno ir juslių apmarinimas. Kūnas yra mūsų priešas, ir mes privalome jį atitinkamai veikti. Šv. Povilas sako: "Kūnas geidžia prieš dvasią, o dvasia prieš kūną; nes tuodu yra vienas kitam priešingi, kad nedarytumėte visa, ko tik norite" (Gal. 5, 17). Kūną galim apmarinti išviršiniais atgailos darbais, kaip — pasninku, plakimu, penkių pajautimų varžymu. Visa tai yra daręs mūsų Tėvas. Kūną jis vadindavo broliu asilu ir jį blogiau traktuodavo, nei darbinį gyvulį. Bet kaip tik tuo jis tobulai save nugalėjo. Ir mes privalome, sutelkę ryžtumą, su savo kūnu taip elgtis, kaip kad reikia!

Vidinis apsimarinimas sergsti sielos galias ir pažaboja žemesniuosius palinkimus bei aistras: netvarkingą meilę ar neapykantą, pyktį, pavydą bei pavyduliavimą ir t.t. Čia mūsų uolumui atsiveria plati dirva, kurią galima purenti labai palaimingai, be jokių pavojų savo sveikatai, nes vidinis apsimarinimas yra vertingesnis už viršinį ir visai nepavojingas. Jis yra dvasios gyvenimui būtinas, netgi paprastajam krikščioniškajam gyvenimui, nes šiaip neįmanoma visai išvengti nuodėmės.

Pritaikymas. Kai kas atlikinėja išviršinės atgailos darbus, yra griežtas sau, bet dar griežtesnis kitiems. Ką padės toks griežtumas, jei neišmokstama nugalėti savo pykčio, puikybės ir savo aistrų? Gal ir tavo tokie reikalai? Bandydami vidiniai apsimarinti, privalome stengtis apgalėti visas savo aistras, o ypač tą, kuriai dažniausiai pasiduodame. Paimkim ją savo specialiojo sąžinės kvotimo dalyku ir pagaliau ją nugalėkim!

Širdies malda. O Jėzau, regiu save dar esanti pilną piktų aistrų ir stambių trūkimų. Padėk man ištvermingai marintis, kad būčiau tinkamas Tavo mokinys.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, mano vienintelė Gėrybe, Tu man esi viskas. Duok, kad vien Tau gyvenčiau, o sau kaskart labiau numirčiau. Amen.

1 Gavėnios sekmadienis

JĖZAUS GUNDYMAS

Šios dienos Evangelija vaizduoja mums Išganytoją, bekovojantį su šėtonu. Po griežto 40 dienų pasninko Viešpats išalko. Tą aplinkybę šėtonas panaudojo Kristui gundyti. Pamąstykim savo naudai apie to gundymo ypatybes bei priežastį.

1 PUNKTAS. KAIP ŠĖTONAS GUNDO JĖZŲ

Svarstymas. Šiame gundyme ryškiai pasirodo šėtono akiplėšiškumas. Pirmiausia—kad išdrįsta prisiartinti. Tiesa, anot daugelio teologų, jis tikrai nežinojo, ar Jėzus yra Dievo Sūnus, bet artinosi, tačiau puikybė jam neleido tikėti. Betgi vis tiek, jeigu Jėzus ir Dievo Sūnus, šėtonas ryžos Jį gundyti. Puikybė ir akiplėšiškumas yra tamsybių kunigaikščio būdas.

Akiplėšiškas yra ir kiekvienas gundymas. "Jei tu — Dievo Sūnus, sakyk, kad iš šitų akmenų pasidarytų duonos" (Mat. 4, 3), sako gundytojas, manydamas panaudosiąs Jėzaus nusilpimą po ilgo pasninko ir palenksiąs Jį gundyti Dievą. Antrajame gundyme šėtonas stato Viešpatį ant šventyklos viršaus ir sako: "Jei tu Dievo Sūnus, pulk žemyn" (Mat. 4, 6). Vėl akiplėšiškas siūlymas. Galop velnias ima Kristų ant augšto kalno, rodo Jam pasaulio karalystes ir jų puikumą ir jau nesako: jei tu — Dievo Sūnus, bet: "Aš visa tai tau duosiu, jei parpuolęs pagarbinsi mane" (Mat. 4, 9). Tai akiplėšiškumo viršūnė! Šėtonas dedasi esąs pasaulio viešpats ir reikalauja dieviškos pagarbos, netgi iš Dievo Sūnaus!

Pritaikymas. Šėtonas nesibijojo gundyti patį švenčiausiąjį Kristaus asmenį — juoba nedarys išimčių mums. Išganytojo prigimty velnias nerado bendradarbio, o mumyse randa labai lengvai — yra tai nevykę palinkimai ir blogos aistros. Dažnai mūsų godus valgymas sudaro progą velniui pulti. Kas nori nugalėti savy pikta bei šėtono pagundas, privalo įveikti pats save. Toliau eina garbės troškimas ar godumas arba kiti blogi palinkimai. Šėtonas visuomet panaudoja progą mums

sugundyti. Bet jis retai teveikia atvirai, o bando pasislėpti po gėro skraiste. Jei esi linkęs į kietą atgailą, jis net stiprina tave tame linkime, bet kreipia tave į užsispyrimą, įsivaizdavimą, puikybę. Jei esi uolus sielų žvejas, jis tave gundo pavyduliavimu, garbės troškimu ir savo sielos apleidimu. Jei esi linkęs į gerumą bei draugiškumą, jis tave traukia į perdėtą bičiuliavimąsi, mylavimąsi ir į kitus pavojus.

Taip jis visur randa kokią slaptą progą, kurios jis stverias mums su savim į pražūtį nutraukti. Tad nepamirškim šv. Rašto žodžių: "Mano sūnau, jei tu eini tarnauti Dievui, tvirtai stovėk teisybėje ir baimėje ir renk savo sielą bandymui" (Ekli. 2, 1). Tai ypač tinka Gavėnios metui. Jei dabar norime atnaujinti savo dvasią, reikės tvirtai grumtis. Bet drąsiau! Kristus su mumis!

2 PUNKTAS. KODĖL JĖZUS LEIDŽIASI GUNDOMAS

Svarstymas. Pirma, dėl to, kad norėjo pašvęsti mūsų kovas su pagundomis ir pelnyti mums pergalės malonę. Tad matome Jėzų nusižeminusiai duodant gundytojui elgesio laisvę, netgi imti ir nunešti ant kalno ar ant šventyklos viršaus. Didelė mums paguoda pagundų metu prisiminti, kaip Jėzus grumiasi ir nugali. Didis mums padrąsinimas, kad Viešpats pelnė malonę atsispirti pragaro pagundoms.

Antra, Jėzus dėl to leidosi gundomas, kad norėjo mus pamokyti, kaip privalome pagundoj kovoti su šėtonu. Kaip ramiai ir griežtai Kristus pasipriešina šėtonui, nė trupučio nesumišęs nei nusiminęs. Jėzus nesidera su juo, o trumpai ir aiškiai primena gundytojui šv. Raštą ir taip jį atstumia šalin tikėjimo ginklu.

Pritaikymas. Dvasia išvedė Jėzų į tyrus, kad Jis ten būtų gundomas ir nugalėtų šėtoną. Jei duodamės Dievo Dvasios vedami, net didžiausiuose sielos pavojuose galime tikėtis Dievo apsaugos bei pagalbos. Bet jei neatsargiai bei lengvapėdiškai ieškome pavojingų progų, tada neturime teisės laukti iš Dievo jokios ypatingos pagalbos. O ginklai, kuriais turim su priešu kovoti, yra nepasitikėjimas savo silpnybe, tvirtas vylimasis Die-

vą padėsiant ir uoli malda. Kas neišmintingai drąsiai pasitiki savo jėga, tam Dievas leidžia pulti; taip pat tam, kuris yra pratęs be meilės ir griežtai smerkti kitų suklupimus. Būkim tad nusižeminę ir pilni dėmesio kitiems.

Širdies žodis. Suprantu ir išpažįstu, Dieve, dažnai kvailai lindęs į pagundos pavojų. Gailiuos nuoširdžiai ir pasižadu ateity būti atsargesnis. Už visus mano suklupimus priimk atpildu savo Sūnaus nuopelnus, šį kartą ypač Jo kietą 40 dienų pasninką, ir suteik man malonę nugalėti pagundas.

Dievo meilės malda

Viešpatie, leisk mums kryžiaus ženklu nuvyti šalin piktą priešą, įsigyti širdies ramybę ir Tave mylėti.

Pirmadienis 1 Gavėnios savaitėje

PALAIDŪNO SŪNAUS SKURDAS

Išganytojas pateikė mums puikų nusidėjėlio vaizdą nuostabiajame sūnaus palaidūno palyginime, kuris mus sukrėčia ir paguodžia. Kad mes tos didžios nuodėmės blogybės ateity rūpestingiau saugotumės, mąstysim čia apie palaidūno nedėkingumą bei suklydimus.

1 PUNKTAS. PALAIDŪNO SŪNAUS NEDĖKINGUMAS

Svarstymas. Vienas žmogus turėjo du sūnus. Jaunesnysis iš jų tarė tėvui: Tėve, duok man lobio dalį, kuri man tenka. Jis padalino jiem lobį (Luk. 15, 11-12). To palyginimo tėvas yra Dangaus Tėvas, o du sūnūs — doras ir nusidėjėlis žmogus.

Pasvarstykim *jaunesniojo sūnaus nedėkingumą.* Nors jaunesnis, jis pirmas iškelia paveldėjimo klausimą ir nepagarbiai sako: "Tėve, duok man lobio dalį, kuri man tenka". Ne taip kalba su Tėvu padorus sūnus. Esamose aplinkybėse tėvas nebus įpareigotas duoti paveldėjimo dalies tokiam nepagarbiam bei

nedėkingam sūnui. Šis buvo juk gerai viskuo aprūpintas, gerojo tėvo mylimas, saugus nuo pasaulio pavojų. Savo grubiu reikalavimu jis kvailai prarado tėvo meilę, gimtojo namo teises ir šeimos gyvenimo globą.

Panašiai elgiasi ir nusidėjėlis su Dievu. Jis nepagerbia begalinės Dievo didybės, pažeidžia Jo įsakymus, ir įžeidžia begalinės Dievo ypatybes: šventumą, teisingumą, kantrumą, visuresamumą. Kad Dievas užsirūstina už žmogaus nepaklusnumą, jam tai niekis. Jis nepaiso nei amžino pasmerkimo grėsmės, nei amžinos laimės pažadų. Dievo meilės, gerų darbų nuopelnų, dangaus teisių, geros sąžinės ramybės bei laimės jis išsižada dėl trumpų uždraustų malonumų ir už tai pelnosi velnio vergiją, blogos sąžinės kančias ir pragaro bausmę. Kokia didelė yra vienos sunkios nuodėmės blogybė bei kvailybė! Reikia stebėtis, kaip drįsta menkas padaras sukilti prieš be galo didį Dievą, nes juk turėtų suprasti visą savo elgesio beprotystę bei nedorumą! Bet tokia yra nusidėjėlio dvasios aklybė ir širdies kietumas. Teisingu sprendimu Dievas palieka atkaklųjį jam pačiam, kaip kad palyginime tėvas savo palaidūną sūnų, nors ir žinojo tai būsiant jo pražūčiai.

Pritaikymas. Kokią baimę turi mums įkvėpti nuodėmė! Jei jau paprasto krikščionio nuodėmė yra tiesiog blogybės bei nedėkingumo bedugnė, tai kokia baisi yra kunigo ir vienuolio nuodėmė! Kuo jis begali pasiteisinti? Kas daugiau už jį turi suprasti, kas yra nuodėmė? Kas daugiau už jį gauna malonių? Kas yra geriau apsaugotas nuo nuodėmės pavojų? Krikščionis per nuodėmę pasidaro neištikimas savo krikšto pažadams, o vienuolis — dar ir savo įžadams, jei elgiasi priešingai regulai bei įžadams. Koks tai akiplėšiškumas ką nors pažadėti Dievui ir neištesėti! Dvasišku apdaru veidmainiauti Dievą mylint, o nekęst Jo ar bent būti abejingam! Tad venkim nuodėmės, kad nebūtume tokie nedori bei nedėkingi!

2 PUNKTAS. PALAIDŪNO SŪNAUS PAKLYDIMAI

Svarstymas. "Ne po daug dienų jaunesnysis sūnus visa susirinkęs iškeliavo į tolimą šalį." Gavęs savo dalį, palaidūnas neapsikentė tėvo namuose. Jis troško būti laisvas, draugauti

su sau lygiais. Jis nė girdėti nenorėjo, ką jam tėvas sako. Taip elgiasi ir nusidėjėlis. Ir jis meta Tėvo namus, Dievo karalystę, ir iškeliauja į svetimą kraštą, į velnio karalystę. Šv. Bonaventūra sako: "Nuodėmė yra kraštas toli nuo Dievo. Per nuodėmę žmogus atsitolina nuo Dievo, nes elgiasi priešingai Jo valiai. Kaip toli yra nuodėmė nuo Dievo! Nuodėmė yra bekraštė piktybė, Dievas — begalinė gėrybė. Nuodėmė tamsybė ir melas, Dievas — šviesa ir tiesa. Nuodėmė yra niekas, Dievas — viskas." Taip! Toli yra Viešpats nuo bedievių! (Pat. 15,29).

Svetimame krašte palaidūnas praleidžia savo turtą, ištaigingai gyvendamas, —aiškus paveikslas, kaip nusidėjėlis piktnaudoja gamtos dovanas ir Dievo malones Dievui įžeidinėti. O, kaip toli eina žmogaus suklydimas! Dievo artumoj jam nejauku—tad jis palieka Dievą ir ieško Jį pakeisti žemės sutvėrimais. Iš vidaus ir iš viršaus jis visai pasikeičia, jog jo net neatpažinsi.

Pritaikymas. Darydami profesiją, sudarėme su Dievu sandorą, ir Jis su mumis. Deja tam, kas tą sandorą per nuodėmę nutraukia! Kiek daug ypatingų malonių Dievas mums suteikė, pašaukdamas mus į kunigystę bei vienuolyną! Būtų neatleistinas nedėkingumas, jei nenorėtume tų visų malonių panaudoti bei išsaugoti!

Širdies žodis. Štai, mano Dieve, kaip siela nuo Tavęs atsitolina ir susiriša pasaulio saitais! Toli nuo Tavęs ji ieško gėrybės, kurią tyrą bei skaisčią gali rasti tik grįžusi pas Tave. Bet ne, žmonės vis bėga nuo Tavęs ir priešinas Tavo galiai, kad tik, baustinai pamėgdžiotų Tave, su Tavim susilygintų! Pagaliau jau tuo pačiu pamėgdžiojimu jie lyg sakyte pasako Tave esant visos gamtos Kūrėją, ir bergždžiai bando nuo Tavęs atsitolinti. O aš? Ką aš esu radęs malonaus įvairiose savo nuodėmėse? Juk tai panašu, kaip nepaklusnus vergas pabėga nuo savo pono, sekdamas paskui tuščią šešėlį (šv. Augustinas). Dieve, vietoj teisybės leisk veikti malonei ir pasigailėk manęs!

Dievo meilės malda

Mano Dieve, kai nuo Tavęs pabėgau, Tu manęs ieškojai: dabar leisk man Tave atrasti, kai pats Tavęs ieškau!

PALAIDŪNO SŪNAUS GRĮŽIMAS

Mąstykim toliau apie palaidūną sūnų. Jo gyvenimas svetur, jo skurdas, gėdingas jo likimas yra tikras nusidėjėlio vaizdas.

1 PUNKTAS. PALAIDŪNO SŪNAUS SKURDAS

Svarstymas. "Jam visa išeikvojus, kilo anoje šalyje smarkus badas, ir jis pradėjo stokoti" (Luk. 15, 14).

Mąstykim, koks dabar tas sūnus yra nusmukęs, koks skurdžius. Visą turtą jis praūžė blogose draugijose ir pagaliau nebeturi nieko, netgi turi badauti. Kaip tam palaidūnui, atsitinka ir nusidėjėliui. Per nuodėmę jis prarado visą dorybių bei nuopelnų turtą. Pranašo Ezekielio knygoje skaitome: "Jei teisusis nusigręš nuo savo teisybės ir darys neteisybę, lygią visiems pasibiaurėtiniems darbams, kuriuos paprastai daro bedievis, nejaugi jis bus gyvas? Nebus atsiminta visos jo teisybės, kurias buvo daręs" (Ez. 18, 24). Dar daugiau: kol žmogus nešiojasi mirtiną nuodėmę, jis negali pelnyti jokio nuopelno dangui. Šv. Povilas rašo: "Jei išdalinčiau visą mano lobį beturčiams valgydinti ir jei duočiau savo kūną sudeginti, bet neturėčiau meilės , nieko man nepadeda" (1 Kor. 13,3). Su nuodėme prasideda sielai tikras badas, padedamųjų Dievo malonių trūkumas.

Palaidūno sūnaus išorė apleista ir kūnas sumenkęs nuo paleistuvavimo ir vargo. Taip esti ir nusidėjėliui: įvairios jo nedorybės ryšku visoj jo būtybėj—kalboj, veikime, išvaizdoj.

Praradus malonę, dingsta ir sielos grožis. Malonės padėty siela yra graži ir miela Dievui, o nuodėmės padėty —šlykšti ir pasibiaurėtina. Pašvenčiamosios malonės drabužis nuplėštas, ir baisūs raupsai ėda sielą. Ar begali būti didesnis skurdas už nusidėjėlio?

Pritaikymas. Turėdami pašvenčiamąją malonę, turime gausiai dvasiškų turtų, esame patenkinti, laimingi. Kas būtų toks

neišmintingas, kad lengvai visa tai mestų šalin? Juo didesnė buvo laimė, juo didesnis bus nuodėmingo brolio skurdas. Kiek daug aukų teko mums ordine sukrauti, kiek gero jau esame padarę — ir tai visa turėtume per nuodėmę prarasti! Dabar pamąstyk, mielasis broli, kuri aistra ar pagunda galėtų būti tau pavojingiausia, kad iš anksto galėtum nuo jos apsisaugoti. Ryžtingai atsipalaiduok nuo pavojaus ir nežaisk nuodėme! Nebent norėtumei su sūnum palaidūnu pasidalyti jo skurdu?

2 PUNKTAS. GĖDINGAS PALAIDŪNO LIKIMAS

Svarstymas. "Taigi, jis nuėjo ir pristojo pas vieną anos šalies gyventoją; tas jį nusiuntė į savo ūkį kiaulių ganyti. Jis geidė prisipildyti pilvą kiaulių ėdamų žliaugčių, bet niekas jam jų nedavė" (Luk. 15, 15-16). Vadinasi, vargšas toli nuėjo! Jis gauna kiaules ganyti. Kaip jis jaučiasi pažemintas! Ir dar —jis nė tiek neuždirba, kad galėtų nutildyti alkį, ir niekas jo nepasigaili. Kaip tai jis liko nubaustas už savo nedėkingumą, kad metė mylintį savo tėvą!

Palyginkim gėdingą nusidėjėlio likimą su palaidūno sūnaus. Ir jis iš laisvo asmens pasidarė vergu. Šv. Ambrozijus sako, jog anas pilietis, pas kurį palaidūnas, arba nusidėjėlis stoja vergauti, yra šio pasaulio viešpats, velnias. Ieškojo jis laisvės, rado kiečiausią vergiją. Velnias žada savo tarnams visokių gėrybių, bet netesi. Priešingai, visi žemės džiaugsmai ir gėrybės tik pasibiaurėjimą ir nepasotintą alkį palieka. Kaip karčiai dejavo šv. Augustinas dėl tų metų, kuriuos praleido nuodėmės vergijoje! Jis rašo: "Dūsavau, nes buvau surakintas, ne svetimomis grandinėmis, tik savo paties geležine valia. Priešas laikė mano valią pajungęs; jis pagriebė už tos grandinės ir tampė mane, kur norėdamas." Taip nuodėmė atima iš žmogaus Dievo vaikų laisvę ir padaro jį šėtono vergu.

Pritaikymas. Daugelis pasaulio vaikų skursta toj liūdnoj vergijoje. Jie norėtų grįžti pas Dievą, norėtų palikti nelemtąją progą, norėtų pasipriešinti aistroms, bet jų viešpats velnias, to neleidžia! O ką, jei kunigas ar vienuolis per nuodėmę pasidaro velnio vergu? Koks tai džiaugsmas pragarui! Koks

skausmas doriems žmonėms! Koks liūdesys dangui! O, išlaikykim neliestą Dievo vaikų laisvę, tą neapsakomai didžią ir brangią gėrybę!

Širdies žodis. Tavo begaliniam gerumui dėkoju, o Dieve, kad dar nesu atmestųjų skaičiuje! Prižadu niekuomet nuo Tavęs neatsitraukti! O, Marija, melsk man iš savo Sūnaus atgailos dvasios ir ištvermės malonės!

Dievo meilės malda

Mano Dieve, mano mieliausiasis Tėve; nepalik manęs niekuomet! Ir aš noriu Tavęs niekuomet daugiau nemesti!

Trečiadienis 1 Gavėnios savaitėje

PALAIDŪNO SŪNAUS GRĮŽIMAS

Šiandien baigsim mąstyti apie palaidūno sūnaus palyginimą ir svarstysime tėvo gerumą bei meilę paklydėliui, kurs gailėdamasis puola jam po kojų. Nepalyginti didesnė yra gailestingo Dievo meilė besigailinčiam nusidėjėliui.

1 PUNKTAS. TĖVO NUOLAIDUMAS

Svarstymas. Ko seniau negalėjo pasiekti tėvo įtikinėjimai, prašymai ir ašaros, dabar padarė palaidūnui vargas svečioj šaly: apsimąstė jis. Jis prisiminė, koks pirma buvo laimingas, o koks dabar pasidarė. Ir paveikė jį gailesys. Ir jis pasiryžo grįžti pas tėvą ir jam tarti: "Tėve, aš nusidėjau dangui ir tau; jau nebesu vertas vadintis tavo sūnumi; laikyk mane kaip vieną savo samdinių". Ir jis kėlęsis išėjo pas tėvą (Luk. 15, 18-20). Palaidūno atgaila yra tikra: ji turi reikalingas sąlygas — nuoširdų gailestį — atvirą prisipažinimą, nusižeminusį atsilyginimą. (Bonavent.) Tokia turi būti ir besigailinčio nusidėjėlio atgaila. Norėdamas tai mums parodyti, Išganytojas ir pavaizdavo tą sūnaus palaidūno paveikslą.

Virpančia širdim keliauja paklydėlis namo. Gal tėvas sutiks jį su priekaištais? Gal pavarys šalin? O gal atleis? Bet tėvas pastebi jį jau iš tolo ir, nors jis labai skurdžiai atrodo, tuoj pažįsta jį. Juk tėvo širdis žinojo sūnų pas jį grįšiant. "Tėvas... buvo gailestingumo sujudintas; pribėgęs jis puolė jam ant kaklo ir jį pabučiavo" (ten pat 20 eil.). Viskas buvo atleista bei pamiršta.

Pritaikymas. Jei pats Kristus nebūtų mums pasakęs, vargiai būtume drįsę to prilyginimo taikingą, gailestingą, meilingą tėvą laikyti Dievu, mūsų pasigailinčiu ir tuoj atleidžiančiu. Kokia tai mums, nusidėjėliams, paguoda žinoti, jog Dievas savo malone mus pasitinka, mielai atleidžia nedorybes ir jas pamiršta, o nusidėjusį vėl priima į vaikų skaičių ir vėl dovanoja jam savo meilę, jei tik jis rimtai nusigręžia nuo nuodėmės.

Jei Dievas savo malone beldžiasi mums į širdį, supraskim Jo šaukimą. Grįžk atgal, mano siela, jei paklydai! Štai — šv. Išpažintis: eik pas Tėvą ir, sunau palaidūne, pulk jam po kojų! Ramybė ir laimė vėl apsigyvens tau širdy. Tėvas tavęs nepamiršo, kaip pats per pranašą sako: "Ar gali moteriškė užmiršti savo kūdikį, kad ji nepasigailėtų savo įsčios sūnaus? O jei ji užmirštų, tai aš tavęs neužmirščiau" (Iz. 49,15).

2 PUNKTAS. TĖVO DŽIAUGSMAS

Svarstymas. Didis yra tėvo džiaugsmas, kad paklydęs sūnus vėl rado kelią prie tėvo širdies. Jis sako tarnams: "Greitai išneškite gražiausią drabužį ir apvilkite jį; duokite jam žiedą ant rankos ir kurpes ant jo kojų; atveskite taip pat penėtą veršį ir papiaukite; valgykime ir pokyliaukime, nes šitas mano sūnus buvo miręs ir atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado. Taigi jie pradėjo pokyliauti" (Luk. 15, 22-24).

Taip Dangaus Tėvas elgiasi su nusidėjėliu: grąžina jam pašvenčiamosios malonės drabužį, atnaujina sandorą su siela, vėl jam dovanoja Dievo sūnų laisvę ir suteikia paguodą bei džiaugsmą, kuriuos gauna su Dievu susijungusi širdis.

Pritaikymas. "Žmogus turėtų pajusti, pavyzdy pamatyti, iš Dievo lūpų išgirsti, kas prašoka visą mūsų supratimą: jog kiekviena siela Dievui turi begalinę vertę; niekas negali susilyginti su skausmu ją praradus, niekas su džiaugsmu jai išsigelbėjus" (Schegg). Visi namuose džiaugiasi paklydėliui grįžus; nesidžiaugia tik vyresnysis brolis. Taip kai kas nesidžiaugia ir nusidėjusio brolio vienuolio atgaila. Tokie norėtų, kad brolis būtų išmestas; po daugelio metų jie vis dar atsimena ano klaidas bei suklupimus. Argi tai broliška meilė? Tai — fariziejiška puikybė, kuri anksčiau ar vėliau liks nubausta! Mes taip nesielgsim. Pokylis atgailojančiai sielai yra Jėzaus Kūno bei Kraujo priėmimas. Nėra saldesnės paguodos už maldingą Komuniją. Jei to neišgyvename, gal patys esme kalti—patyrinėkim!

Širdies žodis. Jėzau, ačiū Tau, kad mane, paklydusį sūnų, vėl priėmei į savo malonę. *Nebenoriu* Tavęs niekuomet prarasti. Pririšk mane meilės ryšiais prie savęs ir *duok man* tikros bei gilios atgailos dvasią.

Dievo meilės malda

Paimk mane į savo globą, Dieve, Dangaus Tėve, kad nuodėmė daugiau manęs nebesuviliotų! Apvalyk mano širdį ir grąžink man nekaltumą!

Ketvirtadienis 1 Gavėnios savaitėje

VIEŠOJI NUSIDĖJĖLĖ

Vienas farizėjas, vardu Simonas pakvietė Jėzų pietauti. "Štai moteriškė, kuri buvo žinoma mieste nusidėjėlė, kaip tik patyrė Jį esant prie stalo farizėjo namuose, atsinešė alebastrinį indą tepalo ir, atsistojus užpakalyje prie jo kojų, ėmė laistyti Jo kojas ašaromis, šluostė savo galvos plaukais, bučiavo Jo kojas ir tepė tepalu" (Luk. 7, 37-38).

1 PUNKTAS. JĖZAUS TEPIMAS

Svarstymas. Kas buvo toji moteris ir dėl ko ji taip nepaprastai elgės? Laikydamies labai seno padavimo, galime su dauguma šv. Rašto aiškintojų tarti tą nekviestąją moterį farizėjo vaišėse buvus Mariją Magdaleną, Lozoriaus seserį. Visi tos atgailaujančios nusidėjėlės būdo bruožai nuostabiai tinka Magdalenai. Jėzaus naujo mokslo bei stebuklų garsas seniai buvo sukėlęs joj norą pamatyti tą nepaprastą vyrą. Ji pamatė, išgirdo ir trumpai tesispyrė malonės įtakai.

Pirmasis jos susitikimas su Jėzum reiškė jai visišką permainą bei *atsivertimą.* Stebėkimės greitu jos ryžtu ir jausmo karštumu. Pirmą progą Jėzų pamatyti ji stveriasi, taip sakant, abiem rankom. Išgirdus Jėzų esant pas farizėją Simoną, ji skuba ten ir ryžtasi parodyti Jam savo tikėjimą bei meilę. Pats farizėjas priėmė Jėzų labai santūriai: atsižvelgdamas į kitus farizėjus, jis neparodė to bičiuliškumo ar bent atodairos, kuri paprastai svečiams buvo rodoma. Žvitrios moteriškos akys tuoj pastebėjo čia stingant nuoširdumo, ir ji ryžosi atsilyginti Viešpačiui. Ne be gėdos, bet neatgrasinama peikiamų žvilgsnių bei žodžių, ji prieina prie Išganytojo patepti kojų. Ji klaupias ir, kai paliečia švantąsias kojas, jai širdy įsižiebia meilės gailesys. Jėzui kojas savo plaukais šluosto, pagarbiai bučiuoja ir patepa kvapiais tepalais. Jėzus leidžia visa tai daryti.

Pritaikymas. Visiems laikams toji graudžioji atgailautoja pasiliks Išganytojo gailestingumo paminklu ir tikro meilės gailesio pavyzdžiu. Gražiai sako Masilonas apie nusidėjėlės Magdalenos atvirtimą: "Malonė mielai taikosi prie tos širdies, kurią ji veikia. Ji veda nuodėmingąją sielą tais pat keliais prie Jėzaus, kuriais ji nuo Jo buvo atsitolinusi; ji aukoja palinkimus, jų nesunaikindama; ji pajungia teisumui tai, kas pirmiau tarnavo nuodėmei". Taip pat atsitiko ir Magdalenai. Ji buvo nusidėjėlė, t.y. pasaulietiškai nusiteikusi moteris, labiau susirūpinusi savo meilavimaisi, negu dvasiniu savo skurdu; bet kaip tik tame širdies palinkime malonė surado puikų pagalbinį atgailos šaltinį. Sykį atvirtusi, ji visa širdim pamilo Kris-

tų. Kaip pirma pasaulį, taip dabar Kristų. Ir tokia liko jos nuotaika per visą gyvenimą; paskutinioji diena buvo visai panaši į pirmąją jos atgailavimo dieną: ji klūpo po kryžium prie Jėzaus kojų, kaip anose vaišėse, tarp šiurkščių kareivių, kaip aną kartą tarp kietaširdžių farizėjų. Niekas nūn nebeskiria jos nuo to, kurs ją išgelbėjo ir atpirko. O, kad ir mūsų atgaila būtų tokia gryna ir patvari!

2 PUNKTAS. JĖZAUS PATEISINIMAS IR PASITEISINIMAS

Svarstymas. Prieš nuoširdų besigailinčios moters nusižeminimą stovi biaurus ir kietas farizėjo išdidumas. Jis jautėsi įžeistas tos scenos svečių akyse, sugėdintas ir nuviltas: įžeistas — kad atėjo ta moteris, kurią žmonės laikė nusidėle; sugėdintas savo "padorių" bičiulių akyse; nuviltas—kad Jėzus pasirodė toks atlaidus nusidėjėlei (Schegg). Nemanome nepripažinti jam jokios geros valios, bet nebuvo teisinga tai, ką jis apie Jėzų bei nusidėjėlę manė: "Jei šitas būtų pranašas, juk žinotų, kas ir kokia yra moteriškė, kuri prisiliečia jo, nes ji nusidėjėlė" (Luk. 7, 39).

Dėl to Jėzus teikėsi ir pats pasiteisinti, ir nusidėjėlę pateisinti: "Simonai, turiu tau šį tą pasakyti. Jis tarė: Sakyk, mokytojau. Vienas skolintojas turėjo du skolininku: vienas buvo jam skolingas penkis šimtus denarų, kitas — penkias dešimtis. Neturint juodviem iš ko atiduoti, jis dovanojo abiem. Katras tad labiau jį myli? Simonas atsakė ir tarė: Manau, kad tas, kuriam daugiau dovanojo. Jis jam sakė: Nutarei teisingai. Ir, atsigręžęs į moteriškę, tarė Simonui: Matai šitą moteriškę? Aš įėjau į tavo namus; tu nedavei vandens mano kojoms, o šita laistė mano kojas savo ašaromis ir šluostė savo plaukais. Tu manęs nepabučiavai; šita gi, kaip tik įėjo, nesiliovė bučiavusi mano kojų. Nepatepei aliejumi mano galvos, o šita patepė tepalu mano kojas. Todėl sakau tau: atleidžiama jai daug nuodėmių, nes ji daug mylėjo. Kam mažiau atleidžiama, tas mažiau myli. O jai Jis tarė: Tau atleidžiamos nuodėmės . . . Tavo tikėjimas išgelbėjo tave; eik sau rami" (Luk. 7, 40-50).

Pritaikymas. Meilė yra matas, kuriuo Dievas atleidžia. Kadangi atgailautoja labai mylėjo, jai buvo atleista daug nuodėmių. Kokia jai buvo paguoda iš paties Jėzaus lūpų išgirsti: "Tau atleidžiamos nuodėmės. Eik sau rami". Mylėkim ir mes Jėzų labai; išgirsim ir mes tą guodžiantį žodį.

Širdies žodis. Mano Dieve, begalinis gerume! Aš Tave daug kartų ir sunkiai esu įžeidęs, o nemylėjęs už viską labiau: tad trokštu bent nuo dabar Tave už viską labiau mylėti ir nuodėmes už viską labiau neapkęsti. Jokios nuodėmės daugiau! Pasigailėk manęs, Viešpatie! (Šv. Leonardas iš Porto Mauricijo).

Dievo meilės malda

Įžiebk mano sieloj, Viešpatie, karščiausias šventosios Tavo meilės liepsnas ir neleisk joms niekuomet daugiau užgesti. Tegul jos išnaikina mano sieloj visa, kas tik nuodėmę primena!

Penktadienis 1 Gavėnios savaitėje

STEBUKLINGASIS JERUZALĖS TVENKINYS

Vienoj šventėj atvyko Jėzus į Jeruzalę ir ėjo pro stebuklingos Betsajidos tvenkinio šalį. Ten Jis pastebėjo gulint vieną ligonį labai apleistą ir jo pasigailėjo — tyliai trumpais žodžiais jį išgydė: "Kelkis, imk savo guolį ir vaikščiok!" Pamąstykim apie artimas to stebuklingo išgydimo aplinkybes, kurios gali mus šio to pamokyti; nes primena mums gražų Atgailos sakramento vaizdą.

1 PUNKTAS. BETSAJIDOS TVENKINYS

Svarstymas. "Po to buvo žydų šventė, ir Jėzus nuėjo į Jėruzalę. Jeruzalėje prie Avių vartų yra tvenkinys, ebraiškai vadinamas Betsajida, turįs penkis prieangius. Juose gulėjo didelė daugybė sergančiųjų, aklų, raišų, džiūstančių, kurie laukė vandens pajudėjimo. Nes Viešpaties angelas kartais nuženg-

davo į tvenkinį, ir vanduo pajudėdavo. Kas tik, vandeniui pajudėjus, pirmas įeidavo į tvenkinį, pasveikdavo, vis tiek, kokia liga jis sirgo" (Jon. 5, 1-4). Avių tvenkiny galime matyti Atgailos sakramento pirmavaizdį. Šv. Bonaventūra sako: "Tas tvenkinys, kuris vis prisipildydavo lietaus vandens, yra tai Atgaila, kuri gailesčio ašaromis nutraukia žemėn dangaus malones". Tvenkinys vadinasi "Avių", kadangi joj buvo mazgojamos avys, skirtos aukai. Ten pat būdavo nutekinamas ir paaukotųjų gyvulių kraujas, taip jog vanduo atrodė rausvas. Savaime tas vanduo neturėjo gydomos talios; bet kartkartėmis jis pajudėdavo, ir tuomet pirmasis ligonis, kuris patekdavo į kūdrą, išgydavo.

Dabar pritaikinkim tai Atgailos sakramentui. Apsiskundimas ir išsikalbėjimas su kitu žmogum kaltės prislėgtai žmogaus širdžiai gali suteikti šiokio tokio palengvinimo, bet negali jos nuvalyti. O Atgailos sakramente gailus apsiskundimas įgyja per Kristaus Kraują valomą galią. Angelas, kuris tos įstaigos vandenį pajudina, yra kunigas, Kristaus vietininkas. Kiekvienas lengvai gali pats pasirūpinti vandens pajudėjimo ir nuo nuodėmės bei kaltės išsigydymo valandą. Avių tvenkinio vanduo tik kartais teturėjo gydomą galią, nes ji buvo vien pirmavaizdis (šv. Bonaventūra). O Atgailos sakramentas gali visuomet pagydyti kiekvieną nusidėjėlį, net ir didžiausiąjį. To kį lengvą padarė mums Viešpats to sakramento malonių įsigijimą. Tad būtų neleistina, jei nesistengtume greitai ir mielai ieškoti sveikatos, kai esame jos reikalingi.

2 PUNKTAS. STEBUKLINGOJO TVENKINIO PRIEANGIAI

Svarstymas. Aplink tvenkinį buvo pastatas iš penkių didelių salių—pastogių. Tvenkinys draug su pastatu vadinos Bethesda arba Bethsaida. Pastogėse — prieangiuose gulėjo ligonys ir buvo šiaip taip aprūpinami. Tai turėjo būti keistas reginys; visoki ligonys, akli, luoši, džiovininkai ir tt. mišriam būry. Ir kiekvienas laukia nesulaukia vandens pajudėjimo, kad būtų galima pirmam patekti į gydomą kūdrą. Senajam Istatyme nerandame nieko apie tą Betsajidą.

Žiūrint pirmavaizdžio, tas Betsajidos pastatas yra tai Katalikų Bažnyčia. Bethesda reiškia malonių, pasigailėjimo namą, kuo Bažnyčia iš tikrųjų ir yra. Tik joj randame gailestingojo Dievo įkurtą Atgailos gydomąją įstaigą, už kurią negalim atsidėkoti Dievui. Penki prieangiai vaizduoja penkias Atgailos dalis: sąžinės apyskaitą, gailestį, pasiryžimą, išpažintį ir atpildą. Ligonys prieangiuose yra tai nusidėjėliai, kurie Atgailos įstaigoj ieško ir randa dvasios sveikatą. Kaip anie žydų ligonys skundės liūdna savo padėtim, ir ilgesingai laukė išgydomi, taip ir mes privalome pirma apgalvoti vargingą savo sielos stovį, paskiau turim nuoširdžiai gailėtis savo prasižengimų ir rimtai pasiryžti pasitaisyti; tuomet reikia pasinaudoti malonės valanda ir Atgailos sakramento vandenyse ieškoti sveikatos. O, kad visi vargšai nusidėjėliai taip karštai trokštų savo sergančiai sielai sveikatos, kaip kūno ligonys nori išsivaduoti iš savo sopulių!

3 PUNKTAS. DIEVAS GYDYTOJAS

Svarstymas. "Buvo tenai vienas žmogus, kurs sirgo savo liga tris dešimtis aštuonerius metus. Pamatęs jį gulintį ir patyręs, kad jis serga jau daug laiko, Jėzus jį paklausė: "Ar nori būti sveikas?" Koks gailestingas yra Viešpats! Jis pažįsta mūsų sopulius ir nori mums padėti, jei tik mes patys norim pagyti. Anas ligonis atsakė: "Viešpatie, aš neturiu žmogaus, kurs, vandeniui pajudėjus, įkeltų mane į tvenkinį, o kolei aš pats nueinu, kitas įžengia pirm manęs. Jėzus jam tarė: Kelkis, imk savo guolį ir vaikščiok! Tas žmogus tuoj pasveiko, pasiėmė savo guolį ir vaikščiojo."

"Paskui Jėzus sutiko jį šventykloje ir jam tarė: Štai tu pasveikai, jau nebenusidėk, kad tau neatsitiktų kas nors piktesnio!" (t.p. 14). Ligonio kaip ir nusidėjėlio pagydymas yra Dievo visagalybės bei gailestingumo įrodymas. Ligos bei kitokios kūno blogybės dažnai yra bausmė už nuodėmę. Kas įstengtų pasakyti, kiek kančių, kiek prarastos laimės reikia įrašyti mūsų pačių nuodėmių sąskaiton! Viena nuodėmė gali sugadinti gražų pašaukimą, viso gyvenimo laimę.

38 metų sirgusio ligonio pagydymas buvo įvykdytas, kaip tylieji Dievo, pasaulį valdančio, stebuklai. Jie savy pačiuose yra verti bei reikšmingi, nors žmonės jų ir nepažįsta (Haneberg). Prašykim Viešpatį, kad Jis pagydytų sergančioj žmonijoj nelemtąsias laiko žaizdas. Kas gi kitas galėtų jai pagelbėti?

Kiek daug malonės stebuklų įvyksta šalia mūsų net mumyse pačiuose, o mes to beveik nepastebime! Stebėkime visus malonės judesius ir už juos būkim dėkingi.

Širdies žodis. O Dieve Gydytojau, kaip privalau Tau dėkoti už Tavo meilę, per kurią mums įsteigei Atgailos sakramentą! Ateity geriau juo naudosiuos ir Tavo žodį minėsiu: Daugiau nebenusidėk! Duok man malonę, kad, ką pažadėjęs, ir išpildyčiau.

Dievo meilės malda

Daryk man, Viešpatie, ką tinkamas, kaip Tavo išmintis bei valia nori. Tik padėk man!

Šeštadienis 1 Gavėnios savaitėje

JĖZUS — IŠGANYMO ŠALTINIS

Šiandien mąstysim apie Jėzaus žodžius: "Jei kas trokšta, teateinie pas mane ir tegul geria" (Jon. 7, 37). Viešpats tarė tuos žodžius viešai šventykloj, didžiai miniai girdint, norėdamas paliudyti, kad jis yra Mesijas. Jis save vadina šaltiniu, iš kurio teka gyvenimo vanduo. Tad ir mes eikim ten, kad iš Jo atsigertume išganymo.

1 PUNKTAS. IŠGANYTOJAS VANDENS ŠALTINIS.

Svarstymas. Jėzus—pirmavaizdis ir tikrovė. Buvo tai paskutinę Palapinių šventės dieną. Jėzus ūmai pasirodė bažnyčioj po to, kai kelias dienas buvo nesirodęs savo priešams. Tai galėjo būti maždaug rytmetinės aukos metas, kada kunigas aukso inde nešė į bažnyčią vandenį iš arti esančio Siloės šal-

tinio iškilmingoj procesijoj, giedant didžiąjį Hallel, trimituojant triūbomis, kad jį bažnyčios kieme išlietų draug su aukos vynu prie deginamųjų aukų altoriaus. Kaip tik kai minios ėjo procesijoj pro šalį, ir levitai giedojo: "Jūs su džiaugsmu semsitės vandens iš gelbėjimo šaltinių" (Iz. 12, 3), Viešpats atsistojo — taip galime įsivaizduoti tą įvykį — ir šaukė stipriu balsu taip, jog iškilo virš paties himno: "Jei kas trokšta, teateinie pas mane ir tegul geria! Kas tiki į mane, kaip sako Raštas, iš to vidaus tekės gyvojo vandens upės".

Galime įsivaizduoti, kokį įspūdį tie žodžiai padarė miniai! Vandens sėmimas turėjo priminti žydams anuos upelius, kuriuos Dievas stebuklingai atverė jiems keliaujant per dykumas. Vandens išliejimas turėjo būti palaimos ženklu, kurią Dievas suteikė savo tautai, ir tuo pačiu pirmavaizdis to gausaus išganymo malonių išliejimo mesianiškajame darbe. Anoji Izaijo vieta "Džiaugdamies semsite vandenį iš Išganytojo šaltinių" turėjo būti aiškinama pranašiškai ir reikšti "Džiaugdamies priimsite naująjį mokslą apie išrinktuosius teisiuosius". Tai norėjo Jėzus priminti ir tuo pačiu pasiskelbti Mesiju.

Jėzus vadina save patį vandens šaltiniu, kurį išpranašavo pranašai. Jis lygina save su Siloės šaltiniu, o tai, ką Jis tikintiems teikia, su stebuklingojo bažnyčios šaltinio vandeniu. Bet vanduo, kurį Jis teikia, yra nepalyginti grynesnis ir gaivesnis už Siloės vandenį, ir kas Jo vandens gers, tam nebereikės daugiau kitų šaltinių, o ir jis pats dar pasidarys gausiu šaltiniu kitiems. "Jei kas trokšta, teateinie pas mane ir tegul geria!" — šaukia Jėzus. Trokšti čia reiškia karštai norėti tiesos, dorybės, sielos ramybės; reiškia veržtis pažinti Dievą ir Jam patikti; reiškia sopulingai jausti atsiskyrimą nuo Dievo per nuodėmę, savą negalią pavesti Dievui ir giliai ilgėtis, kad būtų pašalintas tas išsiskyrimas, kad siela nusivalytų, susitaikintų su Dievu ir rastu Jame ramybę. *Ateiti ir gerti* reiškia ištikimai priimti, ką Jėzus moko. *Semtis* iš to Jėzaus mokslo šaltinio, Evangelijos, reiškia Jo mokslą priimti, gyvenimo žodžiui leisti į save įeiti, save persunkti amžinojo gyvenimo malonės žodžiu (Massi).

Pritaikymas. Argi švč. Jėzaus Širdžiai neturėjo būti labai skaudu, kai žydai manė Jį nužudyti, nors Jis jiems išganymą siūlė? Ką manys apie mus Kristus, kai Jis matys, kaip maža tetrokštame Dievą pažinti ir mylėti, įsigyti dorybių ir siekti tobulumo, nusipelnyti amžinuosius gėrius bei džiaugsmus? Ar Jis ir nuo mūsų neatsitrauks, jei nepriimame Jo malonės siūlymų? Eikime greitai prie išganymo šaltinio! Teturime vieną Išganytoją, Jėzų Kristų. Karčia savo kančia Jis atvėrė mums išganymo šaltinį. Leiskimės permainomi Jo mokslo ir malonės!

2 PUNKTAS. ŠV. DVASIA, GYVENIMO TEIKĖJA

Svarstymas. Toliau mąstykim apie Jėzaus žodžius: "Kas tiki į mane, iš to vidaus tekės gyvojo vandens upės."

Kas tai per vanduo? Tai yra šv. Dvasios malonių šaltinis: evangelistas priduria paaiškinimą: "Sakė gi Jis tai apie Dvasią, kurią turėjo gauti tikintieji į Jį; nes Dvasia dar nebuvo duota, kadangi Jėzus dar nebuvo pagarbintas" (Jon. 7, 39). Kas tiki į Kristų, gaus gausiai šv. Dvasios malonių ir jas galės perteikti kitiems. Kai šv. Dvasios malonė sykį įsigavo į žmogaus širdį, ji išsilieja stipriau už bet kurią kitą versmę, nesiliauja tekėjusi, neišsenka, nesustoja; tas vanduo teikia gyvenimą ir palaiko jį, yra net pats gyvenimas (Massi). Krizostomas sako: "Tai gali tobulai suprasti tas, kurs stebi Stepono išmintį, Petro iškalbą, Povilo minčių upę, kaip jų niekas negalėjo sutrukdyti, niekas sulaikyti, nei minios siutimas, nei valdovų priešinimasis, nei velnio pasikėsinimai, nei kasdieniai mirties pavojai, bet, lyg sriautai, kur ištvinę galingai veržiasi pirmyn, jie pagaudavo visa su savim drauge ir nusinešdavo."

Evangelistas sako: "Dvasia dar nebuvo duota" — Ji dar nebuvo nužengusi. Tiesa, jau ir Senojo Įstatymo pranašai buvo gavę Dievo Dvasią; visai kas kita yra Dvasios pranešimai atskiriems žmonėms, kas kita —visiems; kitoks Dvasios veikimas pranašuose, kitoks apaštaluose bei jų mokiniuose (Schegg). Šv. Dvasia dar nebuvo duota, nes *Kristus dar nebuvo išaukštintas,* tai reiškia, nes Kristus dar nebuvo kentėjęs ir savo

kančia pasaulį atpirkęs, nebuvo dar iš grabo atsikėlęs ir į dangų įžengęs. Visa tai turėjo pirmiau įvykti, kad padarytų pasaulį tinkamą priimti šv. Dvasią.

Pritaikymas. Per šv. Krikštą, Sutvirtinimą ir apskritai, priimant kiekvieną sakramentą, gauname šv. Dvasią. Tad išlaikykim Jos malonę! Mes, kunigai, šventimuose gavome šv. Dvasią ypatingų būdu ir įgaliojimą jos malones dalyti kitiems. Visada vertai eikime savo tarnybą, kad iš mūsų plauktų palaimos, ne nuodijimo sriautai. Mūsų kūnas turi būti šv. Dvasios indas bei įrankis. Auksiniuose induose aukojo žydų kunigai vandenį iš Siloės šaltinio: taip ir tikinčiųjų kūnai turi būti visuomet šv. Dvasios indai. Neterškim savo kūno sunkiomis nuodėmėmis, ypač prieš šventą skaistybę. Jei mumyse negyvena šv. Dvasia su savo malone, mūsų visas gyvenimas bei veikimas neturi tikros vertės.

Dievo meilės malda

Dieve, šventos meilės ir saldybės Jūra, ateik ir duok save mano sielai! Duok, kad aš visa širdim, visu ilgesiu, liepsnojančiu troškimu visuomet į Tave kilčiau, Tavy ramiai gyvenčiau ir kvėpuočiau. Tavęs noriu nepalyginamai labiau už visus kūrinius. Dėl Tavęs noriu išsižadėti dingstančių gėrybių, Tu, mano tikroji ir augščiausioji linksmybė! Atgaivink mane, Viešpatie, savo alkstantį bei trokštantį elgetą, tolydžio liedamas man savo malones. Pradžiugink mane pasiilgtu Tavo malonės apsilankymu bei pasilikimu! To prašau Tave, to trokštu, kad deganti Tavo meilė mane kiaurai perdegintų, pripildytų ir permainytų į Tave. Amen (Blosius).

2 Gavėnios sekmadienis

KRISTAUS PERSIMAINYMAS

Užkopkim dvasioj su trimis Jėzaus rinktiniais mokytiniais į Persimainymo kalną, maldingai įsižiūrėkim į tą įvykį ir pa-

mąstykim apie to persimainymo reikšmę. Iš to pasisemsim stipresnio ryžto kančiai ir dangaus troškimo.

1 PUNKTAS. PERSIMAINYMO ĮVYKIS

Svarstymas. Bemąstant apie tai, kils mums daugybė minčių. Mes jas praleisim pro savo akis vieną po kitos.

Prieš persimainymą Kristus ilgai meldėsi: Apie šešias dienas po tų žodžių (būtent, kur Jėzus kalbėjo apie savo kančią) atsitiko, kad Jis pasiėmė Petrą, Jokūbą ir Joną ir užėjo į kalną melstis. Neatsitiktinai Jėzus savo persimainymo liudininkais padarė tuos tris mokytinius. Viešpats norėjo ypačiai sustiprinti tikėjimą tų mokinių, kurie buvo ypač reikalingi jėgos, kaip kitų vadai. Gal dar Išganytojui buvo ypač malonu persimainymo metu, kaip vėliau Getsemane savo agonijos metu, turėti šalia savęs ištikimiausias sielas. Užkopęs Viešpats ėmė melstis, ką visuomet darė, kai ruošėsi atlikti ką nors svarbaus. Malda, matyt, buvo ilga, nes Petras su draugais buvo miego apimti. Iš pradžių jie, tur būt, meldėsi drauge, bet vėliau suėmė juos miegas: jie dar nebuvo pratę ištvermingai melstis.

Jam besimeldžiant, Jo veido išvaizda pasidarė kitokia ir Jo apdaras baltas ir žibąs. Ant Taboro kalno galime išvysti šiek tiek dangaus. Jėzus ne tik buvo apsuptas šviesos, bet visai persimainė. Šv. Jeronimas sako: "Jėzus pasirodė mokytiniams, koks Jis pasirodys Teismo dieną. Viešpats persimainė į tą garbingą išvaizdą, kurioj Jis kadaise sugriš kaip valdovas. Persimainymas apgaubė Kristų šviesa, bet nepašalino išvaizdos". Trumpai tęsėsi ta palaima, kuria Kristaus siela džiaugėsi nuo pradžių, per susivienijimą su amžinuoju Žodžiu, o kuri paprastai stebuklu būdavo sulaikoma, buvo nūn pilnai suteikta Jėzaus kūnui. Štai, du žmonės kalbėjosi su Juo: tai buvo Mozė ir Elijas. Jie buvo regimi garbėje ir kalbėjo apie mirtį, kurią Jis turėjo iškentėti Jeruzalėje. Kodėl pasirodė Mozė ir Elijas? Per Mozę Dievas davė savo tautai įstatymus, o Elijas buvo tauriausias pranašas, apie kurį sakoma, kad nesąs miręs, o grįšiąs pasaulio gale (Mal. 4, 5).

Abu pripažino Jėzuje Išganytoją ir todėl kalbėjo su Juo apie kančią bei mirtį.

Jiems nuo Jo atstojant, Petras tarė Jėzui: "Mokytojau, gera mums čia būti; padarykime tris padangtes vieną Tau, vieną Mozei ir vieną Elijui; bet jis nežinojo, ką kalbąs" (Mark. 9,4). Nors iš pradžių miegūsti, apaštalai išsiblaivė, kai išvydo žerinčią šviesą ir asmenis. Nustebęs ir nudžiugęs Petras manė jau atėjus garbingąją Mesijo karalystę ir ištarė anuos žodžius, nepagalvojęs, kad Mozei su Eliju nereikia padangčių. Pirma turi įvykti Kristaus žodis apie Jo kančią bei mirtį.

Tai jam bekalbant, užėjo debesis ir uždengė juos. Jiems įeinant į debesį, mokytiniai nusigando. Iš debesies pasigirdo balsas, kurs sakė: Šitas yra mylimasis mano Sūnus, Jo klausykite. Debesis reiškė esant čia Dievą, ir balsas paskelbė Jėzų esant Dievo Sūnų ir pažadėtąjį Atpirkėją. Apaštalai, matydami maloniai persimainiusią Jėzaus išvaizdą, gyvai džiaugės; bet labai persigando, išvydę debesį, kuris rodė Dievą esant čia pat, ir išgirdę paslaptingą balsą, liudijantį Jėzų esant Dievo Sūnų.

Pritaikymas. Kam Dievas yra skyręs didžius bandymus bei kančias, tą Jis pirma dažnai stiprina dangiškom paguodom maldoj; bet reikia melstis nesiliaujant. Kristaus malda pelnė apaštalams tokių paguodų. Kaip dažnai per dieną būname kviečiami melstis, kaip dažnai įvairūs nemalonumai verste verčia melstis! O mes ieškome paguodos iš žmonių ar kitų padarų! Verčiau eikim pas Jėzų, verčiau ieškokim paguodos iš Dievo.

2 PUNKTAS. PERSIMAINYMO REIKŠMĖ

Svarstymas. Persimainymas turėjo Kristaus žmogystei suteikti paguodos bei stiprybės ir jai už jos pasiaukojimą šiek tiek atlyginti, duodant paragauti nuostabių atpirkimo vaisių. Dėl to Dangaus Tėvas atsiuntė Mozę su Eliju: juodu guodė Kristų, dėkojo Jo žmogystei; juodu buvo liudytojai Kristaus paklusnumo Tėvui ir Dievo ištikimumo savo pažadams (Schegg). O, kaip reikėjo Jėzui paguodos bei sustiprinimo, kai jau arti buvo karti Jo kančia!

Apaštalams Kristaus persimainymas turėjo tikslą sustiprinti jų tikėjimą. "Kristus buvo išaugštintas," — sako popiežius Leonas Didysis, "kad iš mokytinių širdžių būtų pašalintas kryžiaus pasipiktinimas, jog laisvu noru nusileidimas iki kančios nesulaužytų tikėjimo tiems, kuriems pasireiškė slaptos vertybės didingumas."

Pritaikymas. Geriausia paguoda visuose varguose yra būsimosios dangaus laimės prisiminimas. Kristus buvo išaugštintas, kad parodytų Kryžiaus garbę ir paguostų Petrą su kitais, nes jie bijojo kančios (Krizostomas). Išgirdę Dievo balsą, apaštalai puolė kniūpšti ir labai bijojo. Bet Jėzus juos maloniai pakėlė ir įkvėpė drąsos. Ir mes savo varguose skubėkim pas Jėzų, ir tegu Jis mus stiprina. Pirma turi mūsų kūnas numirti, o tik tada galėsim dalyvauti Kristaus garbėj.

Širdies žodis. Jėzau, garbinu Tave Tavo išaugštinime ir viliuos, kad juo su Tavim kada nors dalysiuos. Paguosk ir mane maldoj, pastiprink kančiose, kai mano jėga bei drąsa susilpnės.

Dievo meilės malda

Mieliausiasis Išganytojau, uždek man širdį ta karščiausiąją meile, kuri liepsnoja Tavo širdy!

Pirmadienis 2 Gavėnios savaitėje

TRYS KRISTAUS KANČIOS PRIEŽASTYS

Sekančiose savaitėse, ruošiantis Velykoms, privalome maldingai mąstyti apie Kristaus kančią. Šioj mąstymo valandoj pasvarstykim, kodėl Viešpats su tokia meile teikėsi už mus kentėti. Anot šv. Bonaventūros, buvo trys priežastys:

1. išgelbėti puolusią žmoniją,
2. palaužti pragaro galybę,
3. duoti mums nusižeminimo bei kantrybės pavyzdį.

PIRMOJI PRIEŽASTIS: ŽMONIJOS IŠGELBĖJIMAS

Svarstymas. Žmonija buvo labai reikalinga išgelbėjimo. Kadangi per Adomo nuodėmę visi žmonės prarado nekaltumą ir, kaip sako Apaštalas, pasidarė rūstybės vaikais, tad jie buvo nuodėmės vergai ir po velnio bei mirties valdžia tokiam laipsny, jog nei pagonys sava galia, nei žydai per Mozės Įstatymą negalėjo išsivaduot iš tos liūdnosios padėties arba patys iš jos atsikelti (Tridento susirinkimas). Tada žmonių likimas buvo toks liūdnas, jog negalime net įsivaizduoti.

Išganyti mūsų atėjo Viešpats Kristus, o atpirkimo kaina buvo Jo paties brangiausiasis kraujas. Bet sykį prileidus Dievo Sūnaus įsikūnijimą, nebuvo būtina, kad Kristus taip nusižemintų ir mirtų ant kryžiaus. Vieno prašymo iš Jo lūpų mūsų naudai, vienos ašaros dėl begalinio Dievo įžeidimo, vieno lašo kraujo būtų užtekę Dangaus Tėvui numaldyti. Dievui to būtų užtekę, bet ne mums, žmonėms. Mums reikėjo išvysti nukryžiuoto Dievo-Žmogaus paveikslą, kad gerai suprastume nuodėmės baisumą. Kristus norėjo už mus mirti, duoti Tėvui atpildą su kaupų kaupais ir tūkstantį kartų sunaikinti senąjį nuodėmės skolos raštą. Šv. Povilas rašo kolosiečiams: "Jis taip pat, kai jūs buvote numirę nusikaltimais ..., atgaivino jus drauge su juo, dovanojęs jums visus nusikaltimus. Jis išdildė prieš mus buvusį mums priešingą įstatų raštą ir atėmė jį šalin, prisegdamas jį ant kryžiaus" (2, 13-14).

Pritaikymas. Kristus mirė už visus žmones. Bet atpirkimo malonės atskiriems žmonėms pritaikomos per asmeninį tikėjimą, per šv. Krikštą, per kitus sakramentus. Kiek tai esame skolingi savo Išganytojui! Šv. Povilas rašo kolosiečiams: "Dėkodami Dievui Tėvui, kurs padarė mus vertus dalyvauti šventųjų tėvonystės šviesoje, kurs išgelbėjo mus iš tamsybės valdžios ir perkėlė į savo meilės Sūnaus karalystę. Jame turime atpirkimą jojo krauju, nuodėmių atleidimą" (1, 12-14). Tad sergėkimės, nuodėmėmis nekryžiuokim Jo vėliai ir tuo nenaikinkim savy Jo atpirkimo vaisių, nes esame prižadėję išlikti Jam ištikimi ir Jį mylėti; esame pasižadėję Jį visuomet išpažinti — tad neišsiginkim Jo savo darbais!

ANTROJI PRIEŽASTIS: PRAGARO GALIOS SUNAIKINIMAS

Svarstymas. Romos Katekizme skaitome: "Priderėjo, kad Dievo Sūnus mirtų, jog mirtim sunaikintų tą, kurs yra mirties valdovas, t.y. velnią, ir išvaduotų tuos, kurie, bijodami mirties, per visą gyvenimą skendėjo vergijoje". Vadinasi, Kristus norėjo savo kančia sulaužyti pragaro galią. O kokia ši buvo stipri, sužinome iš šv. Rašto, pav. iš to, kad tiek daug Kristaus laikais buvo apsėstųjų. Pragaro dvasios tironiškai valdė žmoniją ir laikė ją savo būsima dalim. Anot šv. Povilo, Išganytojas nuginklavo pragaro galybes ir savo atsikėlimo triumfe varės jas prieš save, kaip nugalėjęs priešą karo vadas (Kol. 2. 15). Jis atėmė iš jų galią ateity žmonėms kenkti. Tiesa, ir dabar dar jos gali gundyti ir žalos teikti, bet mes įstengiame, Kristaus malonei padedant, joms pasipriešinti.

Pritaikymas. "Dabar įvyksta teismas pasauliui; dabar šio pasaulio kunigaikštis bus išmestas laukan" (Jo. 12, 31), taip pasakė Jėzus liaudžiai, kai Tėvas Jį pagerbė balsu iš dangaus. Tegu niekas mūsų iš naujo nepasiduoda šėtono vergijon per sunkią nuodėmę! Ką tada jam padėtų, kad Kristus už jį mirė? Saugokimės progų nusidėti kai mus šėtonas stengiasi sugauti į savo spąstus.

TREČIOJI PRIEŽASTIS: DORYBĖS PAVYZDYS

Svarstymas. Adomui nusidėjus, dvi aistros ypač yra žmoguje ryškios: puikybė ir juslingumas. Prieš jas abi Kristus norėjo mums duoti vaistų, būtent, gerą savo pavyzdį. Prieš puikybę Jis pastatė savo nusižeminimo pavyzdį. Didesnio už Jo nusižeminimą nėra. Kas sukuria nusižeminusio Jėzaus vaizdą: prakartėly, Nazarete, ant kryžiaus, švč. Sakramente, tas turi išmokti mylėti nusižeminimą, o puikybės neapkęsti.

Prieš juslingumą pastatė Jėzus savo kančios meilę ir kantrybę. Žmogus bijo kančios, ir nieko nesuprantamesnio jam nėra, kaip kryžiaus mokslas. Bet, kas įsižiūri į kenčiantį Jėzų, išmoksta mylėti kryžių ir pradeda suprasti kryžiaus paslaptį.

Pritaikymas. Angelai ir pirmieji žmonės nupuolė per puikybę. Ir dabar puikybė tebėra viso blogio šaknis. Pažinkim pagaliau savo puikybę ir nebūkim akli. Meskim į šalį per didelį jautrumą, noriai priimkim nužeminimus, nes šie yra geras vaistas prieš puikybę. Kas per mažesnieji broliai būtume, jei neturėtume nusižeminimo? Ir palinkimo į juslingumą turime nusikratyti, nugalėti sunkių dalykų nenorą, jei trokštame būti Kristaus sekėjais.

Širdies žodis. Amžinasis Tėve, aukojam Tau brangųjį Jėzaus Kristaus kraują, kančią ir mirtį, švenčiausios Mergelės Marijos bei šv. Juozapo kančias — atpildui atlikti už mūsų nuodėmes, paguosti vargšėms sieloms skaistykloj, padėti šv. Bažnyčiai jos reikaluose ir atversti nelaimingiesiems nusidėjėliams (Malda su atlaidais).

Dievo meilės malda

Duok man mylėti Tavo kryžių, geriausiasis Atpirkėjau, ir padėk man gerai išpildyti Tavo valią!

Antradienis 2 Gavėnios savaitėje

KAIP MĄSTYTI APIE KRISTAUS KANČIĄ

Petras iš Alkantaros siūlo, mąstant apie Kristaus kančią, turėti dėmesy 6 punktus ir pagal juos sutvarkyti pasiskatinimus. Nūn paeiliui apie juos mąstysim.

1 PUNKTAS. KRISTAUS KANČIOS KARTUMAS IR PRIEŽASTIS

Svarstymas. Kančios kartumai pasirodo baisiam jų didume bei sopulių daugume. Kai žiūrim į Nukryžiuotąjį, suprantame, jog Jo sopulių yra be galo daug ir jie neįsivaizduojamai aštrūs. Viršuj kenčia Jis nežmoniškas kančias, nepakeliamą troškulį ir neįmanomus priešų poelgius, o viduj kankina Jį kraš-

tutinis apleidimas, žmonių nedėkingumo atminimas, mintis apie brangiosios Motinos skausmą ir vienų paliktų apaštalų skurdą. Kas, regėdamas Nukryžiuotąjį, nepajustų giliausios užuojautos? Išganytojui patinka tokia užuojauta. Šv. Pranciškus verkė beveik iki apakimo — taip jam buvo gaila kenčiančio Jėzaus.

Rūstis ir pasipiktinimas apgaubia mums širdį, kai regime Jėzų nedorų žmonių taip baisiai traktuojamą. Viešpats nurodo mums dar kitą savo kančių priežastį. Žinia, artimiausioji priežastis yra žydai bei pagonys, bet paskutinioji — žmonių nuodėmės ir *mano* nuodėmės. Mano nuodėmės yra kaltos, kad Tu tiek gavai kentėti, nukryžiuotasis Išganytojau, o aš lig šiol tik mažai už jas gailėjaus! O, Viešpatie, verčiau mirti, negu dar nusidėti!

2 PUNKTAS. ATPIRKIMO VERTĖ IR JĖZAUS MEILĖ KANČIOSE

Svarstymas. Kristaus kančios tikslas buvo žmonijos atpirkimas. Kokią didžią geradarybę padarė mums Kristus! Jis išgelbėjo nuo Dievo rūstybės ir išvadavo iš velnio vergijos. Jis pelnė mums malonę ir atvėrė dangų. Negalėtume džiaugtis sutvėrimo geradarybe, jei nebūtume Kristaus atpirkti. Kiekvienas Jėzaus sopulys yra atskira grandis atpirkimo veikale, o šis liko išbaigtas Kristaus kančia bei mirtim ant kryžiaus. Kaip tai privalome dėkoti savo Atpirkėjui! Kiekvienas žvilgsnis į kryžių turi tą mūsų dėkingumo pareigą priminti. Savo dėkingumą pareiškim ypač tuo, kad mes Jėzaus atpirkimo veikalo negadinsim nei savy, nei kituose.

Toliau mąstykim, su kokia meile Jėzus už mus kenčia ir kaip mielai Jis ima ant savęs visa, kas reikalinga mums išganyti. Geras darbas laimi daugiau vertės, jei jis mums padaromas su meile. O Išganytojas kiek gi meilės yra mums parodęs! Visas Jo žemės gyvenimas buvo juk ištisa auka Tėvo garbei ir mūsų išganymui. Jėzus pats yra pasakęs Nikodemui: "Dievas taip mylėjo pasaulį, kad davė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kurs į Jį tiki, nežūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą" (Jon. 3, 16). Ir paskutinės vakarienės metu Jis sakė

mokytiniams: "Niekas neturi didesnės meilės, kaip tą, kas guldo savo gyvybę už savo prietelius" (Jon. 15, 13). Argi tokia meilė neturėtų sužadinti mumyse atitinkamos meilės?

3 PUNKTAS. JĖZAUS DORYBĖS IR ATPIRKIMO PASLAPTIS

Svarstymas. Ypač dažnai privalome mąstyti apie Jėzaus dorybes, pasireiškusias Jo kančioj. Čia Jėzus yra palikęs mums tobulą pavyzdį. Matome Jame dangišką romumą, begalinę kantrybę, norią paklusnybę, giliausią neturtą, nuostabų nusižeminimą, ištikimą meilę, jautrų gailestingumą, nuoširdų gerumą, patrauklų kuklumą — žodžiu sakant, visas be išimčių dorybes. Ir tas dorybes privalome patys vykdyti. Geriausiasis būdas Kristaus kančioms mąstyti, sako Petras iš Alkantaros, yra kai per mąstymą einame prie sekimo, o per sekimą — prie persimainymo į Kristų, kad su šv. Povilu galėtume pasakyti: "Jau gyvenu nebe aš, tik gyvena many Kristus."

Dar žvilgterėkim į pačią bedugnę — atpirkimo paslaptį, mąstydami apie begalinę Dievo išmintį, kuri parinko tokius nuostabius kelius žmonėms išganyti. Toliau apie gausius vaisius, kuriuos Kristus mums savo kančia pateikė. Visa tai sužadino mumyse giliausią nustebimą ir norą tapti tų vaisių dalyviais.

Pritaikymas. Tinkamiausia mąstymui medžiaga Gavėnios metu yra Kristaus kančia. Be to, ta kančia taip stipriai veikia žmogaus širdį, kaip gal jokia kita tikėjimo paslaptis. Užuojauta, gailesys, skausmas, meilė, dėkingumas, nustebimas ir kiti jausmai patvins mums širdy ir vers mus pasitaisyti. Tad uoliai mąstykim apie Jėzaus kančią, naudodamies šios dienos nurodymais.

Širdies žodis. O, Jėzau, *ačiū* Tau už Tavo atperkamąją mirtį. *Aukoju* Tau visa, ką dėl manęs esi padaręs. *Meldžiu,* padaryk, kad brangusis Tavo kraujas nepaliktų išlietas be naudos man!

Dievo meilės malda

Geriausiasis Jėzau, duok, kad sopulingoji Tavo kančia ir karti mirtis būtų man naudinga!

Trečiadienis 2 Gavėnios savaitėje

JONOS ŽENKLAS

Juo ilgiau Kristus ėjo savo mokomąsias pareigas, juo daugiau stebuklų darė, — juo labiau siuto Jo priešai. Šiandien jie reikalauja iš Jo ženklo — ne kad įtikėtų, bet kad rastų kokią priekabę. Jėzus jiems pažadėjo pranašo Jonos ženklą. Apie tai dabar mąstysime.

1 PUNKTAS. JONOS ŽENKLO PAŽADAS

Svarstymas. "Minioms susirenkant, Jėzus pradėjo sakyti: "Šita giminė yra nelaba giminė; ji reikalauja ženklo, bet jai nebus duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. Nes, kaip Jona buvo ženklas Niniviečiams, taip ir žmogaus Sūnus bus šitai giminei" (Luk. 11, 29-30).

"Pikta ir svetimoteriaujanti tauta" (Mat. 12, 39), vadina Jėzus žydų tautą, kadangi ji atkrito nuo Dievo ir šventų Jo įstatymų; nebe Abraomo vaikai jie yra, o svetimoterystės. Jie reikalauja ženklo, ir bus duotas jiems ženklas, tik ne toks, kokio jie norėtų, o Jonos ženklas: "Kaip Jona buvo banginio pilve tris dienas ir tris naktis, taip žmogaus Sūnus bus tris dienas ir tris naktis žemės širdyje" (Mat. 12, 40). Jonos stebuklas, norėjo Jėzus pasakyti, pasikartos kitokiu būdu mano mirty ir atsikėlime. Tačiau ir tas stebuklas, kurio jie, tiesa, nematys, bet kuris bus jiems patikimų liudytojų paliudytas, neatves jų į tikėjimą. Išganytojas kalba čia apie savo būsimą atsikėlimą, kaip savo dieviškos pasiuntinystės bei savo mokslo teisingumo įrodymą. Kristaus atsikėlimas yra mūsų šv. tikėjimo pamatas. Todėl šv. Povilas rašo korintiečiams: "Jei Kristus neprisikėlė, tai mūsų skelbimas yra tuščias, tuščias ir jūsų tikėjimas. Tuomet būtų rasta, kad mes esame ir netikri Dievo liudytojai" (1 Kor. 15, 14-15).

Pritaikymas. Ir mes esame sudarę su Dievu sandorą, pirmiausia Krikšto metu. Paskiau tą sandorą dar stipriau sumezgėme savo šv. profesijoj ir kunigo šventimuose. Tada Kristus susituokė su mūsų siela, ir mums neleistina pasidaryti neištiki-

miems tai dvigubai sandorai! Kas sunkiai nusideda, kas sulaužo savo įžadą, tas sulaužo ištikimybę savo sielos Sužieduotiniui, ir jį turėtų ištikti baudžiamoji Kristaus ištarmė. Farizėjai ir Rašto mokytojai buvo savo akimis regėję Kristaus stebuklus, o nepanoro įtikėti. Taip gali ir kunigas bei vienuolis aiškiausioj Bažnyčios bei ordino šviesoj prarasti tikėjimą per savo kaltę ir būti netikėlis tikinčiųjų tarpe. Kokia tai būtų gėda, kokia nelaimė, kokia atsakomybė! Dar šiandien vėl atgaivinkim savo tikėjimą! Apsižvalgykim savo širdy, ar kartais kokia aistra nesirausia po mūsų tikėjimu! Aistra gimdo netikėjimą!

2 PUNKTAS. NETIKĖJIMO TEISMAS

Svarstymas. Du pavyzdžiai turėjo parodyti žydams visą jų netikėjimo atsakingumą: Sabos karalienė ir Ninivičiai. "Pietų karalienė kelsis teisme su šita karta ir ją pasmerks, nes ji ėjo nuo žemės pakraščių klausytis Saliamono išminties, o čia štai daugiau kaip Saliamonas" (Mat. 12, 42). Žydų netikėjimą pasmerks pagonių karalienės tiesos troškimas, nes ji net labai tolimą kelionę atliko, kad iš Saliamono lūpų išgirstų žmogaus išminties žodžių, tuo tarpu kai žydai nenorėjo klausyti net Dievo Sūnaus. "Ninivičiai", sako toliau Jėzus, — "Kelsis teisme su šita karta ir ją pasmerks, nes jie darė atgailą, sakant pamokslus Jonai, o štai čia daugiau kaip Jona" (Mat. 12, 41). Žydų netikėjimą pasmerks ninivičių atgaila, kurie, net nepažįstamo pranašo klausydamies, atsivertė, kai žydai, nepaisydami Jėzaus stebuklų, nenorėjo daryti atgailos ir įtikėti.

Pritaikymas. Dabar, mano siela, įsivaizduok gėdą bei pasmerkimą neištikimo vienuolio brolio ar kunigo Teismo dieną. Kiek malonių jis turėjo sau naudotis, o jis nenorėjo! Ir jį pasmerks pagonys, kurie būtų mielai priėmę išganymą, kad tik kas būtų jiems jį atnešęs. Pasmerks ne vienas pasaulietis, kuris gavo daug mažiau malonių, o vis tik pasiekė dangų. Pasmerks jį daugis uolių brolių, kurie pasidarė šventi tomis pat priemonėmis, kurias ir jis turėjo. Tad gerai naudokim malonės bei atgailos laiką, kad mūsų neištiktų tas pats pasmer-

kimas, kuris ištiko žydus! Pirmiausia pašalinkim nuodėmę, paskui nugalėkim pavojingąsias aistras, toliau — sustiprinkim dorybes. Visus tuos žygius privalome visu uolumu pradėti jau šioj Gavėnioj. Tad drąsiai į žygį!

Širdies žodis. Jėzau, *ačiū* už malones, man suteiktas, ypač už *tikėjimo* malonę. *Aukoju* Tau savo protą bei valią ir visai *pasiduodu* Tavo mokslui. *Atleisk*, kad priešinaus Tavo malonės reikalavimams. *Būk man* maloningas teisme ir *leisk garbingai atsikelti!*

Dievo meilės malda

Viešpatie, pulsiu, jei neskubėsi padėti! Pasigailėk!

Ketvirtadienis 2 Gavėnios savaitėje

EIK ŠALIN IŠ ČIA

Sekim Jėzų keliaujantį per Perėją, rytuos nuo Jordano. Štai ateina farizėjų pasiuntiniai ir sako Viešpačiui: "Kelkis ir eik iš čia, nes Erodas nori Tave užmušti" (Luk. 13, 31).

1 PUNKTAS. FARIZĖJŲ PRANEŠIMAS

Svarstymas. Kodėl Erodui Jėzaus artumas buvo nepatogus? Dėl dviejų priežasčių: pirma, jį kankino sąžinė už Krikštytojo nužudymą, ir jis bijojo, kad užmuštasis gali atsikelti. Taip sako evangelistas Lukas: "Tetrakas Erodas išgirdo, kas buvo Jėzaus daroma, ir svyravo, nes kai kurių buvo sakoma: Jonas prisikėlė iš numirusių" (Luk. 9, 7-8). Antra, Erodas bijojo, kad Jėzaus mokslas nesukeltų žyduose neramumų ir nesukrėstų jo valdžios. Čia vėl matome blogos sąžinės jėgą. Ne dėl to, kad Erodas būtų bijojęs dar vieną nužudyti, norėjo jis palenkti Jėzų palikti Perėją, o dėl to, kad užmuštojo Jono šešėlis nuolat stovėjo jam akyse ir neleido sąžinei nurimti. Bet ir farizėjams buvo svarbu, kad Jėzus mestų Perėją ir grįžtų į Judėją, kadangi čia jie galėjo lengviau suimti Jį ir patenkinti savo

kerštingas širdis. Dėl to jie ir sakė Jėzui: "Eik iš čia, nes Erodas nori Tave užmušti." Vadinasi, jie veidmainiavo palankumą, o viduj jiems liepsnojo pagieža. Tiek toli nueina širdies piktumas: net kraštutinių niekšybių nebesivaržo žmogus, jei tik gali patenkinti aistrą.

Pritaikymas. Sužadinkim savy užuojautą mielajam Išganytojui, prieš kurį visi sukyla ir susimoko, nors Jis visiems vien gera linki. Jis turįs eit šalin ir nieko daugiau netrukdyti. Kaip tai turi būti Jam skaudu! Jei mums panašiai atsitiktų, prisiminkim savo Įkūrėjo žodžius: "Jei broliai kur nors neprimami, jie turi bėgti į kitą kraštą ir ten daryti atgailą, Dievui laiminant". Sąžinė yra Dievo balsas mūsų širdy. Išsaugokim sąžinės jautrumą! Yra negalima užmušti sąžinės nuodėmėmis: ateis valanda, kada ji vėl pabus su baisia jėga ir pasidarys baigsčiu kaltintoju. Sąžinės jautrumą galima išlaikyti, jei noriai ir nuolat pasiduodama malonės kurstymams ir stengiamasi vengti net mažesnių suklupimų. Ištirkim save šiuo atžvilgiu ir ryžtingai imkime taisytis!

2 PUNKTAS. JĖZAUS ATSAKYMAS

Svarstymas. Žodis Erodui. Visažinančiu žvilgiu permatė Jėzus savo priešų sumetimus, todėl galėjo visiems tinkamai atsakyti. Erodui Jis liepia pranešti: "Eikite ir sakykite tai lapei: Štai, aš išvarau velnius ir darau gydymų... Tačiau šiandien, rytoj ir poryt aš turiu būti kelionėje, nes netinka, kad pranašas žūtų kitur, kaip tik Jeruzalėje" (Luk. 13, 32-33). Vadinasi, Jis Erodą kiaurai permatąs, bet nesiduosiąs sutrukdomas savo veikime, iki įvykdysiąs savo tėvo valią.

Vargas Jeruzalei. Dabar Jėzus kreipias į Jeruzalę, prikišdamas jai bejausmį nedėkingumą ir kraugerišką žiaurumą: "Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir akmenimis užmuši pas tave siunčiamuosius, kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip paukštis savo paukščiukus po sparnais, ir tu nenorėjai! Štai jūsų namai bus jums palikti tušti. Sakau jums, jūs nebematysite manęs, iki ateis valanda, kurią sakysite: Palaimintas, kurs ateina Viešpaties vardu" (Luk, 13, 34-35). Tuose žodžiuose skamba visas Jėzaus skausmas dėl to Dievo miesto

apakimo ir liūdno galo. Bet Jėzus dar palieka vilties spindulėlį, kad dar ateisianti diena, kurioj ir Izraelis atsivers prie Kristaus ir Jį nuoširdžiai pasveikins.

Pritaikymas. Jeruzalė yra nesigailinčios, užkietėjusios sielos paveikslas. Į visas Dievo geradarybes ji atsako nedėkingumu, į visą Jėzaus meilę—pašaipa, iš Dievo grasymų juokiasi. Bet ir jai ateis atsiteisimo valanda! Malonės laikas bei atgailos proga palengva praeina, Dievas pasitraukia nuo sielos ir palieka tą savo bažnyčią, į kurią šv. Krikšto metu buvo atėjęs ir pasilikęs, nūn tuščią ir betvarkę. Vėliau ateis teismas ir nelaimė! O, kaip baisu, jei ta nelaimė, skirtoji Jeruzalei, ištiks vienuolio, mažesniojo brolio sielą! Siela, siela! nežaisk su malone, o skubėk ja naudotis! Nesakyk Jėzui: Eik šalin! bet: Viešpatie, pasilik čia!

Širdies žodis. O, Jėzau, mano nedėkingumas neatbaidė Tavęs, ir Tu vis dar teiki man visą savo meilę! Ateity geriau naudosiuos Tavo malone, ir Tavo meilę užvis labiau branginsiu! Išgydyk mane nuo aklumo bei širdies kietumo!

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau, augščiausioji mano Gėrybe, kaip toli esu atsitraukęs nuo Tavęs! Koks nepanašus į Tave esu pasidaręs! Užmušk many visa, kas Tau nepatinka, ir padaryk mane žmogum, koks Tau patinka!

Penktadienis 2 Gavėnios savaitėje

LOZORIAUS PRIKĖLIMAS

Mąstysim apie Lozoriaus prikėlimą ir tuo stiprinsim savo tikėjimą į savąjį prisikėlimą.

1 PUNKTAS. "AŠ ESU PRISIKĖLIMAS IR GYVENIMAS"

Svarstymas. Viešpats buvo Perėjoj ir štai seserys Marija bei Morta atsiuntė Jam pasiuntinį pasakyti: "Viešpatie, štai tas, kurį Tu myli, serga" (Jon. 11,3). Bet Jėzus dar dvi die-

nas nėjo į Betaniją, kur gyveno Lozorius su seserimis. Tuo tarpu Lozorius mirė. Jėzus, kurs visa žinojo, sakė pirma savo mokytiniams: "Mūsų prietelis Lozorius miega, bet aš einu jo pažadinti iš miego." Pagaliau paaiškino: "Lozorius mirė, ir dėl jūsų—kad tikėtumėte — aš džiaugiuos, jog nebuvau tenai. Bet eikime pas jį" (Jon. 11, 14-15).

Kai Jėzus atėjo netoli Betanijos, Morta atsiskubino priešais: "Viešpatie, kad būtumei čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. Bet ir dabar aš žinau, kad Dievas Tau duos, ko tik Tu Dievą paprašysi." Į tai Jėzus atsakė: "Tavo brolis prisikels ... Aš atsikėlimas ir gyvybė, kas tiki į mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas. Ar tai tiki?" — "Taip, Viešpatie, aš tikiu, Kad Tu Kristus, gyvojo Dievo Sūnus, kurs atėjai į šį pasaulį" (Jon. 11, 25-27).

Pritaikymas. Koks stiprus ir gyvas yra Mortos tikėjimas! Sukelkim ir mes savy tikėjimo aktą į būsimą prisikėlimą: "Taip, Viešpatie, aš tikiu!" Kokios siaubingos, bet tuo pačiu stiprinančios tiesos glūdi būsimo atsikėlimo tikėjime! Amžinas gyvenimas arba amžina mirtis bus mūsų likimas. Nuo mūsų pačių pareina pasirinkti. Jei renkamės amžiną gyvenimą (ko ir Dievas nori), tai taip turim ir gyventi, kad pelnytume amžiną gyvenimą. Jei nūn išmuštų man paskutinė valanda, kuris būtų mano likimas?

Kristus yra ir atsikėlimas iš nuodėmių mirties. Vienas Jis tegali prikelti mus į malonės gyvenimą. Užtenka žodžio, ir nukrinta nuodėmės bei blogo įpročio pančiai, išnyksta dvasios aklumas bei silpnumas, tyli sunkių pagundų audros, ir dangaus dalykų nenoras pasikeičia į dvasios paguodą bei džiaugsmą. Jeigu, mano siela, jauties blogai, kreipkis į Viešpatį su Morta: Viešpatie, jei Tu būtum čia buvęs, mano siela nebūtų numirusi. Bet ir dabar žinau, kad Tu gali ją vėl prikelti į malonę bei dorybę. Aš ir pats stengsiuos, Tavo malonei padedant, atsikelti iš savo nuodėmių.

2 PUNKTAS. "LOZORIAU, IŠEIK LAUKAN!"

Svarstymas. Įsižiūrėkim į Viešpatį prie Lozoriaus kapo. Tai buvo ola, o jos anga buvo užstatyta dideliu akmeniu. "Jė-

zus tarė: Atimkite akmenį . . Atritus akmenį, Jėzus pakėlė augštyn akis ir tarė: Tėve, dėkoju Tau, kad mane išklausei. Aš, tiesa, žinojau, kad Tu visuomet mane išklausai, bet tai pasakiau dėl čia aplinkui stovinčių žmonių, kad jie tikėtų, jog Tu esi mane siuntęs" (Jon. 11, 39-42). Koks tai turėjo būti vaizdas, regint Viešpatį taip meldžiantis! Teisingai sako apie Jį šv. Povilas: "Jis, atnašavęs savo kūno dienose su dideliu skausmu ir ašaraomis prašymus ir maldavimus tam, kurs galėjo išgelbėti jį nuo mirties, buvo išklausytas dėl savo pagarbos" (Žyd. 5, 7).

Po padėkos maldos "Jis sušuko garsiu balsu: Lozoriau, išeik, laukan! Numirėlis tuojau išėjo surištomis raiščiais kojomis ir rankomis, ir jo veidas buvo aprištas skepeta. Jėzus jiems tarė: "Atraišiokite jį ir leiskite eiti" (Jon. 11, 43-44). Galima įsivaizduoti iškilmingą tylą būry, kai Jėzus tarė savo galingą žodį, ir visų išgąstį, kai olos angoj, lyg vaiduoklis, pasirodė Lozorius! Su kokia pagarba susirinkę žiūrėjo į Viešpatį! "Daugelis žydų, kurie buvo atėję pas Mariją ir Mortą ir buvo matę, ką Jėzus padarė, įtikėjo į Jį" (45 eil.).

Pritaikymas. Šv. Ambroziejus sako: "Prikeldamas Lozorių, Viešpats Jėzus davė mums būsimo atsikėlimo vaizdą. Jis sušuko garsiai, kad parodytų mums savo galią ir vaizdžiai parodytų, kaip Teismo dieną viename akimirksny, sugriaudus trimitam, atsikels mirusieji." Dabar giliai įsimąstykim į visuotinį atsikėlimą Teismo dieną, įsižiūrėkm į savo Teisėją, į atsikėlusiųjų minias, teismo eigą, atskyrimą gerųjų nuo blogųjų, nedorųjų pasmerkimą, įžengimą palaimintųjų į Dangaus Jeruzalę ir leiskim Atsikėlimo tiesai giliai mus veikti.

Pasiskatinimai. Tėve, *ačiū,* kad atsiuntei mums savo Sūnų. *Tikiu* kūno atsikėlimą ir amžiną gyvenimą. *Išnaikink* many visas nuodėmes ir piktus geidulius, kad čia dvasia atsikelčiau iš nuodėmės ir kadais iš tikrųjų atsikelčiau iš grabo į amžinąjį gyvenimą danguj!

Dievo meilės malda

O, Jėzau, būk man ne Teisėjas, tik Atpirkėjas!

AUGŠTOJI TARYBA PRIEŠ JĖZŲ

Lozoriaus prikėlimo stebuklas daugelį, tiesa, paskatino tikėt į Jėzų, bet tuo pačiu pakurstė ir Viešpaties priešų pyktį. Susirinko Augštoji Taryba ir nutarė užmušti Jėzų. Kaip gi liūdna, kad žmonės net tiek yra nedėkingi, jog jie nori tokiu būdu nusikratyti net savo Atpirkėju! Dabar mąstykim apie Augštosios Tarybos susirinkimą ir nutarimą.

1 PUNKTAS. AUGŠTOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMAS

Svarstymas. To susirinkimo priežastis buvo, kad valdančioji partija pavydėjo ir mirtinai neapkentė Kristaus, o ir bijojo. Kai tik sužinojo apie Lozoriaus stebuklą, "vyriausieji kunigai ir fariséjai surinko Tarybą ir kalbėjo: ką darysime, kadangi tas žmogus daro daug stebuklų? Jei paliksime jį taip, visi įtikės į jį, ateis romėnai ir atims mūsų kraštą ir tautą" (Jon. 11, 47-48). Koks nelemtas tautos kunigų bei mokytojų aklumas! Mato stebuklus, o nenori gręžtis į Jėzų! Ko jie turėtų trokšti — kad visi įtikėtų į Jėzų Mesiją — to jie bijo ir bando sutrukdyti! "Bijo prarasti laikinių dalykų, o apie amžinuosius nemąsto" (Krizostomas). Koks baisus pavyduliavimo, savimylos ir veidmainiavimo pavyzdys!

Kaipo ištarmė. Tarybos susirinkime tuometinis vyriausiasis kunigas Kaipas sakė tiems, kurie bandė užtarti Jėzų: "Jūs nieko nežinote ir neapsvarstote, kad jums geriau, jei vienas žmogus mirs už tautą, kaip kad visa tauta pražūtų. Tai jis pasakė ne pats savaime, tik, būdamas tais metais vyriausiuoju kunigu, pranašavo, kad Jėzus turėjo mirti už tautą ir ne tik už tautą, bet ir kad surinktų draugėn išsklaidytuosius Dievo vaikus" (Jon. 11, 49-52). Gali būti, kad vienas kitas Taryboj darė priekaištų pasiūlymui nužudyti Jėzų ir gal jie reikalavo rimtai ištirti Jėzaus stebuklus ir tuokart atitinkamai elgtis. Bet Kaipas jiems prikiša nežinojimą ir įžvalgos trūkumą. O vis tik, nors ir pats nenujausdamas, jis pasidaro Dievo įrankiu:

jis pranašavo, pats visai kitką manydamas, ką Dievas numato padaryti savo Sūnui.

Pritaikymas. Prieš dvasios aklumą ir širdies kietumą turim priemonę: mąstyt apie Kristaus kančią. Šv. Bernardinas sako: "Kristaus kančia apšviečia mums protą taip, jog aiškiai pažįstame tiesas tikėjimo šviesoj; uždega širdį taip, jog pažintąjį gerai priimame su meile ir užsidegimu; sustiprina valią taip, jog prisiverčiame varu veržtis į dangaus karalystę". Jei tik kiek atsidėtume Kristaus kančiai mąstyti, tai ir mes patirtume tą šventą jos veikimą. Jei norim išmokti nekęsti nuodėmės ir jos vengti, tai mielai mąstykim apie Kristaus kančią. Tada išvengsim tos didžios nelaimės — dvasios aklumo ir širdies užkietėjimo.

2 PUNKTAS. AUGŠTOSIOS TARYBOS IŠTARMĖ

Svarstymas. Augštoji Taryba nutarė: Jėzų reikia nužudyti. "Nuo tos dienos jie buvo nusistatę Jį užmušti . . . Vyriausieji kunigai ir farisėjai buvo davę paliepimą pasakyti, jei kas sužinotų, kur Jis esąs, kad jie galėtų Jį sugauti" (Jon. 11, 53-56). Kokia beprotybė ir bedievybė . . . Ir Dievas visa leidžia, net savotiškai patvirtina tą piktų žmonių nutarimą, bet Jis leis bedieviams irgi nešti skaudžias savo aklumo pasėkas! Taip tai Dievas nevaržo laisvos žmonių valios, bet tuo pačiu įvykdo savo sumanymus.

Viešpaties pasišalinimas. Nors Jėzus mielai pasiduoda savo Tėvo valiai, tačiau Jis "nebevaikščiojo viešai tarp žydų, bet išėjo į šalį arti tyrų, į miestą, kurs vadinamas Efremu. Tenai Jis pasiliko su savo mokytiniais" (Jon. 11, 54). Kristus nenori be reikalo erzinti savo priešų ir užbėgti už akių savo Tėvo planams. Todėl Jis aplenkia savo priešus. Bet ką Jis manė apie žmonių nedėkingumą ir kaip Jam tai buvo skaudu! Didžiausia yra nelaimė, kai Viešpats pasitraukia nuo žmogaus. Mėginkim suprasti Atpirkėjo jausmus, kai Jis paliko Jeruzalės aplinkę; užjauskim Jį, stenkimės guosti.

Pritaikymas. Augštųjų kunigų bei farisėjų pavyzdys mums rodo, kaip neapmarintos aistros pražudo žmogų. O juk ir kai

kuriems vienuoliams tai atsitinka. Nekreipiama dėmesio į kurią nors aistrą, ji vystos ir stiprėja, iki jam atneša pražūtį. Dažnai aistra pasislėpia po gėria priedanga; šėtonas apsivelka šviesybės angelu — ir nebelengva jį pažinti bei išvyti. Melskim Dievą, kad mus apsaugotų nuo velnio apgaulių bei mūsų pačių aistrų.

Širdies žodis. Jėzau, jau seniai esu nusipelnęs, kad už mano nedėkingumą bei atkaklumą atsitrauktum šalin nuo manęs. Bet Tu toks buvai gailestingas. Ačiū už tai, be galo ačiū! O kaip beatsidėkosiu už Tavo kryžiaus mirtį? Kai mąstysiu apie Tavo kančią, pereik į mano širdį, kad visai pasiduočiau Tau.

Dievo meilės malda

Koks kantrus esi Viešpatie! Kiek jau praleidau metų, kuriais Tavęs nemylėjau! O, Viešpatie visų širdžių, vienas tik Tu valdyk mano Širdį.

3 Gavėnios sekmadienis

JĖZUS BETANIJOJE

"Šešiomis dienomis pirm Velykų Jėzus atėjo į Betaniją, kur gyveno numiręs ir Jėzaus prikeltas Lozorius. Tenai Jam iškelta pokylis. Morta tarnavo, Lozorius buvo vienas iš sėdėjusių drauge su Juo prie stalo, o Marija ėmė brangaus tikrojo nardo tepalo svarą, patepė Jėzaus kojas ir nušluostė Jo kojas savo plaukais. Namai pasidarė pilni tepalo kvapo" (Jon. 12, 1-3).

1 PUNKTAS. PAPEIKIAMAS JUDO ŽODIS

Svarstymas. Nors Magdalenos darbas buvo ir labai gražus bei malonus Jėzui, apaštalui Judui jis buvo proga pasipiktinti ir papeikiamai išsireikšti: "Kodėl neparduota to tepalo už tris šimtus denarų ir neatiduota beturčiams? Pasakė gi jis tai, ne kad jam būtų rūpėję beturčiai, bet kad buvo vagis ir, laikyda-

mas piniginę, pasisavindavo, kas į ją būdavo įdedama" (12, 5-6).

Čia Judas pasirodė toks, koks jis iš tikrųjų buvo. Pakankamai ilgai jis veidmainiavo, o ir dabartinis jo išsireiškimas yra tik veidmainystė; bet ryškiai matyti tikrovė: nepasotinamas godumas. Jis dabar nebeįstengia paslėpti aistros, kuri jį yra pavergusi, nors ir stengiasi paslėpti. Ir toji aistra nuslopina jame kiekvieną geresnį jausmą, net tikėjimą Jėzumi. Jis nebeįvertina Magdalenos meilės žygio. Jis nepastebi, koks jai turi būti skaudus tas nepelnytas priekaištas. Jis neatsižvelgia į svečius, net ne į Jėzų kreipiasi, kuriam jo priekaištas buvo pažeminimas ir įžeidimas. Net ir tuomet tas nelaimingasis žmogus neatsipeikėja, kai Jėzus jam švelniai paaiškina tikrąją to patepimo prasmę. Kas kartą giliau klimpsta jis į savo nedorybę, kas kartą arčiau bedugnės.

Pritaikymas. Mokykis iš to, mielasis brolau, bijoti savo blogų polinkių ir rimtai su jais kovoti. Šis Magdalenos ir Judo susitikimas yra rimtas bei įsidėmėtinas vaizdas! Kokiais priešingais keliais juodu vaikščioja! Kur juodu pradėjo ir kur baigs? Judas, apaštalas, dabar netikęs ir vagis, kurs net vargšų šalpai skiriamus pinigus pasisavina savo pražūčiai; ir Magdalena, vargšė viešа nusidėjėlė, nūn kilni, meile liepsnojanti Jėzaus mokinė! Kokiais įvairiais keliais nueina žmonių širdys! Kai vienos iš giliausio puolimo pakyla į šventumą, kitos iš dangaus nukrinta į pragarą (Meschler).

Mąstydami apie šį įvykį, įsitikiname, jog ir geriausiai norint, negalima patenkinti visų. Kai Magdalena dar skendo nuodėmėse, žmonės ją plakė liežuviais; dabar, kai ji gręžias į Kristų ir Jam atlieka meilės bei pagarbos patarnavimą, ji vėl sukelia pasipiktinimo. Tad vienintelis tikras kelias yra nepaisyti žmonių plepalų, o tik atsižvelgti į Dievo valią. Ar taip visuomet elgeis?

2 PUNKTAS. PATEPIMO REIKŠMĖ

Svarstymas. Kaip Simono farizėjo namuose, taip ir čia Viešpats ėmė ginti Magdaleną: "Atstokite nuo jos; kam jai esate įkyrūs? Ji padarė man gerą darbą. Nes beturčių jūs tu-

rite visuomet su savim ir, kada tik norite, galite daryti jiems gera, o mane ne visuomet turite. Ji padarė, ką galėjo; ji iš anksto patepė mano kūną laidotuvėms. Iš tikrųjų, sakau jums, kur tik visame pasaulyje bus skelbiama šita Evangelija, bus sakoma jos atsiminimui, ir ką ji yra padariusi" (Mork. 14, 6-9).

Vadinasi, Magdalena padarė gerą darbą, nes Viešpatį reikia labiau už kitus mylėti, ir joks pagarbos ženklas nėra Jam per didelis.

Tikroji Jėzaus patepimo reikšmė yra ta, kad tuo Jo kūnas buvo įbalzamuotas iš anksto, vietoj laidotuvių dienos, kuri įvyko jau po šešių dienų. Nuėmus švč. Jėzaus kūną nuo kryžiaus, jau nebebuvo įmanoma balzamuoti, dėl to, kad tą dieną buvo Prisiruošimo šventė (Jon. 19, 42). Velykų rytą Magdalena nebegalėjo patepti Jėzaus kūno, nes Jėzus jau buvo atsikėlęs: todėl jai buvo leista tai padaryti iš anksto ir taip gauti už savo meilę atlyginimą. Visas pasaulis turi žinoti, kaip Viešpats mylinčioms sieloms atlygina už gera.

Pritaikymas. Šitoj vietoj Viešpats davė mums pavyzdį, jog privalome dažnai mąstyti apie savo mirtį. Jo mirtis nuolat stovėjo Jam akyse; dažnai Jis kalbėjo apie savo mirtį ir karštai troško už mus numirti. Taip turim ir mes elgtis. Būtent, sveika yra mąstyt apie mirtį pagundų metu ir nuodėmėj. Kai žmogus prisimena mirty išnykstant visas žemės gėrybes bei džiaugsmus, kai pagalvoja, kas bus mirus, bus jam nesunku išsižadėti nuodėmės ir eiti išpažinties. Mirštant turi vertę vien geri mūsų darbai. Tad ypačiai stenkimės įsigyti daug gerų darbų, kuriems vienuolyne turim tiek progų.

Širdies žodis. Ištikimas esi Tu, Dieve, savo pažadams. Tad ir man suteik tenai atlyginimą už gerus darbus. Įspausk mano širdy mintį apie paskutiniuosius dalykus, pripildyk mane savo teismo baimės ir savo Širdies meilės.

Dievo meilės malda

O mano Dieve ir mano viskas! Atimk mane iš manęs ir pasiimk sau! Amen.

JUDO IŠDAVIMAS

Jau labai arti mūsų Viešpaties kančios laikas. Jo priešai tariasi, kaip Jį sunaikinus. Ir štai Judas siūlosi jiems padėti. Kaip galėjo Jėzaus mokytinis tokį dalyką padaryti, kaip galėjo taip toli nueiti? Pamąstykim apie tą juodą Judo darbą, kad save perspėtume.

1 PUNKTAS. DERYBOS SU AUGŠTAISIAIS KUNIGAIS

Svarstymas. "Tuomet vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji susirinko į kiemą vyriausiojo kunigo, kurs vadinosi Kaipas, ir tarėsi sugauti Jėzų klasta ir užmušti. Bet jie sakė: Ne šventą dieną, kad kartais nekiltų žmonėse maišto . . . Tuomet vienas iš dvylikos, kurs vadinosi Judas Iskarijotas, nuėjo pas vyriausius kunigus ir jiems tarė: ką norite man duoti, ir aš Jį Jums išduosiu? Jie gi jam paskyrė tris dešimtis sidabrinių. Ir nuo to meto jis ieškojo progos Jį įduoti" (Mat. 26, 3-5, 14-16).

Dabar pamąstykim apie aplinkybes, kurios Judo žygį daro tokį biaurų. Vienodai pasakoja trys evangelistai, jog vienas iš dvylikos pardavė Jėzų, Jį išduodamas. Galima pajusti evangelistų nuliūdimą ir sykiu pasibiaurėjimą. Jei koks žiaurus kareivis ar priešas farizėjas, ar šiaip sugedęs žmogus būtų išdavęs Jėzų, tai būtų galima šiaip taip suprasti. Bei jai apaštalas virsta išdaviku, tai trūksta žodžių tokiam darbui pavadinti. Juodas nedėkingumas, bukas jausmo trūkumas, tamsi tikėjimo stoka — tie visi posakiai yra per silpni tokiam išdavimui. Ką galėjo pagalvoti net Kristaus priešai, kai Judas atėjo pas juos su tokiu pasisiūlymu! "Jie džiaugėsi, kai jie tai išgirdo," — rašo Morkus (14,11). Žinoma. Bet jie tuo pačiu žiūrėjo su didžia panieka į tokį niekšą, kurs išduoda savo draugą ir mokytoją.

O kodėl Judas išduoda Viešpatį? Ar Jėzus jį įžeidė, ar nerodė dėmesio, ar atstūmė? O, ne! Žemas godumas jį apakino. 30 sidabrinių buvo atlyginimas už užmuštą vergą, ir už tokią

sumą Judas išduoda Dievo Sūnų Jo priešams! Ramiai bei šaltai jis derasi su augštaisiais kunigais dėl parduodamosios kainos už savo Viešpatį. Tenka tik stebėtis!

Pritaikymas. Apaštalo Judo pavyzdy matome, kur gali atsidurti žmogus, pasidavęs aistroms. Jei Judas, vienas iš Jėzaus būrelio, galėjo pasidaryti išdaviku, ką ir bekalbėt apie mažesnįjį brolį iš pranciškonų! Tad nepasitikėkim savim per daug! Nepasitikėti savo silpnumu dvasiniame gyvenime yra būtina. Turėkim dėmesy, kokį papiktinimą skleidžia užsimiršęs Dievui pašvęstas asmuo, kokia didelė šventvagystės nuodėmė slegia jo sielą, koks žemas yra ištikimumo sulaužymas! Kaip baisiai skamba mūsų Tėvo Pranciškaus prakeikimas: "O Švenčiausias Tėve, tesie prakeikti Tavo, viso Dangaus ir manęs paties, vargdienėlio, tie, kurie savo blogu pavyzdžiu darko ir griauna tai, ką Tu per šventuosius šio ordino brolius esi padaręs ir daryti nebaigi".

2 PUNKTAS. SUGEDIMO PRIEŽASTYS

Svarstymas. Tokia sunki apaštalo nuodėmė negalėjo būti be gilaus pagrindo. O tas pagrindas buvo viena nesuvaldyta aistra, godumas; bet jau ji viena buvo užtenkamai stipri pasipriešinti visoms malonės įtakoms, net meilingiems Jėzaus žodžiams, ir apakusiam mokytiniui stumt iš nuodėmės į nuodėmę, o pagaliau įstumti į baisiausią nuodėmę—į bendradarbiavimą Dievo-žmogaus nužudyme, Jį išduodant!

Nežinome, kokius Judas turėjo sumetimus, įstodamas į apaštalų būrį, bet yra tikra, kad jis niekuomet neturėjo didžiai geros valios, ir jo maldingumas, jei iš viso jis jo turėjo, niekuomet nebuvo gilus. Jo širdy glūdo pikta žemiško nusiteikimo sėkla, kuri išaugo išbaigtu šykštumu. Ir Judas nedarė nieko tai blogybei sunaikinti. "Ar ne aš jus dvylika išsirinkau? Tačiau ir iš jūsų vienas yra velnias" (Jon. 6, 71). Taip kalbėjo Viešpats tada, kai net kai kurie Jo sekėjai murmėjo dėl Eucharistijos pažadėjimo. Bet tie rimti žodžiai atšoko atgal nuo užkietėjusios Judo širdies.

Pritaikymas. Kuri aistra galėtų pasidaryti man pavojinga?

Dievo akivaizdoje nepadės nieko veidmainiauti. Pasipriešinkim blogiui, kol dar laikas!

Neveltui šv. Pranciškus įsteigė savo ordiną ant neturto pagrindo: jis gerai žinojo, kaip žmogų traukia žemės dalykai. Bet ir mūsų ordine gali atsirasti vagis ir išdavikas! Tad sergėkim savo polinkius, ypač prisirišimą prie žemės dalykų.

Širdies žodis. Viešpatie, *ačiū* Tau už visus meilingus paskatinimus bei rimtus įspėjimus! Iš naujo aukoju Tau trilypę auką — širdį, akis, valią. *Palaimink* gerus mano pasiryžimus ir *išsaugok* nuo nuodėmės ir amžinos pražūties!

Dievo meilės malda

Visaip bandyk mane, Dieve, tik saugok nuo nuodėmės.

Antradienis 3 Gavėnios savaitėje

PASKUTINĖ VELYKINĖ VAKARIENĖ

Sutinkam Jėzų vėl Jeruzalėj. Jis norėjo dar paskutinį kartą valgyti su mokytiniais velykinę vakarienę ir tuo pačiu įkurti nuostabiąją Eucharistijos paslaptį, kad tuo būdu būtų sujungti pirmavaizdis su tikrove. Ta dvilypė šventė užims mus kelias dienas, o paskiau galėsim visai atsidėti Jėzaus kančios bei mirties mąstymui.

1 PUNKTAS. PIRMAVAIZDIS VELYKŲ AVINĖLIS

Svarstymas. Viešpats įsako paruošti velykinį avinėlį. "Pirmą neraugintos duonos dieną mokytiniai atėjo pas Jėzų ir sakė: Kur nori, kad mes Tau paruoštume valgyti Velykų avinėlį? Jėzus tarė: Eikite į miestą pas vieną žmogų ir jam tarkite: Mokytojas sako: Mano metas arti; pas tave aš darau Velykas drauge su savo mokytiniais. Mokytiniai padarė, kaip Jėzus jiems įsakė, ir prirengė Velykas" (Mat. 26, 17-19). Stebėkis čia ramumu, kuriuo Viešpats išpildo visus Įstatymo vely-

kinius nuostatus, nors Jo širdis pilna rūpesčio. Juk jis turėjo duoti mums pavyzdį, kaip reikia net sunkiausiose aplinkybėse ištikimai, be išgąsčio atlikti visus Dievo Įstatymo nuostatus. Iš antros pusės, džiaukis apaštalų uolumu ir meile, kuriais jie išpildo visus Jėzaus įsakymus ir paruošia velykinį avinėlį. Turėtume ir mes būti tokie mieli ir uolūs Viešpaties reikaluose.

Stebėkim velykinės vakarienės iškilmę. "Valandai atėjus, Jis sėdosi prie stalo, ir drauge su Juo dvylika apaštalų. Tuomet Jis jiems tarė: Geiste geidžiau valgyti drauge su jumis šitą Velykų vakarienę prieš kentėdamas. Nes, sakau jums, nuo šio laiko aš nebevalgysiu jos, kolei bus įvykusi dangaus karalystėje. Paėmęs taurę, Jis dėkojo ir tarė: Imkite ir dalinkitės tarp savęs. Nes, sakau jums, aš nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus, iki ateis Dievo karalystė" (Luk. 22, 14-18). Taip rašo Lukas. Persikelkim dvasioj į vakarienės salę. Tylūs ir rimti apaštalai. Visa paruošta. Kilniai kalba Viešpats įžangines maldas pagal Paschos vakarienės apeigą. Jis maišo pirma taurę vyno, laimina, ragauja ir teikia apaštalams. Seka antra turė su paaiškinimu, ką reiškia toji vakarienė. Rimtai susimąstęs žiūri Viešpats į stalą. Viskas primena Jam artimą kančią: papiautas avinėlis, karčios žolės, nerauginta duona, vynas taurėj. Ir dabar Jis kalba jiems šiltais žodžiais apie savo troškimą kentėti, apie pirmapradę Paschos vakarienės reikšmę ir apie amžinąjį pokylį, kurį Jis paruoš saviesiems danguj. Dabar pirmavaizdis praeina ir užleidžia vietą tikrovei. Naujajam Įstatyme, kurį Jis įkuria, Kristus nori būti tuo pačiu aukos avinėlis bei valgis.

Pritaikymas. Kiekvienos šv. Mišios turi priminti mums Paskutinės vakarienės iškilmę. Bet ar stengiamės gerai suprasti gausias ir gilias jos apeigas? Ar mes, kaip kunigai, atliekam jas su meile ir sąžiningai tiksliai? Ar jos kartais nepraranda per mūsų skubą bei apsileidimą dalį kilnumo bei šventumo? Kiekvienas Dievo namas yra lyg paskutinės vakarienės salė. Laimingas yra brolis zakristijonas, kuris, lyg anie apaštalai, gali ruošti altorių — paskutinei vakarienei stalą! Čia niekuomet nebus daroma per daug! O kaip iš tikrųjų yra su tuo ruošimu?

2 PUNKTAS. TIKRASIS VELYKŲ AVINĖLIS

Svarstymas. Kadangi žydų Paschos avinėlis buvo tikrojo Avinėlio pirmavaizdis, Viešpats su paskutiniąja savo velykine vakariene sujungė švč. Sakramento įsteigimą. Jau buvo atėjusi valanda, kada visi Senojo Įstatymo pirmavaizdžiai apie Naujojo Įstatymo Auką turėjo išsipildyti, jau Naujoji Sandora, Kristaus Bažnyčia, turėjo gauti savo regimąją Auką bei kunigiją, kaip kad parašyta: "Viešpats prisiekė, ir Jis nesigailės: Tu kunigas per amžius Melkisedeko tvarka" (Ps. 109,4). Bet Viešpats norėjo būti ne tik amžinuoju Augščiausiuoju Kunigu, bet ir Aukos Avinėliu bei tikinčiųjų maistu. Tą savo meilingą sumanymą Jis irgi pareiškė, įkurdamas šv. Eucharistiją. Luko evangelijoj yra ši vieta: "Paėmęs duonos, Jis dėkojo, laužė, davė jiems ir tarė: Tai yra mano kūnas, kurs už jus duodamas; tai darykite mano atsiminimui. Taip pat paėmė taurę po vakarienės ir tarė: Ta taurė yra naujoji sandora mano kraujuje, kurs bus už jus išlietas" (Luk. 22, 19-20).

Kai Jėzus pabaigė įsakytąją Paschą, suvalgęs paskutinį gabalėlį, Jis įsteigė kaip galim įsivaizduoti — švč. Sakramentą, būtent, taip, kad kielikas buvo trečiosios taurės pakaitalas, o toliau Hallel pabaigė visą iškilmę. Į vietą Senojo Įstatymo čia stojo Naujasis—tiksliau — Naujasis Įstatymas, lyg kokia stebuklinga gėlė, išdygo iš senojo stiebo paties vidurio — Paschos (Schegg).

Pritaikymas. Šv. Mišių auka savo verte stovi be galo augštai, lyginant su visomis Senojo Įstatymo aukomis. Argi tad neturim jų labiausiai brangint? Tik pažiūrėkim, su kokiu džiaugsmu ir meile Jėzus perduoda mums, kaip aukos valgį, savo Kūną bei Kraują! Ar tai neturėtų giliai sugėdinti mūsų abejingumo bei šaltumo? Pagalvokim, kaip privalom ateity elgtis, ir melskim Viešpatį palaiminti mūsų pasiryžimus.

Širdies žodis. Garbė Tau, Viešpatie, už begalinį nuolankumą bei gerumą! Turime Auką didžiausią bei puikiausią, kokią tik galima įsivaizduoti. Noriu ja geriausiai naudotis. Jungiuos su visomis visų laikų šv. Mišių aukomis, ypač su Tavo paskutinės vakarienės auka, ir aukoju jas Tavo Dangaus Tėvui.

Meldžiu Tave, duok man pasidaryti Tavo Aukos vaisių dalyviu!

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau, meilėj Tu susijungei su manim: argi aš galėčiau savo noru nuo Tavęs atsiskirti?!

Trečiadienis 3 Gavėnios savaitėje

KOJŲ MAZGOJIMAS

Paskutinėj vakarienėj Jėzus, ruošdamas apaštalus pirmajai komunijai, pats numazgoja jiems kojas. Pamąstykim apie tą graudžią sceną, kad išmoktume Viešpatį mylėti ir būti nusižeminę.

1 PUNKTAS. NUSILEIDŽIANTI JĖZAUS MEILĖ

Svarstymas. Apaštalas Jonas taip pasakoja: "Pirm Velykų švenčių Jėzus, žinodamas, kad buvo atėjusi Jo valanda eiti iš šio pasaulio pas Tėvą, mylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, parodė jiems savo meilę iki galui. Vakarienės metu, kai velnias jau buvo įdėjęs į Simono sūnaus Judo Iskarijoto širdį sumanymą įduoti Jį, žinodamas, kad Tėvas buvo visa davęs Jam į rankas, kad Jis nuo Dievo išėjo ir pas Dievą eina, Jis keliasi nuo stalo, padeda savo drabužius ir, pasiėmęs drobulę, susijuosia. Po to pilasi vandens į praustuvę ir pradeda mazgoti mokytinių kojas ir šluostyti drobule, kuria buvo susijuosęs" (Jon. (Jon. 13, 1-5).

Tris aplinkybes pamini evangelistas, kad mums parodytų be galo didžią, nusileidžiančią ir tvirtadvasę Jėzaus meilę:

Pirma, artimos kančios sąmonė. Nors žmonės Jam ruošia mirtį, Kristus tačiau įrodo jiems juos mylįs visai nesavanaudiškai, pasiaukojamai — įkurdamas švč. Sakramentą.

Antra, Judo išdavimas. Evangelistas aiškiai pamini Judą buvus su kitais paskutinėj vakarienėj. Kaip paryškėja visas

Jėzaus didumas, regint biaurų Judo akiplėšiškumą bei išdavimą, o Jėzaus kuklumą bei meilingumą. Nors Judas nešiojos tokius juodus sumanymus, Jėzus leido jam dalyvauti paskutinėj vakarienėj ir, gal būt, numazgojo ir jam kojas.

Trečia, Jėzaus Dievystė bei didingumas. Šv. Kirilas aiškina evangelisto žodžius "žinodamas, kad Dievas buvo visa davęs Jam į rankas" šitaip: Kristus gerai žinojo turįs galią ant visų dalykų, esąs gimęs iš Dievo Tėvo būtybės ir vėl grįšiąs į dangų sėstis draug su Tėvu į didingą sostą — vistiek pasidavė šiam nusižeminimui.

Pritaikymas. Kojų mazgojimas šiaip buvo vergų ar tarnų reikalas; Jėzus tačiau nenorėjo sau jokio tarno, o norėjo būti visų tarnu. Ar begalima įsivaizduoti didesnę už šią meilę? Imkim iš Jo pavyzdį. Galvokim tik apie savo menkumą; o mes taip labai priešinamės mažiausiam nužeminimui. Evangelistas sako: "Žinodamas, kad Tėvas buvo visa davęs Jam, į rankas"; o mes norim Jam, atimti privalomą pagarbą! Jėzus stojas ir ruošias numazgoti mokytiniams kojas. Auksaburnis sako čia: "Tokia didelė buvo Jėzaus meilė, toks didelis nusižeminimas, jog Jis visa pats daro". Taip elgiasi visi, kurie yra tikrai nusižemnę; o išdidusis renkasi tik garbingus veiksmus; žemus bei nepatogius jis palieka kitiems.

2 PUNKTAS. PETRO ATSISAKYMAS

Svarstymas. "Jis prieina prie Simono Petro." Tikrai nežinome, kokia eile Jėzus plovė kojas apaštalams; bet galimas dalykas, kad Jis pradėjo nuo Petro, kurį Jis visuomet statė priešaky kitų, ir kuris paprastai buvo lyg burna kitų. Kai Jėzus prie jo priėjo, jis išsigandęs sušuko: "Viešpatie. Tu nori man kojas mazgoti!?" Šv. Augustinas į tai sako: Kas yra "Tu" ir kas yra "man"? Tuos žodžius galima lengviau pamąstyti, nei ištarti." Ir Auksaburnis nurodo į tą svarbą, kuri glūdi tuose žodžiuose: *Tu mazgosi man* kojas tomis rankomis, kurios akis atveria, raupus gydo, mirusius prikelia?

Jėzus atsakė Petrui: "Ką aš darau, tu dabar nežinai, žinosi ri paskui." Bet Petras nesiduoda įtikinamas: "Ne, Tu

niekuomet nemazgosi man kojų!" Į tai atsako Jėzus: "Jei aš tavęs nenumazgosiu, neturėsi dalies su manim." Išgirdęs, jog jo pasipriešinimas atskirtų jį nuo Mokytojo, Petras nusileidžia ir nusižeminęs iš užtvinusios meilės maldauja: "Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas, ir galvą!" Maloniai mokomai Jėzus priduria: "Kas nusiplovęs, tas neprivalo daugiau, kaip tik kojas nusimazgoti; jis visas nesuteptas. Ir jūs esate nesutepti, bet ne visi" (Jon. 13, 6-11).

Pritaikymas. Neturėti dalies su Jėzum reiškia nebūti su Jėzum toj bendruomenėj, kurią Jis turi dėmesy, sakydamas: "Aš esu vynmedis, jūs šakos". Baisiausias tai yra dalykas būti atskirtam nuo Jėzaus per sunkią nuodėmę! Stebėkis, mano siela, kad Jėzus tau taip dažnai mazgoja kojas, tiesa, ne vandenim, o savo malone — brangiu savo Krauju! Ir tu sušuk su Petru: "Viešpatie, ne tik kojas, bet ir rankas, ir galvą" — nuvalyg mane visą su viskuo, kas esu ir ką turiu: mano mintis, jausmus, žodžius, darbus!

3 PUNKTAS. KOJŲ MAZGOJIMO REIKŠMĖ

Svarstymas. 1. Kojų mazgojimas vaizduoja reikalą nuvalyti visas, net mažiausias klaidas prieš dalyvausiant šv. Vakarienėj. Kojų plovimas buvo atliktas prieš įkursiant švč. Sakramentą ir buvo su tuo glaudžiai susijęs. "Jūs esate nesutepti", — sako Viešpats: švariai numazgoti, atnaujinti, naujai pagimdyti per šv. Krikštą, ir esate dar reikalingi tik nuvalymo mažųjų klaidų bei netobulumų, nuo kurių joks žmogus nėra laisvas. Nuplaudamas kojas, Kristus apvalė Petrą ir kitus apaštalus nuo mažesniųjų nuodėmių, palenkęs jų širdis prie gailesčio tuo nusižeminusiu ir meilingu savo elgesiu.

2. Jiems kojas nuplaudamas, Jėzus paragino apaštalus mylėti kits kitą nusižeminusia, savęs išsižadančia meile. Mat, apaštalai vakarienės metu ginčijosi, kas už ką augštesnis. Nėra reikalo manyti čia buvus gryną garbės troškimą; greičiau tai būta meilės lenktyniavimo: toj šventoj valandoj kiekvienas būtų norėjęs būti artimesnis Jėzaus širdžiai. Tačiau tas ginčas nebuvo Jėzui malonus, ir Jis davė savo bičiuliams nusižemi-

nimo pamoką. Nuplovęs jiems kojas ir apsivilkęs viršutinį drabužį, Kristus vėl sėdo už stalo ir kalbėjo: "Ar suprantate, ką aš jums padariau? Jūs vadinate mane Mokytoju ir Viešpačiu ir gerai sakote, nes aš esu. Taigi, jei aš, Mokytojas ir Viešpats, mazgojau jūsų kojas, tai ir jūs turite vienas kitam mazgoti kojas; nes aš daviau jums pavyzdį, kad, kaip aš jums dariau, taip ir jūs darytumėte" (Jon. 13, 12-15).

Pritaikymas. Stenkimės kasdienes savo klaidas bei menkystes naikinti gailesčiu ir atgaila, gerais darbais ir maldinga Komunija. Neleiskim dulkėms ant mūsų kojų pavirsti purvu! O artimą mylėkim nusižeminusia, savęs išsižadančia, visiems patarnauti pasiruošusia meile.

Širdies žodis. Taip, Viešpatie, ne tik kojas numazgok man, bet ir rankas, ir galvą! Nuvalyk visas mano mintis, jausmus, polinkius, žodžius ir darbus, kad visai švarus galėčiau dalyvauti Tavo Meilės Pokyly ir pilnai pasinaudoti jo vaisiais.

Dievo meilės malda

Jėzau, Dangaus Karaliau, būk ir mano karalium ir mano širdies Viešpačiu, ir paimk ją visai į savo valdžią!

Ketvirtadienis 3 Gavėnios savaitėje

JĖZAUS ATSISVEIKINIMO KALBA

Kaip tėvas prieš pat mirtį dar kartą sušaukia pas save visus vaikus, kad juos palaimintų ir paliktų jiems tėviškų paskutinių patarimų, taip ir mūsų Viešpats Išganytojas paskutinėje vakarienėje. Pamąstykim apie paskutinius Kristaus įsakymus ir guodžiamus žodžius.

1 PUNKTAS. PASKUTINIS KRISTAUS ĮSAKYMAS

Svarstymas. Paskutinė vakarienė pasibaigė, pirmoji apaštalų Komunija buvo priimta, išdavikas Judas buvo iš salės išėjęs — ir Jėzus pasiliko vienas su bičiuliais. Tada Jis šiltai ir

graudžiai atsisveikino su jais: "Vaikeliai, dar trumpą laiką aš esu su jumis. Jūs ieškosite manęs", bet "kur aš einu, jūs negalite prieiti". "Tenenusigąsta jūsų širdis: jūs tikite į Dievą ir į mane tikėkite" (Jon. 13,33, 14, 1). Tad štai koks buvo karščiausias Viešpaties noras ir paskutinis Jo įsakymas — kad mokytiniai ištikimai tikėtų Jį, savo Viešpatį ir Mokytoją. Tas priminimas nebuvo be pagrindo: jie tikėjo, taip, bet tas jų tikėjimas buvo dar silpnas ir negilus. Viešpats juos klausia: "Ar jūs netikite, kad aš Tėvuje ir Tėvas yra manyje? Jei ne, tai tikėkite dėl pačių darbų" (Jon. 14, 11). Ir, kad juos dar labiau paragintų gyvai tikėti, Jis jiems žada, kad jie, taip tikėdami, galės padaryti didesnių darbų, negu Jo, ir kad Tėvas juos išklausys visuose prašymuose, kuriuos jie kreips į Tėvą Jo vardu.

Antrasis Jėzaus įsakymas buvo: "Pasilikite manyje ir aš jumyse. Kaip vynmedžio šakelė negali nešti vaisiaus pati savaime, jei nepasilieka vynmedyje, taip ir jūs, jei nepasiliekate manyje. Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas neša daug vaisiaus, nes be manęs jūs nieko negalite padaryti. Jei kas nepasiliktų manyje, bus laukan išmestas, kaip šakelė, ir sudžius, ją surinks, įmes į ugnį, ir ji sudegs . . . Pasilikite mano meilėje. Jei laikysite mano įsakymus, jūs pasiliksite mano meilėje, kaip ir aš laikiau savo Tėvo įsakymus ir pasilikau Jo meilėje" (Jon. 15, 4-10). Tuos aiškius atsisveikinančio Jėzaus žodžius gali suprasti kiekvienas, kurs juos rimtai svarsto. Bet kiekvienas irgi turi stengtis jais sekti, nes tikėjimas be meilės negali mums nieko padėti.

Trečiasis Jėzaus įsakymas buvo: "Tai mano įsakymas, kad mylėtumėte vienas kitą, kaip aš mylėjau . . . Jūs mano prieteliai, jei darysite, ką aš jums įsakau . . . Ne jūs mane išrinkote, bet aš jus išrinkau ir paskyriau jus, kad eitumėte, neštumėte vaisiaus, ir jūsų vaisius pasiliktų, kad, ko tik prašysite Tėvą mano vardu, Jis jums duotų (Jon. 15, 12-17).

Pritaikymas. Iš to viso minčių gausumo ką privalome ypačiai sau taikyti? Gal ir mums tinka Viešpaties priekaištas? "Taip ilgai jau esu su jumis, ir vis dar nepažįstate manęs!"

Jau taip ilgai ordine, o taip dar mažai apšviesti dvasios dalykuose, taip mažai panašūs į Jėzų! Dėl ko? O gal ir mums tenka sudrebėti, girdint šiuos žodžius: "Jei kas nepasiliktų manyje bus laukan išmestas, kaip šakelė, ir sudžius?" Gal nesame malonės padėty, gal dažnai įpuolame į sunkias nuodėmes? Ar nereikia pasitaisyti? O gal esame užmiršę, ką Kristus įsakė: "Tai aš jums įsakau, kad vienas kitą mylėtumėte?" Argi neišmoksime suvaldyti savo liežuvio?!

2 PUNKTAS. PASKUTINĖ KRISTAUS PAGUODA

Svarstymas. Sunkią išsiskyrimo valandą neturėjo apaštalams stigti ir Kristaus paguodos. Jis stipriai guodžia juos, net ragina džiaugtis drauge su Juo: "Tai aš jums kalbėjau, kad mano džiaugsmas būtų jumyse, ir kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas" (Jon. 15, 11). Bet ar tai nėra neprotinga kalbėti apie džiaugsmą, kai pačiam Jėzui nelengva paslėpti gilų savo liūdesį, kai Jo pradėtasis darbas tartum griūte griūva? O, ne! Tiesa, atsiskyrimo valanda atėjo, bet tikrai ateis ir vėl pasimatymo valanda. "Jūs dabar, tiesa, turite nuliūdimo; bet aš vėl jus matysiu; tuomet jūsų širdis džiaugsis, ir jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų neatims" (Jon. 16, 22). "Mano Tėvo namuose daug buveinių . . . Einu jums vietos prirengti" (Jon. 14, 2).

Viešpats palieka savuosius; užtat Jis jiems atsiunčia šv. Dvasią Guodėją: "Aš melsiu Tėvą, ir Jis duos jums kitą Ramintoją, kad pasiliktų su jumis per amžius, tiesos Dvasią, kurios pasaulis negali priimti (Jon. 14, 16-17).

Ateis jiems sunkūs persekiojimai, bet tie persekiojimai padarys juos tik panašius į Mokytoją ir padės tikriau pas Jį nueiti: "Jei pasaulis jūsų nekenčia, žinokite, kad manęs pirma jūsų nekentė. Jei būtumėte iš pasaulio, pasaulis mylėtų, kas jojo yra; kadangi tačiau jūs neesate iš pasaulio, bet aš jūs išrinkau iš pasaulio, todėl pasaulis jūsų nekenčia" (Jon. 15, 18-19).

Pritaikymas. Kai pasaulis mums duoda nemalonumų, prisiminkime Kristaus žodžius. Kaip gerai šv. Pranciškus suprato Jėzaus žodžius apie tobulą džiaugsmą! Tad kodėl turėtume būti liūdni ar nepasitenkinę? Tai tik duotų progų šėtonui mus gundyti.

Širdies žodis. Ačiū, Viešpatie, už brangius Tavo žodžius! Atgaivink mano tikėjimą, pakurstyk meilę, apvalyk nuo nemeilumo, dovanok tobulą džiaugsmą su Tavim susijungus.

Dievo meilės malda

Mano Dieve ir Viešpatie! ką turėčiau mylėti, jei ne Tave, savo gyvenimą, savo Dievą ir Visa!

Penktadienis 3 Gavėnios savaitėje

VIEŠPATIES AUGŠČIAUSIOJO KUNIGO MALDA

Graudžiai atsisveikinęs su apaštalais, Kristus kreipiasi į savo Tėvą su nuostabia malda, kurioj meldžias už save, mokytinius ir visus tikinčiuosius. Tą maldą Bažnyčia vadina Kristaus Augščiausiojo Kunigo malda. Pamąstykim, kaip Jėzus meldžiasi už save ir savuosius.

1 PUNKTAS. KRISTAUS MALDA UŽ SAVE

Svarstymas. Įsivaizduokim Viešpatį, stovintį su iškeltom rankom, įsižiūrėjusį į dangį, meldžiantis: "Tėve, valanda atėjo, pašlovink savo Sūnų, kad Sūnus pašlovintų Tave, kaip Tu esi jam davęs valdžios ant visų žmonių, kad jis visiems, kuriuos jam davei, suteiktų amžinąjį gyvenimą" (Jon. 17, 1-2). Koks tai mums pavyzdys.

Kaip Viešpats meldžiasi? Garsiai, atvirai prieš savo mokytinius. "Tėve, šventasis Tėve, teisingasis Tėve", kalba Jis su pagarba, bet kaip Sūnus, nuolankiai prašydamas pagalbos reikale. Pasitikėdamas laukia Jis išklausymo. Jis primena Tėvui savo santykį su Juo, kaip Sūnaus su Tėvu, savo Mesijo pašaukimą, savo ištikimą uždavinio vykdymą, augštą savo pasiuntinybės tikslą. "Aš pašlovinau Tave žemėje, baigdamas darbą, kurį Tu davei man daryti. Aš apreiškiau Tavo vardą žmonėms, kuriuos man davei iš pasaulio. Jie buvo Tavo, ir Tu davei juos man; jie laikė Tavo žodžius" (Jon. 17, 4-6).

Ko meldžia Viešpats? Laimingos pradėtojo atpirkimo pabaigos, išvadavimo iš nužeminančios kančios, atsikėlimo garbės, amžino viešpatavimo danguje, o viso to — kad tame būtų Dievas išaugštintas. "Tėve, pašlovink savo Sūnų, kad Tavo Sūnus pašlovintų Tave! . . . Pašlovink mane pas save ta šlove, kurią aš turėjau pas Tave, pirma nekaip atsirado pasaulis" (Jon. 17, 1 ir 5).

Pritaikymas. Jei norime išmokti melstis, įsižiūrėkime į besimeldžiantį Jėzų. Melskimės taip pat nuoširdžiai, nusižeminusiai, kūdikiškai. Bet ar galime taip pat pasitikimai kalbėti: Tėve, aš Tave pašlovinau! Tavo darbą pabaigiau! Ieškokim maldoj pirmiausia Dievo garbės. O mes ar neieškom pirmiausia savo šlovės bei naudos? Tad argi gali būti kitaip, kad mus užvaldo tik nerimas, pavydas, garbės troškimas ir išdidumas. Tad taisykimės!

2 PUNKTAS. KRISTAUS MALDA UŽ SAVO MOKYTINIUS

Svarstymas. Pasimeldęs už save, Kristus meldžiasi ir už savo mokytinius: "Šventasis Tėve, išlaikyki dėl savo vardo tuos, kuriuos man davei, kad jie būtų viena, kaip ir mes", t.y. išlaikyk juos tikrojo tikėjimo pažinime ir jo bendrume. "Budamas su jais, aš laikiau juos dėl Tavo vardo. Aš sergėjau, kuriuos Tu man davei, ir nė vienas iš jų nepražuvo, kaip tik prapulties sūnus, kad Raštas įvyktų. Bet dabar aš pas Tave einu ir tai kalbu pasaulyje, kad jie turėtų savyje mano džiaugsmą pilną" (Jon. 17, 11-13). Liūdesingai mini čia Jėzus savo išdaviką, kuris vienas atsispyrė Jo meilei.

Toliau meldžia Jėzus jiems globos ir išgelbėjimo iš pasaulio persekiojimų: "Aš už juos meldžiu; ne už pasaulį meldžiu, bet už tuos, kuriuos man davei, nes jie tavo .... Pasaulis jų nekentė, nes jie ne iš pasaulio, kaip ir aš ne iš pasaulio. Aš neprašau atimti juos iš pasaulio, bet apsaugoti juos nuo pikta" (eil 9, 14, 15). Kaip tai rūpinasi Viešpats savo bičiuliais audrai artėjant!

Galop Jėzus meldžia jiems šviesos ir jėgos jų apaštaliniame pašaukime: "Pašventink juos tiesoje. Tavo žodis tiesa. Kaip

Tu mane siuntei į pasaulį, taip ir aš juos siunčiu į pasaulį. Už juos aš pasišvenčiau pats save, kad ir jie būtų pašventinti tiesoje" (17-19).

Pritaikymas. Kokia tai mums paguoda žinoti, kad Viešpats už mus meldės! Ir už mane meldės: meldė man tikėjimo malonės, apsaugos nuo blogų pasaulio įtakų, jėgos pagundose, gero kuniginių bei vienuolinių pareigų ėjimo, palaiminimo mano darbams. Dabar nuo manęs pareina veikti drauge su malone. Apsaugok Dieve, kad nebūtų pritaikyta man Viešpaties žodžiai: "Nė vienas iš jų nepražuvo, kaip tik prapulties sūnus!"

3 PUNKTAS. KRISTAUS MALDA UŽ VISUS TIKINČIUOSIUS

Svarstymas. Ir už visus tikinčiuosius meldžiasi Viešpats, būtent, prašo jiems *vienybės tikėjime bei meilėj ir amžinosios laimės.* "Prašau ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jų žodį tikės į mane, kad visi būtų viena, kaip Tu, Tėve, esi manyje ir aš Tavyje, kad ir jie būtų mumyse viena, kad pasaulis įtikėtų, jog Tu esi mane siuntęs . . . Tėve, aš noriu, kad ten, kur aš esu, būtų su manim ir tie, kuriuos Tu man davei, kad jie matytų mano garbę, kurią Tu man suteikei" " (Jon. 17, 20-21, 24).

Pritaikymas. Šalia Dievo garbės yra tikėjimas, meilė, sutarimas ir amžinas gyvenimas svarbiausieji Kristaus maldos dalykai. Kad mums taip rūpėtų mūsų pačių tikėjimas, meilė ir amžinasis gyvenimas!

Širdies žodis. Ačiū Tau geriausias Jėzau, už maldą. Tik neleisk, kad ji man paliktų be naudos! Tavo šv. kančią aukoju už save, kaip atpildą už savo ligšiolinį neištikimumą. Jungiu savo netobulą maldą su Tavo švč. malda ir prašau įteikti tai Dangaus Tėvui, kad Jis mane išklausytų, kaip Tave.

Dievo meilės malda

O Jėzau, kada gi many nebebus nieko kito, kaip tik šv. Tavo valia! Kada gi aš visai būsiu viena su Tavim ir su Tėvų!

JĖZUS ALYVŲ DARŽELY

Žiūrėk į Jėzų pakeliuj į Alyvų kalną. Viešpats turėjo būti giliai nuliūdęs dėl artimos kančios, kad Jis net apaštalams skundės ir juos prašė su savim budėti ir melstis. Jėzus karštai meldžia Tėvą nugręžti nuo Jo baisią kryžiaus mirtį, bet Tėvas neišpildo to prašymo, tik per angelą pastiprina Jį kančiai. Dabar mąstykim:

1 PUNKTAS. KRISTUS ŠAUKIASI Į DANGŲ PAGALBOS

Svarstymas. "Pakalbėję giesmę, jie išėjo į Alyvų kalną. Jie atėjo į ūkį, vadinamą Getsemane. Tenai Jis tarė savo mokytiniams: Pasėdėkite čia, kolei aš melsiuos. Jis pasiėmė su savimi Petrą, Jokūbą ir Joną, pradėjo išgąstauti ir bodėtis ir jiems tarė: Mano siela nuliūdusi iki mirčiai, pasilikite čia ir budėkite. Paėjėjęs truputį toliau, Jis parpuolė žemėn ir meldėsi, kad valanda, jei būtų galima, praeitų pro Jį" (Mork. 14, 26-32). Didžiausioj priespaudoj Kristus ieško pagalbos maldoj. Toji malda tikrai turėjo ypatybes, kurios teikė vilties, kad Tėvas išklausys. Ji buvo:

Verto vyro malda, netverčiausiojo žemėj. Pats Tėvas buvo paliudijęs Jį esant savo mylimiausiąjį Sūnų; Jėzus buvo visai ištikimas Sūnus, kuris pažinojo tik paklusnumą be jokių sąlygų; Jis buvo švenčiausiasis Sūnus, kaip Dievas ir Žmogus, tad Jis galėjo visu pasitikėjimu laukti Tėvą išpildysiant Jo meldimą.

Jėzaus malda buvo *malda didžiausiame reikale.* Išganytoją paliko mokytiniai, vienas net išdavė, žmonės ir vyriausybė nusistačiusi prieš Jį, baisiausia mirtis prieš akis: tokia buvo padėtis. Trys mieliausieji Jo mokytiniai buvo liudininkai, kaip Jis drebėjo ir bijojo to, kas turi ateiti. Mirtinė baimė apsiautė Jį, ir Jo prakaitas pasidarė kaip lašai kraujo, varvančio ant žemės (Luk. 22, 43-44). Tokiam varge Jėzus turėjo teisę laukti, kad Tėvas išklausys ir padės.

Jėzaus malda buvo *nusižeminusiai pasiduodanti*. Klūpodamas, net ant veido puldamas, maldauja Viešpats: "Mano Tėve, jei galima, tegul ta taurė praeina pro mane; tačiau ne kaip aš noriu, bet kaip Tu" (Mat. 26, 39). Ir vėl: "Abba, Tėve, visa Tau galima, atitolink nuo manęs šitą taurę; tačiau ne ko aš noriu, bet ko Tu" (Mork. 14, 36). Taip meldės Viešpats daugiau nei valandą; bet Tėvas to nepadarė, ko Jėzus prašė: Jam reikėjo išgerti kančios taurę.

Pritaikymas. Matome, kad ne visa gauname, ko net geriausia valia, net karščiausiai iš Dievo meldžiame. Dievas dažnai turi savo sumanymus, kurie nepalyginti geresni už tai, ką mes geriausia laikome. Tad nereikia bandyti veržte išveržti iš Dievo, kad išpildytų mūsų prašymus, bet po kiekvieno prašymo, einant Jėzaus pavyzdžiu, pridurti: tačiau ne kaip aš noriu, bet kaip Tu. Dar šiandien pasisakykim esą pasirengę išgerti kančios taurę, kurią Viešpats yra mums skyręs—ar mums nuvalyti, ar išbandyti, ar gydomai pabausti. Visuose nemalonumuose ieškokim priebėgos maldoj. Iš Dievo laukim paguodos ir pagalbos, o ne iš žmonių, nes jie yra tiek pat reikalingi Jo pagalbos, kiek ir mes, o dažnai dar yra nepatikimi bei bejausmiai.

2 PUNKTAS. PAGUODA IŠ DANGAUS

Svarstymas. Nors Dievas Tėvas negalėjo išpildyti mieliausiojo savo Sūnaus prašymo, tačiau neleido, kad tas prašymas paliktų tuščias: atsiuntė angelą Jėzui paguosti (Luk. 22, 43). Angelai paskelbė Atpirkėją gimus, tarnauja Jam tyruose, skelbia Jį atsikėlus, į dangų įžengus ir t.t. — tad pritinka, kad jie patarnautų Jam ir sunkioj valandoj.

Nežinome, kokiu būdu angelas sustiprino Viešpatį, bet galime prileisti, jog jis gyvai pastatė Kristui prieš akis palaimingas Jo kančios pasėkas ir taip Jį padrąsino ryžtingai prisiimti kančias. Senoj šlovingoj knygoj apie Jėzaus gyvenimą, kurią ne vienas priskiria šv. Bonaventūrai, randame graudingai aprašytą tą visą įvykį Alyvų darže: "Kai ten baimės kankinamas Viešpats Jėzus taip meldės, štai ateina Viešpaties angelas, Dan-

gaus dvaro kunigaikštis šv. Mykolas, Jo sustiprinti ir taria: Sveikas, Jėzau, mano Dieve ir Viešpatie! Tavo maldą bei ašaras įteikiau Dangaus Tėvui viso Dangaus akivaizdoj, ir visi meldė, kad toji taurė būtų nuo Tavęs pašalinta. Bet Tėvas atsakė: Mano mylimasis Sūnus Jėzus žino, jog nėra galima tobulai atpirkti žmonių giminę be Jo kraujo išliejimo. Jeigu Jis tad trokšta išganyti žmones, turi už juos numirti. Ką dabar nutari? Į tai Jėzus atsakė: Tad noriu kentėti ir mirti. Ir vėl kalbėjo angelas: Tad būk tvirtas ir elkis vyriškai! Kilniam pritinka daryti kas kilnu, o didžiadvasiui sunkiai kęsti. Greit praeis, kas skaudu, o tada ateis amžina laimė. Tėvas sakosi visuomet esąs su Tavim ir sergėsiąs Tavo Motiną bei mokytinius ir juos grąžinsiąs Tau nepažeistus. Jėzus priima tą paguodą iš kūrinio ir yra dėkingas."

Pritaikymas. Pastiprintas Jėzus keliasi ir eina pas mokytinius: "Štai valanda prisiartino, ir žmogaus Sūnus bus įduotas į nusidėjėlių rankas. Kelkitės, eikime; štai prisiartino tas, kurs mane įduos" (Mat. 26, 45-46). Drąsiai ir tvirtai turim ir mes nešti visus negerumus. Jei Dievas neatima iš mūsų kryžiaus, kurį atimti prašome, tai Jis bent suteikia mums jėgos jį nešti. Šaukime šv. angelus padėti, jei esame prispausti: juos Dievas yra mums davęs sargais-gynėjais.

Širdies žodis. O Jėzau, ačiū Tau už gerą pavyzdį, kaip reikia pasiduoti Dievo valiai, pasiaukoti ir mylėti Dievą bei žmones. Aukoju Tau brangųjį Tavo kraują, kurį Alyvų daržely už mane išliejai, ir meldžiu jį pristatyti Tėvui, kaip atperkamąją kainą už mano nuodėmes. Jungiu savo kentėjimus su Tavaisiais ir meldžiu tikėjimo, pasitikėjimo, tvirtybės ir pasidavimo.

Dievo meilės malda

Švenčiausioji Dievo valia, tu — mano maistas! To moko mane Jėzus. Noriu vien to, ko Tu nori.

JĖZAUS SUĖMIMAS

Sek dvasia, kaip Jėzus Alyvų darže kyla po maldos, eina pas mokytinius ir sako: "Miegokite sau ir ilsėkitės; štai, valanda prisiartino, ir žmogaus Sūnus bus įduotas į nusidėjėlių rankas. Kelkitės, eikime; štai, prisiartino tas, kurs mane išduos" (Mat, 45-46).

1 PUNKTAS. JĖZUS EINA PASITIKTI PRIEŠŲ

Svarstymas. "Dar Jam tebekalbant, štai atėjo vienas iš dvylikos, Judas, ir draug su juo didelė minia su kalavijais ir su vėzdais, atsiųsta vyriausiųjų kunigų ir tautos vyresniųjų" (Mat. 26, 47).

Kas tokie ieško tą naktį Jėzaus toj nuošalioj vietoj? Visų pirma, Judas išdavikas. Kol dar Jėzus su kitais apaštalais atlieka šventas paslaptis, Judas slapta sėlina į Augštąją Tarybą ir aptaria su ja, kaip čia Jėzų šią naktį suėmus. Jis nurodo priešams vietą, kur Jėzus meldžias, darosi vadu ir susitaria pabučiavimu nurodyti, kuris bus Jėzus. Su juo eina didelis būrys vyrų: ginkluoti kareiviai, Tarybos tarnai su įvairiais ginklais ir keletas pačių Tarybos narių, kaip atstovai ir liudytojai.

Priešai tur būt laukė ginkluoto Kristaus mokytinių pasipriešinimo arba bandymo pabėgti, bet to neatsitiko. Nakties tamsoj, po Alyvų daržo medžiais rado jie tik keturis asmenis, ir vienas iš jų, pats Jėzus, atėjo ramiai jų pasitikti. Čia stebėkimės Jėzaus didumu bei kilnumu.

"Ko ieškote?" (Jon. 18, 4) — klausia Viešpats naktibaldų, ne kad būtų norėjęs ką iš jų sužinoti, ko būtų pats nežinojęs, bet kad parodytų jiems visą savo viršų bei galią. Viešpačiui tik ištarus "Aš esu!" (Jon. 18, 5) visas būrys, lyg perkūno trenktas, griūva žemėn. Kai jie atsipeikėjo ir atsistojo, priėjo prie Jėzaus Judas ir davė savo palydovams sutartąjį ženkla — pabučiavo Jėzų. "O Jėzus jam tarė: Prieteliau, ko atėjai?" Mat. 26,50)... "Judai pabučiavimu tu išduodi žmogaus Sūnų" (Luk. 22, 48).

Petrui, kuris už prievartą nori atsilyginti tuo pat ir išsitraukia kardą Jėzui ginti, šis sako: "Kišk atgal savo kalaviją į jo vietą; nes visi, kurie ima kalaviją, pražus nuo kalavijo. Ar manai, kad aš negaliu melsti savo Tėvą, ir Jis tuojau man atsiųs daugiau kaip dvylika legijonų angelų? Bet kaipgi tuomet įvyks Raštai, kad taip turi atsitikti?" (Mat. 26, 52-54).

Į farizėjus bei kunigus Kristus kreipiasi šiais žodžiais: "Kaip prieš galvažudį jūs išėjote su kalavijais ir su vėzdais manęs sugauti; aš kasdien sėdėdavau pas jus, mokydamas šventykloje, ir jūs nesuėmėte manęs" (Mat. 26,55). Visose tose Jėzaus kalbose nėra nė krislo sumišimo, baimės ar kartėlio, tik didinga ramybė, paklusnumas Tėvui ir meilė žmonėms.

Pritaikymas. Įsidėmėkime tą Jėzaus ramumą bei švelnumą visiems priešams. Tiesa, ta dangiška kantrybė bei gerumas nenuteikia tų žmonių palankiai, bet atima jiems bet kurį pasiteisinimą.

Kaip tai toli nuėjo Judas! Per savo godumą prarado jis net tikėjimą į Jėzų ir meilę; ir tai, kas šiaip yra meilės ženklas — pabučiavimas jam pasidarė išdavimo priemone! Nebūkim Judo sekėjais — neikim šventvagiškai Komunijos!

Jėzaus priešus trenkia žemėn vienas Jo žodis: "Aš esu, kurio jūs ieškote! Taip atsitinka ir tiems, kurie Jėzaus ieško, nekad prie Jo prisidėtų, o kad Jam pakenktų. Teismo dieną Jis tars jiems: "Aš esu tas, kurį norėjote pražudyti. Šalin nuo manęs!"

Nuo šiol stenkimės vis geriau pažinti Jėzų, vis Jo ieškokim tik ta mintim — Jam visomis jėgomis iš meilės tarnauti. Viešpats sudraudžia Petrą už jo neišmintingą uolumą, nes gelbėjimasis jėga dažnai tik pablogina padėtį. Ir mes padoriai kęskim piktus žmonių užsipuolimus: žmonės yra tik įrankiai Dievo rankoj.

2 PUNKTAS. JĖZUS SUIMAMAS

Svarstymas. Po tų įvykių Jėzus sakė savo persekiotojams: "Jei tad manęs ieškote, leiskite šitiems šalin eiti" (Jon. 18,8), kad įvyktų, ką Jis buvo kiek anksčiau pasakęs: "Aš nepražudžiau nė vieno iš tų, kuriuos Tu man davei" (Jon. 18, 9).

Gerasis Ganytojas pirmiausia mąsto apie savuosius, bet Jis jų nevadina savaisiais, kad tai jiems nepakenktų.

Šv. Jonas, savo akimis visa matęs, sako: "Būrys, tūkstantininkas ir žydų tarnai sugavo Jėzų ir surišo Jį" (Jon. 18, 12). Ne jėgai pasiduoda Jėzus, tik Tėvo valiai: "Tai yra jūsų valanda ir tamsybės valdžia" (Luk. 22,53); dabar mano Tėvas leidžia mane prievartauti, bet jūs esate tamsybių įrankiai.

"Tuomet visi Jo mokytiniai, palikę Jį, pabėgo" (Mat. 26, 56), užmiršę drąsius savo tvirtinimus: "Eikime ir mes mirti su Juo!" (Jon. 11, 16). "Nors man reiktų ir mirti draug su Tavim, aš Tavęs neišsiginsiu! Taip pat visi mokytiniai kalbėjo" (Mat. 26,35). O dabar visi paliko Jėzų. Siaubas juos pagavo, regint tuos įvykius, taip jog jie, jausdamies negalį niekuo padėti Jėzui, išbėgiojo. Išganytojas pats buvo tai jiems iš anksto pasakęs, eidamas su jais į Alyvų kalną: "Visi jūs šią naktį manimi pasipiktinsite, nes parašyta: Aš užgausiu piemenį, ir bandos avys išsisklaidys" (Mat. 26, 31). Bet apaštalai tuo nenorėjo tikėti, klaidingai pasikliaudami savim.

Pritaikymas. Ar žinome, kodėl Jėzus buvo virvėmis surištas? Už mūsų nuodėmes. "Nusidėjėliai spendė man žabangus" (Ps. 18, 110). Jėzus nuolaidžiai duodasi surišamas, nė nemano bėgti ar kitaip atkeršyti savo priešams. Tai ir mes privalome, kaip Viešpaties mokiniai, sava valia imti ant savęs kentėjimus.

Apaštalai bėga. O ką mes darysim, kai užeis mums bandymai ir persekiojimai? Ir mes pasielgsime kaip apaštalai. Nepasitikėkim savo pasiryžimais ir uolumu! O pasitikėkim savo Išganytoju, kuris vienas tegali mus apginti.

Paskatinimas. Sužadink užuojautą suimtajam ir surištajam Viešpačiui. Atsiprašyk už savo nuodėmes, kuriomis nupynei virves Jo rankoms surišti. Pasižadėk būsiąs Jam ištikimas lig mirties, bet nepasitikėk savo paties silpnumu!

Dievo meilės maldą

Pasitikiu Tavim, mano Dieve, ir dedu savo rūpesčius į Tavo meilės prieglobstį.

JĖZUS PRIEŠ ANNĄ IR KAIPĄ

Kristus suimtas, ir Jo priešų gauja veda Jį į miestą. Lengvai galim įsivaizduoti, kaip žiauriai jie su Juo elgiasi. Sekim paskui Viešpatį ir bandykim Jį paguosti.

1 PUNKTAS. ANNAS TARDO JĖZŲ

Svarstymas. "Jie nuvedė Jį visų pirma pas Anną, nes jis buvo uošvis Kaipo, kurs tais metais buvo vyriausiasis kunigas" (Jon. 18, 13). Įtakingasis Annas buvo priešingosios Jėzui srovės vadas. Jis turėjo tarti pirmąjį Jėzų pasmerkiantį žodį, nors jis nebuvo įgaliotas teisti Jėzų.

Augštasis kunigas pirma stengiasi surasti priekabių apkaltinti Jėzui, tad klausinėja Jį apie Jo mokytinius bei Jo mokslą (Jon. 18, 19). Kas tai per tardymas! Nekalčiausiasis Dievo Sūnus stovi prieš mirtingą žmogų, prieš nusikaltėlį, kurs Ji kaltina, tardo, pasmerkia! Ar galima įsivaizduoti didesnį neteisingumą?

Du klausimus duoda Annas Jėzui: apie Jo mokytinius ir apie Jo mokslą. Pirmojo klausimo Jėzus nė nepaiso, kad neįtrauktų ir mokytinių į savo vargą. Į antrąjį klausimą atsako Jėzus aplenkiamai: "Aš viešai kalbėjau pasauliui; aš visuomet mokiau sinagogoje ir šventykloje, kur susieina visi žydai, o slapčia aš nieko nekalbėjau. Kam mane klausi? Klausk tuos, kurie girdėjo, ką jiems esu kalbėjęs" (Jon. 18, 20-21). Tas atsakymas nebuvo augščiausiojo kunigo paniekinimas, nes Jėzus neturėjo nei pareigos, nei kokio kito reikalo jam atsakinėti. Pagaliau kiekvienas Jėzaus žodis būtų buvęs bevaisis tam vyrui, kuris buvo galutinai nusistatęs prieš Kristų.

Kai Viešpats tai pasakė, vienas tarnas smogė Jam į veidą, tardamas: "Taip Tu atsakai vyriausiajam kunigui?" Koks skaudus ir pažeminąs turėjo būti Viešpačiui tas smūgis! Būtų galima buvę laukti, jog Jis užsidegs rūstybe ir smarkiai pabaus akiplėšą. O Jėzus tik švelniai sako jam: "Jei aš netiesą

sakiau, įrodyk, kad tai netiesa; jeigu gi tiesą, kam mane muši?" (Jon. 18, 23).

Pritaikymas. Privalome laikytis to Jėzaus pavyzdžio, kai mus kas išniekina ar šiaip neteisybę mums padaro. Mūsų laikais daugelis taip neapkenčia vienuolių bei juos persekioja, jog kartais beveik negalima kojos už mūrų iškelti, nesutikus kokio įžeidimo. Tokiais atvejais geriausia yra santūriai bei išmintingai atsakyti arba ir visai tylėti, jei nesijaučiama galėsiant išlaikyti protingą rimtį.

Leisdamasis ano tarno kertamas į žandą, Jėzus daro atgailą už mūsų nuodėmes, kurias padarome nemeiliais, aštriais, piktais žodžiais. Kaip dažnai reikėtų mus pabausti už piktas kalbas apie artimą, už nemandagius atsakymus ir tt. Bet Jėzus verčiau pats kenčia bausmę, kad tuo savo švelniu pamokymu paragintų mus pasitaisyti. Ir savo mokytinius Kristus traktuoja labai atsargiai. Kad mes būtume tokie atsargūs bei atlaidūs savo artimui! O mes mieliau apjuodiname kitus, kad tik išsiteisintume ar nemalonumų išvengtume, užuot prisipažinę kalti ar verčiau pakentėję kokį nemalonumą. Nuoširdžiai gailėkimės, prašykime atleidimo ir pasižadėkime pasitaisyti.

2 PUNKTAS. KAIPO TARDYMAS

Svarstymas. Annas savo tardymu nieko nelaimėjo, tad pasiuntė Kristų pas tikrąjį augščiausiąjį kunigą Kaipą. Neduodami Jėzui nė kiek pasilsėti, priešai tampo nekaltąją Auką iš vieno tardymo į kitą, sukurstytai gaujai visaip Jėzų niekinant ir kankinant.

"Kaipas buvo tas pats, kurs buvo pataręs žydams: Geriau esą, kad vienas žmogus mirtų už tautą." Jėzus tad negalėjo iš to žmogaus laukti nieko gero. Evangelistas Matas rašo: "Vyriausieji kunigai ir visa taryba ieškojo neteisingo liudijimo prieš Jėzų, kad galėtų atiduoti Jį mirti. Ir nerado, nors daug buvo atėję netikrų liudytojų" (26, 59-60). Ką gi tie liudytojai sakė? Juokingus, kvailus dalykus. "Pagaliau atėjo du netikri liudytojai ir tarė: Šitas sakė: Aš galiu sugriauti Dievo šventyklą ir po trijų dienų vėl ją atstatyti" (26, 60-61). Tada vyriausiasis kunigas atsistojo ir tarė Jėzui: "Tu nieko neatsa-

kai į tai, ką šitie prieš Tave liudija?" Bet Jėzus tylėjo. Jis neatsako į Jo asmens puolimus; tik Jo tylėjimas nėra rūstus, kaltės prislėgtas, beviltiškas, o šventas, orus, reikšmingas. Jo tylėjimas sveria daugiau, negu ilga apsiginamoji kalba. Kadangi bloga Jo kaltintojų valia buvo aiški, kadangi liudininkų pasakymai aiškiai prieštaravo kits kitam, kadangi Kristus jautėsi nekaltas, Jis galėjo tylėti ir tik savo darbams duoti kalbėti..

Augščiausiasis kunigas nebemato nūn kitos išeities ir stačiai klausia Jėzų: "Prisiekdau Tave gyvuoju Dievu, kad mums pasakytumei, ar Tu Kristus, Dievo Sūnus?"

Į tą klausimą Kristus turėjo atsakyti ir atsakė nesvyruodamas ir drąsiai: "Tu tai pasakei." O kad Kaipas žinotų, jog Jėzaus dabartinis bejėgiškumas yra Jo paties prisiimtas, Jis priduria: "Tačiau aš jums sakau, nuo šio laiko jūs matysite žmogaus Sūnų sėdintį Dievo galybės dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse." Kaipui užteko — Jėzus prisipažino laikąs save Dievu! Tad augščiausias kunigas perplėšė savo drabužį ir sušuko: "Jis piktžodžiavo Dievui; kam dar mums reikia liudytojų? Štai, dabar jūs girdėjote piktžodžiavimą. Kas jums regisi?" (Mat 26, 65-66). Tarybos nariai atsakė: "Vertas mirties!" Ir neilgai trukus toji ištarmė bus įvykdyta.

Pritaikymas. Augščiausieji kunigai ir augščiausieji Tarybos nariai jau prieš tardymą buvo sprendę nužudyti Kristų, bet žmonės neturėjo žinoti juos esant niekšiškus žmogžudžius. Ir mūsų laikais dažnai atsitinka, kad stengiamasi bloga pridengti geru apsiaustu. Pasitenkinama gero išvaizda, kad tik būtų galima patikti žmonėms; o kaip tai visa atrodo Dievui, to maža tepaisoma. Ar Dievas tokiam žmogui nenutrauks vieną kartą veidmainio kaukės? Taip, bent per Paskutinįjį Teismą! Kokia neįsivaizduojama gėda užlies nedoruosius, kai slapčiausios jų nuodėmės bus atidengtos prieš visą pasaulį! O koks bus teisiųjų džiaugsmas! juk juos anie išjuokdavo ir persekiodavo, o dabar?

Pagerbk čia Jėzaus tylėjimą ir savo tylėjimą sujunk su Jo. Pagarbink švč. Jėzaus Dievystę ir būk visuomet pasiryžęs tą savo išpažinimą ginti!

Širdies žodis. O, Jėzau, kad ir aš būčiau toks nekaltas ir švarus, kad niekas nieko negalėtų man prikišti! Paaukok už mane Dangaus Tėvui savo nekaltumą, apvalyk man širdį bei jausmus nuo visokio nuodėmės purvo, ir būk man ateity maloningas Teisėjas!

Dievo meilės malda

Mano Dieve, apvaldyk mano atmintį, apšviesk protą, pašvęsk valią, padėk mano silpnybei ir vis labiau sujunk mane su Tavim, mano Dieve ir mano viskas!

Antradienis 4 Gavėnios savaitėje

PETRO IŠSIGYNIMAS

"Petras sekė Jį iš tolo iki vyriausiojo kunigo kiemo ir, įėjęs į vidų, atsisėdo su tarnais išvysti galo" (Mat. 26, 58). Mąstyk, kaip Petras, pirmasis apaštalas, ta proga nupuolė, ir pasimokyk iš to, kad reikia rūpestingai vengti nuodėmės pavojų ir meilingai pasigailėti tų, kuriems teko nelaimė nupulti.

1 PUNKTAS. APAŠTALAS AUGŠČIAUSIO KUNIGO KIEME

Svarstymas. Iš pradžių Petras persigandęs buvo pabėgęs su kitais apaštalais, bet greit atsipeikėjo ir grįžo. Jis labai norėjo būti arti Viešpaties ir pamatyti, kuo baigsis Jėzaus byla. Todėl su Jonu atsėlino paskui Kristaus suėmėjų gaują ligi pat Kaipo rūmų. Ten Jonas, kurs turėjo rūmuose pažįstamų, parūpino leidimą įeit į kiemą. Tai buvo labai neatsargus Petro žygis: Kristaus mokinys eina tarp Jo priešų tuo metu, kai šie sprendžia Jėzaus mirties klausimą! Gal tai buvo priešinga ir Viešpaties valiai: Jis juk iš suėmusiųjų aiškiai reikalavo leisti apaštalams šalin eiti. Bet karštuolis Petras, nieko nežiūrėdamas, ėjo paskui Išganytoją į pačią žmogžudžių olą: "Susikūrus ugnį viduryje kiemo ir jiems susėdus aplinkui, Pet-

ras atsisėdo jų tarpe" (Luk. 22, 55). Jo neišmintinga drąsa buvo netrukus pabausta.

Pritaikymas. Visuomet yra neišmintinga be reikalo eiti į pavojų nusidėti. Viešpats buvo įspėjęs Petrą; bet jis nepaklausė ir per daug savim pasitikėjo. Kaip dažnai ir mums taip atsitinka! Pažįstame pavojus, žinome, kiek jau kartų esame juose puolę, o vis nesidarome atsargesni. Neišmintingas savim pasitikėjimas tikrai veda į nuodėmę. "Kas mėgsta pavojų, tas jame ir žus" (Ekli. 3, 27). Be paklusnybės palaiminimo nelįskim į pasaulio pavojus, jei nenorim susilaukti žalos savo sielai!

2 PUNKTAS. TRIS KARTUS PETRAS ISIGINA

Svarstymas. "Tuo tarpu Petras sėdėjo kieme; viena tarnaitė priėjo prie jo ir tarė: Ir tu buvai su Galiliejiečiu Jėzumi. Bet jis išsigynė visų akivaizdoje, sakydamas: Aš nežinau, ką tu sakai. Išeinant jam pro duris, pamatė jį kita tarnaitė ir tenai buvusiems sakė: Ir šitas buvo su Jėzumi Nazarėnu. Jis vėl išsigynė su priesaika: Aš nepažįstu to žmogaus! Po valandėlės priėjo ten stovėjusieji ir tarė Petrui: Tikrai ir tu iš jų, nes ir tavo tarmė tave išduoda. Tuomet jis ėmė keiktis ir prisiekinėti, kad jis nepažįstąs to žmogaus" (Mat. 26, 69-74).

Beveik netikime savo ausimis, kad apaštalas Petras sako: "Aš nepažįstu to žmogaus!" nes juk jis buvo taip karštai pripažinęs Kristaus dievybę ir Jam prisiekęs ištikimybę! Čia šv. Augustinas sako: "Stipriausiasis pastatas svyruoja tik vėjeliui papūtus. Kur dabar yra išdidus apaštalo pasitikėjimas, kur narsus jo pažadas mirti už Jėzų?" Šitoj blogoj aplinkoj, į kurią neprotingai įlindo, jis palaipsniui slydo žemyn ir gėdingai puolė. Pirma jis pakartoja išsisukinėjimą, toliau atvirai išsigina, galop įkalba sau pyktį, keikia ir prisiekinėja. Kaip Petras čia persimainė! Jis bijo prisipažinti žmonėms esąs Kristaus sekėjas ir gėdisi mylimojo savo Mokytojo!

Pritaikymas. Petro išsigynimas buvo sunki nuodėmė, nors ir galima čia rasti švelninamų aplinkybių. Kodėl Dievas leido apaštalų vadui nusidėti? Dėl to, sako šv. Tėvai, kad būtų

pažemintas šaunus Petro savim pasitikėjimas, kad jis išmoktų pasigailėti silpnojo, galų gale, jog visi suprastų, kad negalima pasikliauti savo dorybe, jei ir Petras buvo nugalėtas nepastovumo.

Kaip greitai pakeičiame savo gerus pasiryžimus! Karštoj maldoj pasiryžtame, jei reikės, už Kristų kentėti ir mirti. Bet, kai tik užeina lengva pagunda, visi mūsų pasiryžimai ima svyruoti. Kartais užtenka susitikti tam tikrą asmenį—ir štai įvyksta visiška permaina nusistatymuose ir gyvenime.

Petro išsigynimas buvo draugams ir priešams papiktinimas. Ką turėjo Jėzaus priešai manyti, kai Jį net bičiulis išdavė? Kaip jie, tur būt, juokės iš Kristaus ir Jo mokytinių! Ir Jėzaus šalininkams Petro puolimas buvo labai skaudus. Toks yra ir kunigo duodamasis papiktinimas. Kokių blogybių jis pridaro! Argi reikia tad žmogui tik per gėdingą puolimą pasidaryti išmintingesniu ir geresniu?

3 PUNKTAS. MALONINGAS IŠGANYTOJO ŽVILGSNIS

Svarstymas. Kai Petras išsigynė Jėzaus, sugiedojo gaidys. "Tuomet Viešpats atsigręžęs pažvelgė į Petrą; ir Petras atsiminė Viešpaties žodį, kaip Jis buvo pasakęs: Pirma kaip gaidys giedos, tu tris kartus išsiginsi manęs" (Luk. 22, 61). Kaip Jėzus myli savo apaštalą! Jis gerai žino Petro širdį nesant piktą, o tik silpną; tad Jis duoda jam malonę beveik tą pačią akimirką, kai šis Jo išsigina. Jėzus nė kiek nesumažina savo pažadų, duotųjų Petrui dėl pirmenybės; Jis nieko jam vėliau neprikaišioja ir vis myli jį, kaip mylėjęs.

O Petrą Kristaus maloningas žvilgsnis pervėrė iki širdies gelmių: jis tuoj paliko nelemtąją nuodėmės vietą ir karčiai verkė atgailaudamas. Sakoma, jis ir per visą likusį gyvenimą už tą nuodėmę taip karštai verkęs, jog ašaros padarė gilias vagas jo skruostuose.

Pritaikymas. Koks didingas yra dalykas paklydusios sielos atvirtimas! Dievas nemeta to, kas nemeta savo Kūrėjo. Ir mes neturim nieko pasmerkti jau tik dėl to, kad patys esame verti pasmerkimo. Nemėtykim akmenų į kitus. Nebūkim

kieti, reikšdami nuomonę apie kitus. Neminėkim svetimų klaidų. Mokėkim pamiršti svetimus suklupimus, o savųjų —ne!

Petras pasilieka uola, nors ir buvo suklupęs. Kunigo klaida nesumažina autoriteto, kurį Dievas jam suteikė. Petro puolimas turi savy kažką keliamo bei guodžiamo. Kiek daug nusidėjėlių pasauly bei vienuolyne, prisimindami Petro pavyzdį bei Jėzaus žvilgsnį, atsikėlė ir rimtai pasitaisė. Kad taip ir mes pasielgtume!

Širdies žodis. Gailestingasis Dieve, geriausiasis Jėzau, kaip dažnai Tu esi man siūlęs atgailos malonę! Kaip dažnai maloningai į mane žvelgęs! Kaip galėčiau Tavęs nemylėti? Suteik ir man ašarų malonę, kad vertai apverkčiau savo nuodėmes. Ir aš esu puolęs, ir aš esu ne kartą Tavęs išsižadėjęs: dabar iš meilės atitaisyk, ką savo nuodėmėmis esu sugadinęs!

Dievo meilės malda

Dieve, Tau nėra nieko paslėpta—Tu žinai, kad Tave myliu, nors ir nuodėmingas esu.

Trečiadienis 4 Gavėnios savaitėje

MŪSŲ VIEŠPATS NELAIMĖJE

Po naktinio teismo Kaipo rūmuose priešai nuvedė Jėzų, kaip senas padavimas sako, iš teismo salės į kalėjimą, kur paprastai buvo uždaromi nusikaltėliai iki galutinio sprendimo. Stebėk Jėzų toj liūdnoj padėty ir nuoširdžiai užjausk.

1 PUNKTAS. JĖZUS IŠJUOKIAMAS

Svarstymas. "Tie vyrai, kurie laikė Jėzų, tyčiojosi iš Jo ir mušė Jį. Jie dangstė Jį, mušė į veidą ir klausė Jį, sakydami: Pranašauk, kas Tave užgavo! Piktžodžiaudami jie sakė prieš jį ir daug kitų dalykų" (Luk. 22, 63-65).

Šiaip užjaučiama net tikras nusikaltėlis ir ginama jis nuo žiaurių žmonių siautimo; o čia nėra nieko, kas užstotų visai ne-

kaltą Jėzų. Priešingai! Atsižvelgiant į evangelistus Matą bei Morkų, atrodo, kad net kai kurie pačios tarybos nariai augštieji kunigai Rašto mokytojai ir farizėjai dalyvavo Jėzaus išjuokime ir taip išliejo savo pyktį. Šiaip ar taip, jie kurstė žiauriuosius tarnus bei budelius kankinti Viešpatį.

Jėzui teko iškęsti pikčiausių pajuokimų. Iš jo tyčiotasi kaip iš žydų Mesijo ir Dievo Sūnaus: Jam uždengta veidas, mušta į veidą ir šaipytasi iš Jo žinojimo. Kai kurie spiaudė Jam į veidą, lyg bausdami Jį, kaip piktžodžiautoją Dievui. Kiti mušė Jį kumštėmis, rovė plaukus. Ir niekas ten Jo neužjautė, niekas negynė, niekas neguodė. Augštosios Tarybos nariai seniai jau išsiskirstė poilsio, o Jėzui niekas nė negalvojo duoti bent krislo pasilsėti. Visa iš Jo atimta: laisvė, garbė ir geras vardas, net gyvybė nutarta atimti. Ir tai visa kentėjo Jėzus dėl mūsų!

Pritaikymas. Savo kančios metu Kristus paaukojo už mus savo Tėvui savo garbę bei gerą vardą. Jis buvo garsus, kaip stebukladaris, mokytojas, pranašas; o kas dabar? Jis yra bejėgis, niekinamas, pasmerktas. Mokykimės iš Jėzaus paaukoti savo garbę bei gerą vardą, jei Dievas to iš mūsų reikalauja. Šventieji tai irgi darė, Žmonės yra labai nepastovūs savo nuomonėse apie kitus. Tad nesistenkime per daug įsigyti žmonėse didį vardą: tai mums duos tik nerimo ir nusivylimo. Stenkimės būti dori Dievo akivaizdoj ir tuo pasitenkinkim. Jei mus kas laiko kvailais ar nedorėliais be mūsų kaltės, tai džiaukimės, galėdami kentėti su Jėzum ir už Jėzų, ir palikime Dievui mus pateisinti žmonių akyse. Jei žmonės mus gerbia, grąžinkim tą garbę Dievui; o jei žmonės mus niekina ir persekioja, priimkim tai, kaip teisingą atgailą už savo nuodėmes.

2 PUNKTAS. JĖZAUS KANČIA KALĖJIME

Svarstymas. Kai žiaurieji budeliai privargo, besityčiodami iš Kristaus, jie paliko Jį lig ryto vieną.

Pranašas Izaijas vizijoj mato Mesiją tokį: "Jis kyla augštyn kaip atžala jo akivaizdoje ir kaip šaknis iš ištroškusios žemės; nėra jam išvaizdos nei gražumo; mes žiūrėjome į jį, ir

nebuvo ko žiūrėti, kad jis patiktų mums. Buvo paniekintas ir paskutinis iš žmonių, skausmo vyras, ir kurs buvo pažinęs negalią; jo veidas buvo, lyg paslėptas ir paniekintas, todėl mes nė nekreipėme į jį dėmesio. Tikrai jis ėmė sau mūsų skausmus, ir jis nešė mūsų sopulius, o mes laikėme jį tarsi raupsuotu, Dievo užgautu ir pažemintu. Jis buvo sužeistas dėl mūsų neteisybių, sumuštas dėl mūsų kalčių; plakimas dėl mūsų ramybės krito ant jo, ir jo randais mes esame pagydyti. Mes visi klydome, kaip avys, kiekvienas pasuko į savo kelią, o Viešpats uždėjo jam visų mūsų neteisybę" (Iz. 53, 2-6).

Ką Jėzus tame nejaukiame kalėjime jautė, mąstė ir darė? Be abejo, Jis nepyko ant savo priešų bei budelių ir jiems nelinkėjo blogo, o tik meldės už juos. O, kokios mintys švytėjo tą paskutiniąją naktį prieš mirtį Jo sieloj! Jis aukojo visą kančią, visus nemalonumus savo Tėvui už visus nusidėjėlius. Jis meldės už visus, kurie Jam buvo ypač brangūs. Ypačiai meldėsi už brangiąją savo Motiną, apaštalus, kitus mokinius ir mokines. Jis liūdnai minėjo nelaimingąjį Judą. Jis meldės už priešus. Meldės už savo šv. Bažnyčią, bet ir už visus žmones. Ir už mane.

Pritaikymas. Mielai lankykim Viešpatį Jo kalėjime: Jis daug mums gali pasakyti. Ten Jis aukoja savo laisvę. Daug kankinių sėmės stiprybės iš to Jo pavyzdžio, ilgai kalėdami. Nežinome, kas ir mums dar gali atsitikti. Būkim viskam pasiruošę! Būtų tik garbė dalytis su Jėzum kalėjimu ir mirtim. Iš savo kalėjimo Romoj šv. Povilas rašė pradžioj savo laiško Filemonui: "Povilas, Kristaus belaisvis." Ir mūsų didysis tretininkas Prancūzų karalius Liudvikas IX rašė iš savo nelaisvės Damietoje: "Liudvikas, Kristaus belaisvis." Ir mes savo įžadais esame Kristaus belaisviai. Bet iš meilės Kristui tą nelaisvę jaučiame esant lengvą. Daug sunkesnės už Kristaus meilės grandines yra nepažabotų aistrų grandinės.

Širdies žodis. O, Jezau, nuoširdžiai užjaučiu Tave esantį kalėjime. Leisk man Tave meiliai paguosti bei pastiprinti. Teikiu Tau pakaitalą už garbę, kurią Tau išplėšė, ir atlyginimą už pažeminimą, kurį Tau padarė. Ačiū, kad savo meilės grandinėmis per mano įžadus pririšai mane prie savęs. Dėl

savo kančios būk man gailestingas Teismo dieną ir apsaugok mane su visais mano brangiaisiais nuo amžinos kančios grandinių!

Dievo meilės malda

Neleisk, mano Dieve, kad aš už gautąsias iš Tavęs malones atsilyginčiau nuodėmėmis!

Ketvirtadienis 4 Gavėnios savaitėje

JĖZAUS PLAKIMAS

Iš kalėjimo Kaipo rūmuose, rytui auštant, sargai išvedė Jėzų į teismo rūmus Antonijos pily, kad ten šalies globėjas Pontijus Pilotas patvirtintų mirties sprendimą Jėzui. Pagonis teisėjas, kuris turėjo dar šiek tiek teisingumo jausmo, ilgai nesidavė skundėjų įtikinamas ir visaip bandė išsisukti. Tarp kitko, jis sakė: "Štai aš, klausinėdamas jūsų akivaizdoje, neradau tame žmoguje nė vienos tų kaltybių, dėl kurių Jį skundžiate. Taip pat ir Erodas. Taigi, aš Jį nuplakdinsiu ir paleisiu" (Luk. 23, 14-16). Ir tai buvo padaryta — Kristus buvo nuplakdintas. Tai yra viena svarbiausiųjų paslapčių Jėzaus gyvenime, ir apie ją šiandien mąstysim.

1 PUNKTAS. PLAKIMAS

Svarstymas. Budeliai veda Jėzų į plakimo vietą. Padavimas mini stulpą, prie kurio Jėzų pririšo apnuoginę lig juosmens, veidu į stulpą.

Keturi stiprūs budeliai, ėmę odinius plaktuvus, pradėjo visomis jėgomis plakti. "Raumenys užsidega ir tinsta. Iššoko raudoni ir mėlyni dryžiai. Oda sproginėja, iš pradžių siaurais trūkiais, paskiau vis platesniais, gilesniais. Mėsos atsiskiria, ir kirčiai siekia kaulus. Kraujas teka srovėmis, taip jog visas kūnas juo aptenka, o aplink stulpą susidaro latakas" (Meschler). Paprastai tokiais atvejais buvo kertama 66 kirčiai. Bet čia, reikia manyti, įkurstyti žiaurūs budeliai to nesilaikė.

O skausmas? Jis buvo nepakeliamas. Reikia žinoti, jog plakimas buvo viena iš sopulingiausiųjų ir žiauriausiųjų bausmių: ne be reikalo romėnai ją pavadino flagellatio—svilinimas. Išsipildė pranašo Psalmininko žodžiai: "Ant mano nugaros arė arėjai, vedė ilgas savo vagas" (Ps. 128,3).

Pagaliau budeliai baigė kruviną darbą. Jėzus be žado, kabo kaip negyvas. Grubiai atriša budeliai kankinį, ir Jis griūva žemėn. Bet kol kas niekas juo nesirūpina.

Pritaikymas. Prieik, mano siela, ir suteik Viešpačiui meilės patarnavimą ir išreišk Jam savo gailesį ir užuojautą. Šitoj padėty Kristus mielai priima gerą tavo širdį. Dėkok Jam už tai, ką už mus iš meilės prisiėmė.

2 PUNKTAS. PLAKIMO PASLAPTIS

Svarstymas. Apie kenčiantį Mesiją sako Izaijas: "Jis paaukotas, nes pats norėjo ir neatvėrė savo burnos; ir kaip avis vedama piauti ir nutilsta kaip avinėlis priešais tą, kurs jį kerpa" (53,7). Taip ir Išganytojas leidosi nuplakamas be skundo. Jis garsiau šaukės į Tėvą, kad pasigailėtų mūsų.

Anot šv. Povilo, Jis dėl mūsų pasidarė kaip ir "nuodėme": ". . .Padarė Dievas, siųsdamas savo Sūnų nuodėmingo kūno panašume, ir dėl nuodėmės pasmerkė nuodėmę kūne" (Rom. 8, 3).

"Aš jį nuplakdinsiu", — pasakė Pilotas; ir "pasmerkė nuodėmę kūne" reiškia taip pat ir Kristaus plakimą. Taip tai Jėzus prisiėmė kūno nuodėmes visų žmonių, visų laikų ir visas bausmes už jas. Kokios turėjo būti biaurios tos nuodėmės ir kaip žemai žmogų nugramzdinti, jeigu Dievo Sūnus turėjo už jas iškęsti tokią sopulingą, tokią žeminančią bausmę! Bet ne vien tai: tuo savo skaudžiu atpildu Jėzus pelnė žmonėms malonę pataisyti gyvenimą, išsivaduojant nuo blogų papročių, aistrų persvaros, piktojo priešo tiranijos. Tad džiaukis, siela, nors jau būtum benusimenanti ir viltį prarandanti, kovodama su kūno aistra.

Pritaikymas. Kūnas turi būti plakamas — tai mums sako Kristaus plakimo paslaptis. Šv. Povilas pasako tai šitaip: "Tai-

gi, broliai, mes neesame kūno skolininkai, kad gyventumėm kūniškai. Nes, jei jūs gyvensite kūniškai, numirsite; o jei dvasia marinsite kūno darbus, būsite gyvi" (Rom. 8, 12-13).

Vis labiau privalome suprasti, jog kūno aistra yra vienas pavojingiausiųjų mūsų priešų, su kuriuo neįmanoma sugyventi. Visas pranciškono gyvenimas yra kova su trimis priešais: akių geidulingumu, kūno geidulingumu ir gyvenimo puikybe. Bet labiau ar mažiau privalo dar kiekvienas kovoti ypatingą kovą su kūno geidimu, kovoti šiokiu ar tokiu būdu, pagal reikalą ar pagal mūsų pasirinkimą. Ką mums sako Generalinės Konstitucijos Art. 166 per tą "išganomą discipliną", yra tai nebent švelnus simbolis nubausti nuodėmingą kūną; bet vis tik yra tai būtinas priminimas mums atgailavimo pareigos ir tuo pačiu tinkamas pagerbimas Jėzaus plakimo paslapties.

Dievo meilės malda

Dieve ir Tėve, leiskis permaldaujamas mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tavo Sūnaus krauju, kurį Jis išliejo, žiauriai Jį plakant, už mūsų kūno nuodėmes, ir maloniai išgydyk mūsų žaizdas, kurias gimtoji nuodėmė padarė mūsų kūnui. Per Jėzaus nuopelnus pakelk nuodėmingąją mūsų prigimtį į Dievo vaikystės laipsnį!

Penktadienis 4 Gavėnios savaitėje

JĖZAUS KAIP ŽYDŲ KARALIAUS IŠJUOKIMAS

Nuplaktą Jėzų sargai nuvedė į vidurinįjį pretorijos kiemą ir sergėjo iki galutinio pasmerkimo. Ten įvyko labai liūdna scena — Jėzaus kaip žydų karaliaus išjuokimas.

1 PUNKTAS. KAIP JĖZUS BUVO IŠJUOKTAS

Svarstymas. Matas ir Morkus tą įvykį taip vaizduoja: "Tuomet valdovo kareiviai, paėmę Jėzų į teismo rūmus, surinko

prie Jo visą būrį. Ir išvilkę Jį iš drabužių, jie Jį apsiautė raudona skraiste, nupynę iš erškėčių vainiką, jie dėjo Jam ant galvos ir davė Jam nendrę į dešinę ranką. Ir atsiklaupdami ties Juo, jie tyčiojosi iš Jo, sakydami: Sveikas, žydų karaliau! Ir spiaudydami į Jį, jie ėmė nendrę ir daužė Jo galvą" (Mat. 27, 27-30; Mork. 15, 16 ir t.).

Skaitant šias eilutes, atrodo, kad visas pragaras buvo išsiveržęs paniekinti Jėzaus. Visas tas niekšiškas žygis taiko į Kristaus Karaliaus vertę. Tas punktas buvo centrinis ir teismo metu: "Šitas ... sakosi esąs Kristus karalius" (Luk. 23,2). Tai buvo vienas iš svarbiausiųjų skundų, kuriuos žydai iškėlė prieš Jėzų Piloto akivaizdoj. Ir pats Pilotas ne kartą klausė Kristų: Ar tu esi žydų karalius? Dabar ir kareiviai įsigeidė pažaisti su žydų karalium ir Jį išjuokti. Jie paruošė visa, ko reikia tai komedijai; sostu padarė, gal būt, kokį pastato gabalą, ant kurio prieš tai gal ne vienas kalinys buvo sodintas kankinti. Karališkuoju apsiaustu turėjo eiti koks senas suplyšęs kareivio apsiaustas, kurio raudona spalva, tur būt, jau buvo visai nublukusi. Toliau — nendrė, kaip karaliaus skeptras. Bet reikia dar vainiko! Pats šėtonas, tur būt įkvėpė budeliams nupinti jį iš aštrių erškėčių! Taip aptaisę Jėzų, apvainikavę ir įbrukę į ranką nendrę, pasodino į tariamąjį sostą.

Taip sėdi pasaulio Viešpats, apsuptas puslaukinių žiaurių kareivių, jų išjuokiamas bei kankinamas. Ir Jis nesipriešina. Kaip tikram Dievui Karaliui, Jam pridera pagarba ir nusilenkimas, bet, Jis — išjuokiamas ir žeminamas. Kaip tikram Kunigui Karaliui Jam priderėjo pripažinimas ir pasidavimas Jo valdžiai, bet budeliai išplėšia Jam iš rankos nendrę ir ja muša Jam per erškėčiais apvainikuotą galvą, taip jog aštrūs dygliai turėjo įsmigti giliai.

2 PUNKTAS. KODĖL IR KAIP JĖZUS VISA TAI KENČIA?

Juk Jėzus tikrai buvo Karalius ir Žydų Karalius, ir kaip toks buvo atsiųstas į pasaulį. Dar ant kryžiaus turėjo būti tas titulas: "Jesus Nazarenus, Rex Judaeorum" ir tai ne vien dėl to, kad to Pilotas norėjo, bet dėl to, kad Dievas Tėvas to sa-

vo Sūnui norėjo: Jėzus savo šv. žmogystėj turėjo būti iškeltas viso pasaulio akivaizdoj kaip savo išganytųjų, net visos žmonijos Dievas Karalius bei Dievas Kunigas. Tačiau Jis turėjo tą karališkąjį titulą ir pasaulio valdžią užsipelnyti kančia bei mirtim.

Kristus Karalius nenorėjo būti apvainikuotas aukso karūna, o tik erškėčių, kad iškęstų bausmę už mūsų puikybės nuodėmes. "Erškėčiais karūnuotasis Išganytojas yra auka už puikybės, valdžios troškimo nuodėmes, kurios gundo ir įtraukia visus Adomo vaikus: auka už neteisingą skverbimąsi prie garbės ir galios; už visus įžeidimus svetimos garbės bei įtakos; už nekantrumą, kai kas pašiepia; už visus niekinimus bei pasipriešinimus teisėtai valdžiai, ypač Bažnyčios autoritetui" (Meschler).

Pritaikymas. Suprantamas dalykas, kad Kristaus kančios įrankiai, kaip erškėčių vainikas, jau pirmųjų krikščionių buvo gerbiamos. Jau šv. vyskupas Paulinas iš Nolės (409) kalba apie Kristaus erškėčių vainiką, ir vėlybesnieji keliauninkai yra jį regėję dar 6 šimtmety ant Siono kalno. Vėliau tas vainikas liko padalytas į smulkesnes dalis; tą dalį, kuri buvo patekus į Konstantinopolį, karalius Balduinas 1235 m. padovadojo šv. Liudvikui, Prancūzų karaliui. Todėl jis kartais vaizduojams su erškėčių vainiku. Ir mes tą Kristaus Karaliaus išniekinimą bei Jo sopulingą apvainikavimą minėsim bei gerbsim su giliu gailesčiu, o Išganytojui dėkosim už tada išlietąjį kraują, už kantrumo, nusižeminimo ir meilės pavyzdį.

Malda į kenčiantį Išganytoją

Garbiname Tave, Viešpatie Jėzau Kristau, ir šloviname Tave, nes per savo šventą kryžių ir kančią atpirkai pasaulį ir mane. Maldingai reiškiame pagarbą Tavo šv. Galvos žaizdoms, kurias Tau padarė erškėčių vainikas. Leisk, kad jas giliai širdin įsispaustume ir, ką darydami — ko nedarydami, vis jas turėtume atminty. Amen.

IŠDAVIKO GALAS

Isivaizduok Judą, kaip jis, nevilties pagautas, ateina pas kunigus, norėdamas atšaukti savo sutartį. Prašyk, kad Dievas apsaugotų tave nuo Jo malonės piktnaudojimo ir nuo vilties praradimo.

1 PUNKTAS. IŠDAVIKO GAILESTIS

Svarstymas. "Tuomet Judas, kurs buvo Jį išdavęs, matydamas, kad Jis pasmerktas, gailesčio vedamas, nunešė atgal vyriausiems kunigams ir vyresniesiems tris dešimtis sidabrinių ir tarė: Nusidėjau išduodamas nekaltą kraują" (Mat. 27, 3-4).

Išdavęs Viešpatį, Judas neilgai tesidžiaugė savo pinigais, nes persigando, sužinojęs Jėzų esant priešo rankose ir pasmerktą mirti. Jam atsimerkė akys, ir jis suprato visą žygio baisumą. Siaubas pagavo jį, pamąsčius, jog Jėzus per jį bus nukryžiuotas! Gal būt, jis nebuvo manęs, kad Jėzui bus taip blogai: gal jam rodės, kad Jėzus kaip nors išsivaduos. O dabar, kai jis pamatė baisią tikrovę — kad Jėzui teks sopulingai mirti prikaltam prie kryžiaus, Judas neapsakomai persigando, žinodamasis, kad jis kaltas, ir ėmė skaudžiai gailėtis.

Karčių sąžinės priekaištų varomas, eina Judas pas tuos, kurių gėdingas įrankis jis buvo, ir išpažįsta savo nuodėmę: Nusidėjau, išduodamas nekaltą kraują!"

Ar nelaimingojo apaštalo gailesys buvo tikras? Žiūrint giliau —netikras. Tiesa, Judas regi visą savo nuodėmės biaurumo gelmę, net atvirai ją išpažįsta ir tai, būtent, savo bendrakaltininkų akivaizdoj; jis dargi grąžina gautąją Jėzaus kraujo kainą, bet vieno jam trūksta: meilės ir pasitikėjimo. Matant nusikaltimo didumą, jį pavergia baimė ir neviltis.

Pritaikymas. Tai yra tikslus paveikslas žmogaus, pasidavusio šėtono pagundai. Nuodėmės pradžia neatrodo svarbi, o kai jos vaisiai pasireiškia visu aiškumu, ateina neviltis. Ne vieno kunigo gyvenimas taip liūdnai yra pasibaigęs, nes jis

neįvertino savo aistros pavojingumo. To nebūtų atsitikę, jei jis būtų klausęs savo sąžinės, nuodėmklausio, viršininkų. Tegu bent svetimas patyrimas mus laiku perspėja! Kartais užtenka vienos valandos mūsų likimui išspręsti.

2 PUNKTAS. VYRIAUSIŲ KUNIGŲ BEŠIRDIŠKUMAS

Svarstymas. Stebėk, kaip kunigai priima Judą. Kaip nusikaltėlis stovi jis prieš juos ir rankas laužydamas meldžia jam padėti jo nevilty. Yra kažkas pagarbą žadinančio žmoguje, kuris gailėdamasis išpažįsta nuodėmę, ir joks turįs jausmo žmogus neįstengia tuokart pasilikti kietas ar iš jo šaipytis. O žydų kunigai neturi Judui paguodos ar užuojautos žodžio, tik "Kas mums darbo? Tu žinokis!" (Mat. 27, 4). Jei jie tikrai būtų tikėję Jėzų esant kaltą, jie būtų galėję jam pasakyti: Tu juk visai gerai pasielgei, nes Jėzus yra tik piktžodžiautojas ir vertas mirties. Pasilaikyk pinigus: esi juos pelnęs! Bet taip kalbėti jie negali; kietame jų atsakyme skamba prisipažinimas, kad jie kalti. Kad kaip nors pasiteisintų, jie meta atsakomybę ant Judo ir palieka jį nevilty. Čia jie pasirodo ne tik kietaširdžiai, bet ir veidmainiai, kokie jie ir buvo.

Įsiutęs ant kunigų už biaurų jų pasielgimą, Judas metė išdaviko pelną į šventyklos kiemą ir išbėgo. "Vyriausieji gi kunigai, paėmę sidabrinius, sakė: Jų nedera dėti į šventyklos iždą, nes tai kraujo kaina." Jie laikė nuodėme dėti į šventyklos iždą užmokesnį už kraują, o nesvyravo prisiimti atsakomybę už Jėzaus nužudymą! Besikankinančio nevilty Judo vaizdas neįstengė jų sujaudinti, o dėl pinigų — "pasitarę jie nupirko už juos puodžiaus dirvą ateiviams laidoti. . . . Tuomet įvyko, kas pranašo Jeremijo pasakyta šiais žodžiais: "Jie ėmė tris dešimtis sidabrinių, įkainotojo kainą, kurią jie buvo suderėję iš Izraelio vaikų, ir juos davė už puodžiaus dirvą, kaip man Viešpats yra paskyręs" (Mat. 27, 6-10).

Pritaikymas. "Kas mums darbo? Tu žinokis!" Taip pasišaipė žydų kunigai iš Judo. Tokį pat atlyginimą gauna visi, kurie nusidėdami nepaiso Dievo ir nori tik žmonėms patikti. Juos paniekins ir iš jų pasijuoks net tie, kuriems norėdami patikti jie

nusidėjo (šv. Paschazijus). Ieškokim ne žmonių, tik Dievo malonės!

Kunigams tas mąstymas yra rimtas priminimas su besigailinčiais nusidėjėliais visuomet elgtis švelniai. Viešpats yra čia mums puikus pavyzdys. Kur tik Jis rasdavo gerą valią, ten net didžiausius nusidėjėlius priimdavo maloniai. Niekados neatstumkim nusidėjėlio. Baisu būtų net pamąstyti, kad mes ką nors būtume įstūmę į neviltį!

3 PUNKTAS. JUDO NEVILTIES ŽYGIS

Svarstymas. Metęs 30 sidabrinių šventyklos kieman, Judas išbėgo į Hinomo slėnį ir sąžinės griaužiamas, tenai klaidžiojo. Vis aiškiau formavosi jame mintis pasidaryti galą. Tai baisu: apaštalas-savižudys! Šėtonas mielai varo savo auką į nusižudymą, kad atimtų jam brangiausią gyvenimą ir galėjimą pasitaisyti. Taigi, nelaimingasis Judas nuėjo ir, "pasikoręs pusiau perplyšo, ir visi jo viduriai išėjo. Tai pasidarė žinoma visiems Jeruzalės gyventojams" (Apd. 1, 18-19).

Judui tinka Psalmininko žodžiai: "Ir jie atsilygino man piktu už gera ir neapykanta už mano meilę. Pažadink prieš jį bedievį, ir kaltintojas testovi jo dešinėje. Kai jis bus teisiamas, teišeina pasmerktas, ir jo maldavimas teneranda malonės. Jo dienos tebūna trumpos, jo pareigą tegul gauna kitas. Nė vienas tenerodo jam gailestingumo. Jis mėgo prakeikimą: tegul jis jam ateina. Tegul jis būna apvilktas prakeikimu kaip drabužiu: tegul tas įeina kaip vanduo į jo vidų ir kaip aliejus į jo kaulus" (Ps. 108, 5-8, 12, 17, 18)

Pritaikymas. Vargiai galima abejoti, kad Judas pateko pragaran. Apaštalų Darbuose lyg nurodyta tai, renkant apaštalu Motiejų, apaštalai meldžias: "Tu, Viešpatie, kurs žinai visų širdis, parodyk katrą iš šitų dviejų išsirinkai, kad imtų vietą šitos tarnystės ir apaštalystės, nuo kurios atpuolė Judas, kad eitų į savąją vietą" (Apd. 1,24-25). Kristus buvo jam skyręs sostą danguje, o Judas pasirinko vietą pragare. Kad gi jis užuot ėjęs pas kietaširdžius kunigus, būtų kreipęsis į Jėzaus Motiną! Kaip tai baisu: Judas kabo ant šakos kaip savižudys,

o Jėzus — ant kryžiaus medžio lieja krauja už visą žmoniją — ir už Judą, bet tuščiai. Aišku — kiekvienas pats turi pasisavinti Kristaus mirties malones per ištikimumą ir gerą valią (Wickel).

Širdies žodis. Gailestingasis Dieve, kuris nė vieno nusidėjėlio, net ir didžiausio, neatstumi, jei jis gailėdamasis pas Tave grįžta: neatstumk ir manęs nusidėjėlio! Atleisk, kad dažnai žaidžiau Tavo kantrybe ir piktnaudojau Tavo malonę! O, Marija, gailestingumo Motina, nepalik manęs, kai nusikalstu; išprašyk man meilės, pasitikėjimo ir malonės bei laiko atsivertimui!

Dievo meilės malda

Viešpatie, neatlygink mums pagal mūsų nuodėmes ir neleisk pagal nusikaltimus, o leisk pasireikšti savo gailestingumui ir meilei!

Kančios sekmadienis

VIEŠPATIES KRYŽIAUS KELIAS

I stotis: Jėzus pasmerkiamas mirti

Nuo šios dienos, kurią Bažnyčia vadina Kančios sekmadieniu, nesustodami mąstysim apie Kristaus kančią paeiliui pagal Kryžiaus Kelio stotis (stacijas).

Pilotui nepasisekė suminkštinti kunigų bei kitų viršininkų širdžių, net jiems parodžius baisiai nuplaktą Jėzų; tad jis nepaisydamas savo įsitikinimo Jėzų esant nekaltą, pasmerkia Jį prikalti ant kryžiaus. Stebėkis Jėzaus paklusnumu bei nusižeminimu ir melsk, kad griežtai Tavęs neteistų.

1 PUNKTAS. PILOTO IŠTARMĖ

Svarstymas. Mąstyk apie Jėzaus pasmerkimo aplinkybes: "Buvo Prisirengimo diena prieš Velykas, apie šeštą valandą," — pasakoja šv. Jonas, to viso liudytojas. Laikas visai tinkąs tai

didžiai aukai, kurią Viešpats nori aukoti savo Tėvui. Toliau mąstyk apie vietą bei asmenis: "Žydai šaukė sakydami: Jei šitą paleidi, tu nesi ciesoriaus prietelis; nes kiekvienas, kurs dedasi karaliumi priešinas ciesoriui. Išgirdęs šituos žodžius, Pilotas išvedė Jėzų laukan ir atsisėdo teismo krasėje, vietoje, kuri vadinama Litostrotos (Akmenimis išgrįsta), ebrajiškai Gabata" (Jon. 19, 12-13). Taigi, Pilotas sėdėjo teisėjo kėdėje, apsitaisęs savo laipsnio drabužiais, o Jėzus surištas stovėjo prieš jį kaip nusikaltėlis. Susirinkę žmonės tylėdami smalsiai laukė, ką tars Pilotas. Šis dar kartą kreipias į žydų vadus, darydamas priekaištą, pilną pašaipos, ar gal paskutinį kartą šaukdamasis į jų teisingumo jausmą: "Štai jūsų karalius!" Bet žydai tuoj pat žiauriai atsiliepia: "Šalin jį, šalin! Ant kryžiaus jį!" Su pašaipa Pilotas juos klausia: "Ar aš turiu prikalti ant kryžiaus jūsų karalių?" — "Mes neturime karaliaus, tiktai ciesorių," atsiliepė žydai. Tai buvo paskutinis jų žodis tame neteisingajame procese.

"Tuomet Pilotas nusprendė padaryti, kaip jie reikalavo. Jis paleido jiems už žmogžudystę ir maištą į kalėjimą įmestąjį, kurio jie reikalavo, o Jėzų padavė jų valiai" (Luk. 23, 24). Tas sprendimas yra neteisingas, — gėdingas ir kraugeriškas. Neteisingas, nes pats Pilotas ne kartą pripažino Jėzų esant nekaltą. Yra gėdingas Jėzui, kadangi šitaip tik vergai ir sunkūs kriminaliniai nusikaltėliai kryžiuojami. Žydams kryžius buvo ypatinga pabaisa: "Dievo prakeiktas, kas kabo ant medžio" (Pak. 21, 23). Yra kraugeriškas, kadangi nukryžiuotasis turėdavo ilgai ir baisiai kentėti, kol mirdavo.

O jei tą sprendimą svarstysim Dievo prasme, tada nušvis mums išmintinga Jo Apvaizda, bešalis teisingumas ir begalinis gerumas. Žydai sugalvojo Kristui labai pažeminamą mirtį, bet jie patarnavo tik Apvaizdos planams. Kryžiaus mirtis buvo Išganytojui paties Dievo numatyta ir per pirmavaizdžius bei pranašus seniai paskelbta. Pats Jėzus apie tą savo mirtį iš anksto pasakė Nikodemui ir apaštalams: "Kaip Mozė pakėlė augštyn žaltį tyruose, taip turi būti augštyn pakeltas žmogaus Sūnus, kad kiekvienas, kurs į Jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą" (Jon. 3, 14-15). Kad ir žiauri, kad ir pa-

žeminanti buvo tokia mirtis, bet ji buvo Išganytojui bei Jo tikslui atitinkamesnė už kitokią. Kai Jėzus pasidavė tai mirčiai, žmonės galėjo pamatyti, koks yra nepaperkamas Dievo teisingumas, kuris, bausdamas nuodėmę, nepaiso net Dievo Sūnaus, kaip šv. Povilas sako: "Tas, kurs ir savo paties Sūnaus nepasigailėjo, bet išdavė Jį už mus visus" (Rom. 3, 32). Pasireiškė ir begalinis Dievo gerumas, nes kryžius yra mūsų Išganytojui aukos altorius, mokslinė katedra ir vėliava. Kryžius skelbia ne tik Dievo teisingumą, bet ir Jo gerumą bei meilę.

Pritaikymas. Iš Jėzaus mirties baisumo turim suprasti, kokia baisi yra nuodėmė — Dievo įžeidimas! Kokia tai nelaimė yra, kad nusidėdami pasirodome tokie akli ir kietaširdžiai! Nuolat ir nuolat mąstykim apie kryžiaus paslaptį. Nukryžiuotojo vaizdas turi mus pagaliau pagauti ir sugraudinti. Kaip kūjo dūžiai, kris ant mūsų kietosios širdies Kristaus žodžiai: "Dievas taip mylėjo pasaulį, kad davė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kurs į Jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą" (Jon. 3, 16). Nūn Jėzus yra žmonių teisiamas ir pasmerkiamas mirti, bet ateis valanda, kai Jis bus žmonių Teisėjas! Viešpats iškilmingai augštosios Tarybos akivaizdoj pats paliudijo: "Nuo šio laiko jūs matysite žmogaus Sūnų sėdinti Dievo galybės dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse" (Mat. 26, 64). Pirmą kartą teisia Jėzus žmogaus sielą tuoj po mirties, antrą kartą teis per Paskutinį Teismą draug su visais žmonėmis. Tai bus iškilmingas paskelbimas bei galutinis patvirtinimas pirmojo, ir šis antrasis palies žmogaus sielą ir kūną. Iš anksto turėkime Viešpatį savo bičiuliu, kad tenai Jis būtų maloningas Teisėjas. "Nes Tėvas nieko neteisia, bet visą teismą pavedė Sūnui, kad visi gerbtų Sūnų, kaip gerbia Tėvą" (Jon. 5, 22-23).

2 PUNKTAS. IŠTARMĖS PRIĖMIMAS

Svarstymas. Stebėkim žmones, kurie dalyvavo tame sprendime, ir kokie jausmai tada juose vyravo.

Pilotas. Jis nebuvo patenkintas savo ištarme, ir nieko nepadėjo tas rankų mazgojimas, pareiškiant: "Aš nesu kaltas

šito teisiojo krauju; jūs žinokitės!" (Mat. 27, 24). Vis jam skambėjo ausyse jo žmonos Prokulės žodžiai: "Nieko nedaryk šitam teisiajam, nes aš šiandien sapne daug dėl Jo kentėjau!" (Mat. 27 19). O ir paties Jėzaus žodžiai tardymo metu: "Tu neturėtumei prieš mane jokios valdžios, jei tau nebūtų buvę duota iš augštybės. Todėl kas mane tau įdavė, turi didesnę nuodėmę" (Jon. 19, 11). Žydų yra didesnė nuodėmė, bet ir Piloto yra didelė: teisinė žmogžudybė, dievažudybė!

Jėzaus priešai. Augštieji kunigai, farizėjai ir Rašto mokytojai džiaugės savo pergale ir vos vos begalėjo sulaukti, kada gi pagaliau pamatys Jėzų kabantį ant kryžiaus. Koks tai buvo baisus darbas, kuriuo jie taip džiaugės! Jie buvo tautos vadai ir būtų turėję nuvesti tautą pas Mesiją; o čia dabar jie pirmieji atmetė Kristų ir stengės ir tautą nuo Jo atitraukti. Jie įtraukė tautą į pražūtį. Netrukus įvyks tai, nuo ko jie norėjo tautą apsaugoti, nužudydami Jėzų: "Ateis romėnai ir atims mūsų kraštą ir tautą" (Jon. 11,48).

Išganytojas. Aišku, kad tas neteisingas ir žiaurus sprendimas suteikė Jėzui gilų skausmą. Širdis Jam sudrebėjo nuo siaubo ir gėdos. Kaip Jam čia pritiko Pranašo žodis: "Mano tauta, ką aš padariau ar kuo aš tau įkyrėjau?" (Mikh. 6, 3). Bet Jis paklusniai pasidavė Tėvo valiai ir mielai paukojo už mus savo kraują ir gyvybę. Jis neturėjo širdy kartėlio ar pagiežos žydams ir Pilotui, tik priėmė neteisingą sprendimą noriai ir sutiko būti aukos Avinėliu už viso pasaulio nuodėmes.

Jėzaus bičiuliai, jų tarpe Jėzaus Motina, Jonas, Magdalena ir kitos dievobaimingos moterys, tur būt, stovėjo nuošaliai kolonų pavėsy, kurios supo teismo aikštelę. Jos matė ir girdėjo visa, kas vyko. Kas aprašys Motinos skausmą! Bet ji laikėsi tvirta valia ir draug su Jėzum aukojo tą auką.

Pritaikymas. Čia pulk ant kelių, mano siela, ir pagerbk Jėzų giliai pažemintą, bet tuo pačiu dieviškai didingą. Mokykis iš Jo kantriai ir nusižeminusiai kęsti, jei esi neteisingai smerkiamas, nes, jei esi padaręs, kad ir tik vieną sunkią nuodėmę, jau esi vertas amžino pasmerkimo!

Širdies žodis. Ačiū, Jėzau, kad už mane priėmei mirties ištarmę man nuo amžino pragaro išgelbėti. Stiprink mane, kai kančios ir mirtis man ateis, kad neįpulčiau į baimę bei neviltį. O, Jėzau, būk man *ne Teisėjas,* o Atpirkėjas! Marija, nusidėjėlių priebėga, *melskis* už mane!

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau, Tu mane labiau mylėjai už save patį, nes už mane numirei. Mano mieliausiasis Jėzus prie kryžiaus prikaltas! Jėzau, saldusis atsiminime, Tu suteiki širdžiai tikrą džiaugsmą; saldesnis už medų ir kiekvieną kitą saldybę yra Tavo apsilankymas!

Pirmadienis Kančios savaitėje

II. STOTIS: JĖZUS IMA KRYŽIŲ

"Tuomet jis (Pilotas) padavė Jį jiems prikalti ant kryžiaus. Jie ėmė Jėzų ir išsivedė. Nešdamas sau kryžių, jis išėjo į vadinamąją Kaukolės vietą, ebrajiškai Golgota" (Jon. 19, 16-17). Eikim paskui Dievą, nešantį kryžių, ir mokykimės iš Jo mylėti kryžių.

1 PUNKTAS. JĖZUS IMA KRYŽIŲ ANT PEČIŲ

Svarstymas. Pilotui ištarus mirties bausmės sprendimą, žydai skubėjo tuoj jį įvykdyti. Budeliai nuvilko nuo Jėzaus pajuokiamuosius drabužius ir vėl apvilko savais — Jo drabužiais, gal kad žmonės lengviau Jį pažintų. Tas pervilkimas buvo Jėzui labai skausmingas, nes drabužiai jau buvo prilipę prie daugybės žaizdų. Budeliai atvilko tris kryžius: vieną Jėzui, o du kitus dviem nusikaltėliam, kurie turėjo būti drauge su Juo nukryžiuoti. Paprastai pasmerktiesiems tekdavo patiems nusinešti savo kryžių į kryžiavimo vietą, kad tuo jie būtų labiau pažeminti. Jėzui nepadaryta išimties.

Baisusis kryžius gulėjo prie Jėzaus kojų, ir Jis galėjo gerai

į jį įsižiūrėti. Išilginis rąstas buvo mažiausia 3 metrų ilgio, o skersinis — pusantro; rąstų plotis bei svoris atitiko reikalą. Buvo tai tikrai sunkus kryžius, kuris turėjo Jėzų spauste spausti prie žemės. Gal Viešpats nė neįstengė užsidėti kryžiaus sau ant peties, ir budeliai turėjo jį uždėti. Ką jautė Jėzus, imdamas kančių kryžių iš kankintojų? Tiesa, šiurpas Jį kratė, bet Viešpats laikėsi ir priėmė ramiai ir tvirtai, pasiduodamas Tėvui, net su džiaugsmu. Mums pavyzdys! Iš Jėzaus paėmė pavyzdį apaštalas Andriejus, kuris savo kryžių jau iš tolo ėmė sveikinti, o ir daug kitų kankinių, kuriems teko tokia pat mirtis: kai kurie keliais prieidavo prie savo kryžiaus, jį apkabindavo ir bučiuodavo. Koks skirtumas tarp Kristaus ir anų nusikaltėlių, kurie nenoriai ir pasipriešindami priėmė savo kančios pabūklą ir užsipelnytos bausmės nepašventė jokia gera mintim!

Pritaikymas. Daug kas jau prieš Kristų buvo nešęs kryžių, bet niekas, kaip Jėzus. Per Jį kryžius bei kryžiaus nešimas įgijo kitą prasmę. Šv. Povilas mus ragina: "Bėkime ištvermingai mums skirtomis lenktynėmis, žiūrėdami į tikėjimo kūrėją ir baigėją, į Jėzų, kurs už padėtą Jam džiaugsmą kentėjo kryžių, nieku palaikęs pajuoką, ir sėdosi Dievo sosto dešinėje" (Žyd. 12, 2). Kristus tą kryžių, kuris seniau buvo gėdos ženklas, iškėlė į garbę. Dabar stovi jis šalia kelių, blizga karalių vainikuose, iškeltas visose bažnyčiose ir yra daugybės malonių šaltinis. Giliai gerbkime kryžių, kaip darė mūsų Tėvas Pranciškus, kurs broliams net neleisdavo užminti ant dviejų šiaudų ar stiebelių, kryžmai gulinčių. Mėgiama jo malda buvo: "Garbiname Tave, švenčiausiasis Viešpatie Jėzau Kristau, čia ir visose pasaulio bažnyčiose, ir šloviname Tave, kad savo šventuoju Kryžium atpirkai pasaulį!" Maldingai ir pilni pasitikėjimo žegnokimės, ir tai dažnai, nes kryžiuje išganymas. Irgi dažnai sakykime su šv. Povilu: "Saugok, Dieve, kad aš kuo nors girčiaus, kaip tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi. Per jį man pasaulis yra prikaltas ant kryžiaus ir aš pasauliui" (Gal. 6, 14). O ar tai tiesa, kad aš esu pasauliui nukryžiuotas, būtent, apmiręs? O gal man pasaulis tebėra dar labai gyvas ir aš pasauliui?

2 PUNKTAS. JĖZUS NEŠA KRYŽIŲ

Svarstymas. Dabar stebėk tą liūdną eiseną su Jėzum vidury. Prieky joja romėnų kapitonas, paskui jį eina pasmerktieji, lydimi kareivių, toliau užpakaly budeliai su savo įrankiais, o paskui minia norinčių pamatyti kryžiavimą.

Įsižiūrėkim į Kristų: slegiamas kryžiaus, Jis vargingai eina nelygiu keliu, svyrdėdamas. Kryžiaus kraštas skaudžiai sminga Jam į petį ir kaskart giliau varo erškėčių dyglius į galvą. Žiauri gauja žioplių be pasigailėjimo šaipos ir tyčiojasi iš Jėzaus. Nėra nieko, kas Jam norėtų ar galėtų padėti; niekas nesuteikia atsigaivinimo ar paguodos. Tai buvo tikrai sopulingas kelias, kaip jis dabar Jeruzalėj vadinamas. Yra tai nuostabus Apvaizdos potvarkis, kad Jėzus savo kryžių ima toje pat vietoj, kur kadaise, Dievui liepiant, turėjo būti paaukotas Izaokas; bet koks skirtumas tarp pirmavaizdžio ir įvykio! (Muellendorf).

Pritaikymas. Nešąs kryžių Jėzus pats tapo pirmavaizdžiu: į Jį turi nūn žiūrėti visi kryžiaus nešėjai. Kristui atlikus pirmąjį kryžiaus kelią, visi kryžiaus keliai veda į Golgotą, už miesto, šalin nuo pasaulio triukšmo bei džiaugsmų. Kas nori sekti Jėzum, turi pereiti visas kryžiaus kelio stotis. Daugelis net nė nemanančių pasidaryti panašūs į Jėzų, Dievui taip tvarkant, turi eiti kryžiaus kelią, kad pasidarytų šventi. Kryžius yra visų žmonių dalis, ir tai yra gera: jis nuodėmingus žmones veda pas Dievą.

Mums, šv. Pranciškaus sūnums, ypač tinka Viešpaties žodis: “Jei kas nori eiti paskui mane, tegul pats savęs išsižada, tegul ima savo kryžių ir teseka mane” (Mat. 16, 24). O kas yra mūsų kryžiai? Pirmiausia — kūnas su savo silpnybėmis. Jei jau šv. Povilas dejuoja: “Nelaimingas aš žmogus! Kas mane išlaisvins nuo to maraus kūno?” (Rom. 7, 24), — tai ką turime sakyti mes, kuriuos kūno našta dar labiau slegia žemėn? O juk negalime kūną mesti šalin, kaip kokį drabužį; galime padaryti tik viena: palenkti kūną dvasios valdžiai. Kryžium mums yra atgaila už nuodėmes, įvairūs kentėjimai bei nemalonumai, kuriuos mums Dievas leidžia, kaip bausmę už nuodėmes ir vaistą nuo jų. Kryžium eina mums ordino regula

su įžadais ir nelengvais nuostatais. Bet mes pasiėmėme tą kryžių sava valia nešti ir turime ištesėti. Niekam neleidžiama jo nusimesti ar neteisėtai pasilengvinti. Kryžium yra mums pašaukimo pareigos, nustatytos mūsų viršininkų tam tikrose srityse, kaip kunigams, mokytojams, viršininkams, studentams ar patarnautojams. Bendras gyvenimas vienuolyne duoda ne vieną kryžių, o be to dar yra darbo sunkumai, nepasisekimai, nusivylimai ir tt. Bet ir tuos kryžius privalome narsiai nešti, visuomet kartodami: "Jėzau, viską dėl Tavęs!"

Širdies žodis. Ačiū, Atpirkėjau, kad nešei už mane kryžių! Aš Tau kryžių padariau sunkų savo nuodėmėmis, o Tu jį man padarei lengvą savo pavyzdžiu bei malone. Ir aš savo kryžių nešiu noriai, kad galėčiau galop pasidalyti su Tavim kryžiaus triumfu. "Štai Viešpaties Kryžius! Bėkit šalin Jo priešai! Judo padermės liūtas nugalėjo!".

Dievo meilės malda

Amžinasis Tėve, aukoju Tau Jėzaus pasidavimą Tavo valiai ir prašau, vardan Jo nuopelnų duok, kad Tavo malonės būtų visuomet ištikimai naudojamos, ir Tavo valia visuose dalykuose tobulai vykdoma!

Antradienis Kančios savaitėje

III STOTIS: JĖZUS PIRMĄ KARTĄ PUOLA PO KRYŽIUM

Mielai pasiaukodamas, Jėzus ima nešti kryžių. Bet Jo meilė buvo stipresnė už nukankinto kūno jėgas. Padavimas dar mums nurodo Jeruzalėj vietą, kur Išganytojas apalpęs pirmą kartą puolė po kryžium. Nuoširdžiai mąstysim apie tą puolimą bei apie jo reikšmę mums.

1 PUNKTAS. PIRMASIS JĖZAUS PUOLIMAS PO KRYŽIUM

Svarstymas. Viešpaties kryžiaus kelias prasidėjo nuo Antonijos pilies šventyklos kalno šiaurės vakarų gale, ėjo į vaka-

rus per priemiestį, palei Žudymo vartus peržengė miesto ribas ir netrukus pasiekė nužudymo vietą. Visas kelias tėra 1200 žingsnių ilgio, imant apytikriai; vadinasi, nėra toks ilgas; bet, imant dėmesin aplinkybes, Išganytojui buvo labai sunkus ir sopulingas. Kryžiaus naštą Jėzui sunkino įsiutusių priešų išsišokimai, pašaipos, keiksmai ir kitoki neapykantos pasireiškimai. Nūn išsipildė Pranašo žodis apie kenčiantį Kristų: "Jis paaukotas, nes pats norėjo, ir Jis neatvėrė burnos, ir kaip avis vedama piauti ir nutyla kaip avinėlis priešais tą, kurs jį kerpa" (Iz. 53, 7). Šv. Augustinas sušunka: "Negirdėtas vaizdas! Bedievių akyse žiauri pašaipa, tikinčiųjų akyse kilni paslaptis. Bedievis juokiasi iš Karaliaus, kuris, vietoj karališko skeptro, neša gėdos stulpą. Pamaldi širdis su pagarba žiūri į kryžių, kuris dabar puošia karalių kaktas. Ką vieni pašiepia, antri tuo didžiuojasi — Viešpaties šventieji."

Tad eina Viešpats pirmyn, tvirta širdim, bet vos beįstengdamas ant kojų laikytis. Iškęstos baisios kančios palaužė kūno jėgas. Netoli miesto vartų Jis puola žemėn: pirmasis puolimas. Budeliai keikia, gailestingos širdys verkia. Jėzus, pusiau apalpęs, guli ant žemės po slegiančia našta, negalėdamas beatsikelti.

Pritaikymas. O, kad man būtų leista nešti kryžių vietoj Jėzaus! Bet kaip galiu siūlytis, kai pats esu toks reikalingas Jo pagalbos! Išganytojas turi pasitenkinti, jei aš nuolankiai nešiu savo kryželius. Tačiau bent užjausiu Jėzų ir guosiu toj didžioj kančioj. Ne visi tegalime aplankyti šv. vietas Jeruzalėj, užtat juo maldingiau mąstysim Kryžiaus kelius. Tėvą Pranciškų ilgesys nuvedė į Kristaus kančios vietas: mokykimės iš jo mylėti kenčiantį Jėzų ir pasidarykim savo širdy šventą karstą.

2 PUNKTAS. PUOLIMO REIKŠMĖ

Svarstymas. Ne vien medžio svoris prislėgė Jėzų prie žemės, bet ypačiai žmonių nuodėmės. Juk Kristus pasiėmė visas visų žmonių nuodėmes ant savęs, todėl Jam teko mirti kaip nusikaltėliui už miesto ribų, kad įvykdytų, kaip tikroji atpildomoji auka, pirmavaizdines Senojo Istatymo aukas. Mūsų nuo-

dėmės yra ta našta, po kuria Viešpats dejuoja ir griūva. Mes patys uždėjome Jam tą sunkų kryžių. Neturėtume piktintis žydų budelių žiaurumu, nes patys esame Jėzaus kančių priežastis. Gailėkimės už nuodėmes ir melskim Jėzų, kad mums atleistų tą neteisybę, kurią Jam suteikiame.

Mąstydami apie pirmąjį Jėzaus puolimą, turim prisiminti ir savo pirmąją nuodėmę. Ji mums išplėšė šventąją nekaltumo laimę. Jėzaus žaizdos bei gėda yra vaizdas pasėkų, kurias nuodėmė pateikia sielai. Pasigailėjęs, Viešpats grąžino mums prarastąją malonės laimę. Būkim dėkingi ir sergėkimės, kad neatnaujintume Jėzui kančios ir naujomis nuodėmėmis nepadidintume pirmojo savo puolimo blogybių!

Širdies žodis. Kaip įstengsiu, Jėzau, *atsidėkoti,* kad grąžinai man malonės drabužį! Nuoširdžiai *gailiuos,* kad taip dažnai Tave įžeisdavau, ir tvirtai *prižadu* daugiau nebenusidėti! Geriau mirti! Teikis *atitaisyti,* ką nuodėmė many yra sugadinusi!

Dievo meilės malda

Meilės Širdie, Tavy sudedu visą savo viltį. Iš savo silpnybės bijausi visko, bet iš Tavo gerumo viliuos visko! Jėzaus Širdie, mano meile!

Trečiadienis Kančios savaitėje

IV STOTIS: JĖZUS SUTINKA SAVO MOTINĄ

Tarp palankiųjų Jėzui sielų, sekusių paskui Jį kryžiaus keliu, pirmoji vieta tenka Jo Motinai. Stebėk ją: ji laukia Sūnaus, kad bent savo artimumu suteiktų Jam paguodos sunkiausią Jo gyvenimo valandą.

1 PUNKTAS. MARIJOS SUSITIKIMAS SU JĖZUM

Svarstymas. Po liūdnojo atsisveikinimo Marijos dvasia buvo labiau, negu paprastai arti Jo. Ji žinojo, ką Jam atneš atei-

tis, nes Kristus ir nuo jos neslėpė, ką apaštalams pranešė: "Štai mes einame į Jeruzalę; žmogaus Sūnus bus įduotas vyriausiems kunigams ir Rašto žinovams; jie pasmerks jį mirti ir paduos jį pagonims tyčiotis, plakti ir prikalti ant kryžiaus" (Mat. 20, 18-19). Motinai širdį spaudė, kai tik ji apie tai pamąstydavo. Tad atėjo pirmoji liūdna žinia: Judas Jėzų išdavęs, ir Viešpats suimtas! Tą žinią pralenkia antra, baisesnė: vyriausieji kunigai nori Jėzaus mirties! Žmonės kurstomi ir reikalauja Jo kraujo! Pilotas pasmerkė Jį prikalti prie kryžiaus! Žydai veda Jį nužudyti į Golgotą!

Čia niekas nebegali sulaikyti Motinos ramiam kambarėly Siono kalne, kur ji maldoj kalbėjosi su Dangaus Tėvu. Ji skuba lauk, pasitikti Jėzaus, Jo guosti, Jam padėti. Nepaisydama budelių bei kareivių barimo, pajuokos, keiksmų, ji prasiveržia pro juos pas Sūnų, amžinąją Išmintį ir Grožį, kurį žmonių nuodėmės nūn taip nukankino ir suteršė. Kas gali suprasti Marijos skausmą! Kaip čia išsipildė senelio Simeono žodis: "Štai, šitas pastatytas nupuolimui ir prisikėlimui daugelio Izraelyje ir kaip ženklas, kuriam bus prieštaraujama. Ir Tavo pačios sielą pervers kalavijas, kad būtų atidengtos daugelio širdžių mintys" (Luk. 2, 34-35), ar jie už, ar prieš Jėzų. Marija neapsakomai kentėjo, žiūrėdama į Sūnų, bet niekuo negalėjo sumažinti Jo skausmų. Tėvo valia! Reikia jai pasiduoti! Ir Marija turi viską iškęsti!

Pritaikymas. Be abejo, Marija verta yra giliausios mūsų užuojautos, bet nemažiau ir ypatingos padėkos, nes visi tie sopuliai atėjo jai per mūsų kaltę, ir ji dėl mūsų juos iškentėjo. Jos "Tebūnie man" Angelo apreiškimo metu buvo ne tik sutikimas būti Dievo Motina, bet ir iškentėti visus skausmus, kurie jai teko per jos Sūnų Atpirkėją. Taigi, Marija tam tikru būdu yra giliai prisidėjusi prie mūsų atpirkimo ir užsipelniusi mūsų dėkingumą. Pamaldumas Dievo Motinos sopuliams mūsų ordine nuo senovės yra buvęs labai mėgstamas. Uoliai palaikykim tą tradiciją ir melskime, kad Jėzaus su Motina kančios ugdytų mumyse dorybės ir šventumo vaisius.

2 PUNKTAS. MARIJOS DIDYBĖ SUSITIKIMO METU

Svarstymas. Stebėkimės Marijos didumu toj kančių jūroj. Ji pasilieka tvirta ir pasidavusi Dievo valiai. Dievas pareikalavo iš Jos didžiausios aukos — ir ji aukoja, nesipriešindama. Jos kančia yra nepaprastai tauri ir kilni. Nors prigimtis kartais gresia griuti po naštos sunkumu, ir širdis krauju apsilieja, bet valia pasilieka nepalaužta ir tvirta.

Nors Marija tiek kartėlio per žmones iškentėjo, jos širdy nėra pykčio ar pagiežos. Ji nerūstauja ant augštųjų kunigų, viso to blogio priežasties, nei ant liaudies, šaukusios "Nukryžiuok!", nei ant bailaus Piloto, kuris pasmerkė Jėzų mirti, nei ant budelių, kurie taip žiauriai veda Jėzų nukryžiuoti, net nei ant niekšo Judo, kuris dėl menko pinigo išdavė Viešpatį. Su Sūnum meldžiasi ji: "Viešpatie, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą!" Iš žmonių ji negauna paguodos, tad ieško jos Dievuje.

Pritaikymas. Kaip toli mes esame nuo tokio sielos kilnumo! Dažnai mes neįstengiame net niekniekių iškęsti, nekalbant apie didesnes neteisybes mums padaromas. Priešinkimės tam tikriems savo nepalankumams, užpykimams ir pagiežoms prieš kai kuriuos žmones pasauly ir vienuolyne! Mokykimės iš Marijos irgi pasiduoti švenčiausiajai Dievo valiai. Kažkaip mums nenori tilpti galvoj, jog kentėjimai bei kryžiai paeina iš Dievo valios. Kai nepasitenkinimas ir nekantrumas nori mumyse įsivyrauti, žiūrėkim į Marijos pavyzdį — ir susivaldysim.

Širdies žodis. Nuliūdusioji Dievo Motina, ačiū Tau už visas aukas, kurias dėl manęs turėjai pakelti! Už tai priimk mažutę meilės auką, kurią Tau aukoju, ir išmelsk man tvirtumo, pasidavimo ir meilės!

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau Kristau, prašome, kad dabar ir mirties valandoj Tavo Motina būtų mūsų guodėja ir užtarėja pas Tavo dangiškąjį Tėvą. Tau kenčiant, jos sielą pervėrė skausmo kalavijas. Tą malonę suteik ir mums, Jėzau Kristau, pasaulio Išganytojau. Amen.

V STOTIS: SIMONAS PADEDA JĖZUI NEŠTI KRYŽIŲ

Kas būtų galėjęs tikėtis, kad visagalis Dievo Sūnus bus reikalingas žmonių pagalbos! Bet Jėzus buvo pasidaręs silpnas, kad mes turėtume pavyzdį ir gautume stiprybės, kai ir mums reikės kentėti. Žiūrėkime, kaip Simonas už Jėzų neša kryžių ir kaip jam Viešpats atsilygina.

1 PUNKTAS. SIMONO PATARNAVIMAS

Svarstymas. Bejėgis guli Viešpats po kryžium. Budeliai tariasi, ką reikia daryti. Vargšas Jėzus nebeįstengia kryžiaus nešti; esama pavojaus, kad Jis pakeliui gali numirti. O žydai trokšta dar pamatyti Jį besikankinantį ant kryžiaus. Tad ieškoma padėjėjo, kuris už Jėzų nuneštų kryžių ant kalno. Bet kas panorės imtis to tariamai negarbingo darbo? "Jie sugavo vieną kirenietį Simoną, pareinantį iš lauko, ir uždėjo jam kryžių, kad neštų paskui Jėzų" (Luk. 23, 26). Atrodo, tas Simonas buvo pasiturįs vyras, jei už Jeruzalės ribų turėjo ūkį, o žiūrint vardo, buvo tikras žydas. Tad kareivių reikalavimas, kad jis neštų pasmerkto mirti kryžių, buvo jo galva, tik gėdos vertas. Tuščiai jis bando nusikratyti. Priverstas, nenoromis ima jis nešti kryžių, pirma priekaištingai žvilgterėjęs į Jėzų, dėl kurio jam tenka toks nemalonumas. Bet Jėzaus pasigailėtina išvaizda greit jį nuteikia palankiai, ir jis pasiduoda savo likimui.

Pritaikymas. Kiek įsidėmėtino randame šitoj kančių paslapty! "Atsitiktinai" eina pro šalį Simonas, kai Jėzus neša kryžių ant Golgotos, ir jis yra pašauktas būti pirmu tikru kryžiaus nešėju, Kristaus sekėju kryžiaus kely. Ir mes "atsitiktinai" sutinkame kartais žmones, kurie mūsų gyvenime suvaidina sprendžiamą vaidmenį. O kad tai būtų teigiama prasme! Simonas atliko didelį patarnavimą Kristui Jo nelaimėj. Ir mes privalome mielai padėti žmonėms, ypačiai broliams, jų reikaluose, kaip kad sako regula: "Kur tik broliai gyventų ir susieitų, tesielgia savo tarpe, kaip namiškiai. Pasitikėdami vienas kitu, tegul pasisako savo reikalus, nes jei motina peni ir myli

savo kūno sūnų, tai kiek kartų stropiau turi kiekvienas mylėti ir maitinti savo dvasišką brolį?" (Reg. 4 sk.). Negera, jei broliai be pasigailėjimo kalba apie kitur esantį brolį ir jį gal dar giliau tuo įstumią į bloga. Išganytojas pasidarė šmeižtų auka. Jei tad Simonas ir kiti ne kaip reikiant pažino Jėzų, tai buvo šmeižikų kaltė. Kaip sunkiai turės atsakyti šmeižikai! Nedaugis turi tą laimę, kad žmonių liežuviai jo neplaka. Šiaip jie kiekviename randa ką nors peiktina. Jei tad negalime išvengti žmonių liežuvio, tai bent nepraraskime ramybės ir nepasiduokime blogai paveikiami. O patys sergėkimės, kad nešmeižtume, šlovės nežemintume, be reikalo nekritikuotume! Gerai save ištirkime, ar ir mumyse nėra to negero palinkimo. Jei yra, tai šiandien pat su juo atsisveikinkim! Junkimės su Simonu ir prisidėkime prie jo gražaus patarnavimo.

2 PUNKTAS. JĖZAUS ATSILYGINIMAS

Svarstymas. Viešpats dėkingai priima Simono patarnavimą ir tuoj pat jam atsilygina, suteikdamas malonę nešti kryžių nuopelningai. Tiesa, evangelistai nepraneša nė vieno žodžio, kurį Jėzus būtų Simonui pasakęs; bet, kai Jo burna tylėjo, garsiau kalbėjo širdis. Neapsakomai liūdnas, tuo pačiu toks geras Išganytojo žvilgis pataikė Simonui tiesiai į širdį ir permainė jo nusistatymą. Kaip pirma jis nenorėjo nešti už Jėzų nelemto kryžiaus (jis Jėzaus dar nepažino), taip dabar jis nešė mielai, kai Viešpaties malonė jį palietė. Pirmas žingsnis į atsivertimą bei tikėjimą padarytas!

Jėzus atsilygina savo kryžiaus nešėjui dar ir ypatingomis malonėmis. Anot padavimo, tas patarnavimas atnešė Simonui ir jo sūnums Aleksandrui bei Rufui malonę, kad jie tapo Jėzaus sekėjais. Per visus amžius krikščionybėje jo vardas minimas su pagarba. Ir ant jo išsipildė Kristaus posakis: "Kai būsiu pakeltas augštyn nuo žemės, visa patrauksiu prie savęs" (Jon. 12, 32).

Pritaikymas. Dėkingumas yra ryškus Jėzaus širdies bruožas. Jėzus nepalieka nieko neatlyginęs už patarnavimus, kuriuos padarome kitiems, priima kaip Jam pačiam padary-

tus: "Kas tik duoda jums gerti taurę vandens mano vardu, kad jūs Kristaus, iš tikrųjų, sakau jums, tas nepraras savo užmokesčio" (Mork. 9, 40). "Kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausiųjų brolių, man padarėte" (Mat. 25,40). Tai turi mus paraginti, kiekvienai progai pasitaikius, daryti gera. Kodėl ir mes negauname ypatingų malonių? Nes padarome daug kliūčių malonei. Tad ateity lengviau jai pasiduokim ir būkim ištikimesni!

Širdies žodis. Ir mane *patrauk* arčiau prie savęs, Viešpatie! Kiek daug ir kokių didžių malonių esi jau man suteikęs, o aš buvau toks *nedėkingas!* Užsipelniau, kad atimtumei iš manęs savo malonę, bet *meldžiu,* nebausk manęs Tavo meilės ir malonės praradimu!

Dievo meilės malda

Kas Tavęs nemyli, Jėzau, tas Tavęs nepažįsta. Viešpatie, kad Tau suteikčiau džiaugsmo, noriu mylėti labiau už visus pasaulio džiaugsmus!

Penktadienis Kančios savaitėje

VI STOTIS: VERONIKA PADUODA JĖZUI SKARĄ

Šešta stotis rodo Veroniką, paduodančią skarą nešančiam kryžių Jėzui. Ir štai stebuklas: kaip padavimas sako, skaroj pasiliko tikras Jėzaus veido paveikslas. Mąstykim apie tos legendos gilią prasmę.

1 PUNKTAS. VERONIKOS SKAROS ISTORIJA

Svarstymas. Romoj, šv. Petro bazilikos zakristijoj už didelės šv. Veronikos statulos laikoma sena skara su Jėzaus atvaizdu. Čia matyti Kristaus veidas, kančios paliestas, liesas, su įkritusiais skruostais, užmerktomis akimis ir retais krauju sukibusiais galvos ir barzdos plaukais. Su tuo paveikslu yra susijusi šitokia legenda: kai žydai vedė Jėzų ant Kalvarijos kalno nu-

kryžiuoti, Jis pakeliui susitiko moterį, vardu Veroniką. Kai ši pamatė Kristų tokį nukankintą, vos paeinantį, krauju ir prakaitu apsiliejusį, ji taip susijaudino, toks pasigailėjimas ją suėmė, jog ji, nieko nepaisydama, prasiveržė prie Jėzaus ir padavė Jam savo skarą nusišluostyti veidui. Kristus nepaniekino to mažo meilės patarnavimo ir, atsidėkodamas, paliko savo veido atvaizdą skaroj. Vėliau ta skara pateko į Romą ir nūn yra ten labai gerbiama.

Toje legendoje gilus žmonių tikėjimas išreiškė gilią mintį: kad reikia nuolat minėti Kristaus kančią. Kad krikščionys nepamirštų, ką Jėzus dėl jų iškentėjo, liaudis savo gyvu tikėjimu lyg kurte sukūrė tą kenčiančio Jėzaus paveikslą Veronikos skaroj ir pateikė visiems maldingai mąstyti. Veronika esanti toji pat moteris, kuri sirgo kraujaplūdžio liga ir kurią Kristus stebuklingai išgydė, kaip pasakoja evangelistas Matas (9, 20). Moteris per visą savo gyvenimą pasiliko dėkinga Viešpačiui, ir tai pareiškė, tarp kitko, anuo skaros padavimu. Kaip rašo istorikas Euzebijus, Veronika pastatydinusi Jėzui net paminklą prieš savo rūmus Cezarėjoje.

Pritaikymas. Tikrai ir mes turime ne mažiau priežasčių būti dėkingi Viešpačiui. Kai žiūrime į erškėčiais apvainikuotojo Kristaus paveikslą, turime prisiminti, ką Jis mums yra padaręs. O kur mūsų dėkingumas? Juk savo nuodėmėmis parodome esą be saiko nedėkingi! Juk jos taip baisiai permainė Jėzaus veidą. Tad nebeteikime Jam naujų pažeminimų ir sopulių! Ir ištirkim, ar nepamirštame Jėzaus kančios? Gal vis dar savo nuodėmėmis biauriojam šventą Jo veidą? Gailėkimės ir ryžkimės pasitaisyti!

Kodėl tarp moterų esama tiek daug malonėmis apdovanotų sielų? Viešpats atsako per šv. Kotryną iš Sienos: "Tai nėra mažutėlių ir moterų favorizavimas, jei jie gauna didesnių malonių ir antgamtiniuose dalykuose didesnių apšvietimų, o tik vyrams ir mokslo atstovams bausmė, kuri juos turi padaryti nusižeminusius, o jei nepasidaro, tai dar labiau juos pažeminti." Nesiduokim mažutėlių bei nemokytųjų uolumo sugėdinami ir savo nusižeminimu bei uolumu pasidarykim verti didesnių malonių!

2 PUNKTAS. KRISTAUS PAVEIKSLAS ŽMOGAUS SIELOJE

Svarstymas. Dvasiniu būdu Kristaus paveikslas įspaudžiamas mums pašventinamosios malonės, ir juo krikščionis auga Dievo malonėj, juo panašesnis darosi į savo Viešpatį. Dorybės tuomet papildo tą panašumą, tad šv. Povilas primena romėnams: "Apsivilkite Viešpačiu Jėzumi Kristumi" (13, 14). Patys savaime negalime pasidaryti panašūs į Jėzų, nes malonė ir dorybė yra Dievo dovanos. Tačiau privalome padaryti visa, ką patys galime, leisdami Dievo malonei laisvai savy veikti ir su ja bendradarbiaudami.

Kristaus paveikslas sieloj sugadinamas per sunkią nuodėmę. Ji užgesina malonės šviesą, kurioj švyti tas paveikslas; panašumas į Kristų išnyksta, nes Viešpats neturi nieko bendro su nuodėme. Gadinamas Kristaus paveikslas ir per fariziejišką elgesį.

Pritaikymas. Šv. Povilas rašo hebrajams: "Negalimas dalykas, kad tie, kurie buvo vieną kartą apšviesti ir paragavo dangaus dovanos, kurie pasidarė šventosios Dvasios dalyviais, paragavo taip pat gero Dievo žodžio ir būsimojo amžiaus jėgų ir tačiau nupuolė, vėl būtų atnaujinti atgailai tie, kurie patys sau kala prie kryžiaus Dievo Sūnų ir laiko pajuoka. Nes žemė, gerianti dažnai ant jos krentantį lietų ir gaminanti žolę, tinkama tiems, kurių ji įgyvenama, gauna iš Dievo palaiminimo; bet jei ji duoda erškėčių ir usnių, ji yra atmesta, artima prakeikimo, ir jos galas sudeginimas" (6, 4-8). Pasvarstykim tuos rimtus žodžius ir, kad jų nebūtų galima mums pritaikyti, stenkimės būti susijungę su Kristum ir išsaugoti Jo paveikslą savo sieloj.

Širdies žodis. Ačiū Viešpačiui už visas geradarybes, o ypač už atperkamąją kančią. *Aukojame* Jam gerus pasiryžimus. Prašome apsaugot nuo sunkios nuodėmės, nuo veidmainiavimo dvasiniame gyvenime ir duoti, kad pasidarytume tikrai panašūs į Kristų. Jėzau, žvelk į mane gailestingai! Atgręžk į mus savo veidą, kaip jį atgręžei į Veroniką, ne kad jį išvystume kūno akimis, nes to nesame verti, bet leisk mūsų dvasiai

jį matyti, kad iš to šaltinio pasisemtume reikalingos mūsų kovoms jėgos. Amen.

Dievo meilės malda

Kuo nusikaltai švenčiausioji Galva, kad Tave pervėrė tiek dyglių? Gražiausiasis Veide, kuo užsipelnei, kad Tave suteršė spiaudalais? Kuo nusidėjote, skaisčiosios Akys, kad jus turėjo užlieti kraujas? Gerai, mano Jėzau, mano Išganytojau, noriu atsilyginti meile už meilę. Mylėdamas noriu kentėti ir kentėdamas noriu mylėti iki galo!

Šeštadienis Kančios savaitėje

VII IR IX STOTYS: JĖZUS PUOLA ANTRĄ IR TREČIĄ KARTĄ PO KRYŽIUM

Stebėk, kaip Jėzus, nešdamas sunkųjį kryžių, vėl ir vėl griuva po ta našta. Visa tai Viešpats iškentė, kad atlygintų už dažnas tavo nuodėmes. Tad kelkis iš savo puolimų ir eik su Jėzum į Kalvarijos kalną, tvirtai nešdamas savo kryžių!

1 PUNKTAS. ANTRASIS IR TREČIASIS JĖZAUS PUOLIMAS

Svarstymas. Liūdnoji eisena traukia pro Žudymo vartus į kalną, į nužudymo vietą. Vienas kitas žiūrovas gailisi Jėzaus, bet daug daugiau džiaugias Jo nelaime.

Jėzus jau praėjo ilgą tarpą; daug jau kraujo ištekėjo; tai Jėzų labai nusilpnino; su kiekvienu žingsniu kryžius paliečia erškėčiais apvainikuotą galvą ir ją vis labiau žeidžia; saulė kaitriai žėruoja: nenuostabu, kad Jėzus visai praranda jėgas ir puola ant žemės antrą ir trečią kartą. Ir tų puolimų vietas padavimas lig šiol teberodo.

Dievobaimingos moterys, tai matydamos, ima dejuoti ir verkti. Kareiviai šoka prie Viešpaties Jo priversti keltis ir eiti, nes jiems tas sugaišimas nepatinka; galima įsivaizduot, kaip

jie tai atlieka. Jėzus dejuoja iš skausmo nuo jų stumdymo bei tampymo ir bando keltis, bet negali.

Pritaikymas. O, siela, ar tu gali nepajusti ir neišreikšti Jėzui užuojautos? Ar tu nejauti sąžinės priekaištų dėl nuolatinio atkritimo į nuodėmes, kurių esi išsižadėjus per Krikštą, per pirmąją Komuniją ir įstojimą į ordiną? Kaip tai galėjo atsitikti, kad pasidarei neištikima savo pasiryžimams ir pažadams? Kaip giliai nupuolei ir kaip labai esi nuodėmių subiauriota! Kelkis iš purvo, priešinkis gundytojui, daryk atgailą ir atverk Dievui širdį, kuri Jam priklauso!

2 PUNKTAS. KODĖL JĖZUS PUOLA PO KRYŽIUM?

Svarstymas. Išorinė tų puolimų priežastis Jėzui buvo kūno kraštutinis nusilpimas; vidinė buvo mūsų nuodėmės, o ypač atkritimas į nuodėmę po atsivertimo. Drungnumas geram, maldos apleidimas, klaidingas saugumas, puikybė, pavojų nepaisymas, neuolus aistrų tramdymas atvedė prie kritimo į nuodėmę, kuri, kaip manyta, buvo jau lyg negalima. Už tą nuodėmę ir už kitas senųjų įpratimų nuodėmes Jėzus pasiryžo padaryti mums atgailą bei atpildą. Prisiminkime tai, kai mąstome apie 7 ir 9 stotis. Tegul nusilpusio Jėzaus vaizdas sugraudina mums širdį. Buvome nebegyvi savo nuodėmėse, ir Jis mus atgaivino, visa mums atleisdamas, panaikindamas mums priešingą skolos raštą ir jį pašalino, prikalęs prie kryžiaus (Kol. 2, 13).

O, kenčiąs Išganytojau, kaip norėčiau paimti iš Tavęs kryžių ir nešt į Golgotą! Bet kaip galėčiau tai išdrįsti, kai savo paties kryžių nešu taip nenoriai! Tad ateity stengsiuos, sekdamas Tavo pavyzdžiu, kantriai nešti savo kryžių. O, kiek lengvesnis jis yra už Tavąjį! Ir jis darosi dar lengvesnis, kai žiūriu į Tavo kantrumą.

Pritaikymas. Gerai sunaudokim Jėzaus kančią ir nuopelnus ir paaukokim juos Tėvui už savo nuodėmes, kad Jį vėl numaldytume. Kietai neteiskim klystančiųjų savo brolių, o prašykim jiems susipratimo, jėgos ir ištvermės. Veikiai pabaudžia Dievas išdidų teisuolį savo malonės atėmimu taip, jog jis dažnai dar žemiau nupuola, nei tie, kuriuos jis taip smerkė. O

nusižeminimas ir meilė visuomet randa Dievuje maloningą širdį.

Paskatinimas. Apverkime savo atkritimą į nuodėmes ir prižadėkim rimtai *pasitaisyti. Melskime* Kristų, kad parodytų mums aiškiai *nuodėmės biaurumą* ir pripildytų mus šventos *Dievo baimės,* kad neeitume, kaip farizėjai ir žydų kunigai, be gailesčio pro kenčiančio Jėzaus stotis, bet kaip anuomet šimtininkas po kryžium, susigraudinę muštumės į krūtinę.

Dievo meilės malda

Suteik man, Viešpatie, malonę, kad Tave visa siela, visomis jėgomis ir giliausiais jausmais mylėčiau, ir nebeleisk man įpulti į jokią laisvos valios nuodėmę!

Verbų sekmadienis

OSANNA — NUKRYŽIUOK!

Didžioji Savaitė — šventas ir reikšmingas laikas! Šitoj savaitėj regim Jėzų nužengusį iš savo didybės augštybių į giliausią pažeminimą. Osanna — Nukryžiuok! greitai pakeičia viens antrą. Tačiau tai turėjo ateiti, nes Kristus savo karalystę įkurti ir mums atpirkimo malonę užtarnauti norėjo savo kančia bei mirtim. Mąstykim apie abu: Osanna ir Nukryžiuok, kad galėtume suprasti Jėzaus tikslus Jo garbėj ir pažeminime.

1 PUNKTAS. OSANNA DOVYDO SŪNUI!

Svarstymas. "Kitą dieną didelė minia, kuri buvo atėjusi į šventes, išgirdusi Jėzų ateinant į Jeruzalę, pasiėmė palmių šakų, išėjo Jam priešais ir šaukė: Osanna, pagirtas, kurs ateina Viešpaties vardu, Izraelio Karalius! Jėzus, radęs asilaitį, sėdosi ant jo, kaip parašyta: Nebijok, Siono dukterie! štai tavo Karalius ateina, sėdėdamas ant asilaičio" (Jon. 12, 12-15).

1. Jėzaus tikslas, iškilmingai įeinant į Jėruzalę, buvo išpildyti vieną seną pranašystę ir pasirodyti kaip laukiamasis Me-

sijas. Kaip Mesijas nori Jis įžengti į savo sentėvio Dovydo sostinę, pagal teisėjų bei kunigaikščių sūnų paprotį, jodamas ant asilaičio, kuriuo dar niekas nebuvo jojęs. Kaip Karalius ir Mesijas, Jis duodasi savo tautai pagerbiamas ir kaip Viešpats žengia į šventyklą jos apvalyti nuo pirklių bei kitų panašių. Visi turi Jį pamatyti ir išgirsti ir, regėdami stebuklus, pripažinti pažadėtuoju Mesiju. Bet kad jie žinotų Jį esant ne žemės valstybės karalių, kaip kad jie iš Mesijo tikėjos, Jo įžengimas yra kuklus ir neištaigingas. Jis įžengia kaip Taikos Kunigaikštis, be išviršinės galybės bei puošnumo. Ne jėgos priemonėmis, tik meile Jis nori palenkti sau pasaulį.

2. Kai paprastoji liaudis su apaštalais tikrai nuoširdžiai džiaugėsi Jėzaus įžengimu į sostinę, farizėjai bei Rašto mokytojai buvo pilni pavydo bei pykčio: "Matote, kad mes nieko negalime padaryti; štai visi žmonės eina paskui jį" (Jon. 12, 19). Kai kurie neišlaikė netarę Jėzui: "Mokytojau, sudrausk savo mokytinius! Jis jiems tarė: Sakau jums, jei šitie tylės, akmenys šauks" (Luk. 19,40).

Pritaikymas. Didžiąją Savaitę, kurioj Bažnyčia mini didžiausiąją Dievo pasigailėjimo paslaptį, turėtume išgyventi giliausiu rimtumu. Jėzaus įžengimas į Jeruzalę pavaizduoja tuo pačiu garbingą Jo įžengimą į Dangaus Jeruzalę. Per savo kančią ir mirtį Jis pelnė mums dangų, o sau — augščiausiąjį sostą. Šiandien Bažnyčia dalija pašvęstas palmes, pergalės ženklus, kad jas neštumės, pasitikdami Kristų, ir pagerbtume Jį, kaip pasaulio Karalių. Šlovė ir garbinimas, ir pagarba tebūna Tau, Karaliau, Kristau, Atpirkėjau! Tau mielasis vaikų būrys maldingai šaukė Osanna. Tu esi Izraelio Karalius, kilnus Dovydo palikuonis. Dievo vardu ateini Tu, šlovingasis karaliau! Pašvęstas palmes nešamės namo ir jas ten laikome, kad jos mums primintų, jog reikia draug su Jėzum kentėti pažeminimus, neturtą, skausmus, kad paskiau būtume papuošti pergalės palmėmis.

2 PUNKTAS. NUKRYŽIUOK!

Svarstymas. Kelios dienos po to iškilmingojo įžengimo į Jeruzalę, ir matome Jį vėl Jeruzalės gatvėse, tik šį kartą jau

nebe šlovinamą, o žeminamą ir niekinamą išeinant iš miesto, didelės minios apsuptą, pakeliui į nužudymo vietą. Dabar minia nebegieda Jam Osanna, tik įsiutusi šaukia: Šalin! Nukryžiuot! Kaip tai galėjo atsitikti, kad liaudies nuotaika taip pasikeitė? Išganytojas iškilmingai įžengė į miestą, kur Jis turėjo paaukoti savo auką, kaip ir avinėliai, paskirtieji Velykų vakarienei, būdavo iškilmingai įvedami į miestą. Aną kartą nė vienas Jėzaus priešas nedrįso Jo sutrukdyti, nes "nėra jokios išminties, jokio proto, jokio patarimo prieš Viešpatį" (Patar. 21, 30). Bet dabar "tai yra jūsų valanda ir tamsybės valdžia," — kaip sako pats Viešpats (Luk. 22, 53), tačiau tik tam, kad padėtų tobulai atlikti didžiąją atpirkimo auką. Taip tai nusižeminęs Kristaus išėjimas iš sostinės yra ne mažesnis triumfas, kaip šlovingas Jo įėjimas į Jeruzalę prieš kelias dienas. Golgotoj Kristus nugalėjo, nors atrodė savo priešų nugalėtas. Jis nugalėjo žmonių nedorybę, nugalėjo mirtį ir pragarą, nugalėjo įžeistąją Tėvo širdį ir, galų gale, — nuodėmingas žmonių širdis. Prikaltas ant kryžiaus, Jis pakilo į didingąjį savo sostą, nuo kurio Jis viešpatauja ir viešpataus per amžius.

Pritaikymas. Su užuojauta sekime šiomis dienomis paskui kenčiantį Kristų ir giliai liūdėkim. Mąstydami apie kenčiantį Išganytoją, lengviausiai išsivaduosim nuo nuodėmės ir nuo netvarkingo prisirišimo prie žemės dalykų ir pradėsim naują gyvenimą Kristuje. Jo kryžius turi ir mums padėti susilaukti triumfo. Kartais atrodo, jog viskas susimokė prieš mus: savy regime tik atšiaurumą ir maištą, iš Dievo nematome jokios pagalbos, iš žmonių tik nesupratimą, jei ne blogesnių dalykų. To nežiūrint, nereikia nusiminti, o tik draug su Jėzum žiūrėti Dievo valios. Tada po kančių savaitės ateis Velykų savaitė.

Širdies žodis. Kilnusis Karaliau, pasaulio Atpirkėjau, Jėzau Kristau, įženk į mano sielą ir būk mano širdies Karalius! Pagerbiu Tave, kaip Dangaus ir širdžių Karalių, ir vieno prašau — leisk man dalyvauti Tavo kryžiuje, o paskiau — Tavo triumfe!

Dievo meilės malda

Jėzau, visų širdžių Karaliau bei Centre, pasigailėk mūsų.

VIII STOTIS: JĖZUS SUTINKA VERKIANČIAS MOTERIS

Kai Jėzus velka sunkų kryžių per Jeruzalės gatves, apsupančioj minioj pasigirsta garsus verksmas ir dejavimas. Tai — geraširdės moterys, kurioms pagailo Jėzaus. Jėzus pamiršta savo paties skausmus ir sako joms keletą guodžiamų, bet rimtų žodžių, kuriuos čia ir pamąstysime.

1 PUNKTAS. "NE MANĘS VERKITE"

Svarstymas. Vienas evangelistas Lukas tepasakoja apie Jėzaus susitikimą su gailestingomis moterimis: "Jį sekė didelė minia liaudies ir moterų, kurios dejavo ir raudojo Jo. Atsigręžęs į jas, Jėzus tarė: Jeruzalės dukterys, ne manęs verkite" (Luk. 23, 27-28). Šiuose žodžiuose mąstykim apie du dalykus: apie gerumą, su kuriuo Jėzus juos taria, ir apie savęs pamiršimą, kuris iš jų dvelkia.

Jau pats kreipimasis "Jeruzalės dukterys" pažymi Jėzaus gerumą: rodo apgailestavimą, kad ir jas ištiks liūdnas Jeruzalės likimas. Skausmas nepadarė Jėzaus rūstaus ir neprieinamo, kaip kad mus padaro. Didžiausiuose sopuliuose Jėzus įstengia dar kitus guosti ir labai švelniai pamokyti. Jis nepaniekina moterų ašarų bei skausmo, tik maloniai pamoko jas, ko jos iš tikrųjų turėtų gailėtis. "Ne manęs verkite" — Jis norėjo pasakyti: Aš einu mirti savo noru, ir mano mirtis yra pergalė: ne manęs verkite!

Kristus nukreipia moterų dėmesį nuo savo kančios į tai, kas Jam taip labai rūpi, — į nuodėmę ir bausmę. Kai mums skauda, tolydžio apie tai kalbame, visi turi užsiimti mūsų skausmu, o apie svetimą nė negalvojame. Viešpats elgiasi kitaip: "Ne manęs verkite!" Jis turi minty Tėvo garbę, kurią Jėzus nori atstatyti, ir žmonių skurdą, kurį Jis nori pašalinti. Tuo būdu Kristus yra mums šviesus pavyzdys, kaip reikia nesavanaudiškai rūpintis Dievo garbe ir žmonių išganymu.

Pritaikymas. O, kad ir mes visuomet ieškotume Dievo garbės kančiose ir džiaugsme ir ne taip lengvai prarastume sie-

los pusiausvyrą! Palyginkim savo elgesį su Jėzaus. Ar esame tokie geri ir malonūs artimiesiems? Kaip galvojame ir kalbame apie kitų kentėjimus? Pasaulis kartais mūsų pasigaili, kad, girdi, mums vienuoliams esą uždrausti kai kurie jų malonumai; jie piktinasi, kad mes, vyrai, savo laisva valia pasiėmėme nešti paklusnumo jungą ir turime gyventi skaisčiai bei nevesti. Bet mes nesame reikalingi to pasigailėjimo. Mes žinome, ką yra Jėzus pasakęs: "Palaiminti, kurie liūdi, nes jie bus paguosti" (Mat. 5,5). Tad nesiklausysim pasaulio sirenų balso, nepamiršim pasiryžimų, nepakeisim įsitikinimų!

2 PUNKTAS. "VERKITE VERČIAU PAČIOS SAVĘS"

Svarstymas. "Ne manęs verkite", sako Viešpats, "bet verkite verčiau pačios savęs ir savo vaikų. Nes štai ateina dienos, kuriose sakys: Palaimintos nevaisingosios!. . . Tuomet jie ims sakyti kalnams: Griūkite ant mūsų, ir kauburiams: apdenkite mus! Nes, jei taip daroma žaliam medžiui, tai kas bus sausam?" (Luk. 23, 28-31). Dvejopa pamoka glūdi tuose žodžiuose.

Tėra viena tikra priežastis būti nuliūdusiems—nuodėmė! Jėzaus kančia turėjo įkvėpti užuojautą ir liūdesį visiems, ypač tiems, kurie buvo glaudžiau su Juo susiję. Tačiau Viešpats sako: "Ne manęs verkite, bet verkite verčiau pačios savęs." Čia Jėzus mąstė apie baisią išrinktosios tautos atsakomybę už Mesijo atmetimą. Su karčiu skausmu mąstė Jis apie visus Dievo įžeidimus, už kuriuos Jis dabar kentėjo be lauktų pasėkų, kadangi žmonės nenusigręš nuo nuodėmės. Kaip Jėzus pamiršo savo skausmus ir liūdi vien dėl žmonių nedorumo, taip privalo ir tie elgtis, kurie yra Jo bičiuliai ir mokytiniai.

Antroji pamoka yra: Dievas baisiai baudžia tą, kurs iššaukia Jo kerštą! "Jo kraujas teesie ant mūsų ir ant mūsų vaikų". (Mat. 27, 25), šaukė žydai: ir labai greitai išsipildė ant jų ir visos tautos tas piktžodžiaujamas noras. Ką jie Jėzui padarė, buvo baisu, bet bausmė už tą nuodėmę buvo daug baisesnė, — laikina ir amžina pražūtis. Todėl Viešpats pasakė: "Nes, jei taip daroma žaliam medžiui, tai kas bus sausam?"

Pritaikymas. Lig šiol dėl kitų dalykų labiau liūdėdavome, nei dėl nuodėmės. Nuo šiol laikysim nuodėmę vienintele tikra blogybe, dėl jos liūdėsim ir jos vengsim. Kodėl vis dar darome tiek daug nuodėmių? Gi kad per mažai jų nekenčiame! O, kaip svarbu dažniau mąstyti apie Jėzaus kančias ir iš to semtis didesnę nuodėmės neapykantą, nes ji buvo Viešpaties kančių priežastis. Bijokim Dievo bausmių!

Paskatinimas. Dėkok Viešpačiui už Jo pamokymus. *Paaukok* Jam visą šventų atgailautojų liūdesį. *Prašyk* pasibiaurėjimo nuodėme ir Dievo bausmės baimės.

Dievo meilės malda

Neišmatuojamas Gerume! per vėlai Tave pažinau, per vėlai pamilau! Kokioj skurdžioj padėty gyvenau, kai Tavęs nemylėjau! Kokia nelemta buvo mano dvasios tamsybė, kol Tavęs nepažinau! Padaryk, kad šviesu būtų mano dvasioj, kad daugiau Tavęs nebeprarasčiau!

Antradienis Didžiojoj savaitėje

X STOTIS: JĖZUI NUVELKAMA DRABUŽIAI

Buvo tai maždaug karščiausioji vidudienio valanda, kai Jėzus, visai nukamuotas, užkopė ant Kalvarijos. Sek nūnai, mano siela, kaip Jėzus suspausta širdim laukia baisaus kryžiavimo, kai budeliai tam ruošiasi. Užjausk Jį dėl Jo baugaus laukimo ir gėdingo apnuoginimo.

1 PUNKTAS. NUVILKIMAS DRABUŽIŲ

Svarstymas. Pagal romėnišką paprotį, kryžiuojantiems nuvilkdavo drabužius ir juos padalydavo budeliams. Ir brangusis Išganytojas neišvengė to sugėdinimo. Paruošus viską kryžiavimui, budeliai atsivedė Jėzų į kryžiavimo vietą ir šiurkščiai nuplėšė nuo Jo visą apdarą. Koks skausmas ir kokia gėda Jė-

zui! Juk tūkstančiai žmonių aplinkui! Šiandien kelintą jau kartą kenčia Jėzus tą sugėdinimą, bet šį kartą yra tai biauriausia bei skaudžiausia. Visas Jėzaus kūnas buvo viena ištisinė žaizda, ir žiauriai nuplėšiant drabužius, visos žaizdos vėl atsivėrė. Leista tik raiščiu persijuosti šlaunis. Štai stovi Viešpats, sopulingai sugėdintas ir virpėdamas iš silpnumo bei skausmo. Švč. Motina tai regi, bet niekuo negali Jam padėti, neapsakomai kenčia.

Pritaikymas. Kodėl gi Dangaus Tėvas leido žmonėms taip išniekinti savo Sūnų? Atsakyti nesunku: nes reikėjo lygiavertės bausmės bei atpildo už mūsų puikybės bei neskaistybės nuodėmes. Jėzus norėjo numirti visai beturtis, be jokių žemės gėrybių, ir atlyginti Tėvui už įžeidimus, padarytus neskaistybės nuodėmėmis. O, kad bent mes nebūtume prisidėję šiuo atžvilgiu prie Jėzaus kančios! Jei jau pasauliečiui yra žemas nupuolimas nusidėti kūno nuodėmėmis, tai ką bekalbėti apie vienuolį ir kunigą! Šv. skaistybės turtą nešiojamės labai lengvai dūžtančiam inde, o pavojai gresia iš visur; nedaug tereikia — ir neskaisti liepsna gali sukelti naikinamą gaisrą! Tad būkim atsargūs, nuolat melskimės ir marinkime kūną atgailom bei darbu. Visose pagundose prisiminkime Dievą esant čia pat ir Kristų taip baisiai kentėjus už tokias mūsų nuodėmes — tada nepasiduosim šėtonui. Mes, kunigai, galėtume prieš ir po Mišių pamąstyti apie tą Jėzaus kančios vietą, apsivilkdami ir nusivilkdami šventus drabužius.

2 PUNKTAS. META BURTUS DĖL DRABUŽIO

Svarstymas. "Kareiviai, prikalę Jį ant kryžiaus, pasiėmė Jo drabužius (iš kurių padarė keturias dalis, — kiekvienam kareiviui dalį) ir jupą. Jupa buvo nesusiūta, bet nuo viršaus iki apačios visa megztinė; todėl jie sakė vienas kitam: Nepiaustykime jos, bet meskime burtą, kieno ji bus. Taip turėjo įvykti Rašto žodžiai: jie pasidalijo mano drabužius ir dėl mano rūbo metė burtą. Taip kareiviai ir padarė" (Jon. 19, 23-25).

Kol kareiviai garsiai derėjos dėl Jėzaus drabužių, Jis su giliausiu skausmu sekė, kaip išsipildo viena sena pranašystė:

"Piktadarių gauja supa mane. Jie perdūrė mano rankas ir mano kojas, aš galiu suskaityti visus savo kaulus, o jie žiūri ir matydami mane džiaugiasi; dalina sau mano drabužius ir dėl mano jupos meta burtą" (Ps. 21, 17-19). Tas liūdnas drabužių dalinimosi vaizdas buvo Jėzui skaudus; bet Jis regėjo tuose padalytuose drabužiuose simbolius savo nuopelnų, malonių ir sakramentų, kuriuos Jis norėjo dovanoti kaip palikimą visiems žmonėms, vertiems ir nevertiems. Savo nesusiūtajame drabužy Jis regėjo savo Bažnyčios vienybę, ir širdis Jam krauju apsiliejo, pamąsčius, kad atsiras daug atskalų bei erezijų, kurios sukarpys mylimąją Jo jupą (Meschler).

Pritaikymas. Išganytojas visko neteko: pasaulis išmetė Jį lauk, ir Jo drabužiai padalomi burtais, kaip daiktai be savininko. Mirdami ir mes neteksim visko, ir, kas mums dar gyviems nepasisekė ar ko mes rimtai nė nebandėme pasiekti, dabar už mus padarys mirtis — visai atskirs mus nuo žemės dalykų. Tuomet mūsų keletas smulkmenų, kurias mes taip branginome, bus paimti kitų žinion. Laimingi būsim, jei jau pirmiau būsim atpalaidavę savo širdį nuo žemės niekniekių. Šv. jupa Triero mieste padavimo yra laikoma anuo nesusiūtuoju Kristaus drabužiu ir todėl žmonių labai gerbiama. Galima spėti, jog apaštalai tikrai pasistengė tą brangų palaiką išgauti iš ano kareivio ir išsaugoti ateinančioms kartoms. Ne mažiau brangus Kristaus mums palikimas yra ta bendroji tarpusavio santarvė bei meilė, kurią simbolizuoja nesusiūtoji Jėzaus jupa. Tą meilę ir taiką Jėzus ypač saviesiems rekomendavo ir prašė Tėvą duoti jas savo sekėjams. Tegu Dievas apsaugo mūsų ordiną ir provinciją nuo visokių skilimų ir nuo nemielos dvasios, kuri nūn siaučia pasauly.

Širdies žodis. Viešpatie, kurs dėl mūsų buvai tapęs beturtis, kad mums suteiktumei begalinius savo turtus, duok man, kad aš savo širdį atpalaiduočiau nuo visų žemės dalykų ir ją pakreipčiau tik Tavo link. Turiu prisipažinti dar stipriai esąs prisirišęs prie pasaulio. Atplėšk mane nuo visko žemiško ir leisk man dėkingai pagerbti tą Tavo apnuoginimo paslaptį. Sujunk mus visus Tavo meilėj, kaip kad esi viena su Tėvu, ir atitolink nuo mūsų visa, kas galėtų sudrumsti meilę.

Dievo meilės malda

Dieve, sunaikink many visa, kas Tau nepatinka, ir padaryk mane žmogum pagal Tavo širdį. O, mano Dieve ir mano visa! Atimk mane iš manęs ir Patsai valdyk!

Trečiadienis Didžiojoj Savaitėje

XI STOTIS: JĖZUS KALAMAS PRIE KRYŽIAUS

Baisi prie kryžiaus kalimo valanda atėjo. Prigimtas žmogaus jausmas savaime sukyla prieš tokią nežmonišką kankynę, tik apie ją pamąsčius. Bet kadangi Dievas, atiduodamas Jėzų nukryžiuoti, norėjo mums parodyti, kaip mus myli, mes privalome apmąstyti ir tą siaubingą paslaptį.

1 PUNKTAS. KRYŽIAVIMAS

Svarstymas. Kristaus kryžiavimas vaizduojamas dvejopai: Viešpats prikalamas prie ant žemės gulinčio kryžiaus ir tada pakeliamas su kryžium, arba Jis prikalamas prie jau pastatyto kryžiaus. Laikysimės senesniųjų Jėzaus gyvenimų aprašytojų šio antrojo vaizdavimo.

Viešpačiui tenka sekti akimis visus budelių pasiruošimus. Šie stato prie kryžiaus kopėčias ir liepia Jėzui lipti. Viešpats nesipriešindamas užlipa, atsisuka veidu į budelius ir ištiesia rankas kryžiavimui. Ilgu žvilgsniu į dangų Jėzus sako širdy Tėvui: "Štai, Tėve, iš žmonių meilės ir dėl amžinosios jų laimės Tu panorai pažeminti mane ligi kryžiaus. Ir aš to noriu ir tai priimu iš Tavo rankos. Štai aukojuos Tau už tuos, kuriuos man davei kaip brolius. Priimk tą auką, mano Tėve, ir iš mano meilės leiskis numaldomas ir sutaikomas."

Čia prasideda baisus dalykas. Prie dviejų kryžiaus skersinių iš užpakalio buvo pristatytos dvejos kopėčios, kuriomis užkopė du budeliai. Dešinysis budelis griebia dešinę Kristaus ranką ir ilga stora vinim prikala ją kūju prie skersinio. Tada kairysis ima Jėzaus kairę, stipriai ją ištempia ir stipriais dūžiais

ją prikala. Ką turėjo čia brangusis Išganytojas iškęsti! Dabar kaba Jėzus, su savo žaizdom pakabintas. Budeliai nulipa ir atima kopėčias, o trečias tuo tarpu ima Jėzaus šv. kojas ir po vieną prikala jas prie medžio. Koks skausmo šiurpulys turėjo sukrėsti visą Viešpaties kūną!

Pritaikymas. Ką dabar darysi, siela? Ar verksi ir skųsies žmonių žiaurumu? O gal stebėsies Jėzaus tvirtybe ir meile ant kryžiaus? Ar gal dėkosi Atpirkėjui už Jo neapsakomą gerumą? Leisk visiems geriems jausmams prabilti! Te širdis nūn kalba su Jėzum!

2 PUNKTAS. KRYŽIAUS AUKOS REIKŠMĖ

Svarstymas. šv. Bonaventūra sako: "Jei į mūsų Atpirkėjo auką žiūrim grynai paviršutiniškai ir stebim nukryžiavimo bedievystę, tai čia būta neteisybės bei nusikaltimo, kokio kito nerasi. Tačiau, jei leisim prabilti Dievo sumetimams ir Jėzaus nuomonei, buvo tai švenčiausia pasauly ir Dievui labiausiai patinkama auka. Iš žydų pusės buvo tai bedieviškas darbas, nes jie norėjo sunaikinti Dievo Sūnų; iš Jėzaus pusės buvo tai meilės žygis, nes Jis norėjo mus juo atpirkti." Taigi kryžiaus aukoj buvo susidėję du veiksniai: žmonių piktybė ir Dievo meilė, bet Dievo meilė nugalėjo. Kai žmogus neįstengė Dievą numaldyti ir Jam tinkamai atsilyginti — tai atliko žmogum tapęs Dievo Sūnus. Argi galim rasti gana padėkos žodžių Dievui už begalinę Jo meilę atitinkamai pagerbti?

Kryžiaus auka nėra laiku aprėžta: ji esti toliau aukojama šv. Mišių aukoj. Nors žmonės nesiliauja Dievą rūstinę ir Kristų iš naujo kryžiave, tai visvien Dievas duodasi numaldomas savo Sūnaus meilės ir Jo kraujo galios.

Pritaikymas. Visos nuodėmės prisidėjo prie Kristaus kryžiavimo: puikybė išjuokė Jėzų kaip Mesiją ir Jį atmetė; godumas metė burtus dėl Kristaus drabužių; neskaistybė Jį apnuogino; pavydas Jam kryžių padirbo; rajumas bei girtybė trokštančiam Jėzui pateikė actą su tulžim; rūstybė prikalė Jėzų vinimis ir tingumas paliko Jį be pagalbos kraujuoti. Matai tad, mano siela, kiek esi prisidėjusi prie Jėzaus kryžiavimo!

Už vis labiau branginkime šv. Mišių auką. Kadangi kasdien įžeidinėjame Viešpatį, kasdien esame reikalingi tos galingos susitaikomosios aukos. Per kiekvienas šv. Mišias įsivaizduokime stovį ant Kalvarijos ir regį prieš mus įvykstant tą didžią auką.

Širdies žodis. Jėzau, *ačiū* Tau, kad šv. Mišiose suteikei mums nuolatinę priemonę su Tavim susitaikinti. Ateity *noriu* geriau ja naudotis. *Atleisk* man visas nuodėmes ir *apsaugok* nuo nelemto atkritimo į jas.

Dievo meilės malda

Amžinasis Tėve, aukoju Tau begalinį atlyginimą, kurį Jėzus nusidėjėlių vardu ant kryžiaus suteikė Tavo teisingumui. Prašau Tave, leisk, kad Jo brangiojo kraujo nuopelnai būtų naudingi visoms nusidėjimų prislėgtoms sieloms. Duok, kad jos atsikeltų iš nuodėmės mirties į malonės gyvenimą ir amžinai Tave garbintų.

Didysis Ketvirtadienis

ŠVENČIAUSIOJO SAKRAMENTO ĮSTEIGIMAS

Tai yra ta svarbioji diena, kurioj Kristus įsteigė Švenčiausiąjį savo Kūno ir Kraujo Sakramentą. Nuskriskim dvasia į vakarienės menę ir labai maldingai stebėkim tas pirmąsias šv. Mišias bei Komuniją.

1 PUNKTAS. PIRMOSIOS MIŠIOS

Svarstymas. "Atėjus vakarui, Jis atsisėdo už stalo drauge su dvylika savo mokytinių... Jiems valgant vakarienę, Jėzus ėmė duoną, palaimino ją ir laužė, davė savo mokytiniams ir tarė: Imkite ir valgykite, tai yra mano kūnas. Jis ėmė ir taurę, dėkojo ir jiems davė, sakydamas: Gerkite iš jos visi, nes tai yra mano kraujas naujosios sandoros, kurs bus išlietas už daugelį nuodėmėms atleisti" (Mat. 26, 20-26-28). Čia Jė-

zus aiškiai atlieka aukos veiksmą. Į tai rodyte nurodo jau tai, kad Kristus eucharistinę iškilmę jungia su Paschos šventimu; velykinis avinėlis buvo juk dieviškojo aukos Avinėlio pirmavaizdis; tai paliudija mums ir atskiri duonos ir vyno pavidalai; tai pasako mums aiškiai Viešpaties žodžiai, kad Jo kūnas aukojamas ir laužomas už mokytinius, ir Jo kraujas bus išlietas už juos ir daugelio kitų nuodėmėms atleisti. Tad tai, ką Kristus per paskutinę vakarienę padarė, buvo tikra auka, kurį gi buvo galutinai išbaigta kryžiaus aukoj. Mūsų Viešpats betgi nenorėjo tuo vienu aukojimu pasitenkinti: Jis norėjo, kad ta auka būtų tolydžio aukojama: tad Jis pasakė apaštalams: "Tai darykite mano atsiminimui" (Luk. 22, 19). Tad nuo tos dienos Bažnyčia turi auką, šv. Mišias. Kiek daug žmonių yra jau sėmęsi iš to gausaus šaltinio ir kiek dar semsis!

Tą didžią paslaptį mini šios dienos liturgija. Bažnyčia džiaugias, bet negali užmiršti ir ateinančios Kristaus kančios: varpai nutyla, altoriai apnuoginami, švč. Sakramentas išnešamas iš tebernakulio ir išstatomas ant nuošalaus altoriaus. Tikintieji turi atminti, kaip Viešpats savo kančioj buvo žmonių apleistas, ir turi Jį apleistą guosti.

Katedrinėse bažnyčiose šiandien iškilmingose Mišiose šventinami aliejai, kurie vartojami, teikiant sakramentus. Tomas Akvinietis vykusiai sako, jog ši diena tam kaip tik tinkanti, nes šv. Eucharistija tam tikra prasme yra visų kitų sakramentų tikslas. Visas stiprumas dvasinėj kovoj, visas malonės veikimas šventuose sakramentuose, kaip ir visa palaima bei gėrybė kūnui, visa regimosios kūrinijos pažiba yra atperkamosios Kristaus kančios bei mirties vaisius, pateiktas žmonijai per eucharistinę Auką.

Pritaikymas. Eucharistijos įsteigimas primena mums šv. Mišių malones. Nuoširdžiai dėkokim Viešpačiui už tai ir uoliai dalyvaukim toj Aukoj, taip vertingai ją laikydami, taip maldingai jos klausydami! Ar netenka mums sau patiems pripažinti apsileidimų?

Šiandien prisiminkime ir savo pirmąsias šv. Mišias ir tą ramybę bei laimę, kurią jos mums tada suteikė. Toliau, aliejų šventinimas turi mums priminti vieną sakramentą, kurį lai-

ku priimti prieš mirtį liepia mums Viešpats, mums gera linkėdamas: Paskutinį patepimą. Kaip labai būsim reikalingi to sakramento malonių karčioj mirties valandoj! Viešpats pats neturėjo paguodos mirdamas, bet Jis nenori palikti be paguodos mus mirštančius. Parūpinkim geru laiku ir savo ligoniams Bažnyčios sakramentus. Būtų neatleistina, jei vienuolyne per mūsų apsileidimą kuris nors mirštąs paliktų negavęs Paskutinio patepimo ir Viatiko!

2 PUNKTAS. PIRMOJI KOMUNIJA

Svarstymas. Žydų Velykų avinėlis buvo auka už nuodėmes ir dėl susitaikinimo su Dievu; todėl velykinio avinėlio mėsa būdavo suvalgoma — parodyti, kad susitaikoma ir susijungiama su Dievu. Taip ir Kristus numirė už mus ant kryžiaus, kaip auka už nuodėmes, ir duoda mums save patį kaip maistą šv. Eucharistijoj. Duonos padauginimo proga Jėzus paskelbė žydams: "Darbuokitės ne dėl žūnančio valgio, bet dėl pasiliekančio amžinajam gyvenimui, kurio jums duos žmogaus Sūnus . . . O duona, kurios aš duosiu, yra mano kūnas dėl pasaulio gyvybės" (Jon. 6, 27,52). Čia Jis duoda tikrai tą duoną savo mokytiniams, pateikia jiems savo kūną ir juos padaro to švenčiausiojo Sakramento atstovais bei dalytojais. Gyvai įsivaizduokim tą apaštalų Komuniją. Ką jie jautė, kai Viešpats pirmą kartą įžengė į jų širdis? Kokių didžių malonių Jis jiems tada suteikė!

Bažnyčia nori, kad šią dieną visi kunigai bei klierikai priimtų šv. Komuniją savo bažnyčioj iš to kunigo rankų, kuris aukoja iškilmingas Mišias. Šiandien eucharistinė Auka privalo būti taip atlikta, kaip Jėzus pirmą kartą ją atliko savo mokytinių tarpe, ir kaip ji būdavo atliekama pirmaisiais Bažnyčios amžiais. Puikus, reikšmingas paprotys! Atsiminkim pirmąją savo kuniginę Komuniją iš vyskupo rankų, kurs mus įšventė. Atsiminkim ir iš viso pirmąją savo Komuniją ir Krikšto pažadus. Pamąstykim apie velykinės Komunijos vertę. Ji turi mus glaudžiau sujungti su Jėzum, ji turi mumyse būti tikras dvasinis atsikėlimas, turi prirengti mus prie kovos ir kančios.

Širdies žodis. Niekuomet nedrįsčiau, Viešpatie, eiti prie Tavo stalo, jei nebūtumei pats pakvietęs, netgi liepęs. Ką čia galiu pasakyti? Galiu tik stebėtis ir dėkoti, ir garbinti! O, duok, kad Tavo švenčiausiąjį Sakramentą naudočiau vis su didesne pagarba ir mirdamas galėčiau jį priimti, kaip paskutinį pastiprinimą ir būsimojo garbingojo atsikėlimo užtikrinimą.

Dievo meilės malda

Dieve, kuris nuostabiajame savo Sakramente esi mums palikęs savo kančios atminimą, prašome Tave, duok, kad šventąsias Tavo Kūno ir Kraujo paslaptis taip gerbtume, kad Tavo atpirkimo vaisių nuolat savyje jaustume, kuris gyveni ir viešpatauji per amžių amžius. Amen (Bažnyčios malda).

Didysis Penktadienis

XII STOTIS: JĖZUS MIRŠTA ANT KRYŽIAUS

Dvasia stokimės po kryžium ir pamaldžiai stebėkim mirštantį Išganytoją. Jis merdi, kaip ir kiekvienas Adomo vaikas. Čia privalome du dalykus įsidėmėti:1) kodėl Jėzus miršta ir 2) kaip Jėzus miršta.

1 PUNKTAS. KODĖL DIEVO SŪNUS MIRŠTA

Svarstymas. Švč. Trejybės buvo nuspręsta, kad puolusioji žmonija turi būti atpirkta per žmogum tapusį Dievo Sūnų. Šv. Povilas laiške romėnams klausia: "Juk kam gi Kristus, mums dar silpniems tebesant, tinkamu metu mirė už nusidėjėlius? Nes vargu kas nors miršta už teisųjį. Ir jei kas gal ir apsiimtų mirti už gerąjį, tai Dievas parodo mums savo meilę tuo, kad, mums dar tebesant nusidėjėliais, tinkamu metu Kristus už mus numirė; taigi, juo labiau dabar nuteisinti Jo krauju, būsime išgelbėti per Jį nuo rūstybės" (Rom. 5, 6-9). Tad, norėdamas mus atpirkti nuo nuodėmių ir vėl sutaikinti su Dievu, kabo Jėzus ant kryžiaus. Kokia tai didi meilė mums vargšams nusidėjėliams! "Iš per didelės meilės, kuria mus my-

lėjo Dievas, nei Tėvas nepagailėjo savo Sūnaus, nei Sūnus savęs paties, kad išpirktų tarną", sako šv. Bernardas. Iš tikrųjų, per didelė meilė, nes viršija bet kurį saiką ir yra augštesnė už pasaulį. Pats Jėzus sako: "Niekas neturi didesnės meilės, kaip tą, kad kas guldo savo gyvybę už savo prietelius" (Jon. 15, 13). O Tavo meilė, Viešpatie, buvo dar didesnė, nes Tu paguldei savo gyvybę net ir už priešus, nes Tu savo mirtim sutaikei mus su savo Tėvu dar kol mes tebebuvome Tavo priešai. Kuri kita meilė gali būti lygi tai? Vargu kas miršta už teisųjį. O Tu kentėjai už bedievius, nes mirei dėl mūsų nuodėmių, atėjęs nuteisinti nusidėjėlių be jokių jų nuopelnų, padaryti iš tarnų brolių, iš belaisvių — bendrų tėvainių, iš tremtinių — karalių.

Bet Dievas buvo lėmęs ne tik Kristaus mirtį, o ir *kryžiaus mirtį,* labiausiai pažeminančią, labiausiai sopulingą. Tai padaryta, kaip sako šventieji tėvai, kad iš ten, iš kur išėjo mirtis, išeitų nūn gyvenimas; nes angis, kuri nuo medžio sugundė ir pražudė pirmuosius tėvus, dabar per Kristų nuo kryžiaus medžio liko nugalėta (Rom. Kat.). Nukryžiuotojo Atpirkėjo vaizde žmogus gali pažinti Dievo teisingumo bei šventumo paslaptį: Jis nekenčia nuodėmės už vis labiau ir nepagailėjo net žmogum tapusio Žodžio, kuris paėmė ant savęs mūsų nuodėmes.

Viešpats norėjo numirti, kad visame kame, išskyrus nuodėmę, pasidarytų panašus į mus. Jis norėjo pašvęsti ir mirtį, kaip pašventė darbą, kentėjimus, atgailą ir visa kas žmogiška. Joks žmogus nemiršta taip sopulingai. Juo pavyzdžiu gali mirdamas pasiguosti teisusis ir nusidėjėlis.

Pritaikymas. Ko nesugraudintų tokia didelė Kristaus meilė ir nepaguostų kentėjime ir mirty? Mirtis yra mūsų likimas. Bet Kristus prieš mus mirė, Jis mirčiai atėmė jos kartumą, Jis savo mirtim nugalėjo mirtį. Jei mirties akivaizdoj pagaus mus baimė, žvilgterėkim į nukryžiuotą Kristų! Šaukim: Jėzau, Jėzau! Jis mūsų nepaliks. Jis šaukė mirties kančioj: "Mano Dieve, mano Dieve, kam mane apleidai?" (Mat. 27, 46). Jis už mus pasiėmė iškęsti visą mirties kartumą — kad mums padarytų mirtį lengvesnę.

2 PUNKTAS. KAIP DIEVO SŪNUS MIRŠTA

Svarstymas. Kristaus mirimas yra mums šviesus pavyzdys. Kokia pasigailėtina yra Jėzaus mirtis! Šiaip mirštąs turi bent šiokią tokią lovą; Kristus miršta ant kryžiaus su žaizdom pakabintas. Šiaip mirštančiam artimieji stengias kuo įmanydami palengvinti padėtį; Kristui Jo artimieji niekuo negali padėti, o priešai stengiasi kiek galėdami padaryti Jam mirtį sopulingesnę. Paprastai žmogus miršta natūraliai, padoria mirtim, Kristus miršta priverstine mirtim, kaip pikčiausias nusidėjėlis.

Tačiau Jis miršta taip pasidavęs, taip kantriai, taip šventai! Šv. Bernardas sušunka: "Viešpaties pasigailėjimų daug, bet ir kančių daug. Ar kančios nugalės gailestingumą, ar gailestingumas — kančias? Tegu senasis Tavo gailestingumas nugali, Viešpatie! Tepaima Tavo išmintis viršų ant piktybės, nes didelė yra anųjų piktybė. Bet argi Tavo meilė nėra didesnė, Viešpatie? Tai aišku visais atžvilgiais." Paskutinieji Jėzaus žodžiai liudija, kaip taikingai, kantriai, pasidavusiai miršta Jisai: "Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą" (Luk. 23, 34). Ir "Tėve, į Tavo rankas aš atiduodu savo dvasią!" (Luk. 23, 46). Jokio kartaus žodžio priešams, jokio prieštaravimo Dievui, tik švenčiausias pasidavimas!

Pritaikymas. Koks gražus pavyzdys kenčiantiems ir mirštantiems yra Išganytojas! Kada žiūrim į Nukryžiuotąjį, kada stovim prie mirštančio lovos, prisiminkim savąją mirtį! Ar bus ji šventa, Dievui pasidavusi, kantri? Sujunkim savo mirtį su Kristaus. Jau dabar priimkim tokią mirtį, kokią Dievas yra mums skyręs. Priimkim ją kaip atgailą ir atlyginimą, ir mirtis nebebus mums tokia baisi, o bus tik vartai į amžinąją laimę.

Dievo meilės malda

Dieve, kuris žmonių giminės išganymui sopulingoj savo Sūnaus mirty davei pavyzdį ir išsigelbėjimo priemonę, meldžiame Tave, duok, kad mes paskutiniame savo mirties suspaudime patirtume veiklią Jo didžiosios meilės pagalbą, o paskui galėtume dalyvauti savo Išganytojo garbėje. Per tą patį Kristų, mūsų Viešpatį. Amen (Atlaidų malda).

XIII IR XIV STOTYS: NUO KRYŽIAUS NUĖMIMAS IR Į KARSTĄ ĮDĖJIMAS

Jau vakaras. Jėzaus Motina vis dar tebestovi, lyg akmeniu virtusi, po kryžium. Nuėmus Sūnų nuo kryžiaus, jai tenka paguoda dar kartą paimti Išganytoją į glėbį ir šventą Jo galvą padėti ant savo kelių. Įsigilinkim į tą vaizdą.

1 PUNKTAS. MOTINOS SKAUSMAS IR PAGUODA

Svarstymas. "Jau vakare (kadangi tai buvo Prisirengimo diena, kuri esti prieš subatą), atėjo Juozapas iš Arimatajos, kilnus tarybos narys, kurs taip pat laukė Dievo karalystės; jis drąsiai įėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno. Pilotas stebėjosi, kad Jis būtų jau miręs, ir, pasišaukęs šimtininką, klausė jį, ar Jis jau miręs. Patyręs tai iš šimtininko, jis dovanojo kūną Juozapui. Juozapas nupirko paklodę, nuėmęs Jį, suvyniojo į paklodę" (Mork. 15, 42-46). Anot padavimo, Jėzaus Motiną priėmė nuimtą nuo kryžiaus Sūnų į savo rankas ir su jautria meile paguldė Jo galvą į savo prieglobstį. Su kokiomis sopulingomis mintimis bei jausmais ji žiūrėjo į brangiausiąjį savo Sūnų, sustingusį, žaizdomis apdengtą! Dabar įvyko Simeono pranašavimas šventykloj: "Kalavijas pervers Tavo sielą" (Luk. 2, 35). Šv. Jonas Damaskietis sako: "Marija buvo vienintelė, kuri gimstant Dievui-Kūdikiui, juto augščiausią motinos džiaugsmą be jokios skausmo priemaišos; užtat, Sūnui mirštant, ji kentė tokį gilų motinos skausmą, kokio jokia kita motina nebuvo kentėjusi."

Tačiau Marijos skausmas nebuvo prigimtinis liūdinčios motinos jausmas, jį pakilnino ir pašventė antprigimtiniai motyvai. Ji ne tik verkė dėl Sūnaus praradimo, dėl Jo pažeminančios mirties, bet ir dėl to, kad žinojo Jį esant Dievo Sūnų bei Atpirkėją, kurio tačiau tauta nepripažino.

Net giliausiame skausme Jėzus nepaliko savo Motinos be paguodos. Dar nuo kryžiaus Jis tarė jai: "Moteriške, štai tavo sūnus. Paskui tarė mokytiniui: štai tavo motina" (Jon. 19, 26-27). Aišku, šita paguoda negalėjo Marijai atsverti Jėzaus nuos-

tolio, bet Jinai mielai sutiko ir dėkingai priėmė apaštalo Jono globą.

Dar kita paguoda buvo Dievo Motinai, kad jos Sūnui buvo suruoštos padorios laidotuvės. Jau ji bijojo, kad kareiviai nuvilks Jėzaus kūną į nusikaltėlių kapines palaidoti. Čia atėjo Arimatajos Juozapas ir palaidojo Viešpatį savo giminės kape.

Didžiausioji Marijai paguoda, žiūrint į Sūnaus kūną, buvo — kad štai Jis atliko žmonijos atpirkimo darbą, ir kad dabar bus už tai pašlovintas. Dabar Dievas permaldautas, ir žmonija gali atsikvėpti, o Marija džiaugtis, jungdama su Jėzaus auka savąją. Po dviejų dienų Jėzus, persimainęs ir garbingas, atsikels iš numirusių.

Pritaikymas. Po kryžium Marija tapo ir mūsų Motina, Ji mus supranta, nes pati yra daug jautusi ir kentėjusi. Tad kur kitur privalome kreiptis visuose savo reikaluose, jei ne į Marijos Motinos širdį? Jei tai darysim, išvengsim ne vieno skaudaus patyrimo su nepastoviais žmonėmis. Ir mus galės paguosti mintis apie būsimąjį atsikėlimą visuose kentėjimuose, jei kenčiame su Kristum ir dėl Kristaus.

2 PUNKTAS. ĮDĖJIMAS Į KARSTĄ

Svarstymas. Stebėk su vidine užuojauta Viešpaties įdėjimą į grabą. Pagarbiai paėmė Jėzaus kūną iš Motinos Juozapas Arimatietis su kilmingu Nikodemu, nuplovė švariai kūną, įvyniojo į geras drobules, įdėdami kvapsningų žolių bei kvepalų, uždengė švenčiausią veidą skepeta ir nunešė taip priruoštą numirėlį nuo Golgotos į vieną artimą sodą, kur buvo Juozapo iš Arimatajos grabas. Verkdami ėjo paskui Jėzaus Motina, Jonas ir keletas ištikimų moterų. Atidaryta ola, kurioj buvo laidojamoji vieta, ir šv. Kristaus kūnas buvo padėtas į tinkamą vietą, padarytą kaip kapą. Parymojus kiek giliam susikaupime, įeinamoji anga liko uždaryta, užstatant ją dideliu akmeniu. Didžiojo Atpirkimo veikalo paskutinysis aktas pasibaigė.

Pamąstyk, ką reiškia Kristaus ilsėjimasis grabe. Štai įvykdė Jis ko pirmavaizdžiu buvo pranašas Jonas, ir ką Kristus pasakė apie save patį: "Kaip Jona buvo tris dienas ir tris naktis

banginio viduriuose, taip žmogaus Sūnus bus tris dienas ir tris naktis žemės širdyje" (Mat. 12, 40). Taip tai Viešpats perėjo visą žmogaus gyvenimo kelią su mumis nuo lopšio iki grabo ir pašventė net grabą bei mirties miegą.

Dabar stebėk Kristaus sielą pragaruose (priešskaistyklyj). Atsiskyrusi nuo kūno Jo siela, nuskaidrėjusi nužengė į priešskaistyklį. Kas apsakys Jėzaus sielos skaistumą ir anos vietos kalinių džiaugsmą! Dabar jų ilgesys patenkintas, laisvė atgauta, atpirkimo valanda išmušė, dangaus vartai veriasi.

Pritaikymas. Ilsis Viešpats, savo neturtui ištikimas, svetimam grabe, bet bičiulio. Tas olos grabas yra vaizdas mūsų širdies grabo, kuriame Jėzus taip dažnai atsiilsi eucharistiniuose pavidaluose. Bet ar visuomet nuoširdi meilė prirengia Jam tą atilsį? Juozapo grabas buvo naujas. Tai pritiko Dievo Sūnui, kuris juk ir savo gimimui pasirinko skaisčią įsčią. Dievui Išganytojui pritinka visada tai, kas geriausia. Nevalia siūlyti Jam ką netobula ar net bloga! Kaip kad grabe, taip tyliai ilsis Jėzus švč. Sakramente, kuris šiandien po iškilmingų Mišių išstatomas garbinimui. Skubėkim pagerbti Jo ir būkim Jo garbės sargyba! Nuoširdžiai melskim, kad pagaliau numirtume nuodėmei ir apmarintume aistras, ir su Kristum švęstume atsikėlimą. Isižiūrėkim į save ant grabo lentos, grabe, skaistykloj! kada mus nudžiugins Atpirkimo naujiena, leidimas į dangų įžengti? Ir savo brangiesiems mirusiesiems broliams padovanokim savo mementą maldoj!

Širdies žodis. Grabe besiilsįs Jėzau, giliai *garbinu* Tave ir *dėkoju* už šviesią viltį, kad kadaise atsikelsiu. "Mano Viešpatie Dieve, jau dabar priimu bet kurią rūšį mirties, kaip Tau patiks, su visomis jos baimėmis, skausmais ir kentėjimais iš Tavo rankos su visu pasidavimu bei mielu noru" (atlaidų malda). Bet *sušelpk* mane mirties valandoj! Viešpatie, duok man tenai amžiną atilsį ir amžinoji šviesa te man šviečia. Amen!

Dievo meilės malda

Jėzau, kada tobulai ir visuose dalykuose Tau patiksiu? Kada meilės liepsnos visai mane įžiebs ir sudegins? Kada Tu visai su manim susijungsi taip, kad nuo Tavęs daugiau nebeatsiskirčiau?

Velykų sekmadienis

ATSIKĖLIMO PASLAPTIS

"Praėjus subatai, kai aušo pirmoji savaitės diena, atėjo Marija Magdalena ir kita Marija pasižiūrėti kapo. Ir štai pasidarė didelis žemės drebėjimas, nes Viešpaties angelas nužengė iš dangaus, prisiartinęs nurito akmenį ir ant jo atsisėdo. Jo pavidalas buvo kaip žaibas ir jo drabužiai kaip sniegas. Jo pabūgę, sargai ėmė drebėti ir pasidarė kaip mirę" (Mat. 28, 1-5).

1 PUNKTAS. KRISTUS KĖLĖS

Svarstymas. "Aleliuja! Kristus kėlės!" gieda Bažnyčia džiaugdamasi ir kviečia mus prisidėti. Viešpaties atsikėlimo paslaptis yra tikra tikėjimo paslaptis, o per tikėjimą džiaugsmo paslaptis, nes reiškia trejopą Kristaus pergalę: ant mirties, ant pragaro ir ant priešų.

Savo prisikėlimu Kristus nugalėjo mirtį. Kai tik švenčiausia Jėzaus siela vėl susijungė su kūnu, šis ūmai nuostabiai persimainė: nauja gyvybė pripildė jį, jau nebe žemiška, mirtinga — antžemiška, amžina. "Mes žinome, kad Kristus, prisikėlęs iš numirusiųjų, jau nebemiršta; mirtis jam daugiau nebeviešpatauja. Nes kad Jis mirė dėl nuodėmės, tai mirė vieną kartą, o kad yra gyvas, tai gyvas Dievui" (Rom. 6, 9-10). Kentėjimų laikas jau yra praėjęs, žaizdų nebėra; tik rankose, kojose ir šone palikę žymės, bet jos yra nuostabiai gražios. Šviesa tvinsta iš to kūno kaip saulė. Tai yra jau nebe žemės kūnas, bet antžemiškas, lengvas lyg eteris, greitas kaip mintis. Nei olos durys, nei antspaudas, nei sargyba negali Jo be-

sulaikyti. Dabar Dievybė, kuri per visą žemės gyvenimą rūpestingai laikėsi pasislėpusi, aiškiai reiškiasi tame kūne.

Kristus nugalėjo pragarą. Tai tikrasis Samsonas, kuris iškėlė pragaro tvirtovės duris ir triumfališkai nunešė šalin. Šv. Bonaventūra viename pamoksle 3 psalmės žodžiais sako: "Kelkis, Viešpatie! Gelbėk mane, mano Dieve! Nes Tu užgavai žandą visų, kurie man priešinasi, sutrupinai nusidėjėlių dantis... Šiandien Viešpats savo jėga atsikėlė iš numirusių, šiandien Jis pavergtąją žmoniją išvadavo iš velnio vergijos ir patį velnią su jo šalininkais nutrėmė į pragaro dugną." Jei Kristus nebūtų mūsų atpirkęs, būtume visi besą pragaro auka. Kristaus atsikėlimas yra Atpirkimo vainikas.

Kristus prisikėlęs nugalėjo visus savo priešus. Jie manė Jį sunaikinę, kai prikaldino prie kryžiaus. Mirusiam jie dar perdūrė širdį. Jo grabą užantspaudavo ir sargybą pastatė. Jėzus turėjo pasilikti miręs ir neturėjo niekuomet atgyti. Ir vis tik Jėzs prisikėlė ir tuo davė nesugriaunamą įrodymą, jog esąs Dievas ir pažadėtasis Mesijas! Priešai buvo nugalėti, ką jie ir patys paskiau pripažino. Bet prisikėlęs Nugalėtojas nesiteikė jiems apsireikšti, o tik per angelą parodė sargams, kad Jis iš grabo atsikėlė.

Pritaikymas. Kristaus prisikėlimas yra įrodytas stipriausiais liudijimais. Jau Senajame Testamente tas atsikėlimas buvo išpranašautas, patriarko Izaoko ir pranašo Jonos pavaizduotas ir Naujajame Testamente paties Kristaus iš anksto apaštalams praneštas. Visų apaštalų liudijimas ir jų mirtis dėl Kristaus tikėjimo laiduoja mums tiesą. Tad šiandien sužadinkim savy gilų tikėjimo aktą ir pasveikinkim Kristų, kad taip garbingai nugalėjo mirtį, pragarą, priešus. Kas yra Jėzaus bičiulis, šiandien tikrai gali su Juo džiaugtis. Drebėti privalo tik Kristaus priešai, ir tie, kurie guli nuodėmėj bei nedorybėj.

2 PUNKTAS. IR MES TURIM ATSIKELTI SU KRISTUM

Svarstymas. Kristaus prisikėlimo paslaptis yra ne tik stipriausiasis mūsų tikėjimo ramstis, bet ir tikriausias mūsų pačių prisikėlimo laidas, todėl — šventų vilčių šaltinis. Mūsų

prisikėlimas amžinam gyvenimui yra toks pat tikras kaip ir Jėzaus prisikėlimas. Povilas rašo kolosiečiams: "Jis yra Bažnyčios kūno galva, Jis, kurs yra pradžia, pirmgimis numirusiųjų tarpe, kad visame Jis turėtų pirmininkystę." (Kol. 1,18). Šv. Bonaventūra čia priduria: "Juk būtų tai kažkas priešinga prigimčiai, jei galva atsikeltų be savo narių." Todėl Tautų Apaštalas kreipias į neigiančius Kristaus prisikėlimą: "Jei mirusieji nesikelia, tai nė Kristus neprisikėlė. Jei Kristus neprisikėlė, tai jūsų tikėjimas yra tuščias, ir jūs dar tebesate savo nuodėmėse. Todėl ir užmigusieji Kristuje yra žuvę. Jei tik šiame gyvenime turime vilties Kristuje, mes esame labiau apgailėtini už visus žmones. Bet iš tikrųjų Kristus yra prisikėlęs iš numirusiųjų kaip užmigusiųjų pirmonė. Kaip per žmogų atėjo mirtis, taip per žmogų ir mirusiųjų prisikėlimas. Ir kaip Adome visi miršta, taip ir Kristuje visi bus atgaivinti" (1 Kor. 15, 16-22).

Kristaus prisikėlimas turi didelę reikšmę ir doriniam gyvenimui: jis yra simbolis dvasinio prisikėlimo, kuriam jis pelnė būtinas malones. Šv. Povilas perspėja korintiečius: "Apsivalykite nuo senojo raugo, kad būtumėte naujas įmaišymas, taip kaip jūs ir esate nerauginti. Juk mūsų velykinis avinėlis, Kristus, jau paaukotas. Taigi, švęskime šventes ne senu raugu, nei piktybės ir nedorybės raugu, bet nerauginta tikrybės ir tiesos duona" (1 Kor. 5, 7-8).

Pritaikymas. Per Kristaus prisikėlimą mirtis prarado visą savo baisumą. Mes norime gyventi ir gyvensim "kiekvienas savo eile: pirmonė Kristus, paskui tie, kurie yra Kristaus, kurie tikėjo į Jo atėjimą" (1 Kor. 15, 23). Stenkimės, kiek iš mūsų pareina, užtikrinti sau garbingą prisikėlimą. Jei pasiliekame Jo kūno nariais per meilę, tai su Juo draug ir atsikelsim į naują laimingą gyvenimą Dievuje. Numarinkim savy senąjį žmogų su jo aistromis, ir gyvensim su Kristum.

Širdies žodis. Aleliuja! Kristus kėlės! Kaip galėčiau nesidžiaugt su Tavim, atsikėlęs Atpirkėjau? O, kad visas pasaulis su manim susijungęs džiūgautų šitoj šventėj! O, kad visi žmonės suprastų, jog nėra čia kitos tikros laimės, kaip tik Tave tikėti bei mylėti!

Dievo meilės malda

Įžiebk mane, o Jėzau, persmeik, sudegink savo meilės ugnim, kad būtumei many, o aš — Tavy. (Petras iš Alkantaros).

Velykų pirmadienis

PAMALDŽIOS MOTERYS PRIE KAPO

Stebėk pamaldžias moteris, pakeliui prie kapo einančias suteikti Jėzui paskutinio patarnavimo. Jos yra tarp pirmųjų, kuriems pasirodė Prisikėlusysis. Mokykimės iš tų ištikimųjų mokytinių pasiaukojimo ir meilės.

1 PUNKTAS. ANGELO PASIRODYMAS

Svarstymas. "Subatei praėjus, Marija Magdalena, Marija Jokūbo motina ir Salomė nusipirko kvepalų eiti Jėzaus patepti. Labai anksti pirmą savaitės dieną jos atėjo pas kapą, saulei jau patekėjus. Jos kalbėjosi savo tarpe: Kas mums atris akmenį nuo kapo angos?" (Mork. 16, 1-3). Tai tos pačios moterys, kur prieš dvi dienas lydėjo Jėzų nešant kryžių. Ir dabar jos pasirodo esančios ištikimos, pasiaukojančios Jėzaus sekėjos. Jų tikslas buvo patepti Jėzaus kūną, ko nebuvo galėjusios padaryti laidotuvėse, užėjus subatos šventei.

Atėjusios prie kapo, rado didelę staigmeną: akmuo buvo nuo uolos atristas ir grabas tuščias! Jos labai susirūpino ir įžengė į vidų. "Jos pamatė jaunikaitį, sėdintį dešinėje pusėje, apvilktą baltu drabužiu, ir nusigando. Jis joms tarė: Nenusigąskite. Jūs ieškote Jėzaus Nazarėno, kurs buvo prikaltas ant kryžiaus; Jis prisikėlė, Jo nėra čia; štai vieta, kur Jį buvo padėję" (Mork. 16, 5-6). Ir šį kartą, kaip kad dažnai Kristaus gyvenime, Dievo siunčiamas, angelas praneša tą svarbią žinią. Šį kartą ta žinia yra pati linksmiausioji. Angelas paskelbė joms dar ir Viešpaties įsakymą apaštalams: "Eikite, pasa-

kykite Jo mokytiniams ir Petrui, kad Jis eina pirma jūsų į Galilėją; tenai Jį matysite, kaip Jis yra jums sakęs" (Mork. 16, 7). Kodėl gi Viešpats liepia mokytiniams eiti į Galilėją? Gi kad netrukdomai galėtų juos pamokyti apie Dievo karalystę. Čia, Judėjoj, juos per daug būtų sekę priešai ir trukdę, o silpnam jų tikėjimui buvo taip svarbu susikaupti ir pabūti ramiems. Bet kodėl Jėzus siunčia žodį apaštalams per moteris? Juk Jis pats dar tą dieną pasirodė mokytiniams. Mat, buvo svarbu, kad visi Jo šalininkai kuo greičiausia sužinotų Jį atsikėlus, o čia moterys galėjo geriausiai pasitarnauti.

Pritaikymas. Šioj paslapty matome, kaip ištikimai moterys tarnauja Kristui bei Jo Evangelijai. Jose jau aiškiai nužymėtas moters uždavinys Bažnyčioj—tikslo, gražių dorybių ir atlyginimo atžvilgiu (Meschler). Jau vien dėl to turime atsidėti stropiai moterų sielovadai, betgi su nemaža doze išminties bei takto.

Vidinė ir viršinė ramybė yra labai svarbi dvasios pažangai. Esama laikų, kai audros siaučia, ir tada yra gera, jei kas mus pažadina iš patogios ramybėlės; bet tai turi būti tik tam tarpui. ir vėl privalome stengtis greičiau susikaupti dvasios pusiausvyroj. To nori pats Dievas. Tad paklauskim save: kas drumsčia man dvasios rimtį, ir kaip galiu vėl ją atgauti?

2 PUNKTAS. SUSITIKIMAS SU PRISIKĖLUSIU JĖZUM

Svarstymas. Kai moterys, bijodamosi ir džiaugdamosi, skubėjo nuo kapo papasakoti apaštalams, ką girdėjusios, "štai jas sutiko Jėzus ir tarė: Sveikos" (Mat. 28, 9). Koks mandagus ir geras joms yra Viešpats! Pirma siunčia angelą jų prirengti, tik paskiau pasirodo kely ir draugiškai prašnekina, kad nenusigąstų ir ramiai įsitikintų jog atsikėlė, tad jau nebereikalauja patepimo, betgi yra joms dėkingas už jų gerus norus. Paskiau pakartoja savo įsakymą apaštalams: "Eikite, paskelbkite mano broliams, kad eitų į Galilėją; ten jie mane matys" (Mat. 28, 10).

Kai tik Jėzus prisiartino prie moterų ir jas pasveikino, jos nudžiugusios tuoj pribėgo prie Jo, puolė ant kelių ir apka-

bino Jam kojas. Negalime jų peikti už tą jų smarkumą: kas jų padėty nebūtų taip pat pasielgęs? Ir Jėzus leidosi taip pagarbinamas: tegu jos šviesiai džiaugias, ir tegu jų silpnas tikėjimas sustiprėja.

Pritaikymas. Viešpats moterims pasirodė pirmiau, nei apaštalams, nes jos pirmiau Jo ieškojo. Norint pelnyti Dievo malonių, svarbu uolumas ir meilė. Kristus pasiunčia prieš save angelą, kaip protingas mokytojas: savo tiesas mums duoda iš lėto ir palaipsniui, kad geriau jas tikėjimu pasisavintume. Jis vadina apaštalus broliais, nors kančios metu jie silpnai tepasirodė. Taip ir mes neturime nešiotis kartėlio, jei kas nebuvo mums toks, kokio tikėjomės.

Per Komuniją Jėzus mums vėl ir vėl apsireiškia. Ir mes Jam pareiškime visą savo pagarbą ir meilę. Juk per kunigystę bei vienuolystę esame ypačiai artimi pasidarę Kristui — tad esame Jo mokytiniai ir broliai — tad visuomet būkim to verti!

Širdies žodis. Šventieji angelai, ačiū jums už visus patarnavimus! Kaip džiaugsiuos jūsų draugyste danguje! Draug su manim dabar pagerbkit Atsikėlusįjį, pašlovinkit Jį, ypač šv. Komunijos metu. Išprašykit man tikros ramybės, pasiaukojimo ir Kristaus meilės.

Dievo meilės malda

Atsikėlęs Jėzau, trauk visas mano jėgas prie savęs į augštybes!

Velykų antradienis

JĖZUS PASIRODO MAGDALENAI

Kai moterys rado kapą atidarą, Marija Magdalena tuoj pat nusiskubino į miestą pranešti apie tai Petrui su Jonu. Bet pasiilgimas traukė ją atgal prie kapo. Čia turėjo ji susilaukti atlyginimo už ištikimą meilę. Melskime Dievą, kad ir mes tokią įsigytume.

1 PUNKTAS. VERKIANTI MAGDALENA PRIE KAPO

Svarstymas. Kai Petras su Jonu pasitraukė nuo kapo, Magdalena, rodos, pasiliko čia viena. Ji stovėjo lauke prie akmenų ir verkė. Kaip ji mylėjo Kristų! Seniau ji buvo nusidėjėlė, bet atliko atgailą. Per Jėzų ji vėl rado ramybę ir atsidėkojo Jam didele meile. Nuo šiol Jėzus yra jai viskas. Ji mąsto tik apie Jėzų, tik Jo ieško, tik Jį myli. Kaip labai Viešpats džiaugės tokia meile!

Kai Magdalena pasilenkus žiūrėjo į kapą, norėdama gal rasti bent kokią Jėzaus žymę, "ji pamatė du angelu, apsivilkusiu baltais, vieną prie galvos ir antrą prie kojų, kur buvo padėtas Jėzaus kūnas. Juodu jai tarė: Moteriške, ko verki? Ji jiems atsakė: Nes paėmė mano Viešpatį ir nežinau, kur Jį padėjo" (Jon. 20, 12-13). Jos liūdesys ir susirūpinimas yra toks didelis, jog ji nė nemąsto apie galimą Jėzaus atsikėlimą, apie ką Jis tačiau tiek kartų buvo kalbėjęs. Ir angelai nieko jai nesako apie atsikėlimą: jie nori tai palikti pačiam Kristui.

Pritaikymas. Kokia laiminga ta verkianti Magdalena! Kadais ji verkė, kad buvo praradusi per nuodėmę Dievo malonę ir nuo Jo atsitraukusi. Dabar ji verkia, kad jos Atpirkėjas kažkur dingo ir ją paliko nežinioj ir nerime. Abejos ašaros buvo geros. Tegu Dievas ir mums duoda tokių ašarų. Bet mes dažniau verkiame dėl grynai žemiškų nuostolių, o mažai paisome, praradę Dievo malonę bei palankumą. Ar tai yra Dievo meilė. Kaip Magdalena, ir mes turėtume per visą gyvenimą būti dėkingi Jėzui už tai, ką Jis mums padarė. Turėtume dažnai apie Jį mąstyti ir Jį mielai lankyti altoriuje. "Ieškosiu to, kurį myli mano siela", privalome ir mes kalbėti drauge su Giesmių Giesmės sužieduotine (3,2) ir nenurimti, iki Jį atrasim, kai Jis už mūsų neištikimumą nuo mūsų pasislepia.

2 PUNKTAS. PRISIKĖLUSIO VIEŠPATIES PAGUODA

Svarstymas. Kai Magdalena neramiai žvalgės, ūmai pasirodė jai Jėzus, bet ji Jo nepažino: "Jėzus jai tarė: Moteriške, ko verki? Ko ieškai? Manydama, kad daržininkas, ji Jam atsakė: Viešpatie, jei tu Jį išsinešei, pasakyk man, kur Jį padė-

jai; aš Jį pasiimsiu" (Jon. 20, 15). Nuostabus moters ryžtas, kuri manosi galėsianti panešti mirusio kūną! Tai meilės kalba, o apie meilę sakoma, ji viską galinti (šv. Tomas Akvinietis).

Nūn Jėzus daugiau nebesislapsto. Vieną tik žodį Jis taria: Marija! — ir to užtenka. Nustebusi ir nudžiugusi, ji puola po Jo kojom, sušukusi irgi vieną žodį Rabboni (Mano Mokytojau)! Švelniai atsako jai Viešpats: "Neliesk manęs, nes aš dar neužžengiau pas savo Tėvą", vadinasi: Tebūna šį kartą gana, ne laikyk manęs—aš dar pasilieku ant žemės ir lig mano dangun žengimo dar turėsi progų mane matyti; arba, kaip aiškina kiti: gana, gana, nes čia mes negalime tolydžio bendrauti; tai bus galima vien danguje. Ir Jėzus duoda jai atlikti uždavinį: "Eik verčiau pas mano brolius ir jiems sakyk: Aš žengiu pas savo Tėvą ir jūsų Tėvą, pas mano Dievą ir jūsų Dievą" (Jon 20,17). Ir Jis išnyksta, palikęs ją vieną, paskendusią džiaugsme. Ir ji praneša apaštalams: "Aš mačiau Viešpatį, ir Jis man tai pasakė" (Jon. 20, 18).

Pritaikymas. Jėzus Velykų rytą apsireiškė Marijai Magdalenai pirmajai, kaip sako šv. Morkus. Tuo būdu Viešpats atsilygino už ištikimą meilę atgailojančiai nusidėjėlei, iš kurios kadaise išvarė septynis velnius. Iš to sužinome, jog nuodėmių daugumas, iš kurių pasitaisyta ir padaryta atgaila, nėra kliūtis, kuri neleistų Dievui mūsų mylėti, priešingai, gali pasidaryti proga suteikti mums ypatingų malonių, jei už nuodėmes gailimės ir jų uoliai vengiame.

Jėzus sako Magdalenai vieną tik žodį: Marija. Bet tame viename žody yra susikaupusi visa Dievo Atpirkėjo meilė. Tas vienas žodis suteikė Magdalenai daugiau laimės, kaip kad būtų galėjęs suteikti visas pasaulis. Ir Marija teištarė vieną žodį "Rabboni!" Bet ir tame viename žody yra visa Magdalenos širdis. Nereikia daug žodžių, jei norim išreikšti Dievui savo meilę. Meilė įrodoma ne gražiais žodžiais, tik darbais, kuriuos meilė padiktuoja.

Širdies žodis. Viešpatie, ačiū, kad ir man esi paruošęs danguj vietą. Suteik malonę, kad verkčiau už savo nuodėmes, kaip Magdalena, ir užsipelnyčiau regėti Tave danguje akis į akį.

Dievo meilės malda

Jėzau, trauk mane prie savęs augštyn! Čia, žemai, aš negaliu pasilikti! Trauk mane augštyn, kur pats esi! (Šv. Juozapas iš Kupertino)

Trečiadienis Velykų savaitėje

PETRAS IR JONAS PRIE KAPO

Įsivaizduok, kaip Magdalena praneša Petrui su Jonu tą jaudinančią žinią: "Paėmė Viešpatį iš kapo ir nežinome, kur Jį padėjo" (Jon. 20, 2).

1 PUNKTAS. ĖJIMAS PRIE KAPO

Svarstymas. Stebėk apaštalų sielos būseną, išgirdus Magdalenos žinią. Reikia manyti, jog mokytiniai liūdėjo ir verkė dėl mylimojo Mokytojo mirties. Ir ar buvo kitaip galima? Ypačiai kentėjo Petras su Jonu. Petras, be Mokytojo praradimo, dar turėjo liūdėti dėl savo išsigynimo. O Jonas, kuris taip mylėjo Jėzų, ir buvo savo akimis regėjęs Jo kančią ir mirtį, ypač skaudžiai kentėjo. Čia atbėgo Magdalena ir išplėšė apaštalus iš jų sopulingo apstulbimo.

Ką Petras su Jonu pamatė prie kapo? "Juodu bėgo drauge, bet anas kitas mokytinis bėgo greičiau už Petrą ir pirmas atvyko pas kapą. Pasilenkęs jis pamatė padėtas paklodes, tačiau į vidų nėjo. Atėjęs Simonas Petras, kurs jį sekė, įėjo į kapą ir matė padėtas paklodes, taip pat skepetą, buvusią ant Jo galvos. Ji buvo padėta ne su paklodėmis, bet atskirai suvyniota kitoje vietoje. Paskui įėjo į kapą ir tas mokytinis, kurs buvo pirmas atėjęs pas kapą: jis pamatė ir įtikėjo. Nes jie dar nebuvo supratę Rašto, kad Jam reikėjo keltis iš numirusiųjų" (Jon. 20, 4-9). Evangelistas pasakoja aplinkybes visai tiksliai, iš dalies — nes pats buvo viską savo akimis matęs, iš dalies— nes tos aplinkybės tikrai yra reikšmingos. Kai tik Petras gavo žinią apie Jėzų, tuoj jis pamiršo savo nusikaltimą, nes reikia

veikti. Čia irgi pasireiškia stipri jo siela. Abudu su Jonu juodu lenktyniauja Jėzaus meilėj; abu yra savotiškai kilnūs. Petras savo drąsiu ryžtumu, Jonas savo kuklumu ir pagarba vyresniajam apaštalui.

Pritaikymas. Privalome, kaip ir Petras, po kiekvieno nusikaltimo skubėti pas Viešpatį, nusižeminę ir pasitikėdami, per ilgai nepasiduodami liūdesiui ar net nusiminimui. Meilė, uolumas Kristaus reikalams neturi nukentėti per didelį mūsų užsiėmimą savim pačiais, per nusivylimą ar atodairą į save (Meschler). Liūdesys yra visumet kliūtis tikėjimo bei doros gyvenime. Jis drumsčia supratimą, silpnina valią, apsunkina širdį ir uždaro duris malonei.

Petras ir Jonas nematė prie kapo angelų, kaip moterys— juodu turi pažiūrėti, ką mato kape, ir patys daryti išvadą. Dievas nori, kad mes pirmiausia panaudotume prigimtas priemones pažinti tiesai; o kai šių neužtenka, Dievas panaudoja antprigimtines priemones. Žinia, dažnai Jis skaitosi su žmonių silpnybe, kaip kad tų moterų, kurioms Jis pirma atsiunčia angelus, kad jas pamokytų ir pastiprintų.

2 PUNKTAS. MOKYTINIŲ TIKĖJIMAS

Svarstymas. Apžvelgę grabą, Petras su Jonu nebeabejojo. Apie Petrą evangelistas Lukas sako: "Jis parėjo nustebęs tuo, kas buvo atsitikę" (24,12). O Jonas apie save rašo "Jis pamatė ir įtikėjo" (20, 8). Kad grabe besančios drobulės ir viskas taip dailiai sutvarkyta, įtikino apaštalus — kaip sako Krizostomas jog Viešpats atsikėlė, taip jog jie įtikėjo, kas pirma jiem buvo neaišku. Visai kitaip nusiteikę, eina dabar apaštalai nuo kapo, nei kad buvo atėję. Tai padarė Viešpats savo malone.

Lukas ir Povilas (Luk. 24, 34, Pov. 1 Kor. 15,5) mini Kristaus pasirodymą Petrui neduodami smulkmenų. Nuo kapo Petras gal ėjo vienas pas kitus apaštalus pranešti, ką matęs prie kapo; ir Kristus gal jam pakeliui pasirodė. Galime įsivaizduoti Petro susigėdimą, bet ir džiaugsmą.

Kodėl Viešpats pasirodė Petrui vienam? Pirma, iš didelės meilės tam nusikaltusiam apaštalui. Petras be galo gailėjos savo suklupimo. Iš to jo gilaus nusiminimo gerasis Jėzus norėjo

pakelti tą savo šiaip jau ištikimą mokytinį. Tad pasirodė jam vienam, norėdamas, kad kiti nematytų jo susigėdimo. Antra, Kristus atsižvelgė į Petro padėtį: juk šis turėjo būti Kristaus vietininku ir Bažnyčios galva. Tad Viešpats norėjo apsaugoti Petro orumą ir visiems parodyti, jog apaštalų kunigaikščio suklupimas nesumažino jo laipsnio nei autoriteto. Trečia, Jėzus norėjo vėl sustiprinti susvyravusį apaštalo tikėjimą, kad jis galėtų stiprinti savo draugų tikėjimą.

Pritaikymas. Išganytojas moka atitaisyti visas žmonių klaidas, tad ir Petro puolimą. Čia mums pamoka, kad nereikia liautis gerbus brolį ar viršininką, jei jis nusidėjo. O viršininkai turi irgi mokytis iš Jėzaus jautraus dėmesio. Be tikro reikalo nereikia niekieno blogybių kelti viešumon: tai nepadaro geresnio, tik įerzina. "Koks skirtumas tarp "tikėti" ir "gyvai tikėti", tarp "girdėti" ir "suprasti"! Kaip skirtingai švyti tiesa, kai Dievas apšviečia! (Meschler). Tai regime apaštaluose. Jei stingame tikėjimo šviesos bei šilimos, melskim Dievą — ir Jis mums duos ko reikia.

Širdies žodis. Ačiū Tau, Atsikėlusysis, už tikėjimo šviesą! Atleisk man tikėjimo silpnumą ir nepastovumą gerame! Į Tavo širdį dedu visus savo pasiryžimus ir prašau juos sustiprinti! Nusiminusį atitiesk mane ir padaryk mano tikėjimą gyvą ir nusižeminimą gilų!

Dievo meilės malda

Užmiršk, Viešpatie, visas mano nedorybes ir vėl meiliai pritrauk mane prie savo širdies!

Ketvirtadienis Velykų savaitėje

JĖZUS PASIRODO MOKYTINIAMS, EINANTIEMS Į EMMAUS

Prisikėlimo popietėj Jėzus pasirodė dviem mokytiniams einantiems iš Jeruzalės į Emmaus (3 valandos kelio). Prašyk Kristų, kad Jis ir tave paguostų bei pamokytų tavo sunkenybėse.

1 PUNKTAS. NEPAŽĮSTAMAS KELEIVIS

Svarstymas. Mokytiniai buvo liūdni dėl Jėzaus mirties ir dėl tariamo jų mesijinių vilčių žlugimo. Ir štai prisiartino prie jų Jėzus nepažįstamo keleivio pavidalu ir klausia: "Kokios čia kalbos, kurias eidami kalbate tarp savęs ir esatė nuliūdę?" (Luk. 24, 17). Ir juodu Jam papasakojo visa, kas atsitiko Jeruzalėj.

Tariamai įsikarščiavęs, Nepažįstamasis sako: "O neišmanėliai ir nerangios širdies tikėti visam, ką yra kalbėję pranašai! Argi nereikėjo, kad Kristus tai kentėtų ir taip įeitų į savo garbę? Ir pradėjęs nuo Mozės ir visų pranašų, Jis aiškino jiems iš viso šv. Rašto, kas buvo apie Jį pasakyta" (Luk. 24, 25-27). Kaip tik ten, kur sumišę mokiniai labiausiai buvo reikalingi Jėzaus pagalbos — tikėjimo bei vilties — jie jos ir gavo. Nukryžiuoto Mesijo jie nebuvo vaizdavęsi — todėl Jėzus maloniai išaiškino jiems, jog visi pranašai pranašavo kenčiantį Mesiją, bet atsikelsiantį ir garbingą.

Pritaikymas. Pasauly viskas sukasi aplink kryžių, kurio žmonės taip bijo. Įsidėkim giliai Kristaus žodžius: "Argi nereikėjo, kad Kristus tai kentėtų ir taip įeitų į savo garbę?" Mokiniai dalijos savo skausmu ir kalbėjo apie Jėzų — tai buvo jų laimė. Taip ir mes privalome kits kitą maloniai mokyti, guosti, kelti augštyn. Pranciškus sako 6 regulos skyriuje: "Pasitikėdami vienas kitu, tegul pasisako savo reikalus". Jei to reikalavimo visuomet laikytumės, neatsitiktų daugelio susierzinimų. Ir tada nenešiotume savo vienuolyno smulkmenų į pasaulį ir ten neieškotume paguodos bei pabendravimo. Mūsų pašnekesių turinys turi būti visuomet padorus, naudingas, o ypač dvasiškas. Kaip tik to pasauliečiai laukia iš mūsų. Kaip gi dažnai Viešpats turėtų kai kuriuos brolius klausti: "Kas per kalbas savo tarpe kalbate?". Ir jie turėtų susigėsti!

2 PUNKTAS. MOKYTINIAI PASIKVIEČIA KELEIVĮ

Svarstymas. Kol Viešpats aiškino mokytiniams šv. Raštą, "jie prisiartino prie miestelio, į kurį juodu ėjo, o Jis apsimetė toliau einąs. Bet juodu privertė Jį, sakydami: Pasilik su mu-

dum, nes artėja vakaras, ir diena jau baigiasi" (Luk. 24, 28-29). Dėkingi už paguodą, mokytiniai siūlo Jėzui pastogę ir valgį. Kaip gera, kad jie tai padarė! Jei jie nebūtų to padarę, Jėzus būtų paėjęs šalin, ir jie nebūtų gavę didelės malonės.

Pritaikymas. Anot šv. Grigaliaus Didžiojo, šitie du mokytiniai davė mums pavyzdį, kaip turim būti neprašomai vaišingi. Vaišingumas yra viena iš mūsų ordino žymių. Gen. Konstitucijos sako: "Nuoširdžiausiai siūlome saviesiems būti vaišingiems, pilniems krikščioniškos meilės ir pagarbos visiems, ypač dvasininkams ir vienuoliams, pirmausia, dominikonams, kurie su mumis yra surišti senos bičiulystės ryšiais." (Art. 289, 2 n.). Vaišingumą reikšti yra pirmiausia viršininko reikalas, bet labiau ar mažiau liečia ir visus kitus. Tikras, nuošrdus, protingas vaišingumas neįstums mūsų į skurdą; priešingai, atneš mums palaimos. Sena patarlė sako: ateina svečias, ateina Kristus!

3 PUNKTAS. PAŽINIMAS BEVALGANT

Svarstymas. "Ir Jis ėjo su jais. Atsitiko, kad, sėdėdamas su jais prie stalo, Jis ėmė duonos, laimino, laužė ir jiems davė. Dabar jų akys atsivėrė, ir jie pažino Jį, bet Jis pražuvo iš jų akių" (Luk. 24, 29-31). Galime su rimtais Šventraščio aiškintojais tarti Jėzų atlikus su mokytiniais eucharistinę puotą ir davus jiems šv. Komuniją. Iš tikrųjų Kristus atliko čia tuos pat veiksmus, kaip ir paskutinėj vakarienėj. Tos Komunijos pasėka — juodu pažino Viešpatį.

Nudžiugę ir visai paguosti, juodu kalbėjo savo tarpe: "Argi mūsų širdis nebuvo užsidegusi mumyse, kada Jis kalbėjo kelyje ir aiškino Raštą? Atsikėlę tą pačią valandą, juodu sugrįžo į Jeruzalę ir rado susirinkusius vienuolika ir kitus drauge su jais buvusius .. ir juodu papasakojo, kas buvo atsitikę kelyje, ir kaip juodu pažino Jį, kada Jis laužė duoną" (Luk. 24, 32-35).

Pritaikymas. Jėzus atsilygina mokytiniams už jų vaišingumą: duoda jiems save patį šv. Komunijoj, leidžia patirti to meilės sakramento vaisius. Ir mes kasdien priimame švč. Sak-

ramentą: argi galėtų mūsų širdis pasilikti bejausmė ir šalta? Prašykim Viešpatį atgaivint mūsų tikėjimą ir meilę.

Širdies žodis. "Viešpatie, pasilik su mumis, nes artėja vakaras!" Tamsaus apleidimo vakaras, gyvenimo vakaras. O būk nuolatinis mūsų svečias čia, žemėj, ir kada nors nuvesk mus į savo dangaus vaišes!

Dievo meilės malda

Jėzau, tyriausioji šviesa, apšviesk mano širdį, sušildyk ją savo meile!

Penktadienis Velykų savaitėje

PRISIKĖLUSIOJO GYVENIMAS IKI DANGUN ŽENGIMO

Atsikėlus, prasidėjo mūsų Išganytojui visai naujas, garbingas gyvenimas, apie kurį mums malonūs Jo pasirodymai suteikia šiokio tokio, nors ir silpno, supratimo. Mąstykim apie tą gyvenimą—apie slėpiningą jo esmę ir didelę reikšmę Bažnyčiai.

1 PUNKTAS. PASLAPTINGAS GYVENIMAS

Svarstymas. Paslaptingas yra Jėzaus atsikėlimas, paslaptingas Jo gyvenimas bei veikimas po atsikėlimo. Ūmai, mokytiniams besislapstant nuo žydų siautimo, besvyruojant tarp baimės ir abejonės, pasirodo Jis jų tarpe ir bičiuliškai duodasi pažįstamas. Kaip atėjęs, taip slapta ir išnyksta. Nėra Jam gamtos kliūčių, nėra tolumo. Čia Jis pasireiškia kaip sodininkas, čia kaip keleivis, čia kaip seniau tas gerasis Jėzus, kurį mokytiniai pažįsta iš pirmojo žvilgsnio. Jis nereikalingas valgio, nors kartais nusileidęs duodasi vaišinamas, kad silpnuoliams teiktų įrodymą Jo kūną esant tikrą, o Jis pats tikrai esąs prisikėlęs. Dar labiau, negu seniau, visoj Jo išvaizdoj reiškias neapsakomas didingumas bei orumas, taip jog mokytiniai Jo akivaizdoj yra kaip užkerėti ir pagauti. Šviesa sklinda iš Jo, žaizdos tviska, rody-

damos Jį esant aną tikrąjį Jėzų. Jis daugiau nebepriklauso žemei. O ką jau bekalbėti apie Jo bendravimą su patriarkais pragaruose ir su tais, kurie Jam mirštant išėjo iš grabų. O koks turėjo būti visas Jo vidaus gyvenimas!

Pritaikymas. Koks nuostabus, paslaptingas, šventas Jėzaus gyvenimas! O juk toks gyvenimas laukia ir mūsų! Juk ir mūsų kūnas bus visai permainytas, kaip ir Jėzaus, kai atsikelsime, ir mums atsivers dangaus vartai. Ko nebūtume galėję nė įsivaizduoti, tai mums parodė Jėzus garbingu savo gyvenimu žemėj. Nerasim žodžių, kuriais galėtume išreikšti savo dėkingumą. — Garbingasis mūsų gyvenimas danguj dar tėra ateities dalykas. Galim tik viltis ir rengtis. Didelė mums paguoda žinoti, kad, tiksliai laikydamiesi šv. įžadų, jau nujaučiamai ragaujame to gyvenimo skonį. Šv. neturtas kaskart labiau nustumia visa, kas kūniška, į užmarštį ir suteikia dvasiai vadovavimą. Šv. skaistumas suteikia mūsų kūnui nekaltumo blizgesio. O paklusnumas daro mus judrius ir greitus Dievo valiai vykdyti. Taip mūsų kūnas jau dabar dalyvauja atsikėlusiųjų kūnų ypatybėse. Rimtas sąžinės panagrinėjimas mums parodys, kaip toli mes dar nuo to esame.

2 PUNKTAS. REIKŠMINGAS GYVENIMAS

Svarstymas. Reikšmingas buvo Jėzaus gyvenimas nuo prisikėlimo lig dangun žengimo pirmiausia Bažnyčios kūrimui. Jei Kristus nebūtų davęs mums savo atsikėlimo tikrų įrodymų, laikinai gyvendamas žemėj ir kartkartėmis aiškiai pasirodydamas mokytiniams, tai Bažnyčiai būtų stigę tikro pagrindo. Yra tiesiog graudu, kiek gerumo, meilės, nusižeminimo Jėzus tuo laiku parodė. Dar 40 dienų Jis bendravo čia su savaisiais, stiprindamas jų tikėjimą ir dorybes. Kai Jis tiek iškentėjo, tiek nedėkingumo susilaukė, būtų buvę visai suprantama, jei Jis būtų iš grabo tiesiai į dangų pakilęs, o apaštalus per angelus pamokęs. Bet Jo meilei to nebuvo gana: Jis norėjo dar su jais pabūti ir pasišnekėti apie Dievo karalystę (šv. Bonaventūra).

Jėzaus pasilikimas žemėj buvo reikšmingas ir svarbus dar ir jaunosios Bažnyčios suformavimui. Tuo metu Kristus davė

Bažnyčiai labai svarbių įstaigų: Petrą pastatė apaštalų galva, jam ir kitiems apaštalams suteikė neklaidingą mokomąją galią, Petrui dar pavedė ganytojo lazdą valdyti visai Jo kaimenei; įkūrė sakramentus ir liepė apaštalams juos teikti žmonėms; atskleidė mokytiniams savo sumanymus ir atvėrė jiems tikėjimo paslaptis. Tad garbingasis Jėzaus gyvenimas žemėj buvo labai svarbus bepradedančiai augti Bažnyčiai.

Pritaikymas. Stebėkimės, kaip Išganytojas rūpinasi savo Bažnyčia, net atskiriems asmenims turi mielų žodžių ir nieko nepamiršta. Mokykimės iš to visur pasitikėti Apvaizda. Kaip Kristus nepamiršta Bažnyčios, nepamirš Jisai ir mūsų ordino. Paveskim Jam ir asmeninius savo reikalus, visos provincijos ir viso ordino būklę.

Širdies žodis. Ačiū Tau, Jėzau, kad mums jau čia, žemėj, parodei savo dangaus garbę. *Aukoju* Tavo šv. Motinos ir visų Tavo ištikimųjų meilę, kaip menkos mano meilės pakaitalą. *Meldžių* atmink savo Bažnyčią mūsų šv. ordiną. Leisk man ir visiems mums ateity dalyvauti garbingame Tavo gyvenime. danguj.

Dievo meilės malda

Atverk man, Viešpatie, savo širdies gelmes, kad bent šiek tiek atsiliepčiau į Tavo meilę!

Šeštadienis Velykų savaitėje

DŽIAUKIS, DANGAUS KARALIENE!

Pamąstykim apie Marijos antifoną "Regina caeli, laetare", kuria mes Ją Velykų metu taip dažnai sveikiname. Tas mąstymas turi sustiprinti mūsų Marijos gerbimą ir pagilinti mūsų velykinį džiaugsmą.

1 PUNKTAS. DŽIAUKIS, DANGAUS KARALIENE!

1. *Svarstymas. Tos antifonos istorija.* Senas padavimas gražiai aiškina tos antifonos atsiradimą. Grigaliaus Didžiojo lai-

kais siautė Romoj baisus maras: tad šv. Tėvas, pasitikėdamas Dievo Motinos pagalba, liepė atlikti visuotinę procesiją su garsiuoju Sniegines Marijos paveikslu. Kai procesija ėjo į Tiberio tiltą, žmonės išgirdo viršum paveikslo angelus giedant:

Dangaus Karaliene, džiaukis, Aleliuja,
nes, kurį nusipelnei nešioti, Aleliuja,
atsikėlė, kaip buvo sakęs, Aleliuja!

Po tų žodžių dangaus giesmininkai nutilo. Popiežius šventam užsidegime pridūrė prašymą:

Melsk už mus Dievą, Aleliuja!

Kai popiežius pakėlė akis, išvydo mirties angelą virš Adriano kapo pilies bešluostant kruviną kardą ir bekišant į makštį. Su ta valanda maras liovės. Nuo to laiko Roma ėmė giedoti Velykų laiku tą antifoną — Regina caeli, laetare.

2. Pasvarstykim antifonos turinį. Marija gali džiaugtis dėl Kristaus. Mylimasis Jos Sūnus gyvas, nugalėjęs, išaugštintas. Ji gali džiaugtis dėl mūsų: sunkusis atpirkimo darbas baigtas, mirties angelas įkišo kalaviją į makštį, Dievo rūstybė numalšinta. Marija gali džiaugtis dėl savęs pačios: visa garbė, kuri tenka Jėzui, tenka ir jai, nes ji yra Jėzaus motina.

Marijos velykinis džiaugsmas buvo padidintas Prisikėlusiojo pasirodymu. Šv. Raštas nieko apie tai nesako, bet tai yra visų katalikų tikima. Marija turėjo teisę išvysti Jėzų: ji juk Jėzaus motina, ji ištvėrė po kryžium lig Sūnelio mirties; ji gedėjo Jėzaus už visus kitus labiau: tad buvo tinkama, kad meilingasis Sūnus jai pirmai praneštų linksmąją Velykų naujieną ir ją saldžiai paguostų. Kai kitos moterys ėjo prie kapo patepti Jėzaus, Marija pasiliko melstis savo kambarėly. Ji niekuomet neabejojo Jėzų atsikelsiant, tačiau Kristaus kančia ir mirtis buvo jai neapsakomai skaudi. Todėl gerasis Jėzus negalėjo jos ilgiau palikti nepaguostos. Reikia manyti, jog Marija tuoj stebuklingai sužinojo, kai Jėzus prisikėlė. Gal ji regėjo vizijoj Jėzaus garbingą iš grabo prisikėlimą; gal net, kaip kai kas mano, jos dvasios akys toliau nuolat regėjo Viešpatį. O kas aprašys jos džiaugsmą, pirmą kartą susitikus Sūnų! Ką Viešpats jai tada pasakė? Kaip karštai ji spaudė savo Sūnų prie širdies!

Pritaikymas. Tegu šis mąstymas mums parodo, kaip Viešpats rūpestingai stengiasi savuosius kančioj sustiprinti ir palinksminti! Kur kančia, ten džiaugsmas. Jei mes dabar tam tikrais atžvilgiais su Marija liūdim, ateis vėl valanda, kada Viešpats mus, kaip kadaise savo Motiną, aplankys ir paguos. Toliau, turim iš Marijos pasimokyti, kaip privalome net šventame džiaugsme būti santūrūs. Audringai mylinčiai Magdalenai Jėzus turėjo tarti: "Neliesk manęs." O Viešpaties Motinai Marijai nebuvo reikalinga tokio perspėjimo: ji mokėjo susivaldyti net giliausiam savo džiaugsme. Ji žinojo šitą pasimatymą nesant dar galutinę palaimą; ji atsiminė, čia žemėj kančią esant mūsų dalią ir reikalaujant iš mūsų tikro rimtumo. Ji vargiai kalbėjo su kitais apie sau tekusius pasimatymus su Sūnum: didžioji jos paslaptis pasiliko pas ją. Taip ir mes elkimės!

2 PUNKTAS. MELSK UŽ MUS DIEVĄ, ALELIUJA

Svartymas. Antifona Regina caeli baigias prašymu, kad Marija melstųs už mus į Dievą. Labai išmintingas yra dalykas kreiptis į Mariją savo reikaluose, ypač išganymo. Nors Kristus atpirko mus nuo nuodėmės, bet dar nėra pašalintas pavojus, kad nuodėmė gali mus apkrėsti. Dievas norėjo, kad ir mes kuo galėdami prisidėtume prie atpirkimo darbo. Turime bendrai su malone veikti ir taip pasidaryti atpirkimo malonių dalyviais. Taip darė ir Marija. Jei ji nebūtų taip uoliai bendradarbiavusi su Dievo malone, ji nebūtų laimėjusi tokios augštos garbės.

Galim su dideliu pasitikėjimu šauktis į Mariją pagalbos, nes jos santykis su Kristum, jos paskyrimas mūsų motina ir jos dangaus Karalienės vertybė padeda jai lengvai iš savo Sūnaus išprašyti mums reikiamų malonių. Tad šaukimės į Mariją, kad teiktųsi mus ginti nuo piktojo priešo užpuolimų ir saugoti visuose kūno bei sielos pavojuose. Ypačiai kad gelbėtų visuose pavojuose, į kuriuos pateksim be savo kaltės pašaukimo reikalais ar nepramačius. Tegu Jinai, sugraudinta mūsų neturto ir menkumo, gausiai duoda visokių gėrybių, ant kurių Ji turi galią kaip dangaus Karalienė.

Pritaikymas. Aleliuja — tai Bažnyčios džiaugsmo šūkis

Velykų laikų. Aleliuja reiškia garbinkit Dievą džiūgaudami. Taip, privalome Dievą šlovinti už savo Viešpaties Jėzaus garbingą prisikėlimą. Privalome Jį šlovinti, kad mums davė tokią gerą Motiną. Privalome dėkoti, kad mus išgelbėjo nuo nuodėmės maro. Privalome tolydžio Jį melsti mūsų pasigailėti, kad nepražūtume.

Paskatinimas. Džiaukis, Dangaus Karaliene, Aleliuja, nes tas, kuriam buvai Motina, atsikėlė, kaip buvo sakęs, Aleliuja. Nūn nebesi daugiau sopulių Karalienė — esi džiaugsmo Karalienė. Leisk ir man dalyvauti Tavo velykinėj linksmybėj ir būk man Motina, kaip buvai apaštalams!

Dievo meilės malda

Primenu Tau, mieliausiasis Jėzau, kokį džiaugsmą turėjai pasimatęs su savo Motina. Suteik ir man malonę danguj Tave regėti akis į akį ir amžinai mylėti!

Atvelykis

JĖZUS PASIRODO APAŠTALAMS PASKUTINĖS VAKARIENĖS SALĖJE

Mąstykim, kaip Velykų vakarą atsikėlęs Jėzus aplanko apaštalus. Paskutinės vakarienės salėj maloniai juos sveikina ir rodo savo žaizdų ženklus. Prašykim gyvo tikėjimo ir ištikimos Jėzaus meilės.

1 PUNKTAS. VELYKINIS JĖZAUS SVEIKINIMAS

Svarstymas. "Tą pačią pirmą savaitės dieną vakare, durims, kur buvo susirinkę mokytiniai, esant uždarytoms dėl žydų baimės, atėjo Jėzus, atsistojo viduryje ir jiems tarė: Ramybė jums" (Jon. 20, 19).

1. Jėzus linki mokytiniams *ramybės.* Jie vis dar tebėra, tartum paliktų avių banda, pilni baimės, liūdesio ir abejonės. Bet Dievas Išganytojas nenori ilgiau savo ištikimuosius palikti

sopulingoj baimėj, tą pačią prisikėlimo dieną aplanko juos ir paguodžia. Mokytiniams dar tebesvarstant, ką girdėjo iš Emauso draugų, ūmai atsistoja Jėzus jų tarpe. Pirmoj akimirkoj jie išsigando, manydami regį vaiduoklį. "Tuomet Jis jiems tarė: Ramybė jums, tai aš, nebijokite" (Luk. 24, 36). Kiekvienas žodis buvo pilnas paguodos ir džiaugsmo. Po baisiųjų įvykių, kurie buvo juos užplūdę lyg sriautas ir jų širdis lig pat gelmių sujaudinę, šie Jėzaus žodžiai buvo nuostabi paguoda bei suraminimas. Ir Jėzus ne tik ramybės linkėjo. Jis ją ir atnešė. Atnešė taiką — taiką su įžeistuoju Dangaus Tėvu, nes atpirkimas jau atliktas. Taiką žmonėms per meilės evangeliją. Taiką bei rimtį neramiai žmogaus širdžiai per atpirkimo malonę ir džiugią prisikėlimo žinią. O, apaštalams atėjo saldi ramybė, kurios neišreikši žodžiais.

2. Jėzus įtikina mokytinius esąs tikrai atsikėlęs. Susijaudinę jie vis dar negalėjo tikėti Jėzų esant gyvą ir stovint štai čia. Tada Viešpats juos pakvietė įsitikinti: "Ko esate nusigandę, ir kodėl tokios mintys kyla jūsų širdyse? Matykite mano rankas ir kojas, kad tai aš pats; čiupinėkite ir žiūrėkite; dvasia neturi kūno ir kaulų, kaip kad matote mane turint. Tai pasakęs, jis parodė jiems rankas ir kojas. Jiems dar netikint ir besistebint iš džiaugsmo, jis tarė: Ar neturite čia ko nors valgyti? Jie padavė jam keptos žuvies dalį ir medaus korį. Paėmęs jis valgė jų akivaizdoj ir, kas liko, jiems atidavė. Po to jis jiems tarė: Reikia, kad įvyktų visa, kas parašyta apie mane Mozės įstatyme, Pranašuose ir Psalmėse. Tuomet Jis davė jiems išmanymo, kad jie suprastų Raštus" (Luk. 24, 38-46).

Pritaikymas. Velykinis Kristaus pasveikinimas reiškia velykinę ramybę. Bet tikrą širdies ramybę tegalima rasti, jei priešinamasi aistroms, o ne joms tarnaujama (Kristaus Sekimas). Jėzus rodo mokytiniams savo žaizdas, kad juos įtikintų, jog Jis yra prisikėlęs. Dėl tos priežasties Jis tas žymes pasilaikė net garbingame savo kūne. Jos turi būti liudytojai, kad Jis tikrai prisikėlė, didelės Jo meilės paminklas, įsigytosios pergalės garbingieji ženklai, visų prispaustųjų priebėga. Tad gerbkim tas žymes, kaip gerbė apaštalai ir mūsų tėvas Pranciškus. Mielai žiūrėk, mąstyk, garbink jas. Kai pagunda užpuls,

skausmas slėgs, pulk prie šventų žaizdų — ir rasi ramybę. Tos žaizdos neseniai dar buvo paniekos ženklas, o kaip greit pasidarė garbingos ir džiaugsmingos! Taip ir tavo kentėjimai tenai pavirs garbe ir džiaugsmu.

2 PUNKTAS. APAŠTALO TOMO NETIKĖJIMAS

Svarstymas. "Vieno iš dvylikos, Tomo, kurs vadinamas Dvynas, nebuvo drauge su jais, kada Jėzus buvo atėjęs. Tuomet kiti mokytiniai jam sakė: Mes matėme Viešpatį. Bet jis jiems atsakė: Jei nepamatysiu Jo rankose vinių perdūrimų, neįdėsiu savo piršto į vinių vietą ir neįdėsiu savo rankos į Jo šoną, netikėsiu!" (Jon. 20, 24-25).

Tomo netikėjimas buvo trim atžvilgiais neteisingas. 1) Išganytojo atžvilgiu, nes Jam diktuoja savo tikėjimo sąlygas. 2) Brolių atžvilgiu, nes jis atsisako patikėti jų vienbalsiu liudijimu 3) Savo atžvilgiu, nes jis užveria duris tikėjimo malonei.

Aišku, Tomo netikėjimas buvo liūdnas paklydimas; bet Dievas, leisdamas jam nupulti, turėjo savo sumetimų: Dievas norėjo mus pamokyti stipriau paliudyti Kristaus prisikėlimą. Jau ir kiti apaštalai buvo labai atsargūs nuostabiai prisikėlimo paslapčiai; o Tomas dar atkakliai spyrės, kol Kristus jį įtikino. Bet ir pačiam apaštalui netikėjimas išėjo į gera: pamokė nusižeminimo ir sustiprino tikėjimą bei meilę. Tomo apaštalinis veikimas ir kankinio mirtis įrodo jį netuščiai gavus pamoką.

Pritaikymas. Apaštalas paklydo prieš šv. Dvasiai jį pripildant. Jis taip pasielgė, žinoma, ne iš meilės trūkumo, nes savo laiku kaip tik Tomas karštai tarė draugams: "Eikime ir mes mirti su Juo!" (Jon. 11, 16). Bet tame sumišime po Jėzaus mirties jis pasidavė žmogiškai silpnybei. Ir mes sunkiomis sąmyšio valandomis privalome būti atsargūs, kad nepadarytume, ko paskui teks karčiai gailėtis! Žmogui kartais yra naudinga, net reikalinga, kad, išvydęs savo silpnumą, nusižemintų, apsimąstytų ir atsiverstų. Kai žmogus savo valia nežengia nusižeminęs į savo menkumo bedugnę, tai jo paties silpnybė nustumia jį tenai, kad išmoktų nusižeminimo. Taip dažnai ir klaida turi savo gerą pusę: padaro žmogų atsargesnį, labiau nusižeminusį, uolesnį, švelniau galvojanti apie kitus, kantresnį. Gar-

binkim Dievo išmintį ir gerumą, kad Jis net didžiausiąją blogybę, nuodėmę, gali pakreipti žmogui į naudą.

Paskatinimas. Pagarbink su apaštalais prisikėlusį Išganytoją. Pagerbk šventas jo žaizdas ir atsiprašyk už žmonių netikėjimą. Atnaujink savo Krikšto pažadus ir melsk tikros velykinės ramybės.

Dievo meilės malda

Visagalis Dieve, kurs leidi bloga, kad per jį darytum gera, išgirsk nusižeminusį mūsų meldimą ir duok, kad pasiliktume Tau ištikimi iki mirties ir visuomet pasiduotume Tavo šv. valiai! Viešpatie, tikiu Tavim! Viešpatie, viliuos Tavim! Viešpatie, myliu Tave, Tave vieną! Amen!

Pirmadienis po Atvelykio

APAŠTALO TOMO ATSIVERTIMAS

"Po aštuonių dienų Jo mokytiniai vėl buvo viduje ir Tomas drauge su jais. Jėzus atėjo, durims esant užrakintoms, atsistojo viduryje ir tarė: Ramybė tebūnie jums" (Jon. 20, 26). Tomas, pamatęs atsikėlusį Kristų, pasiduoda Jėzaus gerumui ir meilei. Jis tiki, nes matė. "Palaiminti, kurie nematė ir tikėjo."

1 PUNKTAS. TOMO TIKĖJIMO IŠPAŽINIMAS

Svarstymas. Aštuonias dienas laukė Jėzus savo mokytinio atsivertimo, bet tuščiai. Tiesa, dabar Tomas yra drauge su kitais, bet jo nuotaika tebėra ta pati: jis susierzinęs, atkaklus, netikįs. Jis nenorėtų atšaukti to, ką pirma pasakė. Bet viduje gal jam teko sunkiai kariauti: jis jautės verste verčiamas tikėti, o nenorėjo. Be to dar, jis būgštauja, jog Jėzus gali tikrai ateiti: ar jis tada išdrįstų padaryti tai, ko neišmintingai reikalavo?

Čia Išganytojas ateina jam padėti. Tiesa, pasirodo ne jam vienam, kad netikėlis gautų progą visų akivaizdoje atitaisyti

klaidą. Pasisveikinęs su mokytiniais, Jėzus nuostabiai nuolaidžiai leidžia Tomui padaryti tai, ko jis buvo akiplėšiškai reikalavęs: "Įdėk čia savo pirštą, matyk mano rankas, ištiesk savo ranką ir įdėk į mano šoną, ir nebūk netikėlis, bet tikintis" (Jon. 20, 27). Tomas stovi, kaip žaibo trenktas. Jis tuoj pažino Viešpatį, ir jo nusikaltimas deginte degina jam sielą. Paveiktas Jėzaus neapsakomo gerumo, giliausiai gėdydamasis savo kvailo netikėjimo, susigraudinęs apaštalas puola Viešpačiui po kojų ir vos gali ištarti "Mano Viešpatie ir mano Dieve!" Tais žodžiais vargšas išpažino savo tikėjimą, prisipažino nusikaltęs ir atsiprašė. Jis atsiduoda Prisikėlusiam į nelaisvę, jo atkaklumas palaužtas. Kaip dabar lengvai jis atsikvėpė, išpažinęs nuodėmę ir išgirdęs iš Kristaus pilną atleidmo žodį! Nežinome, ar Tomas tikrai palietė savo rankomis Jėzaus žaizdas; jeigu Jėzui liepus jis tai padarė, tai, be abejo, su didžiausia pagarba ir giliausiai susigėdęs.

Pritaikymas. Mums čia dvejopa pamoka: žmogaus atsivertimas, ypač į tikėjimą, yra pirmiausia Dievo malonės veikimas. Tuščiai priešinamės kokiai aistrai, nesėkmingai bandome atversti kurį žmogų, jeigu Dievo malonė mums nepadeda. O malonę reikia išmelsti. Antra, Jėzaus žaizdos yra mūsų priebėga visuose varguose. Iš jų semkimės tikėjimo, pasitikėjimo, meilės ir stiprybės. Jas privalome mielai ir dažnai mąstyti. "Nieko nėra veiklesnio sąžinės žaizdoms išvalyti, kaip Kristaus žaizdų mąstymas" — sako šv. Bernardas.

2 PUNKTAS. JĖZUS MALONIAI SUDRAUDŽIA APAŠTALĄ

Svarstymas. Tomas pasidavęs įtikėjo, bet sudraudimas buvo reikalingas. Nuostabu, kaip švelniai Kristus tą reikalą atliko. "Nebūk netikėlis, bet tikįs" — sako jam Jėzus. Argi čia ne tas gerasis Ganytojas, apie kurį Kristus sako: "Gerasis ganytojas duoda savo gyvybę už savo avis" (Jon. 10, 11). Jis eina "paskui prapuolusiąją, kol ją randa. Radęs ją, jis su džiaugsmu užsideda sau ant pečių" ir neša namo (Luk. 15, 4).

"Kadangi matei mane, Tomai, tu įtikėjai; palaiminti, kurie nematė ir tikėjo" (Jon. 20, 29). Koks švelnus tai sudrau-

dimas! Viešpats vadina laimingais tuos, kurie tiki, nors nematę. Juk turėtų išnykti bet koks tikėjimas, jei visi reikalautų to, ko Tomas reikalavo. Tad šv. Povilas sako: "Dabar mes matome atspindyje lyg mįslę, tuomet gi veidu į veidą. Dabar aš pažįstu dalimi, tuomet pažinsiu, kaip ir esu pažintas. Taigi, dabar pasilieka tie trys dalykai, tikėjimas, viltis, meilė" (1 Kor. 13, 12-13).

Pritaikymas. Tegu kiekvienas sudraudimas būna toks pasaldintas meile ir švelnumu! Tada jis beveik visuomet pasiektų savo tikslą. Kaip apaštalai džiaugės Jėzaus atodairumu jų draugo atžvilgiu, taip ir mes skubėkim padėti suklupusiems broliams, ir savo meile bei švelnumu palengvinkime jiems susiprasti bei pasitaisyti, neatstumkime jų dideliu griežtumu.

Širdies žodis. Viešpatie, *atversk* mane! *Neatsimink* mano ligšiolinio neištikimumo bei atkaklumo! *Noriu* Tavo gailestingumą garbinti per amžius! *Atsimink* visus nusidėjėlius, atsimink vargšus mūsų paklydusius brolius ir duok mums danguj ilsėtis prie Tavo Širdies.

Dievo meilės malda

Viešpatie, tikiu! Padėk mano netikėjimui! Viliuos, kad atleisi visus mano nusikaltimus! Tik savo meilę padovanok man. Nieko kito netrokštu.

Antradienis po Atvelykio

ATGAILOS SAKRAMENTO ĮSTEIGIMAS

Mąstykim apie įspūdingą Atgailos sakramento įsteigimą. Įtikinęs mokytinius, kad tikrai atsikėlė, Kristus suteikia jiems nuodėmių atleidžiamąją galią. Stebėkis begaliniu Dievo gailestingumu ir prašyk, kad kaip kunigas įstengtum tą sakramentą visuomet vykusiai teikti, o kaip atgailotojas visuomet tinkamai priimti.

1 PUNKTAS. APAŠTALŲ IŠSIUNTIMAS TOLIAU TĘSTI ATPIRKIMO DARBO

Svarstymas. Mąstyk apie Kristaus žodžius: "Ramybė tebūnie su jumis." Tai yra reikšminga, kad Viešpats, įsteigdamas Ramybės sakramentą, jo teikėjams linki ramybės. Ir iš tikrųjų, kai jie turi kitiems suteikti ramybę, jie savy pačiuose turi turėti ramybę. Jie turi būti tvirti tikėjimu ir viltim, o jų širdis neturi būti padalyta tarp Dievo ir pasaulio.

"Kaip Tėvas mane siuntė, taip ir aš jus siunčiu" (Jon. 20, 21). Išganytojas perteikia apaštalams tą pačią tarnybą, kurią Jam suteikė Tėvas. Kristaus tarnyba buvo atnešti žmonėms tiesos malonę ir sutaikinti pasaulį su Dievu. Todėl Izaijas vadina Mesiją Taikos Kunigaikščiu (9, 6). Ir apaštalų tarnyba yra taikos tarnyba: jie turi eiti grąžinti pas Dievą paklydusiųjų sielų ir kartu grąžinti joms ramybės. Apaštalai yra pasiuntiniai ir padėjėjai kilniame pasaulio atvertimo darbe. Tad Povilas rašo: "Taigi, mes einame pasiuntinių pareigas Kristaus vietoje, lyg kad Dievas ragintų per mus" (2 Kor. 5, 20). Kas per kilni pasiuntinybė yra tai: su Kristum, Jo vardu, Jo lieptiems darbuotis pasauliui išgelbėti! Kilnesnio pašaukimo negali būti, nes nėra nieko augštesnio už Dievo malonę ir sielų išganymą.

Pritaikymas. Dievas, išrinkdamas mus į kunigystę, padarė mus irgi apaštalų darbo dalyviais, kad tęstume toliau atpirkimo darbą. Tad atsiminkime, kokį kilnų turime uždavinį, ir stenkimės jo nesumenkinti niekingomis atodairomis bei savanaudiškais tikslais. Viešpats sako: "Kaip Tėvas mane siuntė, taip ir aš jus siunčiu". Tos pasiuntinybės panašumas liečia ne tik patį dalyką, bet ir lydinčias aplinkybes. Dangaus Tėvas atsiuntė viengimį savo Sūnų, kad Jis iškęstų visokių pažeminimų bei kančių už tuos, kuriuos turėjo išganyti. Toks pat likimas yra ir tų, kurie atsiduoda pasauliui gelbėti. Nenusiminkime dėl to, tik guoskimės Kristaus posakiu: "Tarnas ne didesnis už savo valdovą, nei pasiuntinys didesnis už tą, kurs jį siuntė" (Jon. 13, 16).

2 PUNKTAS. SUTEIKIMAS ĮGALIOJIMO ATLEISTI NUODĖMES

Svarstymas. "Tai pasakęs, Jis kvėpė į juos ir jiems tarė: Imkite šventąją Dvasią. Kam nuodėmes atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos" (Jon. 20, 22-23).

Išganytojas suteikia apaštalams šv. Dvasią, prieš įgaliodamas juos atleidinėti nuodėmes: juk tai Jinai apšviečia apaštalus ir žmonėse vykdo malonės stebuklus; iš Jos taip pat kyla jėga nuodėmėms atleisti. Jėzus suteikė apaštalams šv. Dvasią ir per Sekmines, bet kitokiu būdu. *Palaipsniui* įsigyja apaštalai bei jų tarnybos įpėdiniai pilną savo tarnybos galią ir veikimo jėgą per šv. Dvasią (Schegg). Jėzus kvėpia į apaštalus, tuo rodydamas, jog Jis pats siunčia šv. Dvasią, ir jog toji Dvasia kyla vienu kartu iš Tėvo ir Sūnaus. Kvėpimą lydi Augštybių Dvasios stiprybė.

Jėzus suteikia apaštalams *įgaliojimą atleisti nuodėmes.* Du kartus Jis buvo apaštalams tai pažadėjęs, pirmiausia Petrui: "Tau aš duosiu dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką atriši žemėje, bus atrišta ir danguje" (Mat. 16, 19), paskiau visiems apaštalams drauge (Mat. 18, 18,). Dabar Viešpats Kristus *iš tikrųjų suteikia jiems* tą galią. Kokia tai kilni galia atleisti Dievo įžeidimus pačios šv. Dvasios galia! Kaip turėjo apaštalai stebėtis, kad ir jie nuo šiol gali sakyti nusidėjėliams: "Pasitikėk, sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos!" (Mat. 9, 2).

Per šv. Dvasią Jėzus atnaujino apaštaluose visą malonės gyvenimą ir suteikė jiems galią bei įgaliojimą atnaujint jį kituose. Jei "mirtina" nuodėmė nėra tuščias žodis, tai nusidėjėlis gali iš mirties sričių sugrįžti į gyvybės sritis tik per Dievo visagalybės bei meilės stebuklingą aktą. Kadangi pasauly vis ir vis pasikartoja mirtinė nuodėmė tai Dievo karalystė gali išsilaikyti tik, jei be paliovos veikia kuriama jėga, kuri mirtį permaino į gyvenimą. Tuo tikslu apaštalams bei jų įpėdiniams suteikta galios pilnybė, kylančioji iš šv. Dvasios (Haneberg).

Pritaikymas. Ką reiškia atleisti nuodėmes? Tai reiškia sutaikinti su Dievu, ištrinti nuodėmės dėmę, grąžinti malonę, iš-

plėšti velniui jo grobį, nelaimingą padaryti vėl laimingą. Kaip privalome dėkoti Dievui, kad Jis Bažnyčiai pavedė tokią palaimingą galią, kuri yra kunigų rankose ir kiekvienoj akimirkoj gali būti panaudota! Pamąstykim apie tai mes, kunigai, ir pažiūrėkim į save, ar gerai lig šiol teikėme tą brangenybę!

Širdies žodis. O, Jėzau, ačiū Tau už tą malonės priemonę, kurią įsteigei mano ir visų žmonių dvasinei naudai! Neprileisk, kad aš vėl prarasčiau šv. Dvasią, kurią per tą sakramentą esu tiek kartų gavęs!

Dievo meilės malda

Nuodėmė ir menkystė yra vienintelis mano paties turtas. Aš tai taip aiškiai žinau, jog norėčiau vėl ir vėl su ta savo menkyste pulti į Tavo malonės srovę, mano Viešpatie ir Dieve! Neriuos į savo niekybę ir meldžiu Tave, veik many ir padaryk save pati didelį niekingajame savo kūriny!

Trečiadienis po Atvelykio

PAVOJINGAS PRIEŠAS

Visų tobulybių tarpe skaistybė mus daro labiausiai panašius į Dievą, nes ji sudvasina ne tik mūsų sielą, bet ir kūną. Tad pritinka, kad šiuo velykiniu laiku, kada turime prieš akis prisikėlusiojo Jėzaus kūną, atsidėję mąstytume apie aną angelišką skaistybės dorybę. Šiandien pasvarstysime, kas yra pavojingiausias skaistybės priešas: būtent — *kūno pageidimas.* Tegu Dievas padeda tą priešą nugalėti!

1 PUNKTAS. PRIEŠO JĖGA

Svarstymas. Šv. Jonas nurodo tris priešus, kurie mūsų nuolatos tyko: "Visa, kas yra pasaulyje, yra kūno pageidimas, akių pageidimas ir gyvenimo puikybė; tai yra ne iš Tėvo, bet iš pasaulio" (1 Jon. 2, 16). Visų trijų galingiausias yra kūno pa-

geidimas, nuodėmingas gašlumas, neleistinas lyties instinkto patenkinimas. Visos mūsų kūno jėgos bei aistros savaime yra geros, nes turi Dievą kūrėją. Ir stiprusis geidulys palaikyti žmonijos giminę ir su juo susijusi lyčių meilė savo pradžia bei paskyrimu yra šventi; bet kaip tik čia pasirodo ypač aiškiai pirmosios nuodėmės žala, kuri su kiekviena nauja kūnine nuodėme auga baugiu mastu.

Vienas dvasinis rašytojas apie tai sako: "Nupuolusiame žmoguje yra viena su beprotybe susigiminiavusi aistra, biaurus gyvuliškas geidulys, (kad nepasakytume: laukinis žvėris), rūkstanti ugnis, kuri jame dega, lyg geistų pačią sielą suryti. Kraujo maištas, tam tikra karštligė, sakysim amžinai atvira prigimties žaizda, per kurią žmogaus nuodėmė labiausiai jam keršija, žmogui giliausios gėdos šaltinis. Žemas traukimas, kuris žmogų, jei šis jam pasidavė, gali nuvesti net iki to, kad jis pavydi gyvuliams jų gyvenimo, jų laimės, jų neatsakingumo ir išsižadėtų proto, nemirtingumo ir pašaukimo į amžinąją laimę, jei galėtų gyventi kaip jie! Ugnis, kuri nepasitenkina tuo, kad ryja savo paties sielą, bet dar iš savęs plinta į šalis ir uždega dar kitus, nors šie būtų pačiam Dievui paaukoti ir Libano kedrai" (Weiss). Čia nesama pertempimo, o tik tikras, nors labai liūdnas, gašlumo jėgos vaizdas.

Pritaikymas. Reikėtų manyti, jog tą pavojingą priešą visi, o ypač dvasininkai, gerai pažįsta. Bet kur tau! Tas priešas kartais apsimeta ramiai miegąs; niekas jo nepažadina, ypač jei nėra viršinių* akstinų. Taip yra ypač su jaunais vienuoliais studentais, kurie studijų metu yra stropiai prižiūrimi ir su pasauliu neturi glaudžių santykių. Bet vėliau, kai jaunam vyrui pavedami kokie ordino reikalai bei tarnybos, kai jam tenka sueiti į glaudesnius santykius su pasauliu, jis pastebi turįs žmogaus kūną bei kraują ir gauna susikibti su priešu, kurio jėgos besąs dar nepažinęs! Tad būkim atsargūs su tuo priešu! Nežadinkim jo ir nepasiduokime jam! "Kas bent vieną kartą pasidavė kūnui, to jėga labiau ar mažiau jau yra palaužta" (Weiss). Žala nėra lengvai beatitaisoma, betgi atitaisyti dar galima.

2 PUNKTAS. TO PRIEŠO PADĖJĖJAI VIDUJ IR VIRŠUJ

Svarstymas. Nors kūno geidulys jau savaime yra stiprus ir pavojingas priešas, jis dar randa padėjėjų, kurių vieni tyko mūsų pačių viduj, kiti — iš viršaus. Iš aistrų, ypač tingėjimas ir malonumų geidimas, yra ištikimi kūno lepintojai. Nieko nedirbant, vaizduotė turi laiko žaisti su svaigiausiais nuodėmės vaizdais. Prie gero stalo ir taurelės galingai įsižiebia neskaisti ugnis. Kūno sąjungininkų duoda ir pasaulis. Visos aistros, rusinčios mumyse, rusi ir kituose žmonėse — todėl nešvarūs geiduliai sutinka visur pritarimo ir maisto. Visur ir visokiomis formomis sutinkame gundančią pasaulio gudrybę. O ypačiai velnias kursto mumyse nešvarios aistros ugnį. Todėl ir vadinama jis nešvariąja dvasia. Nors jis pats ta nuodėme negali nusidėti, tačiau džiaugias, jei gali žmones sugundyti, nes per tą nuodėmę jis giliausiai įmurdo žmogų ir stipriausiai supančioja. Dėl to jis kelia pačiame žmoguje pagundų, o ir iš viršaus bando jį suklupdyti, atvesdamas jam į kelią lengvapėdiškų net blogų asmenų.

Pritaikymas. Taigi, matome, kokie turim būti atsargūs su savo priešu. Jokiu laiku, jokiam amžiuj, jokioj vietoj nesame nuo jo saugūs. Nepasitikėkim juo, neleiskim jam savy įsistiprinti, šiaip būsim žuvę! Ieškokim padėjėjų prieš tas begales priešų: prieš savo pačių kūną — saikingumo bei atgailos dvasios; prieš pasaulį ir jo viliojimus — vienatvės ir maldos meilės; prieš velnią — savo šv. angelų. Taip, Dievui padedant, laimėsim kovą.

Širdies žodis. Melskimės su šv. Povilu: "Žinau, kad manyje, tai yra, mano kūne negyvena gerumas. Aš, tiesa, gėriuosi Dievo įstatymu, žiūrint vidinio žmogaus, bet matau savo sąnariuose kitą įstatymą, pasipriešinantį mano proto įstatymui ir darantį mane belaisvį nuodėmės įstatymo, kurs yra mano sąnariuose. Nelaimingas aš žmogus! Kas mane išlaisvins nuo to maraus kūno?" O Viešpatie, kaip privalau Tau dėkoti, kad pats man atsakai: "Dievo malonė per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų" (Rom. 7, 18, 22-25).

Dievo meilės malda

Mano Viešpatie, suteik man šventos neapykantos prieš mano kūną, kad jį apmarinčiau dėl Tavo meilės, kad netektų jam kankintis amžinoj ugnyj!

Ketvirtadienis po Atvelykio

EVANGELINIS SKAISTUMO PATARIMAS

Šiandien mąstysim, kaip Jėzus savo sekėjams pataria laikytis skaistumo. Tegu Dievas per šį mąstymą duoda mums gerai suprasti to evangelinio perlo vertybę, kad jį rūpestingai saugotume!

1 PUNKTAS. TO EVANGELINIO PATARIMO PROGA

Svarstymas. Farizėjų gundymas ir Jėzaus atsakymas. Kartą Kristų gundė farizėjai, gudriai sugalvoję ir parinkę labai opų klausimą: "Ar dera žmogui paleisti savo moterį dėl kokios nors priežasties?" (Mat. 19, 3).

1. Ką Viešpats jiems atsakys? Gal trumpai jiems atsikirs, kaip kartais jau yra padaręs? Gal pripažins ligšiolinį moterystės įstatymo laikymąsi arba duos naują Mozės įstatymo aiškinimą? Ne. Drąsiai ir tiesiai, kaip kad pritiko Jo orumui, Jis pasireiškė kaip įstatymų davėjas, iškilmingai paskelbia moterystės ryšio nesuardomumą ir pristato savo gundytojams krikščioniškos moterystės idealą: "Aš jums sakau: Kas tik paleidžia savo žmoną, jei ne dėl svetimoterystės, ir kitą veda, svetimoteriauja; ir kas paleistąją veda, svetimoteriauja" (Mat. 19, 9). Mozės įstatyme leista paleisti moterį dėl sulaužymo moterystės ištikimumo ir kitų atvejų, o Mesijo karalystėj turi būti vėl atstatytas pirmykštis moterystės neišskiriamumas. Naujajame Įstatyme nebėra moterystės išskyrimo, nebent moterystė būtų buvusi sujungta negaliojamai ar būtų pasilikusi neatbaigta. Tokio atsakymo farizėjai nebuvo laukę. Jie susigėdo ir tai ne tik

dėl to, kad Kristus juos įvarė į ožio ragą, bet ir dėl to, kad jie gavo pajusti toli esą atsilikę nuo tobulo moterystės įstatymo laikymosi.

2. *Evangelinis nevedybų patarimas.* Apaštalai persigando, kad Kristus savo karalystėj reikalauja tokio tobulumo ir ėmė kalbėti: "Jei toks vyro dalykas su moterimi, tai neverta vesti" (Mat. 19, 10). Čia Išganytojas sutinka su jais, bet priduria, jog nevedybos nėra pigi prekė, ir tik Dievo pašauktiesiems įkandama: "Ne visi išmano tą žodį, bet tie, kuriems duota" (11 eil). Dieviškais žodžiais Kristus kalbėjo apie moterystę, žinia, apie neišardomą ir sakramentinę — krikščionišką. O savo mokytiniams ir visiems, kurie norės ypačiai Juo sekti ir atsidėti Jo tarnybai, Jis paminėjo daug augštesnį dalyką — laisvą atsisakymą nuo vedybų — kaip šventumo priemonę ir kelią į nevaržomą Dievo tarnybą.

Pritaikymas. Krikščioniška moterystė, anot šv. Povilo, yra Kristaus susivienijimo su savo Bažnyčia vaizdas, nes Bažnyčia yra Jo sužieduotinė. Bet ir kiekvieno krikščionio siela, ypač skaisti, yra Kristaus sužieduotinė, ir jos susituokimas su Juo įvyksta, Jam atsiduodant Dievo pašvęstame vienuoliniame ordine. Naujuoju savo moterystės įstatymu Kristus įsikišo į žmonių likimą ne labiau, kaip evangeliniu kilniosios skaistybės patarimu. Taigi, šis Biblijos įvykis yra pasaulinio masto įvykis, kurio bangos štai dar ir mus pasiekė, pagavo ir neša. Dieve, koks Tu didis savo veikaluose, koks šventas savo sumanymuose! Žinoma, ir moterystė yra didis ir šventas dalykas, bet didesnis ir šventesnis yra Dievui pašvęstas skaistybės luomas. Visais krikčšionybės amžiais būta sielų, kurios tai suprato, tad norėjo būti laisvos ir, mirtingame kūne būdamos, siekti angelų vainiko, sielų, kurios veržės į idealą ir norėjo būti heroiškos Dievo tarnyboj. Tokioms tai sieloms skirta Dievui pavesta skaistybė. Jėzaus žodžiai skamba, lyg pranašavimas, lyg paskelbimas ano apaštalo vizijos apie žibančius rinktinius Avinėlio palydovus, kurie išrinkti iš nekaltųjų sielų ir visur seka paskui Avinėlį (Meschler).

2 PUNKTAS. SĄLYGOS TAM PATARIMUI ĮVYKDYTI

Svarstymas. Jėzui taip griežtai paskelbus moterystę esant neišardomą, mokytiniai buvo bemaną, esą, būtų geriau būti nevedus, nepagalvoję, jog tuo jie per daug reikalautų iš žmogaus. Tad Viešpats juos pamoko labai maloningai apie skaistaus santūrumo sąlygas.

Pirma sąlyga yra Dievo malonė bei pašaukimas: "Ne visi išmano tą žodį, bet tie, kuriems duota". Pasiryžimas gyventi nevedus ir skaisčiai, kai tenka vykdyti, sutinka tiek sunkenybių, o prigimty randa tiek pasipriešinimo, jog grynai prigimtinės jėgos vargu čia gali ištesėti. Tam reikia ypatingų malonių iš augšto. Tai įrodo žmonijos istorija, ypač išrinktosios tautos, kurioj susilaikymas rado, tiesa, garbintojų, bet niekada pilnų vykdytojų.

Antra sąlyga yra antgamtinis akstinas susilaikymui. Išganytojas sako: "Yra eunukų, kurie tokie yra gimę iš motinos įsčios, ir yra eunukų, kurie žmonių padaryti, ir yra eunukų, kurie patys save tokius padarė dėl dangaus karalystės. Kas gali išmanyti, teišmano" (Mat. 19, 12) Tik dėl prigimtinių priežasčių gyventi nevedus, anot Kristaus, nėra dar nieko didžio ar nuopelningo: turi prisidėti koks augštesnis motyvas. Išganytojas sako: "Dėl dangaus karalystės" — kad būtų galima labiau atsidėti Dievui ir savo šv. tarnybai ir tuo būdu laimėti augštesnį laipsnį danguje. Tą laisvą susilaikymą pataria Jėzus žodžiais: "kas gali išmanyti, teišmano."

Pritaikymas. Skaistybė yra Tėvo dovana, kaip ir tikėjimas į Kristų. Jėzus sako: "Niekas negali ateiti pas mane, jei Tėvas, kurs yra mane siuntęs, jo nepatrauks". "Jums duota pažinti dangaus karalystės paslaptis, o jiems neduota" (Jon. 6, 44 ir Mat. 13, 11). Bet, kam yra duota, tas tesupranta! Jam šventoji skaistybė yra tobulesnė, nes Dievo norima.

Pasiskatinimai. Verta ir teisinga yra, Dieve, pareiga ir išganymas Tave visuomet ir visur dėkingai garbinti, visagalis Dieve, kurs mielai nesuteptuose kūnuose gyveni ir skaisčias širdis mėgsti, kurs žmogaus prigimtį taip atnaujini, jog ją ne tik perkeli į pirmykštės nekaltybės stovį, bet dar ir paragini

grožėtis amžinais dalykais ir iškeli į angelų panašumą. Žvilgterėk maloningai į mus, Viešpatie, kurie į Tavo rankas sudėjome susilaikymo įžadą ir maldingai pasivedame Tau, iš kurio net gavome patį paraginimą padaryti tą įžadą. Nesgi kaip įstengtų dvasia kūno drabužyje nugalėti prigimties įstatymą, įpratimų galią ir jaunystės ugnis, jei Tu, Dieve, ne įžiebtum mumyse skaistybei meilės, jei mūsų širdyse nepadidintum Tavo ilgėjimosi, jei nesuteiktum mums jėgų? (Bažnyčios malda darant apžadus).

Dievo meilės malda

Meilės Dieve, nusižeminusiai ir pasitikėdamas aukoju Tau nesuteptąją Marijos širdį ir meilės pilnąją mūsų Viešpaties Jėzaus širdį. Kalvarijos kalne, ant kryžiaus Jis pasiaukojo ir dabar dar ant altoriaus aukojas sieloms pašvęsti ir išgelbėti. Per meilę aš jungiuos su ta be galo vertinga auka ir pavedu Tau visą savo būtybę ir savo gyvenimą skaistybės padėtyje. Palaimink mano auką ir padaryk mane šventą, kad pasidaryčiau panašus į Tave.

Penktadienis po Atvelykio

VIENUOLINIS SKAISTYBĖS ĮŽADAS

Prisiminkim įvedamuosius savo regulos žodžius: "Mažesniųjų Brolių regula ir gyvenimas yra toks: jie vykdo šventą mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Evangeliją, būdami klusnūs, neturėdami nuosavybės ir skaisčiai gyvendami." Pagal mūsų mąstymų planą, dabar imsime mąstyti apie trečiąjį ordino įžadą, skaistybės įžadą: visų pirma, apie jo šventumą ir naudingumą.

1 PUNKTAS. ĮŽADO ŠVENTUMAS

Svarstymas. Vienuolinis skaistumo įžadas yra Dievui padarytas pasižadėjimas praleisti gyvenimą ordine santūriai bei skaisčiai. Jau iš to įžado sąvokos galime išskaityti jo šventu-

mą. Jis šventas, nes Dievui pasižadėtas; šventas savo tikslu — Dievą juo pagerbti; šventas savo objektu — nes save pašvenčiame Dievui, šventas savo įsipareigojimais — nes juo žmogus išsižada ne tik nuodėmingų kūno smagumų, bet ir tų, kuriuos pats Dievas pašventė moterystėje. Per tą įžadą pašvenčia žmogus ne kokį namą, taurę, drabužį, atiduodamas ne tik darbus ir kūno jėgas Dievui, bet dar ir save patį su visa savo asmenybe, taip jog tikrai pasidaro Dievui pašvęstu asmeniu. Kaip toks, seka jis šv. Povilo žodžiu: "Aš gi noriu, kad jūs būtumėte be rūpesčio. Kas nevedęs, tas rūpinasi Viešpaties dalykais, kaip įtiktų Dievui" (1 Kor. 7, 32).

Skaistybės įžadu siela dvasiškai susituokia su Kristum, anot apaštalo: "Aš pažadėjau jus vienam vyrui pastatyti jus kaip skaisčią mergaitę Kristui" (2 Kor. 11, 2). Tiesa, Dievą mylinti siela ir šiaip vadinama Kristaus sužieduotine; juoba skaisti siela yra verta to vardo tobula prasme. Argi begalime abejoti, kad skaistybės įžadas yra šventas dalykas?

Pritaikymas. Tad nuolat atminkime savo pasišventimą bei įsipareigojimą. Vienuolinis skaistybės įžadas, visų pirma, įpareigoja mus gyventi nevedus; antra, gyventi santūriai ir skaisčiai, viduj ir viršuj; trečia, per šv. profesiją prisiėmėme Pranciškonų ordino regulą, tarp kitko — po sunkia nuodėme laikytis tų regulos nuostatų, kurie svarbiais atžvilgiais susiję su tuo įžadu. Apžiūrėkime rimtai savo sąžinėj, kaip iki šiol laikėmės skaistybės įžado!

Šventasis skaistybės įžadas yra tai brangakmenis kunigystės vainike, vienuolyno papuošalas: todėl neiškrypę žmonės taip gerbia kunigus bei vienuolius. Būtų nepakenčiamas veidmainiškumas rodytis šventam, o tikrumoj būti kūno geidulių vergu! Dar baisiau būtų nesąžiningai piktnaudoti liaudies pasitikėjimą. Koks neapsakomai baisus yra papiktinimas, kokia nežmoniška šventvagystė yra kunigo ar vienuolio neskaistybė Kristaus Bažnyčioje!

2 PUNKTAS. TO ĮŽADO NAUDINGUMAS

Svarstymas. Negalima paneigti, kad mes tuo savo įžadų aukojame Dievui tikrai didelę auką, kurią galimą padaro tik

Dievo pašaukimas ir Jo malonė. Tačiau ta auka atsveriama labai gausiai tos naudos, kuri mums tenka, jei tiksliai laikomės įžado.

Skaistybės įžadas suteikia didesnį saugumą nuo geidulių pergalės bei nuo labai liūdnų paklydimų, prileidus, kad išmintingai bendradarbiaujama su Dievo malone. "O kokios taikos, kokios ramybės ragauja tyra siela! Kokia tai laimė nebūti niekieno tarnu, o tik Kristaus! Dvasiai nusilenkti, ne kūnui, ir su Dievu laikytis, kurio tarnyba padaro mus su Juo viena!" (St. Jure).

Per skaistybės įžadą mūsų gyvenimas įgyja augštesnę prasmę. Aršūs pasaulio garbintojai, tiesa, teigia, santūrus gyvenimas esąs bedžiaugsmis ir betikslis ir padarąs, kad mes it eremitai, susigūžią savy ir sužadiną savy nereikalingų kovų, kuriose paniekintoji prigimtis keršijanti už perdėtą stengimąsi sudvasėti, ir mes bevaisiškai degte sudegą savo viduje. Bet tai — netiesa. Būti nevedus tai nereiškia būti be pašaukimo, ir žmogus be šeimos dar nėra be padėties ar luomo ir be luominės garbės. Priešingai! Kas visai atsiduoda Augščiausiojo tarnybai ir dėl to išsižada šeimos džiaugsmų, tas pasirenka iš tikrųjų pasaulinio masto pašaukimą, kuris daug augštesnis yra už paprastą naminį! (Weiss).

Kaip užmiršęs pareigą vienuolis per neskaistybės nuodėmę užsikrauna ant savęs dvejopą nuodėmę, taip ištikimas vienuolis, išsilaikąs skaistybės įžade, nusipelno dvejopą nuopelną: už parodytą skaistumą ir už Dievo pagerbimą, išlaikant apžadą. Kiek tai nuopelnų susirinks Dievui pašvęsta siela per ilgą šventą gyvenimą!

Pritaikymas. Mūsų įžado nauda yra daugeriopa, bet jinai kaip ir visa, kas didinga, įsigyjama per vargą. Šv. Jeronimas sako: "Tikrai, reikia nemaža dėmesio bei pastangų, esant gimus kūne, negyvent kūniškai; kasdien save nugalėti, smarkųjį priešą sekti akim ir su juo kautis; o juk jis yra pačioj tavo širdy!" Bet būkim drąsūs: Dievo malonė padės išlaikyti mūsų pasižadėjimą. Dažnai kartokime šv. profesiją ir amžinos skaistybės įžadą.

Širdies žodis. "O, kaip gi graži nesutepta giminė su skaistumu, nes jos atminimas nemarus, ir ji žinoma pas Dievą ir pas žmones". (Išm. 4, 1). Jėzau, duok man kad visuomet skaisčiai gyvenčiau ir kad iš Tavo rankos pergalės vainiką gaučiau!

Dievo meilės malda

Nekaltoji Mergele, Dievo Motina ir mano Motina, nuo savo augšto sosto maloningai žvilgterėk žemyn į mane! Visai pasitikiu Tavo gerumu; žinau, kokia galinga esi. Tad prašau, suteik savo pagalbą mano gyvenimo kely! Jis pilnas pavojų mano sielai. Niekuomet nenorėčiau per nuodėmę pasidaryti velnio tarnu, o norėčiau visada išlaikyti nusižeminusią, gryną širdį. Todėl visai pasivedu Tau ir visai pašvenčiu savo širdį Tau. Vienintelis mano troškimas — mylėti Dievą, Tavo Sūnų Jėzų. Marija, dar niekas nėra žuvęs, kas yra Tave gerbęs. Tad ir man suteik išganymą. Amen. (500 dienų atlaidų).

Šeštadienis po Atvelykio

GINKLAI KOVAI SU PAVELDĖTU PRIEŠU

Žmogaus gyvenimas — nuolatinė kova. Jei toj sunkioj kovoj dėl amžinosios laimės norime laimėti, neturime nė valandėlei išleisti iš rankos išganymo ginklų. Geriausieji ginklai kovoj su įgimtuoju priešu kūnu yra malda, sakramentai ir Kristaus Kraujas.

MALDA

Svarstymas. Kaip šventieji teigia ir patirtis rodo, malda yra puikus ginklas prieš visas pagundas. Dievo Sūnus pats siūlo ją apaštalams Alyvų daržely: "Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą" (Mat. 26, 41). "Kaip kad vagys bėga šalin, išgirdę šlamesį ir šauksmą, o kaimynai atbėga gelbėti, taip ir maldos balsas gena velnius šalin ir prisišaukia angelų bei šventųjų pagalbą" (Šv. Grigalius). Jei mažiau besi-

meldžiame, greit pastebime pagundas stiprėjant, o mus pačius silpnėjant.

Tad melskimės, kad nebūtume gundomi. "Tėve mūsų . . . nevesk mus į pagundą!" Skaistybė yra augšta dorybė, tad jos tenka ypač uoliai prašyti. Melstis privalom ypač pagundai užpuolus. Prisiminkim tada Dievą esant čia pat, kaip Zuzana, kuri sušuko gundytojams: "Geriau man be tokio darbo įpulti į jūsų rankas, kaip nusidėti Viešpaties akivaizdoje." (Dan. 13, 23). Strėlinės maldelės labai padės, pav.: "Išgelbėk mane nuo mano neprietelių, mano Dieve (Ps. 58, 2).

ŠV. SAKRAMENTAI

Svarstymas. Sakramentai yra malonės šaltiniai. Iš jų ypač išpažintis ir komunija yra skirtos mus stiprinti pagundose. Atgailos sakramentas, be nuodėmių atleidimo, turi dar pasėką, kad žmogų saugo nuo atkritimo, jei jis veikia drauge su malone. Be to, duoda žmogui dvasinį vadovavimą. Vargiai yra kita tikresnė priemonė nuo pagundų už išpažinimą kunigui savo sąžinės padėties, blogų palinkimų, vidinių kovų ir pagundų. Jei pavojus gresia mums iš viršaus ar mūsų kūnas mus gundo, tai išpažinty susilaukiame reikiamo pamokymo bei paraginimo. Bet žmonės kartais kaip tik to sąžinės praskleidimo nenori — savo pačių žalai! Nenorima to mažo nusižeminimo, kuris jaučiama išpažinime savo pagundų. Užtat paskui tenka daug didesnis nusižeminimas — pasisakyti padarytą sunkią nuodėmię!

Švč. Sakramentas, pagal savo Įkūrėjo mintį, turi tikslą gesyti mumyse aistros ugnį ir pašvęsti mūsų kūną. Šv. Bernardas klausia savo brolius Did. Ketvirtadienį: "Kas galės mūsų kūne sutramdyti laukines aistras?" — ir guodžia juos: "Būkite drąsūs: nes ir čia malonė ateina mums padėti; ir, kad galėtumėte būti nenusiminę, turite mūsų Viešpaties Kūno ir Kraujo sakramentą. Juk du dalykus nuveikia mumyse tas Sakramentas: sumažina geidulingumą ir padidina jėgą atsispirti pagundoms. Jei kai kurie jūsų jaučia nebe taip dažnai ir nebe tokius stiprius pykčio, pavydo, neskaistybės ir kitokius sujudimus, tai tegu sako ačiū Viešpaties Kūnui bei Kraujui, nes tai jame padarė to Sakramento galia, ir jis gali džiaugtis, kad

tas blogas geidulingumo skaudulys ima išgyti." Tad kaip galėtų kunigas ir vienuolis, kas dieną primąs Jėzaus Kūną, pasiduoti nesantūrumui? Jei šv. Komunija nepadaro mumyse ko reikiant, tai čia kaltas mūsų nemaldingumas ją priimant ar priėmėjo nevertumas.

KRISTAUS KRAUJAS

Svarstymas. Šv. Augustinas sako: "Prieš pagundų karštį nėra greitesnės priemonės, kaip Kristaus Kraujas, Jo mirtis, glaudimasis prie Jo žaizdų. Jose aš saugiai ilsiuos ir vėl atgyju sustiprėjęs". Ir šv. Bernardas sako: "Jei tave kankina nepadori pagunda, mąstyk apie Kristaus kančią ir sakyk sau: Mano Viešpats ir Dievas kybo ant kryžiaus, o aš turėčiau pasiduoti kūno gašlumui? Tuokart pagunda praeis tau nepakenkusi". Mat, mąstant apie Kristaus kančią, kyla mumyse pirmiausia užuojautinė Jėzaus meilė, ir mes gėdysimės, anot apaštalo, sunkiomis nuodėmėmis Viešpatį vėl kalti prie kryžiaus ir išjuokti (Žyd. 6,6).

Kristaus kančioj, toliau, pažįstame Dievo teisingumą, ir tai sulaikys mus nuo nuodėmių. Dar matome Dievo Sūnų praktikuojant dorybes netgi sunkiausiose aplinkybėse, ir tai paragins mus Juo sekti. Galop, galime labai gausiai semtis iš Kristaus nuopelnų iždo, jei maldingai mąstome apie Jo kančią: atsižvelgdamas į savo Sūnaus nuopelnus, Tėvas bus mums maloningas. Jei Kristaus kančios mąstymas neatneša mums tokių vaisių, tai yra ženklas, jog blogai mąstėm.

Širdies žodis. Kol gyvas, minėsiu Jėzaus darbus, nuovargius kelionėse, pagundas, budėjimus naktimis ir ašaras. Visuomet minėsiu Jo kančias, niekinimus, išjuokimus, mušimus. Minėsiu vinis, botagus ir kitus įrankius, kurie Jam tiek skausmų suteikė. Tai bus man sustiprinimas bei pavyzdys; bet privalau rimtai pradėti eiti Jo pėdomis (Šv. Bernardas).

Skaistumo ir Dievo meilės malda

Visagalis amžinasis Dieve, Tu savo viengimį Sūnų padarei pasaulio Išganytoju ir panorai per Jo kraują būti numaldytas. Meldžiame, kad tą atperkamąją kainą taip gerbtume ir gar-

bintume, ir per jos galią taip būtume nuo gyvenimo blogybių apsaugoti čia žemėje, kad galėtume kada nors ir jos vaisiais džiaugtis danguje. Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

2 sekmadienis po Velykų

JĖZUS GERASIS GANYTOJAS

Įsivaizduok Gerąjį Ganytoją ir stebėk Jo pasiaukojančią ir rūpestingą meilę sau pavestosioms avelėms. Pasitikėdamas pasivesk to Ganytojo globai.

1 PUNKTAS. RŪPESTINGA DIEVO — GANYTOJO GLOBA

Svarstymas. Jau Senojo Įstatymo pranašai matė Kristų kaip gerą Ganytoją. Antai Izaijas sako: "Štai Viešpats Dievas ateina su stiprybe, ir jo petys viešpatauja. Kaip piemuo jis ganys savo bandą; savo ranka jis surinks avinėlius, pakels į savo prieglobstį." (Iz. 40, 10, 11). Ir pats Išganytojas vadina save Ganytoju. Kai farizėjai Jo pagydytą aklą žmogų išmetė iš bendruomenės, kad jis drąsiai išpažino Kristų, Viešpats juos papeikė, vadindamas juos blogais piemenimis, o save — geru: "Aš gerasis ganytojas; aš pažįstu savąsias, ir manosios pažįsta mane, taip kaip pažįsta mane Tėvas, ir aš pažįstu Tėvą. Todėl aš guldau savo gyvybę už savo avis" (Jon.10, 14-15). Kokia meilė girdėti tuose žodžiuose! Ką daro geras piemuo savo avims? Jis saugo jų gyvybę, veda į gerą ganyklą ir nemeta jų. Visa tai ir dar daug daugiau, daug augštesne prasme, daro Viešpats mūsų dėlei. Ypačiai Jis rūpinas mūsų sielų gerove. "Aš atėjau, kad turėtų gyvenimo ir apsčiau turėtų" (Jon. 10,10): tai reiškia—gausiai antgamtinių malonių ir galų gale amžinąją laimę. Čia Viešpats turi minty tik mūsų naudą, o ne kaip kiti piemens savo naudą. Jis nėra mūsų reikalingas savo laimei, ir mes nieko negalime Jam suteikti. Bet iš begalinės savo meilės Jis nori mus padaryti savo laimės dalyviais.

"Aš pažįstu savąsias, ir manosios pažįsta mane, taip kaip pažįsta mane Tėvas, ir aš pažįstu Tėvą" (Jon. 10,10); tai reiškia — Tėvo su Sūnum meilės santykis yra paveikslas mūsų gyvenimo su Kristum. Jis nelieka mums skolingas, jei tik mes Jį mylime. Jis pažįsta mūsų silpnybes, reikalus, mums gresiančius pavojus — viską. Ir, kai tik kuri avelė paklysta, Jis tuoj jos ieško ir meiliai neša atgal į bandą (Luk. 15,5).

Pritaikymas. Toksai graudus Jėzaus rūpinimasis mūsų gerove turi mus giliai sugėdinti. Viešpats nežino nieko svarbesnio, kaip Dievo garbę ir mūsų išganymą, o mums dažnai nėra nieko abejingesnio už tai! Patyrinėkime, kas mus labiausiai atitraukia nuo to svarbiausiojo tikslo, ir imkimės reikalingų priešingų priemonių. Akstinų tam netrūksta. Prašykim Viešpatį, kad turėtų kantrybės su mūsų silpnybėmis ir, jei kuomet atsitiktų nelaimė paklysti, parneštų mus atgal į savo kaimenę. Bet nebepulkim vėl į pavojų, kai sykį Viešpats bus mus iš jo išgelbėjęs, nes tai būtų pavojingas žaidimas vėl ir vėl piktnaudoti Jo gerumą! Būkim irgi kantrūs kitų silpnybėms, nes juk Viešpats yra toks kantrus su mumis.

2 PUNKTAS. PASIAUKOJANTI GEROJO GANYTOJO MEILĖ

Svarstymas. Kai kurių meilė neištesi, jai tenka sudėti aukų. O Viešpaties meilė pasiaukojo net iki mirties. "Gerasis ganytojas duoda savo gyvybę už savo avis." Ir tai Jis įrodė savo mirtim. O "samdinys, kurs ne ganytojas, kuriam avys ne savos, pamatęs ateinantį vilką, palieka avis ir bėga; vilkas grobia ir išvaiko avis. Samdinys bėga, nes jis samdinys, ir jam nerūpi avys" (Jon. 10, 12-13). Mokykimės tiksliai įvertinti Jėzaus meilę ir už ją atsilyginti irgi meilės aukomis.

Gerojo Ganytojo meilė peržengia net mirties ribą, nes Jo mirtis nėra galas, o kito, garbingo gyvenimo pradžia, kuriame dalyvauti Jis nori leist ir savo avelėms: "Todėl Tėvas mane myli, kad aš guldau savo gyvybę, kad vėl ją imčiau. Niekas negali atimti jos iš manęs, bet aš ją guldau pats savaime. Aš turiu galios ją guldyti ir turiu galios vėl ją imti. Tokį įsakymą aš esu gavęs iš savo Tėvo" (Jon. 10, 17-18). Šiaip

niekas kitas negali savo gyvenimą laisvai paaukoti augštam idealui ir vėl jį atsiimti. Tai padaryti gali tik Jėzus, nes Jis turi pilną galią ant savo gyvenimo. Niekas negali atimti Jam gyvenimo, jei Jis nenori, ir niekas negali Jo sutrukdyti padėtąjį vėl atsiimti, jei Jis to nori (Schegg).

Pritaikymas. Ką čia paduotaisiais žodžiais Jėzus priminė —savo mirtį ir atsikėlimą — neseniai dvasiškai pergyvenome drauge su Bažnyčia. Džiaukimės tuo, ypač kad ir mes esame pašaukti į atsikėlimą ir garbę.

Kristus džiaugias ir didžiuojas turįs mokytinių, kurie į Jį tiki, Jo balso klauso ir Juo seka: "Aš joms duodu amžinąjį gyvenimą, ir jos nepražus per amžius" (Jon. 10, 28). Kokia tai laimė jau dabar girdėti Jėzaus balsą, būti Jo pažintiems ir Jo pėdomis sekti! Viešpatie, suteik malonę kol gyvam naudotis ta laime, o paskui įeiti į dangų!

Jėzus stengias, kad Jam nebūtų atimta nė viena avelė: "Niekas neišplėš jų iš mano rankos. Ką man davė Tėvas, tai už viską didesnis dalykas, ir to niekas negali išplėšti iš mano Tėvo rankos. Aš ir Tėvas esame vienas" (Jon. 10, 28-30). Kokia čia mums paguoda visose pagundose! Prieš Dievo galią negali nieko įstengti visas pragaras su visais nelabaisiais žmonėmis!

Jėzus karščiausiai trokšta, kad būtų "viena avidė ir vienas ganytojas" (Jon. 10, 16). Jėzaus meilė neišskiria nė vieno. Melskimės, kad ateitų laikas, kada visi žmonės susijungtų po vienu dangaus Ganytoju, bendrai išpažindami vieną tikrąjį tikėjimą. "Jeigu Viešpats kurį iš mūsų pastatė ganytoju savo kaimenėje, nebūkim samdininkai, o geri ganytojai pagal Kristaus pavyzdį!

Pasiskatinimai. Kaip dažnai, Viešpatie, esi radęs mane kaip paklydusią avį, ir išnarpliojęs iš nuodėmių pinklių! Už tai būsiu Tau amžinai dėkingas ir tai įrodysiu meile bei aukomis! Bet ir Tu nesiliauk mane gelbėjęs! Išmokyk mane branginti kitų žmonių, ypač savo brolių sielas, jomis rūpintis ir dėl to nevengti jokių vargų ar aukų! Galų gale, leisk kada nors visiems žmonėms susivienyti tikėjime ir Tavo meilėje, mūsų amžinasis Ganytojau!

Dievo meilės malda

Gerasis Ganytojau, Jėzau Kristau, Tu mane mylėjai labiau už save, nes numirei už mane, — tad trokštu ir aš Tave mylėti ir tai amžinai! Dovanok man tokią meilę!

Pirmadienis po 2 sekmadienio po Velykų

SKAISTUMO SKYDAS

Išsilaikyti skaisčiam, o tuo pačiu išpildyti ir vienuolinį skaistybės įžadą, nėra galima be pojūčių apmarinimo. Šis yra tikras skaistybės skydas. Melskim Dievą supratimo ir ištvermės išviršiniame apsimarinime.

1 PUNKTAS. AKIŲ APMARINIMAS

Svarstymas. Kas nori pasilikti skaistus, privalo marinti visus pojūčius, bet ypač akis. Akys yra sielos langai, kaip jas vadina šv. Raštas. Pro jas žiūri siela į pasaulį ir gauna įspūdžius iš lauko. Todėl Psalmininkas meldžias: "Nugręžk mano akis, kad nematytų tuštybės!" (Ps. 118, 37). Bet ir mes patys privalome sergėti savo regėjimą, šiaip Dievo malonė mums nepadės. Pakartotinai perspėja protingasis Sirachas jaunuolį: "Nesmeik savo žvilgio į mergaitę, kad kartais jos gražumas nebūtų tau pasipiktinimas. Nesižvalgyk miesto gatvėse aplink ir neklaidžiok jo aikštėse" (Ekli. 5,7). Daugelis yra jau puolę per vienintelį neatsargų žvilgį! Dovydas, neapsaugojęs akių, priėjo ligi svetimoterystės is žmogžudystės! Ir, jei būsim nuoširdūs, prisipažinsim, kad ir mums kartais neatsargūs žvilgsniai buvo pavojingi. Kadangi neatsargiai žvalgytis yra taip pavojinga, šventieji taip uoliai malšino savo akis. Jau Jobas sako: "Sudariau sutartį su savo akimis, kad net nemąstyčiau apie mergaitę" (31,11). Nes, kai žmogus lengvapėdiškai žiūri į tai, kas gali sukelti geidulius, jis ir ims geisti, ką matęs (šv. Grigalius). Žinome, kaip šv. Pranciškus saugojo akis. Sykį jį ir vieną brolį vaišino dvi doros moterys, motina ir duktė, ir Pranciškus,

kaip mokėdamas pasakė jom keletą kilnesnių žodžių. "Kodėl tu nė nežvilgterėjai į tą maldingą merginą, kuri, tau kalbant, akimis kabėte kabėjo prie tavo lūpų?"— klausė palydovas savo mokytoją, kai juodu paliko tuos namus. "Kas nesidrovėtų žiūrėti į Kristaus sužieduotinę?" — atkirto šventasis. Vieną net žvilgsnį į maldingą moterį jis jau laikė nusikaltimu Jėzui, sielų Sužieduotiniui.

Pritaikymas. Pasiryžkim geriau sergėti savo akis, susitikdami su kitos lyties asmenimis "Pavyzdžiui, akis metė neatsargų žvilgį", sako Ambrozijus, — "tai tegu bent vidinis noras bei jausmas neseka paskui žvilgį. Žvilgis dar nėra nusikaltimas; tik reikia saugotis, kad jis nevirstų nuodėmės pradžia. Kūno akis žvilgteri; bet tegu pasilieka užmerktos širdies akys, kad neliktų suteptas sielos skaistumas."

2 PUNKTAS. LIETIMO POJŪČIO APMARINIMAS

Svarstymas. Dar kitas svarbus pojūtis reikia sergėti bei apvaldyti, jei norime pasilikti skaistūs — tai *lietimo pojūtis.* Jis atskirų asmenų ir draugijiniame gyvenime vaidina didelį vaidmenį. Rankomis čiupinėjame daiktus, kai norime juos geriau pažinti ar jais naudotis. Sveikinantis paduodama ranka. Pagiriant ką ar pareiškiant palankumą, dedama ant peties ranka. Čia dar nėra nuodėmės. Tačiau tas pojūtis gali patarnauti ir nuodėmei, būtent, neskaistumo. Tad būtina ir tą pojūtį sergėti ir apmarinti. Gražų pavyzdį yra mums pateikęs egiptietis Juozapas. Šv. Ambrozijus meistriškai kalba apie tai: "Gundoma kalba bandė Putifaro žmona jį prisivilioti; bet ji neįstengė sugauti skaisčiojo jaunikaičio, nes moteriškės saitus sutraukė Juozapo padorūs žodžiai, atsargus santūrumas, saugąs tikėjimas, nekaltas susivaldymas. Tad moteris neįstengė jo sugauti savo žodžių tinklu; tada ji ištiesė ranką ir sugriebė jo drabužį, kad taip jį prisitrauktų. Meilikaujanti gašlios moters kalba yra tinklas geiduliui, o jos ranka — kilpa meilei; bet susivaldžiusi siela išvengė tinklo bei kilpos: Juozapas, paliko apsiaustą, kilpą pertraukė, ir todėl ir kūnas išvengė gaisro ugnies, nes susilaikanti siela nebeprisileido kaitros."

Pritaikymas. Seksim šventųjų pavyzdžiu, atsargiai naudo-

dami lietimo pojūtį ir uoliai jį marindami! Bent rūpestingai vengsime nereikalingų, ypač bent kiek įtartinų savęs pačių ar kitų palietimų. Kūno lepumą marinsim kietu guoliu, saikingu miegu ir grubiu drabužiu. Su gailesčiu prisiminkime visas savo nuodėmes, padarytas akim ir rankom. Įsivaizduokime kunigą, patepantį mums mirštant akis, rankas ir tariantį: "Per šitą šventą patepimą ir maloningiausiąjį savo gailestingumą teatleidžia tau Viešpats, kuo nusikaltai regėjimu ir lytėjimu. Amen".

Paskatinimai. Dėkokim Viešpačiui už begalį Jo gerumą, kad Jis teikias atitaisyti tai, ką mes sugadinome. *Prašykim* malonės savo pojūčius visuomet tinkamai vartoti. Melskim pagalbos visuos pavojuos. Atsiminkim visuomet šv. Povilo žodžius: "Broliai, stiprėkite Viešpaty ir Jo stiprumo jėga. Apsivilkite Dievo šarvais, kad galėtumėte drąsiai stoti prieš velnio žabangas. Stovėkit susijuosę savo strėnas tiesa, apsivilkę teisybės šarvu ir kojas apsiavę ramybės evangelijos pasiryžimu, prie viso to imdami tikėjimo skydą, kuriuo galėtumėte užgesyti visas ugningas pikčiausiojo strėles. Pasiimkit ir išganymo šalmą ir Dvasios kalaviją (tai yra, Dievo žodį); melsdamies visą laiką dvasioje visokia malda ir prašymu ir, be to, budėdami visa ištverme maldavime už visus šventuosius" (Efez. 6, 10-18).

Dievo meilės malda

Mieliausiasis, skaisčiausiasis mano Jėzau, dovanoju Tau savo širdį, kad pasirodyčiau esąs dėkingas ir atitaisyčiau savo neištikimybę. Aukojuos Tau visai ir pasižadu, Tau padedant, daugiau nebenusidėti!

Antradienis po 2 sekmadienio po Velykų

APIE VIENUOLIKTĄJĮ REGULOS SKYRIŲ

Šv. regula 11 skyriuje turi tris uždraudimus, kurie privalo saugoti pasižadėtąjį skaistumą. Pirma mąstysime apie pirmuosius du ir pasiryšime ištikimai jų laikytis.

1 PUNKTAS. ĮTARTINO SU MOTERIMIS BENDRAVIMO UŽDRAUDIMAS

Svarstymas. Regula sako: "Griežtai įsakau visiems broliams, kad jie neturėtų įtartinų pažinčių su moterimis".

1. *Kodėl?* Jau luominė skaistybė, o dar labiau skaistybės įžadas įpareigoja ne tik vengti atvirų nuodėmių prieš VI ir IX įsakymą mintimis, žodžiais, darbais, bet dar reikalauja vengti artimiausios tai nuodėmei progos. Šv. Pranciškus, be to, dar norėjo, kiek galima, atitolinti nuo savo ordino net tos nuodėmės vaizdą. Todėl jis savo reguloj draudžia su moterims bet kurį bendravimą, kuris numatomai galėtų sukelti kituose piktą įtarimą arba pasipiktinimą. Aišku, nėra galima visai išvengti bendravimo su pasauliu, ir nėra tai mūsų ordino tikslas tą bendravimą pašalinti. Bet žinant, kaip jautriai moteriškoji giminė laikosi dvasininkijos atžvilgiu, įtarti linkęs pasaulio žvilgis ir mūsų pačių silpnumas perspėja, kad būtume santūrūs ir atsargūs.

2. *Draudimo aiškinimas.* Įtartiną bendravimą šv. Bonaventūra supranta ne tik bendravimą su abejotina moterim, bet ir apskritai bendravimą su moterim, jei būtent, laikas ir vieta to bendravimo, jo būdas, žvilgsniai ir mostai, ar šiaip kas kita gali sužadinti kituose piktą įtarimą. Kerckhove sako: "Bendravimas su moterimis turi būti laikomas įtartinu, pirmiausia, jeigu tam ieškoma slaptų, nuošalių, tamsių vietų, būtent, jei tai atsitinka dažniau. Toliau, jei susitinkama naktį ir apskritai, netinkamu laiku, pav., kai kiti vienuoliai yra chore, refektoriuje ar šiaip kitur kur. Toliau, jei leidžiama sau kiek pasaulietiškiau su moterimis elgtis. Taip pat, jei be teisėto pagrindo stengiamasi dažniau tuos asmenis susitikti ir ilgai su joms šnekama. Anot Hugo yra įtartinas ir tas bendravimas, kuris palaikomas prieš viršininko uždraudimą. Galop, tas bendravimas gali pasidaryti įtartinas, jei rašinėjama laiškai, siuntinėjama dovanos ir reiškiama kitokie palankumo ženklai, nors tie asmens patys ir nesusitikinėtų."

Pritaikymas. Laikykimės to svarbaus įsakymo ir būkim atsargūs, bendraudami su kitos lyties asmenimis! Beje, ko

vertas per daug gyvas santykiavimas su pasauliu, ypač su moterimis? Jos suteikia mums tik kartumų bei nusivylimų, o dažnai didelę dvasinę žalą; ir pasauliečiams paprastai ne ką kita. Dažnai bendraudamas su mumis, pasaulis gali pažinti mūsų silpnybes — ir mes prarandame pagarbą. Dažnai tikimasi per glaudų suartėjimą įsigyti žmonių pasitikėjimą, o atsitinka priešingai: pamato mus esant nelabai to vertus, o pagaliau per landus bičiuliavimasis esti įkyrus. O ir toji pasauliečių meilė bei bičiulystė yra labai nepastovi: kaip lengvai užmirštami meilingi teigimai! Kaip veikiai ieškoma ir atrandama pakaitalų! Kaip greitai nublanksta net gilesnė bičiulystė, kai ji nebepuoselėjama asmeninio santykiavimo! Ir tik tuomet, kai iš žmonių susilaukiama tik nusivylimų, vėl kreipiamasi į vienintelę tikrą Gėrybę, į vienintelį ištikimą Bičiulį — į Dievą. Šis, tiesa, vėl priima neištikimą Sužieduotinį, bet dyglys lieka širdy. Tad iš anksto priimkime į širdį regulos nurodymus!

2 PUNKTAS. UŽDRAUDIMAS ĮŽENGTI Į MOTERŲ VIENUOLYNUS

Svarstymas. 11 regulos skyriuj yra štai kas: "Broliams neleidžiama įeiti į jokį moterų vienuolyną, nebent kurie iš jų turėtų ypatingą Apaštališko Sosto leidimą". Šio draudimo priežastis yra ta pati, kaip ir pirmesniojo; skirtumas tik tas, kad čia dalykas liečia Kristui pašvęstas sužieduotines. Kad ir labai artimos jos mums yra savo tikslais, kad ir labai brangių patarnavimų jos mums ir visai Bažnyčiai suteikia, bet ir jų atžvilgiu privalome būti labai atsargūs. Einant popiežių nutarimais, mums uždrausta ir regulos, ir Bažnyčios kanonų įeiti į moterų vienuolynus, turinčius popiežišką klauzūrą. Tačiau patalpas tokių vienuolynų, kur gali lankytis visi pasauliečiai, galime ir mes lankyti. Tai pat reikia pasakyti ir apie tuos seserų vienuolynus, kurie turi tik vyskupišką klauzūrą. Atvejai, kuriems Apaštalų Sostas, ypač dvasiškoms funkcijoms atlikti, duoda leidimą įžengti į moterų vienuolynus, ir kaip reikia tokiais atvejais ten laikytis, yra nustatyti Bažnyčios įstatymų bei mūsų Generalinių Konstitucijų. Gražų pavyzdį, kaip reikia bendrauti su vienuolėmis, duoda šv. Pranciškus. Juk jis buvo Klari-

sių Seserų įkūrėjas ir joms artimas. Bet, kai jis pastebėjo, kad jos per daug jį gerbia ir yra prisirišusios prie jo asmens, jis ėmė trauktis nuo jų vis tolyn ir tolyn, kad jos savo širdis kreiptų tik į Dievą. Broliai tai priėmė nepalankiai, bet jis jiems išaiškino, jog nenorįs stotis tarp Kristaus ir Jo sužieduotinių.

Čia tinka paminėti šv. Povilo žodžius: "Rūpinkitės tuo, kas gera, ne tik Dievo akivaizdoje, bet ir visų žmonių" (Rom. 12,17); "Kad nebūtų piktžodžiaujama Dievo žodžiui" (Tit. 2, 5). Taip pat ir santykiaujant su vienuolėmis reikia būti labai atsargiems. Šv. Pranciškus nuogąstavo, kad velnias jam bei jo broliams kabina ant kaklo šv. Damijano seseris, nes jie išsižadėjo moterų. Tegu niekas neįsikalba, girdi, tame jo bendravime su kuria nors moterim nesą nieko peiktino, nors jau kiti broliai piktinas ir apie tai papeikiamai šneka.

Paskatinimas. Prašykim Viešpatį, kad Jis, šv. Pranciškui užtariant, suteiktų mums malonę grynai ir nepažeistai išlaikyti skaistybę, kurios iš mūsų reikalauja regula bei mūsų luomas. Melskimės už visas dievobaimingas sielas.

Dievo meilės malda

Nugręžk, Viešpatie, mano širdį nuo kūrinių ir uždek ją savo meilės ugnim! Persmelk, sudegink mane savo meilės liepsna, kad Tu būtumi many, o aš — Tavy! (šv. Petras iš Alkantaros).

Trečiadienis po 2 sekmadienio po Velykų

HORTUS CONCLUSUS, FONS SIGNATUS

Giesmių Giesmėj sužieduotinis vadina savo sužieduotinę "uždaru sodu, užantspauduotu šaltiniu" (4, 12). Dievo atžalynas, žemės rojus yra mistinė Kristaus sužieduotinė, gryna, nepaliesta Dievo Bažnyčia. Tą vardą mažu matu pritaikysime savo ordinui. "Uždaras, užantspauduotas" yra ir šitas sodas su savo malonių bei ramybės turtais visiems, kuriuos Kristus nėra pašaukęs į tą išimtinę savo šventyklą. Bažnyčia vienuo-

liniam gyvenimui apsaugoti yra įvedus taip vadinamą klauzūrą. Čia pamąstysime apie tą svarbų dalyką.

1 PUNKTAS. KLAUZŪROS REIKŠMĖ

Svarstymas. Clausura lotyniškai reiškia kaip ir tvirtovę. Tas vardas labai tinka vienuolynui, nes šis, kaip kokia pilis, yra sustiprintas ir saugomas augšto aplinkinio mūro ir uždarų durų, kad neįsiveržtų priešas. Bažnytine prasme klauzūra reiškia tam tikrą atskirtą nuo kitų vienuolyno erdvių barą, į kurį pašaliniai įeiti tegali tik su ypatingu leidimu, ir kurį vienuolyno gyventojai irgi tik aprėžtai tegali palikt.

Pagal Bažnyčios įstatymus, kurie liečia vyrų vienuolynus, yra ekskomunikos bausme griežtai uždrausta įleisti moteris į klauzūros patalpas; toji bausmė ištinka ne tik įeinančias, bet ir įleidžiančius. Už nelegalų išėjimą iš klauzūros patalpų vienuoliams nėra uždėta kokia paskirta bausmė, nebent tai būtų sunkinančios aplinkybės, pav., jei kuris vienuolis nakties metu išeina iš klauzūros, nusistatęs negrįžti, su juo elgiamasi ir jis baudžiamas, kaip apostatas. *Generalinės Konstitucijos,* popiežių potvarkių dvasioje, nustato, kad vienuoliai gali išeiti tik aiškiai leidus ir palaiminus viršininkui. Tos Konstitucijos įspėja viršininkus, kad jie dėl menkniekių nedavinėtų leidimo išeiti, o išeinančiam vis duotų palydovą (kiek tai galima), ypač lankant namus. Taip pat jie neturi niekam davinėti bendro leidimo. Pasauliečių, net vyrų ir vaikų, nereikia įleidinėti į vidines vienuolyno patalpas, dirbtuves, brolių celes, nebent kitaip būtų negalima. Nereikia jų lengvai sodinti ir prie valgomojo. stalo.

Klauzūros reikšmė. Konstitucijos vadina klauzūrą vienuolinio gyvenimo apsigynimu bei papuošalu. Klauzūra *gina* vienuolinę tvarką, gerą vienuolių vardą ir šventą skaistumą. Klauzūra yra vienuolyno papuošalas, nes per ją vienuolynas net ir iš viršaus pasirodo kaip dvasiški namai, dorybių buveinė. Tiksliai laikytis klauzūros yra būtinai reikalinga tvarkingam vienuoliam gyvenimui. Argi galėtų vienuoliai ramiai ir nekliudomi melstis, mokytis, darbuotis, jei į vienuolyną įsiveržtų pasaulis su savo triukšmu? Ką padėtų stoti į vienuolyną, norint

pabėgti nuo pasaulio, jei šiam būtų leista užplūsti vienuolyną? Pasauliui nėra ko veikti vienuolyne, jis vienuolinio gyvenimo nesupranta ir nenori suprasti.

Pritaikymas. Vienuolinės klauzūros nuostatai uždeda mums kai kuriuos dažnai labai įkyrius asmeninės laisvės suvaržymus; bet tai daroma tik norint apsaugoti tą auką, kurią paaukojome Dievui per šv. profesiją. Tad mes norime gerai apsaugoti Dievo teises į mūsų asmenį. Kūdikiška, nusižeminusi, paklusni dvasia pakelia ir tą auką! Galime būti tik dėkingi ordinui, kad jis mus paėmė į ištikimą apsaugą, kaip gera motina apglėbęs mus savo gelbiamomis rankomis.

2 PUNKTAS. APIE PASIKALBĖJIMO KAMBARĮ

Svarstymas. Kalbėjimosi kambarys yra susiliečiamasis punktas pasaulio su vienuolynu. Jo paskirtis yra duoti vienuoliams progą aptarti tenai su pasauliečiais reikalingus klausimus —dvasiškus ir žemiškus. Per kalbamąjį kambarį turi tekėti palaima į pasaulį iš vienuolyno, o iš pasaulio — pagalba į vienuolyną. Tačiau tikrovėje kalbamieji kambariai dažnai pasidaro pavojingi lankytojams, taip pasauliečiams, taip vienuoliams. Vienas dvasinis rašytojas sako apie moterų vienuolių kalbamuosius (kas galima pasakyti ir apie vyrų): "Tie kambariai yra pavojingiausios visame vienuolyne vietos. Jose tobulybė beveik visuomet mažėja, o dažnai visai žlunga. Per jas įteka į vienuolyną pasaulinė dvasia, o vienuolinė dvasia per jas išplaukia iš vienuolyno. Jos yra svarbiausioji priežastis, dėl ko tiek daug ordinų bei dvasiškų bendruomenių taip apgailėtinai žūva: mat, ten užmezgama pažinčių, pradedama bičiulysčių, kurios eikvoja laiką; dvasios pakilimas senka, nes vienas antrą susitinkantieji stebi, pamato daug silpnybių, atsineša labai daug nenaudingų, tuščių, juokingų, neišmintingų ir kartais net labai netinkamų dalykų" (Saint Jure).

Pritaikymas. Bandykim tą kambarį, kai tik ten įžengsime, padaryti palaimos vieta. Žmonės turi gauti pavyzdį iš mūsų kalbų, elgesio, turi rasti patarimą, pagalbą, paguodą. Neprivalome šiurkščiai atsiriboti nuo pasaulio. Bet negalima, benorint kitiems naudos suteikti, sau patiems žalos parsinešti. Nereikia

irgi per daug norėti patarinėti ir vadovauti! Kalbėjimosi kambario reikia labiau bijoti, negu trokšti dažnai ten patekti. Ir reikia ten būti atsargiam bei atsiminti Dievą ir ten esant. Pagaliau privalome laikytis to, ką Konstitucijos bei kiti ordino nuostatai įsako kalbamųjų kambarių lankymo atžvilgiu.

Pasiskatinimai. Dėkokime Dievui už apsaugą, kurią mum suteikia vienuolyne dorybei palaikyti. *Paaukokime* Jam savo paklusnumo aktus, kuriuos tenka padaryti besilaikant klauzūros. *Prašykime* didžiąją vienuolinio gyvenimo reformuotoją šv. Teresę, kad mus ypatingai užtartų pas Dievą.

Dievo meilės malda

Tėvo Visagalybe, padėk mano silpnybei, apsaugok mane nuo pavojų ir išgelbėk iš visų vargų!

Sūnaus Išmintie, tvarkyk visą mano mąstymą, kalbėjimą ir veikimą!

Šv. Dvasios Meile, žadink kiekvieną mano dvasios veiksmą, tvarkyk mano meilę ir duok, kad kiekvienas mano sielos judesys sutiktų su Dievo valia!

Ketvirtadienis po 2 sekmadienio po Velykų

DIEVUI PAŠVĘSTOS SKAISČIOS SIELOS LAIMĖ

Švariuosius Dievas vadina palaimintais. To palaiminimo tikrumą pažįsta visu matu Dievui pasišventusi siela vienuoliniame ordine. Dėkokim Dievui už savo pašaukimą ir melskim, kad niekuomet neprarastume savo širdies laimės per nuodėmę prieš skaistybės apžadą.

1 PUNKTAS. SKAISTI SIELA NEPATIRIA ŠEIMOS GYVENIMO VARGŲ IR GALI VISAI ATSIDĖTI DIEVUI

Svarstymas. Dievas taip yra sutvarkęs, kad daugumas tikinčiųjų randa prieglobstį šeimininiame gyvenime. "Geriau yra ištekėti, kaip gašlumu degti," — sako šv. Povilas korintie-

čiams (1, 7, 9). Šeimoj, be abejo galima rasti daug žemiškos laimės, bet netrūksta ir daugybės kartumų, vargų, skausmų ir kitokių kryžių. Šv. Povilas apie vedusius sako: "Tačiau tokie turės kūno vargų; aš gi jūsų gailiuos" (1 Kor. 7,28).

Nuo visų tų negerovių vienuolis yra laisvas. Ir jis gali atsiduoti Dievui. Ko verti yra visi neva šlovingi bei laimingi ryšiai, kuriuos sumezga savo tarpe pasauliečiai, palyginus su laimingu susilaikančio vienuolio likimu. Jis nenorėjo susirišti kūniniais ryšiais, kad tik galėtų tobuliau tarnaut savo Dievui, ir šis jam atlygina šimteriopai, saugodamas jį nuo pasaulio purvo bei skurdo.

Pritaikymas. Ne pasaulinio gyvenimo aukų bijodami, pasirinkome Dievui pašvęstą kilnųjį skaistybės luomą, o iš Dievo meilės ir vardan šventos skaistybės. Popiežius Leonas Didysis, remdamasis šv. Povilo laišku korintiečiams, sako: "Reikia tvirtai laikytis amžinųjų gėrybių, o žemės gėrybėmis naudotis tik prabėgomis, kaip kad keleiviai, vykstą į tėvynę. Bet moterystėj tai yra sunkus dalykas; todėl šv. Povilas pataria skaistybę kaip priemonę nusikratyti sunkia našta, trukdančia mus bėgančius išganymo keliu". Mes paklausėme ir džiaugiamės. Bet nepraraskime tos laimės, be reikalo bendraudami su pasauliu ir gal sudarydami ryšius, kurie mums sielą pririša prie kūniškųjų dalykų!

2 PUNKTAS. SKAISTI SIELA GĖRISI YPATINGA DIEVO BIČIULYSTE

Svarstymas. Šv. Raštas pažymi, kai sako: skaistybė veda visai arti prie Dievo. Tai tinka ypač Dievui pasišventusiai sielai: nes skaisčios sielos širdis yra gryna, niekas jos netrukdo susijungti su Dievu kuo glaudžiausiai. Skaisčių Kristaus sužieduotinių garbinga teisė yra stovėti visai arti šalia Jo sosto. Šventumo Dievas, kuris nekenčia nedorybės, globoja tas rinktines sielas: jos gėrisi Jo bendravimo saldumu, jos yra su savo Sužieduotiniu, kuris nusivelka savo didybės baugumą, kad apsivilktų vien tik savo meilingumo grožybėmis (Asselin). Kaip dažnai randame tai patvirtinta skaisčių, Dievą mylinčių sielų gyvenime!

Tobulas pajungimas kūno po dvasios galia atneša nuostabią širdies ramybę. Jei siela viešpatauja ant savo kūno, tuomet tyli aistros, ir dorybės gali pražysti, kaip gėlės. Žinia, ir tokios sielos gauna kartais iškovoti nelengvų kovų, bet tos kovos neįstumia jų į sumišimą ir nesužeidžia, nebent tai jos pačios neišmintingai duoda priešui progą.

Pritaikymas. Viešpaties posakis "Mano jungas yra saldus ir mano našta lengva" ypač tinka susilaikančioms sieloms. Kristaus našta pasidaro tik tada sunki ir nepanešama, jei jos nebemėgstame. Kas mėgsta vilkti jungą su netikėliais, — kalbant Apaštalo žodžiais, — tas neragaus skaisčios sielos laimės. Turint pasauly ryšių, net ir geros valios žmonių širdis yra padalyta tarp Dievo ir padarų; o šiuos retai kas temoka mylėti tobula meile — todėl Dievo meilei tenka nuskęsti žmogiškų jausmų bei aistrų purvyne. Dėkokim Dievui, kad Jis mūsų širdis išlaisvino nuo žemiškos meilės, ir nebeleiskim jai daugiau įsiskverbti į mūsų širdį. Neleistina sudaryti su kūnu jokios taikos ar bičiulystės!

3 PUNKTAS. SKAISČIOSIOS SIELOS KŪNAS SUDVASĖJA IR ĮGYJA DIEVO PANAŠUMO

Svarstymas. Santūrumas išlaisvina žmogaus kūną iš kūno įstato ir tuo perkeičia jį į sušvelnintą kūną, švarų nuo žemės puvėsių ir turintį savy jau negendamumo bei būsimo garbingumo užuomazgą. Skaistumas yra tikriausioji priemonė pasiekti didžiam šventumui, kaip sako Apaštalas: "Netekėjusi moteriškė ir mergaitė galvoja apie Viešpaties dalykus, kad būtų šventa kūnu ir dvasia" (1 Kor. 7, 34). Mintys, kalba, jausmai, elgesys — viskas yra gryna ir šventa. Kaip tik tuo ji pasidaro panašiausia į Dievą, kurio pirmoji ir puikiausioji ypatybė yra šventumas.

Tyrosios sielos susilauks danguje ypatingo atžymėjimo: mergaičių garbės vainiko. Skaistusis ir mylimasis Viešpaties mokytinis regėjo tai vizijoje ir skelbia Apreiškimo knygoje: "Aš žiūrėjau, ir štai Avinėlis stovėjo Siono kalne ir su Juo šimtas keturios dešimtys keturi tūkstančiai, kurie turėjo Jo

vardą ir Jo Tėvo vardą, parašytą savo kaktose. Aš girdėjau iš dangaus balsą, kaip daugelio vandenų balsą ir kaip didelio griaustinio balsą. Tas balsas, kurį aš girdėjau, buvo kaip balsas arfininkų, skambinančių savo arfomis. Jie giedojo tartum naują giesmę ties sostu ir ties keturiais gyvūnais ir vyresniaisiais, ir niekas negalėjo giedoti tos giesmės, kaip tik tie šimtas keturios dešimtys keturi tūkstančiai, kurie yra atpirkti iš žemės. Tie yra, kurie nėra susitepę su moterimis, nes yra mergaitės. Tie seka Avinėlį, kur tik Jis eina" (Apr. 14, 1-4). Skaisčiajai sielai skiriantis su šiuo pasauliu, atsivers dangaus vartai, ir ją pasitiks jaunikaičių chorai, apsivilkę baltai, su lelijomis rankose, su vainikais ant galvos, peršviesti šviesos, ir priims ją į savo eiles, vesdamiesi ją prie Dievo sosto. Taip, palaiminti nesuteptos širdies, nes jie matys Dievą. (Mat. 5, 8).

Pritaikymas. Jei norime išlaikyti, ką esame pasižadėję Dievui, ir laimėti, kas yra mums pažadėta, tai privalome imti į širdį, ką yra pasakęs Apaštalas: "Esate numirę, ir jūsų gyvenimas yra paslėptas su Kristumi Dievuje" (Kol. 3, 3). Esame dingę iš pasaulio scenos ir nebepriklausome jai daugiau, ir todėl neprivalome išsižadėti savo nuošalumo. Skaisti siela stengias pasislėpti nuo pasaulio ir visai pasinerti į Dievo regėjimą bei meilę.

Širdies žodis. Viešpatie, kaskart geriau suprantu, kokią didelę malonę man suteikei, pašaukdamas į skaistybės luomą: kaip privalau geriau Tau atsidėkoti? Tegu daugiau neatsitinka, kad savo širdį padalyčiau tarp Tavęs ir kokio tvarinio! Padidink many švento skaistumo meilę ir duok man ragauti skaisčiųjų sielų laimės!

Dievo meilės malda

Priimk, Viešpatie, visą mano laisvę; priimk mano atmintį, mano protą ir visą mano valią, taip pat ir mano širdį! Ką turiu ir kas mano, Tu esi man davęs: Tau dabar grąžinu tai visa atgal ir visai palieku Tavo valiai. Daryk su tuo, ką tinkamas! Tik savo meilę ir savo malonę duok man: tada būsiu pakankamai turtingas, ir nieko daugiau man nereikės (Šv. Ignotas Loyola).

CELIBATO NAUDINGUMAS BAŽNYČIAI

Laisvas išsižadėjimas vedybų dėl Dievo meilės, arba celibatas, pasauly ar vienuolyne yra tikra palaima Kristaus Bažnyčiai. Pasaulis to nesupranta ir netiki, tačiau taip yra. Pamąstykim apie tą tylų, o vis tik galingą apaštalavimą ir tuo sustiprinkim savy pašaukimo džiaugsmą.

1 PUNKTAS. SKAISČIŲ SIELŲ MALDOS PALAIMA

Svarstymas. Kadangi žmonės ateina į pasaulį jau sutepti nuodėme, o ir paskiau dar naujomis nuodėmėmis Dievą įžeidinėja, yra būtina toliau tęsti pasauly Kristaus atperkamąjį darbą. Tai yra kunigijos uždavinys drauge su teisiųjų maldomis. Toji malda įgyja didesnį svorį per Dievo meilę bei pasiaukojimo dvasią. Juo grynesnė ir labiau Dieva mylinti yra siela, juo geresnė jos malda. Dėl to šv. Povilas pataria laikytis mergystėje, "kad tai padoru ir kad palengvina melstis Viešpačiui be kliūčių" (1 Kor. 7,35). Su savo karšta malda už nusidėjėlius skaisčios sielos jungia tobuliausią savo pačių auką— laisvą susilaikymą. Kristaus aukos mirtis buvo atperkamoji kaina už nuodėmingą pasaulį; šalia kruvinos kančios dvasinė skaisčiųjų sielų kančia yra Dievo akyse nuopelningiausioji auka žmonėms su Juo sutaikinti. Tad, kai pasauliečiai klausia: ką veikia vienuoliai bei vienuolės savo mūruose, dėl ko jie verčiau nekuria padorių šeimų? — mes turime jiems atsakyti: susilaikančios sielos meldžias ir pasiaukoja už pasaulį; tai yra Dievo jiems skirtas apaštalavimas. Skaisčių sielų malda atperka pasaulį.

Pritaikymas. Branginkim ir vykdykim kilnųjį maldos apaštalavimą. Nuolat melskimės gryna širdim ne tik už save, bet ir už visą pasaulį. Jėzus to nori, Jis pats taip elgėsi. Melskimės su Juo susijungę, ir ta malda suteiks stebuklingų atsivertimų. Išsižadėkime, kentėkime, atlaikykime pasaulio panieką, kuria jie niekina skaistybę: juk mūsų auka neša Dievui garbę ir pasauliui išganymą.

2 PUNKTAS. GERO PAVYZDŽIO PALAIMA

Svarstymas. Gero pavyzdžio pamoka yra dažnai stipresnė bei iškalbingesnė už puikų pamokslą, nes žodžiai, tiesa, gali pajudinti, bet pavyzdys traukte traukia žmogaus širdį juo sekti. Dėl to Viešpats visa, ką žodžiu mokė, parodė ir savo pavyzdžiu.

Gero pavyzdžio jėga pasirodo ypač švento skaistumo atveju. Jis parodo, jog yra visai galima santūriai bei skaisčiai gyventi. Juk paprastai pasauliečių pasiteisinimas yra, kad, girdi, skaisčiai gyventi nėra žmogui įmanoma. Dievui pašvęsti asmenys primena pasauliui evangelinį skaistybės patarimą ir akivaizdžiai parodo tikrovėje, kokia graži yra skaistybės dorybė. Jos praktikavimas įstengia pasmerkti priešingąją nedorybę ir ją veikliai šalinti. Kartais pastebime, jog vienas jau pažvelgimas į nekaltą sielą sujaudina sugedusį žmogų: jis jaučias sugėdintas, pasmerktas, o tuo pačiu ir traukiamas tos dorybės.

Tad grynų sielų pavyzdys yra didelė geradarybė žmonijai. Joms pritinka Jėzaus žodis: "Jūs esate žemės druska". Druska pagardina valgius, saugo juos nuo gedimo ir žadina troškimą. Panašaiai veikia ir skaisčiųjų pavyzdys: jis daro dorybę žmonėms malonią, trukdo bendrą dorovės žlugimą ir žadina norą siekti dorybės.

Pritaikymas. Skaistaus santūrumo išlaikymas yra vienas svarbiausiųjų bei opiausiųjų punktų kunigo bei vienuolio gyvenime. Kaip šv. Povilas antrajame laiške korintiečiams sako (2, 15 ir t.), mes turime būti "geras Kristaus kvapas tų tarpe, kurie išganomi", ragindami juos pavyzdžiu siekti tos skaisčios dorybės, kuri juos ves į amžiną laimę, ir tų tarpe, "kurie žūna", lyg pirštu prikišamai parodydami jų nuodėmingumą ir kaltumą Dievo akivaizdoje. Tad stenkimės duoti pasauliui gerą pavyzdį; tai esame skolingi ir savo šventajam luomui, ir visam pasauliui. Ištikimame skaistybės laikymesi glūdi sėkmingo veikimo paslaptis. Juk apie nekaltybę ir dorybę galima šiltai ir įtikinamai kalbėti tik tada, jei pačių griežtai taip gyvenama.

3 PUNKTAS. PASIAUKOJANČIOS MEILĖS PALAIMA

Svarstymas. Nė vename kitame luome nėra galima taip atsiduoti kenčiančiųjų bei vargstančiųjų gelbėjimui, kaip mūsiškiame Dievui pašvęstajame nevedančiame luome. Žinoma, ir kiekviena motina visai pasiaukoja savo vaikams; bet tas jos pasiaukojimo bei veikimo ratas lieka labai aprėžtas, o ji pati labai trukdoma, darant gera. Neapribotas pasiaukojimas žmonijos tarnybai galimas tik tiems, kurie paraidžiui vykdo Viešpaties žodžius apie šventą savo giminių nekentimą; kurie iš Jėzaus meilės palieka tėvą, motiną, brolius ir seseris ir taip atsipalaiduoja nuo kūno ryšių, kad gyventų tik artimo labui. Tas visuotinis pasiaukojimas ir skaistybės meilė prasidėjo kartu su apaštalų pašaukimu ir gyvena per visus Bažnyčios amžius. Skaisčioji kunigystė yra gražiausiasis Kristaus palikimas savo Bažnyčiai. Bažnyčia privalo turėti tokią kunigystę, kad visuose didžiuose savo darbuose žmonijos naudai būtų visai laisva: ir kunigams pasauly bei vienuolyne turi padėti kilnios, skaisčios sielos, kurios jėgingai remtų anuos augštame jų darbe. Kas suskaitys būrius Dievui pasišventusių sielų įvairiuose ordinuose bei kongregacijose, kurios, kaip tvarkinga kariuomenė, tarnauja Dievui bei Bažnyčiai, visuomet pasiryžę pasiaukoti dėl skurstančios žmonijos! Nebėra nė vienos krikščioniškos karitatyvinės šakos, kurioje jos sėkmingai nesidarbuotų, o tai jos gali dėl to, kad yra skaisčios ir laisvos.

Pritaikymas. Žiūrėkim į celibatą visada kaip į savo luomo privilegiją, o ne kaip į laisvės bei vyriškumo sunaikinimą, kaip teigia pasaulis. Mūsų gyvenimas privalo visai ištirpti artimo tarnyboj Dievo garbei, kaip ant altoriaus sudega žvakė. Mūsų gyvenimas priklauso Dievui, priklauso kenčiantiems Jėzaus broliams: tad kaip galėtume būti šykštūs pasiaukojime ir gailėtis, kad turime gyventi skaisčiame susilaikyme?

Širdies žodis. Jėzau, nekaltų sielų mylėtojau, ačiū, kad pašaukei mane į tokį kilnų luomą, ir meldžiu malonės išlaikyti širdį ir kūną skaistų. Nuolat prikelk sielų, kurios ryžtųs apaštalauti Tavo Bažnyčioje, skaistybę skelbdamos bei skaisčiai pačios gyvendamos žmonių naudai.

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau Kristau, Tu — mano sielos Sužieduotinis, mano širdies gėris, net pati mano širdis ir siela! Prieš Tavo veidą puolu ant kelių ir visu karštumu meldžiu: padėk man išlaikyti įžadą, kurį esu iškilmingai Tau padaręs! Geriausiasis Jėzau, suteik malonę, kad išsižadėčiau visko, kas Tau nepatinka! Duok jėgos visuomet nugalėti žemiškus geidulius, kurie priešinas dvasiai ir mano pašaukimui! Padėk man išlaikyti nepaliestą skaistybę ir celibatą! Noriu būti lig pat mirties gryna deginamoji auka Tavo garbei ir atsilyginimas už Tavo atsidavusią meilę!

Marija, švenčiausioji, be dėmės, skaisčiausioji Mergele, mūsų mylinčioji motina, kasdien labiau apvalyk mano širdį ir dvasią! Išprašyk man Dievo baimės ir didelio nepasitikėjimo savim!

Šv. Juozapai, Marijos skaistybės sarge, saugok mano sielą švarią nuo bet kurios nuodėmės!

Jūs, šventos mergelės ir visos skaisčios sielos, jūs sekate paskui Dievo Avinėlį, kur tik Jis eina, visuomet sergėkite mane, silpną ir nuodėmingą žmogų, kad niekuomet nesuklupčiau minty, kalboj, veiksme ir niekuomet neatsiskirčiau nuo skaisčiausiosios Jėzaus širdies! Amen.

Šeštadienis po 2 sekmadienio po Velykų

MARIJA, IŠSKLEISK SAVO APSIAUSTĄ

Skaisčiausiosios Dievo Motinos garbinimą visi šventieji laiko tikra priemone išlaikyti šventai skastybei gyvenimo audrose. Tad kasdien, o ypač pagundose, pasiveskime Dangaus Karalienės globai.

1 PUNKTAS. MARIJA PADEDA PAVOJUJE

Svarstymas. Du dalykai gali mums, vargšams nuodėmingiems žmonėms, pasidaryti pavojingi: Dievo rūstybė už Jam

suteiktus įžeidimus ir velnio neapykanta žmogui. Nuo abiejų Marija gali mus tikrai apsaugoti.

1. Nusikaltusį vaiką mylinti motina visuomet yra linkusi užtarti, tėvui ant jo užsirūstinus, ne kad norėtų pateisinti vaiko klaidas, o tik kad sušvelnintų tėvo susijaudinimą dėl vaiko netinkamumo. Taip ir mūsų Dangaus Motina. Pagrįstai Dievas rūstinasi už įžeidimus, ypač už neskaistybę, ką galime rasti kaip pavyzdį šv. Rašte. Grasomai kabo sunkūs Dievo rūstybės debesys viršum nusidėjėlio galvos ir kiekvieną akimirką gali suteikti jam mirtį bei pražūtį. Ne vieną kartą atsitiktų, kad Dievas ūmai numarintų neatgailojantį nusidėjėlį. O kas tada tam nerūpestingajam kvailiui atsiskubins padėti? Tik Marija, nusidėjėlių priebėga. Kol dar šie visai nemano melsti malonės bei pasigailėjimo ar Marijos užtarimo pas jos Sūnų, jinai jau kreipiasi į Jį, prašydama pasigailėti vargšų apakėlių. Ji panaudoja visą motiniškąjį orumą pas Dievą Teisėją, kad šis atidėtų dar teismą bei bausmę ir suteiktų dar malonės bei laiko atsiversti. Šv. Teofilis sako: "Dievo Sūnui malonu, jei Jo Motina ko nors iš Jo prašo. Tuo būdu Jis nori atsilyginti jai už gera, kurį yra Jam padariusi, ypač kad ji savo skaistųjį kūną davė švenčiausiajai Jo Žmogystei. Tuo būdu, užtariant mūsų Dangaus Motinai, dažnai praeina pro mūsų šalį pelnytoji Dievo bausmė".

2. Toliau, Marija yra mums tikriausia apsauga nuo slaptų piktojo klastų. Šėtonas neužgesinamai neapkenčia Dievo Sūnaus bei Jo veikalo ir visais būdais stengias jį sunaikinti. Galime tai susekti nuo pasaulio pradžios iki šių dienų. Tiesa, Kristus savo kryžiaus mirtim bei atsikėlimu sutriuškino šėtono galybę, bet paliko dar jam galios mus gundyti, kad ir mes, kaip pirmieji žmonės, būtume ištirti ir užsitarnautume dangų. Šėtonas tuo uoliai naudojas, visaip stengdamasis įpainioti mus į savo pinkles. Jis sukelia mumyse aistras per vaizduotės žaismą bei ankstyvesniųjų nuodėmių prisiminimą; sužadina nešvarių minčių bei geidulių; atveda į mūsų kelią žmonių, kurie savo valia ar, nemanydami apie tai, sudaro mums pagundų bei pavojų; esama net atsitikimų, kad jis apsėda nelaimingą žmogų ir bando sužlugdyti jo kūną ir sielą. Jis visuomet pasi-

lieka ta pati senoji angis, kuri lūkuriuoja Gero bei blogo Pažinimo medy ir bando neatsargų žmogų sukurstyti valgyti uždraustą vaisių. Didžiausiojo pavojaus valandoj Marija ištiesia mums pagalbos ranką ir paima mus į savo globą. Ji yra angies sutriuškintoja; tik jos vardą paminėjus, gundytojas bėga šalin palikęs auką.

Pritaikymas. Jei kada jaučiamės nuodėmės prislėgti, kreipkimės į Mariją, kad per ją gautume iš Dievo pasigailėjimo bei malonės. Dažnai kalbėkime atlaidinę maldelę: Šventoji, nesuteptoji Mergele Marija, Dievo ir mūsų Motina, kalbėk už mus į Jėzaus Širdį, kuris yra Tavo Sūnus ir mūsų Brolis! Kiekvienoj pagundoj pasitikėdami šaukime Marijos vardą, ir pagunda praeis, nepadariusi žalos mūsų sielai. O, Marija, mano Motina, apsaugok mane šiandieną ir visuomet nuo sunkios nuodėmės! Šią maldelę yra rekomendavęs ne vienas šventasis, o ypač šv. Alfonsas Liguorietis.

2 PUNKTAS. MARIJA RAGINA VYKDYTI DORYBĘ

Svarstymas. Loretiškėj litanijoj vadiname Mariją Mergelių Karaliene, ir jinai yra tokia visais atžvilgiais. Ji laiko ant jų ištiesus motiniškas rankas, supa jas savo karališkuoju apsiaustu, ji rodo joms nuostabų savo vainiką, kokį gaus ir tie, kurie dėl Dievo atsisakė nuo visų pasaulio džiaugsmų ir gyvena skaisčiai kaip angelai.

Marija yra mergelių Karalienė ir dėl to, kad jos skaistumo dorybė yra tobula, tikrai karališkai augšta. Tad skaisčiosios sielos turi Marijoj gražiausią pavyzdį ir stipriausią akstiną laikytis tos angelų dorybės. Dėl savo tobulybės Marija vadinama dar ir Teisingumo veidrodžiu: joje atsispindi begalė Dievo grožybė ir Jėzaus, skaisčiojo jos Sūnaus, šventumas. Jei žiūrime į tą Teisingumo Veidrodį, išmokstame viso, ko mums reikia. Joj regime susikaupimą, padorumą, paprastumą, švelnumą; regime uolumą, meilę, kuri aną pagimdo, ir beribį atsidavimą; regime giliausią nusižeminimą, vienatvės pamėgimą, tylėjimo mėgimą ir jo praktikavimą: joj yra širdies kankinystė, toji saldžioji meilės kankinystė, kuri kenčia už mylimąjį ir už jį pasiaukoja (Cuolin-Ecken).

Pritaikymas. Mintingasis Scupolis sako: "Kaip prisiartinus prie ugnies sušilstama, taip ir kreipiantis į Mariją, gaunama paspirties bei pagalbos, malonės ir palinkimo į dorybę. Dievo Motinos širdy dega Dievo meilės ugnis, ir šį nušviečia visus, kas tik prisiartina. Tad skrisk, mano siela, visuose varguose pas Mariją, švč. Dievo Motiną ir Mergelę! Tas tavo pasitikėjimas bus didelis turtas ir vidinės laimės šaltinis". Dažnai lyginkime savo gyvenimą su Marijos gyvenimu bei dorybėmis. Nesielkime, kaip kai kurie žmonės, kurie vengia pasižiūrėti į veidrodį, kad nepamatytų, kokie biaurūs jie yra.

Širdies žodis. Mano Valdove, mano Motina, atmink, mane esant Tavo! Saugok ir gink mane, kaip savo lobį ir nuosavybę!

Ištiesk, Marija, skraistę—skliautus
ir mus visus laikyk apsiautus,
ir leiski mums pabūt po juoju,
kol esam nuodėmės pavojuj!

Dievo meilės malda

Leiski man, Viešpatie, būti viena su Tavim, mylint Mariją, skaisčiausiąją Tavo Motiną!

3 sekmadienis po Velykų

DAR VALANDĖLĖ

Šios dienos evangelija rodo mums Išganytoją paskutinės vakarienės metu, kai Jis atsisveikina savo mokytinius ir guodžia juos nuliūdusius. Mokykimės iš to, kantriai kęsti ištrėmimą šioj ašarų pakalnėj ir tvirtai tikėtis bei ilgėtis grįžimo į savo dangaus tėvynę.

1 PUNKTAS. NETRUKUS TEKS IŠSISKIRTI

Svarstymas. Anuo metu kalbėjo Jėzus savo mokytiniams: "Dar valandėlė, ir jūs jau nebematysite manęs; nes aš einu pas Tėvą" (Jon. 16, 16,). Galime įsivaizduoti, kaip nuliūdo

apaštalai. Jie negalėjo suprasti, kodėl Jėzus kalba apie tą valandėlę, apie išsiskyrimą ir pasimatymą. Savo abejojimus jie tyliai sakė vienas kitam, nedrįsdami klausinėti Viešpatį. Išganytojas, kuris mato, kas darosi jų širdyse, sako: "Jūs klausinėjate vienas kitą apie tai, kad aš jums pasakiau: Valandėlė, ir nebematysite manęs, ir vėl valandėlė, ir matysite mane. Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, jūs verksite ir raudosite, o pasaulis džiaugsis. Jūs būsite nuliūdę, bet jūsų nuliūdimas pavirs džiaugsmu. Moteriškė gimdydama turi nuliūdimo, nes jos valanda atėjo. Pagimdžiusi gi kūdikį, jau nebeatsimena suspaudimo dėl džiaugsmo, kad gimė pasauliui žmogus. Taip ir jūs dabar, tiesa, turite nuliūdimo; bet aš vėl jus matysiu; tuomet jūsų širdis džiaugsis, ir jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų neatims" (Jon. 16, 19-22). Valandėle vadina Jėzus savo kančios, o vėliau išsiskyrimo lig jų mirties laiką, norėdamas juos paguosti; bet paskiau ateis amžinasis džiaugsmas, ir nebereikės daugiau sopulingai skirtis.

Pritaikymas. Bažnyčia per šios dienos evangeliją ruošia mus prie Kristaus Dangun žengimo paslapties. Privalome drauge su apaštalais karčiai jausti atsiskyrimą nuo savo Viešpaties ir Atpirkėjo ir ilgėtis Dievo, kad galėtume su šv. Povilu sušukti: "Kristus yra man gyvenimas ir mirtis yra man pelnas ... Trokštu mirti ir būti su Kristumi" (Pilyp. 1, 21-23). Tad nenugrimzkime per daug į žemės dalykus, ir visada turėkim mintyse dangaus reikalus! Jei šiame gyvenime mums kas pasirodo esą labai sunku, pav., kokia ilga liga, skurdas, nemalonumai, kankinančios pagundos, tada galvokime: Dar valandėlė! Trumpa kančia, o amžina laimė! Gerai sunaudokime savo gyvenimą ir visa, ką jis mums atneša: gera — padovanodami Dievui, ir bloga — kantriai kęsdami dėl Dievo.

2 PUNKTAS. PAŽADA PAGUODĄ KANČIOS VALANDAI

Svarstymas. Išganytojas sako: "Jūs būsite nuliūdę, bet jūsų nuliūdimas pavirs džiaugsmu" (Jon. 16, 20). Tuose žodžiuose glūdi antra galimybė paguodai. Būtent, Jėzaus nesako: "Po liūdesio ateis džiaugsmas", tik: "Jūsų nuliūdimas pa-

virs džiaugsmu". Kaip tik tai, kas apaštalams buvo didžiausio nuliūdimo bei karčiausio skausmo priežastis — Kristaus kančia ir mirtis — turėjo veikiai pasidaryti jiems švento ir nuolatinio džiaugsmo priežastim. Viešpaties atsikėlimas apsupo Jo kančią bei mirtį dangišku garbės žavesiu. Baisios žaizdos rankose ir kojose pasidarė paguodos šaltiniais apaštalų širdims, o gėdingas kryžius — pergalės bei triumfo ženklu, kurį apaštalai nešė per pasaulį šventai didžiuodamies. Taip liūdesys ne vien pagimdė džiaugsmą, bet dar ir pats pavirto džiaugsmu (Ries).

Pritaikymas. Dabar pritaikykime atskirus Kristaus žodžius savo aplinkybėms. "Jūsų nuliūdimas pavirs džiaugsmu". Jei dėl savo luomo bei pašaukimo gauname kentėti trūkumų bei pakelti aukų, pagalvokime, jog trūkumai bei aukos padidina mūsų dangaus džiaugsmus bei garbę. Jei mus slegia vargas ir kankina pagundos, atminkime, jog dorybė pagundoje lavinasi ir stiprėja, ir jog bandymas sudaro pagrindą nuopelnams. Varguose bei kančiose guoskimės šv. Povilo žodžiais: "Mūsų dabartinis vargas, kurs yra trumpas ir lengvas, gamina mumyse kilniausią, amžiną, visa viršijančią garbę" (2 Kor. 4,17). Ateis laikas, kada gausime tūkstanteriopą atlyginimą už dabartinius nemalonumus; ir kai mes džiaugsimės, verks tie, kurie nūn išdidžiai kelia galvą. Kurie šiame gyvenime lieja ašaras, aname semsis amžinų džiaugsmų.

Paskatinimas. Su apaštalais *dėkok* Dievui, kad tau teko garbė už Jį truputį kentėti. *Aukok* Viešpačiui atskirus savo vargus bei skausmus. *Melsk* malonės kas kartą geriau pažinti savo Išganytoją ir kada nors su Juo danguje susijungti.

O, kokia ilga yra toji valandėlė, geriausiasis Jėzau! Valandėlė — sakai — bet, visiškai pagerbdamas savo Viešpaties žodį, aš priduriu: jinai yra man ilga, perdaug ilga! (šv. Bernardas).

Dievo meilės malda

O, Jėzau, trokštu būti sunaikintas ir susijungti su Tavim amžių amžiams!

MALDOS ESMĖ IR PAREIGA

Viena svarbiausiųjų vienuolio pareigų yra malda. Kadangi pats Viešpats, ypač šiuo šv. Dvasios laukimo laiku, ragina mus melstis, tai tą didįjį šventųjų meną — gerai melstis — stengsimės pažinti, uoliai lavindamies. Melskime šv. Dvasią mums padėti.

1 PUNKTAS. KĄ REIŠKIA MELSTIS?

Svarstymas. Anot šv. Augustino, melstis reiškia kelti į Dievą širdį su šventais troškimais. Melsdamies kalbame su Dievu. Kokia tai mums garbė, kokia laimė, kad mums leidžiama kalbėti su savo Sutvėrėju! Kai imame melstis, turėtume įsivaizduoti einą prie Augščiausiojo sosto. Visi dangaus gyventojai yra aplinkui. Pulkim ant veido prie Dievo kojų ir sakykim Jam, ką mums nusižeminusi, kūdikiška širdis diktuoja. Galime Jį meiliai vadinti Tėvu, arba pagarbiai Dievu bei Viešpačiu, arba Bičiuliu ir sielos Sužieduotiniu.

Bet ką turme maldoj sakyti Dievui? Jėzus pats yra pamokęs: "Tėve mūsų, kurs esi danguje, teesie šventas Tavo vardas". Vadinasi, privalome maldoj Dievą girti bei garbinti, kaip kad daro danguj palaimintosios dvasios. Kokia tai mums paguoda, kad galime nuo šios žemės skurdo pakilti prie didžiai tobulojo Dievo! Toliau, privalome dėkoti Jam už visas geradarybes. Juk net pats Kristus dažnai dėkodavo Tėvui, pav., prikeldamas Lozorių: "Tėve, dėkoju Tau, kad mane išklausei" (Jon. 11, 41). Ir dar turime Dievo akyse verkti už savo nepaklusnumą ir nuoširdžiai Jam žadėtis pasitaisysią. Tokia malda patinka Dievui, nes juk Jis nori ne nusidėjėlio mirties, o kad šis atsiverstų ir būtų gyvas. Pats Jėzus yra pamokęs prašyti: "Atleisk mums mūsų kaltes". Galop, melsdamies privalome prašyti viso, ko reikia kūnui bei sielai: "Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien". Taip tai turime ką pasakyti maldoje Dievui, ir nereikėtų sumišus žvalgytis, ką čia tokio Jam pasakius!

Pritaikymas. Patyrinėkime ligšiolinį savo meldimosi būdą. Deja, turime prisipažinti, kad maldoj nekartą buvom pamiršę, su kuo kalbamės. Argi tad tenka stebėtis, jog tiek maža vaisių tesusilaukdavome!

Melsdamies turime viską aplinkui užmiršti ir, kiek įmanydami, pašalinti iš savo akiračio nereikalingus šią valandą žemiškus rūpesčius, troškimus ir mintis, nes šiaip niekuomet neįstengsim nesudrumstai melstis. Melsdamies nesikankinkime mintimi apie padarytąsias klaidas ar iškęstuosius įžeidimus, apie savo ateitį ir tt., kiek tai visa nėra reikalinga mūsų maldoj; verčiau ieškokime širdžiai ramumo tik gailingame širdies atvėrime Dievui ir įsižiūrėjime į begalį Jo gerumą bei meilę. Tepasidaro mums tiesiog šventu reikalu maldoj pirmiausia girti bei šlovinti Dievą ir dėkoti už Jo meilę. Tada ir taika bei rimtis įeis mums į širdį.

2 PUNKTAS. KODĖL PRIVALOME MELSTIS

Svarstymas. Privalome melstis, nes Kristus dažnai pabrėždavo maldos pareigą. Našlės bei teisėjo prilyginime Jis nurodė, kad reikia ištvermingai melstis (Luk. 18, 1). Prieš kentėdamas, Jėzus ragino apaštalus suspaudime bei pavojuose melstis: "Budėkite, visą laiką melsdamies, kad būtumėte rasti verti išvengti viso to, kas turi įvykti, ir stotis žmogaus Sūnaus akivaizdoje" (Luk. 21, 36). Pats Jėzus dažnai melsdavosi, duodamas mums pavyzdį. Dažnai randame evangelijose— Jis nueidavo į nuošalią vietą ir melsdavosi. "Jei tad tasai melsdavos, kuris buvo be nuodėmės", sako šv. Kiprijonas, aiškindamas Tėve mūsų, "tai kiek labiau privalome melstis mes!" Ir jei Jis ištisas naktis prabudėdavo melsdamasis, tai kiek mes privalome budėti dažnose maldose! Ne be reikalo Viešpats taip verčia uoliai melstis, nes malda duoda mums būtiniausias malones, be kurių negalime pasiekti amžinosios laimės.

Melstis privalome *kaip vienuoliai.* Jau pats vardas "religiosus" reiškia, kad malda yra viena iš pagrindinių mūsų pareigų. Malda yra ne tik malonių priemonė, bet ir dorybės praktika, kuri priklauso prie Dievo garbinimo, įsakytojo pirmuoju įsakymu. O Dievą garbinti pritinka kaip tik labiausiai vienuoliams.

Per maldas didžiausia dalim įvykdomas vienuolinio gyvenimo tikslas, Dievo garbinimas ir žmonių pašventinimas. Todėl šv. Bonaventūra sako: "Kristaus Sužieduotiniui, kuris veržias į tobulybę, yra būtina pamaldumo dvasia ir maldos uolumas, nes vienuolis, nemėgstąs maldos, yra ne tik skurdžius, bet ir nenaudingas ir turi negyvą sielą negyvame kūne".

Pritaikymas. Žinome, kad būtina melstis, pažįstame savo pareigą melstis, o kur yra mūsų maldos dvasia? Tad šiandien pat pasiryšime pirmiausia gerai laikytis bendrų maldos valandų ir vėl uoliau ugdyti maldą, būti maldos vyrai, jei nenorime prarasti ordino dvasios.

Širdies žodis. "O, Dieve, koks didis esi Tu, o koks mažas esu aš!" (Šv. Pranciškus). Kaip turiu Tau atsidėkoti už visas geradarybes, kurias man suteikei už mano netobulas maldas? Ateity stengsiuos geriau atlikti savo maldos pareigą. Duok tam savo malonės!

Dievo meilės malda

Viešpatie, išmokyk mane melstis, kad išmokčiau tinkamai Tave mylėti!

Antradienis po 3 sekmadienio po Velykų

MALDOS YPATYBĖS

Katekizmas sako, kad yra penkios geros maldos ypatybės: pamaldumas, nusižeminimas, pasitikėjimas, atsidavimas Dievo valiai ir ištvermingumas. Paeiliui mąstysime apie tas ypatybes. Šv. Dvasia, išmokyk mane tinkamai melstis!

1 PUNKTAS. MELSTIS REIKIA PAMALDŽIAI

Svarstymas. Pamaldumu vadinamas visiškas paskendimas maldoj. Vadinasi, meldžiamės pamaldžiai, kai tik apie Dievą maldoj mąstome, į Jį širdim ir lūpomis kalbame ir, kiek įmanydami, vengiame išsiblaškymų. Tad pamaldumas išskiria visa, kas maldai svetima bei ją trukdo, pav., žvalgymasis, pa-

šalinės mintys ir kt. Kai meldžiamės, turime visai atsidėti maldai, kūnu, širdim ir siela. Viešpats aiškiai pasakė samarietei prie Jokūbo šulinio: "Dievas yra dvasia, ir Jo garbintojams reikia garbinti dvasia ir tiesa" (Jon. 4, 24). Tik išviršinio Dievo pagerbimo dar neužtenka, dar turi būti vidinis. Todėl Viešpats skundės žydų malda: "Ši tauta gerbia mane lūpomis, o jų širdis toli nuo manęs" (Mat. 15.8).

Tiesa, nepastovi mūsų mintis nelengvai susikaupia maldoje. Apie tai sužinome ir iš šventųjų prisipažinimų. Bet, Dievui padedant, galime išvengti laisvų bei sąmoningų išsiblaškymų, ir tai nesunkiai. Kai melsdamies neturime priešais gyvo to, su kuriuo kalbamės, tenka pasitenkinti tikėjimu, kad Jis yra čia pat ir žiūri į mus. Gera priemonė pamaldžiai melstis yra gyvai įsivaizduoti Kristų—Žmogų, kokį Jį regime evangelijose. Lavinkimės, ir susikaupimas maldoj pasidarys nesunkus.

Pritaikymas. Dabar patyrinėkim, kokia ligi šiol buvo mūsų malda — žodinė ir mintinė. Gal per mažai stengėmės kovoti su išsiblaškymais? Gal dažnai net patys sąmoningai juos prisiimame? Argi nereikia susigėsti? Šv. Bonaventūra sako: "Nemandagu lūpomis kalbėti su Dievu, o mintim apie kitką mąstyti. Netinka vieną širdies pusę kreipti į dangų, o antrą palikti prikibusią prie žemės. Tokios maldos Dievas tikrai neišklausys". Tad stenkimės ateity pamaldžiau melstis. Pripraskime maldoj nuolat turėti akyse Kristaus žmogystę, kad galėtume karščiau melstis. Mąstykime apie visur esantį Dievą.

2 PUNKTAS. MELSTIS REIKIA NUSIŽEMINUSIAI

Svarstymas. Meldžiamės nusižeminusiai, kai atsimename savo silpnybę bei menkumą. Romos Katekizmas sako: "Pirmasis žingsnis prie tikros maldos yra nusižeminęs, pasiduodąs nusiteikimas, sujungtas su savo nuodėmingumo pažinimu. Dėl savo nuodėmių tas, kuris meldžiasi, turi suprasti esąs nevertas ką nors iš Dievo gauti, dargi nevertas iš viso Dievo akyse pasirodyti." Todėl šv. Petras iš Alkantaros savo auksinėj knygutėj apie mąstymą reikalauja, kad prieš mąstymą būtų padaroma trumpa sąžinės sąskaita ir sužadinamas gailesys už nuodėmes.

Be to, besimeldžiąs dar turi būti gyvai persisunkęs savo menkystės, bejėgiškumo ir pagalbos reikalingumo sąmone. Su Pranašu jis privalo šaukti: "Aš gi esu nelaimingas ir vargšas, Dieve padėk man. Mano padėjėjas ir vaduotojas esi Tu; mano Dieve, nedelsk (Ps. 69,6). Apie tokią maldą sako šv. Raštas: "Ji neturi ramybės, kolei neprisiartina, ir neatstoja, kolei Aukščiausias nepažvelgia" (Ekli. 35,21).

Pritaikymas. Palyginkim besimeldžiančiojo Išganytojo nusižeminimą su mūsų abejingumu, net nepagarbumu. Kiek pagrindo turime nusižeminti prieš Dievą, o esame pilni išdidumo bei puikybės! Visai nepamąstome, kiek esame reikalingi Dievo pagalbos: todėl esame tokie tingūs maldoj. Kokia kūdikiškai nusižeminusi buvo šv. Pranciškaus malda, kurią vieną kartą brolis Leonas gilią naktį nugirdo miške! "Mano mieliausiasis Viešpatie ir Dieve! Kas esi Tu, Viešpatie, Augščiausiasis, Išmintingiausiasis, Geriausiasis, Gailestingiauiasis! O kas esu aš, Tavo mažas, nenaudingas kirminėlis tarnas!"

Širdies žodis. Didysis Dieve kaip labai turiu Tau dėkoti, kad maloningai priimi mano maldą! Atleiski visus mano išsiblaškymus ir nepagarbą Tavo atžvilgiu! Aukoju Tau nusižeminusias ir karštas Tavo Sūnaus ir visų šventųjų maldas. Meldžiu malonės, kad gerai melsčiaus.

Dievo meilės malda

Mano Dieve ir mano viskas! Tavy viename randu ramybę ir taiką.

Trečiadienis po 3 sekmadienio po Velykų

KITOS MALDOS YPATYBĖS

Šiandien mąstysim toliau apie geros maldos ypatybes ir, būtent, jog reikia melstis pasitikint, pasiduodant, ištvermingai. Suteik, Viešpatie, visoms mūsų maldoms tas ypatybes, kurios padaro jas vertas, kad išklausytumei.

1 PUNKTAS. MELSTIS PASITIKINT

Svarstymas. Pasitikėdami meldžiamės, jei tvirtai tikim, jog Dievas mūsų maldą išklausys, nes tik ji gali patarnauti Jo garbei ir mūsų išganymui.

O kodėl turim melstis pasitikėdami? Gi kad Dievas yra be galo galingas ir geras, o Kristus yra pažadėjęs Tėvą mus išklausysiant. Dievas gali suteikti mums visa gera ir nori tai padaryti dėl Kristaus. Argi nebūtų tai Dievui įžeidimas, jei maldoj nepasitikėtume Jo galybe ar gerumu? Todėl apaštalas Jokūbas sako: "Jei kam jūsų trūksta išminties, tegul prašo Dievą, kurs duoda visiems apsčiai ir neprikaišioja, ir jos bus jam duota. Tegul prašo su tikėjimu, nė kiek neabejodamas. Nes kas abejoja, yra panašus į jūros bangą, kuri vėjo judinama ir varinėjama. Taigi, toks žmogus tenemano, kad jis gaus ką nors iš Viešpaties" (Jok. 1, 5-7).

Pats Kristus padrąsino mus melstis su pasitikėjimu: "Turėkite tikėjimo į Dievą. Ko tik melsdamies prašote, tikėkite, kad gausite, ir bus jums" (Mork. 11, 22-24). Ir savo darbais Jėzus parodė niekuomet neatmetąs prašymo, jei tik prašoma pasitikint.

Pritaikymas. Visiškai pasitikėkime Dievu ir neabejokime, kad mūsų maldos bus išklausytos! Vien savim nepasitikėkim! Tad ko, mano siela, nusimeni? Jis išgirsta tave greičiau, negu tu Jį, ir išklauso lengviau, negu tu Jį! O gal tau per maža įrodymų, jog Jis tave myli? Dažnai kalbėk su šv. Povilu: "Artinkimės su pasitikėjimu į malonės sostą, kad gautume pasigailėjimo ir rastume malonės tinkamai pagalbai" (Žyd. 4, 16).

2 PUNKTAS. MELSTIS PASIDUODANT

Svarstymas. Dievas yra mums pažadėjęs išklausysiąs dėl savo Sūnaus, bet ne be sąlygų. O sąlygos yra kad tai, ko prašome, sutiktų su Dievo valia, tarnautų Dievo garbei ir mūsų dvasinei naudai. Kad sutiktų su Dievo valia, to reikalauja Dievo didingumas. Kad tarnautų Jo garbei, to reikalauja Jo vertybė. Kad mūsų dvasinei naudai, — Dievo gerumas. Todėl melsdamies turime pavesti Dievui, kada ir kaip Jis išklausys. Ir

tai yra daug geriau: nes argi mes, trumparegiai, žinome, kas mums tikrai gera?

Pats Kristus yra mums parodęs tokio Dievo valiai pasidavimo pavyzdį. Jam buvo labai svarbu, kad Tėvas Jį išklausytų, kai Jis verkdamas meldė atitolinti nuo Jo kančios taurę: Jis ir būtų galėjęs turėti pilną pretenziją, kad Tėvas Jo prašymą įvykdytų. O tačiau Jis savo prašymui pridūrė: "Tačiau tebūnie ne mano valia, bet tavo" (Luk. 22, 42).

Pritaikymas. Turime prisipažinti, jog mums toks kūdikiškas pasidavimas yra sunkus. Mūsų nekantrumas savivalia, puikybė priešinasi tam; o vis tik turime nusižeminę nusilenkti augščiausiai valiai. Ypač tai aišku, kai prašome ko žemiško, nes tai lengvai gali pakenkti mūsų sielai. Bet ir kai meldžiame tam tikrų dvasinių gėrybių, pav., paguodų, ypatingų malonių, išvadavimo nuo įkyrių pagundų, turime tai pavesti Dievo nuožiūrai. Patyrinėkim dabar, ar taip pasiduodavome Dievo valiai melsdamies. O gal melsdavomės per daug smarkiai per drąsiai ar net akiplėšiškai?

3 PUNKTAS. MELSTIS IŠTVERMINGAI

Svarstymas. Savaime aišku, didysis Dievas neturi tuoj pat mus išklausyti, ypač kad dažnai turi svarbių priežasčių ne tuoj pat suteikti, ko prašome, pav., palaukti tinkamo laiko, patyrinėti mūsų vertumą, pabausti nepaklusnumą. Tad, jei Dievas ne tuoj išklauso, nereikia mesti maldos, tik dar uoliau prašyti. Pavyzdžiu gali mums tarnauti kananietė moteris, įkyrus draugas, vargšė našlė — pavyzdžiai, randami evangelijose.

Pritaikymas. Ištvermingoj maldoj yra susijungusios visos gerosios maldos ypatybės: pamaldumas, nusižeminimas, pasitikėjimas, pasidavimas. Todėl Dievas dažnai patyrinėja mūsų kantrybę. Tad neapsileiskime maldoj! Pagaliau sulauksim valandos, kada išklausys.

Pasiskatinimai. Didysis Viešpatie, *dėkoju* Tau už nuolaidumą, kad teikeis mano maldas išklausyti! *Nebesiskųsiu,* jei ne tuoj pat išklausysi, bet turėsiu mintyje, ką apaštalas Jokūbas yra parašęs: "Prašote ir negaunate, nes negerai prašote, tik

savo geiduliams patenkinti" (Jok. 4, 3). Nūn noriu apvalyti širdį nuo viso, kas Tau nepatinka, kad būčiau vertas, jog išklausytum. Visiškai pasiduodu Tavo valiai ir meldžiu dviejų didžiausių dovanų: Tavo malonės ir savo ištvermės iki galui.

Dievo meilės malda

Visur tesie vykdoma, šlovinama ir per amžius garbinama teisingiausioji, kilniausioji, meiliausioji Dievo valia!

Ketvirtadienis po 3 sekmadienio po Velykų

ĮVAIRŪS MALDOS BŪDAI

Nors malda visada yra tik širdies pakėlimas į Dievą, bet ji gali būti įvairiai vykdoma. Padedant šv. Dvasiai, bandysim mąstyti apie įvairius meldimosi būdus.

1 PUNKTAS. KALBAMOJI MALDA

Svarstymas. Pirmasis meldimosi būdas yra kalbamoji malda, kada maldingas pakilimas dvasios į Dievą išreiškiamas žodžiais. Ta malda yra žmogui visai natūrali; todėl buvo nuo senų senovės vartojama, ką matome Sen. Įstatyme. Kristus irgi ją patarė ir net vieną maldą pats mums sukūrė: "Kai jūs meldžiatės, sakykite: Tėve, tebūnie šventas Tavo vardas. Teateinie Tavo karalystė ir tt." (Luko 11, 2). Savo Įkūrėjo pavyzdžiu sekdama, Bažnyčia irgi yra sukūrusi savo tikintiesiems maldų; savo kunigams yra uždėjusi net tam tikras pareigines maldas — valandas, arba Brevijorių.

Kad toji žodinė malda būtų tikras dvasios pakėlimas į Dievą, ji turi būt atliekama atidžiai bei pamaldžiai. Vien tik lūpų maldą, kurioj nedalyvauja mintis bei širdis, Viešpats pats pasmerkė per Izaiją, sakydamas. "Šita tauta artinasi savo burna ir garbina mane savo lūpomis, jos gi širdis toli nuo manęs" (Iz. 29, 13). Tad, atlikdami žodinę maldą, privalome kreipti dėmesį į tai, ką kalbame. Kai meldžiamasi be dė-

mesio, nesijaučiama atsigaivinus, tik pasunkinus būklę. Dovydas Augsburgietis sako: "Dvasia išdžiūsta ir jaučia pasibiaurėjimą; širdis neranda džiaugsmo ir protas — maisto". Su dėmesiu turi jungtis *pamaldumas, kuris* ištartus žodžius tiktai ir paverčia malda.

Pritaikymas. Per dieną sukalbame tiek įvairių maldų. Kaip jas atliekame? Gal dažniausiai neatidžiai, nepamaldžiai, tik lūpomis? Kokia iš tokių maldų nauda? Kai kurie šventieji, kaip šv. Ignotas, pataria, kalbant maldas, bent trumpai pamąstyti apie kiekvieną žodį bei posakį, imant iš jų dvasinį maistą. Bet tai įmanoma, kai meldžiamasi vieno. O jei meldžiamasi bendrai, tai galima pasigauti kokią mintį, kuri padarė didesnį įspūdį, ir ją apmąstyti, arba, einant šv. Leonardo iš Porto Mauricijo pavyzdžiu, mąstyti apie Jėzaus gyvenimą bei kančią. Tai tiktų ypač paprastiesiems broliams, kai jie kalba savo Tėve Mūsų ar psalmes sau svetima kalba, kurios nesupranta.

2 PUNKTAS. VIDINĖ MALDA

Svarstymas. Antras meldimosi būdas yra vidinė malda. Melstis vidiniai reiškia pakelti į Dievą širdį, be žodžių, be maldos formulių, ir kalbėtis su Viešpačiu tik mintim, valia, jausmu, kaip žmogui pakužda toj valandoj pamaldumas, reikalas, aplinkybės. Atveriame Kūrėjui savo širdį, pasisakome reikalus, gailimės už nuodėmes, meldžiame pasigailėti ir atleisti, prašome malonių, pagalbos pagundose, pavojuose, įvairiuose varguose arba jaučiame nustebimą, lenkiamės Dievui, garbiname Jį, dėkojame, mylime ir panašiai.

Bet ir žodinę maldą lengvai galime sujungti su mintine. Šv. Pranciškus Salezietis sako: "Kai kalbi žodines maldas, o jauties benorįs melstis vidiniai, tai pasiduok tam norui, ir tegu tavo dvasia ramiai pereina prie vidinės maldos, ir nesirūpink, kad dar nesi baigęs žodinės, nes vidinė malda yra Dievui malonesnė ir tavo sielai naudingesnė." Aišku, tai tinka privačioms maldoms; su Brevijorium yra kitas reikalas, nes jo negalima be niekur nieko pertraukinėti.

Vidinė malda reikalauja daugiau tylos bei ramybės, o ir daugiau pastangų; tad galėtų dėl to kai kam pakenkti, kurie dar nėra įpratę ir per daug bei per ilgai save vargina. Todėl Dovydas Augsburgietis pataria tą maldos rūšį vartoti dažniau, bet melstis trumpiau ir be įsitempimo, kad ta pratyba palaikytų jaukų bendravimą su Dievu, ir savo trumpumu bei lengvumu taupytų jėgas.

Trumpus bei karštus dvasios pakėlimus į Dievą vadiname ir spontaniškom maldelėm. Dvasinio gyvenimo mokytojai jas labai pataria, o šventieji praktikuoja. Taip šv. Leonardas iš Porto Mauricijo savo pasiryžimuose rašo: "Dievo pagalbai gauti stipriai įsipratinsim kalbėti trumpa maldelę: Mano Jėzau, pasigailėk! Jau padariau kaip ir kokią sandorą su Dievu, kad, kai ištarsiu tuos šventus žodžius, tuo pat turėsiu norą prašyti Jį Jo šventos meilės ir pakartoti tyrą intenciją tik Jam visada ir visur patikti ir Jo švč. valią įvykdyti. Todėl tą maldelę kas dieną kartosiu keletą tūkstančių kartų burna ar širdim, ir tai bus stipri priemonė laikyti savo širdžiai visuomet Dievuje sukauptai, kas juk yra svarbiausiasis raikalas."

Pritaikymas. O kad mes mokėtume melstis, kaip šventieji! Bet, žinoma, be pastangų neišmoksime to didžio meno. Tad lavinkimės tai vienoj, tai antroj maldos rūšy. Ypačiai kartokime dažnai šias maldeles: "Mano Dieve ir mano viskas!" — "Viešpatie, teesie Tavo valia!" — "Mano Jėzau, pasigailėk!" — "Jėzau, Marija, Juozapai!"

Širdies žodis. Dieve, ačiū, kad net mano netobulas maldas priimi ir išklausai! Atleisk ligšiolinius mano suklupimus maldoje ir suteik malonę visuomet būti susijungus su Tavim per stiprią vidinę maldą!

Dievo meilės malda

Tebūna palaimintas mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardas ir išganomoji Jo kančia bei mirtis! Kaip galėčiau Jėzaus nemylėti?!

APIE BREVIJORIŲ

Tarp mums įsakytųjų maldų Brevijoriui tenka pirmoji vieta. Kad Brevijoriaus kalbėjimą nelaikytume nemalonia našta, o miela pareiga, pirma pamąstysim apie jo gražumą, o paskui apie mūsų įpareigojimą jį kalbėti.

1 PUNKTAS. BREVIJORIAUS GRAŽUMAS

Svarstymas. Gausus Brevijoriaus turinys teikia Dievui pasišventusiai sielai gražiausių bei kilniausių minčių bei maldų. Psalmės, himnai, šv. Rašto iškarpos, ištraukos iš šv. tėvų, šventųjų gyvenimai ir Bažnyčios maldos tvarkingai eina paeiliui ir sudaro knygą, kurios turinio neišsemsi, turtų neapskaičiuosi ir grožio neišseikėsi. Iš Brevijoriaus galima be paliovos rinktis kilnių mąstymų, maldavimų, šventų pasiryžimų, puikių dorybės pavyzdžių, liepsnojančių strėlinių maldelių.

Tas kilnus Brevijoriaus grožis dar padidinamas to ypatingo orumo, kurį jam suteikė Bažnyčia. Juk tai yra ne atskiro asmens, bet Bažnyčios malda, atliekama jos vardu ir jai pavedant. Kokie spalvingi įvairūs bažnytinių laikų bei švenčių vaizdai skrenda pro mūsų akis! koks gausingas pamaldų kaitaliojimasis įvairiose švenčių paslaptyse iš Kristaus bei šventųjų gyvenimo džiugina mus diena po dienos ir leidžia mums vis giliau įžvelgti į Dievo visagalybę ir meilę! Tikrai Brevijorius yra tolydžio trykštąs šaltinis, kuris mus gaivina mūsų kuniginiame gyvenime ir teikia širdžiai jėgos, paguodos, džiaugsmo!

Brevijoriaus malda vadinasi dar ir Dieviškoji Tarnyba. Kuniginės maldos yra ne savivališkas įsakymas, o būtinas Bažnyčios uždavinys, turįs šaknis jos esmėj bei paskirty ir kyląs iš jos širdies — Šventosios Aukos. Yra tai nuolatinė dievmeldystė, kurią Kovojančioji Bažnyčia drauge su Triumfuojančiąja švenčia. Yra tai nepertraukiamas meilės pašnekesys Sužieduotinės su Sužieduotiniu (Amberger). Argi tai ne gražus uždavinys, kurį turime mes, Dievui pašvęstieji asmens —garbin-

ti bei šlovinti Dievą, Jam dėkoti už geradarybes, Jam pavesti nemirštamąsias sielas karštoj maldoj, Jį maloningai nuteikti, prašyti iš Jo malonių? Kai pasaulio vaikai paskęsta žemės reikaluose ir laikiniuose rūpesčiuose, mes atsiduodame maldai ir atpildome, ką jie neleistinai apleidžia.

Pritaikymas. Kai pagalvojame apie Brevijoriaus kilnumą bei gražumą, o mūsų apsileidusį jo kalbėjimą, tenka labai susigėsti. Juk tai — Dievo tarnyba, o kaip mes ją atliekame! Sekim šv. Leonardo iš Porto Mauricijo pavyzdžiu: kalbėdami Brevijorių, prisiminkim kartkartėmis Kristaus kančią, kad lengviau apsaugotume dvasią nuo išsiblaškymo. Ką pasakėme apie kunigų Brevijorių, tai tinka ir paprastųjų brolių Brevijoriui. Jei jie sugeba mąstydami kalbėti Tėvę Mūsų, o šiaip jungiasi dvasioj su Bažnyčios intencijomis, tai ir jiems toks Brevijoriaus kalbėjimas bus malonių bei šventumo šaltinis.

2 PUNKTAS. PAREIGA KALBĖTI BREVIJORIŲ

Svarstymas. Bažnyčia kiekvieną dvasininką priėmusį subdiakono šventimus, įpareigoja po sunkia atsakomybe kalbėti kas dieną Brevijorių. Mūsų pareiga yra Dievui tarnauti visa būtybe ir Jį maldingai kas dieną šlovinti.

Mūsų reguloj ta pareiga yra dar praplėsta ypatingu nuostatu ant visų profesų: "Kunigai bei klierikai tegul garbina Dievą pagal šventos Romos Bažnyčios nustatytą tvarką, išskyrus psalmyną. Todėl jie gali turėti brevijorių. O paprastieji broliai tegul kalba dvidešimt keturis Tėve mūsų už Matutinum, penkis už Liaudes, po septynis už Primą, Terciją, Sekstą ir Noną, dvylika už Mišparus, septynis už Kompletus ir tegul meldžiasi už numirusius" (3 sk.) Regulos aiškintojas Baltramiejus Pizietis pateikia pagrindą: "Kadangi mažesnieji broliai išlaimoki žmonių išmaldoms, tad pritinka, kad jie dieną naktį melstųs už tuos, kurie juos savo duona ir darbu maitina."

Pritaikymas. Niekuomet nepamirškim savo pareigos nuolat garbinti Dievą ir patyrinėkime, kaip tą pareigą ligi šiol atlikinėjome. Gal kartais kokią dalį officiumo praleidai, jį be reikalo pertraukinėjai, per daug toli atidėliojai, valandų tvar-

ką sukeitei, labai skubiai atlikai? Kerckhove sako: "Broliai nekunigai turi trumpesnį officiumą, kad geriau lavintus vidinėj maldoj ir mąstyme ir uoliau atlikinėtų rankų darbus, tuo patarnaudami kitiems broliams." Tegu jie apie tai pamąsto!

Širdies žodis. Garbė Dievui, kad Jis prileido mus prie savo tarnybos bei šlovinimo! Visu uolumu atsiduokime tad tai tarnybai ir karštai melskime Dievą, kad atleistų visus nusikaltimus, kalbant šv. Brevijorių. Prašykim, kad Dievas sustiprintų mus mūsų pasiryžimuose.

Dievo meilės malda

Švenčiausiajai nedalomai Trejybei, nukryžiuotojo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Žmogystei, palaimintosios, garbingiausios visad Mergelės Marijos šventai mergystei ir visiems šventiesiems teesie visuomet gyrius, pagarba, galia ir garbė iš visos kūrinijos, o mums visų nuodėmių atleidimas per nesibaigiamus amžių amžius. Amen.

Šeštadienis po 3 sekmadienio po Velykų

APIE CHORO MALDĄ

Kas dieną ne po vieną sykį tenka mums ateit į chorą bendrai pasimelsti. Ta svarbi šventa įstaiga reikalauja, kad dažnai apie ją pamąstytume. Tegu šv. Dvasios malonė pamoko mus choro pareigą visada atlikti džiaugsmingai ir maldingai.

1 PUNKTAS. CHORO PAREIGA

Svarstymas. Bendrinių choro maldų pareiga mums, mažesniesiems broliams, kyla, anot daugumos regulos aiškintojų, ne stačiai iš mūsų regulos žodžių, tik iš Kanonų Teisės, ir tai aiškiai, — nes vienuolis ar vienuolė priklauso prie kurio nors ordino, kuriam papročio teisė yra uždėjusi pareigą atlikinėti choro maldas — jie yra įpareigoti bendrai kalbėti chore Brevijorių. Tai liečia ir mus. Generalinėse Konstitucijose randame:

"Dievo garbinti turi visi paskirtu laiku ateiti į chorą, jeigu nėra pareigų teisėtai sukliudomi." (Art. 149, n. 3).

Choro pareiga yra svarbi, ir būtent, ji įpareigoja pirmiausia visą vienuolinę bendruomenę, žinoma, pirmoj eilėj viršininką. Jis turi rūpintis, kad chorinės maldos būtų atliekamos tiksliai ir padoriai ir kad niekas jų nepraleidinėtų. Bet ir kiekvienas atskiras vienuolis turi atlikti tą pareigą. Todėl, jei per atskirų vienuolių kaltę nesusirinktų reikiamas chorui asmenų skaičius, ir chorinė malda nebegalėtų įvykti, tai ir anie broliai būtų užsitraukę sunkią nuodėmę.

Pritaikymas. Įsivaizduokim Tėvą Pranciškų, kaip jis su broliais atlikdavo choro pareigą! Kaip noriai, kaip uoliai, kaip pamaldžiai! O kaip mes? Ar turėdavome užtenkamą priežastį neateit į chorą? Ar tuo būdu nesame kitų papiktinę? Tad vėl pasiryžkim uoliai lankyti chorą!

2 PUNKTAS. CHORINĖS MALDOS NAUDA

Svarstymas. Jei kam choro pareiga atrodo nepatogi, tegu jis pamąsto, jog bendrinės maldos gerumai toli atsveria jos nepatogumus ir nėra laiko eikvojimas.

1. Bendrai meldžiantis, Brevijoriaus malda įgyja visais atžvilgiais didesnės jėgos. Pats Viešpats sako: "Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten aš esu jų tarpe" (Mat. 18,20). Vis tiek, kaip imtume Brevijorių — kaip garbinamąją, dėkojamąją, atsiteisiamąją ar prašomąją maldą — visuomet, bendrai kalbama, ji bus galingesnė, negu vieno kalbama.

2. Chorinis kalbėjimas palengvina Brevijoriaus pareigos atlikimą. Kaip kad drauge su kitais lengviau ir toliau galima nueiti, taip pat yra ir bendrai meldžiantis: vienas tempte tempia kitą, ir priešingai per daug skubančiuosius tramdo kitų neskubėjimas.

3. Chorinis meldimasis lavina tvarkingumą ir reguliarų stiprų veikimą: Brevijorius visuomet kalbamas skirtu laiku, ir taip darbas bei malda ritmingai bei tvarkingai vis pakeičia vienas antrą.

4. Garsus Brevijoriaus kalbėjimas bažnyčiose gerai rekomenduoja vienuolius pasauliečiams ir tinkamai pateisina ordinų

egzistenciją. Bažnyčios lankytojams daro gilų įspūdį, kai jie girdi lyg savotišką bažnytinę melodiją — tą tartum šventų vandenų ūžimą ramioje šventyklos erdvėje.

Savo regulos aiškinime šv. Bonaventūra klausia, kodėl šv. Pranciškus panoro apsunkinti savo ordiną Brevijorium ir choru, ir taip atsako: "Ogi kad mūsų Tėvas norėjo veikti visai bažnytiškai; Bažnyčia gi laiko savo pareiga pritarti dangaus himnams, ir čia jai laikas niekada neprailgsta. Nors Bažnyčią valdyti yra labai sudėtingas ir rimtas dalykas, vis dėlto jos Valdytojas negali trumpinti Dievo garbinimo, nes šiaip ji prarastų daug nuopelnų bei malonių. Dėl to ir Bažnyčios tarnai negali trumpinti Dievo garbei skirto laiko, nes jie juk neturi ko svarbesnio daryti, kaip ir pati Bažnyčia".

Pritaikymas. Mums turi būti svarbu, ką darome, daryti su didžiausiu pasisekimu; o šį turėsime, jei uoliai dalyvausime chore. Choro malda apvaisina mūsų pašaukimo darbus ir tuo pačiu tvarko jėgų sunaudojimą. Nesiduokime suklaidinami tinginystės priekaištu, kad, girdi, choro maldomis mes per daug panaudoją laiko, kurs neva būtų naudingesnis kitiems darbams!

Paskatinimas. Džiugiai ir dėkingai prisidėk prie Dievo garbinimo! Aukok Viešpačiui Bažnyčos maldą! Melsk uolumo Dievo šlovinime bei tarnyboj!

Dievo meilės malda

Amžinasis Tėve, aukoju Tau Jėzaus širdies meilės karštį už abejingumą bei šaltumą tų, kurie jau yra pasiaukoję Tau tarnauti. Aukoju ir už save.

4 sekmadienis po Velykų

ŠV. DVASIOS PAŽADĖJIMAS

Dar kartą įsivaizduokim Išganytoją paskutinės vakarienės metu mokytinių tarpe, kai jiems praneša apie savo pasitraukimą iš šio pasaulio ir už tai pažada šv. Dvasią Guodėją. Ir pamąstykim apie pamokas, kurias Jis su tuo pažadu susieja.

1 PUNKTAS. JUMS GERIAU, KAD AŠ EINU

Svarstymas. Mokytiniai nuliūdę, kad Jėzus juos palieka. Tada Jėzus jiems sako: "Aš sakau jums tiesą: jums geriau, kad aš einu" (Jon. 16, 7). "Jei aš neeisiu, Ramintojas neateis pas jus, o jeigu aš nueisiu, aš jį jums atsiųsiu" (ten pat).

Atbaigti atpirkimo darbui reikėjo atsiųsti šv. Dvasią. Tad jei mokytiniai ir visa Bažnyčia turėjo gauti šv. Dvasios dovanas, Jėzus turėjo suteikti saviškiams išsiskyrimo skausmą. Tačiau koks menkas ir trumpas buvo tas skausmas, palyginus su dvasinių džiaugsmų bei malonių pilnybe, kurią jiems atnešė šv. Dvasia!

Reikėjo juose ištaisyti žydiškąjį Mesijo idealą su jo žemiškomis viltimis, jei jie turėjo pasidaryti tikrais apaštalais. Ligi tol Kristus tuščiai bandė išgydyti nuo klaidingo įsivaizdavimo, kad, girdi, Mesijas sukursiąs didžią žydų valstybę. Emauso mokytiniai Atsikėlimo dieną sakė juk Jėzui: "O mes tikėjomės, kad Jis atpirksiąs Izraelį" (Luk. 24,21). Jėzui mirus, mokytiniai galėjo jau manyti, kad jų įsivaizduota Mesijo valstybės svajonė išnyko, bet užtat ėmė kurtis juose ir aplink juos nepalyginti kilnesnė, nežemiška Dievo karalystė. Tad ir šiuo atžvilgiu Jėzaus atsiskyrimas atnešė jiems tik palaimą.

Šventieji tėvai nurodo dar vieną naudą: asmeninis su Jėzum bendravimas ir iš to kilusioji prigimtinė meilė buvo dar juose kliūtis veikti šv. Dvasiai. Jėzaus asmenybė taip žaviai veikė juos, kad jie neįstengė kreipti dėmesio į Jėzaus mokslą bei kilniuosius tikslus. Tad pirma reikėjo sudvasinti jų santykį su Kristum, padaryti jų meilę tyrą, nuvalius nuo jos juslinius efektus, ir tik tuomet jie galėjo pasidaryti imlūs dvasiniam-vidiniam šv. Dvasios veikimui. O tą vidinį pasikeitimą juose galėjo įvykdyti tik Kristaus antgamtinis per simainymas ir nuo jų pasišalinimas (Riess).

Pritaikymas. Matome, jog ne visa yra bloga, kas mums pirmoj valandoj atrodo bloga. Dėl ko tad murmame ir skundžiamės, jei kas atsitinka mums nemalonaus? Argi negali iš to dar kilti kas nors gero?

Toliau regime, jog žemiški prisirišimai ir meilė yra šv. Dvasiai kliūtis veikti mumyse. Kunigai bei mokytojai čia gali pasidaryti sau naudingų išvadų jaunimui auklėti, mokydamies iš Viešpaties, kaip žmonių širdis reikia vest į gerą.

2 PUNKTAS. AŠ JĮ JUMS ATSIŲSIU

Svarstymas. Kaip atlyginimą už savo pasitraukimą, Jėzus žada atsiųsti kitą Ramintoją. Bet apaštalai to pažado neįstengia greitai įsisąmoninti ir į širdis priimti. Jie dar visai nepažįsta to Ramintojo. Todėl Kristus juos supažindina su juo. Graikiškąjį jo vardą "Parakletos" šv. Augustinas verčia "Bendrabuvis" ir "Guodėjas". Bendrabuvis — nes visuomet bus su jais, kaip sako Jėzus: "Aš melsiu Tėvą, ir Jis duos jums kitą Ramintoją, kad pasiliktų su jumis per amžius" (Jon. 14, 16). Guodėjas — Ramintojas — nes guos ir ramins juos šio gyvenimo varguose ir teiks nuolat dvasinio džiaugsmo.

Pritaikymas. Šv. Dvasiai turime be galo daug už ką dėkoti, ypač už pagalbą maldoj: "Dvasia padeda mūsų silpnybei; nes mes nežinome, ko turime melsti, kaip pridera; bet pati Dvasia prašo už mus neišsakomais dūsavimais. Tas gi, kurs tyrinėja širdis, žino, ko Dvasia trokšta, kad ji, kaip Dievui tinka, užtaria šventuosius" (Rom. 8, 26-27). Noriai ir skubiai pasiduokime šv. Dvasios raginimui melstis. Dažnai kankina mus maldoj sausumas ir nenoras. Manome, kad Dievas esąs toli nuo mūsų; bet kaip tik dvasinė sausra yra mums gera auklėjamoji priemonė: per ja mokomės savęs išsižadėti, Dievo ieškoti, ir tuo būdu apsivalome. Tokios sausros metu nereikia mesti savo maldų, o tik dar uoliau melstis, iki Viešpats vėl mums dovanos ir suteiks saldžios paguodos.

Paskatinimas. Dėkok už šv. Dvasios atsiuntimą. Stebėkis didžiomis mūsų tikėjimo paslaptimis. Leisk šv. Dvasiai savo širdy apsigyventi. Prašyk tamsybėse šviesos ir sunkumuose paguodos.

Dievo meilės malda

Begalinis Kilnume ir begalinė Gėrybe! Tu taip labai myli žmones. Tiek daug esi padaręs, kad ir jie Tave mylėtų. Kaip

gi tad atsitinka, kad tiek nedaug žmonių Tave myli? Bet aš nebenoriu, kaip pirmiau, būti tų nelaimingųjų skaičiuje. Esu pasiryžęs Tave ir vien Tave pagal savo pajėgumą mylėti. Tu esi to vertas ir taip nuolatos man tai liepi. Šv. Dvasia, būk mano Mokytoja ir Vadove! (Šv. Alfonsas Liguorietis.).

Pirmadienis po 4 sekmadienio po Velykų

APIE MĄSTOMĄJĄ MALDĄ

Pagal mūsų viršininkų valią vienas pirmųjų ir paskutiniųjų mūsų dienos darbų turi būti mąstymas. Toji maldos rūšis, tur būt, yra labai svarbi, kad taip įsakmiai mums patariama. Sekančiomis dienomis užsiimsime ta maldos rūšim, kad atgaivintume savy uolumą tam meldimosi būdui.

1 PUNKTAS. MĄSTYMO BŪTINUMAS IR PAREIGA

Svarstymas. Paprasta prasme, mąstyti reiškia atsidėjus mintim įsižiūrėti į kurį dalyką. O dvasinis mąstymas yra prisiminti dvasinius dalykus, kaip štai: tikėjimo paslaptis ir tiesas, stengtis juos perprasti ir širdį palenkti į maldingus pasiskatinimus bei pasiryžimus. Tad dvasinis mąstymas yra tikriausia prasme malda ir labiau už visas kitas dvasines pratybas gali žmogų padaryti šventą.

Tas mąstymas yra viena iš svarbiausiųjų Dievui pasišventusio asmens pratybų. Galima tarti: šventas ordinas, dvasinis gyvenimas negali ilgai tesėti be mąstymo; ir vienuolis, kuris papranta mąstymą ilgai praleisti, arba jį atlikti tik dėl akių, be abejo, nukryps nuo savo tikslo ir pateks į didelį pavojų savo sielą pražudyti.

Todėl visi ordinų įkūrėjai mąstymą uždėjo savo nariams kaip pareigą. Mūsų ordino regula dėl savo trumpumo neturi, tiesa, atitinkamo įsakymo, bet regulos aiškintojai nesvyruodami kalba apie mąstymo pareigą, išvesdami ją iš ordino profesijos. Kerckhove sako: "Šventosios profesijos galia, visi ordino nariai yra po sunkia nuodėme įpareigoti veržtis į tobulybę. Bet,

kadangi mąstomoji malda yra beveik neaplenkiama priemonė tobulybei pasiekti, tai iš to seka, kad vienuoliai o ypač mes, mažesnieji broliai, kurie esame priėmę tokią aštrią regulą, esame įpareigoti atlikinėti mąstymus, nors regula aiškiais žodžiais mums tos pareigos ir neuždeda." Todėl mūsų Generalinės Konstitucijos sako: "Su Brevijorium turi būti sujungta mąstomoji malda. Niekas taip netinka dorybei ugdyti ir niekas nėra tiek būtina ordino drausmei palaikyti, kaip mąstymas. Dėl to visi broliai turi paskirtu laiku tinkamoj vietoj pagal išmėgintą provincijos paprotį susirinkti ir kasdien bent vieną valandą mąstyti" (Art. 162, n. 1,2).

Pritaikymas. Kaip lig šiol atlikdavome mąstymą? Kodėl kartais praleisdavome? Gal tai buvo tušti išsisukinėjimai? Gal netvarkingas gyvenimas? Grįžkim vėl prie bendruomenės tvarkos, labai branginkim mąstymą, ir tegu jis būna mūsų brangiausiasis užsiėmimas! Tada paklusnumo palaima, kuri yra susijusi su bendriniu mąstymu, teks ir mums labai gausiai.

2 PUNKTAS. MĄSTOMOSIOS MALDOS VAISIAI

Svarstymas. Šv. Bernardas viename laiške popiežiui Eugenijui III iškalbingai vaizduoja mąstomosios maldos vaisius: "Mąstymas valo dvasią, iš kurios jis plūsta, kaip grynas vanduo. Jis tvarko ir veda geidimus ir veiksmus. Jis gerina širdį ir ją išvaduoja nuo aistrų ir nuodėmių. Jis pašvenčia sielą ir papuošia išmintimi. Jis išsprendžia abejones ir išsklaido tamsybes. Jis išjudina tinginius ir sukaupa išsiblaškiusius. Jis peršviečia kas slapta, suieško tiesą ir parodo klaidą. Jis apsvarsto ateities veiksmus ir ištiria praeities darbus, kad niekas nesidarytų neapgalvotai, ir niekas nepasiliktų neatitaisyta ir neapgailėta. Laimėje jis primena sunkenybes, o kančioje daro žmones stiprius ir Dievui pasidavusius".

Tiesiog nuostabu, kiek šviesos, kiek malonių plaukia sielai iš mąstymo! Mąstymas apšviečia dvasią, sušildo širdį, atpalaiduoja sielą nuo žemės ir sujungia su Dievu. Ar begalime norėti didesnių gerybių?

Pritaikymas. Ką turime daryti, kad laimėtume tuos brangius mąstymo vaisius? Nieko kito tik mąstymą pamėgti ir uoliai

mąstyti! Nesiteisinkime laiko trūkumu. Šv. Bernardas drąsiai rašo anam popiežiui: "Kaip tik dėl blogų laikų neprivalai visiškai atsidėti išviršiniams darbams bei rūpesčiams, bet palikti nuo savęs ir savo laiko dalį mąstymams. Tai yra ne tik teisinga ir gera, bet ir labai būtina. Kiek tik galima, mąstymą privalai statyti augščiau už kitką, nes jis yra viskam naudingas, ypač pamaldumui." Jei mąstymas yra toks naudingas, tai ką reiškia kunigui ir vienuoliui jį praleisti! Hettingeris tai apibūdina taip: "Kai mąstymas neatliekamas, tikrai tuščia dykuma darosi kunigo širdis, vengianti bendravimo su Dievu! Ten nebėra susikaupimo, vidinės šilimos. Nors viršuj ir smarkiai veikiama, palaimos nėra, tik gyvybės šešėlis, tuščia forma be turinio. Šventyklos akmenys guli išmėtyti po visų gatvių užkampius, neretai pasidarę susižeidimo akmenimis tikintiesiems, kapo akmenimis kai kurioms papiktintoms ir žuvusioms sieloms!"

Širdies žodis. O, Dieve, kas įstengs pavaizduoti laisvę, rimtį, palaimą, kuriomis atlygini ištikimoms sieloms už pastangas Tavę mylėti! Kaip dažnai ir mane esi kvietęs su Tavim glaudžiai bendrauti, o aš paguodos bei bičiulystės ieškojau pasaulio vaikuose! Atleisk man nedėkingam ir neatimk iš manęs savo meilės! Suteik man maldos pamėgimą ir visas malones, surištas su gera malda.

Dievo meilės malda

Dieve, duok man paragauti Tavo meilės saldumo, kad bent tai patrauktų mane prie Tavęs, ir aš Tau suteikčiau tai, kas Tau priklauso. Noriu Tave patenkinti, kai trokšti mano meilės! Mano sielos Dieve, duok, kad įstengčiau tai padaryti! Viliuos ir meldžiu Tave to per Tavo Sūnaus Jėzaus Kristaus nuopelnus!

Antradienis po 4 sekmadienio po Velykų

APIE MĄSTYMO MENĄ

Mąstymas yra menas, kurio galima išmokti tik sunkiai pasidarbavus ir ilgai pasimeldus. Čia paseksim visą mąstymo eigą nuo pradžios iki galo ir susidarysim ateičiai tam tikrą būdą.

1 PUNKTAS. MĄSTYMO EIGA

Svarstymas. Mąstant veikia pirmiausia trys sielos jėgos: vaizduotė, protas, valia su jausmu.

Vaizduotė, prisiminus perskaitytus mąstymo punktus ar paėmus ką nors iš ankstyvesniųjų atsiminimų, įsivaizduoja mąstymo dalyką kiek galima kūniškai. Mąstant apie istorinius įvykius, tai savaime pasidaro. O turint dvasinius dalykus, vaizduotė ieško vaizdo, kuriame anas dvasinis dalykas yra lyg įsikūnijęs. Toks įsivaizdavimas sukelia mumyse didesnį susidomėjimą ir dalyką padaro mums artimą. Tačiau nereikia per daug smulkiai įsivaizduoti, nes tai per daug mus išblaškytų, užuot padėjus susikaupti.

Dabar protas bando mąstymo dalyką pilnai suprasti ar jo esmę, ar bent ypatybes, priežastis ir pasėkas, arba aplinkybes, kuriose jį sutinkame. Didelę dalį proto darbo paima ant savęs paprastai mąstymų knyga, pateikdama mums mąstomuosius punktus, o mes jau tik toliau tęsiame darbą. Svarbiausias to protinio darbo uždavinys yra, kad dalyką taikytume sau patiems ir padarytume natūralias išvadas. Tie du dalykai padaro mąstymą praktišką ir naudingą gyvenimui.

Kai mūsų dvasia bus taip pasidarbavusi, savaime suprantama, kad ir širdis sušils ir valia mielai priims, kas yra gera bei gražu, o neapkęs pikto ir biauraus. Kyla mumyse afektai, jausmai ir susiformuoja geri pasiryžimai. Jausmai yra svarbus dalykas mąstymuose; juos reikia paversti maldingais pasiskatinimais bei pasiryžimais, nuoširdžiai pasikalbant su Dievu, šventaisiais ar su savim. Tie pasiskatinimai padaro mąstymą malda. Nusistatymai bei pasiryžimai sudaro mąstymo branduolį. Bet nereikia sukelti savy maišaties, darant per daug nutarimų bei pasiryžimų: ne jie yra mąstymo esmė. Mąstymas turi būti malda, o ne moralinės studijos ar nuodėmių medžiojimas. Kad lengviau palenktume valią ir ją sustiprintume, turėkim prieš akis atitinkamus akstinus, ieškokim nuolatinių savo klaidų šaltinių, stenkimės nusistatyti priemones bei kelius, kuriais galėtume savo pasiryžimus nuvesti į tikslą.

Pritaikymas. Yra tai sunkokas darbas, kurį tenka atlikti kai kuriuose mąstymuose, bet pasėkos apsimoka. Tik melskim

šv. Dvasią, kad mūsų sielos jėgas lenktų ir vestų. Naudinga yra vartoti tinkamą knygą, kuri atsižvelgtų į mūsų sąlygas ir tiksliai teiktų mąstymus. Taip bus išvengta neryžtingų svyravimų ir nebus leista savimylai pasirinkti sau patinkamus dalykus, o vengti nemalonių. Kas turi gerą valią, kiekviename mąstymų knygos puslapy ras naudingų dalykų.

2 PUNKTAS. MĄSTYMO TVARKA

Svarstymas. Kiekvienas menas turi savo būdą, planingą veikimą, kuris susidaro iš patyrimo. Kalbama ir apie mąstymo būdą, kuris moko, kaip reikia atlikti mąstymą. Esama įvairių mąstymo būdų, pvz., Jono Oliero, Ignoto Loyolos, Pranciškaus Saleziečio, Alfonso Liguorio ir mūsų brolio šv. Petro Alkantariečio, kuris savo nuomonę išdėstė "Auksinėj knygelėj apie mąstymą." Jo būdas yra tikrai serafiškas: jis yra paprastas, mūsų ordinui pritaikytas, nuoširdus, ypatingą svorį dedąs ant pasiskatinimų. Tas metodas mūsų ordine yra jau labai seniai įvestas, ir neturime jokio pagrindo nuo jo atsisakyti. Kam ieškoti gėlių svetimame sode, kai jų iki valiai turime savame?

Anot šv. Petro Alkantariečio, mąstyme yra 6 dalys: pasiruošimas, skaitymas, svarstymas, dėkojimas, paaukojimas ir prašymas. Mąstymo gale paprastai yra nuoširdi Dievo meilės malda — mąstančiojo meilės prakalbėjimas. Laikytis tos tvarkos, anot Alkantariečio, yra naudinga dėl to, kad ji mąstomąjį dalyką mums parodo įvairiuose santykiuose, kurių jei ne vienas, tai bent kitas tiks mąstančiajam, ir jei jam vienoj vietoj mąstymo siūlas nutrūksta, jis gali jį sumegzti kitoj vietoj. Pagaliau ne visuose mąstymuose yra visos tos dalys, ir ne visuomet ta tvarka yra būtina. Bet naujokui labai reikia turėti tam tikrą tvarką. Pratybos bei patyrimas, o labiausiai šv. Dvasia, padarys, ko toliau reikia.

Pritaikymas. Nenuleiskim rankų ir išmokim tvarkingai mąstyti! Nuolat skaitykim pamokymus, kaip reikia mąstyti, pvz. prieš metines rekolekcijas arba užėjus didžiai dvasinei sausrai, kad vėl gausiau tekėtų vaisingų minčių, maldingų pasiskatinimų ir tvirtų pasiryžimų šaltinėlis. Apskritai, laikykimės tam

tikros mąstomosios tvarkos, betgi, jei šv. Dvasia ką kitą pataria, pasiduokim Jos vedami, nes Ji vienoj valandėlėj atvers mums daugiau žinių ir uždegs meilės, negu galėtume per didelį vargą patys pasiekti.

Mąstymas yra labai svarbi dvasinio gyvenimo pratyba ir todėl reikalauja tinkamo prisiruošimo. O tai yra dvasios sukaupimas, Dievo artumo įsivaizdavimas ir širdies apvalymas, sužadinant nuoširdų gailestį ir nuodėmių neapykantą. Taip prirengus širdį, siela mielai klausys Dievo balso. Ateity gerai ruoškimės mąstymams. Nuodėmėmis sutepta širdis, neapvaldytos aistros yra pirmosios gero mąstymo kliūtys.

Paskatinimas. Dėkokim Dievui už nuolaidumą, kad leidžia mums su Juo santykiauti maldoj. Aukokim Jam liepsnojančias šventųjų maldas ir gailestingai minėkim daugybę savo silpnybių maldoj ir mąstyme. Paveskim Dievo tarnybai visas savo sielos jėgas ir prašykim šv. Dvasią jas tiesti ir vesti, kaip Jai patinka. Prašykim maldos dovanos, kokią turėjo šventieji.

Dievo meilės malda

Trauk, Viešpatie, tikinčiųjų širdis pas save, kad jos, užsidegusios nuo Tavo Dvasios karščio, pasirodytų pastovios tikėjime ir veiklios darbe. Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

Trečiadienis po 4 sekmadienio po Velykų

PASISKATINIMAI MĄSTYMO METU

Svarbiausia mąstyme yra pasiskatinimai, arba maldingi faktai ir širdies pakėlimai į Dievą. Be jų mąstymas būtų tik dvasiškas mokslas. Savo mąstymo metode Alkantarietis siūlo pirmiausia tris pasiskatinimus: dėkojimą, aukojimą, prašymą. Dabar pamąstysim, kaip reikia tuos pasiskatinimus sukelti ir paversti malda.

1 PUNKTAS. KAIP APSKRITAI SKATINTIS

Svarstymas. Pasiskatinimų kilimas. Kai žmogus kokį daiktą pamato ar su juo susiliečia, tuoj jame kyla pojūtis troškimas, išreiškiąs savo pamėgimą ar nenorą. Tie pasireiškimai vadinami efektais arba jausmo pakilimais. Jei žiūrim į religinius dalykus, širdis irgi pasisako įvairiais efektais. Taip, mąstydami apie dangų, džiaugiamės, apie pragarą — bijome, apie nuodėmę — gėdimės bei gailimės ir t.t.

Jausmo panaudojimas. Labai svarbu mokėti sužadinti ir valdyti įvairius jausmus. Svarbiausieji efektai, kurie mąstymų sukeliami, yra tikėjimas ir iš jo kyląs nustebimas, padėka, džiaugsmas; viltis ir su ja susijęs pasitikėjimas, baimė, savim nepasitikėjimas; meilė ir iš jos plaukiąs palankumas, neapykanta, pasibiaurėjimas, gėda, gailesys, nusižeminimas, uolumas, troškimas, atsidavimas, pasigailėjimas, pamaldumas. Visi tie efektai glūdi mūsų širdy ir savaime suskamba, kaip kokio instrumento stygos, ko nors paliestos.

Šv. Petras Alkantarietis sako: Reikia įsidėmėti, jog mąstymo pasiskatinimų nereikia iš savęs spauste spausti, kaip kas daro, kai, mąstydami apie Kristaus kančią, sukelia dirbtinį liūdesį, kad susigraudintų iki ašarų iš užuojautos. Tuo būdu jie greičiau išdžiovina širdį ir padaro ją nemielą dangiškiems aplankymams. Tuo pačiu tas prievartavimasis kenkia ir sveikatai ir dažnai palieka pavargusioj širdy nuobodulį. Tad verčiau būkime pasirengę priimti paskatinimus, kuriuos Dievo malonė mumyse žadins, negu savy prievarta kelti iš anksto nusistatytus pasiskatinimus.

Pasiskatinimų bei širdies žodžio vieta. Savaime jų vietą mąstyme nėra griežtai nustatyta. Jie gali patys kilti ar būti sukeliami: ruošiantis, skaitant, svarstant. Bet paprastai jiems skiriama vieta po svarstymų, ir tai yra natūralu. Atmintis ir protas parengia pasiskatinimus; be jų nėra efektų nei susijaudinimų.

2 PUNKTAS. DĖKOJAMASIS PASISKATINIMAS

Svarstymas. Dėkodama pradeda mąstančioji siela savo pašnekesį su Viešpačiu. Ne be pagrindo šv. Petras Alkantarietis

dėkojimą vadina pirmuoju pasiskatinimu. Esame griežtai skolingi Viešpačiui padėką, ir Jis jos reikalauja. Daugybėje vietų Šventrašty aiškiai yra pareikšta toji pareiga, ir pats Jėzus dažnai karštai dėkodavo savo Tėvui, pav. prikeldamas Lozorių. Tad šv. Povilas ragina Dievui dėkoti: "Dėkodami visuomet už visa Dievui ir Tėvui mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu" (Efez. 5,20).

Dėkingumo pareiga yra savaime suprantama. Ar mąstome apie Dievą, visų geradarybių teikėją, ir Jo begalinę didybę bei dosnią meilę; ar apie pačias geradarybes, jų daugumą bei didumą: apie savo nevertumą, — tikrai randame pakankamai pagrindo dėkoti taip, jog liautis dėkojus, reiškia beveik sustingimą vietoj. Todėl per kiekvieną mąstymą visa širdim dėkokim Dievui už visa gera, kurį esame kada nors gavę iš Jo šventos rankos! Pirmiausia dėkokim už tą gera, kurį kiekvienas mąstymas mums primena. Mąstydami apie dangų, dėkokim, kad galima laukti amžinos laimės; apie pragarą — kad Dievas, lig šiol dar mus nuo jo apsaugojo, ir taip toliau.

Tačiau, dėkodami, nepasitenkinkim tik žodžiais: Dieve, dėkoju Tau už tai ir už tai, bet sustokim čia ilgėliau. Tai nesunku, nes su padėka yra susiję tikėjimas, meilė, džiaugsmas, nustebimas ir kita. Vienas pasiskatinimas sukelia kitą. Dėkokim tuo pačiu ir už bendrąsias Dievo geradarybes, kaip sutvėrimą, atpirkimą, pašventimą ir tt. Taip galėsime pakankamai ilgai sustoti ties tuo pasiskatinimu ir savo mąstymus padaryti Dievui patinkama malda.

Pritaikymas. Tokiu būdu ateity dėkokim Dievui. Su psalmininku raginkim visus dangaus ir žemės kūrinius su mumis ir už mus garbinti Dievą ir Jam dėkoti. Junkime menkąjį savo dėkojimą su Kristaus, ir mūsų malda pasidarys maloni Tėvo akyse.

3 PUNKTAS. AUKOJIMO PASISKATINIMAS

Svarstymas. Kai jau esame prisiminę Dievo geradarybes ir už jas padėkoję, pritinka ir teisinga yra, kad mes Jam ir kokia dovana atsilygintume. Tai atliekame aukojimo pasiskati-

nimu. Čia mes aukojame Dievui save su viskuo, kas esame ir ką turime: o to esmė yra, kad pareikštume esą pasiryžę be atodairų laikytis Dievo įsakymų ir savo įžadų ir tuo būdu įvykdyti švenčiausią Jo valią. Aišku, čia priklauso ir tai, kad išsižadėtume visų savo norų, palinkimų ir geidulių dėl Dievo meilės.

Aukojant, kaip ir dėkojant, reikia laikytis tos dienos mąstymo medžiagos. Turime prisiminti padarytus pasiryžimus ir juos sudėti ant Dievo altoriaus, kaip Jam malonias aukas. Dievas pirmiausia reikalauja iš mūsų dvasinių aukų, ką yra pasakęs per Izaiją: "Daugiau nebeaukokite jokio nereikalingo kraujo! Nusimazgokite, nusivalykite, pašalinkite blogas mintis iš akių, liaukitės nevykusiai elgęsi, mokykitės daryti gera!" (1, 13-16). Dvasiškieji mokytojai pataria kiekvienoje meditacijoje turėti dėmesy pagrindinę savo silpnybę. Tai lengva. Ji mūsų visam būdui suteikia savo ypatingą antspaudą. Tad kiekviename mąstyme galime rasti progą svarbiausiajam savo priešui suduoti smūgį.

Paaukoję save pačius, savo mintis, žodžius, darbus, kančias, turime aukoti Dievui visus Jo Sūnaus žygius bei nuopelnus, visus vargus bei kentėjimus, kuriuos Jis šiame pasauly iš paklusnumo patyrė, nes tai visa yra ir mūsų turtas, kurio paveldėtojais Kristus mus savo testamente padarė. Taip aukodami savo pačių auką, galime su ja sujungti dar ir nepalyginti vertesnę Kristaus auką. O tai yra tobuliausioji auka, kurią galime Dievui pateikti. (šv. Petras Alkantarietis).

Pritaikymas. Dabar galime suprasti, koks svarbus yra mąstyme aukojimas ir kaip jis turi patikti Dievui. Aukokim Dievui savo valią, savo menkus geruosius darbus, savo sunkenybes ir kančias ir visa, ką turime ir sujunkime tai su begaliniais Jėzaus nuopelnais. Nieko geresnio neįstengsime Viešpačiui duoti.

Paskatinimai. Dėkokim Išganytojui už begalinių Jo nuopelnų iždą, kurį mums pelnė. *Pateikime* Tėvui mylimojo Sūnaus gyvenimą ir kančią. *Prašykim,* kad pasidarytume tobula auka.

Dievo meilės malda

Dieve, koks Tu turtingas! Duok žemės turtus tam, kas jų geidžia: aš trokštu ir ieškau tik didžiojo Tavo meilės turto. Myliu Tave, Jėzau! Myliu Tave, begalinė Gėrybe! Tu — visas mano turtas, visas mano pasitenkinimas, visa melė! (Šv. Alfonsas Liguorietis).

Ketvirtadienis po 4 sekmadienio po Velykų

APIE MĄSTYMO PABAIGĄ

Baigiant mąstymą, svarbu apsaugoti jo vaisių. Tad tenka nuolankiai melsti Dievo malonės, nes įvykdyti pasiryžimus galima tik su Dievo pagalba. Taigi mąstymo gale pagrindinis dalykas yra *prašymas.*

1 PUNKTAS. PRAŠYMAS, KAD DIEVAS IŠKLAUSYTŲ

Svarstymas. Pats Dievas nori, kad Jį prašytume visko savo sielai ir kūnui. Neturime jokios kitos teisės iš Jo ką nors gauti, tik ką yra mums pažadėjęs ir ką prašomas sutiks duoti. Turime gi begales reikalų, tad tenka nuolat ištvermingai ir nusižeminusiai melstis. Šv. Povilas nuoširdžiai ragina pilypiečius pasitikimai melstis: "Nebūkite nieku bailiai susirūpinę, bet visuose dalykuose jūsų prašymai tesidaro žinomi Dievui malda ir maldavimu su dėkojimu" (4, 6).

Ko paeiliui privalome prašyti, pats Jėzus yra pamokęs mus Tėve mūsų maldoj. Visų pirma turi mums rūpėti Dievo garbė ir šlovė: "Teesie šventas Tavo vardas. Teateinie Tavo karalystė". Privalome melstis, kad visi žmonės įtikėtų tikrąjį Dievą ir įeitų į Kristaus Bažnyčią, kurioj vienoj tegalima rasti išganymą; melstis, kad visi mylėtų Dievą ir Jam mielai tarnautų; melstis už Bažnyčią ir šv. Tėvą; melstis už visus viršininkus, ypač už savo ordino; už teisiuosius ir nusidėjėlius, už gyvus ir mirusius. Tik tada privalome pagalvoti apie savo reikalus. Privalome prašyti nuodėmių atleidimo, pagalbos prieš savo blogus palinkimus, ypač prieš pagrindinę aistrą; prašyti luomo

malonių, ištvermės tikėjime ir pašaukime, ištikimumo savo pasiryžimams; melsti šv. Pranciškaus dvasios ir viso, kas mums brangu.

Su prašymo pasiskatinimu privalome jungti dar ir kitus pasiskatinimus, pvz., pasitikėjimo, meilės troškimo, nusižeminimo. Kaip nurodo šv. Petras Alkantarietis, galime pasikviesti pagalbon savo vaizduotę: stoti Dievo akivaizdoj, kaip vaikas prieš tėvą, ko nors prašąs. Jei jaučiamės nusikaltę, eikime kaip tarnas evangelijoj pas Viešpatį ir nusižeminę sakykime: "Viešpatie, turėk kantrybės: viską sumokėsiu!"arba eikime pas Viešpatį, kaip pas geriausią bičiulį, ir prašykime, ko labiausiai esame reikalingi. Jei jaučiame širdį meile degant, leiskime sielai kalbėti su Viešpačiu, kaip Giesmių Giesmės sužieduotinė: "Aš mano mylimajam: ir jis grįžta pas mane". (7,10).

Pritaikymas. Tad tokiu būdu atlikime prašamąją maldą mąstymo gale. Kad žinotume, ko turime iš Dievo prašyti, privalome aiškiai suprasti savo reikalus ir turėti paruoštus pasiryžimus. Labai svarbu, kad tuos pasiryžimus ir įvykdytume. Dar neužtenka tobulybei tik žinoti, ką reikia daryti, ir bergždžiai norėti to gėrio. Pasiryžimai, kurie vis pasilieka neįvykdyti, neneša naudos ir gali tik pakenkti. "Tai tikra," — sako šv. Pranciškus Salezietis, "jog dažnas mąstymas apie dorybes ir jų nevykdymas padaro širdį ir dvasią pasipūtusią ir sukelia klaidingą nuomonę, kad mes esame tikrai tokie, kokie pasiryžome būti. Žinoma, būtume jau tokie, jei mūsų pasiryžimai būtų buvę stiprūs ir pastovūs. Bet, jie tokie nebuvo. Jie lieka vis be sėkmės ir todėl yra greičiau pavojingi, nei naudingi." Sakoma: pragaro kelias yra išgrįstas neįvykdytais pažadais. Nebijokime, kad tų pažadų prisirenka tiek daug, kas dieną atliekant mąstymą. Vargu visus įvykdysim. Tačiau jie nebus nenaudingi. Kiekvienas pasiryžimas bent sustiprina valią, nors per mūsų silpnumą ir pasilieka tik pasiryžimu. Kartais pažadai atrodo veltui padaryti, nes neturėjome progos jų įvykdyti; bet jie atgyja atminty, kai pasitaiko tokia proga. Ir pasiryžimai, kuriuos padarome su geru noru, bet per silpnybę neištesime, bent sukelia nusižeminimą ir skatina vėl uoliai bandyti juos įvykdyti.

2 PUNKTAS. MEILĖS MALDA

Svarstymas. Visi mąstymo mokytojai mąstymo galui skiria didžią reikšmę ir dėl to duoda tikslių nurodymų, kaip kiekvieną sykį reikia mąstymą baigti. Šv. Ignotas mąstymo galui skiria pasikalbėjimą su Dievu, angelais ar šventaisiais, ypač su tais, kurie dalyvauja mąstomojoj paslapty. Šv. Pranciškus Salezietis kalba apie dvasišką vainiką, kurį, baigdami mąstymą, turim nusipinti ir visą dieną laikyti: "Kas rytmety vaikštinėjęs gražiam sode, nepalieka jo su nepasitenkinimu, jeigu negali pasiimti bent kelių gėlių, kurių kvapais per dieną galėtų gėrėtis. Taip pat ir mąstančioji siela turi iš savo mąstymo nusiskinti vieną ar ir daugiau gėlių, pasirinkdama keletą minčių, kurios ją ypačiai pagavo, ir nuolat per dieną jas permąstyti, tuo būdu sustiprinant savo pasiryžimus".

Šv. Petras Alkantarietis mąstymo galui pataria nuoširdžią Dievo meilės maldą ir ragina čia ilgiausiai sustoti ir sukelti giliausius bei stipriausius efektus. Ir iš tikrųjų, Dievo meilė yra puikiausiasis mąstymo vaisius ir apima visus kitus maldos vaisius. Be Dievo meilės viskas pasauly mums nieko nepadės, kaip sako šv. Povilas: "Jei aš kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis. Jei turėčiau pranašystės dovaną, žinočiau visas paslaptis ir visokį mokslą. Jei turėčiau visą tikėjimą, taip kad galėčiau kalnus perkelti. Jei išdalinčiau visą savo lobį beturčiams valgydinti ir jei išduočiau savo kūną sudeginti, bet neturėčiau meilės, nieko man nepadeda" (1 Kor. 13, 1-3).

Pritaikymas. Būtų visai klaidinga staiga nutraukti mąstymą, neapsaugojus vaisiaus ir vertai nepabaigus pasikalbėjimo su Dievu. Nereikia irgi be ypatingo reikalo tuoj pat po mąstymo pulti į kasdienio gyvenimo triukšmą, o palengva leisti maldingumo ugniai blėsti, kad ne taip gretai prarastume dangaus balzamo kvapą. Turime priprasti ir prie perėjimo nuo maldos prie savo pašaukimo darbų, nors jie atrodytų nelabai pritinką mūsų meditacijos turiniui bei pasiryžimams; bet turime pereiti taip, kad neprarastume mąstymo vaisių. Ypačiai išsaugokim meilę! Olieras sako: "Mąstymas yra tikėjimo ir meilės darbas." Mąstymo metu kalbėkime Dievui meilės žodžius ir paskui gyvenime duokime tikros meilės įrodymų!

Dievo meilės malda

Tu, šventos meilės ir saldybės jūra, mano Dieve, ženk ir atsiduok mano sielai! Duok, kad aš vis ir visa širdim ir liepsnojančiu troškimu kilčiau į Tave ir Tavy ramiai gyvenčiau ir kvėpuočiau! Noriu Tave statyti augščiau už visus kūrinius! Dėl Tavęs noriu išsižadėti nykstamų malonumų, Tu, mano tikrasis, mano augščiausiasis džiaugsme! Maitink mane, Viešpatie, savo alkanąjį elgetą nuolatiniu Tavo Dievybės pasiekimu! Džiugink mane trokštąja Tavo malone! Prašau ir noriu, kad liepsnojanti meilė mane visai persmeigtų, pripildytų ir į Tave permainytų! (Blosius).

Penktadienis po 4 sekmadienio po Velykų

RAMYBĖS MALDA

Šiandien mąstysim apie savotišką maldos būdą, kuris, anot šv. Petro Alkantariečio, turėtų būti kiekvieno mąstymo tikslas: kontempliacija, žiūrėjimas, rimties malda. Niekas neskamba taip kviečiamai, kaip tas žodis "ramybė", ypač jei su juo dar susijus paguoda bei saldybė. Dabar pažiūrėsime, jog ta kontampliacijos malda yra visiems įmanoma, o tuo pačiu maloni malda.

1 PUNKTAS. KĄ REIŠKIA VAIZDŽIAI MELSTIS

Svarstymas. Kai kalbame apie vaizdinę maldą, tuoj prisimename augštą šventųjų kontempliaciją, pilną nepaprastų malonių, apreiškimų, pagavimų ir tt. To stebuklingo žiūrėjimo metu besimeldžiančiojo dvasia lyg atsiskiria nuo kūno ir laisvai pakyla į Dievą. Dažnai ji pagauna su savim net sunkųjį kūną ir šis pakilęs skrenda ore. Tokia malda yra gryna Dievo dovana; kas ją gauna, priima ją su padėka, bet ne be baimės. Kadangi toji maldos rūšis nepareina nuo mūsų, negalime jos taikyti visiems. Toji kontempliacija, kurią mąstyme siūlo vartoti šv. Petras Alkantarietis, turi būti prieinama. Ir ji yra prieina-

ma visiems. Jinai yra sielos pasilsėjimas Dievuje per tobulą tikėjimą ir meilę. Tikėjimas ir meilė visiškoj sielos ramybėj yra kontemplacijos esmė; nepaprastieji įvykiai besimeldžiančiojo sieloj yra tik Dievo priedai. Tad kontempliacija nėra tik reta šventųjų privilegija; ji yra prieinama visiems teisiesiems, nes jie yra susijungę su Dievu per tikėjimą ir meilę. Žinoma, ji pasireiškia visai aiškiai ir veikia tik tobulose sielose (Dimmler).

Šv. Petras Alkantarietis apie vaizdinės maldos praktiką rašo: "Bandant melstis vidiniai, mąstymas turi jungtis su žiūrėjimu arba kontempliacija: nuo ano reikia tartum laiptais palypėti į šią. Įsidėmėkime skirtumą: mąstymo uždavinys yra atsidėjus ir uoliai pamąstyti apie Dievo dalykus ir pasvarstyt tai šį, tai aną, kad sukeltume sieloj šventus pasiskatinimus, kaip kad žmogus plienu skelia iš titnago kibirkštis. O kontempliacija, kuri seka paskui mąstymą, džiaugiasi įžiebtąja ugnimi. Ji turi ieškoti ir pagaliau atrasti pasiskatinimų meilei ne daugeliu proto sąvokų, sprendimų ir išvadų, bet grynu tiesos regėjimu! Vadinasi, kontempliacija yra tikrai rimties malda. Kai kas vadina ją dar dvasišku miegu, nes sielos galios yra lyg išjungtos. Dažnai ji vadinama pasyvia malda, nes siela tada yra labiau pasidavusi šv. Dvasiai, negu kad pati veikia. Tačiau siela nėra neveikli: ji tiki ir myli.

Pritaikymas. Tad vaizdinė malda nėra kažkas mums nepasiekiamo. Ji turi patikti net blaiviems, rimtai mąstantiems žmonėms. Betgi esama daugelio, net dvasininkų tarpe, kur nė manyte nemano imtis tos maldos. Kiti tiesiog jaučia šiurpą, apie ją pagalvoję, ir regi joj perkrovimą, nuo kurio nori išsisaugoti. Dar kiti ją brangina, bet mato joj kažką nepaprasta, kas net šventųjų tarpe buvo retenybė (Dimmler). O mes ką lig šiol manėme apie vaizdinę maldą ir ar bandėme ją vartoti? Gal jau dažnai esame kontempliatyviai meldęsi, net patys to nepastebėję. Esama dienų bei valandų, kada jaučiamės visiškai vidiniai susikaupę ir lengvai kylame dvasia į Dievą, nebūdami reikalingi regimų daiktų, kad tai pasiektume. Bet dažniausiai yra kitaip: turime pasinaudoti regimais daiktais, kad pakiltume į Neregimąjį Amžinąjį. Tam reikia paprastojo mąsty-

mo. Bet mąstymo tikslas yra žiūrėjimas, sielos poilsis Dievuje. Vienas šventas mokytojas sako: "Mąstymas veikia labai vargingai ir neša maža vaisių, o kontempliacija be jokio vargo suteikia gausingiausią naudą; anas ieško, ši randa; anas tiekia valgius, ši juos ragauja; anas galvoja ir svarsto, ši žiūri ir gėris; trumpai — anas yra priemonė, ši — tikslas; anas — kelias ir judėjimas, ši — kelio galas ir ramybė".

2 PUNKTAS. KO REIKIA KONTEMPLIACIJAI?

Svarstymas. Kontempliacija reikalauja gyvo tikėjimo, karštos meilės Dievui, gyvo apvaldymo visų sielos galių, ypač vaizduotės, ir pagrindinio širdies išvalymo nuo bet kokio kliudomo prisirišimo prie kūrinių. Šv. Petras Alkantarietis taip aprašo kontempliacijos eigą: "Kiekvieno mąstymo gale, po Dievo meilės maldos, jei širdis yra linkusi į pamaldumą, reikia atsidėti kontemplicijai. Tada, mano siela, privalai pašalinti besiveržiančius į tave įvaizdžius; visiškai nuraminti protą, atmintį pririšti prie Dievo ir į Jį isižiūrėt, neieškant kokių ypatingų minčių apie dievišką Jo esmę. Privalai pasitenkint tuo Dievo pažinimu, kurį tau suteikia tikėjimas, ir į tą pažinimą lenkti savo valią bei meilę, nes tik meilė gali pagauti Dievą, ir joj glūdi visas mąstymo vaisius. Tad pasitrauk šalin nuo visų juslinių daiktų ir savy susikaupk. Čia atsidėjęs klausykis, tartum girdėtumei Dievą kalbant tau nuo augšto bokšto arba tartum Jį turėtumei savo viduj, ir tartum pasauly nebūtų kito padaro šalia Dievo, o tik tu. Taip, dar daugiau: tu turi užmiršti ir save patį ir visus savo veiksmus, nes tik tada malda yra tobula.

Pritaikymas. Stenkimės nuvalyti savo širdį bei jausmus, kad galėtume netrukdomai mąstyti, melstis ir tinkamai priimti Dievo malonę. O ką siela tame dvasiškame žiūrėjimo stovy jaučia, peršviesta tos šviesos, Dievo pasotinta, Jį mylėdama, nurimusi, Jo paguosta, — to joks žmogus neapsakys, nes ta rimtis prašoka visus pojūčius, ir ta palaima pralenkia visus pasaulio gėrius.

Širdies žodis. O meilės Dieve, leisk ir man vargšui prie Tavo rūmų durų paragauti bent krislelį tos vidinės maldos sal-

dumo! Pašalink iš mano širdies visa, kas ją gali trukdyti, o kada nors leisk Tave regėti veidu į veidą ir grožėtis amžinai!

Dievo meilės malda

Leisk man ilsėtis Tavy, Dieve, ir būsiu laimingas!

Šeštadienis po 4 sekmadienio po Velykų

NAKTIES MALDA

Tamsi naktis. Tyla glūdi Galilėjos laukuose. Žvaigšdės mirksi. Viskas ilsis. Vienas tik budi — Dievo Sūnus, Jėzus Kristus. Jis klūpo ir meldžias ant vienišo kalno. Įsižiūrėkim į tą besimeldžiančio Išganytojo paveikslą.

1 PUNKTAS. JĖZUS MĖGSTA MELSTIS NAKTĮ

Svarstymas. Evangelistai dažnai mini, kad Kristus naktimis meldės. 40 dienų pasninkaudamas tyruose, Jis, be abejo, daug naktų prabudėjo melsdamasis. Prieš išsirinkdamas apaštalus, Jis užlipo į kalną melstis. Evangelistas Lukas rašo: "Jis išėjo į kalną melstis ir praleido naktį maldoje Dievui" (6, 12). Stebuklingai pasotinęs 5000 žmonių tyruos, Viešpats vėl užkopė į kalną pasimelsti vienumoj: "ir, atėjus vakarui, buvo tenai vienas" (Mat. 14, 23). Tą naktį Jis pasirodė mokytiniams bevaikščiojąs jūrų paviršium. Alyvų sodely šalia Jeruzalės Jėzus irgi melsdavos su mokytiniais ir ne vieną naktį praleido ten besimelsdamas. Todėl ir Jo priešai lengvai surado Jį kančios naktį(Jon. 18, 2).

Kodėl gi Jėzus melsdavos? Juk Jis buvo Dievo Sūnus, visuomet susijungęs su Tėvu! Tai Jis darė, norėdamas mus pamokyti, jog reikia nuolat melstis. O apie Jo maldų turinį galime lengvai sužinoti iš aplinkybių ir iš tų maldų, kurias mums pranešė evangelistai. Šitaip meldėsi Jėzus, prikeldamas Lozorių: "Tėve, dėkoju Tau, kad mane išklausei" (Jon. 11,41). Paskutinės vakarienės metu: "Tėve, valanda atėjo, pašlovink savo Sūnų, kad Tavo Sūnus pašlovintų Tave" (Jon. 17,1). Aly-

vų daržely: "Tėve, jei nori, atimk šitą taurę šalin nuo manęs. Tačiau tebūnie ne mano valia, bet Tavo" (Luk. 22, 42). Ir galų gale ant kryžiaus: "Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą" (Luko 23, 34). Padėka, aukojimas, prašymas — tai esminis Jo maldų turinys. Kristus meldžias už save patį, už mokytinius, už priešus ir visus žmones. Ir kaip nuoširdžiai Jis kreipias su malda į savo Dangaus Tėvą! Šv. Povilas sako: "Atnašavęs savo kūno dienose su dideliu skausmu ir ašaromis prašymus ir maldavimus tam, kurs galėjo išgelbėti Jį nuo mirties, buvo išklausytas dėl savo pagarbos" (Žyd. 5, 7).

Pritaikymas. Kad Viešpats taip dažnai melsdavos naktimis, tai ragina ir mus ištvermingai susikaupus ir mielai melstis naktimis. Gal mes to vengiame, teisindamies daugybe darbų, o mėgdami patogumus, jausdami nenorą ar net iš baimės? Viešpats irgi būdavo pervargęs nuo kelionių, pamokslų, gydymo ir kitų dienos darbų, o vis tik paaukodavo maldai daug ramybės bei miego. Kristaus maldos nebuvo tai saldūs pagavimai, nei paguodų potvynis, o ašarų, atsiprašymo ir sopulingo rungimosi malda, prašant ir maldaujant Dievo Teisybę būti maloningą. Kristaus malda buvo atstovaujamo atlyginimo veiksmas, brangi mūsų išganymo kaina. Ir mes savo maldose prisiminkime Bažnyčios reikalus, nepamirškime ir ordino. Ieškokim maldoj ne tiek savo paguodos, kiek Dievo garbės ir sielų išganymo.

2 PUNKTAS. GILI NAKTINĖS MALDOS NUOTAIKA

Svarstymas. Nakties valandas supa kažkokia gili nuotaika: naktinė tyla ir ramybė. Nebesiveržia jokie reikalai, žmonės pasišalina, kūnas ir dvasia ilsis. Tada galima gerai pasimelsti. Todėl šventieji, jų tarpe ir mūsų šv. Pranciškus, mėgdavo dalį nakties pavesti maldai, ir nuo pat pirmųjų amžių vienuoliai rinkdavosi apie pusiaunaktį į chorą. Taip pat mūsų ordine vidurnaktinis choras nuo senovės buvo įprastas dalykas, ir tik nepalankūs laikai, darbų tvanas, dabartinės kartos silpnumas ir modernios pažiūros kai kur jį nuslopino. Todėl mūsų Generalinės Konstitucijos sako: "Senasis mūsų ordino paprotys apie vidurnaktį kalbėti chore Aušrinę su Liaudėmis... kur jis dar yra išsilaikęs, turi būti ir toliau palaikomas; o kur yra iš-

nykęs, viršininkai su valdiniais turi bandyti jį vėl įvesti". (Art. 151).

Naktį žmogus yra geriau nusiteikęs melstis, jei jis jau nugalėjo miegūistumą ir tingumą. Dvasia jaučias laisvesnė nuo žemės raiščių ir gali nevaržoma atsidėti maldai.

Pritaikymas. Jei ir nepertraukiame saldaus miego naktiniam chorui, tai paveskime maldai bent vėlyvesnes vakaro valandas. Tada atlikime sąžinės sąskaitą, priruoškime rytdienai mąstymą, atlikime įprastines savo maldeles. Nepakenks sveikatai, jei leidžiant viršininkui, dažnai atklūpėsim naktinę adoracijos valandą, pav., taip vadinamą šventą valandą ketvirtadieniais arba drauge su kitais praktikuosime amžinąją adoraciją. Auksinėj savo knygelėj apie mąstymą šv. Petras Alkantarietis duoda gerą patarimą prieš dvi paprastas pagundas naktinių maldų metu — bauginančius įsivaizdavimus ir snaudulį. O reikalingojo miego valandas turime pašvęsti gera intencija ir tuo būdu, bent valia, išpildyti Viešpaties žodį: "Turite visuomet melstis!"

Širdies žodis. O Jėzau, po dienos darbo aš galiu vakarą pailsėti, o Tu, pavargęs po sunkių darbų, vakarais ir net per ištisas naktis, melsdavais! Kaip aš Tau už tai dėkoju! Tu sugėdini mano miegūistumą bei tingumą. Paaukok Dangaus Tėvui už mane savo kilnias maldas ir padėk nugalėti visas pagundas, kurios mane traukia šalin nuo maldos, ypač naktinės.

Dievo meilės malda

O Meile, kuri niekuomet nemiegi, o visuomet budi, leisk man rasti rimtį ir taiką prie Tavo Širdies. Amen.

5 sekmadienis po Velykų

KRISTAUS PROGRAMA GYVENIMUI

Įsivaizduok Išganytoją su apaštalais velykinės vakarienės metu. Viešpats stojasi ir atsisveikina: "Aš išėjau nuo Tėvo ir atėjau į pasaulį; bet palieku pasaulį ir einu pas Tėvą" (Jon.

16, 28). Kokie turiningi, kilnūs žodžiai! Juose glūdi visa Jėzaus gyvenimo istorija ir kiekvieno tikro krikščionio gyvenimo apmatai.

1 PUNKTAS. IŠĖJIMAS NUO TĖVO

Svarstymas. Baigiasi viena iš rimčiausių Jėzaus gyvenimo valandų — atsiskyrimas nuo apaštalų prieš tą tamsią vienišą kančios naktį. Kristus numazgojo apaštalams kojas, mokydamas juos nusižeminimo; kaip savo nepraeinamos meilės atsiminimą, įsteigė ir dovanojo jiems šv. Altoriaus Sakramentą; savo paskutiniuose nurodymuose, perspėjimuose ir guodimuose paliko jiems graudų savo testamentą. Dabar reikia skirtis. Bet ir šį skausmą Jėzus savo ištikimiesiems sušvelnina ir nušviečia. Jis jiems nurodo, jog tą išsiskyrimą Dievas prieš amžius yra lėmęs, ir į Jo gyvenimo planą įtraukęs. Ir iš tikrųjų, sušvitus tam dangaus spinduliui, Kristaus mokytiniuose išnyksta nusiminimas bei liūdesys, taip jog jie nė neverkia, o nusižeminusiai ir džiugiai pagerbia Dievo kelius.

Išganytojas kalba: "Aš išėjau nuo Tėvo ir atėjau į pasaulį". Tais paprastais žodžiais Jis pavaizduoja apaštalų akyse ištisą savo gyvenimą. "Aš išėjau nuo Tėvo" — tuo Jis nurodo į savo amžinąjį priešpasaulinį gyvenimą Dangaus Tėvo prieglobsty. Kristus yra viengimis Dievo Sūnus, prieš amžius Tėvo pagimdytas, tikras Dievas, be pradžios, pasaulio Viešpats ir Kūrėjas. Tą didžią tiesą Jėzus nori priminti apaštalams, kad jie ne per daug nuliūstų, Jam grįžtant pas Tėvą. Tos minties šviesoj Kristaus atsiskyrimas įgyja jaukumo bei paguodos. "Atėjau į pasaulį" — tuo Jėzus primena esąs pasiųstas į pasaulį. Atėjus laikų pilnybei, Dievo Sūnus nužengė iš dangaus, kad Tėvo pavedamas, atpirktų žmoniją. Iš Mergelės kūno Jis paėmė vargingą mūsų žemišką išvaizdą ir gyveno nežinomas nuošaliam Nazarete su Marija bei Juozapu. Bet trisdešimtaisiais savo gyvenimo metais Jis pradėjo viešai veikti. Kaip išganymo skelbėjas ir Dievo karalystės kūrėjas, ėjo Jis per kraštą, mokydamas, laimindamas, stebuklus darydamas, visas dorybes vykdydamas. Savo mesijinę vertybę bei paskirtį Jis pakankamai įrodė. Dabar turi Jis pasauly viena padaryti: atpirkti mus sa-

vo kančia ir mirtim. Tad apaštalai neturi nuliūsti, Jam pasitraukiant, o tik džiaugtis.

Pritaikymas. Ir mums tinka Kristaus paaiškinimai bei paguoda. Ir mes esame Dievo vaikai, Dievo bičiuliai, nes Kristus mus pašventė šv. sakramentais, padarė savo broliais ir savo karalystės paveldėtojais. Privalome pasirodyti verti to didžio išaugštinimo, nuoširdžiai mylėdami Dievą, ištikimai laikydamiesi Jo įsakymų, uoliai rūpindamies savo tobulumu. Turime čia ir mes nešti aukas ir kęsti kančias, nes reikia mums bendradarbiauti savo išganyme, rinktis gausių nuopelnų dangui. Sekti Jėzum per visą gyvenimą yra mūsų paskirtis.

2 PUNKTAS. GRĮŽIMAS PAS TĖVĄ

Svarstymas. "Vėl palieku pasaulį ir einu pas Tėvą." Taip Jėzus paskelbia greit grįšiąs pas Dievą. Tiesa, Jis dar turi iškęsti daug kančių ir sopulingą mirtį, užtat šviesesnė bus pergalės diena. Kaip šviesus Išganytojas, kaip mirties ir nuodėmės Nugalėtojas, Jis netrukus paliks tą tremties kraštą ir pakils į dangaus tėvynę. Šv. Augustinas taip aiškina tuos Kristaus žodžius: "Aišku, tikėjome Kristų išėjus nuo Tėvo ir vėl grįžus pas Tėvą, kadangi Jis išėjo iš Tėvo, nes yra kilęs iš Tėvo, o atėjo pasaulin, nes pasauliui Jis parodė tą kūną, kurį paėmė iš Mergelės. Jis paliko pasaulį, kūnu atsiskirdamas nuo jo; Jis grįžo pas Tėvą, pakeldamas ten savo žmogystę, o vis tik Jis nepaliko pasaulio be savo apvaizdos." Kokios paguodos teikia mums tos mintys!

Pritaikymas. Ir tie žodžiai: "Einu pas Tėvą" yra mums pasakyti, nes čia, žemėj, neturime pastovios buveinės, esame tik pakeleiviai šiame pasauly, o danguje yra tikroji mūsų tėvynė. Šis gyvenimas yra tik bandymas ir valymasis, pasiruošimas amžinajam gyvenimui, darbo diena pelnyti nesibaigiamai laimei. Kokia sava yra mums toji mintis nuo pat mūsų kūdikystės! Jinai yra giliai įleidusi šaknis mūsų sąmonėje. Pats Viešpats yra mus pakurstęs išsižadėti žemės linksmybių, gerybių ir malonumų ir, kaip kunigus bei vienuolius, išimtinai atsidėti Dievo tarnybai ir nemirtingų sielų išganymui. Tegu ta

didi mintis pasilieka visame mūsų gyvenime vadovu! Bet nebūkime akli pavojams, kurie vis dar gresia! Per daug lengvai vėl įpuolame į senas klaidas ir blogus linkimus. Sergėkimės per didelio rūpinimosi tuo, kas žemiška: kūno patogumais pasaulio džiaugsmais ir garbe! Juk, atlikdami profesiją, norėjome prisiimti serafiškąją dvasią — tad nepailstamai runkimės dėl tos serafiškosios tobulybės! Jei gyvenime seksim Kristum, galėsime su Juo grįžti pas dangaus Tėvą! Vykdydami Dievo valią, įsigydami krikščioniškas dorybes, augindami savy malonę, taip eisime Kristaus pėdomis.

Širdies žodis. Dieve Išganytojau, ačiū Tau už duotą man pavyzdį, kaip gyventi, kentėti, mirti! Būk man kelias, tiesa ir gyvenimas! *Priimk* menkučius mano darbus, kentėjimus ir aukas, kaip atlyginimą už mano klaidas ir nuodėmes! *Leisk* man Tavim sekti gyvenime ir mirty!

Dievo meilės malda

Mano širdies Dieve, kokie niekai yra žemė su visomis savo gėrybėmis tam, kuris Tave myli! Palaiminga mintis: "Palieku pasaulį ir einu pas Tėvą!"

Pirmadienis po 5 sekmadienio po Velykų

KRYŽIAUS DIENOS

Kai priartėja kokio mylimo asmens atsiskyrimas, tai dažniau apie jį mąstome. Dėl to Bažnyčia tris paskutines dienas prieš Kristaus Dangun Žengimo šventę papuošė ypatingomis iškilmėmis—procesijomis bei pamaldomis, kad tikintieji vertai prisiruoštų Viešpaties atsisveikinimo šventei.

1 PUNKTAS. KRYŽIAUS DIENŲ REIKŠMĖ

Svarstymas. Istorija. Pagal seną paprotį, kuris jau pasidarė įstatymu, Katalikų Bažnyčioj tris dienas prieš Šeštines yra

daromos kryžiaus pamaldos su procesijomis priruošti tikinčiuosius Jėzaus atsisveikinimo šventei. To papročio pradininku vadinamas šv. Mamertas, Galijos vyskupas, gyvenęs apie 470 metus. Didelės nelaimės paragino vyskupą atlikti su kunigais ir žmonėmis atgailos procesijas — ir nelaimės praėjo. Tos procesijos pasiliko praktikoje ir buvo susietos su trimis dienomis prieš Kristaus į Dangų Žengimą. Tas paprotys veikiai paplito ir kituose kraštuose, kaip Vokietijoje bei Italijoje, popiežium esant Leonui III, kuris valdė Bažnyčią nuo 795 lig 816 metų.

Kryžiaus Dienų reikšmė. Jos yra atsilyginimas Dievo teisingumui, bandymas apsisaugoti nuo karo, ligų, nederliaus, bado. Atitinkamai visos tų dienų apeigos turi atgailos ir susikaupimo antspaudą.

Be tos dienos yra glaudžiai susijusios su Dangun Žengimo švente. Kristus ruošias atsisveikinti su žeme, tad Bažnyčia nori savo Galvai ir Rūpintojui iš anksto pavesti visus savo reikalus bei prašymus. Procesijoj melsdamasi, Bažnyčia kasmet lydi Išganytoją į Alyvų kalną, nuo kurio Jis žengė į Dangų pas Tėvą, kad ten per amžius eitų mūsų Užtarėjo pareigą. Kaip jinai ilgis drauge su Sužieduotiniu įžengti į Jo laimę! Tas ilgesys gražiai išreikštas tų dienų maldose (Amberger).

Pritaikymas. Jei pasauliečiai kaskart mažiau bedalyvauja tų dienų pamaldose, tai bent mes, vienuoliai, turime ypač uoliai dalyvauti. Juk mūsų tarpe negali būti nesidomėjimo bažnytiniais reikalais, žmonių būgštavimo, augštesnių idealų trūkumo! O ar neturim ir mes daug ko prašyti ir atgailą daryti? Ir žemės derliaus klausimas yra juk mums neabejingas! Yra tai didelė klaida manyti, kad žmonės galį apseiti be Dievo pagalbos tik savo pastangomis. Tad negalima mums apsileisti prašyme ir dėkojime! Taip pat žiūrėkime, kad gerai nauduotumės geradarių pagalba!

2 PUNKTAS. LITURGINĖS KRYŽIAUS DIENŲ APEIGOS

Svarstymas. Kryžiaus Dienų liturgija yra sudėta iš procesijos, litanijos su maldelėmis ir Mišiomis. Pamąstykim apie tuos dalykus.

Maldaujamoji procesija. Žydinčiu pavasario metu Bažnyčia eina iš Dievo namų į skaisčią gamtą Dievo darbais pasigrožėti, pavesti Jo globai laukų pasėlius ir Jį prašyti, kad žemės gaivalus leistų palankiai veikti. Tikintieji eina bendrai, kaip pritinka šventųjų bendruomenei. Visi žengia paskui Viešpatį ir Jo pergalės ženklą Kryžių. Jie žinosi atėję paminėti Kristaus ruošimąsi palikti pasaulį ir žengti į dangų; jie žvelgia į dangų, jiems širdys plaka meile ir ilgesiu, noru pasekti paskui savo Atpirkėją į Jo garbę. Tai yra Kryžiaus Dienų mintys bei nuotaikos.

Procesijos metu giedama Visų Šventųjų litanija su maldelėmis. Gal ir nėra tinkamesnės toms dienoms maldos už tą litaniją. Ji pradedama trimis pasigailėjimo į Viešpatį šauksmais. Paskui šaukiamasi į visą triumfuojančiąją Bažnyčią ir meldžiama apsaugoti nuo visų tikrų negerovių. Trečioji litanijos dalis yra įvairūs visos Bažnyčios reikalai, o pabaiga — trys Agnus Dei. Sena yra ta litanija ir graži, ir kaip ji turi patikti Dievui, jeigu giedama ar kalbama tikrai maldingai!

Svarbausiasis procesijos punktas yra Mišios, ta tikroji atsilyginamoji ir maldaujamoji auka. Pareikšti atgailos nuotaikai jos visuomet laikomos violetine spalva. Jos maldos yra tokios paguodžiamos ir viltingos. Nesilaujančius pasitikinčius ir atgailojančius meldimus Dievas visuomet išklauso, ypač maldas už kits kitą, kaip tomis dienomis gerieji krikščionys ir daro. Šiais sunkiais laikais privalome ypačiai karštai melstis už vienas kitą bendrai.

Pritaikymas ir pasiskatinimai. Pasiveskime šiandien ypač savo ordino šventųjų globai ir *džiaukimės* jų garbe ir galybe. O per procesiją *prisiminkim* pagrindines šio mąstymo mintis.

Dievo meilės malda

Kristus už mus kovoja, nugali ir triumfuoja. Argi galėtume dvejoti, jeigu turime Jam visai atsiduoti?

DU PRILYGINIMAI APIE DIEVO GERUMĄ

Šių Mišių evangelijoj Bažnyčia ragina mus mąstyti apie begalinį Dievo gerumą bei dosnumą savo tvariniams. Paklusime ir mąstydami stengsimės įsigyti daugiau pasitikėjimo Dievu ir maldos uolumo.

1 PUNKTAS. ĮKYRUS DRAUGAS

Svarstymas. Vienas žmogus vidunaktį ateina pas savo bičiulį, belsdamasis prikelia jį iš saldaus miego ir prisispyręs prašo paskolinti keletą kepalų duonos, nes atėjęs svečias. Ilgai juodu deriasi, kol pagaliau bičiulis ryžtasi duoti prašomosios duonos, verste priverstas draugo atkaklaus prašymo ir norėdamas, kad šis pagaliau leistų jam eiti vėl gulti. Prie to prilyginimo Kristus pridūrė: "Tai ir aš sakau jums: Prašykite—ir bus jums duota, ieškokite — ir rasite, belskite — ir bus jums atidaryta. Nes kiekvienas, kurs prašo, gauna; kas ieško, randa ir beldžiančiam atidaroma" (Luk. 11. 9-10). Taip Kristus leidžia mums pažinti Dievo palankumą, duodamas tai, kas prašoma.

Viešpats raginte ragina mus prašyti iš Dievo, ko reikia: prašykite, ieškokite, belskite! Reiškia, anot šventųjų tėvų, reikia melsti bet kuriuo būdu: lūpomis, akimis, rankomis; mintim, žodžiais, veiksmais — ir Dievas nusileis. Prašykite nesivaržydami, — nori pasakyti Jėzus, — nes Dievas yra labiau linkęs mums duoti, ko prašome, negu anas bičiulis prilyginime. "Tas bičiulis," sako šv. Augustinas, —"padarė, ko pats nenorėjo, nes jo draugas nesiliovė prašęs; tad daug daugiau duos gerasis Dievas, kuris pats mus ragina prašyti, kuriam nepatinka, jei neprašome". Pas Dievą ateiname visada tinkamu laiku; Jam niekuomet nepasirodome įkyrūs. Kiek tai priežasčių turime kreiptis į Dievą visišku pasitikėjimu!

Pritaikymas. Tą prilyginimą apie įkyrųjį bičiulį ne be pagrindo primena mums Bažnyčia šiomis dienomis, kurios yra prisiruošimas prie abiejų didžių švenčių — Dangun Žengimo

ir šv. Dvasios Atsiuntimo. Kas kitas turėtų palankiau klausyti to paraginimo, jei ne kunigas ir vienuolis? Ar kartais nesugėdina mūsų kai kurie pasauliečiai didesniu savo uolumu bei pasitikėjimu? Gamtoj dabar klesti augimas, žydėjimas, brendimas — taip pat turi būti dvasiniame gyvenime. Turi bręsti jaunieji vaisiai. Kaip Dievui pašvęsti asmenys, privalome rūpintis ne tik savo šventumu, bet ir kitų. Turime karštai pavesti Dievui sielų reikalus ir didžiuosius valstybės ir Bažnyčios reikalus. Tai daryti gali kiekvienas kunigas, klierikas, broliukas. Maldos niekuomet nebus per daug. Malda duoda palaimos bei džiaugsmo darbui.

2 PUNKTAS. PRAŠĄS VAIKAS

Svarstymas. Tame prilyginime Išganytojas toliau aiškina prašomosios maldos klausimą, ypačiai pažymėdamas, kodėl, būtent, turime pasitikėti Dievu ir ko iš Jo prašyti bei tikėtis. Tas prilyginimas skamba taip: "Jei kas iš jūsų prašo tėvą duonos, argi tas duos jam akmenį? Arba jei žuvies, tai ar vietoj žuvies duos jam žaltį? Arba, jei prašytų kiaušinio, argi paduos jam kurklį? Jei tad jūs, būdami nelabi, mokate duoti savo vaikams gerų davinių, juo labiau jūsų Tėvas iš dangaus duos gerąją Dvasią tiems, kurie Jį prašo" (Luk. 11, 11-13).

Kristus čia nurodo mums pasitikėjimo priežastį bei akstiną — yra tai Dievo tėviškas gerumas. Dievas myli savo tvarinius, iš Jo mums ateina visa gera. Jis save vadina mūsų Tėvu ir yra toks: net geriausio tėvo gerumas yra tik silpnas Dievo gerumo šešėlis. Joks tėvas neduoda vaikui ko negero — juoba Dievas.

Mūsų Dangaus Tėvo dovanos yra visų geriausiosios, ypač šv. Dvasios dovanos: kas jas turi, turi visa, ko yra reikalingas. Šv. Augustinas to prilyginimo žuvį sako reiškiant tikėjimą, duoną—meilę, kiaušinį—viltį. Anot Origeno, duona reiškianti dvasišką pažinimą, kuris yra būtinas išganymui, žuvis—pirmyn pažengusį pažinimą—išmintį, kaip šv. Dvasios dovaną. Kad Dievas duoda mums ir tai, kas yra reikalinga gyvenimui, tai savaime suprantama, kaip Jėzus kitoj vietoj pareiškia: "Ieškokite visų pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o visa tai bus jums pridėta" (Mat. 6,33).

Pritaikymas. Pirmiausia prašykime, kaip Jėzus moko, geros dvasios, o tik paskiau žemės dalykų. Kai pagalvojame apie Dievo geradarybes, mums tenka prabilti padėkos himnu ir stebėtis begaliniu Jo gerumu. Argi yra mumyse kas patrauklu ar miela, kad Viešpats mus taip myli? Ak, greičiau atstumiančio— nedėkingumas, akiplėšiškumas, šaltumas! Argi šios dienos mąstymas nesušildys mūsų ir neatvers?

Dievas neturi savy jokio pagrindo nesuteikti mums savo dovanų, atstumti mūsų maldų, jei tik randa tą pagrindą mumyse. Tad, jei tuščiai prašome, kaltinkime save. Pagaliau išmokime pasitikėti Dievu!

Paskatinimas. Šiandien *dėkokime* Dievui už visa gera, kurį esame iš Jo gavę, ypač už pašaukimą į ordiną ir kunigystę, už uolumo dvasią. Dėkokim ir darbais, visiškai įsijungdami Dievo tarnybai tose aplinkybėse, į kurias mus pastatys paklusnumas. *Prašykime* pagalbos savo nusistatymams įvykdyti.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, mano brangiausiasis Tėve, nepalik manęs niekados, ir aš nepaliksiu Tavęs niekados!

Trečiadienis po 5 sekmadienio po Velykų

DANGUN ŽENGIMO VIGILIJA

Jau atėjo paskutinė paslaptingojo Jėzaus žemėj gyvenimo diena. Paskutiniosios besiskiriančio su mumis mylimo asmens valandos yra ypač brangios, ir jų atsiminimas palieka visuomet mielas. Tad mąstysime apie tai, ką Dievas Išganytojas kalbėjo ir darė tą paskutinę amžinai atmintiną dieną.

1 PUNKTAS. ATSISVEIKINIMO ŠVENTĖ

Svarstymas. Prieš žengdamas į dangų, Kristus dar atliko su mokytiniias jaukią atsisveikinimo apiegą. Apaštalai, tur būt, buvo susirinkę paskutinės vakarienės menėj, kuri jiems tiek

daug neužmirština priminė. Kaip jie turėjo nudžiugti, išvydę dar sykį brangiausiąjį Mokytoją, ir kaip turėjo jiems spausti širdį, pamąčius, jog štai jau reikės skirtis visam laikui.

Išganytojas buvo šiandien toks pilnas meilės visiems; Jo veide buvo matomas didingas rimtumas ir šventas džiaugsmas, kad štai jau eina pas Tėvą. Dar kartą aiškina Jis mokytiniams, jog Jam reikia grįžti pas Tėvą. Šio siunčiamas, Jis buvo atėjęs į pasaulį žmonių atpirkti; tą uždavinį jau atliko, ir dabar niekas daugiau neberiša Jo prie žemės. Paskui Jis atkartojo savo įsakymą mokyti ir krikštyti ir prižadėjo jų žodžius, kai reikės, patvirtinti stebuklais. Galų gale liepė jiems pasilikti Jeruzalėj, kol ant jų nužengs pažadėtoji šv. Dvasia.

Pritaikymas. Stebėkimės jautria Jėzaus meile, kuri moka pasaldinti visa, net karčiausia. Nors ir labai Jis myli apaštalus, nors ir labai Jam rūpi Bažnyčios sustiprėjimas, vis dėlto Jis nebenorėjo pasilikti ilgiau žemėje, nes taip Tėvas norėjo. O, kad ir mes visuomet taip stengtumės išpildyti Dievo valią, o neieškotume patenkinti savo įgeidžių bei garbės troškimo! Ar ir mes stipriai ilgimės savo dangaus tėvynės? O gal dar stipriai mus laiko prie žemės pririšusi kūrinių meilė?

2 PUNKTAS. ĖJIMAS Į ALYVŲ KALNĄ

Svarstymas. Po užkandos ir nuoširdaus atsisveikinimo Jėzus išsivedė apaštalus Betanijos kryptim į Alyvų kalną, kuris yra 20 minučių atstu nuo Jeruzalės (Luk. 24, 50). Tyliai bei rimtai eina būrelis paskui Jėzų. Kiti miesto gyventojai ar nepastebėjo, ar nepažino Jo — toks likimas to miesto, kuris už augščiausią meilę atsilygino žemiausiu nedėkingumu. Bet Kristuje nebuvo nė krislo kartėlio: Jis ir dabar dar mylėjo tą miestą ir linkėjo jam gero. Evangelijos mini kaip dangun žengimo liudytojus tik apaštalus; bet galime manyti, jog ten buvo ir Jėzaus Motina su kitomis maldingomis moterimis, ir kiti mokytiniai.

Užkopus į kalną, Jėzus pakėlė rankas ir visus palaimino (Luk. 24, 50). Koks gražus reginys! Visi klūpo, paveikti džiaugsmo ir skausmo. O Jėzus stovi nušvitęs, tiesia savo rankas, suteikdamas visiems savo brangiesiems pilną saiką palaimos.

Daugis šv. Rašto aiškintojų mano Kristų juos palaiminus šv. Kryžiaus ženklu ir tuo suteikus tam ženklui laiminamąją galią. O žodžius, kuriuos Jis tarė laimindamas galime lengvai atspėti. Kokia didelė jėga lydėjo tą palaiminimą!

Pritaikymas. Kaip labai šis Jėzaus ėjimas į Alyvų kalną skiriasi nuo ano ėjimo prieš kančią! Taip ir mes, jei atliksime skausmingą kelią su Kristum į vargų kalną, galėsime drauge su Juo kopti į dangun žengimo kalną. Pasitikėkime dangaus palaiminimo galybe: patys dažnai žegnokimės, giliai tikėdami ir pasitikėdami; duokimės dažnai kitų, turinčių galią, palaiminami; o mes, kunigai, mielai teikime žmonėms palaiminimą, giliai persiėmę savo įgaliojimo sąmone.

Paskatinimas. Dėkingai džiaukimės laime, kurią Kristus mums suteikė. Dėl dangaus gėrybių *paaukokim* Jam mielai visa, ką pasaulis gali mums duoti. Pridėkime visas savo vienuolinio gyvenimo aukas. *Prašykime* Išganytoją ypatingo palaiminimo.

Dievo meilės malda

Pakelk, Viešpatie, dangun visas mano mintis ir norus ir leisk atsilsėti Tavo meilėje!

Ketvirtadienis po 5 sekmadienio po Velykų

KRSTAUS DANGUN ŽENGIMAS

Šios dienos iškilmė yra triumfo ir džiaugsmo iškilmė. "Džiūgaukime, mylimiausieji," — sako pop. Leonas Didysis,— "džiūgaukime dvasiniu džiaugsmu ir linksminkimės, vertai dėkodami Dievui! Pakelkime žvilgsnį į tą augštį, kur yra Kristus!" Koks tai džiaugsmas žinoti, jog Jėzus, mūsų Išganytojas, sėdi dangaus soste ir ten meiliai mus prisimena!

1 PUNKTAS. ĮŽENGĖ Į DANGŲ

Svarstymas. Atėjo valanda, apie kurią Kristus kalbėjo paskutinėje vakarienėje: "Einu jums vietos prirengti" ir "Ei-

nu pas Tėvą" (Jon. 14,22 ir 28). Ištiesęs ant žiūrovų laiminimui rankas, Jėzus kyla į augštį, vis augštyn, augštyn, kol šviesus debesis uždengia Jį žiūrinčiųjų akims. Viešpats tyčia taip iš palengvo kyla į dangų, kad dar kartą įtikintų juos ir mus visus esąs tikras Dievas. Lukas taip tą įvykį vaizduoja: "Laimindamas Jis atsiskyrė nuo jų ir pasikėlė į dangų" (24, 51). Savo paties jėga pakilo Jėzus į dangų: kaip Dievo Sūnus, pareikšdamas esančią Jame Dievo galybę, ir kaip žmogus, pareikšdamas irgi Jo palaimintame kūne esančią galią, kurią ir mes kuomet nors turėsime danguje.

Iš pradžių žiūrovai, galbūt, stebėjo lyg stabo ištikti; paskui jie ištiesė rankas, trokšdami lyg sulaikyti, lyg įsikibti. Kalnas aidėjo šauksmais, verksmais, kūkčiojimais, bet niekas nebeįstengė sugrąžinti Viešpatį. "Kada jie, akių nenuleisdami, žiūrėjo į dangų, Jam į jį žengiant, štai du vyru baltais rūbais atsistojo prie jų. Juodu tarė: Vyrai Galilėjiečiai, ko jūs stovite, žiūrėdami į dangų? Tas Jėzus, kurs paimtas nuo jūsų į dangų, taip pat ateis, kaip matėte Jį žengiantį į dangų" (Apd. 1, 10-11). Kokią meilę jau galutinai skirdamasis dar pareiškia Jėzus nuliūdusiems artimiesiems! Jis atsiunčia jiems du angelus, kurie juos paguodžia, kad per daug neliūdėtų, nes Viešpats dar ateisiąs.

Pritaikymas. Kristus pirma mūsų nuėjo į dangų paruošti ten mums vietos. Pop. Leonas Didysis sako: "Joks žemiškas geidulys neturi rišti prie žemės augštyn pašauktųjų sielų. Amžinybei skirtieji neturi pasiduoti nykstamiems dalykams ir prie tiesos pašauktieji neturi duotis apgaunami klaidingų masinimų." Tikrai mums trūktų gyvo tikėjimo ir tvirtos vilties, kad esama amžino gyvenimo danguje, jei gražios bažnytinės šventės, gilios mūsų tikėjimo paslaptys nedarytų mums jokio įspūdžio. Atgaivinkim savo tikėjimą, pasisemkim iš Kristaus dangun žengimo naujos vilties ir niekam neleiskim sudrumsti mūsų šventinio džiaugsmo! Kodėl dažnai negali joks šventės džiaugsmas apsiausti mūsų širdies? Neapmarintos aistros, padarytos nuodėmės blogai nuteikia žmogų. Jei tad norime bažnytines šventes švęsti šventai džiaugdamies, privalome pašalinti iš širdies rimties trukdytojas — aistras bei nuodėmes. Todėl prieš šventes apvalykime savo širdis per gerą išpažintį.

2 PUNKTAS. JIS SĖDI TĖVO DEŠINĖJE

Svarstymas. Dvasios akimis sekime Išganytoją, žengiantį į dangų. Jau šviesus debesis uždengė Jį nuo apaštalų. Jis jau nebėra vienas, bet visi paleistieji iš pragarų ir nesuskaitomi angelai lydi Jį. Tuomet, anot apaštalo Povilo (Efez. 4,8), tikrai įvyko, kas pasakyta psalmininko: "Tu užžengei augštyn, vedinas belaisviais." (Ps. 67,19). Pragarų prieangio kalėjimas dabar atidarytas, ir visi kaliniai laisvi. Galime įsivaizduoti, kaip Kristus su tuo džiaugsmingu būriu atvyksta pas dangaus vartus, kurie lig šiol žmonėms buvo uždari. Dabar jie plačiai atsiveria — ir triumfuodami išrinktieji įžengia į amžinąją laimę. Koks turėjo būti jų džiaugsmas!

Dabar prasideda Kristui ir visam dangui amžina džiaugsmo šventė. Dangaus Tėvas priima vienatinį savo Sūnų, žmogum tapusį, ir perduoda Jam dangaus ir žemės valdžią. Sūnus sėda sostan Tėvo dešinėj, ir visas dangus Jį pagerbia. Prasideda džiaugsmo šventė laimingoms dangaus dvasioms: nauja laimė tenka joms nuo šiandien: jos gėrisi ne tik palaimingu Dievo regėjimu, bet ir švč. Jėzaus Žmogyste. Tuštieji puolusiųjų angelų sostai šiandien vėl ušpildomi teisiųjų dvasių, besidžiaugiant geriesiems angelams. Kristaus dangun žengimas yra džiaugsmo šventė ir mums, nes šiandien žmogaus prigimtis Kristuje pakeliama į dangų.

Pritaikymas. Linkėkime Jėzui laimės ir amžino viešpatavimo danguje. Džiaukimės turį tokį galingą ir maloningą Karalių. Jis yra priėmęs ir mūsų Užtarėjo pas Tėvą uždavinį, kaip rašo šv. Jonas: "Mano vaikeliai, aš tai rašau jums, kad nenusidėtumėte. Bet, jei kas ir nusidėtų, tai mes turime pas Tėvą ir Užtarėją Jėzų Kristų, teisųjį. Jis yra permaldavimas už mūsų nuodėmes" (1 Jon. 2, 1-2). Tačiau tik kol esame žemėj, Kristus yra mūsų Užtarėjas: po mirties Jis bus mūsų Teisėjas, "nes Tėvas visą teismą pavedė Sūnui" (Jon. 5, 22).

Paskatinimas. Garbinkime Dangaus Tėvą, kad iškėlė savo Sūnų į karališkąjį Dangaus sostą. *Sveikinkim* Išganytoją, paėmusį amžinojo viešpatavimo valdžią. *Dėkokim* už laimingai atliktą atpirkimą. *Melskim* malonės kada nors su visais šventaisiais įvykdyti savo į dangų žengimą.

Dievo meilės malda

"Palaiminimas, garbė, išmintis ir dėkojimas, pagarba, galybė ir stiprybė mūsų Dievui per amžių amžius. Amen" (Apr. 7,12). "Viešpatie, atsimink mane, kai įeisi į savo karalystę!" (Luko 23, 42).

Penktadienis po 5 sekmadienio po Velykų

SEKMININĖ APAŠTALŲ NOVENA

Kaip Jėzus nurodė, apaštalai su kitais mokytiniais nuo Alyvų kalno grįžo į Jeruzalę laukti prižadėtojo Guodėjo. Pamąstykime, kaip rimtai jie ruošės šv. Dvasios nužengimui.

1 PUNKTAS. JŲ RUOŠIMOSI RIMTUMAS

Svarstymas. Apie ateisiančią šv. Dvasią Išganytojas buvo pranešęs, kad Ji atliksianti didžių dalykų Jo mokytiniuose ir per Jo mokytinius: "Aš atsiųsiu jums, kas mano Tėvo pažadėta. Pasilikite mieste, iki jūs būsite aprūpinti galybe iš augštybės" (Luko 24, 49). Per paskutinę vakarienę Jėzus pasakė apaštalams: "Tenenusigąsta jūsų širdis. Aš melsiu Tėvą, ir Jis duos jums kitą Ramintoją, kad pasiliktų su jumis per amžius, tiesos Dvasią, kurios pasaulis negali priimti, nes jos nemato ir jos nepažįsta. Jūs gi pažinsite ją, nes ji pasiliks pas jus ir bus jumyse. O Ramintojas, Šventoji Dvasia, kurį Tėvas atsiųs mano vardu, jis jus viso išmokys ir primins jums visa, ką tik aš jums kalbėjau" (Jon. 14, 1-16-17-26).

Šv. Dvasia turėjo mokytinius guosti, šviesti, stiprinti, visai pripildyti. Suprasdami savo menkumą, jie karštai troško tos Dvasios, ir jiems buvo labai svarbu gerai priimti ją su jos malonėmis. Jie jautėsi esą neverti ir žinojo, kad daug kas juose turi būti permainyta prieš ateinant tai dangaus viešniai, — tad stengės paruošti jai kiek galima tinkamesnę buveinę. Pasaulis jos negali priimti, bet jie nenorėjo turėti nieko bendro su

pasauliu. Jie laikėsi savo Išganytojo, — tad galėjo tikėtis, kad šv. Dvasia juos pripildys bei perdirbs.

Pritaikymas. Popiežius Leonas XIII ragina tikinčiuosius savo aplinkrašty 1895.V.5. atlikinėti noveną vertai — prisiruošti Sekminių šventei, ir suteikė už tai visuotinius atlaidus. Jis rašo: "Manome esant būtina sukelti tikinčiųjų maldingumą, kad jie, sekdami pavyzdžiu Mergelės Motinos ir šventųjų apaštalų, devynias dienas prieš Sekmines sutartinai melstųs į Dievą, nuoširdžiai šaukdami: Atsiųsk savo Dvasią, ir bus sutverta, ir atnaujinsi žemės veidą! Nes didžiausių gėrybių tenka tikėtis iš to, kuris yra tiesos Dvasia, kuris apreiškė šv. Rašto paslaptis ir nuolatine savo globa stiprina Bažnyčią. Jisai, gyvasis šventumo šaltinis, nuostabiai kelia tikinčiųjų sielas prie amžinųjų dalykų ir jas tobulina. Šv. Dvasią pritinkamai galime vadinti Bažnyčios širdim. Jinai yra ištisai Meilė, ir dėl to galima tikėtis, jog ji suvaldys klaidos bei bedievybės dvasią ir Kristaus Bažnyčios vaikų tarpe glaudžiau sujungs vienybėje sielas ir širdis". Tad šiomis dienomis jungsimės su apaštalais savo maldomis bei pamaldžiomis pratybomis ir tuo būdu prisiruošim prie šv. Dvasios atėjimo. Dar ypatingai melsimės už tautų vienybę tikėjime bei meilėje ir už save, kad įsigytume šventumo malonę. Leiskime šv. Dvasiai veikti mumyse savo malone, ir patys veikime bendrai su malone. Privalome rimtai susirūpinti savo pagerėjimu bei pašventėjimu. Savaime nieko nepasieksime— nei iš nuodėmių neišbrisime, nei blogais palinkimais ar aistromis nenusikratysime, nei dorybėse rimtai nesilavinsime. Šv. Dvasia turi mus pagauti, o mes turime pasiduoti jos traukiami.

2 PUNKTAS. KAP PRISIRUOŠTI SEKMINĖMS?

Svarstymas. Mokytiniai ruošėsi šv. Dvasios atėjimui, griežtai pasišalinę nuo pasaulio ir atlikdami pamaldžias pratybas.

Grįžę nuo Alyvų kalno į miestą, jie suėjo į augšto kambarį, kur paprastai sustodavo (Apd. 1, 13). Kokie didūs ir gausūs atsiminimai buvo susiję su ta patalpa! Juk čia Viešpats valgė su jais Velykų avinėlį, čia įsteigė savo Meilės Sakramentą, čia kalbėjo apie šv. Dvasią, čia su jais valgė paskutinį kartą

prieš palikdamas žemę: čia norėjo jie laukti prižadėtosios šv. Dvasios. Niekas neturėjo jų trukdyti: nei Jėzaus ilgėjimasis, nei žydų baimė, nei rūpestis dėl ateities. Nuošalumas bei ramybė buvo jiems tiesiog gilus reikalas ir paguoda.

Visi jie, t.y. apaštalai bei kiti mokytiniai, "buvo sutartinai ištvermingi maldoje drauge su moterimis, su Jėzaus Motina Marija ir su Jo broliais," t.y. giminėmis ir kitais tikinčiaisiais (Apd. 1, 14). Įsižiūrėkim į tą gražų jaunutės Bažnyčios vaizdą. Visi apaštalai yra čia, išskyrus nelaimingąjį Judą. Visi trokšta šv. Dvasios, visi nuoširdžiai meldžiasi, kad jos gautų. Malda, pasninku, budėjimu ruošiasi jie tai valandai, kada jiems šv. Dvasia suteiks savo dovanas.

Pritaikymas. Sekminių novena yra mums gražus pavyzdys ir įrodymas, koks svarbus dalykas yra bendra malda ir bendros pamaldumo pratybos. Kaip jas praktikuojame? Ar susikaupę savo vidumi bei išore? Gatvių triukšme bei žemės rūpesčių sūkury, pakrikusioj paviršutinėj maldoj šv. Dvasia žmogaus nelanko. Bent šiomis prisirengimo dienomis bandykim apvalyti širdį ir ją maldingai nuteikti. Atsipalaiduokim nuo nuodėmės bei asitros pančių. Ypač naikinkim svarbiausiąją savo silpnybę, kuri lengvai gali mus pražudyti, jei jos nenuslopinsim. Kaip mirtinės ligos dažnai kyla iš mažų priežasčių ir tik po ilgo laiko pasireiškia, taip yra ir su žmogaus aistromis. Jų piktumą bei pavojingumą žmonės dažnai pažįsta per vėlai. Argi norėtume ant savo kūno tą tiesą patirti? Tad iš anksto susirūpinkime savo aistromis, budėdami, kovodami, melsdamies!

Pasiskatinimai. Dėkokime brangiajai Dievo Motinai ir apaštalams bei visiems aniems mokytiniams už uolios maldos pavyzdį. *Paveskime* šv. Dvasiai savo širdį kaip buveinę jos malonei. *Prašykime* ją, kad maloningai aplankytų mus.

Dievo meilės malda

Ateik šv. Dvasia, pripildyk savo tikinčiųjų širdis ir įžiebk jose savo meilės ugnį!

ŠVENTOJI DVASIA IR MARIJA

Vakar minėjome, kaip apaštalai su kitais mokytiniais ruošėsi priimti šv. Dvasią. Šiandien atkreipkime savo dėmesį į Mariją, kuri drauge su anais vyrais meldėsi, kad ateitų šv. Dvasia (Apd. 1,14).

Mąstykime, kokie yra Marijos santykiai su šv. Dvasia.

1 PUNKTAS. MARIJA MALONĖS PILNOJI ŠV. DVASIOS SUŽIEDUOTINĖ

Svarstymas. Per Įsikūnijimo paslaptį Marija įžengė į ypatingą santykį su šv. Dvasia: ji pasidarė, kaip mes ją dažnai vadiname, šv. Dvasios Sužieduotinė. To neturime suprasti, kaip kiekviena siela, papuošta pašvenčiamąja malone, atsiranda tam tikrame sužieduotinės santyky su šv. Dvasia, bet daug augštesne prasme. Šv. Dvasios rankoje Marija pasidarė įrankis didžiausiojo ir puikiausiojo malonės veikalo žmonių palaimai—būtent, Dievo Sūnaus įsikūnijimo (Meschler). Iš tyriausiojo Mergelės Marijos kraujo šv. Dvasia sudarė žmogiškąjį Dievo Sūnaus kūną, tą Dievo meno šedevrą. Tuo būdu Marija yra Amžinojo Tėvo dukra, Dievo Sūnaus Motina ir šv. Dvasios Sužieduotinė.

Šv. Dvasia mylėjo Mariją begaline meile. Tas trečiasis Švč. Trejybės Asmuo nuo amžių ją išsirinko Sužieduotine ir su ja susižiedavo jau jos nekaltojo prasidėjimo paslapty. Savo Sužieduotinei tinkamai papuošti šv. Dvasia išrado nuostabų papuošalą: suteikė jai jau pirmojoj jos prasidėjimo akimirkoj tokią skaistybę, šventumą ir sielos gražumą, jog po Dievo negalima didesnės nė sugalvoti, ir jog vienas Dievas tegali ją suprasti. Jis suteikė Marijai puikiausias ypatybes: visišką nekaltumą visišką laisvumą nuo pikto geidulingumo, tobulą proto valdymą, nuolatinį pašvenčiamosios malonės augimą.

Marija irgi mylėjo šv. Dvasią sužieduotinės meile. Be sąlygų ji pasidavė šv. Dvasios vedama ir mylima ir taip pasidarė rinktiniu šv. Dvasios įrankiu, kuriuo toji Dvasia naudojosi išlieti ant pasaulio visam savo meilės gausumui.

Pritaikymas. Ir tau, mažesnysis broli, šv. Dvasia dovanojo

ypatingą savo meilę. Iš tūkstančių ji tave išsirinko, iš pasaulio puvėsių ištraukė ir su tavim susižiedavo šv. profesijoj. Ne vieną iš mūsų ji per kunigo šventimus padarė savo dvasiniu sūnum ir savo malonių teikėju. Kaip atsidėkojai už šv. profesiją, už kunigystę ir kitas gausias malones? Ar nenuliūdinai jos savo nuodėmėmis? O, laikykis kaip mažesnysis brolis, kaip kunigas glaudžiai Marijos ir visuomet būsi geras vienuolis bei kunigas, kuriuo džiaugsis šv. Dvasia ir per kurį jinai padarys didelių dalykų.

2 PUNKTAS. MARIJA, IŠTIKIMIAUSIOJI ŠV. DVASIOS MOKINĖ

Svarstymas. Nuo pat kūdikystės dienų Marija jau ėjo į šv. Dvasios mokyklą ir tobuliausiai suprato šventus jos tikslus. Marija brangino tik viena: malonę, dorybę ir dangaus gėrybes. Tik šie dalykai turi ir mus traukti. Visa kita—bevertiška. Marija yra tobuliausioji šv. Dvasios mokinė. Kadangi ji visuomet nekliudydama ir ištikimai veikė drauge su šv. Dvasios malonėmis bei įkvėpimais, tai jinai milžino žingsniais ėjo visų tobulybių keliu į Dievo augštybes.

Marija šviečia mums vienuoliams pavyzdžiu tobulybės luome. Šv. Dvasiai įkvepiant, jinai jaunutė padarė skaistybės apžadą. Ar ji padarė ir neturto bei paklusnumo apžadus, to nežinome, bet žinome, jog ji mylėjo ir praktikavo tobulą neturtą bei paklusnumą, taip jog jai nebebuvo reikalo daryti dar apžadus.

*Pritaikymas.*Ar esame tokie, kokie turėtume būti atitinkamai mūsų luomą? Marijos tobulumo, aišku, nepasieksime, bet turime, jos pavyzdžiu eidami, bandyti pasidaryti klusnais šv. Dvasios mokiniais, kad pasiektume tą tobulybės laipsnį, kurį šv. Dvasia yra numačiusi mūsų atžvilgiu. Ištikimai sek šv. Dvasios paraginimus— ir imsi greitai žengti priekin tobulybės mokykloj, teikdamas Išganytojui garbės ir džiaugsmo.

3 PUNKTAS. MARIJA GALINGOJI ŠV. DVASIOS DOVANŲ DALYTOJA

Svarstymas. Visi dabar uoliai ruošiamės Sekminėms, kad kuo daugiausia gautume šv. Dvasios dovanų. Tačiau, kaip

apaštalai per ypatingą Marijos tarpininkavimą susilaukė gausių šv. Dvasios dovanų, taip ir mes turime atminti, kad tik Marijai tarpininkaujant, gausime iš šv. Dvasios jos malones. Kaip Tėvas savo Sūnų mums dovanojo ne be Marijos, taip ir savo malonę duos tik per Mariją. Todėl šv. Bonaventūra sako: "Dievas yra nutaręs duoti bet ką tik per Mariją". Ir šv. Bernardas: "Jei esama kokios malonės, kokios pašalpos mums nusidėjėliams, būkime įsitikinę, jog tai visa teka mums per Mariją". Panašiai kalba šv. Alfonsas Liguorietis. Marija yra toji upė, kuria šv. Dvasia teikia mums savo malones. Jinai yra Dangaus Vartai, pro kuriuos ateina mums visa šv. Dvasios palaima.

Pritaikymas. Jei nori švęsti palaimingas Sekmines, tai tiksliausia bus, jei visus savo gerus darbus jungsi su Dievo Motinos darbais. Tada Sekminių dieną šv. Dvasia ir tave visiškai pripildys.

Širdies žodis. Marija, išrinktoji šv. Dvasios Sužieduotine, sveikinu Tave, taip augštai pagerbtą. Tu pasidarei verta savo kilnios padėties savo ištikimumu ir meile. Būk ir mano mokytoja bei visų man reikalingų malonių tarpininkė!

Baigiamoji malda

Visai graži esi Tu, Marija, ir paveldėtosios dėmės nėra Tavy. Tu esi Jeruzalės šlovė, Izraelio džiaugsmas mūsų tautos pagarba, visų nusidjėlių prieglauda, Marija.

Marija, išmintingiausioji Mergele, maloningiausioji Motina, melskis už mus! Užtark mus pas Viešpatį Jėzų Kristų!

6 sekmadienis po Velykų

BŪSIMIEJI PERSEKIOJIMAI

Šios dienos evangelija turi dvi pagrindines mintis: Guodėjo pažadų ir būsimųjų persekiojimų paskelbimą. Mąstymui pasirinksim antrąją mintį, kad prisiruoštume prie galimų persekiojimų.

1 PUNKTAS. PASAULIO NEAPYKANTA

Svarstymas. Kad ir pažadėjęs mokytiniams atsiųsti šv. Dvasią Guodėją, Kristus vis tik ryžosi paskelbti jiems ir liūdną tiesą, kad užeis skaudžios audros: savo tautiečių nedraugiškumas, mirtina neapykanta, persekiojimai po uolumo priedanga— ir visa tai dėl Kristaus. Taip, siųsdamas apaštalus į pasaulį, Jis sako: "Saugokitės žmonių,nes jie paduos jus teisti susirinkimams ir plaks jus savo sinagogose. Jūs būsite dėl manęs nuvesti pas valdovus ir pas karalius, jiems ir pagonims paliudyti... Brolis išduos brolį mirti ir tėvas sūnų; vaikai sukils prieš gimdytojus ir juos nužudys. Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo; bet kas bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas" (Mat. 10, 17-22).

Kad Kristus sakė tiesą, apaštalai tuoj patyrė patys, o ir jų įpėdiniams atsitiko ne kitaip.

Taip toli nuėjo toji priešų neapykanta ir apakimas, jog jie, — kaip Viešpats sako, — tikėjos tarnaują Dievui, kai žudydavo Kristaus mokytinius (Jon. 16, 2), ir tai ne už tą, kad tie mokytiniai būtų ką bloga padarę, tik už tą kad jie tikėjo Kristų ir darbavos Jo karalystės naudai. Tamsų ateities vaizdą pateikia Viešpats savo mokytiniams; bet jie turėjo apie tai sužinoti, kad būtų prisirengę, kai priešai ims pulti.

Pritaikymas. Kaip Kristaus mokytiniai, ir mes turime iš pasaulio laukti neprietelystės bei persekiojimų. Ir šiais laikais esame to patyrę. Viešpaties žodžiai paraidžiui ant mūsų išsipildė. Pasaulio neapykanta yra nenumaldoma; net iš giminių negalime laukti, kad jie musų pasigailėtų: kur kovojama dėl Kristaus, ten baigias pasaulio meilė. Kaip ir apaštalų laikais, taip ir šiandien pasaulio šalininkai bando savo neapykantą Kristui bei Jo tarnams pateisinti teisingumo reikalavimais. Anuomet žydai piktinos tariamu Jėzaus piktžodžiavimu, šeštadienio išniekinimu, įstatymo laužymu; šiandien kalbama apie bendrųjų žmogaus teisių negerbimą, nusidėjimą apšvietai bei kultūrai. Persekiojimų neišvengsime. Nors jie ne visuomet yra kruvini, gali būti kiti ir pakankamai sūnkūs bei skaudūs: kuniginio veikimo varžymas, neleidimas ordinui plis-

ti, šlovės plėšimai bei apkalbos, pagaliau — iš dabartinių buveinių ištrėmimas. Prie visko turime būti prisiruošę, bet visuomet atsiminkime savo Tėvo žodį: "Bet kai tik nebus kur priimti, tegul bėga į kitą kraštą, kad tenai, Dievo laiminami, atgailautų." Visuose namalonumuose laikykime savo akis pakėlę į Dievą, kuris visada linki mums geriausia. Taip ir didžiausios nelaimės padės mums pasidaryti šventesniems ir atneš didelės naudos.

2 PUNKTAS. JĖZAUS RŪPINIMASIS SAVAISIAIS

Svarstymas. Priešais pasaulio neapykantą stovi Jėzus, meiliai guosdamas ir skubėdamas padėti: "Tai jums kalbėjau, kad atėjus tai valandai, atsimintumėte, jog aš buvau tai jums sakęs" (Jon. 16, 4). Akvinietis nurodo dvi priežastis, dėl ko Kristus pranešė mokytiniams, kad jie bus persekiojami: mat, norėjo sustiprinti jų pasitikėjimą, pažadėdamas savo pagalbą; o antra, sumažinti jų susirūpinimą bei nusiminimą, nes vargai, kurie buvo pramatyti ir kuriems pakelti turima pažadėtą pagalbą, lengviau pakenčiami.

Paguodą varguose bei skausmuose teikia Viešpats per šv. Dvasią. Ji yra jėga, ramintoja, ištvermė. Jėzus pasakė apaštalams: "Jums geriau, kad aš einu; nes, jei aš neeisiu, Ramintojas neateis pas jus" (Jon. 16, 7).

Pritaikymas. Taip Viešpats teikia mums paguodos būsimuose varguose ir kančiose. Jis numato jas ir leidžia mus paliesti, nes yra nusistatęs per jas pasiekti tam tikrus šventus tikslus, yra pasiryžęs mus stiprinti ir padėti. "Tai jum kalbėjau, kad, atėjus tai valandai, atsimintumėte, jog aš buvau tai jums sakęs," — sako Jėzus. Tad ne rūstaukime ant tų, kurie suteikia mums sopulio, tik atsiminkime, ką yra Kristus seniai pasakęs: "Tai jie jums darys, nes nepažino Tėvo nei manęs" (Jon. 16, 3.) Nepasiduokime liūdesiui, nes šis dažniausiai parodo mumyse veikiant savimylą. Verčiau liūdėkime dėl žūvančių sielų ir Dievo rūstinimo.

Širdies žodis. O Jėzau, teisingai įsižeidęs, neleisk pražūti tiems, kurie persekioja Bažnyčią, tik leisk, kad už Tavo tarnų

persekiojimą jie susilauktų gailesčio, darytų atgailą ir būtų išganyti. Aš *dėkosiu* Tau, jei teiksies man leisti ką nors dėl Tavęs iškęsti. *Duok* malonę ištverti iki galo!

Dievo meilės malda

Tu, Viešpatie, esi mano stiprybė. Tavim pasitikiu. Dėl Tavęs iškęsiu visa! Tik padėk man savo malone!

Pirmadienis po 6 sekmadienio po Velykų

APIE SEPTYNIAS ŠV. DVASIOS DOVANAS

Brangiausias lobis, kurį mums per Sekmines suteikia šv. Dvasia, yra taip vadinamosios septynios dovanos. Prašykim Ją, kad duotų mums jas gerai suprasti, kad uoliau ruoštumės jas priimti.

1 PUNKTAS. SEPTYNIŲ DOVANŲ REIKŠMĖ

Svarstymas. Šv. Dvasios dovanos yra paliudytos jau Senajame Įstatyme, ir Izaijas jas priskiria Mesijui: "Ir Viešpaties Dvasia ant Jo ilsės, išminties ir supratimo Dvasia, patarties ir tvirtumo Dvasia, žinojimo ir maldingumo Dvasia, ir Jis pasidarys pilnas Viešpaties baimės". (Iz. 11, 2). Ir Išganytojas žada savo mokytiniams šv. Dvasios dovanas: "Aš melsiu Tėvą, ir Jis duos jums kitą Ramintoją, tiesos Dvasią. Jūs pažinsite ją, nes ji pasiliks pas jus ir bus jumyse (Jon. 14, 16-17.) Kitais atvejais Jėzus jiems žada šv. Dvasios pagalbą ir patartį, jėgą ir tvirtybę. Šv. Bažnyčia irgi vadina šv. Dvasią dovanų Dalintoja ir meldžiasi į Ją: "Duoki savo tikintiesiems, Tavim pasitikintiesiems, septynias šventas dovanas (Sekvencija).

Kaip turime įsivaizduoti šv. Dvasios veikimą, dalijant septynias dovanas? Anot teologų, tos septynios dovanos yra ypatingi malonės veiksmai, kurie žmogaus sielą daro palankesnę bei tinkamesnę kilnesniems ir sunkesniems dorybių aktams. Paprastame krikščioniškame gyvenime paprastiems veiksmams užten-

ka laikinių veikiamosios malonės raginimų ir lenkimų; bet sunkesniems dorybės aktams, kokių, pav., iš mūsų reikalauja tobulėjimas, reikia ypatingos malonės pagalbos, ir toji mums suteikiama per šv. Dvasios dovanas. Jos atitinkamai nuteikia sielą ir be paliovos lenkia ją į gera, padarydamos net sunkius dalykus lengvus. Tai yra kaip su kuru: kol šis drėgnas, nenori degti, garuoja, rūksta, verda ir šnypščia, o neįsidega; bet jei pirma malkas padėsime kur saulutėje, kad turėtų laiko išdžiūti, tada nebėra sunkenybės: dažnai užtenka kibirkšties—ir jos įsižiebia. Taip ir žmogus be Dangaus Guodėjo yra netinkamas ir nelinkęs į gera, o su Jo pagalba — palankus ir tinkamas.

Dievo malonė veikia žmogų įvairiais būdais: protą — apšviesdama, jausmą — sukeldama šventų įspūdžių, valią — palenkdama į gera. Panašiai santykiauja su žmogaus sielos jėgomis ir šv. Dvasios dovanos, būtent: protui skirtos proto dovanos, žinojimo, išminties ir patarties dovanos; valiai skirta tvirtybė; širdžiai bei jausmui — maldingumas bei Dievo baimė.

Pritaikymas. Kaip turime dėkoti Viešpačiui, kad Jis siunčia šv. Dvasią su Jos dovanomis padėti mums išsigelbėti! Kas nepažįsta savo dvasios aklumo? Kas nežino, kokių blogų palinkimų turi širdis? Kam nebaisus valios užkietėjimas? Būtų bloga, jei būtume palikti be šv. Dvasios pagalbos! Tos septynios dovanos yra ypač mums, kunigams bei vienuoliams, svarbios, nes mūsų pareigos yra tokios sunkios. Kai kyla mums vidinių ar viršinių sunkenybių, melskime šv. Dvasią malonės. Šv. Dvasia gali išsklaidyti tamsybes, nutildyti piktas aistras ir sustiprinti valią.

2 PUNKTAS. SUPRATIMO DOVANA

Svarstymas. Mąstysime apie pirmąją šv. Dvasios dovaną — proto dovaną. Yra tai vidinė antgamtinė šviesa, kurią šv. Dvasia teikia sielai, kad ši įstengtų geriau suprasti tikėjimo tiesas. Žmogaus protas be anos šviesos nepajėgia suprasti antgamtinių tiesų. Jis yra lyg žibintas, kuriam stinga uždegamos kibirkšties; o šv. Dvasios apšviesta siela nesunkiai supranta kilnias religijos tiesas. Ji pažįsta be galo tobuląjį Dievą; ji įsižiūri į neapsa-

komas religijos paslaptis ir neapanka; ji pastebi nuostabų jų sutapimą; ji suseka slaptus Apvaizdos kelius; šv. Raštas nebėra jai daugiau užskleista knyga — žodžiu sakant, apšviesta siela vaikščioja šviesoj.

Tą dovaną gavo apaštalai: šv. Dvasiai nužengus, nustebę girdime šv. Petrą aiškinant šv. Raštą, lyg būtų jį studijavęs, ir nuo tada apaštalams paaiškėja giliosios Jėzaus kančios bei mirties paslaptys, o juk pirmiau jie taip dažnai jomis piktinos. Visai priešingai — augščiausieji kunigai, Rašto žinovai ir fariziejai pasilieka kieti savo netikėjime: jie žiūri ir neregi, klauso ir negirdi, nes Viešpats leido jų dvasiai apakti, kaip bausmę už jų puikybę ir nuolatinį priešinimąsi Jo valiai.

Pritaikymas. Proto davana yra labai brangus turtas. Atsidėję turime stengtis jos įsigyti. Kai šv. Povilas rašo: "Mano gi teisusis iš tikėjimo yra gyvas," — tai tie žodžiai taikomi pirmiausia mums, kunigams ir vienuoliams, nes viskas mūsų gyvenime yra pastatyta ant tikėjimo. Tad kaip mums svarbu gerai suprasti antgamtinius dalykus! Čia ne tiek padės skaitymas ir tyrinėjimas, kiek meldimas proto dovanos. Kai tą dovaną turiu, vienas šv. Rašto žodis gali mane perkeisti ir padaryti didžiu šventuoju, ką įrodo mūsų Tėvo Pranciškaus gyvenimas. Be tos dovanos galiu perskaityti visą Bibliją ir nepajusti savy nei šilimos, nei šviesos. Galiu klausytis pagaunančių prakalbų ir pasilikti bejausmis, net, gal būt, bodėtis, kai kiti šalia manęs lieja gausias ašaras (Coulin-Ecker). Nėra nieko blogesnio, kaip kad siela daugiau nebesupranta Dievo kalbos, nes ji prarado proto dovaną. Kai kurie žmonės, net dvasiškiai, manosi galį išsiversti vienu žmogišku protu, bet jie nesistengia prašyti iš Dievo anos brangios dovanos. Tokius Dievas palieka jų pačių gudrybei, kuri juos veda vis tolyn nuo Dievo. Ta bausmė tenka eretikams: Dievas "ištiko juos aklumu . . . taip jog jie nebegalėjo rasti angos" (Gen. 19,11).

Malda į šv. Dvasią

Šv. Dvasia, dieviška Šviesos ir Meilės Dvasia, Tau pašvenčiu savo protą, širdį ir valią, visa, kas esu šiam laikui ir visai amžinybei. Tegu mano protas visuomet klauso dangiškųjų Tavo

įtaigų ir Katalikų Bažnyčios mokslo, nes Tu esi neklaidingas jos Vadas. Trokštu, kad mano širdis visada spindėtų Dievo ir artimo meile, o mano valia nuolat sutiktų su Dievo valia, kad visas mano gyvenimas pasidarytų tikslus sekimas Jėzaus Kristaus, mūsų Viešpaties ir Išganytojo gyvenimo bei dorybių— Jėzaus Kristaus, kuriam su Tėvu ir Tavim visuomet tebūna šlovė ir garbė. Amen (Atlaidų malda).

Antradienis po 6 sekmadienio po Velykų

MOKSLO BEI IŠMINTIES DOVANOS

Per proto dovaną šv. Dvasia duoda mums suprasti tikėjimo tiesas, per mokslo bei išminties dovanas Ji mums duoda įsitikinti tas tiesas esant tikėtinas ir suteikia jų meilės bei džiaugsmo. Aišku, kokios svarbios yra tos dovanos religiniame gyvenime.

1 PUNKTAS. MOKSLO DOVANA

Svarstymas. Žinojimo troškimas yra mums įgimtas. Pirmajam žmogui Dievas buvo suteikęs didelę žiniją, bet per pirmąją nuodėmę tas žinojimas mažiau ar daugiau liko prarastas. Tad nežinojimas yra viena iš bausmių už pirmapradę nuodėmę, bausmė, kurią Dievas uždėjo žmogaus prigimčiai, kad pažemintų nuodėmingą jos išdidumą ir ją nubaustų. Tai blogybei gerasis Dievas teikia vaistą per mokslo, arba žinojimo, dovaną, —ne pasaulinį mokslą, kuris lengvai padaro mus išdidžius, o šventųjų mokslą, kuris padeda save išganyti.

Mokslo dovana yra antgamtinė šviesa, kurią šv. Dvasia suteikia teisiai sielai, kad ji visus tvarinius pamatytų tikrojoj jų šviesoj, t.y. atsižvelgus į galutinį jų sukūrimo tikslą. Per tą nuostabų mokslą žmogus pakyla į Dievą, stebėdamas Jo kūrinius, ir naudojas jais savo išganymui, rasdamas juose daug stiprių akstinų stebėtis savo Sutvėrėju, Jį mylėti ir garbinti (Coulin-Ecker).

Per tą dovaną išmokstame sukurtuosius daiktus tinkamai

vertinti ar nevertinti, pažįstame save pačius kaip Dievo kūrinius, išmokstame suprasti savo ir kitų širdis. Išmokstame skaityti didžiojoj gamtos knygoj ir suprantame didįjį šventųjų meną— žemės dalykus vartoti kaip pakopas į dangų.

Pritaikymas. Argi tad neprivalome uoliai trokšti tos puikios ir reikalingos dovanos? Mokykimės iš Tėvo Pranciškaus kilti į amžinąjį Kūrėją, įsižiūrėjus į kūrinius. Gražiausiuose daiktuose, — sako šv. Bonaventūra, — regėjo Pranciškus Gražiausiąjį, skaisčiuose — Skaisčiausiąjį; visur sekė jis Mylimąjį, ieškodamas Jo pėdų. Iš visų daiktų jis darėsi sau laiptus užkopti pas tą, kuris vienas tėra vertas, kad Jo trokštume. Tos šv. Dvasios dovanos šaltiniai yra Dievo žodis ir šv. Raštas. Rimtas Rašto tyrinėjimas padarė didžius Bažnyčios mokytojus, kaip šv. Augustiną, šv. Tomą Akvinietį, šv. Bonaventūrą ir kitus. Tačiau nereikia pamiršti, jog visi didieji vyrai su įtemptu tyrinėjimu jungė nuolatinę maldą. Tikras Dievo ir Jo žodžio pažinimas turi ateiti per šv. Dvasią, ir tas pažinimas yra labiau maldos vaisius, negu didelių tyrinėjimu išdava. Šv. Dvasia yra taipgi geriausiasis vadovas, sieloms kelionėje: juk Ji savo rankoj laiko žmonių širdis. Ji moko pamokslininkus vertai ir sąžiningai skelbti Dievo žodį, išpažinčių klausytojus—tiksliai vesti sielas per visas dvasinio gyvenimo uolas, viršininkus—vadovaut savo valdiniams dorybių kely, mokytojus—teikti mokiniams tikrąjį šventųjų mokslą. Kiek štai gera galime laukti iš šv. Dvasios! Dieve Dvasia, būk mano mokytojas, kaip reikia vartoti žemės dalykus! Duok man suprasti Dievo Žodį! Dėstyk man didžiąjį šventųjų mokslą, kurs tik iš Tavęs turi vertę!

2 PUNKTAS. IŠMINTIES DOVANA

Svarstymas. Anot šv. Tomo Akviniečio, išmintis yra suprasti giliausiąjį dalykų pagrindą, arba jų esmę, pažinti jų priežastį ir galutinį tikslą. Kas tai pažįsta, tas visuomet sprendžia teisingai ir pagal tai tvarko visą savo veikimą. Daug žinoti dar nereiškia būti išmintingam; pirma reikia turėti teisingą nuomonę apie dalykus. Žemės išmintis pasitenkina išoriniais dalykais. Bet esama augštesnės išminties, o tai yra dangaus išmintis. Niekas negali pats jos įsigyti: ją turi suteikti Die-

vas — ji yra šv. Dvasios dovana. Ji yra tam tikra Dievo suteikta šviesa, kurios pagalba siela ne tik mato Dievo dalykus, bet ir ragauja. Tad čia yra du skirtingi veikimai: Dievo apšvietimas ir su juo susijusi dieviška saldybė (Manning).

Išminties dovana tikinčiam krikščioniui yra lyg druska valgiui. Ji išsaugo žmogui nekaltybę ir šventumą, ji sergsti nuo blogio, kuris yra sielai dorinė pražūtis; ji leidžia žmogui matyti tikėjimo tiesas kilniausioj šviesoj ir ragauti jas su dangišku pasigėrėjimu. Tas skonis kartais pasiekia net kūną ir yra didesnis ar mažesnis, žiūrint, kiek tobula ir nekalta yra siela. Tai matome ir mūsų Tėvo šv. Pranciškaus gyvenime. Prie ano pirmojo prakartėlio Pranciškus negalėjo iš saldumo ištarti Jėzaus vardo. Dvasinės saldybės bei paguodos yra tos šv. Dvasios dovanos vaisiai.

Pritaikymas. Testamente šv. Pranciškus pasakoja, kaip jis išmokęs tikros išminties: "Nes kol dar buvau nuodėmėse, man labai koktu buvo matyti raupsuotuosius, tai pats Viešpats nuvedė mane tarp jų, ir aš juos gailestingai slaugiau. O kai grįžau nuo jų, kas atrodė koktu, tas man pavirto kūno ir sielos saldybe. Ir po to, ilgai netrukęs, mečiau pasaulį." Išminties galima nusipirkti tik už *aukas.* Tenka išsižadėti kūniškosios išminties, norint įsigyti dieviškosios. Dievas pasaulio išmintį yra pavadinęs kvailybe (1 Kor. 1, 20). Reikia širdį apvaldyti nuo puikybės ir neskaistybės, "nes išmintis neina į piktą sielą ir negyvena kūne, kuris tarnauja nuodėmėms ir nedorybėms (Išm. 1,4.) Jei dar nesame ragavę Dievo saldybės, tai dėl to, kad mūsų širdis dar nėra laisva nuo pasaulio ir nuodėmės. Koks būčiau laimingas, jei galėčiau ragauti savo Dievo saldybės!

Širdies žodis. Mano Dieve, išdildyk many pasaulio skonį ir duok pajusti dangaus dalykų skonį! Savo malone nuolat saugok mane nuo nuodėmės kvailybės! Gyvenk mano širdy ir vesk visuose keliuose. Švč. Jėzaus Širdie, kurioj slypi visi išminties žinojimo turtai, pasigailėk manęs!

Dievo meilės malda

Šv. Dvasia, laukiamas mano sielos svety, pasilik many ir duok, kad ir aš visuomet Tavy pasilikčiau!

PATARTIES DOVANA

Ką išmintis bei žinojimas moko apie Dievą apskritai, tai patarties dovana pritaiko atskiriems žmogaus gyvenimo reikalams. Matome, kokia praktiška tai yra dovana, tad prašykime šv. Dvasią, kad mums leistų ją tiksliai suprasti ir vertinti.

1 PUNKTAS. PATARTIES DOVANOS REIKALAS

Svarstymas. Gyvenime esama daugybės atvejų, kada būtina yra turėti gerą patarimą. Šv. Dvasia sako: "Mirtingųjų mintys yra bailios ir numatymai netikri" (Išm. 9, 14). Mūsų sumetimai yra labai netikri, nes nevisuomet iš anksto žinome savo pasiryžimų ir žygių pasėkas. Mes nežinome, ką neša ateitis. Jei tenka spręsti svarbius reikalus, kaip antai sielos išganymo, geras patarimas yra labai brangus.

Tokioj netikrybėj šv. Dvasia nori pati būti mūsų Patarėja. Ji, be abejo, yra išmintingiausioji ir geriausių norų Patarėja, kokią tik galime įsivaizduoti. Ji atlieka Patarėjos uždavinį per patarties dovaną, padėdama mums sunkiuose klausimuose pasirinkti tą sprendimą, kuris Dievui patinka. Taigi, ta dovana parodo, kas darytina ir kas ne. Ji paremia proto išmintį geresnėmis šviesomis iš augštybių visuose sumanymuose, veiksmuose, kalbose. Ji net pamoko mus iš viso ko, net iš nuodėmės, išgauti naudos savo sielai pašventintį, Dievo veikalams paremti (Waal). Kas turi tą dovaną, tam netrūksta begalės apšvietimų, kurie įvairiuose abejotinuose ir tamsiuose gyvenimo reikaluose yra tikras vadovas. Turėdami ją, sužinome, ko Dievas iš mūsų nori. Gėrimės palaiminga ramybe, ir kankiną abejojimai daugiau mūsų nebedrasko.

Pritaikymas. Yra tai neįkainojama laimė, kad pati šv. Dvasia yra mūsų Patarėja! Tad visuose svarbiuose reikaluose nusižeminę kreipkimės į Ją. Pašaukimo, sielovados ir kituose klausimuose pasitikėdami prašykime patarimo. Ji nurodys, kuri yra Dievo valia ir kurs yra tikrasis į ją kelias. Kad ne tiek pasitikėtume žmogaus išmintimi, bet daugiau ieškotume Dievo, o ne

savo valios, išvengtume daugelio klaidų. Kad svarbiems sprendimams esame reikalingi Dievo patarimo, tai nereiškia, jog neprivalome atsižvelgti ir į savo proto balsą ar kitų patarimą. Priešingai, Dievas nori, kad pirma pavartotume paprastas priemones. Beje, patarties dovana veikia ne vien mumyse, bet ir kituose mūsų naudai. Dievo patarimas dažnai tenka mums per kitus žmones. Kiekvienas sielų vadovas yra reikalingas patarties dovanos sau pačiam ir kitiems. Jei esame sielų vadovai, dažnai melskime šv. Dvasią patarties dovanos, kad galėtume vykusiai vesti mums atiduotas sielas. O kiek patys esame kitų vadyboje, prašykime šv. Dvasią apšvietimo. Tik Dievo apšviestas ir dievobaimingas vadas gali mums būti plačia prasme naudingas. Tinkamiausi sielų vadai bei patarėjai yra tie, kurie turi gryną sąžinę, yra apvaldę aistras, nesavanaudžiai, o tuo pačiu turi reikiamų žinių bei įgimto talento, kad ir ne per didelio, o dar yra vidiniai susijungę su Dievu per maldą ir griežtai seka šv. Dvasios įkvėpimus (Faber).

2 PUNKTAS. SĄLYGOS, KURIOS LEIDŽIA TAI DOVANAI PASIREIKŠTI

Svarstymas. Šv. Dvasia yra dosni, bet neužsipuolanti: tai nepritiktų Jos augštam orumui. Tad Ji teikia mums savo dovanas, bet neverčia jų priimti. Mes ir patys privalome kai ką daryti, kad patirtume Jos dovanas mumyse veikiant. Pirmoji sąlyga, kad patarties dovana mumyse pasireikštų, yra *malonės stovis.* Kas praranda pašvenčiamąją malonę, tas praranda ir šv. Dvasios dovanas. Nusidėjėlis nėra vertas tokios kilnios malonės, kaip šv. Dvasios dovanos.

Antroji sąlyga yra *širdies klusnumas.* Išdidumas, įsivaizdavimas, atkaklumas yra tai dovanai kliūtys. Įsivaizduojančiam nėra patarties dovanos: jis dedasi pats sau užtenkąs ir nereikalingas svetimos pagalbos. Ir kodėl Dievas turėtų jam kalbėti? Juk jis nekreipia dėmesio į Dievo žodžius (Waal). Yra tai bloga padėtis, kai kas nors svarbiuose sielos reikaluose nė su kuo nesitaria, bijodamas, kad šie neprimintų jam jo klaidų bei piktų įpročių!

Trečioji sąlyga yra *susikaupimas ir rimtis.* Reikia visomet

būti taip nusistačius bei nusiteikus, kad būtų galima išgirsti šv. Dvasios balsa. Todėl reikia saugotis — nepalaidoti savęs paties žemės rūpesčiuose bei užsiėmimuose, kad nebebūtų beveik laiko maldai ir susikaupimui. Kas nebeturi laiko Dievui gerą žodį tarti, tenesistebi, kad ir Dievas neturės gero žodžio! Ir nereikia veikti paskubomis, nepasvarsčius, nepasimeldus, bet kiekviename svarbesniame reikale pirma pasiklausti Dievo patarties. Taip elgdavos šv. Pranciškus.

Pritaikymas. Pasiryžkime visai pasiduoti šv. Dvasios valdžiai ir dažnai Ją prašykime patarimo. Jau rytą atsikėlę — sako Faberis, — turime prašyti šv. Dvasią mums teikti pagalbą visuose mūsų darbuose; turime pripažinti savo nežinojimą bei silpnumą ir pažadėti, kad duosimės vedami visai paklusniai. O pradėdami kiekvieną darbą, vėl prašykime Ją mus apšviesti, kad gerai juos atliktume, baigdami gi juos, atsiprašykime už nusikaltimus, kuriuos padarėme besidarbuodami. Tuo būdu per visą dieną būsime susijungę su Dievu, kurs vienas težino ypatingąsias aplinkybes, į kurias galime patekti, ir dėl to gali mums daug padėti savo įtaigomis.

Širdies žodis. Šv. Dvasia, būk pirmasis mano Patarėjas! Pripildyk savo dvasios visus, kuriuos pati esi pastačiusi savo vaikų mokytojais bei vadais kely į dangų! Marija, Geros Patarties Motina, melskis už mus!

Dievo meilės malda

Išsiųsk savo Dvasią, ir bus sutverta!

Ketvirtadienis po 6 sekmadienio po Velykų

TVIRTYBĖS DOVANA

Pirmapradė nuodėmė stipriai sužalojo žmogaus valią ir širdį. Toms žaizdoms užgydyti šv. Dvasia duoda mums tvirtybės dovaną. Pamąstykime apie didelę tos dovanos vertę ir puikias jos pasėkas. Tvirtybės Dvasia, ateik padėti liūdnai mūsų silpnybei!

1 PUNKTAS. TOS DOVANOS VERTYBĖ

Svarstymas. Po pirmapradės nuodėmės žmogaus valia yra labai nusilpusi. Mažiausioms pagundoms pasiduodame dažnai nesipriešindami; nežiūrėdami gražiausių pasiryžimų, mes vėl ir vėl įpuolam į senąsias klaidas; pasitaikius pirmai kokiai sunkenybei, tuoj prarandame drąsą bei ramybę; blogybė mums visuomet artima, o gėris tolimas. Tokie esame visi, o vistik turime įvykdyti labai rimtą savo išganymo uždavinį ir kovoti su daugybe priešų, kaip skaitome Jobo knygoj: "Žmogaus gyvenimas žemėj yra kova, ir jo dienos panėši į samdininko" (Job. 7,1).

Toj sunkioj padėty Dievas ateina pagelbėti, pastiprindamas sielą tvirtybės dovana. Stiprybės dovana daro ne tik tai, ką ir stiprybės dorybė, bet dar įgalina sielą atlikti herojiškų žygių. Teologai aptaria ją kaip pastovią nuotaiką, kurią šv. Dvasia suteikia sielai ir kūnui, kad įstengtų padaryti ir iškęsti nepaprastų dalykų, reikalui esant, net nepabūgti didžiausių pavojų ar sunkiausių vargų bei kančių ir didvyriškai ištverti. Toji nuostabi dovana turi savo pirmavaizdį Senajame Įstatyme abiejuose didvyriuose Samsone bei Dovyde. Kas ten buvo nepaprasta dovana, tai Naujajame Įstatyme turėjo po ano pirmojo iškilmingojo šv. Dvasios išliejimo pasidaryti bendru visos krikščionijos turtu. Džiaukimės ta didžia laime ir ją tinkamai vertinkim!

Pritaikymas. Kodėl vis kalbame apie savo silpnumą bei menkumą, o nesakome verčiau su šv. Povilu: "Aš visa galiu tame, kurs stiprina mane" (Pilyp. 4, 13). Kodėl pagundose nešaukiame su Psalmininku: "Teikis, Dieve, gelbėti mane; Viešpatie, skubėk man padėti" (Ps. 69,2). Silpnybė yra ryški mūsų laikų liga. Bet toji silpnybė dažniausiai mūsų pačių prisiimta ir puoselėjama. Mes nebenorime aukoti aukų, prisiversti, truputį ištverti, pakentėti. Todėl niekuomet nepasidarysime stiprūs, kiek reikalauja dorybė. Bet turime pasidaryti Dievo akyse verti šv. Dvasios dovanų. Jei norime gauti stiprybės dovaną, turime daug melstis ir bendrai veikti su Dievo malone; dar turime dažnai ir pamaldžiai priimti stipriųjų duoną — švč. Sakramen-

tą; galų gale reikia sustiprinti valią, uoliai ją lavinant ir suvaldant: tada ir Dievas mielai padės, jei mums pritruks jėgos.

2 PUNKTAS. TOS DOVANOS PADARINIAI

Svarstymas. Šv. Bernardas taip aprašo tos dovanos veikimą: "Stiprybės dovana suteikia tikinčiai sielai vidinės jėgos ir dieviškos drąsos, kuri padaro lengvais net ir tuos dalykus, kurie silpnai jos prigimčiai atrodė baugūs, ir kurių ji niekuomet nebūtų drįsusi pradėti. Tokioj padėty teisusis su didžiausiu džiaugsmu pakelia visas šv. religijos sunkenybes — pasninkus, budėjimus ir kitką". Ir garsusis abatas Kasijonas gražiai sako: "Yra tai stebuklingas Dievo veikalas, kad žmogus, kuris tartum iš trūkumų sudėtas ir tokio silpno kūno apsunkintas, įstengia nusikratyti savo kūno palinkimais, t.y. savim pačiu; kad jis, užplūdus priepuoliams bei sopuliams, pasilieka stiprus ir tvirtas ir neparodo jokios silpnybės". Ir Kasijonas nurodo vieno žinomo Aleksandrijos kankinio pavyzdį. Šį kankintojai pašiepiamai klausė, ar jo Jėzus padarė jam kokį stebuklą? Tada senelis rimtai atsakė: "Ogi tą stebuklą, kad jūsų pašaipos bei kankinimai niekada neįstengs manęs įžeisti arba atitraukti nuo mano įsitikinimų!"

Reiškia, stiprybės dovana padaro mumyse du dalykus: 1) duoda mums stiprumo — tvirtumo mūsų veikime. Tik prisiminkime šv. Petrą, kaip jis pirmose Sekminėse Jėruzalėje drąsiai stojasi ir skelbia Jėzaus vardą, — tada suprasime, ką įstengia padaryti tvirtybės dovana. Ji nugali visas vidines bei viršines sunkenybes ir suteikia tvirtumo bei nepajudinamos ramybės. 2) Bet ypačiai stiprybės dovana suteikia žmogui drąsos bei ištvermės kančioms pakelti. Faberis sako, jog veikime žmogus vis suranda šiokios tokios paguodos; bet kentėjimas žmogaus prigimčiai yra priešingas ir todėl daug sunkesnis. Taip tvirtybės dovana pasireiškia dar labiau kentėjimuose, negu veikime.

Visi šimtmečiai yra davę daugybę pavyzdžių kaip nuostabiai veikia šv. Dvasia, suteikdama tikintiesiems dieviškos jėgos. Tik žvilgterėkim į kankinius, jų tarpe į tiek daug iš mūsų

ordino. Kiek daug tvirtybės dovanos jie turėjo! Stebėkimės šv. vyskupu Ambrozijum, kaip narsiai jis pasipriešino imperatoriui Teodozijui; šv. Atanazijum jo didvyriškoj kovoj su arijonais; šv. Pranciškum pradedančiu naują gyvenimą; šv. Kotryna Sieniete, vyriškai užstojančia Apaštalų Sostą, kankiniu Engelbertu Kollandu, kuris savo kankintojams atsako: Aš esu katalikų kunigas! Ir daugeliu kitų.

Pritaikymas. Ir šiandien vis dar sutinkame tokių šv. Dvasios stebuklų: esame patys jų regėję net savo aplinkumoj. Jei savy pačiuose nesame tų šv. Dvasios stebuklų patyrę, kaltinkime save pačius. Paskutiniajame Teisme pamatysime, jog šv. Dvasia niekuomet nebuvo nustojusi ugdyti didvyrių. Visomis jėgomis grumkimės su savo valios silpnumu, ypač su ta žema baime! Sakykime su šv. Povilu: "Aš mielu noru girsiuos mano silpnybėmis, kad Kristaus jėga gyventų manyje. Todėl aš turiu pasimėgimo savo silpnybėse, išniekinimuose, varguose, persekiojimuose, priespaudose dėl Kristaus; kai esu silpnas, tuomet esu galingas" (2 Kor. 12, 9-10).

Širdies žodis. Tvirtybės Dvasia, apsaugok nuo bailumo ir duok man jėgų Viešpaties kovoms tęsti. Duok ir savo Bažnyčiai visuomet tvirtų vyrų, kad nugalėtume savo išganymo priešus ir Tavo garbės nedraugus.

Dievo meilės malda

Ateik, Sutvertoja Dvasia, savųjų protų aplankyt, kad nuo malonės širdyse, nušvistų prietema blanki!

Penktadienis po 6 sekmadienio po Velykų

PAMALDUMO DOVANA

Pamaldumo dovana ima kietą mūsų širdį į šv. Dvasios mokyklą: šioji padaro ją lanksčią ir klusnią Dievo meilei. Melskim šv. Dvasią, kad padarytų mūsų širdį švelnią ir pamaldžią.

1 PUNKTAS. PAMALDUMO DOVANA DIEVO ATŽVILGIU

Svarstymas. Į Dievą galime žiūrėti iš dviejų pusių: 1) kaip į rūstų Viešpatį ir 2) kaip į mylintį Tėvą. Kai apie Jį mąstome kaip apie Viešpatį Dievą, baimė mus apsiaučia; o kai kaip geriausiąjį Tėvą — pagauna mus pagarba ir šviesi meilė. Didelė mums paguoda, kad Dievas nori būti labiau mylimas, nei bijomas. Jau Senajame Įstatyme Jis leido save Tėvu vadinti. Pas Jeremiją randame: "Tad šaukis bent nuo šiol į mane: Mano Tėve, Tu esi mano jaunystės vadas!" (Jer. 3, 4). Naujajame Įstatyme Jėzus moko mus taip melstis: "Tėve mūsų, kurs esi danguje" (Mat. 6, 9) ir ta proga kalba: "Jūsų Tėvas, kurs yra danguje". Dėl to ir šv. Povilas rašo romėnams: "Nes kurie tik yra Dievo Dvasios vedami, tie Dievo vaikai. Jūs juk gavote ne vergystės dvasią, kad jums vėl reiktų bijoti, bet gavote įsūnystės dvasią, kurioje šaukiame: Abba, Tėve! Pati Dvasia duoda liudijimą mūsų dvasiai, kad mes esame Dievo vaikai. O jei mes esame vaikai, tai ir tėvoniai: tėvoniai Dievo ir bendratėvoniai Kristaus, jei tik drauge kenčiame, kad būtume drauge ir pašlovinti" (Rom. 8, 14-16).

Toji vaiko nuotaika Dievo atžvilgiu kaip Tėvo suteikiama mums šv. Dvasios. Ji duoda mums per brangiąją pamaldumo dovaną visus jausmus, kuriuos geras vaikas privalo turėti mylinčio Tėvo atžvilgiu. Tikrai pamaldi siela pažįsta Dievuje savo Tėvą, tad gerbia Jį ir myli visa širdim. Todėl jai yra džiaugsmas bendrauti su Juo maldoj. Ji mielai klausos Dievo žodžio ir mėgsta užsiimti dangaus dalykais. Jai taip malonu paklusti Dievo įsakymams. Jai rūpi Dievo garbė ir garbinimas, ji nuolatai stengias Dievui visur ir visada patikti. Kai žmonės Dievą įžeidžia, jį tai labai skaudžiai jaučia. Jei pati įpuola į nuodėmę, labai nuliūsta ir kenčia. Nemalonumuose ji pasitiki Dievu ir laukia viso gero iš Apvaizdos. Panašius vaiko jausmus ji jaučia ir Bažnyčiai, jos tarnams, taip pat angelams bei šventiesiems. Bet ypač ji jaučia jautrų prisirišimą prie nekaltosios Dievo Motinos, o juoba — prie švč. Jėzaus asmens. Užsidegusi meilės ugnim Jėzui, siela lyg pasineria į Jo švč. Širdies gelmes, tartum į svaigų okeaną, kaip šv. Pranciškus.

Pritaikymas. Dar prisiminkim visas tos Dievo dovanos

pasėkas — ir greitai suprasim, ar turim tikro pamaldumo. Tai dovanai priešingas yra abejingumas Dievui ir tam tikras išdidumas. Abejinga siela praranda vaiko nusiteikimus. Dievo atžvilgiu, pamiršta Dievą esant Tėvą. Ji nebemėgsta maldos, o kai meldžiasi, kalba su Dievu ne kaip su Tėvu, tik kaip su svetimu. Priešingumus bei kančias ji priima ne kaip iš Dievo rankos sau pasitaisyti — ji kaltina blogą likimą ar piktus žmones. Tad ji niekuomet neturi taikos nei rimties savo širdy ir neprisiartina prie Dievo. Daugeliui net jų mokytumas yra pamaldumo kliūtim. Mokytieji kartais pasidaro bejausmiai Dievo atžvilgiu, jei jie su mokslu nejungia pamaldumo bei maldos. Tokie turėtų prisiminti, jog tikrai mokytieji vyrai visuomet buvo ir maldingiausi. Ir per didelis baimingumas bei skrupulai dažnai yra pamaldumo kapas. Kokie laimingi būtume, jei pamėgtume tą pamaldumo dovaną!

2 PUNKTAS. PAMALDUMAS SANTYKY SU ARTIMAIS

Svarstymas. Tikrasis pamaldumas išlaiko egzaminus santykiaujant su žmonėmis, kurie neturi įgimto malonumo savo būde. Mat, pamaldumo sąvokai priklauso ne tik kūdikiška Dievo meilė, bei ir tikra krikščioniška artimo meilė. Dievas yra visų žmonių Tėvas. Visi esame Dievo paveikslai ir vaikai, Kristaus broliai: todėl Jis nori, kad nuoširdžiai kits kitą mylėtume.

Šitai artimo meilei yra priešinga mūsų per didelė savimyla. Čia labai gali padėti pamaldumo dovana. Henricus Harphius, mūsų ordino mistikos rašytojas, sako šiuo reikalu: "Pamaldumo dovana pagimdo žmogaus širdy gero linkintį jausmą ir tam tikrą meilingą santykį su visais Dievo kūriniais, nes jie yra Jo."

Dabar suprantame ir didelę šventųjų meilę Dievo kūriniams, pirmiausia žmonėms. Jie mato Dievą žmonėse, tad Dievo vaikuose — savo brolius. Iš čia kyla jų kilnumas, kuriuo jie visomis jėgomis stengiasi žmonėms gera daryti, jų gerumas net tiems, kurie visai jo neverti, jų užuojauta, kuri tokia išradinga: kaip čia pagydyti blogybes, nušluostyti ašaras, sušvelninti sopulius. Iš ten pat kyla pakanta jų netobulybėms bei klaidoms. Iš čia jų švelnumas posakiuose, meilumas poel-

giuose, nuoširdi meilė, pasireiškianti tūkstančiuose malonių veiksmų, tose mandagybėse, kuriom gali daug sielų laimėti Kristui (Coulin-Ecker).

Pritaikymas. Artimo meilė yra bandomasis tikrojo maldingumo akmuo. Savimyla, bejausmiškumas, nemėgimas kitų žmonių nesutinka su tikru pamaldumu. Tuo atveju išmatuokime savo pamaldumą ir pataisykime, kas taisytina. Pamaldumas yra labai didelis kunigo turtas, taip pat vienuolio, o ir viso vienuolyno. Vienuolinei bendruomenei yra labai svarbu laimėti sielų, kurios turi tą brangią dovaną, ir reikia joms duoti pirmenybę prieš tas, kurios jos neturi.

Širdies žodis. O Dieve, stebiuos tuo puikiu veikimu, kurį parodė Tavo dovanos apaštaluose ir kituose šventuose ar šiaip dievobaiminguose asmenyse, o ir dabar dar rodo. Kaip gailiuos esąs taip dar toli nuo tikro pamaldumo! Padaryk mane pamaldų ir gerą!

Dievo meilės malda

Ateik, Dvasia Viešpatie! Švelnink mūsų šiurkštumus, tolink šaltį ir ledus, taisyk mūsų klystkelius!

Šeštadienis po 6 sekmadienio po Velykų

DIEVO BAIMĖS DOVANA

Paskutinioji šv. Dvasios dovana paprastai vadinama Dievo baime, bet tikrovėj ji yra pirmoji, kurią šv. Dvasia suteikia teisiajai sielai; per ją žmogus įsigalina gauti ir kitas dovanas, kurios, taip sakant, yra anos brangiosios dovanos palydovės. Juk psalmėj giedama: “Išminties pradžia yra Viešpaties baimė” (Ps. 110,10).

1 PUNKTAS. KĄ PADARO DIEVO BAIMĖ

Svarstymas. Kai kalbama apie baimę kaip šv. Dvasios dovaną, turima minty ne gamtinę kokios nelaimės baimę, arba taip vadinamą vergišką Dievo Teisėjo baimę, o ant-

gamtinę — šventą privengimą ir pagarbą Dievo didybei tuo pačiu su meile bei pasitikėjimu Dievo gerumu. Ta šventoji baimė neleidžia dievobaimingai sielai ką nors daryti, kas Dievo akyse yra bloga. Pavyzdžiui, imkime vaiką, kuris mažiau baiminasi bausmės, negu savo tėvelių liūdesio bei nepasitenkinimo. Taip ir Dievo baimė verčia dorą sielą, kai ji nusidėjo, mažiau galvoti apie Dievo teismą ir bausmę, negu apie augščiausiosios Gėrybės įžeidimą. Su Dievo baime visuomet yra susijusi meilė — meilė čia yra žadinamoji jėga. Žinoma, su kūdikiška baime įžeidus geriausiąji Tėvą, gali būti susijungusi tam tikra ir vergiška pragaro baimė, bet tada neturima tobulos dovanos, turima tik naujokų baimė.

Dievo baimės dovana tikinčioje sieloje neša stebuklingų vaisių. Pirmasis yra didelė ir gili pagarba Dievui; jį mato Jį visur ir visuomet esant čia pat; ji pagerbia Jį ir į Jį meldžiasi taip nusižeminusiai, jog norėtų Jo akivaizdoj išnykti. Tokio jausmo pagautas, ir šv. Pranciškus meldės: "Mano Dieve, kas esi Tu ir kas esu aš?" Antrasis Dievo baimės dovanos vaisius yra pikto neapykanta ir būtent, nesutaikoma, mirtinė. Kai netobuli žmonės Dievo įžeidimą dažnai laiko kažkuo nesvarbiu, dievobaimingos sielos kankinte kankinasi jau dėl lengvų prasižengimų. Jos norėtų verčiau šokt į ugnį ir mirti, negu sąmoningai ir laisvai padaryti mažiausią nuodėmę. Būta šventųjų kurie, tik pamąstę apie sunkią nuodėmę, apalpdavo. Vėl kiti, pvz., atgailotoja Kortonos Margarita, stengdavosi, kiek įmanydami, subiauroti savo išvaizdą, bijodama, kad ji, net prieš pačios norą, gali kitiems sudaryti progą nusidėti. Trečiasis Dievo baimės padarinys yra šventa ramybė, pasitikėjimas ir džiaugimasis Dievu. Kai šiaip baimė verčia sukrikti ir nusiminti, Dievo baimė suteikia pasitikėjimo net padarius nuodėmę, sužadina drąsą ir neša paguodos Viešpatyje, kaip sako šv. Dvasia: "Baimėj Viešpaties tikra prieglauda, ir jo vaikams yra priebėga" (Pat. 14, 26).

Pritaikymas. Kaip toli dar esame nuo tikros Dievo baimės! Juk taip lengvai nusidedame! Pasvarstykime, ką sako šv. Raštas: "Išmintingas bijo ir vengia pikto, paikas eina per viršų ir pasitiki" (Pat. 14,16). Jei ir paprastai bijome nuo-

dėmės ir nusidėjome tik iš silpnumo (kas mums nekartą atsitinka), galime pasiguosti Dievo baimėje. Žinoma, privalome gėdytis savo nedėkingumo, nuliūsti, kad įžeidėme Dievą, bijoti Dievo bausmės, tačiau neturime nusiminti, o atsikėlę vėl eiti, kaip palaidūnas ar šv. Petras, išsigynęs Viešpaties, pas Jį. Dievo baimė yra geras vaistas nuo drungnumo. Šv. Bernardas sako apie Dievo baimę: "Ji pirmoji sukyla prieš tingėjimą bei apsileidimą; ji apsiginkluoja prieš tą nedorybę kardu bei skydu jai sunaikinti .Dievo baimė šventai sukrečia sielą, kad ją priverstų nusileisti į savo pačios gelmes ir pažiūrėti, kas ten darosi. Ji priverčia tinginį bėgti šalin ir atveria sielai akis".

2 PUNKTAS. KOKIA BŪTINA YRA DIEVO BAIMĖ

Svarstymas. Savo esme Dievo baimė nėra tokia kilni, kaip kitos Sekminių dovanos, tačiau ji yra labai reikalinga. Ji yra, kaip sako teologai, lyg koks kitų dovanų pagrindas. Tad jie ją vadina visų dorybių motina bei saugotoja, nes Dievo baimė priešinasi nuodėmei ir tuo mus paruošia priimti Dievo malones ir išlavinti dorybes. Ką padės rūmams visas didingumas bei grožis, jei jie stovi ne ant stipraus pamato? Taip ir dorybė negali būti pastovi, jei ji nesiremia Dievo baime.

Dievo baimė ir mums, kunigams, yra labai reikalinga (vienuoliams irgi). Męs beveik nuolat bendraujame su Dievu maldoj: Dievo tarnyba yra mūsų pašaukimas. Bet, jei nebūtume pilni Dievo baimės, kiek nusidėtume nepagarba Dievui, kiek būtų apsileidimų pareigose! Ana baimė verčia mus būti pamaldžiais, dievobaimingais, žodžiu sakant, sutvarko mūsų santykį su Dievu.

Pritaikymas. Ar dabar suprantame, kokia brangi yra Dievo baimė? Visuomet gerbkime ją ir stenkimės ją įsigyti. Prašykime šv. Dvasią, kad mus jos pripildytų, kad kartu ir apsaugotų nuo klaidingos baimės sutrikimų — nuo baimingumo bei nusiminimo, nuo nepasitikėjimo Dievu ar netgi nevilties. Beje, reikia labiau mąstyti apie begalinę Dievo tobulybę ir Jėzaus Širdies meilumą, nei apie savo menkystę. Atnaujinkim

šiandien, Sekminių išvakarėse, savo uolumą rengiantis švęsti didžią rytdienos paslaptį. Labai gražų maldingumo pavyzdį į šv. Dvasią duoda palaimintoji Krecencija Kaufbeurenietė. Jau ankstyboje jaunystėje galingai veikė joj šv. Dvasia. Pagundose, sunkenybėse, kentėjimuose ji tuoj šaukdavos šv. Dvasios. Dažnai jai teko laimė išvysti šv. Dvasią jaunikaičio pavidalu. Sekminėms ruošdavosi visuomet labai rūpestingai, ir toje šventėj Dievas jai suteikdavo nepaprastų malonių. Maldingumas į šv. Dvasią yra serafiškojo ordino ypatybė. Jei nori būti tikras šv. Pranciškaus sūnus, mylėk kaip jis ir gerbk šv. Dvasią!

— *Širdies žodis.* Dieve Dvasia, duok man pažinti nuodėmę kaip didžiausią pasaulio blogybę, ir jos bijoti. Suteiki man šventą baimę prieš begalinį Dievo kilnumą. Duok man bijoti pragaro, bet dar labiau Tavo nepasitenkinimo. Būk nuo šiol mano mokytoju ir vadu — tada nepaklysiu, eidamas pas Tave, mano Veišpatie. Ateik, šv. Dvasia!

Dievo meilės malda

Pripildyk mane, šv. Dvasia, Viešpaties baimės, bet dar labiau — Viešpaties mano Dievo meilės. Amen!

PRIEDAS PRIE I TOMO

Ypatingosioms ordino šventėms ir kiekvienam pirmajam mėnesio penktadieniui

Pirmasis gruodžio penktadienis

APIE KIEKVIENĄ PIRMĄJĮ MĖNESIO PENKTADIENĮ

Kiekvieno mėnesio pirmąjį penktadienį regime savo bažnyčiose ant altoriaus stovint gražiai papuoštą švč. Jėzaus Širdies paveikslą. Jėzaus Širdis yra šaltinis tų meilės veiksmų, tų kančių bei nuopelnų, kurie mums atnešė atpirkimą. Tad yra verta bei teisinga, kaip Jėzus pats aiškiai nori, kad garbintume tą Širdį ne tik progai pasitaikius, bet kiekvieną mėnesį tam tikrą dieną, būtent: pirmąjį penktadienį. Dabar prisiminsime tų pamaldų istoriją ir mąstysime, kaip reikia jas atlikti, kad Jėzaus Širdies meilė mūsų širdyse gautų šviežio maisto ir stipriai užsiliepsnotų.

1 PUNKTAS. PAMALDŲ ISTORIJA

Svarstymas. Įvesti tas nepaprastas švč. Jėzaus Širdies pamaldas kiekvieną pirmąjį mėnesio penktadienį paragino patsai Išganytojas per savo didelę gerbėją Margaritą Alacoque. Šventoji pasakoja:

"Švenčiausioji Jėzaus Širdis buvo man parodyta, kaip spindinti saulė, gausiai liejanti nuostabią šviesą. Deginą jos spinduliai smigo stačiai į mano širdį, kuri ūmai įsižebė nuo tokios karštos ugnies taip, jog maniau būsianti visai sudeginta. Tais atvejais mano Dievas Mokytojas ne kartą pareiškė man savo valią ir atvėrė savo mieliausiosios Širdies paslaptis." Apie kitą pasirodymą, kaip tik vieną pirmąjį penktadienį, šventoji taip pasakoja: "Išganytojas pasirodė man su penkiomis savo žaizdomis ir skundėsi nedėkingumu bei šaltumu, kuriuo žmonės at-

silyginą už Jo meilę ir geradarybes". Ir Jis pavedė jai kiekvieną pirmąjį mėnesio penktadienį priimti Komuniją ir tuo atitaisinėti nusikaltimus, padarytus per mėnesį Švč. Sakramentui.

Sesuo Margarita Alacoque tuoj pat pradėjo tą pamaldumą visu uolumu ir patarė tai daryti savo pažįstamiems. Nugalėjus pradinius prietarus, tų pirmųjų penktadienių pamaldos veikiai paplito labai plačiai, o pagaliau ir šventoji Bažnyčia ją pagyrė.

Popiežius Leonas XIII, didis švč. Širdies garbintojas, viename Apeigų Kongregacijos aplinkrašty 1899 m. išreiškė norą, "kad labai rekomenduotinos daugely vietų įvestos pirmojo mėnesio penktadienio pamaldos tolydžio plistų ir kad jo aprobuotoji litanija būtų viešai kalbama ir atnaujinamas pasivedimas Jėzaus Širdžiai."

"Jei toji praktika", pridūrė popiežius, "krikščioniškoj liaudy plis ir virs lyg papročiu, ji pasidarys nuolatiniu ir dažnu išryškinimu anos dieviškos bei karališkos teisės, kurią Kristus gavo iš Tėvo ant visos žmonių giminės ir kurią Jis įsigijo, išliedamas savo kraują. Numaldytas tuo garbinimu, nes yra turtingas gailestingumu ir gerumu, Jis pamirš mūsų piktumą ir meiliai priglobs mus ne tik kaip ištikimus valdinius, bet ir kaip ištikimiausius bičiulius bei vaikus".

Nusilenkdami krikščionijos tėvo norui bei traukiami savo pačių pamaldumo, ir mūsų vienuoliai visuotinai priėmė tas pirmojo penktadienio pamaldas Jėzaus Širdies garbei, kas jau seniau daugelio mūsų brolių buvo gražiai praktikuojama.

Pritaikymas. Tad uoliai dalyvaukime tose pamaldose, ir patys patirsime jų palaimą. O jos yra: padidėjimas meilės švč. Jėzaus Širdžiai, sutvirtėjimas Dievo malonėj, apsisaugojimas nuo kai kurių Dievo bausmių už tam tikrus nusikaltimus ir taika bei džiaugsmas. Patys matome, kaip ta brangioji palaima pasireiškia mūsų tikinčiuosiuose, kurie karštai prisideda prie pirmųjų penktadienių pamaldų.

2 PUNKTAS. KAIP ATLIEKAMA TOS PAMALDOS

Svarstymas. Pirmoji praktika yra *atlyginamoji Komunija.* Šv. Mišios yra mūsų nuolatinė atsilyginamoji Auka. Komu-

nija Mišių metu yra gautojo atleidimo antspaudas. Tad aišku, jog įžeistajai Jėzaus Širdžiai numaldyti neturime geresnės priemonės, kaip priimti šv. Komuniją. Joj suteikiame Dievui Išganytojui vertą dovaną atitaisyti įžeidimams ir parodome savo meilę.

Penktadienis yra gera proga prisiminti Kristaus kančias. Tas pirmas penktadienis turi visą sekantį mėnesį pašvęsti švč. Jėzaus Širdžiai ir Jos meilei. O pirmasis penktadienis gruodžio mėnesy, kuris supuola su Adventu, turi dar ypatingą bruožą: Išganytojo laukianti žmonija nurodo mums, ko privalome prašyt iš Dievo, švęsdami šio mėnesio Jėzaus Širdies atminimą.

Antroji pirmojo penktadienio praktika yra *atsiprašymas* už Švč. Sakramento išniekinimus, kuriuos padarė ne tik atviri Kristaus priešai, bet net ir tikintieji, net altoriaus tarnai; taip pat atsiprašymas už žmonių abejingumą Jėzaus meilei.

Kaip labai tas žmonių nedėkingumas turi Jėzaus Širdį skaudinti! Tiesa dabar ta Širdis nebegali jausti skausmo, bet juk ji visa tai yra seniai numačiusi ir dėl to labai kentėjusi. Pasiklausykim Jėzaus skundo: "Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis tuos, kurie tau siųsti, kiek kartų norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo viščiukus po sparnais, ir tu nenorėjai" (Mat. 23, 37). Ir tokia didelė buvo Jo kančia dėl to miesto netikėjimo, jog Jis, į jį žiūrėdamas, karčias ašaras liejo (Luk. 19, 41). Arba prisiminkim skundą dėl Judo: "Tai pasakęs, Jėzus susijaudino dvasioje ir liudijo, sakydamas: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, vienas iš jūsų išduos mane" (Jon. 13,21). Argi galime pasilikti abejingi ir šalti? Fariséjai bei Judai ir šiandien dar nėra išmirę, ir žmonių nedėkingumas kasdien kartojas. Todėl mūsų pareiga yra, atsiprašinėti Išganytoją ir jam atsilyginti.

Trečioji pratyba yra *pasiaukojimas Jėzaus Širdžiai.* Tas aktas yra savaime suprantamas meilės reikalavimas. Jo reikalauja ir popiežių raštai, kur kalba apie pirmojo penktadienio Jėzaus Širdies garbei šventimą. Tikintiesiems, kurie pirmąjį mėnesio penktadienį eina prie Viešpaties stalo ir maldingai dalyvauja viešose pamaldose su Jėzaus Širdies litanija ir pasi-

aukojimu Jėzaus Širdžiai, suteikiami visuotiniai atlaidai, atlikus paprastas sąlygas — išpažintį ir maldas pagal šv. Tėvo intenciją.

Pritaikymas. Dabar, kada Švenčiausiojo Sakramento išniekinimai yra kasdienis dalykas, ir Kristui bei Jo Bažnyčiai neapykanta nuolat auga; kada plinta religinis abejingumas, netikėjimas ir priešingybė Dievui—mes, kunigai ir šv. Pranciškaus vaikai, negalime pasilikti abejingi! Mes, pašauktieji švč. Širdies garbėjai, turime tolydžio atsiprašyti, atgailauti, atsilyginti. Todėl ateity labai pamaldžiai švęskime pirmuosius penktadienius — ir vėl pasisemsime Dievo meilės iš paties šaltinio sau bei kitiems.

Dievo meilės malda

Prašome Tave, Dieve, kad šv. Dvasia uždegtų mus ta liepsna, kurią Jėzus Kristus iš savo Širdies gelmių atsiuntė ant žemės, kad ji galingai suliepsnotų, kuris su Tavim gyvena ir viešpatauja vienybėj su ta pat Dvasia, Dievas per amžius. Amen.

Gruodžio 8 diena: Nekalto Marijos Prasidėjimo šventė

ŠVENTĖS PASLAPTIS

Į tylų Advento laiką įpuola, kaip puiki aušra prieš ateinančią dieną, miela Nekalto Prasidėjimo šventė. Maldingai mąstykime apie šios šventės paslaptį.

1 PUNKTAS. DIDELĖ MARIJOS LAIMĖ

Svarstymas. 1. Tikėjimas mums sako: Švenčiausioji Mergelė Marija, per ypatingą privilegiją, atsižvelgiant į Jėzaus Kristaus, jos Dieviškojo Sūnaus, nuopelnus, jau pirmoj savo prasidėjimo akimirkoj liko apsaugota nuo paveldimosios nuodėmės ir papuošta augščiausiu pašvenčiamosios malonės laipsniu. Tai iškilmingai paskelbė 1854 m. gruodžio 8 dieną Bažnyčios galva popiežius Pijus IX.

Per Nekaltą Prasidėjimą Marijai teko neapsakoma laimė. Kiti žmonių vaikai ateina į šį pasaulį, sužeisti gimtosios nuodėmės, o Marija buvo vienintelė, kuri ne tik gimdama, bet dar pirmą savo prasidėjimo momentą jau buvo laisva nuo anos nuodėmės dėmės bei kaltės, tad laisva nuo pikto geidulingumo ir pilnai apdovanota Dievo malonėmis. Ar Jis begalėjo Jai suteikti didesnį atžymėjimą?

2. Kaip tai galėjo atsitikti? Juk ir Marija buvo Adomo dukra, ir gimtoji nuodėmė turėjo ir ant Jos pereiti, kaip ir ant mūsų. Bet Dievui nieko nėra negalimo. Tiesa, Adomui su Ieva nusidėjus rojuje, visi jų palikuonys yra po dvasinės mirties įstatymu, ir jiems tenka bausmė — kai jie ateina į pasaulį be pašvenčiamosios malonės. Marijai vienai Dievas padarė šiuo atveju išimtį: nuo pat prasidėjimo papuošė Ją auksiniu tos malonės drabužėliu, o tai padarė dėl to, kad Ji buvo Jo plane numatyta būti mūsų Atpirkėjo Motina ir vardan Atpirkėjo nuopelnų. Taigi, Marija buvo irgi atpirkta, tik kitaip, nei mes. Mes pasidarome Kristaus Atpirkimo malonių dalyviais tik gimę, tiktai per Krikštą. Per Krikštą mes esame išvaduojami nuo gimtosios nuodėmės. O Marija gavo Atpirkimo malonę per visai ypatinga privilegiją jau prasidėdama. Taip Ji liko apsaugota nuo gimtosios nuodėmės pačioj pirmojoj prasidėjimo akimirkoje.

Pritaikymas. Kai įsivaizduojame Mariją toj Jos ypatingoj Nekalto Prasidėjimo laimėj, iš tikrųjų, galėtų mus užplūsti kartus skurdo jausmas. Mes būtume linkę su šv. Povilu sušukti: "Nelaimingas aš žmogus! Kas mane išlaisvins nuo to maraus kūno?" (Rom. 7,24). Bet nenusiminkime! Priešingai: žiūrėdami į Nekaltai Pradėtąją Dievo Motiną, turime džiaugsmingai atsitiesti! Gailestingasis Dievas rodo mums Marijoje atitaisytąjį žmogų, antrąją Ievą, kuri geriau atsiliepė į Jo švenčiausius sumanymus, negu pirmoji Ieva. Vis tik apgailestaukim savo nuodėmių skurdą, tačiau įsižiebkim pasitikėjimo, ir viltingai bei džiugiai žiūrėkim į Mariją. Joj matom žmogų papuoštą taip, kaip tik begali papuošti prigimtis bei malonė, kad net Viešpats Jai sako: "Visa esi graži, ir nėra tavy jokios dėmės!" Joje triumfuoja žmogaus prigimtis ant nuodėmės ir pik-

to geidimo. Joje vidinis mūsų suskilimas sugydytas. Ką mūsų širdis tik neaiškiai nujaučia apie nekaltumą bei šventumą, o žemėje neranda, tai peršviestai ir tobulai apsireiškia mums Marijoj. Kokie mes tikimės kada nors būti dangaus laimėje, tai yra Joje jau gyva tikrovė. Ji yra pavyzdys, pagal kurį visi mes turime būti perkeisti. Tai mums teikia vilties, drąsos ir džiaugsmo.

Susipurtinkim savo nuodėmingam skurde, ryžtingai paskelbkim karą savo piktam geidulingumui — tai jau dabar pasidarysim bent truputį panašūs į Mariją ir imsim labiau ir labiau patikti Dievui.

2 PUNKTAS. DĖL KO MARIJA BUVO TAIP IŠAUGSTINTA

Svarstymas. Nuostabus Marijos išaugštinimas per Nekalto Prasidėjimo malonę virš visų laikų moteriškių buvo Jai suteiktas, atsižiūrėt į garbę Dievo Sūnaus, kuris turėjo iš Marijos priimti mūsų žmogystę mums atpirkti. Dievas norėjo ir turėjo savo viengimį Sūnų pagerbti Motinoj, tad ir davė Jam tyrą Motiną. Neįmanoma, kad Dievo Sūnus gimtų iš Motinos, kuri, nors ir trumpam, būtų buvusi paliesta gimtosios nuodėmės. Potuit, decuit, ergo fecit — buvo galima, priderėjo, tad ir buvo padaryta! Taip trumpai pagrindžia garsusis Duns Skotas savo mokslą, kad Marija turi būti nekaltai pradėta. Ir tas mokslas, labai uoliai Skoto gintas, buvo vėliau Bažnyčios pripažintas.

Pagal šv. Bonaventūros mokslą, Dievo motinystės vertybė iškelia Mariją į vienintelę ypatingą būtybės rūšį, kurios pasiekti negali joks kitas tvarinys. Tad Ji turėjo būti visai tyra ir be mažiausio nuodėmės sutepimo, gryna ir be dėmės nuo pat pirmojo savo egzistencijos akimirksnio. Angelų ir visų Šventųjų Karalienė negalėjo būti atsilikusi nekaltumu nuo angelų, kurie irgi buvo sutverti gryni, arba nuo Jono Krikštytojo, kuris buvo pašvęstas motinos įsčioje.

Kristus, kaip Dievas-Žmogus, buvo teisėtai laisvas nuo gimtosios nuodėmės. Pritiko, kad Jis, Karalius, savo teisę būti laisvas nuo gimtosios nuodėmės, perkeltų ir ant savo Motinos Marijos. Savaime suprantama, Jis tai ir padarė. Marijai visiškai

tinka žodžiai, kuriuos karalius Asveras tarė Esterai, Marijos pirmavaizdžiai: "Nesibijok! Nemirsi, nes ne tau, tik visiems kitiems yra tas įstatymas išleistas" (Est., 13,15).

Pritaikymas. Jei Dievas gerbia savo Sūnaus Motiną, tai kaip mes Ją turim gerbti, o Joje ir Jos Sūnų ir Dievo Sūnų Jėzų Kristų! Garbinti palaimintąją Dievo Motiną Nekalto Prasidėjimo titulu mūsų ordine visuomet buvo įprasta. Iš mūsų ordino kilo uoliausieji Nekalto Prasidėjimo gynėjai — Duns Skotas, Petras Aureolas, Pranciškus Mayronas ir kiti. Marija yra didžioji mūsų ordino Globėja. Tad ir mes būkim uolūs Jos Nekalto Prasidėjimo gerbėjai. Noriai kalbėkim Septynių Džiaugsmų rožančių. Atsidėkim visiškai Marijos tarnybai, ypač mes, kunigai. Bet gražiausiai garbinsime Mariją, jei seksim Jos dorybių pavyzdžiu, o ypač vengsim nuodėmės. Jei Dievas nepakentė net pirmųjų tėvų nuodėmės savo Sūnaus Motinoj ir todėl padarė Ją nekaltai pradėtą, tad Jis dar labiau nepakęs asmeninių nuodėmių.

Paskatinimas. Tarkim *ačiū* Išganytojui už garbę, kad Jai suteikė Nekalto Prasidėjimo privilegiją, kuri ir mums juk naudinga. *Garbinkime* Mariją šios dienos paslapty, ir *melskime* Jos globos, kad nugalėtume kliūtis ir susijungtume su Ja dangaus garbėj.

Dievo meilės malda

Marija, Mergele ir Motina, Tu niekuomet nebuvai sutepta nuodėme, nei gimtąja, nei asmenine. Tau patikiu, Tau pavedu savo širdies skaistumą!

Gruodžio 26 diena: šv. Stepono šventė

PIRMASIS KRISTAUS KANKINYS

Betliejaus Kūdikėlis atnešė į pasaulį nuostabų nerimą. Erodas persigando, kai Rytų išminčiai jam pranešė gimus didį Karalių, pranašų žadėtą. Persigando ir kunigai ir kiti tautos vadai, užuot džiaugęsi išganymo atėjimu. Taip gimęs Atpirkėjas,

kaip Steponas, nekaltieji berneliai (Doenders). Mąstysime apie anot Simeono "Prieštaravimo Ženklas", neduoda pasauliui ramybės, žadina jį ir šaukia eiti paskui save, veda į kovą, persekiojimą ir mirtį. Kristus ieško mokytinių, apaštalų, kankinių, šios dienos Šventąjį, kaip pirmąjį Kristaus kankinį.

1 PUNKTAS. DRĄSUS NAUJOS DIEVO KARALYSTĖS SKELBĖJAS

Svarsytmas. Tikinčiųjų skaičiaus augimas privertė išrinkti 7 vyrus, kurie atleistų apaštalus nuo kai kurių darbų, atimančių daug laiko ir jėgų, pvz., ligonių slaugymas, išmaldų dalijimas ir kt. Tai trukdė apaštalams atlikti tiesioginį jų darbą. Tie 7 buvo pristatyti apaštalams ir šių pripažinti tinkami. Apaštalai melsdamies uždėjo ant jų rankas: tai buvo pirmieji diakonų šventimai.

Naujai įšvęstųjų tarpe ypačiai buvo įžymus jaunas Steponas. Apaštalų Darbų knyga vadina jį vyru, pilnu tikėjimo ir šv. Dvasios. Drąsiai ir galingai skelbė jisai žmonėms Kristų, Dievo Sūnų pažadėtąjį Mesiją ir naują Dievo karalystę, ir darė didžius ženklus bei stebuklus. Bet senieji Kristaus priešininkai labai jam priešinos; tik "jie negalėjo atsistengti išminčiai ir Dvasiai, kuri kalbėjo" (Apd. 6, 10).

Priešai nuvedė Steponą prieš Augštąją Tarybą. Čia jis pasakė galingą krikščionybę ginančią kalbą, kuri yra lyg atidengimas Dievo planų, liečiančių žmoniją, Izraelį, ano laiko žmones. Matyte matome, kaip "žiūrėdami į jį, visi sėdėjusieji taryboje regėjo jo veidą, kaip angelo veidą" (Apd. 6, 15).

Pritaikymas. Čia turime gražų pavyzdį, koks turi būti apaštališkas pamokslininkas. Jo kalba turi eiti iš šventos burnos, būti išmintinga, laisva, galinga ir liepsnojanti, anot pranašo: Viešpaties žodis yra kaip ugnis ir kūjis, skaldąs uolas (Jer. 23, 29). Steponas taip baigia savo kalbą: "Kietu sprandu, neapiaustytomis širdimis ir ausimis jūs visuomet priešinatės šventajai Dvasiai: kaip jūsų tėvai, taip ir jūs" (Apd. 7,51). Šv. Steponas pavartojo tokius drąsius žodžius — šv. Dvasia jam juos įkvėpė. Šiaip pamokslininkas turi vengti įžei-

džiančių posakių. Tačiau neišvengs Stepono likimo: jo žodžiai, nors ir teisingi, nors ir santūrūs, sužadins pasipriešinimą, net visą audrą tuose, kurie priešingai nusistatę, nebepamokomi, nebepataisomi, užkietėję, ir šie įsiutę kartais pavartos net prievartą, kaip kad šv. Stepono atveju.

2 PUNKTAS. PIRMASIS KRISTAUS KANKINYS

Svarstymas. Stepono kalbos įspūdis buvo labai stiprus, bet bloga prasme: "Tai girdėdami, jie nirto savo širdyse ir griežė prieš jį dantimis. Būdamas pilnas šv. Dvasios, žiūrėdamas į dangų, jis matė Dievo garbę ir Jėzų, stovintį Dievo dešinėje, ir tarė: Štai, aš matau atvirą dangų ir žmogaus Sūnų, stovintį Dievo dešinėje. Bet jie ėmė šaukti dideliu balsu, užsikimšo sau ausis, ir visi padurmai puolė jį. Išmetę jį iš miesto, jie mušė jį akmenimis" (Apd. 7, 54-58).

Bet Steponas meldėsi: "Viešpatie Jėzau, priimk mano dvasią!" Atsiklaupęs, jis šaukė dideliu balsu, sakydamas: "Viešpatie, nepaskaityk jiems tos nuodėmės! Tai pasakęs, jis užmigo Viešpatyje" (Apd. 7, 59-60). Taip miršta kankinys, kuris iš bekraštės meilės atsidėjo Viešpaties tarnybai ir sielų išganymui. Mirdamas dar meldžiasi už žudytojus, sekdamas savo Dievo Mokytojo pavyzdžiu. Ir tos maldos vaisius yra Saulius-Povilas, kuris regėjo Steponą *merštant* ir saugojo jo žudytojų drabužius.

Pritaikymas. Vienas dvasiškas rašytojas tinkamai rašo: "Įsikūnijusio Dievo Sūnaus atėjimas yra ne miela idilija, patraukli piemenėlių scena, nepavojingas žaidimas, nėra kažkas vieną kartą įvykęs ir pasibaigęs, kaip daug kitų dalykų: jis yra galybė, kuri nori ir turi toliau veikti Bažnyčios ir krikščionių gyvenime. Kas Kalėdas tikrai krikščioniškai švenčia, turi būti kaip Steponas — tikėjimo, išminties, malonės, tvirtybės, šv. Dvasios vyras, turi visą savo gyvenimą pavesti Kristaus tarnybai, turi mylėti žmones ir dėl jų sielų pasidaryti Kristaus apaštalu (Baur). Ir kas žino, gal ir jam teks kokiu nors būdu kruvinai liudyti už savo Viešpatį! Tad tesimeldžia su šv. Steponu: "Viešpatie Jėzau, priimk mano dvasią!" Imk viską ir viešpatauk ant manęs! Atimk manę iš manęs ir atiduok mane Tau!

MYLIMASIS VIEŠPATIES MOKYTINIS

Šalia šv. Stepono, pirmojo Kristaus kankinio, Bažnyčia savo liturgijoj stato prie prakartėlio šv. Joną, mylimąjį Jėzaus mokytinį ir neklaidingąjį Jo Įsikūnijimo bei gimimo evangelistą: "Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas ... Tas Žodis įsikūnijo ir gyveno tarp mūsų. Mes matėme Jo garbę, garbę kaip vienatinio iš Tėvo gimusio Sūnaus, pilno malonės ir tiesos" (Jon. 1, 1-14). Bažnyčia džiaugias tuo liudijimu, ir mes su ja: "Mes žinome, kad jo liudijimas tikras" (Jon. 21, 24). Mąstysime apie mylimąjį Mokytinį, norėdami savo kalėdinei nuotaikai suteikti naujo maisto.

1 PUNKTAS. KAIP JĖZUS MYLĖJO JONĄ

Svarstymas. Jėzus mylėjo visus savo mokytinius ir apaštalus, kaip apskritai visus žmones: juk Jis buvo pati Meilė ir Gerumas. Bet Jonui Jis dovanojo ypatingą meilę bei artimumą.

Tą švelnų Jėzaus Širdies bruožą galime sekti per visą viešąjį Kristaus gyvenimą. Jau pirma kartą jį susitikęs prie Jordano, krikšto vietoje, Jėzus parodė, kad tas nekaltas jaunikaitis Jam ypačiai patiko. Visuose svarbiuose įvykiuose turėjo kokiu nors būdu dalyvauti Jonas: duoną padauginant, audrą nutildant, Jayro dukrą prikeliant, Kristui persimainant. Velykų vakarienę ruošiant, Jėzui sopulingai meldžiantis Getsemane, Jėzui pasirodant Genezareto krante. Aiškiausią savo jautrios meilės įrodymą Jėzus padarė paskutinės vakarienės metu, leisdamas tam mokytiniui priglausti galvą prie savo Širdies, ir mirties valandoj, kai savo mylimąją Motiną pavedė jo globai: "Štai tavo Motina" (Jon. 19, 27).

Pritaikymas. Ir mes, kunigai bei vienuoliai, esame tam tikra prasme Viešpaties mylimieji per savo pašaukimą. Ir Išganytojas myli mus, kaip ištikimiausius bičiulius ir mielus namiškius. Tad privalome visuomet turėti sąmonėj tą ypatingą išskyrimą ir pasirodyti verti tos meilės, skaisčiai gyvendami ir būdami ištikimi Jėzui.

2 PUNKTAS. KODĖL JĖZUS TAIP MYLĖJO JONĄ?

Svarstymas. Dievas suteikia ypatingų palankumo ženklų tik tiems, kurie moka tai įvertinti ir pasirodo atitinkamai dėkingi. Taip Kristus pavedė savo Bažnyčią Petrui, nes jis apaštalų tarpe pasižymėjo karštu uolumu, drąsa ir veiklumu. O šv. Jonas? Dėl ko Viešpats padovanojo jam tokį pasitikėjimą ir tokią jautrią meilę, jog net savo Motiną jo globai pavedė? Ogi dėl to, kad Jonas buvo toks nesugadintas, toks pilnas švelnumo ir meilės, toks romus ir kūdikiškas. Jėzus suteikė jam savo artimą bičiulystę, nes žinojo, jog Jonas savo širdy nešiojas Jo paveikslą tobuliausiai ir giliausiai, nes numatė, jog Jonas po Jo mirties apreikš pasauliui giliausius Jo Širdies troškimus, jog jis aprašys žmonėms Jo gyvenimą kuone Jo paties žodžiais, Jo paties, taip sakant, intonacija.

Antra Jono ypatybė, kuri jį padarė vertą jautriausios Jėzaus bičiulystės, buvo jo nepaliesta skaistybė bei nekaltumas. Toj dorybėj Jėzus regėjo savo paties grožio bei šventumo veidrodį. Širdies ir kūno skaistumas yra pirmoji sąlyga, norint, kad Dievas ypačiai priartėtų.

Trečioji priežastis, dėl ko Viešpats taip pamilo Joną, buvo pramatytoji to mokytinio ištikimybė. Jėzus iš anksto žinojo, kokia jautria meile tas mokytinis mylės Jo Motiną, kaip uoliai skelbs Jo mokslą Samarijoj, Judėjoj, Partų krašte, Patmo saloj ir Efeze, kaip pastoviai mokys žmonės mylėti kits kitą, ko Viešpats ypačiai norėjo.

Pritaikymas. Jonas per savo skaistumą ir savo meilės nuoširdumą prisiartino arčiau prie Jėzaus ir Jo paslapčių, negu kuris kitas apaštalas. (Baur). Šios dienos liturgija ypačiai pažymi, kad Jonas ilsėjosi ant Jėzaus krūtinės, Jo Evangelijos turtų pasisėmė tiesiai iš Dievo Širdies šaltinio ir Dievo žodžio malonę išliejo ant visos žemės. Iš jo meilės Išganytojui ir kontempliacijos kyla nuostabi jo išmintis ir įžvalga į Kristaus paslaptis. Savo Išganytojo meile Jonas yra mums gražiausiasis pavyzdys. Jei mylėsime Jėzų ir mums suteiks Jėzus išminties, malonės ir savo meilės.

Malda į šv. Joną Evangelistą

Šv. Jonai, garbingasis apaštale, už savo nuostabų skaistumą buvai toks brangus Viešpačiui, ir Tau buvo leista ilsėtis ant Jo Širdies. Į savo vietą Jis davė tave sūnum savo Motinai. Meldžiu, išprašyk man gyvą, nuoširdžią meilę Jėzui ir Marijai! Išmelsk man malonę, kad mano širdis būtų laisva nuo prisirišimo prie žemės dalykų, kad tuo būdu pasidaryčiau vertas būti ištikimu Jėzaus mokiniu ir atsidavusiu Marijos vaiku, kad visuomet būčiau susijungęs su Jėzum ir Marija čia žemėj ir paskiau galėčiau būti drauge su Tavim danguj. Amen.

Gruodžio 28 diena: Nekaltų Bernelių šventė

IŠGANYTOJO APSIREIŠKIMAS BERNELIŲ ŽUDYNĖSE

Šalia šv. Stepono ir šv. Jono, šiandien liudija už Jėzų nekalti berneliai. Drauge su Bažnyčia giedame: "Kruvinieji pumpurėliai, mirėte jūs Kristaus dėlei; švelnios rožės, vos pabudę, jus anksti audra nužudė!"

Mąstykime apie gilius bei šventus Dievo sumetimus, kuriuos Jis pasiekė, leisdamas įvykti Betliejaus bernelių nužudymui.

1 PUNKTAS. BUVO PASKELBTA, KAD IŠGANYTOJAS ATĖJO

Svarstymas. Senstąs, bet vis dar valdyti trokštąs, Erodas stipriai išsigando, išgirdęs gimus pranašautąjį Žydų karalių, Dovydo paveldėtoją. Kaip dabar bus su jo sostu, kurį jis paglemžė gudrumu bei prievarta ir žmogžudybėmis užtikrino savo giminei? Todėl jis nutarė tą kūdikį pašalinti iš kelio.

Kadangi Rytų išminčiai nebesugrįžo, kaip buvo pažadėję pranešti jam apie gimusįjį Karalių, jis įsiuto ir įsakė išžudyti visus kūdikius Betliejuj ir jo apylinkėj ligi dveju metų amžiaus. Gal tokių buvo kokie 20. Galima įsivaizduoti motinų, net ištisų šeimų širdgėlą.

Bet nedoras karaliaus planas nepasisekė: Dievas Kūdikėlis

nebuvo nužudytas — Jis jau buvo pakeliui į Egiptą. Bet jau plačiai pasklido žinia apie gimusį Karalaitį ir Erodo nedoras užmačias. Erodas norėjo sunaikinti Mesiją, kad šis neužimtų jo sosto, o pasisekė priešingai: kaip tik visi sužinojo apie Kristų, atėjusį į pasaulį, pirmiausia — kadangi Erodas sušaukė Augštąją Tarybą ir ją apklausinėjo, kur turi gimti Mesijas, o paskui — ypač per tas baisias nekaltų vaikelių žudynes, kurios rėžte įsirėžė žmonių atminty ir apie kurias greit sužinojo platus pasaulis. Žinia atėjo į Romą, ir imperatorius Augustas nepatenkintai kalbėjęs apie Erodo nusikaltimą, kaip praneša Makrobijus.

Pritaikymas. Kaip puikiai čia pasireiškia išmintinga ir tuo pačiu galinga Dievo Apvaizda! Prieš ją neko negali padaryti visas nedorų žmonių gudrumas ir galingiausių valdovų užmačios. Dievas jų visų pastangas priverčia tarnauti savo sumanymams ir pikčiausia paverčia geriausiu. "Nėra išminties, nėra gudrybės, nėra patarimo prieš Viešpatį" (Pat. 21, 30). Pasaulio Išganytoją Erodas nori kaip kūdikį sunaikinti, o išgarsina visame pasauly!

Tegu Nekaltųjų Kūdikėlių istorija sustiprina mūsų pasitikėjimą Dievu. Tiesa, kartais Apvaizdos pasirinktos priemonės mums atrodo kietos, net žiaurios; bet mes, trumparegiai nusidėjėliai, neturim teisės davinėti Dievui nurodymų ar net daryti priekaištų!

Venkime taip pat daryti karčių sprendimų dėl viešų įvykių pasauly, kaip elgiasi žemės vaikai, kurie visur regi tik atsitikimo žaidimą arba, kaip dabar dažnai girdėti, likimo sprendimą. Ne! Ne atsitikimas, ne likimas, ne kažkokios kitos neatsispiriamos jėgos nulemia istorijos eigą, tik Dievo lėmimai, Ir Dievas tai rodo pats ir pateisina savo potvarkius. Paskutiniais laikais ir patys savo patirtim tai pajutome.

2 PUNKTAS. PASKELBTA JĖZAUS KANČIOS KELIAS

Svarstymas. Buvo laukiama galingo valdovo, kaip pasaulio Atpirkėjo ir Žydų Karaliaus. O Dievo Sūnus ateina, kaip bejėgis beturtis Kūdikėlis Betliejaus tvartely. Tiesa, Jis viešpataus kaip Karalius, bet Jo sostas bus Kryžius.

Mirštantieji Betlėjaus berneliai turi pavaizduoti Jėzaus kentėjimų kelią ir kryžiaus mirtį.

Kaip pasaulio Atpirkėjas, Jėzus pasirodė mūsų tarpe; viso pasaulio nuodėmes Jis pasiėmė ant savęs, ir nori atlikti už mus atlyginimą per sunkų gyvenimą, daugybę kančių ir baisią kryžiaus mirtį. Todėl Jis ir atėjo kaip vargšas Kūdikis žiemos šalty; žudomų kūdikėlių klyksmas ir gimdytojų verksmas turėjo supti Jo lopšį, nekaltų aukos avinėlių kraujas turėjo skelbti tikrąjį Jo uždavinį čia žemėje: Ecce Agnus Dei!

Nuostabiame himne "Salvete, flores martyrum" Bažnyčia kreipiasi į nekaltus Kūdikius liepsnojančiais žodžiais: Pirmieji Kristaus kankiniai, aukoti paskirti seniai, prie aukuro, kur galvos kris, ramiai jūs žaidžiat palmėmis.

Nekaltieji vaikeliai aukos mirtim vaizduoja, kad kiekvienas krikščionis turi irgi dvasiškai numirti. "Kaip šviesa ir oras iš saulės, taip eina kančia iš Kristaus ir apsupa visus, kurie prie Jo artinas" (Meschler). Jau nekaltasis Jėzus Kūdikėlis skelbė kančios, apsimarinimo ir atgailos įstatymą ir nešė kančią visiems, kurie turėjo santykio su Juo, o drauge palaimą. Bet ir nekalti turi daryti atgailą, būti kenčianti auka. To mus moko šios dienos paslaptis. Nereikia tuo stebėtis, tik pasiduoti atgailos kančiai.

3 PUNKTAS. PAGARBINAMAS DIEVO GERUMAS

Svarstymas. Savaime suprantama, tenka gailėtis žiauriojo Erodo aukų; bet tikėjimo šviesoj reikia jas laikyti laimingomis, nes tie vaikučiai savo mirtim tam tikra prasme išgelbėjo Išganytoją: jie švelniais savo kūneliais, taip sakant, sulaikė tą mirtiną smūgį, kuris buvo skiriamas Jėzui. Patys neprisidėdami, jie pasidarė šventais kankiniais, nes savo gyvybę padėjo už Kristų, kad po Jo mirties atgautų ją amžinai laimei. Dabar jie yra ypačiai mylimi Kristaus ir turi kankinių vainikus. Jie stovi arčiausiai paaukotojo Avinėlio ir džiaugiasi savo palmėmis bei vainikais.

Pritaikymas. Jokia žemės laimė nepalyginama su teisiojo mirties laime. Visomis jėgomis eisiu prie to tikslo. Visuomet būsiu pasiruošęs, kad galėčiau sušukti su šv. Povilu: "Aš kovojau

gerą kovą, pabaigiau bėgti, išlaikiau tikėjimą. Gale man atidėtas teisybės vainikas, kurį duos man aną dieną Viešpats, teisusis Teisėjas; ne tik man, bet ir tiems, kurie myli Jo atėjimą" (2 Tim. 4, 7-8).

Širdies žodis. Meilingasis Dieve, lenkiuos prieš Tavo išmintį ir gerumą. Noriu visuomet atsiminti, jog Tu budi viršum manęs. Pasiduosiu visam, ką man teiksies atsiųsti. Visuose dalykuose garbinsiu Tavo valią ir negaišdamas džiaugsmingai vykdysiu. Tau noriu gyventi ir mirti!

Jėzaus pagarbinimas

Jėzau, Kūdikių Globa,
Antras dieviškas Asmuo,
Garbę, šlovę reiškiam Tau,
Dievo amžinas Sūnau!

Pirmasis sausio penktadienis

JĖZAUS ŠIRDIES GARBINIMAS SERAFIŠKAME ORDINE

Jėzaus Širdies kultas dabartine forma yra tapęs populiarus, tiesa, nuo Viešpaties apsireiškimų Margaritai Marijai Alacoque, bet savo pradžia siekia daug seniau: būtent, mūsų ordine jau nuo šv. Pranciškaus laikų pastebime švč. Širdį, kaip židinį ir simbolį Jėzaus meilės, kuria Jis mylėjo žmones. Šiandien, pirmąjį metų penktadienį, mąstysim apie nuoširdžius mūsų ordino ryšius su švč. Jėzaus Širdim.

1 PUNKTAS. JĖZAUS ŠIRDIS IR ŠV. PRANCIŠKUS

Svarstymas. Kai pasauly ėmė nykti Dievo meilė, Dievas atsiuntė savo Bažnyčiai šv. Pranciškų žmonių širdims vėl sušildyti savo meile ir atnaujino šventojo kūne savo Sūnaus žaizdas.

Šoninė žaizda, pagal Dievo mintį, gal turėjo rodyti, kokia karšta Jėzaus meilės ugnis degė šv. Pranciškaus širdy. Taip jo širdis pasidarė lyg Jėzaus Širdies paveikslu. Mūsų Tėvo

šono žaizda riša mus labai glaudžiai su Jėzaus Širdim. Šv. Pranciškus degė tokia karšta Jėzaus Širdies meile, jog šv. Bonaventūra apie jį sakė: "Jis buvo visiškai Dievo perveiktas, kaip kad anglis ugny esti visiškai jos persunkta". Išganytojas yra kartą pasakęs šventajai Margaritai Kortonietei: "Mano duktė aš tave pasodinau savo meilės sode, nes niekas nebuvo mano tarno Pranciškaus širdžiai taip brangu, kaip mano meilė; jis mane mylėjo nepalyginama meile."

Toliau mąstyk, kaip skaidriai toji ugnis degė šv. Pranciškaus širdy. Jis liepsnojo, kaip serafinas, ta Jėzaus Širdies meile, ir jo tūkstančius sykių pakartoti atodūsiai bei jausmų išsiveržimai leidžia mums nujausti, kokia galinga buvo toji liepsna. Geriausią to įrodymą duoda mums šis įvykis, kurį praneša pati šv. Margarita Alacoque: "Išganytojas vieną kartą leido man šv. Pranciškaus šventėj maldos metu išvysti tą didį šventąjį stebuklingoj šviesoj ir didesnėj garbėj negu kitus šventuosius, ir Jis man apreiškė, jog šv. Pranciškus ypatingu būdu yra sujungtas su Jo Širdim, jog jam suteikta nepaprasta galia išprašyti malonių, ir jog tas šventasis be paliovos drauge su Jėzaus Širdim aukojasi Dievo teisybei, kad gautų pasigailėjimo nusidėjėliams. Tas apsireiškimas baigėsi tuo, kad Dievas man davė šv. Pranciškų ypatingu užtarėju Jėzaus Širdies kulto reikalais." Ir nuo to laiko Margarita Marija buvo uoliausia šv. Pranciškaus gerbėja bei mokinė ir giliausiai džiaugdavosi išgirdusi net jo vardą.

Pritaikymas. Argi neturi visa tai mus pripildyti didelio džiaugsmo, kad mūsų Įkūrėjas buvo glaudžiausiai susijungęs su švč. Jėzaus Širdim? Mums, jo dvasios vaikams, jis yra Jėzaus Širdies garbinimo vėliavininkas. Jis visus mus ragina eiti jo pėdomis: "Meldžiu jus, būkite mano sekėjai, kaip ir aš Kristaus" (1 Kor. 4, 16).

2 PUNKTAS. ŠVČ. ŠIRDIS IR MŪSŲ ORDINO ŠVENTIEJI

Svarstymas. Serafiškojo Tėvo pavyzdys galingai traukė visus. Koks užsidegęs Jėzaus Širdies garbintojas buvo šv. Antanas Paduvietis! Viename pamoksle tarp kitko jis pasakė: "Šono žaizda veda prie Jėzaus Širdies; čion, į tą išsigelbėjimo

uostą, šaukia Jėzus mūsų sielą; kai atrandame Jėzų, Jo Širdy randame ne tik saugią priebėgą nuo visų šėtono klastų bei puolimų, bet ir tikrą poilsio vietą; mūsų siela neturi pasitenkinti vien atsistojusi angoj, bet įsiskverbti iki pačios Širdies: ten ji gėrėsis šviesa, paguoda ir nepasakoma ramybe."

Ir meile įsižiebęs serafiškas Bažnyčios daktaras šv. Bonaventūra šaukia: "Mieliausiosios žaizdos! Per jus patekau į Jėzaus meilės šventyklos vidų. Ten noriu apsigyventi. O, kad būčiau galėjęs būti ta ietim, kuri pervėrė Jėzaus Širdį! Nebūčiau daugiau iš ten išėjęs, tik būčiau pasakęs: čia mano rimties vieta, čia noriu pasilikti!" Kokie pagauną yra jo skaitymai antrajam švč. Jėzaus Širdies šventės nokturne!

Šv. Bernardinas Sienietis, šv. Leonardas iš Porto Mauricijo, šv. Klara, šv. Kotryna Bolonietė, šv. Margarita Kortonietė, pal. Baptista Veranietis, šv. Elzearas — kokie dideli jie buvo Jėzaus švč. Širdies gerbėjai! Pamaldumas Jėzaus Širdžiai, lyg aukso siūlas, bėga per daugumo mūsų ordino šventųjų gyvenimus, per visus šimtmečius.

Pritaikymas. Eikim savo šventųjų pavyzdžiu ir būkim, kiek kuris galime, uolūs to kulto skleidėjai.

Pirmasis sausio penktadienis randa mus prie Jėzaus prakartėlio. Pagarbinkim mažutę Dievo Kūdikio Širdelę! Jau ir ji turėjo iškęsti gilų skausmą už savo meilę, kurią atnešė iš šviesios dangaus augštybės į mūsų ašarų pakalnės tamsą. "Jis atėjo pas save, tačiau savieji Jo nepriėmė" (Jon. 1, 11). Ir nekaltas Jėzus jau turi priešų. Erodas kėsinasi Jį nužudyti, taip jog Kūdikis turi nuo jo bėgti. Už tą nedėkingumą bei nedorybę privalome atsiprašyti mažutę Jėzaus Širdelę ir suteikti atlyginimą. Tokios turi būti šiandien mūsų mintys ir pasiryžimai.

3 PUNKTAS. MŪSŲ ORDINO PASIŠVENTIMAS ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDŽIAI

Svarstymas. 1875 m. liepos 15 d. serafiškasis ordinas šventė Pray-le-Monial'yje didelę Jėzaus Širdies šventę. Mat, visur iškilmingai minėta antrasis Jėzaus Širdies pamaldų šimtmetis, o mūsų ordino generolas Bernardinas iš Porto Romantino kaip tik tuomet buvo Prancūzijoj. Šv. Dvasia įkvėpė jam

gražią mintį ta proga iškilmingai paaukoti gausingą savo vaikų šeimą švč. Jėzaus Širdžiai Jos pačios šventovietėje. Tūkstančiai mūsų brolių paklausė generolo pakvietimo, o šis po evangelijos įlipo į sakyklą, pasakė graudų pamokslą ir paskui atliko pasiaukojimo aktą.

Pritaikymas. Tad mes visi dabar priklausome švč. Jėzaus Širdžiai: iškilmingai likome Jai pašvęsti kaip nuosavybė įstodami į ordiną. Kokia garbė mums, bet ir koks įpareigojimas! Dažniau per metus atnaujinkim tą pašventimą, ne tik švč. Širdies šventėj, kaip nustatyta, bet ir kiekvieną pirmąjį mėnesio penktadienį. Tada prisiminkim apaštalo žodžius: "Ar jūs nežinote, kad jūsų sąnariai yra šventovė jumyse esančios šv. Dvasios, kurią turite iš Dievo, ir nebesate savo pačių? Nes jūs esate nupirkti didele kaina" (1 Kor. 6, 19-20).

Šv. Bonaventūros malda į švč. Jėzaus Širdį

Jėzau, Tavo šonas buvo atvertas, kad mums būtų atviras įėjimas, ir Tavo Širdis buvo sužeista, kad mes galėtume tame vynmedy gyventi, laisvi nuo viršinio sąmyšio. Tačiau dar vieną augštesnį tikslą turėjo tas Tavo Širdies sužeidimas: mes turėjome per tą regimąją žaizdą išmokti matyti neregimąją meilės žaizdą. Kas karštai myli, tas yra meilės sužeistas. Kaip tas karštis būtų galėjęs geriau pasireikšti, kad jis, šalia kūno, sužeidė dar ir Širdį. Kūno žaizda yra dvasinės žaizdos simbolis. Kas duotųsi dėl savo bičiulio sužeidžiamas, jei neturėtų jau anksčiau meilės žaizdos? Todėl Viešpats kalba Giesmių Giesmėj: "Tu sužeidei man širdį, mano sesuo, mano sužieduotine!" (4,9). Tartum būtu pasakęs: "Kadangi tave karščiausiai myliu, kaip sužieduotinę, ir skaisčiai, kaip seserį, dėl to sužeista yra mano širdis". Kas galėtų nemylėti tą meile alpstančią Širdį? Kas galėtų nepriglausti tos skaisčios Širdies? Kas, tos meilės paliestas, gali sušukti: Aš meilės sužeistas! — tas tikrai myli tą sužeistąją širdį. Kas gali kalbėti: Praneškit mano Mylimajam, kad aš nykstu iš meilės! — tas teigiamai atsako į Sužieduotinio meilę. Teikis, mieliausiasis mano sielos Sužieduotini, savo meilės ryšiais surišti mano neatgailojančią kietą širdį ir ją perverti tos meilės ietim!

ŠV. ŠEIMOS ŠVENTĖ

Šv. Bažnyčia šiandien kviečia mus aplankyti šv. Šeimą Nazarete, ir mes džiaugiamės, kad galime žvilgterėti į to tyliojo namelio slėpiningą gyvenimą. "Galilėjos Gėlė" — reiškia Nazareto vardas, ir, lyg kvepianti kalnų gėlė, stovi tas namelis tarp kitų. Yra tai tik trumpas įvykis šv. Šeimos gyvenime, kurį šiandien seksim ir drauge gyvensim, bet jis užtenkamai praskleis mums tų šventųjų namelio gyventojų gyvenimą, kad galėtume juo stebėtis ir grožėtis.

1 PUNKTAS. PIRMOJI VELYKINĖ KELIONĖ SU JĖZUM

Svarstymas. Evangelistas trumpai praneša: "Kai Jam buvo jau dvylika metų, jie atėjo, kaip buvo šventės paprotys, į Jeruzalę" (Luk. 2, 42).

Nazareto namely džiaugiamasi ir jaudinamasi: eis su kitais žmonėmis į Jeruzalę į Velykų šventes pirmą kartą ir Jėzus, kuris juk, sulaukęs 12 metų, yra jau paaugęs berniukas. Kaip šv. Šeima dalyvavo Velykų iškilmėse, daugiau nieko nesakoma; tik pasakojama apie jaudinantį įvykį grįžtant: berniukas pasišalino nuo savo tėvelių. Marija su Juozapu labai nusiminė, pastebėję kad praradę brangiausiąjį savo turtą. Tik tris dienas uoliai ieškoję, jie atrado sūnelį bažnyčioj tarp mokytojų.

Tas įvykis skaidriai apšviečia šv. Šeimos dvasią: yra tai gilus maldingumas ir ištikimumas įstatymui, o tai veikia visą Šeimos gyvenimą. Visa Šeima — Jėzus, Marija ir Juozapas — dalyvauja velykinėj kelionėj, kuri truko ne vieną savaitę. Religinis nusistatymas šv. Šeimoj ryškėja ir Jėzaus atsakyme savo tėvams, kai jie vėl susitiko: "Argi nežinojote, kad man reikia būti tuose dalykuose, kurie yra mano Tėvo?" (Luk. 2, 49).

Antroji šv. Šeimos dvasios žymė yra jautrūs tos Šeimos narių santykiai, paremti tikėjimu Jėzų esant Dievą ir atsiųstąjį Mesiją. Jėzus yra Šeimos Saulė.

Trečias dalykas, kuris gražiai pasireiškia šv. Šeimoj, yra

šventas darbštumas ir kuklus neturtingumas. Evangelija užtenkamai aiškiai duoda tai suprasti.

Pritaikymas. Švč. Trejybė prieš amžius buvo nutarus, kad Dievo Sūnus, mūsų Atpirkėjas, turės kilti iš nekaltos Mergelės Motinos Marijos Šeimos ir tos Šeimos name išaugti, kaip skaitome Luko evangelijoj: "Ir Jis iškeliavo su jais, atėjo į Nazaretą ir buvo jiems klusnus. Jėzus augo išmintimi, metais ir malone pas Dievą ir pas žmones" (Luk. 2, 51-52). Tuo būdu Kristus pašventė apskritai šeiminį gyvenimą ir davė pavyzdį, kokia turi būti šeima. Mes kiekvienas turime su savo šeimomis glaudesnių ar ne tokių glaudžių santykių, ir atskirų jos narių likimas privalo mus dar dominti, bent iš dvasinės pusės. Tad palaikykime tuos santykius labiausiai malda ir nuosaikiu susirašinėjimu.

Esame dar dvasinės šeimos — savo ordino nariai. Tegul ir šioj šeimoj mūsų tarpe viešpatauja šeiminė dvasia — šv. Šeimos pavyzdžiu: ištikimumas įstatams, Jėzaus meilė, šventas darbštumas, serafiškas neturtas. Tiesiog širdį džiugina, kai vakarą eini pro kurios šeimos namus ir matai švelniai pro langą šviečiant žiburį ir girdi visą šeimą maldingai kalbant rožančių. Tokį pat įspūdį ir kitiems daro, kai jie girdi vienuolius chore dailiai besimeldžiant. Žmonėse tai žadina pamaldumą ir tylų susikaupimą.

2 PUNKTAS. NAZARETO NAMELIO PASLAPTIS

Svarstymas. O koks šiaip buvo šv. Šeimos gyvenimas, — ant to užtiesta gili paslaptis. Vienintelis dalykas, kurį apie tai žinome, yra išreikštas šiais žodžiais: "Ir Jis .... buvo jiems klusnus". Bet ir to užtenka mums mąstyti.

Šv. Bernardas čia klausia: "Kas buvo klusnus kam? Juk Dievo Sūnus! Ir kam Jis buvo klusnus? Paprastam žmogui Juozapui, savo maitintojui, ir Marijai, savo Mergelei Motinai!" Jėzus mielai pasiduoda šeimos galvos potvarkiams ir savo mylimos Motinos norams. Jis atideda visus savo norus ir atsiduoda savo maitintojo amatui. Jis nepalaiko su pasauliu santykių ir gyvena tik savo pašaukimui bei šeimos gerovei. Ir dėl ko taip? Nes Dangaus Tėvas to nori!

Po anos jaudinančios kelionės į Jeruzalę šv. Šeima ir pats Kristus pasislepia nežinomybėj apie 20 metų, ir šv. Raštas nieko nebesako apie jų tolimesnįjį gyvenimą. Net nė žodžio apie Juozapo mirtį. Paslėptajame gyvenime šv. Šeima turi būti mums pavyzdys.

Pop. Leonas XIII savo Šeimos enciklikoj rašo: "Maloningiausiasis ir išmintingiausiasis Dievas teikės pasauliui duoti šv. Šeimoj pavyzdį, kokia turėtų būti šeiminė bendruomenė ir kokios jos dorybės. Tad šeimų galvos šv. Juozape turi tėvo rūpestingumo bei ištikimumo pavyzdį; motinos bei žmonos — Mergelėj Marijoj pavyzdį skaisčios meilės bei dorybės, atsidavimo vaikui ir pasiaukojimo vyrui; o vaikai — Jėzuje tobulą pavyzdį paklusnumo tėvams bei jų gerbimo.

"Ir kilmingieji turi mokytis iš šv. Šeimos (kuri buvo karališkos kilmės) būti santūrūs laimėj ir taurūs nelaimėj. Beturčiai turi guostis šv. Šeimos pavyzdžiu ir būti kuklūs, ir Dievo vardan susitaikinti su savo likimu. Ir visi darbo žmonės turi pakelti galvą, matydami, kaip šv. Juozapas vargsta dėl savo šeimos, ir Jėzaus rankos yra pūslėtos nuo sunkaus darbo."

Pritaikymas. Prieš tą idealų šv. Šeimos vaizdą stovi tiek daug modernių šeimų, kurios gyvena be Kristaus ir vien tik pasauliui. Yra be galo liūdna, kad paskutiniuoju metu per gana trumpą laikotarpį priešingoji Kristui naujai pagoniškoji pasaulėžiūra daugeriopai sužeidė net ir katalikiškas šeimas. Negalime šiuo atveju likti abejingi, nes esame kunigai, vyrai iš tos pačios tautos, skirti darbuotis tautai, o juk iš šeimų ateina mums prieauglis! Šv. Povilas sako Romėnams: "Jei šaknis šventa, tai ir šakos" (11, 16). Melskimės ir rūpinkimės, kad šeimos būtų sveikos, nes jos yra tautų šaknys.

Bažnyčios malda

Viešpatie Jėzau Kristau, savo paklusnumu Marijai ir Juozapui pašventei namų gyvenimą neapsakomomis dorybėmis: leisk, jog Tavo šventoji Šeima, užtariant aniem abiem, būtų mums pavyzdys bei pamokymas, kad pasiektume amžiną bendravimą su ja, kursai gyveni ... per amžius. Amen.

Dievo meilės malda

Jėzau, Marija, Juozapai, melskit mums meilės,
Laiminkit, kad nenusilptų kautynėj mūs eilės!

Sausio 16 diena: šv. Bernardas su draugais

PIRMIEJI SERAFIŠKOJO ORDINO KANKINIAI

Įsivaizduok Tėvą Pranciškų siunčiantį pirmuosius brolius misijonierius į Maroką ir tikinti, kad jie daugelį atves prie Kristaus. Bet viltys jį nuvylė tame uolėtame lauke;— užtat jis ten laimėjo pirmuosius kankinius savo ordinui. Melskime šventuosius savo ordino brolius, kad jie palaimintų mus ir mūsų misijonierius.

1 PUNKTAS. KRUVINASIS ORDINO KRIKŠTAS

Svarstymas. 1. Kelionė. Buvo tai mėgstama šv. Pranciškaus svajonė pasiųsti brolių pas saracėnus jų atversti. Jie turėjo kovoti tenai ne kaip kryžiuočiai, o tik dvasiniais ginklais: jie turėjo nugalėti Mahometo šalininkus Evangelijos ginklu ir taip juos laimėti Kristaus karalystei.

Tad Pranciškus parinko 6 brolius Afrikos misijai: Vitalį, Bernardą, Petrą, Adjutą, Akursiją ir Otoną. Meilingai juos kalbino gyventi broliškai, ištikimai laikytis Evangelijos ir būti paklusnius savo viršininkui broliu Vitaliui. Sunku buvo jiems skirtis su mylimuoju Tėvu, ir išvykdami jie nuolankiai meldė jį palaiminti ir melstis. Šv. Pranciškus jiems sakė: "Atsiduokite Dievui, mano sūneliai. Jis jus siunčia — Jis suteiks ir jėgų, ir pagalbos. Nebijokite, Viešpats yra su jumis ir kovos už jus!" Narsiai ir džiugiai iškeliavo pirmieji serafiškieji misijonieriai į svetimus kraštus.

Po nelengvos kelonės per Prancūziją ir Aragoniją jie atvyko į Portugaliją, kur karalienė paskyrė jiems Koimbroj mažą namelį. Su širdgėla jie turėjo ten palikti savo vadovą, brolį

Vitalį, kuris susirgo. Iš Koimbros jie norėjo keliauti į Maroką, savo ilgesio tikslą.

2. *Pirmieji misiniai bandymai.* Pirmąjį bandymą padarė drąsieji tikėjimo skelbėjai Sevilijoj, kuri anuomet buvo maurų rankose. Bet šie juos išjuokė ir apmušė. Tad misijonieriai susirado progą nuplaukti į Maroką, kur buvo Vakarų Afrikoj mohomediečių centras bei sostinė. Ten nuvykę, jie buvo gražiai priimti Portugalijos infanto Don Pedro, kuris dėl šeimyninių nesutarimų buvo pabėgęs pas maurus. Šeimininkas patarė jiems būti santūriems savo uolume, bet šie nenorėjo būti be darbo ir netrukus ėmė viešai skelbti Kristaus dievybę. Už tai juos įmetė į tamsų kalėjimą, kur juos 20 dienų laikė be maisto. Karaliaus Miramolino sūnui prašant, jie buvo paleisti, bet jiems liepta palikti kraštą. Tačiau misijonieriai paspruko nuo savo palydovų ir sugrįžo į miestą.

Kankinystė. Vos grįžę, jie tuoj ėmė sakyti pamokslus viešoj aikštėj. Maurai vėl juos suėmė, įmetė į kalėjimą ir nežmoniškai kankino. Paskiau juos nuvedė pas karalių, kur iš jų pareikalauta išsižadėti savo tikėjimo. Bet jie pareiškė verčiau mirsią. Tada karalius griebė kardą ir savo ranka perkirto jiems galvas. Tai atsitiko 1220 metais sausio 16 dieną. Jų kūnus įmetė į ugnį, bet neįstengė sudeginti. Krikščionys naktį surinko slapta sužalotus kankinių palaikus ir pagarbiai palaidojo.

Pritaikymas. Netikėliai vadina misijonierių veikimą perdrąsiu, neišmintingu, akiplėšišku; mes manome kitaip. Tai užsidegusių sielų uolumas, Kristaus meilė, kankinystės troškimas; jis verčia juos pavartoti lyg prievartą, kad galėtų įsiveržtį į dangaus karalystę. Taip galvojo ir šv. Pranciškus. Išgirdęs brolius esant nukankintus, šv. Pranciškus džiugiai sušuko: "Dabar galiu tikrai pasakyti turįs penkis tikrus brolius!" Ir Dangus pagyrė kankinių žygį, pagerbdamas juos stebuklais. Jų mirties valandoj kunigaikštienė Sancha, dievobaiminga karaliaus Alfonso II sesuo, melsdamasi išvydo kankinius su palmėmis rankose einant į dangų. Don Pedras, tų brolių šalininkas, iškasdino jų relikvijas, sudėjo į dvi sidabrines dėžes ir atvežė į Europą. Pats Alfonsas II didelėj iškilmėj sutiko šv. relikvijas ir jas padėjo Koimbroj, šv. Kryžiaus kanauninkų bažny-

čioj. Taip sugėdinamas žemiškas protingumas, išaugštinant kankinius, tuo pačiu sugėdinamas ir mūsų bailumas, kai visaip išsisukinėjame nuo pavojų.

2 PUNKTAS. KANKINYSTĖS PALAIMA MŪSŲ ORDINUI

Svarstymas. Nors viršinis tų brolių pasisekimas nebuvo didelis, bet jų mirtis nepaliko be palaimingų vaisių. Tertulijono posakis, kad "kankinių kraujas esąs krikščionių sėkla," čia rado savotišką patikrinimą. Kaip jau girdėjome, kankinių kūnai buvo padėti Koimbroj, kur jie buvo kurį laiką apsistoję. Šv. Kryžiaus vienuolyne tada gyveno augustiniečių choro kanauninkas Fernandas de Bouillon, kuris buvo svečių vaišintoju ir todėl buvo pasižinęs su būsimaisiais kankiniais. Išvydęs dabar šv. relikvijas, jis taip įsižiebė jų pavyzdžiu, jog ryžos priimti tų brolių skurdų abitą ir eiti į misijas. Tai buvo vėlesnis šv. Antanas Paduvietis, kuris, tiesa, netapo pagonių misijonierium ir kankiniu, bet dideliu liaudies pamokslininku, stebukladariu ir Bažnyčios daktaru.

Tas puikus ordino įgytas turtas, šv. Antanas, neleidžia abejoti, jog kaip tik pirmieji Maroko kankiniai, Bernardas su draugais, danguje užtars mus, kad ordinui niekuomet nestigtų uolių ir šventų misijonierių.

Pritaikymas. Visais laikais buvo ir yra kaip Kristus sako — piūtis didelė, bet darbininkų maža. Daug žmonių dar tebėra pagonim, ir dar toli gražu nėra įvykdyta Viešpaties valia Evangelijos skleidimo atžvilgiu. Tad privalome piūties Viešpatį prašyti, kad sužadintų pašaukimų į misijonierius. Visuomet Jis kilniems jaunuoliams įkvėpdavo mintį atsidėti pagonims ir netikėliams svetimuose kraštuose. Tik jie neturi leistis atgrasomi. Einama į misijas ne kad būtų gera, malonu ir laisva. Ne! Misijonierių gyvenimas yra pasiaukojimo gyvenimas, ir tik aukomis atperkama sielos Dievui! Nereikia pamiršti misijų, kurios yra ypačiai erškėtingos, pvz., mahometonų tarpe ir šv. Žemės Kustodijos ir šios privalo turėti misionierių. Reikia melstis bei darbuotis, kad ir tie kraštai bei tautos atsiverstu. Tegul mūsų pirmieji kankiniai palaimina mūsų misionierių darbus.

Malda į švč. Jėzaus Širdį

Viešpatie Jėzau, maloningas pasaulio Atpirkėjau, nusižeminę meldžiame Tave per švč. Tavo Širdį, duok, kad visos paklydusios avys, visos tautos, grįžtų pas Tave, savo sielų Saugotoją bei Ganytoją, kuris gyveni ir viešpatauji kaip Karalius per amžius.

Sausio 23 diena: Marijos susituokimas

MARIJA JAUNOJI

Šios dienos šventė veda mus į Marijos jaunas dienas. Ji buvo jau pasiekusi vestuvinį amžių. Tėvai susirūpino dukters ateitim. Be abejo, ji turi ištekėti, kaip ir kitos jos amžiaus mergaitės. Tad šeimos taryba nutaria sutuokti ją su Jokūbo sūnum Juozapu. Kaip Marija priima tą gimdytojų nutarimą?

1 PUNKTAS: PAKLUSNI DUKTĖ

Svarstymas. Gerai pagrįstas Bažnyčios padavimas teigia, kad Marija jau kaip šventyklos mergaitė Jeruzalėj, šv. Dvasiai įkvepiant, laisvai padarė amžinos mergystės apžadą.

1. Ligi to laiko tai buvo negirdėtas dalykas, kada žydai neturėjo jokio supratimo apie mergystės luomą. Kiekviena subrendusi mergaitė turėjo ištekėti ir išpildyti moters pašaukimą, šiaip ji, mažiausia, būtų visų paniekinta.

Ir štai dabar Marijos taip gerbiami tėvai Jokimas ir Ona rimtai reikalauja iš jos ištekėti! Ką į tai Marija?

2. Nėra jokio abejojimo, jog šv. Mergelė pirmoj akimirkoj buvo sumišusi. Ji žinojo padariusi apžadą, ir tai ne iš kokio ūpo, o apgalvotai, Dievui įkvėpiant. Gal jai ir pačiai tuomet nebuvo aišku, kaip ji praves savo valią: juk ji numatė, jog sykį bus verčiama ištekėti. Tačiau ji viską pavedė Dievui. Ir štai tenka ryžtis! Tur būt, ji šaukėsi į Dievą, kad apšviestų, kad galėtų įvykdyti Jo valią.

3. O Dievo valia buvo, kad ji ištekėtų už Jokūbo sūnaus Juozapo. Tad Marija pakluso tėvams, o kaip išlaikyti apžadą, — ji pavedė Dievui, pasitikėdama ir savo sužieduotinio dorumu.

Šv. Bernardas dėl Marijos Susituokimo paslapties sako: "Reikėjo, kad Marija susituoktų su šv. Juozapu. Per tai, pirmiausia, buvo apsaugota nuo pažeminimo šventenybė — paslėpta Dievui pašvęstos mergystės perlas, o antra, Dievo išrinktasis sužieduotinis turėjo rūpestingai sergėti tą perlą. Taip liko nepažeistas švelnus mergaitės gėdingumas ir apsaugotas geras jos vardas. Ar galima išgalvoti protingesnį ir vertesnį potvarkį už tą pačios Dievo Apvaizdos nustatytąjį? Per tą vieną Dievo nuostatą buvo duotas dangaus paslapčiai liudininkas, neprileistas priešas, apsaugotas geras Mergelės Motinos vardas."

Tėvelių namuose tuo tarpu ruošiamasi sutuoktuvėms, ir nustatytąją dieną sužieduotinė sudeda švelnias savo rankas į pūslėtus dorojo dailidės delnus.

Pritaikymas. Nuo seniai mūsų ordinas uoliai gerbė tą švelnią ir gražią Marijos Susituokimo paslaptį. Mūsų laikais pop. Pijus XI visoj Bažnyčioj įvedė Marijos Susituokimo šventę. Ir gerai: juk ta šventė pasako mums tiek daug gražaus—mums vienuoliams rekomenduoja ji Dievui pašvęstąją skaistybę ir sustiprna mus mūsų įžade. Ta šventė jaunuoliams pasauly, ypač sužadėtiniams, yra šviesus pavyzdys šventos moterystės meilės ir abipusės pagarbos. Ir tėvams yra tai priminimas, kad rimtai rūpintųs savo vaikų tinkamu luomo pasirinkimu, kad nepamirštų esą tik savo vaikų sargai, o ne visagaliai viešpačiai. Vaikams primena nuolankiai atsižvelgti į tėvų valią luomo pasirinkimo klausimu. Tegu iš šio mąstymo pasiima kiekvienas, kas jį liečia, ir kas jam reikalinga.

2 PUNKTAS. SUŽIEDUOTINIS ŠV. JUOZAPAS

Svarstymas. Kad Marija susižiedavo su Juozapu, tai yra pačios Evangelijos patvirtinta: "Angelas Gabrielis buvo Dievo siųstas į Galiliejos miestą, kurs vadinamas Nazaretas, pas mergaitę, pažadėtą vyrui, vardu Juozapui, iš Dovydo namų; o mergaitės vardas buvo Marija" (Luk. , 26-27).

1. Pas žydus susižiedavimas reiškė tiek pat, kiek susituokimas: susižiedavimas teikė visas susituokimo teises bei pareigas, tik sužieduotinė pasilikdavo dar tėvų namuose, kol vyras pasiimdavo ją kaip žmoną į naują židinį.

Apie Juozapą žinome tik tiek, kad jis buvo kilęs iš karaliaus Dovydo namų ir buvo teisus bei dievobaimingas. Apie jo amžių ir kitas aplinkybes nieko nežinome—tik kad jo tėvų namai buvo Nazarete. Dažnai šv. Juozapas vaizduojamas kaip nebejaunas vyras; gal dėl to, kad būtų išryškinta jį buvus Marijos globėją.

Šv. Juozapo santykis su Marija, kaip savo sužieduotine ir teisėta žmona, buvo pats padoriausias. Juodu mylėjo vienas antrą, kaip sužieduotiniai, o šiaip Marija laikėsi savo padaryrytojo apžado, ir šv. Juozapas, Dievo apšviestas, su tuo sutiko. Net tenka tikėti, jog jis iš savo pusės irgi padarė skaistybės apžadą.

2. Tuo laiku įvyko Marijos apsilankymas pas pusseserę Elzbietą. Grįžus Sužieduotinei į tėvų namus, Juozapas negalėjo nepastebėti ją esant nėščią, o nežinojo, kaip tai išaiškinti. Tik po kelių sopulingų savaičių, kuriose jis bandė nusistatyti, ką daryti, gavo jisai apreiškimą iš dangaus: "Dovydo sūnau Juozapai, nebijok priimti savo žmonos Marijos, nes, kas joje gimė, yra iš šv. Dvasios; ji pagimdys Sūnų, o tu praminsi jį vardu Jėzus, nes jis išgelbės savo tautą iš jųjų nuodėmių" (Mat. 1, 20-21).

Kaip džiaugės šv. Juozapas, išgirdęs tą pranešimą ir vykdydamas garbingąjį įsakymą! Evangelistas Matas toliau sako: "Pabudęs iš miego, Juozapas padarė taip, kaip Viešpaties angelas buvo jam įsakęs. Jis pasiėmė pas save savo žmoną. Bet jos nepažinojo" (Mat. 1, 24-25), t.y. pagerbė Marijos mergystę.

Pritaikymas. Koks didis yra tas Nazaretietis Juozapas! Kaip labai jis buvo persiėmęs savo uždavinio didumu bei šventumu ir kiek supratimo gavęs apie Dievo Sūnaus Įsikūnijimo paslaptį! Dievas jam pavedė Mariją ir Jėzų. Mes, kunigai, privalome mokytis iš to šventojo rūpestingai laikyti ir saugoti nekaltybę bei skaistybę. Prisiminkim čia tuos rimtus žodžius, kuriuos Kristus vėliau pasakė apie brangiuosius mažutėlius!

Pasiskatinimai. Dieve, kaip turiu Tau dėkoti už Tavo meilę, kad savo išmintingais ir maloningais potvarkiais nutiesei kelią skaisčiam savo Sūnaus gimimui ir tuo būdu paruošei mano amžinąją laimę! Ir aš noriu bei turiu gyventi pagal savo įžadą, santūriai, nekaltai, skaisčiai, kaip Marija bei Juozapas. Savo malone apsaugok mane nuo visų pavojų mano skaistybei ir atleisk ligšiolinius prasižengimus!

Dievo meilės malda

Jėzau, Marija, Juozapai, Jums dovanoju savo širdį ir sielą! Jėzau, Marija, Juozapai, gelbėkit mane paskutinėj mano kovoj! Jėzau, Marija, Juozapai, su Jumis mano siela tegu ramiai atsiskiria su šiuo pasauliu!

Pirmasis vasario penktadienis

ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIES MEILĖS PAREIGA

Nėra abejonės: Kristus myli mus! Tad yra mums miela pareiga Jį irgi mylėti. Pabūkim liudininkais Išganytojo pasikalbėjimo su tarybos nariu Nikodemu, ir pasiklausykim Dievo Sūnų, kalbantį apie mūsų meilę: "Dievas taip mylėjo pasaulį, kad davė savo viengimusįjį Sūnų, kad kiekvienas, kurs į Jį tiki, nepražūtų" (Jon. 3, 16). O juk ir Išganytojas yra Dievas! Kokia tad didelė Jo meilė!

1 PUNKTAS. IŠGANYTOJAS MUS MYLI

Svarstymas. Kokia gi be galo didelė ir guodžianti yra toji tiesa, "Dievas taip mylėjo pasaulį"!

1. Begalinis, amžinas, trivienis Dievas, kurs tobulai pakanka pats sau, siunčia mums savo viengimį Sūnų, kaip žmogų, pakelti žmonių į savo augštybes ir padaryti jų savo meilės dalyviais. Dėl mūsų Dievo Sūnus tapo žmogum tik iš meilės, kurios mes, nedori žmonės, visai nesame verti.

Ir ne tik Dievas Tėvas myli mus dieviška meile; ir Sūnus

mus myli, nes Tėvas ir Sūnus yra tobulai vieningi meilėj, savo tarpe ir mūsų nusidėjėlių atžvilgiu. Bet Jėzus, žmogum tapęs Dievo Sūnus, myli mus ne tik kaip Dievas, bet ir kaip tikras žmogus. Jis myli mus kaip žmogus savo žmogiškąja širdim (Vermeersch). Jis myli mus, kaip žmones mylįs. Jis jaučia džiaugsmą ir skausmą. Jį džiugina Jo ištikimųjų meilė, ir Jam yra skaudi nusidėjėlių neištikimybė.

2. Ir tą meilę Išganytojas yra daugybę kartų įvairiausiais būdais mums parodęs, žodžiais ir darbais: puikiame gero Ganytojo prilyginime, paskutinėje vakarienėje, o ypač įsteigdamas švč. Sakramentą, kaip sako Jonas: "Mylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, parodė jiems savo meilę iki galui" (Jon. 13, 1); iki galimumo ribų, tobulą meilę. Jis save atiduoda Eucharistijoje ir susižieduoja su Bažnyčia ir visais jos nariais. Taip Jis sudaro su ja vieną paslaptingą kūną. Jis lieka su visais susijungęs per meilę, ir tai ne tik per bendrą, bet ir per asmeninę su kiekvienu skyrium, taip jog galime su šv. Povilu tarti: "Gyvenu tikėjime į Dievo Sūnų, kurs mane mylėjo ir pats save išdavė už mane" (Gal. 2, 20).

Ir su savo ištikimąją mokine Margarita Marija Alacoque Išganytojas kalbėjo apie tą meilę jau primajame savo apsireiškime, parodęs jai savo meile liepsnojančią Širdį: "Žiūrėk štai į šią Širdį, kuri taip mylėjo žmones, jog nieko nepasilaikė sau, nieko nepaisė, visiškai išsisėmė ir save sunaikino, kad tik jiems parodytų savo meilę." Ir kitą kartą ji matė tą Širdį lyg soste, apsuptą liepsnų, šviesesnę už saulę ir permatomą kaip krikštolą. Širdies žaizda buvo aiškiai regima. Erškėčių vainikas juosė šventąją Širdį, ir jos viršuj kilo kryžius. Taip Išganytojas mums vaizduoja savo dievažmoginės Širdies meilę. Kaip mes į ją atsakysim?

Pritaikymas. Kai kurie žmonės, o gal ir mes, skundžias neturį jokio bičiulio, nieko, kas juos mylėtų. O juk pats žmogum tapęs Dievas mus myli begaline, nesavanaudiška, ištikima, gryna meile! Argi to mums neužtenka? Tad kas gi mus galėtų patenkinti, jei ne Jėzaus meilė? Jo meilės nesuvaržo tai, kad daug yra Jį mylinčių ir Jo mylimų: jos neapriboja laikas nei toluma; ji nevėsta, kaip tai žmonėse esti; ir mirtis negali jos už-

gesyti: nes Dievas nemiršta, o mūsų mirtis tik nuveda mus į mūsų Mylimojo glėbį, prie tikrosios meilės šaltinio, prie Jėzaus Širdies!

2 PUNKTAS. MŪSŲ MEILĖ DIEVUI IŠGANYTOJUI

Svarstymas. Dievo, mūsų Atpirkėjo, meilė turi rasti pritarimą:

1. Esame tai skolingi kaip Dievo tvariniai. Ir mums įsakyta: "Mylėsi Viešpatį savo Dievą!" (Pak.6, 5).

Esame tai skolingi Išganytojui kaip atpirktieji, kaip Dievo vaikai. Tuo mus įpareigoja dėkingumas Jėzui, mūsų didžiausiajam Geradariui.

2. Ir mes galime mylėti, nes Viešpats suteikia reikalingą malonę. Ir Jis leidžia mums paaukoti Jam per šv. Mišių auką savo Širdies meilę, kaip atsilyginamą dovaną ir pakaitalą už mūsų netobulą meilę. Ir Jis priima ją, tartum tikrai mūsų meilę. Tuo būdu mūsų žmogiška menka meilė sudievinama — padaroma tobula.

3. Mums, serafiškojo Tėvo sūnums, ypačiai pridera įsigyti tą tobuliausią meilę Jėzaus Širdžiai; iš mūsų jos ypač laukia Išganytojas, nes vaikai turi būti panašūs į savo tėvą. Kadangi šv. Pranciškus karščiausiai mylėjo Jėzaus Širdį, tai Jinai ir iš mūsų laukia tokios pat meilės. Juk mūsų ordinas vadinasi serafiškas. Tą gražų titulą, skiriantį jį nuo visų kitų ordinų, jis turi ne dėl to, kad Kristus kaip serafinas įspaudė Pranciškui savo žaizdas; ne dėl to, kad Pranciškus buvo serafinas kūne, bet ir dėl to, kad mes, šv. Pranciškaus vaikai, privalome nieko kito taip netrokšti, kaip Dievo meilės. Mes turim stengtis pasidaryti panašūs į savo šv. Tėvą ne kitkuo, kaip jo nepalyginama švč. Širdies meile. Norėdamas įžiebti savo vaikuose tą Dievo meilės ugnį, jis labai dažnai juos kurstydavo: "Būkite vien meilė, darykite viską iš meilės!" Tą Jėzaus Širdies meilę primena mums ir mūsų senas didelis serafiškojo ordino ženklas: visas jo emblemas tartum apvainikuoja Jėzaus Širdis, švytinti meilės spinduliais ir apjuosta erškėčių vainiku.

Pritaikymas. Mūsų širdis negali gyventi be meilės. O kam kitam verčiau turėtų būti pavesta mūsų širdies meilė, jei ne

Jėzaus Širdžiai, kuri pirkosi mūsų meilę neapsakomų savo skausmų ir kraujo kaina? Jėzus turi būti mūsų širdžių Karalius, kuris yra mūsų visų jausmų Viešpats, kuriam priklauso visa mūsų širdies meilė. Jėzaus Širdis turi būti antspaudas ant kiekvieno mūsų širdies, anot Giesmių Giesmės: "Padėk mane kaip antspaudą ant savo širdies" (8, 6).

Dievo meilės malda

Jėzau, visų širdžių Karaliau ir Centre, būk ir mano širdies Viešpačiu ir padaryk ją savo meilės sostu!

Vasario 2 diena: Graudulinė (Grabnyčios)

AUKOS DIENA

40 dienų buvo praėję, gimus Betliejuje pasaulio Atpirkėjui. Tada Marija ir Juozapas su švelniuoju kūdikėliu įžengė į Jėruzalės šventyklos rūmus, norėdami išpildyti apsivalymo įstatymą. Dabar mąstysime apie tą Jėzaus ir Marijos auką.

1 PUNKTAS. DIDŽIOJI GARBINAMOJI AUKA

Svarstymas. Pirmiausia mąstykim apie Jėzaus auką. Įstatymas reikalavo, kad kiekvienas pirmgimis berniukas būtų pristatomas Dievui šventykloj parodyti, jog Dievas yra tautos savininkas. Niekuomet Dievas, kaip Viešpats bei Valdovas, nebuvo taip pagerbtas, kaip pristatant Jėzų šventykloj. Kas aprašytų Dievo Kūdikėlio mintis ir jausmus, kai kunigas Jį pakėlęs pristatė Dievui! Jėzus turėjo širdy tokią karštą meilę, paklusnumą, atsidavimą, jog žmogus to negali nė suprasti. Išganytojas privalėjo pagerbti savo Dangaus Tėvą — ir Jis tai padarė jau pačioj pirmojoj kūdikystėj, nusižeminusiai paklusdamas Įsakymui.

Mąstykim toliau apie Marijos auką. Įstatymas reikalavo iš motinos apsivalomosios aukos, praėjus 40 dienų po berniuko

pagimdymo. Tiesa, Marija nebuvo reikalinga apvalymo, nes ji pagimdė savo kūdikį ne nuodėmėj. Tačiau ji pasidavė Įstatymui: "Pasibaigus jos apsiplovimo dienoms, įsakytoms Mozės Įstatymo, jie nunešė Jį į Jeruzalę, kad statytų Jį Viešpaties akivaizdoje" (Luk. 2, 22). Marija visiškai susijungė su Jėzaus auka. Džiugiai ji nusiskubino į Jeruzalę atlikti įsakytos aukos. Širdis ją skatino padėkoti begaliniam malonių Teikėjui Jo šventykloj už gausias jai suteiktąsias malones ir kūdikiškai bei nuoširdžiai melstis į tą, kurį visa širdim mylėjo. Džiaugdamasi pristatė ji savo Dievą — Kūdikėlį tam, kuris jai Jį padovanojo. Tiktai ji gailėjosi, kad neturinti avinėlio Viešpačiui paaukoti. Tad ji paaukojo du balandėlius — beturčių auką.

Pritaikymas. Pristatant Jėzų šventykloj, matome Mariją su Juozapu šventai belenktyniaujančius, pagerbiant Dangaus Tėvą savo auka. Dievo Sūnus pats aukojasi Dangaus Tėvui, kaip garbinamoji, šlovinamoji ir atperkamoji auka, ir Marija yra motiniškoji aukotoja, tarsi kunigas. Kiek nepalyginamai augščiau stovi Jėzaus auka už kruvinas ir nekruvinas Senojo Įstatymo aukas! Koks šventas tas akies mirksnis, kai Dievas — Atpirkėjas savo įžengimu pagerbia pirmąjį kartą Jeruzalės šventyklą! Dabar atėjo kilni valanda, kurią pranašavo pranašas Malachijas: "Ir tuoj ateis į savo šventyklą Viešpats, kurio jūs ieškote, ir Sandoros Angelas, kurio jūs trokštate" (Mal. 3,1). Sujunkim savo netobulą Dievo pagarbinimą su Jėzaus ir Marijos. Giliau jauskime esą Dievo valdiniai ir Dievą turint ant mūsų augščiausią galią. Šv. Bonaventūra sako: "Skurdi Marijos karvelių auka kviečia mus laikytis neturto, ypač pamaldose. Stenkimės pagerbti Dievą ne tiek puikiais liturginiais drabužiais, kiek nusižeminimu ir uolumu Dievo garbei."

2 PUNKTAS. DIDŽIOJI SUSITAIKINIMO AUKA

Svarstymas. Šios dienos auka yra ir susitaikinimo auka. Tiesa, ji dar neišbaigta, bet aukos Avinėlis jau pristatytas Viešpačiui. Yra tai grynas, be dėmės Avinėlis, kurį Dangaus Tėvas turi pamėgti. Todėl šv. Bernardas kreipiasi į Mariją: "Tik aukok, Marija, savo Sūnų ir pristatyk Viešpačiui palai-

mintąjį savo įsčios Vaisių! Aukok aukos Avinėlį, kuris patinka Dievui, kad galėtume susitaikinti! Tikrai Dievas Tėvas priims tą naują aukos dovaną ir tą brangų aukos Avinėlį."

Dabar Jėzus atperkamas už menką kainą, ir tikrasis aukos paaukojimas dar atidedamas. Šv. Bernardas šaukia: "Ateis diena, kada Avinėlis nebebus pristatomas šventykloj, nebebus Simeono rankose, bet už miesto ant kryžiaus rankų. Ateis diena, kada žmogaus Sūnus daugiau nebebus išpirktas už kitą užmokesnį, o visus žmones atpirks savo krauju, nes Jo Tėvas Jį atsiuntė savo tautai atpirkti. Šioji yra vakarinė auka, anoji — rytmetinė; bet abiem pritinka, ką pranašas išpranašavo: Jis paaukotas, nes pats norėjo".

Pritaikymas. Viešpats yra mūsų Sutaikintojas; bet netinka mums leisti vien Jėzų aukotis. Turime ir patys dalyvauti aukoj. Juk šv. Povilas sako laiške kolosiečiams (1,42): "Dabar aš džiaugiuos kentėjimais už jus, ir, ko Kristaus kančioms netenka, tai aš papildau savo kūne Jo kūnui, tai yra, Bažnyčiai". Pranašas Simeonas vadina Jėzų "Šviesa tautoms apšviesti." Dėl to Bažnyčia Graudulinėse, pradėdama savo pamaldas, pašvenčia žvakes ir atlieka su jomis iškilmingą procesiją. Žvakės ir šviesa yra Kristaus simboliai. Tikėjimo ir meilės šviesa tesušvyti mūsų širdyse. Todėl Bažnyčia taiko kiekvienai sielai šiuos žodžius: "Papuošk savo vestuvių menę, Sione, ir priimk Kristų Karalių! Priimk Mariją, Dangaus Vartus, nes ji atneša Sūnų, kuris pagimdytas anksčiau už rytmetinę žvaigždę! Simeonas ima Jį į rankas ir paskelbia tautoms, jog Jis yra gyvenimo ir mirties Viešpats ir pasaulio Išganytojas!" Pašvęstos degančios žvakės toj šventėj primena mums mūsų krikšto bei profesijos žvakes, ir visa, ką krikšto bei profesijos dieną Viešpačiui prižadėjome.

Dievo meilės malda

Išklausyk, Viešpatie, meldžiame Tave, savo tautą! Ką mums leidi kasmetinėje šventėje išoriniai garbinti, leisk ir viduje per savo malonės šviesą įgyti, kad nuolat mumyse augtų Tavo meilė. Amen.

Vasario 21 diena: šv. Margarita Kortonietė

SERAFIŠKOJI MAGDALENA

Mūsų ordinas šiandien švenčia didžios atgailotojos Margaritos šventę. Ji turi garbės titulą "Serafiškoji Magdalena" dėl savo pavyzdingos atgailos už nuodėmingą jaunystę. Mąstykim apie jos atsivertimą ir ištvermingą atgailą.

1 PUNKTAS. RIMTAS ATSIVERTIMAS

Svarstymas. Margarita buvo giliai nupuolusi. Apsuko jai galvelę vieno turtingo jaunuolio pažadai bei dovanos, ir ji sutiko jam paaukoti savo nekaltybę. Devynerius metus išbuvo ji visiškai to begėdžio įtakoj, neįstengdama nusikratyti aistros bei nuodėmės grandinių.

Tad Dievas ryžosi padėti jos silpnai valiai, atimdamas jai tą ištvirkėlį: jis buvo iš pasalų nužudytas. Margarita, šuniuko vedama, po kelių dienų atrado biauriai pakitusį jo lavoną, pakastą po malkų bei žabų krūva. Išvydusi tą baisų vaizdą, ji apalpo. Atsipeikėjusi, ėmė graudžiai verkti, gailėdamasi savo nuodėmių. Pirmoji jos mintis buvo: "Kur dabar jo siela?" Mat, tikėjimą ji buvo dar išsaugojusi. Ji nedrįso klausimo atsakyti, nes būtų turėjusi save pasmerkti. Ji grįžo namo, sutvarkė savo nuodėmės dalyvio laidotuvių reikalą ir metė namus, kur savo sielą buvo apsunkinusi tokia didžia nuodėme.

Apsivilkusi kukliais juodais drabužiais, drebėdama iš baimės ir gėdos, ji atėjo su savo vaikučiu į tėvų namus, puolė savo gimdytojams po kojų ir meldė atleisti ir vėl į namus priimti. Tėvas buvo linkęs ją priimti, bet pamotė nesutiko, nepaisydama vargšės ašarų. Dar liūdnesnė, negu kad buvo čion atėjusi, ji turėjo palikti gimtuosius namus, ne kaip laimingasis sūnus palaidūnas, kurį tėvas tuoj priėmė į savo malonę. Čia gerasis Dievas įkvėpė jai mintį eiti į Kortoną ir ten prašyti pranciškonus patarimo ir pagalbos. Atvykusi ji paprašė kunigo. Atėjo šventas ir išmintingas Tėvas Giunta Bevegnati, ir šiam ji papasakojo visą savo nuodėmingą gyvenimą ir sunkią padėtį.

Tėvas Giunta maloniai prakalbėjo į ją, patarė atlikti viso gyvenimo išpažintį ir nurodė eiti pas pamaldžias tretininkes Kortonoj. Šios pasirūpino vargše atstumtąja ir jos vaikeliu, suteikdamos jai pastogę ir maistą. Čia, pasislėpusi nuo pasaulio, pasiliko Margarita ir nuo šiol neturėjo kitos minties, kito žodžio — tik atgailą!

Pritaikymas. Didžiosios atgailotojos Margaritos Kortonietės atvirtimo istorija yra labai pamokanti. Čia dar sykį įrodoma, jog dažnai Dievas nusidėjėlį išganomai sukrečia, jį prievarta išplėšia iš nuodėmės nagų, kad tuo būdu jį paragintų apsimąstyti ir daryti atgailą. Už tai reikia gerajam Dievui dėkoti, bet netinka laukti, kad Jis mus visuomet pats išves iš nuodėmės pavojaus bei progos: privalome ir patys bendrai su Juo veikti. To gi dažnai ir stinga mūsų atgailai: ji nėra užtenkamai nuoširdi ir rimta! Mes nenorime sau suteikti skausmo, nenorime nutraukti santykių su tais, kurie mus veda į nuodėmes; nesiryžtame išlupti "mieląją akį" ir pasiliekame ilgai nuodėmėj, ir laukiame, kad dalykas savaime pakitėtų. Smerktinas Margaritos pamotės kietumas. Bet panašiai gi elgiasi daugelis. Sau jie esti nuolaidūs, per daug nuolaidūs, o kitiems dažnai per daug neatlaidūs. Juk daug lengviau kitus teisti, negu jų pasigailėti ir padėti. Kiek daug gera būtų galima padaryti, jei būtų turima truputį daugiau artimo meilės ir truputį mažiau savo meilės!

2 PUNKTAS. IŠTVERMINGA ATGAILA

Svarstymas. Rimtai atlikusi gyvenimo išpažintį, Margarita pradėjo visai naują gyvenimą. Ji susirado mažą kambarėlį ir gyveno visai atsiskyrusi nuo žmonių, kaip Kristaus belaisvė. Ji be pertraukos tylėjo ir pasninkavo, miegojo trumpai, ir tai ant žemės, su akmeniu vietoj pagalvio. Dažnai praleisdavo ištisas naktis melsdamasi ir prie Jėzaus kojų verkdama už nuodėmes. Ji neapkentė savo kūno, kuris padėjo tiek nuodėmių bei papiktinimų padaryti, ir visaip bandė subiaurioti savo veidą, kad jis nebebūtų pavojingas sau ir kitiems. Savo asketiniame lavinime ji nuolankiai pasidavė vedama dievobaimingo dva-

sios tėvo, kuris įvairiais būdais mėgino jos nusižeminimą bei paklusnumą. Dažnai jis turėjo net tramdyti jos atgailos uolumą. Trejus metus jis leido ją prašyti, kad būtų priimta į Trečiąjį šv. Pranciškaus Atgailos ordiną.

Taip Margarita ėjo sunkiu atgailos ir širdies valymo keliu. Bet Dievas iš begalinės savo malonės ir meilės teikės dar daugiau padaryti: ją vedė toliau į augštojo apšvietimo kelią ir pagaliau leido pasiekti augštą kontempliacijos bei su Juo susijungimo laipsnį. Atrodė, Jis pamiršo visa ką ji buvo padariusi. Jis teikės maldoje ne kartą ją pamokyti, pasikalbėti. Iš pradžių Jis vadindavo ją nelaiminga nusidėjėle, vėliau — dukterim, galop — sužieduotine. Leido jai išvysti dangaus paslapčių, pamatyti skaistyklą, pragarą. Ji regėdavo žmonių širdžių gelmes. Gavo iš Kristaus liepimą apreikšti širdžių paslaptis ir raginti žmones nusikratyti nuodėmių našta per išpažintį. Iš tolo plaukė pas ją žmonės, norėdami, kad ji patartų, paguostų, pagelbėtų ir užtartų pas Dievą. 23 metus ji darė atgailą, iki Viešpats ją pas save pašaukė 1297 metais.

Pritaikymas ir paskatinimas. Palyginkim savo atgailą su Margaritos. Taip daug mūsiškei stinga! Nusižeminimo, su kuriuo turėtume prisipažinti esą didžiausi nusidėjėliai. Paklusnumo, kurį turėtume reikšti viršininkams ir dvasios tėvui. Rimtumo ir ištvermės, kuri iki mirties nenusilpsta. Argi galime stebėtis, kad Dievas mums vis dar nesuteikia su Juo susijungimo malonės? Dar nesame nustelbę aistrų ir mirę sau bei pasauliui. Melskimės į tą brangiąją šventąją, kad susilauktume tos malonės.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, tikiu Tave, viliuos Tavim, myliu Tave už visa labiau, visa siela, visa širdim, visomis jėgomis. Myliu Tave, nes esi be galo geras ir meilės vertas. Kadangi Tave myliu, man labai labai gaila, kad Tave esu įžeidinėjęs! Būk man, menkam nedorėliui, maloningas.

PASIAUKOJIMAS JĖZAUS ŠIRDŽIAI

Puikus Jėzaus Širdies kulto pasireiškimas yra pasiaukojimas Jėzaus Širdžiai. Jau nuo pat Jėzaus Širdies garbinimo pradžios buvo toks paprotys, ir patys popiežiai, išleisdami kokius raštus dėl Jėzaus Širdies kulto, nuolatos patardavo ar reikalaudavo to pasiaukojimo. Šiandien imame pasišventimą Jėzaus Širdžiai medžiaga savo mąstymui. Pirmiausia, įsivaizduokime Jėzų apreiškiant šv. Margaritai Marijai savo Širdies meilę mums, menkučiams žmonėms, ir reikalaujant meilės iš mūsų. Paskui klauskime: kas yra tas pasiaukojimas Jėzaus Širdžiai ir ko jis reikalauja?

1 PUNKTAS. PASIŠVENTIMAS YRA ATSIDAVIMAS

Svarstymas. 1. Žodžio "pasiaukojimas" reikšmė yra pirmu žvilgsniu aiški. Pasiaukojimas yra atsidavimas; tad pasiaukoti Jėzaus Širdžiai reiškia visai atsiduoti Išganytojui ir Jo meilei. Tas pasiaukojimas yra tikras savęs pasišventimas ta mintim, kad gyventume visiškai ir neaprėžtai Viešpačiui Jėzui.

Meilė verčia atsiduoti. Tad šv. Margarita Marija savo pasiaukojimo akte pasižadėjo "niekuomet nesinaudoti nė viena savo būtybės dalele kam kitam, o tik Jėzaus Širdžiai pagerbti, mylėti, garbinti; jos neatšaukiama valia esanti tik Jam priklausyti ir viską dėl Jo meilės daryti".

Ir garbingas Tėvas de la Colombiere, šventosios dvasios vadas, parašė už save: "Pasišvenčiu dieviškajai Širdžiai tobuliausiu ir plačiausiu būdu, kaip tik man yra galima ... Tesaugo Dievas, kad aš neturėčiau kito turto, o tik Jo neturtą, kito džiaugsmo, išskyrus Jo skausmus, kitos meilės, o tik Jį, kuris yra pati meilė. Ne, ne, mano mieliausiasis Išganytojau, niekuomet nuo Tavęs nesiskirsiu ir prie ko kito neprisirišiu, tik prie Tavęs!"

2. Prasmingas pasiaukojimas Jėzaus Širdžiai neturi pasitenkinti vienu atkalbėjimu tam tikros formulės: jį reikia išgyventi, įvykdyti! Jis turi įspausti mūsų gyvenimui savo ant-

spaudą ir pasireikšti visame žmogaus būde: pašaukimo darbuose, aukose, kančiose, viskame.

Jis turi būti ir neatšaukiamas — ne tik akimirkos užsidegimas Jėzui maldingumo valandėlėj ar blikstelėjus nuotaikai pasidaryti šventu. Ką aukojimo formulėj pažadame, turime to ir laikytis.

Pasiaukojimas Jėzaus Širdžiai turi būti ir nesavanaudiškas. Neleistina čia savęs ieškoti: savo garbės, tuštybės, patenkinimo, paguodos ir viso to, kas kvepia savo paties meile ir egoizmu. Sunku patikėti, kiek daug mūsų pačių "aš" įsiskverbia į gražiausius mūsų pasiryžimus ir švenčiausias pastangas! Reikia save visai užmiršti, savęs išsižadėti ir save apleisti!

Pasišventimas dar turi būti pastovus, kad mes nesiduotume savo netobulumų, klaidų, net aiškių nuodėmių atitraukiami nuo nuolat atkartojamo atsidavimo gerajai, kantriajai, gailestingajai Jėzaus Širdžiai. Stenkimės tą atsidavimą ir gyvenime pravesti.

Pritaikymas. Pirmasis kovo penktadienis primena mums šventąjį globėją Juozapą ir jo ištikimą atsidavimą abiem švč. širdim—Jėzaus ir Marijos. Jis yra puikiausiasis pavyzdys, koks turi būti pasiaukojimas Jėzaus Širdžiai. Kaip jis buvo visas tirpte ištirpęs savam pašaukime būti skaisčiu Marijos vyru ir rūpestingu Jėzaus maitintoju! Čia buvo visa jo laimė. Ir kas galėtų ir mus geriau patenkinti ir labiau pasitikėjimo bei ramybės pripildyti, kaip ta mintis, jog esame Jėzaus Širdies tarnai ir Jam visiškai priklausome?

2 PUNKTAS. PASIŠVENTIMAS YRA TARNYBA

Pasiaukojimas Jėzaus Širdžiai nori visada turėti veikimo dirvą, nori tarnauti. Tad kalbama apie 9 meilės patarnavimus švč. Jėzaus Širdžiai.

1. Devyni meilės patarnavimai — kaip tas kultas vienuolynuose bei pasauliečių dažnai vartojamas — yra tai žemės su dangum susijungimas Jėzaus Širdies garbei ir augštinimui.

To laisvo susijungimo nariai imasi kiekvieną mėnesį švč. Širdžiai paaukoti kokią ypatingą meilės duoklę; įvykdy-

ti kurį nors anų 9 patarnavimų. Jie jungiasi draugėn su kuriuo dangaus dvasių choru ir išsirenka iš šventųjų tarpo kuriuos nors globėjus, kurie gelbsti jiems atlikti tarnybą (Vermeersch).

2. Šie yra devyni patarnavimai:

a). Tarpininkas, Atsilygintojas, Garbintojas.

Tarpininkas yra Jėzus (tarp mūsų ir Dangaus Tėvo). Kaip Jis, taip ir aš noriu laimėti švč. Širdžiai gerbėjų.

Atsiteisia bei atsilygina už mus Tėvui Jėzus. Ir aš noriu suteikti Jėzaus Širdžiai atsiteisimą bei atlyginimą už viso pasaulio nuodėmes.

Garbinti turime Dievą; ir aš noriu garbinti Jėzaus Širdį Altoriaus Sakramente, ypač ten, kur Jis yra vienišas ir apleistas.

b). Mylėtojas, Mokinys, Aukotojas.

Meilę pridera teikti Jėzaus Širdies meilei; ir aš noriu Jam papildyti, kiek žmonės per maža Jam teikia meilės.

Jėzus nori mokinių ir kviečia Juo sekt neturto mėgime, nusižeminime, paklusnume, meilingame ramume.

Meilė reikalauja aukų; ir aš turiu nešti aukų. Jėzus yra aukos Avinėlis; ir aš turiu pasidaryti aukos avinėliu.

c). Tarnas, Maldautojas, Uolusis.

Kristus teikės būti visų tarnu; ir aš turiu pasidaryti Kristaus tarnu ir visai atsiduoti Jo tarnybai.

Karštai dūsaudamas, Jėzus meldėsi už mus į Tėvą; ir aš karštai melsiuos už didžiuosius Jo Širdies reikalus.

Jėzus degė uolumu dėl Dievo garbės ir dėl mūsų sielų išganymo; tad ir aš būsiu uolus tiems dalykams.

Pritaikymas. Matome — čia yra platus laukas veikti. Bet nereikia išsigąsti, kad čia tiek daug veikimo galimumų. Mums užteks pasirinkti tik vieną iš tų 9 meilės patarnavimų kiekvienam kartui. Greitai pastebėsim, kaip tai mums padeda siekti tobulumo bei šventumo. Ir juk tai ir yra Jėzaus Širdies garbinimo tikslas. Tobulumas yra meilė: o meilės semiamės iš Jėzaus Širdies Šaltinio.

Širdies žodis. Renkuos Tave švč. Jėzaus Širdie, vieninteliu savo meilės objektu, savo gyvenimo gynėju, savo išganymo apsauga, savo silpnybės parama, pakaitalu už mano nuodėmes bei klaidas ir saugia priebėga mirties valandoj. Gerumo

ir švelnumo Širdie, būk mano išteisinimas Tėvo akivaizdoj! Tavim visiškai pasitikiu. Skaisti Tavo meilė teįsispaudžia mano širdy taip giliai, kad niekuomet Tavęs nepamirščiau, kad nebūtų galima manęs nuo Tavęs atplėšti. Amen (Šv. Margarita Marija Alacoque).

Kovo 7 diena: šv. Tomas Akvinietis

ŠVENTUMO PAVYZDYS

Mąstysim apie šv. Tomą Akvinietį, šventumo pavyzdį ir augštosioms mokykloms globėją. Pop. Leonas XIII 1880 metų rugpiūčio 4 dieną paskelbė jį visų katalikiškųjų mokyklų globėju dėl to, kad "Angeliškasis Mokytojas savo dorybėj ir šventume yra ne mažiau didis, kaip ir savo moksle." Pasvarstykim to garsiojo Bažnyčios mokytojo skaistumą, nusižeminimą, pamaldumą.

1 PUNKTAS. ŠV. TOMO SKAISTUMAS

Svarstymas. Šv. Tomas buvo didis mokslininkas, gal didžiausiasis savo laikų vyras. Bet ne tik mokslingumas, sujungtas su šventumu, padarė jo garbę amžiną. Jis vadinamas Bažnyčioje Angeliškuoju Daktaru. Visi teologijos mokytojai yra tam tikra prasme angelai, t.y. Dievo pasiuntiniai. Šv. Tomas dar dėl kitko vadintinas angelu: angelu kūne. Ir kaip tik be dėmės skaistybė padarė jį atvirą Dievo išminčiai. Per visą šventojo gyvenimą spindi gražus skaistumas. Niekada neskaistus dvelkimas nėra užtemdęs tą tyrą sielos veidrodį. Aišku, ir šv. Tomas Akvinietis turėjo kovoti su piktuoju, nugalėti pavojų jau Neapolio universitete, o ypač Rocca Secca pily: bet jis išlaikė bandymą. Ryžtingai griebė nuodėgulį iš židinio ir išvarė pasamdytą gundytoją. Nuo tada, kaip rašo jo biografai, ypatinga Dievo malone, jo kūno pagundos tylėte tylėjo.

Pritaikymas. Mokslas yra pačia savo prigimtim skaistus, o ypač teologija: ji nepakenčia šalia savęs žemos pagundų ug-

nies. Teologijos mokytojai ir mokiniai be skaistybės jaustųsi priešingybėj savo mokslo atžvilgiu, o ir, be abejo, prarastų aiškų žvilgį Dievo dalykams. Kam tad rūpi Dievo mokslų studijos, — kaip turi jos rūpėti kunigams ir kunigystės kandidatams, — tas privalo puoselėti skaistybę.

2 PUNKTAS. ŠV. TOMO NUSIŽEMINIMAS

Svarstymas. Šv. Tomas buvo dvasios kunigaikštis. Jis pralenkė savo vienalaikius, buvo augštai gerbiamas, vis dėlto pasiliko kuklus ir nusižeminęs. Jis nepasitikėjo tik savo genijum, bet labai uoliai dirbo ir lavinosi. Dėl savo nuošalaus ir tylaus būdo savo mokslo draugų buvo vadinamas "nebyliu Sicilijos jaučiu." Studentams tai buvo pašaipa, o šv. Tomui—jo nusižeminimo bei kuklumo pagyrimas. Ir vėliau, kai jo gabumai buvo žinomi, kai jis kaip garsus profesorius darbavos Paryžiuj, Bolonijoj, Romoj, Neapoly, vis pasiliko nusižeminęs. Šv. Dominiko ordine, į kurį įstojo dar jaunas, jis nesistengė gauti kokią augštesnę vietą: nesutiko priimti ir bažnytinių augštesnių laipsnių. Jis sakė: "Jokioj kitoj vietoj negaliu būti naudingesnis, kaip toj, kurioj esu". Savo gyvenimo uždavinį jis suprato esant išminties tyrinėjimą bei kitiems perteikimą. Ir savo moksliniuose tyrinėjimuose jis niekada nepasidavė išdidumui.

Nors jis dažnai ėjo naujais ir savarankiškais keliais, bet visada stengėsi susieti savo išvadas su seniau surastomis tiesomis ir senuosius mokytojus vertino kukliai ir pagarbiai, mielai pripažindamas, kas pozityvaus jų buvo surasta. Ir jis taip neieškojo sau garbės, jog savo amžiaus gale net nenorėjo užbaigti savo vertingojo veikalo "Summa Theologica", nes jam visa, ką jis parašė, atrodo tokie niekai!

Pritaikymas. Šv. Tomas yra tikras krikščioniškų mokyklų angelas globėjas. "Jau du kartus grįžimas prie šv. Tomo mokslo bei mokymo būdo yra apsaugojęs ar grąžinęs mokslinį pasaulį nuo sunkių paklydimų: vieną kartą 16 amžiuje, o ir paskutiniais laikais, kai Leonas XIII paskelbė šv. Tomą augštųjų studijų globėju ir visų katalikiškųjų mokyklų globėju" (Meschler). Jei mokslas paklysta, tai dažnai dėl to, kad jis yra puikybės apsėdamas. Patarlė sako: Iš didelio rašto išėjo iš kraš-

to! Patyrimas, deja, rodo, kad tai dažnai yra tiesa. Išdidumas ne vieną talentą yra pargriovęs ir ne vieną Bažnyčios žibintą užgesinęs. Todėl studijuodami saugokimės puikybės ir pasilikime kuklūs!

3 PUNKTAS. ŠV. TOMO PAMALDUMAS

Svarstymas. Šv. Tomas sugebėjo uolias studijas sujungti su dideliu pamaldumu. Jis tiek pat sunaudodavo laiko maldai, kiek mokslui. Kasdien jis atlikdavo dvasinį skaitymą. Mėgiamiausiosios jo pratybos buvo kryžiaus ir švč. Sakramento garbinimas. Jis teigė: "Prie Nukryžiuotojo kojų daugiau išmokau, nei mokslo vyrų knygose". Ir jo meilė švč. Sakramentui padarė jį Eucharistijos dainium, kurio balso pasigėrėdami klausomės dar ir šiandien. Net mirdamas davė jis graudų įrodymą savo meilės Jėzui šv. Eucharistijoj. Susirgęs kelionėj į antrąjį Liono susirinkimą, jis nusižeminęs priėmė šv. Viatiką, atgailotojo padėty gulėdamas ant grindų ir sakydamas: "Priimu Tave, mano sielos atpirkimo Kaina, mano kelionės Maiste, Tave, kurį per visą gyvenimą tyrinėjau, dėl kurio darbavaus, apie kurį mokiau, kurį skelbiau." Dėl to šv. Tomo mokslingumas taip greit įtikina bei pagauna, kad jis yra susijungęs su tikru maldingumu.

Pritaikymas. Visas mūsų mokslas turi gauti savo pašventimą iš maldos, šiaip jis bus tuščias ir mažai vertingas. Viename laiške jaunam vienuoliui šv. Tomas davė atsimintinų nurodymų, kaip padaryti savo mokslą naudingą. Tarp kitko rašo: "Turėk visuomet gryną sąžinę . . . Be paliovos melskis . . . mylėk ištikimai savo celę, jei nori įsigilinti į mokslą . . . Nė kiek nesirūpink, ką kiti daro . . . Nebūk per daug artimas kuriam nors žmogui . . . Nesikišk į pasauliečių reikalus . . . Venk nereikalingo bėgiojimo aplinkui . . . Uoliai sek gerų ir šventų vyrų pavyzdžiu . . . Nežiūrėk asmens, kuris tave moko, tik jo mokslo turinį ir jį įsidėk į savo atmintį."

Malda į šv. Tomą Akvinietį prašant Dievo meilės.

Angeliškasis Mokytojau, šv. Tomai, teologų Kunigaikšti ir išminčių Žvaigžde, nuostabus krikščionių pasaulio Papuošale

ir Bažnyčios Švytury, visų katalikiškųjų mokyklų dangiškasis Globėjau, kuris išmokai išminties be klaidos ir be pavydo ją kitiems teikei, užtark mus pas Dievo Sūnų, kuris yra pati Išmintis, kad išmintis ir pas mus apsilankytų, ir mes tai, ko mokei, protu įžvelgtume, o ką vykdei, sekdami Tavim, gi įvykdytume. Padėk mums dalyvauti moksle ir dorybėse, kuriomis ant žemės kaip saulė švietei, o pagaliau saldžiausiais jų vaisiais su Tavim visada džiaugtis danguje, kur šlovinsime ir garbinsime Augščiausiąją Išmintį per amžių amžius. Amen.

Kovo 18 diena: šv. Salvatoras Hortietis

STEBUKLINGAS GYDYTOJAS

Ordino kalendorius šiandien mums pristato nuostabų šventąjį, kurį galime pasekti įvairiais atžvilgiais. Tai — brolis Salvatoras iš Hortos.

1 PUNKTAS. STEBUKLINGO GYDYMO MALONĖ

Svarstymas. Ryškiausiasis brolio Salvatoro bruožas buvo jo stebuklinga dovana ligonims gydyti. Netenka tuo stebėtis, lyg kuo negirdėtu. Juk Išganytojas yra pats pareiškęs: "Tuos, kurie tikės, lydės tokie stebuklai: Mano vardu jie išvarinės velnius, kalbės naujomis kalbomis, ims žalčius, ir, jei ką mirtinga gertų, tai jiems nekenks; jie dės rankas ant ligonių, ir tie pasveiks" (Mork. 16, 17-18). Tos stebuklų dovanos visada yra Bažnyčioje ir dažnai pasireiškia per Dievo apdovanotus žmones. Toks buvo paprastasis pranciškonų brolis Salvatoras Hortietis.

Jis pats nežinojo, kaip gavęs tą dovaną; bet vieną kartą vienas turtingas žmogus pakvietė tą jauną vienuolį, išmaldos rinkėją, užeiti pas jį pažiūrėti sergančio vaiko. Brolis užėjo ir pasimeldė šalia ligonio. Uždėjo ant jo rankas, kurias laikė apvyniotas rožančium, meldės į Mariją, "Ligonių Sveikatą", palaimino vaikelį ir nusižeminusiai atsisveikino. Antrą rytą vai-

kas jau buvo visai sveikas, nors gydytojai jau buvo nuo jo atsisakę. Tas nuostabus pagydymas buvo tik pradžia: nuo tada žmonės ėmė plaukti pas brolį, kaip pas stebuklingą gydytoją. Tai davė jam daug susigriaužimų, pažeminimų, net sunkių įtarimų pasauly ir vienuolyne. Vargšas brolis, kuris labiausiai mėgo nuošalumą, negalėjo atsiginti ligonių, kurie melste jį meldė pagydyti, nors šis labai nenorėjo tuo užsiimti. Jis atvirai sakydavo: "Juk aš nieko negaliu padaryti! Juk aš nesu gydytojas!' Bet tai nieko nepadėdavo: jis turėjo prie ligonių melstis ir juos laiminti, nors ir nebuvo kunigas, ir daugelis ligonių ūmai pasveikdavo, kiti nuostabiai pagerėdavo, ar bent sopuliai sušvelnėdavo.

Kad tas ligonių plūdimas pas brolį labai drumsdavo vienuolyno rimtį, tai lengvai suprantama. Kai kurie vienuoliai kunigai smarkavo prieš broliuką: girdi, kaip jis drįstąs vaidinti stebukladarį! Vargšas Salvatoras buvo net įtariamas užsiimąs magija ir turėjo teisintis prieš inkviziciją. Jis pasiteisino labai paprastais žodžiais: "Aš esu tik vargšas mažesnysis brolis. Pagydymai, kurie per mane įvyksta, yra Dievo Motinos darbas, o aš esu tik nevertas Jos įrankis".

Pritaikymas. Stebuklingos dovanos yra laisva Dievo malonė. Mes nesame sau jų reikalingi. Bet čia yra kaikas mums pagalvotina, būtent, Kristaus žodžiai: "Iš tikrųjų, sakau jums: jei turėsite tikėjimo ir nesvyruosite, ne tik tai darysite, kas atsitiko fygos medžiui, bet jei ir šitam kalnui sakytumėte: Pasikelk ir meskis į jūrą, įvyks. Ir visa, ko tik prašysite maldoje tikėdami, gausite" (Mat. 21, 21-22). Taip iš tikrųjų yra: mes neturime pakankamai tikėjimo bei pasitikėjimo. Priešingu atveju dažnai mūsų prašomosios maldos būtų išklausytos. Ypačiai kunigo palaiminimas turėtų stipresnių vaisių, neretai net stebuklingų!

2 PUNKTAS. BROLIS SALVATORAS HORTOS VIENUOLYNE

Svarstymas. Kad minios ligonių nebetrukdytų maldingų Tortozos vienuolių, provincijolas perkėlė brolį Salvatorą į Hortos vienuolyną, pagal kurį šventasis liko ir pavadintas, nes ten ilgai gyveno. Bet Hortoj jis, taip sakant, pasirodė dar "bloges-

nis"! Žmonės beregint sužinojo, kur paslėpta Salvatoras, ir minios vėl ėmė plaukti, tik dabar dar prisidėjo iš naujos apylinkės. Tačiau tas stebuklingasis gydytojas ėmė kitaip veikti: suprasdamas, jog nėra tikros kūno sveikatos, jei siela serga, jis ėmė iš ligonių reikalauti, kad jie priimtų šv. Sakramentus. Ir tai dažnai buvo tikrai reikalinga: per prievartą padarius daugelį maurų krikščionimis, religinis gyvenimas Ispanijoj patyrė didelės žalos. Daugelis liaudyje buvo tik iš viršaus krikščionys. Tad čia buvo pačios Apvaizdos taip sutvarkyta, kad stebukladaris brolis vedė į tikrą krikščionybę "maurus" ir kitus drungnus krikščionis. Taip brolis Salvatoras ėmė veikti kaip misijonierius, ir Hortos vienuolynas, pasistatęs naują namą ligonims ir jų prižiūrėtojams, pasidarė lyg kokiu Betsajidos tvenkiniu Jeruzalėj. Stebuklingi Salvatoro pagydymai tekėte tekėjo, šaukiantis Montserrato švč. Dievo Motinos, pas kurią šv. brolis daugelį ligonių pasiųsdavo, kad jie patys melstųs į Mariją jos malonių šventovėje.

2. Tai tęsėsi metų metais. Hortos Salvatoro vardas buvo visų lūpose. Tada provincijos viršininkai nutarė šv. brolį iš Hortos iškeldinti. Nakties metu, kad nesusirinktų minios, vargšas brolis buvo išvežtas į visai vienišą miškų vienuolyną, vadinamą Reus. Ten jis gavo Alfonso vardu tarnauti mažai bendruomenei kaip virėjas, visai atskirtas ir paslėptas nuo pasaulio.

Bet ir Reuse brolis Salvatoras neilgai teišliko paslėptas. Žmonės sužinojo, įsiveržė ir prievarta išvadavo jį iš virtuvės ir nuvedė pas ligonis, kurie jo jau laukė. Galima įsivaizduoti brolio Salvatoro nusiminimą, o ir viršininkų sumišimą.

3 PUNKTAS. ŠVENTOJO MIRTIS

Svarstymas. Aštri atgaila buvo jam išsėmusi jėgas. Daug prisidėjo sunkus jo veikimas ligonis gydant. Atsiliepė ir gyvenimo bandymai tokiose nepaprastose sąlygose. Tad brolis juto jėgas nykstant ir prašė suteikti jam kiek rimties.

Tada jį perkėlė į Cagliarį Sardinijos saloj. Ten jis dvejus metus išbuvo durininku; bet ir toj tarnyboj vis turėjo atsidėti vargšų bei ligonių reikalams.

Tačiau ta žvakė Dievo altoriuj jau baigė degti. Šv. Juozapo šventės išvakarėse 1567 metais brolis Salvatoras, dar tik 48 metų amžiaus, grąžino savo tyrąją dvasią Dievui, tardamas mirštančio Išganytojo žodžius: "Tėve, į Tavo rankas atiduodu savo dvasią". Cagliario miestelėnai suruošė kukliajam, o jau pasauly garsiam broliukui kunigaikštiškas laidotuves. Garsusis jėzuitas Pagna pasakė pamokslą. Šv. Bažnyčia paskelbė jį palaimintu 1711 metais, o 1938 metais, Ispanijos sąmyšių laiku, šventuoju.

Pritaikymas. Maloniojo brolio Salvatoro pavyzdys tebūna mums nuolatinis pamokslas apie įvairias dorybes: apie pasitikėjimą maldomis bei palaiminimais, apie švelnią Marijos meilę, apie nusižeminimą ir paprastumą. Salvatoro vardas vidurinėj Europoj buvo seniau gerai žinomas. Į tą brolį žmonės šaukdavosi ypač karštligėse, būta net tam tikro salvatorinio palaiminimo. Teatgyja vėl šv. Salvatoro garbinimas ir tegu skleidžia palaimą logonims.

Dievo meilės malda

Dieve, savo šventųjų nusižeminime, Tu teikeis apreikšti stebuklingą savo visagalybę. Tu teikeis išgarbinti savo tarną šv. Salvatorą per nuostabų jo paprastumą ir nepaprastų pagydymų dovaną. Suteik mums, Tave prašome, kad visi, kurie šaukiasi jo pagalbos, patirtų gydomą savo maldos veikimą ir sustiprėtų Tavo meilėj. Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

Kovo 19 diena: šv. Juozapas

ŠV. JUOZAPO GARBINIMAS

Šv. Bažnyčia kreipia šiandien mūsų dėmesį į šv. Juozapą ir kviečia mus pareikšti jam savo meilės, dėkingumo ir garbės duoklę. Atsiliepkime į jos kvietimą ir pamąstykime apie tris priežastis, verčiančias mus garbinti tą šventąjį.

1 PUNKTAS. DIDELĖ JO VERTYBĖ

Svarstymas. Šv. Juozapas yra Marijos vyras. Kokia čia jam didelė garbė, geriausiai pasako pop. Leonas XIII savo aplinkrašty apie šv. Juozapą: "Be abejo Dievo Motinos vertybė yra tokia augšta, jog nėra galima besutverti nieko augštesnio. Bet, kadangi Juozapas buvo su Marija surištas moterystės ryšiais, jis prieina prie anos kilnios būtybės neabejojamai arčiau, negu kas kitas. Ir kadangi Dievas paskyrė Juozapą Marijos vyru, tad iš tikrųjų pastatė jį ne tik jos gyvenimo draugu, jos skaistybės liudytoju, jos dorybių saugotoju, bet per tą moterystės ryšį dar ir jos didingosios vertybės dalyviu. Kad suprastume, ką tai reiškia Marijos vyras, turėtume suvokti, ką tai reiškia būti Dievo Motina; pagal šios vertybės augštumą galime įvertinti šv. Juozapo kaip Marijos vyro vertę."

Bet, kaip didžiausiasis Marijos išaugštinimas glūdi Dievo Motinos titule, taip ir augščiausias Juozapo garbės titulas yra "Jėzaus Tėvas". Tiesa, Juozapas yra ne kūninis Jėzaus tėvas, bet jis yra teisinis Jėzaus tėvas su visomis tikro tėvo teisėmis bei pareigomis. Ir tą tėvo vardą duoda jam pati Marija, kuri geriausiai žinojo, kokiame paslaptingame santyky buvo Juozapas su Jėzum. Tinkamai sako šv. Augustinas: "Šv. Dvasia davė Marijai ir Juozapui Sūnų Jėzų". Po Marijos nėra nei danguje, nei žemėje kitos vertybės, kito titulo, kuris pranoktų Juozapo vertybę. Kaip Marijos vyras ir Jėzaus tėvas—maitintojas, Juozapas buvo tuo pačiu ir šv. Šeimos galva. Jėzus su Marija klausė jo įsakymų.

Pritaikymas. Tad šv. Juozapas yra vertas augščiausios mūsų pagarbos. Ta pagarba yra mūsų pareiga: nes, ką jis Marijai su Jėzum padarė ar ką dėl jų iškentėjo, tai padarė bei iškentėjo dėl mūsų. Augštoji jo vertė uždėjo jam ir sunkią naštą mūsų, atpirktųjų, atžvilgiu.

2 PUNKTAS. JO PAVYZDYS VIENUOLIAMS

Svarstymas. Šv. Juozapas mums, vienuoliams, yra tobulas kiekvienos dorybės pavyzdys. O ypačiai jis yra mums spindįs paslėpto gyvenimo pavyzdys. Per visą savo gyvenimą jis buvo

visai pasislėpęs šventasis. Bendralaikiai, tiesa, gerbė jį, kaip gerą, sąžiningą amatininką, tačiau šiaip jame nematė nieko, kuo remdamies būtų galėję teigti Juozapą esant nepaprastu žmogumi. Jis kaupė visą savo šventumą tame, kad tarnavo Dievui nuošaly, kad savo vertybę, savo dorybes slėpė nuo žmonių akių. Vidinis jo gyvenimas visai ištirpsta Dievuje, Jėzuje. Jei kada nors kurio šventojo gyvenimas buvo visai paslėptas Jėzuje, tai kaip tik Juozapo. Ir taip slaptai, jaukiai santykiaudamas su Dievu, jis "bėga kaip milžinas" šventumo keliu, ir galime draug su šv. Bernardinu Sieniečiu bei mokytu Svarezu manyti, jog "Juozapas po Marijos šventumu pralenkia visus angelus ir šventuosius".

Pritaikymas. Sek mielojo šv. Juozapo pavyzdžiu. Uoliai naudok savo gabumus, kuriuos tau yra davęs Dievas, ir nesistenk švytėti pasaulio akyse: šiaip tuštybė išplėš tau iš rankų visus nuopelnus. Pasaulio pagyros yra tuščios, apgaulingos, nepastovios. Daryk gera savo širdies tyloj, ir "tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins" (Mat. 6, 4). Kadangi Juozapas turėjo didžią garbę gyventi su Jėzum po vienu stogu, tai dažnai bendrauk ju juo ir prašyk pamaldumo į Jėzų švč. Sakramente.

2 PUNKTAS. ŠV. JUOZAPO GARBINIMAS MŪSŲ ORDINE

Svarstymas. Mūsų ordinas beveik nuo pat įsteigimo pasižymėjo šv. Juozapo garbinimu. Jau 13 amžiuj Italijoj atskiruose mūsų vienuolynuose buvo švenčiama šv. Juozapo šventė. 1399 metais Asyžiuje Generalinė Kapitula įsakė švęsti šv. Juozapo šventę visame ordine. Šv. Juozapo kulte ypatingas nuopelnas priklauso šv. Bernardinui Sieniečiui, kuris pusantro šimtmečio anksčiau už šv. Teresę visur platino šv. Juozapo garbinimą ir kurį teisingai galima vadinti šv. Juozapo kulto apaštalu. Jo yra ir dvi nokturno lekcijos šv. Juozapo šventėje.

Po šv. Bernardino Sieniečio, kaip šv. Juozapo garbintojai pasižymėjo, ypač palaimintas Bernardinas iš Feltrės ir pal. Bernardinas iš Bustio, šv. Petras Alkantarietis ir šv. Leonardas iš Porto Mauricijo.

Be to, didelis yra mūsų ordine šv. Juozapo gerbėjų skaičius, kurių tarpe garbingą vietą užima šv. Egidijus. Dide-

lė yra mūsų ordinui garbė, kad pranciškonas popiežius Sikstas IV 1481 metais Švento Juozapo šventę įvedė į Romos Banyčią, ir kad nuo tada ta šventė mūsų ordine buvo švenčiama, kaip šventadienis. Pijus IX, tretininkas, 1870 metais iš rinko šv. Juozapą Bažnyčios Globėju ir jo šventę paugštino į pirmos klasės laipsnį. Leonas XIII ir Pijus X, abu tretinikai, žodžiu bei darbu platino šv. Juozapo kultą. Taip pat Benediktas XV. Mūsų ordino bažnyčioj Bozene 1855 metais buvo įkurta pirmoji arkibrolija šv. Juozapo garbei.

Pritaikymas. Būkim ir mes uolūs šv. Juozapo gerbėjai! Pašvęskim jam kiekvieną trečiadienį ir kovo mėnesį ypatingomis pamaldomis. Mes, kunigai, platinkim jo kultą kiek galėdami sakyklose ir kitais būdais ir maldingai kalbėkime maldas į šv. Juozapą prieš ir po Mišių. Visi minėkime Viešpaties nurodymą šv. Margaritai Kortonietei: "Jei nori man patikti, nepraleisk nė dienos nesuteikus jam gyriaus bei pagerbimo: toks mielas jis yra mano Širdžiai".

Malda į šv. Juozapa, prašant Dievo meilės

Duok, kad skaisčiai gyventume Dievuje!

Leisk mums, šv. Juozapai, visuomet pasilikti saugioj Tavo globoj!

Kovo 25 diena: Arkangelo apreiškimas Marijai

MŪSŲ ATPIRKIMO PRADŽIA

Įsivaizduokime Mariją besimeldžiančią ir arkangelą Gabrielį ją sveikinantį bei pranešantį Dievo nutarimą. Mąstykime apie mielą šios dienos paslaptį, kuri reiškia mūsų atpirkimo pradžią.

1 PUNKTAS. NAZARETO MERGELĖ

Svarstymas. "Angelas Gabrirlis buvo Dievo siųstas į Galiliejos miestą, kuris vadinamas Nazaretas, pas Mergaitę, pažadėtą vyrui, vardu Juozapui, iš Dovydo namų; o Mergaitės var-

das buvo Marija" (Luk. 1, 26-27). "Nesistebėk", sako šv. Bernardas, "kad mažas Nazareto miestas pagerbtas Karalių Karaliaus apreiškimu; žinok, jog didelis turtas paslėptas tame nežymiame mieste; bet jis tėra nuo žmonių paslėptas, ne nuo Dievo". Skaisti nusižeminusi Mergelė atkreipė Jo akis, ir dabar Jis nori atvykti ir padaryti Ją savo sužieduotine.

Beveik tikra, kad Dievo pasiuntinys rado Ją besimeldžiančią. Kas tai buvo per malda? Malda iš tyriausios širdies, giliausiai susikaupusi, nuoširdžiausia. O ko Ji meldė? Tur būt to, ko anuomet visas pasaulis geidė: "Rasokite, dangūs iš augštybių ir tegul debesys išlyja Teisųjį; atsiveria žemė ir teišželdo Gelbėtoją, ir tegul kartu randasi teisybė!" (Iz. 45, 8). Tokia malda turėjo būt išklausyta.

Pritaikymas. Galime tarti: Marijos malda padovanojo mums Atpirkėją; jos nekaltybė, jos ilgėjimasis Išganytojo atkvietė Jį iš dangaus. Jei norime priartėti prie Jo, jei norime, kad Jis ateitų, turime Jo ilgėtis ir Jį mylėti. Viešpatie, suteik man tą meilę!

2 PUNKTAS. ANGELO PRANEŠIMAS

Svarstymas. Marijai savo kambarėly besimeldžiant, ūmai skaidrus angelas stojos prieš ją ir tarė: "Sveika, malonės pilnoji, Viešpats su Tavim, Tu pagirta tarp moterų" (Luk. 1, 28). Marija išsigando dėl to nelaukto apsilankymo ir galvojo apie tą garbingą pasveikinimą, kurio gėdijos iš savo nusižeminimo. Tada angelas paaiškino to apsilankymo tikslą: "Nebijok, Marija, nes tu radai malonės pas Dievą. Štai pradėsi įsčioje ir pagimdysi Sūnų ir praminsi jį vardu Jėzus. Jis bus didis ir bus vadinamas Augščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas duos Jam Jo tėvo Dovydo sostą. Jis karaliaus Jokūbo namuose per amžius, ir Jo karaliavimui nebus galo" (Luk. 1, 30-33). Reiškia, Marija turi tapti pasaulio Atpirkėjo Motina! O, ačiū Tau, šventasis Arkangele, kuris mums atnešei tokią guodžiančią žinią! Dabar turi į pasaulį ateiti tikras pavasaris, ir įvykti tai, ką pranašai yra skelbę apie Mesiją.

Bet kodėl Dievas ne pats prakalbino Mariją ir jai apreiškė šventus savo sumanymus? Gal Jis teikės panaudoti angelą,

norėdamas ištirti jos tikėjimą bei paklusnumą ir tuo padidinti nuopelną. Ir Marija išlaikė bandymą geriau už Ievą rojuje. Ji drįsta tik bailiai paklausti: "Kaip tai įvyks, kadangi aš nepažįstu vyro?" (Luk. 1, 34). Bet Ji tuoj nusilenkia Dievo valiai, kai tik sužino tai įvyksiant šv. Dvasios galia.

Pritaikymas. Koks tai gražus skaisčios meilės pavyzdys, drauge nusižeminimo ir kūdikiško paklusnumo Dievo nuostatams! Visai kitaip elgiasi paprastai žmonės. Jei jiems pasakoma kas garbinga, jie tuoj pasikelia į puikybę. Jie atkakliai laikos, ką buvo nusistatę daryti, ir nėra linkę nusilenkti priešingiems įsakymams. Kokie neatsargūs jie yra, kai reikia saugoti nekaltybę! Imkime tad Mariją pavyzdžiu!

3 PUNKTAS. IR ŽODIS TAPO KŪNU

Svarstymas. Kai tik Marija sutiko tapti Viešpaties Motina, tuoj įvyko neapsakoma Įsikūnijimo paslaptis: "Tas Žodis įsikūnijo ir gyveno tarp mūsų" (Jon. 1, 4). Šv. Dvasia iš skaisčiausiojo Marijos kraujo sudaro švenčiausiąją Atpirkėjo žmogystę, ir antrasis švč. Trejybės Asmuo priima žmogaus prigimtį. Tą akimirką prasidėjo anas brangus ir puikus gyvenimas: toks tobulas, toks tikras ir savaime esminis gyvenimas be pertraukimo, be keitimosi bei nuostolio; gyvenimas, kuris savo sumanymus bei tikslus visada pasiekė pilnai ir tiksliai; gyvenimas pilnas paslapčių, nuopelnų, atlygių; gyvenimas, kuris visus kitus gyvenimus apsiaučia, formuoja, neša, stiprina, papildo, sutaurina ir patobulina; gyvenimas toks gilus, platus ir pajėgus, jog visi kiti gyvenimai šalia jo atrodo nereikšmingi ir skurdūs; gyvenimas be galo vertas (Faber).

Paskatinimas. Šiandien privalome dėkoti arkangelui Gabrieliui už linksmą jo pranešimą. Turime dėkoti Marijai už sutikimą. Turime dėkoti visai švč. Trejybei, nes šios dienos paslapty dalyvavo visi trys Asmenys.

Dievo meilės malda

Švč. Trejybe, Tėve, Sūnau, ir šv. Dvasia, mes klūpome priešais Tavo Didybę ir nusižeminę meldžiame atleisti mums nuodėmes.

Garbiname Tave, visagalis Tėve, ir dėkojame visa širdim, kad padovanojai mums savo Sūnų Jėzų Atpirkėją.

Jėzau, Dievo Žodi, mūsų mielasis Išganytojau, garbiname Tave ir visa širdim dėkojame, kad priėmei žmogišką prigimtį ir už mus pasidarei kunigu bei Aukos Avinėliu ant kryžiaus.

Garbiname Tave, šv. Dvasia, Dieve ir Guodėjau, ir visa širdim dėkojame, kad su tiek daug meilės mūsų išganymui atlikai neapsakomąjį malonės stebuklą — Dievo žodžio žmogum tapimą.

Duok mums, Trivienis Dieve, malonę už tai Tau tinkamai atsidėkoti. Amen.

Kovo 28 diena: šv. Jonas Kapistranietis

DIDYSIS REFORMATORIUS IR KRYŽIAUS KARO SKELBĖJAS

Jei atidžiai stebime to šventojo gyvenimą, ypač krinta į akį stebuklingas jo pašaukimas į vienuolius, žėruojąs jo uolumas tiksliai laikytis regulos ir didis jo veikimas Viešpaties vynuogyne.

1 PUNKTAS. ŞTEBUKLINGAS JO PAŠAUKIMAS

Svarstymas. Jonas Kapistranietis jaunystėj buvo visai atsidėjęs veržtis ţ žmonių pagarbą, ieškoti galybės, žemės linksmybių ir malonumų. Jo viltys iš pradžių įvyko: jis tapo garsiu teisių daktaru ir pagaliau Perudžijos burmistru (majoru). Bet greitai laimė nusigręžė: kovoj su priešinga partija jis buvo paimtas į nelaisvę ir įmestas į kalėjimą. Jis pamatė, kaip nyksta žemės dalykai, ir labiau kreipės į maldą. Čia įsikišo Dievo malonė. Jam pasirodė šv. Pranciškus ir pažadėjo greitą laisvę, bet liepė vengti pasaulio ir įstoti į vienuolyną. Jonas paklausė šventojo balso, 1416 įstojo į ordiną ir per visą gyvenimą buvo Dievui dėkingas už pašaukimo dvasią.

Pritaikymas. Ir tavo pašaukimas buvo Dievo malonė, kaip

Kristus sako: "Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau" (Jon. 15, 16). Ar parodei pakankamai dėkingumo, uoliai verždamasis į tobulumą, kas juk yra vienuolijų tikslas ir tavo pašaukimas?

2 PUNKTAS. UOLUS JO REGULOS LAIKYMASIS

Svarstymas. Įstojęs į ordiną, Jonas pasidarė tikru vienuoliu, šv. Pranciškaus mokiniu. Jis tuoj prisidėjo prie tų, kurie tiksliai laikės regulos, ypač neturto dėsnių, ir per visą gyvenimą, net dažnose savo tolimose ir sunkiose kelionėse nė trupučiuko nuo to neatsitraukė. Be to, jis kiek įmanydamas stengės ir kitus brolius paveikti. Drauge su savo mokytoju, šv. Bernardinu Sieniečiu, jis visomis jėgomis stengės, popiežių pritariamas, kaip visos observancijos apaštalinis komisaras, sužadinti norą tiksliai laikytis šv. regulos, reformavo esamus vienuolynus, kūrė naujus ir rinko ordinui tokios pat dvasios kandidatų. Nors laisvesniųjų nusistatymų broliai smarkiai jį puolė, bet jam puikiai sekėsi, ypač Vokietijoj ir Austrijoj. Šiuose kraštuose šv. Pranciškaus sūnūs turi jam būti už daug ką dėkingi; čia šv. Kapistraną galima laikyti lyg antruoju ordino įsteigėju.

Pritaikymas. Ar ir tu visada stengeis uoliai laikytis regulos? O gal leidais atvėsusiųjų brolių pavyzdžių ir šnekų atitraukiamas nuo tikslaus laikymosi taip vadinamųjų smulkiųjų dalykų? Rimtai pagalvok apie Išminties žodį: "Kurs nieku laiko mažus dalykus, pamažu nupuls" (Ekli. 19, 1).

3 PUNKTAS. DIDIS JO VEIKIMAS VIEŠPATIES VYNUOGYNE

Svarstymas. Ką tik priėmęs kunigo šventimus, Jonas gavo pamokslininko paskyrimą, kurį su dideliu pasisekimu vykdė per visą gyvenimą, pasižymėdamas uolumu. Pirmiausia, jis laikė savo uždaviniu draug su šv. Bernardinu platinti Jėzaus Vardo kultą. Ir jam teko savo šventąjį mokytoją, kurį puolė kaip naujovių skleidėją, ginti popiežiaus Eugenijaus akivaizdoj,

kas jam puikiai pasisekė. Bet dar didingesnis buvo jo veikimas prieš eretikus bei anų laikų nedorybes. Sakydamas pamokslus, perkeliavo jis įvairiausius kraštus ir puolė ypač gašlumą bei palūkanas, kurie anuomet buvo įsigalėję. Dažnai jo klausydavos nuo 50,000 iki 100,000 žmonių. Atvirsdavo begalės nusidėjėlių. Galop jam teko kreiptis prieš galingiausią anuomet krikščionybės priešą — turkus. Jėzaus Vardan jis iškovojo žėrinčią pergalę ties Bielgradu 1456 m. liepos 22 d. Kas tam nekrintančiam į akį vyrui, kuris Vokietijoj ir Vengrijoj sakė pamokslus dargi tik per vertėją —kas gi jam suteikė tokį vardą bei pasisekimą? Ne tik stebuklų galia, bet ir daug daugiau šventas jo gyvenimas. Jo nusižeminimas, maldingumas, jo grynas tikslas — Dievo garbė ir sielų išganymas — palenkė popiežius, imperatorius, kunigaikščius ir liaudį labai jį vertinti ir jo įtakai pasiduoti. Vien Dievo valia buvo jo veikimo motyvas. Tiesiai iš plačių jo darbų verpetų pašaukė jį Viešpats pas save 1456 m. spalio 23 d. Slavonijos Iloke.

Pritaikymas. Kokiais sumetimais vadovaujies, darbuodamasis Viešpaties vynuogyne? Ar tik Dievo garbė ir sielų išganymas yra tau akstinas, kurstąs uolumą? Gal ieškai laikinos naudos bei garbės? Gal tavo karštis atvėsta, jei nėra pasisekimo? Juk Dievas duoda derlių, o tu esi tik priemonė Jo rankose!

Širdies žodis. Tegu to didžio mūsų brolio pavyzdys, o Dieve kelia man džiaugsmą, kad esu vienuolis ir kunigas! Tegu ragina darbuotis Tavo vienuogyne su gryniausia intencija, žodžiu bei darbu stiprinti visur ištikimą regulos laikymą ir visur tiksliai vykdyti švenčiausiąją Tavo valią! Šv. Jonai Kapistranieti, padėk man savo užtarimu!

Dievo meilės malda

Tau vienam, Dieve, pridera garbė, gyrius ir šlovė! Jiems ugdyti tepasišvenčia visas mano gyvenimas. Amen.

SEPTYNIŲ MARIJOS SOPULIŲ ŠVENTĖ

Sopulingosios Dievo Motinos kultas yra vienas populiariausių. Koks mums brangus Sopulingosios Motinos po kryžium vaizdas! Kaip jis mus jaudina! Kas suskaitys visus tuos, kurie šiandien garbina tą Motiną ir, pamaldžiai, graudingai Ją mylėdami, klūpo prieš papuoštą Jos altorių? Susijunkime su tais Marijos mylėtojais ir pamąstykime apie tris priežastis, kurios mus verčia garbinti Mariją Jos sopulių paslapty.

1 PUNKTAS. JĖZAUS PAVYZDYS

Svarstymas. Jėzus pirmas jautriai pagerbė savo Motinos sopulius. Trumpai prisiminkime viso Jos gyvenimo sopulingąsias paslaptis: skurdus Jos Sūnaus gimimas Betliejuj, baugus Simeono pranašavimas šventykloj, pristatant Jėzų; vargingas bėgimas į Egiptą nuo Erodo; skaudus dvylikamečio Jėzaus praradimas Jėruzalėj; Jėzaus atsisveikinimas su savo Motina prieš kančią; Marijos susitikimas su kryžių nešančiu Sūnum; jos merdėjimas po kryžium drauge su Jėzum; pagaliau, ji su mirusiu Sūnum ant savo kelių. Galime pasakyti: viskas buvo Marijai skaudu brangiojo Sūnaus dėlei, buvo ir Jėzui skaudu Motinos dėlei, kadangi Jis mylėjo Motiną labiau, nei kuris kitas sūnus yra savo motiną kada nors mylėjęs. Jisai, kuris buvo pasakęs: "Kas . . .nelaiko neapykantoje savo tėvo, motinos . . tas negali būti man mokytinis" (Luk. 14, 26), negalėjo net savo brangiausiajai Motinai nesuteikti skausmo, kuris yra susijęs su Jo sekimu. Marija yra vieną kartą apreiškusi šv. Brigitai, kaip Jėzus gailėjosi Jos, savo motinėlės: "Kai mano Sūnus nuo kryžiaus pamatė mane, Jam pasidarė taip skaudu dėl mano skausmo, jog Jam lyg išnyko Jo paties sopuliai". Ir, kai Jėzus nuo kryžiaus tarė tuos žodžius: "Štai tavo motina", ne ką kita norėjo mums pasakyti, tik: Vaikai, štai mano ir jūsų Motina paskendusi skausmo jūroj! Pasigailėkite jos! Nepamirškite jos sopulių!

Pritaikymas. Kas dar gali abejoti, ar suteikiame Jėzui di-

džio džiaugsmo, jei, sekdami Juo, meilingai bei maldingai minime Jo Motinos kančias? Ir čia tinka Jo žodis: "Aš daviau jums pavyzdį, kad, kaip aš jums dariau, taip ir jūs darytumėte" (Jon. 13, 15). Neskirkime Sopulių Vyro nuo Sopulių Motinos, nes juodu abu kentėjo, kaip viena širdis ir viena mintis. Niekada geriau nesuprasime Kristaus kančių, kaip kada pati Sopulingoji Motina padės jas suprasti. Jai galima pritaikyti Siracho knygos žodžius: "Aš esu Motina gražiosios meilės ir baimės, pažinimo ir šventos vilties" (Ekli. 24,24).

2 PUNKTAS. MARIJOS MOTINYSTĖS SANTYKIS SU MUMIS

Svarstymas. Kas yra mums Sopulingoji Dievo Motina? Gi tuo pačiu ir mūsų Motina. Sutikdama būti įsikūnijusio Dievo Sūnaus, mūsų Atpirkėjo, Motina, ir vykdydama Jėzaus žodį nuo kryžiaus, Ji tapo ir mūsų Motina. Ir su kokiais motinos sopuliais! Kad pasidarytų dvasiška visų Dievo vaikų Motina, Jinai turėjo atiduoti vienintelį savo Sūnų už mūsų nuodėmes į gėdingą kryžiaus mirtį ir pati drauge sopulingiausiai išgyventi tą Sūnaus kančią. Dėl to nėra kitų Marijai skirtų pamaldų, su kuriomis būtume taip susiję, kaip Marijos Motinos skausmų garbinimas. Čia ypač tinka šv. Dvasios raginimas Siracho knygoje: "Nepamiršk savo motinos sopulių" (7, 29). Marija yra nusipelniusi, kad dėkingai minėtume Jos kančias, nes Ji savo noru paaukojo savo Sūnų už mus, mylėdama mus. Ir Marijai galima pritaikinti žodžius: "Taip pamilo pasaulį, jog atidavė viengimį Sūnų".

Pritaikymas. Keisti būtume Marijos gerbėjai, jei pamirštume Jos sopulius, kuriuos juk patys Jai suteikėme! Marijai yra maloni mūsų užuojauta, nors Jos sopuliai jau seniai yra pavirtę neapsakoma laime. Sopulingos Motinos minėjimas neša mums ypatingą palaimą. Išmokstame nekęsti ir vengti nuodėmės. Jei norime Mariją paguosti Jos sopuliuos ir išlaikyti nepraradę motinišką Jos meilę, turime vengti nuodėmės. Iš Sopulingosios Motinos mokomės dar kantrybės skausmuose ir pasidavimo Dievo valiai. Marija stovi po kryžium, kaip atsidavimo karžygė. Neapsakomai kentėdama, Ji laiko apkabinusi mieliausiojo Sūnaus nebegyvą kūną, tačiau kreipia akis į dangų ir sa-

ko, kaip kadaise Nazarete: "Tebūnie man taip kaip tu pasakei" (Luk. 1,38). Visose priešingybėse bei kančiose pagerbkime šventuosius Dievo sprendimus ir pasiduokime jiems nesipriešindami, dargi mielu noru!

3 PUNKTAS. MŪSŲ ORDINO PAPROČIAI

Svarstymas. Mūsų ordine nuo senovės buvo uoliai garbinama Sopulingoji Dievo Motina. Apie šv. Pranciškų žinome, kaip karštai jis gerbė Ją. Kai jis minėdavo savo mylimojo Išganytojo kančias, negalėdavo pamiršti ir brangios Jo Motinos. Ypač uolus Sopulingosios Motinos garbintojas buvo šv. Bonaventūra, sukūręs Jos garbei tam tikras Valandas. Šioj srity dar pasižymėjo šv. Bernardinas Sienietis, šv. Leonardas iš Porto Mauricijo, pal. Bernardinas Bustietis, pal. Jacoponė iš Todžio, sukūręs himną "Stabat Mater", gražiausiąjį tų pamaldų žiedą mūsų ordine: čia pastatytas prieš mūsų akis didingas Sopulingosios vaizdas, meistriškai pagaunamai nupieštas. Daugumoj mūsų bažnyčių randama Sopulingosios Marijos ar altorius, ar bent paveikslas. Ir kaip tik šiandieną visose mūsų bažnyčiose iškilmingai laikoma pamaldos pagerbti Marijai Jos kančių paslapty. Taip, pamaldumas Sopulingajai yra tikrai serafiškas.

Pritaikymas. Todėl visi mes norime būti uolūs savo brangiosios Motinos sopulių garbintojai. Jei esame kunigai, dažnai sakykime pamokslus apie Marijos kančių paslaptis. Kaip patirtis rodo, tie pamokslai yra ypač naudingi. Mąstymas apie Marijos sopulius įstengia sugraudinti net užkietėjusius nusidėjėlius ir įkvėpti jiems pasitikėjimo Dievo gailestingumu. Jei mes dabar užjausime Mariją, tai ir Ji guos mus paskutinėj mūsų valandoj ir išmels mums gilaus gailesio malonę. O kiekviena ašara, kurią mes dabar išliejame, užjausdami Jos sopulius, bus mums žibantis rubinas garbės vainike.

Pasiskatinimai. "O jūs visi, kurie praeinate keliu, stebėkite ir matykite, ar yra skausmas, kaip mano skausmas (Raud. 1, 12). Taip šaukies į mus, Sopulingoji Motina, ir kvieti pamąstyti, ką Tavo meilė dėl mūsų padarė ir iškentėjo. Daugiau nebenorime Tavęs nuliūdinti savo nuodėmėmis: juk mes — Tavo

vaikai, o Tu — mūsų Motina! Ir visada pasilik mums Motina, iki amžių amžiams susijungsime su Tavim ir Tavo Sūnum.

Dievo meilės malda

Motin, meilės Tu Šaltini,
duok, kur Tavo skausmą mini,
kad giliai pajustų jį;
kad jų širdys suliepsnotų,
Jėzui meilę paaukotų
Ir priglustų Jo rimty!

Pirmasis balandžio penktadienis

MALDOS APAŠTALAVIMAS

Nusikelkime dvasioj prie Tabernakulo ir ten stebėkime Jėzaus Širdį, kaip Ji nuolatos už mus aukojasi Tėvui. Įsigilinkime į švč. Jėzaus Širdies nusiteikimus, ir junkime savo užtariamas maldas su Jo. Mąstykime apie maldos apaštalavimą su kilniuoju jo tikslu ir lengvomis bei maloniomis pareigomis.

1 PUNKTAS. MALDOS APAŠTALAVIMAS APSKRITAI

Svarstymas. Šv. Povilas rašo Timotiejui: "Taigi, aš visų pirma raginu daryti maldas, prašymus, užtarimus, dėkijomus už visus žmones . . . Nes tai yra gera ir patinka akivaizdoje mūsų Išganytojo Dievo, kurs nori, kad visi žmonės būtų išganyti" (1 Tim. 2, 1-4). Ir šv. Jokūbas mus įspėja: "Melskitės vieni už kitus, kad būtumėte išgelbėti, nes daug gali nuolatinė teisiojo malda" (Jok. 5, 16). Tokiais ir panašiais žodžiais šv. Dvasia ragina mus melstis už kitus. Todėl visuomet tikintieji mėgdavo tokią užtariamą maldą. Ypač šventieji yra palikę puikių pavyzdžių. Šv. Povilas kokių aukų sudėdavo ir kokių atgailos darbų atlikdavo už kitus! Kaip karštai jis melsdavosi už paklydusius savo brolius žydus!

Ir šv. Pranciškus ištisas naktis prabudėdavo melsdamasis, verkdamas, atgailodamas už nusidėjėlių atsivertimą bei sielų išganymą. Vieną tokią naktį pasirodė jam Viešpats su savo šv. Motina ir daug angelų ir leido prašyti vienos malonės. Tačiau šventasis nei sau, nei savo ordinui nieko neprašė, tik meldė vienos malonės nusidėjėliams — Porciunkulės atlaido. Tokios dvasios uždegti, apie praėjusiojo amžiaus vidurį kai kurie dievobaimingi kunigai ir pasauliečiai įkūrė maldos sąjungą — susivienijus su švč. Jėzaus Širdim, melsti iš Dievo pagalbos įvairiuose Bažnyčios reikaluose. Pop. Pijus IX patvirtino ją 1849 m. rugpiūčio 19 d., ir ji labai greitai paplito po visą katalikų pasaulį.

Pritaikymas. Kadangi Dievas nori, jog visi žmonės pasiektų amžinąją laimę, tad Jis irgi nori, kad jie uoliai melstųs už vienas kitą. Dievo karalystei žemėj išplatinti bei sustiprinti neužtenka, kad kunigai pamokslais bei kitais darbais tai daro, reikia ir kitiems prisidėti malda — taipgi ir patiems kunigams karštai melstis. Be maldos stinga net gražiausiems žodžiams taip vadinamojo patepimo. Mūsų laikas turi tą didelį trūkumą, kad žmonės per daug užsiima išoriniais dalykais ir apleidžia maldą. Tad, nepaisant didelių pastangų, pasisekimo yra maža. Pirmasis dalykas kunigui jo veikime yra malda. Vienuolynas privalo būti ypatinga maldos vieta. Tėvai ir broliai turi būti maldos vyrai, ir uoliai praktikuoti užtariamąją maldą.

2 PUNKTAS. MALDOS APAŠTALAVIMO TIKSLAS

Svarstymas. Maldos apaštalavimo tikslas yra tad užtariamoji malda. Kad ta malda būtų stipresnė, turime jungti ją su Jėzaus Širdies maldomis. Kokią jėgą tada įgyja mūsų malda! Ji dažniausiai juk yra tokia menka — kaip ji gali mums ar kitiems daug padėti? Jei mes visas savo užtariamąsias maldas sujungiame su Jėzaus Širdies, jos pasidaro nelyginant sudievintos ir pas Dievą visagalės. Kaip maldos apaštalavimo narių, mūsų užtariamosios maldos nėra vienišos; juk šimtai tūkstančių meldžiasi drauge su mumis. Kokia jėga glūdi tokioj maldoj! Kiek mums paguodos! Tad maldos apaštalavimo tikslas yra, kad melstumės už švč. Širdies reikalus. Turime melstis už vis

didesnį Dievo garbės plitimą, už Jo Motinos vis gražesnį garbinimą, už šv. Bažnyčią, už nusidėjėlių atsivertimą, už atvėsusius bei užšalusius, už geradarius, už kunigus bei vienuolius, už vargdienius, už ligonius bei merdinčius, už klaidatikius bei netikėlius, už skaistyklos sielas, pagaliau — už visus mūsų maldai pasivedusius. Tuo būdu įsigysime ir tikrą maldingumą bei pagarbą švč. Jėzaus Širdžiai, nes tas kultas juk ir yra sujungimas mūsų minčių, nusistatymų, reikalų ir jausmų su Jėzaus Širdim.

Pritaikymas. Jei dabar ryšimės garbinti tą švč. Širdį, kokią išganomą įtaką tai padarys visam mūsų gyvenimui! Juk mūsų širdis ims pamažu darytis vis panašesnė į Jėzaus Širdį; mūsų maldos pasidarys veiklios, ir nuostabių dalykų galėsime atlikti.

3 PUNKTAS. MALDOS APAŠTALAVIMO PAREIGOS

Svarstymas. Nėra tai kokios nustatytos maldos nei kokie geri darbai. Norint išpildyti maldos apaštalavimo uždavinį ir laimėti jam skirtus atlaidus, reikia, esant nariu, stengtis savo kasdieniuose darbuose, kentėjimuose ir maldose visiškai susijungti su Jėzaus Širdies troškimais bei intencijomis ir taip vienybėj su Jėzaus troškimais bei intencijomis juos Dievui paaukoti.

Pritaikymas. Kaip lengvai galime tas sąlygas išpildyti! Tad prisidėkime prie maldos apaštalavimo ir kas rytą darykime tą intenciją. Kokios palaimingos būtų mums patiems ir kitiems mūsų dienos! Tiesa, dabar dar neregime savo maldos apaštalavimo vaisių. Nežinome, kiek užtariamųjų maldų esame atlikę. Bet Dievas skaito jas, ir Paskutiniame Teisme pristatys mums visus, kuriuos savo užtariamąja malda išgelbėjome. Kaip nustebsime ir džiaugsimės! Kaip mums dėkos tie, kuriuos savo užtarimu nuvedėme į dangų! Jie amžinai bus mūsų garbė, džiaugsmas ir vainikas (1 Tesal. 2,20).

Jėzaus Širdies meilės malda

Eucharistinė Jėzaus Širdie, padidink many tikėjimą, viltį ir meilę! Amen.

PROFESIJOS ATNAUJINIMAS

Ši diena yra pavesta didžiajam mūsų ordino Tėvui minėti ir savo profesijai atnaujinti. Mat, 1209 m. balandžio 16 d. šv. Pranciškus su pirmaisiais savo broliais sudėjo vienuolinius apžadus į pop. Inocento III rankas ir gavo žodinį savo regulos patvirtinimą. Tad pritinka šiandien atlikti savo profesijos atnaujinimą. Profesijos diena ir mūsų gyvenime yra svarbi ir minėtina diena. Pamąstykime apie tą jaukų santykį, kuris per šv. profesiją susidarė tarp ordino ir mūsų.

1 PUNKTAS. ORDINAS MOTINIŠKAI RŪPINASI MUMIS

Svarstymas. Profesija yra žmogaus atsidavimas kuriam nors Bažnyčios pripažintam ordinui, sudedant tris vienuolinius įžadus: paklusnumo, neturto ir skaistybės. Profesija yra pasižadančio sąjunga su ordinu visam gyvenimui. Profesijos diena yra lyg antroji vienuolio gimtoji diena, nes tą dieną ordinas tampa dvasine vienuolio motina, o jis — ordino vaiku. Kaip ištikima motina, ordinas perima visą savo narių aprūpinimą — maistu, apdaru, butu, darbu ir kitais gyvenimo reikmenimis. Nors ordinas neduoda mums nieko nereikalingo, net kai kuriuose dalykuose gerokai suvaržo, tačiau vienuolyne turime visa, ko gyvenimui bei pašaukimui reikia. Galime ramiai, be rūpesčių laimingai gyventi ir netrukdomai darbuotis savo bei kitų išganymui. Ordinas teikia mums viską: apdaro mus (žinia, ne ištaigingai), duoda jaukų kampelį, pasirūpina mūsų išlavinimu, duoda atitinkamo darbo gražiam pašaukime. Visuomet, gyvenime ir mirty, esant sveikiems ir nesveikiems, ūkanotomis ir šviesiomis valandomis, jaunystėj ir senatvėj ordinas motiniškai mumis rūpinasi.

Ypač ordinas rūpinasi mūsų amžinuoju gėriu. Jis nuolatos rodo mums amžinąjį tikslą ir rimtai ragina siekti tobulybės; jis duoda begales priemonių — nurodo daugybės šventųjų brolių pavyzdį ir skatina mus sekti jų pėdomis. Jis budi šalia

mūsų ir saugo mus nuo pasaulio pavojų; žodžiu sakant, veda mus iš kasdienio gyvenimo slėnio į šventumo augštybes.

Pritaikymas. Privalome amžinai dėkoti ordinui, ypačiai provincijai, kuri mus priėmė. Kokią laimingą jaunystę pergyvenome vienuolijoj! Kiti mūsų draugai, su kuriais dalijomės šviesias jaunystės viltis, dabar dūsauja pasauly po sunkia našta, kai mes ordine ramiai ir patenkintai darbuojamės, per daug nesirūpindami žemės vargais. Kuo užsipelnėme tokią laimę — gyventi vienuolyne Dievui? Tad būkime dėkingi. Būkime patenkinti, ką mums duoda ordinas, provincija, vienuolynas, patenkinti savo užduotim, savo veikimo vieta. Vaikui kartais atrodo, jog motina jį mažiau už kitus mylinti, jį skriaudžianti. Gal būt, ir motina kartais yra ne visai bešališka, bet greičiausiai kaltas yra pats vaikas: ar nenusikalsta jis nepaklusnumu, išdidumu, blogu elgesiu? Venkime murmėjimo bei skundų, ir nesidėkime su nepatenkintais. Nepasitenkinimas tik griauna vienuolyno laimę. Laikykime save laimingais, kad vienuolynas aprūpina mūsų kūną bei sielą. Kas žino, ar pasauly būtume įsigiję išsilavinimą, kokį įsigijome vienuolijoj. Kas žino, gal pasauly per savo palinkimą ar per kitką būtume patekę į didžiausią pavojų išganymui! Be to, tikrai tai jau neturėtume pasauly tiek daug progų dorybėms bei nuopelnams, kiek kas dieną duoda mums vienuolynas.

2 PUNKTAS. MŪSŲ ORDINO PAVELDĖJIMAS

Svarstymas. Mūsų ordinas rūpestingai saugo brangų serafiškojo Tėvo palikimą: šv. ordino regulą, jo dvasią ir visas teises bei privilegijas, kurias jam suteikė šv. Bažnyčia. Per profesiją pasidarome laimingais visų tų gėrybių paveldėtojais.

Paveldėjome sūnystės teisę. Profesijos diena yra žymus mūsų gyvenimo skyrius. Tą dieną visai palikome pasaulį ir galutinai įsijungėme į ordiną. Dabar nebesame pasaulio vaikai, tik ordino, Dievui pašvęsti asmenys. Viešpats dabar yra mūsų dalis. Esame tikri Asyžiaus patriarko sūnūs ir vadinamės jo vardu. Jei turime savy šv. Pranciškaus dvasią, jei ištikimai laikomės ordino regulos, tai ir Dievas bei šv. Bažnyčia laikys mus tikrais šv. Pranciškaus vaikais.

Per profesiją paveldime visas ordino teises, privilegijas, dvasiškus turtus, nuopelnus, užtariamąsias maldas bei aukas ir daromės dalyviais mūsų ordino dvasinio bendravimo su kitais gisiminiškais ordinais. Apie tokį dvasinį turtą sako Viešpats: "Kraukite sau turtus danguje, kur nei rūdys, nei kandys negadina ir kur vagys neiškasa ir nepavagia" (Mat. 6, 20).

Galutinis palikimo išmokėjimas įvyks mums danguj, kas buvo mums patvirtinta per profesiją ir ką pats Jėzus teigia: "Kiekvienas, kurs palieka namus ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar moterį, ar vaikus, ar dirvas dėl mano vardo, gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą" (Mat. 19, 29).

Pritaikymas ir pasiskatinimai. Prisiminkime dieną ir vietą, kai padarėme profesiją, ir tą džiaugsmą, atsidavimą, meilę, dėkingumą, kuriuos jautėme. O, kad būčiau išlikęs ištikimas savo šventiesiems įžadams! Atnaujinkime savo profesijos auką, atsiprašykime Dievą už neištikimumą, džiaukimės šventuoju savo paveldėjimu, kuris mums pažadėtas, ir prašykime ištvermės malonės. Visa širdim sukalbėkim su savo viršininku profesijos atnaujinimo formulę.

Dievo meilės malda

Ką esu iškilmingai pasižadėjęs, nieko iš to nenoriu atšaukti, dargi noriu kas dieną visa širdim vėl paaukoti. Tegu tai būna išraiška visiško mano atsidavimo Tau, mano Dieve!

Balandžio 24 diena: šv. Fidelis Sigmaringietis

APAŠTALAS IR KANKINYS

Įsivaizduokim mielą kankinio Fidelio kelią. Visa jo esmė buvo tyras širdies švarumas, balandžio paprastumas, liepsnojąs uolumas ir vyriškas tvirtumas, kuris kankinio mirty pakyla iki didvyriškumo. Mąstysim apie šventąjį, kaip apie naujoką, misijonierių ir kankinį.

1 PUNKTAS. PAVYZDYS NAUJOKAMS

Svarstymas. Fidelis gimė 1577 metais Sigmaringene, Vokietijoje; pakrikštytas Morkaus vardu. Dievas padovanojo jam gražių širdies ypatybių ir gausių talentų. Namie jis buvo gerai išauklėtas, o mokykloj bei universitete gražiai išsilavino. Baigęs mokslus, kelerius metus buvo trijų kilmingų jaunuolių auklėtoju, su kuriais plačiai keliavo po Prancūziją, Italiją ir Ispaniją. Visą laiką jis išsaugojo širdies grynumą. Atsisakęs tarnybos, įsigijo abiejų teisių daktaro laipsnį ir pasirinko advokato pašaukimą. Tačiau greit pamatė, kaip sunku yra šiame pašaukime išlaikyti gryną sąžinę. 34 metų amžiaus pasiryžo stoti į vienuolyną, būtent, į kapucinus, kur jau buvo jo brolis Jurgis, kaip tėvas Apolinaras. Pirma priėmė kunigo šventimus, o po primicijos — ir šv. Pranciškaus drabužius Breisgavo Freiburge. Įvilktuvių prakalboje gvardijonas, sumegzdamas su naujo vienuolio vardu, pasirinko šv. Jono Apreiškimo tekstą: "Esto fidelis usque ad mortem — Būk ištikimas iki mirčiai, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką" (Apr. 2,10).

Fidelis pasirodė tikrai ištikimas savo pašaukimui. Pradžioj jam, tur būt, buvo sunku ūmai pakeisti ligšiolinį savo gyvenimo būdą, ir noviciate jis turėjo nugalėti sunkias pagundas stoti lauk iš vienuolyno. Bet jis visa pasisakė naujokų vadovui, pagundos praėjo, ir naujokas išlaikė. Jis stengėsi įsigyti visas gero naujoko dorybes, ypač nusižeminimą, paklusnumą ir pamaldumą. Mielai ieškodavo žemiausių ir sunkiausių darbų ir sakydavo: "Duokit tai man! Per ilgai tinginiavau pasauly; vėlai stojau į Viešpaties vynuogyną — tad privalau dvigubai darbuotis". Šv. profesiją visu karštumu jis padarė 1613 spalio 4 d. Tam prisiminti įsirašė į brevijorių žodžius, kuriuos kadais Mozė tarė savo tautai: "Atsiminkite šią dieną, kurioj išėjote iš Egipto ir iš vergijos namų!" (2 Moz. 13, 3).

Pritaikymas. Kokie įvairūs yra keliai, vedą iš pasaulio į vienuolyną! Tačiau viena galima apskritai tarti, jog pasaulio gyvenimas randa aidą vienuoliniame gyvenime. Laimingas, kas vienuolyne neturi gailėtis ir atitaisinėti lengvapėdiškos jaunystės klaidų! Koks gražus pavyzdys mūsų naujokams yra Fide-

delis! Jie privalo juo sekti, kad vėliau galėtų kaip jis apaštalauti.

2 PUNKTAS. PAMOKSLININKAS, MISIJONIERIUS, KANKINYS

Svarstymas. Laimingai atlikęs noviciatą ir baigęs teologijos studijas, Fidelis gavo iš viršininko leidimą skelbti Dievo žodį, ir nuvyko į Šveicarijos Altdorfą. Jau ten žmonėms krito į akį jo drąsa, sakant pamokslus, taip jog vienas įžymus pilietis ryžosi jam patarti: "Mielasis Tėve, jei norite čia Altdorfe išlaikyti gerus santykius su piliečiais, turite sakykloj kalbėti ramiau ir gudriau". Fidelis atkirto: "Žinote, mielasis bičiuli, aš sakau, ką man sąžinė liepia".

Šalia pamokslų sakymo, Fidelis veikė ir visuomeninėj bei karitatyvinėj srity, kur tik rasdavo progą. Daug gero padarė jis ir kaip gvardijonas kapucinų vienuolyno Feldkirche, Voralberge. Jis globojo kareivius, belaisvius, vargšus, engiamus, našles, našlaičius. Visur jis buvo tikras taikos angelas.

Tuo metu Tirolio erchercogas Leopoldas ir Churo vyskupas ieškojo pajėgių misijonierių kapucinų, kad užtvenktų Liuterio bei Zwinglio klaidų tvaną. Tarp kitų, viršininkai numatė ir Feldkircho gvardijoną Fidelį. Trijų Karalių dieną 1622 m. Fidelis išvyko su vienu palydovu į naują savo veikimo sritį — Praettigau. Nenuilsdamas jis drąsiai sakė ten pamokslus, rinko krūvon išgąsdintus Bažnyčios vaikus, klausė išpažinčių, laikė pamaldas, mokė jaunimą, žodžiu sakant, veikė kaip apaštalas. Atrodė, kad misija sekasi. Bet eretikai nesnaudė ir kurstė gyventojus sukilti prieš misijonierių. Po vieno pamokslo Sevise jį užpuolė ginkluoti kaimiečiai ir žiauriai užmušė 1622 balandžio 24 d. Ką šventasis seniai nujautė, ko karštai meldė, to dabar susilaukė: pasidarė savo pašaukimo auka, katalikų tikėjimo kankiniu.

Pritaikymas. Šv. Fidelis yra šviesus pamokslininkų bei misijonierių pavyzdys Dievo žodį skelbti ir pačiam jį gyvenime vykdyti — tai yra tikro pamokslininko būdas, kaip kad sako šv. Bernardas: "Pamokslininkas turi būti panašus į liepsną kitiems šviesti ir pats degti. Vien šviesti yra tuščia, vien

degti yra per maža; šviesti ir degti yra tobula." Kaip gi reikia mūsų laikais apaštališkų vyrų, pilnų pasiaukojimo, drąsos, uolumo!

Pasiskatinimai. Melskimės už suvedžiotas bei suklydusias sielas, aistrų supančiotas. Melskime, kad Viešpats sudraustų tamsiąsias jėgas ir niekais paverstų galingosios masonerijos, piktojo komunizmo ir kitų Bažnyčios priešų pastangas. Melskimės už šv. tikėjimo išlaikymą ir Bažnyčios išaugštinimą. Šv. Fideli, melskis už mus!

Dievo meilės malda

Dieve, Tu nori, kad visi žmonės būtų išganyti ir pažintų tiesą. Prašome, atsiųsk darbininkų į savo piūtį ir duok jiems jėgų visu pasitikėjimu skelbti Tavo žodį. Tavo mokslas turi paplisti ir būti gerbiamas. Visos tautos turi Tave pažinti bei mylėti, Tave vieną, tikrąjį Dievą ir kurį atsiuntei Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį, kurs gyvena ir viešpatauja su Tavim per amžius. Amen.

Gegužės pirmasis penktadienis

GLAUDUS MARIJOS SANTYKIS SU JĖZAUS ŠIRDIM

Gegužis pavestas ypač Dievo Motinos garbei. Jei mes šiandien mąstysim apie Jėzaus Širdį, tai savaime aišku, jog turim įtraukti ir Jo Motiną. Norim pasvarstyti glaudų Marijos santykį su Sūnaus Širdim.

1 PUNKTAS. MARIJA YRA JĖZAUS ŠIRDIES MOTINA

Svarstymas. Artimiausias Jėzaus Širdies kulto objektas yra kūninė širdis. Tą širdį Jėzus, bendrai veikiant šv. Dvasiai, yra paėmęs iš Marijos kūno. Marija tikrai gali sakyti: "Kristus yra mano Sūnus, Jo širdis yra mano kūdikio širdis." Tai yra nepaprasta Marijos privilegija, kad ji yra Dievo Sūnaus Motina, kad Kristaus širdis yra sudaryta iš švč. Marijos krau-

jo. Marija buvo pirmoji ir gražiausioji tos Širdies šventykla. Marija pirmoji pajuto Dievo Sūnaus širdies plakimą, maitino ją savo krauju, nešiojo Jėzų ant savo rankų ir glaudė Jį prie savo širdies.

Bet Marija yra dar glaudesniame santyky su dvasiniu ir svarbesniu Jėzaus Širdies kulto objektu, būtent, su Dievo Žmogaus Širdies meile. Apie tą meilę galime teisėtai tarti Mariją jos turėjus daugiau ir tobuliau, nei kas kitas žemėj. Niekuomet joks žemės vaikas nėra turėjęs labiau mylimos motinos, kaip Jėzus, ir niekuomet jokia motina nėra turėjusi meilės vertesnio sūnaus, kaip Marija. Kokią tad meilę Jėzaus Širdis, ta Dievo meilės Saulė, turėjo sukurti Marijos širdy per tuos devynis mėnesius, kai Jėzus buvo savo Motinos įsčioje! Kokia turėjo būti sujaudinta Motinos širdis, kai ji laikė Jėzų savo glėby, glausdama Jo širdelę prie savo! O kiek Jėzaus meilės persiliejo į Motinos širdį per 33 metus, kai Jėzus gyveno ant žemės! Jėzaus Širdis mylėjo Mariją panašia meile, kaip nuo amžių myli savo Tėvą. Taip Marija iš tikrųjų pilnai turi Jėzaus meilę, kaip Jo Motina. Bet ji užsipelnė tos meilės ir savo nepalyginama meile. Juk visa jos laimė buvo Jėzų mylėti, Jam patikti. Ir ji gyveno daugiau Jo Širdy, nei savojoj. Jos toji meilė buvo nuoširdesnė ir karštesnė už visų angelų bei šventųjų meilę, paimtą drauge.

Pritaikymas. O kaip gi kraštai trokšta Marija, kad nuoširdžiai mylėtume Jėzaus Širdį! Negalėtume jai suteikti didesnio džiaugsmo, kaip visą savo meilę atiduodami Jėzaus Širdžiai. Bet toji meilė neturi būti tik tuščių jausmų meilė: ji privalo pasireikšti veiksmu—gerais darbais, ištikimai laikantis Dievo valios. Tada ir mums tiks Kristaus žodis: "Kas daro Dievo valią, tas yra . . . mano motina" (Mork. 3, 35).

2 PUNKTAS. MARIJA — JĖZAUS ŠIRDIES TURTŲ UŽVAIZDA

Svarstymas. Turėdama Jėzaus Širdies meilę, Marija valdo ir Jos turtus. Marija yra vartai į Jėzaus Širdį. Ji turi ir raktą. Ji yra Jėzaus širdies turtų užvaizda, ir dalytoja. Jau pirmąją malonę, kurią Jėzaus Širdis žmonėms padovanojo, padovano-

jo per Mariją: per ją piemenys bei išminčiai pamatė Kristų. Ir pirmąjį stebuklą Kanoje padarė Jėzus, Marijai užtariant. O kas suskaitys malones, kurias Viešpats teikia žmonėms stebuklingų Marijos paveikslų šventovėse!

Pritaikymas. Kokia paguodžiama yra mums ta tiesa! Be tos maloningos Motinos vargiai galėtume tikėtis prieiti prie Jėzaus Širdies. Kai anuomet šv. Gertrūda labai maldingai kalbėjo "Sveika, Karaliene" ir ypačiai karštai sakė: "Savo gailestingąsias akis į mus atkreipki", pasirodė jai šv. Mergelė ir davė jai pažiūrėti Kūdikėlį Jėzų, kurį laikė rankose, ir tarė: "Štai Malonė ir Pasigailėjimas, kuriuos aš kaip tinkama kreipiu į tuos, kurie manęs šaukiasi." Taip, visi Jėzaus Širdies turtai bei malonės ateina mums per Mariją!

3 PUNKTAS. MARIJA YRA JĖZAUS ŠIRDIES KULTO TARPININKĖ IR RĖMĖJA

Svarstymas. Tai paliudija pati Margarita Marija Alacoque: "Kai man teko laimė visą dieną per Marijos Aplankymą išbūti prie Švenčiausiojo, Mano Viešpats ir Dievas teikės man, skurdžiausiai savo tarnaitei, duoti ypatingų savo mylinčios Širdies malonių. Jis pakėlė mane augštyn ir visai paskandino savo viduj. Man rodės, kad ten atsiveria plati erdvė, kurios vidury stovėjo liepsnojąs sostas. Soste ilsėjos meiliausioji Jėzaus Širdis su savo žaizda. Šalia stovėjo švč. Mergelė, kuri kalbėjo: Ateikit, mieliausieji mano vaikai, prieikit, pažiūrėkit šį dangaus turtą, — ir ji nurodė į Jėzaus Širdį, — praturtinkit save ir kitus iš tõ neišsemiamo iždo!" Taip Marija palenkė Viešpatį šiais tamsiais laikais apreikšti savo meilės pilną Širdį sušalusiai žmonijai. Tuo Marija tartum apvainikavo visus ligšiolinius neapsakomo savo gailestingumo žygius. Be to, Marija įkvepia mums Jėzaus Širdies meilę ir garbinimą, kaip ir kitas malones. Marijos meilė glaudžiai susijus su Jėzaus Širdies meile.

Pritaikymas. Kaip tad privalome dėkoti Marijai! Geriausias ačiū bus, jei uoliai rodysim tikintiesiems Jėzaus Širdies gražumą bei gerumą ir juos trauksime prie tos Širdies kulto. Sakoma pamokslai, ir tai dažnai, apie įvairiausius taip vadina-

muosius aktualius dalykus, o taip retai apie Jėzų bei Jo Širdį! O juk apaštalas Petras teisingai reikalauja: "Verčiau tarpkite malone ir mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus pažinimu" (2 Petro 3, 18). Jėzaus asmuo ir Jo Širdis turi būti mūsų pamokslų centras. Tuo išpildysim Marijos nuoširdų norą ir įsigysim ypatingą jos meilę.

Malda į skaisčiausiąją Marijos Širdį

Skaisčiausioji Mergelės Marijos Širdie, išprašyk man iš Jėzaus skaisčią, nusižeminusią, meile degančią Širdį!

Gegužio 1 diena

ŠV. JUOZAPAS GALINGIAUSIAS GLOBĖJAS

Šv. Juozapo šventė kovo 19 dieną pristato mums mieląjį šventąjį jo tylioj dorybių didybėj; šios dienos šventė rodo mums jį, kaip galingą šv. Bažnyčios globėją, ir ragina mus pasitikėti jo užtarimu.

1 PUNKTAS. ŠV. JUOZAPAS BAŽNYČIOS GLOBĖJAS

Svarstymas. 1870 m. gruodžio 8 d. pop. Pijus IX iškilmingai paskelbė šv. Juozapą Bažnyčios Globėju. Ką tai reiškia? Popiežius pavedė visą Katalikų Bažnyčią su visais jos tarnautojais bei tikinčiaisiais, su visais jos reikalais šv. Juozapo rūpesčui. Tas gražus garbės uždavinys taip pritinka jam, nes iš tikrųjų tai yra pratęsimas to uždavinio, kurį jis kadaise turėjo žemėj. Čia jis buvo Nazareto namelio Globėjas; o juk čia buvo pats Dievo Sūnus! Tad argi nėra tai tinkama, kad šv. Juozapas, kuriam Dievas buvo pavedęs globoti Jėzų, būtų ir globėju Bažnyčios, kurioj Jėzus toliau gyvena? Šv. Juozapas turi tėvišką galią ant šv. Bažnyčios, kaip anuomet ant šv. Namelio. Ir šitą garbės tarnybą šv. Juozapas lig šiol atliko puikiausiai, gindamas Bažnyčią sėkmingai nuo visų priešų.

Pritaikymas. Pasveikinkim šiandien šv. Juozapą džiaugsmingai, kaip galingąjį šv. Bažnyčios Globėją. Prašykim jį, kad

ją taip globotų, kaip anuomet šv. Namelį, ir kad ją gelbėtų visuose pavojuose, kaip Jėzų nuo Erodo.

2 PUNKTAS. ŠV. JUOZAPAS, KAIP VIENUOLIŲ GLOBĖJAS

Svarstymas. Kadangi šv. Juozapas yra Bažnyčios Globėjas, tuo pačiu jis yra ir ypatingas vienuolijų Globėjas. Jis žino, kokia stipri apsauga, kokia pagalba šv. Bažnyčiai yra vienuoliai. Juk pats Išganytojas yra pasakęs šv. Teresei: "Koks būtų pasaulis, jei nebūtų vienuolijų!". Ir argi neparodė Dievas sapne pop. Inocentui III šv. Pranciškaus, pečiais remiančio Laterano baziliką, ir tuo popiežiui pasakė, jog šitas ordino kūrėjas su savo sūnumis turi augštą paskirtį būti Bažnyčios ramsčiais? O kad mes įstengtume tinkamai atlikti kilnų savo uždavinį, šv. Juozapui labai rūpi visada palaikyti gyvą tą ordino dvasią, kurią ordino įkūrėjas savo kūriniui įkvėpė. Tai dvasiai mumyse maitinti ir stiprinti puiki yra priemonė pamaldumas į šv. Juozapą. Jis to nori ne dėl savęs, o dėl mūsų pačių, žinodamas, koks naudingas tas pamaldumas mums, vienuoliams, siekiant tobulybės. Dėl to ir šv. Petras Alkantarietis savo sureformuotus vienuolynus paskyrė ypatingai šv. Juozapo globai. Ir šv. Teresė dėl tos pačios priežasties savo reformuotus vienuolynus pavedė šv. Juozapo globai. Ta didžioji šv. Patriarko gerbėja ragina mus, vienuolius, ypačiai garbinti jį, sakydama, "jog visi, kurie garbina šv. Juozapą, daro žymią pažangą dorybėje ir iš savo pačių patirties gali įsitikinti, kaip yra mums palaiminga ypatingai pamaldžiai kreiptis į tą garbingąjį patriarką". Bet ir mūsų pasaulio reikaluose šv. Juozapas yra ypatingas visų globėjas, ką įrodo tūkstančiai įžymių įvykių.

Pritaikymas. Šv. Juozapas yra tikras bičiulis, net tėvas ordinams. Ir vienuoliams, žinoma, jis yra labai palankus ir juo palankesnis, juo mes jo pavyzdžiu uoliau einame tobulybės keliu. Tad kiekvienas vienuolynas privalo būti tikslus Nazareto namelio paveikslas, juk tas namelis buvo, taip sakant, pirmasis vienuolynas, kuriame buvo tobuliausiai praktikuojama vienuolinės dorybės.

3 PUNKTAS. ŠV. JUOZAPAS KIEKVIENO MŪSŲ GLOBĖJAS

Svarstymas. Kiekvienam mūsų Dievas paskyrė šv. Juozapą jau prie lopšio Globėju. Kaip Kūdikėliui Jėzui Jis davė Juozapą Gynėju, taip ir kiekvienam krikščionių vaikučiui Jis skiria šv. Juozapą Gynėju, rūpestingu Tėvu.

Šv. Juozapui mūsų kiekvienas labai rūpi. Kaip nuostabiai jis iki šiol mus vedė! Gal jam turime dėkoti už atvedimą į serafiškąjį ordiną. O kiek malonių jis mums parūpino vienuoliniame gyvenime! Ir jei mes uoliai jį garbiname, jei jis mums tiek daug jau padėjo, tai juoba padės ir mirties valandoj. Kai vienas dievobaimingas pranciškonas gulėjo mirties patale, šėtonas visaip bandė sugundyti net merdintį. Bet Juozapas padėjo: pasirodė jam neapsakomoj grožybėj, ir, pilnas švento džiaugsmo, vienuolis atidavė savo sielą į šv. Globėjo rankas.

Pritaikymas. Garbink nuo šiol šv. Juozapą karštai, tartum tėvą, visuos reikaluos pasivesk jo globai, ypač mirdamas, — tada ir tu laimingai mirsi Jėzaus, Marijos ir šv. Juozapo globoj.

Dievo meilės malda

Pasitikėdami švč. Tavo Motinos Sužieduotinio globa, prašome Tave, geriausiasis Viešpatie: duok, kad mūsų širdis niekintų visa žemiška ir tobulai atsidavus mylėtų Tave, tikrąjį Dievą, kuris gyveni ir viešpatauji karališkai per amžius. Amen.

Gegužio 3 diena: Kryžiaus Atradimo šventė

ŠV. KRYŽIAUS TRIUMFAS

Iškilmingai šventus Kristaus Prikėlimo triumfą, tinka dabar pagerbti ir mūsų atpirkimo įrankį — šv. Kryžių. Gera tam proga — šios dienos Kryžiaus Atradimo šventė. Pirma prisiminsim patį istorinį įvykį, paskui — šios šventės paslapties reikšmę. Pradėdami mąstyti, kreipkimės į šv. Eleną, kad užtartų.

1 PUNKTAS. KRISTAUS KRYŽIAUS ATRADIMAS

Svarstymas. Praėjus baisiajai Golgotos tragedijai, trys anų nelygiųjų aukų kryžiai buvo užkasti netoli nukryžiavimo vietos. Smarkūs laikų viesulai nusiaubė dievažudžių miestą, jį sugriovė ir labai permainė šventųjų vietų išorę. Trys amžiai buvo praėję po Kristaus. Kalvarijos kalne žydų bei krikščionių pašaipai stovėjo Jupiterio bei Veneros šventykla, ir tuo būdu Kristaus Kryžius buvo pamirštas. Tada Dievas įkvėpė šv. Eleną pačią aplankyti Atpirkėjo grabą, nukryžiavimo vietą ir surasti šv. Kryžių. Ji nuvyko į Jeruzalę ir susisiekė su tenykščiu vyskupu šv. Makarijum. Tuoj pradėta kasinėti. Pašalinus pagonių paminklus, prakasus dalį kalno ir atidengus grabo olą, imta ieškoti Kryžiaus. Kastasi šalia pat kalno ir prisikasta gilumoj prie duobės. Pašalinus žemes, rasta trys kryžiai, vinys ir užrašo lentelė, bet skyrium nuo kryžių. Kuris tad yra Kristaus Kryžius? Šv. Makarijus giliu tikėjimu kreipės į Dievą ir vienai mirtinai sergančiai moteriai davė paliesti visus tuos kryžius paeiliui, karalienės ir minios akivaizdoj. Moteris palietė pirmus du — jokio veikimo; palietė trečią — ir tuoj atsistojo sveikutėlė. Apie tą šv. Kryžiaus atradimą su stebuklingu išgydymu praneša tokie vyrai, kaip Jeruzalės vyskupas šv. Kirilas, šv. Ambrozijus, šv. Jeronimas ir kiti. Tuoj imperatorius Konstantinas liepė pastatyti dvi bazilikas: viena, Prisikėlimo bažnyčia, buvo pastatyta viršuj šv. Grabo; antroji, pavadinta Martyrion, kilo viršum Nukryžiavimo vietos; jos buvo sujungtos kolonada. Ten buvo padėta ir šv. Kryžiaus dalis žmonėms garbinti. Kitos dalys liko nuvežtos į Konstantinopolį bei Romą ir smulkios dalelės išsiuntinėta po platų pasaulį.

Pritaikymas. Nustebimo vertas naujai priėmusios krikščionybę karalienės Elenos uolumas. Nepalenkiamu ryžtumu ėjo ji prie savo tikslo ir jį pasiekė — tad turi didelę dalį nuopelno šv. Kryžiaus garbinimo įvedime. Ji vaizduojama laikanti rankose didelį kryžių ir jį rodanti pasauliui. Džiaugsmingam šv. Kryžiaus atradimo įvykiui atminti Bažnyčia įvedė tam tikrą šventę šią, būtent, dieną. Čia verta prisiminti, kaip labai stengėsi šėtonas ištrinti žmonių atminty šv. Kryžiaus atsiminimą

Ir ne be pagrindo: jis bijo Kryžiaus, kuriuo mes galime priversti bėgti šalin jį, amžiną mūsų priešą ir gundytoją.

2 PUNKTAS. ŠVENTĖS PASLAPTIES REIKŠMĖ

Svarstymas. Ši šventė primena pirmiausia begalinę Jėzaus meilę mums. "Niekas neturi didesnės meilės, kaip tą, kad kas guldo savo gyvybę už savo prietelius." (Jon. 15, 13). Tuos žodžius Jėzus ant Kryžiaus įvykdė. Tikrai, didesnės už Jo meilės neįsivaizduosim. O vis tik dažnai ją užmirštame, net nedėkingumu atsilyginame.

Ši šventė, toliau, primena mums svarbų krikščionybės mokslą apie kančios reikalingumą: "Kas neima savo kryžiaus ir manęs neseka, tas manęs nevertas" (Mat. 10, 38). Atrasta trys kryžiai; bet jie buvo vienas į kitą panašūs, jog nebuvo galima iš karto pažinti Kristaus Kryžiaus. Tik stebuklas nurodė, kuris yra Išganytojo. Taip yra su visais žemės kryžiais: jie vis panašūs vienas į kitą. Jie įkyrūs, sunkūs, skaudūs. Tik nešėjuose matyti skirtumas. Kairiajam piktadariui kryžius suteikė gėdą ir beviltišką mirtį, be dvasinės naudos. Dešniajam— jis atnešė palaimą bei išganymą: "Iš tikrųjų sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje" (Luk. 23, 43). Kristaus Kryžius buvo visai neužtarnautas, bet Viešpats jį priėmė meiliai ir kantriai mums išgelbėti, todėl tas Kryžius turėjo tokią gydomą galią. Panašiai yra ir su visų žmonių kryžiais: vieniems jie atneša išganymą, kitiems — pražūtį; kai kurie kryžiai yra nepelnyti, o daugumas — užsitarnauti.

Galų gale, šios dienos šventė primena Kryžiaus triumfą Teismo Dieną: "Tuomet pasirodys danguje žmogaus Sūnaus ženklas" (Mat. 24, 30) — teisieji džiaugsis, nusidėjėliai drebės.

Pritaikymas ir pasiskatinimai. "Lenkiamės Tavo Kryžiui, Viešpatie, šloviname ir augštiname Tavo šventą atsikėlimą, per Tavo šventąjį Kryžių atėjo džiaugsmas į pasaulį" (Did. Penktadienio antifona). Privalau dėkoti Tau, o Jėzau, už kiekvieną kryžių, kurį man skyrei, ir gailėtis, kad nesupratau geriau Tavo Kryžiaus mokslo". Didžiuokimės savo Viešpaties Jėzaus Kristaus Kryžium, kuriame yra mūsų išganymas, gyvenimas ir prisikėlimas" (Introitas).

Tikroji mano laimė — Kryžius,
Esu jį garbint pasiryžęs.
Jis su manim bus visados,
Pavojuj jis pagalbą duos.

Gegužio 17 diena: šv. Paskalis Baylonas

ŠV. PASKALIO GARBINIMAS

Mūsų ordino šventųjų tarpe šv. brolis Paskalis Baylonas turi vieną garbingiausių vietų. Dėl ko? Gi kad jis yra Eucharistijos šventasis, ir Leonas XIII jį pakėlė visų eucharistinių draugijų bei brolijų globėju. Tad mąstysim apie Paskalį ir jo santykį su švč. altoriaus Sakramentu.

1 PUNKTAS. ŠVČ. SAKRAMENTO GARBINIMO PAVYZDYS

Svarstymas. Šv. Paskalis yra mums puikus pavyzdys, kaip reikia garbinti švč. Sakramentą. Dar vaikas būdamas, jis ypačiai mylėjo Jėzų švč. Sakramente. Kadangi jam teko ganyti avis, jis neturėjo dažnų progų lankyti bažnyčią ir klausyti šv. Mišių. Tad jis atsidėjęs klausydavosi pranciškonų bažnyčios varpelio ir bent dvasia klausydavo šv. Mišių, ilgėdamasis Jėzaus altoriaus Sakramente. Už tą jo Jėzaus meilę, Viešpats vieną kartą jam suteikė stebuklingo džiaugsmo—suteikė jam viziją: augštai ore pasirodė švč. Sakramentas, angelų nešamas, šviesos apsuptas. Panašių malonių suteikė jam Viešpats gyvenime ne kartą.

Įstojęs broliuku į šv. Pranciškaus ordiną, jis nerasdavo nieko meilesnio, kaip nubėgti pasimelsti prie tabernakulo. O kai to daryti negalėdavo, tai bent dvasioj visuomet ten būdavo, nes Jėzus buvo jo širdies turtas, o širdis daugiau gyvena ten, kur jos meilė, ne kur jos kūnas. Kai jis klūpėdavo prieš tabernakulą, atrodydavo kaip serafinas, visai paskendęs Dievuje.

Vieną sykį keliaudamas į Paryžių, kur jį siuntė viršininkai, jis pateko į eretikų rankas ir už savo drąsų išpažinimą, kad švč. Sakramente yra pats Jėzus, gavo daug sunkaus iškentėti. Daug sykių jam grėsė pavojus būti už tai nužudytam. Ta jo švč. Sakramento meilė kasdien vis labiau augo, taip jog Paskalis pasidarė tikru tos Paslapties serafinu. Tos meilės karštį jis net miręs išsaugojo, nes, gulėdamas jau ant neštuvų, atvėrė du kartus akis per konsekraciją.

Pritaikymas. Palyginkim silpną savo švč. Sakramento meilę su Paskalio. Ar ir mūsų turtas yra tabernakule? Kaip saulėgrąžas vis kreipia į saulę savo žiedą, taip ir mūsų dvasios akys turėtų vis būti nukreiptos į altoriaus Sakramentą, o kai tik galima, tai ir mūsų kūnas ten turėtų klūpėti. Vienuolynų disciplinos sunykimas yra paprastai susijęs su švč. Sakramento apleidimu. O kur žydi pamaldumas švč. Sakramentui, ten klesti ir dorybės vienuolių šeimoj. Tad stenkimės ypačiai išlaikyti savy tą pamaldumą — tada tiktai būsime tikri šv. Pranciškaus sūnūs.

2 PUNKTAS. EUCHARISTIJOS GARBINTOJŲ GLOBĖJAS

Svarstymas. Šv. Paskalis yra mums dar ir galingas Eucharistijos kulto globėjas. Savaime mes neįsižiebsim tokios švč. Sakramento meilės, kokios norėtume ir kokią turėtume turėti. Tam esame reikalingi pagalbos iš augšto. Todėl šv. Tėvas Leonas XIII, šv. Dvasios įkvepiamas. 1897 m. lapkr. 28 d. iškilmingai paskelbė Paskalį Švenčiausiosios Paslapties kulto Globėju. Paskelbimo dekrete randame ir priežastį: būtent, "kadangi visų dangaus gyventojų tarpe, kurių karštas pamaldumas tai kilniajai Paslapčiai yra žinomas, Paskalis Baylonas turi pirmąją vietą". Kristaus vietininkas Paskalį dar paskyrė visų švč. Sakramento garbintojų užtarėju, o Viešpats danguje tai, žinoma, patvirtino. Bet ką tai visa reiškia? Gal tai tik tušti garbės titulai? O, ne! Galime tikėti, jog Dievas Paskaliui nuo šiol suteikė ypatingą uždavinį ir galią įkvėpti švč. Sakramento gerbėjams tuos nusistatymus bei jausmus, kuriuos privalome savy puoselėti to Sakramento atžvilgiu. Tad pasiveskime to šventojo globai, kad jis ir mumyse atgaivintų, palai-

kytų ir vis didintų tikėjimą, meilę ir pamaldumą tos švč. Paslapties atžvilgiu, galingai užtardamas mus pas Jėzų. Ir tikrai tas malones gausim, jeigu šv. Paskalį uoliai prašysim. Jis danguj gražiai įvertina tą naują savo garbės uždavinį ir džiaugiasi galėdamas jį vykdyti, kaip švč. Sakramento turtų užvaizdas.

Pritaikymas. Mes, be abejo, daug maldingiau laikytume ir klausytume šv. Mišių, priimtume šv. Komuniją ir lankytume švč. Sakramentą, jei prieš tai kiekvieną kartą kreiptumės į šv. Paskalį pagalbos. Būtent, mes, kunigai, kurie turime ypačiai mylėti ir garbinti švč. Sakramentą, kurių visas gyvenimas kaip apie centrą sukasi apie švč. Sakramentą, — turime ypačiai gerbti šv. Paskalį ir prašyti, kad jis išmelstų mums tikros kunigo dvasios, kuri ypačiai pasireiškia švč. Sakramento meile bei garbinimu.

3 PUNKTAS. GLOBĖJAS MIRTIES VALANDAI

Svarstymas. Šv. Paskalis, galų gale išprašo malonę laiku ir tinkamai priimti Viatiką. Tai paliudija daug nuostabių įvykių to didžiojo šventojo gerbėjų gyvenime, artėjant mirčiai. Šv. Paskalis nurodo nuostabiu būdu savo garbintojams mirtį esant arti ir išmeldžia jiems malonę labai maldingai priimti paskutinę šv. Komuniją.

Pritaikymas. Kiekvienas trokštame prieš mirdami dar ypačiai maldingai priimti šv. Komuniją. Tad būkime gyvenime karšti šv. Paskalio gerbėjai, kalbėkime kokią jam pašvestą maldą, pasišvęskim šiandien su juo būti uolūs švč. Sakramento garbintojai. Mes, kunigai, raginkim žmones pamilti šv. Paskalį ir į jį melstis.

Pasiskatinimai. Šv. Paskali, išmelsk ir mums tą didžią malonę, kad mes, susijungę su Jėzum švč. Sakramente, pereitume į amžinybę, kur Jį matysime neužsidangsčiusį — veidu į veidą.

Bažnyčios malda

Dieve, kuris savo ištikimam tarnui šv. Paskaliui suteikei nuostabią šventųjų savo Kūno bei Kraujo paslapčių meilę, teikis maloningai duoti mums taipgi semtis iš tos dieviškos puotos apsčiai dvasiškos palaimos, kaip jis sėmėsi, — kuris gyveni ir viešpatauji per amžių amžius. Amen.

JĖZAUS VARDO APAŠTALAS

Šio šventojo pašaukimas buvo šv. Jėzaus Vardo skelbimas. Mąstykime apie tą didžiąjį misijonierių, kuris taip uoliai skleidė saldžiausiojo Jėzaus Vardo garbę bei pamaldumą ir taip buvo pasiaukojęs savo Viešpačiui.

1 PUNKTAS. JĖZAUS VARDO MISIJONIERIUS

Svarstymas. Skaisčiai praleidęs jaunystę, Bernardinas 1402 m. įstojo į šv. Pranciškaus ordiną. Pirmaisiais jo vienuolinio gyvenimo metais nepasireiškė jame nieko ypatingo. Tiesa, buvo jis labai maldingas vienuolis, bet tuomet niekas nebūtų manęs jį būsiant anuo dideliu liaudies misijonierium ir šv. Jėzaus Vardo skelbėju, kaip paskiau pasirodė. Be to, jo balsas buvo silpnas ir šiurkštus, ir pirmas jo pasirodymas pamokslininku nežadėjo didelių žygių.

Laikai buvo labai liūdni. Politinių partijų kovos plėšte plėšė visuomenę; net Kristaus Bažnyčioj buvo įsigalėjęs suskilimas: kartais tuo pačiu metu viešpatavo po du ar tris popiežius. Plito netikėjimas, prietarai, neapykanta, kerštas, skriaudimai, godumas, pavydas, visokos kitos nedorybės.

Giliai kęsdamas, žiūrėjo Bernardinas į tą visuotinį sugedimą, liūdną daugelio sielų žuvimą ir didelę žalą, kurią Bažnyčia kasdien turėjo kentėti. Su Izaiju jis kasdien meldėsi: "Štai, aš, siųsk mane!" (Iz. 6,8). Jis kreipėsi į Mariją, kurią nuo mažens nuoširdžiai garbino, kad ji pašalintų kliūtis, neleidžiančias jam sėkmingai darbuotis kaip pamokslininkui. Ir štai—ūmai jis liko išvaduotas nuo kūno silpnumo ir balso trūkumų. Jis matė regėjime ugninį kamuolį nusileidžiant iš augšto ant jo ir pro burną per liežuvį ir gerklę slystant žemyn ir pašalinant balso šiurkštumą. Be to, Dievas dovanojo jam nepaprastą stebuklų dovaną. Keturiolika metų po kunigo šventimų, 38 savo amžiaus metais, Bernardinas pradėjo liaudies misijonieriaus darbą. Ir jis stojo lyg naujas Elijas. Keliavo iš vietos į vietą, sa-

kydamas pamokslus, ir visur turėjo negirdėtą pasisekimą, atversdamas daugybę nusidėjėlių.

Puikus ginklas kovojant su juoda pragaro galia buvo jam Jėzaus Vardo skelbimas. Kaip kadaise šv. Petras šalia šventyklos vartų Jėzaus vardo galybe pagydė luošą vyrą, taip Bernardinas skelbdamas švenčiausiąjį Jėzaus Vardą, teikė žmonėms dvasinę sveikatą. Žengdamas į kurį miestą, jis nešėsi prieš save tam tikrą vėliavą su įrašytu Jėzaus vardu. Pamokslų metu ta vėliava stovėdavo šalia sakyklos. Kai per pamokslą tekdavo tarti Jėzaus vardą, jis iškeldavo ir žmonėms parodydavo lentelę su Jėzaus vardu, aiškiai parašytu aukso raidėmis. Jis kunigams patardavo statyti ant altoriaus tą vardą ar kabinti ant sienų bažnyčiose, kad žmonės jį garbintų ir imtų gyventi krikščioniškai.

Pritaikymas. Stebėdami nepaprastą to didžio misijonieriaus veikimą, turime suprasti, jog visa jo jėgos bei pasisekimo paslaptis, nekalbant apie antgamtinį jo apsiginklavimą, glūdėjo liepsnojančioj jo pagarboj saldžiausiajam Jėzaus vardui. Ar nenorėtume ir mes panaudoti Jėzaus vardo galios? Šv. Bernardas, didis mūsų mielojo šventojo pirmavaizdis, sako apie Jėzaus vardą: "Ne be gilios vidinės reikšmės šv. Dvasis lygina Sužieduotinio vardą su aliejum, leisdama Sužieduotinei kreiptis į Sužieduotinį: Tavo vardas yra išlietas aliejus, nes aliejus teikia mums šviesos, maisto ir tepalo: jis kursto ugnį, maitina kūną, švelnina skausmą — yra šviesa, maistas ir vaistas. Štai, visa tai tinka Sužieduotinio vardui. Jėzaus vardas šviečia, kur esti skelbiamas, maitina širdį, kuri jį mini, patepa ir švelnina, kur jo šaukiamasi; jis gydo kiekvieną, kurs yra reikalingas pagydymo ir to trokšta".

2 PUNKTAS. ŠVENTOJO PERSEKIOJIMAI

Svarstymas. Didingi šventojo pasisekimai, skelbiant Jėzaus vardą, nepasiliko be vaisių tarp gerųjų ir tarp blogųjų žmonių; anuose veikė dažnai pavydas ir atkaklus savo nuomonės laikymasis; šiuose — nepasitenkinimai, kad jiems neleidžiama ramiai daryti nuodėmes. Pragaras irgi prisidėjo. Bernardinas buvo du kartus įskųstas popiežiui, net buvo pradė-

ta prieš jį byla. Bet drąsusis Jėzaus vardo garbintojas liko nugalėtoju, nes buvo rimtas teologas ir labai doras asmuo. Martinas V paskelbė, kad ne tik leista, bei ir labai girtina mūsų Išganytojo vardą garbinti taip, kaip pataria ir daro Bernardinas. Eugenijus IV vadina Bernardiną po jo pasiteisinimo "griežčiausiu ir nepalenkiamiausiu erezijų naikintoju". Ir šv. Jonas Kapistranietis puikiai gynė pas popiežių savo mylimąjį mokytoją.

Pritaikymas. Apie šv. Bernardiną galima pasakyti, kas pirmiausia buvo taikoma šv. Povilui: "Jis yra man rinktinis indas, kad neštų mano vardą pagonių, karalių ir Izraelio vaikų akivaizdon. Nes aš jam parodysiu, kaip daug jam reikia kentėti dėl mano vardo" (Apd. 9, 15-16). Laimingas, kas, kaip šv. Bernardinas, sugeba pasiaukodamas ir džiugiai kentėti dėl Kristaus, ir kuris persekiojamas gali džiaugtis turįs gryną sąžinę. Ir mes gyvenkime be dėmės — ir mes galėsime apaštališkai veikti ir ištverti visuose gyvenimo bandymuose. Pasiveskime šiandien labai atsidėję galingam šv. Bernardino užtarimui.

Dievo meilės malda

Mano Jėzau, Tu esi pati meilė; įžiebk mano širdy dievišką ugnį, kuri degina šventuosius ir daro juos į Tave panašius.

Pirmasis birželio penktadienis

PIRMASIS JĖZAUS ŠIRDIES PAŽADAS: PAGUODA KENČIANT

Švč. Bažnyčia karštai trokšta, kad vis plačiau skleistųs švč. Jėzaus Širdies kultas, nes ji regi toj Širdy nepasiekiamą dorybių pirmavaizdį ir neišsemiamą malonių šaltinį. Norėdami pasiskatinti vis labiau garbinti švč. Jėzaus Širdį, mąstysime paeiliui apie didžius tos Širdies pažadus šv. Margaritai Alacoque ir visiems švč. Širdies garbintojams.

1 PUNKTAS. PIRMASIS PAŽADAS: MANO ŠIRDIES GARBINTOJUS GUOSIU VISUOSE JŲ KENTĖJIMUOSE

Svarstymas. Pažadų raida. Žinomoji švč. Jėzaus Širdies garbintoja Margarita Marija Alacoque susilaukė iš Jėzaus daugelio pasirodymų ir prakalbinimų iš tabernakulo. Jai buvo pavesta uždegti žmones garbinti Jėzaus Širdį ir skelbti jiems to garbinimo vaisius bei naudą. Paklusni Jėzaus dukra, liepiant viršininkams bei dvasios tėvams, surašė visa, ką Jėzus, jai pasirodydamas, apreiškė apie švč. Širdies garbinimą. Malonės bei palaiminimai, kuriuos pats Išganytojas pažadėjo savo Širdies garbintojams, yra vadinami trumpai "švč. Jėzaus Širdies pažadais". Paprastai jų suskaitoma 12. Jie buvo padaryti vieną kartą ir nenustatyta eile; jie yra išbarstyti šv. Margaritos raštuose. Vėliau jie buvo surinkti, sutvarkyti ir, Bažnyčiai patvirtinus, paskleisti tikinčiuosiuose. Nors čia tėra tik asmeninis apreiškimas, neturime pagrindo jų tikslumu abejoti, nes Evangelija juos pateisina, o Bažnyčia pagiria.

Pirmasis pažadas skamba: "Mano švč. Širdies garbintojus guosiu visuose jų kentėjimuose." Koks mielas turi būti mums tas pažadas, jei prisiminame, gyvenimą esant įvairių kentėjimų pilną. Kartais atrodo tamsią naktį sutemus ir ant mūsų audros debesis griūnant. Tokiomis sunkiomis valandomis Jėzaus Širdis yra pasiryžusi mums padėti! Žinoma, Ji nepašalins mums visų kentėjimų. Juk pats Viešpats iš anksto mums paskelbia ateisiant sunkias dienas: "Pasaulyje jūs patirsite priespaudos; bet pasitikėkite, aš nugalėjau pasaulį" (Jon. 16, 33). Bet Jėzus guos mus ir palengvins naštą, sutrumpins bandymo laiką, duos mums kantrybės, atsidavimo ir džiaugsmo mūsų varguose. Todėl Jis reikalauja, kad brangintume Jo Širdį ir ją pagerbtume ypatingomis pamaldomis bei jos dorybių sekimu.

Pritaikymas. Šios dienos mąstymas turi mums priminti Jėzaus Širdies garbinimo gražumą bei naudingumą ir paraginti tą kultą praktikuoti. Gal esame jį kiek apleidę. Privalome pasitikėti švč. Jėzaus Širdim, turime tikėti Jos pažadais. Bet turime juos ir tiksliai suprasti! Ne visur kentėjimus nori Viešpats mums atimti: tai nebūtų mums gera; Jis tik nori išmokyti

mus krikščioniškai kentėti ir tuo tikslu suteikti mums malonės. Tik prisiminkim, kokį džiaugsmingą kančios norą pasisėmė mūsų tėvas Pranciškus iš Jėzaus Širdies.

2 PUNKTAS. PAŽADŲ LAIDAS

Svarstymas. Mes tikrai labiau pasitikėsime anų pažadų įvykdymu, jei turėsime priežasčių. O jas randame Jėzaus gyvenime: *juk Jis supranta, kas yra skausmas,* ir pats kiek visokiausių nemalonumų, vargų, sopulių yra iškentėjęs.

Jis nori mums padėti, nes pats taip yra pasakęs: "Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apsunkinti, ir aš jus atgaivinsiu" (Mat. 11,28), tai reiškia — apsunkintus nuodėmėmis, kankinamus sąžinės priekaištų, prislėgtus sunkių pareigų, varginamus pagundų, griaužiamus visokių vargų, sielvartų, skausmų — visus tokius kviečia Jėzus pas save, žadėdamas padėti, paguosti, atgaivinti: "Imkite sau mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš ramus ir nuolankios širdies; taip jūs rasite savo sieloms poilsio: nes mano jungas saldus ir mano našta lengva" (Mat. 11, 29-30). Šioj vietoj yra Jėzaus Širdies pažadai aiškiai pasakyti ir tiksliai nurodyta, kokia bus toji pagalba, ir kokios yra jos sąlygos. Kaip galėtume dar abejoti? Jėzus yra galingas ir gali mums padėti: tiek stebuklų Jis yra padaręs savo gyvenime; bet ir šiandien Jo galybė nėra išsisėmusi. Nuo altoriaus Jis valdo savo Bažnyčią ir veda sielas.

Pritaikymas ir pasiskatinimai. Dabar mąstyk apie savo vargus bei kančias ir apie pagalbą, kokios norėtum susilaukti. Ir pavesk visa geriausiajai Jėzaus Širdžiai, pasitikėdamas Jos palankumu. Dėkok mielajam Atpirkėjui už norą tau padėti. Garbink Jo galybę, gerumą, nuolaidumą. Pareišk esąs pasiryžęs kęsti visa, ką Viešpats tavo labui teiksis atsiųsti, ir melsk malonės, kad sugebėtumei kentėti, atsidavęs Dievui.

Dievo meilės malda

Švenčiausioji Jėzaus Širdie, aš Tavim pasitikiu! Jėzau, duok, kad būčiau Tavo, visai Tavo, visuomet Tavo!

PIRMO TOMO GALAS

TURINYS

I DALIS

KALĖDŲ LAIKAS

II DALIS

VELYKŲ LAIKAS

PRIEDAS PRIE I TOMO

Ypatingosioms ordino šventėms ir kiekvienam pirmajam mėnesio penktadieniui